

**TÜRKİYE
BİLİŞİM DERNEĞİ**

BİLİŞİM MEVZUATI

**TBD Ankara Şubesi
Bilişim Hukuku Çalışma Grubu**

TÜRKKEP

katkılarıyla yayımlanmaktadır.

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ BİLİŞİM MEVZUATI

DERLEYENLER

TBD Ankara Şubesi Bilişim Hukuku Çalışma Grubu

Seher Çiğdem ÇAMURDAN- Başkan
Dr. Mehmet Ali UZUN- İkinci Başkan
Fatma Leyla ERSUN- TBD Ankara Şubesi YK Temsilcisi
Remime KOÇOĞLU-TBD Ankara Şubesi YK Temsilcisi
Cengiz TANRIKULU-Üye
Ersin Tufan YALVAÇ-Üye
Fatma Nur ÖZEN-Üye
Dr. İhsan BAŞTÜRK-Üye
Kamil Ender YILDIZEL-Üye
Mesut BUDAK-Üye
Mustafa AFYONLUOĞLU-Üye
Onur Kubilay YILMAZ-Üye
Sare Gül SEVİL-Üye
Yüksel SAMAST-Üye

1.Baskı : Kasım 2013

ISBN :

İvedik Organize Sanayi Bölgesi
1420. Cad. 2284. Sok. No:105 Ostim/ANKARA
T. 0.312. 394 55 90 - 91 - 92 • F. 0.312. 394 55 94
www.ayrintibasimevi.com.tr • info@ayrintibasimevi.com.tr
Sertifika No: 13987

ÖNSÖZ

Teknolojideki gelişmelerin tarihine bakıldığında, belirli aralıklarla tarih sahnesine çıkan bazı teknolojilerin, neredeyse bütün ekonomik ve toplumsal faaliyet alanlarında önemli değişikliklere yol açtıkları görülür. İş yapma biçimini kökten değiştiren bu tür teknolojilerin en çarpıcı örneği Sanayi Devrimi'nin temelinde yatan buhar teknolojisidir. Dönemin sanayi toplumunda, ülkelerin zenginliği ve ekonomik gelişmişliği sahip olunan işgücü, ham madde ve doğal kaynaklarla ölçülürken, bilgi toplumuna geçiş sürecinin yaşandığı 21. yüzyılda bu değerler yerini büyük ölçüde beyin gücü, yenilikçi düşünce ile bilgi ve teknoloji üretimi sonucunda oluşan bilişim teknolojilerine bırakmıştır.

Bilişim teknolojilerinin sosyal hayatta kullanımının yaygınlaşması toplumsal ve teknolojik fayda sağlamakla beraber, kötüye kullanımı çeşitli zararlar doğurmaktadır. Teknik, ekonomik ve toplumsal alandaki iletişimde kullanılan ve bilimin dayanağı olan bilginin, özellikle elektronik makineler aracılığıyla, düzenli ve akıcı bir biçimde işlenmesiyle oluşan bilişim teknolojilerinin evrensel ve norm hukuka uygunluğunun denetimi bilişim hukuku konusunu oluşturmaktadır.

Hazırlanan bu kitap, bilişim hukuku ile bilişim teknolojilerinin kullanımına zarar verme amacıyla yapılan girişimlerin önlenmesi ve hukuki yaptırıma bağlanması yönünde oluşturulan mevzuatın tamamını içermektedir.

Derneğimizin bilişimle ilgili standartlar, terminoloji, eğitim, yasal düzenlemeler ve çalışma koşulları gibi konularda işbirliği sağlamak düsturu ile oluşturulan bu kitabın hazırlanmasına vesile olan değerli "Bilişim Hukuku Çalışma Grubu" na şükranlarımı sunuyorum, bu kitabı sizlerle paylaşmaktan büyük memnuniyet duyuyorum.

Saygılarımla,

M. Kemal NALÇACI

**Türkiye Bilişim Derneği
Ankara Şubesi
Yönetim Kurulu Başkanı**

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM BİLİŞİM ALANININ DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN NORMLAR	3
1. EVRENSEL HİZMET KANUNU	5
1.1. Bilgi Toplumunun Geliştirilmesine Katkı Sağlamak Amacıyla Bilgisayar Okur Yazarlığı da Dahil Olmak Üzere Bilgi Teknolojilerinin Yaygınlaştırılmasına Yönelik Hizmetlerin, Evrensel Hizmet Kapsamına Dahil Edilmesi Hakkında Karar (2006/10038)	10
1.2. Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar (2010/569)	10
1.3. Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar (2011/1247)	11
1.4. Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar (2011/1880)	11
1.5. Evrensel Hizmet Gelirlerinin Tahsili ve Giderlerin Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	12
2. ELEKTRONİK HABERLEŞME KANUNU	18
2.1. Elektronik Haberleşme Güvenliği Yönetmeliği	53
2.1.1. Elektronik Haberleşme Güvenliği Kapsamında TS ISO/IEC 27001 Standardı Uygulamasına İlişkin Tebliğ	58
2.2. Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	61
2.3. İşletmecilere Ait Ticari Sırların Korunması ile Kamuoyuna Açıklanabilecek Bilgilerin Yayımlanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	82
2.4. Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Yönetmelik	85
2.4.1. Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazların Kayıt Altına Alınmasına Dair Tebliğ	90
2.5. Elektronik Haberleşme Sektöründe Yetkilendirmeye İlişkin İhale Yönetmeliği	97

2.6. Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği	107
2.7. Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği	117
2.7.1. İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti Sunan İşletmecilere İlişkin Hizmet Kalitesi Tebliği	125
2.7.2. Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği Ek-4'ün Uygulamasına İlişkin Tebliğ	129
2.8. Kamu Kurum ve Kuruluşları İle Gerçek ve Tüzel Kişilerin Elektronik Haberleşme Hizmeti İçinde Kodlu veya Kriptolu Haberleşme Yapma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	136
2.9. İnternet Alan Adları Yönetmeliği	140
2.9.1. İnternet Alan Adları Tebliği	151
2.9.2. İnternet Alan Adları Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması Tebliği	166
2.10. Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetimi Hakkında Yönetmelik	178
2.10.1. Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte Yer Alan Ölçüm Yapacak Personelin Nitelikleri ve Ölçüm Sertifikası Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ	193
2.11. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Yönetmelik	196
2.12. Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik	200
2.13. Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik	205
2.14. Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik	213
3. ELEKTRONİK İMZA KANUNU	224
3.1. Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	231

3.1.1. Elektronik İmza ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ	241
3.1.1.1. Kamu Sertifikasyon Merkezi Oluşturulması (2004/21)	244
3.1.1.2. Kamu Sertifikasyon Hizmetlerine İlişkin Usul ve Esaslar (2006/13)	246
3.1.1.3. Kamu Sertifikasyon Merkezi (2006/20)	248
İKİNCİ BÖLÜM BİLİŞİM ALANINA İLİŞKİN ÖZEL HUKUK NÖRLARI	249
1. TÜRK TİCARET KANUNU	251
1.1. Anonim Şirketlerde Elektronik Ortamda Yapılacak Genel Kurullara İlişkin Yönetmelik	272
1.1.1. Anonim Şirketlerin Genel Kurullarında Uygulanacak Elektronik Genel Kurul Sistemi Hakkında Tebliğ	276
1.1.2. Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ	279
1.2. Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	284
1.2.1. Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ	294
1.2.2. Kayıtlı Elektronik Posta Rehberi ve Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı Adreslerine İlişkin Tebliğ	296
2. SERMAYE PİYASASI KANUNU	301
2.1. Bilgi, Belge ve Açıklamaların Elektronik Ortamda İmzalanarak Kamuyu Aydınlatma Platformuna Gönderilmesine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ	310
3. TÜRK BORÇLAR KANUNU	315
4. HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNU	316
4.1. Hukuk Muhakemeleri Kanunu Yönetmeliği	317
5. İCRA VE İFLAS KANUNU	339
6. TEBLİGAT KANUNU	342
6.1. Elektronik Tebligat Yönetmeliği	344

7. RADYO VE TELEVİZYONLARIN KURULUŞ VE YAYIN HİZMETLERİ HAKKINDA KANUN	350
8. BANKACILIK KANUNU	358
9. TARIM ÜRÜNLERİ LİSANS LI DEPOCULUK KANUNU	361
9.1. Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği	362
10. TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN	368
10.1. Mesafeli Sözleşmelere Dair Yönetmelik	370
11. ENTEGRE DEVRE TOPOĞRAFYALARININ KORUNMASI HAKKINDA KANUN	374
11.1. Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun Uygulama Şeklini Gösterir Yönetmelik	386
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BİLİŞİM ALANINA İLİŞKİN KAMU HUKUKU NÖRMLARI	393
1. AVRUPA KONSEYİ SİBER SUÇ SÖZLEŞMESİ	395
2. TÜRK CEZA KANUNU	413
3. CEZA MUHAKEMESİ KANUNU	417
3.1. Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelik	420
3.2. Ceza Muhakemesi Kanununda Öngörülen Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi, Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme Tedbirlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik	432
3.3. Uyap Uygulamaları Hakkında Genelge (09.02.2006/124)	442
3.4. Uyap Uygulamaları Hakkında Genelge (10.11.2011/124/1)	445
3.5. Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) Yönetmeliği	448
3.6. Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) Hakkında Genelge (14.12.2011/150)	452
4. İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUN	457

4.1. İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	464
4.2. Telekomünikasyon Kurumu Tarafından Erişim Sağlayıcılara ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	472
4.3. İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik	479
5. NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU	484
5.1. Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik	490
5.2. Adres Kayıt Sistemi Yönetmeliği	494
6. VERGİ USUL KANUNU	502
6.1. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 397)	506
6.2. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 403)	513
6.3. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 408)	517
6.4. Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)	521
6.5. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 413)	527
6.6. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 414)	530
6.7. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 415)	532
6.8. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 420)	539
6.9. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 421)	542
6.10. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 426)	545
7. DAMGA VERGİSİ KANUNU	549

8. KAMU İHALE KANUNU	550
8.1. Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği	555
8.1.1. Elektronik Kamu Alımları Platformunun Kullanılmasına İlişkin 1 No.lu Tebliğ	566
9. KAMU MALÎ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU	572
9.1. Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Ödeme ve Tahsilat İşlemlerinin Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar	573
10. FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU	580
10.1. Fikrî Haklar Ortak Veri Tabanı Yönetmeliği	585
11. BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU	588
11.1. Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	589
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM E-DEVLET DÜZENLEMELERİ	595
1. E-DÖNÜŞÜM TÜRKİYE PROJESİ (2003/12)	597
2. KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ OLUŞTURULMASI (2004/21)	599
3. KOBİ BİLGİ SİTESİ (2005/2)	601
4. KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ (2006/20)	602
5. E-DEVLET KAPISININ KURULMASI, İŞLETİLMESİ VE YÖNETİLMESİNE İLİŞKİN KARAR	603
6. E-DEVLET KAPISININ KURULMASI, İŞLETİLMESİ VE YÖNETİLMESİNE İLİŞKİN KARARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KARAR	605
7. E-DEVLET KAPISININ KURULMASI, İŞLETİLMESİ VE YÖNETİLMESİ (2006/22)	606
8. 5490 SAYILI KANUNUN UYGULANMASI (2006/33)	607
9. KAMU KURUMLARI İNTERNET SİTESİ KILAVUZU (2007/4)	608
10. E-DÖNÜŞÜM TÜRKİYE PROJESİ KURUMSAL YAPILANMASI (2007/7)	609

11. VATANDAŞLIK KARTI PROJESİ (2007/16)	611
12. ADRES KAYIT SİSTEMİNİN UYGULANMASI (2008/8)	613
13. ELEKTRONİK BELGE STANDARTLARI (2008/16)	614
14. LİSANS LI YAZILIM KULLANILMASI (2008/17)	615
15. KAMU BİLGİ SİSTEMLERİNDE BİRLİKTE ÇALIŞABİLİRLİK ESASLARI (2009/4)	617
16. KAMU KURUM VE KURULUŞLARI İÇİN IPV6'YA GEÇİŞ PLANI (2010/25)	618
17. DEVLET TEŞKİLATI VERİ TABANI (2011/1)	619
18. ULUSAL SİBER GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ YÜRÜTÜLMESİ, YÖNETİLMESİ VE KOORDİNASYONUNA İLİŞKİN KARAR	621
19. ULUSAL SİBER GÜVENLİK STRATEJİSİ VE 2013-2014 EYLEM PLANI	623

GİRİŞ

1990'lı yıllardan itibaren dünyadaki gelişime uygun olarak ülkemizde de bilgi toplumuna ulaşma çalışmaları başlamış bulunmaktadır. 1998 yılında, Başbakanlık Müsteşarının başkanlığında kamu kurum ve kuruluşlarının katılımı ile Kamu-Net Üst Kurulu ve Kamu-Net Teknik Kurulu, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kararıyla, Dış Ticaret Müsteşarlığının başkanlığında ülkemizde elektronik ticaretin yaygınlaştırılması amacıyla Elektronik Ticaret Koordinasyon Kurulu oluşturulmuş, Türkiye Ulusal Enformasyon Altyapısı Anaplanı (TUENA) çalışması Ulaştırma Bakanlığı ve TÜBİTAK tarafından 1999 yılında tamamlanmıştır.

2000 yılından itibaren ise çalışmalara hız verilmiş, bilgi toplumuna dönüşümün sağlanması ve eAvrupa + Eylem Planının ülkemize uyarlanması hedeflerinin gerçekleştirilmesi için 2001 yılında e-Türkiye Girişimi başlatılmıştır.

2003 yılında ise, e-Dönüşüm Türkiye Projesi başlatılmış ve bu proje ile;

- Bilgi ve iletişim teknolojileri politikaları ve mevzuatının, öncelikle Avrupa Birliği müktesebatı çerçevesinde gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi, bu konuda eAvrupa + kapsamında aday ülkeler için öngörülen eylem planının ülkemize uyarlanması,
- Vatandaşın, bilgi ve iletişim teknolojileri yardımıyla, kamusal alandaki karar alma süreçlerine katılımını sağlayacak mekanizmaların geliştirilmesi,
- Kamu idaresinin, şeffaf ve hesap verebilir hale getirilmesine katkıda bulunulması,
- Kamu hizmetlerinin sunumunda, bilgi ve iletişim teknolojilerinden azami ölçüde yararlanılarak iyi yönetim ilkelerinin hayata geçirilmesine katkıda bulunulması,
- Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması,
- Bilgi ve iletişim teknolojisi alanında kaynak israfını azaltmak amacıyla, kamunun mükerrerlik arz eden veya örtüşen ilgili yatırım projelerinin bütünleştirilmesi, izlenmesi, değerlendirilmesi ve yatırımcı kamu kuruluşları arasında gerekli koordinasyonun sağlanması,
- Sektördeki özel sektör faaliyetlerine yukarıdaki ilkeler ışığında yol gösterilmesi amaçlanmıştır.

Bilgi toplumuna geçiş sürecinde, bilişimle ilgili mevzuat da toplumsal gelişmelere paralel olarak ivme kazanmış, ancak hukuki düzenlemeler için önce toplumsal ihtiyacın oluşması gerektiği için bilişim mevzuatı çalışmaları bilişim çağının hızına erişmekte yavaş kalmıştır. Üstelik bilgi toplumuna geçiş için başlayan çalışmalar, bugün bira daha ileri seviyeye, bilişim toplumuna geçiş çalışmalarına dönüşmüş bulunmaktadır.

Bilişim yöneticilerinin iş ve işlemlerinde kullanabilecekleri bilişim mevzuatı hükümlerini içeren Bilişim Mevzuatı El Kitabı, 25-28 Mayıs 2006 tarihleri arasında düzenlenen TBD Kamu-BİB Kamu Bilişim Platformu VIII'de Belge Grubu 1 çalışması olarak sunulmuştur.

Bilişim Mevzuatı El Kitabının hazırlandığı 2006 yılından bugüne kadar değişen ve kapsamı giderek genişleyen bilişim mevzuatı hükümleri ise, bu kitapta toplanmış ve bilişim

toplumuna geçiş çalışmalarımızda farkındalık yaratılması amaçlanmıştır. Kitabın içeriğinden de görüleceği üzere, 2006 yılında bir el kitabında toplanabilen bilişim mevzuatı, bugün geniş kapsamlı bir kitaba zor sığar hale gelmiştir.

Kitabın ilk bölümünde; “Bilişim Alanının Düzenlenmesine İlişkin Normlar” başlığı altında, bilişim alanındaki genel mevzuat hükümlerine yer verilmektedir.

İkinci bölüm; “Bilişim Alanına İlişkin zel Hukuk Normları” başlığını taşımakta ve bu bölümde, özel hukuk alanındaki mevzuatımızın bilişimle ilgili hükümleri yer almaktadır.

nc bölüm; “Bilişim Alanına İlişkin Kamu Hukuku Normları” başlığını taşımakta ve kamu hukuku alanındaki mevzuatımızın bilişimle ilgili hükümlerine bu bölümde yer verilmektedir.

İkinci ve üçüncü bölümde yer alan mevzuatın yalnızca bilişime ilişkin hükümlerini içeren maddeleri kitaba alınmış bulunmaktadır.

Dördüncü ve son bölümde ise; “E-Devlet Düzenlemeleri” yer almaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

BİLİŞİM ALANININ DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN NORMLAR

1. EVRENSEL HİZMET KANUNU ¹

Kanun Numarası : 5369
Kabul Tarihi : 16/6/2005
R.Gazete Tarihi : 25/6/2005
R.Gazete Sayısı : 25856

BİRİNCİ BÖLÜM **Amaç ve Tanımlar**

Amaç²

Madde 1- Bu Kanunun amacı; kamu hizmeti niteliğini haiz, ancak işletmeciler tarafından karşılanmasında mali güçlük bulunan evrensel hizmetin sağlanması, yürütülmesi ve elektronik haberleşme sektörü ile bu Kanun kapsamında belirlenen diğer alanlarda evrensel hizmet yükümlülüğünün yerine getirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kanunda geçen;

Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığı,

Kurum: **(Değişik: 5/11/2008-5809/67 md.)** Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

Elektronik haberleşme: İşaret, sembol, ses, görüntü ve elektrik işaretlerine dönüştürülebilen her türlü verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

Evrensel hizmet: **(Değişik: 5/11/2008-5809/67 md.)** Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde coğrafi konumlarından bağımsız olarak herkes tarafından erişilebilir, önceden belirlenmiş kalitede ve herkesin karşılayabileceği makul bir bedel karşılığında asgari standartlarda sunulacak olan, internet erişimi de dahil elektronik haberleşme hizmetleri ile bu Kanun kapsamında belirlenecek olan diğer hizmetleri,

Evrensel hizmet yükümlüsü: **(Değişik: 5/11/2008-5809/67 md.)** Elektronik haberleşme sektöründe, ilgili mevzuatına göre Kurumca yetkilendirilmiş ve bu Kanun kapsamındaki hizmetleri sağlamakla yükümlü kılınan işletmeciyi,

Evrensel hizmetin net maliyeti: Bir işletmecinin, evrensel hizmet yükümlülüğünün gereklerini yerine getirmek için sağladığı durum ile hiç yükümlü olmasaydı içinde bulunacağı durum arasındaki net maliyet farkını,

İşletmeci: **(Değişik: 5/11/2008-5809/67 md.)** İlgili mevzuatına göre Kurumca veya bu Kanun kapsamına alınmış hizmetler bakımından ilgili diğer mercilerce yetkilendirilmiş olan işletmecileri,

¹ Bu Kanunun adı "Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" iken, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanunun 67 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

² 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanunun 67 nci maddesiyle; bu maddede yer alan "elektronik haberleşme sektöründe" ibaresi "elektronik haberleşme sektörü ile bu Kanun kapsamında belirlenen diğer alanlarda" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Alt yapı: **(Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)** Evrensel hizmetin sağlanmasını teminen hizmetin verilebilmesi için gerektiğinde öncelikle fiziki ortamın oluşturulmasına yönelik her türlü teçhizat, ekipman, bilgisayar, yazılım ve donanımı,

Deniz haberleşme hizmetleri: **(Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)** Sahil telsiz istasyonları aracılığıyla telsiz sistemleri kullanılarak gemi-kara ve gemi-gemi arasında ses ve veri şeklinde yapılan haberleşme hizmetlerini,

Deniz yolu ile yolcu taşıma işletmecisi: **(Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)** Ana kara ile ada arasında yolcu taşıma işini yapan ve Denizcilik Müsteşarlığından hat izni almış olan işletmeciyi,

Seyir güvenliği haberleşme hizmetleri: **(Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)** Her türlü deniz araçlarının emniyetli seyirleri için ses ve veri şeklinde yapılan telsiz yayın hizmetlerini, İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İlkeler, Yükümlülük ve Hizmet Türleri

İlkeler

Madde 3- Evrensel hizmetin sağlanmasında ve bu hususta yapılacak düzenlemelerde aşağıdaki ilkeler göz önüne alınır:

- a) Evrensel hizmetten, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde yaşayan herkes, bölge ve yaşadığı yer ayrımı gözetilmeksizin yararlanır.
- b) Evrensel hizmet, fert başına gayrisafi yurt içi hasıla tutarı da göz önünde bulundurularak karşılanabilir ve makul fiyat seviyesinde sunulur.
- c) Düşük gelirli, engelliler ve sosyal desteğe ihtiyacı olan grupların da evrensel hizmetten yararlanabilmesi için uygun fiyatlandırma ve teknoloji seçeneklerinin uygulanabilmesine yönelik tedbirler alınır.³
- d) Evrensel hizmet, önceden belirlenmiş hizmet kalitesi standartlarında sunulur.
- e) Evrensel hizmetin sunulmasında ve ulaşılmasında devamlılık esastır.

İşletmecinin yükümlülüğü

Madde 4- İşletmeciler, bu Kanunda belirlenen evrensel hizmeti sağlamakla yükümlüdür. İmtiyaz ve görev sözleşmeleri ile ruhsat ve genel izinlerde her ne ad altında olursa olsun 3 üncü maddede belirtilen ilkelere aykırı düzenlemeler yapılamaz.

(Ek fıkra: 5/11/2008-5809/67 md.) Bilgi teknolojileri yayıncılığı, internet alt yapısı ve karasal sayısal yayıncılık için ihtiyaç duyulan alt yapı malzemelerinin alımı ve montajı ile ulaşımı deniz yolu ile sağlanabilen yolcu taşıma hizmetlerinde yükümlü işletmeci şartı aranmaz.

Evrensel hizmetin kapsamı

Madde 5- Evrensel hizmet;

- a) Sabit telefon hizmetlerini,
- b) Ankesörlü telefon hizmetlerini,
- c) Basılı veya elektronik ortamda sunulacak telefon rehber hizmetlerini,
- d) Acil yardım çağrıları hizmetlerini,
- e) (...) ⁴ internet hizmetlerini,

³ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu bentte yer alan "özürlüler" ibaresi "engelliler" olarak değiştirilmiştir.

f) **(Değişik: 5/11/2008-5809/67 md.)** Ulaşımı deniz yoluyla sağlanabilen yerleşim alanlarına yolcu taşıma hizmetlerini,

g) **(Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)** Deniz haberleşmesi ve seyir güvenliği haberleşme hizmetlerini,

Kapsar.

Evrensel hizmetin kapsamı; ülkenin sosyal, kültürel, ekonomik ve teknolojik şartları da göz önünde bulundurularak, üç yılı aşmamak üzere belirli aralıklarla, Kurumun ve işletmecilerin de görüşlerini alarak Bakanlıkça yapılacak teklif üzerine Bakanlar Kurulunca yeniden belirlenebilir.⁵

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Evrensel Hizmetin Gelirleri ve Net Maliyet

Evrensel hizmetin gelirleri

Madde 6- a) (Değişik: 5/11/2008-5809/67 md.)Hazine Müsteşarlığı, Kurumca yapılan yetkilendirme nedeniyle hesaplarına yatırılan yetkilendirme ücretinin % 2'sini yatırıldığı tarihi takip eden ayın sonuna kadar,

b) **(Değişik: 5/11/2008-5809/67 md.)** Hazine payı ödemekle yükümlü işletmeciler dışındaki işletmeciler ve Türk Telekom yıllık net satış hâsılatının % 1'ini, izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar; faaliyetleri gereği Hazine payı ödemekle yükümlü olduğu halde Hazine payı ödemeyi gerektirmeyen hizmetleri de yürüten işletmeciler ise Hazine payına esas teşkil etmeyen yıllık net satış hâsılatının % 1'ini, izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar,

c) **(Değişik: 5/11/2008-5809/67 md.)** Hazine payı ödemekle yükümlü işletmeciler, Hazineye ödeyecekleri payın % 10'luk kısmını, ödendiği ay içerisinde,

d) Kurum, (...) ⁶ verdiği idari para cezalarının % 20'sini, tahsil edildiği ayı takip eden ayın sonuna kadar,

e) **(Değişik: 1/7/2006-5538/28 md.)** Kurum, her üç ayda bir giderlerinin karşılanmasından sonra kalan miktarın % 20'sini, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği genel bütçeye yapılacak ödemeden önce takip eden ayın onbeşine kadar,

Bakanlığa bildirir. Bu meblağ aynı süre içinde Bakanlığın Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına aktarılır ve bütçeye "Evrensel hizmet gelirleri" adı altında gelir kaydedilir.

Bu süre içinde ödenmeyen katkı payları, Bakanlığın ilgili vergi dairesine yapacağı başvuru üzerine, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Vergi dairelerince yapılan tahsilatlar ertesi ayın sonuna kadar Bakanlığın Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına aktarılır. Süresinde ödenmeyen katkı

⁴ 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanunun 67 nci maddesiyle; bu maddede yer alan "Temel" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

⁵ 3/1/2011 tarihli ve 2011/1247 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Karar ile Avrupa Birliği Eğitim, Enformasyon ve Koordinasyon Merkezlerinin kurulmasına yönelik yazılım, donanım ve alt yapı hizmetlerinin bu maddede yer alan evrensel hizmetler kapsamına dâhil edilmesi kararlaştırılmıştır.

Bazı hizmetlerin bu madde kapsamına alınmasıyla ilgili olarak, 13/5/2011 tarihli ve 2011/1880 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve Ekine bakınız.

⁶ 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanunun 67 nci maddesiyle; bu bentte yer alan "5.4.1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanunu ile 4.2.1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu uyarınca" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

paylarına, vade tarihinden ödendiği tarihe kadar geçen süre için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı uygulanır.

Bakanlar Kurulu, yukarıda belirtilen oranları % 20'sine kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir.

İşletmecilerin evrensel hizmet sağlama yükümlülükleri nedeniyle ortaya çıkan evrensel hizmetin net maliyetinin karşılanması ve bu Kanun gereğince yapılacak diğer harcamaları karşılamak için Bakanlık bütçesine her yıl evrensel hizmet gelirleri tahmini kadar ödenek öngörülür. Evrensel hizmetler için ödenek ihtiyacı bu hizmet gelirleri tahmininden fazla olması halinde yeterli ödenek Bakanlık bütçesine öngörülür. Bu amaçla konulan ödenek münhasıran, bu Kanun ile Bakanlığa verilen görevlerin yerine getirilmesi için kullanılır. Evrensel hizmet gelirlerinin tahsili ve giderlerin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Maliye Bakanlığının müştereken hazırlayacağı yönetmelikle belirlenir.

Evrensel hizmetin net maliyeti

Madde 7- Evrensel hizmetin net maliyeti; yükümlü işletmecinin, hizmetleri evrensel hizmet kapsamında karşılamadığı zaman ile evrensel hizmet yükümlüsü olarak karşıladığı zamanki net maliyetleri arasındaki fark esas alınarak hesaplanır. **(Değişik ikinci cümle: 5/11/2008-5809/67 md.)** Ancak, evrensel hizmet net maliyetinin hesaplanmasında, işletmecilerin evrensel hizmet yükümlüsü olması dolayısıyla elde edeceği diğer gelirler de göz önüne alınarak değerlendirme yapılır. Evrensel hizmet yükümlülüğünün getirdiği ilave maliyet yükünü ortaya çıkaracak bu hesaplama net maliyetler üzerinden yapılır.

(Ek fıkra: 5/11/2008-5809/67 md.) Bilgisayar okuryazarlığı da dahil olmak üzere bilgi toplumunun geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına yönelik alt yapı hizmetleri, farklı yayın ortamları ve teknolojisi kullanılarak yapılan sayısal yayıncılığın karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasına yönelik alt yapı hizmetleri ile münhasıran alt yapı kurulumu gerektiren benzeri mal alımlarında bu Kanunda öngörülen evrensel hizmet yükümlüsü olma ve net maliyet şartları aranmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Madde 8-9- (9.4.1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Madde 10- (5.4.1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Madde 11- (4.2.1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Madde 12- Ekli (1) sayılı listede belirtilen kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin Ulaştırma Bakanlığına ilişkin bölümüne eklenmiştir.⁷

Ek Madde 1 – (Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)

⁷ Bu madde ile ihdas edilen kadrolar için 25/6/2005 tarihli ve 25856 sayılı Resmi Gazete'ye bakınız.

Evrensel hizmet gelirlerine ilişkin bu Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin uygulanmasında, işletmecilerin yıllık net satış hasılatının belirlenmesinde yetkilendirmenin başlangıç ve sona erme tarihleri itibarıyla kıst esası uygulanır. Bu hükmün ve bu Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen istisna hükmünün uygulanmasında 25/6/2005 tarihi esas alınır.

Geçici Madde 1- Bu Kanunda belirlenen evrensel hizmeti sağlamakla yükümlü işletmecilerin mevcut imtiyaz ve görev sözleşmeleri ile ruhsat ve genel izinlerinde yer alan 3 üncü maddede belirtilen ilkelere aykırı düzenlemeler en geç bir yıl içerisinde bu Kanuna uygun hale getirilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Geçici Madde 2- Bu Kanun uyarınca Ulaştırma Bakanlığına verilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla 2005 yılında ihtiyaç duyulan kadro değişiklikleri, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin son fıkrası hükmü uygulanmaksızın anılan Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yapılır.

Yürürlük

Madde 13- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

1.1. BAKANLAR KURULU KARARI

Karar Sayısı : 2006/10038
Karar Tarihi : 13/2/2006
R.Gazete Tarihi : 23/2/2006
R.Gazete Sayısı : 26094

Bilgi toplumunun geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla bilgisayar okur yazarlığı da dahil olmak üzere bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına yönelik hizmetlerin, 5369 sayılı Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde yer verilen evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi; Ulaştırma Bakanlığının 10/2/2006 tarihli ve 228 sayılı yazısı üzerine, 5369 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 13/2/2006 tarihinde kararlaştırılmıştır.

1.2. BAZI HİZMETLERİN EVRENSEL HİZMET KAPSAMINA ALINMASINA İLİŞKİN KARAR

Karar Sayısı : 2010/569
Karar Tarihi : 14/6/2010
R.Gazete Tarihi : 29/6/2010
R.Gazete Sayısı : 27626

Kapsama alınan hizmetler

MADDE 1- (1) 5369 sayılı Evrensel Evrensel Hizmetler Kanununun 5 inci maddesinde yer alan evrensel hizmetler kapsamına aşağıda yer alan hizmetlerin dahil edilmesi kararlaştırılmıştır.

a) Kamu kurum ve kuruluşların basılı bilgi ve belgelerinin, kamu bilişim sistemlerinin ve e-Devlet hizmetlerinde kullanılabilmesini teminen elektronik ortama aktararak sayısallaştırılması.

b) Teknolojik gelişmelerden yararlanmak suretiyle özürli vatandaşların yaşam şartlarının kolaylaştırılması amacıyla haberleşme ihtiyaçlarının karşılanmasını teminen haberleşme ve benzeri cihaz alınması ve ihtiyaç sahibi kullanıcılara dağıtmak üzere ilgili kurum ve kuruluşa bedensiz olarak belirlenen süre şart aranmadan devredilmesi.

c) 5369 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan hükmün; deniz haberleşmesi ve seyir güvenliğinin temini amacıyla Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Telsiz Haberleşme Müdürlüğüne yürütülmekte olan görevlerden sadece haberleşme alt yapısı ve haberleşme giderleri şeklinde uygulanması.

Yürürlük

MADDE 2- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3-(1) Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

1.3. BAZI HİZMETLERİN EVRENSEL HİZMET KAPSAMINA ALINMASINA İLİŞKİN KARAR

Karar Sayısı : 2011/1247
Karar Tarihi : 3/1/2011
R.Gazete Tarihi : 13/1/2011
R.Gazete Sayısı : 27814

Kapsama alınan hizmetler

MADDE 1 –(1) Avrupa Birliği Eğitim, Enformasyon ve Koordinasyon Merkezlerinin kurulmasına yönelik yazılım, donanım ve alt yapı hizmetlerinin 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 5 inci maddesinde yer alan evrensel hizmetler kapsamına dâhil edilmesi kararlaştırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 2 – (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 – (1) Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

1.4. BAZI HİZMETLERİN EVRENSEL HİZMET KAPSAMINA ALINMASINA İLİŞKİN KARAR

Karar Sayısı : 2011/1880
Karar Tarihi : 13/5/2011
R.Gazete Tarihi : 4/7/2011
R.Gazete Sayısı : 27984 (2. Mükerrer)

Kapsama alınan hizmetler

MADDE 1 – (1) GSM (Global System for Mobile Communications) iletişim alt yapısı olmayan, kırsal kesimde bulunan, yüksek maliyet alanlarından oluşan ve nüfusu 1-500 arasında bulunan ekli listedeki yerleşim yerlerinin iletişimini sağlamak amacıyla alt yapı kurulması ve işlettilmesine ilişkin hizmetlerin 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 5 inci maddesinde yer alan evrensel hizmetler kapsamına dâhil edilmesi kararlaştırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 2 – (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 – (1) Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

1.5. EVRENSEL HİZMET GELİRLERİNİN TAHSİLİ VE GİDERLERİN YAPILMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 29/6/2006

R.Gazete Sayısı : 26213

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, evrensel hizmetin sağlanmasına ilişkin gelirlerin tahsili ve giderlerin yapılması ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, evrensel hizmetin yürütülmesini teminen hizmet türlerini, yükümlü işletmecileri, gelir kalemlerini, net maliyeti, ödeme şekli ile bunlara yönelik kıstas ve yöntemler ile bu işlemlerle ilgili uygulama ve denetimleri kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Acil yardım çağrıları hizmetleri: Ulusal ve uluslararası düzenlemelerde kabul görmüş yangın, sağlık, doğal afetler ve güvenlik gibi acil durumlarla ilgili olarak bilgilerin itfaiye, polis, sağlık gibi kuruluşlara en hızlı ve en uygun şekilde iletilmesini,

b) Ana elektronik haberleşme şebekesi: Kamu kullanımına açık telefon hizmetlerinin üzerinden yürütüldüğü, belirli noktalar arasında elektronik haberleşme sağlayan transmisyon alt yapısı ve anahtarlama ekipmanları da dahil olmak üzere iletim sistemleri şebekesini,

c) Ankesörlü telefon: Para, jeton, kodlanmış kartlar ve benzeri kullanılarak telefon görüşmesi yapılmasına imkan veren özel terminal cihazını,

ç) Ankesörlü telefon hizmeti: Kamu kullanımına açık, ankesörlü telefon aracılığıyla ana elektronik haberleşme şebekesine ve/veya diğer şebekelere erişim sağlanması suretiyle gerçekleşen hizmeti,

d) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığı,

e) Basılı veya elektronik ortamda sunulacak telefon rehber hizmeti: İhtiyaç sahiplerinin haberleşme hizmetlerinden en iyi şekilde yararlanmalarını, bilinmeyen numaraların tespitini teminen verilen rehberlik hizmetini,

f) Bilgi teknolojileri yaygınlığı: Bilgi toplumunun geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla bilgisayar okur yazarlığı da dahil olmak üzere bilgi teknolojilerinin eğitim alanında yaygınlaştırılmasına yönelik hizmetleri,

g) Elektronik haberleşme: İşaret, sembol, ses, görüntü ve elektrik işaretlerine dönüştürülebilen her türlü verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

ğ) Evrensel hizmet: Coğrafi konumlarından bağımsız olarak Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde herkes tarafından erişilebilir, önceden belirlenmiş kalitede ve herkesin

karşılayabileceği makul bir bedel karşılığında asgari standartlarda sunulacak olan, temel internet erişimi de dahil elektronik haberleşme hizmetlerini,

h) Evrensel hizmetin net maliyeti: Bir işletmecinin, evrensel hizmet yükümlülüğünün gereklerini yerine getirmek için sağladığı durum ile hiç yükümlü olmasaydı içinde bulunacağı durum arasındaki net maliyet farkını,

ı) Evrensel hizmet yükümlüsü: Elektronik haberleşme sektöründe görev ve imtiyaz sözleşmeleri ile ruhsat ve genel izin uyarınca 5369 sayılı Kanun kapsamındaki hizmetleri sağlamakla yükümlü kılınan işletmeciyi,

i) İlgili pazar: Ülkenin tümünde veya bir bölümünde sunulmakta olan belirli bir elektronik haberleşme hizmeti ve onunla yüksek derecede ikame edilebilen diğer elektronik haberleşme hizmetlerinden oluşan pazarı,

j) İşletmeci: Kurum ile yapılan görev ve imtiyaz sözleşmeleri ile ruhsat ve genel izin uyarınca elektronik haberleşme hizmetlerini yürüten ve/veya elektronik haberleşme alt yapısını işleten bir sermaye şirketini,

k) Kurum: Telekomünikasyon Kurumunu,

l) Net satışlar: Maliye Bakanlığınca yayımlanan muhasebe sistemi uygulama genel tebliğleri uyarınca tespit edilen tek düzen hesap planı ve mali tabloların açıklanmasına ilişkin usul ve esaslara uygun olarak düzenlenmiş gelir tablosundaki net satışlar bölümünü,

m) Sabit telefon hizmeti: Elektronik haberleşme şebekesi üzerinden verilen, sabit bir noktadan ses iletimini ihtiva eden hizmetleri,

n) Temel internet hizmeti: Minimum 56 kbit/saniye hız olmak kaydıyla makul ve yaygın internet hizmetlerini,

ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Evrensel Hizmet Gelirlerinin Tahsili, Ödenmemesi ve Ödenek Temini

Evrensel hizmet gelirleri

MADDE 5 – (1) Evrensel hizmet gelirleri aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır.

a) 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun Ek 19 uncu maddesi gereğince Hazine Müsteşarlığı hesaplarına yatırılan görev ve imtiyaz sözleşmeleri ile telekomünikasyon ruhsatı ve genel izin bedelinin % 2'si,

b) GSM İşletmecileri dışındaki işletmeciler ve Türk Telekom, yıllık net satış hasılatının % 1'i,

c) GSM İşletmecileri, Hazineye ödeyecekleri payın % 10'luk kısmı,

d) Kurum, 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanunu ile 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu uyarınca verdiği idari para cezalarının % 20'si,

e) **(Değişik: RG-20/04/2007-26499)** Kurum, her üç ayda bir giderlerinin karşılanmasından sonra kalan miktarın % 20'si.",

(2) Hazine Müsteşarlığı birinci fıkranın (a) bendinde yer alan gelir kalemini, yetkilendirme tarihini takip eden ayın sonuna kadar Bakanlık Merkez Muhasebe Birimi hesabına aktarır.

(3) **(Değişik: RG-20/04/2007-26499)** Birinci fıkranın (b) bendinde yer alan gelir kalemi, izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar, (c) bendinde yer alan gelir kalemi, ödendiği ay içerisinde, (d) bendinde yer alan gelir kalemi, tahsil edildiği ayı takip eden ayın sonuna kadar, (e) bendinde yer alan gelir kalemi, 5018 sayılı Kamu Mâli Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği genel bütçeye yapılacak ödmeden önce takip eden ayın on beşine kadar Bakanlığa bildirilir. Bildirilen bu meblağlar aynı süreler içerisinde Bakanlığın Merkez Muhasebe Birimi hesabına aktarılır ve bütçeye "Evrensel Hizmet Gelirleri" adı altında gelir kaydedilir.

Katkı paylarının ödenmemesi

MADDE 6 – (1) Beşinci maddede belirtilen sürelerde ödenmeyen katkı payları, Bakanlığın ilgili vergi dairesine yapacağı başvuru üzerine, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Vergi dairelerince yapılan tahsilatlar ertesi ayın sonuna kadar Bakanlığın Merkez Muhasebe Birimi hesabına aktarılır. Süresinde ödenmeyen katkı paylarına, vade tarihinden ödendiği tarihe kadar geçen süre için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı uygulanır.

Ödenek temini

MADDE 7 – (1) İşletmecilerin evrensel hizmet sağlama yükümlülükleri nedeniyle ortaya çıkan evrensel hizmetin net maliyetinin karşılanması ve 5369 sayılı Kanunda belirtilen diğer harcamaları karşılamak için Bakanlık bütçesine her yıl evrensel hizmet gelirleri tahmini kadar ödenek öngörülür. Evrensel hizmetler için ödenek ihtiyacının bu hizmet gelirleri tahmininden fazla olması halinde yeterli ödenek Bakanlık bütçesine konulur. Bu amaçla konulan ödenek münhasıran, 5369 sayılı Kanun ile Bakanlığa verilen görevlerin yerine getirilmesi için kullanılır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Evrensel Hizmet Yükümlüsünün Belirlenmesi ve Sorumlulukları

Evrensel hizmet yükümlüsünün belirlenmesi

MADDE 8 – (1) Bakanlık aşağıdaki hükümler dahilinde evrensel hizmet yükümlüsünü belirler.

a) Bakanlık, evrensel hizmetin götürüleceği yerleri, verilmesi gerekli hizmet türlerini tespit eder ve yayınlar.

b) Elektronik haberleşme alt yapısından yoksun olan bölgelere götürülecek her bir hizmet için evrensel hizmet yükümlülüğüne talip olan işletmeciler;

1) Hizmetin sunulacağı bölgeye,

2) Bu bölgedeki mevcut ve planlanmış elektronik haberleşme alt yapısına,

3) Vereceği hizmet türlerine,

4) Maliyetlerine,

5) Uygulayacağı fiyatlara,

6) Planlanmış gelirleri ve bunların toplam gelirler içindeki dağılımına,

7) Potansiyel abone sayısına,

8) Hizmet kalitesine,

9) Evrensel hizmete dayalı olarak planladığı iş kapsamı ile ilgili mali ölçütlere ve benzeri hususlara ilişkin bilgi ve belgelerini,

Bakanlığa verir.

c) Yukarıda belirtilen bilgi ve belgeler dışında, Bakanlık gerekli gördüğü diğer hususlara ilişkin bilgi ve belgeleri de isteyebilir.

ç) **(Değişik: RG-20/04/2007-26499)**Ancak,

1) Bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına ve kullanımına yönelik uygun fiziki ortamın oluşturulması amacıyla yapılacak her türlü araç, gereç, bilgisayar, yazılım ve donanımlar ile ilgili alımlarda,

2) Farklı yayın ortamları ve teknolojisi kullanılarak yapılan sayısal yayıncılığın (DVB-T, DVB-S, DVB-C) karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasını teminen iletim, verici, test cihazları, ölçü aletleri gibi ihtiyaç duyulan diğer teknik teçhizat alımı ve kurulumunda

(b) ve (c) bentleri uygulanmaz.

d) Bakanlık, evrensel hizmet yükümlüsünü, söz konusu hizmet için talepte bulunan işletmeciler arasından ihale ile belirler. Yükümlülük süresi, bu hizmetin kesintisiz ve evrensel

hizmet desteği olmaksızın sürdürülebilmesini teminen amortisman süreleri de göz önünde bulundurularak asgari beş yıl olarak belirlenir.

e) Bakanlık, merkeze uzak ve kırsal bölgelerden oluşan yüksek maliyet alanlarına hizmetin götürülebilmesi için uygun teknoloji seçenekleri ile işletmecilerin ilgili bölge ve/veya pazardaki büyüklüklerini göz önünde bulundurarak ilgili mevzuat hükümleri dahilinde işletmeciler arasından gerektiğinde geçici evrensel hizmet yükümlüsünü belirleyebilir. Bu durumda yükümlü işletmeci maliyetini ispatlamak zorundadır.

f) Bakanlık belirlenen işletmeciye "Evrensel Hizmet Yükümlülük Belgesi" verir.

Evrensel hizmet yükümlüsünün sorumlulukları

MADDE 9 – (1) Evrensel Hizmet Yükümlüsünün sunacağı hizmetlerle ilgili sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

a) Ankesörlü telefon hizmetini, kamu kullanımına açık yerlerde özürliülerin de kullanımına uygun şekilde tasarlar. Ankesörlü telefonun ülke çapında kurulmasında nüfus yoğunluğunun düşük olduğu yerleşim birimlerine Bakanlığın da uygun görüşü alınarak öncelik verilmesine özen gösterir.

b) Elektronik haberleşme hizmetlerinden en iyi şekilde yararlanmasını ve bilinmeyen numaraların tespit edilmesini teminen, rehberde dahil olmak istemediğini beyan eden aboneler haricindeki abonelerin bulunduğu illere göre en az adı, soyadı, adresi ve telefon numarasını kapsayacak şekilde alfabetik ve mesleki olarak Kurumca belirlenen numaralandırma planına uygun bilgileri mobil numaralar dahil, derleyerek basılı ve elektronik ortamda sunmakla yükümlüdür. Belli aralıklarda güncelleştirilmesi gereken basılı ortamda verilecek rehber hizmetleri için yükümlü işletmeci tarafından alınacak reklam gelirleri net maliyetin belirlenmesinde dikkate alınır. Telefon, internet, yazılı mesaj gibi elektronik ortamda sunulacak telefon rehber hizmetlerinin maliyetlerini Bakanlığa değerlendirilmek üzere bildirir.

c) Acil yardım çağrılarının erişimini Acil Servis Numaraları ile ilgili mevzuat değişikliğini de dikkate alarak ücretsiz sağlar.

ç) Denizde tehlike ve emniyete ilişkin haberleşme hizmetini makul ücret karşılığında sağlar.

d) Kurum tarafından telekomünikasyon sektöründe tüketici haklarına ilişkin yapılan düzenlemeler dahilinde evrensel hizmetlere ilişkin olarak doğru faturalama yapar ve ayrıntıları gösterir.

e) Fatura içeriği ile ilgili olarak ihtilaf durumunda abone, 30 gün içinde şikayetini yükümlü işletmeciye bildirir. İşletmeci bu işlemlerle ilgili bilgiyi ve cevabı en geç 15 gün içinde aboneye verir ve bu süre içerisinde herhangi bir şekilde hizmeti durduramaz. Abonenin ödeme zorluğundan dolayı hizmetin durdurulmasına karar verilmesi durumunda, 60 gün süreyle abonenin gelen çağrıları alabilmesi ve acil çağrıları yapabildiğini sağlar.

f) Minimum 56 kbit/saniye hız olmak kaydıyla makul ve yaygın internet hizmetlerine elverişli teknolojiyi götürmekle yükümlüdür.

g) Elektronik haberleşme şebekesi üzerinden verilen, sabit bir noktadan ses iletimini ihtiva eden hizmetleri sunmakla yükümlüdür. Sabit telefon hizmetini sağlarken belirlenmiş ve yaygın standartlar ve kaliteye eşdeğer hizmetleri yürürlükteki mevzuat hükümlerine uymak koşuluyla farklı teknolojileri kullanarak sunabilir.

ğ) Sunacağı evrensel hizmetlerden tarife ve abonelik sözleşmelerinin ilgili hükümlerini bu yönetmelik hükümlerine uygun hale getirir.

h) Yükümlü işletmeci Kurum tarafından belirlenen hizmet kalite standartlarına uymakla ve hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin bilgileri Kuruma sunmakla yükümlüdür.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Evrensel Hizmetin Net Maliyetinin Hesaplanması ve Ödenmesi

Net maliyetin hesaplanması

MADDE 10 – (1) Evrensel hizmetin net maliyeti, yükümlü işletmecinin hizmeti sunması durumunda dikkate alınması gereken maliyetleri asgariye indirme amacıyla belirlenir. Yükümlü işletmecinin hizmetleri evrensel hizmet kapsamında karşılamadığı zaman ile evrensel hizmet yükümlüsü olarak karşıladığı zamanki net maliyetleri arasındaki fark esas alınarak hesaplanır.

(2) **(Değişik: RG-20/04/2007-26499)**Ancak,

a) Bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılması ve kullanımına yönelik uygun fiziki ortamın oluşturulması amacıyla yapılacak her türlü araç, gereç, bilgisayar, yazılım ve donanımların gelişen teknoloji uygulanmak suretiyle iribatlarının sağlanması için gerekli mal ve hizmet satın alma bedellerinin,

b) Farklı yayın ortamları ve teknolojisi kullanılarak yapılan sayısal yayıncılığın (DVB-T, DVB-S, DVB-C) karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasını teminen iletim, verici, test cihazları, ölçü aletleri gibi ihtiyaç duyulan diğer teknik teçhizat alımı ve kurulumu bedellerinin,

toplamı ödemeye esas alınır. Ayrıca net maliyet hesabına girilmez.

(3) Her bir evrensel hizmetin veya unsurun mevcut üretim programına dahil edilmesi veya çıkarılması halinde sabit ve değişken maliyetlerdeki uzun dönem artan değişiklikler esas alınır. Hesaplama, yükümlü işletmeci tarafından yapılacak tesis maliyeti ile bakım onarım, işletme maliyeti ve diğer maliyet kalemlerinin toplamından, elde edeceği muhtemel gelir ve dolaylı kazanımlar düşüldükten sonra yapılır. Evrensel hizmetin hiç sunulmaması veya sunulan hizmetin durdurulması durumunda tasarruf edilen maliyetler ile bu durumda kaybı olan gelirler de göz önünde bulundurulur.

(4) Evrensel hizmetin net maliyetinin hesaplanmasında, işletmecilerin evrensel hizmet yükümlüsü olması dolayısıyla elde edeceği dolaylı kazanımlar veya çağrılardan elde edilebilecek gelirler de göz önüne alınarak hesaplama yapılır. Yapılan hesaplamada evrensel hizmet yükümlüsünün hem maddi hem de maddi olmayan kazançları dikkate alınır. Maddi olmayan kazanımlar; yükümlü işletmecinin adının daha çok duyulması, pazarlama ve reklam dolayısıyla sağlanan kazancı, işletmecinin evrensel hizmet alanında tanınmasından dolayı pazarlamadaki kolaylığı, planlama ve üretim maliyetinin azalması hususlarıdır.

(5) Bakanlık, evrensel hizmet yükümlüsüne verilecek destekleri belirlemek amacıyla Kurumdan evrensel hizmet ile ilişkilendirilen maliyet kalemleriyle ilgili görüş alır.

Evrensel hizmetin net maliyetinin ödenme esasları

MADDE 11 – (1) Bakanlık, ilgili kurum ve kuruluşların da görüşünü alarak düşük gelirli, özürllü ve sosyal desteğe ihtiyacı olan grupları belirler. Bu gruplara hizmetin uygun ve indirimli fiyatlarla sunulabilmesi için 8 inci maddenin (b) bendinde belirtilen kriterler dahilinde maliyetler gerekçeleri ve belgeleriyle birlikte yükümlü işletmeciden istenir. Bakanlık gelen bu bilgi ve belgeleri inceler ve maliyetleri baz alarak tespit yapabileceği gibi doğrudan karşılanabilir fiyat seviyesini Kurumun görüşünü alarak belirleyebilir.

(2) Yükümlü işletmeci her yıl Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait hizmetin sunulduğu bölgeyi, bu bölgedeki mevcut ve planlanmış elektronik haberleşme alt yapısını, evrensel hizmet türlerini, maliyetlerini ve toplam maliyet içindeki payını, evrensel hizmet ile doğrudan ilişkilendirilebilen ortak ve genel maliyetler dahil dağılımını, uyguladığı tarifeleri ve hizmet miktarlarını, elde ettiği gelirleri, bu gelirlerin toplam gelirleri içindeki dağılımını, o bölgede kabul ve reddedilen evrensel hizmet taleplerini, reddedilmiş ise gerekçelerini ve ek maliyetlerini, diğer evrensel hizmete bağlı olarak gerçekleştirdiği iş kapsamı ile ilgili mali ölçütleri ve benzeri hususlarla ilgili bilgi ve belgeleri içeren yıllık raporu, ilgili bölgedeki hizmetin etkin ve verimli olup olmadığını değerlendirmek üzere Bakanlığa teslim eder.

(3) Bakanlık, ayrıca Kurum ve/veya yükümlü işletmeciden, Kurumun belirlediği hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin bir önceki yıla ait bilgileri içeren raporu ister.

(4) Bakanlık konuya ilişkin olarak yükümlü işletmeciden her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilir ve gerekli gördüğü hallerde bağımsız denetleyicilere denetletebilir.

(5) Bakanlıkça, yükümlü işletmeci tarafından sunulan kapsamlı raporlar, belgeler, faturalar ve gayri maddi kazanımlar dikkate alınmak suretiyle incelenerek onaylandıktan sonra, geçmiş yıl için ödeme Haziran ayı sonuna kadar Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten def'aten yapılır. Bu çerçevede Bakanlık Merkez Muhasebe Birimine ödeme emrini intikal ettirir. Merkez Muhasebe Birimi de kendisine intikal eden tutarı yükümlü işletmeciye öder.

(6) Bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılması ve kullanımına yönelik uygun fiziki ortamın oluşturulması amacıyla yapılacak her türlü araç, gereç, bilgisayar, yazılım ve donanımların satın alma bedellerinin toplamı yükümlüye sözleşmesinde belirlenen kriterler dahilinde ödenir.

(7) **(Ek: RG-20/04/2007-26499)** Ayrıca, düşük gelirli, özürli ve sosyal desteğe ihtiyacı olan gruplara sunulan hizmet tarifelerinde yapılacak indirimlere ilişkin faturalar yükümlü işletmeci tarafından 3'er aylık dönemler halinde Bakanlığa sunulur. Bu faturalar Bakanlıkça incelenerek onaylandıktan sonra fatura bedeli Merkez Muhasebe Birimi tarafından def'aten ödenir.

BEŞİNCİ KISIM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Sayıştay Başkanlığının görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı ve Ulaştırma Bakanı birlikte yürütür.

2. ELEKTRONİK HABERLEŞME KANUNU

Kanun Numarası : 5809

Kabul Tarihi : 5/11/2008

R.Gazete Tarihi : 10/11/2008

R.Gazete Sayısı : 27050 (Mük.)

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; elektronik haberleşme sektöründe düzenleme ve denetleme yoluyla etkin rekabetin tesisi, tüketici haklarının gözetilmesi, ülke genelinde hizmetlerin yaygınlaştırılması, kaynakların etkin ve verimli kullanılması, haberleşme alt yapı, şebeke ve hizmet alanında teknolojik gelişimin ve yeni yatırımların teşvik edilmesi ve bunlara ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Elektronik haberleşme hizmetlerinin yürütülmesi ve elektronik haberleşme alt yapı ve şebekesinin tesisi ve işletilmesi ile her türlü elektronik haberleşme cihaz ve sistemlerinin imali, ithali, satışı, kurulması, işletilmesi, frekans dahil kıt kaynakların planlaması ve tahsisi ile bu konulara ilişkin düzenleme, yetkilendirme, denetleme ve uzlaştırma faaliyetlerinin yürütülmesi bu Kanuna tabidir.

(2) Millî güvenlik ve kamu düzeni ile olağanüstü hal, sıkıyönetim, seferberlik, savaş hallerinde ve doğal afet durumlarında elektronik haberleşme hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin özel kanunların ve 16/7/1965 tarihli ve 697 sayılı Ulaştırma ve Haberleşme Hizmetlerinin Olağanüstü Hallerde ve Savaşta Ne Suretle Yürütüleceğine Dair Kanun, 9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 3/7/2005 tarihli ve 5397 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

(3) Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı ve kuruluş kanunlarında belirtilen görev sahaları ile ilgili konularda olmak üzere Dışişleri Bakanlığı, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün elektronik haberleşme cihaz, sistem ve şebekeleri ile bedeli bu kurumlar tarafından ödenerek işletmeciler tarafından kurulan veya kurulacak elektronik haberleşme cihaz, sistem ve şebekeleri hakkında 36 ncı ve 39 uncu maddeler hariç, bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Kanunda geçen;

a) Abone: Bir işletmeci ile elektronik haberleşme hizmetinin sunumuna yönelik olarak yapılan bir sözleşmeye taraf olan gerçek ya da tüzel kişiyi,

b) Abonelik sözleşmesi: İşletmeci ile abone arasında akdedilen ve işletmecinin bir bedel karşılığında dönemsel ya da sürekli olarak bir hizmeti yerine getirmeyi veya mal teminini üstlendiği ya da her ikisini birden kapsayan sözleşmeyi,

c) Abone kimlik ve iletişim bilgileri: İşletmeci tarafından aboneye tahsis edilen özel bilgileri,

ç) Adres taşınabilirliği: Abonenin numarasını değiştirmeden bulunduğu adresi değiştirmesini,

d) Ana elektronik haberleşme şebekesi: Kamu kullanımına açık elektronik haberleşme hizmetlerinin üzerinden yürütüldüğü, belirli noktalar arasında elektronik haberleşme sağlayan transimiyon alt yapısı ve anahtarlama ekipmanları da dahil olmak üzere erişim ve iletim sistemleri şebekesini,

e) Arabağlantı: Bir işletmecinin kullanıcılarının aynı veya diğer bir işletmecinin kullanıcılarıyla irtibatının veya başka bir işletmeci tarafından sunulan hizmetlere erişiminin sağlanmasını teminen, aynı veya farklı bir işletmeci tarafından kullanılan elektronik haberleşme şebekelerinin birbirlerine fiziksel ve mantıksal olarak bağlantısını,

f) Arabağlantı yükümlüsü: Arabağlantı sağlama yükümlülüğü getirilen işletmeciyi,

g) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığı,

ğ) Dağıtıcı: Cihazın satış ve/veya tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri cihazın özelliklerini etkilemeyen gerçek veya tüzel kişiyi,

h) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilen her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

ı) Elektronik haberleşme alt yapısı: Elektronik haberleşmenin, üzerinden veya aracılığıyla gerçekleştirildiği anahtarlama ekipmanları, donanım ve yazılımlar, terminaller ve hatlar da dahil olmak üzere her türlü şebeke birimlerini, ilgili tesisleri ve bunların bütünüleyici parçalarını,

i) Elektronik haberleşme alt yapısı işletimi: İlgili alt yapıya ilişkin gerekli elektronik haberleşme tesislerinin kurulması, kurdurulması, kiralanması veya herhangi bir surette temin edilmesiyle bu tesisin diğer işletmecilerin veya talep eden gerçek veya tüzel kişilerin kullanımına sunulmasını,

j) Elektronik haberleşme hizmeti: Elektronik haberleşme tanımına giren faaliyetlerin bir kısmının veya tamamının hizmet olarak sunulmasını,

k) Elektronik haberleşme şebekesi: Bir veya daha fazla nokta arasında elektronik haberleşmeyi sağlamak için bu noktalar arası bağlantıyı teşkil eden anahtarlama ekipmanları ve hatlar da dahil olmak üzere her türlü iletim sistemleri ağını,

l) Elektronik haberleşme sektörü: Elektronik haberleşme hizmeti verilmesi, elektronik haberleşme şebekesi sağlanması, elektronik haberleşme cihaz ve sistemlerine yönelik üretim, ithal, satış ve bakım-onarım hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili sektör,

m) Elektronik haberleşme şebekesi sağlanması: Elektronik haberleşme şebekesi kurulması, işletilmesi, kullanıma sunulması ve kontrolünü,

n) Elektronik kimlik bilgisi: Elektronik haberleşme cihazlarına tek ve benzersiz olarak tahsis edilmiş kimlik tanımını,

o) Elektromanyetik girişim (Enterferans): İlgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılan her türlü elektronik haberleşmeyi engelleyen, kesinti doğuran veya kalitesini bozan her türlü yayın veya elektromanyetik etkiyi,

ö) Erişim: Bu Kanunda belirtilen koşullarla, elektronik haberleşme şebekesi, alt yapısı ve/veya hizmetlerinin, diğer işletmecilere sunulmasını,

p) Erişim yükümlüsü: Erişim sağlama yükümlülüğü getirilen işletmeciyi,

r) Etkin piyasa gücü: İşletmecinin, ilgili elektronik haberleşme pazarında, tek başına ya da diğer işletmecilerle birlikte, rakiplerinden, kullanıcılarından ve tüketicilerinden fark edilir bir şekilde bağımsız olarak hareket edebilmesine imkan sağlayan ekonomik gücü,

s) Geçiş hakkı: İşletmecilere, elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve alt yapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlar ile kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden, üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,

ş) Geçiş hakkı sağlayıcısı: Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere, taşınmaz sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

t) Hizmet taşınabilirliği: Abonenin numarasını değiştirmeden aldığı hizmet türünü değiştirmesini,

u) İlgili pazar: Ülkenin tümünde veya bir bölümünde sunulmakta olan belirli bir elektronik haberleşme hizmeti ve onunla yüksek derecede ikame edilebilen diğer elektronik haberleşme hizmetlerinden oluşan pazarı,

ü) İlgili tesisler: İlgili şebeke ve/veya hizmet aracılığıyla hizmetlerin sunulmasını sağlayan ve/veya destekleyen bir elektronik haberleşme şebekesine ve/veya bir elektronik haberleşme hizmetine ilişkin tesisleri,

v) İnternet alan adı: İnternet üzerinde bulunan bilgisayar veya internet sitelerinin adresini belirlemek için kullanılan internet protokol numarasını tanımlayan adları,

y) İnternet alan adı sistemi: Okunması ve akılda tutulması kolay olan ve genelde aranan adres sahipleri ile ilişkilendirilebilen simgesel isimlerle yapılan adreslemede, karşılığı olan internet protokolü numarasını bulan ve kullanıcıya veren sistemi,

z) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

aa) İşletmeci numara taşınabilirliği: Abonenin numarasını değiştirmeden hizmet aldığı işletmeciyi değiştirmesini,

bb) Koşullu erişim sistemi: Radyo ve televizyon yayın sistemlerine abonelik veya başka bir yöntemle önceden izin verilmesi yoluyla koşullu olarak erişimi sağlayan her türlü teknik tedbir ve düzenlemeyi,

cc) Kullanıcı: Aboneliği olup olmamasına bakılmaksızın elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,

çç) Kullanım hakkı: Frekans, numara, uydu pozisyonu gibi kıt kaynakların kullanılması için verilen hakkı,

dd) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

ee) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

ff) MCKS (CEIR): Merkezî mobil cihaz kimlik tanımı veri tabanı sistemini,

gg) MCKT (EIR): Mobil cihaz kimlik tanımı veri tabanını,

ğğ) Numara: Şebeke ve/veya şebeke sonlanma noktasını tanımlayan, söz konusu noktaya ses, veri ve görüntünün yönlendirilmesini sağlayan, kullanıldığı yere göre abone, işletmeci, elektronik haberleşme şebekesi ve/veya hizmeti ile ilişkilendirilebilen bilgiyi içeren harf, rakamlar dizini veya sembolleri,

hh) Numara taşınabilirliği: Abonelerin numarasını değiştirmeden, hizmet aldığı işletmeciyi veya adresini veya aldığı hizmetin türünü değiştirebilmesini,

ii) Onaylanmış kuruluş: Uygunluk değerlendirme faaliyetinde bulunmak üzere, Kurum tarafından belirlenerek, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ve ilgili teknik düzenlemelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişileri,

iii) Radyo ve televizyon yayını: Karasal, kablo, uydu ve diğer ortamlar üzerinden, şifreli veya şifresiz olarak kitle haberleşmesi amacıyla yapılan ve bireysel iletişim hizmetlerini kapsamayan görüntü ve/veya ses iletimini,

jj) Son kullanıcı: Elektronik haberleşme hizmeti ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlamayan gerçek veya tüzel kişileri,

kk) Spektrum: Elektronik haberleşme amacıyla kullanılan, frekansı 9 kHz-3000 GHz arasında olan ve uluslararası düzenleme yapılması halinde 3000 GHz'in üzerindeki frekanslar da dahil olmak üzere elektromanyetik dalgaların frekans aralığını,

ll) Standart: Üzerinde mutabakat sağlanmış olan, kabul edilmiş bir kuruluş tarafından onaylanan, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan, ortak ve tekrar eden kullanımlar için ürünün özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve bu kapsamda uyulması ihtiyarı olan düzenlemeyi,

mm) Şebeke sonlanma noktası: Elektronik haberleşme şebekesinde aboneye erişimin sağlandığı fiziksel noktayı, anahtarlama veya yönlendirme ihtiva eden şebekelerde ise abone numarası veya ismi ile ilişkilendirilebilen özel bir şebeke adresiyle tanımlanan noktayı,

nn) Tarife: İşletmecilerin, elektronik haberleşme hizmetinin sunulması karşılığında kullanıcılardan farklı adlar altında alabilecekleri ücretleri içeren cetveli,

oo) Taşıyıcı: Bir çağrının başlatılması, sonlandırılması veya taşınması hizmetlerinin tümünü veya bir kısmını sunan işletmeciyi,

öö) Taşıyıcı ön seçimi: Taşıyıcının, taşıyıcı seçim kodu çevrilmeksizin seçilmesine imkan sağlayacak şekilde önceden seçilmesi yöntemini,

pp) Taşıyıcı seçimi: Taşıyıcının, taşıyıcı seçim kodu çevrilmesi suretiyle seçilmesi yöntemini,

rr) Taşıyıcı seçim kodu: Taşıyıcılara, taşıyıcı seçimi amacıyla Kurumca tahsis edilen kodu,

ss) Telsiz: Aralarında herhangi bir fiziki bağlantı olmaksızın elektromanyetik dalgalar yoluyla açık, kodlu veya kriptolu ses ve veri vermeye, almaya veya yalnızca vermeye veya almaya yarayan sistemleri,

şş) Telsiz kurma ve kullanma izni: Bu Kanun kapsamında kurulacak ve kullanılacak telsiz cihaz ve sistemleri için Kurum tarafından verilen izni,

tt) Telsiz ruhsatnamesi: Bu Kanun kapsamında kurulacak ve kullanılacak telsiz cihaz ve sistemleri için Kurum tarafından verilen ruhsatnameyi,

uu) Tüketici: Elektronik haberleşme hizmetini ticari veya mesleki olmayan amaçlarla kullanan veya talep eden gerçek veya tüzel kişiyi,

üü) Ulusal dolaşım: Bir işletmeciye ait hizmetlerin, teknik uyumluluk şartları saklı kalmak üzere, diğer bir işletmecinin abonelerine ait ekipmanlar üzerinden sunulmasına veya bir diğer sistemin arabağlantısına imkân sağlayan sistemlerarası dolaşımı,

vv) Ulusal numaralandırma planı: Numaraların yapısını tanımlayan, yönlendirme, adresleme, ücretlendirme veya hizmet türüne ilişkin bilgi vermek üzere bölümlere ayrılarak tanımlanabilen numaralandırma planını,

yy) Uyumlaştırılmış Avrupa standardı: Avrupa Topluluğu Resmi Gazetesinde ismi yayımlanan standardı,

zz) Uyumlaştırılmış ulusal standart: Uyumlaştırılmış Avrupa standartlarına uygun olarak Türk Standartları Enstitüsü tarafından uyumlaştırılarak kabul edilen ve Kurum tarafından listeleri tebliğler ile yayımlanan Türk standartlarını,

aaa) Üretici: Elektronik haberleşme cihazı imal eden, ıslah eden veya cihaza adını, ticarî markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiyi, üreticinin Ülke dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı, ayrıca, cihazın satış ve/veya tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri cihazın güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,

bbb) Yerel ağ: Sabit elektronik haberleşme şebekesinde abone tarafındaki şebeke sonlanma noktasını, abonenin bağlı bulunduğu ana dağıtım çatısına veya eşdeğer tesise bağlayan fiziksel devreyi,

ccc) Yetkilendirme: Elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlanmasını teminen şirketlerin, Kurum nezdinde kayıtlanmasını veya kayıtlanmasıyla birlikte bu şirketlere elektronik haberleşme hizmetlerine özel, belirli hak ve yükümlülükler verilmesini, ifade eder.

İlkeler

MADDE 4 – (1) Her türlü elektronik haberleşme cihaz, sistem ve şebekelerinin kurulması ve işletilmesine müsaade edilmesi, gerekli frekans, numara, uydu pozisyonu ve benzeri kaynak tahsislerinin yapılması ile bunların düzenlenmesi Devletin yetki ve sorumluluğu altındadır. İlgili merciler tarafından elektronik haberleşme hizmetinin sunulmasında ve bu hususta yapılacak düzenlemelerde aşağıdaki ilkeler göz önüne alınır:

a) Serbest ve etkin rekabet ortamının sağlanması ve korunması.

b) Tüketici hak ve menfaatlerinin gözetilmesi.

c) Kalkınma planları ve Hükümet programlarındaki hedefler ile Bakanlık tarafından belirlenen strateji ve politikaların gözetilmesi.

ç) Herkesin, makul bir ücret karşılığında elektronik haberleşme şebeke ve hizmetlerinden yararlanmasını sağlayacak uygulamaların teşvik edilmesi.

d) Aksini gerektiren objektif nedenler bulunmadıkça veya toplumdaki ihtiyaç sahibi kesimlere özel, kapsamı açık ve sınırları belirlenmiş kolaylıklar sağlanması halleri dışında, eşit şartlardaki aboneler, kullanıcılar ve işletmeciler arasında ayırım gözetilmemesi ve hizmetlerin benzer konumdaki kişiler tarafından eşit şartlarla ulaşılabilir olması.

e) Bu Kanunda aksi belirtilmedikçe ya da objektif nedenler aksini gerektirmedikçe, niteliksel ve niceliksel devamlılık, düzenlilik, güvenilirlik, verimlilik, açıklık, şeffaflık ve kaynakların verimli kullanılmasının gözetilmesi.

f) Elektronik haberleşme sistemlerinin uluslararası normlara uygun olması.

g) Teknolojik yeniliklerin uygulanması ile araştırma-geliştirme faaliyet ve yatırımlarının teşvik edilmesi.

ğ) Hizmet kalitesi artırımının teşvik edilmesi.

h) Millî güvenlik ile kamu düzeni gereklerine ve acil durum ihtiyaçlarına öncelik verilmesi.

ı) Bu Kanunda, ilgili mevzuatta ve yetkilendirmelerde açıkça belirlenen durumlar haricinde, işletmecilerin, arabağlantı da dahil olmak üzere erişim ücretleri ile hat ve devre kiralalarını da kapsayacak biçimde, elektronik haberleşme hizmeti sunulması karşılığı alacakları ücretleri serbestçe belirlemesi.

i) Elektronik haberleşme cihaz ve sistemlerinin kurulması, kullanılması ve işletilmesinde insan sağlığı, can ve mal güvenliği, çevre ve tüketicinin korunması açısından asgari uluslararası normların dikkate alınması.

j) Elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulmasında ve bu hususlarda yapılacak düzenlemelerde tarafsızlığın sağlanması.

k) Teknolojik yeniliklerin kullanılması da dahil olmak üzere engelli, yaşlı ve sosyal açıdan korunmaya muhtaç diğer kesimlerin özel ihtiyaçlarının dikkate alınması.⁸

l) Bilgi güvenliği ve haberleşme gizliliğinin gözetilmesi.

⁸ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu bentte yer alan "özürlü" ibaresi "engelli" olarak değiştirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik Haberleşme Sektöründe Yetkili

Merciler ve Görevleri

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 5 – (1) Bakanlığın elektronik haberleşme sektörüne ilişkin yetki ve görevleri şunlardır:

a) Numaralandırma, internet alan adları, uydu pozisyonu, frekans tahsis gibi kıt kaynaklara dayalı elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin strateji ve politikaları belirlemek.

b) Elektronik haberleşme sektörünün; serbest rekabet ortamında gelişimini teşvik etmeye ve bilgi toplumuna dönüşümün desteklenmesini sağlamaya yönelik hedef, ilke ve politikaları belirlemek ve bu amaçla teşvik edici tedbirleri almak.

c) Elektronik haberleşme alt yapı, şebeke ve hizmetlerinin; teknik, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlara, kamu yararına ve millî güvenlik amaçlarına uygun olarak kurulması, geliştirilmesi ve birbirlerini tamamlayıcı şekilde yürütülmesini sağlamaya yönelik politikaları belirlemek.

ç) Elektronik haberleşme cihazları sanayisinin gelişmesine ilişkin politikaların oluşumuna ve elektronik haberleşme cihazları bakımından yerli üretimi özendirici tedbirleri almaya yönelik politikaları belirlemeye katkıda bulunmak.

d) Ülkemizin üyesi bulunduğu elektronik haberleşme sektörü ile ilgili uluslararası birlik ve kuruluşlar nezdinde 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak üzere Devleti temsil etmek veya temsile yetkilendirmek, çalışmalara katılım ve kararların uygulanması konusunda koordinasyonu sağlamak.

e) Elektronik haberleşme politikalarının tespiti ve uygulanması amacıyla gerekli araştırmaları yapmak ve yaptırmak.

f) Elektronik haberleşmenin doğal afetler ve olağanüstü haller nedeniyle aksamamasını teminen gerekli tedbirleri almak ve koordinasyonu sağlamak. Haberleşmenin aksaması riskine karşı önceden haberleşmenin kesintisiz bir biçimde sağlanmasına yönelik alternatif haberleşme alt yapısını kurmak, kurdurmak ve ihtiyaç durumunda söz konusu sistemi devreye sokmak.

g) Olağanüstü hal ve savaşta elektronik haberleşme hizmetlerini, 16/7/1965 tarihli ve 697 sayılı Kanun hükümleri dahilinde planlamak, gerekli işleri yapmak ve yaptırmak.

ğ) Elektronik haberleşme sistemlerinin yerli tasarım ve üretimini, bu amaçla sektöre ilişkin araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetlerini teknik ve maddi destek de dahil olmak üzere teşvik etmek ve Kurumun gelirlerinin % 20'sini aşmamak kaydıyla söz konusu faaliyetlere ilişkin olarak ayracağı kaynağı belirlemek ve bu kaynağın kullanımına ilişkin gereken düzenlemeleri yaparak bu kaynağı kullandırmak.

Kurumun görev ve yetkileri

MADDE 6 – (1) Kurumun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Elektronik haberleşme sektöründe; rekabeti tesis etmeye ve korumaya, rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı uygulamaların giderilmesine yönelik düzenlemeleri yapmak, bu amaçla ilgili pazarlarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecilere ve gerekli hallerde diğer işletmecilere yükümlülükler getirmek ve mevzuatın öngördüğü tedbirleri almak.

b) Bu Kanun ve bu Kanuna dayanılarak yapılan düzenlemelere aykırı olarak, elektronik haberleşme sektöründe ortaya çıkan rekabet ihlallerini denetlemek, yaptırım uygulamak, mevzuatın öngördüğü hallerde elektronik haberleşme sektöründe rekabet ihlallerine ilişkin konularda Rekabet Kurumundan görüş almak.

c) Abone, kullanıcı, tüketici ve son kullanıcıların hakları ile kişisel bilgilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri ve denetlemeleri yapmak.

ç) İşletmeciler ile tüketicileri ilgilendiren Kurul kararlarını gerekçe ve süreçleri ile kamuoyuna açık tutmak.

d) Bu Kanun çerçevesinde gerektiğinde işletmeciler arasında uzlaştırma prosedürünü işletmek, uzlaşma sağlanmadığı takdirde ilgili taraflar arasında aksi kararlaştırılıncaya kadar geçerli olmak üzere gerekli tedbirleri almak.

e) Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri takip etmek, sektörün gelişimini teşvik etmek amacıyla gerekli araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde çalışmak.

f) Bu Kanunun 5 inci maddesinin (a) bendini de göz önünde bulundurarak, elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması ve elektronik haberleşme şebeke ve altyapılarının tesis ve işletilmesi için gerekli olan frekans, uydu pozisyonu ve numaralandırma planlamasını ve tahsisini yapmak.

g) Elektronik haberleşme ile ilgili olarak Bakanlığın strateji ve politikalarını dikkate alarak, yetkilendirme, tarifeler, erişim, geçiş hakkı, numaralandırma, spektrum yönetimi, telsiz cihaz ve sistemlerine kurma ve kullanma izni verilmesi, spektrumun izlenmesi ve denetimi, piyasa gözetimi ve denetimi de dahil gerekli düzenlemeler ile denetlemeleri yapmak.

ğ) Telsiz sistemlerinin belirlenen tekniklere ve usullere uygun olarak kurulmasının ve çalıştırılmasının kontrolünü yapmak, elektromanyetik girişimleri tespit etmek ve giderilmesini sağlamak.

h) İşletmecilerin ticari sırları ile kamuoyuna açıklanabilecek bilgilerinin kapsamını belirlemek, işletmecilerin ticari sırları ile yatırım ve iş planlarının gizliliğini korumak ve bunları adli makamların talepleri dışında muhafaza etmek.

ı) Elektronik haberleşmeyle ilgili olarak, işletmeciler, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerden ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi almak ve gerekli kayıtları tutmak, Bakanlık tarafından elektronik haberleşme sektörüne yönelik strateji ve politikaların belirlenmesinde ihtiyaç duyulanları, talebi üzerine Bakanlığa iletmek.

i) Bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi uyarınca Bakanlıkça yapılacak düzenlemeler çerçevesinde, elektronik haberleşme sektörüne ilişkin araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetlerine ilişkin olarak, mevcut Kurum gelirlerini göz önünde bulundurarak gelirlerinin % 20'sini aşmamak kaydıyla ayıracağı kaynağı Bakanlığa aktarmak. Bu aktarım, katma değer vergisi ve damga vergisi dahil her türlü vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerden istisnadır.

j) Kullanıcılara ve erişim kapsamında diğer işletmecilere uygulanacak tarifelere, sözleşme hükümlerine, teknik hususlara ve görev alanına giren diğer konulara ilişkin genel kriterler ile uygulama usul ve esaslarını belirlemek, tarifeleri onaylamak, tarifelerin denetlenmesine ilişkin düzenlemeleri yapmak.

k) İşletmeciler tarafından hazırlanan referans erişim tekliflerini onaylamak.

l) Yürütülecek elektronik haberleşme hizmetleri, şebeke ve/veya alt yapısı ile ilgili olarak yapılacak yetkilendirmelere ilişkin hüküm ve şartları belirlemek, uygulanmasını ve yetkilendirmeye uygunluğu denetlemek, bu hususta gereken iş ve işlemleri yürütmek ve mevzuatın öngördüğü tedbirleri almak.

m) Radyo ve televizyon yayıncılığına ilişkin ilgili kanununda belirtilen hükümler saklı kalmak kaydıyla, frekans planlama, tahsis ve tescil işlemlerini, güç ve yayın sürelerini de göz önünde tutarak uluslararası kuruluşlarla işbirliği de yapmak suretiyle yürütmek.

n) Elektronik haberleşme sektöründe kullanılacak her çeşit sistem ve cihazların, uyumlaştırılmış ulusal standartlarını yayımlatmak ve uygulanmasını sağlamak, teknik

düzenlemelerini yapmak, piyasa denetimini yapmak ve/veya yaptırmak, bu amaçla laboratuvarlar kurup işletebilmek ve bu laboratuvarlarda verebileceği eğitim ve danışmanlık hizmetleri karşılığında alınacak ücretleri belirlemek.

o) Elektronik haberleşme sektöründe tesis, ölçüm ve bakım-onarım yapacak kuruluşların yetkilendirmesini bu konuda görevli kuruluşlarla koordine etmek.

ö) Elektronik haberleşme sektörüne yönelik pazar analizleri yapmak, ilgili pazarı ve ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip işletmeci veya işletmecileri belirlemek.

p) Elektronik haberleşme sektörü ile ilgili uluslararası birlik ve kuruluşların çalışmalarına katılmak, kararların uygulanmasını takip etmek ve gerekli koordinasyonu sağlamak.

r) Bu Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen ücretlerle ilgili olarak terkin de dahil olmak üzere her türlü usul ve esasları belirlemek, Kurumun yıllık bütçesini, gelir-gider kesin hesabını, yıllık çalışma programını onamak, gerekirse bütçede hesaplar arasında aktarma yapmak veya gelir fazlasını mevzuat çerçevesinde genel bütçeye devretmek.

s) Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösterenlerin mevzuata uymasını denetlemek ve/veya denetlettirmek, konu ile ilgili usul ve esasları belirlemek, aykırılık halinde mevzuatın öngördüğü işlemleri yapmak ve yaptırımları uygulamak.

ş) Elektronik haberleşme sektörüne yönelik olarak, millî güvenlik, kamu düzeni veya kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesi amacıyla mevzuatın öngördüğü tedbirleri almak.

t) Ara bağlantı ve ulusal dolaşım da dahil erişim ile ilgili uygulanacak usul ve esasları belirlemek ve mevzuatın öngördüğü düzenlemeleri yapmak, elektronik haberleşme sağlanması amacıyla imzalanan anlaşmaların rekabeti kısıtlayan, mevzuata ve/veya tüketici menfaatlerine aykırı hükümler içermemesi amacıyla mevzuatın öngördüğü tedbirleri almak.

u) İlgili kanun hükümleri dahilinde, evrensel hizmetlere ilişkin hizmet kalitesi ve standartları da dahil olmak üzere, gerektiğinde her türlü elektronik haberleşme hizmetine yönelik hizmet kalitesi ve standartlarını belirlemek, denetlemek, denetlettirmek ve buna ilişkin usul ve esasları belirlemek.

ü) Elektronik haberleşme sektöründe, bağımsız denetim faaliyetine ilişkin esasları, bağımsız denetleme faaliyetlerinde bulunacak kuruluşların kuruluş şartlarını, çalışma esaslarını ve çalıştıracağı personelin niteliklerini belirlemek.

v) Bu Kanunla verilen görevlere ilişkin yönetmelik, tebliğ ve diğer ikincil düzenlemeleri çıkarmak.

Rekabetin sağlanması

MADDE 7 – (1) Kurum, 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, elektronik haberleşme sektöründe rekabete aykırı davranış ve uygulamaları re'sen veya şikâyet üzerine incelemeye, soruşturmaya ve rekabetin tesisine yönelik gerekli gördüğü tedbirleri almaya, görev alanına giren konularda bilgi ve belgelerin sağlanmasını talep etmeye yetkilidir.

(2) Rekabet Kurulu, elektronik haberleşme sektörüne ilişkin olarak yapacağı inceleme ve tetkiklerde, birleşme ve devralmalara ilişkin olarak vereceği kararlar da dahil olmak üzere elektronik haberleşme sektörüne ilişkin olarak vereceği tüm kararlarda, öncelikle Kurumun görüşünü ve Kurumun yapmış olduğu düzenleyici işlemleri dikkate alır.

(3) Kurum, yapacağı pazar analizleri sonucu ilgili pazarlarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecileri belirleyebilir. Kurum, etkin rekabet ortamının sağlanması ve korunması amacıyla etkin piyasa gücüne sahip işletmecilere yükümlülükler getirebilir. Aynı ve/veya farklı pazarlarda etkin piyasa gücüne sahip olan işletmeciler arasında söz konusu yükümlülükler açısından farklılaştırma yapılabilir.

İKİNCİ KISIM

Genel Düzenlemeler

BİRİNCİ BÖLÜM

Yetkilendirme

Elektronik haberleşme hizmetlerinin yetkilendirilmesi

MADDE 8 – (1) Bakanlığın strateji ve politikaları da dikkate alınarak Kurumca yapılacak yetkilendirmeyi müteakip, elektronik haberleşme hizmeti verilebilir ve/veya elektronik haberleşme şebekesi veya alt yapısı kurulup işletilebilir.

(2) İhtiyaç duyulan elektronik haberleşme hizmeti ve/veya şebekesi veya altyapısının öncelikle Kurumca yetkilendirilmiş işletmecilerden karşılanması esastır. Ancak;

a) Bir gerçek veya tüzel kişinin, kendi kullanımındaki taşınmazların dâhilinde ve her bir taşınmazın sınırları dışına taşmayan, münhasıran şahsi veya kurumsal ihtiyaçları için kullanılan ve üçüncü şahıslara herhangi bir elektronik haberleşme hizmeti verilmesinde kullanılmayan, sağlanmasında herhangi bir ticari amaç güdülmeyen ve kamu kullanımına açık olarak sunulmayan,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarının münhasıran verdikleri hizmetler ile ilgili olarak özel kanunları uyarınca kurdukları,

elektronik haberleşme hizmeti ve/veya şebekesi veya altyapısı yetkilendirmeye tabi değildir.

(3) Kurum bu şebeke veya altyapıların bu maddedeki esaslara uygunluğunu ve kullanılan teçhizatın standartlara uygunluğunu denetlemeye ve uygun olmayanların kaldırılmasını sağlamaya ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir.

(4) Radyo ve televizyon yayıncılığı ile ilgili Kanun hükümleri saklıdır.

Yetkilendirme usulü

MADDE 9 – (1) Yetkilendirme, bildirim veya kullanım hakkının verilmesi yoluyla yapılır.

(2) Elektronik haberleşme hizmeti sunmak ve/veya şebekesi veya alt yapısı kurup işletmek isteyen şirketler faaliyete başlamadan önce Kurum düzenlemeleri çerçevesinde Kuruma bildirimde bulunurlar.

(3) Kuruma bildirimde bulunan şirketler, sunmak istedikleri elektronik haberleşme hizmeti ve/veya işletmek istedikleri elektronik haberleşme şebekesi veya altyapısı için numara, frekans, uydu pozisyonu gibi kaynak tahsisine ihtiyaç duymuyorlar ise Kurumun belirlediği usul ve esaslara uygun bildirimle birlikte; kaynak tahsisine ihtiyaç duyuyorlar ise Kurumdan kullanım hakkı alınması kaydıyla yetkilendirilirler.

(4) Kurum, kullanım hakkı verilmesinin gerektiği elektronik haberleşme hizmetlerini ve bu hizmetlere ilişkin kullanım hakkı sayısının sınırlandırılmasının gerekip gerekmediğini tespit eder.

(5) Kullanım hakkı sayısının sınırlandırılmasının gerekmediği tespit edilen elektronik haberleşme hizmetleri için usulüne uygun başvuruyu müteakip 30 gün içerisinde Kurumca kullanım hakkı verilir.

(6) Kullanım hakkı sayısı, ancak kaynakların sınırlı sayıda işletmeci tarafından yürütülmesinin gerektiği durumlarda ve kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını teminen sınırlandırılabilir. Kullanım hakkı sayısının sınırlandırılması halinde;

a) Uydu pozisyonu ile ulusal çapta verilecek frekans bandı kullanımını ihtiva eden ve sınırlı sayıda işletmeci tarafından yürütülmesi gereken elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin yetkilendirme politikası, hizmetin başlama zamanı, yetkilendirme süresi ve hizmeti sunacak işletmeci sayısı gibi kısıtlar Bakanlık tarafından belirlenir ve yetkilendirme Kurum tarafından yapılır. Ancak, ulusal çapta verilecek frekans bandı kullanımını ihtiva eden ve

sınırlı sayıda işletmeci tarafından yürütülmesi gereken elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin ihaleleri Bakanlık gerekli gördüğü hallerde doğrudan kendisi de yapabilir.

b) (a) bendinde belirtilen hususların dışında kalan ve sınırlı sayıda işletmeci tarafından verilecek olan elektronik haberleşme hizmetlerinin yürütülmesine ve/veya elektronik haberleşme şebeke ve alt yapısının tesisi ve işletilmesine ilişkin olarak, gerekli işlemler Kurum tarafından yürütülür.

(7) Kurum, kaynakların etkin kullanımını sağlamak amacıyla Bakanlığın görüşüne başvurarak gerekli tedbirleri alır ve yapılacak ihaleye ilişkin usul ve esasları belirler. Kurum ve yukarıdaki fıkranın (a) bendinde öngörülen hallerde Bakanlık, kullanım hakkı ile ilgili olan ihalelerde 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi değildir.

(8) Kullanım haklarının süresi, yirmibeş yıldan fazla olmamak üzere belirlenir. Bu madde uyarınca belirlenen yetkilendirme süreleri, şebeke ve hizmetin niteliği ile başvuru sahibinin talebi de dikkate alınmak suretiyle tespit edilir.

(9) Kurum, kullanım hakkı verilmesi taleplerini, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu sağlığı ve benzeri kamu yararı gerekleri, tahsis edilmesi gereken kaynakların yetersizliği ve ihale aşamasında belirlenen yeterli şartlarının sağlanmaması sebepleriyle reddedebilir.

(10) Kullanım hakkı, işletmecinin faaliyetlerinin mevzuata aykırı olması durumunda Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre iptal edilebilir. Kullanım hakkının iptal edildiği hallerde abonelerin menfaatlerini korumak için gerekli tedbirler alınır.

(11) Kurum, kamu güvenliği, kamu sağlığı ve benzeri kamu yararı gereklerinden kaynaklanan sebeplerin tespiti halinde, şirketlerin elektronik haberleşme alanında faaliyete geçmelerini veya elektronik haberleşme sağlamalarını gerektiğinde Bakanlığın görüşünü de alarak engelleyebilir.

(12) Bu madde hükümlerine aykırı olarak elektronik haberleşme tesisi kuran, işleten veya elektronik haberleşme hizmeti verenlerin tesisleri Kurumun talebi üzerine ilgili mülki amirlerce kapatılarak faaliyetlerine son verilir.

(13) Bildirim ve kullanım hakkı ile ilgili usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.

Deneme izni

MADDE 10 – (1) Kurum, elektronik haberleşme hizmetinin verilebilmesi, elektronik haberleşme şebekesi ve altyapısının işletilebilmesi için başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişilere deneme veya gösterim amaçlı geçici izin verebilir. Bununla ilgili usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Yetkilendirme ücreti

MADDE 11 – (1) Yetkilendirme ücreti, idarî ücretler ve kullanım hakkı ücretlerinden oluşur.

(2) Kurum; pazar analizi, düzenlemelerin hazırlanması ve uygulanması, işletmecilerin denetlenmesi, teknik izleme ve denetleme hizmetleri, piyasanın kontrolü, uluslararası işbirliği, uyumlaştırma ve standardizasyon çalışmaları ve diğer faaliyetleri ile her türlü idarî giderlerinden kaynaklanan masraflara katkı amacıyla işletmecinin bir önceki yıl net satışlarının binde beşini geçmemek üzere, uluslararası yükümlülükler de dikkate alınarak işletmecilerden idarî ücret alır. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

(3) Tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde belirlenen sürede idarî ücretlerin işletmeciler tarafından ödenmemesi halinde 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen usule göre hesaplanacak gecikme zammı oranı kadar faiz uygulanır. İşletmecilerden alınacak idarî ücretlerden süresinde ödenmeyenler Kurumun bildirimi üzerine 6183 sayılı Kanun hükümleri

uyarınca ilgili vergi dairesi tarafından tahsil edilir ve Kuruma gelir kaydedilir. Kurum, idarî maliyet ve toplanan idarî ücreti gösteren yıllık rapor yayımlar.

(4) Kaynakların kullanım hakkının verilmesine ve söz konusu kaynakların etkin bir şekilde kullanılmasının teminine yönelik olarak kullanım hakkı ücreti alınır.

(5) Kullanım hakkı ücretlerinin asgari değerleri, Kurumun önerisi ve Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

(6) Kullanım hakkı ücretleri, 5369 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla Hazineye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırılır. Zamanında ödenmeyen kullanım hakkı ücretleri, Kurumun bildirimi üzerine, 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca, ilgili vergi dairesince tahsil olunur.

İşletmecilerin hak ve yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) İşletmeci, Kurum düzenlemeleri ve yetkilendirmesinde öngörülen şartlara uygun olarak yetkilendirildiği kapsamdaki elektronik haberleşme hizmetini sunma hakkına sahiptir.

(2) Kurum, işletmecilere sektörün ihtiyaçları, uluslararası düzenlemeler, teknolojiye meydana gelen gelişmeler gibi hususları gözeterek aşağıdaki hususlar başta olmak üzere, mevzuat doğrultusunda yükümlülükler getirebilir:

- a) İdari ücretler.
- b) Hizmetlerin birbiriyle uyumlu çalışabilmesi ve şebekelerarası arabağlantının sağlanması.
- c) Ulusal numaralandırma planındaki numaralardan son kullanıcılara erişimin sağlanması.
- ç) Ortak yerleşim ve tesis paylaşımı.
- d) Kişisel veri ve gizliliğin korunması.
- e) Tüketicinin korunması.
- f) Kuruma bilgi ve belge verilmesi.
- g) Kanunlarla yetkili kılınan ulusal kurumlarca yasal dinleme ve müdahalenin yapılmasına teknik olanak sağlanması.
- ğ) Afet durumlarındaki haberleşmenin kesintisiz devam edebilmesi için gerekli tedbirlerin alınması.
- h) Elektronik haberleşme şebekelerinden kaynaklanan elektromanyetik alanlara kamu sağlığını tehdit edecek şekilde maruz kalınmasının engellenmesi ile ilgili önlemlerin bu Kanun çerçevesinde alınması.

i) Erişim yükümlülükleri.

j) Elektronik haberleşme şebekelerinin bütünlüğünün idame ettirilmesi.

ı) İzinsiz erişime karşı şebeke güvenliğinin sağlanması.

k) Hizmet kalitesi de dahil olmak üzere standartlar ve spesifikasyonlara uyumluluk.

l) İlgili mevzuat uyarınca Kurum tarafından istenen hizmetleri yerine getirmek.

(3) Kullanım hakkı verildiği durumlarda, yukarıdakilere ilaveten sektörün ihtiyaçları, uluslararası düzenlemeler, teknolojiye meydana gelen gelişmeler gibi hususları gözeterek aşağıdaki hususlar başta olmak üzere, mevzuat doğrultusunda yükümlülükler getirilebilir:

- a) Frekans kullanım hakkının verildiği hizmet, şebeke ya da teknoloji türü ile numara kullanım hakkının verildiği hizmetin kapsamı.
- b) Frekans ve numaraların etkin ve verimli kullanımı.
- c) Elektromanyetik girişimin önlenmesi.
- ç) Numara taşınabilirliği.
- d) Rehber hizmeti.
- e) Yetkilendirme süresi.
- f) Hak ve yükümlülüklerin devri.
- g) Kullanım hakkı ücretleri.
- ğ) İhale sürecinde üstlenilen taahhütler.

h) Frekans ve numara kullanımları ile ilgili uluslararası anlaşmalar çerçevesindeki yükümlülükler uylması.

(4) İşletmecilerin hak ve yükümlülükleri ile ilgili usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

(5) İşletmeciler, elektronik haberleşme sistemleri üzerinden millî güvenlikle ve 5397 ve 5651 sayılı kanunlar ve ilgili diğer kanunlarda getirilen düzenlemelerle ilgili taleplerin karşılanmasına yönelik teknik alt yapıyı, elektronik haberleşme sistemini hizmete sunmadan önce kurmakla yükümlüdür. Halen elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmeciler de; söz konusu teknik alt yapıyı, Kurum tarafından belirlenecek süre içerisinde aynı şartlarla ve tüm harcamaları kendilerine ait olmak üzere kurmakla yükümlüdürler.

İKİNCİ BÖLÜM

Tarifeler

Tarifelerin düzenlenmesi

MADDE 13 – (1) Tarife; abonman ücreti, sabit ücret, konuşma ücreti, hat kirası ve benzeri değişik ücret kalemlerinden birisi veya birkaçı olarak tespit edilebilir.

(2) Her türlü elektronik haberleşme hizmetinin sunulması karşılığında uygulanacak tarifeler aşağıdaki hükümlere tabidir:

a) İşletmeciler, uygulayacakları tarifeleri, ilgili mevzuat ve Kurum düzenlemelerine aykırı olmayacak şekilde serbestçe belirlerler.

b) İşletmecinin ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip olduğunun belirlenmesi halinde Kurum, tarifelerin onaylanması, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin yöntemleri ve tarifelerin alt ve üst sınırları ile bunların uygulama usul ve esaslarını belirleyebilir.

c) İşletmecinin ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip olduğunun belirlenmesi halinde; Kurum, fiyat sıkıştırması, yıkıcı fiyatlandırma gibi rekabeti engelleyici tarifelerin önlenmesi için gerekli düzenlemeleri yapar ve uygulamaları denetler.

(3) Bu maddenin uygulanması ile tarifelerin Kuruma sunulması, kamuoyuna duyurulması ve yayımlanması hususlarına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Tarifelerin düzenlenmesine ilişkin ilkeler

MADDE 14 – (1) Kurum, her türlü elektronik haberleşme hizmetinin sunulması karşılığında uygulanacak tarifelere ilişkin düzenlemeleri yaparken, aşağıdaki ilkeleri göz önünde bulundurur:

a) Kullanıcıların makul bir ücret karşılığında elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanmasını sağlayacak uygulamaların teşvik edilmesi.

b) Tarifelerin, 5369 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen ihtiyaç sahibi kesimlere mahsus, kapsamı açık ve sınırları belirlenmiş kolaylıklar sağlanması halleri saklı olmak üzere, benzer konumdaki kullanıcılar arasında haklı olmayan nedenlerle ayırım gözetilmeksizin adil ve şeffaf olması.

c) Tarifelerin, sunulan elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin maliyetleri mümkün olduğunca yansıtmaları.

ç) Bir hizmetin maliyetinin diğer bir hizmetin ücreti yoluyla desteklenmemesi veya karşılanması.

d) Tarifelerin, rekabetin engellenmesi, bozulması veya kısıtlanmasına neden olacak şekilde belirlenmemesi.

e) Uluslararası uygulamaların uygun olduğu ölçüde dikkate alınması.

f) Tarifelerin, teknolojik gelişmeyi ve yeni teknolojilerin makul fiyatlarla kullanılmasına olanak veren yatırımları teşvik edecek nitelikte olması.

g) Tüketici menfaatinin gözetilmesi.

ğ) Tüketicilerin tarifelere ilişkin hususları bilmesinin sağlanması.

h) Rakip işletmecilerin kendi kullanıcılarına sunacağı elektronik haberleşme hizmetleri için etkin piyasa gücüne sahip işletmeciden talep edeceği temel girdi niteliğinde olan elektronik haberleşme hizmetlerinde oluşan fiyatları da dikkate alması.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Erişim ve Arabağlantı

Erişimin kapsamı

MADDE 15 – (1) Elektronik haberleşme hizmetlerinde erişim kapsamında aşağıdaki hususlar yer alır:

- a) Yerel ağa ayrıştırılmış erişim ve veri akış erişimini de içerecek şekilde elektronik haberleşme şebekesi bileşenlerine ve ilgili tesislerine her türlü yöntemle erişim.
- b) Binalar, borular ve direkleri de içerecek şekilde mevcut erişim seçeneklerini de dikkate alarak fiziksel alt yapıya erişim.
- c) İşletim destek sistemlerini de içerecek şekilde ilgili yazılım sistemlerine erişim.
- ç) Numara dönüşümüne veya eşdeğer işlevselliğe sahip sistemlere erişim.
- d) Sanal şebeke hizmetlerine rekabet durumunu da dikkate alarak erişim.
- e) İki elektronik haberleşme şebekesi arasındaki arabağlantı.
- f) Ulusal dolaşım da dahil olmak üzere sabit ve mobil şebekelere erişim.
- g) Koşullu erişim sistemlerine erişim.
- ğ) Yeniden satış amacıyla hizmetlerin toptan seviyede sunulması.
- h) Kurum düzenlemeleri ile belirlenen diğer hallerdeki erişim.

Erişim yükümlülüğü

MADDE 16 – (1) Erişim yükümlülükleri ve yükümlülüğün kapsamı Kurum tarafından belirlenir. Kurum; bir işletmecinin diğer bir işletmecinin bu Kanunun 15 inci maddesinde belirtilen hususlarda erişimine izin vermemesinin veya aynı sonucu doğuracak şekilde erişim için makul olmayan süre ve şartlar ileri sürmesinin, rekabet ortamının oluşumunu engelleyeceğine veya ortaya çıkacak durumun, son kullanıcıların aleyhine olacağına karar vermesi halinde, söz konusu işletmeciye diğer işletmecilerin erişim taleplerini kabul etme yükümlülüğü getirebilir.

(2) Bu Kanun uyarınca, tüm işletmeciler, talep gelmesi halinde birbirleriyle arabağlantı müzakerelerinde bulunmakla yükümlüdürler. Tarafların anlaşamamaları halinde Kurum, işletmecilere arabağlantı sağlama yükümlülüğü getirebilir.

(3) Kurum, erişim ve arabağlantı yükümlülüklerini, bu Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen ilkeleri göz önünde bulundurarak kamu menfaati açısından gerekli gördüğü hallerde, yapacağı düzenlemelerle sınırlandırabilir.

(4) Kurum, tüm erişim anlaşmalarının bu Kanunun amaç ve kapsamına, rekabetin ve tüketici haklarının korunmasına ve şebekelerin bütünlüğü ve birlikte çalışılabilirliği ile hizmetlerin karşılıklı işletilebilirliğine uygun olarak tesis edilmesine ve uygulanmasına yönelik düzenlemeleri yapar.

(5) Kurum, erişim yükümlüsü işletmecilere, diğer işletmecilerin makul erişim taleplerini, bu Kanun hükümleri çerçevesinde karşılamalarına yönelik olarak eşitlik, ayırım gözetmeme, şeffaflık, açıklık, maliyet ve makul kâra dayalı olma yükümlülükleri ile erişim hizmetlerini kendi ortaklarına, iştiraklerine veya ortaklıklarına sağladıkları ile aynı koşul ve kalitede sunma yükümlülüğü getirebilir.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Tesis paylaşımı ve ortak yerleşim

MADDE 17 – (1) Bir işletmecinin tesislerini kamuya veya üçüncü şahıslara ait bir arazinin üzerine veya altına yerleştirebildiği veya bu tür arazileri kullanabildiği veya kamulaştırma müessesesinden yararlanabildiği hallerde Kurum, çevrenin korunması, kamu sağlığı ve güvenliği, şehir ve bölge planlaması ve kaynakların etkin kullanılması gereklerini gözeterek ilgili işletmeciye söz konusu tesisleri ve/veya araziye makul bir bedel karşılığında diğer işletmecilerle paylaşmasına ilişkin rekabet üzerindeki etkileri dikkate alarak yükümlülükler getirebilir.

(2) Kurum, işletmecilere kendi tesislerinde, diğer işletmecilerin ekipmanları için maliyet esaslı bir bedel karşılığında, başta fiziksel ortak yerleşim olmak üzere her türlü ortak yerleşim sağlama yükümlülüğü getirebilir. Kurumca öngörülmesine rağmen işletmecilerin ortak yerleşim tarifelerini maliyet esaslı belirlememesi ve bu durumun tespit edilmesi halinde, Kurum ortak yerleşim tarifelerini; maliyetleri, uluslararası uygulamaları ve/veya rayiç bedelleri uygun olduğu ölçüde dikkate alarak belirler.

(3) Radyo ve televizyon yayınlarını da içeren her türlü yayının belirlenmiş emisyon noktalarından yapılabilmesini teminen, ortak anten sistem ve tesisleri kurulması da dahil tesis paylaşımı ve ortak yerleşim ile ilgili usul ve esaslar Kurumca belirlenir. Gerekli hallerde uygulamayı teşvik amacıyla ortak anten sistem ve tesisleriyle ilgili olarak bu Kanuna ekli ücret tarifesinde yer alan ücretlerden muafiyet uygulaması da dahil olmak üzere gerekli iş ve işlemler Kurumca yürütülür. Ortak anten sistem ve tesisleri hakkında da elektronik haberleşmeyle ilgili alt yapı oluşumuna ilişkin hükümler uygulanır. Kurum düzenlemeleri çerçevesinde, belediyeler, mülki amirler ve diğer kamu kurumları ortak anten sistem ve tesisleriyle ilgili yer temini de dahil her türlü kolaylığı göstermek ve yardımda bulunmakla yükümlüdürler.

Erişim anlaşmaları ve uzlaşmazlıkların çözümü

MADDE 18 – (1) Erişim anlaşmaları taraflar arasında ilgili mevzuata ve Kurum düzenlemelerine aykırı olmamak kaydıyla serbestçe müzakere edilerek imzalanır. Taraflar arasında erişim talebinden itibaren azami iki ay içerisinde anlaşma tesis edilememesi veya mevcut erişim sözleşmesinde bu Kanun kapsamında herhangi bir anlaşmazlık vuku bulması halinde Kurum, taraflardan herhangi birinin başvurusu üzerine, belirleyeceği esaslar çerçevesinde taraflar arasında uzlaştırma prosedürü işletmeye ve/veya geçici ücretin belirlenmesi de dahil olmak üzere, kamu menfaati açısından gerekli gördüğü diğer tedbirleri almaya veya uzlaştırma talebini reddetmeye yetkilidir.

(2) Kurum, uzlaştırma sürecinde tarafların anlaşamaması halinde, erişim anlaşmasının anlaşmazlık konusu olan hüküm, koşul ve ücretlerini, belirlenen istisnai haller hariç olmak üzere iki ay içerisinde belirlemeye yetkilidir. Belirlenen hüküm, koşul ve ücretlerin işletmeciler tarafından, mevzuat ve Kurum düzenlemeleri çerçevesinde aksi kararlaştırılincaya kadar uygulanmasına devam olunur.

(3) Erişim anlaşmaları imzalanmasını müteakip Kuruma sunulur. Kurum ilgili mevzuata ve Kurum düzenlemelerine aykırılık hallerinde işletmecilerden anlaşmalarda değişiklik yapılmasını ister. İşletmeciler Kurumun değişiklik isteğini yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) Erişim anlaşmaları, ticarî sırlar dışında alenidir.

(5) Bu maddenin uygulanma usul ve esasları Kurum tarafından belirlenir.

Referans erişim teklifi

MADDE 19 – (1) Kurum, erişim yükümlüsü işletmecilere referans erişim teklifi hazırlama yükümlülüğü getirebilir. Kurum tarafından referans erişim teklifi hazırlama yükümlülüğü getirilen işletmeciler, bu yükümlülüğün getirildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde söz konusu teklifleri Kurumun onayına sunmakla yükümlüdürler.

(2) Kurum, bu Kanunun 4 üncü maddesindeki ilkeleri göz önünde bulundurarak, referans erişim tekliflerinde gerekli değişikliklerin yapılmasını işletmecilerden isteyebilir. İşletmeciler, Kurumun istediği değişiklikleri belirtilen biçimde ve verilen sürede yerine getirmekle yükümlüdürler. Verilen süre içerisinde Kurumun istediği değişikliklerin yapılmaması halinde, Kurum bu değişiklikleri re'sen yapabilir.

(3) Kurum uygun gördüğü teklifleri onaylar. İşletmeciler, Kurum tarafından onaylanan referans erişim tekliflerini yayımlamakla ve Kurum tarafından onaylanan referans erişim tekliflerindeki şartlarla erişim sağlamakla yükümlüdürler.

(4) Bu maddenin uygulama usul ve esasları Kurum tarafından belirlenir.

Erişim tarifeleri

MADDE 20 – (1) Kurum, erişim yükümlüsü işletmecilere, erişim tarifelerini maliyet esaslı olarak belirleme yükümlülüğü getirebilir. Kurum tarafından talep edilmesi halinde yükümlü işletmeciler erişim tarifelerinin maliyet esaslı belirlendiğini ispat etmek zorundadır.

(2) Yükümlü işletmecilerin tarifelerini maliyet esaslı belirlemediğini tespit etmesi halinde, Kurum erişim tarifelerini maliyet esasına göre belirler. Kurum, tarifeleri maliyet esasına göre belirleyinceye kadar diğer ülke uygulamalarını uygun olduğu ölçüde dikkate alarak, tarifeleri belirler ve/veya tarifelere üst sınır koyabilir. Kurumun belirlediği tarifelere uyulması zorunludur.

Hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi

MADDE 21 – (1) Kurum ilgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecilere hesap ayrımı yükümlülüğü getirebilir. Hesap ayrımı yükümlülüğü getirilen işletmeciler, Kurum tarafından belirlenecek hesap ayrımı ve maliyet muhasebesine ilişkin usul ve esaslar kapsamında faaliyet alanları ve iş birimleri için ayrı ayrı hesap tutma ile yükümlüdür.

(2) Kurum işletmecilerin hesaplarını denetleyebilir veya denetim yetkisi vermek suretiyle denetletebilir veya işletmecilere hesaplarını bağımsız denetim kuruluşlarına denetletme yükümlülüğü getirebilir. Denetim yetkisi verilenler ve bağımsız denetim kuruluşları, bu Kanun ve hesap ayrımı ve maliyet muhasebesine ilişkin mevzuat hükümleri çerçevesinde inceleme ve denetimden sorumludurlar. Denetim yetkisi verilenler ve bağımsız denetim kuruluşları, denetimlere ilişkin olarak hazırladıkları raporlardaki yanlış ve yanıltıcı bilgi ve kanaatler nedeniyle doğabilecek zararlardan ve üçüncü kişilere verecekleri zararlardan sorumludurlar. Hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi kapsamında yapılan denetime ilişkin giderler ilgili işletmeciler tarafından karşılanır.

(3) Kurum, işletmecilere; hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi yükümlülükleri kapsamında hazırladıkları bilgi ve belgeleri yayımlama yükümlülüğü getirebilir. Kurum, gerekli gördüğü takdirde bu bilgi ve belgeleri kendisi de yayımlayabilir. Yayımlanacak bilgi ve belgelerin kapsamı Kurum tarafından belirlenir.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar Kurum tarafından düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geçiş Hakkı

Geçiş hakkının kapsamı

MADDE 22 – (1) Geçiş hakkı; elektronik haberleşme hizmeti vermek amacıyla, her türlü elektronik haberleşme alt yapısını ve bunların destekleyici ekipmanlarını, kamu ve/veya özel mülkiyete konu taşınmazların altından, üstünden, üzerinden geçirme ve bu alt yapıyı kurmak, değiştirmek, sökmek, kontrol, bakım ve onarımlarını sağlamak ve benzeri amaçlarla söz konusu mülkiyet alanlarını bu Kanun hükümleri çerçevesinde kullanma hakkını kapsar.

Geçiş hakkı talebinin kabulü

MADDE 23 – (1) Taşınmaza kalıcı zarar verilmemesi, bu taşınmaz üzerindeki hakların kullanımının sürekli biçimde aksatılmaması koşuluyla, teknik olarak imkan dahilinde, seçenezsiz ve ekonomik açıdan orantısız maliyetler ihtiva etmeyen geçiş hakkı talepleri, makul ve haklı sebepler saklı kalmak üzere, kabul edilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları, kendilerine yapılan geçiş hakkı talebini içeren başvuruları öncelikli olarak ve gecikmeye mahal vermeden, değerlendirir ve altmış gün içinde sonuçlandırır. Benzer konumdaki işletmeciler arasında ayırım gözetmeksizin şeffaf davranılır.

Tesis paylaşımı ve ortak yerleşimin önceliği

MADDE 24 – (1) Geçiş hakkı kapsamında kullanılacak bir taşınmaz üzerinde halihazırda bu Kanun ve Kurum düzenlemeleri çerçevesinde, Kurum tarafından ortak yerleşim ve tesis paylaşımı yükümlülüğüne karar verilmiş bir elektronik haberleşme şebekesi bulunması halinde ortak yerleşim ve tesis paylaşımına öncelik verilir.

Anlaşma serbestisi

MADDE 25 – (1) İşletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısı, ilgili mevzuata ve Kurum düzenlemelerine aykırı olmamak koşulu ile geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere serbestçe yapabilirler. İşletmeciler, Kurum tarafından istenmesi halinde yapılan anlaşma ile ekleri ve değişikliklerini, her türlü bilgi, belge ile yazışmaları Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

Çevrenin korunması

MADDE 26 – (1) Geçiş hakkı kapsamında tanınan hakların kullanımı sırasında geçiş yollarında ve etrafında bulunan ağaçların ve çevresel değerlerin korunması esastır. Geçiş hakkı uygulamasında tarihi eserler ile kültür ve tabiat varlıklarının korunmasına ilişkin mevzuat hükümleri saklıdır. Bu konuda alınması gereken izinlere ilişkin başvurular ilgili kuruluşlarca altmış gün içinde sonuçlandırılır.

Diğer alt yapılarla ilişkili durumlar

MADDE 27 – (1) İşletmeciye ait elektronik haberleşme şebekesi ve bunların destekleyici ekipmanları, geçiş hakkının kullanılacağı taşınmaz üzerinde halihazırda bulunan, kanalizasyon, su, gaz kanalları, demiryolları, elektrik tesisleri, diğer elektronik haberleşme şebekesi ve benzeri kamu hizmeti alt yapısına zarar vermeyecek şekilde ve mesafede tesis edilir. Yeni alt yapı ve şebeke tesis edecek işletmeci, ilgili kamu kurumu ve kuruluşu ile gerekli koordinasyonu sağlayarak hareket eder. Zaruri hallerde söz konusu kamu hizmetlerinin kesintiye uğramaması için alınacak önlemlerden doğan masrafları geçiş hakkını kullanan taraf tazmin eder. Geçiş hakkına ilişkin çalışmalardan kaynaklanan tüm masraflar işletmeci tarafından karşılanır.

Geçiş hakkına ilişkin yükümlülükler

MADDE 28 – (1) Geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmecinin geçiş hakkı kapsamında yürüteceği faaliyetlerin, kesintisiz ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla, masrafları işletmeci tarafından karşılanmak üzere, gerekli tüm önlemlerin alınmasına ve çalışmaların yapılmasına izin verir.

(2) Geçiş hakkı sağlayıcısı bu haklarını kullanırken, işletmecinin geçiş hakkı kapsamında yürüteceği faaliyetler ile işletmeciye ait elektronik haberleşme şebekesini tehlikeye düşürücü veya zarar verici işlemlerden kaçınmakla yükümlüdür.

(3) Geçiş hakkı kullanan işletmeciler, geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkının kullanımı dışında ayrıca uğradıkları zararları en geç bir ay içerisinde karşılamak zorundadırlar.

Yetkilendirmenin devri halinde geçiş hakkı anlaşması

MADDE 29 – (1) Yetkilendirmenin devri halinde kamu hizmetinin kesintiye uğramaması için, geçiş hakkı sağlayıcısı tarafından aksi ileri sürülmediğı müddetçe; geçiş hakkı anlaşmasının, geçiş hakkı sağlayıcısı ile yeni işletmeci arasında aynı şartlarda geçerli olacağı kabul olunur.

Kamulaştırma

MADDE 30 – (1) Bu Kanunda öngörölen faaliyetlerin gerektirmesi halinde, kişilerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar hakkında 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dahilinde kamulaştırma yapılır. Bu konuda Bakanlıkça verilecek lüzum kararı, kamu yararı kararı yerine geçer ve başka bir onaya gerek kalmaksızın müteakip işlemler Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre Bakanlıkça yürütölür. Kamulaştırılan taşınmazların mülkiyeti Hazineye ait olur ve bu taşınmazlar üzerinde Maliye Bakanlığı tarafından işletmeci lehine yetkilendirme süresi ile sınırlı olmak üzere bedelsiz olarak irtifak hakkı tesis edilir. Yetkilendirmenin sona ırmesi veya iptali halinde, bu taşınmazların üzerinde işletmeci lehine tescil edilmiş olan irtifak hakkı ilgili defterdarlık veya malmüdürlüğünün talebi üzerine tapu idaresince re’sen terkin edilir ve bu taşınmazlar başkaca bir işleme gerek kalmaksızın Hazineye devredilir. İşletmeci tarafından daha önce ödenen kamulaştırma bedelleri iade edilmez.

(2) Bu Kanunda öngörölen faaliyetler ile ilgili olarak işletmeci tarafından Hazinesin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesisi, kullanma izni verilmesi veya kiralama yapılmasına ihtiyaç duyulması halinde Kurumdan talepte bulunulur. Bu talebin Kurulca uygun görölmesi halinde, ilgili mevzuatı uyarınca Maliye Bakanlığı ile ilgili işletmeci arasında yetkilendirme süresi ile sınırlı olmak üzere bedeli karşılığında irtifak hakkı tesisi, kullanma izni veya kiralama sözleşmesi düzenlenir. Bu sözleşmelerde, sözleşmenin geçerliliğinin yetkilendirme süresi ile sınırlı olacağı yönünde hüküm yer alır. Bu şekilde tesis edilen irtifak hakkı, kullanma izni veya kiralama bedelini ödeme yükümlölüğü işletmeciyeye aittir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Numaralandırma ve İnternet Alan Adları

Ulusal numaralandırma planı

MADDE 31 – (1) Kurum, Bakanlık politikası doğrultusunda ulusal numaralandırma planını hazırlar ve plana uygun olarak numara tahsis işlemlerini yapar. Numara kaynaklarının tahsisi, etkin ve verimli kullanımının sağlanması, geri alımı ve benzeri konular Kurumca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Kurum, elektronik haberleşme hizmeti ve/veya şebekesi veya altyapısı için yeterli numara kaynağının bulunmasını sağlayacak şekilde gerekli planlamaları yapar ve numara

(2) Kurum, numara kaynağının etkin ve verimli kullanılmasına yönelik olarak yapacağı düzenlemeler veya ilgili uluslararası kuruluşların düzenlemeleri doğrultusunda yapılabilecek yeni planlamalar çerçevesinde, işletmecilerin de görüşünü alarak ulusal numaralandırma planında değışiklik yapabilir. Değışikliklerin uygulanması amacıyla işletmecilere uluslararası normlara uygun olacak şekilde süre verilir. İşletmeciler bu değışiklikleri uygular ve gerekli önlemleri alır.

(3) Kurum, numara tahsis ve kullanımını koşullara bağlayabilir, kamu düzeni ve millî güvenliğın gerektirdiğı durumlar, numara kapasitesi ihtiyacı, üye olunan uluslararası kuruluşların düzenlemeleri veya taraf olunan uluslararası anlaşmalar doğrultusunda veya Kurum düzenlemelerine uygun olarak kullanılmadığı durumlarda tahsisli numaralarda değışiklik yapılabilir ve tahsisli numaralar geri alınabilir. Bu konuda yapılacak düzenlemeler sonucunda Kurum herhangi bir yükümlölük altına girmez.

(4) Ankesörlü telefon hizmeti kullanıcıları da dahil olmak üzere, kamu kullanımına açık telefon hizmetinden faydalanan kullanıcılar, herhangi bir ücret ödemeden 112 ve Kurumca belirlenen diğer acil çağrı numaralarını çevirerek acil çağrıya cevap vermekle yetkili kuruluşa erişme hakkına sahiptir. Kurumca belirlenen esaslar çerçevesinde işletmeciler ücretsiz olarak, kullanıcıların 112 acil çağrı numarasına ve Kurumca belirlenebilecek diğer acil çağrı numaralarına sunmakta oldukları hizmetin kapsam ve kalitesine uygun olarak erişimlerini sağlamak ve acil yardım talebinde bulunan kullanıcıların yerlerini tespit ederek ilgili kuruluşa bildirmekle yükümlüdür.

Numara taşınabilirliği

MADDE 32 – (1) İşletmeciler, Kurum düzenlemeleri çerçevesinde işletmeci numara taşınabilirliğini sağlamakla yükümlüdür. Kurum bu yükümlülüğün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları işletmecilerin de görüşünü alarak belirler. İşletmeciler, Kurum düzenlemelerine uygun olarak şebekelerinde gerekli düzenlemeleri yapar ve uygular. İşletmeciler, işletmeci numara taşınabilirliği kapsamında şebekelerinde yapacakları düzenlemelerden kaynaklanabilecek gider kalemleri için Kurumdan hak talebinde bulunamaz.

(2) İşletmeciler, işletmeci numara taşınabilirliği hizmeti vermek veya taşınmış numaralara çağrı göndermek üzere kuracakları sistemler ile mevcut sistemlerinde yapacakları değişiklikler dolayısıyla oluşan maliyeti kendileri karşılar. Ortak kurulacak referans veri tabanı ve benzeri sistemler, Kurumca veya talep eden işletmeciler tarafından Kurum düzenlemeleri çerçevesinde kurulur ve/veya işletilir. Söz konusu sistemler Kurumun belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde işletmeci numara taşınabilirliği hizmeti vermekle yükümlü işletmecilerce veya üçüncü bir tarafca da kurulabilir ve/veya işletilebilir. Bu sistemlere ilişkin maliyet paylaşım esasları Kurum tarafından düzenlenebilir.

(3) Kurum, işletmeci numara taşınabilirliği kapsamında tüketicilerin korunması ve anılan hizmetten en iyi koşullarda faydalanabilmelerini sağlamak amacıyla gerekli her türlü tedbiri alır.

(4) İşletmecilerin, işletmeci numara taşınabilirliği kapsamında birbirlerine uygulayacağı ücretler konusunda bu Kanunun 20 nci maddesi hükümleri uygulanır.

(5) Numara taşınabilirliği dolayısıyla aboneye doğrudan yansıyabilecek ücretler, abonelerin bu hizmeti almalarını engelleyici nitelikte olmamalıdır.

(6) Kurum işletmecilere, adres taşınabilirliği veya hizmet taşınabilirliği sunma yükümlülüğü getirebilir. Bu yükümlülüğe ilişkin usul ve esaslar işletmecilerin de görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir.

Taşıyıcı seçimi ve taşıyıcı ön seçimi

MADDE 33 – (1) Kurum, işletmecilere taşıyıcı seçimi ve taşıyıcı ön seçimi uygulama yükümlülüğü getirebilir. İlgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip işletmeciler, şebekelerinde Kurum düzenlemeleri doğrultusunda taşıyıcı seçimi ve taşıyıcı ön seçimi uygulamakla yükümlü kılınabilir. Kurum bu yükümlülüğün uygulama usul ve esaslarını belirler. İşletmeciler, taşıyıcı seçimi ve taşıyıcı ön seçimi kapsamında Kurum düzenlemelerine uygun olarak şebekelerinde gerekli düzenlemeleri yapar ve uygular. İşletmeciler, taşıyıcı seçimi ve taşıyıcı ön seçimi kapsamında şebekelerinde yapacakları düzenlemelerden kaynaklanabilecek gider kalemleri için Kurumdan hak talebinde bulunamaz.

(2) İşletmecilerin taşıyıcı seçimi ve taşıyıcı ön seçimi kapsamında birbirlerine uygulayacağı ücretler konusunda bu Kanunun 20 nci maddesi hükümleri uygulanır.

(3) Taşıyıcı seçimi ve taşıyıcı ön seçimi dolayısıyla aboneye doğrudan yansıyabilecek ücretler, abonelerin bu hizmeti almalarını engelleyici nitelikte olamaz.

(4) Abonelere ait faturalama bilgisi bulunan sabit ya da mobil telefon hizmeti sunan işletmeciler ile bu şebekeler üzerindeki abonelere hizmet veren diğer işletmeciler arasında, abonenin birden fazla fatura almasını önlemek amacıyla, tüketiciye ek yük getirmeyecek

şekilde, faturalama anlaşması yapılabilir. Bu konuya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurum yetkilidir.

Haczedilmezlik ve haberleşme hizmetlerinin sürekliliği

MADDE 34 – (1) Elektronik haberleşme hizmetleri ile ilgili olarak abone veya kullanıcılara tahsis edilen frekans, numara ve hat kullanımı ile internet alan adları gibi intifa ve kullanım hakları ile işletmecilerin yetkilendirmeleri hiçbir şekilde haczedilemez.

(2) Genel güvenlik ve asayişe yönelik haberleşmelerden kapsamı Kurum tarafından belirlenmiş olanlar her ne sebeple olursa olsun kesintiye uğratılamaz.

(3) Elektronik haberleşme alt yapısına mahkeme kararı veya ilgili mevzuatı uyarınca Kurum, Bakanlık veya diğer yetkili merciler tarafından alınmış bir karar olmadıkça, elektronik haberleşmenin aksamasına neden olacak biçimde müdahalelerde bulunulamaz.

İnternet alan adları

MADDE 35 – (1) İnternet alan adlarının tahsisini yapacak kurum veya kuruluşun tespiti ile alan adı yönetimine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM Spektrum Yönetimi

Frekans planlama, tahsis ve tescili

MADDE 36 – (1) Radyo ve televizyon yayınlarına ilişkin ilgili kanununda belirtilen hükümler saklı kalmak kaydıyla:

a) Telsiz yayınlarının birbirleri üzerinde elektromanyetik girişim oluşturmaması ve frekans bantlarının etkin ve verimli şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla uluslararası frekans planlaması ve uluslararası kuruluşların aldığı kararlar da dikkate alınarak milli frekans planlaması, tahsisi, uluslararası koordinasyon ile tescil işlemleri Kurum tarafından yapılır ve uygulanır.

b) Telsiz cihaz veya sistemi kurmak ve işletmek isteyenler Kuruma frekans tahsis ve tescil işlemlerini yaptırmak zorundadır. Ancak, bu Kanunun 37 nci maddesinde belirtilen, herhangi bir telsiz kurma ve kullanma iznine ve telsiz ruhsatnamesine ihtiyaç göstermeksizin kullanılan telsiz cihaz ve sistemlerinde kullanılacak frekanslar için tahsis ve tescil işlemi yapılmaz.

(2) Frekans tahsislerinde Dışişleri Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçları da dahil Türk Silahlı Kuvvetlerine, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığına ve Emniyet Genel Müdürlüğüne öncelik tanınır.

(3) Türk Silahlı Kuvvetleri ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, milli frekans planı çerçevesinde kendilerine tahsis edilen frekans bantlarında frekans planlamasını yapar ve uygular.

(4) Teknolojik gelişmeler ve Ülkemizin taraf olduğu uluslararası kuruluşların kararları doğrultusunda yapılabilecek yeni planlamalar çerçevesinde, Kurum, tahsis edilen frekans ve bantlar için Bakanlık ve ilgili kurumlar ile gerekli koordinasyonu sağlar. Kurum, Devlet güvenlik ve istihbaratında zafiyet yaratmayacak şekilde iptal dahil her türlü değişiklik yapabilir. Bu konuda yapılacak düzenlemeler sonucunda Kurum, herhangi bir yükümlülük altına girmez.

Telsiz kurma ve kullanma izni, telsiz ruhsatnamesi ve kullanıma ilişkin esaslar

MADDE 37 – (1) Radyo ve televizyon yayınlarına ilişkin ilgili kanununda belirtilen hükümler saklı kalmak kaydıyla, Kurum düzenlemelerinde belirtilen ve işletilmesi için frekans tahsisine ihtiyaç gösteren telsiz cihaz veya sistemi kullanıcıları, telsiz kurma ile kullanma izni

ve telsiz ruhsatnamesi almak zorundadır. Bu kapsamdaki kullanıcılar telsiz cihaz veya sistemlerini Kurum düzenlemeleri ve telsiz ruhsatnamesinde belirtilen esaslara uygun olarak kurmak ve kullanmak mecburiyetindedirler.

(2) Telsiz kurma ve kullanma izni ve telsiz ruhsatnamesi verilmesi, izin ve telsiz ruhsatnamesinin süresi, yenilenmesi, değişikliği ve iptali ile ilgili usul ve esaslar ile bu çerçevede öngörülen telsiz cihaz veya sistemlerinin kurulması, kullanılması, nakli, işletme tipinin değiştirilmesi, devri ve hizmet dışı bırakılmasında kullanıcıların tabi olacağı hususlar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Yetkilendirmeye tabi bulunmayan telsiz kurma ve kullanma izinleri en fazla beş yıl için verilir. Süresi içerisinde yenilenmeyen telsiz kurma ve kullanma izni ve telsiz ruhsatnamelerinde belirtilen cihaz ve sistemler için tahsis edilen frekanslar iptal edilir. Kurum tarafından yetkilendirilmiş olmak suretiyle telsiz hizmeti sunan işletmecilerin sistemlerine dahil telsiz cihazı kullanıcıları, telsiz kullanma izni ve telsiz ruhsatnamesinden bu Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde muaftırlar.

(3) Kurum düzenlemelerinde belirlenen ve işletilmesi için frekans tahsisine ihtiyaç duyulmayan özel amaçlar için tahsis edilmiş frekans bantlarında ve çıkış gücünde çalışan Kurumca onaylı telsiz cihaz ve sistemleri, herhangi bir telsiz kurma ve kullanma iznine ve telsiz ruhsatnamesine ihtiyaç göstermeksizin kullanılabilir.

(4) Ulusal ve uluslararası kuruluşların belirlediği standart değerleri dikkate almak suretiyle telsiz cihaz ve sistemlerinin kullanımında uyulacak elektromanyetik alan şiddeti limit değerlerinin belirlenmesi, kontrol ve denetimleri münhasıran Kurum tarafından yapılır veya yaptırılır. Bu işlemler ile ilgili usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığının görüşleri de dikkate alınmak suretiyle Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelik ile belirlenir. Yönetmelik ile belirlenen limit değerlere ve güvenlik mesafesine uygun bulunan ilgili tesisler başkaca bir işleme gerek kalmaksızın Kurum tarafından güvenlik sertifikası düzenlenmesini müteakip kurulur ve faaliyete geçirilir.

Uydu pozisyonu tahsisi

MADDE 38 – (1) Uluslararası planlama ve kriterler çerçevesinde uydu pozisyonlarına ilişkin planlama, tahsis, uluslararası koordinasyon ile tescil işlemlerini Kurum, Bakanlıkla koordineli olarak yürütür.

Kodlu ve kriptolu haberleşme

MADDE 39 – (1) Telsiz haberleşme sistemleri üzerinden kriptolu haberleşme yapmaya Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Dışişleri Bakanlığı yetkilidir. Ayrıca yukarıda belirtilen kurumlara ait olanlar dışında kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin elektronik haberleşme hizmeti içinde kodlu veya kriptolu haberleşme yapma usul ve esasları Kurum tarafından belirlenir.

Spektrum izleme ve denetimi

MADDE 40 – (1) Telsiz cihaz veya sistemlerinin belirlenen tekniklere ve usullere uygun olarak kurulmasının ve çalıştırılmasının denetimi, elektromanyetik girişimlerin tespiti ve giderilmesi, Devlet ve kişi güvenliğini ilgilendiren telsiz faaliyetleri konularında mevzuat dahilinde güvenlik birimleriyle işbirliği yapılması, ulusal ve uluslararası spektrum izleme, denetleme ve denetletirme faaliyetleri Kurum tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yürütülür.

(2) Kurum, spektrum planlaması, frekans tahsis ve tescili, ücretlendirilmesi dahil spektrum yönetimi ile frekansların etkin ve verimli kullanımı için gerektiğinde tahsis edilen frekansın geri alınması ve yeniden satışı dahil spektrum ticareti ile spektrumun izlenmesi ve denetiminin gerektirdiği düzenlemeleri yönetmelikle yapmaya yetkilidir.

(3) Kurum, spektrum izleme ve denetleme faaliyetlerinde kullandığı her türlü araç, cihaz ve sistemler ile tesisler için emniyet ve muhafaza tedbirleri amacıyla gerek görmesi halinde her türlü riske karşı sigorta yaptırabilir.

(4) Kurum ulusal ve uluslararası spektrum izleme ve denetleme faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere her türlü araç, cihaz ve sistemlerini uygun göreceği yerlerde ve mevzuatı dahilinde kurup işletebileceği gibi kurdurup işletilmesini de sağlayabilir.

(5) Sahil Güvenlik Komutanlığı, deniz yetki alanlarında bu Kanun kapsamındaki her türlü denetim ile spektrum izleme görevini yürütür.

Yabancılarla uygulanacak işlemler

MADDE 41 – (1) Yabancı devletlerle yapılan anlaşmalara dayanılarak kurulmuş veya kurulacak telsiz cihaz veya sistemleri, varsa bu anlaşmalardaki özel hükümlere tabidir.

(2) Yabancı devletlerin Ülkemizdeki diplomatik temsilciliklerine, karşılıklılık esasına bağlı olarak, Dışişleri Bakanlığının uygun görüşüne istinaden telsiz cihaz veya sistemi kurma ruhsatı ve kullanma izni verilebilir.

Sahil telsiz istasyonları, deniz ve hava bandı telsiz sistemleri

MADDE 42 – (1) Deniz taşıtlarının karayla haberleşmesini sağlayan sahil telsiz istasyonlarının ve bu istasyonlar üzerinden yapılan seyir güvenliği haberleşmesi dahil telsiz haberleşme sistemlerinin kurulması ve işletilmesi hizmetleri Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü bünyesindeki Telsiz İşletme Müdürlüğüne herhangi bir yetkilendirmeye tabi olmaksızın yürütülür.

(2) Her çeşit deniz ve hava bandı telsiz haberleşme sistemlerini ve sahil telsiz istasyonları üzerinden yapılan seyir güvenliği haberleşmesi dahil telsiz haberleşme sistemlerini kurma, kurdurma, kullanma izinlerini verme, ruhsatlandırma, deniz bandı telsiz haberleşme ve seyrüsefer cihazlarına çağrı kodu ve benzeri tahsis ve tescil işlemleri Telsiz İşletme Müdürlüğüne yürütülür. Telsiz İşletme Müdürlüğüne, yürütmekle görevli kıldığı hizmetlere ilişkin tarifesi, ilgili mevzuatı gereğince ilgili yönetim kurulunun onayıyla belirlenir.

Amatör telsizcilik

MADDE 43 – (1) Hiçbir maddi, kişisel veya siyasi çıkar gözetmeden, sadece kendi istek ve çabası ile telsiz iletişim teknikleri alanında kendini yetiştirmek amacıyla ulusal ve uluslararası amatör telsizcilik faaliyetinde bulunmak isteyenlere, Telsiz İşletme Müdürlüğü tarafından belirlenen esaslara ve ücretlere göre Amatör Telsizcilik Belgesi verilir.

Hava ve deniz telsiz haberleşmesinin uluslararası koordinasyonu

MADDE 44 – (1) Bu Kanunun 42 nci maddesi kapsamında, Telsiz İşletme Müdürlüğüne ait görevlere ilişkin uluslararası koordinasyon ve takip işlemleri Kurumca yürütülür.

Yasak bölgelerde yabancı uyrukluların kullanacakları telsiz cihazları

MADDE 45 – (1) Yasak bölgelerde bulunmalarına müsaade edilen yabancı uyruklulara verici, verici-alıcı ve radyo ve televizyon yayınlarını almaya yarayan cihazlar dışındaki alıcı telsiz cihazları için telsiz kurma ve kullanma izni ile telsiz ruhsatnamesi verilmesi Genelkurmay Başkanlığının müsaadesine bağlıdır.

Telsiz ücretleri

MADDE 46 – (1) Bu Kanun uyarınca telsiz cihaz ve sistemleri için alınacak telsiz ruhsatname ve yıllık kullanım ücretleri, teknik muayene ve benzeri hizmetler karşılığında alınacak ücretler bu Kanuna ekli ücret tarifesinde gösterilmiş olup, söz konusu ücretler Kuruma gelir kaydedilir. Kurumun önerisi ve Bakanlığın teklifi üzerine, bu Kanuna ekli ücret tarifesine hizmet kalemleri ilave etmeye veya çıkarmaya ve eklenen hizmet kalemlerine

ilişkin ücretleri belirlemeye, Bakanlar Kurulu yetkilidir. Ücret tarifesinde belirtilen ücretleri gerektiğinde her bir ücret kalemini yüzde ellisine kadar azaltmaya veya her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca belirlenecek yeniden değerlendirme oranını geçmemek kaydıyla artırmaya, Kurum yetkilidir.

(2) Ancak, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlar, köy tüzel kişilikleri, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, Kızılay, belediyeler ve Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kullanılan ve Dışişleri Bakanlığınca belirlenen yabancı devletlerin temsilciliklerine ait yetkilendirme kapsamı dışında olan her türlü telsiz cihaz ve sistemleri telsiz ruhsatnamesi ve yıllık kullanım ücretinden muaftır.

(3) Kurumdan yetki almak suretiyle elektronik haberleşme hizmeti yürüten işletmeciler, kendi sistemlerine dahil her türlü abonenin bu Kanun uyarınca Kuruma ödemek zorunda olduğu telsiz ruhsatname ve yıllık kullanma ücretlerini, abonelerinden Kurum adına tahsil ederek, Kurum tarafından belirlenecek usuller çerçevesinde, Kurum hesaplarına devretmekle yükümlüdürler.

(4) Kurumun bu madde kapsamındaki alacakları 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun uygulanmasında imtiyazlı alacaklardan sayılır. Bu alacakların tahsili genel hükümlere tabi olup, her türlü vergi, resim ve yargı harçlarından muaftır. Bu alacaklar için zamanaşımı süresi on yıldır.

(5) Mobil elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin faturalı abonelerinden (ön ödemeli aboneleri hariç olmak üzere) alınan ruhsatname ve kullanma ücretleri, işletmecinin sistemine abone olunan ay itibarıyla geriye kalan aylar için yıl sonuna kadar eşit taksite bölünerek alınır.

(6) Yetkilendirme kapsamı dışında bulunan telsiz cihaz ve sistemlerine ait telsiz ruhsatname ve kullanım ücretleri, ruhsatlandırma süresine göre peşin alınır. Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde belirlenen süre sonunda telsiz ruhsatname ve kullanım ücretlerinin ödenmemesi halinde söz konusu cihaz ve sistemlere ilişkin telsiz kurma ve kullanma izinleri ve telsiz ruhsatnameleri iptal edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Tüketici ve Son Kullanıcı Hakları

Eşit hizmet alabilme hakkı

MADDE 47 – (1) İşletmeciler, sağladıkları elektronik haberleşme hizmetlerini benzer konumdaki tüketici ve son kullanıcılara eşit koşullarda ve ayırım gözetmeden sunmakla yükümlüdür. Kurum bu madde ile ilgili usul ve esasları belirler.

Tüketicinin ve son kullanıcının korunması

MADDE 48 – (1) Kurum, elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketici ve son kullanıcıların, hizmetlere eşit koşullarda erişebilmelerine ve hak ve menfaatlerinin korunmasına yönelik usul ve esasları belirler.

Şeffaflığın sağlanması ve bilgilendirme

MADDE 49 – (1) Kurum, son kullanıcı ve tüketicilerin azami faydayı elde edebilmeleri ve hizmetlerin şeffaflık ilkesine uygun olarak sunulabilmesi için hizmet seçenekleri, hizmet kalitesi, tarifeler ile tarife paketlerinin yayımlanmasına ve benzer hususlarda abonelerin bilgilendirilmesine yönelik olarak işletmecilere yükümlülükler getirebilir.

(2) İşletmeciler, özellikle hizmetler arasında seçim yapılırken ve abonelik sözleşmesi imzalanırken tüketicilerin karar vermelerinde etkili olabilecek hususlar ile dürüstlük kuralı gereğince bilgilendirilmelerinin gerekli olduğu her durumda talep

(3) Kurum bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirler.

Abonelik sözleşmeleri

MADDE 50 – (1) Tüketiciler, elektronik haberleşme hizmetine abone olurken bu hizmeti sağlayan işletmeciyile sözleşme yapma hakkına sahiptir. Abonelik sözleşmelerinde asgari olarak elektronik haberleşme hizmeti sağlayan işletmecinin adı ve adresi, sunulacak hizmetler, teklif edilen hizmet kalitesi seviyeleri ve ilk bağlantının gerçekleştirilebilme süresi, sunulacak bakım ve onarım hizmetlerinin çeşitleri, uygulanacak tarifelerin içeriği ve tarifelerdeki değişiklikler hakkında güncel bilgilerin hangi yollardan öğrenilebileceği, sözleşmenin süresi, sona ermesi ve yenilenmesine ilişkin koşullar, işletmecinin kusurundan kaynaklanan nedenlerle sözleşmede belirtilen hizmet kalite seviyesinin sağlanamaması halinde tazminat ya da geri ödemeye ilişkin işlem, abone ile işletmeci arasında uzlaşmazlık çıkması halinde uygulanacak çözüm yöntemleri gibi bilgilere yer verilir.

(2) Kurum, re'sen veya şikayet üzerine abonelik sözleşmelerini işletmecilerden isteyebilir, inceler ve değiştirilmesi uygun görülen hususları işletmeciye bildirir. İşletmeciler Kurum düzenlemelerine uygun olarak gerekli değişiklikleri belirtilen

(3) Abonelik sözleşmelerinde yer alan ve tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinde, dürüstlük ilkesine aykırı düşecek biçimde abone aleyhine dengesizliğe neden olan hükümler geçersizdir.

(4) İşletmeci tarafından abonelik sözleşme koşullarında değişiklik yapıldığının aboneye bildirilmesinden sonra, abone herhangi bir tazminat ödemedi sözleşmeyi feshedebilme hakkına sahiptir. İşletmeciler, sözleşmede yapılacak değişiklikler yürürlüğe girmeden en az bir ay önce abonelerini bilgilendirmekle ve söz konusu değişikliklerin abone tarafından kabul edilmemesi halinde abonelerin herhangi bir tazminat ödemedi sözleşmeyi fesh edebilme haklarının bulunduğunu bildirmekle yükümlüdürler. Aboneler yazılı olarak bildirmek kaydıyla aboneliklerini her zaman sona erdirebilir.

(5) Abonenin önceden izni alınmadan otomatik arama makineleri, faksler, elektronik posta, kısa mesaj gibi elektronik haberleşme vasıtalarının kullanılması suretiyle doğrudan pazarlama, siyasi propaganda veya cinsel içerik iletimi gibi maksatlarla istek dışı haberleşme yapılması halinde, abone ve kullanıcılara gelen her bir mesajı bundan sonrası için almayı reddetme hakkı kolay bir yolla ve ücretsiz olarak sağlanır.

(6) Kurum bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirler.

Kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğin korunması

MADDE 51 – (1) Kurum, elektronik haberleşme sektörüyle ilgili kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunmasına yönelik usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Hizmet kalitesi

MADDE 52 – (1) Kurum hizmet kalite seviyesine ilişkin olarak tüketici ve son kullanıcıların kapsamlı, yeterli ve anlaşılabilir bilgiye ulaşmasını sağlamak amacıyla, hizmet kalitesinin seviyesine ilişkin ölçütleri, işletmeciler tarafından yayınlanacak bilgilerin içeriğini, şeklini ve hizmet kalite seviyesine ilişkin diğer hususları belirleyebilir.

(2) İşletmeciler, Kurum tarafından elektronik haberleşme hizmetlerinin hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin her türlü bilgiyi ve hizmet kalite standartlarına uyumu istenen şekilde ve belirlenen sürede sağlamakla yükümlüdür. Kurum belirleyeceği usul ve esaslarla işletmeciler tarafından gönderilen hizmet kalitesine ilişkin bilgileri yayımlayabileceği gibi, işletmecilere yayımlama yükümlülüğü de getirebilir. Kurum bilgilerin doğruluğunu ve hizmet kalitesi ölçüt ve standartlarına uyumu denetleyebilir veya denetletebilir.

(3) Kurum işletmecilere, elektronik haberleşme hizmetlerine ve elektronik haberleşme alt yapı veya şebeke unsurlarına yönelik hizmet seviyesi taahhütleri hazırlama ve bu taahhütleri belirlenen biçimde ve sürede yayımlama yükümlülüğü getirebilir. Kurum, işletmecilerden, hizmet seviyesi taahhütlerinde değişiklik, iyileştirme ve düzeltme yapılmasını isteyebilir. İşletmeciler, söz konusu değişiklik, iyileştirme ve düzeltmeleri Kurum tarafından belirtilen sürede yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) İşletmeciler, her hal ve şartta doğru faturalama yapma ve fatura içeriği ile ilgili ihtilaf durumunda ispat yükümlülüğündedirler.

(5) Kurum faturaların gönderimi, faturalarda bulunması gereken hususlar, ayrıntılı faturaların düzenlenmesi ile abone tarafından faturaların ödenmemesi halinde hizmetin kesilmesinde uygulanacak işlemleri ve bu maddeye ilişkin usul ve esasları belirler.

BEŞİNCİ KISIM

Onaylanmış Kuruluşlar ve Piyasa Gözetimi

Onaylanmış kuruluşlar, piyasa gözetimi ve denetimi

MADDE 53 – (1) Bu Kanun kapsamındaki cihazların Kurum tarafından yayımlanacak teknik düzenlemelere ve ilgili güvenlik koşullarına uygunluğu, bu konularda üretici ve dağıtıcıların yükümlülüğü, bu cihazların piyasa gözetimi ve denetiminde Kurumun yetki ve sorumluluğu ile Kurum tarafından belirlenecek onaylanmış kuruluşların sorumlulukları hususunda 4703 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

(2) Kurum, piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinde gerekli gördüğü durumlarda gözetim ve denetime konu cihaza ilişkin uygunluk değerlendirme işlemlerinde yer almayan test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşlarının imkanlarından yararlanabilir; kendi laboratuvar imkanlarını da ücreti mukabili talep edenlerin istifadesine belirleyeceği usul ve esaslarla sunabilir. Ancak, piyasa gözetimi ve denetiminde nihai karar Kuruma aittir. Cihazın güvenli olmadığının tespit edilmesi halinde, test ve muayeneye ilişkin giderler üretici tarafından ödenir.

(3) Elektronik haberleşme cihazları, güvenli hale getirilmesinin imkansız olduğu durumlarda, masraflar üretici tarafından karşılanmak üzere, taşıdıkları risklere göre

(4) Onaylanmış kuruluşlar ve piyasa gözetimi ve denetimi ile ilgili usul ve esaslar 4703 sayılı Kanun ve ilgili teknik düzenlemeler çerçevesinde Kurum tarafından belirlenir.

Yetki belgesi

MADDE 54 – (1) Kurum tarafından düzenlenmiş yetki belgesini haiz olmayan gerçek veya tüzel kişiler, ölçüm ve denetim hizmeti veremez.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ve yetki belgesi verilmesine ilişkin usuller ile denetim yetki belgesi ücretleri Kurum tarafından düzenlenir.

Elektronik kimlik bilgisini haiz cihazlar

MADDE 55 – (1) Kurum tarafından izin verilmedikçe, abone kimlik ve iletişim bilgilerini taşıyan özel bilgiler veya cihazın teşhisine yarayan elektronik kimlik bilgileri yeniden oluşturulamaz, değiştirilemez, kopyalanarak çoğaltılamaz veya herhangi bir amaçla dağıtılamaz.

(2) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihaz, kart, araç veya gereçlerle, değişiklik yapılması amacına yönelik yazılım, her türlü araç veya gereçlerin ithalâtı, üretimi, dağıtımı veya tanıtımı yapılamaz, bulundurulamaz, aracılık edilemez.

(3) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihaz, kart, araç veya gereçlerle, değişiklik yapılması amacıyla kullanılabilen yazılım, her türlü araç veya gereçlere 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 127 nci maddesi hükümlerine göre el konulur.

Abone ve cihaz kimlik bilgilerinin güvenliği

MADDE 56 – (1) Abone kimlik ve iletişim bilgilerini taşıyan özel bilgiler ile cihazların elektronik kimlik bilgilerini taşıyan her türlü yazılım, kart, araç veya gereç yetkisiz ve izinsiz olarak kopyalanamaz, muhafaza edilemez, dağıtılamaz, kendisine veya başkasına yarar sağlamak maksadıyla kullanılamaz.

(2) İşletmeci veya adına iş yapan temsilcisine abonelik kaydı sırasında abonelik bilgileri konusunda gerçek dışı belge ve bilgi verilemez.

(3) Abonelik tesisi için gerekli kimlik belgeleri örneği alınmadan işletmeci veya adına iş yapan temsilcisi tarafından abonelik kaydı yapılamaz.

(4) Abonelik tesisine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından yönetmelikle belirlenir.

Teknik uyumluluk

MADDE 57 – (1) İşletmeciler, kayıp, kaçak veya çalıntı cihazlara, elektronik haberleşme hizmeti veremezler. Ancak, Kurumun MCKS'ında kayıtlı iken elektronik kimlik bilgisi kopyalanmış gerçek cihazlar sadece eşleştirme yapılan abone numaraları ile kullanılmak üzere kullanıma açılır.

(2) İşletmeciler, yukarıdaki fıkrada açıklanan yasal olmayan cihazların haberleşme şebekelerine bağlanılmalarını önlemek üzere MCKT sistemlerini Kurumdaki MCKS ile birlikte uyumlu olarak çalışır hâle getirmek, bununla ilgili teknik alt yapı ve sisteminin güvenliği ve güvenilirliğini sağlamak ve aksamaksızın işletmekle yükümlüdürler.

Bilgi ve ihbar merkezi

MADDE 58 – (1) Kurum, bu Kanunla verilen görevlerin ifasında ihtiyaç duyacağı işler için bilgi ve ihbar merkezi kurabilir. Bu merkezin işletilmesini kendisi yapabileceği gibi üçüncü kişilere de yaptırabilir. Kurum sistemine kayıtlı olan elektronik kimlik bilgisini haiz cihazı çalınan, yağmalanan, kaybeden veya her ne suretle olursa olsun rızası dışında elinden çıkan kişiler cihazının elektronik haberleşme bağlantısının kesilmesi için öncelikle bilgi ve ihbar merkezine başvururlar.

ALTINCI KISIM

Denetim, Kurumun Yetkisi, İdari Yaptırımlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Denetim

Denetim

MADDE 59 – (1) Kurum re'sen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikayet üzerine, bu Kanunda belirlenen görevleri ile ilgili olarak elektronik haberleşme sektöründe yer alan gerçek ve tüzel kişileri denetleyebilir, denetlettirebilir. Kurum, bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü hallerde, mahallinde de inceleme ve denetim yapabilir ve/veya yaptırabilir. Mülki amirler, kolluk kuvvetleri ve diğer kamu kurumlarının amir ve memurları inceleme veya denetimle görevlendirilenlere her türlü kolaylığı göstermek ve yardımda bulunmakla yükümlüdürler. İnceleme veya denetimle görevlendirilenler, inceleme veya denetime giderken yanlarında denetimin konusunu, amacını ve yanlış bilgi verilmesi halinde idarî para cezası uygulanacağını gösteren bir yetki belgesi bulundururlar.

(2) Denetimle görevlendirilenler, denetime tabi olanlar veya tesisleri nezdinde, defterler de dahil olmak üzere her türlü evrak ve emtianın, elektronik ortamdaki bilgilerin, elektronik haberleşme alt yapısının, cihaz, sistem, yazılım ve donanımlarının incelenmesi, suret veya numune alınması, konuyla ilgili yazılı veya sözlü açıklama istenmesi, gerekli tutanakların düzenlenmesi, tesislerin ve işletiminin incelenmesi konularında yetkilidir.

Denetime tabi tutulanlar, denetimle görevli kişilere her türlü kolaylığı göstermek, yukarıda sayılan hususlarla ilgili taleplerini belirlenen süre içinde yerine getirmek, cihaz, sistem, yazılım ve donanımları denetlemeye açık tutmak, denetim için gerekli alt yapıyı temin etmek ve çalışır vaziyette tutmak için gerekli önlemleri almak zorundadır. Aykırı davranışta bulunanlara bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre cezai işlem uygulanır.

(3) Kurum, bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken, bu görevleri ile ilgili gerekli gördüğü bilgi ve belgeyi kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerden isteyebilir. Kurum gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarından denetim konusunda uzman personel talep edebilir.

(4) Kurum, belirlenecek esaslar dahilinde işletmecileri denetlettirebilir. Denetim yetkisi verilenler ve bağımsız denetim kuruluşları Kuruma sunacakları bilgi, belge, rapor ve mali tabloların bu Kanun ve mevzuat hükümlerine uygunluğu ve hesapların doğruluğundan ve genel kabul görmüş denetim ilke ve esaslarına göre inceleme ve denetiminden sorumludur. Bunlar, hazırladıkları raporlardaki yanlış ve yanıltıcı bilgi ve kanaatler nedeniyle doğabilecek zararlardan ve bu Kanun uyarınca yaptıkları faaliyetler dolayısıyla üçüncü kişilere verecekleri zararlardan sorumludurlar.

(5) Kurumun denetim faaliyetlerinde görevlendirilen personeli ile bu faaliyetlerin yönetim ve koordinasyonunu sağlayan görevlilerine görevleri sona erdiğinde, Kurumca, elektronik haberleşme sektöründe bağımsız denetçilik yapabileceğine ilişkin bir belge düzenlenir. Bunlar, Kurumdaki görevlerinden ayrılmalarını müteakip, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartlar ile ceza veya disiplin soruşturması sonucunda memuriyetten çıkarılmış olmamak koşullarını korudukları sürece, elektronik haberleşme sektöründe bağımsız denetçi olarak görev alabilirler.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından yönetmelikle belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kurumun Yetkisi ve İdari Yaptırımlar

Kurumun yetkisi ve idarî yaptırımlar

MADDE 60 – (1) Kurum; mevzuata, kullanım hakkı ve diğer yetkilendirme şartlarına uyulmasını izleme ve denetlemeye, aykırılık halinde işletmecilere bir önceki takvim yılındaki net satışlarının yüzde üçüne kadar idarî para cezası uygulamaya, millî güvenlik, kamu düzeni veya kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesi ve kanunlarla getirilen hükümlerin uygulanması amaçlarıyla gerekli tedbirleri almaya, gerektiğinde tesisleri tazminat karşılığında devralmaya, belirlediği süre içerisinde yetkilendirme ücretinin ödenmemesi ya da ağır kusur halinde verdiği yetkilendirmeyi iptal etmeye yetkilidir. Ancak, Kurum, ulusal çapta verilecek frekans bandı kullanımını ihtiva eden ve sınırlı sayıda işletmeci tarafından yürütülmesi gereken elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin yetkilendirmelerin iptalini gerektiren hallerde Bakanlığın görüşünü alır.

(2) Kurum, işletmecinin faaliyete yeni başlamış olması halinde, ihlalin niteliği, ihlal neticesinde herhangi bir ekonomik kazanç elde edilip edilmemesi, iyi niyet ve gönüllü bildirim gibi ölçütleri de dikkate alarak önceden belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde bin liradan bir milyon liraya kadar idarî para cezası ile bu Kanunda belirtilen diğer idarî yaptırımları uygulamaya yetkilidir.

(3) Kurum, kamu hizmetinin gerekleri ve kamu düzeninin korunması amacıyla yönetmelikle önceden belirleyeceği hallerde, işletmecinin faaliyetinin geçici olarak durdurulmasına ya da ihlalin önlenmesi için işletmeciye somut tedbirler uygulama zorunluluğu getirmeye de yetkilidir.

(4) Elektronik haberleşme hizmeti sunan bir işletmeci ile abonelik sözleşmesi yapan gerçek ve tüzel kişiler faaliyetlerinin gereği olarak aldıkları hizmeti üçüncü kişilere ücretli veya ücretsiz verebilir. Aboneler yararlandıkları hizmeti ticaret amacıyla üçüncü kişilere sunamazlar. Aksine davrananların abonelik sözleşmeleri iptal edilir.

(5) Kurumun belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde elektronik haberleşme tesisleri ile ilgili bildirimlerin yapılmaması veya güvenlik sertifikası alınmadan kurulması veya Kurum veya Kurum tarafından yetki verilen kuruluşlarca yapılacak ölçümler sonucu Kurum tarafından belirlenen elektromanyetik alan şiddeti limit değere uygun bulunmaması hallerinde, bunların sahibine bu Kanuna ekli ücret tarifesinde belirlenen ruhsatname ücretinin elli katı idarî para cezası her bir cihaz için ayrı ayrı uygulanır. Bu Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında telsiz ruhsatnamesi ve yıllık kullanım ücretinden muaf tutulanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bu fıkradaki idarî para cezaları Kurumun taşıra teşkilatı tarafından da verilebilir.

(6) Bu Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırılık hallerinde, 4703 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde dağıtıcı, üretici ve onaylanmış kuruluşlar bakımından öngörülmüş bulunan idarî para cezaları bir katından dört katına kadar artırılarak uygulanır.

(7) Bu Kanunun 57 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, cihaz başına onbin liradan yirmibin liraya kadar; ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere onmilyon liraya kadar idarî para cezası verilir.

(8) Bu maddedeki idarî para cezaları Kurum tarafından verilir.

(9) Bu maddenin uygulanmasına ve bu Kanunda öngörülen yükümlülüklerin işletmeciler tarafından yerine getirilmemesi halinde uygulanacak idarî para cezalarına ilişkin hususlar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

İdarî para cezalarının uygulanması ve tahsili

MADDE 61 – (1) Kurum tarafından verilen idarî para cezaları, 6183 sayılı Kanun hükümlerine tabi olup, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde Kurum hesaplarına ödenir. Bu süre içerisinde ödenmeyen idarî para cezaları, Kurumun bildirim üzerine ilgili vergi dairesince 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil olunur. **(Mülga üçüncü cümle: 2/7/2012-6352/105 md.) (...)**

(2) Tahsil olan idarî para cezalarının tamamı Kurum hesaplarına aktarılır.

Dava hakkı

MADDE 62 – -(1) **(Değişik: 2/7/2012-6352/70 md.)** İdarî yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurum kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır. Kurulun kararları, Kurumun idarî denetimi sırasında yerindelik denetimine tabi tutulamaz.

(2) Kurum tarafından açılacak davalarda teminat aranmaz.

YEDİNCİ KISIM

Cezai Hükümler

Cezai hükümler

MADDE 63 – (1) Bu Kanunun 9 uncu maddesine aykırı olarak Kuruma bildirimde bulunmaksızın elektronik haberleşme hizmeti verenler ve/veya tesisleri kuranlar ve/veya işletenler hakkında bin günden on bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

(2) Bu Kanunun 9 uncu maddesine aykırı olarak kullanım hakkı olmadan elektronik haberleşme hizmeti verenler, tesisi kuranlar ve/veya işletenler hakkında altı aya kadar hapis ve beş bin günden on beş bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

(3) Elektronik haberleşme hizmeti vermek üzere yetkilendirilmiş bulunan işletmecilerin personelinin, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci

Kitabının İkinci Kısımının Dokuzuncu Bölümünde düzenlenen, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçları işlemesi halinde haklarında bu bölümde öngörülen cezalara hükmolunur. Ancak 137 nci maddeye göre yapılacak artırım bir kat olarak uygulanır.

(4) Kurma ve kullanma izni ile ruhsatname alınması gereken telsiz cihazı veya sistemlerini bu Kanunun 37 nci maddesine aykırı olarak, Kurumdan izin almaksızın satan, kuran, işleten ve kullananlar hakkında ikibin güne kadar adli para cezası uygulanır. Bu cihazları, gerekli izinler alınmış olsa bile millî güvenliği ihlal amacıyla kullananlar eylemleri daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde altı aydan bir yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

(5) Kurum tarafından yetkilendirilen, izin verilen ve tahsis yapılan kişiler tarafından;

a) Telsiz sistemlerinin Kurumun düzenlemelerine ve verilen telsiz ruhsatnamesine uygun olmayan bir şekilde kurulması, işletilmesi, fiziki yerinin, frekansının ve diğer teknik özelliklerinin değiştirilerek amacı dışında kullanılması halinde aykırılığın giderilmesi için gerekli tedbirlerin Kurum tarafından belirlenecek sürede alınmaması,

b) Telsiz sistemlerinin Kurum düzenlemeleri ile belirlenen tekniklere ve usullere uygun olarak çalıştırılmaması sonucu her ne suretle olursa olsun diğer elektronik haberleşme sistemleri üzerinde elektromanyetik girişim veya diğer her türlü bozucu etkiye sebebiyet verildiğinin tespiti üzerine söz konusu elektromanyetik girişim veya bozucu etkilerin giderilmesi için gerekli tedbirlerin Kurum tarafından belirlenecek sürede alınmaması,

hallerinde, yüz günden az olmamak üzere adli para cezası uygulanır.

(6) Bu Kanunun 39 uncu maddesine aykırı olarak kodlu ve kriptolu haberleşme yapan ve yaptıranlar beş yüz günden bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(7) Bu Kanunun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı olarak Kurum tarafından bertaraf ettirmek üzere üretici, dağıtıcı veya kullanıcısına teslim edilen cihazların piyasaya arz edildiği veya kullanıldığının tespiti halinde sorumluları hakkında bin günden beş bin güne kadar adli para cezası verilir.

(8) Bu Kanunun 54 üncü maddesine aykırı hareket edenler hakkında beş bin güne kadar adli para cezası uygulanır.

(9) Bu Kanunun 55 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı hareket edenler hakkında bin günden on beş bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

(10) Bu Kanunun 56 ncı maddesinin birinci fıkrası hükümlerine aykırı hareket edenler bin günden beş bin güne kadar; ikinci fıkrası hükümlerine aykırı hareket edenler yirmi günden yüz güne kadar; üçüncü fıkrası hükümlerine aykırı hareket edenler yüz günden beş yüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(11) Bu maddede tanımlanan suçların bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek cezalar yarısı oranında artırılır. Bu faaliyette bulunan tüzel kişi ise, hakkında 5237 sayılı Kanundaki bunlara özgü güvenlik tedbirlerine de hükmolunur.

SEKİZİNCİ KISIM

Son Hükümler

Tebliğat

MADDE 64 – (1) Bu Kanun uyarınca Bakanlık ve Kurum tarafından ilgililere yapılacak tebliğler 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Atıflar ve uygulama

MADDE 65 – (1) Diğer mevzuatta, hizmet alanları itibarıyla, 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ve 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanununa

yapılan atıflar ile bu kanunların kendi içinde yapılan atıflar, konuları itibarıyla bu Kanuna yapılmış sayılır.

(2) Diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

(3) Diğer mevzuatta geçen "Telekomünikasyon Kurumu" ibaresinden "Kurum"; "Telekomünikasyon Kurulu" ibaresinden de "Kurul" anlaşılr.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 66 – (1) 406 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası, yedinci fıkrası ve dokuzuncu fıkrasının ilk cümlesi; ek 17 nci, ek 19 uncu, ek 21 inci, ek 22 nci, ek 23 üncü, ek 24 üncü, ek 28 inci, ek 29 uncu, ek 30 uncu maddeleri; ek 32 nci maddesinin dördüncü ve altıncı fıkraları; ek 33 üncü maddesi; ek 35 inci maddesinin ikinci fıkrası; ek 36 ncı, ek 37 nci, geçici 3 üncü, 35 inci ve 36 ncı maddeleri dışındaki madde ve hükümleri ek ve değişiklikleriyle birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 2813 sayılı Kanunun 5 inci ve 8 inci maddeleri; ek 2 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkraları; 35 inci ve 36 ncı maddeleri dışındaki diğer hükümleri ek ve değişiklikleriyle birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 27/1/2000 tarihli ve 4502 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Telsiz Kanunu ve Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Biriktirme ve Yardım Sandığı Hakkında Kanun ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 26 ncı, geçici 1 inci, geçici 5 inci, geçici 6 ncı, geçici 7 nci, geçici 8 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) 12/5/2001 tarihli ve 4673 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu, Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Biriktirme ve Yardım Sandığı Hakkında Kanun ile Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 1 inci, geçici 2 nci, geçici 4 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Değiştirilen hükümler

MADDE 67 – (1) (4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(2) (5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(3) (9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(4) (9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(5) (14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(6) (16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(7) (4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Uygulama

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Kanunda öngörülen düzenlemelerin yürürlüğe gireceği tarihe kadar mevcut düzenlemelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir. Kurum, bu Kanunun İkinci Kısım Birinci Bölümünde yer alan yetkilendirme ile ilgili hükümler yürürlüğe girinceye kadar mevcut mevzuat uyarınca yetkilendirme yapabilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, işletmecilerin ilgili mevzuatına uygun olarak sahip oldukları geçiş hakları devam eder.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Kurum tarafından verilmiş ancak henüz tahsili gerçekleşmemiş olan idarî para cezaları hakkında da 61 inci madde hükmü uygulanır.

Yetkilendirmede geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin ile yetkilendirilmiş olan işletmeciler, bu Kanun uyarınca Kuruma bildirimde bulunmuş veya gerekli olduğu durumlarda yetkilendirmelerindeki süre ile sınırlı olarak kullanım hakkı almış sayılırlar.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurumla imzalanmış olan görev ve imtiyaz sözleşmeleri; süre bitimi, fesih, iptal veya başkaca herhangi bir nedenle sona ermelerine kadar mevcut hükümleri uyarınca geçerliliklerini devam ettirirler. 406 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin son fıkrasında yer alan tanımlar ilgili olduğu sözleşmenin konusu itibarıyla bu fıkra uygulamasında geçerliliklerini sürdürürler.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yetkilendirmeye tabi olmayan elektronik haberleşme hizmetleri için Kurum tarafından sistem kurma ve kullanma izni verilmiş olan kullanıcıların kaynak kullanım hakları devam eder.

Telsiz ruhsatlarının yenilenmesi

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Özel kanunlarının verdiği yetkiye göre telsiz cihaz ve sistemleri kullanan kamu kurum ve kuruluşları hariç, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce, telsiz cihaz ve sistemleri kullanan diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler bu Kanunun 37 nci maddesinde belirtilen yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde gerekli belgelerle birlikte Kuruma başvurarak durumlarını bu Kanun hükümlerine uygun hale getirirler.

(2) Kurum, söz konusu kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin durumlarını inceleyerek uygun olanların telsiz ruhsatnamelerini yeniler. Uygun olmayanların ve süresi içinde başvuru yapmayanların telsiz ruhsatnamelerini iptal eder.

(3) 2813 sayılı Kanun çerçevesinde telsiz kullanım ve ruhsatname ücretlerinin tahsili ile ilgili olarak yetkilendirmeleri ve özel protokolleri uyarınca işletmecilere getirilmiş olan tahsil ve Kuruma ödeme yükümlülüğü çerçevesinde tahakkuk ettirilmiş olanlar dışında, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 2813 sayılı Kanunun uygulamasından doğan ve her ne sebeple olursa olsun tahsil edilmemiş veya tahsili mümkün olmayan, miktarı ne olursa olsun genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köy tüzel kişilikleri tarafından kullanılan her türlü telsiz tesis ve sistemlerindeki cihazlar için tahakkuk ettirilmiş alacaklar ile yargı kararı ile kesinleşenler hariç gerçek ve tüzel kişiler tarafından kullanılan her türlü telsiz tesis ve sistemlerindeki cihazlar için tahakkuk ettirilmiş yüzelli lira ve altında kalan Kurum alacakları ve bunların fer'ilerinin tahsilinden herhangi bir işleme gerek kalmaksızın vazgeçilmiş sayılır. Bunlara ilişkin açılmış olan davalar ve yapılmış olan takipler iptal edilir.

Görev sözleşmeleri ve devir

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Kurum ile Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü arasında imzalanmış bulunan görev sözleşmesi herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır ve bu görev sözleşmesindeki hizmetler ile bu Kanuna Telsiz İşletme Müdürlüğüne verilen görevler herhangi bir yetkilendirmeye tabi olmaksızın yürütülmeye devam eder. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, 5369 sayılı Kanun kapsamında evrensel hizmet yükümlüsü bir işletmeci olarak sayılmaya devam eder.

(2) Bu Kanunun 42 nci ve 43 üncü maddeleriyle Telsiz İşletme Müdürlüğüne devredilen görev ve işlere ilişkin Kurumun tüm hak, alacak ve borçları, sözleşme, taahhüt ve yükümlülükleri, leh ve aleyhe açılmış ve açılacak olan dava ve icra takipleri, bu maddenin

yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü ile Kurum arasında yapılacak protokoller ile Telsiz İşletme Müdürlüğüne devredilir. Bu devre ilişkin bütün devir, temlik ve intikal işlemleri ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek her türlü sözleşme, protokol ve kağıtlar, katma değer vergisi ve damga vergisi dahil her türlü vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerden istisnadır.

Abonelik kayıtlarının güncellenmesi

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) GSM mobil telefon hizmeti sunan işletmeciler nezdinde tutulan abonelik kayıtlarının tam, doğru ve güncel bilgilerden oluşmasını teminen, tüm abonelik kayıtları bu Kanunun yayımından itibaren bir yıl içinde güncellenir. Bu kapsamda ilgili işletmeciler nezdindeki bilgi ve belgelerinde eksiklik ve yanlışlıkları bulunan tüm aboneler, bu süre içerisinde kimliklerini ispatlayıcı belgelerle birlikte ilgili işletmeciye başvururlar. Başvuru esnasında abonelerden kimliklerini ispata yarar belgelerin birer örneği ile birlikte bireysel abonelerden Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları, kurumsal abonelerden ise vergi numaraları alınır. Bu madde kapsamında bilgileri güncellenemeyen hatların elektronik haberleşme şebekesi ile bağlantısı kesilir.

(2) Bu Kanunda tanımlanan son kullanıcılar, kullanmakta oldukları hatları, bir kereye mahsus olmak üzere verilen süre içerisinde, hiçbir vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüğe tabi olmaksızın kendi üzerlerine kaydettirmek için ilgili işletmeciyle abonelik sözleşmesi akdedebilir. Söz konusu hatların eski abonelerinin yapılan işleme bir yıllık zaman aşımı süresi içinde itiraz hakları saklıdır.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin düzenlemeler Kurum tarafından yapılır.

Yürürlük

MADDE 68 – (1) Bu Kanunun İkinci Kısım Birinci Bölümünde yer alan yetkilendirme ile ilgili hükümler Kanunun yayımından altı ay sonra, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 69 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TELSİZ ÜCRETLERİ	
1. TELSİZ RUHSATNAME ÜCRETLERİ	
a. Telsiz verici-alıcı cihazları (karada kullanılan, ruhsatnamede kayıtlı her cihaz için)	
1) Mobil telsiz (Araç/portatif/el)	20.00 TL
2) Tekrarlayıcı (sabit/seyyar) telsiz	100.00 TL
3) Sabit telsiz	50.00 TL
b. Karasal mobil (cellular) telsiz telefon sistemi	
1) Her baz istasyonu için	100.00 TL
2) Sistemdeki her abone başına	10.72 TL
c. Bir noktadan çok noktaya erişim sistemleri	
1) Her baz istasyonu için	100.00 TL
2) Sistemdeki her abone başına	10.00 TL
d. Ortak kullanımlı (trunking, community repeater ve benzeri) telsiz sistemleri (ruhsatnamede kayıtlı her cihaz için)	
1) Merkez istasyonu veya tekrarlayıcılar kanal adedi başına	50.00 TL
2) Kullanıcı telsiz cihazları (cihaz adedi başına)	
a) Sabit telsiz cihazı	25.00 TL
b) Mobil telsizi (Araç/portatif/el)	10.00 TL
e. Radyolink sistemleri	
1) Sistemde bulunan her cihaz başına	100.00 TL
f. Uydu yayın ve haberleşme sistemleri (yüzer araç ve hava araçlarında monteli olarak kullanılanlar hariç)	
1) Uydu (uzay) istasyonu transponder adedi başına	10,000.00 TL
2) Sabit uydu ana yer istasyonu	1,000.00 TL
3) Sabit uydu yer terminalleri	50.00 TL
4) Mobil uydu yer terminalleri	40.00 TL
5) Mobil uydu abone terminalleri (alıcı/verici)	25.00 TL
6) Data uydu alıcı	10.00 TL
7) Uydu mobil (cellular) telsiz telefon abone cihazları (cihaz başına)	15.00 TL

2. TELSİZ KULLANMA ÜCRETLERİ (HER YIL İÇİN)	
a. Kara telsiz sistemleri	
1) LF, MF ve HF telsiz sistemleri (ruhsatnamede kayıtlı her cihazda bulunan kanal adedi başına)	100.00 TL
2) Kara VHF, UHF ve SHF telsiz sistemleri	
a) Frekans tahsisi yapılmış her kanal için ayrı ayrı olmak üzere, sistemdeki sabit ve mobil telsiz cihaz adedi başına (Her 12,5 kHz'lik band genişliği bir kanal olarak hesap edilir.)	
1) Her simpleks kanal için	10.00 TL
2) Her simpleks role kanalı için	20.00 TL
3) Her dupleks kanal için	30.00 TL
4) Her dupleks role kanalı için	40.00 TL
b) Ruhsatnamede kayıtlı her tekrarlayıcı cihaz başına	20.00 TL
b. Karasal mobil (cellular) telsiz telefon sistemleri	
1) Her sabit telsiz (baz) istasyonundan (sisteme tahsis edilen band genişliğine göre her yıl alınmak üzere) kanal adedi (istasyonda bulunan TRx) başına	
a) 200 kHz'e kadar (dahil)	40.00 TL
b) 201 kHz-1.25 MHz arası (dahil)	125.00 TL
c) 1.25-5 MHz arası (dahil)	500.00 TL
d) 5 MHz'den yukarı	1,200.00 TL
2) Sistemdeki her abone başına	10.72 TL
c. Bir noktadan çok noktaya erişim sistemleri (her yıl için) sisteme tahsis edilen kanal frekansının band genişliğine göre	
1) Her sabit telsiz (baz) istasyonundan (sisteme tahsis edilen band genişliğine göre her yıl alınmak üzere)	
a) 2 MHz dahil olmak üzere	40.00 TL
b) 2 MHz-7 MHz (dahil)	80.00 TL
c) 7 MHz-28 MHz (dahil)	160.00 TL
d) 28 MHz-56 MHz (dahil)	320.00 TL
e) 56 MHz-140 MHz (dahil)	640.00 TL
f) 140 MHz-250 MHz (dahil)	1,280.00 TL
g) 250 MHz ve üzeri	2,560.00 TL
2) Sistemdeki her abone başına	10.00 TL

d. Ortak kullanımlı (trunking, community repeater ve benzeri) telsiz sistemleri	
1) Merkez istasyonu veya tekrarlayıcılar kanal adedi başına	40.00 TL
2) Kullanıcı telsiz cihazlarında (cihaz adedi başına)	
a) Her simpleks röle kanalı başına	20.00 TL
b) Her simpleks kanal için (cihaz adedi başına)	10.00 TL
e. Radyolink sistemleri, (her yıl için) sisteme tahsis edilen kanal frekansının band genişliğine göre cihaz adedi başına	
1) 2 MHz dahil olmak üzere	8.00 TL
2) 2 MHz-7 MHz (dahil)	24.00 TL
3) 7 MHz-28 MHz (dahil)	48.00 TL
4) 28 MHz-56 MHz (dahil)	96.00 TL
5) 56 MHz-140 MHz (dahil)	192.00 TL
6) 140 MHz-250 MHz (dahil)	640.00 TL
7) 250 MHz ve üzeri	1,280.00 TL
f. Uydu yayın ve haberleşme sistemleri (yüzer araç ve hava araçlarında monteli olarak kullanılanlar hariç)	
1) Uydu (uzay) istasyonu transponder adedi başına	10,000.00TL
2) Sabit uydu ana yer istasyonu	1,000.00 TL
3) Sabit uydu yer terminalleri	50.00 TL
4) Mobil uydu yer terminalleri	40.00 TL
5) Mobil uydu abone terminalleri (alıcı/verici)	25.00 TL
6) Data uydu alıcı	10.00 TL
7) Uydu mobil (cellular) telsiz telefon abone cihazları (cihaz başına)	15.00 TL
3. GEÇİCİ SÜRE İLE VERİLEN TELSİZ KURMA VE KULLANMA İZİN ÜCRETLERİ	
a. İzin ücreti (6'şar aylık her bir izin için)	
a) Deneme Maksatlı Geçici İzin Ücreti	500.00 TL
b) Geçici Organizasyonlarda/faaliyetlerde Kullanmak Maksatlı Geçici İzin Ücreti	
1) Yayın Yardımcı Sistemleri (Kablosuz Kamera, Video Link, Ses Link, SNG, vb gibi.)	500.00 TL
2) Diğer Telsiz Sistemleri	250.00 TL
b. İzin verilen telsiz sisteminin bu tarifiedeki ruhsatname ve kullanma ücreti ayrıca alınır. Ruhsatname ücreti tam alınır. Kullanma ücreti kıst olarak alınır. Ay kesirleri tam aya iblağ edilir.	

4. STANDARTLARA UYGUNLUK MUAYENESİ VE TEST ÜCRETLERİ	
a) Yurt dışından getirilen numuneler ve Türkiye'de imal edilen prototip cihazlar ile imalat ve ithalattan numune alınarak teste tabi tutulan cihazlardan, test sonucu ne olursa olsun (cihaz başına)	
1) Telsiz verici-alıcı cihazları	100.00 TL
2) Telsiz verici cihazları	50.00 TL
3) Telsiz alıcı cihazları	50.00 TL
b) Bizzat kullanılmak maksadıyla imal ve ithal edilen cihazlardan, test sonucu ne olursa olsun (cihaz başına)	
1) Telsiz verici-alıcı cihazları	40.00 TL
2) Telsiz verici cihazları	20.00 TL
3) Telsiz alıcı cihazları	20.00 TL
5. GÜVENLİK MESAFESİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK ELEKTROMANYETİK ALAN ŞİDDETİ ÖLÇÜMLERİ, GÜVENLİK SERTİFİKASI VE YETKİ BELGESİ	
a. Güvenlik Sertifikası	25.00 TL
b. Güvenlik sertifikasına yönelik talep halinde yapılan ölçüm (ölçüm başına)	500.00 TL
c. Ölçüm yetki belgesi (iki yıl süreli)	1,500.00 TL

2.1. ELEKTRONİK HABERLEŞME GÜVENLİĞİ YÖNETMELİĞİ

R.Gazete Tarihi : 20/7/2008

R.Gazete Sayısı : 26942

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1– (1) Bu Yönetmeliğin amacı, elektronik haberleşme güvenliğine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2– (1) Bu Yönetmelik, işletmecilerin fiziksel alan güvenliği, veri güvenliği, donanım-yazılım güvenliği ve güvenilirliği ile personel güvenliğinin sağlanması için tehditlerden ve/veya zafiyetlerden kaynaklanan risklerin bertaraf edilmesi veya azaltılmasına ilişkin olarak alacakları tedbirlere yönelik usul ve esasları kapsar.

(2) Kişisel bilgilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunması, bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3– (1) **(Değişik: RG-2/3/2009-27157)**Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (I) bendi ve 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (j) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4– (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Donanım-yazılım: Elektronik haberleşme altyapısı, bilgisayarlar, veri kaydetmek için kullanılan taşınabilir ve sabit diskler ile bunlarda kullanılan yazılım bileşenlerini,

b) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilir her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

c) Elektronik haberleşme altyapısı: Elektronik haberleşmenin, üzerinden veya aracılığıyla gerçekleştirildiği anahtarlama ekipmanları, donanım ve yazılımlar, terminaller ve hatlar da dahil olmak üzere her türlü şebeke birimlerini,

ç) Elektronik haberleşme hizmeti: Elektronik haberleşme tanımına giren faaliyetlerin bir kısmının veya tamamının hizmet olarak sunulmasını,

d) Elektronik haberleşme şebekesi: Bir veya daha fazla nokta arasında elektronik haberleşmeyi sağlamak için bu noktalar arası bağlantıyı teşkil eden anahtarlama ekipmanları ve hatlar da dahil olmak üzere her türlü iletim sistemleri ağını,

e) Güvenlik hassasiyetli alan: Elektronik haberleşme altyapısının işletmeci kontrolündeki bölümlerini,

f) İşletmeci: Kurum tarafından yapılan bir yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten sermaye şirketini,

g) **(Değişik: RG-2/3/2009-27157)** Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

ğ) **(Değişik: RG-2/3/2009-27157)** Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

h) Şifreleme: Veri muhteviyatının, yalnızca yetkili kişi ya da kurumlarca veya haberleşmeyi gerçekleştiren taraflarca bilinmesini sağlamak ve üçüncü şahıslarca elde edilmesini önlemek üzere, söz konusu verinin formunun özel bir şablona göre değiştirilmesini,

i) Veri: Abone ya da kullanıcının elektronik haberleşme şebekesi üzerindeki konum, zaman, trafik bilgileri ile elektronik haberleşmenin içeriğini,

i) Veri güvenliği: Verinin gizliliği, bütünlüğü ve devamlılığının sağlanmasını ifade eder.

İlkeler

MADDE 5— (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıda belirtilen temel ilkeler gözetilir:

- a) Objektif nedenler aksini gerektirmedikçe, niceliksel ve niteliksel devamlılık, ayırım gözetme, düzenlilik, şeffaflık ve kaynakların etkin kullanılması,
- b) Tüketici haklarının korunması,
- c) Hizmet kalitesinin yükseltilmesi,
- ç) Ulusal düzenleme ile ulusal ve/veya uluslararası standartların dikkate alınması.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik Haberleşme Güvenliği Usul ve Esasları

Tehdit ve zafiyetler

MADDE 6— (1) Elektronik haberleşmeye ilişkin başlıca tehditler;

a) Yetkisiz olarak veya yetki aşımıyla güvenlik hassasiyetli alana girilmesi,

b) Yetkisiz olarak veya yetki aşımıyla silme, ekleme, değiştirme, geciktirme, başka bir ortama kaydetme veya ifşa etme yoluyla veri gizliliğinin, bütünlüğünün ve/veya devamlılığının bozulması,

c) Donanım-yazılım bileşenlerinin ulusal düzenleme ile ulusal ve/veya uluslararası standartlar uyarınca belirlenen gereklilikleri yerine getirmesinin kısmen veya tamamen engellenmesi,

ç) Deprem, sel, su baskını, yangın gibi doğal afetler ile grev ve lokavt hali,

d) Kullanıcıyı yanıltarak doğru tarafla elektronik haberleşmede bulunduğu izleniminin verilmesi,

e) Elektronik haberleşmenin yasal olmayan bir şekilde izlenmesi ve/veya dinlenmesi,

f) Doğru olmayan bir bilgi üretilerek bu bilginin başka bir taraftan alındığının iddia edilmesi veya başka bir tarafa gönderilmesi,

g) Elektronik haberleşme altyapısının kısmen veya tamamen hizmet veremez hale getirilmesi veya altyapıya ait kaynakların, hizmet sunumunu aksatacak şekilde tüketilmesidir.

(2) Elektronik haberleşmeye ilişkin başlıca zafiyetler;

a) Gelecekte gerçekleşmesi muhtemel tehditlerin öngörülememesi,

b) Bir sistem veya protokolün tasarımında yapılan yanlışlıklar,

c) Bir sistem veya protokolün kurulumu sırasında oluşan problemler,

ç) Geliştiricilerin hataları,

d) Uygulayıcıların hataları,

e) Sistemin işletimi sırasında oluşan uygunsuzluklar veya yetersizliklerdir.

Fiziksel alan güvenliği

MADDE 7– (1) Bina içi güvenlik hassasiyetli alanlarda aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Giriş ve erişim yetkisi ile bu yetkinin kapsamı işletmeci tarafından önceden tanımlanarak, giriş ve erişim sadece yetkili kişilerle sınırlandırılır.

b) Ziyaretçi giriş ve çıkışlarında gerekli kontroller yapılarak, tarih, saat ve kimlik gibi bilgiler kaydedilerek, her ziyaretçinin sadece izin verilen yerlere girişi ve çıkışı sağlanır.

c) Tüm personel ve personel harici kişiler, kimlik bilgilerini, yetki ve erişim seviyelerini açık bir şekilde görünür kılacak giriş veya kimlik kartı taşır.

ç) Güvenlik hassasiyetli alanlara giriş ve erişim yetkisi, düzenli olarak gözden geçirilerek güncellenir ve gerekli değilse iptal edilir.

(2) Bina dışı güvenlik hassasiyetli alanlarda aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Sahada yer alan, elektronik haberleşme altyapısını içeren bina, kule, dolap ve kutu gibi güvenlik riski oluşturabilecek alt yapı bileşenlerine erişim kontrol altında tutulur ve yetkisiz kişilerin kolaylıkla erişim sağlayamayacağı şekilde tesis edilir.

b) Elektronik haberleşme maksatlı kullanılan kule ve saha dolapları, yetkisiz kişilerin müdahale etmesini engellemek amacıyla uyarıcı levhalar ile donatılır.

(3) Güvenlik hassasiyetli alanlarda ilave olarak aşağıdaki tedbirler alınır:

a) Kötü niyetli faaliyetleri engellemek amacıyla planlanmamış çalışmalardan kaçınılır.

b) Ses ve/veya video kayıt cihazlarının güvenlik hassasiyetli alanlara, izinsiz olarak girişini engellemek amacıyla gerekli önlemler alınır.

c) Güvenlik hassasiyetli alanların, tehditlere karşı korunması amacıyla fiziki güvenlik tedbirleri planlanır ve gerekli önlemler alınır.

Personel güvenilirliği

MADDE 8– (1) Elektronik haberleşme altyapısında istihdam edilen teknik personel, konusunda yeterli mesleki deneyime sahip ya da eğitim almış olmalıdır. Bu personelin görev tanım ve sorumlulukları açıkça belirlenmelidir.

(2) Elektronik haberleşme altyapısında istihdam edilecek personel hakkında adli sicil kaydı belgesi istenir.

(3) Personelin haberleşme gizliliğine, milli güvenliğe ve kamu düzenine aykırı davranışta bulunmaması için her türlü önlem alınarak, işlerin ve hizmetlerin düzenli yürütülmesi sağlanır.

Veri güvenliği

MADDE 9– (1) Veri güvenliği aşağıdaki hükümler uyarınca sağlanır:

a) Veri erişim yetkisi ve bu yetkinin kapsamı, veri türüne göre önceden belirlenir ve kayıt altına alınır.

b) Yetki sınırları dahilinde erişim sağlanması için kullanılacak teknolojilerin seçimi, işletmecinin tasarrufundadır.

Donanım-yazılım güvenliği ve güvenilirliği

MADDE 10– (1) Elektronik haberleşme altyapılarında kullanılan donanım-yazılım güvenliği ve güvenilirliği aşağıdaki hükümler uyarınca sağlanır:

a) Donanım-yazılımın ulusal düzenleme ile ulusal ve/veya uluslararası standartlara uygun olması sağlanır.

b) Aynı fiziksel alanda ve/veya farklı fiziksel alanlarda bulunan donanım-yazılım bileşenleri arasındaki iç haberleşmeyi sağlayan kablolu ve/veya kablosuz ağ yönetimi sadece yetkili kişiler tarafından erişilecek şekilde şifrelenir.

c) Donanım-yazılım bileşenleri, herhangi bir güvenlik tehdidinin gerçekleşmesini önlemek üzere kontrol ve izleme altında tutulur.

ç) Donanım-yazılım bileşenlerinin, yasal olmayan elektronik haberleşme dinleme ve/veya izleme tehdidi oluşturacak unsurları içerip içermediğini belirlemek üzere satın alma, kullanım, bakım ve onarım sırasında kontrolleri yapılır. Donanım-yazılım bileşenlerinde bu tür bir unsurun varlığının saptanması durumunda ilgili bileşenin kullanımına son verilir. Bu durum kayıt altına alınarak raporlanır ve oluşan tehdidi bertaraf edecek önlemler ivedilikle alınır.

d) İşletmeci, elektronik haberleşmenin gizliliği, bütünlüğü ve devamlılığının sağlanması için kritik donanım-yazılım bileşenlerinin tespitini yapar. Tespit edilen kritik donanım-yazılım bileşenlerinin yedekli çalışması esastır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşletmecilerin Yükümlülükleri

Elektronik haberleşme güvenliğini sağlama yükümlülüğü

MADDE 11– (1) İşletmeci, TS ISO/IEC 27001 veya ISO/IEC 27001 standardına uygunluğu sağlamakla yükümlüdür. Yetkilendirilen işletmeciler yetkilendirme tarihinden itibaren bir yıl içerisinde söz konusu standarda uygunluğu sağlar. Belirtilen süre içerisinde söz konusu standarda uygunluğu sağlayamayan işletmecilere Kurul tarafından gerekli görülmesi halinde ilave süre verilebilir.

(2) İşletmeci, elektronik haberleşme güvenliği kapsamında, başta 6 ncı maddede belirtilen tehdit ve zafiyetler olmak üzere, kendi teknik ve idarî yapılanmasına göre yılda en az bir kez risk analizi yapar veya bu analizi tarafsız kuruluşlara yaptırır. Bu çerçevede tespit edilen tehdit ve zafiyetlere ilişkin riski değerlendirerek gerekli önlemleri alır.

Kuruma bilgi verme yükümlülüğü

MADDE 12– (Değişik: RG-9/2/2013-28554)

(1) Elektronik haberleşme güvenliğine ilişkin rapor işletmeci tarafından her yıl hazırlanır ve istenildiğinde Kuruma gönderilmek ve/veya Kurum tarafından yapılan denetimlerde ibraz edilmek üzere 5 yıl süreyle muhafaza edilir. Söz konusu rapor, bunlarla sınırlı olmamak üzere, en az;

a) 11 inci madde kapsamında yapılan risk analizinde tespit edilen tehdit ve zafiyetler ile bunların yüksek, orta veya düşük şeklinde tasnifi ile gerçekleşme olasılıkları ve önlemleri,

b) Bir tehdit ve/veya zafiyetin gerçekleşmesi durumunda yürütülecek faaliyetleri ve bu faaliyetlerde görev alacak personel ile bunların yetki ve sorumluluklarının neler olacağını içeren iş akış diyagramları ve acil eylem planlarını,

c) Donanım-yazılım bileşenlerinin kurulumu, kullanımı ve işletimi ile bakım ve onarımı sırasında ortaya çıkan ve raporlanan problem ile uygunsuzlukları, içerir.

Alt yüklenici firmadan sorumlu olma yükümlülüğü

MADDE 13– (1) Alt yüklenici firma ile çalışılması halinde, alt yüklenici firma tarafından bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edilmesi durumunda söz konusu ihlalin işletmeci tarafından yapıldığı kabul edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Müeyyideler

MADDE 14– (Mülga: RG-2/3/2009-27157)

Standarda uygunluğu sağlama

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımlanmasından önce yetkilendirilen işletmeciler, Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde 11 inci maddede belirtilen standarda uygunluğu sağlar. Belirtilen süre içerisinde söz konusu standarda uygunluğu sağlayamayan işletmecilere Kurul tarafından gerekli görülmesi halinde ilave süre verilebilir.

Yürürlük

MADDE 15– (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) **(Değişik: RG-2/3/2009-27157)** Bu Yönetmelik hükümlerini Kurul Başkanı yürütür.

2.1.1.ELEKTRONİK HABERLEŞME GÜVENLİĞİ KAPSAMINDA TS ISO/IEC 27001 STANDARDI UYGULAMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ

R.Gazete Tarihi : 15/10/2010

R.Gazete Sayısı : 27730

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; 20/7/2008 tarihli ve 26942 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Haberleşme Güvenliği Yönetmeliği’nin “Elektronik Haberleşme Güvenliğini Sağlama Yükümlülüğü” başlıklı 11 inci maddesinin birinci fıkrasının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Elektronik Haberleşme Güvenliği Yönetmeliği’nin “Elektronik Haberleşme Güvenliğini Sağlama Yükümlülüğü” başlıklı 11 inci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde TS ISO/IEC 27001 veya ISO/IEC 27001 standardına uygunluk sağlama veya uygunluk belgesi alma yükümlülüğü ile ilgili usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ; Elektronik Haberleşme Güvenliği Yönetmeliği’nin 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilen her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

b) GMPCS: Uydu üzerinden küresel mobil kişisel haberleşmeyi,

c) GSM: Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü’nün mobil, hücresel sayısal haberleşme standartlarına göre verici ve alıcı üniteleri haiz baz istasyonları, baz istasyon kontrol istasyonları, anahtarlama teçhizatı, bunlar arasındaki irtibatı temin eden telli ve telsiz her türlü haberleşme sistemlerini,

ç) İşletmeci: Kurum tarafından yapılan bir yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten sermaye şirketini,

d) Kişisel ses ve/veya veri hizmeti: İçerik olarak genel veya grup erişimine açık olmayan ses ve/veya veri iletimini,

e) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

f) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

g) Net Satış: Brüt satışlardan satış indirimlerinin düşülmesi halinde kalan tutarı,

ğ) Standart: TS ISO/IEC 27001 veya ISO/IEC 27001 standardını,

h) Uygunluk belgesi: TS ISO/IEC 27001 veya ISO/IEC 27001 belgesi verebilmek üzere akredite edilmiş kuruluşlardan alınan TS ISO/IEC 27001 veya ISO/IEC 27001 standardına uygunluk sertifikasını,

ı) Yıllık net satış: Ocak ayının ilk günü ile başlayıp Aralık ayının son günü de dahil olmak üzere bir yıl içerisinde elde edilen net satış tutarı,

i) Yönetmelik: Elektronik Haberleşme Güvenliği Yönetmeliğini, ifade eder.

(2) Bu Tebliğde geçen ve yukarıda yer almayan tanımlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İşletmecilerin yükümlülükleri

MADDE 5 – (Değişik: RG-23/3/2011-27883)

(1) Uygunluk belgesi alma yükümlülüğü, işletmecinin kişisel ses ve/veya veri hizmeti taşıması ile bir önceki yılın net satışına göre belirlenir.

a) Bu Tebliğ'in Ek-1'inde verilen kişisel ses ve/veya veri taşıma hizmeti sunan işletmecilerden yıllık net satışı bir milyon (1.000.000) Türk Lirası ve üzeri olanlar, standarda uygunluğu sağlamak ve uygunluk belgesi almakla yükümlüdür.

b) Bu Tebliğ'in Ek-1'inde verilen kişisel ses ve/veya veri taşıma hizmeti sunan işletmecilerden yıllık net satışı bir milyon (1.000.000) Türk Lirası'nın altında olanlar, uygunluk belgesi alma zorunluluğu olmaksızın standarda uygunluk sağlamakla yükümlüdür.

c) Bu Tebliğ'in Ek-2'sinde verilen kişisel ses ve/veya veri taşıma hizmeti sunmayan işletmeciler, uygunluk belgesi alma zorunluluğu olmaksızın standarda uygunluk sağlamakla yükümlüdür.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen işletmeciler, yetkilendirme tarihinden itibaren bir yıl sonraki tarihe kadar standarda uygunluğu sağlamak, ikinci yılın sonuna kadar standarda uygunluk belgesi almak ve bu uygunluk belgesini Kuruma göndermekle yükümlüdür.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen işletmeciler, yetkilendirme tarihinden itibaren bir yıl sonraki tarihe kadar uygunluk belgesi alma zorunluluğu olmaksızın standarda uygunluk sağlamakla yükümlüdür.

(4) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen işletmecilerden zaman içinde yıllık net satışı bir milyon (1.000.000) Türk Lirası'nı aşanlar, söz konusu yıllık net satış değerini aştıkları yılın sonu itibarıyla iki yıl içerisinde uygunluk belgesi almak ve bu uygunluk belgesini Kuruma göndermekle yükümlüdür.

(5) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen işletmecilerden zaman içinde yıllık net satışı bir milyon (1.000.000) Türk Lirası'nın altına düşen işletmecilerin, uygunluk belgesi alma yükümlülüğü devam eder.

(6) Uygunluk belgesi, TS ISO/IEC 27001 veya ISO/IEC 27001 standardına göre sistem belgelendirmesi yapmak üzere akredite edilmiş kuruluşlardan alınır.

Yetki

MADDE 6 – (1) Kurum, 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen net satış değerini ve bu Tebliğ ekinde yer alan listeleri güncellemekle yetkilidir.

Denetim

MADDE 7 – (1) Kurum, işletmecilerin elektronik haberleşme güvenliği konusunda yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini re'sen veya şikayet üzerine denetleyebilir veya denetletebilir, konu ile ilgili olarak gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi talep edebilir.

Standarda uygunluk ve belge alma tarihi

GEÇİCİ MADDE 1 – (Başlığı ile birlikte değişik: RG-23/3/2011-27883)

(1) Bu Tebliğ'in 5 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen işletmecilerin, yetkilendirmelerini müteakip bir yıllık sürenin, 1/7/2011 tarihinden öncesine tekabül etmesi halinde; bu işletmeciler standarda uygunluk sağlama yükümlülüklerini 1/7/2011 tarihine kadar yerine getirir.

(2) Bu Tebliğ'in 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işletmeciler, yetkilendirmelerini müteakip iki yıllık sürenin 1/3/2012 tarihinden öncesine tekabül etmesi halinde, uygunluk belgesi alma ve bu uygunluk belgesini Kuruma gönderme yükümlülüklerini 1/3/2012 tarihine kadar yerine getirir.

Yürürlük

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

Ek-1**TS ISO/IEC 27001 VEYA ISO/IEC 27001 STANDARDI UYGUNLUK
BELGESİ ARANAN İŞLETMECİLER**

	Görev Sözleşmesi İmzalayan İşletmeciler
	İmtiyaz Sözleşmesi İmzalayan İşletmeciler
	Uydu Haberleşme Hizmeti Veren İşletmeciler
	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti Veren İşletmeciler
	Sabit Telefon Hizmeti İşletmecileri
	GMPCS Mobil Telefon Hizmeti Veren İşletmeciler
	Sanal Mobil Şebeke Hizmeti İşletmecileri
	İnternet Servis Sağlayıcıları
	Hava Taşıtlarında GSM 1800 Mobil Telefon Hizmeti Veren İşletmeciler

Ek-2**TS ISO/IEC 27001 VEYA ISO/IEC 27001 STANDARDI UYGUNLUK
BELGESİ ARANMAYAN İŞLETMECİLER**

	Uydu Platform Hizmeti Veren İşletmeciler
	Kablolu Yayın Hizmeti İşletmecileri
	Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti Veren İşletmeciler
	Rehberlik Hizmeti İşletmecileri

2.2. ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNE İLİŞKİN YETKİLENDİRME YÖNETMELİĞİ

R.Gazete Tarihi : 28/5/2009

R.Gazete Sayısı : 27241

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, elektronik haberleşme hizmet, şebeke ve altyapılarına ilişkin yetkilendirmeye yönelik usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, elektronik haberleşme hizmeti sunmak ve/veya şebekesi veya altyapısı kurup işletmek isteyen şirketlerin yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik: RG-23/9/2011-28063)

(1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 6, 8, 9, 10, 11,12 ve 60 ıncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4– (1) Bu Yönetmelikte geçen;⁹

a) Abone: Bir işletmeci ile elektronik haberleşme hizmetinin sunumuna yönelik olarak yapılan bir sözleşmeye taraf olan gerçek ya da tüzel kişiyi,

b) Acil yardım çağrı hizmetleri: Yangın, sağlık, doğal afetler ve güvenlik gibi acil durumlara ilişkin bilgilerin itfaiye, polis, jandarma, sağlık kuruluşları gibi ilgili kuruluşlara en hızlı ve en uygun şekilde iletilmesini,

c) Arabağlantı: Bir işletmecinin kullanıcılarının aynı veya diğer bir işletmecinin kullanıcılarıyla irtibatının veya başka bir işletmeci tarafından sunulan hizmetlere erişiminin sağlanmasını teminen, aynı veya farklı bir işletmeci tarafından kullanılan elektronik haberleşme şebekelerinin birbirlerine fiziksel ve mantıksal olarak bağlantısını,

ç) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,

d) Bölgesel alan: Türkiye coğrafi bölgeleri dâhilinde kalan ya da Kurumun belirleyeceği sınırları belirli alanı,

e) Brüt satışlar: İşletmecinin faaliyetleri çerçevesinde satılan mal ya da hizmetler karşılığında alınan veya tahakkuk ettirilen toplam değerleri kapsayan ve gelir tablosunda "60. Brüt Satışlar" hesabında kaydedilmiş olan tutarları,

f) **(Ek: RG-9/6/2011-27959)CLI:** Arayan hat bilgisini,

g) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilen her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik,

⁹ 9/6/2011 tarihli ve 27959 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (f) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

ğ) Elektronik haberleşme altyapısı: Elektronik haberleşmenin, üzerinden veya aracılığıyla gerçekleştirildiği anahtarlama ekipmanları, donanım ve yazılımlar, terminaller ve hatlar da dâhil olmak üzere her türlü şebeke birimlerini, ilgili tesisleri ve bunların bütünüyle parçalarını,

h) Elektronik haberleşme altyapısı işletimi: İlgili altyapıya ilişkin gerekli elektronik haberleşme tesislerinin kurulması, kurdurulması, kiralanması veya herhangi bir surette temin edilmesiyle bu tesisin diğer işletmecilerin veya talep eden gerçek veya tüzel kişilerin kullanımına sunulmasını,

ı) Elektronik haberleşme hizmeti: Elektronik haberleşme tanımına giren faaliyetlerin bir kısmının veya tamamının hizmet olarak sunulmasını,

i) Elektronik haberleşme şebekesi: Bir veya daha fazla nokta arasında elektronik haberleşmeyi sağlamak için bu noktalar arası bağlantıyı teşkil eden anahtarlama ekipmanları ve hatlar da dâhil olmak üzere her türlü iletim sistemleri ağını,

j) Elektronik haberleşme sektörü: Elektronik haberleşme hizmeti verilmesi, elektronik haberleşme şebekesi sağlanması, elektronik haberleşme cihaz ve sistemlerine yönelik üretim, ithal, satış ve bakım - onarım hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili sektörü,

k) Elektronik haberleşme şebekesi sağlanması: Elektronik haberleşme şebekesi kurulması, işletilmesi, kullanıma sunulması ve kontrolünü,

l) Elektromanyetik girişim (Enterferans): İlgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılan her türlü elektronik haberleşmeyi engelleyen, kesinti doğuran veya kalitesini bozan her türlü yayın veya elektromanyetik etkiyi,

m) Erişim: Kanunda belirtilen koşullarla, elektronik haberleşme şebekesi, altyapısı ve/veya hizmetlerinin, diğer işletmecilere sunulmasını,

n) İdari ücret: Kurumun; pazar analizi, düzenlemelerin hazırlanması ve uygulanması, işletmecilerin denetlenmesi, teknik izleme ve denetleme hizmetleri, piyasanın kontrolü, uluslararası işbirliği, uyumlaştırma ve standardizasyon çalışmaları ve diğer faaliyetleri ile her türlü idarî giderlerinden kaynaklanan masraflara katkı amacıyla işletmecinin bir önceki yıl net satışlarının binde beşini geçmemek üzere, uluslararası yükümlülükler de dikkate alınarak Kurum tarafından belirlenecek ücreti,

o) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketi,

ö) Kanun: 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununu,

p) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Katma değerli elektronik haberleşme hizmetleri: İçeriği, kodu, protokolü veya benzer hususları üzerinde bilgisayar işlemleriyle veya başka surette işlem yaparak aboneye/kullanıcıya ek, farklı ya da yeniden yapılandırılmış bir ses veya veri ileten ya da eğlence, oylama, yarışma, katılım, bilgi verme, cinsel içerik veya benzeri amaçlı içeriklere erişimi sağlayan elektronik haberleşme hizmetlerini,

r) Kontrol unsuru: Ayrı ayrı ya da birlikte, fiilen ya da hukuken bir teşebbüs ve/veya işletmeci üzerinde belirleyici etki uygulama olanağını sağlayan hakları,

s) Kullanıcı: Aboneliği olup olmamasına bakılmaksızın elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,

ş) Kullanım hakkı: Frekans, numara, uydu pozisyonu gibi kıt kaynakların kullanılması için verilen hakkı,

t) Kullanım hakkı ücreti: Kanunun 11 inci maddesinin beşinci fıkrasına göre belirlenen asgari değerden az olmamak üzere, kullanım hakkı sayısının sınırlandırılmasına gerek olmayan hallerde Kurumca belirlenen, sayının sınırlandırılması gereken hallerde ise, yapılacak ihale neticesinde oluşacak ücreti,

u) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

ü) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

v) Net satışlar: Brüt satışlardan, satış indirimlerinin düşülmesi sonucu kalan tutarı,

y) Rehber hizmeti: Abonelerine numara tahsis eden işletmecilerin rehberde yer almayı kabul eden abonelerine ilişkin Kurum tarafından belirlenen bilgilerinin basılı, elektronik veya teknolojik açıdan mümkün olan diğer yöntemlerle yayımlaması ile telefon dahil tüm yöntemlerle sunulan sorgulama hizmetini,

z) Satış indirimleri: Net satış hâsılatına ulaşabilmek için brüt satışlardan indirilmesi gereken satıştan iadeler, satış iskontoları ve diğer indirimleri,

aa) Telefon hizmeti: Elektronik Haberleşme şebekelerindeki bir noktadan başlayan ve/veya bu şebekelerdeki bir noktada sonlanan ve kamuya ticarî olarak sunulan ses hizmetlerini,

bb) Yerel alan: En fazla bir ilin coğrafi alanının tamamını kapsayan alanı,

cc) Yetkilendirme: Elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlanmasını teminen şirketlerin, Kurum nezdinde kayıtlı olmasını veya kayıtlı olmasıyla birlikte bu şirketlere elektronik haberleşme hizmetlerine özel, belirli hak ve yükümlülükler verilmesini,

çç) Yetkilendirme alanı: İşletmecilerin yetkilendirildikleri ulusal, bölgesel ya da yerel alanı,

dd) Yetkilendirme ücreti: İdarî ücretler ve/veya kullanım hakkı ücretlerini ifade eder.

İKİNCİ KISIM **Yetkilendirmenin Usul ve Esasları**

BİRİNCİ BÖLÜM **Genel Esaslar**

Genel ilkeler

MADDE 5 – (1) (Değişik: RG-23/9/2011-28063)Bakanlığın strateji ve politikaları da dikkate alınarak Kurumca yapılacak yetkilendirmeyi müteakip işletmeci tarafından, elektronik haberleşme hizmeti sunulabilir ve/veya elektronik haberleşme şebekesi veya altyapısı kurulup işletilebilir.

(2) Yetkilendirme, bildirim veya kullanım hakkının verilmesi yoluyla yapılır.

(3) Şirketler, sunmak istedikleri elektronik haberleşme hizmeti ve/veya kurup işletmek istedikleri elektronik haberleşme şebekesi veya altyapısı için numara, frekans, uydu pozisyonu gibi kaynak tahsisine ihtiyaç duymuyorlar ise bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygun bildirim ile; kaynak tahsisine ihtiyaç duyuyorlar ise, bildirim müteakip Kurumdan kullanım hakkı alınması kaydıyla yetkilendirilirler.

(4) İşletmeci, yetkilendirildiği kapsamda elektronik haberleşme hizmeti sunabilir ve/veya elektronik haberleşme şebekesi veya altyapısı kurup işletebilir.

(5) Hizmet kalitesi ve çeşitliliğinin artırılması, sürdürülebilir bir rekabet ortamının tesisi ile herkesin, makul bir ücret karşılığında elektronik haberleşme şebeke ve hizmetlerinden yararlanmasını sağlayacak uygulamaların teşvik edilmesi, yeni teknolojilerin geliştirilmesi ve kullanılması ve yatırımların teşvik edilmesi amacıyla yetkilendirme yapılabilir.

(6) Kurum yetkilendirmelerde Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan ilkeleri göz önüne alır.

Yetkilendirmeye tabi olmayan elektronik haberleşme hizmet, şebeke ve altyapıları

MADDE 6 – (1) İhtiyaç duyulan elektronik haberleşme hizmeti ve/veya şebekesi veya altyapısının öncelikle Kurumca yetkilendirilmiş işletmecilerden karşılanması esastır. Ancak,

a) Bir gerçek veya tüzel kişinin, kendi kullanımındaki taşınmazların dâhilinde ve her bir taşınmazın sınırları dışına taşmayan, münhasıran şahsi veya kurumsal ihtiyaçları için kullanılan ve üçüncü şahıslara herhangi bir elektronik haberleşme hizmeti verilmesinde kullanılmayan, sağlanmasında herhangi bir ticari amaç güdülmeyen ve kamu kullanımına açık olarak sunulmayan,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarının münhasıran verdikleri hizmetler ile ilgili olarak özel kanunları uyarınca kurdukları,
elektronik haberleşme hizmeti ve/veya şebekesi veya altyapısı yetkilendirmeye tabi değildir.

(2) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan şartları taşımayan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin münhasıran şahsi veya kurumsal ihtiyaçlar için, üçüncü şahıslara herhangi bir elektronik haberleşme hizmeti verilmesinde kullanılmamak, sağlanmasında herhangi bir ticari amaç gütmemek ve kamu kullanımına açık olarak sunulmamak kaydıyla, yetkilendirmeye tabi olmaksızın ihtiyaç duyulan elektronik haberleşme hizmetinin karşılanmasına ve/veya şebekesi veya altyapısının kurulup kullanılmasına imkan tanıyacak şekilde kaynak tahsisi talebinde bulunmak üzere başvurması halinde öncelikle hizmet talep edilen faaliyet alanında, talep edilen hizmete ilişkin Kurum tarafından yetkilendirilmiş işletmecinin olup olmadığı Kurum kayıtlarından kontrol edilir. Yapılan kontrol sonucunda;

a) Söz konusu hizmet ihtiyacı, talep edilen alanda Kurum tarafından yetkilendirilmiş işletmeci tarafından sunuluyor ise talep sahibi bu işletmeciye yönlendirilir.

b) Söz konusu hizmet talep edilen alanda, talep edilmiş hizmete ilişkin Kurum tarafından yetkilendirilmiş işletmecinin bulunmaması veya işletmeci olmakla birlikte bu işletmeciler tarafından talep edilen hizmetin sunulmaması veya bu ihtiyacın ilgili işletmeciler tarafından karşılanamayacağı Kurumca tespit edilmesi halinde, talep sahibine Kurum tarafından gerekli kaynak tahsisi yapılmak suretiyle talebe göre en fazla iki yıl süreli, izin verilebilir. Söz konusu süre içerisinde izin verilen alanda bir işletmecinin talep edilen hizmeti sunmaya başlaması halinde bile söz konusu izin, süresi sonuna kadar devam eder.

(3) Kurum bu şebeke veya altyapıların bu maddedeki esaslara ve kullanılan teçhizatın ilgili teknik düzenlemelere uygunluğunu denetlemeye, uygun olmayanların kaldırılmasını sağlamaya ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir.

Yetkilendirme başvuru şartları

MADDE 7 – (1) Bildirim veya bildirimle birlikte kullanım hakkı verilmesi suretiyle yetkilendirilmek için Kuruma başvuru yapan şirkette aşağıdaki şartlar aranır:

a) Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre, yalnızca yetkilendirmeye tabi faaliyetleri veya bununla birlikte yetkilendirme konusu hizmeti yerine getirirken gerekli ve/veya ilgili olan cihaz satış, kurulum, bakım-onarım ve danışmanlık gibi faaliyetleri yürütmek üzere anonim veya limited şirket statüsünde kurulmuş olması,

b) Şirketin tescil ve ilan olduğu Ticaret Sicil Gazetesinde yer alan ana sözleşmesinde faaliyet alanı kapsamında "elektronik haberleşme hizmeti/telekomünikasyon hizmeti sunulması ve/veya şebekesi veya altyapısı kurulup işletilmesi" ifadesine veya yetkilendirilmeyi talep ettiği elektronik haberleşme faaliyetine yer verilmiş olması,

c) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Şirket hisselerinden en az yüzde onuna sahip gerçek kişi ortaklar ve tüzel kişiliği idare ve temsile yetkili kişilerin 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun Üçüncü Kısım Onuncu Bölümünde sayılan bilişim alanındaki suçlardan hürriyeti bağlayıcı ceza ile hüküm giymiş olmaması, taksirli suçlar hariç olmak üzere, ağır hapis veya 5 yıldan fazla hapis cezalarından biri yahut basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, görevi kötüye kullanma, inancı kötüye kullanma, hileli iflas ve konkordato, kaçakçılık suçları, resmi ihale ve alım-satımlara

fesat karıştırma, kara para aklama, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına iştirak suçlarından dolayı hüküm giymiş olmaması, gerekmektedir.

(2) Sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkına ilişkin yetkilendirmelerde, birinci fıkranın (a) bendi hariç olmak üzere diğer başvuru şartları aranır. Ayrıca;

a) Geçici 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü saklı kalmak üzere, başvuru sahibi şirketin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre yalnızca yetkilendirme kapsamındaki faaliyetleri yürütmek üzere anonim şirket statüsünde kurulmuş ya da ilgili ihale şartnamesinde belirtilen süre içerisinde kurulacak olması,

b) Anonim şirket hisse senetlerinin tamamının nama yazılı olması,

c) İlgili mevzuat ve/veya ihale şartnamesinde öngörülen koşulları sağlaması, gerekmektedir.

(3) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen şartları sağlamayan ve/veya noter onaylı imza sirkülerine uygun yapılmayan başvurular geçersiz kabul edilir.

(4) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** İşletmecinin yetkilendirme süresi boyunca Kurum düzenlemeleri saklı kalmak kaydıyla, birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen şartları sağlaması zorunlu olup; bu şartları kaybetmesi veya söz konusu şartları sağlamadığının daha sonra tespit edilmesi halinde, kendisine Kurum tarafından durumun niteliğine göre uygun bir süre verilerek, gerekli şartların yerine getirilmesi bildirilir. Süre sonunda durumun düzeltilmemesi halinde yetkilendirme iptal edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Bildirim ve Kullanım Hakkı

Bildirim

MADDE 8 – (1) Elektronik haberleşme hizmeti sunmak ve/veya şebekesi veya altyapısı kurup işletmek isteyen ve 7 nci maddedeki koşulları sağlayan şirket, faaliyete başlamadan önce, Kurum tarafından belirlenen bildirim formunu doldurmak suretiyle Kuruma bildirimde bulunur. Bildirim yazılı olarak veya elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile yapılır.

(2) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Kaynak tahsisi gerektirmeyen elektronik haberleşme hizmetini sunmak, şebekesini veya altyapısını kurup işletmek için bildirimde bulunan şirket, başvurusunun Kurum evrak kayıtlarına girdiği tarih itibarıyla yetkilendirilmiş sayılarak işletmecisi statüsü kazanır ve Kurum tarafından belirlenen ve Kurumun resmi internet sitesinde yayımlanan Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Sürelerindeki Bildirim Kapsamında Sunulan Kaynak Tahsisi İçermeyen Hizmetler bölümünde yer alan hükümler çerçevesinde ilgili hizmetin sunumuna başlayabilir. Kurum resmi internet sitesinde güncel olarak yayımlanan işletmecisi listesinde söz konusu işletmeciye ilişkin gerekli bilgileri yayımlamak suretiyle kayıtla işlemini gerçekleştirir. Kayıtlama işletmecinin Kuruma kayıtlı olduğu süre boyunca geçerlidir.

(3) Bildirimin Kurum kayıtlarına girmesinden itibaren en geç onbeş gün içinde Kurum, bildirimin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapıldığını teyit eden ve işletmecinin hak ve yükümlülüklerini içeren bir yazıyı işletmeciye gönderir.

(4) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Kurum kayıtlarına giren bildirim başvuru formunda eksiklik/uygunsuzluk tespit edilen işletmeciye, söz konusu eksiklik/uygunsuzlukları gidermesi hususu bildirim başvuru formunun Kurum kayıtlarına girmesinden itibaren en geç onbeşgün içinde yazılı olarak bildirilir.

(5) Eksiklik/uygunsuzluğun, işletmeci tarafından tebellüğ edilmesini müteakip bir ay içinde giderilerek Kuruma bildirilmemesi halinde, Kanunun 60 ıncı maddesi uyarınca idari para cezası veya diğer yaptırımlar uygulanır.

(6) Başvurunun ilgili mevzuata uygun olmaması nedeniyle doğabilecek her türlü zarardan işletmeci sorumludur.

(7) Bildirim kapsamındaki yetkilendirmeye ilişkin elektronik haberleşme hizmet, şebeke ve altyapısına yönelik bildirim ayrı ayrı yapılır.

(8) Milli Frekans Planı kapsamında serbest kullanıma yönelik olarak ayrılan frekans bantları kullanılmak suretiyle sunulacak olan elektronik haberleşme hizmeti veya kurulup işletilecek olan şebeke ve altyapıları bildirim ile yetkilendirilir.

(9) Sabit ve mobil uyduya çıkış (up-link) cihazının yayıncı kuruluşları ve haber ajansları tarafından kendi faaliyetleri dışında, üçüncü şahıslara elektronik haberleşme hizmeti verilmesinde kullanılması ve/veya ticari amaç güdülmesi halinde yetkilendirmeye tabi olur.

Kullanım hakkı

MADDE 9 – (1) Kurum, kullanım hakkı verilmesinin gerektiği elektronik haberleşme hizmetlerini ve bu hizmetlere ilişkin kullanım hakkı sayısının sınırlandırılmasını tespit eder.

Kullanım hakkı sayısının sınırlandırılması gereken haller

MADDE 10 – (1) Kullanım hakkı sayısı, ancak kaynakların sınırlı sayıda işletmeci tarafından yürütülmesinin gerektiği durumlarda ve kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını teminen sınırlandırılabilir. Kurum, bu kapsamda sektördeki muhtemel işletmeci sayısını belirlemek için kullanıcılar ve tüketiciler dahil ilgililerin görüşlerini temin etmek amacıyla uluslararası uygulamaları ve sektöre yönelik koşulları da göz önünde bulundurarak kamuoyu görüşü alır. Bu tespiti istinaden Kurum, ilgili mevzuat kapsamında yetkilendirme alanlarında tahsis edilecek frekans aralıklarını, numara bloklarını ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirler. Kurum, kullanım hakkı sayısının sınırlandırılmasına ilişkin kararını gerekçeleriyle resmi internet sitesinde yayımlar. Kullanım hakkı sayısının sınırlandırılması halinde;

a) Uydu pozisyonu ile ulusal çapta verilecek frekans bandı kullanımını içeren ve sınırlı sayıda işletmeci tarafından yürütülmesi gereken elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin yetkilendirme politikası, hizmetin başlama zamanı, yetkilendirme süresi ve hizmeti sunacak işletmeci sayısı gibi kıstaslar Bakanlık tarafından belirlenir ve Bakanlığın Kanunda belirtilen görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla, yetkilendirme Kurum tarafından yapılır.

b) (a) bendinde belirtilen hususların dışında kalan ve sınırlı sayıda işletmeci tarafından verilecek olan elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulmasına ve/veya elektronik haberleşme şebeke ve altyapısının kurulması ve işletilmesine ilişkin gerekli işlemler Kurum tarafından yürütülür.

(2) Kurum, kaynakların etkin kullanımını sağlamak amacıyla Bakanlığın görüşüne başvurarak gerekli tedbirleri alır ve yapılacak ihaleye ilişkin usul ve esasları belirler. Kurum ve birinci fıkranın (a) bendinde öngörülen hallerde Bakanlık, kullanım hakkı ile ilgili olan ihalelerde 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi değildir. Kurumun yapacağı ihalelerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(3) Kurum, bir hizmete ilişkin olarak sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı vermesini müteakip sektör koşullarını dikkate alarak yeniden aynı hizmete yönelik sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı verebilir.

Kullanım hakkı sayısının sınırlandırılması gerekmeyen haller

MADDE 11 – (1) Kurum tarafından kullanım hakkı sayısının sınırlandırılmasının gerekmediği tespit edilen elektronik haberleşme hizmeti sunmak, şebekesi ve/veya altyapısını kurup işletmek isteyen ve 7 nci maddede yer alan şartları haiz işletmeci adayları, Kurum tarafından belirlenen bildirimi de içeren kullanım hakkı başvuru formunu eksiksiz doldurmak suretiyle Kuruma başvurur.

(2) Kullanım hakkı başvurusu, elektronik haberleşme hizmet, şebeke ve/veya altyapısına yönelik olarak ayrı ayrı yapılır.

(3) Kullanım hakkı sayısının sınırlandırılmasının gerekmediği tespit edilen elektronik haberleşme hizmeti, şebekesi ve/veya altyapısı için, bu tespitten sonraki bir tarihte yapılacak ikinci bir tespitte kullanım hakkı sayısının sınırlandırılması gerektiği sonucu ortaya çıkarsa, Kurum bu tespiti istinaden sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı verebilir.

Kullanım hakkına yönelik başvuruların incelenmesi

MADDE 12 – (1) Kurum, kullanım hakkı sayısının sınırlandırılmasının gerekmediği haller için yapılan kullanım hakkı başvurusunu değerlendirir, belgelerinde eksiklik bulunan başvuru sahibine bu eksiklikleri gidermesi gerektiği yazılı olarak bildirilir. Eksikliklerin, Kurum tarafından başvuru sahibine tebliğ edilmesini müteakip üç ay içinde tamamlanmaması halinde, başvuru işleminden kaldırılır. Anılan belgelerde eksiklik bulunan şirketin Kullanım hakkı ücretini ödemiş olması, kullanım hakkı kazandığı anlamına gelmez.

(2) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** İlgili mevzuatta ve 7 nci maddede belirtilen şartları taşıyan ve Kurum tarafından belirlenen belgeleri eksiksiz olarak sağlayan başvuru sahibinin başvurusu, Kurum tarafından Ulusal Numaralandırma Plânı, Millî Frekans Plânı ve ilgili mevzuat çerçevesinde kaynakların tahsisinin uygun görülmesi halinde kabul edilir. Aksi takdirde başvuru sahibine, kendisine kullanım hakkı verilemeyeceği bildirilerek başvurusu reddedilir.

(3) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Kurum tarafından başvurusu kabul edilen şirkete, muhtemel ödeme tarihleri esas alınarak şirketin başvurduğu yılın sonuna kadar kıst olarak hesaplanan ilgili kullanım hakkı ücretini Hazineye gelir kaydedilmek üzere muhasebe biriminin vizesine veya ilgili banka hesabına yatırması bildirilir. Kurum tarafından kullanım hakkı ücretinin ödenmesine ilişkin başvuru sahibinin bilgilendirildiği Kurum yazısı tarihinden itibaren iki ay içinde ödemenin yerine getirilmemesi halinde, başvuru işleminden kaldırılır.

(4) Kurum, kullanım hakkı verilmesi taleplerini, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu sağlığı ve benzeri kamu yararı gerekleri, tahsis edilmesi gereken kaynakların yetersizliği ve ihale aşamasında belirlenen yeterli şartlarının sağlanmaması sebepleriyle reddedebilir.

Kullanım hakkının verilmesi

MADDE 13 – (1) **(Değişik:RG-23/9/2011-28063)** Kullanım hakkı sayısının sınırlandırılmasının gerekmediği tespit edilen elektronik haberleşme hizmet, şebeke ve/veya altyapıları için kullanım hakkı ücretinin ilgili hesaba yatırıldığını belgeleyen dekontun aslının veya Banka onaylı suretinin Kuruma sunulmasını müteakip başvuru sahibine usulüne uygun başvuruyu izleyen otuz gün içerisinde Kurum tarafından belirlenen ve üzerinde ve/veya Ek'inde tahsis edilen kaynakların yer aldığı kullanım hakkı yetki belgesi düzenlenir. Usulüne uygun başvuru, bu Yönetmeliğin 12 nci maddesi hükümlerine uygun olarak eksiksiz başvuru yapılmış ve kullanım hakkı ücretinin ilgili hesaba yatırıldığını belgeleyen dekontun aslının veya Banka onaylı suretinin Kuruma sunulmuş olmasını kapsar. Başvurular usulüne uygun başvuru kapsamındaki bilgi ve belgelerin tamamlandığı ve bu kapsamdaki en son bilgi ve belgenin Kurum evrakına girdiği tarih sırasına göre öncelik sırası alır. Kendisine kullanım hakkı kapsamında yetki belgesi düzenlenen işletmeci kullanım hakkı yetki belgesi tarihi itibarıyla Kurumun resmi internet sitesinde yayımlanan Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Sürelerindeki Sayısı Sınırlandırılmamış Kullanım Hakkı Kapsamında Sunulan Kaynak Tahsisi İçeren Hizmetler bölümünde yer alan hükümler çerçevesinde ilgili hizmetin sunumuna başlayabilir.

(2) Başvuru sahipleri, yetkilendirmeye tâbi olan elektronik haberleşme hizmeti ve/veya şebekesi veya altyapısına yönelik olarak ayrı ayrı kullanım hakkı yetki belgesi düzenlenmek suretiyle yetkilendirilirler.

(3) Kullanım hakkı kapsamında verilen frekans, numara ve uydu pozisyonu gibi kaynaklara ilişkin olarak tahsis, tescil, ulusal ve uluslararası koordinasyon, iade, iptal, geri alım gibi konularda ilgili Kurum düzenlemeleri uyarınca işlem yapılır.

(4) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Sayısı sınırlandırılan kullanım hakkı, Kurum veya Bakanlık tarafından yapılacak ihalenin üzerinde bırakıldığı ve ihale şartnamesindeki yükümlülükleri yerine getiren şirkete/şirketlere verilir. Bu kapsamda yetkilendirmeye ilişkin süreç, bildirim formunu içeren kullanım hakkı başvuru formu, ekinde işletmecilerin hak ve yükümlülüklerinin yer aldığı hizmete özel olarak hazırlanacak sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı yetki belgesi ile yetkilendirme için Kuruma sunulacak diğer bilgi ve belgeler, ilgili ihale şartnamesinde düzenlenir.

Kullanım hakkı süresi

MADDE 14 – (1) Kullanım hakkı süresi, aksi Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Sürelerinde belirtilmediği sürece şebeke ve hizmetin niteliği ile başvuru sahibinin talebi de dikkate alınmak suretiyle belirli aralıklarla gözden geçirilmeye tabi tutularak, yirmi beş yıldan fazla olmamak üzere Kurum tarafından belirlenir.

(2) Sayısı sınırlandırılmayan kullanım hakkını yenilemek isteyen işletmeci, kullanım hakkı süresinin bitiminden oniki ve altı ay önceki tarihler arasında, Kurum tarafından belirlenen bildirim formu ve kullanım hakkı başvuru formunda yer alan bilgi ve belgeler ile kullanım hakkının yenilenmesi için Kuruma başvurabilir. Kurum, yenileme talebini değerlendirerek kullanım hakkını yenileyebilir.

(3) Sayısı sınırlandırılan kullanım hakkının yenilenmesine ilişkin usul ve esaslar ilgili ihale şartnamesinde düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yetkilendirme Ücreti

Yetkilendirme ücreti

MADDE 15 – (1) Yetkilendirme ücreti, idarî ve kullanım hakkı ücretlerinden oluşur.

İdari ücret

MADDE 16 – (1) İşletmeci, her yıl bir önceki yıla ait gelir tablosunda yer alan net satışlarının on binde otuz beşi tutarında idari ücret öder. Bu ücrete esas olan matrah, işletmecinin yetkili olduğu döneme ait net satışlarıdır.

(2) Kurum, pazar analizi, düzenlemelerin hazırlanması ve uygulanması, işletmecilerin denetlenmesi, teknik izleme ve denetleme hizmetleri, piyasanın kontrolü, uluslararası işbirliği, uyumlaştırma ve standardizasyon çalışmaları ve diğer faaliyetleri ile her türlü idarî giderlerinden kaynaklanan masraflara katkı amacıyla uluslararası yükümlülükler de dikkate alınarak, işletmecilerden alınacak anılan idarî ücret oranını işletmecinin bir önceki yıl net satışlarının binde beşini geçmemek üzere arttırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

(3) **(Değişik: RG-26/4/2013-28629)** İdari ücret, aksi Kurum tarafından belirlenmedikçe, yetkilendirmenin yapıldığı yılı takip eden her yılın Haziran ayının son gününe kadar Kurumun banka hesabına veya vizesine yatırılır.

(4) Tüm yetkilendirmeleri iptal edilen/devredilen işletmeci ise, iptal/devir tarihinden itibaren bir ay içerisinde, ödenmeyen bir önceki yıl net satışları ile yetkilendirmenin iptal/devir edildiği tarihe kadar geçen döneme ait net satışları üzerinden birinci fıkrada belirtilen oran esas alınmak suretiyle idari ücret öder.

(5) **(Değişik: RG-26/4/2013-28629)** Tüm yetkilendirmeleri iptal edilen/devredilen işletmeciler, idari ücretin ödenmesine esas döneme ait vergi dairesi, imza atmaya yetkili serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir onaylı gelir

tablosu, Kurum tarafından istenen diğer onaylı mali tablolar ile yapılan ödemeye ilişkin makbuzu iptal/devir tarihinden itibaren bir ay içerisinde Kuruma göndermekle yükümlüdür.

(6) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Üçüncü ve dördüncü fıkralarda öngörülen son ödeme tarihine kadar, idari ücretin işletmeci tarafından ödenmemesi halinde, bu tarihten itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen usule göre hesaplanacak gecikme zammı oranı kadar faiz uygulanır.

(7) **(Değişik: RG-26/4/2013-28629)** İşletmecilerden söz konusu faiz ile birlikte alınacak idari ücretleri, son ödeme tarihinden itibaren üç ay içerisinde kısmen veya tamamen ödemeyenlerin yetkilendirmesi Kurul kararı ile iptal edilebilir. Ayrıca bu süreden sonra idari ücretin eksik yatırıldığına tespit edilmesi halinde, tespit edilen eksik miktarın Kurum tarafından verilen bir aylık süre içerisinde söz konusu faiz ile birlikte ödenmemesi halinde, ödeme yapmayanların yetkilendirmesi, Kurul kararı ile iptal edilebilir. Ancak Kurum, ulusal çapta verilecek frekans bandı kullanımını ihtiva eden ve sınırlı sayıda işletmeci tarafından yürütülmesi gereken elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin yetkilendirmelerin iptali hakkında Bakanlığın görüşünü alarak karar verir.

(8) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Yetkilendirmenin iptal edildiği/devredildiği tarihe kadar yapılması gereken idari ücrete ilişkin ödemeler, faizi ile birlikte, Kurumun banka hesabına veya veznesine yatırılır. Yetkilendirmenin iptal edildiği/devredildiği tarihten sonra bu maddenin 7 nci fıkrasında belirtilen sürelerde kısmen veya tamamen ödenmeyen idari ücret ise Kurumun bildirimini üzerine, faiziyle birlikte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca ilgili vergi dairesi tarafından tahsil edilir ve Kuruma gelir kaydedilir.

(9) Aksi ilgili ihale şartnamesinde belirtilmedikçe, sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı ile yetkilendirilen işletmeciler, idari ücret bakımından bu maddedeki yükümlülüklerle tabidir.

(10) Kurumla görev veya imtiyaz sözleşmesi imzalayarak Kurum masraflarına katkı payı ödeme yükümlüsü olan işletmeci ayrıca idari ücret ödemez.

Kullanım hakkı ücreti

MADDE 17 – (1) Kullanım hakkı verilmesine ve söz konusu kaynakların etkin bir şekilde kullanılmasının teminine yönelik olarak kullanım hakkı ücreti alınır.

(2) Kullanım hakkı ücretlerinin asgari değerleri, Kanunun 11 inci maddesinin beşinci fıkrasına göre belirlenir.

a) Sayısı sınırlandırılmamış kullanım hakkı ücretleri, asgari değerlerden az olmamak kaydıyla Kurul tarafından belirlenen ücretlerdir. Kurulun, gerekli gördüğü hallerde, bu ücreti yeniden değerlendirme ve belirleme hakkı saklıdır. Kullanım hakkı ücretinin tarafsız, şeffaf ve orantılı olması esastır.

b) Sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı ücretleri ise yapılacak ihale sonucunda oluşan ve Kurul tarafından onaylanan ücretlerdir.

(3) Kullanım hakkı ücretleri, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla Hazineye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırılır. Zamanında ödenmeyen kullanım hakkı ücretleri, Kurumun bildirimini üzerine, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca, ilgili vergi dairesince tahsil olunur.

(4) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Kullanım hakkı kapsamında tahsis edilen kaynakların bir kısmının veya tamamının Kuruma iade edilmesi veya Kurumca geri alınması ya da kullanım hakkının herhangi bir nedenle iptali/feshi veya sona ermesi durumunda tahsil edilmiş kullanım hakkı ücreti kısmen ya da tamamen iade edilmez.

Kullanım hakkı ücretinin ödenmesi

MADDE 18 – (1) Sayısı sınırlandırılan kullanım hakkı ücretleri, ilgili ihale şartnamesinde belirtilen şekilde ödenir.

(2) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Sayısı sınırlandırılmayan kullanım hakkı ücretlerine yönelik olarak işletmeci, Kurumca belirlenmiş kullanım hakkı ücretini (Katma Değer Vergisi dâhil olmak üzere), en geç her yılın Ocak ayı sonuna kadar Hazineye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırmakla ve dekontun aslını veya Banka onaylı suretini Kuruma göndermekle yükümlüdür.

(3) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Kurum ile imtiyaz sözleşmesi imzalamış işletmeciler kendilerine yapılan numara ve frekans tahsislerinden doğan kullanım hakkı ücretlerini (Katma Değer Vergisi dahil olmak üzere) her yılın Ocak ayı sonuna kadar Hazineye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırmakla ve dekontu Kuruma göndermekle yükümlüdür.

(4) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** İşletmeci yıllık kullanım hakkı ücretini her yıl Ocak ayının sonuna kadar öder. Ocak ayının bitimini takip eden iki aylık sürenin sonuna kadar kullanım hakkı ücretini (Katma Değer Vergisi dâhil olmak üzere) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı kadar faiziyle birlikte yatırmaması durumunda kullanım hakkı, söz konusu iki aylık sürenin sonu itibarıyla herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal olmuş kabul edilir. Bununla birlikte;

a) İşletmeci, kullanım hakkının devam ettiği her yıl Ocak ayının bitimini takip eden iki aylık süre içinde kullanım haklarını kısmen veya tamamen Kuruma iade etmesi halinde, iade edilen söz konusu kaynaklara ilişkin olarak mevcut mevzuat hükümleri uyarınca kıst ücret ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı kadar gecikme faizi alınır. Tüm kullanım haklarının iade edilmesi halinde işletmecinin sadece bildirim kapsamında kaydı devam eder.

b) İşletmecinin söz konusu iki aylık süre içerisinde kullanım hakkı ücretlerini ödememesi neticesinde kendisine tahsisli tüm kullanım haklarını yitirmesi halinde işletmecinin sadece bildirim kapsamında kaydı devam eder.

c) İşletmecinin, söz konusu iki aylık süre içerisinde kullanım hakkı ücretini eksik ödemesi durumunda, sadece ödemediği kullanım hakkı ücretine karşılık gelen frekans ve/veya numara kullanım hakları iptal edilir.

ç) İşletmecinin, söz konusu iki aylık süre içinde eksik ödeme yapması durumunda, hangi frekans ve/veya numara kaynağına ilişkin ödeme yapıldığının belirsiz olması ve bu durumun işletmeci ile yapılan yazışmalar neticesinde de açıklığa kavuşturulamaması halinde, ödemesi eksik yapılan frekans ve/veya numara kullanım haklarının tamamına ilişkin kullanım hakkı ücreti ödenmemiş kabul edilerek söz konusu frekans ve/veya numara kaynaklarının tamamının kullanım hakları iptal edilir. Bu iptal neticesinde işletmecinin tüm kullanım haklarının iptal edilmiş olması halinde işletmecinin sadece bildirim kapsamında kaydı devam eder.

(5) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)**İptal edilen kullanım hakkına ilişkin söz konusu iki aylık dönem için hesaplanacak kullanım hakkı ücreti (Katma Değer Vergisi dâhil olmak üzere), bu ücretin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı kadar faiziyle birlikte Kurumun bildirim üzerine ilgili vergi dairesince tahsil olunur.

(6) Yıllık kullanım hakkı ücretini ödemiş olan işletmeciden, kullanım hakkının verildiği tarihten itibaren her bir yıllık süre içinde bu ücretlerin Kurul tarafından yeniden

tespiti halinde, söz konusu bir yıllık dönemlerde meydana gelebilecek kullanım hakkı ücreti değişikliklerine ilişkin ek bir ücret talep edilmez.

(7) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Yıl içerisinde yapılan kaynak tahsisine ilişkin kullanım hakkı ücreti, kıst olarak tahsil edilir.

(8) **(Ek: RG-23/9/2011-28063)** Yetkilendirmenin sona erdiği yıla ait kullanım hakkı ücreti, kıst olarak ödenir.

(9) **(Ek: RG-23/9/2011-28063)** Kıst uygulamalarında ay hesabı dikkate alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hak ve Yükümlülükler

İşletmecilerin hak ve yükümlülükleri

MADDE 19 – (1) İşletmeciler; Kurum düzenlemeleri, ilgili mevzuat ve Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Sürelerinde öngörülen şartlara ve aşağıda yer alan kayıt, kural ve yükümlülükler uygun olarak elektronik haberleşme hizmetini sunma hakkına sahiptir.

a) **(Değişik: RG-14/7/2012-28353)** Kuruma bilgi ve belge verilmesi: İşletmeci, Kurum tarafından yetkilendirmesi kapsamında istenen veya düzenli olarak gönderilmesi talep edilen bilgi, belge ve veriyi doğru ve eksiksiz olarak Kurumca istenen süre içerisinde vermekle yükümlüdür. İşletmeci, yetkilendirme başvurusunda beyan ettiği bilgi ve belgelerden;

1) Ticaret sicil gazetesinde yer alan ana faaliyet alanındaki değişiklikleri,

2) İşletmecinin unvanı, resmi yazışma adresi, vergi dairesi ve numarasındaki değişiklikleri,

3) İşletmeciyi Kurum nezdinde idare ve temsile yetkili kişilerin imza sirkülerinde yapılan değişiklikleri,

söz konusu değişikliklerin yapılmasını müteakip bir ay içerisinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Elektronik haberleşme hizmetinin sunumunda uydu istasyonu kullanan işletmeci, kurulacak her uydu yer istasyonu için ayrı ayrı doldurulmuş ilgili formu ve sistemde kullanılacak uydu yer istasyonuna ilişkin bilgileri Kuruma vermekle yükümlüdür.

b) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Yetkilendirmenin devri: İşletmeci, yetkilendirmesini devretmek istemesi halinde, ekinde yetkilendirmeyi devralacak olan ve 7 nci maddede öngörülen şartları taşıyan şirketin dolduracağı, Kurum tarafından belirlenen bildirim formunun ve gerektiği hallerde kullanım hakkı başvuru formunun yanı sıra Kurumca istenecek diğer bilgi ve belgelerle birlikte yetkilendirmenin devir izni için Kuruma başvurur. Yetkilendirmeyi devralacak şirketin işletmeci olması durumunda ise bildirim formuna veya kullanım hakkı başvuru formuna gerek bulunmamaktadır. Kurumun yetkilendirme devrini uygun bulduğuna yönelik yazılı izin vermesi halinde, bu izni müteakip bir ay içerisinde yetkilendirmenin devredileceği şirket adına yetkilendirme türüne göre kullanım hakkı belgesi düzenlenir veya ilgili şirket bildirim kapsamında kayıtlıdır. Kurum yetkilendirme devirlerine ilişkin incelemelerinde, yetkilendirmesi devredilen işletmecinin faaliyette olduğu pazar koşullarını, rekabet şartlarını, işletmecinin pazar payını ve diğer ilgili hususları dikkate alır.

c) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Hisselerin devri: Sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı kapsamında yetkilendirilen işletmeci, her türlü hisse devri, edinimi ve hareketleri halinde, sayısı sınırlandırılmamış kullanım hakkı kapsamında veya bildirim kapsamında yetkilendirilen işletmeci ise, kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan hisse devir, edinim ve hareketleri halinde Kurumu en geç iki ay içerisinde bilgilendirir.

1) Bildirim veya kullanım hakkı kapsamında yetkilendirilmiş işletmecilerin hisselerine sahip olan şirketlerde hisse sahibi olan gerçek veya tüzel kişilerin sahibi bulunduğu hisselerin devri ile ilgili hususlarda Kuruma bilgi verilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

2) Hisselerin devredildiği gerçek kişilerin 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde öngörülen şartları taşıması esastır.

3) Sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkına sahip işletmecinin şirket hisselerinin sermaye piyasasına ilişkin mevzuata göre halka arzı durumunda 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi hükmü aranmaz.

ç) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Birleşme ve devralma: İşletmecinin 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde başka bir şirketle birleşmesi ya da başka bir şirkete devrolmak istemesi halinde; bünyesinde birleşilecek veya devir olunacak şirketin bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen şartları taşıması esas olup, birleşme veya devralma işlemi Kurum iznine tabidir. Birleşme veya devralma işlemi işletmeci haricinde bir başka şirket bünyesinde gerçekleşecek ise, Kurum tarafından belirlenen bildirim formu ve gerektiği hallerde kullanım hakkı başvuru formu ile, birleşme veya devralma işletmeci bünyesinde gerçekleşecek ise, ilgili bilgi ve belgelerle birlikte ilgili işletmeci, şirket devrine veya birleşmesine ilişkin izin verilmesi için Kuruma başvurur. Kurum şirket birleşme ve devralmalarına ilişkin incelemelerinde, birleşen veya devir olunan işletmecinin faaliyetinde olduğu pazar koşullarını, rekabet şartlarını, işletmecinin pazar payını ve diğer ilgili hususları dikkate alır.

1) Kurum tarafından birleşmeye veya devralmaya izin verilmesi halinde, söz konusu izin bir ay içerisinde ilgililere bildirilir. Birleşme veya devralma işlemi, işletmeci haricinde bir başka şirket bünyesinde gerçekleşmiş ise, şirket birleşme veya devir tarihinden itibaren bir ay içerisinde Kuruma bildirilir. Bu bildirim takip eden bir ay içerisinde, yeni şirket adına kullanım hakkı yetki belgesi düzenlenir veya yeni şirket bildirim kapsamında kayıtların.

2) Bu Yönetmelikte belirtilen usullere uyulmaksızın işletmecinin başka bir şirkete devrolması veya başka bir şirketle birleşmesi halinde; Kurumun idari para cezası ve diğer idari müeyyide ve tedbirleri uygulama hakkı saklı kalmak kaydıyla, devralan veya bünyesinde birleşilen şirketin, ilgili mevzuatta yer alan şartları Kurumca belirlenen süre içerisinde sağlaması halinde yeni şirket adına kullanım hakkı yetki belgesi düzenlenir veya yeni şirket bildirim kapsamında kayıtların, aksi halde söz konusu yetkilendirme iptal edilir.

d) Elektronik haberleşme şebekelerinin bütünlüğünün idame ettirilmesi: İşletmeciler, kamuya açık elektronik haberleşme hizmetleri ve/veya şebekeleri arasındaki zararlı elektromanyetik girişimin önlenmesi, afet hallerinde, acil yardım çağrı hizmet numaralarına kesintisiz olarak ulaşılabilmesi dâhil elektronik haberleşme şebekelerinin bütünlüğünün idame ettirilmesi için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. Kurum tarafından acil yardım çağrı hizmet numaralarına erişim zorunluluğu getirilen işletmeciler, söz konusu hizmeti kullanıcılarına para, jeton, **(Mülga ibare: R.G-5/3/2010-27512)** ¹⁰(...), ön ödemeli kart ve benzeri araç gereksiz olarak sağlamakla ve bu hizmetin verilebilmesi için gereken teçhizat ve sistemleri kurmakla yükümlüdür.

e) Gerekli izinlerin alınması: İşletmeci, yetkilendirme kapsamında faaliyet yürütmek için gerekli olan diğer izinleri ilgili kurumlardan almakla, ilgili mevzuata uymakla ve gerekli işlemleri yerine getirmekle yükümlüdür.

f) Trafik bilgilerinin muhafaza edilmesi: Erişim sağlayıcı olan veya telefon hizmeti sunan işletmeci, kullanıcı sayısı, kimlik bilgileri ve görüşme süreleri ile altyapısı üzerinden gerçekleşen görüşmelere ait trafik bilgilerini, bir yıl süreyle muhafaza etmekle yükümlüdür.

g) Hizmetin devamlılığı: İşletmeci, yetkilendirildiği kapsamda sunduğu elektronik haberleşme hizmetini ve/veya kurduğu şebeke ve altyapısının işletimini durdurmadan veya hizmeti sunmakla yükümlü olduğu yetkilendirme alanından geri çekmeden önce abonelik

¹⁰ 5/3/2010 tarihli ve 27512 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği;

a) sadece kontrollü kart kullanılan ankesörlü telefon uygulamaları bakımından 1/1/2011 tarihinde,

b) diğer kontör uygulamaları bakımından ise 1/4/2010 tarihinde yürürlüğe girer.

sözleşmelerindeki yükümlülüklerini ifa ettiğini Kuruma belgeleriyle bildirir. İşletmeci, hizmetin kesintisiz olarak sunulması için gereken tedbirleri almakla yükümlüdür.

ğ) Telsiz ücretleri: İşletmeci, kendi sistemine dâhil her türlü abonenin Kanun uyarınca Kuruma ödemek zorunda olduğu telsiz ücretlerini abonelerinden Kurum adına tahsil ederek, Kurum tarafından belirlenecek usuller çerçevesinde, Kurumun hesaplarına aktarmakla yükümlüdür. Ayrıca İşletmeci, elektronik haberleşme hizmet, şebeke veya altyapısı için kurduğu telsiz cihaz ve sistemleri ile ilgili ücretleri Kuruma öder.

h) Abonelik ilişkisi: İşletmeci, Kurumca belirlenen usul ve esaslara aykırı olmamak üzere sistemine abone kaydetmekte serbesttir.

ı) İdari ücret: İşletmeci, 16 ncı maddede öngörülen idari ücreti ödemekle yükümlüdür.

i) Muhasebe kayıtlarının ayrımı: İşletmeci, her bir hizmet türü için sahip olduğu yetkilendirme kapsamında yürüttüğü faaliyetlere ilişkin muhasebe kayıtlarını ayrı tutar. Sabit ve mobil hizmetleri tek bir yetkilendirme altında sunan İşletmeci, sabit ve mobil hizmetlere ilişkin muhasebe kayıtlarını ayrı ayrı tutmakla yükümlüdür.

j) Evrensel hizmet: İşletmeci, evrensel hizmetler ile ilgili olarak 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine uymakla yükümlüdür.

k) Terminal cihazlarının sisteme bağlanması: İşletmeci, ilgili teknik düzenlemelere uygun olan terminal cihazlarını kendi sistemine bağlamak veya bağlanmasına izin vermekle yükümlüdür.

l) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Yetkilendirmenin feshi veya iptali: Kurum tarafından yetkilendirilen işletmeci, iptal ettirmek için talepte bulunduğu yetkilendirme kapsamında elektronik haberleşme altyapısı işletmediğini, hiçbir aboneye sahip olmadığını veya aboneleriyle ilişkisini kestiğini beyan ederek yetkilendirmenin iptal edilmesi için Kuruma yazılı talepte bulunabilir. Bu beyanın yanı sıra, Kurum tarafından gerekli görülmesi durumunda ilave bilgi ve belge istenebilir ve/veya yerinde tespit yapılabilir. Kurum, uygun görmesi halinde söz konusu yetkilendirmeyi iptal edebilir. İşletmecinin herhangi bir mevzuata uymaması sonucu yetkilendirmesinin iptali halinde, işletmeci Kurumun abone mağduriyetini gidermek için aldığı tedbirlere uymakla yükümlüdür.

m) Altyapı kurma: İşletmeci, yetkilendirildiği hizmet kapsamında gereken yazılım ve cihazları kendisi kurabilir. Bunların dışında kalan tüm altyapıyı aksi Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Süresinde belirtilmedikçe ilgili mevzuata uygun olarak diğer işletmecilerden temin edebilir ve/veya ilgili yetkilendirmeyi alıp kendi altyapısını kurabilir. Ayrıca işletmeci altyapılarını, gelişen teknolojilere göre geliştirmek ve ilgili mevzuat çerçevesinde diğer işletmecilere kullanırmak hakkına sahiptir.

n) Uydu kapasitesi: İşletmeci, hizmet sunumuna yönelik uzay kesimi uydu kapasite ihtiyaçlarını, ilgili kuruluşlardan serbestçe temin etme hakkına sahiptir.

o) Faturalandırma: İşletmeci ilgili mevzuat uyarınca aboneye fatura göndermekle yükümlü olup, söz konusu mevzuat kapsamında diğer işletmecilerle faturalama hizmeti sağlama hususunda anlaşma yapabilir.

ö) Acentelik ve diğer iş modelleri: İşletmeci, yetkilendirildiği hizmete ilişkin sorumluluk kendisine ait olmak üzere yaygın ve verimli pazarlamaya yönelik olarak acentelik, bayilik, tek satıcılık verebileceği gibi, servis sağlayıcılığı, çözüm ortaklığı, servis dağıtıcılığı ve benzeri taşeronluk hizmetleri de alabilir. Bununla birlikte İşletmeci, sunduğu elektronik haberleşme hizmetini kendi ad ve hesabına vermekle yükümlü olup, söz konusu hizmeti başka kişi veya şirket adına sunulacak veya sunulduğu izlenimi edinilecek şekilde veremez. İşletmecinin acenteleri aracılığıyla sunduğu elektronik haberleşme hizmetlerinde 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki usul ve esaslar uygulanır.

1)İşletmeci, elektronik haberleşme sunulmasına yönelik kendi ad ve hesabına faaliyette bulunmak üzere üçüncü kişilere acentelik verebilir. Ancak söz konusu kapsamdaki acenteler alt acentelik veremez.

2) Elektronik haberleşme sunulması için gerekli olan altyapı ihtiyaçları, ilgili altyapı işletmecilerinden İşletmeci veya İşletmeci ad ve hesabına olmak üzere acenteleri tarafından talep edilmek zorundadır.

3)İşletmeci, acentelerinin faaliyetlerinin yetkilendirme kapsamında bulunmasını sağlamakla yükümlü olup, bu çerçevede acentelerin yetkilendirmeye ilişkin ilgili mevzuat hükümlerini ihlal etmeleri durumunda, söz konusu ihlalden İşletmeciler sorumludur.

4)İşletmeci, tüketici mağduriyetlerinin yaşanmaması amacıyla, acentelerin ilgili mevzuat çerçevesinde hareket etmeleri için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

5)İşletmeci, uygulayacağı iş modellerinde, vergilendirme ve faturalama gibi hususlarda ilgili mevzuat çerçevesinde faaliyet göstermek durumundadır.

p) Güvenlik ve müdahalelerin önlenmesi: İşletmeciler, haberleşme mahremiyeti ve güvenliği ile şebeke güvenliğinin sağlanması ve korunması için, her türlü tedbiri almakla, altyapı ve sistemlerinde teknolojik uyumu sağlamakla, elektronik haberleşmeye ilişkin bilgi, belge ve verilerin gerek korunmasında, gerekse iletilmesinde gizlilik hükümlerine uymak ve kanunla yetkilendirilmiş merci dışında başkasının bu bilgileri elde etmesini önlemekle yükümlüdür. İşletmeci, vereceği elektronik haberleşme hizmeti, şebeke ve altyapısında kullanılacak cihazlara, yetkisiz kişilerin erişimini ve bozucu/değiştirici müdahalelerini önlemek amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

r) Yetkisiz girişimin önlenmesi: İşletmeci, kullanıcılarının internet üzerindeki yetkisiz ve rahatsız edici girişimlerine meydan verilmemesi için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

s) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)**Erişim sağlayıcılığı: İSS, GSM, GMPCS, IMT-2000/UMTS, SMŞH, HT-GSM 1800 MTH işletmecisi ile uydu ve kablo hizmetlerine ilişkin görev sözleşmesi sahibi işletmeciler gibi erişim sağlayıcı olan işletmeci, yetkilendirildiği hizmet kapsamındaki faaliyetlerini yürütürken 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ve ilgili mevzuatta yer alan erişim sağlayıcılığı ile ilgili hükümlere uymakla yükümlüdür.

ş) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)**Arama kartları: Yalnızca yurtiçinde sunulacak elektronik haberleşme hizmetlerinde kullanılacak arama kartlarının üzerinde hizmeti sunan işletmecinin ticaret unvanı, müşteri hizmetleri numarası, İnternet adresi, kartın geçerli son kullanma tarihi, TL-Kr tutarı, kartın kullanım talimatı ile seri numarası bilgilerinin açık ve anlaşılır biçimde belirtilmesi zorunludur. Yurtiçi ile birlikte, birden fazla ülkede kullanılmak üzere hazırlanmış olan arama kartlarında yukarıda belirtilen bilgilerde değişiklik yapılması hususu Kurumun iznine tabidir.

t) Mücbir sebepler: Mücbir sebepler; doğal afetler, kanuni grev ve lokavt, genel salgın hastalık, kısmi veya genel seferberlik ilanı ve Kurum tarafından belirlenecek benzeri diğer hallerdir. Belirlenen mücbir sebeplerin yetkilendirme alanındaki hizmetlerin bütünü veya çok sayıda kullanıcıyı etkileyecek nitelikte olması, işletmecinin kusuru ve ihmalden kaynaklanmamış olması, işletmecinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen 20 gün içinde işletmecinin bu durumu Kuruma yazılı olarak bildirmesi ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi esastır.

u) 5397 ve 5651 sayılı Kanunlar ve ilgili diğer kanunlarda getirilen yükümlülükler: İşletmeciler, elektronik haberleşme sistemleri üzerinden millî güvenlikle, 5397 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ve ilgili diğer kanunlarda getirilen düzenlemelerle ilgili taleplerin karşılanmasına yönelik teknik altyapıyı, elektronik haberleşme sistemini hizmete sunmadan önce kurumca belirlenecek usul, esas ve standartlarda, tüm harcamaları kendine ait olmak üzere kurmak ve güncellemekle yükümlüdür. Halen elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmeciler de; söz

konusu teknik altyapıyı, Kurum tarafından belirlenecek usul, esas ve standartlarda, tüm harcamaları kendilerine ait olmak üzere kurmak ve güncellemekle yükümlüdürler. İşletmeciler, 5397 ve 5651 sayılı Kanunlar ve ilgili diğer kanunlarda getirilen düzenlemelerle ilgili olarak, tüm harcamaları kendilerine ait olmak üzere; ilgili mevzuat gereği verilmesi gereken bilgi, belge ve veriyi kurum tarafından belirlenecek usul, esas ve standartlarda eksiksiz ve zamanında kanunen yetkili mercie teslim etmekle, her türlü sistemin işletilmesi bakımından, altyapı kullanımının sağlanması ile söz konusu sistemlerin çalışır vaziyette tutulması için gerekli donanım, yazılım, bakım, onarım, teknik destek gibi gerekli tedbiri almakla ve bunları etkileyen donanım, yazılım, altyapı ve şebekeye ilişkin değişiklikleri Kurum onayını alarak yapmakla yükümlüdürler.

ü) Değişen şartlar: İşletmeci, yetkilendirildiği tarihte öngörülemez ancak daha sonra ortaya çıkan şartlar çerçevesinde Kurum tarafından belirlenecek düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

v) **(Mülga: RG-23/9/2011-28063)**

y) **(Ek: RG-9/6/2011-27959)** CLI'a ilişkin yükümlülükler: CLI, boş, eksik ve başta acil yardım çağrı hizmetlerine ve/veya güvenlik güçlerine tahsisli kısa numaralar ile bir başka aboneye tahsisli numaraların kullanılmasında olduğu üzere yanlış veya yanıltıcı bir biçimde oluşturulamaz. Yurtdışından gelen çağrılarda CLI bilgisi olarak acil yardım çağrı hizmetlerine ait numara kullanılamaz. İşletmeciler bu konuda her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(2) Ayrıca işletmeciler;

a) Yetkilendirmeye konu hizmetin birbiriyle uyumlu çalışabilmesini ve bu kapsamda söz konusu hizmetler için şebekelerarası arabağlantıyı tam ve gereği gibi sağlamakla,

b) Son kullanıcılara ulusal numaralandırma planındaki numaralardan erişim sağlamakla,

c) Ortak yerleşim ve tesis paylaşımı ile ilgili düzenlemelere uymakla,

ç) Kişisel verilerin gizliliğinin korunmasına ilişkin düzenlemelere uymakla,

d) Hizmet kalitesi ve tüketicinin korunmasına ilişkin düzenlemelere uymakla,

e) Kanunlarla yetkili kılınan ulusal kurumlarca yasal dinleme ve müdahalenin yapılmasına teknik olanak sağlamakla,

f) Afet durumlarındaki haberleşmenin kesintisiz devam edebilmesi için gerekli tedbirleri almakla,

g) Elektronik haberleşme şebekelerinden kaynaklanan elektromanyetik alanlara kamu sağlığını tehdit edecek şekilde maruz kalınmasının engellenmesi ile ilgili önlemleri Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde almakla,

ğ) Erişimle ilgili düzenlemelere uymakla,

h) **(Mülga: RG-23/9/2011-28063)**

i) İlgili ulusal ve uluslararası teknik ve güvenlik standartlara ve spesifikasyonlarına uyumluluk sağlamakla,

ı) Geçiş hakkına ilişkin düzenlemelere uymakla,

j) İlgili mevzuat uyarınca Kurum tarafından istenen hizmetleri yerine getirmekle, yükümlüdür.

Kullanım hakkı sahibi işletmecilerin hak ve yükümlülükleri

MADDE 20 – (1) Kullanım hakkı sahibi işletmeciler, 19 uncu maddede belirtilen hak ve yükümlülükler ilave olarak,

a) Frekans kullanım hakkının verildiği hizmet ya da şebeke türü ile numara kullanım hakkının verildiği hizmetin kapsamı çerçevesinde hizmet sunmakla,

b) Frekans ve numaraları etkin ve verimli kullanmakla,

c) Zararlı elektromanyetik girişimi önlemekle,

ç) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Numaralandırma ve numara taşınabilirliğine ilişkin düzenlemelere uymakla,
d) Rehber hizmeti sunmakla,
e) Yetkilendirme süresine uymakla,
f) Hak ve yükümlülüklerin devrine ilişkin hükümlere uymakla,
g) Kullanım hakkı ücretlerini eksiksiz ve zamanında ödemekle,
ğ) İhale sürecinde üstlenilen taahhütleri yerine getirmekle,
h) Frekans ve numara kullanımları ile ilgili Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar çerçevesindeki hükümlere uymakla,
yükümlüdür.

(2) Bağlantı sağlama hakkı: Frekans kullanım hakkı sahibi olan ve birden fazla coğrafi bölgede yetkilendirme almış işletmeci, yetkilendirildiği farklı coğrafi bölgeler arasında bağlantı sağlama hakkına sahiptir. Kurum, işletmecinin bağlantı sağlamaya yönelik frekans tahsis talebini, Milli Frekans Planı ve diğer düzenlemeler çerçevesinde değerlendirmek suretiyle izin verebilir. Ancak birbirine sınır komşusu olmayan coğrafi bölgeler arasında bağlantı sağlarken, söz konusu bağlantıyı varsa o bölgede yetkilendirilmiş işletmecilerden temin eder.

(3) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)** Kullanım Hakkı çerçevesinde hak ve yükümlülük devri: İşletmecinin sayısı sınırlandırılmamış kullanım hakkı kapsamında kullandığı frekansın ve numaranın tamamını devretmek istemesi halinde, ekinde söz konusu kaynakları devralacak olan ve 7 nci maddede öngörülen şartları taşıyan şirketin dolduracağı, Kurum tarafından belirlenen kullanım hakkı başvuru formunun yanı sıra Kurumca istenecek diğer bilgi ve belgelerle birlikte devir izni için Kuruma başvurur. Frekans ve numaraların tamamını devralacak şirketin işletmeci olması durumunda ise kullanım hakkı başvuru formuna gerek bulunmamaktadır. Kurumun kaynakların devrini uygun bulduğuna yönelik yazılı izin vermesi halinde, bu izni müteakip bir ay içerisinde devir alacak şirket adına kullanım hakkı yetki belgesi düzenlenir. Kurum söz konusu devirlere ilişkin incelemelerinde, ilgili pazar koşullarını, rekabet şartlarını, işletmecinin pazar payını ve diğer ilgili hususları dikkate alır. İşletmecinin sayısı sınırlandırılmamış kullanım hakkı kapsamında kullandığı frekansın bir kısmını spektrum ticareti çerçevesinde devretmek istemesi halinde, devralacak olan şirketin aynı hizmete yönelik Kurumca yetkilendirilmiş işletmeci olması durumunda her iki işletmecinin birlikte Kuruma yapacakları başvurunun Kurumca onaylanmasını müteakip devir işlemi gerçekleştirilir. Devralacak olan şirketin işletmeci olmaması halinde ise bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde öngörülen şartları taşıması ve bu şirketin dolduracağı, Kurum tarafından belirlenen kullanım hakkı başvuru formunun yanı sıra Kurumca istenecek diğer bilgi ve belgelerle birlikte frekansın devir izni için Kuruma başvurusu gerekir. Kurumun devri uygun bulduğuna yönelik yazılı izin vermesi halinde, bu izni müteakip bir ay içerisinde frekansın devredileceği şirket adına kullanım hakkı yetki belgesi düzenlenir. Numara kaynağının bir kısmının devir edilmek istenmesi halinde, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca işlem yapılır.

(4) Katma değerli elektronik haberleşme hizmetleri sadece söz konusu hizmetleri sunmaya yetkili işletmecilerce Kurum tarafından bu hizmetlerin sunulması için belirlenmiş numaralar üzerinden sunulur.

(5) Sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı sahibi işletmeci, bu Yönetmelikte yer alan hak ve yükümlülükler ek olarak araştırma-geliştirme, kapsama alanı yükümlülüğü gibi ilgili ihale şartnamesinde ve sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı yetki belgesinde yer alan koşulları sağlamakla ve düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

(6) **(Mülga: RG-23/9/2011-28063)**

ÜÇÜNCÜ KISIM **Hizmet Sunumu ve Çeşitli Hükümler**

BİRİNCİ BÖLÜM **Hizmet Sunumuna İlişkin Hükümler**

Hizmet sunumunun engellenmesi

MADDE 21 – (1) Kurum, kamu güvenliği, kamu sağlığı ve benzeri kamu yararı gereklerinden kaynaklanan sebeplerin tespiti halinde, şirketlerin elektronik haberleşme alanında faaliyete geçmelerini veya elektronik haberleşme sağlamalarını gerektiğinde Bakanlığın görüşünü de alarak engelleyebilir.

Yetkisiz hizmet sunumu

MADDE 22 – (Değişik: RG-23/9/2011-28063)

(1) Kurumun idari yaptırım ve tedbirlere yönelik olarak Kanunda ve ilgili mevzuatta düzenlenen diğer yetkileri saklı kalmak kaydıyla, elektronik haberleşme hizmeti, şebekesi ve/veya altyapısı için Kanunun 10 uncu maddesi çerçevesinde Kurum tarafından verilen deneme izinleri hariç olmak üzere, Kurum tarafından yetkilendirilmeksizin, elektronik haberleşme tesisi kuran, işleten veya elektronik haberleşme hizmeti verenlerin tesisleri Kurumun talebi üzerine ilgili mülki idare amirlerince kapatılarak faaliyetlerine son verilir.

Deneme izni

MADDE 23 – (1) Kurum, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş sermaye şirketleri, araştırma–geliştirme kuruluşları ile kamu kurum ve kuruluşlarının, test ve/veya deneme ve/veya gösterim amaçlı olarak kurmak ve kullanmak istedikleri elektronik haberleşme altyapı ve hizmetlerine geçici süre ile izin verebilir.

Geçici süreli kullanımlar

MADDE 24 – (1) Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında verilen deneme izinleri hariç olmak üzere; geçici olarak düzenlenen fuar, sergi, konferans, konser, spor, araştırma, geliştirme ve benzeri faaliyetlerde kullanılacak telsiz cihaz ve sistem izinleri ilgili mevzuat uyarınca verilir.

İKİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İdari yaptırımlar

MADDE 25 – (Değişik: RG-23/9/2011-28063)

(1) İşletmeci faaliyetlerinin yetkilendirme kapsamındaki yükümlülöklere ve ilgili mevzuata aykırı olması durumunda, işletmeciye Kanun ve ilgili diğer mevzuat uyarınca idari para cezası veya diğer yaptırımlar ile tedbirler uygulanır.

İşletmecilerin ilan edilmesi

MADDE 26 – (1) Kurum, işletmecilerin gerekli bilgilerini içeren listeyi resmi internet sitesinde güncel olarak ilan eder.

İlgili metinler

MADDE 27 – (1) Bildirim Formu, Kullanım Hakkı Başvuru Formu, Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Süreleri, Sayısı Sınırlandırılmamış Kullanım Hakkı Yetki Belgesi örneği ile ilgili diğer metinler Kurul kararı ile belirlenir.

Hak iddiasında bulunulamayacağı

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmeliğe göre yapılacak yetkilendirme, Kurumca tahsis edilen frekans, numara ve uydu pozisyonu üzerinde işletmeciyeye yetkilendirme kapsamı dışında bir hak doğurmaz.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 29 – (1) 26/8/2004 tarihli ve 25565 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

(2)İlgili mevzuatta Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliğine yapılan atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin ile yetkilendirilmiş olan işletmeciler, bu Yönetmelik uyarınca Kuruma bildirimde bulunmuş veya gerekli olduğu durumlarda yetkilendirmelerindeki süre ile sınırlı olarak kullanım hakkı almış sayılırlar.

(2) Bu kapsamda, Karasal Hatlar Üzerinden Veri İletim Hizmetine ilişkin olarak Kurumdan 2. Tip Telekomünikasyon Ruhsatı almış olan işletmeciler, Altyapı İşletmeciliği Hizmetine yönelik olarak Kuruma bildirimde bulunmuş sayılırlar. İşletmecinin aynı zamanda Altyapı İşletmeciliği Hizmeti yetkilendirmesinin olması halinde, Karasal Hatlar Üzerinden Veri İletim Hizmeti yetkilendirmesi kendiliğinden iptal olmuş sayılır.

(3) Kablo Platform Hizmetine ilişkin olarak Kurumdan 2. Tip Telekomünikasyon Ruhsatı almış olan işletmeciler, Altyapı İşletmeciliği Hizmeti, İnternet Servis Sağlayıcılığı ve Kablolü Yayın hizmeti için Kuruma bildirimde bulunmuş sayılırlar. Telefon hizmeti sunmak isteyen Kablo Platform Hizmeti işletmecilerinin ise, Sabit Telefon Hizmetine yönelik olarak Kuruma bildirimde bulunmaları ya da Kullanım Hakkı için ayrıca başvuruda bulunmaları gerekir.

(4) Uzak Mesafe Telefon Hizmetine ilişkin olarak Kurumdan 2. Tip Telekomünikasyon Ruhsatı almış olan işletmeciler, numara tahsis durumlarına göre Sabit Telefon Hizmetine yönelik Kuruma bildirimde bulunmuş ya da Kurumdan kullanım hakkı almış sayılırlar.

(5) Kablolü ve Kablosuz İnternet Servis Sağlayıcılığı kapsamında Kurumdan genel izin almak suretiyle kayıtlanmış olan işletmeciler, İnternet Servis Sağlayıcılığı için Kuruma bildirimde bulunmuş sayılırlar.

(6) Uydu Telekomünikasyon Hizmetine ilişkin olarak Kurumdan 2. Tip Telekomünikasyon Ruhsatı almış olan işletmeciler Uydu Haberleşme Hizmeti; Uydu Platform Hizmetine ilişkin olarak Kurumdan 2. Tip Telekomünikasyon Ruhsatı almış olan işletmeciler ise Uydu Platform Hizmetine yönelik Kuruma bildirimde bulunmuş sayılırlar.

(7) Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti ve Rehberlik Hizmetine ilişkin olarak Kurumdan 2. Tip Telekomünikasyon Ruhsatı almış olan işletmeciler, aynı hizmetlere yönelik Kurumdan kullanım hakkı almış sayılırlar. Aynı yetkilendirme alanında analog ve sayısal olarak birden fazla Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti yetkilendirmesine sahip olan işletmecilere, yetkilendirme süresi en uzun olan dikkate alınarak teknolojiden bağımsız olarak tek bir kullanım hakkı yetki belgesi düzenlenir.

(8) Altyapı İşletmeciliği Hizmeti ve GMPCS Mobil Telefon Hizmetine ilişkin olarak Kurumdan 2. Tip Telekomünikasyon Ruhsatı almış olan işletmeciler, numara ve frekans kullanma durumlarına göre aynı hizmetlere yönelik Kuruma bildirimde bulunmuş ya da Kurumdan kullanım hakkı almış sayılırlar.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) İşletmecilerden 2010 yılında tahsil edilecek 2009 yılına ait idari ücretlerin hesaplanmasında, yetkilendirme süresi esas alınmak kaydıyla, 1/1/2009–

31/12/2009 dönemindeki, İnternet Servis Sağlayıcısı olan işletmecilerin ise 10/5/2009–31/12/2009 dönemindeki net satışları dikkate alınır.

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) (Değişik: RG-23/9/2011-28063)Kurum ile imtiyaz sözleşmesi imzalamış işletmeciler ile Altyapı İşletmeciliği Hizmeti ve Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti sunan işletmeciler, bu Yönetmeliğin yürürlük tarihine kadar kendilerine yapılmış olan numara, Radyolink (R/L) ve frekans tahsislerinden doğan ve yetkilendirme yıldönümlerine kadar geçecek süre için kıst olarak hesaplanacak 2009 yılı kullanım hakkı ücretlerini, kullanım hakkı ücretlerinin Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakip 10 Mayıs 2009 tarihinden itibaren yetkilendirme yıldönümlerine kadar olan kıst ücretlerini işletmeciye tebliğini takip eden en geç bir ay içerisinde ödemekle yükümlüdürler. İmtiyaz sözleşmesi sahibi işletmeciler için yetkilendirme yıldönümü olarak her yılın 1 Ocak tarihi esas alınır.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yetkilendirilmiş ve bu maddenin birinci fıkrasında zikredilenler dışında kalan işletmeciler, yetkilendirme tarihlerine tekabül eden tarihe kadar 2009 yılı kullanım hakkı ücretlerini ödemekle yükümlüdürler.

(3) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)**Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yetkilendirilmiş işletmecilerin, bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen sürelerin bitimini takip eden iki aylık sürenin sonuna kadar kullanım hakkı ücretini (Katma Değer Vergisi dâhil olmak üzere) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı kadar faiziyle birlikte yatırmaması durumunda kullanım hakkı/ek kaynak tahsisi, söz konusu iki aylık sürenin sonu itibarıyla herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal olmuş kabul edilir. İptal edilen kullanım hakkına/ek kaynak tahsisine ilişkin söz konusu iki aylık dönem için hesaplanacak kullanım hakkı ücreti (Katma Değer Vergisi dâhil olmak üzere) ve bu ücretin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı kadar faiz Kanunun 11 inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca Kurumun bildirimini üzerine ilgili vergi dairesince tahsil olunur.

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) (Değişik: RG-23/9/2011-28063) Görev ve İmtiyaz Sözleşmesi sahibi işletmeciler, sözleşmelerindeki hükümler yanında 19 uncu ve 20 nci maddelerdeki hak ve yükümlülüklerle tabidirler. Görev ve imtiyaz sözleşmesi sahibi işletmecilerin bunlara ek olarak tabi olduğu özel hususlar aşağıdaki şekildedir:

a) Yetkilendirmeye ilişkin kısıtlama: İmtiyaz ve görev sözleşmesi ile yetkilendirilmiş işletmeciler, ilave bir yetkilendirme alamaz. Ancak, bu işletmecilerin, sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı kapsamındaki hizmet ve altyapılara ilişkin ihalelere girip giremeyecekleri ilgili mevzuat ve ihale şartnamesinde belirtilir. Söz konusu belirleme yapılırken, ihale konusu hizmet ve altyapının, imtiyaz veya görev sözleşmesi sahibi işletmecinin ilgili imtiyaz veya görev sözleşmesi kapsamında yetkilendirildiği hizmetin devamı ve gelişmiş niteliğinde olup olmadığı dikkate alınır.

1) GSM İmtiyaz Sözleşmesinin süresi sonunda yenilenmemesi halinde İmtiyaz Sözleşmesinin “işletmenin devri” başlıklı hükmü uyarınca Kuruma devri gereken tesislerden, İMT–2000/UMTS hizmetinin verilmesi için gerekli olanların kullanılmasına, Kurumun belirleyeceği bedel ve şartlarda Kurum tarafından izin verilebilir.

2) İşletmecinin GSM hizmetlerine ilişkin imtiyaz sözleşmesinin herhangi bir nedenle feshedilmesi halinde, tarafı olduğu İMT–2000/UMTS hizmetine dair imtiyaz sözleşmesi Kurum tarafından feshedilebilir.

b) İmtiyaz sözleşmesinin devri: Kurumla İmtiyaz sözleşmesi imzalayan işletmeci, imtiyaz sözleşmesini devretmek istemesi durumunda, imtiyaz sözleşmesini devralacak şirketin 7 nci maddede yer alan şartları taşıdığına dair bilgi ve belgelerin yanı sıra Kurumca istenecek diğer bilgi ve belgelerle birlikte Kuruma devir izni için başvurur. İmtiyaz sözleşmeleri; Kurumun imtiyaz sözleşmesinin devrini uygun bulduğuna yönelik yazılı izin

vermesi halinde, Danıştay görüşünün alınmasını müteakip bir ay içerisinde imtiyaz sözleşmesini devralacak şirketle yenilenir. İmtiyaz sözleşmesi ile yetkilendirilen işletmeci, bu yetkilendirmeyi Türkiye’de aynı hizmet ve altyapıya ilişkin yetkilendirme almış olan şirketlere, bu şirketlerin ortaklarına veya bu şirketlerin ortaklarının doğrudan veya dolaylı bir biçimde hisse sahibi oldukları ya da başka yollarla kontrolleri altında bulundurdıkları şirketlere ve iştiraklerine ve bunların tamamının yöneticileri ile birinci ve ikinci dereceden kan ve kayın hısımlarına hangi surette olursa olsun devredemez.

c) Görev ve imtiyaz sözleşmesi sahibi işletmecilerin hisse devri: Kurumla Görev ve İmtiyaz sözleşmesi imzalayan işletmeciye ait hisseler, ilgili mevzuat ve imtiyaz sözleşmesi hükümleri çerçevesinde devredilebilir. Hisseleri alacak kişilerin, 7 nci maddede belirtilen şartları taşıması gerekmektedir. Görev ve İmtiyaz sözleşmesi sahibi işletmeci, her türlü hisse devri, edinimi ve hareketleri halinde Kurumu en geç bir ay içerisinde bilgilendirir. Görev ve imtiyaz sözleşmesi sahibi işletmeciler bakımından kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan hisse devir, edinim ve hareketleri, Kurumun yazılı izni ile gerçekleştirilir. Hisselerin bu Yönetmelikte belirtilen usullere uyulmaksızın devredilmesi veya edinilmesi halinde; Kurumun idari para cezası ve diğer idari müeyyide ve tedbirleri uygulama hakkı saklı kalmak kaydıyla, anılan devrin Kurumca uygun bulunmaması ve Kurumca belirlenen süre içerisinde uygun hale getirilmemesi halinde söz konusu yetkilendirme Kurum tarafından iptal edilir. Hisseleri borsaya arz edilen İşletmecilerin, borsada gerçekleşen hisse devirleri bu hükmün dışındadır.

ç) Ek kaynak tahsisi: İşletmecilerin münhasıran imtiyaz ve görev sözleşmeleri konusu hizmetlerin verilmesi amacıyla yetkilendirmesi kapsamında bulunan kaynaklar dışında ek kaynak tahsisine ihtiyaç duymaları halinde o kaynağa karşılık gelen kullanım hakkı ücretini ödemek suretiyle ilgili mevzuat uyarınca Kurum tarafından kaynak tahsisi yapılabilir. Sözleşme sahibi işletmeciler, imtiyaz ve görev sözleşmelerinin ilk imza tarihinden sonra kendilerine yapılan numara ve frekans tahsisleri için bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren kullanım hakkı ücreti ödemekle yükümlüdür.

d) Kaynağın geri alınması ve değişiklik yapılması: Görev ve imtiyaz sözleşmeleri bakımından, tahsis edilen frekans ve numara kaynağının geri alınması ve değişiklik yapılması konularında, ilgili ihale şartnamesi ve/veya sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslar dâhilinde işlem yapılır.

(2) **(Değişik: RG-26/4/2013-28629)**Kurumla görev veya imtiyaz sözleşmesi imzalamış olan işletmeci, her yıl görev veya imtiyaz sözleşmesinde belirtilen ilgili matrah üzerinden ve söz konusu sözleşmede belirtilen oranda ve tarihte Kurum masraflarına katkı payı öder. Söz konusu işletmeciler, Kurum masraflarına katkı payı ödenmesine esas döneme ait vergi dairesi, imza atmaya yetkili serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir onaylı gelir tablosu, Kurum tarafından istenen diğer onaylı mali tablolar ile yapılan ödemeye ilişkin makbuzu en geç her yılın Mayıs ayının son gününe kadar, imtiyaz veya görev sözleşmelerinin iptal/devrolması halinde ise iptal/devir tarihinden itibaren bir ay içerisinde, Kuruma göndermekle yükümlüdür. Kurum masraflarına katkı payının süresi içerisinde ödenmemesi halinde Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranı kadar faiz uygulanır.

(3) Kurum ile Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü arasında imzalanmış olup, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılan Görev Sözleşmesindeki hizmetler ile Kanunla Telsiz İşletme Müdürlüğüne verilen görevler herhangi bir yetkilendirmeye tabi olmaksızın yürütülmeye devam eder.

(4) **(Değişik: RG-23/9/2011-28063)**Kurumla imzalanmış olan imtiyaz sözleşmeleri ve Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. ile imzalanmış olan görev sözleşmesi; süre bitimi, fesih, iptal veya başkaca herhangi bir nedenle sona ermelerine kadar mevcut hükümleri uyarınca geçerliliklerini devam ettirirler. 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun 1 inci maddesinin son fıkrasında yer alan tanımlar ilgili olduğu sözleşmenin konusu itibarıyla bu fıkra uygulamasında geçerliliklerini sürdürürler.

(5) Kurumla imtiyaz sözleşmesi imzalamış olan GSM ve IMT-2000/UMTS hizmeti sunan işletmeciler, imtiyaz sözleşmelerine ek olarak, sunmakta oldukları hizmete ilişkin Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Sürelerinin, Sayısı Sınırlandırılmış Kullanım Hakkı Kapsamında Kaynak Tahsisi İçeren Hizmetler bölümünde yer alan hak ve yükümlülüklerle tabidirler.

GEÇİCİ MADDE 5 – (Ek: RG-8/6/2011-27958) (Değişik: RG-18/11/2011-28116)

(1) CLI olarak numara kullanılması gereken hizmetleri sunacak Sabit Telefon Hizmeti işletmecileri, 9/12/2011 tarihine kadar Sabit Telefon Hizmetine ilişkin numara almak için gerekli yükümlülükleri yerine getirir. Söz konusu işletmeciler numara almak istememeleri halinde, aynı süre zarfında yetkilendirmelerini devretmek ve abone mağduriyetini önlemek için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Belirtilen süre sonunda numara almak için gerekli yükümlülükleri yerine getirmemiş veya yetkilendirmesini devretmemiş olan Sabit Telefon Hizmeti işletmecilerinin yetkilendirmeleri, Kurum tarafından iptal edilir. Konuya ilişkin olarak doğabilecek her türlü abone mağduriyetinin önlenmesi için gerekli tedbirler işletmeci tarafından alınır.

GEÇİCİ MADDE 6 – (Ek: RG-23/9/2011-28063)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yıllık kullanım hakkı ücretini ödemiş olan işletmeciler, maddenin yayımlandığı yılı takip eden yılın yetkilendirme yıl dönümünden o yılın sonuna kadar olan kullanım hakkı ücretini, yetkilendirme yıl dönümünden itibaren bir ay içinde kıst olarak öder.

(2) Yetkilendirme yıl dönümleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraya rastlayan işletmeciler, yetkilendirme yıl dönümlerinden maddenin yürürlüğe girdiği yılın sonuna kadar olan kullanım hakkı ücretini, yetkilendirme yıl dönümlerinden itibaren bir ay içinde kıst olarak öder.

(3) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirlenen kullanım hakkı ücretlerinin ödenmesine ilişkin sürelerin bitimini takip eden iki aylık sürenin sonuna kadar olan kıst kullanım hakkı ücretinin (Katma Değer Vergisi dâhil olmak üzere) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı kadar faiziyle birlikte ödenmemesi durumunda kullanım hakkı, söz konusu iki aylık sürenin sonu itibarıyla herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal olmuş kabul edilir. İptal edilen kullanım hakkına ilişkin söz konusu iki aylık dönem için hesaplanacak kullanım hakkı ücreti (Katma Değer Vergisi dâhil olmak üzere), bu ücretin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı kadar faiziyle birlikte Kurumun bildirimine üzerine ilgili vergi dairesince tahsil olunur.

Yürürlük

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik 10/5/2009 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Kurul Başkanı yürütür.

2.3. İŞLETMECİLERE AİT TİCARÎ SIRLARIN KORUNMASI İLE KAMUOYUNA AÇIKLANABİLECEK BİLGİLERİN YAYIMLANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 28/5/2009

R.Gazete Sayısı : 27241

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Kurum tarafından yetkilendirilmiş işletmecilerin ticarî sırlarının korunması ile kamuoyuna açıklanabilecek bilgilerinin kapsamını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Kurum tarafından yetkilendirilmiş işletmecilerin ticarî sırlarının korunması ile kamuoyuna açıklanabilecek bilgilerinin yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

(2) İşletmecilerin, tüketicilerin ve diğer üçüncü tarafların bireysel bilgi taleplerinin değerlendirilmesi bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (h) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

b) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

c) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

ç) Ticarî sır: Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren bir ticarî işletme veya şirketin, iş planı ve yatırım planı dâhil olmak üzere, faaliyet alanı ile ilgili yalnızca belirli sayıdaki mensupları ve diğer görevlileri tarafından bilinen, elde edilebilen, özellikle rakipleri tarafından öğrenilmesi halinde zarar görme ihtimali bulunan ve üçüncü kişilere ve kamuya açıklanmaması gereken, işletme ve şirketin ekonomik hayattaki başarı ve verimliliği için büyük önemi bulunan bilgileri,

d) Yerleşim yeri: Türkiye İstatistik Kurumunun nüfus verilerine göre nüfusu 10.000 ve üzeri yerleşim yerini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İlkeler, Ticarî Sırların Korunması, Kamuoyuna Açıklanabilecek Bilgiler ve İdarî Yaptırımlar

İlkeler

MADDE 5 – (1) İşletmecilere ait bilgilerin yayımlanmasında aşağıdaki ilkeler esas alınır:

- a) Şeffaflığın artırılması,
- b) Tüketicinin azami seviyede bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi,
- c) Rekabetin korunması ve geliştirilmesi.

Ticarî sırların korunması

MADDE 6 – (1) İşletmeciler, Kurum tarafından yapılan her türlü bilgi ve belge talebini karşılamakla yükümlüdür.

(2) Kurum, İşletmecilerden elde ettiği aşağıda sayılan ticarî sır niteliğindeki bilgileri adlî makamların talepleri dışında muhafaza eder.

- a) Yatırım planları,
- b) İş planları ve faaliyet stratejileri,
- c) Pazarlama ve fiyatlandırma politikaları,
- ç) Araştırma ve geliştirme projeleri,
- d) İlgili pazarda etkin piyasa gücüne sahip işletmeciler hariç olmak üzere, hisseleri halka açık olmayan işletmecilerin bilanço ve gelir tablosu bilgileri.

Kamuoyuna açıklanabilecek bilgiler

MADDE 7 – (1) 5 inci maddede belirtilen ilkeler çerçevesinde Kurum tarafından, aşağıda sayılan bilgiler, tahdidi olmamak kaydıyla, belirlenen yayım araçları ile uygun görülen ölçüde yayımlanabilir.

- a) Abone sayıları,
- b) Trafik miktarı,
- c) Net satış gelirleri,
- ç) Abone sayıları, trafik bilgileri ve net satış gelirlerine göre pazar payları,
- d) Yapılan yatırım miktarları,
- e) Personel sayısı ve demografik dağılımı,
- f) Abone başına gelir, trafik, yatırım ve personel sayısı,
- g) İşletmeci değiştiren abone sayıları,
- h) Kurum tarafından önceden belirlenmiş kriterlere göre hesaplanan ve işletmeci şebekelerinden elde edilen hizmet kalitesi ölçütleri (yerleşim yerleri ve/veya il bazında),
- i) Kurum tarafından önceden belirlenmiş kriterlere göre hesaplanan kapsama alanı değerleri,
- j) Kurum tarafından önceden belirlenmiş kriterlere göre yapılan ve/veya yaptırılan saha ölçüm sonuçları,
- k) Elektronik haberleşme hizmet ve altyapısına ilişkin hizmet kalitesi alanında yapılmış Kurum düzenlemelerinde yer alan diğer hizmet kalitesi ölçüm sonuçları.

(2) Kurum, birinci fıkrada belirtilen bilgileri; işletmeci, sektör, tarife paketi, hizmet, çağrı veya bağlantı türleri, abone türleri ve benzeri kategorilere göre ayrıntılı olarak yayımlayabilir.

(3) Herkese açık kaynaklardan elde edilebilen bilgiler, 6 ncı maddede sayılanlar haricindeki bilgiler ve bunlardan türetilen bilgiler ticarî sır kapsamına girmez ve Kurum tarafından yayımlanabilir.

İdarî yaptırımlar

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin ihlali durumunda Kurumun idarî para cezalarına ilişkin yönetmelik hükümleri esas alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Son Hükümler**Yürürlük**

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Kurul Başkanı yürütür.

2.4. ELEKTRONİK KİMLİK BİLGİSİNİ HAİZ CİHAZLARA DAİR YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 28/6/2009

R.Gazete Sayısı : 27271

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların kayıt altına alınmasına, kayıp, kaçak veya çalıntı cihazlara elektronik haberleşme hizmeti verilmesinin engellenmesine ve elektronik kimlik bilgisi değiştirilen cihazlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Uluslararası dolaşım abonelerine ait elektronik kimlik bilgisini haiz cihazlar hariç olmak üzere yurt içinde kullanılan elektronik kimlik bilgisini haiz tüm cihazlar bu Yönetmelik kapsamındadır.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarih ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 6 ncı, 55 inci, 56 ncı 57 nci ve 58 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 –(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Basamak kontrolü: On beş basamaklı IMEI numarasının son basamağının doğruluğunun kontrolünü,
- b) Başvuru merci: İşletmeci abone kayıt merkezleri ile Kurumun belirleyeceği yerleri,
- c) BİM: Bilgi ve İhbar Merkezini,
- ç) Bireysel ithalat: Transit yolcular hariç olmak üzere yurt dışından yolcu beraberinde getirilen elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların ticari nitelikte olmayan ithalatını,
- d) Cihaz: Mobil iletişim şebekesinden hizmet alan elektronik kimlik bilgisini haiz cihazı,
- e) Elektronik kimlik bilgisi: Elektronik haberleşme cihazlarına tek ve benzersiz olarak tahsis edilmiş kimlik tanımını,
- f) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihaz: Elektronik kimlik bilgisinin tamamının ya da bir kısmının değiştirildiği tespit edilen cihazı,
- g) IMEI numarası: Mobil cihazlara ait uluslararası elektronik kimlik bilgisini gösteren numarayı,
- ğ) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,
- h) Kaçak cihaz: Kurum kayıtlarında yer almadığı halde kullanımda olduğu tespit edilen cihazı,
- ı) Kanun: 5/11/2008 tarih ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununu,
- i) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

- j) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
k) MCKS: Mobil Cihaz Kayıt Sistemini,
l) Toplu ithalat: İthalatçıların ilgili mevzuat çerçevesinde yaptıkları elektronik kimlik bilgisini haiz cihaz ithalatını ifade eder.
(2) Bu Yönetmelikte yer almayan tanımlar için Kanunda yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Listeler

Beyaz liste

MADDE 5 –(1) Beyaz liste;

- a) Toplu veya bireysel olarak mevzuata uygun bir şekilde ithal edilerek veya yurt içinde üretilerek Kuruma bildirilen,
b) 2813 sayılı Telsiz Kanununun mülga Geçici 6 ncı maddesi kapsamında kayıt altına alınmış olan elektronik kimlik bilgisi değiştirilmemiş ve kopyalanmamış cihazlara ait IMEI numaralarından oluşur.

Siyah liste

MADDE 6 – (1) Siyah liste; kaçak, kayıp, çalıntı ya da elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihazlara ait IMEI numaralarından oluşur.

(2) İşletmeciler, siyah listede yer alan cihazların kullanıcılarına IMEI numaralarının siyah listede olduğuna dair kısa mesaj gönderir.

(3) İşletmeciler, abone numaraları ile eşleştirme yapılarak kullanıma açılanlar hariç olmak üzere siyah listeye giren

a) Kayıp ve çalıntı ihbarı yapılmış cihazların elektronik haberleşme bağlantısını yirmi dört saat içerisinde,

b) Kaçak olduğu tespit edilen cihazların elektronik haberleşme bağlantısını bir hafta içerisinde,

c) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihazların elektronik haberleşme bağlantısını otuz gün içerisinde keser.

Gri liste

MADDE 7 –(1) Gri liste; işletmecilerden alınan detaylı çağrı kayıtlarının tamamı üzerinde Kurum tarafından yapılacak analiz sonucunda beyaz ve siyah liste dışında kaldığı tespit edilen cihazlara ait IMEI numaralarından oluşur.

(2) Kurum, gerekli kontrolleri yaptıktan sonra gri listeyi oluşturan IMEI numaralarını ilgili listeye alır.

(3) Kurum, gerek duyması halinde işletmecilerden gri listeyi oluşturan IMEI numaralarının tespit edilerek bildirilmesini isteyebilir.

Eşleştirilmiş beyaz liste

MADDE 8 –(1) Eşleştirilmiş beyaz liste;

a) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş olarak tespit edilen ancak 2813 sayılı Telsiz Kanununun mülga Geçici 6 ncı maddesi kapsamında kayıt altına alınmış olan IMEI numaraları ile kayıt ücretini yatıran kullanıcılara ait abone numaralarının,

b) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş olarak tespit edilen IMEI numaraları ile bu Yönetmeliğin 15 inci maddesi kapsamında belirlenen abone numaralarının,

c) İlgili işletmeci ile abonelik sözleşmesi yapan ve geçici süreyle Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan kullanıcıların cihazlarına ait IMEI numaraları ile abone numaralarının,

ç) İşletmeciler tarafından bildirilen test cihazlarına ait IMEI numaraları ile abone numaralarının

eşleştirilmesi ile oluşur.

(2) Eşleştirilmiş beyaz listede bulunan bütün IMEI numaraları aynı zamanda siyah listede de bulunur.

(3) Eşleştirilmiş beyaz listede bulunan cihazlara ait IMEI numaraları sadece eşleştirildikleri abone numaraları ile kullanılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Cihazların Kayıt Altına Alınması

Toplu olarak ithal edilen cihazların kayıt altına alınması

MADDE 9 –(1) İthalatçılar, ilgili mevzuat çerçevesinde yurt dışından toplu olarak ithal ettikleri cihazlara ait IMEI numaralarını Kuruma bildirir.

(2) Kurum;

a) Marka ve model kontrolünü,

b) Gümrük belgesi kontrolünü,

c) Basamak kontrolünü,

ç) IMEI numarasının daha önce beyaz listede olup olmadığına ilişkin kontrolü,

d) IMEI numarasının kayıp, çalıntı veya elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş olarak belirlenip belirlenmediğine ilişkin kontrolü

yapar ve bu kontrollerden geçen IMEI numaralarını beyaz listeye alır.

Yurt içinde imal edilen cihazların kayıt altına alınması

MADDE 10 –(1) İmalatçılar, yurt içinde imal ettikleri cihazlara ait IMEI numaralarını Kuruma bildirir.

(2) Kurum;

a) Marka ve model kontrolünü,

b) İmalatçı firma kapasite raporu kontrolünü,

c) Basamak kontrolünü,

ç) IMEI numarasının daha önce beyaz listede olup olmadığına ilişkin kontrolü,

d) IMEI numarasının kayıp, çalıntı veya elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş olarak belirlenip belirlenmediğine ilişkin kontrolü

yapar ve bu kontrollerden geçen IMEI numaralarını beyaz listeye alır.

Bireysel olarak ithal edilen cihazların kayıt altına alınması

MADDE 11 – (1) Bireysel ithalat yoluyla getirilen cihazların sahipleri, gümrük mevzuatı çerçevesinde gerekli belgeleri tamamlayarak başvuru mercine müracaat eder.

(2) Başvuru merci, kendisine yapılan başvurulara ilişkin bilgi ve belgelerin birer nüshası üzerine "Aslı Görmüştür" ve başvuru merci kaşesi basarak Kuruma gönderir.

(3) Kurum, cihazlara ait IMEI numaralarını beyaz listeye alır, bilgi ve belgeler üzerinde gerekli kontrolleri yapar.

(4) Yapılan kontroller sonucunda bilgi veya belgelerinde uygunsuzluk tespit edilen cihazlara ait IMEI numaraları beyaz listeden çıkarılır.

(5) Bu maddenin ikinci fıkrasında geçen kaşeler, güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda gönderilen belgelerde aranmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İhbarlar, Mahkeme veya Cumhuriyet Başsavcılığı Talepleri

Kayıp veya çalıntı ihbarları

MADDE 12 –(1) Cihazları beyaz listede yer alan kullanıcılar; çalınma, yağmalanma, kaybolma veya her ne suretle olursa olsun rızası dışında elden çıkma durumlarında cihazlarının elektronik haberleşme şebekesinden hizmet almasını engellemek için telefon yoluyla BİM’e ihbarda bulunur.

(2) Cihaz kullanıcısı; adını ve soyadını, TC kimlik numarasını, yabancı uyruklu olması halinde pasaport numarasını, doğum tarihini, anne kızlık soyadını, abone numarasını ve bilmesi halinde cihazın IMEI numarasını içeren bilgileri telefon yoluyla BİM’e bildirir.

(3) İhbar sahibine ait cihaz ve kimlik bilgilerinin ilgili işletmeci tarafından kendi kayıtlarında yer alan bilgiler çerçevesinde doğrulanmasını müteakip, cihaza ait IMEI numarası Kurum tarafından siyah listeye alınır.

(4) İhbar edilmiş ve elektronik haberleşme bağlantısı kesilmiş olan cihazın bulunması halinde kullanıcı, cihazın elektronik haberleşme bağlantısını açtırmak üzere telefon yoluyla BİM’e başvurur.

(5) BİM, açılma başvurusunu Kurumda yer alan bilgiler çerçevesinde doğrular ve cihaza ilişkin ihbar iptal edilir.

Mahkeme veya Cumhuriyet Başsavcılığı talepleri

MADDE 13 – (1) Mahkemelerin veya Cumhuriyet Başsavcılıklarının elektronik haberleşme bağlantısının açılmasına veya kesilmesine ilişkin talepleri üzerine cihaza ait IMEI numarası siyah listeye alınır veya siyah listeden çıkarılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Elektronik Kimlik Bilgisi Değiştirilen Cihazlar

Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihazlara ait IMEI numaralarının tespiti

MADDE 14 –(1) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilen cihazlara ait IMEI numaraları işletmecilerden alınan detaylı çağrı kayıtları üzerinde yapılacak analizlerle Kurum tarafından tespit edilir.

(2) Elektronik kimlik bilgisi değiştirildiği tespit edilen cihazlara ait IMEI numaraları siyah listeye alınır.

(3) Kurum, gerek duyması halinde işletmecilerden elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihazlara ait IMEI numaralarının tespit edilerek bildirilmesini isteyebilir.

Elektronik kimlik bilgisi başka cihazlara kopyalanmış gerçek cihazın tespiti

MADDE 15 – (1) Kurum, elektronik kimlik bilgisinin başka cihazlara kopyalandığını tespit ettiği gerçek cihazın ilk olarak kullanıldığı abone numarasının belirlenmesi için; cihaza ait IMEI numarasının siyah listeye girdiği tarihten üç ay öncesine kadar olan tüm işletmecilere ait detaylı çağrı kayıtları üzerinde inceleme yapar ve ilk kullanıcının abone numarasını tespit eder.

(2) Elektronik kimlik bilgisinin başka cihazlara kopyalandığı tespit edilmiş gerçek cihazın kullanıcısına ait abone numarası cihazın ithalatçısı veya imalatçısı tarafından Kuruma bildirilir.

(3) Elektronik kimlik bilgisinin başka cihazlara kopyalandığı tespit edilmiş gerçek cihaza ait IMEI numarası için, birinci fıkrada tespit edilen abone numarası ile ikinci fıkrada Kuruma bildirilen abone numarası arasında farklılık olması halinde ithalatçı bildiriminde yer alan abone numarası esas alınır.

(4) Kurum; elektronik kimlik bilgisi kopyalandığı tespit edilmiş cihaza ait IMEI numarası ile bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları çerçevesinde tespit edilen abone numarasını eşleştirir.

(5) Elektronik kimlik bilgisi kopyalandığı tespit edilmiş cihaza ait IMEI numarası eşleştirme yapılan abone numarası ile kullanılmak üzere eşleştirilmiş beyaz listeye alınır.

(6) Kurum gerek duyması halinde işletmecilerden bu maddenin birinci fıkrasında geçen abone numarasının tespit edilmesini isteyebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İşletmecilerin yükümlülükleri

MADDE 16 –(1) İşletmeciler, sistemlerini Kurumun MCKS’siyle uyumlu olarak çalışır hâle getirmekle, bununla ilgili teknik altyapılarının ve sistemlerinin güvenliğini ve güvenilirliğini sağlamakla ve sistemlerini aksamaksızın işletmekle yükümlüdürler.

(2) Sistemin işletilmesinden kaynaklanan sorunların işletmeci veya Kurum tarafından tespit edilip derhâl bildirilmesinden itibaren sorunların giderilmesi için Kurum tarafından işletmeciye iki iş günü süre verilir. Sorunların giderilememesi hâlinde işletmeci gerekçelerini yazılı olarak bildirerek ek süre verilmesi amacıyla Kuruma derhâl başvurur. Kurum gerekli görmesi halinde ek süre verir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 17 –(1) 17/10/2006 tarihli ve 26322 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 18 –(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

2.4.1. ELEKTRONİK KİMLİK BİLGİSİNİ HAİZ CİHAZLARIN KAYIT ALTINA ALINMASINA DAİR TEBLİĞ

R.Gazete Tarihi : 6/9/2012

R.Gazete Sayısı : 28403

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, ithal veya imal edilen elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların elektronik kimlik bilgilerinin Mobil Cihaz Kayıt Sistemine kayıt edilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa ve 27/6/2009 tarihli ve 27271 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

- a) AKM: Abone Kayıt Merkezini,
- b) Beyaz liste: Firmalar tarafından ithal ya da imal edilerek veya kişiler tarafından bireysel olarak mevzuata uygun bir şekilde getirilerek Kuruma bildirilen cihazlar ile başvuru süresi içinde veya haklı mazeret nedeniyle başvuru süresini geçiren cihaz kullanıcıları tarafından yapılan başvurular üzerine kayıt altına alınan elektronik kimlik bilgisi değiştirilmemiş cihazların elektronik kimlik bilgilerinden oluşan listeyi,
- c) Cihaz: Telsiz veya elektronik haberleşme şebekesine doğrudan veya dolaylı olarak bağlanan cihaz veya cihazın ilgili parçasını,
- ç) Elektronik imza: Başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi,
- d) Elektronik kimlik bilgisi: Telsiz cihazlarına tek ve benzersiz olarak tahsis edilmiş kimlik tanımını,
- e) Firma: Elektronik kimlik bilgisini haiz cihazları imal ya da ithal eden tüzel kişiyi,
- f) IMEI (International Mobile Equipment Identification): Uluslararası mobil cihaz kimliğini,
- g) ITS: İthalat Takip Sistemini,
- ğ) İnternet sayfası: Mobil Cihaz Kayıt Sistemi ile ilgili olarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından oluşturulan internet sitesini,
- h) Kapasite raporu: İmalatçı firmaların yıllık üretim kapasitesini gösteren ve ilgili sanayi odası tarafından düzenlenen raporu,
- ı) Kayıt ücreti dekontu: Üzerinde "Kayıt Ücreti" açıklayıcı ibaresi bulunan banka dekontunu,
- i) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
- j) Mobil Cihaz Kayıt Sistemi (MCKS): Kurum bünyesinde kurulan merkezi mobil cihaz kimlik tanımları veri tabanını,
- k) TAC (Type Approval Code): Tip onay kodunu,
- l) Teknik kontroller: İthal veya imal edilen ya da bireysel olarak getirilen cihazlara ait elektronik kimlik bilgilerinin beyaz listeye aktarılması öncesinde yapılan, kara liste ve TAC kontrollerini,
- ifade eder.
- (2) Bu Tebliğde geçen ve yukarıda yer almayan tanımlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazların Kayıt Altına Alınması

Başvuru sahipleri

MADDE 4 – (1) Elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların kayıt altına alınmasına ilişkin başvurular, ithalatçı veya imalatçı firmalar ile yurt dışından bireysel ithalat yoluyla getirilen cihazların sahipleri tarafından yapılır.

Bireysel başvuru

MADDE 5 – (1) Yurt dışından bireysel ithalat yoluyla getirilen cihazların sahipleri cihazlarının kayıt altına alınması için ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli belgeleri tamamlayarak GSM işletmecilerinin AKM'leri ya da gerekli bilgilerin beyanı yoluyla e-Devlet kapısı üzerinden başvuru yapar.

(2) GSM işletmecileri; AKM'lerine yapılan başvurulara ilişkin bilgi ve belgeleri kontrol ederek Kuruma gönderir.

(3) e-Devlet kapısı üzerinden yapılan başvurularda cihaz sahibi tarafından beyan edilen bilgiler;

a) Öncelikli olarak ilgili merciler tarafından e-Devlet kapısı üzerinden doğrulanmasını müteakip Kuruma iletilir,

b) Bu doğrulamanın mümkün olmaması halinde bu bilgiler Kurum tarafından belli periyotlarla ilgili mercilere gönderilir ve doğrulanması talep edilir.

(4) Gönderilen bilgi ve/veya belgelerin mevzuata uygun olmaması halinde kayıt altına alınmak üzere MCKS'ye girilen IMEI numarası red gerekçesi yazılarak beyaz listeden çıkarılır.

Firma başvuruları

MADDE 6 – (1) Firmalar; ithalat veya imalat işlemini gerçekleştirdikten sonra, ithal veya imal edilen cihazların kayıt altına alınması için Kuruma başvurur.

Firma başvuru usulleri

MADDE 7 – (1) Elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların kayıt altına alınmasına ilişkin firma başvuruları elektronik ortamda yapılır. Ancak, Kurum tarafından gerekli görülmesi durumunda elektronik ortamda yapılan başvurulara ilişkin evraklar da istenebilir.

Elektronik ortamda başvuru

MADDE 8 – (1) Elektronik ortamda başvuru yapılabilmesi için firmanın yetkilendirdiği kişiye tutanak karşılığında MCKS'ye erişim için gerekli olan kullanıcı adı, şifre ve sertifika teslim edilir. Firmaya tahsis edilen kullanıcı adı ve şifrenin güvenliğinden ve söz konusu kullanıcı adı ve şifresiyle yapılan her türlü işlemde firma sorumludur. Her firmaya bir adet kullanıcı adı, şifre ve sertifika verilir ancak firmanın talebi ve Kurumun uygun görmesi halinde birden fazla kullanıcı adı, şifre ve sertifika tahsisi yapılabilir.

(2) İthal edilen elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların kayıt altına alma başvurusu kapsamında ithalatçı firma tarafından;

a) İthalat tarihi,

b) Gümrük beyanname numarası,

c) İthal edilen ülke adı,

ç) İthal edilen cihaza karşılık gelen ve TAC 6 veya 8 haneli olarak listeden seçilen cihaz marka ve modeli,

d) İthal edilen cihaza ait IMEI adedi,

e) İthal edilen cihazların elektronik kimlik bilgileri,

f) Kayıt ücreti dekontuna ilişkin bilgiler,

g) 9 uncu maddede sayılan belgelerin taranmış kopyaları, elektronik ortamda Kuruma bildirilir. Gönderilen IMEI numaraları teknik kontrollerden geçmedikçe MCKS tarafından kabul edilmez.

(3) İmal edilen elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların kayıt altına alma başvurusu kapsamında imalatçı firma tarafından;

a) İmalat tarihi,

b) Kapasite raporu,

c) İmal edilen cihaza karşılık gelen ve TAC 6 veya 8 haneli olarak listeden seçilen cihaz marka ve modeli,

ç) İmal edilen cihaza ait IMEI adedi,

d) İmal edilen cihazların elektronik kimlik bilgileri,

e) Kayıt ücreti dekontuna ilişkin bilgiler,

f) 9 uncu maddede sayılan belgelerin taranmış kopyaları,

elektronik ortamda Kuruma bildirilir. Gönderilen elektronik kimlik bilgileri, teknik kontrollerden geçmedikçe MCKS tarafından kabul edilmez.

(4) Firma tarafından kayıt altına aldırılmak istenen cihazın TAC'larının MCKS'de tanımlı olmaması halinde listede bulunmayan TAC'ların sisteme eklenmesi için, ilgili cihaz üreticisinden veya üreticinin Türkiye temsilcisinden alınacak; marka, model, TAC ve TAC hane sayısı bilgilerini açık bir şekilde belirten ıslak imzalı resmi yazının, firmanın ıslak imzalı dilekçesi ve imza sirküsü fotokopisi ile birlikte Kuruma verilmesi gerekir.

(5) Başvuru sırasında gönderilen bilgi ve belgelerin doğruluğu ve bütünlüğü firmanın yükümlülüğündedir. Firmanın, göndermiş olduğu bilgi ve belgelerde Kurum tarafından inceleme ve değerlendirme işlemleri başlamadan önce değişiklik yapma hakkı saklıdır.

Evrak yolu ile başvuru

MADDE 9 – (1) Evrak yolu ile yapılan başvuru, ithalata/imalata ilişkin bilgilerin evrak üzerinden Kuruma bildirilmesi ile yapılır.

(2) Kayıt altına alma başvurusu kapsamında firma tarafından;

a) İthal/imal edilen cihazlara ilişkin marka, model ve adetler ile firma kaşesi ve firma yetkilisinin unvanı ve ıslak imzasının yer aldığı Ek-1'de belirtilen başvuru dilekçesi,

b) Gümrük beyannamesinin noter tasdikli veya "Aslı Gibidir" gümrük kaşesiyle onaylı bir kopyası,

c) İmal edilen cihazlar için imalatçı firma kapasite raporu,

ç) Elektronik ortamdan yapılmayan başvurular için marka ve modellerine göre text formatında hazırlanmış IMEI numaralarının yer aldığı Ek-2'de içeriği belirtilen CD,

d) Yeni bir TAC kullanılması halinde ilgili üreticiden veya üreticinin Türkiye temsilcisinden alınacak; marka, model, TAC ve TAC hane sayısı bilgilerini açık bir şekilde belirten resmi yazı,

e) Kayıt ücreti dekontunun aslı,

f) Firma imza sirküleri,

Kuruma teslim edilir.

İnceleme ve değerlendirme

MADDE 10 – (1) Kurum, elektronik ortam veya evrak yoluyla yapılan başvurular üzerine bilgi ve belgelerde gerekli incelemeleri yapar, mevzuat hükümlerine uygun olarak bildirimini yapılan cihazlara ait olan IMEI numaralarını kayıt altına alır.

(2) Başvuru sahipleri tarafından sağlanan bilgi ve belgelerde eksiklik veya yanlışlık olması durumunda başvuru değerlendirmeye alınmaz.

(3) Başvuru içeriğinde yer alan bilgilerde ya da belgelerde tutarsızlık tespit edilmesi halinde açıklama hanesine gerekçe yazılarak başvuru reddedilir.

(4) Firmanın red gerekçesinde belirtilen sorunu gidermesi halinde başvuru tekrar işleme alınır.

(5) Evrak yolu ile gönderilmiş olan cihazlara ait elektronik kimlik bilgilerinin teknik kontrollerden geçmemesi durumunda başvuru tümüyle reddedilir ve bu durum başvuru sahibine bildirilir.

Anakart ve takas cihaz başvuruları

MADDE 11 – (1) İthalatı/imalatı yapılarak beyaz listeye alınmış elektronik kimlik bilgisini haiz cihazlara teknik servis hizmeti verilmesi amacıyla yedek parça olarak ithal/imal edilen elektronik kimlik bilgisini haiz anakartlar ile ithalatı/imalatı yapılarak beyaz listeye alınmış elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların değiştirilmesi için ithal/imal edilmiş takas cihazlara ilişkin başvurular 9 uncu maddede yer alan bilgi ve belgelerin sağlanması suretiyle yapılır.

(2) Başvuruda verilen IMEI bildirim listesinde yer alan numaralar; yerine ithal/imal edildikleri takas cihaz veya anakart Kuruma bildirilip beyaz listeden çıkarılmadıkça beyaz listeye alınmaz. Takas cihaz ve anakart değişim bildirimleri yalnızca bunların ithalatçı/imalatçıları tarafından gerçekleştirilir.

Test cihazları

MADDE 12 – (1) Test cihazlarına ilişkin başvurular 9 uncu maddede yer alan bilgi ve belgelerin sağlanması suretiyle yapılır.

(2) Test cihazlarının elektronik kimlik bilgilerinde standartlara uygunluk aranmaz.

(3) Cihazların test ya da numune olduğuna ilişkin bilginin gümrük beyannamesinde yer alması gerekir.

(4) Bildirimi yapılan test cihazlarına ait elektronik kimlik bilgilerinin standartlara uygun olması ve TAC listesinde yer alması halinde başvuru elektronik ortamdan da yapılabilir.

IMEI düzeltme

MADDE 13 – (1) IMEI düzeltme işlemi, bildirim kaydedildikten ve onaylandıktan sonra hatalı olarak bildirildiği fark edilen IMEI numarasının elektronik ortamdaki "IMEI Düzeltme" menüsü kullanılarak yanlış ve doğru IMEI numarasının girilmesi sureti ile yapılır.

(2) Firma tarafından duruma ilişkin sunulan dilekçenin ekinde düzeltme istenen IMEI numaraları ve değişiklik bildirimi yapılan ithalatın belge suretleri yer alır.

IMEI eşleştirme

MADDE 14 – (1) MCKS tarafından elektronik kimlik bilgisinin değiştirilmiş olduğu tespit edilen cihazlar; ithalatçı/imalatçı firma tarafından "imei eşleştirme" menüsü kullanılmak sureti ile tek GSM numarası ile eşleştirilir.

Kayıt ücreti

MADDE 15 – (1) Kayıt edilecek her bir IMEI numarası için alınacak kayıt ücreti; her yıl Maliye Bakanlığınca belirlenen yeniden değerlendirme oranları doğrultusunda artırılır. Kesirler tama iblağ edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Değiştirilen IMEI numaraları

MADDE 16 – (1) Firmalar tarafından bugüne kadar anakart değişim ya da takas yöntemiyle değiştirilen ancak hala beyaz listede yer alan IMEI numaraları bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde Kuruma bildirilir.

(2) CD içeriğinde Ek-3'te yer alan şekle uygun olarak text formatında hazırlanan dosyada eski ve yeni IMEI numaraları yer alır.

Yürürlükten kaldırılan usul ve esaslar

MADDE 17 – (1) 26/11/2007 tarihli ve 2007/DK-77/649 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazların Kayıt Altına Alınmasına Dair Usul ve Esaslar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

Ek-1

**BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU
TÜKETİCİ İLE İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜNE**

.....tarihinde.....numaralı gümrük beyannamesi ile ithalatı gerçekleştirilen toplamadet cihaza ait IMEI numaralarının kayıt altına alınması hususunda gereğini arz ederim. .../.../20..

İTHALAT TAKİP NUMARASI:		
MARKA	MODEL	ADET

Firma Kaşesi
(İletişim bilgileri mutlaka yer almalı)
Firma Yetkilisi (Adı ve Soyadı)
İmza

Ek-2

FİRMA ADI, MARKA MODEL

İTHALAT TARİHİ

IMEI NUMARALARI

123456789012345

123456789012345

Ek-3

FİRMA ADI, MARKA, MODEL

ESKİ IMEI NUMARASI YENİ IMEI NUMARASI

123456789012345 987654321054321

XXXXXXXXXXXXXXXXX YYYYYYYYYYYYYYY

2.5. ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE YETKİLENDİRMEYE İLİŞKİN İHALE YÖNETMELİĞİ

R.Gazete Tarihi : 15/1/2010

R.Gazete Sayısı : 27463

BİRİNCİ BÖLÜM **Genel Esaslar**

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı, sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı verilecek işletmecilerin belirlenmesine yönelik olarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yapılacak ihalelere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı verilecek işletmecilerin belirlenmesine yönelik olarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yapılacak ihalelerde izlenecek usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (v) bendi ile 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 –(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,

b) İhale: Bu Yönetmelikte yazılı usul ve esaslarla kullanım haklarının istekliler arasından seçilecekler üzerine bırakıldığını gösteren ve ihale yetkilisinin onayını müteakip tamamlanan işlemleri,

c) İhale kararı: İhale komisyonu tarafından alınan ihale sonucuna ilişkin kararı,

ç) İhale şartnamesi: İhaleye ilişkin genel, özel, teknik ve idari usul ve esasları gösteren belge veya belgeleri,

d) İhale yetkilisi: Bu Yönetmelik kapsamındaki işleri yaptırmaya yetkili Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu veya Kurulun usulüne uygun yetki devrettiği kişiyi,

e) İstekli: İhaleye teklif veren gerçek veya tüzel kişiler ile ortak girişimleri,

f) Kanun: 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununu,

g) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

ğ) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

h) Ortak girişim: İhaleye katılmak üzere birden fazla gerçek veya tüzel kişinin aralarında yaptıkları anlaşma ile oluşturulan iş ortaklığı veya konsorsiyumları,

ı) Teklif: Bu Yönetmeliğe göre yapılacak ihalelerde isteklinin Kuruma sunduğu fiyat teklifi ve/veya değerlendirmeye esas bilgi ve belgeleri, ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen ve yukarıda yer almayan tanımlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İlkeler

MADDE 5 –(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında; rekabet, nesnellik, ayırım gözetmeme, orantılılık, şeffaflık, kaynakların etkin ve verimli kullanılması, tüketici hak ve menfaatlerinin gözetilmesi ile hizmet kalitesi artırımının teşvik edilmesi ilkelerinin gözetilmesi esastır.

İhaleye katılabilme şartları

MADDE 6 –(1) Bu Yönetmeliğe göre yapılacak ihalelere katılmak isteyenlerde, 28/5/2009 tarihli ve 27241 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliğinde yer alan yetkilendirme başvuru şartları aranır. Kurumca öngörülecek ilave koşullar ihale şartnamesinde ayrıca belirtilir.

(2) Aşağıda sayılanlar doğrudan veya dolaylı olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar:

a) Kurul Başkanı ve üyeleri,

b) İhale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve denetlemekle görevli olanlar,

c) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinenleri,

ç) Bu fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şahısların ortakları ile bu şahısların hissedarı olduğu şirketler (bu kişilerin yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları, kontrol unsuruna sahip olmadıkları veya sermayesinin % 10’undan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler hariç),

d) 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar.

(3) Bir ihale için Kuruma danışmanlık hizmetleri verenler o ihaleye katılamazlar. Bu yasak, bunların ortaklık ve yönetim ilişkisi olan şirketler ile bu şirketlerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketler için de geçerlidir.

(4) Her ne amaçla kurulmuş olursa olsun Kurumla ilgili vakıf, dernek, birlik, sandık gibi kuruluşlar ile bu kuruluşların ortak oldukları şirketler ihalelere katılamazlar.

(5) Yukarıdaki şartlara uymamalarına rağmen ihaleye katılan istekliler ihale dışı bırakılarak geçici teminatları Kuruma gelir kaydedilir. Ayrıca, bu durumun tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında tespit edilememesi nedeniyle bunlardan biri üzerine ihale bırakılmışsa, teminatı Kuruma gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

İhale şartnamesi

MADDE 7 – (1)İhale şartnamesi ve varsa eklerinin Kurumca hazırlanması esastır. Ancak, Kurumca gerek görülmesi halinde ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, şartnameler bu Yönetmelik hükümlerine göre hazırlanabilir.

(2) Şartname ve ekleri Kurumda bedelsiz olarak görülebilir. Ancak, ihaleye katılmak isteyenlerin Kurul tarafından takdir edilecek bir bedel karşılığında şartname ve eklerini satın almaları zorunludur.

(3) Şartnamede, verilecek kullanım hakkının mahiyetine göre belirlenecek şartlardan başka asgari olarak aşağıdaki hususların yer alması zorunludur:

a) Kullanım hakkının tanımı, kapsamı, miktarı ve süresi,

b) Kullanım hakkı ücretlerinin asgari değerleri, geçici teminat miktarı ve kesin teminat oranı ile teminata ait şartlar,

c) İhale usulü, ihale tarihi, saati ve yeri ile tekliflerin nereye ve ne zaman verileceği,

ç) İsteklilerde aranan şartlar ve belgeler,

d) Kurumun ihaleyi yapıp yapmamakta serbest olduğu,

e) İhale kararının karar tarihinden itibaren en geç on beş işgünü içinde ihale yetkilisi tarafından onaylanacağı veya iptal edilebileceği,

- f) İhale kararının alınmasından kullanım hakkı verilmesine kadar uygulanması gereken usul ve esaslar,
- g) Vergi, resim ve harçlar ile kullanım hakkı verilmesi ile ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği,
- ğ) Tekliflerin alınması, açılması ve değerlendirilmesinde uygulanması gereken usul ve esaslar,
- h) İhale şartnamesine ilişkin açıklama isteme ve yapıma yöntemleri,
- ı) Tekliflerin geçerlilik süresi,
- i) İhtilafların çözüm şekli.

İKİNCİ BÖLÜM

İhaleye Hazırlık

Asgari değer

MADDE 8 —(1) Verilecek kullanım hakkına ilişkin olarak, Kanunun 11 inci maddesinin 5 inci fıkrası uyarınca belirlenen asgari değer üzerinden ihaleye çıkılır.

Şartname hazırlık komisyonu

MADDE 9 —(1) Bu Yönetmeliğe göre yapılacak ihalelere ilişkin şartnamelerin hazırlık çalışmaları, ihale yetkilisi tarafından Kurum bünyesinde oluşturulacak şartname hazırlık komisyonlarına yürütülür. Şartname hazırlık komisyonu, Kurumun ilgili birimlerde görevli en az beş personelden oluşur.

(2) Şartname hazırlık komisyonunca talep edilmesi ve ihale yetkilisince onaylanması halinde, şartname hazırlık çalışmalarına yardımcı olmak üzere ve kararlara katılmamak şartıyla ilgili mevzuat çerçevesinde yerli ve/veya yabancı danışmanlar görevlendirilebilir.

(3) Komisyonca hazırlanan şartname ve onay belgesi ihale yetkilisinin onayına sunulur.

Onay belgesi

MADDE 10 —(1) Her ihale için bir onay belgesi hazırlanır. Onay belgesinde; ihale konusu kullanım hakkının tanımı, kapsamı, miktarı, asgari değeri, ihalede uygulanacak usul, ilanın şekli ve adedi, geçici teminat miktarı ile şartname ve eklerinin bedeli ile ilgili diğer hususlar belirtilir.

İhale komisyonu

MADDE 11 —(1) İhale yetkilisi; biri komisyon başkanı olmak üzere, Kurum personelinden en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dâhil olmak üzere görevlendirir.

(2) İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda üyeler çekimser kalamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlardan sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır. İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

İhale işlem dosyası

MADDE 12 —(1) Her ihale için bir işlem dosyası düzenlenir. İhale için hazırlanacak işlem dosyasında; ihale yetkilisi tarafından onaylanan onay belgesi ve ekleri, ihale şartnamesi ve ekleri, ilan metinleri, istekliler tarafından sunulan teklifler ve diğer belgeler, ihale komisyonu tutanak ve kararları gibi ihale süreci ile ilgili bütün belgeler bulunur.

İhalenin ilanı

MADDE 13 –(1) İhale aşağıdaki usul ve esaslara göre isteklilere ilan yoluyla duyurulur:

a) İhale, ihale tarihinden en az kırk beş gün önce bir defa Resmi Gazete’de ilan edilir.

b) İhale, Türkiye çapında basılıp dağıtılan yüksek tirajlı bir gazetede bir gün ara ile iki defa duyurulur. Gazete ile yapılacak ilk ilan tarihi ile ihale tarihi arasındaki süre kırk beş günden az olamaz.

c) Kurum, yukarıda belirtilen zorunlu ilanların dışında işin önem ve özelliğine göre ihaleleri, uluslararası ilan veya yurt içinde çıkan başka gazeteler veya yayın araçları, bilgi işlem ağı veya İnternet yolu ile de ayrıca ilan edebilir.

ç) İhale yetkilisi tarafından yabancı ülkelerdeki isteklilerin de girmesi yararlı görülen ihaleler için yabancı ülkelerde ilan yapılabilir. Bu ilan ihale gününden en az kırk beş gün önce yapılır.

d) İhale için tespit olunan tarih tatil gününe rastlamışsa ihale tekrar ilana gerek kalmaksızın tatili takip eden ilk işgününde aynı yer ve saatte yapılır. İlandan sonra çalışma saati değişse de ihale ilan edilen saatte yapılır.

e) Aynı türden birden fazla ihalenin ilanı bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde bir ilanla yapılabilir.

İhale ilanında bulunması zorunlu hususlar

MADDE 14 –(1) İlanlarda aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- a) İhale konusu kullanım hakkının tanımı, kapsamı, miktarı ve süresi,
- b) Şartname ve eklerinin nereden ve hangi şartlarla alınacağı,
- c) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte, hangi usulle yapılacağı,
- ç) Asgari değer ve geçici teminat miktarı,
- d) İhaleye katılabilme şartları ve isteklilerde aranılan belgeler,
- e) Tekliflerin hangi tarih ve saate kadar nereye teslim edileceği.

İhale ilanının uygun olmaması

MADDE 15 –(1) 13 üncü ve 14 üncü maddelerdeki hükümlere uygun olmayan ilanlar geçersizdir. Bu durumda, ilan bu maddelere uygun bir şekilde yenilenmedikçe ihale yapılamaz.

(2) Ancak, yapılan ilanların 14 üncü madde hükümlerine uygun olmaması durumunda, Kurumca ilanların yayımlanmasını takip eden yirmi gün içinde hatalı hususlar için düzeltme ilanı yapılmak suretiyle ihale gerçekleştirilebilir.

İhale şartnamesinde değişiklik veya açıklama yapılması

MADDE 16 –(1) İlan yapıldıktan sonra ihale şartnamesinde değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar ihale komisyonunca bir tutanakla tespit edilerek ihale yetkilisinin onayı ile önceki ilanlar geçersiz sayılır ve ihale yeniden aynı şekilde ilan olunur.

(2) Ancak, ilan yapıldıktan sonra, tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin Kurumca tespit edilmesi halinde, ihale şartnamesinde değişiklikler yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale şartnamesinin bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ihale şartnamesi alanların tamamına gönderilir. Zeyilname ile yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, İhale Yetkilisince ihale tarihi ertelenebilir. Zeyilname

düzenlenmesi halinde, teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olan isteklilere tekliflerini geri çekerek, yeniden teklif verme imkânı sağlar. Zeyilname için yeterli süre bulunmayan durumlarda ihale tarihi ertelenmek suretiyle de zeyilname yapılabilir.

(3) Ayrıca, istekliler tekliflerini hazırlarken ihale şartnamesinde açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak ihale şartnamesinde belirtilen koşullar çerçevesinde açıklama talep edebilir. İhale komisyonu uygun gördüğü açıklamaları, ihale şartnamesi alan bütün isteklilere son teklif verme gününden önce bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ve açıklama talebinde bulunan istekli belirtilmeksizin ihale şartnamesinde belirtilen süre içerisinde yazılı olarak gönderir.

İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesi

MADDE 17 –(1) İhale yetkilisi gerekli gördüğü hallerde ihale saatinden önce ihaleyi iptal edebilir.

(2) Bu durumda, iptal nedeni belirtilmek suretiyle ihalenin iptal edildiği ilan edilir. Bu aşamaya kadar şartname alanlara ve teklif vermiş olanlara ihalenin iptal edildiği ayrıca tebliğ edilir. İhalenin iptal edilmesi halinde, verilmiş olan bütün teklifler reddedilmiş sayılır ve bu teklifler açılmaksızın teminatlarla birlikte isteklilere iade edilir. İhalenin iptal edilmesi nedeniyle isteklilerce Kurumdan herhangi bir hak talebinde bulunulamaz.

(3) İhalenin iptal edilmesi durumunda, iptal nedenleri gözden geçirilerek yeniden ihaleye çıkılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teminatlara İlişkin Esaslar

Geçici teminat

MADDE 18 – (1)İsteklilerden, her bir kullanım hakkına ilişkin ücretin asgari değerinin %3'ü oranında geçici teminat alınması esastır. Ancak, ihale yetkilisi gerek görmesi halinde farklı oran veya miktarlarda geçici teminat belirleyebilir.

Teminat olarak kabul edilecek değerler

MADDE 19 –(1) Teminat olarak kabul edilecek değerler aşağıda gösterilmiştir:

a) Tedavüldeki Türk Parası.

b) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankalar tarafından verilen teminat mektupları.

(2) İlgili mevzuata göre Türkiye'de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantisi üzerine Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.

(3) Teminat mektupları dışındaki teminatlar ihale komisyonlarınca teslim alınamaz. Bunların ihale şartnamesinde belirtilen yere yatırılması zorunludur.

(4) Her ne suretle olursa olsun, alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

Teminat mektupları

MADDE 20 – (1) Kurum bu Yönetmelik kapsamında verilecek teminat mektuplarının kapsamını, şeklini, süresini ve diğer hususları tespitte yetkilidir.

(2) Bu Yönetmeliğe aykırı olarak düzenlenen teminat mektupları kabul edilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İhale Usulleri

İhale usulleri

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak ihalelerde aşağıda gösterilen usuller uygulanabilir:

- a) Kapalı teklif usulü,
- b) Açık teklif usulü,
- c) Yarışma usulü

(2) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak ihalelerde bu maddede belirtilen usullerden biri veya birkaçı birlikte uygulanabilir. Bu usullerden hangisinin veya hangilerinin uygulanacağı ihale yetkilisince tespit edilir.

(3) İşletmecilere, ilgili yetkilendirmeleri kapsamında sundukları hizmetlerde kullanılmak üzere ilave olarak verilecek sayısı sınırlandırılmış kullanım haklarına ilişkin yapılacak ihaleler, belirli istekliler arasında bu maddedeki ihale usulleri ile yapılabilir.

(4) İhalenin belirli istekliler arasında yapılması halinde ilan yapılması zorunlu değildir. İhaleye davet edilecek isteklilerin belirlenmesine yönelik hususlar ihale şartnamesinde belirtilir.

(5) Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde ihale yetkilisince uygun görülmesi halinde Kurumca verilecek kullanım hakkı kapsamında bulunan kaynaklar bir ihalede bütün olarak ya da bölümlere ayrılarak ihale edilebilir.

(6) Bir kaynak farklı zamanda, kapsamda, yetkilendirme alanında veya farklı usulle ihale edilebilir.

(7) Bir ihalede, istekli çıkmadığı veya teklifler komisyonca uygun görülmediği takdirde, Kurum bu Yönetmelikte öngörülen usullerle yeniden ihaleye çıkmakta serbesttir.

Kapalı teklif usulü

MADDE 22 –(1) Kapalı teklif usulünde teklifler yazılı olarak alınır.

(2) Tekliflerin ihale tarih ve saatinde açılması sonucu, kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla belirtildikten sonra dış zarflar hazır bulunan istekliler önünde alınıp sırasına göre açılarak istenilen belgelerin ve geçici teminatın tam olarak verilmiş olup olmadığı kontrol edilir. Dış zarfın üzerindeki alındı sıra numarası iç zarfın üzerine de yazılır.

(3) Belgeleri ile teminatı usulüne uygun veya tam olmayan isteklilerin teklif mektubunu taşıyan iç zarfları açılmayarak başkaca işleme konulmadan, diğer belgelerle birlikte kendilerine veya vekillerine iade olunur. Bunlar ihaleye katılamazlar.

(4) İç zarflar numara sırası ile açılarak, teklifler ihale şartnamesi hükümleri çerçevesinde tutanak altına alınır. Bu tutanak, komisyon başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır.

(5) Şartnameye uymayan veya başka şartlar taşıyan teklif mektupları kabul edilmez.

(6) Birkaç istekli tarafından aynı fiyat teklif edildiği ve bunların da uygun olduğu anlaşıldığı takdirde, bu oturumda aynı teklifte bulunan isteklilerin hazır olması halinde, bu isteklilerden ihale şartnamesinde belirtilen şekilde ikinci bir yazılı teklif alınır ve bu işlem eşitlik bozuluncaya kadar sürdürülür.

(7) İhaleye, ihale şartnamesinde belirtilen şekilde diğer ihale usulleri ile de devam edilebilir.

Açık teklif usulü

MADDE 23 –(1) Açık teklif usulü ile yapılan ihalelere, istenilen teminatı vermiş ve ihale şartnamesinde belirtilen ihaleye katılabilmek için gerekli şartları yerine getirmiş oldukları ihale komisyonunca tespit edilen teklif sahipleri katılabilirler.

(2) Açık teklif usulüne göre ihaleler, isteklilerin ihale komisyonu önünde tekliflerini asgari değerden az olmamak kaydıyla, ihale şartnamesinde belirtilen usule uygun olarak sırayla ve sözlü olarak belirtmeleri suretiyle yapılır.

(3) Verilecek ilk teklifler bir tutanakla belirlenir ve teklif sahipleri tarafından imzalanır.

(4) Açık teklif usulüyle yapılacak ihalenin her aşamasında verilecek tekliflerde asgari artırılabilir miktar veya oran ihale şartnamesinde belirlenir.

(5) Teklif sahipleri bir önceki teklifi artırmak suretiyle yeni tekliflerde bulunurlar. Bu suretle yapılan artırmada yeni bir teklif gelmezse komisyon başkanı son teklif üzerinden ihalenin bitirileceğini duyurur. Buna rağmen teklif gelmemesi halinde artırmaya son verilir. Artırmaya ilişkin işlemler tutanakla tespit edilir. Tutanak komisyon üyeleri ve teklif sahiplerince imzalanır.

(6) İhaleden çekilenler yeniden teklifte bulunamazlar.

(7) İhaleye, ihale şartnamesinde belirtilen şekilde diğer ihale usulleri ile de devam edilebilir.

Yarışma usulü

MADDE 24 —(1) Yarışma usulü ile yapılan ihalelere, istenilen teminatı vermiş ve ihale şartnamesinde belirtilen ihaleye katılabilmek için gerekli şartları yerine getirmiş oldukları ihale komisyonunca tespit edilen teklif sahipleri katılabilirler.

(2) Yarışma usulüne göre ihaleler, isteklilerin ihale şartnamesinde belirtilen ölçütlere göre hazırlanmış tekliflerinin ihale komisyonunca değerlendirilmesi suretiyle yapılır.

(3) Yarışma usulü ile yapılacak ihalelerde isteklilerin teklifleri;

- a) Yeterlilik ve deneyim,
- b) Altyapı kurulum planı,
- c) Teknik planın niteliği,
- ç) Mali planın güvenilirliği,
- d) Personelin niteliği,
- e) Hizmet planının niteliği,
- f) Politika hedeflerine katkısı,
- g) Rekabete etkisi,

gibi ihale şartnamesinde belirtilecek hususlardaki ölçütlere göre ihale komisyonu tarafından değerlendirilmek suretiyle ihale gerçekleştirilir.

(4) İhaleye, ihale şartnamesinde belirtilen şekilde diğer ihale usulleri ile de devam edilebilir.

İhale başvurularının hazırlanması ve sunulması

MADDE 25 —(1) Geçici teminata ait alındı veya banka teminat mektubu ve ihale şartnamesinde belirtilen diğer belgeler bir zarfa konularak kapatılır. Zarfın üzerine isteklinin adı ve soyadı veya ticari unvanı ile açık adresi ve başvurunun hangi ihaleye ait olduğu yazılır.

(2) Kapalı teklif usulü ile gerçekleştirilecek ihalelere yapılacak başvurularda, teklif mektubu bir zarfa konulup kapatıldıktan sonra zarfın üzerine isteklinin adı, soyadı veya ticari unvanı ve tebligata esas olarak göstereceği açık adresi yazılır. Zarfın yapıştırılan yeri istekli tarafından imzalanır. Bu zarf, birinci fıkrada belirtilen zarfa konularak kapatılır.

(3) Kapalı teklif usulü ile gerçekleştirilecek ihalelerde; teklif mektuplarının istekli tarafından imzalanması ve bu mektuplarda şartname ve eklerinin tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklif edilen fiyatın rakam ve yazı ile açık olarak yazılması zorunludur. Bunlardan herhangi birine uygun olmayan veya üzerinde kazıntı, silinti veya düzeltme gibi herhangi bir tahrifat bulunan teklifler reddolunarak hiç yapılmamış sayılır. İhalede verilecek yazılı tekliflere ilişkin hususlar ile diğer hususlar ihale şartnamesinde belirtilir.

- (4) İhale başvuruları belirlenen tarih ve saate kadar sıra numaralı alındılar karşılığında ihale komisyonuna yapılır.
- (5) Verilen teklifler herhangi bir sebeple geri alınamaz.
- (6) Tekliflerin verilme ve açılma zamanı için, Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun saat ayarı esas alınır.
- (7) Başvurulara ilişkin ilave hususlar ihale şartnamesinde belirtilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tekliflerin Değerlendirilmesi ve İhale Kararları

İhale komisyonunun ihaleyi yapıp yapmamakta serbest olması

MADDE 26 –(1) İhale komisyonu gerekçesini belirtmek koşuluyla ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. Komisyonun ihaleyi yapmama kararı kesindir. İhalenin yapılmaması halinde bu durum bütün isteklilere bildirilir. Kurum bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, Kurum isteklilerin yazılı talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir.

İhale kararında belirtilmesi gereken hususlar

MADDE 27 –(1) İhale kararında isteklilerin ad ve soyadları veya ticari unvanları, teklif ettikleri bedeller, ihalenin hangi tarihte, hangi istekli üzerine ve hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

İhale kararının onayı veya iptal edilmesi

MADDE 28 –(1) İhale komisyonu gerekçeli ihale kararını ihale yetkilisinin onayına sunar. İhale kararı, ihale yetkilisi tarafından karar tarihinden itibaren en geç on beş işgünü içinde onaylanır veya iptal edilir.

(2) İhale; ihale kararının onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.

Kesinleşen ihale kararının bildirilmesi

MADDE 29 –(1) İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günün izleyen en geç beş işgünü içinde, ihale üzerine bırakılan dâhil ihaleye teklif veren bütün isteklilere imza karşılığı tebliğ edilir veya iadeli taahhütlü mektup ile tebligat adresine postalanmak suretiyle bildirilir. Mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün kararın isteklilere tebliğ tarihi sayılır.

(2) İhale üzerine bırakılan istekliye, ihale sonucunun tebliğ tarihini izleyen, on günden az olmamak üzere ihale şartnamesinde belirtilen süre içinde kesin teminatı vermesi ve ihale şartnamesinde belirtilen şekilde ihale bedeli ile katma değer vergisini ihale şartnamesinde belirtilen usule göre yatırması suretiyle kullanım hakkı alması hususu Kurumca imza karşılığı tebliğ edilir veya iadeli taahhütlü mektup ile tebligat adresine postalanmak suretiyle bildirilir. Mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır.

(3) İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere aynı şekilde bildirim yapılır. Kurum bu nedenle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, Kurum isteklilerin yazılı talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir.

Kesin teminat

MADDE 30 – (1) Kullanım hakkı verilmesinden önce ihale üzerinde kalan istekliden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.

İhalede hazır bulunmayan istekliler

MADDE 31 –(1) İhalede hazır bulunmayan istekliler, ihalenin yapılış tarzına ve sonucuna itiraz edemezler.

Tekliflerin geçerlilik süresi

MADDE 32 –(1) İhale yetkilisi tarafından ihtiyaç duyulması halinde tekliflerin geçerlilik süresi, teklif koşulları değiştirilmemek ve tüm isteklilerin kabulü kaydıyla uzatılabilir.

İsteklinin görev ve sorumluluğu

MADDE 33 –(1) İhale üzerinde kalan istekli kesin teminatı ve ihale bedeli ile katma değer vergisini ihale şartnamesinde belirtilen usule göre yatırmak zorundadır. Kullanım hakkının verilmesini müteakip geçici teminat iade edilir.

(2) Bu zorunluluklara uyulmadığı takdirde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale üzerinde kalan isteklinin geçici teminatı Kuruma gelir kaydedilir.

ALTINCI BÖLÜM

Yasaklar ve Sorumluluklar

Yasak fiil veya davranışlar

MADDE 34 –(1) İhalelerde aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

ç) İhale şartnamesinde belirtilen haller dışında, ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekâleten birden fazla teklif vermek.

d) 6 ncı maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak.

Bilgi ve belgeleri açıklama yasağı

MADDE 35 –(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında görevliler ile danışmanlık hizmeti sunanlar; ihale süreci ile ilgili bütün işlemlere, isteklilerin iş ve işlemleri ile tekliflerin teknik ve mali yönlerine ilişkin olarak gizli kalması gereken bilgi ve belgeleri ifşa edemezler, kendilerinin veya üçüncü şahısların yararına kullanamazlar.

İhalelere katılmaktan yasaklama

MADDE 36 –(1) 34 üncü maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenler hakkında 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 84 üncü maddesi uyarınca işlem yapılır.

(2) Bu fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenler, Kurumca o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi yasaklama kararı alınincaya kadar Kurum tarafından yapılacak sonraki ihalelere de iştirak ettirilmezler.

İsteklilerin ceza sorumluluğu

MADDE 37 –(1) Kullanım hakkı verildikten sonra tespit edilmiş olsa dahi, 34 üncü maddede belirtilen fiil veya davranışlardan 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa göre suç teşkil eden fiil veya davranışlarda bulunan gerçek veya tüzel kişiler ile o

işteki ortak veya vekilleri hakkında Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre ceza kovuşturması yapılmak üzere yetkili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Kurum görevlilerinin ceza sorumluluğu

MADDE 38 —(1) İhale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden kullanım hakkı verilmesine kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 34 üncü ve 35 inci maddelerde belirtilen fiil veya davranışlarda bulunduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulunduklarının tespiti halinde, haklarında yasal işlem yapılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tebliğat

MADDE 39 —(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde yapılacak tebliğler hakkında 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır.

Uygulamaya ilişkin hususlar

MADDE 40 —(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında tereddüt oluşan hususlar için tebliğ veya Kurul kararı ile düzenleme yapılır.

Yürürlük

MADDE 41 —(1) Maliye Bakanlığı ve Sayıştayın görüşleri alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 42 —(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Kurul Başkanı yürütür.

2.6. ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE TÜKETİCİ HAKLARI YÖNETMELİĞİ

R.Gazete Tarihi : 28/7/2010

R.Gazete Sayısı : 27655

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketicilerin haklarını ve menfaatlerini korumaya yönelik usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketicilerin hakları ile işletmecilerin yükümlülüklerini ve işletmeciler ile tüketiciler arasında imzalanan abonelik sözleşmelerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Abone: Bir işletmeci ile elektronik haberleşme hizmetinin sunumuna yönelik olarak yapılan bir sözleşmeye taraf olan tüketiciyi,

b) Abonelik sözleşmesi: İşletmeci ile abone arasında akdedilen ve işletmecinin bir bedel karşılığında dönemsel ya da sürekli olarak bir hizmeti yerine getirmeyi veya mal teminini üstlendiği ya da her ikisini birden kapsayan sözleşmeyi,

c) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilen her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

ç) Elektronik haberleşme hizmeti: Elektronik haberleşme tanımına giren faaliyetlerin bir kısmının veya tamamının hizmet olarak sunulmasını,

d) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

e) Kampanya: İşletmeci tarafından sunulmakta olan elektronik haberleşme hizmetlerinin ilave edimler dâhil özel şartlarla, belirli bir süre için sunulmasına ilişkin satış ve pazarlama yöntemini,

f) Kişisel veri: Belirli veya kimliği belirlenebilir gerçek veya tüzel şahıslara ilişkin bütün bilgileri,

g) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

ğ) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

h) **(Mülga: RG-20/6/2013-28683)**

ı) Tüketici: Elektronik haberleşme hizmetini ticari veya mesleki olmayan amaçlarla yararlanan veya talep eden gerçek veya tüzel kişiyi,

i) TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen ancak bu maddenin birinci fıkrasında tanımlanmayan kavramlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Başlıca Haklar ve Yükümlülükler

Tüketici hakları

MADDE 5 – (1) Elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketiciler aşağıda sıralanan haklara sahiptir;

a) Benzer konumdaki tüketicilerin hizmetlere eşit şartlarda erişebilme ve ayırım gözetmeyen adil ücretlerle hizmetlerden yararlanma hakkı,

b) Tüketicilerin elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerle abonelik sözleşmesi yapabilme hakkı,

c) Abonelerin kişisel verilerinin kamuya açık rehberlerde yer alıp almamasını talep etme hakkı,

ç) Rehber hizmetinden ücretli ve/veya ücretsiz yararlanma ve ayırım gözetilmeksizin kaydolma hakkı,

d) Acil arama hizmetleri hakkında bilgilendirilme ve bu hizmetlere ücretsiz erişebilme hakkı,

e) Abonelerin ayrıntılı fatura talep edebilme hakkı,

f) İşletmecinin sunacağı elektronik haberleşme hizmetinin kapsamı hakkında bilgi alabilme hakkı,

g) Abonelere sunulan hizmet için uygulanacak tarifeler konusunda açık, detaylı ve güncel bilgilere erişebilme hakkı ile tarifelerdeki değişiklikler yürürlüğe girmeden önce bilgilendirilme hakkı,

ğ) **(Değişik: RG-20/6/2013-28683)** Abonelerin katma değerli elektronik haberleşme hizmetleri de dâhil olmak üzere kısa mesaj, çağrı merkezi, internet ve benzeri yöntemlerle katıldıkları kampanya, tarife kapsamındaki tüm hizmetlerden başvurduğu yöntem ya da basit bir yöntem ile vazgeçme hakkı,

h) Arızaların giderilmesinde, sağlık, yangın, afet, güvenlik ve benzeri acil durum ve güvenlikle ilgili kurum ve kuruluşlar dışında, benzer konumdaki tüketiciler arasında ayırım gözetmeme temelinde bir uygulamayı talep etme hakkı,

ı) Uluslararası standartlar ile Kurumun belirleyeceği standartlara uygun kalitede hizmetten yararlanma hakkı,

i) **(Mülga: RG-20/6/2013-28683)**

j) **(Mülga :RG-20/6/2013-28683)**

k) **(Mülga: RG-20/6/2013-28683)**

Şeffaflık ve bilgilendirme

MADDE 6 – (1) İşletmeciler, sundukları elektronik haberleşme hizmetlerine erişim ve bu hizmetlerin kullanımı ile ilgili olarak asgari aşağıdaki bilgileri talep olmaksızın tüm tüketicilere sunmak ve bu bilgilere kolayca ulaşılabilmesini sağlamakla yükümlüdür.

a) İşletmecinin adı, unvanı ve adresi,

b) Sunulacak hizmete ilişkin olarak; hizmetin tanımı ve kapsamı, hizmete erişim ve hizmetin kullanımı konusunda genel hüküm ve şartlar, hizmet için uygulanacak tarifeler ve varsa abonelik paketleri, tarifelerin içerdiği vergi türleri ile bu vergilerin tarifeler hesaplanırken tarifelere yansıtılma oranı, doğru tüketici algısının oluşması amacıyla tarifelerin yalnızca tüm vergiler dâhil değeri, işletmeciler tarafından varsa abonelere tazminat verme ve

geri ödeme yapma şartları, varsa sunulan bakım/onarım hizmetlerinin çeşitleri, asgari sözleşme süresini de içerecek şekilde standart sözleşme şartları,
c) Tüketici şikâyetleri çözüm mekanizmaları.

Katma değerli elektronik haberleşme hizmetleri

MADDE 7 – (Başlığı ile birlikte değişik: RG-20/6/2013-28683)

(1) Katma değerli elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmeciler hizmetin sunulması öncesinde hizmetin ücreti ile tanım ve kapsamına ilişkin olarak tüketicileri ücretsiz olarak bilgilendirirler. Kurum tarafından bilgilendirmeye ilişkin usul ve esaslar belirlenebilir.

(2) Kurum, katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerine şifreyle ve/veya benzeri yöntemler ile erişime ilişkin yükümlülükler getirebilir.

(3) Abonelerin hatlarının, 900 alan koduna kapalı olması esastır. Abonelerin yazılı talebi ile hatları bu hizmete açık hale getirilir.

Kampanyalar

MADDE 8 – (1) İşletmeciler, kampanya şartları, süresi, hedef kitlesi ve benzeri hususlar hakkında tüketicileri, basın, yayın organları ve/veya internet siteleri üzerinden gerçekleştirecekleri yayın, reklâm ve/veya benzeri yöntemler ile açık ve anlaşılabilir bir şekilde ve ayrıntılı olarak bilgilendirmekle yükümlüdür. Başlangıç ve bitiş süreleri başta olmak üzere kampanya şartları hakkındaki ayrıntılı bilgiler, kampanya süresince işletmecilerin internet sitelerinde tüketicilerin kolaylıkla erişebilecekleri şekilde yayımlanır.

(2) İşletmeciler, kampanyalar dâhilinde taahhüt ettikleri tüm edimleri zamanında, tam ve gereği gibi yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Kampanya şartlarında değişiklik yapılması halinde, tüketicilerin kazanılmış hakları saklı kalmak kaydıyla, bu değişiklikler uygulanmaya başlanmadan önce tüketiciler bilgilendirilir. İşletmeciler, kampanya şartlarındaki değişiklikleri kampanyanın duyurulduğu yöntem veya ilgili tüm tüketicileri bilgilendirecek etkili bir yöntem ile bildirmekle yükümlüdür.

(4) Kampanya kapsamında taahhüt ettikleri edimler ile ilgili olarak herhangi bir tüketicinin mağdur olduğunun tespit edilmesi halinde, işletmeciler, kampanyadan yararlanan ve benzer şekilde etkilenen tüm tüketicilerin mağduriyetini giderir.

(5) Kampanya şartlarını kabul eden aboneler, bu şartlara uymakla yükümlüdür.

(6) Kurum, kampanya sayısı, süresi, şartları dahil olmak üzere bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

Tarife değişiklikleri

MADDE 9 – (1) İşletmeciler, tarife değişikliklerini abonelerine değişiklik yürürlüğe girmeden makul bir süre öncesinde kısa mesaj, arama ve/veya posta ile duyurmakla yükümlüdür. Söz konusu süre Kurum tarafından belirlenebilir. İşletmeci tarife değişikliklerini abonelerinin kolayca erişebileceği şekilde kendi internet sitesi üzerinden de duyurmakla yükümlüdür.

(2) Abonenin seçmiş olduğu tarifeyi değiştirmek istemesi durumunda, tarife değişikliğinin yürürlüğe gireceği tarih veya süre hususunda abone mobil işletmeciler tarafından kısa mesaj, diğer işletmeciler tarafından en kolay yöntem ile değişiklik yürürlüğe girmeden önce bilgilendirilir.

(3) Hizmetle ilişkin ücretlendirme hizmetin aboneye fiilen sunulmasıyla başlar. İşletmeci sunmadığı hizmetin bedelini aboneden talep edemez.

(4) Uluslararası dolaşım hizmetinden yararlanan durumlarda, asgari olarak ses ve kısa mesaj hizmetini kapsayan uluslararası tarife bilgisi aboneye kısa mesajla bildirilir.

(5) Kurum bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

İnternetin güvenli kullanımı

MADDE 10 – (1) İşletmeciler, internetin güvenli kullanımına ilişkin olarak tüketicileri bilgilendirmekle, TİB tarafından belirlenen yasadışı ve zararlı içeriklere karşı tüketicilerin korunmasına yönelik altyapı seviyesindeki hizmetleri ek ücret olmaksızın seçenekli olarak sunmakla yükümlüdür.

(2) Kurum bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

Hizmet kalitesi

MADDE 11 – (1) Kurum, işletmecilerin sundukları elektronik haberleşme hizmetlerinin kalite seviyelerine ilişkin olarak tüketicilerin kapsamlı, yeterli ve anlaşılabilir bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, güncel bilgilerin yayımlanmasına ilişkin yükümlülük getirebilir.

(2) İşletmeciler hizmet kalitesine ilişkin bilgileri talep edilmesi halinde belirlenen süre içerisinde Kuruma sunmakla yükümlüdür.

Hizmetin kısıtlanması ya da durdurulması

MADDE 12 – (1) Mücbir sebepler dışında işletmeciler tarafından hizmetin kesintisiz olarak sürdürülmesi esastır.

(2) Faturanın son ödeme tarihinde ödenmemesi halinde hizmetin sunumu kısıtlanabilir ya da durdurulabilir. Aboneliğin feshi halleri hariç, ödeme yapıldıktan sonra en geç yirmi dört saat içinde hizmetin sunumuna devam edilir.

(3) Tüketici menfaatinin korunması amacıyla;

a) Hizmetin mutlak kullanım düzeyinin çok üzerinde olduğunun tespiti,

b) Hukuka aykırı ya da hileli bir faaliyetin varlığı konusunda haklı bir şüphenin bulunması,

durumlarında aboneye bilgi verilerek hizmetin sunumu kısıtlanabilir veya durdurulabilir.

(4) **(Değişik: RG-20/6/2013-28683)** Kurum tarafından yükümlülük getirilen işletmeciler; ses, kısa mesaj, veri ve benzeri hizmetlerin sunulduğu kullanım miktarı sınırlı hizmetler kapsamında kullanım miktarına ilişkin sınıra ulaşıldığında abonelerini Kurum tarafından uygun görülen yöntemlerle bilgilendirir.

(5) Kurum bu maddenin uygulanmasına ve faturalara üst sınır getirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

Tüketici şikâyetleri çözüm mekanizması ve Kurumun yetkisi

MADDE 13 – (Başlığı ile birlikte değişik: RG-20/6/2013-28683)

(1) İşletmeciler, tüketici şikâyetlerinin cevaplanmasında şeffaf, hızlı ve kolay uygulanabilir bir çözüm mekanizması oluşturmakla yükümlüdür.

(2) Tüketici şikâyetleri ve bu şikâyetlere verilen cevaplar işletmeciler tarafından kayıt altına alınır ve bu kayıtlar güvenlik tedbirleri alınarak asgari iki yıl süre ile muhafaza edilir.

(3) Kurum, işletmecilerin tüketici şikâyetleri çözüm mekanizması oluşturmaya ilişkin asgari hususları belirleyebilir.

(4) Kurum tüketici şikâyetlerinin tasnifi neticesinde belirli bir konuya ilişkin şikâyetlerin yoğunlaştığı ve/veya şikâyet konusunun abone mağduriyetine yol açtığına kanaat getirmesi halinde, konuyu inceleyerek konu hakkında düzenleme veya denetleme yapabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Abonelik Sözleşmeleri

Abonelik sözleşmelerinin kuruluşu

MADDE 14 – (1) Abonelik sözleşmelerinin yazılı şekilde en az on iki punto ile hazırlanması ve aboneye yükümlülük getiren hususların açık ve anlaşılabilir şekilde siyah koyu harflerle belirtilmesi zorunludur. İşletmeciler, abonelik sözleşmelerinde asgari aşağıdaki bilgilerin yer almasını sağlamak, sözleşmenin imzalı bir suretini aboneye vermek ve abonelik sözleşmelerini kolay erişilebilir bir şekilde internet sitelerinde yayınlamakla yükümlüdür.

- a) Sözleşmenin konusu,
- b) Sözleşmenin yapıldığı yer ve tarih,
- c) Sözleşme taraflarının isim, unvan ve açık adresleri,
- ç) Tarafların yükümlülükleri,
- d) Sözleşmenin süresi, sözleşmenin sona erdirilmesi ve yenilenmesine ilişkin şartlar,
- e) Sunulacak hizmetlerin tanımı, hizmet kalitesi seviyeleri ve ilk bağlantının gerçekleştirileceği süre,
- f) Sunulacak bakım/onarım hizmetlerinin çeşitleri,
- g) Uygulanacak tarifelerin içeriği ve tarifelerdeki değişiklikler hakkında güncel bilgilerin hangi yollardan öğrenilebileceği,
- ğ) İşletmecinin kusurundan kaynaklanan nedenlerle sözleşmede belirtilen hizmet kalitesi seviyesinin sağlanamaması halinde tazminat ve/veya geri ödemeye ilişkin prosedür,
- h) Abonenin temerrüde düşmesinin hukuki sonuçları,
- ı) Abone tarafından sözleşme tarihinde tercih olunan tarife ve abonelik paketi,
- i) Abone ile işletmeci arasında uzlaşmazlık çıkması halinde yargı yolu dışındaki çözüm mekanizmaları dâhil olmak üzere uygulanacak çözüm prosedürü,
- j) Abonenin hizmetten yararlanabilmesi için gerekli olan teknik ekipman, cihaz ve donanıma ilişkin bilgi,
- k) Hizmetten yararlanılması sırasında oluşabilecek güvenliği tehdit eden durumlara karşı işletmeci ve abone tarafından alınacak ya da alınması gereken tedbirler,
- l) Onaylanması gereken abonelik sözleşmelerinin Kurum tarafından onaylandığı tarih.

(2)(**Ek: RG-20/6/2013-28683**) İşletmeciler görme engelli olan tüketicilerin talep etmesi halinde abonelik sözleşmelerini ve faturalarını asgari olarak Braille alfabesi ya da sesli olarak dinletmek şeklinde ücretsiz sunarlar.

Abonelik sözleşmelerinin uygulanması

MADDE 15 – (1) Sabit ve mobil telefon hizmeti sunan işletmeciler, abonelik sözleşmesinin imzalanması sırasında ya da daha sonra abonenin hattının hangi tür numaralara ve özel içerikli hizmetlere açık olacağı hususunda, abonenin onayını almakla yükümlüdür. Abone, açık tutulması hususunda onay vermediği hizmetlerden herhangi birinin açık tutulması halinde sorumlu olmaz.

(2) İşletmecinin kendisi ya da üçüncü şahıslar tarafından otomatik arama makineleri, faksler, elektronik posta, kısa mesaj gibi elektronik haberleşme vasıtaları kullanılmak suretiyle, doğrudan pazarlama, siyasi propaganda veya cinsel içerik iletimi gibi maksatlarla haberleşme yapılması halinde, gelen her bir mesajı ya da iletiyi bundan sonrası için almayı reddetme hakkı işletmeciler tarafından kısa mesaj, çağrı merkezi ve benzeri yollarla kolay bir usulle ücretsiz olarak sağlanır.

(3) Abonenin hizmetten yararlanması için işletmeci tarafından kurulumu yapılan teknik ekipman, cihaz veya donanımda işletmeciden kaynaklanan bir sebeple değişiklik gerekmesi halinde işletmeci bunu ücretsiz olarak gerçekleştirmekle yükümlüdür.

(4) Telefon hizmetlerinde, sunulan elektronik ve/veya yazılı rehber hizmetleri için abonelik sözleşmesi imzalanırken, aboneden bu rehberlerde kişisel verilerinin yer alıp almayacağı hususunda onayı alınır.

(5) Kurum, abonelik kayıtlarının işletmeciler nezdinde güncel ve doğru tutulmasına ilişkin usul ve esasları belirler.

(6) İşletmeci bu Yönetmeliğe uygun şekilde düzenlenmiş abonelik sözleşmesinin eksiksiz tanzim edilmesi ve sözleşmenin yanında;

a) Bireysel aboneliklerde T.C. Kimlik Numarası ile kimlik belgesinin,

b) Kurumsal aboneliklerde yetkili kişinin T.C. Kimlik Numarası ve kimlik belgesi ile temsile yetkili olduğuna dair belge ile imza sirkülerinin,

c) **(Değişik: RG-20/6/2013-28683)** Yabancı uyrukluların aboneliklerinde geçerlilik tarihi uygun pasaport veya uluslararası geçerliliği olan muadili belgenin birer suretinin abonelik sözleşmesi ile birlikte muhafaza edilmesiyle yükümlüdür,

(7) Abonenin hattının, kullanıma açılabilmesi için, bu maddede yer alan belgelerin eksiksizliği ve söz konusu belgelerdeki bilgilerin doğruluğu işletmeci tarafından kontrol edilerek gerekli teyit işlemi İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Merkezi Nüfus İdaresi Sisteminden yapılır. Söz konusu bilgilerin doğruluğu onaylanmadan açılan hat ile ilgili olarak her türlü sorumluluk işletmeciye aittir.

(8) Bu madde kapsamında abone onayının alınması, abonenin yapılan işlemlere dair kabulünü gösteren ispatlanabilir irade beyanı veya belgesinin sağlanması şeklinde yorumlanır.

(9) **(Ek: RG-20/6/2013-28683)** Kurum kıst uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirler.

İnceleme ve Kurum onayı

MADDE 16 – (1) Kurum, re'sen veya şikâyet üzerine abonelik sözleşmelerini işletmecilerden isteyebilir. Kurum, işletmeciler ile tüketiciler arasında imzalanan abonelik sözleşmelerini inceler ve değiştirilmesi uygun görülen hususları işletmeciye bildirir. İşletmeci, söz konusu değişiklikleri onbeş gün içinde yerine getirir. Kurum gerekli gördüğü hallerde işletmeciye ek süre tanıyabilir.

(2) Onayı mevzuat gereği zorunlu kılınan ve/veya Kurum tarafından gerekli görülen abonelik sözleşmeleri Kurum onayına tabidir.

Haksız şartlar ve sözleşmenin yorumu

MADDE 17 – (1) İşletmecinin aboneyle müzakere etmeden, tek taraflı olarak abonelik sözleşmesi, taahhütname veya kampanyalara koyduğu ve tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinde, dürüstlük kuralına aykırı düşecek biçimde abone aleyhine dengesizliğe neden olan hükümler geçersizdir. Abonelik sözleşmesinde yer alan kaydın açık ve anlaşılır bir biçimde kaleme alınmamış olması halinde de, abonenin mağduriyetine neden olduğu kabul edilebilir ve bu durumda abone lehine yorum esastır.

(2) Abonelik sözleşmesinde yer alan bir kayıt, kendisinden ayrılmış kanuni düzenlemenin temelinde yatan asli düşünceye aykırı düşüyorsa veya sözleşme doğasından gelen temel hak ve borçları, sözleşmenin amacına ulaşmasını tehlikeye düşürecek ölçüde sınırlandırıyorsa, bu kaydın dürüstlük kuralının gereklerine aykırı olarak abone aleyhine olduğu kabul edilir.

(3) Hal ve şartlara ve özellikle sözleşmenin dış görünümüne göre, abonenin hesaba katması beklenemeyecek ölçüde alıılmamış nitelikteki sözleşme şartları, sözleşme kapsamına dahil sayılmaz.

(4) Abonelik Sözleşmesinde yer alan bir kayıt, bu maddenin birinci fıkrasına göre geçersiz ise sözleşme, kalan muhtevası ile geçerlidir. Bu gibi durumlarda sözleşme içeriği

düzenlemelere göre tayin edilir. Sözleşme içeriğinin bu şekilde belirlenmesiyle meydana gelen değişiklik, sözleşme abone için beklenemeyecek sonuçlar doğuruyorsa, sözleşme bütünüyle geçersiz hale gelir.

(5) Bu Yönetmeliğin ekinde abonelik sözleşmelerinde yer alan ve haksız olarak kabul edilebilecek şartlar listesi yol gösterici ve sınırlayıcı mahiyette olmamak üzere yer almaktadır.

(6) Yönetmeliğin bu maddesinin uygulanmasında abonelik sözleşmesi ifadesi abonelik sözleşmesine yapılan her türlü eki, değişikliği, kampanya şartlarını ve taahhütnameleri kapsar.

Fesih ve fesihte takip edilecek usul

MADDE 18 – (Değişik: RG-20/6/2013-28683)

(1) Aboneler aboneliklerini her zaman ücretsiz olarak sona erdirebilir. Aboneler, abonelik sözleşmelerini feshetmek istedikleri takdirde bu taleplerini;

a) İşletmeci ya da adına abonelik sözleşmesi yapmaya/işlemlerini yürütmeye yetkili temsilcisine yazılı olarak yapmak,

b) Teyit edilmiş olmak kaydıyla işletmecinin faks numarasına imzalı olarak göndermek,

c) Güvenli elektronik imza ile gönderilip saklanabilen metinler kullanmak,

ç) Kurum tarafından belirlenebilecek diğer yöntemleri kullanmak, suretiyle işletmecilerine iletirler.

(2) İşletmeci fesih bildirimlerinde fesih talebinin alındığı bilgisini aboneye en geç yirmi dört saat içinde iletir/verir. Fesih talebine ilişkin bildirimin yapıldığı andan itibaren yirmi dört saat içinde aboneye sunulan hizmet kısıtlanır ya da durdurulur. Hizmetin yirmi dört saat içinde kısıtlanmaması ya da durdurulmaması halinde abone sorumlu tutulamaz.

(3) İşletmeci, abonenin fesih talebinin yapıldığı andan itibaren yedi gün içinde fesih işlemini gerçekleştirmek ve posta, elektronik posta, kısa mesaj ya da arama yöntemlerinden birini kullanarak abonelik sözleşmesinin feshedildiğini aboneye bildirmekle yükümlüdür.

(4) Fesih işleminden sonra işletmeci borcu olan abonelere geri kalan alacakları için en geç dört ay içinde son fatura gönderir. Bu süre sınırı, son faturaya uygulanan gecikme faizi ve yasal takipten doğan faturalar için geçerli değildir.

(5) Aboneden daha önce alınan depozito, avans gibi ücretler veya abone alacakları var ise, mahsuplaşmayı müteakip kalan tutar on beş gün içinde işletmeci tarafından aboneye iade edilir.

İşletmeci değişikliği

MADDE 19 – (1) İnternet servis sağlayıcısı değişikliği sürecinde abonenin aldığı hizmette yaşanabilecek kesintinin asgari seviyede olması esas olup bu durumun sağlanması için işletmeciler işbirliği içinde hareket etmek ve gereken her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(2) Değişiklik süreci; abonenin talebi üzerine abonesi olmak istediği internet servis sağlayıcı tarafından yürütülebilir. Abonenin talebi, imzalı talep formu ya da abonelik sözleşmesinde vereceği onay şeklinde olabilir.

(3) Bu madde kapsamında abone onayının alınması, abonenin yapılan işlemlere dair kabulünü gösteren ispatlanabilir irade beyanı veya belgesinin sağlanması şeklinde yorumlanır.

(4) Kurum, gerekli gördüğü takdirde işletmeci değişikliği esnasında yaşanabilecek kesinti süresi dâhil bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Faturalara İlişkin Esaslar

Fatura düzenleme ve gönderme yükümlülüğü

MADDE 20 – (1) İşletmeciler, tüm aboneleri için mali mevzuata uyumlu fatura düzenlemek ve düzenlenen faturayı son ödeme tarihinden önce abonelere posta ile ulaşacak şekilde göndermekle yükümlüdür.

(2) Abonelerin işletmeci tarafından düzenlenmiş olan faturaların kendilerine posta ile gönderilmesini istememeleri halinde işletmeciler, asgari fatura tutarı ve son ödeme tarihini ihtiva eden fatura bilgilerini elektronik ortamda ödeme tarihine en az beş gün kala, bu abonelere göndermekle yükümlüdürler. Düzenlenmiş faturaların posta ile kendilerine gönderilmesini istemeyen aboneler, her zaman bu tercihlerinden vazgeçme ve düzenlenmiş faturanın gönderilmesini talep etme hakkına sahiptir.

(3) İşletmeciler, abonenin talebi üzerine ücretli veya ücretsiz ayrıntılı fatura sağlamakla yükümlüdür.

(4) İşletmeciler güvenliği sağlamak kaydıyla Kurum tarafından ayrıca belirlenmediği sürece, abonelerin asgari üç aylık kullanım detayı/ayrıntılı fatura bilgilerine internet üzerinden ücretsiz olarak erişebilmelerini temin eder ve talep edilmesi halinde bu bilgileri abonelere posta yolu ile gönderir.

(5) Mobil işletmeciler ön ödemeli hatlarda ise her bir hizmetin kullanımını müteakip almış oldukları hizmete yönelik kullanım miktarı, kullanım tutarı ve kalan tutarı gösteren bilgiyi ücretsiz olarak sağlamakla yükümlüdür.

(6) Fatura gönderilmesine ilişkin masraflar işletmeci tarafından karşılanır.

(7) Abonenin ödemesi gereken tutardan elektronik ileti, kısa mesaj gibi yollarla haberdar edilmesi, işletmecinin elektronik veya basılı fatura düzenleme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(8) Abone tarafından fatura bedelinin ödenmemesi halinde, işletmeci borcun takibi için yasal işlemleri başlatmadan makul bir süre öncesinde, borcunu ifa etmesi aksi takdirde borcun yasal yollarla tahsil edileceği hakkında aboneyi ve/veya tüketiciyi son kez uyarır.

Faturalarda bulunması zorunlu hususlar

MADDE 21 – (1) Abonelere gönderilecek faturalarda mali mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydı ile asgari aşağıdaki bilgiler yer almalıdır:

- a) Faturanın ait olduğu dönem ve kesim tarihi,
- b) Uygulanan tarifenin adı, tarife içindeki ücretler, dönem içerisindeki değişiklikler,
- c) Son ödeme tarihi,
- ç) Son ödeme tarihinde ödemenin yapılmaması halinde uygulanacak gecikme faizi oranı,
- d) Bir önceki dönemde geç ödenen faturaya uygulanmış gecikme faizi oranı ve tutarı,
- e) Sabit ücret ve/veya diğer aylık ücretler,
- f) Bağlantı ücreti gibi bir kez alınan ücretler,
- g) Vergi türleri ve diğer yasal kesintiler,
- ğ) Vergi türlerini de içeren toplam fatura ücreti,
- h) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde ücretlendirme periyodu,
- ı) Mobil telefon aboneliklerinde şebeke içi, şebeke dışı, uluslararası gibi ve sabit telefon aboneliklerinde şehir içi, şehirlerarası, uluslararası gibi yararlanılan her bir hizmetin toplam ücreti,
- i) Bir sonraki fatura kesim ve son ödeme tarihi.

(2) Ayrıntılı faturalarda ise, yukarıdaki hususlarla birlikte asgari aşağıdaki bilgiler yer almalıdır:

- a) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde aranan her numara ve numaranın ait olduğu işletmeci adı, işletmeci adı bilinmiyorsa "diğer operatör" ifadesi,

- b) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde aramanın yapıldığı tarih ve saat, her bir arama için arama süresi ve arama ücreti,
c) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde arama yöntemi (sesli, görüntülü, v.b.),
ç) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde toplam arama sayısı ve toplam konuşma süresi,
d) Veri iletim yöntemi, veri aktarımının boyutu, süresi ve ücreti.

Faturalama anlaşmaları

MADDE 22 – (1) Abonelere ait faturalama bilgisi bulunan sabit ya da mobil telefon hizmeti sunan işletmeciler ile bu şebekeler üzerinden hizmet veren diğer işletmeciler arasında, abonenin birden fazla fatura almasını önlemek amacıyla, tüketiciye ek yük getirmeyecek şekilde, faturalama anlaşması yapılabilir.

(2) Kurum, abonelere ait faturalama bilgisi bulunan sabit ya da mobil telefon hizmeti sunan işletmecilere ücreti karşılığında vergi ve benzeri yükümlülükleri ayrıştırılarak ve tüketiciye ek yük getirmeyecek şekilde faturalama hizmeti sağlama yükümlülüğü getirebilir veya yükümlülüğe ilişkin muafiyet tanıyabilir. Tarafların anlaşamaması durumunda, Kurum uzlaşmazlığa ilişkin hüküm ve şartları belirleyebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İdari para cezaları ve diğer yaptırımlar

MADDE 23 – (1) İşletmecilerin bu Yönetmelik ile belirlenen yükümlülükleri yerine getirmemeleri halinde 5/9/2004 tarihli ve 25574 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdari Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, Tebliğ veya Kurul Kararı ile düzenleme yapılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 25 – (1) 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Atıflar

MADDE 26 – (1) Mevzuatta, 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliğine yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Mevcut düzenlemelerin durumu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliğine dayanılarak yapılan usul ve esaslar, alınan Kurul Kararları ile diğer idari işlemlerin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümleri konuya ilişkin yeni bir işlem yapılana kadar geçerliliğini muhafaza eder.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi, 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası ile 10 uncu maddesi Yönetmeliğin yayımından 6 ay, 13 üncü maddesi, 20 nci maddesinin dördüncü fıkrası, 21 inci maddesinin ikinci fıkrası Yönetmeliğin yayımından 3 ay sonra, diğer hükümleri Yönetmeliğin yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

Onyedinci Maddenin Beşinci Fıkrasında Yer Alan Türden Haksız Şartlar

a) İşletmecinin, sadece kendisi tarafından belirlenen koşullarda edimini ifa edeceği, buna karşılık tüketicinin her halde ifa ile yükümlü tutulduğu kayıtlar,

b) İşletmeciye, yükümlülüklerini yerine getirmeyen tüketiciden, olayların normal akışına göre gerçekleşmesi beklenebilecek zararı aşacak ölçüde yüksek bir götürü tazminat talep etme imkânı tanıyan hükümler,

c) İşletmeciye sözleşmeyi tek taraflı olarak sona erdirmeye hakkı tanıyan ancak tüketiciciye aynı hakkı vermeyen kayıtlar,

ç) İşletmeciye, diğer tarafa ihtarda bulunma veya ek süre vermeye ilişkin yasal bir külfetten kurtarmaya ilişkin kayıtlar,

d) İşletmeciye haklı sebeplerin varlığı dışında süresiz bir abonelik sözleşmesini herhangi bir uyarıda bulunmaksızın sona erdirmeye ya da değiştirme hakkı tanıyan kayıtlar,

e) Süreli bir abonelik sözleşmesinde, tüketicinin aksine bir beyanı olmaması halinde sözleşmenin kendiliğinden uzatılmış sayılacağına ilişkin öngörüldüğü durumlarda, tüketicinin sözleşmeyi uzatmama yönündeki iradesini beyan etmesi için sözleşmenin sona ereceği tarihten itibaren 30 günden uzun bir tarih öngören kayıtlar,

f) Tüketicinin, abonelik sözleşmesinin kurulmasından önce fiilen bilgi sahibi olamayacağı sözleşme şartlarını, aksi ispat edilemeyecek şekilde kabul ettiğini gösteren kayıtlar,

g) İşletmeci tarafından tek taraflı olarak, tüketici aleyhine olmak üzere hizmetin sunumunda, niteliğinde, süresinde ve ücretlerde yapılacak değişikliklere ilişkin kayıtlar,

ğ) İşletmecinin borçlandığı edimi değiştirmesine veya bundan sapmasına imkân veren kayıtlar; meğerki işletmecinin menfaatleri dikkate alındığında bu değişiklik veya sapmaya tüketicinin rıza göstermesi beklenebilir olsun.

h) **(Değişik: RG-20/6/2013-28683)** Taahhütsüz abonelik sözleşmelerine son verme isteklerinden dolayı cezai şart veya cayma bedeli ve benzeri isimler altında bedel uygulanacağına dair kayıtlar,

ı) **(Mülga: RG-20/6/2013-28683)**

i) **(Mülga: RG-20/6/2013-28683)**

j) İşletmeciye, ifa edilen hizmetin abonelik sözleşmesi şartlarına uygun olup olmadığını tespit etme hakkı veya bir sözleşme şartının nasıl yorumlanacağı konusunda münhasır yetki veren kayıtlar,

k) İşletmecinin, yükümlülüklerini yerine getirmemesine rağmen tüketicinin bütün yükümlülüklerini yerine getirmek zorunda olduğuna ilişkin kayıtlar,

l) Tüketicinin mahkemeye gitme veya başka başvuru yollarını kullanma imkanını ortadan kaldıran veya sınırlandıran, özellikle de hukuki düzenlemelerde öngörülmemiş bir hakeme müracaatını öngören, gösterebileceği delilleri ölçsüz derecede sınırlandıran veya mevcut hukuki düzen uyarınca diğer tarafta olan ispat külfetini tüketiciciye yükleyen kayıtlar.

2.7. ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE HİZMET KALİTESİ YÖNETMELİĞİ

R.Gazete Tarihi : 12/9/2010

R.Gazete Sayısı : 27697

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı işletmecilerin ulusal ve uluslararası hizmet kalitesi standartlarında hizmet sunmalarına ve/veya altyapı işletmelerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 4 üncü, 6 ncı, 12 nci, 48 inci, 49 uncu ve 52 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen tanımlardan;

a) Abone: Bir işletmeci ile elektronik haberleşme hizmetinin sunumuna yönelik olarak yapılan bir sözleşmeye taraf olan gerçek ya da tüzel kişiyi,

b) Arama başarısızlık oranı: Başarılı olarak kurulan ancak abonenin isteği dışında herhangi bir nedenle sonlanan arama sayısının toplam başarılı arama sayısına oranını,

c) Arama blokaj oranı: Mobil şebekeler için kapsama alanı içinde olmak şartıyla, sabit şebekelerde ise her durumda yapılan aramalarda, radyo link, transmisyon, anahtarlama gibi sistemlerdeki kaynak yetersizliğinden dolayı bağlantı kurulamayan arama girişimi sayısının toplam arama girişimi sayısına oranını,

ç) Aramanın kurulma süresi: Aramanın sağlanması için gerekli adres bilgisinin şebeke tarafından alınması ile başlayan ve aranan taraftan meşgul sesi, çalma sesi veya cevap sinyalinin alınması ile biten ve saniye cinsinden ölçülen zaman aralığını,

d) Arıza bildirme oranı: Kullanıcı tarafından işletmecinin irtibat birimine bildirilen ve işletmeciden kaynaklanan bozulma veya kalite seviyesindeki düşme gibi aksaklıklara ilişkin geçerli arıza sayısının toplam kullanılan abone hattı sayısına oranını,

e) Arıza giderme süresi: Arızanın bildirildiği andan hizmetin tam olarak sunulmaya başlandığı ana kadar geçen ve saat cinsinden ölçülen süreyi,

f) Bağlantı süresi: İşletmecinin geçerli bir bağlantı talebi aldığı andan, aboneye hizmetin çalışır durumda verildiği ana kadar geçen, takvim günü cinsinden ölçülen ve iptal edilmiş taleplerin ölçümlere dahil edilmediği süreyi,

g) Çalışır durumdaki ankesörlü telefonların oranı: Bir günde yirmi dört saat boyunca çalışır durumdaki ankesörlü telefon sayısının, toplam ankesörlü telefon sayısına oranını,

ğ) Fatura şikâyeti oranı: Geçerli olup olmamasına bakılmaksızın, faturada yer alan konuşma süresi, tarife, hizmet, indirimler, kampanyalar, vergiler gibi ücrete ilişkin hususların doğruluğuna ilişkin bildirilen şikâyet sayısının toplam fatura sayısına oranını,

h) KMH (SMS): Kısa mesaj hizmetini,

ı) KMH tamamlanma oranı: Kapsama alanı içerisinde aktif durumda bulunan aboneler arasında üretilen ve uçtan uca KMH teslim süresi içerisinde bir terminal cihazından diğer bir terminal cihazına başarılı bir şekilde iletilen toplam KMH sayısının gönderilen toplam KMH sayısına oranını,

- i) Kullanıcı: Aboneliği olup olmamasına bakılmaksızın elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,
- j) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,
- k) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
- l) Müşteri hizmetleri: İşletmecinin sunmuş olduğu hizmetlere ilişkin olarak bilgilendirme ve yönlendirme konularında kullanıcılara yardımcı olan çağrı merkezi hizmetlerini,
- m) Müşteri hizmetleri için cevap verme süresi: Çağrı merkezindeki gerçek kişiye bağlanmak üzere sesli yanıt sisteminde yapılan son tuşlamadan çağrı merkezindeki gerçek kişinin hizmet talep eden kullanıcıyı cevapladığı ana kadar geçen ve saniye cinsinden ölçülen süreyi,
- n) OKD (MOS): Uçtan uca ses kalitesi ölçümlerinde kullanılan ve ölçüm yöntemi ITU-T P.862 tavsiye kararında tanımlanan ortalama kanaat değerini,
- o) Ön ödemeli hatlarda kredi şikayeti oranı: Geçerli olup olmamasına bakılmaksızın, ön ödemeli hat kullanan abonenin konuşma süresi, tarife, hizmet, indirimler, kampanyalar, vergiler gibi hususlar ile ilgili kredi doğruluğuna ilişkin bildirilen şikayet sayısının toplam ön ödemeli abone sayısına oranını,
- ö) Sesli yanıt sisteminde geçen süre: Kullanıcının müşteri hizmetlerine bağlandıktan sonra ana menüde işlem yapmak istediği konuya ait tuşlamayı gerçekleştirdiği andan, alt menüde, çağrı merkezindeki gerçek kişiye bağlanma seçeneğinin sunulduğu ana kadar geçen ve saniye cinsinden ölçülen süreyi,
- p) Tüketici şikâyetleri çözüm süresi: Şikâyetin alındığı andan çözümlendiği ana kadar geçen, geçerli olmayan şikâyetlerin dâhil olmadığı ve saat cinsinden ölçülen süreyi,
- r) Tüketici şikâyeti sıklığı: Konusuna ve geçerliliğine bakılmaksızın işletmecilere iletilmiş tüm şikâyetlerin dahil olduğu abone başına düşen aylık şikâyet sayısını,
- s) **(Değişik:RG-15/4/2011-27906)** ⁽⁴⁾ Uçtan uca KMH teslim süresi: Kapsama alanı içerisinde aktif durumda bulunan aboneler tarafından üretilen KMH'nin, kısa mesaj merkezinden aboneye iletildiği ve abone tarafından alındı mesajının kısa mesaj merkezine gönderildiği ve saniye cinsinden ölçülen süreyi,
- ş) Veri aktarım hızı: Kullanıcı ekipmanı ile test amaçlı belirlenmiş internet sayfasından test dosyasının indirilmesi ve/veya gönderilmesinde tespit edilen hızı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İlkeler, Yükümlü İşletmeciler ve Bildirim

İlkeler

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında aşağıdaki temel ilkeler göz önünde bulundurulur:

- a) Hizmet kalitesi ölçütlerinin anlaşılabilir, uygulanabilir ve güncel olması.
- b) Hizmet kalitesi standartlarına ilişkin güncel bilgilerin yeterli, kıyaslanabilir ve erişilebilir olması.
- c) Elektronik haberleşme hizmetlerinin değişen şartlar çerçevesinde uluslararası standartlarda ve ölçütlerde olması.
- ç) Kullanıcı memnuniyetini artırıcı ve şikâyetleri giderici uygulamaların teşvik edilmesi.
- d) Benzer konumdaki kullanıcılar arasında ayırım gözetilmemesi ve aynı hizmetin benzer konumdaki kullanıcılara aynı hizmet kalitesi seviyesinde sunulması.
- e) Hizmet kalitesi ölçütlerinin geliştirilmesinde acil numaralara erişim ve engelli kullanıcıların ihtiyaçları gibi özel durumların dikkate alınması.

Hizmet kalitesi ölçütleri ve yükümlü işletmeciler

MADDE 5 – (1) İşletmeciler, yetkilendirme kapsamında ve ilgili mevzuatta belirtilen hizmet kalitesine ilişkin hükümlere uymakla ve hizmetin kesintisiz olarak sunulması için gereken özeni göstermekle yükümlüdür.

(2) (**Değişik: RG-15/4/2011-27906**) Evrensel hizmet yükümlüsü sabit telefon hizmeti sunan işletmeciler Ek-1'deki, GSM mobil telefon hizmeti sunan işletmeciler Ek-2'deki, internet servis sağlayıcılığı hizmeti sunan işletmecilerden tebliğ veya Kurul Kararı ile belirlenenler Ek-3'deki, son kullanıcılara hizmet veren işletmecilerden tebliğ veya Kurul Kararı ile belirlenenler Ek-4'deki ölçütlere ilişkin hedeflere uymakla ve verileri Kuruma göndermekle yükümlüdür.

Hizmet seviyesi taahhütleri

MADDE 6 – (1) Kiralık hat sunumunda etkin piyasa gücüne sahip işletmeciler, kiralık hatlara ilişkin asgari olarak aşağıdaki bilgileri içeren hizmet seviyesi taahhütlerini, Kurumun onayını almalarından itibaren bir hafta içerisinde asgari olarak internet sitelerinde ve belirlenebilecek diğer yöntemlerle kolay erişilebilir bir şekilde yayımlamakla yükümlüdür:

- a) Başvuru usulü.
- b) Hız bazında standart sunum süresi.
- c) Hız bazında sözleşme süresi.
- ç) Standart arıza giderme süresi.
- d) Geri ödemeye ilişkin usul.

(2) Kurum işletmecilerden hizmet seviyesi taahhütlerinde ilgili mevzuat çerçevesinde değişiklik, iyileştirme ve düzeltme yapmasını talep edebilir. İşletmeci, söz konusu değişiklik, iyileştirme ve düzeltmeleri Kurum tarafından belirtilen sürede yerine getirmekle yükümlüdür.

Raporların bildirilmesi ve yayımlanması

MADDE 7 – (1) İşletmeciler sundukları hizmet kapsamında bu Yönetmelikte belirtilen hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin ölçümleri içeren ve aylık olarak tasnif edilmiş şekilde geriye dönük üç aylık bilgileri içeren raporları her yıl Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim ayının sonuna kadar Kuruma göndermekle yükümlüdür. Kurum ayrıca gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi talep edebilir.

(2) İşletmeciler, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen raporları Kuruma gönderirken müteakip iki raporlama dönemi arasındaki verilere ilişkin farklılıkları gerekçeleri ile birlikte Kuruma sunar.

(3) İşletmeciler hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin bütün veri ve ilgili kayıtları raporlama tarihlerinden itibaren en az on iki ay süreyle saklamakla yükümlüdür.

(4) Kurum, işletmeciler tarafından gönderilen hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin bilgileri yayımlayabileceği gibi, işletmecilere yayımlama yükümlülüğü de getirebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim

MADDE 8 – (1) Kurum, işletmeciler tarafından bildirilen hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin bilgilerin doğruluğunu ve işletmecilerin hizmet kalitesi standartlarına uyup uymadığını re'sen veya şikâyet üzerine denetleyebilir veya denetletebilir.

İdari para cezaları ve diğer yaptırımlar

MADDE 9 – (1) İşletmecinin bir raporlama döneminde hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin bir veya daha fazla hedef değeri sağlayamaması durumunda, işletmeci yazılı olarak

uyarılır ve ilgili raporlama döneminde hizmet kalitesi yükümlülüklerini yerine getirmediği Kurum internet sayfasında bir ay süreyle duyurulur.

(2) İşletmecinin hizmet kalitesi ile ilgili olarak bildirdiği veriler ve/veya tuttuğu kayıtların eksik veya yanlış olduğunun tespit edilmesi veya bu Yönetmelikte yer alan bilgi ve belgelerin süresi içinde verilmemesi halinde, ilgili işletmeci yazılı olarak uyarılır. Söz konusu veri ve/veya hatanın düzeltilmesi veya bilgi ve belgelerin verilmesi için Kurum tarafından süre verilir.

(3) İşletmecinin bir takvim yılı içinde iki defa aynı veya farklı hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin herhangi bir hedef değeri sağlayamaması veya ikinci fıkraya göre Kurum tarafından verilen süre içerisinde gerekli düzeltmeleri yapmaması veya bilgi ve belgeleri vermemesi durumunda 5/9/2004 tarihli ve 25574 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdari Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(4) **(Ek: RG-11/3/2013-28584)** İdari para cezaları ve diğer yaptırımlar Yönetmeliğin her bir eki için ayrı ayrı değerlendirilerek uygulanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 10 – (1) Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin olarak alt düzenleyici işlem yapılabilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 11 – (1) 3/3/2005 tarihli ve 25744 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) **(Değişik: RG-15/4/2011-27906)** ¹¹Bu Yönetmelik 31/12/2011 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

¹¹ Bu değişiklik 12/3/2011 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**EK 1 - EVRENSEL HİZMET YÜKÜMLÜSÜ SABİT TELEFON HİZMETİ SUNAN
İŞLETMECİLER**

**İLGİLİ DÖNEM :
İŞLETMECİNİN ADI - UNVANI :
İŞLETMECİNİN YETKİLENDİRME TÜRÜ :**

Hizmet Kalitesi Ölçütü	İlgili Veriler	Ölçüm Değeri	Hedef Değerler
Bağlantı süresi	Tüm taleplerin en hızlı karşılanan %95'inin yerine getirilmesinde geçen süre	...Gün	≤ 4
Arıza bildirme oranı	Geçerli arıza sayısının toplam kullanılan abone hattı sayısına oranı	%...	≤ 1.8
Arıza giderme süresi	Tüm geçerli arızaların en hızlı karşılanan % 95'inin giderildiği süre	...Saat	≤ 48
Arama blokaj oranı	Ulusal aramalarda arama blokaj oranı	%...	≤ 1
	Uluslararası aramalarda arama blokaj oranı	%...	≤ 2
Aramanın kurulma süresi	Ulusal aramalar için ortalama kurulma süresi	... Saniye	≤ 2
	Uluslararası aramalar için ortalama kurulma süresi	... Saniye	≤ 3
Çalışır durumdaki ankesörlü telefonların oranı	Çalışır durumdaki ankesörlü telefon oranı	%...	≥ 95
Fatura şikâyeti oranı	Abone şikâyetlerinin olduğu fatura sayısının toplam fatura sayısına oranı	%...	≤ 1

EK 2 - GSM MOBİL TELEFON HİZMETİ SUNAN İŞLETMECİLER

İLGİLİ DÖNEM :
İŞLETMECİNİN ADI - UNVANI :
İŞLETMECİNİN YETKİLENDİRME TÜRÜ :

Hizmet Ölçütü	Kalitesi	İlgili Veriler	Ölçüm Değeri	Hedef Değerler
Arama başarısızlık oranı		Arama başarısızlık sayısının toplam başarılı arama girişimi sayısına oranı	%...	≤ 2
Arama blokaj oranı		Bloke edilmiş aramaların, toplam aramalara oranıdır	%...	≤ 5
Aramanın kurulma süresi		En kısa sürede kurulan %95'lik aramanın kurulum süresi	... Saniye	≤ 10
Ortalama kanaat değeri		Kullanıcı tarafından algılanan ses kalitesi değeri	MOS	≥ 3,5/5
Fatura şikâyeti oranı		Abone şikayetlerinin olduğu fatura sayısının toplam fatura sayısına oranı	%...	≤ 1
Ön ödemeli hatlarda kredi şikâyeti oranı		Abone şikayetlerinin olduğu ön ödemeli abone sayısının toplam ön ödemeli abone sayısına oranı	%...	≤ 1
KMH tamamlanma oranı		Uçtan uca kısa mesaj teslim süresi içerisinde başarılı bir şekilde iletilen KMH sayısının gönderilen toplam KMH sayısına oranı	%...	≥ 95
		KMH için yapılan gözlem sayısı ve gözlemin yapıldığı zaman aralığı	... Adet ...Dönem	
Uçtan uca KMH teslim süresi		Uçtan uca en kısa sürede gönderilen %99'luk KMH'nin teslim süresi	... Saniye	≤ 15

EK 3 - İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILIĞI HİZMETİ SUNAN İŞLETMECİLER

İLGİLİ DÖNEM :
İŞLETMECİNİN ADI - UNVANI :
İŞLETMECİNİN YETKİLENDİRME TÜRÜ :

Hizmet Kalitesi Ölçütü	İlgili Veriler	Ölçüm Değeri	Hedef Değerler
Veri aktarım hızı	Ortalama veri aktarım hızı	...(kbit/sn)	≥Duyurulan Bağlantı hızının %75'i
Bağlantı süresi	Tüm taleplerin en hızlı karşılanan %95'inin yerine getirilmesinde geçen süre	...Gün	≤ Taahhüt edilen bağlantı süresi
Fatura şikâyeti oranı	Abone şikâyetlerinin olduğu fatura sayısının toplam fatura sayısına oranı	%...	≤ 1

EK 4 - SON KULLANICILARA HİZMET VEREN BÜTÜN İŞLETMECİLER

İLGİLİ DÖNEM :
İŞLETMECİNİN ADI :
İŞLETMECİNİN UNVANI :

Hizmet Kalitesi Ölçütü	İlgili Veriler	Ölçüm Değeri	Hedef Değerler
Ana menüde geçen süre ¹²	Sesli yanıt sistemi ana menüsünün toplam süresi.	... Saniye	≤ 45
Sesli yanıt sisteminde geçen süre	Alt menüde çağrı merkezindeki gerçek kişiye bağlanma seçeneğinin sunulduğu ana kadar geçen azami süre.	... Saniye	≤ 20
Müşteri hizmetleri için cevap verme süresi	20 saniye içinde cevaplanan aramaların yüzdesi	%...	≥ 80
Tüketici şikâyeti sıklığı	Aylık toplam şikâyet sayısının toplam abone sayısına oranı	%...	
Tüketici şikâyetleri çözüm süresi	En kısa sürede sonuçlandırılan % 80'lik dilim içerisindeki şikâyetlerin çözüm süresi	... Saat	≤ 24
	İşletmeci tarafından taahhüt edilen sürede çözümle sonuçlandırılan şikâyetlerin yüzdesi	%...	≥ 90

¹² Sesli yanıt sistemi kullanan işletmeci için geçerli ölçüt ve değerdir.

2.7.1. İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILIĞI HİZMETİ SUNAN İŞLETMECİLERE İLİŞKİN HİZMET KALİTESİ TEBLİĞİ

R.Gazete Tarihi : 17/2/2012

R.Gazete Sayısı : 28207

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Tebliğin amacı; mobil elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmeciler hariç elektronik haberleşme alt yapısı üzerinden internet servis sağlayıcılığı hizmeti sunan işletmecilerin, hizmet kalitesi ölçüt ve hedef değerlerinin tespiti ile ölçümlerinin yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Tebliğ, elektronik haberleşme alt yapısı üzerinden internet servis sağlayıcılığı hizmetinin, ulusal ve uluslararası hizmet kalitesi standartlarına uygun olarak sunulması amacıyla hizmet kalitesi ölçüt ve hedef değerlerinin belirlenmesi, ölçümlerinin yapılması ile denetimine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 12/9/2010 tarihli ve 27697 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Abone: Bir işletmeci ile elektronik haberleşme hizmetinin sunumuna yönelik olarak yapılan bir sözleşmeye taraf olan gerçek ya da tüzel kişiyi,

b) Abone hattı: Abone ile taşıma şebekesi arasındaki bağlantıyı sağlayan işletmeci sorumluluğundaki şebeke bileşenlerini,

c) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilen her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

ç) Elektronik haberleşme hizmeti: Elektronik haberleşme tanımına giren faaliyetlerin bir kısmının veya tamamının hizmet olarak sunulmasını,

d) ETSİ: Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsünü,

e) İSS: İnternet Servis Sağlayıcılığını,

f) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

g) Kullanıcı: Aboneliği olup olmamasına bakılmaksızın elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,

ğ) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

h) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

ı) Ölçüm dönemi: Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim aylarının birinci günleri ile başlayan üçer aylık zaman dilimini,

i) Ölçüt: Hizmetin kapsamı ve sınırları belirlenmiş ölçülebilir özelliğini, ifade eder.

(2) Bu Tebliğde geçen ve yukarıda yer almayan tanımlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ölçütler ve Uyulacak Kurallar

Veri aktarım hızı

MADDE 5 —(1) Veri aktarım hızı, kullanıcı ekipmanı ile test amaçlı belirlenmiş dosyanın indirilmesi ve/veya gönderilmesinde tespit edilen hız ifade eder.

(2) Veri aktarım hızı, test dosyasının boyutunun tam ve hatasız aktarım için geçen aktarım süresine bölünmesiyle kbit/sn cinsinden hesaplanır. Aktarım süresi, erişim ağının aktarımı başlatmak için gerekli bilgiyi aldığı anda başlar ve test dosyasının son verisini almasıyla sona erer.

(3) Veri aktarım hızına ilişkin ölçümler şunlardır:

- İndirme için ortalama veri aktarım hızı,
- İndirme için veri aktarım hızı standart sapması,
- Tüm indirme işlemlerinin en hızlı %95'inin gerçekleştirilmesinde ulaşılan hız,
- Gönderme için ortalama veri aktarım hızı,
- Gönderme için veri aktarım hızı standart sapması,
- Tüm gönderme işlemlerinin en hızlı %95'inin gerçekleştirilmesinde ulaşılan hız,
- İndirme işlemleri için yapılan gözlem sayısı,
- Gönderme işlemleri için yapılan gözlem sayısı.

(4) Üçüncü fıkranın (c) ve (e) bentlerinde belirtilen ölçümler için ek-1'de yer alan açıklamalar dikkate alınır.

(5) Veri aktarım hızı ölçütüne eksik ve/veya hatalı aktarımlar dahil değildir.

(6) Veri aktarım hızı ile ilgili ölçümler, ölçüm döneminde yer alan her bir ay için örnekleme esasına dayalı test bağlantısı gözlemleri üzerinden yapılır.

(7) Örnekleme yapılırken, üçüncü fıkranın (a), (b), (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen her bir ölçüm için gözlem sayısının belirlenmesinde ek-2, gözlem yerinin belirlenmesinde ise ek-3 kullanılır. Söz konusu ölçümler, ek-4'te yer alan kurulumla göre en az indirilmede 15 Mbyte gönderilmede ise 5 Mbyte büyüklüğünde test dosyası kullanılarak yapılır.

(8) Fiber internet, xDSL, kablo internet gibi bağlantı çeşitleri için verilen hizmetlere ilişkin ölçüm sonuçları ayrı ayrı gruplandırılarak raporlandırılmalıdır.

Bağlantı süresi

MADDE 6 —(1) Bağlantı süresi; işletmecinin geçerli bir bağlantı talebi aldığı günden, aboneye hizmeti çalışır durumda verdiği güne kadar geçen süredir.

(2) Bağlantı süresi;

- Tüm resmi tatiller de dâhil olmak üzere gün cinsinden ölçülür.
- Abonelik sözleşmesinin imzalandığı andan itibaren başlar.
- Abonenin işletmeciden birden fazla hizmet talep etmesi veya birden fazla yer için bağlantı talebinde bulunması durumunda her bir hizmet talebi veya bağlantı talep edilen yer için ayrı ayrı ölçülür.

(3) Bağlantı süresi ölçütüne;

- İlk abonelik talebi,
- Mevcut bir aboneliğin başka bir kullanıcıya devredilmesi,
- Mevcut bir aboneliğe ilave olarak yeni bir abonelik talebi,
- Aboneye ilgili hizmetin sunulmasında kullanılan teknolojinin yenilenmesi dahildir.

(4) Bağlantı süresi ölçütüne;

- İptal edilen abonelik talepleri,

b) Bir abonenin işletmecisini değiştirdiği ve bağlantı süresini bildirmekten sorumlu yeni işletmecinin abone hattı olarak yerel ağa ayrıştırılmış erişim veya veri akış erişimi gibi toptan erişim yöntemlerini kullandığı durumlar,

c) Abonenin bağlantı için; ileri tarih talebinde bulunduğu, işletmeci ile bir tarih üzerinde anlaştığı, üzerinde anlaşılan zamanda bağlantı yapılacak adreste bulunmadığı, yanlış adres bildirdiği durumlar,

ç) Abonenin mülkiyetinde veya sorumluluğunda olan bir ekipmanı zamanında temin etmediği veya bu ekipmanın yetersiz olduğu durumlar,

d) İşletmecinin sorumluluğunda olmayan bina içi tesisatın yetersiz olduğu durumlar,

e) Abonelik nakil talepleri

dahil değildir.

(5) Bağlantı süresine ilişkin ölçümler şunlardır:

a) Tüm taleplerin en hızlı karşılanan %50'sinin yerine getirilmesinde geçen süre,

b) Tüm taleplerin en hızlı karşılanan %95'inin yerine getirilmesinde geçen süre,

c) Tüm taleplerin en hızlı karşılanan %99'unun yerine getirilmesinde geçen süre.

(6) Bağlantı süresi ölçütüne ilişkin ölçümler, ölçüm döneminde yer alan her bir ay için verilerin tümü üzerinden, ek-1'de verilen açıklamalar dikkate alınarak yapılır.

(7) Fiber internet, xDSL, kablo internet gibi bağlantı çeşitleri için verilen hizmetlere ilişkin ölçüm sonuçları ayrı ayrı gruplandırılarak raporlandırılmalıdır.

Fatura şikâyeti oranı

MADDE 7 –(1) Fatura şikâyeti oranı; geçerli olup olmamasına bakılmaksızın, internet kullanım süresi, tarife, hizmet, indirimler, kampanyalar, vergi de dahil olmak üzere toplam tutar gibi hususların doğruluğu konularında bildirilen şikâyetlere konu fatura sayısının toplam fatura sayısına oranı olarak hesaplanır.

(2) Şikâyetin geçerliliğine, bağlantı tarihlerine veya şikâyet konusuna bakılmaksızın fatura ile ilgili tüm şikâyetler ölçümlere dâhildir.

(3) Fatura şikâyeti oranı ile ilgili ölçümlere, fatura bilgisi sorgulama ve arıza bildirimleri dahil değildir.

(4) Fatura şikâyeti oranı ile ilgili ölçümler, ölçüm döneminde yer alan her bir ay için verilerin tümü üzerinden yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yükümlülükler, Denetim, İdari Para Cezaları ve Diğer Yaptırımlar

Yükümlülükler

MADDE 8 – (1) Kurumumuz tarafından yayımlanan Üç Aylık Pazar Verileri Raporunda yıl sonu verilerinin yer aldığı dördüncü çeyrek için belirlenen İSS Pazar Paylarına göre pazar payı %4 ve üzerinde olan İSS'ler ve Kurumumuzla görev sözleşmesi imzalamak suretiyle kablo internet hizmeti sunan işletmeciler, bu Tebliğin ek-5'inde yer alan tablodaki ölçütlere ilişkin ölçümleri yapmak ve ilgili hedef değerleri ölçüm döneminde yer alan her bir ay için sağlamakla yükümlüdür.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasına göre yükümlü olan işletmeciler; her yılın Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim ayının sonuna kadar bir önceki ölçüm dönemine ilişkin olarak yapılan hizmet kalitesi ölçümlerini, ek-5'te verilen tabloyu da içeren bir rapor hazırlayarak Kuruma gönderir.

(3) Kurum, hizmet kalitesi ölçümlerine ilişkin raporların tamamını veya bir bölümünü yayımlama ve/veya yayımlatma yetkisine sahiptir. Kurum, her bir ölçüm dönemine ilişkin işletmeci tarafından Kuruma gönderilen hizmet kalitesi raporunu bir yıl boyunca işletmecinin internet ana sayfasından hizmet kalitesi ölçümleri bağlantısı aracılığıyla erişilebilecek şekilde yayımlatabileceği gibi söz konusu raporları kendi internet sayfasında da yayımlayabilir.

(4) Bu maddenin birinci fıkrasına göre yükümlü olan işletmeciler; hizmet kalitesi ölçümlerine ilişkin olarak raporlanan bilgilerin doğruluğunu sağlar, ilgili kayıtları on iki ay süreyle muhafaza eder ve istendiğinde Kuruma verir. Yanlış veya eksik olduğu tespit edilen veri veya kayıtlarda gerekli düzeltmeleri verilen sürede yapar.

(5) Birinci fıkraya göre ilk kez yükümlü olacak işletmeciler, dördüncü çeyrek Üç Aylık Pazar Verileri Raporunun yayımlanma tarihinden altı ay sonraki ilk ölçüm döneminden itibaren bu Tebliğin ek-5'inde yer alan tablodaki ölçütlere ilişkin ölçümleri yapmak, ilgili hedef değerleri ölçüm döneminde yer alan her bir ay için sağlamak ve hizmet kalitesi raporunu Kuruma ikinci fıkra da belirtilen sürelerde düzenli olarak göndermekle yükümlüdür.

(6) Birinci fıkraya göre yükümlülüğü sona eren ancak sonraki dönemlerde tekrar yükümlü olan işletmeciler; dördüncü çeyrek "Üç Aylık Pazar Verileri Raporu"nın yayımlanma tarihinden sonraki ilk ölçüm döneminden itibaren bu Tebliğin ek-5'inde yer alan tablodaki ölçütlere ilişkin ölçümleri yapmak, ilgili hedef değerleri ölçüm döneminde yer alan her bir ay için sağlamak ve hizmet kalitesi raporunu Kuruma ikinci fıkra da belirtilen sürelerde düzenli olarak göndermekle yükümlüdür.

(7) Dördüncü çeyrek Üç Aylık Pazar Verileri Raporunun bir ölçüm döneminin içinde yayımlanarak işletmecinin yükümlülüğünün sona ermesi durumunda işletmeci söz konusu döneme ait hizmet kalitesi ölçümlerini tamamlayarak bu döneme ilişkin raporu Kuruma gönderir.

(8) Bu maddenin birinci fıkrasına göre yükümlü olan işletmeciler; ölçümlere ilişkin ilgili mevzuatta yer almayan hususlarda ETSI EG 202 057-1ve ETSI EG 202 057-4 sayılı standartların güncel sürümlerini esas alır.

Denetim

MADDE 9 –(1) Kurum, bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre yükümlü olan işletmeciler tarafından bildirilen ve yayımlanan hizmet kalitesine ilişkin bilgilerin doğruluğunu veya işletmecilerin belirlenen hedef değerlere uyum sağlayıp sağlamadıklarını re'sen veya şikâyet üzerine denetleyebilir veya denetletebilir, konu ile ilgili olarak gerekli gördüğü her türlü bilgi ve belgeyi talep edebilir.

İdari para cezaları ve diğer yaptırımlar

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yükümlü olan işletmecilerin yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda 12/9/2010 tarihli ve 27697 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinin idari para cezaları ile diğer yaptırımlar başlıklı 9 uncu maddesi hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğde yer alan yükümlülükler Kurumumuzla görev sözleşmesi imzalamak suretiyle kablo internet hizmeti sunan işletmeciler için 1/1/2013 tarihinden itibaren başlar.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

2.7.2. ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE HİZMET KALİTESİ YÖNETMELİĞİ EK-4'ÜN UYGULAMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ

R.Gazete Tarihi : 17/3/2012

R.Gazete Sayısı : 28236

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 12/9/2010 tarihli ve 27697 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinin EK-4’üne uygun olarak çağrı merkezi hizmeti sunulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, son kullanıcılara çağrı merkezi hizmeti sunan ve bu Tebliğin 9 uncu maddesine göre yükümlü kılınan işletmecilerin ulusal ve uluslararası hizmet kalitesi standartlarına uygun olarak çağrı merkezi hizmeti sunmaları amacıyla hizmet kalitesi ölçüt ve hedef değerlerinin belirlenmesi, ölçümlerinin yapılması ile denetimine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 12/9/2010 tarihli ve 27697 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinin 5 ve 10 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Alt menü: Sesli yanıt sisteminin ana menüsünde yer alan başlıklardan birinin seçilmesi ile karşılaşılan ilk menüyü,

b) Alt menüde geçen süre: Ana menüde temel başlıklardan birini seçen son kullanıcının yaptığı tuşlama ile başlayan ve gerçek kişiye bağlanma seçeneğinin sunulduğu ana kadar sesli yanıt sisteminde geçen, saniye cinsinden ölçülen toplam süreyi,

c) Ana menü: İşletmecinin müşteri hizmetlerini arayan son kullanıcıyı karşılayan sesli yanıt sisteminde temel seçeneklerin yer aldığı ilk menüyü,

ç) Ana menüde geçen süre: Sesli yanıt sisteminin ana menüsünde geçen saniye cinsinden ölçülen toplam süreyi,

d) Geçerli olmayan şikâyet: Müşteri hizmetlerine bildirilmiş hizmet ve/veya telefon numarası, kimlik teyit bilgisi gibi gerekli bilgilerin veya şikâyet tanımında yer alan unsurlardan en az birinin eksik olduğu şikâyet bildirimini,

e) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme hizmeti sağlayan ve altyapısını işleten şirketi,

f) Kaçan arama: Sesli yanıt sisteminde gerçek kişiye bağlanmak için tuşlamanın yapıldığı, ancak herhangi bir görüşme gerçekleşmeden, işletmecinin sorumluluğunda olmayan nedenlerle sonlandırılan aramaları,

g) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

ğ) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

h) Müşteri hizmetleri: İşletmecinin sunmuş olduğu hizmetlere ilişkin olarak bilgilendirme ve yönlendirme konularında kullanıcılara yardımcı olan çağrı merkezi hizmetlerini,

i) Müşteri hizmetleri için cevap verme süresi: Çağrı merkezindeki gerçek kişiye bağlanmak üzere sesli yanıt sisteminde yapılan son tuşlamadan çağrı merkezindeki gerçek kişinin hizmet talep eden kullanıcıyı cevapladığı ana kadar geçen ve saniye cinsinden ölçülen süreyi,

j) Ölçüm dönemi: Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim aylarının birinci günleri ile başlayan üçer aylık zaman dilimini,

k) Sesli yanıt sistemi: Son kullanıcıların müşteri hizmetlerine bağlandıktan sonra ana menü ve alt menüde işlem yapmak istediği konulara ait olarak bilgi alma, bilgi verme, talep ve şikâyetleri alma ve ilgili müşteri hizmetleri temsilcisine yönlendirme amacı ile oluşturulan otomatik cevap sistemini,

l) Son kullanıcı: Elektronik haberleşme hizmeti ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlamayan gerçek veya tüzel kişileri,

m) Şikâyet: Son kullanıcı veya abone tarafından, yararlanılan elektronik haberleşme ürün veya hizmetleri için, düzeltici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi beklentisi ile işletmecinin telefonla erişilebilen müşteri hizmetlerine iletilen problemi,

n) Tüketici şikâyetleri çözüm süresi: Şikâyetin alındığı andan çözümlendiği ana kadar geçen, geçerli olmayan şikâyetlerin dâhil olmadığı ve saat cinsinden ölçülen süreyi,

o) Tüketici şikâyeti sıklığı: Konusuna ve geçerliliğine bakılmaksızın işletmecilere iletilmiş tüm şikâyetlerin dâhil olduğu abone başına düşen aylık şikâyet sayısını ifade eder.

(2) Bu Tebliğde geçen ve yukarıda yer almayan tanımlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

(3) Bu Tebliğde son kullanıcı ve tüketici kavramları ile çağrı ve arama kavramları birbirinin yerine geçecek şekilde kullanılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Ölçütler ve Uylacak Kurallar

Ana ve alt menüde geçen süre

MADDE 5 – (1) Sesli yanıt sisteminin ana menüsünde geçen süreye, bu bölümde yapılan reklamlar, duyurular ve bilgilendirmeler dâhildir; ancak, kişiye özel ve/veya geçici bilgilendirmeler, ilgili mevzuat gereği yapılan bilgilendirme anonsları ile karşılama anonsları dâhil değildir. Kurum gerekli görmesi halinde karşılama anonslarının süresine ilişkin sınırlandırma getirebilir.

(2) Sesli yanıt sisteminin alt menüsünde geçen sürelerle, bu bölümlerde yapılan reklamlar, duyurular ve bilgilendirmeler dâhildir; ancak, ilgili mevzuat gereği yapılan bilgilendirme anonsları dâhil değildir.

(3) Sesli yanıt sisteminin ana menüsünde ve alt menüsünde geçen sürelerle, tüketicinin bilgi girişinde bulunması gereken dil seçeneği, güvenlik veya kimlik teyidi gibi işlemlerde geçen süreler dâhil değildir.

(4) İşletmeciler, sesli yanıt sisteminin her bir alt menüsünde, gerçek kişiye bağlanma seçeneğini sunmakla yükümlüdür. Sesli yanıt sisteminin ana menüsünde gerçek kişiye bağlanma seçeneğini sunan işletmecilerde alt menüde geçen süreye ilişkin EK-3'te yer alan hedef değeri sağlama yükümlülüğü aranmaz.

(5) İşletmeciler sesli yanıt sistemlerinde yer alan menülerin içeriklerini ve sürelerini kayıt altına almakla yükümlüdür. İçerik veya sürede değişiklik olması halinde, değişiklik yapılan içerik ve süre kayıtları, oniki ay süreyle saklanır.

(6) İşletmeciler, tüketici profiline bakmaksızın, farklı tüketici gruplarına sundukları sesli yanıt sistemlerindeki menüler için EK-3'te yer alan hedef değerlere uymakla yükümlüdür.

(7) Bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre raporlama yükümlülüğü bulunan işletmeciler, en uzun sesli yanıt sistemine ilişkin verileri bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen sıklıkla Kuruma bildirir.

Müşteri hizmetleri için cevap verme süresi

MADDE 6 – (1) Müşteri hizmetlerinde gerçek kişiye bağlanmak için yapılan tuşlamanın ardından ilgili mevzuat gereği yapılan bilgilendirme anonsları, müşteri hizmetleri için cevap verme süresine dâhil değildir.

(2) Gerçek kişiye bağlanmak için yapılan tuşlamanın ardından ilk yirmi saniye içinde kaçan aramalar ölçüme dâhil değildir. Bu hususu ispat yükümlülüğü işletmeciye aittir.

(3) Müşteri hizmetleri için cevap verme süresi ile ilgili ölçümler, ölçüm döneminde yer alan her bir ay için verilerin tümü üzerinden EK-1'de verilen açıklamalar dikkate alınarak yapılır.

(4) Bir ayda işletmecinin müşteri hizmetlerine gelen toplam çağrı sayısı, ondan önceki üç ayda gelen çağrı sayısı ortalamasının % 25 üzerinde ise ilgili aya ait ölçümler idari yaptırım kararına esas teşkil etmez.

Tüketici şikâyetleri çözüm süresi

MADDE 7 – (1) Tüketici şikâyetleri çözüm süresinin ölçümüne geçerli olmayan şikâyetler dâhil değildir. Bu konuda gerekli belge ve kayıtların tutulmasından ve gerekmesi halinde bu hususun ispatından işletmeci sorumludur.

(2) İşletmeci tarafından henüz sonuçlandırılmamış bir şikâyetin devamı niteliğinde aboneden gelen mükerrer şikâyetler yeni bir şikâyet olarak değerlendirilmez. Ancak, bir abonenin işletmeci tarafından sonuçlandırılan önceki şikâyetine dair yaptığı müteakip şikâyet yeni bir şikâyet olarak değerlendirilip ölçümlere dâhil edilir.

(3) Tüketici şikâyetleri çözüm süresine, işletmecinin şebekesi üzerinden hizmet sunan üçüncü kişilerden kaynaklanan gecikmeler dâhil; ancak, işletmecinin kusuru olmaksızın tüketicilerden veya üçüncü kişilerden kaynaklanan gecikmeler dâhil değildir. Bu hususu ispat yükümlülüğü işletmeciye aittir.

(4) Şikâyet ile ilgili çözümün işletmeci tarafından arama, kısa mesaj, e-posta gibi kanallardan tüketiciye bildirilmesi ile şikâyet sonuçlandırılır. İşletmecinin mevcut sistem ve altyapıları ile çözülmesi mümkün olmayan şikâyetlerde tüketiciye bilgi verilmesi ile şikâyet sonuçlandırılır. Bildirimin yapıldığına dair ispat yükümlülüğü işletmeciye aittir.

(5) Tüketici şikâyetleri çözüm süresi ile ilgili ölçümler, ölçüm döneminde yer alan her bir ay için ilgili ayda sonuçlandırılmış tüm şikâyet verisi üzerinden, EK-2'de verilen açıklamalar dikkate alınarak yapılır.

(6) Bir ayda işletmecinin müşteri hizmetlerine gelen toplam tüketici şikâyeti sayısı, ondan önceki üç ayda gelen tüketici şikâyeti sayısı ortalamasının % 25 üzerinde ise ilgili aya ait ölçümler idari yaptırım kararına esas teşkil etmez.

Tüketici şikâyeti sıklığı

MADDE 8 – (1) İşletmeciler, ilgili ölçüm döneminde, müşteri hizmetleri kanalıyla kendilerine iletilen tüketici şikâyeti sıklığına konu şikâyetleri belirledikleri konu başlıklarına göre tasnif eder ve EK-3'de yer alan ölçüm değerlerine uygun olarak hesaplar.

(2) İşletmeci tarafından henüz sonuçlandırılmamış bir şikâyetin devamı niteliğinde aboneden gelen mükerrer şikâyetler yeni bir şikâyet olarak değerlendirilmez. Ancak, bir abonenin işletmeci tarafından sonuçlandırılan önceki şikâyetine dair yaptığı müteakip şikâyet yeni bir şikâyet olarak değerlendirilip ölçümlere dâhil edilir.

(3) Tüketici şikâyeti sıklığına ilişkin ölçümler, ölçüm döneminde yer alan her bir ay için verilerin tümü üzerinden yapılır.

(4) Tüketici şikâyeti sıklığı ölçümlerinde kullanılacak toplam abone sayısı, ilgili ayın birinci günü toplam abone sayısı ile son günü toplam abone sayısının ortalamasının hesaplanması suretiyle elde edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yükümlülükler

MADDE 9 – (1) Çağrı merkezine ayda 300.000'in üzerinde çağrı gelen veya 200.000'in üzerinde abonesi bulunan işletmeciler, bu Tebliğin EK-3'ünde yer alan tablodaki ölçütlere ilişkin ölçümleri yapmak ve her yılın Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim ayının sonuna kadar bir önceki ölçüm dönemine ilişkin olarak yapılan hizmet kalitesi ölçümlerini EK-3'te verilen tabloyu içerecek şekilde bir rapor hazırlayarak Kuruma göndermekle yükümlüdür.

(2) Son kullanıcılara hizmet veren ve bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen çağrı adedine veya abone sayısına ulaşan işletmeciler ölçüm döneminde yer alan her bir ay için ana menüde geçen süre ve alt menüde geçen süre hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin EK-3'te belirlenen hedef değerleri sağlamakla yükümlüdür.

(3) Son kullanıcılara hizmet veren ve bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen çağrı adedine veya abone sayısına ulaşan işletmeciler ölçüm dönemi ortalaması için müşteri hizmetleri için cevap verme süresi ve tüketici şikâyetleri çözüm süresi hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin EK-3'te belirlenen hedef değerleri sağlamakla yükümlüdür. Ölçüm dönemi ortalaması, idari yaptırım kararına esas teşkil eden aylarda elde edilen ilgili hizmet kalitesi ölçütüne ilişkin ölçüm sonuçlarının aritmetik ortalaması alınarak elde edilir.

(4) Son kullanıcılara hizmet veren ancak bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen çağrı adedine veya abone sayısına ulaşamayan işletmeciler, çağrı merkezlerine gelen aylık toplam çağrı adedini ve abone sayısını Kurum tarafından istenmesi halinde sunulacak şekilde on iki ay süreyle muhafaza eder. Bu işletmeciler, çağrı merkezlerine ayda 300.000'in üzerinde çağrı gelmesi veya 200.000'in üzerinde aboneye ulaşmaları halinde bu Tebliğe uygun ölçüm yaparak Kurum tarafından talep edilmeksizin ilgili ölçüm dönemine ait raporu Kuruma göndermekle ve bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen usul ile hedef değerlere uymakla yükümlüdür.

Denetim

MADDE 10 – (1) Kurum, bu Tebliğ kapsamında yükümlü olan işletmeciler tarafından bildirilen ve/veya yayımlanan hizmet kalitesine ilişkin bilgilerin doğruluğunu veya işletmecilerin belirlenen hedef değerlere uyum sağlayıp sağlamadıklarını re'sen veya şikâyet üzerine denetleyebilir veya denetletebilir.

İdari para cezaları ve diğer yaptırımlar

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yükümlü olan işletmeciler tarafından yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi durumunda 12/9/2010 tarihli ve 27697 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinin 9 uncu maddesi hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ, 31/12/2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı yürütür.

EK-1

Müşteri Hizmetleri İçin Cevap Verme Süresi'nin Ölçüm Yöntemine İlişkin Açıklama

Bu ek, Tebliğde tanımlanmış olan "müşteri hizmetleri için cevap verme süresi" ölçümüne ilişkin açıklamaları içermektedir.

Söz konusu ölçüm yapılırken;

a: Müşteri hizmetleri birimine gelen aramaların toplamı.

b: Belirlenmiş olan eşik süre içerisinde gerçek kişi tarafından cevaplanan aramaların toplamı.

c: Eşik süre içinde kaçan aramaların toplamı.

belirlenir ve aşağıdaki formül yardımıyla ölçüm değeri (d) elde edilir:

$$\% d = (b / (a - c)) \times 100$$

Örnek: 20 saniye içerisinde cevaplanan aramaların yüzdesine ilişkin hesaplama.

· Bir ölçüm periyodunda müşteri hizmetleri birimine gelen aramalar Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Müşteri hizmetleri birimine gelen aramaların dağılımı

Arama Dağılımı	
Gelen arama sayısı (a)	1.150.000
Cevaplanan arama sayısı	900.000
Eşik süre (20 sn) içinde cevaplanan arama sayısı (b)	850.000
Eşik süre (20 sn)'yi aşan cevaplanan arama sayısı	50.000
Kaçan arama sayısı	250.000
Eşik süre (20 sn) içinde kaçan arama sayısı (c)	150.000
Eşik süre (20 sn)'yi aşan kaçan arama sayısı	100.000

· 20 saniye içerisinde cevaplanan aramaların yüzdesi = $(850.000 / (1.150.000 - 150.000)) \times 100 = \%85$

· Elde edilen %85 değeri hesaplanmak istenen değerdir.

EK-2

"En kısa sürede %" İfadesini İçeren Ölçüme İlişkin Açıklama

Bu ek, Tebliğde tanımlanmış olan "tüketici şikâyeti çözüm süresi" ölçümünde geçen "En Kısa Sürede Sonuçlandırılan %" ifadesinin açıklanması amacıyla hazırlanmıştır.

Söz konusu ifadenin yer aldığı ölçümlerde, ilgili ölçütte gözlemlenen olaylar ile ölçülen değerleri içeren ve küçükten büyüğe doğru sıralanan bir liste oluşturulur.

Gözlem sayısının istenilen yüzdesi, diğer bir ifade ile % d'i belirlenir. Elde edilen sonuçta tam sayı olmayan değerler bir üst sayıya tamamlanır.

Listede elde edilen sayı değerindeki sırada yer alan gözleme ilişkin ölçüm değeri hesaplanması istenilen değerdir.

Örnek: En hızlı sürede sonuçlandırılan % 80'lik dilim içerisindeki şikâyetlerin çözüm süresine ilişkin hesaplama

· Bir ölçüm periyodunda yapılan şikâyetler ve çözüm süresi Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: İlgili ölçüm periyodunda iletilen şikâyetler ve çözüm süreleri

Şikâyet	Çözüm Süresi (saat)	Şikâyet	Çözüm Süresi (saat)	Şikâyet	Çözüm Süresi (saat)
A	39	D	54	Ğ	22
B	53	E	17	H	15
C	23	F	29	I	19
Ç	11	G	36	İ	21

· Şikâyetlerin çözüm sürelerine göre küçükten büyüğe Tablo 2'deki gibi sıralanır.

Tablo 2: Sıralanmış arızalar ve giderilme süreleri

Sıra	Şikâyet	Çözüm Süresi (saat)	Sıra	Şikâyet	Çözüm Süresi (saat)	Sıra	Şikâyet	Çözüm Süresi (saat)
1.	Ç	11	5.	İ	21	9.	G	36
2.	H	15	6.	Ğ	22	10.	A	39
3.	E	17	7.	C	23	11.	B	53
4.	I	19	8.	F	29	12.	D	54

· Gözlem sayısı olan 12'nin %80'i hesaplanır. $12 \times (0,80) = 9,6 \approx 10$ elde edilir.

· Tablo 2'de 10 uncu sırada yer alan "A" şikâyetine ilişkin "39" değeri hesaplanmak istenen değerdir.

EK-3**Çağrı Merkezi Hizmetine İlişkin Hizmet Kalitesi Ölçüm Sonuçları Tablosu**

Yükümlü işletmecilere yönelik ölçüt ve hedef değerler.

Hizmet Kalitesi Ölçütü	İlgili Veriler	Ölçüm Değeri	Hedef Değerler
Ana menüde geçen süre	Sesli yanıt sistemi ana menüsünün toplam süresi.	... Saniye	≤ 45
Alt menüde geçen süre	Alt menüde, çağrı merkezindeki gerçek kişiye bağlanma seçeneğinin sunulduğu ana kadar geçen süre.	... Saniye	≤ 20
Müşteri hizmetleri için cevap verme süresi	20 saniye içinde cevaplanan aramaların yüzdesi	%...	≥ 80
Tüketici şikâyeti sıklığı	Aylık toplam şikâyet sayısının toplam abone sayısına oranı Adet %	
Tüketici şikâyetleri çözüm süresi	En kısa sürede sonuçlandırılan % 80'lik dilim içerisindeki şikâyetlerin çözüm süresi	... Saat	≤ 24
	İşletmeci tarafından taahhüt edilen sürede çözümle sonuçlandırılan şikâyetlerin yüzdesi	%...	≥ 90

2.8. KAMU KURUM VE KURULUŞLARI İLE GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLERİN ELEKTRONİK HABERLEŞME HİZMETİ İÇİNDE KODLU VEYA KRİPTOLU HABERLEŞME YAPMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 23/10/2010

R.Gazete Sayısı : 27738

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa göre kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin elektronik haberleşme hizmeti içinde kodlu veya kriptolu haberleşme sistemi üretimi, başvuru esasları, değerlendirilmesi, izin işlemleri, emniyet ve muhafaza tedbirleri, denetim, müeyyide ve kayıtlarının tutulmasında uygulanacak usul ve esaslar ile yapılacak iş ve işlemleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, elektronik haberleşme hizmeti içinde kodlu veya kriptolu haberleşme yapmaya yetkili Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Dışişleri Bakanlığı ile bu kurumlara ait kodlu veya kriptolu elektronik haberleşme sistemlerinin kullanıldığı kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler hariç, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

(2) Kurum düzenlemelerinde belirlenen ve işletilmesi için frekans tahsisine ihtiyaç duyulmayan özel amaçlar için tahsis edilmiş frekans bantlarında ve çıkış gücünde çalışan Kurumca onaylı telsiz cihaz ve sistemleri bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) İhtisas sahibi kuruluşlar: Kurum ile kodlu veya kriptolu elektronik haberleşme sistemleri konusunda protokol yapılan kurum, enstitüleri, üniversiteleri veya bilimsel araştırma-geliştirme çalışmaları yürüten kuruluşları,

b) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

c) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

ç) Kripto: Güvenli veri iletimi ve saklanması amacıyla mesajların şifrelenmesini,

d) Kripto Algoritması: Kriptografik işlemlerin şifreleme, şifre çözme, kimlik doğrulama ve benzeri diğer adımlarında kullanılan tüm matematiksel fonksiyonlar ve protokollerini,

e) Kripto Anahtarı: Bilginin kriptolanması ve çözülmesinde kullanılan ve algoritmaya uygulanan değişken karakter dizisini,

f) Kriptolu elektronik haberleşme: Kriptolu elektronik haberleşme cihazları ile kripto teknikleri kullanılarak gerçekleştirilen haberleşmeyi,

g) Kriptolu elektronik haberleşme cihazı: Dahili ve/veya harici yazılım ve donanım tabanlı kriptolama elemanı ile birlikte kullanılan telli veya telsiz elektronik haberleşme cihazını,

ğ) Kodlu haberleşme: Haberleşmenin üçüncü şahıslar tarafından anlaşılmaması için mesajların önceden üzerinde anlaşılmış bir koda göre değiştirilerek iletilmesini,

h) Milli kriptu cihazı: Milli Savunma Bakanlığınca üretim yapmasına yetki verilen kurumlarda ve Milli Kripto Klerans Belgesine sahip Türk vatandaşlarının geliştirilen, üretilen, kriptografik algoritma, protokol ve anahtar yönetim sistemlerinin güvenlik düzeyi yetkili bir kamu kurumunca onaylanmış cihazları,

ı) Telsiz: Aralarında herhangi bir fiziki bağlantı olmaksızın elektromanyetik dalgalar yoluyla açık, kodlu veya kriptolu, ses, veri vermeye, almaya veya yalnızca vermeye veya almaya yarayan sistemleri,

i) Üretici: Elektronik haberleşme cihazı imal eden, ıslah eden veya cihaza adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiyi, üreticinin Ülke dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı; ayrıca, cihazın satış ve/veya tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri cihazın güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kodlu veya Kriptolu Elektronik Haberleşme Hizmetleri İçin Başvuru, Değerlendirme, İzin İşlemleri, Emniyet ve Muhafaza Tedbirleri

Başvuru

MADDE 5 – (1) 5809 sayılı Kanunda belirtilen istisnai kurumlar haricindeki tüm kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla kodlu ve/veya kriptolu haberleşme yapabilir.

(2) Kodlu veya kriptolu haberleşme cihaz/sistem ithal veya imal edilmesi üretici tarafından yapılır. Üretici, imal veya ithal edeceği cihaz/sistemlere izin alabilmesi için;

a) İzin başvuru yazısı,

b) Kurulması planlanan haberleşme sisteminin türü (kara, deniz, hava, uydu) ve sistem özellikleri dikkate alınarak talep sahibi tarafından doldurulup imzalanmış iki nüsha ilgili Kurum Başvuru Formu,

c) Kullanılan kriptu tekniği/cihazı ile ilgili belgeler ve kullanılacak elektronik haberleşme sisteminin teknik özellikleri,

ç) Kripto algoritması ve anahtarı, anahtar üretme, dağıtma ve yükleme modülü/cihazı, bu amaçla kullanılan tüm yazılım/donanım, gerektiğinde şifrenin çözülmesine imkân tanıyan yazılım ve/veya donanım,

d) İki adet cihaz numunesi, var ise opsiyonel yazılımlar/donanımlar, aksesuarlar, ihtiyaç duyulması halinde bu cihazların testinde kullanılacak özel aparatlar,

e) Gerçek ve tüzel kişilerden; Ticaret Odası belgesi, Sanayi Odası belgesi, Ticaret Sicil Gazetesi örneği, dernek tüzüğü veya bunlara benzer bir faaliyet belgesi,

f) Gerçek ve tüzel kişileri temsile yetkili kişilerin imza sirküleri,

g) Tüzel kişileri temsile yetkili kişiler ile gerçek kişilerin adli sicil belgesi,

ğ) 24/3/2007 tarihli ve 26472 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliği (1999/5/AT) kapsamında yer alan cihazlar için aynı Yönetmeliğin Ek-2’sinde belirtilen teknik dosya içeriği,

ile birlikte Kuruma başvurur.

Değerlendirme

MADDE 6 – (1) Kodlu veya kriptolu elektronik haberleşme hizmeti cihaz/sistem üreticisinin başvuruları ;telsiz sistemleri bakımından 17/7/2009 tarihli ve 27291 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telsiz İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe, cihaz/sistemlerin piyasaya arzı, dağıtımı, piyasada bulunması ve hizmete sunulma aşamalarında ise Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliğine (1999/5/AT) göre değerlendirilir.

(2) Üretici veya üretici firmayı temsilen imza yetkisini haiz kişilerin adli sicil kayıtlarında Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Cumhuriyetin temel ilkelerine ve devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık veya 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlardan mahkûm olma durumu var ise yapılan başvuru reddedilir.

(3) Kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin yurtdışından yolcu beraberinde veya kesin dönüşte getirilen veya bireysel olarak ithal edilen veya posta ile gelen kodlu veya kriptolu haberleşme cihaz/sistemlerine, bu cihaz/sistemlere ait kod veya kriptona anahtarlarının Kuruma teslim edilmesi halinde, kullanma ve kurma izni verilebilir. Kurumdan izin alınmadan yapıldığı tespit edilen kodlu veya kriptolu haberleşmeler iletişime kapatılır ve ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunulur.

(4) Üretici tarafından yapılacak başvurularda ilgili mevzuata uygun görülmeyen kodlu veya kriptolu cihaz/sistem başvuruları reddedilir.

(5) Kurum tarafından ihtiyaç duyulması halinde kodlu veya kriptolu elektronik haberleşme sistemlerine ilişkin olarak bu konuda ihtisaslaşmış kuruluşlarla işbirliği yapılabilir.

(6) Yabancı devletlerin Türkiye’deki diplomatik temsilciliklerine münhasıran kendi hükümet merkezleri ile haberleşme yapmak veya kendi iç güvenlik amaçlarıyla kullanmak üzere karşılıklılık esaslarına bağlı olarak kodlu veya kriptolu elektronik haberleşme sistemi kurma ve işletme izni ile ilgili her türlü işlemler Dışişleri Bakanlığı tarafından değerlendirilir.

(7) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından kullanılan kodlu veya kriptolu haberleşme sistemlerinde tasarımı ve üretimi Türkiye’de yapılan milli kriptona cihazlarının kullanılması esastır.

İzin

MADDE 7 – (1) Kodlu veya kriptolu elektronik haberleşme hizmeti başvuruları Kurum tarafından değerlendirilir. Başvurunun kabul edilmesi durumunda kod veya kriptona Kuruma teslim edilir ve üreticiye izin verilebilir.

(2) Herhangi bir işletmeci tarafından işletilen elektronik haberleşme sistemi altyapısı kullanmayan bina, depo, garaj gibi lokal alanların içerisinde kodlu veya kriptolu haberleşme yapan sistemlere izin alınmasına gerek yoktur.

(3) Üretici, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, sahip olduğu kodlu veya kriptolu elektronik haberleşme sistemlerine ilişkin olarak Kurumdan izin almadan cihaz/sistemlerin teknik özelliklerinde donanım ve yazılım bazında herhangi bir değişiklik ve tadilat yapamaz. Yapılacak her türlü değişiklik ve tadilat işlemleri Kurum onayı ile yapılabilir. Cihaz/sistemlerin teknik özelliklerinde herhangi bir değişiklik ve tadilat yapıldığının tespit edilmesi halinde cihaz/sistem iletişime kapatılır ve ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunulur.

Emniyet ve muhafaza tedbirleri

MADDE 8 – (1) Kodlu veya kriptolu elektronik haberleşme cihaz/sistem kuran ve işleten kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, sistemlerinin yetkisiz kimselerin eline geçmesini ve yetkisiz kişilerce kullanılmasını engelleyici muhafaza tedbirlerini alır.

(2) Üreticiler tarafından Kuruma teslim edilecek olan kodlu veya kriptolu elektronik haberleşme cihaz/sistemlerine ait kod veya kripto algoritması ve anahtarları Kurum tarafından muhafaza edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim, Müeyyideler ve Kayıtlarının Tutulması

Denetim

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelikte düzenlenen yükümlülüklerle verilen izinlerin gereklerinin kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yerine getirilip getirilmediği, 5809 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi çerçevesinde denetlenir.

(2) Deniz yetki alanlarında denetim Sahil Güvenlik Komutanlığınca Kurum ile koordineli olarak yapılır.

Müeyyideler

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık halinde, kodlu veya kriptolu elektronik haberleşme cihazı/sistemi kullanıcı ve üreticileri için 5809 sayılı Kanunun 60 ve 63 üncü maddeleri uygulanır.

Kayıtlarının tutulması

MADDE 11 –(1) Üretici; kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilere ait piyasaya arz edilen cihaz bilgilerini (marka, model, seri numarası, cihaz türü, Uluslararası Mobil Cihaz Kimlik (IMEI) numarasını ve Tip Onay Kodu (TAC) numarasını) işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın son iş günü itibarıyla Kuruma elektronik ortamda ve yazılı olarak teslim eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 12 – (1) 6/3/2004 tarihli ve 25394 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kriptolu Telsiz Sistemleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

2.9. İNTERNET ALAN ADLARI YÖNETMELİĞİ

R.Gazete Tarihi : 7/11/2010

R.Gazete Sayısı : 27752

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve İlkeler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; “.tr” uzantılı İnternet alan adları yönetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 inci, 34 üncü ve 35 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Alan adı: “.tr” uzantılı İnternet alan adını,
- b) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığı,
- c) CENTR: Avrupa Ulusal Üst Düzey Alan Adı Kayıt Kurumları Konseyini,
- ç) ICANN: İnternet Tahsisli Adlar ve Sayılar Kurumunu,
- d) İnternet alan adı: İnternet üzerinde bulunan bilgisayar veya İnternet sitelerinin adresini belirlemek için kullanılan İnternet protokol adresini tanımlayan adları,
- e) İnternet alan adı sistemi: Okunması ve akılda tutulması kolay olan ve genelde aranan adres sahipleri ile ilişkilendirilebilen simgesel isimlerle yapılan adreslemede, karşılığı olan İnternet protokol adresini bulan ve kullanıcıya veren sistemi,
- f) İnternet protokol adresi: Belirli bir ağa bağlı cihazların birbirini tanımak, birbirleriyle iletişim kurmak ve veri alışverişinde bulunmak için kullandıkları İnternet Protokolü standartlarına göre verilen adresi,
- g) Kanun: 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununu,
- ğ) Tahsis kapalı adlar listesi: Alt alan adları ile mevzuata, kamu düzenine ve genel ahlaka aykırı olma gibi sebeplerle tahsisine izin verilmeyen alan adlarından oluşan listeyi,
- h) Tahsisli kısıtlı adlar listesi: Tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş alan adlarından oluşan listeyi,
- ı) Kayıt Kuruluşu (KK): Başvuru, yenileme, iptal gibi alan adları ile ilgili işlemlerin yapılmasına aracılık eden tarafı,
- i) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,
- j) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
- k) Rehber: Tahsisli alan adlarına ilişkin alan adı sahibinin iletişim bilgileri ile alan adının tahsis süresinin başladığı ve bittiği tarihler gibi bilgileri içeren bir veri tabanını,
- l) Rehberlik hizmeti: Rehberde bulunan verilerin kamuoyunun erişimine açık tutulması hizmetini,
- m) RIPE NCC: RIPE Şebeke Koordinasyon Merkezini,
- n) .tr ağ bilgi sistemi (TRABİS): “.tr” uzantılı internet alan adı sisteminin ve buna ait merkezi veri tabanının işletilmesine, rehberin oluşturulmasına, güncellenmesine ve rehberlik hizmetinin sunulmasına ve alan adı başvuru işlemlerinin gerçek zamanlı olarak yapılmasına imkân veren, tüm bu faaliyetlerin güvenli ve iş sürekliliğini sağlayacak şekilde gerçekleştirildiği sistemi,

o) Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcı (UÇHS): Alan adları ile ilgili ihtilafların çözüm sürecini hakemler veya hakem heyetleri vasıtasıyla yürüten kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını, üniversiteleri veya uluslararası kuruluşları, ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen ve yukarıda yer almayan tanımlar ve kısaltmalar için, ilgili mevzuatta yer alan tanımlar ve kısaltmalar geçerlidir.

İlkeler

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıda belirtilen temel ilkeler gözetilir:

- a) Objektif nedenler aksini gerektirmedikçe niceliksel ve niteliksel devamlılık, ayırım gözetmeme, düzenlilik, verimlilik, nesnellik, orantılılık, şeffaflık, kaynakların etkin kullanılması ve teknoloji bağımsız davranılması,
- b) Serbest ve etkin rekabet ortamının sağlanması ve korunması,
- c) Tüketici haklarının korunması,
- ç) Hizmet kalitesinin yükseltilmesinin teşvik edilmesi,
- d) Uluslararası uygulamaların ve standartların dikkate alınması,
- e) Alan adlarına yönelik uygulamaların ülke koşullarına uygun, etkin ve uzun vadeli çözümler olması,
- f) Makul koşullarda, kolaylıkla faydalanılabilecek uygulamaların teşvik edilmesi,
- g) Gerçek ve tüzel kişilerin talep ettikleri hizmet dışında herhangi bir hizmeti satın almak zorunda bırakılmaması,
- ğ) Üçüncü kişilerin haklarının korunması.

İKİNCİ BÖLÜM

Alan Adlarının Yapısı ve İlgili İşlemler

Alan adlarının yapısı

MADDE 5 – (1) Alan adlarının yapısı “a.b.tr” ve “a.tr” şeklindedir. Her iki yapıya özel hususlar bu Yönetmeliğin ekinde düzenlenmiştir.

Başvurulabilecek alan adları

MADDE 6 – (1) Başvuruda bulunulabilmesi için bir alan adının “a” kısmının;

- a) Yalnız harfler (a-z), rakamlar (0-9) ve tire (-) işaretinden oluşması,
- b) En az iki en fazla altmışüç karakter uzunluğunda olması,
- c) Tire (-) işareti ile başlamaması ve/veya bitmemesi,
- ç) Yalnızca üçüncü ve dördüncü karakterlerin birlikte tire (-) olmaması,
- d) Başkasına tahsisli olmaması,
- e) Tahsise kapalı adlar listesinde yer almaması gerekmektedir.

Alan adı başvurusu

MADDE 7 – (1) Alan adına sahip olmak üzere gerçek veya tüzel kişiler başvurabilirler. Birden fazla alan adı için başvuruda bulunulabilir.

(2) Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde yer alan koşulları karşılamayan alan adları için yapılan başvurular kabul edilmez.

(3) Kişiler başvuru için Kurumun İnternet sitesinde yer alan KK’lardan birini tercih ederler. Kişiler, tercih ettikleri KK’nın İnternet sitesinde yer alan başvuru formunu doldurmak suretiyle başvuruda bulunurlar. Başvuru formunun tam ve doğru olarak doldurulmaması halinde alan adı başvurusu kabul edilmez.

(4) Kişiler, başvuru sırasında, yanlışbilgi verme, üçüncü kişilerin haklarını ihlal etme gibi fiillerin hukuki sonuçları konusunda genel olarak bilgilendirilirler.

(5) Kişiler, başvuru sırasında, üçüncü kişilerin haklarını ihlal etmeyeceklerini, alan adını hukuka aykırı bir şekilde kullanmayacaklarını ve iptal veya feragat durumunda bu işlemlerin kendi lehlerine bir hak doğurmayacağını kabul ettiklerini beyan ve taahhüt ederler.

(6) KK, alan adı başvuru talebini almasını müteakip TRABİS üzerinden gerekli işlemleri yapar.

Alan adı tahsis

MADDE 8 – (1) Alan adı tahsisleri belgeli veya belgesiz olarak iki yöntemle yapılır.

(2) Belgesiz alan adı tahsis "ilk gelen ilk alır" kuralının geçerli olduğu tahsislerdir. İlk gelenin tespitinde, alan adı başvurusunun TRABİS'e ulaştığı zaman kaydı esas alınır.

(3) Belgeli alan adı tahsis, ilgili bilgi ve/veya belgelerin başvuru sahibi tarafından KK'ya verilmesini ve bu bilgi ve/veya belgelerin TRABİS'e ulaştırılmasını müteakip yapılan tahsislerdir. Belgeli olarak tahsis edilecek alan adları bu Yönetmeliğin ekinde düzenlenmiştir.

(4) KK'ların, TRABİS üzerinden başvuru işlemlerini tam ve doğru olarak tamamladıkları ve ücretini ödedikleri alan adları, başvuru sahiplerine tahsis edilir.

(5) Alan adı bir defada en az bir en fazla beş yıl süre için tahsis edilir.

Yenileme

MADDE 9 – (1) KK, alan adının tahsis süresinin bitmesine asgari üç ay kala alan adı sahibini asgari elektronik posta yoluyla bilgilendirir ve alan adı sahibinden yenileme işlemini gerçekleştirmesini talep eder.

(2) Sahip olduğu alan adının tahsisini yenilemek isteyen kişi, bu üç aylık süre içinde alan adının tahsisini yenilemek üzere bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde başvuruda bulunur. Bu talep doğrultusunda KK'nın TRABİS üzerinden gerekli işlemleri tamamlamasını ve yenileme ücretini ödemesini müteakip alan adı tahsis yenilenir.

(3) Tahsis süresinin sonuna kadar yenileme işlemi tamamlanmayan alan adının kullanımı iki ay süre ile durdurulur. Bu süre içinde alan adı sahibinin başvurusu üzerine alan adı tahsis işlemi yenilenir. Aksi halde alan adı yeniden tahsise açılır.

(4) Yenileme sonrası tahsis süresi beş yılı aşamaz. Bu beş yılın sonunda sahip olunan alan adının tahsis bu madde çerçevesinde yenilenebilir.

Feragat

MADDE 10 – (1) Kendisine tahsisli alan adını tahsis süresi bitmeden kullanmaya son vermek isteyen alan adı sahibi, alan adından feragat edebilir.

(2) Alan adı sahibi hizmet almakta olduğu KK'ya ait İnternet sitesinde yer alan ilgili formu tam ve doğru olarak doldurarak feragat talebini iletir. KK'nın TRABİS üzerinden gerekli işlemleri tamamlamasını müteakip feragat talebinin gereği yapılır.

(3) Alan adından feragat, alan adı sahibi lehine bir hak doğurmaz.

(4) Feragat edilen alan adı yeniden tahsise açılır.

İptal

MADDE 11 – (1) Alan adı tahsis aşağıda belirtilen durumlarda alan adı sahibi ve ilgili KK bilgilendirilerek TRABİS vasıtasıyla iptal edilir:

a) Alan adı sahibinin verdiği bilgilerin tam ve/veya doğru olmadığının tespit edilmesi,

b) Alan adının tahsise kapalı adlar listesine alınması,

c) Alan adı tahsisinin iptali ile ilgili UÇHS tarafından Kuruma iletilen hakem ya da

hakem heyeti kararının bulunması ve kararın uygulanması için Kurum tarafından belirlenen gerekli şartların mevcut olması,

ç) Alan adı tahsisinin iptaline yönelik bir mahkeme kararının bulunması.

Yeniden tahsis

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde yenileme için belirtilen sürenin sonunda yenileme için bir talep gelmemesi halinde ilgili alan adı yeniden tahsise açılır ve bu alan adının tahsise açıldığı bilgisi Kurumun İnternet sitesinde yayımlanır. Ancak yeniden tahsise açılan bu alan adları için bir ay süre ile başvuru talebi alınmaz.

(2) Alan adının kara listeye alınma gerekçesi dışında başka bir gerekçeyle iptal edilmesi ve sahibinin alan adından feragat etmesi gibi durumlarda ilgili alan adı yeniden tahsise açılır ve bu alan adının tahsise açıldığı bilgisi Kurumun İnternet sitesinde yayımlanır. Ancak yeniden tahsise açılan alan adları için üç ay süre ile başvuru talebi alınmaz.

(3) Yeniden tahsise açılan alan adları için başvuruların alınması ve bu alan adlarının tahsisi bu Yönetmeliğin 7 nci ve 8 inci maddeleri çerçevesinde yapılır.

Satış ve devir

MADDE 13 – (1) Alan adları satılabilir veya devredilebilir.

(2) Satış veya devir işleminin gerçekleşmesi için hizmet alınan KK'nın İnternet sitesinde yer alan ilgili formun tam ve doğru olarak doldurulması gerekir. KK'nın, TRABİS üzerinden gerekli işlemleri tamamlaması halinde alan adının satışı veya devir işlemi doğrultusunda ilgili alan adı sahibi değişikliği gerçekleştirilir.

(3) Gerçek kişilerin ölüm, gaiplik, gaiplik karinesi gibi durumlarında alan adı yasal mirasçılara devredilebilir.

(4) Satılan veya devredilen alan adının kullanım süresi değişmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurumun Görevleri ve Yetkileri

Kurumun görevleri

MADDE 14 – (1) Kurumun görevleri aşağıda yer almaktadır;

a) TRABİS'i kurmak ve işletmek veya belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde TRABİS'in üçüncü bir tarafça kurulması ve işletilmesini sağlamak,

b) UÇHS'leri ve KK'ları belirlemek ve bunların iletişim bilgilerini İnternet sitesinde yayımlamak,

c) Alan adı tahsis ve yenilemesine ilişkin ücretler ile uyuşmazlık çözüm mekanizmasının işletilmesi ile ilgili işlemlere ilişkin ücretleri belirlemek ve gerektiğinde değişiklik yapmak,

ç) Tahsise açılacak veya kullanımına son verilecek alt alan adlarını belirlemek,

d) Belgeli tahsis edilen alt alanların tahsisinde istenecek belgeleri belirlemek,

e) Bu Yönetmelikte belirtilen veya Kurul tarafından belirlenen hallerle sınırlı olmak kaydıyla KK niteliğinde faaliyet yürütmek,

f) Alan adı ihtilaflarına ilişkin kendisine iletilen mahkeme kararlarını, UÇHS'nin kendisine ilettiği ihtilafla konu olan alan adları ile hakem veya hakem heyeti kararlarını İnternet sitesinde güncel olarak bulundurmak ve bu kararların gereğini yerine getirmek,

g) Kendisine iletilen talep ve şikâyetleri değerlendirmek ve mevzuat çerçevesinde gerekli tedbirleri almak,

ğ) Her yıl Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait faaliyet raporunu hazırlayarak Kurumun internet sitesinden ve gerekli olduğu hallerde diğer uygun araçlarla kamuoyuna duyurmak,

h) ICANN, RIPE NCC, CENTR gibi kuruluşlar nezdinde gerekli çalışmaları yürütmek.

Kurumun yetkileri

MADDE 15 – (1) Kurum, bu Yönetmelik çerçevesinde görev alanına giren hususlara ilişkin olarak;

- (a) Gerekli gördüğü düzenlemeleri yapmaya,
- (b) İlgili mevzuat çerçevesinde KK'ları ve UÇHS'leri denetlemeye yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt Kuruluşları

Kayıt kuruluşu

MADDE 16 – (1) Kurum, KK'ların taşıması gereken nitelikleri, uyması gereken kuralları ve diğer hususları tespit eder ve bunları internet sitesinden ve gerek olduğu hallerde diğer uygun araçlarla kamuoyuna duyurur.

(2) KK olmak isteyen taraflar Kurum'a başvuruda bulunurlar. Kurum tarafından gerekli şartları taşıdığı tespit edilen taraflara KK olarak faaliyette bulunabilmelerini teminen faaliyet belgesi düzenlenir.

Kayıt kuruluşlarının yükümlülükleri

MADDE 17 – (1) KK'lar;

- a) İlgili mevzuata uymakla,
- b) Kullandıkları cihaz ve sistemler ile sundukları hizmetlerin erişilebilirliğini, güvenliğini, güvenilirliğini, bütünlüğünü sağlamakla,
- c) Sundukları hizmetlerin kalitesi ve sürekliliği ile ilgili bir aksamanın yaşanmamasını sağlamakla ve bunun için yeterli sayıda nitelikli personel çalıştırmak ve gerekli teknik donanımına sahip olmakla,
- ç) Kişilere sundukları hizmetlere 7 gün 24 saat eşit erişim imkânı sağlamakla,
- d) Alan adı başvurusu ve diğer işlemler sırasında kişilerden tam ve doğru bilgiler almakla; bu bilgilerin güvenliğini ve gizliliğini sağlamakla; bu bilgileri güncellemekle, asgari yıllık olarak teyit etmekle, bilgi değişikliklerini TRABİS üzerinden Kuruma derhal bildirmekle, bu bilgileri Kurum ve yasal olarak yetkili kılınan taraflar haricinde hiçbir tarafa vermemekle ve alınma amaçları dışında kullanmamakla,
- e) Kendilerine yapılan alan adına ilişkin tahsis, yenileme, iptal gibi talepleri gerçek zamanlı ve TRABİS'te uygulanan yazılım standartlarına uygun olarak TRABİS'e iletmekle,
- f) TRABİS üzerinden yürüttükleri alan adına ilişkin işlemleri yerine getirirken gerekli özeni göstermekle,
- g) Kendilerinden hizmet alan ve almak isteyen kişileri; alan adına ilişkin başvuru, tahsis, yenileme, iptal, transfer gibi işlemlerle ilgili olarak bilgilendirmekle,
- ğ) Rehberlik hizmetine kendi İnternet siteleri üzerinden ücretsiz erişim imkânı sağlamakla,
- h) Alan adı ile ilgili işlemler dolayısıyla elde ettiği bilgi ve belgeleri alan adının kullanımının herhangi bir nedenle sona ermesinden itibaren en az 10 yıl süre ile saklamakla,
- ı) Faaliyetleri sona ereceği zaman KK'lar arası transfer işlemleri çerçevesinde gerekenleri yapmakla ve elindeki ilgili bilgi ve belgeleri Kuruma tam ve doğru olarak zamanında teslim etmekle,
- i) Her yıl Mart ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait faaliyet raporunu Kuruma sunmakla,
- j) Tanıtıcı bilgilerini, ilgili mevzuatı ve başvuru formunun örneğini kendisine ait ".tr" uzantılı alan adına sahip İnternet sitesinde ilgili tarafların ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak bulundurmamakla,
- yükümlüdür.

Kayıt kuruluşlarının faaliyetlerine son vermesi

MADDE 18 – (1) KK'lar, faaliyetlerini sona erdirecek olmaları halinde Kurumu asgar üç ay önceden bilgilendirirler.

(2) Kurum, bilgilendirilmesini müteakip KK'lar arası transfer işlemlerini derhal başlatır.

(3) KK'lar, faaliyetlerine son verecek olmaları dolayısıyla sebep olabilecekleri zararlardan sorumlu olur.

Kayıt kuruluşlarının faaliyetlerine son verilmesi

MADDE 19 – (1) KK'nın ilgili mevzuat hükümlerine uymaması, yükümlülüklerini yerine getirmemesi, aranan nitelikleri yitirmesi gibi hallerde faaliyetlerine Kurum tarafından son verilebilir.

(2) Bu durumda Kurum derhal KK'lar arası transfer işlemlerini başlatır.

(3) KK'lar, faaliyetlerine son verilecek olması dolayısıyla sebep olabilecekleri zararlardan sorumlu olur.

Kayıt kuruluşları arası transfer

MADDE 20 – (1) Alan adı sahipleri, talep etmeleri halinde, hizmet aldıkları KK'yı değiştirebilirler.

(2) Bir KK'nın faaliyetlerine son vermesi veya son verilmesi durumunda faaliyet gösteren diğer bir KK'ya zorunlu transfer gerçekleştirilir.

(3) KK'lar arası transfer işlemlerine ilişkin hususlar Kurum tarafından düzenlenir.

(4) KK'lar arası transfer işlemleri ile ilgili uyumsuzluklar Kurum tarafından değerlendirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Alan Adı Sahibinin Hak ve Yükümlülükleri

Alan adı sahibinin hakları

MADDE 21 – (1) Alan adı sahibi;

- a) Alan adını tahsis süresi boyunca kullanma,
- b) Alan adı tahsisini yenileme,
- c) Alan adından feragat etme,
- ç) Hizmet aldığı KK'yı değiştirme haklarına sahiptir.

Alan adı sahibinin yükümlülükleri

MADDE 22 – (1) Alan adı sahibi;

- a) İlgili mevzuata uymakla,
- b) KK'ya tam ve doğru bilgiler vermekle; bu bilgilerde meydana gelen değişiklikleri derhal hizmet aldığı KK'ya bildirmekle,
- c) Üçüncü kişilerin haklarını ihlal etmemekle,
- ç) KK'lar arası zorunlu transfer hallerinde bilgilendirilmesini müteakip gereken işlemleri yapmakla yükümlüdür.

ALTINCI BÖLÜM

Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması

Uyuşmazlık çözüm mekanizması

MADDE 23 – (1) Alan adları ile ilgili ihtilaflar alternatif olarak UÇHS'ler tarafından işletilen uyuşmazlık çözüm mekanizması vasıtasıyla çözülür. Uyuşmazlık çözüm mekanizmasının işletilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir.

Uyuşmazlık çözüm hizmet sağlayıcı

MADDE 24 – (1) Kurum, UÇHS'lerin taşınması gereken asgari nitelikleri, uyması gereken kuralları ve diğer hususları tespit eder ve bunları internet sitesinden ve gerek olduğu hallerde diğer uygun araçlarla kamuoyuna duyurur.

(2) UÇHS olmak isteyen taraflar Kurum'a başvuruda bulunurlar. Kurum tarafından gerekli şartları taşıdığı tespit edilen taraflara UÇHS olarak faaliyette bulunabilmelerini teminen faaliyet belgesi düzenlenir.

(3) UÇHS'lerin, ihtilafların çözümü sürecini başarıyla yönetebilecek, idari ve teknik yetkinliği haiz olmaları ve olası ihtilaf konularında uzman yeterli sayıda hakemi listelerinde bulundurabilmeleri gerekir.

(4) Bu Yönetmelik veya Kurum tarafından belirlenen düzenlemeler çerçevesinde görev ve yükümlülüklerini yerine getirmeyen veya UÇHS olmak için aranan asgari nitelikleri kaybeden UÇHS'ler hakkında faaliyetlerine son vermek de dahil olmak üzere Kurum tarafından gerekli tedbirler alınır.

(5) UÇHS'ler en az bir ay önceden Kuruma bildirimde bulunmaları halinde ve hakemleri aracılığıyla yürütmekte oldukları uyuşmazlık çözüm süreçlerini karara bağlamak şartıyla faaliyetlerine son verebilirler. UÇHS'ler faaliyetlerine son vermeleri dolayısıyla sebep oldukları zararlardan sorumludurlar.

Uyuşmazlık çözüm mekanizmasına başvuru

MADDE 25 – (1) Uyuşmazlık çözüm mekanizmasına başvuru için;

a) İhtilaf konusu alan adının, sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adıyla da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olması ve

b) Alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmaması ve

c) Bu alan adının alan adı sahibi tarafından kötüniyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması

gerekmektedir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında yer alan üç şartın birlikte sağlandığını iddia eden şikâyetçi, uyuşmazlığın çözümü için UÇHS'lerden birini tercih ederek başvurusunu yapar. Şikâyetçi başvuruda bulunduğu UÇHS'nin kendisine kesin bir karar bildirmesine kadar aynı hususta başka bir UÇHS'ye başvuruda bulunamaz.

Hakemler

MADDE 26 – (1) UÇHS'lerin listelerinde yer alacak hakemlerin fikri mülkiyet hakları hukuku, marka hukuku, ticaret hukuku veya bilişim hukuku alanlarında uzman olması gerekir.

(2) Hakemler, uyuşmazlık konusu alan adına ve taraflarına ilişkin bağımsızlık ve tarafsızlıklarını gösterir yazılı beyanlarını UÇHS'ye sunmalarını müteakip çalışmaya başlarlar.

(3) Hakemlerin çalışmalarını kendilerine iletilen bilgi, belge ve delillerden oluşan dosya üzerinden yapmaları esas olup, gerek görülmedikçe, taraflar şahsen dinlenmez.

Kararın alınması

MADDE 27 – (1) Hakem veya hakem heyeti, ilgili mevzuat, içtihatlar ve yargı kararlarını da göz önüne alarak, şikâyetçi tarafın talebi doğrultusunda alan adlarının iptaline, şikâyetçi tarafa devrine veya şikâyetçi tarafın talebinin reddine karar verir. Hakem kurulunun kararları basit çoğunlukla alınır, çekimser oy kullanılamaz.

(2) UÇHS, kendisine iletilen kararı bir gün içinde Kuruma ve şikâyetle ilgili taraflara bildirir ve İnternet sitesinde yayımlar.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Ücretler

MADDE 28 – (1) Alan adları ile ilgili işlemler ve uyuşmazlık çözüm mekanizmasının işletilmesi ile ilgili işlemler ücreti mukabili gerçekleştirilir.

(2) Alan adı tahsis ve yenilemesine ilişkin ücretler KK'lar tarafından Kuruma ödenir. Bu ücretler Kuruma gelir olarak kaydedilir.

(3) KK'lar, Kurumca belirlenen ücretleri göz önüne alarak, alan adları ile ilgili olarak kişilerden alacağı işlem ücretlerini belirler.

(4) Kurum, sürdürülebilir rekabet ortamının sağlanmasını ve tüketici haklarının korunmasını teminen, gerektiğinde, KK'ların alan adları ile ilgili işlem ücretlerini de düzenleyebilir.

(5) UÇHS'ler, Kurumca belirlenen ücretleri üst sınır olarak esas alıp uygulayacakları işlem ücretlerini belirlerler. Kurum, gerektiğinde uyuşmazlık çözüm mekanizmasının işletilmesi ile ilgili işlem ücretlerine ilişkin alt sınırı da belirleyebilir.

(6) Alan adının iptali veya alan adından feragat edilmesi hallerinde ödenen ücretler iade edilmez.

(7) Uyuşmazlık çözüm mekanizmasına başvuru esnasında ödenen ücretler iade edilmez.

Rehberlik hizmeti

MADDE 29 – (1) Rehberlik hizmeti bilgilendirme amaçlıdır. Rehberde yer alacak bilgiler Kurum tarafından belirlenir.

(2) Rehberde sadece alan adı ile sorgulama yapılabilir.

(3) Rehberde sorgulama yapan kişiler edindiği bilgileri istem dışı elektronik posta göndermek, ticari faaliyette bulunmak gibi amaçlarla kullanmayacağını taahhüt eder.

(4) KK'lar rehberde yer alan bilgilerin istek dışı elektronik posta göndermek, ticari faaliyette bulunmak gibi amaçlarla kullanılmasını engellemek için mevcut teknolojik imkânlar çerçevesinde gerekli tedbirleri alırlar.

Yeni alt alan adlarının tahsise açılması

MADDE 30 – (1) Kurum tarafından tahsise açılmasına karar verilen yeni alt alan adları Kurumun İnternet sitesinden ve gerek olduğu hallerde diğer uygun araçlarla kamuoyuna duyurulur. Duyuruda alan adı tahsisinin belgeli ya da belgesiz yapılacağı da belirtilir.

(2) Belgeli tahsis edilecek yeni alt alan adlarının tahsisine ilişkin hususlar Kurum tarafından düzenlenir.

Tahsise kapalı adlar listesi

MADDE 31 – (1) Tahsise kapalı adlar listesine alınacak ve bu listeden çıkarılacak alan adları Kurum tarafından, gerekli görülmesi halinde konuyla ilgili uzmanların görüşüne de başvurularak belirlenir.

(2) Alan adının tahsise kapalı adlar listesine alınması ve bu listeden çıkarılması hallerinde varsa alan adı sahibi ve ilgili KK bilgilendirilir.

(3) Alan adının tahsise kapalı adlar listesinden çıkartılması halinde alan adı varsa sahibine iade edilir.

Tahsisi kısıtlı adlar listesi

MADDE 32 – (1) Tahsisi kısıtlı adlar listesine alınacak ve bu listeden çıkarılacak alan adları ile bu alan adlarının tahsisinin yapılacağı taraflar ve tahsiste istenecek bilgi ve/veya belgeler Kurum tarafından, gerekli görülmesi halinde konuyla ilgili uzmanların görüşüne de başvurularak belirlenir.

(2) Tahsisi kısıtlı adlar listesine alınan alan adının tahsisinin uygun taraflara yapılmadığı tespit edilirse alan adı ilgili taraflar bilgilendirilerek iptal edilir.

(3) Alan adının tahsisi kısıtlı adlar listesinden çıkartılması halinde alan adı varsa sahibine iade edilir.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik çerçevesinde TRABİS faaliyete geçene kadar mevcut işleyiş devam eder.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren en geç iki yıl içerisinde TRABİS faaliyete geçirilir.

(3) Orta Doğu Teknik Üniversitesi bünyesinde bulunan Nic.tr (".tr" Alan Adları Yönetimi) TRABİS'in en kısa sürede faaliyete geçmesi için gerekli desteği sağlamakla ve ilgili tüm bilgi ve belgeleri Kuruma aktarmakla yükümlüdür.

(4) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla tahsisli olan, bu tarihten TRABİS'in faaliyete geçmesine kadarki sürede tahsis edilen ve asgari bir KK faaliyete geçene kadarki sürede tahsis edilen alan adları tahsis sürelerinin sonuna kadar kullanılmaya devam eder.

(5) Mevcut işleyişte Orta Doğu Teknik Üniversitesi bünyesinde bulunan Nic.tr (".tr" Alan Adları Yönetimi) tarafından kayıt operatörü olarak belirlenmiş bulunan taraflardan KK olmak isteyenler TRABİS'in faaliyete geçmesinden sonraki altı ay içinde bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde gerekli işlemleri tamamlayarak KK olarak faaliyete başlarlar. Gerekli işlemleri tamamlamadığı için KK olamayan veya KK olmak istemeyen kayıt operatörleri bu süre sonunda faaliyetlerini durdururlar ve daha önce tahsis, yenileme ve benzeri işlemlerine aracılık etmiş oldukları alan adlarına ilişkin bilgi ve belgeleri Kuruma aktarırlar.

(6) Bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkrasında belirtilen alan adlarının sahipleri, TRABİS'in faaliyete geçmesinden sonra ve istemeleri halinde ilgili alan adının tahsis süresinin sona ermesinden önce veya tahsis süresinin sona ermesinden sonra sahip oldukları alan adına ilişkin işlemleri yapmak üzere, Kurumun İnternet sitesinde yer alan KK'lardan birini tercih ederler. Başvuru yapılan KK, ilgili bilgi veya belgeleri de temin ederek bu alan adı sahiplerini kimlik doğrulama dâhil gerekli işlemleri yapmak suretiyle sistemine kaydeder.

(7) Kişilerin alan adlarına ilişkin işlemleri asgari bir KK faaliyete geçene kadar TRABİS vasıtasıyla yerine getirilir.

Geçiş sürecinde satış ve devir

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süre boyunca alan adları satılamaz ancak aşağıda belirtilen durumlarda başkalarına devredilebilir;

a) Gerçek kişilerin ölüm, gaiplik, gaiplik karinesi gibi durumlarında alan adı yasal mirasçılara devredilebilir.

b) Tüzel kişiler, sahip oldukları alan adını birleşme, devralma gibi sebeplerle devredebilirler.

c) Marka ve/veya patent sahibi gerçek ve/veya tüzel kişiler bu marka ve/veya patent ile ilgili haklarını devretmeleri durumunda sahip oldukları marka ve/veya patente ilişkin alan adlarını da devredebilirler.

ç) Fikir veya sanat eserlerinin kayıt ve tescilini yaptırmış olan gerçek ve/veya tüzel kişiler bu fikir veya sanat eserleri ile ilgili haklarını devretmeleri durumunda sahip oldukları fikir veya sanat eserlerine ilişkin alan adlarını da devredebilirler.

(2) Devir talebi hizmet alınan KK'nın İnternet sitesinde yer alan ilgili formun tam ve doğru olarak doldurulması suretiyle yapılır. KK'nın, TRABİS üzerinden gerekli işlemleri tamamlaması halinde alan adının devri gerçekleştirilir.

(3) Devredilen alan adının kullanım süresi değişmez.

"a.tr" yapısındaki alan adlarının ilk tahsisi

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) "a.tr" yapısındaki alan adlarının ilk tahsisi belgeli olarak Kurum tarafından düzenlenecek çerçevede yapılır.

(2) "a.tr" yapısındaki alan adlarının ilk tahsisinde alınacak başvuru ücretleri Kurum tarafından belirlenir.

(3) İlk tahsis işlemlerinde, sırasıyla, kamu kurum ve kuruluşlarına, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait kuruluşlara, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarına, kamuya yararlı dernekler ve vakıflar ile işçi ve işveren meslek kuruluşlarına öncelik verilir.

Yürürlük

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmeliğin;

- a) 13 üncü maddesi TRABİS'in faaliyete geçmesinden üç yıl sonra,
- b) 14 üncü, 15 inci ve 24 üncü maddeleri ile Geçici Madde 1'i yayımı tarihinde,
- c) Geçici Madde 3'ü TRABİS'in faaliyete geçmesinden oniki ay sonra,
- ç) Diğer maddeleri TRABİS'in faaliyete geçtiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma Bakanı yürütür.

EK

Alan Adlarının Yapısı ve Belgeli Tahsis Edilen Alt Alanlar

1. Tanımlar

“a.b.tr” ve “a.tr” yapısındaki İnternet alan adlarında;

Ülkemizin ISO (International Organization for Standardization –Uluslararası Standardizasyon Örgütü) 3166 standardı ile belirlenen ve İnternet alan adlarında kullanılan kodunu

“tr” uzantılı İnternet alan adları altında tanımlanan alt alan adlarını

Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde kişilerin serbestçe belirlediği alanı ifade eder.

2. Alt Alanlar

“tr” altında tanımlanan alt alanlar aşağıda belirtilmiştir.

“.com”	“.net”	“.biz”	“.info”	“.bbs”
“.nam”	“.org”	“.web”	“.gen”	“.av”
“.tv”	“.dr”	“.k12”	“.tel”	“.bel”
“.gov”	“.edu”	“.pol”	“.tsk”	

3. Belgeli Tahsis Edilen Alt Alan Adları

Aşağıda yer alan alt alanlar belirtilen taraflara Kurumun belirleyeceği belgeler karşılığında tahsis edilir.

Alt Alan	Tahsis Edilecek Taraf
“.av”	Türkiye Barolar Birliğine kayıtlı serbest avukatlar, hukuk büroları ve avukatlık ortaklıkları
“.bel”	İçişleri Bakanlığı kayıtlarında yer alan belediyeler
“.dr”	Türk Tabipler Birliğine kayıtlı tıp doktorları, doktor ortaklıkları, hastaneler ve Sağlık Bakanlığı birinci basamak sağlık kuruluşları
“.edu”	T.C. Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından tanınan yüksek eğitim kurumları
“.gov”	Kamu kurum ve kuruluşları
“.pol”	Emniyet Genel Müdürlüğü ve bünyesindeki birimler
“.k12”	Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından onaylanmış okul öncesi eğitim veren kreş, anaokulu, ilköğretim, lise ve dengi öğretim kurumları
“.tsk”	Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde yer alan birimler

2.9.1. İNTERNET ALAN ADLARI TEBLİĞİ

R.Gazete Tarihi : 21/8/2013
R.Gazete Sayısı : 28742

BİRİNCİ BÖLÜM **Genel Hükümler**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, 7/11/2010 tarihli ve 27752 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İnternet Alan Adları Yönetmeliği kapsamında kayıt kuruluşlarının belirlenmesine, faaliyet göstermelerine ve “.tr” uzantılı internet alan adlarının yaşam çevrimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, İnternet Alan Adları Yönetmeliğinin 14 üncü, 15 inci, 16 ncı ve 17 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Güvence bedeli: Bir kayıt kuruluşunun herhangi bir nedenle faaliyetine son vermesi veya verilmesi gibi durumlarda internet alan adı sahiplerinin yeni kayıt kuruluşuna transferi, bilgi ve belgelerin TRABİS’e aktarılması, kayıt kuruluşunun TRABİS’e bağlantısından kaynaklanabilecek zararlar gibi durumlara karşılık kayıt kuruluşu başvurusunda alınan bedeli,
 - b) İnternet alan adı (İAA): “.tr” uzantılı internet alan adını,
 - c) İnternet alan adı dondurma: İnternet alan adı kaydında yer alan bilgilerin değiştirilmesine, internet alan adının satışına, devrine, feragatine ve Kayıt Kuruluşuna transferine izin verilmeyip yenilenmesine izin verilmesi halini,
 - ç) İnternet alan adı sahibi (İAAS): “.tr” uzantılı internet alan adı sahibini,
 - d) Kanun: 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununu,
 - e) Kayıt kuruluşu (KK): Başvuru, yenileme, iptal gibi alan adlarıyla ilgili işlemlerin yapılmasına aracılık eden tarafı,
 - f) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,
 - g) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
 - ğ) Rehber: Alan adı sahibinin iletişim bilgileri ile alan adının tahsis süresinin başladığı ve bittiği tarihler gibi bilgileri içeren veri tabanını,
 - h) Test izni: KK’ların ilgili sistemlerinin TRABİS ile teknik açıdan uyumlu çalışabilirliğinin test edilmesi için verilen izni,
 - ı) .tr ağ bilgi sistemi (TRABİS): “.tr” uzantılı internet alan adı sisteminin ve buna ait merkezi veri tabanının işletilmesine, rehberin oluşturulmasına, güncellenmesine ve rehberlik hizmetinin sunulmasına ve İAA başvuru işlemlerinin gerçek zamanlı olarak yapılmasına imkân veren, tüm bu faaliyetlerin güvenli ve iş sürekliliğini sağlayacak şekilde gerçekleştirildiği sistemi,
 - i) TRABİS-KK: İnternet Alan Adları Yönetmeliği veya Kurum tarafından belirlenen hallerle sınırlı olmak kaydıyla, Kurum tarafından belirlenen şartlarda, TRABİS bünyesinde faaliyet yürüten Kayıt Kuruluşunu,
 - j) Yetki kodu: KK tarafından her İAA için ayrı ayrı tanımlanan en az altı, en fazla on altı karakter uzunluğunda olan ve transfer işlemlerinde kullanılan şifreyi,
 - k) Yönetmelik: 7/11/2010 tarihli ve 27752 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “İnternet Alan Adları Yönetmeliği”ni,
- ifade eder.
- (2) Bu Tebliğde geçen ve yukarıda yer almayan tanımlar ve kısaltmalar için, ilgili mevzuatta yer alan tanımlar ve kısaltmalar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıt Kuruluşlarının Belirlenmesi

Ön yeterlilik şartları

MADDE 4– (1) KK olmak için başvuruda bulunan taraflar Ekte belirtilen formu doldurarak ön yeterlilik şartlarını taşıdıklarını belgelendirirler.

(2) Sunulan belgelerde KK adayının açık ve tam adı yer alır.

(3) Ön yeterlilik şartlarını taşımayan başvurular Kurum tarafından reddedilir.

Başvuru

MADDE 5– (1) KK olarak faaliyet göstermek isteyen ve Ekte belirtilen ön yeterlilik şartlarını taşıyan taraflar başvuru formunu doldurarak Kuruma sunar. Bu başvuruda yetmiş beş bin Türk Lirası güvence bedelini, ülkemiz bankacılık mevzuatına göre kurulmuş bir bankadan alınmış ve başvuru tarihi itibarıyla en az dört yıl süre ile geçerli kesin teminat mektubu olarak Kuruma sunar.

(2) Başvuru Kurum tarafından incelemeye alınır ve başvuru tarihinden itibaren en geç iki ay içerisinde sonuçlandırılır. Kurum gerekli görmesi halinde yerinde inceleme yapar.

(3) Başvurusu uygun bulunan taraflara test izni verilir. Başvurusu uygun bulunmayan taraflara gerekçesiyle birlikte Kurum tarafından bilgilendirme yapılır. Uygun bulunmayan hususların giderilmesi halinde tekrar başvuru yapılabilir.

Test süreci

MADDE 6– (1) Test izni verilen KK adayı;

a) Test sürecinde edineceği bilgileri üçüncü kişilerle paylaşmaz,

b) Test sürecinde, gerçek sistemden farklı bir test sistemi üzerinde işlem yapar,

c) Test izni verildiği tarihten itibaren en geç doksan gün içinde test sürecini tamamlar.

(2) Kurum, KK adayının kendi kusur veya ihmaliyle kaynaklanmayan sorunlar bulunması halinde ek süre verebilir.

(3) Kurum test sürecini başarılı bir şekilde tamamlayamayan adayın KK olmak için yapmış olduğu başvuruyu reddeder, bu durumu KK'ya gerekçesi ile birlikte bildirir ve teminat mektubunu iade eder.

Faaliyete başlama ve başvurunun yenilenmesi

MADDE 7– (1) KK adayına, test sürecinin başarılı bir şekilde tamamlandığının tespit edilmesini müteakip Kurum tarafından KK faaliyet belgesi verilir ve KK'nın adı Kurumun internet sayfasında KK listesi altında yayımlanır.

(2) KK bu yayımlanma tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde faaliyete başlar.

(3) KK faaliyet belgesi, KK adının Kurumun internet sayfasında yayımlanmasından itibaren otuz altı ay süreyle geçerlidir.

(4) Geçerlilik süresinin dolmasına asgari beş ay kala KK yeniden başvuru yapabilir. Bu başvuruda Kurum tarafından uygun görülmesi halinde test süreci işletilmeyebilir. Başvurunun kabul edilmesi halinde KK teminat mektubunu yenileyerek Kuruma sunar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt Kuruluşlarının Yükümlülükleri

Teknik altyapıya ilişkin kurallar

MADDE 8– (1) Kurum tarafından teknik altyapının unsurlarında ve TRABİS'e ilişkin teknik hususlarda değişiklik yapılması halinde KK, Kurum tarafından belirtilen süre içinde bu değişikliğin gereğini kendi altyapısında uygular.

(2) KK yazılım geliştirirken gerçek sistemden farklı bir test sistemi üzerinde işlem yapar.

Personel

MADDE 9– (1) KK yürütmekte olduğu faaliyete uygun nitelik ve nicelikte idari ve teknik personel çalıştırır.

Güvenlik

MADDE 10– (1) KK kendi sistemlerinin ve TRABİS ile yaptığı ağ bağlantısının güvenli olması için gerekli tedbirleri alır.

(2) Bu güvenliğe ilişkin herhangi bir ihlal veya ihlal şüphesi olması durumunda KK derhal tedbir alır ve TRABİS'i bilgilendirir.

(3) KK'nın TRABİS'in bütünlüğüne, gizliliğine, güvenliğine, erişilebilirliğine zarar verdiği ya da verme ihtimali bulunduğu hallerde, Kurum KK'nın TRABİS'e erişimini geçici bir süre için veya sürekli olarak durdurabilir. Bu durumda TRABİS, KK'yı bilgilendirir.

(4) KK internetin istikrarını veya operasyonel bütünlüğünü bozacak işlemler yapmaz.

(5) KK kendi yetkili personeli dışında hiçbir tarafın TRABİS'e erişimine izin vermez.

(6) KK İAAS'ye ve İAA başvuru sahiplerine hizmetlerini 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde yetkili elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından alınmış sertifika marifetiyle ve uluslararası geçerliliği olan güvenli teknolojiler kullanan internet sayfasından sunar.

(7) KK kullandığı cihaz ve sistemler ile sunduğu hizmetlerin bütünlüğünü, gizliliğini, güvenliğini ve erişilebilirliğini sağlar.

(8) KK kullandığı ödeme sistemlerinde ilgili mevzuatta yer alan ve diğer tüm güvenlik tedbirlerini alır.

Verilerin saklanması ve paylaşılması

MADDE 11– (1) KK tahsisine aracılık ettiği İAA'lara ilişkin bilgi ve belgeler ile bu İAA'lar için bünyesinde yürütülen tüm iş ve işlemlerin kayıtlarını (log) günlük olarak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa uygun zaman damgası ile korumak suretiyle faaliyeti boyunca saklar. KK İAA'nın kullanımının herhangi bir nedenle sona ermesinden sonra en az on yıl süre ile bu bilgi ve belgelerin saklanması sağlar.

(2) KK bu bilgileri ve elektronik belgeleri en az saatte bir olacak şekilde yedekler. KK bu yedekleri farklı bir yerleşkede ve en az asıl veriler kadar güvenli şartlarda saklar. KK kendi yerleşkesindeki verilerin yanında farklı yerleşkedeki verilerin de güvenliğinden sorumludur.

(3) İAA'ya ilişkin olarak ilgili mevzuat gereğince bilgi ve belge isteme hakkına sahip devlet kurumları tarafından talep edilen her türlü bilgi ve belge KK tarafından ilgili kuruma sağlanır.

Bayi

MADDE 12– (1) KK İAA'lara ilişkin işlemleri üçüncü taraf olan bayiler aracılığıyla yürütebilir. Ancak Kurum sadece KK'nın TRABİS'e erişimine izin verir.

(2) Bir bayi ile çalışılması ve bayi tarafından mevzuat hükümlerinin ihlal edilmesi durumunda söz konusu ihlalin KK tarafından yapıldığı kabul edilir.

(3) KK, bayisinin internet sayfasında, kendi adı ve iletişim bilgileri ile Kurum tarafından onaylı KK olduğu bilgisine yer verilmesini sağlar. KK kendi internet sayfasında bayilerini ilan eder.

Diğer yükümlölükler

MADDE 13– (1) KK;

a) İAAS'nin İAA'ya sahip olmak için gerekli şartları kaybetmesi, İAAS'nin verdiği bilgilerin tam ve/veya doğru olmadığınin tespit edilmesi, İAAS'nin ilgili mevzuatı ihlal ettiğine ilişkin bilgi olması, İAA'nın tahsisinin iptaline yönelik mahkeme veya UÇHS kararı bulunması hallerinde TRABİS'e durum hakkında derhal bilgi vermekle,

b) İAA'ya ilişkin bir adli süreç veya uyuşmazlık çözüm süreci başlatıldığı yönünde bir bilgi aldığıında TRABİS'e durum hakkında derhal bilgi vermekle,

c) İAA ile ilgili işlemler dolayısıyla elde ettiği bilgi ve belgeleri ilgili mevzuat hükümleri dışında üçüncü taraflarla paylaşmamakla ve İAA işlemlerinin gereğini yerine getirmek dışında hiçbir amaç için kullanmamakla,

ç) Kurumun talep ettiği tüm bilgi ve belgeleri Kuruma derhal sunmakla,

d) Uyuşmazlık çözümü mekanizmasında KK'nın yapması gereken tüm yükümlölükleri titizlikle ve ivedilikle yerine getirmekle,

e) Kötü niyetli İAA tahsisine karşı tedbir almakla,

f) Transfer işlemleri için gereken süreci İAAS'nin kolaylıkla tamamlamasını sağlamakla,

g) Faaliyete geçmek için Kuruma yapmış olduğu başvuruda sunduğu bilgi ve belgelerde herhangi bir değişiklik meydana gelmesi halinde, bu değişiklikleri yedi (7) gün içinde Kuruma bildirmekle,

ğ) Her yıl Mart ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait faaliyet raporunu Kuruma sunmakla,

h) Devletin İAA strateji ve politikalarına uyum sağlamakla,

ı) Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına uymakla yükümlüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İnternet Alan Adı Yaşam Çevrimi

İnternet alan adı başvurusu

MADDE 14– (1) İAA başvuruları KK internet sayfasında yer alan elektronik başvuru formunun başvuru sahibi tarafından doldurulması suretiyle yapılır.

(2) KK, elektronik başvuru formunun başvuru sahibinden alınması sırasında;

a) Başvuru sahibinin;

1) KK'ya tam ve doğru bilgiler vereceğini, bu bilgilerde meydana gelebilecek değişiklikleri derhal KK'ya bildireceğini,

2) Üçüncü kişilerin haklarını ihlal etmeyeceğini,

3) İAA'yı hukuka aykırı bir şekilde kullanmayacağını,

4) İAA'ya ilişkin bir alternatif uyuşmazlık çözüm sürecinin başlaması durumunda buna katılacağını,

5) KK'lar arası zorunlu transfer hallerinde bilgilendirilmesini müteakip gereken işlemleri yapacağını,

6) Yönetmelikte ve ilgili mevzuatta geçen iptal hallerinde İAA'nın iptal edileceğini,

7) İptal veya feragat durumunda bu işlemlerin İAAS lehine bir hak doğurmayacağını,

8) Başvuru esnasında bildirdiği e-posta adresine yapılan bildirimlerin kendisine yapıldığını,

9) Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına uyacağını, kabul, beyan ve taahhüt etmesini sağlar.

b) Başvuru sahibine;

1) KK kimliği,

2) Kişisel bilgilerinin;

- i. Hangi amaçlarla işleneceği,
- ii. Yetkili kamu kurumlarına ve adli makamlara aktarılabilmesi,
- 3) Veri toplamanın yöntemi, hukuki sebebi ve muhtemel sonuçları,
- 4) Kişisel verilerini öğrenme hakkı olduğu,
- 5) Verdiği bilgilerin gerçeğe aykırı olması veya güncel olmaması durumunda düzeltme hakkı olduğu,
- 6) Alınması zorunlu ve ihtiyari olan bilgiler, konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.
- c) Başvuru sahibinden rehberde yer alacak bilgileri talep eder.
- (3) KK, aldığı İAA başvurularını derhal TRABİS'e iletir.
- (4) TRABİS gerekli görmesi halinde kontroller yapabilir ve başvuruyu reddedebilir.
- KK, başvuru sahibini başvurusunun ret gerekçesi konusunda derhal bilgilendirir.
- (5) TRABİS tarafından onaylanan başvuru sonrasında İAA kaydı veri tabanına girilir ve İAAS KK tarafından derhal bilgilendirilir.
- (6) KK, İAA tahsis yaparken başvuru sahibini İAA tahsis dışında başka bir hizmeti almak zorunda bırakmaz.
- (7) Belgeli tahsis gerektiren başvurularda uygulanacak usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir. KK belirlenen belgelerin doğruluğunu kontrol eder ve elektronik ortamda TRABİS'e iletir. Bu iletim belge kontrolü yapan KK yetkililerinin 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununda tanımlanan güvenli elektronik imzaları ile imzalanarak yapılır.
- (8) KK, İAA tahsisine ilişkin ödeme sürecinde, İAAS ödeme yetkilisi alanında beyan edilen bilgilerin ödemede kullanılan kredi kartı, havale gibi mekanizmalarda yer alan bilgiler ile aynı olmasını sağlamakla yükümlüdür. İAAS'nin ödeme yetkilisi değişikliği taleplerinde KK aynı doğrulamayı yapar.
- (9) KK İAA tahsis sürecinde İAAS'nin beyan ettiği e-posta adreslerini doğrular.
- (10) Başvuru sırasında İAA yazımında yapılan maddi hatalar İAA'nın tahsisine kadar düzeltilebilir. Başvuru süreci sonunda TRABİS'e iletilen ve tahsis yapılan İAA için maddi hata düzeltilmesi yapılmaz.

TRABİS'e gönderilecek veriler

MADDE 15– (1) KK başvuruların mevzuata uygun olduğunu kontrol ettikten sonra TRABİS'e iletir. KK başvuru ile birlikte rehberde yer alacak verileri ve Kurum tarafından istenebilecek diğer bilgi ve elektronik belgeleri de TRABİS'e gönderir. Bu bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde KK bunların güncel hallerini derhal TRABİS'e iletir.

(2) KK transferi gibi işlemlerde kullanılacak İAA'ya ilişkin yetki kodu İAA tahsis esnasında KK tarafından TRABİS'e iletilir.

İnternet alan adı sahiplerinin şikâyetlerinin değerlendirilmesi

MADDE 16– (1) KK, İAA başvuru sahibinin veya İAAS'nin UÇHS kapsamındaki hususlar hariç olmak üzere şikâyetlerini kabul eder. KK şikâyetin elektronik ortamda kolaylıkla yapılabilmesi için gerekli tedbirleri alır ve gelen şikâyetleri en geç bir ay içinde sonuçlandırır. Bu süre sonunda cevap alamayan kişiler şikâyetlerini Kuruma bildirir.

(2) KK, hakkında iletilen şikâyetlerin tahsisine aracılık ettiği toplam İAA sayısının yüzde 2'sini geçmemesi için gerekli tedbirleri alır.

(3) KK şikâyetleri almak ve analiz etmek için uygun sistemleri kurar. Bu sistemler vasıtasıyla asgari her altı ayda bir şikâyetlere ilişkin verileri analiz ederek sistematik problemleri tanımlar ve bu problemleri giderir.

(4) Bi şikâyete ilişkin her türlü bilgi ve belge 11 inci maddede yer alan verilerin saklanması yükümlülüğü çerçevesinde saklanır.

(5) Şikâyetlerin bildirilmesi ve çözümü ile ilgili ücret talep edilmez.

İnternet alan adı sahiplerinin bilgilendirilmesi

MADDE 17– (1) KK İAAS'lere aşağıdaki bilgileri İAA'ya ilişkin hizmetleri sunduğu internet sayfası üzerinden sağlamakla yükümlüdür;

- a) Kurumun internet sayfasında görüldüğü şekliyle KK'nın yasal/açık adı,
- b) Açık adresi, e-posta adresi, telefon numarası, faks numarası,
- c) İAA tahsislerinin ne kadar sürede tamamlanabileceği,
- ç) İAA tahsisi, iptali, yenilemesi, transferi gibi süreçler,
- d) İAAS'lere ve başvuru sahiplerine müşteri desteği verilmesi için KK çağrı merkezi bilgileri,

- e) İAAS'nin hakları,
- f) İAAS'leri etkileyen mevzuat, politika değişiklikleri veya KK'nın işleyişi ve süreçleri,
- g) Kurum tarafından talep edilmesi halinde İAAS'yi ilgilendiren konularda mevzuatta yapılan değişiklikler,

ğ) İAA'lar ile ilgili işlem ücretleri,

h) İAAS'nin talebi üzerine İAA hizmetlerini başka hizmetlerle bütünleşik olarak sunması halinde, İAA'ya ilişkin hizmetlerin yalın ücretleri.

(2) KK, İAAS'lere aşağıdaki bilgileri asgari e-posta ile sağlamakla yükümlüdür;

- a) İAAS'nin talebi üzerine kişinin kendi İAA kayıtları ile ilgili güncel ve doğru bilgiler,
- b) Birinci fıkranın (f) ve (g) bentlerinde geçen bilgiler.

Uyuşmazlık çözüm mekanizması

MADDE 18– (1) KK Kurumun belirlediği uyuşmazlık çözüm mekanizmasının işleyebilmesi için gerekli tüm tedbirleri alır.

(2) Uyuşmazlığa konu olan İAA uyuşmazlık çözüm süreci boyunca dondurulur.

Rehber

MADDE 19– (1) KK rehberdeki bilgilerin ve İAAS'den talep ettiği diğer bilgilerin doğru olmasını sağlamakla yükümlüdür.

(2) KK rehberdeki bilgilerin doğru olmadığı ya da değiştiği hakkında bir bilgi veya şikâyet alması durumunda, bilgilerin doğruluğunu kontrol eder ve rehberde gerekli güncellemeleri derhal yapar. Bu doğrulamanın yapılamadığı durumlarda ilgili İAA'nın dondurulmasını teminen TRABİS'e bilgi verir.

(3) KKİAAS'lerden rehberdeki bilgilerini kontrol etmelerini ve değişiklik varsa güncellemelerini talep eder. Bu talebi her yılın ocak ve haziran ayları içerisinde kendisinden hizmet alan tüm İAAS'lere iletir. KK, İAA'ya ilişkin bilgilerin yanlış olduğunun tespiti halinde İAA'nın iptal edileceğini ilgili talep içerisinde İAAS'ye bildirir. Söz konusu talep asgari e-posta yoluyla yapılır.

(4) KK bilgi değişiklikleri halinde derhal kendi kayıtlarında güncelleme yapar ve bunu TRABİS'e iletir.

(5) KK rehberde yer alan bilgilerin istek dışı e-posta göndermek, ticari faaliyette bulunmak gibi amaçlarla kullanılmasını engellemek için mevcut teknolojik imkânlar çerçevesinde gerekli tedbirleri alır.

(6) Rehberde aşağıdaki bilgilere yer verilir:

- a) Tahsisli İAA,
- b) Birincil ve ikincil ad sunucuların isimleri,
- c) İlgili KK bilgileri,
- ç) İAA'nın tahsis edildiği tarih,
- d) İAA'nın tahsis süresinin bitiş tarihi,
- e) İAAS'nin, idari, teknik ve ödeme sorumlularının adı ve e-posta adresleri,
- f) Varsa İAA'ya ilişkin uyuşmazlık durumu ve İAA'nın dondurulma durumuna ilişkin bilgi,

g) Rehber bilgisinin güncellenme tarihi.

(7) İAAS'nin talep etmesi halinde e-posta adresi alanında örnekalanadı@kayitkurulusu.com.tr gibi bir adres yer alır ve bu adrese gelen e-postalar KK tarafından İAAS'ye ait e-posta adresine iletilir.

(8) İAAS'nin e-posta adresi istek dışı e-postalara karşı korunur.

(9) İAAS'nin talep etmesi halinde telefon numarası, faks numarası ve açık adresi de rehberde yayımlanır.

(10) KK bu maddede belirtilen hizmetler için ücret almaz.

Ücretler

MADDE 20– (1) İAA işlemlerine ilişkin ücretler Yönetmeliğin 28 inci maddesi gerçevesinde Kurul tarafından düzenlenir.

Ücretlerin Kuruma ödenmesi

MADDE 21– (1) Kurum, İAA ücretlerini KK'dan ön ödemeli olarak alır. Bu ön ödemeler on bin Türk Lirası ve katları miktarında yapılır.

(2) İAA tahsis etme, yenileme gibi işlemlere ait ücretler yapılan ön ödeme miktarından düşülür. Bu miktarın beş bin Türk Lirasına düşmesi halinde TRABİS, KK'ya elektronik ortamda uyarı gönderir. Miktarın sıfır Türk Lirasına düşmesi halinde KK'nın ücrete tabi bir İAA işlemi yapmasına ve İAA transferinde alıcı olmasına izin verilmez.

(3) KK tarafından yapılan ön ödemeler Kuruma gelir olarak kaydedilir ve geri ödeme yapılmaz.

(4) KK'nın faaliyetine son vermesi veya verilmesi durumunda ilgili KK tarafından işlem yapılan tüm İAA'ların diğer KK'lara transferi gibi işlemlerin gerçekleşmesi akabinde bu işlemler için oluşan maliyet KK'dan tahsil edilir.

Satış, devir ve feragat

MADDE 22– (1) İAA satış işlemleri TRABİS'in faaliyete geçmesinden üç yıl sonra gerçekleştirilebilir.

(2) Devir işlemleri TRABİS'in faaliyete geçmesi ile birlikte gerçekleştirilebilir. Bu durumda KK aşağıdaki belgeleri başvuru sahibinden talep eder;

a) İAAS olan gerçek kişilerin ölümü, gaipliği veya gaiplik karinesi gibi durumlarında, başvuru sahibinin İAA'nın yasal mirasçısı olduğunu gösterir yetkili makamlardan alınmış belge,

b) İAAS olan tüzel kişilerin, bu İAA'yı birleşme, devralma gibi sebeplerle devredecek olması halinde birleşme veya devralmayı ispat eden belgeler,

c) İAAS ve marka/patent sahibi gerçek/tüzel kişilerin bu marka/patente ilişkin İAA'larını devredecek olması halinde marka/patent ile ilgili haklarını devrettiklerini ispat eden belgeler,

ç) İAAS olan fikir/sanat eserlerinin kayıt ve tescilini yaptırmış gerçek/tüzel kişilerin bu fikir/sanat eserlerine ilişkin İAA'larını devredecek olması halinde fikir/sanat eserleri ile ilgili haklarını devrettiklerini ispat eden belgeler.

(3) Satış veya devir işleminin gerçekleşmesi için hizmet alınan KK'nın internet sayfasında yer alan ilgili formun tam ve doğru olarak doldurulması gerekir. KK bilgi ve belgeleri kontrol eder, TRABİS üzerinden gerekli işlemleri tamamlar ve İAA'nın satışı veya devir işlemi doğrultusunda ilgili İAAS değişikliğini gerçekleştirir. KK, eski ve yeni İAAS'lere asgari e-posta yoluyla bilgi verir.

(4) Satılan veya devredilen İAA'nın tahsis süresi değişmez.

(5) İAASİAA'dan feragat etme hakkına sahiptir. Feragat edilen günden itibaren İAA'nın kullanımı iki ay süreyle durdurulur. Bu süre içinde İAAS başvurusu üzerine İAA tahsis işlemi yenilenir. Aksi halde İAA yeniden tahsise açılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kayıt kuruluşları arası transfer

Genel hükümler

MADDE 23– (1) İAAS'ler, talep etmeleri halinde, hizmet aldıkları KK'yı değiştirebilirler.

(2) Mevcut durumda hizmet vermekte olan KK verici KK, İAA'nın transfer edilmek istendiği yeni KK ise alıcı KK olarak isimlendirilir.

(3) Transfer ücreti İAA'ya ilişkin Kurumun belirlediği bir yıllık tahsis ücretidir.

(4) Transfer neticesinde İAA tahsis süresine bir yıl eklenir. TRABİS, alıcı KK'nın TRABİS hesabından transfer ücretini düşer.

(5) Verici KK transfer işlemi için İAAS'den ücret talep etmez.

(6) Alıcı ve verici KK birden çok İAA'ya sahip İAAS'nin tek bir seferde tüm İAA'larını transfer edebilmesi imkânını sağlar.

Transfer

MADDE 24– (1) Transfer işleminde aşağıdaki süreç izlenir;

a) Hizmet aldığı KK'yı değiştirmek isteyen İAAS verici KK'nın internet sayfasından yetki kodunu talep eder.

b) Talebi müteakip verici KK yetki kodunu derhal İAAS'ye sunar.

c) İAAS bu kodu kullanarak alıcı KK'nın internet sayfasından başvuru yapar.

ç) Alıcı KK kendisine gelen başvuruyu TRABİS'e iletir.

d) Transfer şartlarının uygun olması halinde TRABİS talebi verici KK'ya iletir.

e) Verici KK yirmi dört saat içerisinde transfer talebine cevap verir. Bu süre içerisinde cevap verilmeyen talepler kabul edilmiş sayılır. Verici KK ancak Yönetmelik ve Tebliğle belirlenen durumlarda transferi reddedebilir. Bu cevapta reddin gerekçesi de bildirilir.

f) Durum hakkında TRABİS alıcı KK'yı, alıcı KK'da İAAS'yi bilgilendirir.

(2) Tüm KK'lar yetki koduna İAAS tarafından en az başvuru işlemi kadar kolay bir şekilde erişilmesi için internet sayfalarında gerekli tedbirleri alır. KK, İAAS'nin borcu bulunma ve benzeri gerekçelerle bu koda erişimini engelleyemez ve transfer talebini reddedemez.

Transferin reddi

MADDE 25– (1) TRABİS, alıcı ve verici KK'lar tarafından kendisine doğrulanmak üzere gönderilen kodun eşleşmemesi halinde transferi gerçekleştirmez.

(2) TRABİS;

a) İAA'nın ilk tahsisinin üzerinden altmış gün geçmemiş olması,

b) İAA'nın verici KK'ya transfer edilmesinin üzerinden altmış gün geçmemiş olması,

c) İAA tahsis süresinin bitmesine on beş günden az süre kalmış olması,

ç) İAA'nın dondurulmuş olması,

durumlarında alıcı KK tarafından gelen transfer talebini reddeder.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrasındaki ret gerekçeleri verici KK'nın faaliyetine son vermesi veya son verilmesi durumunda uygulanmaz.

(4) Bu maddenin ikinci fıkrasındaki ret gerekçeleri Yönetmeliğin Geçici 1 inci maddesinin altıncı fıkrası kapsamındaki geçişler için uygulanmaz.

Zorunlu transfer

MADDE 26– (1) Bir KK'nın faaliyetine son vermesi veya son verilmesi durumunda zorunlu transfer süreci başlatılır.

(2) Faaliyetine son veren veya verilen KK, İAA'lara ait bilgileri ve kendisine ait İAA'ları Kurumca belirlenen çerçevede TRABİS-KK'ya aktarır.

(3) TRABİS-KKİAAS'leri asgari e-posta yoluyla;

a) Yeni bir KK seçmeleri ve transfer işlemini başlatmaları,

b) TRABİS-KK'dan hizmet aldıkları süre boyunca transfer işlemi dışında herhangi bir işlem yapamayacakları, konularında bilgilendirir.

(4) TRABİS-KKİAA'nın yeni bir KK'ya transferinde verici KK olarak işlem yapar ancak yenileme işlemi yapmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Yeni Seviye İnternet Alan Adı Açılması

"a.tr" yapısındaki alan adlarının ilk tahsis

MADDE 27– (1) "a.tr" yapısındaki İAA'ların ilk tahsis işlemlerinden önce "a.tr" için

- a) "a.gov.tr" adresine,
- b) "a.edu.tr" adresine,
- c) "a.tsk.tr" adresine,
- ç) "a.bel.tr" adresine,
- d) "a.pol.tr" adresine,
- e) "a.k12.tr" adresine,
- f) "a.org.tr" adresine,

ücretsiz olarak yönlendirme yapılır.

(2) Birinci fıkranın (f) bendinde geçen "a.org.tr" başvurusunun değerlendirmeye alınması için İAAS'nin talep etmesi ve

- a) Kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşu,
 - b) Kamuya yararlı dernek veya vakıf,
 - c) İşçi veya işveren meslek kuruluşu,
- niteliklerinden birini haiz olduğunu belgelendirmesi gerekir.

(3) Birinci fıkranın farklı bentlerinde geçen adların "a" alanının aynı olması durumunda ilgili fıkranın üst bendinde geçen tarafa öncelik tanınır.

(4) Birinci fıkra hükmüne göre yönlendirilen İAA'lar satılamaz ve devredilemez. Bu İAA'lar yalnızca yönlendirilir. Bu İAA'lar kullanılarak internet yayımcılığı yapılamaz.

(5) Birinci fıkra hükmüne göre yapılan tahsis sonrasında marka sahipleri önceliği hükmü işletilir.

(6) Marka sahipleri önceliğinden sonra açık artırma yapılır.

(7) Açık artırma sonrasında müsait olan İAA'lar için "ilk gelen ilk alır" kuralı uygulanır. Bu İAA'lara ilişkin işlemlerin ücretleri Kurul tarafından belirlenir.

Yeni ikinci seviye internet alan adı açılması

MADDE 28– (1) İhtiyaç olması halinde "a.yeni.tr" yapısındaki yeni ikinci seviye alan adları Kurum tarafından tahsise açılır.

(2) Bu adların belgesiz olarak tahsis edilmesi halinde;

- a) İlk olarak marka sahipleri önceliği hükmü işletilir,
- b) Sonrasında açık artırma yapılır,
- c) Açık artırma sonrasında müsait olan İAA'lar için "ilk gelen ilk alır" kuralı uygulanır.

(3) "a.yeni.tr" yapısı için "yeni" ibaresi tahsise kapalı adlar listesine alınır.

(4) Bu adlara ilişkin usul ve esaslar ile işlem ücretleri Kurul tarafından belirlenir.

Marka sahipleri önceliği

MADDE 29– (1) "a.tr" yapısındaki İAA'ların ilk tahsisi ve yeni ikinci seviye İAA açılması hallerinde açık artırmadan önce marka sahiplerine ilgili adı tahsis etmeleri için öncelik tanınır. Bu önceliğe ve öncelik başvurusu ücretine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.

Açık artırma

MADDE 30– (1) Açık artırmaya Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları katılabilir.

(2) Açık artırmada aşağıdaki yöntem izlenir:

a) Açık artırma başvuru ücreti her bir İAA için ayrı ödenir. Bu ücret açık artırmanın kaybedilmesi hali de dâhil iade edilmez. Açık artırma başvuru ücreti Kurul tarafından belirlenir ve Kuruma ödenir.

b) Açık artırma bir ay boyunca devam eder. Teklif sahiplerinin kimlikleri gizli, en yüksek teklif açık tutulur.

c) Fiyat artırımı mevcut en yüksek teklifin yüzde onu kadar olur, küsurat bir üste yuvarlanır. Fiyat artırımını ilgili İAA açık artırmasına katılanlar yapabilir, en yüksek teklif sahibi fiyat artırımı yapamaz.

ç) Açık artırmanın sonlanmasını müteakip en yüksek fiyatı teklif eden kişi iki iş günü içerisinde teklif ettiği fiyatı öder ve İAA bu kişiye tahsis edilir.

d) İki iş günü içerisinde teklif edilen fiyatın ödenmemesi durumunda sırasıyla diğer teklifler değerlendirilir.

e) İAA tahsisatı açık artırma bitiş gününden itibaren altı ay süreyle geçerlidir.

f) İAAS altı ay içerisinde bir KK seçerek transfer yapar. Bu transferde 25 inci maddenin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerindeki hükümler uygulanmaz. Alıcı KK İAAS'den transfer ücreti talep etmez. Transferi gerçekleştirilmeyen İAA'lar yeniden tahsise açılır.

(3) Açık artırma işlemlerinin tamamlanmasından sonra "ilk gelen ilk alır" kuralı uygulanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

İnternet alan adı depolama

MADDE 31– (1) Sadece son kullanıcıların talebi üzerine İAA tahsisi yapılır. KK, TRABİS'e olan elektronik bağlantısının otomatize imkânlarını kullanarak satış,devir ve benzeri amaçlarla kendi ve/veya ilişkisi bulunan üçüncü taraflar adına İAA başvurusu ve/veya tahsisi yapmak suretiyle İAA depolayamaz. KK, çalışanlarının İAA depolama yapmaması için gerekli tedbirleri alır.

(2) İAA depolandığı tespit edilen durumlarda depolanan tüm İAA'lar iptal edilir. KK'nın faaliyetine son verilir. Bu durumda KK'ya herhangi bir geri ödeme yapılmaz.

(3) KK'nın ve/veya KK ile ilişkisi bulunan üçüncü tarafların bizzat kendilerinin kullanacağı İAA'lar için başvurular diğer tüm başvuru sahiplerinin imkânları çerçevesinde yapılır.

Bilgi ve belge talepleri

MADDE 32– (1) KK;

a) İAAS erişim bilgilerini (IP adresi, zaman),

b) İşlem bilgilerini (tahsis, yenileme, güncelleme, transfer ve benzeri),

c) Ödeme bilgilerini

ve ilgili diğer bilgi, belge ve talepleri gerektiğinde karşılamak üzere ilgili mevzuatta geçen süreler boyunca saklar.

(2) KK, mevzuatları gereği bir İAA'ya veya İAAS'ye ait bilgilere ulaşma yetkisine sahip kamu kurumlarının ve adli makamların taleplerini karşılar.

Belgeli tahsis edilen alt alan adları

MADDE 33– (1) Yönetmeliğin Ekinde belirtilen belgeli tahsis edilecek alt alan adları ,başvuruların ilgili mercii tarafından onaylanması halinde tahsis edilir.

(2) Kurum gerekli görmesi halinde belgeli alt alan adlarına ilişkin Kurul Kararı ile düzenleme yapar.

Tahsis kapalı ve tahsis kısıtlı adlar listesi

MADDE 34– (1) Mevzuata, kamu düzenine, ülke güvenliğine, genel ahlaka, sağlığa ve emniyete aykırı olma gibi sebeplerle tahsisine izin verilmeyen adlar ile dünyadaki tüm üst seviye alan adları ve “.tr” altındaki ikinci seviye alan adları Tahsis Kapalı Adlar Listesine alınır.

(2) Tahsis Kısıtlı Adlar Listesi;

a) Tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş adlardan,

b) Şehir isimlerinden,

c) İnternet kullanıcılarını aldatmaya yönelik olarak hazırlanabilecek finans kuruluşları ve devlet kurumları adlarını içeren sahte İAA'ların tahsisini zorlaştırmak için bank, banka, finans, bakanlık gibi adlardan, oluşur.

Denetim ve yaptırımlar

MADDE 35– (1) Kurum KK'ları re'sen veya şikâyet üzerine denetlemeye yetkilidir. Yapılan denetimler sonucunda Yönetmelik veya ilgili diğer mevzuat hükümlerine aykırı faaliyet gösteren KK'lar için Kurum gerekli tedbirleri alır.

(2) Kurum, ihlalin niteliği, zararın büyüklüğü, ihlal neticesinde herhangi bir ekonomik kazanç elde edilip edilmemesi ve bu kazancın büyüklüğü, tekrarlanan veya devam eden ihlalin varlığı, geçmişte kurallara uyum, iyi niyet ve gönüllü bildirim gibi durumları dikkate alarak aykırılığın etkisini belirler.

(3) Aykırılığın etkisinin küçük olması durumunda uyarı yapılır, bu durum Kurum internet sayfasında yayımlanır.

(4) Aykırılığın etkisinin büyük olması durumunda;

a) Kurum gerekli görmesi halinde KK'nın faaliyetini askıya alır. Faaliyeti askıya alınan KK, İAA tahsis ve yenilemesi yapamaz ve transferde alıcı KK olamaz ancak diğer işlemleri devam ettirir. Bu durum Kurum internet sayfasında yayımlanır.

b) Kurum gerekli görmesi halinde KK'nın faaliyetine son verir. Faaliyetine son verilen KK;

1) Kurum internet sayfasında duyurulur ve KK listesinden çıkarılır,

2) Yeni İAA başvurusu kabul edemez, transferde alıcı KK olamaz ve

3) İşlem yaptığı İAA'lar için gerekli transfer işlemlerini derhal başlatır.

Zaman bilgisi

MADDE 36– (1) Bir İAA'ya ilişkin herhangi bir uyuşmazlıkta, TRABİS sisteminde kayıtlı bulunan zaman bilgisi esas alınır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 37– (1) Bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde Kurul Kararı ile düzenleme yapılır.

Belgeli olarak tahsis edilmekteyken belgesiz tahsis geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) TRABİS'in faaliyeti öncesinde belgeli olarak tahsis edilen “.com.tr”, “.net.tr” ve “.org.tr” alt alan adları TRABİS'in faaliyete geçmesi sonrasında belgesiz olarak tahsis edilmeye başlamadan bir ay önce İAAS adayları elektronik ortamda TRABİS'e talepten bulunur.

(2) Bu talepler içinden TRABİS'in faaliyete geçtiği an itibariyle müsait olan İAA'lar ön değerlendirmeye alınır.

(3) Ön değerlendirmede aynı İAA için birden fazla talep olması halinde ilgili İAA tahsis kapatılır ve bu İAA için daha sonra açık artırma yöntemi uygulanır.

(4) Tek talep gelen İAA ve hiçbir talep gelmeyen İAA'lar TRABİS'in faaliyete geçmesi ile birlikte "ilk gelen ilk alır" kuralı çerçevesinde tahsis edilir.

KK'sı olmayan İAAS'ler

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) TRABİS'in faaliyete geçtiği tarih itibariyle herhangi bir KK'sı bulunmayan İAAS'ler TRABİS üzerinden kendilerine bir KK seçerek ilgili İAA'yı transfer eder. Transferi gerçekleştirilmeyen İAA tahsis süresi sonuna kadar kullanımda kalır ancak KK vasıtası ile gerçekleştirilen işlemler yapılamaz. Tahsis süresinin sonunda İAA yeniden tahsise açılır.

Mevcut işleyişteki internet alan adlarının yetki kodu

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) TRABİS'in faaliyete geçmesinden önce

a) Orta Doğu Teknik Üniversitesi bünyesinde bulunan Nic.tr (".tr" Alan Adları Yönetimi) tarafından ve

b) Nic.tr'nin kayıt operatörleri tarafından

tahsis edilmiş İAA'lara ait diğer bilgilerin yanında yetki kodu da TRABİS'e iletilir.

TRABİS'in faaliyete geçmesi

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) TRABİS'in faaliyete geçebilmesi için gerekli işlemlerin tamamlanmasını müteakip bu durum Kurum tarafından internet sayfasında ilan edilir ve TRABİS faaliyete geçer.

Yürürlük

MADDE 38– (1) Bu Tebliğin;

a) 4 üncü, 5 inci, 6 ncı, 9 uncu, 10 uncu, 13 üncü, 20 nci ve 37 nci maddeleri ile Geçici 1 inci, Geçici 3 üncü ve Geçici 4 üncü maddeleri yayımı tarihinde,

b) Diğer maddeleri TRABİS'in faaliyete geçtiği tarihten itibaren, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39– (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul Başkanı yürütür.

EK: KK Başvuru Formu
Başvuru Yapan Şirket Anteti

Sayı : .../.../20...
Konu : İnternet Alan Adları Kayıt Kuruluşu Başvurusu

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMUNA

İlgi: 7/11/2010 tarihli ve 27752 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İnternet Alan Adları Yönetmeliği (Yönetmelik)

<Şirket İsmi> olarak ilgi Yönetmelik kapsamında Kayıt Kuruluşu (KK) olmak istemekteyiz. Bu başvuru ile;

1. Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatta belirtilen kurallara uyacağımızı, yükümlülükleri yerine getireceğimizi ve gerekli şartları sağlayacağımızı,
2. Sağladığımız tüm bilgi ve belgelerin doğru ve eksiksiz olduğunu,
3. Test izni verilmesi halinde test sürecinde edineceğimiz bilgileri üçüncü taraflarla paylaşmayacağımızı,
4. KK olarak faaliyet göstermemiz halinde Kurum’a, TRABİS’e, başvuru sahibine veya İAAS’ye ait bilgileri üçüncü taraflarla paylaşmayacağımızı,
5. Yükümlülüklerimizi yerine getiremememizden dolayı ortaya çıkacak tüm zararları tazmin edeceğimizi,
6. Tarafımızca tahsisine aracılık edilen alan adları ile ilgili;
 - a. Uyuşmazlık çözüm hizmet sağlayıcıların,
 - b. Adli makamların,
 - c. İlgili kurumlarınyetkilerini kabul ederek gerekli desteği sağlayacağımızı,
7. Ek’te yer alan İdari, Teknik ve Mali yetkililerin yapacağı işlemleri şirketimiz adına yaptıklarını, bu kişilere yapılacak kısa mesaj (SMS), e-posta vb. bildirimlerin tarafımıza yapıldığını vep
8. Bu kişilerde değişiklik olması halinde derhal Kurumunuzu bilgilendireceğimizi, kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

Gereğini arz ederiz.

Başvuru Sahibi Firmanın Tam Adı ve Kaşesi:

Firmayı Temsile Yetkili Kişi(ler)nin İmzası:

İmza Sahibinin Adı Soyadı:

Görevi:

Tarih:

Ekler:

1. Başvuru Sahibi İle İlgili Bilgiler
2. Ön Yeterlilik Şartları
3. Noter Onaylı İmza Sirküleri
4. 75.000 TL tutarlı kesin teminat mektubu (En az dört yıl süreyle geçerli)

KK Başvuru Formu Ekleri

1) Başvuru Sahibi İle İlgili Bilgiler

1. Başvuru Sahibi	a. Adı ¹³	
	b. Adresi ¹⁴	
	c. Vergi Dairesi / Numarası	
	d. MERSİS No ¹⁵	
	e. Ticaret Sicil No	
	f. Yer Sağlayıcı Belge No ¹⁶	
	g. Telefon Numarası	+90 (aaa) aaa aa aa
	h. Faks Numarası	+90 (aaa) aaa aa aa
	i. İnternet Adresi	http://www.KKadi.com.tr

2. Yetkili Kişiler	a) İdari	b) Teknik	c) Mali
1. Adı			
2. Soyadı			
3. TCKN			
4. Telefon Numarası	+90 (aaa) aaa aa aa	+90 (aaa) aaa aa aa	+90 (aaa) aaa aa aa
5. Cep Telefonu Numarası	+90 (5aa) aaa aa aa	+90 (5aa) aaa aa aa	+90 (5aa) aaa aa aa
6. Faks Numarası	+90 (aaa) aaa aa aa	+90 (aaa) aaa aa aa	+90 (aaa) aaa aa aa
7. E-posta	ad.soyad@ KKadi.com.tr	ad.soyad@ KKadi.com.tr	ad.soyad@ KKadi.com.tr
8. Tarih/ İmza			

¹³ Ticaret Sicil Gazetesinde geçen haliyle kısaltma kullanılmadan

¹⁴ Ticaret Sicil Gazetesinde geçen haliyle

¹⁵ Henüz verileri MERSİS'e aktarılmamış ve işlemlerini uygulama üzerinden gerçekleştirmeyen ticaret sicil memurluklarına bağlı MERSİS No'su olmayan tüzel kişilerin kimlikleri Ticaret Sicil Memurluklarından alınacak Ticaret Sicil Tasdiknamesi veya Faaliyet Belgesi ile tespit edilir.

¹⁶ Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından verilen Yer Sağlayıcılığı Faaliyet Belgesi Numarası

Ön Yeterlilik Şartları

a. İş deneyimi

- 1) Bilişim sektöründe en az iki yıl faaliyet gösterdiğine dair belge
- 2) En az 6 aylık İAA satışı tecrübesi bulunduğu dair belge
- (1) “.tr” dışında tahsis ettiği İAA uzantısı adı ve sayısı

(varsa):

- (2) Tahsis ettiği “.tr” uzantılı İAA sayısı (varsa):
- 3) Barındırma, e-posta, internet hizmet sağlama vb. en az bir farklı internet hizmeti sunduğuna dair belge,

b. Personel durumu

- 1) Organizasyon Şeması
- 2) Personel sayısı, nitelikleri, personelin çalışma planı,
- 3) Personelin adli sicil kaydı,

(Affa uğramış, ertelenmiş olsa dahi devlete karşı işlenen suçlar, herhangi bir bilişim suçu, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas gibi bir suçtan veya kaçakçılık, resmi ihale ve alımlara fesat karıştırma, yalan tanıklık veya yalan yere yemin suçlarından hükümlü bulunmamış olması gerekir)

- 4) Personel özgeçmişleri,

(Kurum, diğer KK'lar ve İAA sistemiyle ilgili diğer kuruluşlar ile iletişim sağlayacak, gerekli idari işlemleri yapacak, öngördüğü iş hacmini sorunsuz bir şekilde yürütebilecek personel yeterli sayıda olacaktır.)

c. Teknik kapasite

- 1) Kullandığı bilişim altyapısının TRABİS'in teknik hususlara uygunluk sağlayabilecek yeterliliğe sahip olduğunu gösteren belge,
- 2) En az 10 Mbps'lik yedekli internet hattı olduğunu gösteren belge,
- 3) Tüm donanım ve yazılımların yedekli olduğunu gösteren belge,
- 4) E-imza/m-imza destekleyen altyapı kurabilecek yeterliğe sahip olduğunu gösteren belge,
- 5) Sistemlerinin güvenliği için aldığı tedbirlere ilişkin detaylı bilgi,
- 6) 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu kapsamında yetkili elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından alınmış güvenlik sertifikası örneği

d. Öngördüğü iş hacmi ve bu iş hacmini karşılayabilmek için oluşturacağı sistemin mimarisi,

e. İş sürekliliği planı

2.9.2. İNTERNET ALAN ADLARI UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM MEKANİZMASI TEBLİĞİ

R.Gazete Tarihi : 21/8/2013

R.Gazete Sayısı : 28742

BİRİNCİ BÖLÜM **Genel Hükümler**

Amaç

MADDE 1– (1) Bu Tebliğin amacı, internet alan adları ile ilgili uyuşmazlık çözüm mekanizmasının işletilmesine, uyuşmazlık çözüm hizmet sağlayıcıların belirlenmesine ve yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2– (1) Bu Tebliğ, “.tr” uzantılı internet alan adları ile ilgili uyuşmazlık çözüm mekanizmasının işletilmesini, uyuşmazlık çözüm hizmet sağlayıcıların belirlenmesini ve yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3– (1) Bu Tebliğ, 7/11/2010 tarihli ve 27752 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İnternet Alan Adları Yönetmeliğinin 15 inci maddesine ve 23 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 4– (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Hakem Heyeti: İnternet alan adları ile ilgili uyuşmazlıklara çözüm bulmak amacı ile Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcılar bünyesinde kurulan Hakem Heyetlerini,
- b) İnternet alan adı (İAA): “.tr” uzantılı internet alan adını,
- c) İnternet alan adı dondurma: İnternet alan adı kaydında yer alan bilgilerin değiştirilmesine, internet alan adının satışına, devrine, feragatine ve Kayıt Kuruluşu transferine izin verilmeyip yenilenmesine izin verilmesi halini,
- ç) İnternet Alan Adı Sahibi (İAAS): “.tr” uzantılı İAA sahibini,
- d) Kanun: 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununu,
- e) Kayıt Kuruluşu (KK): Başvuru, yenileme, iptal gibi alan adları ile ilgili işlemlerin yapılmasına aracılık eden tarafı,
- f) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,
- g) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
- ğ) Rehber: Alan adı sahibinin iletişim bilgileri ile alan adının tahsis süresinin başladığı ve bittiği tarihler gibi bilgileri içeren bir veri tabanını,
- h) Şikâyetçi: Tahsis edilmiş bir İAA ile ilgili şikâyetle bulunmak üzere uyuşmazlık çözüm hizmet sağlayıcısına başvuru yapan tarafı,
- ı) Şikâyet edilen: Uyuşmazlık çözüm hizmet sağlayıcısı nezdinde şikâyetle konu olan İAAS’yi,
- i) tr ağ bilgi sistemi (TRABİS): “.tr” uzantılı İAA sisteminin ve buna ait merkezi veri tabanının işletilmesine, rehberin oluşturulmasına, güncellenmesine ve rehberlik hizmetinin sunulmasına ve İAA başvuru işlemlerinin gerçek zamanlı olarak yapılmasına imkân veren, tüm bu faaliyetlerin güvenli ve işsürekliliğini sağlayacak şekilde gerçekleştirildiği sistemi,

j) Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcı (UÇHS): İnternet alan adları ile ilgili uyuşmazlıkların çözüm sürecini hakemler veya hakem heyetleri vasıtasıyla yürüten üniversiteleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya uluslararası kuruluşları,

k) Yönetmelik: 7/11/2010 tarihli ve 27752 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İnternet Alan Adları Yönetmeliğini, ifade eder.

(2) Bu Tebliğde geçen ve yukarıda yer almayan tanımlar için ilgili diğer mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcılar

Başvuru ve faaliyete başlama

MADDE 5– (1) UÇHS olarak faaliyet göstermek isteyen kuruluşlar ekteki başvuru formunu doldurarak Kuruma başvuruda bulunurlar.

(2) UÇHS başvuru sahibinin Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına uygun olarak kurulmuş olmalıdır. UÇHS başvuru sahibinin uluslararası kuruluş olması durumunda Türkiye Cumhuriyetince tanınan ve fikri mülkiyet hukuku, uyuşmazlık hukuku veya tahkim hukuku konusunda uzman uluslararası kuruluşlardan olması ve Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına uygun olarak kurulmuş bir temsilciliğinin bulunması gerekir.

(3) UÇHS’lerin, alan adlarına ilişkin uyuşmazlıkların çözümü sürecini başarıyla yönetebilecek idari ve teknik yetkinliği haiz olmaları ve en az on adet hakemi listelerinde bulundurmaları gerekir.

(4) Kurumca yapılan inceleme sonucunda gerekli şartları taşıdığı tespit edilenler UÇHS olarak belirlenir ve bu UÇHS’lerin ismi ile iletişim bilgileri Kurumun internet sitesinde yayımlanır.

Yükümlülükler

MADDE 6– (1) UÇHS;

a) Listesinde bulunan hakemlerin adlarını ve kısa özgeçmişlerini internet sitesinde yayımlamakla,

b) Uyuşmazlık çözüm mekanizmasına başvuru ile ilgili, Yönetmeliğin 25 inci maddesinde yer alan şartları ve gerekli bilgi ve belgelere ilişkin açıklamaları internet sitesinde yayımlamak ve bunların güncelliğini sağlamakla,

c) Kuruma yapmış olduğu başvuruda sunduğu bilgi ve belgelerde herhangi bir değişiklik meydana gelmesi halinde, bu değişiklikleri yedi gün içinde Kuruma bildirmekle,

ç) Talep edilmesi halinde sürecin işleyişi ve geline aşama hakkında şikâyetçiyi veya şikâyet edileni bilgilendirmekle,

d) Kabul ettiği her şikâyet başvurusunu aynı gün içerisinde TRABİS’e ve ilgili KK’ya bildirmekle,

e) Kurumun talep ettiği bilgi ve belgeleri derhal sağlamakla,

f) İAA uyuşmazlıklarının çözümü ile ilgili işlemler dolayısıyla elde ettiği bilgi ve belgeleri en az on yıl süre ile saklamakla,

g) İAA uyuşmazlıklarının çözümü ile ilgili işlemler dolayısıyla elde ettiği bilgi ve belgeleri ilgili mevzuat hükümleri dışında üçüncü taraflarla paylaşmamakla,

ğ) Her yıl Mart ayı sonuna kadar bir önceki yıla ait faaliyet raporunu Kuruma sunmakla,

h) Şikâyetçi ve şikâyet edilenin yaptığı ödemeleri ilgili mevzuatta yer alan güvenli yöntemlerle tahsil etmekle,

ı) Mevzuatları gereği bir İAA’ya, İAAS’ye veya şikâyetçiyi ait bilgilere ulaşma yetkisine sahip kamu kurumlarının ve adli makamların taleplerini karşılamakla, yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması

Uyuşmazlık çözüm mekanizmasına başvuru

MADDE 7– (1) Yönetmeliğin 25 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen şartların birlikte sağlandığını iddia eden şikâyetçi, uyuşmazlığın çözümü için, tercih ettiği UÇHS'nin internet sayfasında başvurusunu yapabilir.

(2) UÇHS kapasitesinin yetersiz kaldığı durumlarda başvuruyu kabul etmeme hakkına sahiptir. UÇHS başvuruyu kabul ya da reddettiğine dair cevabını bir iş günü içerisinde şikâyetçiye bildirir.

(3) Şikâyetçi, başvuruda bulunduğu UÇHS tarafından kendisine karar bildirilene kadar aynı şikâyet konusunda başka bir UÇHS'ye başvuruda bulunamaz.

(4) Şikâyetçi, aynı kişiye tahsisli birden fazla İAA'ya ilişkin tek bir başvuruda bulunabilir.

(5) Şikâyetçi başvurusunda uyuşmazlığın bir hakem tarafından ya da üç hakemden oluşan bir heyet tarafından ele alınmasına ilişkin tercihini belirtir.

(6) Şikâyetçi başvurusunda;

a) Kendisinin ve varsa kendisini temsile yetkili kişinin iletişim bilgilerini,

b) Şikâyet konu olan İAA'yı,

c) Şikâyet konu olan İAA'ya ilişkin iptal ya da devir talebini,

ç) İddiasını destekleyici tüm bilgi ve belgeleri ve beş bin kelimeyi aşmayacak şekilde başvuru şartlarının sağlanması ile ilgili gerekçeleri,

d) UÇHS tarafından istenen diğer bilgi ve belgeleri,

e) Aynı şikâyet konusu ile ilgili olarak daha önce başka bir UÇHS'ye veya mahkemeye başvuruda bulunup bulunmadığını ve alınmış herhangi bir karar olup olmadığını,

f) Şikâyetinde belirttiği hususların eksiksiz ve doğru olduğuna dair beyanını, UÇHS'ye bildirir.

(7) Şikâyetçi başvuru sonrasında ek bilgi, belge ve deliller sunabilir. Bunların değerlendirmeye alınması hakem veya hakem heyetinin takdirindedir.

(8) UÇHS, başvuruda bir eksiklik tespit etmesi halinde durumu şikâyetçiye bildirir ve eksikliğin giderilmesi için şikâyetçiye beş gün süre verir. Bu süre içinde eksikliklerin giderilmemesi halinde başvuru geçersiz sayılır. Ancak bu durum şikâyetçinin yeniden başvuru yapmasına engel teşkil etmez.

(9) UÇHS, başvuruyu kabul etmesini müteakip uyuşmazlığa konu olan İAA'yı derhal TRABİS'e ve ilgili KK'ya bildirir. UÇHS tarafından konu ile ilgili olarak internet sayfasında duyuru yapılır ve İAA dondurulur.

Başvurunun şikâyet edilene gönderilmesi

MADDE 8– (1) UÇHS tarafından, bir başvurunun kabul edilmesini müteakip bir iş günü içinde;

a) Hakkında şikâyet olduğuna ilişkin bildirim,

b) Başvuruda sunulan bilgi ve belgeleri ihtiva eden şikâyet dosyası,

c) Şikâyetçinin hakem veya hakem heyeti tercihi,

ç) İlgili mevzuat konusunda açıklamalar ile sürecin nasıl işleyeceğine dair bilgiler ve

d) Şikâyet edilenin UÇHS'ye cevap verirken göndermesi gereken bilgi ve belgelere ilişkin açıklamalar

şikâyet edilene gönderilir.

Şikâyet edilenin cevabı

MADDE 9– (1) Şikâyet edilen, başvurunun kendisine gönderilmesinden itibaren on gün içinde;

a) Kendisinin ve varsa kendisini temsile yetkili kişinin iletişim bilgilerini,

- b) UÇHS tarafından kendisinden istenen bilgi ve belgeleri,
 - c) Cevabını destekleyici tüm bilgi ve belgeleri,
 - ç) Konu ile ilgili olarak daha önce başka bir UÇHS'ye veya bir mahkemeye başvuruda bulunulup bulunulmadığı ve alınmış herhangi bir karar olup olmadığı bilgisini,
 - d) Uyuşmazlığın bir hakem tarafından ya da üç hakemden oluşan bir heyet tarafından ele alınmasına ilişkin tercihini,
 - e) İhtiyaç duyması halinde makul gerekçesi ile birlikte ek süre talebini, UÇHS'ye iletir.
- (2) UÇHS şikâyet edilenin hakem tercihini ve ek süre taleplerini bir iş günü içinde şikâyet eden tarafa gönderir.
- (3) UÇHS, şikâyet edilene, talep etmesi halinde on güne kadar ek süre verir ve bunu derhal taraflara bildirir.
- (4) Şikâyet edilenin, belirlenen süreler içinde cevap vermemesi halinde şikâyetçinin sunduğu ve ihtiyaç duyulması halinde üçüncü taraflardan temin edilen bilgi ve belgelere göre karar verilir.

Hakemlerin nitelikleri

MADDE 10– (1) Hakemler gerçek kişilerden seçilir ve asgari aşağıdaki nitelikleri taşır;

- a) Başvuru tarihinde fiil ehliyetine sahip Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- b) Fikri mülkiyet hakları hukuku, marka hukuku, ticaret hukuku veya bilişim hukuku alanlarından en az birinde en az üç yıllık mesleki deneyime sahip olmak,
- c) Affa uğramış, ertelenmiş olsa dahi Devlete karşı işlenen suçlar ile zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas gibi bir suçtan veya kaçakçılık, resmi ihale ve alımlara fesat karıştırma, gerçeğe aykırı hakemlik yapma, yalan tanıklık veya yalan yere yemin suçlarından hükümlü bulunmamak,
- ç) Disiplin yönünden meslekten ya da memuriyetten çıkarılmamış olmak veya sanat icrasından geçici olarak yasaklı durumda olmamak,
- d) Daha önce haklı bir neden olmaksızın herhangi bir hakemlikten veya herhangi bir hakem heyeti listesinden çıkarılmamış olmak,
- e) En az dört yıllık lisans öğrenimi veren fakülte ve yüksekokulların;
 - 1) Hukuk fakültelerinden,
 - 2) Mühendislik fakültelerinden,
 - 3) Siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat ve işletme fakültelerindenya da bu bölümlerden denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olmak.

Hakemlerin belirlenmesi

MADDE 11– (1) Tarafların, uyuşmazlığın tek hakemle ele alınması konusunda mutabık olmaları halinde UÇHS hakemi belirler.

(2) Taraflardan birinin hakem heyeti istemesi durumunda uyuşmazlık üç hakemden oluşan bir heyet tarafından ele alınır. Bu durumda UÇHS, taraflardan eş zamanlı olarak, kendi listesinde yer alan hakemlerden biri yedek olmak üzere ikişer ismi seçip kendisine bildirmelerini ister. Heyette yer alacak hakemlerin ikisi tarafların tercihlerinden, üçüncü hakem ise seçilen hakemler tarafından belirlenir. Taraflardan birinin belirlenen süre içerisinde hakem seçimine ilişkin görüş belirtmemesi halinde, bu hakemin seçimi UÇHS tarafından yapılır.

(3) Hakemlerin üçüncü hakemi belirleme konusunda üç iş günü içinde mutabık kalamaması halinde, üçüncü hakem UÇHS tarafından belirlenir. Üçüncü hakem, heyet başkanı olarak görev yapar.

(4) Hakemlerin belirlenmesi işlemi UÇHS tarafından 9 uncu maddenin ikinci fıkrasının gerçekleşmesini müteakip iki iş günü içinde tamamlanır.

(5) UÇHS hakem heyetindeki hakemlerden en az birisinin hukuk fakültesi mezunlarından olmasını sağlar.

Hakemlerin çalışması

MADDE 12– (1) Hakemler, uyuşmazlık konusu alan adına ve taraflarına ilişkin bağımsızlık ve tarafsızlıklarını gösterir yazılı beyanlarını UÇHS'ye sunmalarını müteakip çalışmaya başlarlar. Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde yer alan hükümler saklı kalmak ve ilgili taraflara karşı tarafsız ve adil davranmak koşuluyla hakemler çalışmaların yürütülme şekli ve yöntemi konusunda serbesttirler.

(2) Hakem heyetinde hakemler arası koordinasyon, heyet başkanı hakem tarafından sağlanır.

(3) Hakemler, bizzat kendileri, eşleri veya üçüncü dereceye kadar (üçüncü derece dahil) kan ve sıhri hısımları ile ilgili şikâyetlerin görüşülmesi ve karara bağlanması gibi tarafsızlığını etkileyebilecek görevlerde yer alamaz.

(4) Hakemi ya da hakemleri reddetmek isteyen taraf, ret isteminde bulunabileceği bir durumun ortaya çıktığını öğrendiği tarihten itibaren üç gün içinde gerekçesini açıkça belirterek ret isteminde bulunabilir ve bu istemini karşı tarafa, UÇHS'ye ve hakem heyetine bildirir. UÇHS gerekli görmesi halinde hakem seçimi sürecini tekrarlar.

(5) Hakem, bağımsızlığını veya tarafsızlığını etkileyecek herhangi bir durumun ortaya çıkması halinde, bunu derhal UÇHS'ye bildirir. Bu durumda UÇHS, gerekli görmesi halinde, yeni bir hakem atar.

Ek bilgi ve belge ihtiyacı

MADDE 13– (1) Hakem veya hakem heyeti, ihtiyaç duyması halinde UÇHS vasıtasıyla taraflardan ek bilgi ve belge isteyebilir.

(2) Ek bilgi ve belgeler, talebin taraflara gönderilmesinden itibaren beş gün içinde UÇHS'ye sunulur. UÇHS sunulan ek bilgi ve belgeleri derhal hakeme veya hakem heyetine iletir.

Karar

MADDE 14– (1) Hakem veya hakem heyeti, 9 uncu maddede belirtilen sürecin tamamlanmasını müteakip onbeş gün içinde Yönetmeliğin 27 nci maddesinin birinci fıkras ı çerçevesinde karar verir. Bu süre içerisinde karar verilememesi durumunda hakem ya da hakem heyeti beş güne kadar ek süre kullanabilir. İlgili tarafların bilgilendirilmesini teminen bu durum UÇHS'ye bildirilir.

(2) Hakem heyeti kararları basit çoğunlukla alınır, çekimser oy kullanılamaz. Verilen karar gerekçeleri ve varsa karşı görüş şerhi ile birlikte UÇHS'ye bildirilir.

(3) UÇHS, kendisine bildirilen kararı ve kararın gerekçesini bir gün içerisinde TRABİS'e, KK'ya ve şikâyetle ilgili taraflara iletir. UÇHS uyuşmazlığa konu olan İAA'yı, kendisine yapılan başvuru tarihini, karar tarihini, ilgili tarafları ve kararda aksi belirtilmedikçe karar metninin tümünü kendisine ait internet sitesinde derhal yayımlar.

(4) Karar alınmadan önce şikâyetçi ve şikâyet edilenin aralarında anlaşarak uyuşmazlık çözüm sürecinin sona erdirilmesini talep etmeleri halinde hakem veya hakem heyeti çalışmasını sonlandırır. Bu durum UÇHS'nin internet sitesinde yayımlanır, UÇHS'ye ve hakemlere ödenmiş ücretler iade edilmez.

(5) Uyuşmazlık çözüm süreci esnasında şikâyetçinin sona erdirmeye talebi olursa hakem veya hakem heyeti çalışmasının devamı hakem veya hakem heyetinin kararına bağlıdır.

Kararın uygulanması

MADDE 15– (1) Kararın taraflara tebliğ edilmesinden itibaren on iş günü içinde veya uyuşmazlık çözüm mekanizması sürecinin daha önceki bir aşamasında konu hakkında ihtiyati tedbir kararının alındığının UÇHS'ye bildirilmemesi halinde alınan kararın gereği ilgili KK ve UÇHS tarafından TRABİS'e iletmek suretiyle derhal yerine getirilir. KK ve UÇHS konu hakkında ilgili tarafları bilgilendirir.

(2) Kararın taraflara gönderilmesinden sonra on iş günü içinde veya uyuşmazlık çözüm mekanizması sürecinin daha önceki bir aşamasında konu hakkında ihtiyati tedbir kararının alındığının UÇHS'ye bildirilmesi halinde uyuşmazlık çözüm mekanizması süreci devam eder ancak hakem ya da hakem heyeti kararı uygulanmaz. Bu durumda dava sürecinin tamamlanması beklenir ve mahkeme kararının gereği ilgili KK ve UÇHS tarafından TRABİS'e iletmek suretiyle derhal yerine getirilir. KK ve UÇHS konu hakkında ilgili tarafları bilgilendirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Uyuşmazlığa konu olan İAA'ya ilişkin işlemler

MADDE 16 –(1) Uyuşmazlığa konu olan İAA uyuşmazlık süresince dondurulur.

İletişimin sağlanması

MADDE 17– (1) Şikâyetçi ya da şikâyet edilen taraf hakeme ya da hakem heyetine doğrudan bilgi ve belge sunamaz; taraflar arası bilgi ve belge akışı sadece UÇHS vasıtasıyla yapılır.

(2) UÇHS, uyuşmazlığa konu olan tarafların birinden aldığı bilgi ve belgeleri diğer tarafa da gönderir.

(3) UÇHS ve taraflar arası iletişim e-posta gibi elektronik yöntemlerle de sağlanabilir.

Uyuşmazlık çözümünün dili

MADDE 18– (1) Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, uyuşmazlık çözüm sürecinde kullanılacak dil Türkçedir.

İAA'nın kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması

MADDE 19 –(1) Aşağıdaki durumlar, Yönetmeliğin 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ifade edilen, bir İAA'nın kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması olarak değerlendirilir;

a) Şikâyet konusu İAA'nın, ticaret veya hizmet markası, ticaret unvanı, işletme adı veya kişi adı ya da diğer tanıtıcı işaretin sahibi olan şikâyetçiye veya şikâyetçinin ticari olarak rekabette bulunduğu tarafa, bu İAA'nın belgelenmiş tahsis masraflarını ve yatırım maliyetini aşan miktardaki bir meblağ karşılığında satma veya devretme amacıyla tahsis ettirilmiş olması,

b) Şikâyet konusu İAA'nın, ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretin sahibinin, bu marka, unvan, ad ya da işareti İAA'da kullanmasını engellemek amacıyla tahsis ettirilmiş olması,

c) Şikâyet konusu İAA'nın, esasen ticari rakiplerin işlerine ya da faaliyetlerine zarar vermek amacıyla tahsis ettirilmiş olması,

ç) İhtilaf konusu İAA'nın, ticari kazanç elde etmek amacıyla, şikâyetçinin sahibi olduğu ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işareti ile benzerlik sağlayarak karışıklık meydana getirmek suretiyle internet kullanıcılarının İAAS'nin internet sitesine veya herhangi bir internet sitesine yönlendirilmesi amacıyla bu İAA'nın kullanılması.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasındaki durumlar tahdidi olmayıp, hakem veya hakem heyeti takdiri ile de İAA'nın kötü niyetle tahsis ettirildiği veya kullanıldığına karar verilebilir.

Ücretler

MADDE 20– (1) Uyuşmazlık çözüm mekanizmasının işletilmesindeki ücretler;

a) Her bir hakem için hakem ücreti, bin Türk Lirasıdır. Bu ücret her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca belirlenecek yeniden değerlendirme oranına göre artırılır.

b) UÇHS ücreti her bir hakem için belirlenen ücretin yarısıdır.

(2) Hakem ücreti ve UÇHS ücreti, şikâyetçi tarafından başvuru sırasında UÇHS'ye ödenir.

(3) Uyuşmazlık çözüm sürecinin herhangi bir aşamasında UÇHS ücretinin iadesi UÇHS'nin takdirindedir.

(4) Hakem veya hakem heyetinin belirlenmesinden önce tarafların anlaşması ya da şikâyetçinin şikâyetinden vazgeçmesi gibi nedenlerle uyuşmazlık çözüm sürecinin sonlanması halinde hakem ücretleri iade edilir.

(5) Şikâyetçinin tek hakem istediği ancak şikâyet edilenin üç hakemden oluşan heyet tercih ettiği durumlarda, aradaki ücret farkı şikâyet edilen tarafından şikâyetin kendisine iletildiği tarihten itibaren yedi gün içinde ödenir. Ücret farkının ödenmemesi halinde uyuşmazlık tek hakemce görülür.

(6) Hakem veya hakem heyeti kararı ile haksız bulunan taraf haklı bulunan tarafın varsa UÇHS ve hakem ücretlerine ilişkin masraflarını karşı tarafa öder. Bu ödemede Kurumun ve hakemlerin herhangi bir aracılık rolü bulunmaz.

Denetim ve yaptırımlar

MADDE 21– (1) Kurum UÇHS'leri re'sen veya şikâyet üzerine denetlemeye yetkilidir.

(2) Yapılan denetimler sonucunda Yönetmelik veya bu Tebliğ hükümlerine aykırı faaliyet gösteren UÇHS'ler uyarılır ve bu durum Kurumun internet sitesinde yayımlanır.

(3) Aykırılığın tekrarının tespiti halinde; Kurum ilgili UÇHS'yi internet sitesinde yayımlamakta olduğu UÇHS'ler listesinden çıkarır ve UÇHS'yi bilgilendirir. Bu durumda ilgili UÇHS yeni şikâyet başvurusu kabul edemez.

(4) UÇHS'nin, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendindeki yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda; Kurum ilgili UÇHS'yi uyarmaksızın internet sitesinde yayımlamakta olduğu UÇHS'ler listesinden çıkarır ve UÇHS'yi bilgilendirir. Bu durumda ilgili UÇHS yeni şikâyet başvurusu kabul edemez.

(5) Bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında geçen UÇHS'lerin yürütmekte olduğu uyuşmazlık çözüm süreçlerini sonuçlandırmalarını müteakip faaliyetlerine son verilir.

(6) UÇHS faaliyetlerinin bu Tebliğ kapsamındaki yükümlülüklerle ve ilgili mevzuata aykırı olması durumunda, UÇHS'ye Kanun ve ilgili diğer mevzuat uyarınca Kurum tarafından idari para cezası veya diğer yaptırımlar ile tedbirler uygulanır.

Faaliyet raporu

MADDE 22– (1) UÇHS tarafından her yıl Mart ayı sonuna kadar hazırlanarak ve Kuruma sunulacak faaliyet raporu asgari aşağıdaki unsurları içerir;

a) Uyuşmazlık çözüm mekanizmasına yapılan toplam başvuru sayısı,

b) Kabul edilen ve reddedilen başvuru sayısı,

c) Kabul edilen başvuru konusu alan adlarının alt alanlara göre dağılımı,

ç) Kabul edilen başvuruların sonuçlandırılma süreleri,

d) Sonuçlandırılan başvuruların alınan kararlara göre dağılımı,

- e) Kabul edilen başvuruların şikâyetçi ve şikâyet edilenin posta adreslerine göre şehir ya da ülke bazında dağılımı,
- f) UÇHS'nin bir sonraki yıla ait öngörüler ve önerileri,
- g) Kurum tarafından istenecek diğer bilgi ve belgeler.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 23– (1) Bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde Kurul Kararı ile düzenleme yapılır.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) UÇHS'ler, TRABİS faaliyete geçtiği tarihten itibaren faaliyete başlar ve bu durum hakkında Kuruma yazılı olarak bilgi verirler.

Yürürlük

MADDE 24– (1) Bu Tebliğin;

- a) 5 inci, 6 ncı, 10 uncu, 21 inci, 23 üncü maddeleri yayımı tarihinde,
- b) Diğer maddeleri TRABİS'in faaliyete geçtiği tarihten itibaren, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 –(1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul Başkanı yürütür.

EK UÇHS Başvuru Formu

Başvuru Sahibi Anteti

Sayı : .../.../20...
Konu : İnternet Alan Adları
Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcısı Başvurusu

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMUNA

İlgi: 7/11/2010 tarihli ve 27752 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İnternet Alan Adları Yönetmeliği (Yönetmelik)

<Kurum/Kuruluş ismi> olarak ilgi Yönetmelik kapsamında Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcısı (UÇHS) olmak istemekteyiz. Bu başvuru ile

1. Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatta belirtilen kurallara uyacağımızı, yükümlülükleri yerine getireceğimizi ve gerekli şartları sağlayacağımızı,
2. Sağladığımız tüm bilgi ve belgelerin doğru ve eksiksiz olduğunu,
3. Listemizde bulunan hakemlerin başka bir UÇHS ile çalışmasını engellemeyeceğimizi,
4. Hakemlerimizin İAA uyuşmazlıkları, teknolojileri, politika ve kurallarıyla ilgili son gelişmeleri takip edebilmelerini teminen eğitimler sağlayacağımızı,
5. UÇHS olarak faaliyet göstermemiz halinde Kurum’a, TRABİS’e, KK’ya, şikâyetçiye veya şikâyet edilene ait bilgileri üçüncü taraflarla paylaşmayacağımızı,
6. Yükümlülüklerimizi yerine getiremememizden dolayı ortaya çıkacak tüm zararları tazmin edeceğimizi,
7. Tarafımızca çözüm sağlanan internet alan adları ile ilgili Mahkemelere ve İlgili kurumlara gerekli desteği sağlayacağımızı,
8. Ek’te yer alan İdari, Teknik ve Mali yetkililerin yapacağı işlemleri adımıza yaptıklarını, bu kişilere yapılacak kısa mesaj (SMS), e-posta vb. bildirimlerin tarafımıza yapıldığını ve
9. Bu kişilerde değişiklik olması halinde derhal Kurumunuzu bilgilendireceğimizi,

kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

Gereğini arz ederiz.

Başvuru Sahibinin Tam Adı ve Kaşesi:

Temsile Yetkili Kişi(ler)nin İmzası:

İmza Sahibinin Adı Soyadı:

Görevi:

Tarih:

Ekler:

1. Başvuru Sahibi İle İlgili Bilgiler
2. Ön Yeterlilik Şartları

UÇHS Başvuru Formu Ekleri

1 Başvuru Sahibi İle İlgili Bilgiler

A. Başvuru Sahibi	j. Adı¹⁷		
	k. Açık Adresi		
	l. Vergi Dairesi / Numarası		
	m. Telefon Numarası	+90 (aaa) aaa aa aa	
	n. Faks Numarası	+90 (aaa) aaa aa aa	
	o. İnternet Adresi	http://www.UÇHS_adi.edu/org/gov/.tr	
	p. Niteliği	Üniversite	
	Uluslararası kuruluş		
	Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu		

B. Yetkili Kişiler	d) İdari	e) Teknik	f) Mali
2 Adı			
3 Soyadı			
4 TCKN			
5 Telefon Numarası	+90 (aaa) aaa aa aa	+90 (aaa) aaa aa aa	+90 (aaa) aaa aa aa
6 Cep Telefonu Numarası	+90 (5aa) aaa aa aa	+90 (5aa) aaa aa aa	+90 (5aa) aaa aa aa
7 Faks Numarası	+90 (aaa) aaa aa aa	+90 (aaa) aaa aa aa	+90 (aaa) aaa aa aa
8 e-posta	ad.soyad@UÇHS_adi.edu/org/gov/.tr	ad.soyad@UÇHS_adi.edu/org/gov/.tr	ad.soyad@UÇHS_adi.edu/org/gov/.tr
9 Tarih/ İmza			

¹⁷ kısaltma kullanılmadan

2 Ön Yeterlilik Şartları

- a. Aylık olarak kabul edilebilecek azami şikâyet başvurusu sayısı:
- b. Uygulayacak iş süreçlerini tanımlayan bilgi ve belgeler,
- c. Hakemlerin İAA uyumsuzlukları ile ilgili son gelişmeleri takip edebilmelerini teminen eğitim planı
- d. Personel durumu
 - 1) Organizasyon Şeması
 - 2) Personel sayısı, nitelikleri, personelin çalışma planı,
 - 3) Personelin adli sicil kaydı,

(Affa uğramış, ertelenmiş olsa dahi devlete karşı işlenen suçlar, herhangi bir bilişim suçu, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas gibi bir suçtan veya kaçakçılık, resmi ihale ve alımlara fesat karıştırma, yalan tanıklık veya yalan yere yemin suçlarından hükümlü bulunmamış olması gerekir)
 - 4) Personel özgeçmişleri,

(Kurum, diğer KK'lar ve İAA sistemiyle ilgili diğer kuruluşlar ile iletişim sağlayacak, gerekli idari işlemleri yapacak, öngördüğü şikâyetleri sorunsuz bir şekilde yürütebilecek personel yeterli sayıda olacaktır.)
- e. Teknik kapasite
 - 1) Sistemlerinin güvenliği için aldığı tedbirlere ilişkin detaylı bilgi,
 - 2) 5070 sayılı kanun kapsamında yetkili elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarından alınmış güvenlik sertifikası örneği

3 Hakemler

1. Adı		
2. Soyadı		
3. TCKN		
4. Vergi Dairesi / Numarası		
5. Telefon Numarası		
6. Cep Telefonu Numarası		
7. Faks Numarası		
8. e-posta	<i>ad.soyad@UÇHS_adi. edu/org/gov/.tr</i>	
9. Mezuniyeti	10 uncu madde birinci fıkra (f) bendi 1. altbent	
	10 uncu madde birinci fıkra (f) bendi 2. altbent	
	10 uncu madde birinci fıkra (f) bendi 3. altbent	
10. Mezun olduğu okul		
11. Tecrübesi	Alan	Yıl
	Fikri mülkiyet hakları hukuku	
	Marka hukuku	
	Ticaret hukuku	
	Bilişim hukuku	
<p>12. Taahhütname</p> <p>a. Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatta belirtilen kurallara ve yükümlülöklere uyacağımı ve gerekli şartları sağlayacağımı,</p> <p>b. Sağladığım tüm bilgi ve belgelerin doğru ve eksiksiz olduğunu,</p> <p>c. İAA uyuşmazlıkları ile ilgili son gelişmeleri takip edeceğimi,</p> <p>ç. Yükümlölüklerimi yerine getirememenden dolayı ortaya çıkacak tüm zararları tazmin edeceğimi,</p> <p>d. Yukarıda belirtilen iletişim bilgilerine gönderilen kısa mesaj (SMS), e-posta vb. bildirimlerin tarafıma yapıldığını,</p> <p>e. Bilgilerimde değışiklik olması halinde UÇHS'yi derhal bilgilendireceğimi,</p> <p>f. Affa uğramış, ertelenmiş olsa dahi Devlete karşı işlenen suçlar ile zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötöye kullanma, hileli iflas gibi bir suçtan veya kaçakçılık, resmi ihale ve alımlara fesat karıştırma, gerçeğē aykırı hakemlik yapma, yalan tanıklık veya yalan yere yemin suçlarından hükümlü bulunmadığımı,</p> <p>ğ. Disiplin yönünden meslekten ya da memuriyetten çıkarılmamış olduğumu veya sanat icrasından geçici olarak yasaklı durumda olmadığımı,</p> <p>h. Daha önce kendi isteğim dışında haklı bir neden olmaksızın herhangi bir hakemlikten veya herhangi bir hakem heyeti listesinden çıkarılmamış olduğumu,</p> <p>ı) Kuruma/TRABİS'e, KK'ya, şikâyetçiye, şikâyet edilene ait bilgileri üçüncü taraflarla paylaşmayacağımı, kabul, beyan ve taahhüt ederim.</p> <p>Tarih:</p> <p>İmza:</p> <p>Ekler:</p> <p>1) Hakemin özgeçmişī</p> <p>2) Uzmanlığını ve tecrübesini gösteren bilgi ve belgeler.</p>		

2.10. ELEKTRONİK HABERLEŞME CİHAZLARINDAN KAYNAKLANAN ELEKTROMANYETİK ALAN ŞİDDETİNİN ULUSLARARASI STANDARTLARA GÖRE MARUZİYET LİMİT DEĞERLERİNİN BELİRLENMESİ, KONTROLÜ VE DENETİMİ HAKKINDA YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 21/4/2011

R.Gazete Sayısı : 27912

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı;

- a) Elektromanyetik alan oluşturan sabit elektronik haberleşme cihazlarının kuruluş yeri, montajı, denetlenmesi ve Güvenlik Sertifikası düzenlenmesine ilişkin hususları,
- b) Uluslararası standartlar temelinde elektromanyetik alan şiddeti limit değerlerini,
- c) Ölçüm yöntemlerini ve ölçüm yapacak kuruluşları,
- ç) Ölçüm sonuçlarına göre elektromanyetik alan şiddeti limit değerlerine uygun olmayan sabit elektronik haberleşme cihazlarının limit değerlere uygun hale getirilmesine ve bunlara uyulmaması halinde işleticiler ve işletmecilere uygulanacak Kanunda belirtilen müeyyidelere ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik; elektromanyetik alana istem dışı maruz kalma durumunda ilgili ulusal ve uluslararası standartlara uygun olan ve 10 kHz-60 GHz frekans bandında çalışan, mevcut ve gelecekte bu bandda hizmete konulabilecek ve meskûn mahal içinde kullanılan sabit elektronik haberleşme cihazlarından;

- a) Hücresel mobil sistemlerin verici, verici/alıcı cihazları ve bir mahalde elektronik haberleşme hizmetini geçici bir süre sunmak için kullanılan mobil verici, verici/alıcı cihazlarının,
- b) Çıkış gücü 5 Watt'ın üzerinde olan diğer sabit elektronik haberleşme cihazlarının kurulması ve işletilmesi esnasında, ortamda oluşan elektromanyetik alan şiddetinin limit değerlere uygunluğunun belirlenmesi, ölçüm yöntemleri ve denetlenmesi ile ilgili esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik; 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 37 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Anten: Bir sistemden aldığı sinyali; ortama elektromanyetik dalga şeklinde yayan ve ortamdaki elektromanyetik dalgaları alıp, sisteme aktarmaya yarayan elemanı,
- b) Anten yayın paterni: Antenden yayılan elektromanyetik dalganın yayın huzmesini,
- c) Elektrik alan şiddeti (E): Uzayda herhangi bir noktada; bir birimlik pozitif elektrik yüküne etki eden kuvvetin, vektörel büyüklüğünü (V/m),
- ç) Elektromanyetik alan: Elektrik ve manyetik alan bileşenleri olan dalgaların oluşturduğu alanı,

d) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilen her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

e) Güç akı yoğunluğu: Elektromanyetik dalganın hareket doğrultusuna dik, birim alana düşen güç miktarını (W/m^2),

f) Güvenlik mesafesi: Antenden itibaren ve antenlerin yayın yönü ile cihaz çıkış gücü, anten kazancı, elektrik alan limit değeri dikkate alınarak hesap edilen metre cinsinden değeri,

g) Güvenlik sertifikası: Her bir sabit elektronik haberleşme cihazının uluslararası kuruluşlarının belirlediği standart değerlerine ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak kurulduğunu göstermek üzere işletici ve işletmeciye verilen belgeyi,

ğ) ICNIRP (International Commission on Non Ionizing Radiation Protection): Uluslararası İyonlaştırmayan Radyasyondan Koruma Komisyonu'nu,

h) IRPA (International Radiation Protection Association): Uluslararası Radyasyondan Koruma Kurulu'nu,

i) İşletici: İşletmeci tanımı kapsamı dışında kalan ve elektronik haberleşme hizmetlerini yürüten kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişileri,

ı) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

j) Kanun: 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununu,

k) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

l) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

m) Manyetik alan şiddeti (H): Manyetik akı yoğunluğunun, ortamın geçirgenliğine oranını (A/m),

n) Meskun mahal: İnsanların sürekli veya geçici olarak ikamet ettiği yaşam alanlarını,

o) Ölçüm yetki belgesi: Kurumun bu Yönetmelik kapsamındaki ölçümleri yapmaya yetkili kıldığı kuruluşlara verilen belgeyi,

ö) Sabit elektronik haberleşme cihazı: Hücresel mobil sistemlerinin verici, verici/alıcı cihazları ile Radyo-TV vericileri dahil olmak üzere, 10 kHz-60 GHz frekans bandında sabit olarak kurulup çalıştırılan verici, verici/alıcı cihazları ile bir mahalde elektronik haberleşme hizmetini geçici bir süre sunmak için kullanılan mobil verici, verici/alıcı cihazlarını,

p) Uzak alan: Elektromanyetik dalganın, düzlem dalga özelliği gösterdiği ve antenden $2D^2/\lambda$ (D anten boyu) dan daha uzak olduğu mesafeyi,

r) Yakın alan: Yayın yapan kaynağa $2D^2/\lambda$ kadar olan uzaklığını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sabit Elektronik Haberleşme Cihazlarının Kuruluş Yeri, Montaj Esasları, Güvenlik Sertifikası Müracaatı ve Ölçüm Bildirimi

Kuruluş yeri

MADDE 5 —(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki sabit elektronik haberleşme cihazlarından, Radyo-TV verici cihazları yayıncı kuruluşların Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna yapmış olduğu ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından belgelenen lisans tipine uygun bölgelerde, diğer cihazlar ise Kurum tarafından verilen sistem kurma izinlerinde belirtilen bölgelerde ve sayıda kurulur.

(2) Kuruluş yeri, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesine göre hesaplanan güvenlik mesafesinin dâhil olduğu bölge ile anten ve cihazlara işletici ve işletmecilerin kontrolü ve personeli dışındaki kişilerin erişmesi önlenerek şekilde belirlenir.

(3) İşletici ve işletmecinin kontrolü ve personeli dışındaki kişilerin erişiminin engellenmediğinin tespit edilmesi halinde, uygunsuzluğun giderilmesi amacı ile yapılan tebliğ tarihinden başlamak üzere İşletici ve İşletmeciye 10 iş günü süre verilir. İşletici ve İşletmecinin kontrolü ve personeli dışındaki erişimin engellendiğine dair alınan önlemler Kuruma bildirilir. Yapılan bildirimin Kurum tarafından uygun bulunması halinde konu cihaz faaliyetine devam eder. Ancak, yapılacak denetimde uygunsuzluğun devam ettiğinin tespit edilmesi halinde işletici ve işletmecilerin kontrolü ve personeli dışındaki kişilerin erişiminin engellenmesine yönelik gerekli tedbirler alınıncaya kadar 23 üncü madde hükümleri uygulanır.

(4) Ortak Anten Sistem ve Tesisleri kurulması da dâhil, tesis paylaşımı ve ortak yerleşim ile ilgili Kurum tarafından yapılan düzenlemelere de uyulması zorunludur.

Güvenlik mesafesi hesabı

MADDE 6 –(1) Güvenlik mesafesi; antenden itibaren ve antenlerin yayın yönü dikkate alınarak uluslararası IRPA kuruluşunun belirlemiş olduğu, aşağıdaki formülle hesaplanır.

$$d = \frac{\sqrt{30 \cdot P \cdot 10^{\frac{G}{10}}}}{E} \text{ (metre)}$$

Bu formülde;

P: Cihaz çıkış gücünü (Watt),

G: Anten kazancını (dBi),

E: Elektrik alan limit değerini (Tablo-1 deki tek bir cihaz için limit değeri olacaktır) (Volt/metre),

d: Güvenlik mesafesini (metre), ifade eder.

(2) Okul öncesi eğitim ile temel eğitim kuruluşlarının bulunduğu mahallerde güvenlik mesafesi hesabı yapılırken, bahçe sınırları dikkate alınır.

(3) Sağlık kuruluşlarında kurulacak elektronik haberleşme cihazlarının; tıbbi cihazların etkilenmemesi amacıyla ortamda oluşturacağı elektrik alan şiddet değeri, E= 3 V/m'yi geçemez.

Güvenlik sertifikası

MADDE 7 –(1) İşletici ve işletmeci bu Yönetmelik hükümlerine göre sabit elektronik haberleşme cihazı için EK-1'de yer alan Güvenlik Sertifikasını almakla yükümlüdür.

(2) Güvenlik Sertifikası alınmaksızın sabit elektronik haberleşme cihazının kurulması halinde 23 üncü maddenin birinci ve üçüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

Montaj esasları

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki sabit elektronik haberleşme cihazlarının meskun mahal içinde montajının yapılmasında, asgarî olarak 6 ncı maddeye göre hesaplanan güvenlik mesafesi dikkate alınır. Yönlü antenlerde ana huzmeye göre hesaplanan güvenlik mesafesi dikkate alınır .

(2) Güvenlik Sertifikası alınmadan, sabit elektronik haberleşme cihazının kuruluş yeri ile ilgili olarak direk, kule, kulübe, konteynır, anten ve dalga kılavuzu gibi altyapı montajına başlanamaz.

(3) Bina yüzeylerine kurulacak olan antenlerin, arka yüzlerine gelen duvara, en az anten boyutlarında yansıtıcı levhalar monte edilir.

(4) Paratoner, yakalama ucu ve benzeri yıldırım koruma donanımları, topraklama tesisatı ve sivil havacılık kurallarına göre gerekli ışıktandırmanın bu konuda yayımlanan standartlara ve ilgili mevzuatlarındaki kurallara göre tesis edilmesi gerekir.

(5) Cihazların montajını müteakip; bu Yönetmelikte belirtilen özellikteki ölçüm cihazları ile test ve ölçümler yapılır ve kurulan cihazın elektromanyetik alan şiddet değerinin 16 ncı maddede belirtilen limit değerlerini aşmaması sağlanır.

(6) Bu maddede belirtilen montaj esaslarına uyulmadığının tespiti halinde gerekli düzeltmelerin yapılması için tebliğ tarihinden başlamak üzere 10 iş günü süre verilir. Bu sürenin bitiminde yapılacak denetimde uygunsuzluğun devam ettiğinin tespit edilmesi halinde montaj esaslarına uygun hale getirilmeye kadar 23 üncü maddenin birinci fıkrası hükümleri uygulanır. Aynı cihaz ve yer için ikinci kez ihlal edilmesi halinde 23 üncü maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

(7) Kamu güvenliği, acil durum ve afet durumlarında kurulanlar hariç olmak üzere; Güvenlik Sertifikası alan mobil istasyonlar, sistemin faaliyete geçmesini müteakip aynı yerde en fazla 3 ay hizmet verebilir. İşletmeci tarafından aynı yer için süre uzatımının talep edilmesi halinde 3 ay ilave süre verilebilir.

Güvenlik sertifikası müracaatı ve ölçüm bildirimi

MADDE 9 –(1) İşletici ve işletmeci, kurulacak sabit elektronik haberleşme cihazı için EK-2’de yer alan Sabit Elektronik Haberleşme Cihazı Müracaat Değerlendirme Formu ile Kuruma müracaat eder. Kurum tarafından kurulması uygun bulunan sabit elektronik haberleşme cihazına müracaat tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde Güvenlik Sertifikası düzenlenir. Güvenlik Sertifikası her bir cihaz için ayrı ayrı düzenlenmek suretiyle verilir.

(2) Güvenlik Sertifikasının düzenlenme tarihinden itibaren en geç 120 gün içinde; sistem işletmeye alınır ve gerekli ölçümler yapılarak EK-3’de yer alan Ölçüm Değerleri Formunun aslı Kuruma teslim edilir. Sistemin işletmeye alınmaması nedeni ile EK-3 Ölçüm Değerleri Formunun süresi içinde gönderilmemesi halinde Güvenlik Sertifikası iptal edilir. Ancak, aynı yer için yeniden Güvenlik Sertifikası müracaatı yapılabilir.

(3) Sistemin işletmeye alınmasına rağmen EK-3’de yer alan Ölçüm Değerleri Formunun süresi içinde gönderilmemesi durumunda 23 üncü maddenin birinci fıkrası hükümleri uygulanır.

(4) Güvenlik Sertifikası, işleticiler ve işletmeciler tarafından istasyon mahallinde rahatlıkla görülebilecek yerlere asılır ve deforme, silinme gibi çevre şartlarının etkilerine karşı gerekli tedbirler alınır.

(5) Kanuna ekli ücret tarifesinde belirtilen Güvenlik Sertifikası ücreti, Güvenlik Sertifikası düzenleme aşamasında alınır.

(6) Güvenlik Sertifikasının herhangi bir nedenle yenilenmesi halinde, sertifika ücreti kadar yenileme ücreti alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ölçüm Yetki Belgesi Esasları

Ölçüm yapmaya yetkili kuruluşlar

MADDE 10 –(1) Ölçümler, Kurum veya Kurum tarafından yetki verilen kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili mevzuatına göre kurulmuş özel hukuk tüzel kişilikleri tarafından yapılır.

(2) Ölçüm yapabilecek özel hukuk tüzel kişiliklerinde ise montaj, bakım ve işletme faaliyetlerinin yapılması hariç olmak üzere, belirlenmiş faaliyet konuları içerisinde ölçüm yapma faaliyetinin de bulunması şartı aranır.

(3) Ölçüm yetki belgesi alacak kuruluşlar ile bu kuruluşların ortak ve yöneticilerinin, montaj, bakım ve işletme faaliyetleri yapan kuruluşlarla ilişkisi bulunamaz.

Ölçümde kullanılacak cihazlar ve teknik özellikleri

MADDE 11 –(1) Ölçümlerde spektrum analizör ve geniş bantlı ölçüm cihazları kullanılır. Bu cihazlara ait minimum teknik özellikler aşağıda sıralanmıştır.

a) Ölçüm yetki belgesi almak isteyen kuruluşlar ölçüm yetkisi almak istedikleri frekans bant aralığını Kuruma bildirir.

b) Kullanılan ölçüm cihazı; ortalama güç yoğunluğunu (W/m^2 , mW/cm^2), ortalama E alanını (V/m) veya E alanının karesel ortalamasını, ortalama H alanını (A/m) veya H alanının karesel ortalamasını ölçebilecek ya da bu parametrelerden bir veya birkaçını gösterebilecek yetenekte olmalıdır.

c) Prob/anten boyutları, ideal olarak kararlı frekans tepki eğrisi gösterecek ve frekans sınırı dışındaki frekanslara karşı tepkisi zayıf olmalıdır.

ç) Cihazlar zamana göre ortalama alabilme yeteneğine sahip olmalıdır.

(2) Ayrıca ölçümlerde kullanılacak ölçüm cihazlarının teknik dokümanlarında önerilen kalibrasyon aralıklarında kalibrasyonu yaptırılır, şayet bahse konu dokümanlarda kalibrasyon süresi yok ise en az 2 yılda bir kalibrasyonu yapılır ve kalibrasyon belgesi Kuruma iletilir. Bu süre içinde kalibrasyon yaptırmayan kuruluşların Ölçüm Yetki Belgesi iptal edilir.

(3) Bu madde ile belirlenen teknik özelliklere, teknik özelliklerin değiştirilmesine ve ilave teknik özellikler getirilmesine ilişkin usul ve esaslar Tebliğ ile düzenlenir.

Ölçüm yapacak personelin nitelikleri

MADDE 12 –(1) Ölçümler; üniversitelerin; elektrik-elektronik, haberleşme, fizik mühendisliği, fizik lisansı veya elektromanyetik dalgalar ile ilgili dersleri alarak teknik bölümlerin birinden veya meslek yüksek okulu ile liselerinin elektrik, elektronik haberleşme teknolojisi (telekomünikasyon, haberleşme, haberleşme teknolojisi, elektronik haberleşme), elektronik teknoloji (elektrik-elektronik, elektrik elektronik teknikerliği, elektronik, endüstriyel elektronik) bölümlerinden mezun olan personel tarafından yapılır.

(2) Ölçüm işlemleri ölçüm sertifikası almış olan personel tarafından yapılır. Bu personelin taşınması gereken nitelikler ile ölçüm sertifikası alınmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkartılacak Tebliğ ile düzenlenir.

(3) Yerinde ölçüm yapılmadan Ölçüm Değerleri Formu düzenlendiğinin tespit edilmesi durumunda, bu formu düzenleyen personel, Yönetmelikte belirtilen ölçüm işlerinde bir daha çalıştırılmaz.

(4) Üçüncü fıkra hükmü haricinde, yetkili kuruluşun ölçümlerinde bu Yönetmeliğe aykırı durum tespit edilmesi durumunda ölçüm yapan personel uyarılır, tekrarı halinde ise bu Yönetmelikte belirtilen ölçüm işlerinde çalıştırılmaz.

Ölçüm yetki belgesi müracaatı

MADDE 13 –(1) Bu Yönetmelikte belirtilen ölçümleri yapmak üzere; ölçüm yetki belgesi almak isteyen kuruluşlar 11 inci maddede belirtilen cihazlara sahip olduğuna dair belge ve 12 nci maddede belirtilen nitelikleri haiz personel istihdam edildiğini gösterir belgeler ibraz edilmek ve ölçüm yetkisi talep edilen frekans aralığı belirtilmek suretiyle Kuruma müracaat eder.

(2) Kurum tarafından müracaatlar değerlendirilerek uygun bulunması halinde iki yıl süre ile geçerli olan EK-4'te yer alan Ölçüm Yetki Belgesi düzenlenir.

(3) Ölçüm yetkisi Kurum tarafından düzenlenen Ölçüm Yetki Belgesinde belirtilen frekans aralığında geçerlidir.

(4) Ölçüm yetki belgesi verilen kuruluşların hangi frekans aralığında yetkilendirilmiş olduğu bilgisi de dâhil ayrıntılı listesi ve listedeki iptal ve değişiklik bilgileri Kurum internet sitesinde (www.btk.gov.tr) yayımlanır.

(5) Kurum tarafından yetki verilmeyen kişi ya da kuruluşlar tarafından yapılan ölçümler değerlendirilmeye alınmaz.

Ölçüm yetki belgesi iptali

MADDE 14 –(1) Kurumun yapmış olduğu ölçüm değerleri ile Kurumdan ölçüm yetki belgesi alan kuruluşların aynı mahalde yapmış oldukları ölçüm değerlerinin birbirlerine yakın olmaması durumunda Kurum, yetkili kuruluş elemanları ile ortaklaşa aynı şartlarda ölçümü yeniler. Yetkili kuruluşun ölçümlerinde bu Yönetmeliğe aykırı durum tespit edilmesi veya ölçüm yetkisi verilen frekans aralığı dışında ölçüm yapılması durumunda kuruluş uyarılır, tekrarı halinde ise ölçüm yetki belgesi bir daha verilmemek üzere iptal edilir ve bu husus Kurumun internet sitesinde yayımlanır.

(2) Birinci fıkra hükümleri dışında bu Yönetmelikle belirlenen diğer şartları sağlamadığı tespit edilen ölçüm yetki belgesi alan kuruluş önce uyarılır ve eksikliklerin giderilmesi için 30 gün süre verilir. Bu sürenin sonunda eksikliklerin giderilmemesi veya tekrarı halinde yetkili kuruluşun yetkisi iptal edilerek Kurumun internet sitesinde yayımlanır.

(3) Ölçüm yetki belgesinin süresi bitmeden en az 15 gün önce, ölçüm yetki belgesi alan kuruluş Kuruma yenileme müracaatı yapmak zorundadır. Bu sürede müracaat yapmayan kuruluşun ölçüm yetki belgesi iptal edilir ve Kurumun internet sitesinde yayımlanır.

(4) Yerinde ölçüm yapılmadan rapor düzenlendiğinin tespit edilmesi durumunda, ölçüm raporu düzenleyen kuruluşun Ölçüm Yetki Belgesi bir daha verilmemek üzere iptal edilir ve bu husus Kurumun internet sitesinde yayımlanır. Ölçüm Yetki Belgesinin bu sebeple iptal edilmesi halinde iptal edilen kuruluşun yaptığı ölçümler Kurumca gerekli görülmesi halinde işletici veya işletmeci tarafından tekrar ölçüm yaptırılarak 6 ay içinde Kuruma gönderilir.

(5) Ölçüm yetki belgesi iptal edilen kuruluşun başka isim altında veya başka şirketlerle ortaklaşa kuracağı şirket ve sahiplerine ölçüm yetki belgesi verilmez. Ölçüm yetki belgesi iptal edilen kuruluşun ortaklarının da başka isim altında veya başka şirketlerle kuracağı şirket ve sahiplerine ölçüm yetki belgesi verilmez.

(6) Ölçüm yetki belgesinin verilmesi ve iptali Kurul tarafından yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ölçüm Yöntemleri ve Limit Değerler

Ölçüm yöntemleri

MADDE 15 –(1) Yapılacak olan ölçümler; temel olarak elektromanyetik alan şiddeti veya güç akı yoğunluğu ölçümlerinden ibaret olup;

a) Ölçümler geniş bantlı cihaz ile yapıldığında, yakın alanda elektrik alan ve manyetik alan karmaşık bir yapı gösterdiğinden, elektrik alan ve/veya manyetik alan problemleri ayrı ayrı kullanılarak ölçüm yapılır. Uzak alanda ise ölçümler sadece elektrik alan probu kullanılarak yapılır.

b) Bir noktada birden fazla verici bulunması halinde, geniş bantta ölçüm yapan bir cihaz ile ortamda bulunan bütün elektrik alan şiddetinin etkin değeri ölçülecektir. Elektromanyetik alan şiddetinin tek bir cihaz için belirlenen limitten fazla çıkması durumunda

ortamdaki bütün vericilerin ayrı ayrı elektrik alan şiddetinin tespiti için, spektrum analizör ve yönlü anten kullanılır. Elektrik alan şiddet değerinin düşey ve yatay polarizasyon değerlerinin x, y, z bileşenleri ayrı ayrı ölçülür, bunların karelerinin toplamının karekökleri alınarak hesaplanan etkin bileşke elektrik alan değeri,

$$E = \sqrt{E_x^2 + E_y^2 + E_z^2}$$

formülü ile hesap edilir.

(2) Bu ölçümde aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

a) Ölçüm personeli üzerinde bulundurduğu her türlü elektronik cihazı ölçüm sonuçlarını etkilememesi bakımından kapalı tutar.

b) Cihazın ilk çalıştırılmasından sonra teknik dokümanında belirtilen süre kadar cihaz kararlı duruma geçene kadar beklenir.

c) Her ölçüme başlamadan evvel ölçüm cihazlarının varsa sıfırlama tuşuna basılır.

ç) Ölçümler, ölçüm yapılacak sistemin çalışır durumda olduğu saatlerde yapılır.

d) Ölçümler, verici antenin yayın paterni dikkate alınarak yapılır.

(3) Hücresel baz istasyonları ölçümleri için bu maddede açıklanan ölçüm yöntemlerine ek olarak aşağıdaki hususlara da dikkat edilir.

a) Ölçümler, antenin yayın yaptığı yönden başlamak üzere yatayda sağa ve sola doğru en az üç değişik noktadan yapılır.

b) Hücresel baz istasyonları için her ölçüm uluslararası standart dikkate alınarak, 6 dakikalık ortalamaya göre yapılır.

c) Ölçümler; antenin yayın paterni dikkate alınarak, yayına doğrudan maruz kalan bölgede en az 3 noktadan yapılır.

Elektromanyetik alan şiddeti limit değerleri

MADDE 16 –(1) Tablo-1’de yer alan elektrik alan şiddeti, manyetik alan şiddeti, manyetik akı yoğunluğu ve eşdeğer düzlem dalga yoğunluğu;

a) Ortam için, Uluslararası İyonlaştırmayan Radyasyondan Koruma Kurulunun belirlediği toplam limit değerlerini,

b) Çevre ve insan sağlığı dikkate alınarak; ihtiyati tedbir açısından, tek bir cihaz için Uluslararası İyonlaştırmayan Radyasyondan Koruma Komisyonunun (ICNIRP) belirlediği limit değerin dörtte birini (¼) aşamaz.

Tablo-1 Ortam ve tek bir cihaz için belirlenen limit değerler.

Frekans Aralığı (MHz)	E- alan şiddeti (V/m)		H – Alan şiddeti (A/m)		B – Manyetik Akı Yoğunluğu (µT)		Eşdeğer Düzlem Dalga Güç Yoğunluğu (W/m²)	
	Tek cihaz için limit değeri	Ortaman toplam limit değeri	Tek cihaz için limit değeri	Ortaman toplam limit değeri	Tek cihaz için limit değeri	Ortaman toplam limit değeri	Tek cihaz için limit değeri	Ortaman toplam limit değeri
0,010-0,15	22	87	1,3	5	1,5	6,25	-	-
0,15-1	22	87	0,18/f	0,73/f	0,23/f	0,92/f	-	-
1-10	22/f ^¼	87/f ^¼	0,18/f	0,73/f	0,23/f	0,92/f	-	-
10-400	7	28	0,02	0,073	0,023	0,092	0,125	2
400-2 000	0,341 f ^¼	1,375 f ^¼	0,0009 f ^¼	0,0037 f ^¼	0,001 f ^¼	0,0046 f ^¼	f/3 200	f/200
2 000-60 000	15	61	0,04	0,16	0,05	0,2	0,625	10

f= frekans (MHz)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Denetim ve Ölçüm Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Denetim, ölçüm talebi ve ölçüm ücreti

MADDE 17 —(1) Ölçüm yetki belgeli kuruluşlar ile sabit elektronik haberleşme cihazının kurulması, işletilmesi ve kullanılması esnasında bu Yönetmelikte belirtilen hususlara uygunluk Kurum tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre denetlenir ya da denetletirilir.

(2) Üçüncü şahıslar tarafından yapılan ölçüm talepleri Kuruma veya ölçüm yetki belgesi verilen kuruluşlara dilekçe ile yapılır. Ölçüm yetki belgesine sahip kuruluşlarca ölçümün yapılması halinde, EK-3'te yer alan Ölçüm Değerleri Formu doldurulur ve ölçüm raporları ile verilen Ölçüm Yetki Belgesinin bir sureti Kuruma, bir sureti müracaat sahibine ve bir sureti de işletici ve işletmeciyeye en geç beş iş günü içerisinde iletilecektir. Ayrıca Kuruma elektronik ortamda da gönderilir.

(3) Üçüncü şahıslar tarafından Kuruma yapılan ölçüm taleplerinde Kanuna ekli ücret tarifesinde belirtilen ölçüm ücreti müracaat aşamasında alınır.

(4) Ölçüm yetkisi verilen kuruluşlar, Kanun çerçevesinde belirlenen ölçüm ücretini geçmemek üzere, ölçüm ücretini kendileri belirlemekte serbesttir.

(5) Üçüncü şahısların talebi üzerine yapılan ölçüm sonucunda, limit değerlerinin aşıldığının tespiti halinde, ilgili işletmeci ve işletici ölçüm ücretini, bildirim tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde müracaat sahibine öder.

(6) Yapılan ölçümler sonucunda limit değerlerin aşılmadığının tespiti halinde, müracaat sahibinin ödediği ölçüm ücreti iade edilmez.

(7) İşletici ve işletmeci tarafından, sabit elektronik haberleşme cihazının kurulmasından sonra, cihazın çevresinde ölçüm yapılmasını gerektiren değişiklikler (sonradan yapılan bina, okul, sağlık merkezi vb.) olması halinde ivedilikle ölçüm yapılır ve ölçüm sonuçları Kurum'a gönderilir. Ölçüm Değerleri Formunun gönderilmemesi durumunda 23 üncü maddenin birinci fıkrası hükümleri uygulanır.

Ölçüm sonuçlarının değerlendirilmesi

MADDE 18 —(1) Ölçüm sonuçlarının Kurum tarafından değerlendirilmesinde, ölçüm cihazının ölçüm belirsizliği de dâhil Tablo-1'de belirtilen limitlerin aşılması halinde 19 uncu maddeye göre işlem yapılır.

(2) Yapılacak işlemlerden sonra müracaat sahibi Kurum tarafından bilgilendirilir.

Limitlerin aşılması halinde uygulanacak işlem

MADDE 19 —(1) Kurum veya Kurumca yetkilendirilmiş kuruluşlarca yapılan ölçümlerde; sabit elektronik haberleşme cihazının elektromanyetik alan şiddetinin, 16 ncı maddede yer alan;

a) Tek bir cihaz için izin verilen limit değerin üzerinde olduğunun tespit edilmesi halinde işletici ve işletmeciyeye söz konusu limit değerleri sağlaması için tebliğ tarihinden başlamak üzere 10 iş günü süre verilir. Bu sürenin bitiminde yapılacak denetim ve ölçümlerde uygunsuzluğun devam ettiğinin tespit edilmesi halinde ise 23 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

b) Ortamın toplam limit değerini tek bir cihazın aşması halinde, düzeltme için herhangi bir süre verilmeksizin limit aşımına neden olan sabit elektronik haberleşme cihazı için 23 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkrası hükümleri uygulanır. Talep edilmesi halinde söz konusu sabit elektronik haberleşme cihazı ile bağlantılı hizmetlerden faydalananların mağdur edilmemesi için, işletici ve işletmecinin aynı mahalde 16 ncı maddede belirtilen limit değerleri aşmayan yeni bir cihaz kurmasına izin verilebilir.

c) Tek bir cihaz için izin verilen limit değerlerine uygun olduğunun tespit edilmesine rağmen ortamın limit değerinin aşılması halinde, Kurum koordinasyonunda işletici ve

işletmeciler tarafından aynı mahalde kurulu tüm cihazlar için ortam normal değerlere gelinceye kadar gerekli teknik düzenleme yapılır. Aksi takdirde en son kurulan cihazdan başlamak üzere, 23 üncü maddesinin birinci fıkrası hükümleri uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Sabit elektronik haberleşme cihazlarına ilişkin istek ve şikayetler

MADDE 20 –(1) 10 kHz-60 GHz frekans bandında çalışan, meskun mahal içerisindeki sabit elektronik haberleşme cihazların hücresel mobil sistemlerin verici, verici/alıcı cihazlar ile çıkış gücü 5 Watt'ın üzerinde olan sabit elektronik haberleşme cihazlarının kurulması, işletilmesi ile ilgili olarak; gelen dilekçe ve şikayetler Kurum veya ilgili Bölge Müdürlüğüne yapılır.

(2) Hücresel baz istasyonlarına ait dilekçe ve şikayetler ilgili işletici ve işletmeciye de yapılabilir. Şikayet yapılan baz istasyonuna ait Güvenlik Sertifikası ve Ölçüm Değerleri Formu şikayet sahibine gönderilir.

Ölçüm ücreti tahsili usul ve esasları

MADDE 21 –(1) Ölçümler için tahsil edilecek ücretler ile ücretlerin tahsili için gerekli usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Kullanılacak cihaz standartları

MADDE 22 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında kullanılacak her türlü sabit elektronik haberleşme cihaz ve donanımı; Kanun ve ilgili Yönetmelikler gereğince belirlenen standartlara uygun olmak zorundadır.

İdarî yaptırımlar

MADDE 23 –(1) 5 inci maddenin üçüncü fıkrası, 7 nci maddenin ikinci fıkrası, 8 inci maddenin ikinci ve altıncı fıkraları, 9 uncu maddenin üçüncü fıkrası, 17 nci maddenin yedinci fıkrası ve 19 uncu maddede belirtilen hükümlerin ihlali halinde sabit elektronik haberleşme cihazının faaliyeti uygun şartlar sağlanıncaya kadar Kurum tarafından veya Kurumca yapılan bildirim üzerine mülki amirler eliyle durdurulur.

(2) Bu Yönetmelikle belirlenen hükümlerin; gerekli uyarıların ve kapatmaların yapılmasına rağmen aynı cihaz ve yer için ikinci kez ihlal edilmesi halinde Kanunun 60 ıncı maddesinin beşinci fıkrası gereğince ilgili cihaz için Kanun çerçevesinde belirlenen ekli telsiz ücret tarifesinde belirtilen ruhsatname ücretinin elli katı oranında idarî para cezası uygulanır. Aynı takvim yılı içinde aynı cihaz ve yer için sonraki her ihlalde bir önceki ceza miktarının iki katı idari para cezası uygulanır.

(3) Güvenlik sertifikası alınmadan sabit elektronik haberleşme cihazının montajına başlanması veya izinsiz revizyon yapılması halinde, Kanunun 60 ıncı maddesinin beşinci fıkrası gereğince ilgili işletmeci ve işleticiye ruhsatname ücretinin elli katı idari para cezası her bir cihaz için ayrı ayrı uygulanır.

(4) Gerçeğe uygun olmayan bilgi ve belgelerin gönderilmesi halinde söz konusu işletmeci ve işletici hakkında, 5/9/2004 tarihli ve 25574 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından Uygulanacak İdarî Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(5) Gerçeğe aykırı beyan yaptığı tespit edilen Ölçüm Yetki Belgeli kuruluşlar hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulabilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik ve bu yönetmeliğe yapılan atıflar

MADDE 24 –(1) 16/5/2009 tarihli ve 27230 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Haberleşme Cihazlarına Güvenlik Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Mevcut güvenlik sertifikaları

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımından önce verilmiş olan Güvenlik Sertifikaları geçerlidir.

Mevcut ölçüm yetki belgeli kuruluşlar

GEÇİCİ MADDE 2– ¹⁸(1) **(Değişik: RG-17/2/2012-28207)** Bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen Tebliğ düzenlemesi yapıp ilk kez ölçüm sertifikaları verilmeye kadar aynı maddede yer alan diğer özellikleri taşıyan personel tarafından ölçüm yapılmaya devam edilir.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce Kurumdan Ölçüm Yetki Belgesi alan kuruluşlar; bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartları 6 ay içerisinde sağlamak zorundadırlar. Bu zorunluluğa uymayan kuruluşların Ölçüm Yetki Belgesi iptal edilir.

Yürürlük

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Kurul Başkanı yürütür.

¹⁸ Bu değişiklik 30/12/2011 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

T.C.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

GÜVENLİK SERTİFİKASI

Sertifika No :BTK.....

İşletici/işletmeci Adı :

Sabit İstasyonun Adresi :

Koordinatlar :

Elektronik Haberleşme Sistemi :

Antenin Yerden Yüksekliği (m) :

Anten Kazancı (dB) :

Max Güç (W) :

Sistemin Frekansı (MHz) :

BTK
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM KURUMU

Güvenlik Mesafesi:.....(m) dir.

Bu Güvenlik Sertifikası, yukarıda belirtilen sistemin 10/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa istinaden yayımlanan **Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü Ve Denetimi Hakkında Yönetmelik'e** uygun bulunduğunu gösterir.

Seri No:

EK-2 (ön yüz)

SABİT ELEKTRONİK HABERLEŞME CİHAZI MÜRACAAT DEĞERLENDİRME FORMU												
	MEVCUT			YENİ			AÇIKLAMALAR					
	H	T	R	H	T	R						
İŞLETİCİ/İŞLETMECİNİN ADI/ÜNVANI	X	X	X	X	X	X						
ŞİRKET ADI VE YAYIN LOGOSU			X			X						
CİHAZIN KURULU BULUNDUĞU AÇIK ADRES	X	X	X	X	X	X						
KOORDİNAT	X	X	X	X	X	X						
SİTE NO	X			X								
MARKA	X	X	X	X		X						
MODEL	X	X	X	X		X						
KULLANILAN FREKANS	X	X	X	X	X	X						
KATALOG ÇIKIŞ GÜCÜ	X	X	X	X		X						
							SEKTÖR1	SEKTÖR2	SEKTÖR3	SEKTÖR4		
KULLANILAN MAKSİMUM ÇIKIŞ GÜCÜ	X	X	X	X	X	X						
ANTEN KAZANCI	X	X	X	X	X	X						
ANTEN SAYISI	X		X	X		X						
ANTEN TİPİ	X	X	X	X	X	X						
*ANTEN YAYIN PATERNİ	X	X	X	X	X	X						
ANTENİN YERDEN YÜKSEKLİĞİ	X	X	X	X	X	X						
YETKİSİZ ERİŞİM (Balkon-Teras)	X	X	X	X	X	X						
BİNA YÜZEYİNDE YANSITICI LEVHA	X		X	X		X						
GÜVENLİK MESAFESİ	X	X	X	X	X	X						
*SAĞLIK KURULUŞU BİNASINA GÖRE	X	X	X	X	X	X						
*OKUL BAĞÇE DUVARİ SINIRINA GÖRE	X	X	X	X	X	X						
*GEREKÇE RAPORU					X							
*TELSİZ KULLANIM ŞEMASI					X							
*İLGİ BTK FORMLARI					X							
*KAPASİTE RAPORU					X							
*İMZA SİRKÜLERİ	X	X	X	X	X	X						
*VERGİ LEVHASI					X							
*ÇALIŞANLARIN SİGORTA BİLDİRGESİ					X							
*TİCARET SİCİL GAZETESİ					X							
*SÖZLEŞME FOTOKOPİSİ					X							
*ARAÇ RUHSAT FOTOKOPİSİ	X	X		X	X							
*ÖLÇEKLİ YERLEŞİM KROKOSİ	X	X	X	X	X	X						
*ANTEN MONTAJ YERİ KROKOSİ	X	X	X	X	X	X						
*TOPRAKLAMA SİSTEMİ	X	X	X	X	X	X						
PARATONER	X	X	X	X	X	X						
*SİVİL HAVACILIK TEDBİRLERİ	X	X	X	X	X	X						
*RTÜK İZİN BELGESİ						X						
İŞLETMECİ/İŞLETİCİ:							KONTROL:					
Tarih -Kaşe-İmza							(İlgili BTK Birimleri)					
<p>H:Hücreli sistem, T: Telsiz Sistemi, R: Radyo, TV Vericileri</p> <p>* Belge Olarak Gönderilecekler</p>												

NOT: Formun doldurulmasında arka yüzdeki açıklamalar dikkate alınır.

EK-2(arka yüz)

SABİT ELEKTRONİK HABERLEŞME CİHAZI MÜRACAAT DEĞERLENDİRME FORMU	
İŞLETİCİ/İŞLETMECİNİN ADI/ÜNVANI	Sabit telekomünikasyon cihazını işleten hukuken işletmecisi/şaltıcı Kişi veya Kuruluşun adı, ünvanı
ŞİRKET ADI VE YAYIN LOGOSU	Radyo Televizyonun bağlı olduğu şirket adı ve yayın logosu
CİHAZIN KURULU BULUNDUĞU AÇIK ADRES	İl, ilçe, semt, cadde, sokak, numara olarak açık adres
KOORDİNAT	Sistemin bulunduğu yerin derece- dakika-saniye olarak koordinatı
SİTE NO	Baz istasyonu numaralandırılması
MARKA	Kullanılan cihazın markası
MODEL	Kullanılan cihazın modeli
KULLANILAN FREKANS	Kullanılan frekans her anten için ayrı ayrı belirtilmektedir Örneğin, Telsiz sistemleri için: HF MHz, VHF 150 MHz, UHF 450 MHz.... Örneğin, Hücresel Sistemler için: 425 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 1900 MHz... Radyo TV Sistemleri için: tahsisli frekanslar
MAKSİMUM ÇIKIŞ GÜCÜ	Katalog çıkış gücünden farklı, anten kayıpları hariç, İşletici/İşletmecisi tarafından güvenlik mesafesi hesabı için cihazın teknik olarak maksimum kullanılabilecek çıkış gücü
KATALOG ÇIKIŞ GÜCÜ	Cihazın katalogunda belirtilen maksimum çıkış gücü
ANTEN KAZANCI	Güvenlik mesafesi hesabında kullanılmak üzere anılan kazancı dB olarak bildirilecektir.
ANTEN SAYISI	Aynı sisteme ait olsa bile kullanılan her anten ayrı ayrı değerlendirilecektir.
ANTEN TİPİ	Kullanılan antenin tipi: yagi, omni, parabolik, dipol vs.
ANTEN YAYIN PATERNİ	Anten paterni (yatay ve dikey olarak) ölçekli kroki üzerine işlenmiş olacaktır.
ANTENİN YERDEN YÜKSEKLİĞİ	Bina ve direk/kule her antenin aktif elemanının yerden yüksekliği.
YETKİSİZ ERİŞİM	Yetkisiz kişilerin erişiminin engellenip engellenmediği.
BİNA YÜZEYİNDE YANSITICI LEVHA	Boyutları anten boyutlarından küçük olmamak şartıyla metal yansıtıcı levha kullanılıp kullanılmadığı.
GÜVENLİK MESAFESİ	Hesap edilmiş ve ölçekli yerleşim krokisi üzerinde gösterilmiş Güvenlik Mesafesinin uygunluğu kontrol edilecektir.
SAĞLIK KURULUŞU BİNASINA GÖRE	Sağlık kuruluşu binası içinde oluşan toplam elektrik alan şiddeti 3 V/m'yi geçmeyecektir.
OKUL BAHÇE DUVARI SINIRINA GÖRE	Güvenlik mesafesi hesabında okul bahçesi sınırları dikkate alınacaktır.
GEREKÇE RAPORU	Sistemin ne amaçla kullanıldığına dair gerekçe (2 adet)
TELSİZ KULLANIM ŞEMASI	Harita ve ölçekli bir kroki üzerinde işaretlenmiş telsiz sistemi şeması
İLGİLİ BTK FORMLARI	Ön yüzündeki imzalar tamamlanmış ilgili BTK Formu (2 adet)
KAPASİTE RAPORU	Şirketin çalışanlarını ve iş kapasitesini gösteren resmi belgeler Kamu Kurum/Kuruluşları hariç
İMZA SİRKÜLERİ	İşletici/İşletmecilerin imzaya yetkili kişilerin noter tasdikli imza sirküleri bir defa göndermesi yeterlidir. Kamu Kurum/Kuruluşları hariç
VERGİ LEVHASI	İşletici/İşletmecinin Vergi Levhası. Resmi Kurum/Kuruluşları hariç
ÇALIŞANLARIN SİGORTA BİLDİRGESİ	Çalışanlara ait SSK bildirimleri. Resmi Kurum/Kuruluşları hariç
TİCARET SİCİL GAZETESİ	Ticaret Odalarından alınmış ticaret sicili. Resmi Kurum/Kuruluşları hariç
SÖZLEŞME FOTOKOPİSİ	Yapılan işlerin süresini gösteren sözleşmenin noter tasdikli bir örneği. Resmi Kurum/Kuruluşları hariç
ARAÇ RUHSAT FOTOKOPİSİ	Bir mahalde telekomünikasyon hizmetini geçici bir süre sunmak için kullanım mobil verici, verici/alıcı cihazların bulunduğu aracın ruhsat fotokopisi
ÖLÇEKLİ YERLEŞİM KROKOSİ	Anten paterni güvenlik mesafesi, hastane ve okula olan mesafesi ve paratoner tesisi, üzerine işlenmiş ölçekli kroki (2 adet)
ANTEN MONTAJ YERİ KROKOSİ	Antenlerin eğimini, duvara, çatıya vs. Uzaklıkları, yansıtıcı levha boyutlarının yer aldığı montaj yeri krokisi
TOPRAKLAMA SİSTEMİ	Cihazın topraklaması mutlaka olmalıdır. Cihaz topraklaması paratoner topraklamasından ayrı olmalıdır.
PARATONER	Sisteme ait bir paratoner veya yakın çevredeki bir paratoner tesisinin kapsama alanı içinde olmalıdır.
SİVİL HAVACILIK TEDBİRLERİ	Antenlerin monte edileceği yüksek kulelerde Sivil Havacılık kurallarına göre gerekli ışıklandırma yapılmalıdır.
RTÜK'TEN ALINAN BELGE	RTÜK'ten alınan yayıncı kuruluş lisans tipine ilişkin belge

EK-3

İstasyon No:
İstasyon Adı :
İstasyon Adresi :
Koordinatlar :

ÖLÇÜM DEĞERLERİ FORMU

Anten Sektör	Antene Olan Uzaklık (m)	Ölçülen Manyetik Alan Şiddeti (A/m)	Ölçülen Elektrik Alan Şiddeti (V/m)		Ölçülen Güç Yoğunluğu (W/m ²)	Ölçüm Yapılan Saat
			Tek Bir Cihaz İçin	Ortamin Toplamı		
1						
2						
3						
4						

Ölçüm Cihazı:

Marka :
Model :
Seri No :

Ölçüm Yapan Personel:

Adı Soyadı :
Ünvanı :
İmza :

Ölçüm Tarihi :**Ölçüm Anteni:**

Tip :
Seri No :
Frekans Aralığı :
Kalibrasyon Tarihi :
Kalibrasyonun Bitiş Tarihi :
Anten Kazancı (dBi) :

Yetkili Kuruluş:

Adı :
Kaşe :
İmza :

T.C.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

..... FREKANS BANDINDA ÇALIŞAN SABİT ELEKTRONİK HABERLEŞME CİHAZLARININ
ELEKTROMANYETİK ALAN ŞİDDETİ

ÖLÇÜM YETKİ BELGESİ

Belge No :
Kullanıcı Kodu : Bölge Kodu :
Ticaret Sicil No :
Unvan :
Adres :
Telefon : Faks :
Belge Geçerlilik Süresi :

ONAY

**2.10.1. ELEKTRONİK HABERLEŞME CİHAZLARINDAN KAYNAKLANAN
ELEKTROMANYETİK ALAN ŞİDDETİNİN ULUSLARARASI STANDARTLARA GÖRE
MARUZİYET LİMİT DEĞERLERİNİN BELİRLENMESİ, KONTROLÜ VE DENETİMİ
HAKKINDA YÖNETMELİKTE YER ALAN ÖLÇÜM YAPACAK PERSONELİN
NİTELİKLERİ VE ÖLÇÜM SERTİFİKASI ALINMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR
HAKKINDA TEBLİĞ**

**R.Gazete Tarihi : 30/12/2011
R.Gazete Sayısı : 28158**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Dayanak ve Tanımlar**

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Tebliğin amacı, 21/4/2011 tarihli ve 27912 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte yer alan ölçüm yapacak personelin nitelikleri ile ölçüm sertifikası alınmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Tebliğ, Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetimi Hakkında Yönetmeliğin 12 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Eğitici personel: Kurs programı kapsamında konusunda uzman personeli,
 - b) Elektromanyetik alan ölçümleri: Güvenlik sertifikası düzenlenmesine esas teşkil eden ölçümü,
 - c) Elektromanyetik alan ölçüm sertifikası: Eğitim sonucu Kurum tarafından düzenlenen sertifikayı,
 - ç) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,
 - d) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
 - e) Yönetmelik: Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetimi Hakkında Yönetmeliği,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

**Sertifika Başvurusu Yapacakların Nitelikleri, Kurs Süresi ve Zamanı,
Kursun İçeriği, Kurs Ücreti, Devam Zorunluluğu,
Değerlendirme ve Belge Verilmesi**

Sertifika başvurusu yapacakların nitelikleri

MADDE 4 – (1) Elektromanyetik alan ölçüm sertifikası almak ve bu amaçla verilecek kursa katılmak isteyen başvuru sahiplerinin; üniversitelerin elektrik-elektronik, haberleşme, fizik mühendisliği, fizik lisansı veya elektromanyetik dalgalar ile ilgili dersleri

olarak teknik bölümlerin birinden veya meslek yüksek okulu ile teknik liselerin elektrik, elektronik haberleşme teknolojisi (telekomünikasyon, haberleşme, haberleşme teknolojisi, elektronik haberleşme), elektronik teknolojisi (elektrik-elektronik, elektrik elektronik teknikerliği, elektronik, endüstriyel elektronik) bölümlerinden mezun ortaöğrenim, ön lisans, lisans veya yüksek lisans mezunu olması gerekir.

(2) Ölçüm Sertifikası başvurusu ve bu amaçla düzenlenen kursa katılmaya yönelik diğer şartlar yapılacak ilanla ayrıca belirtilir.

Kurs süresi ve zamanı

MADDE 5 – (1) Elektromanyetik alan ölçüm sertifikası başvuruları Kuruma yapılır. Kurum yılda en az iki defa kurs düzenler. Kursun sonunda yapılan sınavda başarılı olanlara elektromanyetik alan ölçüm sertifikası düzenlenir.

(2) Kursun yapılacağı tarih Kurum tarafından basın ve yayın yoluyla duyurulur.

(3) Kurslar, toplam 16 saat süreli ve mesai saatlerinde düzenlenir, gerekli durumlarda mesai saatleri dışında da düzenlenebilir.

Kursun içeriği

MADDE 6 –(1) Elektromanyetik alan ölçüm sertifikası için verilecek kursun konu başlıkları asgari aşağıdaki gibi olacaktır:

- a) Elektromanyetik alan maruziyeti ve insan sağlığına etkileri,
- b) Elektromanyetik alan ve ölçümüne ilişkin teknik temeller,
- c) Yönetmeliğin düzenleme ve uygulaması,
- ç) Ölçüm tekniklerinin saha uygulaması.

Kurs Ücreti

MADDE 7 –(1) Kursa katılanlardan Kurulca belirlenen tutarda kurs ücreti alınır.

Devam zorunluluğu

MADDE 8 –(1) Kursa devam zorunlu olup, devamsızlığı olanlar sınava alınmazlar.

Sınav ve değerlendirme

MADDE 9 – (1) Kursiyerler kursun sonunda Kurum temsilcisi ile Eğitici Personel tarafından kurulacak en az 3 kişilik değerlendirme komisyonu tarafından, kursta uygulanan eğitim programı kapsamında teorik ve pratik sınava tabi tutulurlar.

(2) Teorik ve pratik sınavların her birinden ayrı ayrı 100 üzerinden en az 70 puan alanlar başarılı sayılırlar.

Elektromanyetik alan ölçüm sertifikası verilmesi ve iptali

MADDE 10 –(1) Kurs sonunda yapılan sınavda başarılı olanlara Kurum tarafından elektromanyetik alan ölçüm sertifikası düzenlenir.

(2) Yerinde ölçüm yapılmaması ve benzeri yanıltıcı bilgi içeren ölçüm raporu düzenlenmesi halinde, verilen elektromanyetik alan ölçüm sertifikası Kurum tarafından bir daha verilmemek üzere iptal edilir ve Kurum internet sayfasında yayınlanır.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan sebepten dolayı elektromanyetik alan ölçüm sertifikası iptal edilenler, tekrar elektromanyetik alan ölçüm sertifikası başvurusunda bulunamazlar.

(4) Kurum personeli dışında kalan özel ve tüzel kişilerin Kurumdan elektromanyetik alan ölçüm sertifikası almadan yaptıkları elektromanyetik alan ölçümleri geçersizdir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği

MADDE 11 – (1) Tebliğin konusu olan “elektromanyetik alan ölçümlerini” yapacak “ölçüm yetki belgesi alan kuruluş personelinin” eğitimi ve eğitim sonunda verilecek “ölçüm sertifikasına” ilişkin her türlü iş ve işlemin Kurumca gerçekleştirilmesi esastır. Ancak, Kurulca gerek görülmesi halinde bahse konu iş ve işlemler Milli Eğitim Bakanlığı, üniversiteler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla imzalanacak protokoller çerçevesinde yaptırılabilir veya müştereken yapılabilir.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kurul Başkanı yürütür.

2.11. BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMUNUN DENETİM ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 14/12/2011

R.Gazete Sayısı : 28142

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yapılacak denetim çalışmalarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yapılacak denetim çalışmaları ile bu çalışmalar süresince Sektörel Denetim Dairesi Başkanlığı ve ilgili birimin görev ve yetkileri ile denetçinin yetki ve yükümlülüklerini ve denetlenen tarafın hak ve yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun 10 uncu maddesine, 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 15 inci maddesine, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 6 ncı ve 59 uncu maddeleri ile 14/2/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1525 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Daire Başkanlığı: Sektörel Denetim Dairesi Başkanlığını,
 - b) Denetçi: İlgili mevzuat hükümleri uyarınca Kurumun denetimine tabi olan gerçek veya tüzel kişileri denetlemekle görevlendirilen kişi/kişileri,
 - c) Denetlenen taraf: Kurumun denetimine tabi olan gerçek veya tüzel kişi/kişileri,
 - ç) İlgili birim: Kurum bünyesinde faaliyet gösteren birimleri,
 - d) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,
 - e) Kurul Başkanı: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı,
 - f) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Daire Başkanlığının görev ve yetkileri

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak denetim çalışmalarına ilişkin olarak Daire Başkanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

- a) İlgili birim tarafından kendi görev alanına ilişkin olarak teklif edilen yıllık denetim planı çerçevesinde Kurumun yıllık denetim planını oluşturmak ve Kurula sunmak.
- b) Denetim çalışmalarını ilgili birim ile koordineli olarak yürütmek.

c) Denetim sonucunda, denetlenen tarafa idari yaptırım ve tedbir uygulanmasına Kurul tarafından karar verilmesi halinde bunlara ilişkin işlemleri ilgili birim ile koordineli olarak yürütmek.

ç) Denetim raporunda belirtilen önerileri ilgili birime bildirmek.

d) Yıllık denetim sonuç raporunu hazırlamak, denetimlere ilişkin tasnif işlemlerini yürütmek, denetim veri tabanını tutmak, elektronik ortamda izleme ve istatistikî analiz teknikleri ile denetimlerin etkin olarak yürütülmesini sağlamak.

e) Kurumun denetim faaliyetlerine ilişkin eğitimleri ilgili birim ile koordineli olarak yürütmek.

İlgili birimin görev ve yetkileri

MADDE 6 – (1)İlgili birimin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kendi görev alanı ile ilgili yıllık denetim planını Daire Başkanlığına teklif etmek.

b) Denetime ilişkin çalışmaları Daire Başkanlığı ile koordineli olarak yürütmek.

c) Denetçinin denetim çalışmalarına ilişkin görevlerini öncelikli olarak yerine getirmesini sağlamak.

Denetçinin yetkileri

MADDE 7 – (1) Denetçinin denetim ile ilgili yetkileri şunlardır:

a) Denetlenen tarafın yönetim yerlerine, binalarına ve eklentilerine girmek ve bu yerlerde denetim yapmak.

b) Denetlenen tarafa ait her türlü belgeyi, elektronik ortamdaki verileri, elektronik haberleşme alt yapısını, cihaz, sistem, yazılım ve donanımlarını incelemek.

c) Denetlenen taraftan yazılı ve/veya sözlü açıklama istemek.

ç) Elektronik ortamdaki veriler dâhil her türlü bilgi, belge, donanım ve cihazın incelenmesi neticesinde, tutanak düzenlemek suretiyle bunlardan suret veya numune almak, tutanağın bir suretini denetlenen tarafa vermek ve denetlenen tarafın imzadan kaçınması durumunda bu hususu tutanağa geçirmek.

d) Mülki amirler, kolluk kuvvetleri ve diğer kamu kurumlarından denetim süresince her türlü kolaylığı ve yardımı istemek.

e) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişilerden bilgi ve belge istemek.

Denetçinin yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) Denetçinin yükümlülükleri şunlardır:

a) Görevin yerine getirilmesinde sürekli gelişimi, saydamlığı, tarafsızlığı, dürüstlüğü, kamu yararını gözlemeyi, hesap verilebilirliği ve öngörülebilirliği esas almak.

b) Denetçi isimlerini, denetimin konusunu, amacını ve yanlış bilgi verilmesi dâhil ilgili mevzuatın ihlali halinde idari yaptırım ve tedbir uygulanacağını gösteren belgeyi bulundurmak.

c) Denetim sürecinde incelenen belge ve kayıtlar üzerinde şerh, ilave veya değişiklik yapmamak, donanım ve cihazı olduğu gibi muhafaza etmek.

ç) Denetlenen tarafın yönetim ve yürütme işlerine müdahale etmemek.

d) Denetim sürecinde edindiği bilgi ve belgelerin gizliliğini sağlamak, gizli bilgileri ve ticari sırları bu konuda kanunen yetkili kılınanlardan başkasına açıklamamak ve doğrudan veya dolaylı şekilde kendisi ya da üçüncü kişilerin yararına kullanmamak.

e) Denetim sürecinde görevlendirme konusunun dışında kalan ve mevzuata aykırılık teşkil edebilecek hususları tespit etmesi halinde, Daire Başkanlığını yazılı olarak bilgilendirmek.

f) Denetim çalışmaları sırasında sektörü olumsuz yönde etkileyebilecek veya herhangi bir şekilde ivedilik arz eden hususların tespit edilmesi halinde, denetim çalışmalarının sonuçlanmasını beklemeksizin Daire Başkanlığını yazılı olarak bilgilendirmek.

Denetlenen tarafın yükümlölükleri

MADDE 9 – (1) Denetlenen tarafın denetim ile ilgili yükümlölükleri şunlardır:

- a) Denetçiye elverişli bir çalışma ortamı sağlamak ve her türlü kolaylığı göstermek.
- b) Denetçi tarafından, denetim süreci boyunca talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi gizlilik hükümlerini ileri sürmeksizin yazılı ve/veya sözlü olarak belirlenen süre içerisinde vermek.
- c) Yönetim yerlerini, binalarını, eklentilerini, cihazlarını, sistemlerini, yazılım ve donanımlarını denetçinin erişimine açık tutmak ile denetim süresi boyunca denetlenen tarafı temsile yetkili ve ilgili kişilerin hazır bulundurulmasını sağlamak.
- ç) Denetim için gerekli altyapıyı temin etmek ve denetim süresince çalışır vaziyette bulundurmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim Usul ve Esasları

Denetim

MADDE 10 – (1) Kurum, re'sen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikâyet üzerine denetime tabi faaliyetlerin ilgili mevzuata uygun olup olmadığının tespiti için denetim yapabilir.

İnceleme

MADDE 11 – (1) Kurul Başkanı, re'sen, ihbar veya şikâyet üzerine inceleme yapılmasına karar verebilir. Denetçi Kurul Başkanı tarafından görevlendirilir.

(2) Yapılan inceleme neticesinde, denetlenen tarafın faaliyetlerinde ilgili mevzuat hükümlerine herhangi bir aykırılık bulunmadığının değerlendirilmesi halinde, denetçi inceleme raporunu hazırlar ve Daire Başkanlığına iletir. Daire Başkanlığı inceleme raporunu Kurul Başkanlığına arz eder.

(3) Denetlenen tarafın faaliyetlerinin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olduğunun değerlendirilmesi halinde, denetçi tarafından hazırlanan inceleme sorgusu Daire Başkanlığınca yazılı savunmasını almak üzere denetlenen tarafa gönderilir. Denetlenen taraf, inceleme sorgusuna ilişkin yazılı savunmasını otuz gün içinde verir. Süresi içinde gönderilmeyen yazılı savunma dikkate alınmaz. Denetlenen tarafın varsa yazılı savunmasının alınmasını müteakip, denetçi inceleme raporunu hazırlar ve Kurul'a sunulmak üzere Daire Başkanlığına iletir.

(4) Daire Başkanlığı inceleme sonucu ile ilgili olarak denetlenen tarafa bilgi verir.

Soruşturma

MADDE 12 – (1) Kurul, re'sen, inceleme raporu neticesinde, ihbar veya şikâyet üzerine soruşturma açılmasına karar verebilir.

(2) Soruşturma süresi denetimin özelliği göz önünde bulundurularak Kurul tarafından belirlenir ve belirlenen bu süre Kurul kararı ile uzatılabilir.

(3) Yapılan soruşturma neticesinde, denetlenen tarafın faaliyetlerinde ilgili mevzuat hükümlerine herhangi bir aykırılık bulunmadığının değerlendirilmesi halinde, denetçi soruşturma raporunu hazırlar ve Kurul'a sunulmak üzere Daire Başkanlığına iletir.

(4) Yapılan soruşturma neticesinde denetlenen tarafın faaliyetlerinin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olduğunun değerlendirilmesi halinde, denetçi tarafından hazırlanan soruşturma sorgusu Daire Başkanlığınca yazılı savunmasını almak üzere denetlenen tarafa gönderilir. Denetlenen taraf, soruşturma sorgusuna ilişkin yazılı savunmasını otuz gün içinde verir. Süresi içinde gönderilmeyen yazılı savunma dikkate alınmaz. Denetlenen tarafın varsa yazılı savunmasının alınmasını müteakip, denetçi soruşturma raporunu hazırlar ve Kurul'a sunulmak üzere Daire Başkanlığına iletir.

(5) Daire Başkanlığı soruşturma ile ilgili Kurul kararı hakkında denetlenen tarafa bilgi verir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sözlü savunma

MADDE 13 – (1) Denetlenen tarafın talebi üzerine ve Kurul tarafından uygun görülmesi halinde denetlenen tarafa sözlü savunma imkânı verilir.

(2) Denetlenen taraf varsa sözlü savunma talebini yazılı savunması ile birlikte Kuruma iletir.

İdari yaptırım ve tedbirlerin uygulanması

MADDE 14 – (1) Denetlenen tarafın bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi veya yapılan denetim sonucunda faaliyetlerinin ilgili mevzuat hükümlerine aykırılığının tespit edilmesi halinde, ilgili mevzuatta öngörülen yaptırım ve tedbirler uygulanır.

Adli ve idari makamlara başvuru

MADDE 15 – (1) Kurum tarafından, denetimin herhangi bir aşamasında elde edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda ilgili mevzuat hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde, dava açmak da dâhil olmak üzere her türlü adli ve idari makama başvuru yapılabilir.

Yönerge

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak Yönerge ile belirlenir.

Atıflar

MADDE 17 – (1) Diğer mevzuatta, 30/3/2007 tarihli ve 26478 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 18 – (1) Telekomünikasyon Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

2.12. ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE ACİL YARDIM ÇAĞRI HİZMETLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 5/6/2012
R.Gazete Sayısı : 28314

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, elektronik haberleşme sektöründe acil yardım çağrı hizmetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, elektronik haberleşme sektöründe acil yardım çağrı hizmetlerine ilişkin olarak işletmecilerin yükümlülüklerini ve kullanıcıların acil yardım çağrı hizmetlerine erişimine yönelik usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 4 üncü, 6 ncı, 12 nci ve 31 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Acil çağrı merkezi (AÇM): Kullanıcıların acil yardım talebinde bulunmak amacıyla bu Yönetmeliğin ekinde yer alan acil yardım çağrı hizmeti numaralarına doğru yapacakları çağrılara cevap vermekle yetkili kurum ve/veya kuruluşu,

b) Acil yardım çağrıları: Ulusal ve uluslararası düzenlemelerde kabul görmüş yangın, sağlık, doğal afetler ve güvenlik gibi acil durumlarla ilgili olarak itfaiye, polis, jandarma, sağlık ve benzeri kuruluşlara yardım talebiyle yapılan çağrıları,

c) Adres verisi: Kullanıcının acil yardım çağrı hizmetlerini aramakta kullandığı cihazın bulunduğu yere ilişkin posta adresi ve coğrafi koordinatlar cinsinden veriyi,

ç) AYCH: Acil yardım çağrı hizmetini,

d) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

e) KMH (SMS): Kısa mesaj hizmetini,

f) Konum verisi: Kullanıcının acil yardım çağrı hizmetlerini aramakta kullandığı cihazın yaklaşık olarak bulunduğu yere ilişkin koordinatlar ve ilgili diğer parametrelerle tanımlı alan verisini,

g) Kullanıcı: Aboneliği olup olmasına bakılmaksızın elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,

ğ) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

h) **(Ek: RG-14/7/2013-28707)** Ölçüt: Hizmetin kapsamı ve sınırları belirlenmiş ölçülebilir özelliği,

ı) SIM: Abone kimliği modülünü,

i) SIM kartsız yapılan acil yardım araması: İçinde SIM kart bulunmayan veya çağrının yapıldığı anda aboneliği olan işletmecinin şebekesine bağlantı sağlayamayan mobil telefon ile 112 kısa numarasına doğru yapılan aramayı,

j) Ulusal numaralandırma planı: Numaraların yapısını tanımlayan, yönlendirme, adresleme, ücretlendirme veya hizmet türüne ilişkin bilgi vermek üzere bölümlere ayrılarak tanımlanabilen numaralandırma planını, ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen, ancak yukarıda yer almayan tanımlar ve kısaltmalar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar ve kısaltmalar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Erişim, Konum Verisi ve Adres Verisine İlişkin Yükümlülükler

Erişim sağlama yükümlülüğü

MADDE 4 – (1) Kamu kullanımına açık telefon hizmeti sunan ve kullanıcılara ulusal numaralandırma planında yer alan numaralara doğru arama yaptırabilen işletmeciler, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesi kapsamında iletilecek adres veya konum bilgisine göre, kullanıcılarının bu Yönetmeliğin ekinde yer alan AYÇH numaraları aracılığı ile hizmeti sunan ilgili kurum ve/veya kuruluşun belirlediği AÇM'ye ücretsiz erişebilmesini sağlamakla yükümlüdür.

(2) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında AYÇH'lere erişim sağlama yükümlülüğü getirilen ve kullanıcılarına KMH veren işletmeciler, dolaşım yapanlar hariç, kullanıcılarının AÇM'lere, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan AYÇH numaraları aracılığıyla herhangi bir ücret ödemeden KMH ile erişebilmesini sağlamakla yükümlüdür.

(3) GSM ve IMT-2000/UMTS işletmecileri, SIM kartsız yapılan acil yardım aramalarını bu maddenin birinci fıkrasına uygun olarak ilgili AÇM'ye iletmekle yükümlüdür.

Adres veya konum verisi sağlama yükümlülüğü

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında AYÇH'lere erişim sağlama yükümlülüğü getirilen işletmeciler, kullanıcılarının;

a) Coğrafi numaralardan AYÇH'leri araması durumunda, söz konusu coğrafi numaraya ilişkin adres verisini çağrı yapıldığı esnada AÇM'lere ücretsiz olarak sağlamakla ve kullanıcıların adres verisinin doğruluğunu ve güncelliğini temin etmekle,

b) GMPCS Mobil Telefon Hizmeti dışında, mobil numaralardan AYÇH'leri araması durumunda söz konusu aramaya ilişkin konum verisini çağrı yapıldığı esnada AÇM'lere ücretsiz olarak sağlamakla,

c) Konumdan bağımsız numaralardan AYÇH'leri araması durumunda, söz konusu numaranın tahsisli olduğu kullanıcının, AYÇH'lere erişimde kullanılmak üzere beyan ettiği adres verisini çağrı yapıldığı esnada AÇM'lere ücretsiz olarak sağlamakla,

ç) GMPCS Mobil Telefon Hizmeti için tahsisli numaralardan AYÇH'leri araması durumunda, söz konusu aramaya ilişkin konum verisini teknik imkanlar dahilinde tespit ederek, çağrı yapıldığı esnada AÇM'lere ücretsiz olarak sağlamakla, yükümlüdür.

(2) İşletmeciler AÇM'lere ilettikleri adres veya konum verilerini 1 yıl süre ile saklamakla yükümlüdür.

(3) İşletmeciler ilettikleri adres veya konum verilerinin doğruluğu veya hassasiyeti konusunda kullanıcılar arasında ayırım gözetmemekle yükümlüdür.

(4) Adres veya konum verisi sağlanmasına ilişkin yükümlülükler AYÇH'lere KMH ile erişim ve ilgili işletmeciler üzerinden yapılan SIM kartsız acil yardım çağrıları için de geçerlidir.

Konum verisi hassasiyeti

MADDE 6 – (1) Konum verisi göndermekle yükümlü işletmeciler;

a) **(Değişik: RG-15/6/2013-28678)**¹⁹ 1/1/2014 tarihine kadar, tüm acil yardım çağrıları için, il ve ilçe merkezlerinde ortalama 2 km²'den, diğer yerlerde ortalama 10 km²'den daha küçük alana karşılık gelecek konum verisini ve belirtilen alanın en az ortalama % 90 ihtimalle arayanın arama yaptığı noktayı içermesini sağlamakla,

¹⁹ Bu değişiklik 5/6/2013 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

b) Bu Yönetmeliğin yayımından itibaren en geç 5 yıl içerisinde tüm acil yardım çağrıları için il ve ilçe merkezlerinde ortalama 1 km²'den, diğer yerlerde en fazla ortalama 6 km²'den daha küçük alana karşılık gelecek konum verisini ve belirtilen alanın en az ortalama % 90 ihtimalle arayanın arama yaptığı noktayı içermesini sağlamakla,

c) Ortalama alan değerlerini, her bir AYÇH numarası bazında ayrı ayrı olmak üzere Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim aylarının son gününe kadar geçmiş 3 aya yönelik olarak ölçerek Kuruma göndermekle yükümlüdür.

(2) Konum verisi hassasiyetine ilişkin yükümlülükler AYÇH'lere KMH ile erişim ve SIM kartsız acil yardım çağrıları için de geçerlidir.

Çağrı başlatma hizmeti sağlayan işletmecilerin yükümlülükleri

MADDE 7 – (1) Taşıyıcı seçimi, taşıyıcı ön seçimi, toptan hat kiralama ve diğer çağrı başlatma hizmeti türleri ile hizmet veren işletmecilerin kullanıcılarının başlatacakları acil yardım çağrılarında, bu Yönetmeliğin 4 üncü ve 5 inci maddelerindeki yükümlülükler, ilgili çağrı başlatma hizmetini sağlayan işletmeci tarafından yerine getirilir.

(Ek bölüm:RG-14/7/2013-28707)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Arıza Giderme Süresi Ölçütleri ve Uyulacak Kurallar

Arıza giderme süresi

MADDE 7/A – (1) AYÇH'ye ilişkin elektronik haberleşme hizmetinde arıza giderme süresi; bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesi kapsamına giren işletmecilerden kaynaklanan AYÇH numaralarına ilişkin arıza veya AYÇH'ye erişimi kesintiye uğratan arızaların işletmeciler tarafından tespit edildiği veya kullanıcılar tarafından bildirildiği andan hizmetin tam olarak sunulmaya başladığı zamana kadar geçen ve saat cinsinden ölçülen süredir.

(2) Söz konusu arıza giderme süresi ölçütüne;

a) AÇM'lerin sorumluluğunda bulunan cihaz, tesisat, bağlantı ve sistem kaynaklı arızalar,

b) AÇM'ler tarafından arıza giderimi için ileri tarih talebinde bulunulduğu veya arıza giderme ekibinin AÇM'yi adresinde bulamadığı durumlar,

c) AYÇH'lerde kullanılan sistemlerdeki arızalar haricinde AÇM'nin kullanımındaki diğer bağlantı ve sistemlerde yaşanan arızalar, dahil değildir.

(3) İşletmeci arıza giderme ölçütüne dahil etmediği arızanın ikinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerine uygunluğunu ispatlamakla yükümlüdür.

(4) Çağrıyı sonlandıran işletmecinin veya çağrıyı sonlandırılmak üzere ilgili işletmeciye teslim etmekle yükümlü işletmecinin altyapı ve sistemlerinden kaynaklanıp AYÇH'yi kesintiye uğratan tüm arızalar, bu Yönetmelik kapsamındadır. Her bir işletmeci için arıza giderme süreleri ayrı ayrı hesaplanır.

(5) İşletmeciler tarafından haftanın yedi günü ve günün her saatinde arıza bildirimini sağlanır ve resmi tatil günleri de arıza giderme ölçüm süresine dahil edilir.

Arıza giderme süresi yükümlülüğü

MADDE 7/B – (1) İşletmeciler, bu Yönetmeliğin 7/A maddesi kapsamındaki arıza giderme süresi ölçümlerine ilişkin bilgilerin doğruluğunu sağlar ve ilgili kayıtları on iki ay süreyle muhafaza ederek istendiğinde Kuruma verir.

(2) İşletmeciler, söz konusu arızaları teknik imkânlar çerçevesinde ivedilikle giderir. İşletmeciler, il ve ilçe merkezlerindeki AYÇH'ye ilişkin elektronik haberleşme hizmeti arızalarının tamamına azami 4 saatte müdahale eder ve 12 saat içerisinde giderir. Diğer yerlerdeki arızaların tamamını ise azami 24 saat içerisinde giderir. Belirtilen süre içerisinde

giderilmeyen arızalara ilişkin olarak, arızaların giderilememesi sebebinin de içerecek bir rapor ile altı ayda bir, yılın ilk altı ayı için Temmuz ayının, ikinci altı ayı için Ocak ayının sonuna kadar, işletmeciler tarafından yazılı olarak Kuruma bildirilir.

(Değişik bölüm başlığı:RG-14/7/2013-28707)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Numara yapısı

MADDE 8 – (1) İllerde tek merkezden cevaplanan acil yardım çağrılarında, bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde yükümlü olan işletmecilerin çağrılarının AÇM’lerde bir başka işletmeci tarafından sonlandırıldığı durumda, çağrılar sonlandıran işletmeciye çağrı tesliminde kullanılacak numara yapısı Kurum tarafından belirlenir.

(2) Diğer hallerde, acil yardım çağrılar AÇM’lere tahsisli kısa numaraya karşılık gelen ulusal anlamlı numara yapısında AÇM’lerde çağrılar sonlandıran işletmeciye teslim edilir. İlgili ulusal anlamlı numaralar, AÇM’lerde çağrılar sonlandıran işletmeci tarafından, bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde yükümlü işletmecilerle güncel olarak paylaşılır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1– (1) Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkrası ile 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer verilen yükümlülüklerin kapsamında olan ancak bu Yönetmeliğin yayımından önce söz konusu hizmetleri sağlayamayan işletmeciler, bu Yönetmeliğin yayımından itibaren 1 yıl içerisinde söz konusu yükümlülüklerini yerine getirir.

(2) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan adres verisi sağlama yükümlülüğünün coğrafi koordinatlar cinsinden de sağlanması hususu ilgili işletmeciler tarafından bu Yönetmeliğin yayımından itibaren en geç 5 yıl içerisinde yerine getirilir.

(3) **(Ek: RG-14/7/2013-28707)** Bu Yönetmeliğin 7/B maddesinde yer alan arıza giderme süresine ilişkin yükümlülükler işletmeciler tarafından 1/11/2013 tarihinden itibaren yerine getirilir.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

EK**ACİL YARDIM ÇAĞRI HİZMETİ NUMARALARI**

	Kısa Numara	Hizmet Adı
	110	YANGIN İHBAR
	112	SIHHİ İMDAT
	122	ALO AFAD
	131	TCDD ACİL DURUM İHBAR HATTI
	136	ALO GÜMRÜK KAÇAKÇILIĞI
	151	ALO KIYI EMNİYETİ
	155	POLİS İMDAT
	156	JANDARMA İMDAT
	157	İNSAN TİCARETİ MAĞDURLARINA YARDIM VE İHBAR HATTI
0	158	ALO SAHİL GÜVENLİK
1	159	ALO KARAYOLLARI
2	168	TÜRKİYE KIZILAYI
3	177	ORMAN YANGINI İHBAR

2.13. ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ VE GİZLİLİĞİNİN KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 24/7/2012

R.Gazete Sayısı : 28363

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, elektronik haberleşme sektöründe kişisel verilerin işlenmesi, saklanması ve gizliliğinin korunması için elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Haberleşmenin içeriğine ilişkin verilerin saklanması bu Yönetmeliğin kapsamına dâhil değildir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 4, 6, 12 ve 51 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Abone: Bir işletmeci ile elektronik haberleşme hizmetinin sunumuna yönelik olarak yapılan bir sözleşmeye taraf olan gerçek ya da tüzel kişiyi,

b) Acil yardım çağrıları: Ulusal ve uluslararası düzenlemelerde kabul görmüş yangın, sağlık, doğal afetler ve güvenlik gibi acil durumlarla ilgili olarak itfaiye, polis, jandarma, sağlık ve benzeri kuruluşlara yardım talebiyle yapılan çağrıları,

c) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)**Anonim hale getirme: Kişisel verilerin, belirli veya kimliği belirlenebilir bir gerçek ya da tüzel kişiyle ilişkilendirilemeyecek veya kaynağı belirlenemeyecek hale getirilmesini,

ç) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)**Gerçekleşmeyen arama: Başarılı bir şekilde bağlantı kurulmasına rağmen haberleşmenin gerçekleşmemesini,

d) Hücre kimliği: Mobil telefon çağrısının başladığı ya da sona erdiği hücrenin kimliğini,

e) IMEI: Uluslararası mobil cihaz kimliğini,

f) IMSI: Uluslararası mobil abone kimliğini,

g) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)**İşlem kaydı: Kişisel verilere erişen kişiler tarafından yapılan işlemin ileriki bir tarihte tanımlanabilmesini teminen asgari olarak işlem, işlemin detayı, işlemi yapan kişi, işlemin yapıldığı tarih ve zaman ile işlemi yapan kişinin bağlandığı nokta bilgilerini içeren elektronik kayıtları,

ğ) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

h) Kişisel veri: Belirli veya kimliği belirlenebilir gerçek ve tüzel kişilere ilişkin bütün bilgileri,

ı) Kişisel veri ihlali: İstem dışı, yetki dışı ya da yasa dışı olarak; kişisel verilerin tahrip edilmesine, kaybolmasına, iletilmesine, değiştirilmesine, depolanmasına veya başka bir ortama kaydedilmesine, işlenmesine, ifşa edilmesine ve söz konusu verilere erişilmesine neden olan güvenlik ihlalini,

i) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin otomatik olan veya olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, değiştirilmesi, silinmesi veya yok edilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması veya başka bir şekilde elde edilebilir hale getirilmesi, üçüncü kişilere aktarılması, kullanılmasının sınırlandırılması amacıyla işaretlenmesi, tasniflenmesi veya kullanılmasının engellenmesi gibi bu veriler üzerinde gerçekleştirilen işlem ya da işlemler bütünü,

j) Konum verisi: Kamuya açık elektronik haberleşme hizmeti kullanıcısına ait bir cihazın coğrafi konumunu belirleyen ve elektronik haberleşme şebekesinde veya elektronik haberleşme hizmeti aracılığıyla işlenen belirli veriyi,

k) Kullanıcı: Aboneliği olup olmamasına bakılmaksızın elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi,

l) Kullanıcı kimliği: İnternet erişim hizmetlerine ya da internet haberleşme hizmetlerine abonelik ya da kayıt esnasında tahsis edilen tek ve kişiye özel tanımlamayı,

m) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

n) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

o) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)**NAT: Şebekede taşınan IP paketlerindeki IP adres bilgisi yanında port bilgileri de kullanılarak aynı IP'lerin birden çok abone tarafından kullanılmasını sağlayan teknolojiyi,

ö) Rıza: İlgili kişinin kendisine ait kişisel verisinin işlenmesine yönelik, verinin işlenme amaç ve kapsamı dâhilinde, verinin işlenmesi öncesinde özgür iradesiyle verdiği ispatlanabilir kabul beyanını,

p) Trafik verisi: Bir elektronik haberleşme şebekesinde haberleşmenin iletimi veya faturalama amacıyla işlenen her türlü veriyi,

r) Veri: Abone ya da kullanıcıyı teşhis etmek için yararlanılan trafik verisi, konum verisi ya da ilgili diğer bilgileri, ifade eder.

(2) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)**Bu Yönetmelikte geçen ancak birinci fıkrada tanımlanmayan kavramlar ve kısaltmalar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama Esasları

Kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeler

MADDE 4 – (1) Kişisel verilerin;

- Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olarak işlenmesi,
- İlgili kişinin rızasına dayalı olarak işlenmesi,
- Elde edilme amacıyla bağlantılı, yeterli ve orantılı olması,
- Doğru olması ve gerektiğinde güncellenmesi,
- İlgili kişilerin kimliklerini belirtecek biçimde ve kaydedildikleri veya yeniden işlenecekleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmesi esastır.

(2) **(Ek: RG-11/7/2013-28704)**Kişisel veriler yurt dışına çıkarılamaz.

(3) **(Ek :RG-11/7/2013-28704)**Kişisel verilerin işlenmesi kapsamında abone tarafından işletmeciye verilen rıza, sadece alınan hizmete özgü olmak koşuluyla, kişisel verilerin işletmeci tarafından yetkilendirilen taraflar marifetiyle işlenebilmesini de kapsar.

(4) **(Ek: RG-11/7/2013-28704)**İşletmeci tarafından yetkilendirilen taraflarca bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edilmesi de dâhil olmak üzere kişisel verilerin gizliliğinin, güvenliğinin ve amacı doğrultusunda kullanılmasının temininden işletmeci sorumludur.

Güvenlik

MADDE 5 – (1) İşletmeciler, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin olarak güvenlik politikası belirler. İşletmeciler şebekelerinin, abonelerine/kullanıcılarına ait kişisel verilerin ve sundukları hizmetlerin güvenliğini sağlamak amacıyla uygun teknik ve idari tedbirleri alır. Söz konusu güvenlik tedbirleri, teknolojik imkânlar göz önünde bulundurularak muhtemel riske uygun bir düzeyde sağlanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tedbirler, asgari istem dışı, yetki dışı ya da yasa dışı olarak; kişisel verilerin tahrip edilmesi, kaybolması, değiştirilmesi, depolanması veya başka bir ortama kaydedilmesi, işlenmesi, ifşa edilmesi ve söz konusu verilere erişilmesine karşı kişisel verilerin korunmasını içerir.

(3) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)**İşletmeciler, kişisel verilere sadece yetkili kişiler tarafından erişilebilmesini ve kişisel verilerin saklandığı sistemlerin ve kişisel verilere erişim sağlamak için kullanılan uygulamaların güvenliğini sağlamakla yükümlüdür.

(4) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)**İşletmeciler, kişisel verilere ve ilişkili diğer sistemlere yapılan erişimlere ilişkin işlem kayıtlarını saklamakla yükümlüdür.

(5) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)**Kurum, gerekli gördüğü hallerde işletmecilerden, kişisel verilerin saklandığı sistemlere ve alınan güvenlik tedbirlerine ilişkin tüm bilgi ve belgeleri isteme, ayrıca söz konusu güvenlik tedbirlerinde değişiklik talep etme hakkını haizdir.

Riskin ve kişisel veri ihlalinin bildirilmesi

MADDE 6 – (1) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)**İşletmeci, şebekenin ve kişisel verilerin güvenliğini ihlal eden belirli bir risk olması durumunda bu risk hakkında Kurumu ve Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde abonelerini/kullanıcılarını etkin ve hızlı bir şekilde bilgilendirmekle yükümlüdür.

(2) Bu riskin işletmeci tarafından alınan tedbirlerin dışında kalması halinde, söz konusu riskin kapsamı, giderilme yöntemleri ve yaklaşık maliyeti hakkında abonelerin/kullanıcıların etkin ve hızlı bir şekilde bilgilendirilmesi sağlanır.

(3) İşletmeci, kişisel veri ihlali olması durumunda söz konusu ihlalin niteliği ve sonuçları hakkında abonelere/kullanıcılara yapılacak bilgilendirmenin detayları ve ihlalin giderilmesi için alınan tedbirlere ilişkin olarak Kurumu bilgilendirir.

(4) Kişisel veri ihlalinden abonelerin/kullanıcıların olumsuz yönde etkilenme ihtimalinin bulunması halinde işletmeci, kişisel veri ihlalinin niteliğine, daha fazla bilginin elde edilebileceği iletişim noktalarına ve ihlalin olası olumsuz etkilerini azaltmak için aboneler/kullanıcılar tarafından alınabilecek önlemlere ilişkin olarak aboneleri/kullanıcıları ücretsiz olarak bilgilendirir.

(5) İşletmeci, gerçekleşen kişisel veri ihallerine ilişkin olarak söz konusu ihlalin sebeplerini, etkilerini ve çözüme yönelik tedbirleri içeren bilgileri gizliliğini ve bütünlüğünü sağlayarak kaydetmekle yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Verilerin İşlenmesi ve Saklanması

Haberleşmenin gizliliği

MADDE 7 – (1) Elektronik haberleşme ve ilgili trafik verisinin gizliliği esas olup, ilgili mevzuatın ve yargı kararlarının öngördüğü durumlar haricinde, haberleşmeye taraf olanların tamamının rızası olmaksızın haberleşmenin dinlenmesi, kaydedilmesi, saklanması, kesilmesi ve gözetimi yasaktır.

(2) Elektronik haberleşme şebekeleri, haberleşmenin iletimini gerçekleştirmek dışında abonelerin/kullanıcıların terminal cihazlarında bilgi saklamak veya saklanan bilgilere erişim sağlamak amacıyla işletmeciler tarafından ancak ilgili kullanıcıların/abonelerin verilerin işlenmesi hakkında açık ve kapsamlı olarak bilgilendirilmeleri ve rızalarının alınması kaydıyla kullanılabilir.

Trafik verisinin işlenmesi

MADDE 8 – (1) İşletmeciler, sundukları hizmetin kapsamı dışındaki amaçlar için trafik verisini işleyemez.

(2) Trafik verisi, ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak, trafiğin yönetimi, arabağlantı, faturalama, yolsuzluk tespitleri ve benzeri işlemleri gerçekleştirmek veya tüketici şikâyetleri ile arabağlantı ve faturalama anlaşmazlıkları başta olmak üzere, uzlaşmazlıkların çözümü amacıyla işlenir ve bu uzlaşmazlıkların çözüm süreci tamamlanıncaya kadar gizliliği ve bütünlüğü sağlanarak saklanır.

(3) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)** Elektronik haberleşme hizmetlerini pazarlamak veya katma değerli elektronik haberleşme hizmetleri sunmak amacıyla ihtiyaç duyulan trafik verileri anonim hale getirilerek veya ilgili abonelerin/kullanıcıların işlenecek trafik verileri ve işleme süresi hakkında bilgilendirilmelerinden sonra rızalarının alınması kaydıyla, alınan rızaya uygun olarak sadece katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin, pazarlama faaliyetlerinin ve benzer hizmetlerin gerektirdiği ölçü ve sürede işlenebilir.

(4) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)** Abonelere/kullanıcılara ait işlenen ve saklanan trafik verileri, bu verilerin işlenmesini ve saklanmasını gerekli kılan faaliyetin tamamlanmasından sonra silinir veya anonim hale getirilir.

(5) İşletmeciler, abonelerin/kullanıcıların, kısa mesaj, çağrı merkezi, internet ve benzeri yöntemlerle vermiş oldukları rızayı aynı yöntem ya da basit bir yöntem ile her zaman ücretsiz olarak geri almalarına imkân sağlar.

Trafik verisini işleme yetkisi

MADDE 9 – (Değişik: RG-11/7/2013-28704)

(1) Trafik verisini işleme yetkisi; trafik yönetimi, arabağlantı, faturalama, yolsuzluk tespitleri, tüketici şikâyetlerinin değerlendirilmesi, elektronik haberleşme hizmetlerinin pazarlanması veya katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması hususlarında işletmeci ve işletmeci tarafından yetkilendirilen kişilerle sınırlıdır.

Trafik verisinin bildirilmesi

MADDE 10 – (1) Trafik verisi, arabağlantı ve faturalama anlaşmazlıkları başta olmak üzere, uzlaşmazlıkların çözümü, tüketici şikâyetlerinin değerlendirilmesi ve denetim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla yazılı olarak talep edilmesi halinde kanunların yetkili kıldığı mercilere verilir.

Konum verisinin işlenmesi

MADDE 11 – (Değişik: RG-11/7/2013-28704)

(1) Katma değerli elektronik haberleşme hizmetleri sunmak amacıyla ihtiyaç duyulan ve trafik verisi niteliğinde olmayan konum verileri, anonim hale getirilerek veya ilgili abonelerin/kullanıcıların işlenecek konum verileri, işleme amacı ve süresi hakkında bilgilendirilmelerinden sonra rızalarının alınması kaydıyla, alınan rızaya uygun olarak sadece katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin gerektirdiği ölçü ve sürede işlenebilir. İşletmeciler trafik verisi niteliğinde olmayan konum verilerinin işlenmesinde abone/kullanıcılara geçici olarak bu verilerin işlenmesini reddetme imkânı sağlar.

(2)İşletmeciler, abonelerin/kullanıcıların trafik verisi niteliğinde olmayan konum verilerinin işlenmesi için, kısa mesaj, çağrı merkezi, internet ve benzeri yöntemlerle vermiş oldukları rızayı aynı yöntem ya da basit bir yöntem ile her zaman ücretsiz olarak geri almalarına imkân sağlar.

(3) İlgili mevzuatın ve yargı kararlarının öngördüğü durumlar haricinde, ancak afet ve acil durum halleri ile acil yardım çağrıları kapsamında abonenin/kullanıcının rızası aranmaksızın konum verisi ve ilgili kişilerin kimlik bilgileri işlenebilir.

Konum verisini işleme yetkisi

MADDE 12 – (Değişik: RG-11/7/2013-28704)

(1) Konum verisini işleme yetkisi, katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması hususunda ya da afet ve acil durum halleri ile acil yardım çağrıları kapsamında işletmeci ve işletmeci tarafından yetkilendirilen kişilerle sınırlı olup, bu yetki söz konusu hizmetlerin gerektirdiği kapsamda kullanılır.

Saklanacak veri kategorileri

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında saklanması öngörülen veri kategorileri, aşağıda belirtilmiştir.

a) Haberleşmenin takibi ve kaynağının tanımlanması için:

1) Sabit ve mobil telefon hizmetleriyle ilgili olarak; gerçekleşmeyen aramalar da dâhil olmak üzere haberleşmenin başlatıldığı hatta ait telefon numarası, abonenin adive adresi, hattın hangi tarihte hangi aboneye tahsis edildiğine ait bilgi.

2) İnternet ortamına erişim, elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak; tahsis edilmiş kullanıcı kimliği ve/veya telefon numarası, haberleşmenin gerçekleştiği andaki internet protokol adresi, abonenin/kullanıcının adı ve adresi.

b) Haberleşmenin sonlandırılacağı noktayı belirlemek için:

1) Sabit ve mobil telefon hizmetleriyle ilgili olarak; haberleşmenin sonlandırıldığı/sonlandırılacağı numara veya numaralar, çağrı iletme ve çağrı transferi gibi ek hizmetlerin olması durumunda çağrının yönlendirildiği numara veya numaralar, abonelerin adı ve adresi.

2) Elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak; elektronik posta alıcılarına ait kullanıcı kimliği, internet telefonu ile aranan alıcılara ait kullanıcı kimliği veya telefon numarası, internet telefonu veya elektronik posta alıcılarının adı ve adresi.

c) Haberleşmenin tarihi, zamanı ve süresini belirlemek için:

1) Sabit ve mobil telefon hizmetleriyle ilgili olarak; haberleşmenin başlangıç ile bitiş tarih ve zamanı.

2) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)**İnternet erişimi, elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak; internet erişimi ile ilgili oturum açma, kapatma tarihi ve zamanı, tahsis edilen dinamik veya statik internet protokol adresi, NAT kullanılan şebekelerde internet protokol adresi yanında port bilgisi, abone/kullanıcı kimliği, elektronik posta veya internet telefonu ile ilgili oturum açma ile kapatma tarihi ve zamanı.

ç) Haberleşmenin türünü tanımlamak için:

1) Sabit ve mobil telefon hizmetleriyle ilgili olarak; kullanılan elektronik haberleşme hizmeti.

2) Elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak; kullanılan internet hizmeti.

d) Kullanıcıların haberleşme cihazlarını veya bunların ekipmanlarını tanımlamak için:

1) Sabit telefon hizmetiyle ilgili olarak; haberleşmenin başlatıldığı ve sonlandırıldığı telefon numaraları.

2) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)**Mobil telefon hizmetiyle ilgili olarak; haberleşmenin başlatıldığı ve sonlandırıldığı telefon numaraları, haberleşmenin başlatıldığı ve/veya sonlandırıldığı tarafa ait IMSI ve IMEI numaraları; abone kaydı olmayan arama kartlı

hizmetlerin olması durumunda hizmetin aktif hale getirildiği tarih ve zaman ile hizmetin aktif hale getirildiği hücre kimliği.

3) İnternet ortamına erişim, elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak; çevirmeli ağ erişimi için arayan telefon numarası, sayısal abone hattı numarası ya da haberleşmenin kaynaklandığı diğer nokta.

e) İlgili mevzuatın öngördüğü hallerde mobil haberleşme cihazının konumunu tespit etmek için; haberleşmenin başladığı hücre kimliği, haberleşme verilerinin saklandığı sürede hücre kimlikleri ile ilgili olarak hücrelerin coğrafi konumlarını tanımlayan veri, hücre adresi ve hücre kimliğinin o adrese atanma ve kaldırılma tarihleri.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında, elektronik posta ve internet telefonu ile ilgili olarak verilerin saklanması ilişkin getirilen yükümlülükler, sadece işletmecilerin kendilerinin sundukları hizmetler ile sınırlıdır.

İşletmecilerin veri saklama süreleri

MADDE 14 – (Değişik: RG-11/7/2013-28704)

(1) 13 üncü madde kapsamında tanımlanan veri kategorileri, haberleşmenin yapıldığı tarihten itibaren bir yıl, gerçekleşmeyen aramalara ilişkin kayıtlar ise üç ay süre ile saklanır.

(2) Soruşturma, inceleme, denetleme veya uzlaşmazlığa konu olan kişisel veriler, ilgili süreç tamamlanıncaya kadar saklanır.

(3) Kişisel verilere ve ilişkili diğer sistemlere yapılan erişimlere ilişkin işlem kayıtları dört yıl süre ile saklanır.

Saklanan verinin korunması ve güvenliği

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında saklanması öngörülen veriler için işletmeciler asgari olarak;

a) Saklanan veriler ile şebekedeki diğer verilerin aynı kalite, güvenlik ve koruma özelliklerine tabi olmasını,

b) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)** Verilerin yurt içinde saklanmasını,

c) Saklanan verilerin, istem dışı, yetki dışı ya da yasa dışı, erişim, tahrip, kayıp, değişiklik, depolama, işleme ve ifşasına karşı uygun teknik ve idari tedbirlerin alınmasını,

ç) Verilerin sadece özel yetkilendirilmiş kişiler tarafından erişilebilir olmasının sağlanması için uygun teknik ve idari tedbirlerin alınmasını,

d) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)** İşlenen ve saklanan verinin, saklama süresinin bitiminden itibaren en geç bir ay içinde imha edilmesi veya anonim hale getirilmesi ve bu işlemlerin tutanakla veya sistemsel olarak kayıt altına alınmasını

sağlamakla yükümlüdür.

(2) İşletmeciler sundukları hizmetler kapsamında elde ettikleri verilerin güvenliğini, bütünlüğünü, gizliliğini ve erişilebilirliğini her aşamada sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük işletmeci tarafından yetkilendirilmiş kişiler marifetiyle yapılan işlemleri de kapsar.

(3) İşletmeciler, kanunların yetkili kıldığı mercilerce talep edilmesi halinde, saklanan veri ve söz konusu veriye ilişkin gerekli tüm bilgileri gecikmeksizin sağlamakla yükümlüdür.

İstatistikî bilgilerin verilmesi

MADDE 16 – (1) İşletmeciler son bir yıl içerisinde;

a) Yetkili merciler tarafından ilgili mevzuatı çerçevesinde talep edilen verilerin kategorileri ve talep edilme sayılarına,

b) Verinin saklanmaya başlandığı tarih ile yetkili merciler tarafından talep edildiği tarih arasında geçen süreye,

c) Veri talebinin karşılanamadığı durumlara,

ilişkin istatistikî bilgileri saklamakla ve talep halinde Kuruma göndermekle yükümlüdür.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen istatistikî bilgiler, kişisel verileri içermez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sağlanan İmkânlar

Numaranın gizlenmesi

MADDE 17 – (1) İşletmeci, arayan numaranın görünmesine imkân sağladığı durumlarda;

a) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)** Arayan kullanıcıya basit bir yöntemle ve ücretsiz olarak numarasını gizleme imkânı sağlamakla,

b) Aranan aboneye basit bir yöntemle ve ücretsiz olarak, gelen aramalarda arayan numaranın gösterilmesini engelleme imkânı sağlamakla,

c) Arayan kişinin numarasını gizlemesi halinde, aranan abonenin/kullanıcının isteğine bağlı ve ücretsiz olarak, gelen aramaların abone/kullanıcı tarafından reddedilmesine imkân sağlamakla

yükümlüdür.

(2) **(Değişik: RG-11/7/2013-28704)** İşletmeci, bağlanılan numaranın görünmesine imkân sağladığı durumlarda, bağlanılan aboneye basit bir yöntemle ve ücretsiz olarak, bağlanılan numaranın arayan kullanıcıya gösterilmesini engelleme imkânı sağlamakla yükümlüdür.

(3) İşletmeci, bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasında belirtilen hizmet imkânları hakkında abonelerini/kullanıcılarını kısa mesaj, internet, basın, yayın organları, posta veya benzeri araçlarla ücretsiz olarak bilgilendirmekle yükümlüdür.

(4) Arayan numaranın gizlenmesi imkânı, acil yardım çağrıları için geçerli değildir.

Otomatik çağrı yönlendirme

MADDE 18 – (1) **(Mülga: RG-11/7/2013-28704)**

(2) İşletmeciler tarafından başka bir numaraya veya otomatik mesaj sistemine yapılan yönlendirmelerin ücretli olması halinde abonenin/kullanıcının rızası alınır.

Aboneler için hazırlanan rehberler

MADDE 19 – (1) Aboneler, basılı ve/veya elektronik abone rehberlerinin, yayımlanma amaçları ve bu rehberlerde yer alacak kişisel veriler ile bu rehberlerin elektronik sürümlerinde olabilecek sorgulama seçenekleri ve kullanım imkânları hakkında rehberle kaydedilmeden önce ücretsiz olarak bilgilendirilirler.

(2) Kamuya açık rehberlerde yer alan kişisel veriler, rehberlik hizmetinin amaç ve kapsamına uygun olarak belirlenir.

(3) Abone rehberlerinde yer almayı kabul eden aboneler, rehberlerde yer alan kişisel verilerinin düzeltilmesini, teyit edilmesini ve/veya çıkarılmasını ücretsiz ve basit bir yöntemle talep edebilirler.

(4) Rehberlik hizmeti kapsamında yapılacak sorgulamalarda, Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği'nin Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Süreleri ile ilgili 27 nci maddesi kapsamında yapılan düzenlemeler esastır.

Ayrıntılı faturalarda gizlilik

MADDE 20 – (1) İşletmeciler, ayrıntılı fatura gönderdikleri abonelerin talep etmeleri halinde, fatura ayrıntısında yer alan telefon numaralarının bazı rakamlarının gizlenmesini sağlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İdari para cezaları ve diğer yaptırımlar

MADDE 21 – (1) İşletmecilerin bu Yönetmelik ile belirlenen yükümlülükleri yerine getirmemeleri halinde 5/9/2004 tarihli ve 25574 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdari Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, Tebliğ veya Kurul Kararı ile düzenleme yapılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 23 – (1) 6/2/2004 tarihli ve 25365 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Atıflar

MADDE 24 – (1) Mevzuatta 6/2/2004 tarihli ve 25365 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Mevcut düzenlemelerin durumu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak yapılan usul ve esaslar, alınan Kurul Kararları ile diğer idari işlemlerin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümleri konuya ilişkin yeni bir işlem yapılana kadar geçerliliğini muhafaza eder.

Yürürlük

MADDE 25 – (Değişik: RG-11/7/2013-28704)

- (1) Bu Yönetmeliğin;
a) 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası 1/1/2014,
b) diğer hükümleri 24/7/2013,
tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı yürütür.

2.14. ELEKTRONİK HABERLEŞME, UZAY VE HAVACILIK SEKTÖRÜNDE ARAŞTIRMA GELİŞTİRME PROJELERİNİN DESTEKLENMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 12/9/2012

R.Gazete Sayısı : 28409

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; elektronik haberleşme, uzay ve havacılıkla ilgili olarak yerli tasarım ve üretimine yönelik araştırma, geliştirme ve eğitim faaliyetlerine ilişkin proje başvurularının değerlendirilmesi, desteklenmesi, izlenmesi ve sonuçlandırılması ile görevlendirilecek uzmanların vasıfları ve bunlara yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi, 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi ile 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Araştırmacı: Bu Yönetmelik kapsamında proje destek başvurusunda bulunan, projenin gerektirdiği Ar-Ge faaliyetlerini kendisi yürüten ve üniversitelerin en az ön lisans programlarında okuyan veya mezun gerçek kişileri,

b) Araştırma ve geliştirme (Ar-Ge): Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

c) Ar-Ge projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynı ve/veya nakdi destek tutarları, sonuçta doğacak fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve Ar-Ge faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde hazırlanan projeyi,

ç) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,

d) Başvuru dönemi: Bir takvim yılı içerisinde üç başvuru döneminden mürekkep olup birinci başvuru dönemi 1 Ocak–31 Ocak, ikinci başvuru dönemi 1 Mayıs–31 Mayıs, üçüncü başvuru dönemi 1 Eylül–30 Eylül arasında kalan süreleri,

e) Değerlendirme dönemi: Yıl içerisinde her başvuru döneminden sonra gelmek üzere birinci değerlendirme dönemi 1 Şubat–31 Mart, ikinci değerlendirme dönemi 1 Haziran–31 Temmuz ve üçüncü değerlendirme dönemi 1 Ekim–30 Kasım arasında kalan süreleri,

f) Desteklemeye esas harcama tutarı: Bu Yönetmelik kapsamında desteklenen harcama kalemleri çerçevesinde, proje değerlendirme grubu tarafından kabul edilen projeye ilişkin giderlerin toplamını,

g) Destek kararı: Proje değerlendirme grubu tarafından alınan ve projenin destek oranını, süresini, başlama tarihini, kapsamı ile kuruluşa verilecek destek tutarını ve bunlara ilişkin diğer hususları içeren değerlendirme kararını,

ğ) Destek oranı: Proje değerlendirme grubu tarafından yapılan değerlendirme sonucunda projeye verilecek desteği belirleyen yüzdelik oranı,

h) Destek süresi: Projede, destek kapsamına alınan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gereken ve PDG tarafından kabul edilen süreyi,

ı) Destek tutarı: Desteklemeye esas harcama tutarı ile destek oranının çarpımı sonucu hesaplanan miktarı,

i) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilen her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

j) Elektronik haberleşme sektörü: Elektronik haberleşme hizmeti verilmesi, elektronik haberleşme şebekesi sağlanması ,elektronik haberleşme cihaz ve sistemlerine yönelik üretim, ithal, satış ve bakım-onarım hizmetlerinin yürütülmesi ile kara, hava, deniz ve demiryolu ulaştırması alanında akıllı ulaşım ve trafik yönetim sistemleri, sinyalizasyon sistemleri, telematik sistemleri ve otomasyon sistemlerine yönelik ürün, sistem, hizmet sunumu ve bunların bakım-onarım hizmetlerinin yürütülmesiyle ilgili sektörü,

k) Gerçekleşme raporu: Dönemsel olarak hazırlanıp, kuruluş yetkilisi tarafından imzalanan, teknik kazanımları, faaliyetleri ve gerçekleştirmeleri, projedeki ilerlemeyi, ara çıktıları, planlanandan zaman, maliyet, kapsam olarak gerçekleşen veya öngörülen sapmaları, bu sapmaların proje gelişimine etkisini, alınması gerekli önlemleri ve benzeri bilgiyi içeren dokümanı,

l) Havacılık ve uzay sektörü: Havacılık ve uzay ürün, sistem ve hizmetlerine yönelik teknolojiler geliştiren ya da bu teknolojileri kullanarak ürün, sistem ve hizmet geliştiren veya üreten sektörü,

m) Havacılık ve uzay kuruluşu: Havacılık ve uzay sektöründe ürün, sistem ve hizmet üreten, sunan veya geliştiren tüzel kişilikleri,

n) İzleme raporu: Projede gerçekleşen teknik kazanımları, faaliyetleri, projedeki ilerlemeyi, zaman, maliyet, kapsam açısından planlanandan sapmaları, bu sapmaların proje gelişimine etkisini, giderlerin faaliyetlerle uyumu gibi hususları değerlendirmek amacıyla izleyici tarafından yerinde yapılan inceleme sonucunda düzenlenen raporu,

o) İzleyici: Destek kapsamına alınan projelerin faaliyetlerinin incelemesini yapan uzman havuzundan seçilen kişiyi,

ö) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

p) Kuruluş: Özel hukuk tüzel kişilerini, ticaret siciline kayıtlı şahıs işletmelerini ve yükseköğretim kurumlarını,

r) Mali rapor: Proje harcamalarına ilişkin dönemsel olarak hazırlanıp, proje sahibi tarafından onaylatılan dokümanı,

s) Ön değerlendirme grubu (ÖDG) : Projelerin ön değerlendirmesini yapmak üzere üyeleri uzman havuzundan seçilerek oluşturulan en az beş olmak üzere tek sayıda kişiden oluşan gruba,

ş) Proje: Bir ürün, süreç, hizmet geliştirmek ya da sonuç elde etmek için üstlenilmiş, başarı ölçütleri ve hedefleri tanımlanmış ,belirli bir zaman aralığında ve belirli miktarda kaynakla gerçekleştirilen faaliyetler bütünü,

t) Proje değerlendirme grubu (PDG): Projeleri değerlendirmek, desteklenecek projeleri belirlemek üzere üyeleri uzman havuzundan seçilen en az üç olmak üzere tek sayıda kişiden oluşan gruba,

u) Proje gerçekleşme raporu: Destek kapsamına alınan projede gelinen aşamaya ilişkin bilimsel, idari ve teknik hususları, gerçekleşme seviyesini içeren dokümanı,

ü) Proje sahibi: Araştırma ve geliştirmeye yönelik projesini geliştirip destek talebinde bulunan araştırmacı ya da kuruluşu,

v) Proje sonuç raporu: Destek kapsamına alınan ve tamamlanan projeye ilişkin bilimsel, idari ve teknik hususları, tüm gerçekleşme aşamalarını, projenin yarattığı veya yaratacağı katma değeri gösteren dokümanı,

y) Sektör: Elektronik haberleşme ve uzay ve havacılık sektörünü,

z) Sözleşme: Bakanlık ile proje sahibi arasında akdedilen, desteğin kapsamı, hukuki, idari, mali hükümler, fikri ve sınai mülkiyet hakları ile diğer hususların belirlendiğı yazılı anlaşmayı,

aa) Uzman: Projelerin ön değeriendirme, değeriendirme ve izlenmesinde görevlendirilmek üzere; üniversitelerin en az lisans düzeyindeki mühendislik veya ilgili teknik bölümlerinden mezun ve en az beş yıl iş tecrübesine sahip kişiler ile mühendislik veya ilgili teknik bölümlerden mezun olup Bakanlık, üniversiteler veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan kişileri,

bb) Uzman havuzu: ÖDG, PDG üyesi ve izleyici olarak görevlendirilmek üzere Bakanlık tarafından uzmanlardan oluşturulan grubu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Proje Destek Başvurusu ve Şartları

Desteklemede öncelikli konular

MADDE 4 –(1) Bakanlık, bu Yönetmeliğın amacı doğrultusunda her yıl için destekleyeceği öncelikli proje konularını belirler ve o takvim yılı öncesinde internet sitesinde yayımlar.

Başvuru zamanı ve yeri

MADDE 5 – (1) Proje başvuruları, 3 üncü maddede tanımlanan başvuru dönemleri içerisinde Bakanlığa yapılır.

Proje destek başvurusu şartları

MADDE 6 –(1) 3 üncü maddede tanımlanan kuruluş ve araştırmacılar destek başvurusunda bulunabilir. Ancak kanuni adresi ve iş merkezi yurtdışında bulunan işletmelerin dar mükellefiyet statüsündeki Türkiye’de yerleşik temsilcilik ve şubeleri ile vakıflar, dernekler, kooperatifler, birlikler bu Yönetmelik kapsamında proje başvurusu yapamazlar.

(2) Ar-Ge projesine destek başvurusunda bulunan kuruluşun proje konusunun ticaret siciline kayıtlı faaliyet alanıyla ilişkili olması gerekir.

(3) Başvuru yapan kuruluşun, başvuru tarihinden önceki bir yıl süresince aktif olarak faaliyette olması ve bunu belgeleyerek başvurusu ile birlikte sunması gerekir.

(4) Başvuruyu yapan kuruluşun, projede yer alan personel sayısının en az üçte biri kadar personeli en az bir yıldır bünyesinde çalıştırıyor olması ve bunu belgeleyerek başvurusu ile birlikte sunması gerekir.

(5) Kuruluş tanımına ve bu maddede belirtilen başvuru şartlarına uymak şartıyla birden fazla tüzel kişi bir araya gelerek ortak proje başvurusunda bulunabilir. Bu durumda kuruluş tanımına uyan ve bu maddede belirtilen şartları taşıyan bir kuruluş esas proje muhatabı olarak proje başvurusunda belirtilir.

(6) En az biri araştırmacı olmak şartıyla en fazla beş gerçek kişi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bir araya gelerek ortak proje başvurusunda bulunabilir. Bu durumda bir araştırmacı, asıl proje sahibi olarak proje başvurusunda belirtilir.

(7) Bir kuruluşun veya araştırmacının, bir başvuru dönemi içerisinde ancak bir proje başvurusu kabul edilir. Ortak yapılan proje başvurularında, ortaklar arasında yer alan kuruluş veya araştırmacıların tek başına veya başka bir grup içerisinde yer alarak yapacağı proje başvuruları kabul edilmez.

(8) Hâlihazırda bir projesi destek kapsamında olan proje sahibinin, destek kapsamı süresince yapacağı proje destek başvuruları kabul edilmez.

Başvuruların kabulü

MADDE 7 – (1) Proje destek başvuruları, Bakanlık tarafından istenen evrakların tam ve eksiksiz olarak teslim edilmesi kaydıyla kabul edilir.

(2) Başvuru şartları uygun olan projeler, ön değerlendirme için ÖDG'ye sunulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Proje Değerlendirmeleri

Uzman havuzu oluşturulması

MADDE 8 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında projelerin ön değerlendirmesinde ve izlemesinde görevlendirilecek ÖDG ve PDG üyelerinin ve izleyicilerin belirlenmesi amacıyla Bakanlık tarafından uzman havuzu oluşturulur.

(2) Uzman tanımına uyan kişiler uzman havuzunda yer almak için Bakanlığa başvuruda bulunabilirler.

(3) Bakanlık, başvurular arasından uygun gördüğü kişileri uzman havuzuna kabul eder.

(4) Bakanlık, ÖDG ve PDG üyesi ve izleyici seçimini uzman havuzundan yapar.

(5) Bir dönem içinde uzman havuzundan seçilen kişi aynı projede hem ÖDG hem de PDG üyesi olarak görevlendirilemez.

(6) Uzman havuzundan seçilen bir uzman, bir değerlendirme dönemi içerisinde en fazla üç ÖDG'de görevlendirilebilir.

(7) Uzman havuzundan seçilen bir uzman, bir değerlendirme dönemi içerisinde en fazla üç PDG'de görevlendirilebilir.

(8) ÖDG veya PDG üyesi, değerlendirmesini yaptığı projenin izlemesinde izleyici olarak görev alamaz.

Ön değerlendirme

MADDE 9 –(1) Proje destek başvuruları, değerlendirme dönemi içerisinde ÖDG tarafından ön değerlendirmeye tabi tutulur.

(2) Ön değerlendirmede aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Proje içeriğinin elektronik-haberleşme, uzay ve havacılık ile ilgisi.

b) Proje içeriğinin Ar-Ge tanımına uygunluğu.

c) Sektörün ihtiyaç duyduğu acil ve öncelikli konuları kapsamaması.

ç) Bakanlık strateji ve politikaları ile uyumluluğu.

(3) ÖDG, üye tam sayısı ile toplanır ve kararlarını oy çokluğu ile alır.

(4) ÖDG, ön değerlendirme sonucunda aldığı kararda, her proje için destekleme veya desteklememe gerekçelerini yazılı olarak açıkça belirtir ve Bakanlığa sunar.

(5) Ön değerlendirmeyi geçemeyen proje destek başvurularına ilişkin ret kararı Bakanlık tarafından desteklenmeme gerekçelerini içeren bir yazı ile proje sahibine bildirilir.

Proje değerlendirme grubu

MADDE 10 –(1) Ön değerlendirmeden geçen proje sayısı dikkate alınarak yeterli sayıda ve nitelikte PDG'ler, Bakanlık tarafından kurulur.

(2) Bakanlık, uzman havuzundan PDG'lere üye seçimi yapar.

PDG'nin projeyi değerlendirmesi

MADDE 11 – (1) PDG, projelerin değerlendirilmesinde aşağıdaki kriterleri dikkate alır:

- a) Projenin Ar-Ge niteliği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönüne ilişkin unsurları.
- b) Teknolojik değerlendirme ve karşılaştırmalar.
- c) Proje çıktıının sosyal ve ekonomik faydası.
- ç) Projenin yapılabirliği.
- d) Proje ekibinin niteliği.
- e) Proje plan kalitesi.
- f) Projenin teknik ve ticari riskleri.
- g) Projenin, Bakanlık strateji ve politikaları açısından önemi.
- ę) Projenin elektronik haberleşme ve/veya havacılık ve uzay sektörüyle doğrudan ilgili olması.

(2) PDG, proje destek başvurularının değerlendirmesini, değerlendirme dönemi içerisinde yapar.

(3) PDG, değerlendirmeye aldığı projeler için desteklemeye esas harcama tutarını, destek oranını ve destek süresini belirler.

(4) PDG, birinci fıkrada yer alan kriterleri dikkate alarak her bir proje için 100 üzerinden bir proje puanı belirler.

(5) PDG, proje sahibinden değerlendirme sürecinde kullanılmak üzere projeye ilişkin her türlü bilgi veya belge isteyebilir veya proje için yerinde inceleme yapabilir.

(6) PDG, üye tam sayısıyla toplanır ve kararlarını oy çokluğu ile alır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Proje Destek Süreci

Destek kararı

MADDE 12 –(1) PDG, desteklenmesini uygun bulduğu projeye ilişkin destek kararında destekleme gerekçelerini, desteklemeye esas harcama tutarını, destek oranını ve tutarını, ödeme miktarları ve koşullarını, destek süresini, proje puanını ve desteklemeye ilişkin diğer koşulları belirtir.

(2) PDG tarafından proje değerlendirmesine ilişkin alınan destek kararı, proje destek sürecini yürüten ilgili birimin genel müdürü veya başkanın görüşü ile Bakan onayına sunulur.

(3) Destek kararı alınan tüm projelerin toplam destek tutarının yılı bütçe ödeneğini aşması durumunda destekleme uygulaması, yılı bütçe ödeneğini aşmamak üzere proje puanı esas alınarak yapılır.

(4) Onaylanan destek kararı, proje başvuru sahibine bildirilir.

(5) PDG tarafından desteklenmesi uygun bulunmayan veya PDG tarafından alınan destek kararı Bakan tarafından onaylanmayan projelere ilişkin karar, Bakanlık tarafından proje sahibine bildirilir.

(6) Ar-Ge'ye uygun bulunmadığı gerekçesi ile reddedilen projeler için yeniden destek başvurusunda bulunulamaz.

(7) Bu Yönetmelik kapsamında bir proje sahibinin aynı takvim yılı içerisinde sadece bir projesi için destek kararı alınabilir.

(8) PDG tarafından destek kararı verilen projelere ilişkin destek uygulamasında Bakanlığın, kendi politika ve stratejileri ile Kurumun öncelikli olarak desteklenmesini öngördüğü konulara ilişkin görüşü çerçevesinde öncelikleri belirleme yetkisi hakkı saklıdır.

Destek süresi

MADDE 13 –(1) PDG tarafından projelere verilebilecek destek süresi otuzaltı ayı geçemez. Ancak gerekmesi halinde projenin tamamlanabilmesi için altı aya kadar ek süre verilebilir.

(2) Destek kapsamındaki projelerle ilgili harcama ve gider belgelerinin, destek süresi içinde düzenlenmiş olması gerekir.

Destek oranı, sınırı ve destek tutarı

MADDE 14 –(1) PDG tarafından projeler için belirlenen destek oranının üst sınırı%100'dür. Bu oran, sektöre yönelik strateji ve politikalar dikkate alınarak Bakanlık tarafından değiştirilebilir.

(2) Elektronik haberleşme alanında destek kararı alınan projelere verilecek destek tutarı en fazla 10.000.000 TL, havacılık ve uzay alanında destek kararı alınan projelere verilecek destek tutarı ise en fazla 20.000.000 TL olabilir.

(3) Bakanlık, strateji ve politikaları doğrultusunda ikinci fıkrada belirtilen tutarları her yıl en fazla yüzde 20 oranında değiştirebilir. Bu kapsamda yapılan değişiklik Bakanlık İnternet sitesinde duyurulur.

Sözleşme

MADDE 15 –(1) Desteklenmesi uygun bulunan projelere ilişkin olarak Bakanlık ile proje sahibi arasında sözleşme imzalanır.

(2) Bu Yönetmeliğe göre yapılacak tüm sözleşmelerde, sözleşmede hüküm bulunmayan hâllerde bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı açıkça belirtilir.

(3) Sözleşmeye ilişkin giderler proje sahibince karşılanır.

(4) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

Mali inceleme, denetim ve tasdik

MADDE 16 –(1) Proje sahibi kuruluş projeye ilgili harcamalara ilişkin mali raporlarını onaylı olarak Bakanlığa sunar.

(2) Araştırmacı tarafından yürütülen projelerle ilgili mali raporların onaylanmasına ilişkin hususlar sözleşmede belirtilir.

(3) Mali raporlar, Bakanlık tarafından da onaylandıktan sonra işleme alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Proje Gerçekleşme Süreci

İzleyici seçimi ve izleme

MADDE 17 –(1) Bakanlık, destek kapsamına aldığı projelere ilişkin teknik ve mali gerçekleştirmeler ile projelerin öngörüldüğü şekilde yürütülüp yürütülmediğini gerçekleştirme raporları ve izleme raporları vasıtasıyla takip eder.

(2) İzleyici, sözleşmede belirtilen dönemlerde proje çalışmalarını yerinde inceleyerek sonuç kısmında olumlu veya olumsuz görüş içeren izleme raporu düzenler ve Bakanlığa sunar.

(3) Bakanlık, izleyici seçimini proje niteliğini de dikkate alarak uzman havuzundan yapar.

(4) Bakanlık bir projenin izlenmesi için birden fazla izleyici görevlendirebilir.

(5) Bir kişi aynı anda en fazla üç adet projede izleyici olarak görevlendirilebilir.

Proje gerçekleşme raporları

MADDE 18 –(1) Proje sahibi, sözleşmede belirtilen süreler sonunda proje gerçekleşme raporlarını hazırlar ve Bakanlığa iletir.

(2) Bakanlık, proje gerçekleşme raporlarını izleyiciye gönderir.

(3) İzleyici tarafından yapılan incelemede eksik bulunan gerçekleştirme raporları, tamamlanmak üzere proje sahibine iade edilir.

(4) Proje gerçekleştirme raporlarının hangi sıklık ve kapsamda hazırlanacağı projenin özellikleri dikkate alınarak sözleşmede belirtilir.

(5) Bakanlık, gerçekleştirme raporlarına ek olarak proje hakkında gerek duyduğunda proje sahibinden bilgi ve belge talep edebilir.

(6) Bakanlık, gerektiğinde uzman havuzundan seçeceği uzmanlara veya kendi personeline yerinde inceleme yaptırabilir.

Proje sonuç raporu ve destek sürecinin sonlandırılması

MADDE 19 –(1) Proje sahibi, projenin tamamlanmasını müteakip en geç iki ay içinde proje sonuç raporunu Bakanlığa sunar.

(2) Bakanlık sonuç raporunu izleyiciye gönderir.

(3) İzleyici tarafından olumlu görüş bildirilen proje sonuç raporu Bakanlık tarafından kabul edilir.

(4) İzleyici tarafından olumlu görüş bildirilmeyen proje sonuç raporunda uygun bulunmayan hususlar Bakanlık tarafından proje sahibine bildirilir ve düzeltilmesi için en fazla iki aya kadar süre verilir.

(5) Proje sonuç raporu kabul edilen projenin sözleşmeye göre belirlenmiş olan döneme ait ödemesi veya nihai destek ödemesi yapılır.

(6) Sonuç raporu reddedilen projelere ait destek ödemesi veya kalan ödemeleri yapılmaz.

Projenin devredilmesi

MADDE 20 –(1) Destek kapsamına alınan projeler, proje sahibi kuruluşun talebi üzerine Bakanlığın izni ile bu Yönetmelikte öngörülen şartları taşıyan başka bir kuruluşa devredilebilir. Araştırmacılar tarafından yürütülen projeler, bir başka araştırmacıya devredilemez.

ALTINCI BÖLÜM

Mali Hususlar

Desteklenen harcama kalemleri

MADDE 21 –(1) Projelerde, aşağıdaki harcama kalemleri desteklenebilir:

a) Proje yöneticisi ve projede görev alan teknik personele ödenen ücretler.

b) Alet, makine, teçhizat, yazılım ve donanım giderleri.

c) Danışmanlık ve eğitim hizmeti alım giderleri.

ç) Ulusal patent tescili, faydalı model tescili ve endüstriyel tasarım tescili ile ilgili giderler.

d) Projede kullanılan malzeme giderleri.

e) Laboratuvar test ve analiz raporları ile ilgili giderler.

(2) Yukarıda belirtilenlere ek olarak, projeye özgü farklı harcama ve giderlerin desteklendiği durumlarda bunlara ilişkin açıklamalar destek kararında belirtilir. Aynı şekilde desteklenmeyen giderler ve desteklenen harcama ve giderlere uygulanacak kısıtlamalar destek kararında belirtilir.

(3) Bir sonraki yılda desteklenecek olan harcama ve gider kalemlerinde yapılacak değişiklikler, o yılın aralık ayında Bakanlık tarafından belirlenerek internet sitesinde ilan edilir.

(4) 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında yapılan destekleme ve teşvikler hariç olmak üzere bir kurum veya kuruluştan Ar-Ge desteği alan projeler desteklenmez. Kuruluş veya

araştırmacı, projesinin başka bir kurum veya kuruluş tarafından desteklenmediğine ilişkin taahhütname verir.

(5) Başka bir kamu kurum veya kuruluşundan destek alındığının tespiti halinde söz konusu proje sahibinin başvurusu kabul edilmez.

(6) Beşinci fıkrada belirtilen hususun sözleşme imzalandıktan sonra tespiti halinde sözleşme Bakanlık tarafından tek taraflı olarak feshedilir ve bu Yönetmelik kapsamında varsa yapılan ödemeler Bakanlığın bildirimi üzerine ilgili vergi dairelerince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca tahsil edilir.

Giderlerin karşılanması

MADDE 22 –(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki proje destek ödemeleri, destek verilecek projelerin değerlendirilmesi ve izlenmesinde Bakanlık tarafından uzman havuzundan görevlendirilen kişilere, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılacak ödemeler ile araştırma ve destek faaliyetleriyle ilgili diğer harcamalar Bakanlığın Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Ar-Ge Gelirleri ve Eğitim Faaliyetleri Payı olarak gelir kaydedilen ve karşılığı Merkezi Yönetim Bütçesine kaydedilen ödenekten karşılanır.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında desteklenen projelerden ortaya çıkan fikri hak, patent, ticari ürün gibi her türlü ticari faaliyetten elde edilen gelirlerden sözleşmede belirtilen oranda ve sözleşmede belirtilen koşullar çerçevesinde genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlık merkez muhasebe birimi hesabına yatırılır.

Ödemelere ilişkin usul ve esaslar

MADDE 23 –(1) Desteklenen proje sahibi kuruluşa veya araştırmacıya yapılacak ödeme tutarı ve ödeme şartları sözleşmede belirtilir.

(2) Destek kapsamında yapılan tüm ödemelerde ödeme emri belgesinin ekine; 31/12/2005 tarihli ve 26040 3 üncü Mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğine göre aranması gereken belgelerle birlikte Bakanlıkça kabul edilen gerçekleşme ve izleme raporları ile mali raporlar bağlanır. Söz konusu tutar gerçekleşme aşamaları doğrultusunda sözleşmede belirlenen hususlar dikkate alınarak proje sahibinin banka hesabına aktarılır.

(3) İlk ödeme tutarı, toplam destek tutarının %20’sinden fazla olamaz.

(4) Destek kapsamında yapılacak nihai ödeme, proje sonuç raporunun Bakanlık tarafından onaylanmasından sonra yapılır ve nihai ödeme tutarı, toplam destek tutarının %30’undan fazla olamaz.

Yersiz veya fazla ödeme ve cezai yükümlülük

MADDE 24 –(1) Proje sahibine sözleşmede öngörülen ödemelerin dışında yersiz veya fazla ödeme yapılması durumunda;

a) Ödenen tutar, varsa Bakanlıktan destek kapsamındaki alacağından mahsup edilir.

b) Ödenen tutar, Bakanlıktan herhangi bir alacağın olmaması halinde, Bakanlık tarafından yapılan bildirimi takip eden bir ay içerisinde, Bakanlığa iade edilir.

c) Yersiz veya fazla ödenen veya mahsuplaşma sonrasında kalan tutarın bir ay içerisinde Bakanlığa iade edilmemesi durumunda bu tutar, genel hükümler çerçevesinde tahsil edilir.

(2) Mali raporları onaylayan tarafından yanıltıcı bilgi verilmesinden dolayı proje sahibine yersiz veya fazla ödeme yapılmış olması halinde, Bakanlık, mali raporları onaylayan hakkında cezai kovuşturma yapılması için adli makamlara gerekli başvuruda bulunur.

(3) Haksız yere destekleme ödemesinden yararlanmak üzere sahte veya içeriği itibarıyla gerçek dışı belge düzenleyen ve kullananlar hakkında kanuni işlemlerin yapılması için adli yollara başvurulur.

(4) Proje sahibi tarafından sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge ibrazı nedeniyle veya başka bir surette kendilerine haksız ödeme yapıldığının tespiti halinde proje sahibine yapılan bu ödemeler, proje sahibinden Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca tahsil edilir ve proje sahibi hakkında adli yollara başvurulur.

PDG ve ÖDG üyesi ve izleyici ücretleri

MADDE 25 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılan proje başvurularının değerlendirilmesinde görev alan ÖDG üyelerine; her bir proje için, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri çerçevesinde kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu üyelerine ödenen aylık ücretin %5'i ödenir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında yapılan proje başvurularının değerlendirmesinde PDG üyesi olarak görevlendirilen kişilere; her bir proje değerlendirmesi için kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu üyelerine ödenen aylık ücretin %10'u ödenir.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında yapılan proje izlemelerinde izleyici olarak görevlendirilen kişiye, görevlendirildiği gün başına kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu üyelerine ödenen aylık ücretin %8'i ödenir. Destek tutarı 2.000.000 TL'nin altında olan projelerde görev yapacak her bir izleyiciye yapılacak toplam ödeme miktarı 2.000 TL'yi, destek tutarı 2.000.000 TL ve üzerinde olan projelerde görev yapacak her bir izleyiciye yapılacak toplam ödeme miktarı destek tutarının onbinde onbeşini geçemez. Bu fıkra yer alan parasal değerler Bakanlıkça güncellenebilir ve bu güncellemeler Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

(4) ÖDG ve PDG üyesi ve izleyici olarak görevlendirilen uzmanlara görevlendirme kapsamında yapacakları giderler birinci derecede bulunan devlet memuruna 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılacak ödeme emsal alınarak ayrıca ödenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Değişiklik talebi

MADDE 26 –(1) Desteklenen projelere ilişkin kapsam, süre, bütçe ve idari konularda gerekçeli olarak sunulan değişiklik talepleri Bakanlık tarafından değerlendirilip onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

(2) Proje sahibine sağlanan destek tutarı veya kabul edilen destek süresi, Bakanlık tarafından belirlenmiş destek tutarı üst sınırını veya mücbir haller dışında azami destek süresini aşamaz.

(3) Bakanlık tarafından projeye ilişkin uygun bulunan değişiklikler, projenin destek kapsamı içerisinde kabul edilir ve sözleşmenin ayrılmaz parçası olarak değerlendirilir. Değişiklik talebi hususundaki Bakanlık kararı proje sahibine bildirilir.

Destek sürecinin geçici durdurulması veya iptali

MADDE 27 –(1) Mücbir sebeplerle yürütülmesi geçici olarak imkânsız hale gelen projelere öngörülen destek, Bakanlık tarafından geçici olarak durdurulur. Durdurma gerekçelerinin ortadan kalkması halinde proje kaldığı yerden başlatılır ve durdurma süresi proje süresinden sayılmaz.

(2) Yürütülmesi mücbir sebeplerden dolayı imkânsız hale gelen projeler, proje sahibinin başvurusu üzerine veya Bakanlıkça resen destek kapsamından çıkarılır.

(3) Sözleşmeye uygun şekilde yürütülmediği tespit edilen projelerde duruma göre proje sahibine, eksikliklerin düzeltilmesi için en fazla üç ay süre verilebilir. Bu süre sonunda gerekli düzeltme yapılmazsa projeye verilecek destek, izleyici raporları doğrultusunda Bakanlık tarafından iptal edilir.

(4) Gerçekleşme raporlarının, 28 inci maddede belirtilen mücbir sebeplerin ortadan kalkmasından itibaren iki ay içinde gönderilmemesi, proje desteğinin iptali için geçerli neden sayılır.

(5) Sözleşmeye uygun şekilde yürütülmediği için destek kararı iptal edilen projelerde daha önce verilen destekler proje sahibinden bir ay içerisinde geri ödenmesi istenir. Bu süre içerisinde ödenmediği takdirde genel hükümlere göre takip ve tahsil edilir.

(6) Bakanlık tarafından makul olarak kabul edilmesi halinde, araştırmacının önemli sağlık sorunları gibi diğer sebepler, araştırmacıya ait projeye ek süre verilmesinde bir gerekçe olarak değerlendirilebilir.

Mücbir sebepler

MADDE 28 –(1) Bu Yönetmelik çerçevesinde mücbir sebep sayılabilecek hususlar aşağıda belirtilmiştir.

- a) Kısmi veya genel seferberlik ilanı.
- b) Grev.
- c) Sabotaj, nükleer patlama veya sızıntıların meydana getirdiği sonuçlar.
- ç) Yangın, sel, deprem veya diğer doğal afetler ve salgın hastalıklar.
- d) Ağır ekonomik bunalım nedeni ile olağanüstü hal ilanı.

Sorumluluklar

MADDE 29 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında yürütülen proje desteklerinde;

a) Proje sahibi; desteklenen projelerin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden doğruluğundan ve projelerin bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde yürütülmesinden,

b) Mali raporu onaylayan; kanunun kendisine verdiği sorumluluklar çerçevesinde, desteklenen projelere ilişkin harcamaların ve gider belgelerinin mali mevzuata uygunluğundan ve maliyet hesaplarının doğruluğundan, sorumludur.

Gizlilik

MADDE 30 –(1) Proje desteklerine yapılan başvurularının değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler, kuruluşa ait "ticari gizli bilgi" veya "hizmete özel bilgi" olarak kabul edilir ve üçüncü kişilere aktarılmaz.

(2) Gizlilik hükümlerine aykırı davranan proje sahibi kişi ve kuruluşlar Bakanlık desteklerinden yararlanamaz, destek kapsamına alınan projelerde ve proje değerlendirmelerinde hiçbir şekilde görev alamaz ve haklarında 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerince gerekli yasal işlem yapılır.

(3) Başvuran, desteklenen veya reddedilen proje isimleri, kısa açıklamaları, proje muhteviyatının gizliliğine aykırı olmamak kaydı ile Bakanlık tarafından iletişim ve tanıtım faaliyetlerinde kullanılabilir.

Fikri ve sınai mülkiyet hakları

MADDE 31 –(1) Desteklenmesine karar verilen projelerle ilgili olarak ortaya çıkması muhtemel fikri, ticari ürün, patent gibi üzerindeki haklar sözleşme ile düzenlenir ve bu şekilde proje sahibine devredilebilir.

Satın alma, mülkiyet, muhasebe ve ödeme işlemleri

MADDE 32 –(1) Proje sahibi, desteklenen projeler kapsamında yapacakları harcama, satın alma ve muhasebeleştirme işlemleri öncelikle tabi oldukları mevzuat hükümlerine göre yoksa genel hükümler çerçevesinde gerçekleştirirler.

(2) Bu Yönetmelik çerçevesinde alımı desteklenen alet, teçhizat, makine, yazılım, donanım, malzeme ve sistemlerin mülkiyetinin kime ait olacağı, proje bitiminde Bakanlığa devredilip devredilmeyeceği proje sözleşmelerinde belirtilir.

Belgelerin saklanması ve destek sonrası denetim

MADDE 33 –(1) Desteklenmesine karar verilen projelere ilişkin her türlü belgeler, mali raporlar ve diğer belgeler 10 yıl muhafaza edilir.

(2) Proje destekleri kapsamında kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen harcamalara istinaden Bakanlık tarafından sağlanan destekler, Bakanlığın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesinde denetlenir. Desteklerden faydalanan kuruluşlar, izleme ve denetim sırasında talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmek ve gerekli kolaylığı sağlamak zorundadırlar.

Etik kurallara uyma yükümlülüğü

MADDE 34 –(1) Projede görev alan kişiler ve proje sözleşmesinde imzası olan kişi, kurum ve kuruluşlar;

a) Kamu kurumlarının uymak zorunda oldukları etik davranış ilkelerini düzenleyen tüm mevzuat hükümlerine uymak ve uyulmasını sağlamakla yükümlüdürler.

b) Evrensel nitelikli bilimsel araştırma ve bilimsel yayın kurallarına uymak zorundadırlar.

c) 30 uncu maddede belirtilen kurallara uymakla yükümlüdürler.

Güvenli elektronik imza uygulaması

MADDE 35 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında; Bakanlık ile bilgi alışverişinde bulunan tarafların tamamından elektronik ortamda güvenli bilgi transferi sağlamak amacıyla nitelikli elektronik sertifika alması istenebilir.

Öğretim elemanlarının görevlendirilmesi

MADDE 36 –(1) Bakanlık, Yükseköğretim Kurumu öğretim elemanlarını 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesi çerçevesinde uzman havuzunda görevlendirebilir.

Yürürlük

MADDE 37 –(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 38 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı yürütür.

3. ELEKTRONİK İMZA KANUNU ²⁰

Kanun Numarası : 5070
Kabul Tarihi : 15/1/2004
R.Gazete Tarihi : 23/1/2004
R.Gazete Sayısı : 25355

BİRİNCİ KISIM **Amaç, Kapsam ve Tanımlar**

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, elektronik imzanın hukukî ve teknik yönleri ile kullanımına ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun, elektronik imzanın hukukî yapısını, elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının faaliyetlerini ve her alanda elektronik imzanın kullanımına ilişkin işlemleri kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunda geçen;

- a) Elektronik veri: Elektronik, optik veya benzeri yollarla üretilen, taşınan veya saklanan kayıtları,
 - b) Elektronik imza: Başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi,
 - c) İmza sahibi: Elektronik imza oluşturmak amacıyla bir imza oluşturma aracını kullanan gerçek kişiyi,
 - d) İmza oluşturma verisi: İmza sahibine ait olan, imza sahibi tarafından elektronik imza oluşturma amacıyla kullanılan ve bir eşi daha olmayan şifreler, kriptografik gizli anahtarlar gibi verileri,
 - e) İmza oluşturma aracı: Elektronik imza oluşturmak üzere, imza oluşturma verisini kullanan yazılım veya donanım aracını,
 - f) İmza doğrulama verisi: Elektronik imzayı doğrulamak için kullanılan şifreler, kriptografik açık anahtarlar gibi verileri,
 - g) İmza doğrulama aracı: Elektronik imzayı doğrulamak amacıyla imza doğrulama verisini kullanan yazılım veya donanım aracını,
 - h) Zaman damgası: Bir elektronik verinin, üretildiği, değiştirildiği, gönderildiği, alındığı ve / veya kaydedildiği zamanın tespit edilmesi amacıyla, elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından elektronik imzayla doğrulanan kaydı,
 - i) Elektronik sertifika: İmza sahibinin imza doğrulama verisini ve kimlik bilgilerini birbirine bağlayan elektronik kaydı,
 - j) Kurum: Telekomünikasyon Kurumunu,
- İfade eder.

²⁰ 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 65 inci maddesinin üçüncü fıkrasında "Diğer mevzuatta geçen "Telekomünikasyon Kurumu" ibaresinden "Kurum"; "Telekomünikasyon Kurulu" ibaresinden de "Kurul" anlaşılır." hükmü yer almaktadır.

İKİNCİ KISIM

Güvenli Elektronik İmza ve Sertifika Hizmetleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Güvenli Elektronik İmza, Güvenli Elektronik İmza Oluşturma ve Doğrulama Araçları

Güvenli elektronik imza

Madde 4- Güvenli elektronik imza;

- a) Münhasıran imza sahibine bağlı olan,
 - b) Sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan,
 - c) Nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin tespitini sağlayan,
 - d) İmzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan,
- Elektronik imzadır.

Güvenli elektronik imzanın hukukî sonucu ve uygulama alanı

Madde 5- Güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı hukukî sonucu doğurur.

Kanunların resmî şekle veya özel bir merasime tabi tuttuğu hukukî işlemler ile teminat sözleşmeleri güvenli elektronik imza ile gerçekleştirilemez.

Güvenli elektronik imza oluşturma araçları

Madde 6- Güvenli elektronik imza oluşturma araçları;

- a) Ürettiği elektronik imza oluşturma verilerinin kendi aralarında bir eşi daha bulunmamasını,
 - b) Üzerinde kayıtlı olan elektronik imza oluşturma verilerinin araç dışına hiçbir biçimde çıkarılamamasını ve gizliliğini,
 - c) Üzerinde kayıtlı olan elektronik imza oluşturma verilerinin, üçüncü kişilerce elde edilememesini, kullanılamamasını ve elektronik imzanın sahteciliğe karşı korunmasını,
 - d) İmzalanacak verinin imza sahibi dışında değiştirilememesini ve bu verinin imza sahibi tarafından imzanın oluşturulmasından önce görülebilmesini,
- Sağlayan imza oluşturma araçlarıdır.

Güvenli elektronik imza doğrulama araçları

Madde 7- Güvenli elektronik imza doğrulama araçları;

- a) İmzanın doğrulanması için kullanılan verileri, değiştirmeksizin doğrulama yapan kişiye gösteren,
 - b) İmza doğrulama işlemi güvenilir ve kesin bir biçimde çalıştıran ve doğrulama sonuçlarını değiştirmeksizin doğrulama yapan kişiye gösteren,
 - c) Gerektiğinde, imzalanmış verinin güvenilir bir biçimde gösterilmesini sağlayan,
 - d) İmzanın doğrulanması için kullanılan elektronik sertifikanın doğruluğunu ve geçerliliğini güvenilir bir biçimde tespit ederek sonuçlarını değiştirmeksizin doğrulama yapan kişiye gösteren,
 - e) İmza sahibinin kimliğini değiştirmeksizin doğrulama yapan kişiye gösteren,
 - f) İmzanın doğrulanması ile ilgili şartlara etki edecek değişikliklerin tespit edilebilmesini sağlayan,
- İmza doğrulama araçlarıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı, Nitelikli Elektronik Sertifika ve Yabancı Elektronik Sertifikalar

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı

Madde 8- Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmetleri sağlayan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerdir. Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, Kuruma yapacağı bildirimden iki ay sonra faaliyete geçer.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı yapacağı bildirimde;

- a) Güvenli ürün ve sistemleri kullanmak,
 - b) Hizmeti güvenilir bir biçimde yürütmek,
 - c) Sertifikaların taklit ve tahrif edilmesini önlemekle ilgili her türlü tedbiri almak,
- İle ilgili şartları sağladığını ayrıntılı bir biçimde gösterir.

Kurum, yukarıdaki şartlardan birinin eksikliğini veya yerine getirilmediğini tespit ederse, bu eksikliklerin giderilmesi için, elektronik sertifika hizmet sağlayıcısına bir ay geçmemek üzere bir süre verir, bu süre içinde elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının faaliyetlerini durdurur. Sürenin sonunda eksikliklerin giderilmemesi halinde elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının faaliyetine son verir. Kurumun bu kararlarına karşı 19 uncu maddenin ikinci fıkrası hükümleri gereğince itiraz edilebilir.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının faaliyetlerinin devamı sırasında bu maddede gösterilen şartları kaybetmeleri hâlinde de yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcıları, Kurumun belirleyeceği ücret alt ve üst sınırlarına uymak zorundadır.

Nitelikli elektronik sertifika

Madde 9- Nitelikli elektronik sertifikada;

- a) Sertifikanın "nitelikli elektronik sertifika" olduğuna dair bir ibarenin,
- b) Sertifika hizmet sağlayıcısının kimlik bilgileri ve kurulduğu ülke adının,
- c) İmza sahibinin teşhis edilebileceği kimlik bilgilerinin,
- d) Elektronik imza oluşturma verisine karşılık gelen imza doğrulama verisinin,
- e) Sertifikanın geçerlilik süresinin başlangıç ve bitiş tarihlerinin,
- f) Sertifikanın seri numarasının,
- g) Sertifika sahibi diğer bir kişi adına hareket ediyorsa bu yetkisine ilişkin bilginin,
- h) Sertifika sahibi talep ederse meslekî veya diğer kişisel bilgilerinin,
- i) Varsa sertifikanın kullanım şartları ve kullanılacağı işlemlerdeki maddi

sınırlamalara ilişkin bilgilerin,

j) Sertifika hizmet sağlayıcısının sertifikada yer alan bilgileri doğrulayan güvenli elektronik imzasının,

Bulunması zorunludur.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının yükümlülükleri

Madde 10- Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı;

- a) Hizmetin gerektirdiği nitelikte personel istihdam etmekle,
- b) Nitelikli sertifika verdiği kişilerin kimliğini resmî belgelere göre güvenilir bir biçimde tespit etmekle,

c) Sertifika sahibinin diğer bir kişi adına hareket edebilme yetkisi, meslekî veya diğer kişisel bilgilerinin sertifikada bulunması durumunda, bu bilgileri de resmî belgelere dayandırarak güvenilir bir biçimde belirlemekle,

d) İmza oluşturma verisinin sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından veya sertifika talep eden kişi tarafından sertifika hizmet sağlayıcısına ait yerlerde üretilmesi durumunda bu

işlemin gizliliğini sağlamak veya sertifika hizmet sağlayıcısının sağladığı araçlarla üretilmesi durumunda, bu işlemin güvenliğini sağlamakla,

e) Sertifikanın kullanımına ilişkin özelliklerin ve uyumsuzlukların çözüm yolları ile ilgili şartların ve kanunlarda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğu hakkında sertifika talep eden kişiyi sertifikanın tesliminden önce yazılı olarak bilgilendirmekle,

f) Sertifikada bulunan imza doğrulama verisine karşılık gelen imza oluşturma verisini başkasına kullandırmaması konusunda, sertifika sahibini yazılı olarak uyarmak ve bilgilendirmekle,

g)Yaptığı hizmetlere ilişkin tüm kayıtları yönetmelikle belirlenen süreyle saklamakla,

h) Faaliyetine son vereceği tarihten en az üç ay önce durumu Kuruma ve elektronik sertifika sahibine bildirmekle,

Yükümlüdür.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı üretilen imza oluşturma verisinin bir kopyasını alamaz veya bu veriyi saklayamaz.

Nitelikli elektronik sertifikaların iptal edilmesi

Madde 11- Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı;

a) Nitelikli elektronik sertifika sahibinin talebi,

b) Sağladığı nitelikli elektronik sertifikaya ilişkin veri tabanında bulunan bilgilerin sahteliğinin veya yanlışlığının ortaya çıkması veya bilgilerin değişmesi,

c) Nitelikli elektronik sertifika sahibinin fiil ehliyetinin sınırlandırıldığının, iflâsının veya gaipliğinin ya da ölümünün öğrenilmesi,

Durumunda vermiş olduğu nitelikli elektronik sertifikaları derhâl iptal eder.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, nitelikli elektronik sertifikaların iptal edildiği zamanın tam olarak tespit edilmesine imkân veren ve üçüncü kişilerin hızlı ve güvenli bir biçimde ulaşabileceği bir kayıt oluşturur.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, faaliyetine son vermesi ve vermiş olduğu nitelikli elektronik sertifikaların başka bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından kullanımının sağlanamaması durumunda vermiş olduğu nitelikli elektronik sertifikaları derhâl iptal eder.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının faaliyetine Kurum tarafından son verilmesi halinde Kurum, faaliyetine son verilen elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının vermiş olduğu nitelikli elektronik sertifikaların başka bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısına devredilmesine karar verir ve durumu ilgililere duyurur.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı geçmişe yönelik olarak nitelikli elektronik sertifika iptal edemez.

Bilgilerin korunması

Madde 12- Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı;

a) Elektronik sertifika talep eden kişiden, elektronik sertifika vermek için gerekli bilgiler hariç bilgi talep edemez ve bu bilgileri kişinin rızası dışında elde edemez,

b) Elektronik sertifika sahibinin izni olmaksızın sertifikayı üçüncü kişilerin ulaşabileceği ortamlarda bulundurmaz,

c) Elektronik sertifika talep eden kişinin yazılı rızası olmaksızın üçüncü kişilerin kişisel verileri elde etmesini engeller. Bu bilgileri sertifika sahibinin onayı olmaksızın üçüncü kişilere iletemez ve başka amaçlarla kullanamaz.

Hukukî sorumluluk

Madde 13- Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının, elektronik sertifika sahibine karşı sorumluluğu genel hükümlere tâbidir.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, bu Kanun veya bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümlerinin ihlâli suretiyle üçüncü kişilere verdiği zararları tazminle yükümlüdür. Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı kusursuzluğunu ispat ettiği takdirde tazminat ödeme yükümlülüğü doğmaz.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, söz konusu yükümlülük ihlâlinin istihdam ettiği kişilerin davranışına dayanması hâlinde de zarardan sorumlu olup, elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, bu sorumluluğundan, Borçlar Kanununun 55 inci maddesinde öngörülen türden bir kurtuluş kanıtı getirerek kurtulamaz.

Nitelikli elektronik sertifikanın içerdiği kullanım ve maddî kapsamına ilişkin sınırlamalar hariç olmak üzere, elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının üçüncü kişilere ve nitelikli elektronik imza sahibine karşı sorumluluğunu ortadan kaldıran veya sınırlandıran her türlü şart geçersizdir.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucu doğan zararların karşılanması amacıyla sertifika malî sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadır. Sigortaya ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Bu maddede öngörülen sertifika malî sorumluluk sigortası Türkiye'de ilgili branşta çalışmaya yetkili olan sigorta şirketleri tarafından yapılır. Bu sigorta şirketleri sertifika malî sorumluluk sigortasını yapmakla yükümlüdürler. Bu yükümlülüğe uymayan sigorta şirketlerine Hazine Müsteşarlığına sekizmilyar lira idarî para cezası verilir. Bu para cezasının tahsilinde ve cezaya itiraz usulünde 18 inci madde hükümleri uygulanır.

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, nitelikli elektronik sertifikayı elektronik imza sahibine sigorta ettirerek teslim etmekle yükümlüdür.

Yabancı elektronik sertifikalar

Madde 14- Yabancı bir ülkede kurulu bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından verilen elektronik sertifikaların hukukî sonuçları milletlerarası anlaşmalarla belirlenir.

Yabancı bir ülkede kurulu bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından verilen elektronik sertifikaların, Türkiye'de kurulu bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından kabul edilmesi durumunda, bu elektronik sertifikalar nitelikli elektronik sertifika sayılır. Bu elektronik sertifikaların kullanılması sonucunda doğacak zararlardan, Türkiye'deki elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı da sorumludur.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Denetim ve Ceza Hükümleri

Denetim

Madde 15- Elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının bu Kanunun uygulanmasına ilişkin faaliyet ve işlemlerinin denetimi Kurumca yerine getirilir.

Kurum, gerekli gördüğü zamanlarda elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarını denetleyebilir. Denetleme sırasında, denetleme yapmaya yetkili görevliler tarafından her türlü defter, belge ve kayıtların verilmesi, yönetim yerleri, binalar ve eklentilerine girme, yazılı ve sözlü bilgi alma, örnek alma ve işlem ve hesapları denetleme isteminin elektronik sertifika hizmet sağlayıcıları ve ilgililer tarafından yerine getirilmesi zorunludur.

İmza oluşturma verilerinin izinsiz kullanımı

Madde 16- (Değişik: 23/1/2008 – 5728/525 md.)

Elektronik imza oluşturma amacı ile ilgili kişinin rızası dışında; imza oluşturma verisi veya imza oluşturma aracını elde eden, veren, kopyalayan ve bu araçları yeniden

oluşturanlar ile izinsiz elde edilen imza oluşturma araçlarını kullanarak izinsiz elektronik imza oluşturanlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve elli günden az olmamak üzere adli para cezasıyla cezalandırılırlar.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen suçlar elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı çalışanları tarafından işlenirse bu cezalar yarısına kadar artırılır.

Elektronik sertifikalarda sahtekârlık

Madde 17- (Değişik: 23/1/2008 – 5728/526 md.)

Tamamen veya kısmen sahte elektronik sertifika oluşturanlar veya geçerli olarak oluşturulan elektronik sertifikaları taklit veya tahrif edenler ile bu elektronik sertifikaları bilerek kullananlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yüz günden az olmamak üzere adli para cezasıyla cezalandırılırlar.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen suçlar elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı çalışanları tarafından işlenirse bu cezalar yarısına kadar artırılır.

İdarî para cezaları

Madde 18- (Değişik: 23/1/2008 – 5728/527 md.)

Bu Kanunun;

a) 10 uncu maddesindeki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmeyen elektronik sertifika hizmet sağlayıcısına onbeşbin Türk Lirasından otuzbin Türk Lirasına kadar,

b) 11 inci maddesindeki yükümlülüklerden herhangi birini yerine getirmeyen elektronik sertifika hizmet sağlayıcısına onikibin Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar,

c) 12 nci maddesi hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında onbeşbin Türk Lirasından otuzbin Türk Lirasına kadar,

d) 13 üncü maddesinin beşinci ve yedinci fıkralarındaki yükümlülükleri yerine getirmeyen elektronik sertifika hizmet sağlayıcısına onikibin Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar,

e) 15 inci maddesi hükümlerine aykırı hareket eden elektronik sertifika hizmet sağlayıcısına otuzbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar,

idarî para cezası Telekomünikasyon Kurulu tarafından verilir. Bu madde hükümlerine göre ilgili tüzel kişi hakkında verilecek olan idarî para cezasının üst sınırı yetmişbeşbin Türk Lirasıdır.

Tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirleri²¹

Madde 19- (Değişik: 23/1/2008 – 5728/528 md.)

Bu Kanunda tanımlanan suçlar dolayısıyla ilgili tüzel kişiler hakkında Türk Ceza Kanununun 60 ıncı maddesi hükmüne göre tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

İdarî para cezasını gerektiren eylemlerin işlendikleri tarihten itibaren geriye doğru üç yıl içinde üçüncü kez işlenmesi hâlinde Kurum tarafından elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tüzel kişinin faaliyet izninin iptaline karar verilir.

²¹ 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun 528 inci maddesiyle bu maddenin "İdarî nitelikteki suçların tekrarı ve kapatma" olan başlığı "Tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirleri" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Yönetmelik

Madde 20- Bu Kanunun 6, 7, 8, 10, 11 ve 14 üncü maddelerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Kurum tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Kamu kurum ve kuruluşları hakkında uygulanmayacak hükümler

Madde 21- Bu Kanunun 8 inci maddesinin dört ve beşinci fıkraları ile 15 ve 19 uncu maddesi hükümleri, elektronik sertifika hizmet sağlama faaliyeti yerine getiren kamu kurum ve kuruluşları hakkında uygulanmaz.

Madde 22- (22.4.1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Madde 23- (18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Madde 24- (5.4.1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Yürürlük

Madde 25- Bu Kanun yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 26- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

3.1. ELEKTRONİK İMZA KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 6/1/2005

R.Gazete Sayısı : 25692

BİRİNCİ BÖLÜM **Genel Hükümler**

Amaç

Madde 1 – Bu Yönetmeliğin amacı; elektronik imzanın hukuki ve teknik yönleri ile uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – Bu Yönetmelik; bildirim ve sertifikasyon süreçlerine, güvenli elektronik imza oluşturma ve doğrulama verileri ile araçlarına, elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, Kurum, nitelikli elektronik sertifika sahibi ve üçüncü kişilerin yükümlülüklerine, denetime, faaliyetin sona erme hallerine, zaman damgasına, yabancı elektronik sertifikalara, güvenliğe, teknik ve mali hususlara ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 – Bu Yönetmelik 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununu,

Kurul: Telekomünikasyon Kurulunu,

Kurum: Telekomünikasyon Kurumunu,

ESHS: Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısını,

Arşiv: Bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ve ESHS'nin saklamakla yükümlü olduğu bilgi, belge ve elektronik verileri,

Bildirim Şartları: Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartları,

Denetim: ESHS'nin her türlü faaliyet ve işleyişinin ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun incelenerek; muhtemel hata, noksanlık, usulsüzlük ve/veya suistimallerintespit edilmesi ve ilgili mevzuatta öngörülen yaptırımların uygulanması amacıyla yapılan çalışmalar bütünü,

Dizin: Geçerli sertifikaları içinde bulunduran elektronik depoyu,

Erişim Verisi: Güvenli elektronik imza oluşturma araçlarına erişim için kullanılan parola, biyometrik değer gibi verileri,

İnceleme: Kuruma yapılan bildirimin gerekli şartları sağlayıp sağlamadığını tespit etmek amacıyla yapılan çalışmalar bütünü,

İptal Durum Kaydı: Kullanım süresi dolmamış sertifikaların iptal bilgisinin yer aldığı, iptal zamanının tam olarak tespit edilmesine imkan veren ve üçüncü kişilerin hızlı ve güvenli bir biçimde ulaşabileceği kayıt,

Kurumsal Başvuru: Bir tüzel kişinin çalışanları veya müşterileri veya üyeleri veya hissedarları adına yaptığı nitelikli elektronik sertifika başvurusunu,

Nitelikli Elektronik Sertifika: Kanunun 9 uncu maddesinde sayılan nitelikleri haiz elektronik sertifikayı,

Özetleme Algoritması:İmzalanacak elektronik verilerin sabit uzunlukta bir özetinin çıkarılmasında kullanılan algoritmayı,

Sertifika Özet Değeri: Sertifikanın, özetleme algoritması ile elde edilen çıktısını,

Sertifika İlkeleri: ESHS'nin işleyişi ile ilgili genel kuralları içeren belgeyi,

Sertifika Uygulama Esasları: Sertifika ilkelerinde yer alan hususların nasıl uygulanacağını detaylı olarak anlatan belgeyi,

Sertifika Mali Sorumluluk Sigortası: ESHS'nin, Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucu doğacak zararların karşılanması amacıyla yaptırmakla yükümlü olduğu sigortayı,

Zaman Damgası İlkeleri: Zaman damgası ve hizmetleri ile ilgili genel kuralları içeren belgeyi,

Zaman Damgası Uygulama Esasları: Zaman damgası ilkelerinde yer alan hususların nasıl uygulanacağını detaylı olarak anlatan belgeyi, ifade eder.

Bu Yönetmelikte yer almayan tanımlar için Kanunda yer alan tanımlar geçerlidir.

İlkeler

Madde 5 – Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıdaki temel ilkeler göz önüne alınır;

a) Objektif nedenler aksini gerektirmedikçe, niceliksel ve niteliksel devamlılık, güvenilirlik, ayrımcı olmama, düzenlilik, verimlilik, açıklık, şeffaflık ve kaynakların etkin kullanılması,

b) Tüketici haklarının korunması,

c) Hizmet kalitesinin sağlanması,

d) Etkin ve sürdürülebilir rekabet ortamının sağlanması ve devamına yönelik uygulamaların teşvik edilmesi,

e) Uluslararası standartların dikkate alınması,

f) Elektronik imza kullanımının yaygınlaşması için yeni yatırımların ve uygulamaların özendirilmesi,

g) Elektronik sertifika sahibinin, talep ettiği hizmet ya da ürünler dışında herhangi bir hizmeti ya da ürünü satın almak zorunda bırakılmaması,

h) Bir hizmetin yada ürünün diğer bir hizmetin ya da ürünün ücreti yoluyla desteklenmesinden veya karşılanmasından kaçınılması.

İKİNCİ BÖLÜM

Bildirim Süreci

Bildirimin Yapılması

Madde 6 – Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri, ESHS olma talebini içeren dilekçeyi ve Ek-1'de yer alan bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak Kuruma ibraz etmek suretiyle bildirimde bulunur. ESHS yapmış olduğu bildirimde, bildirim şartlarını sağladığını ayrıntılı bir biçimde gösterir.

Bildirimin İncelenmesi ve Sonuçları

Madde 7 – Kurum, yapılan bildiri derhal incelemeye alır ve incelemeyi iki (2) ay içinde sonuçlandırır. Bildirim şartlarını eksiksiz olarak yerine getiren ESHS, bildirim yaptığı tarihten iki (2) ay sonra faaliyete geçer.

Kurum, inceleme sonucunda bildirim şartlarından bir veya birkaçının eksikliğini veya yerine getirilmediğini tespit ederse, bu eksikliklerin giderilmesi için ESHS'ye bir (1) ay geçmemek üzere bir süre verir. ESHS bu sürenin sonuna kadar faaliyette bulunamaz. ESHS, Kurum tarafından verilen süre içinde bildirim şartlarındaki eksiklikleri giderdiğini ispatlayan bilgi ve belgeleri Kuruma sunar. Bu şartları sağladığı Kurum tarafından tespit edilen ESHS,

bildirim yaptığı tarihten itibaren iki (2) aylık sürenin tamamlanmış olması halinde faaliyete geçer. Kurum, vermiş olduğu sürenin sonuna kadar bildirim şartlarındaki eksiklikleri gidermeyen ESHS'nin ESHS olma vasfını kaybettiğine karar verir.

Bildirimdeki Değişiklikler

Madde 8 – ESHS, faaliyete geçtikten sonra, yapmış olduğu bildirimde herhangi bir değişiklik meydana gelmesi halinde, bu değişiklikleri yedi (7) gün içinde Kuruma bildirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sertifikasyon Süreci

Nitelikli Elektronik Sertifika Başvurusu

Madde 9 – ESHS, nitelikli elektronik sertifika vereceği kişilerin kimliğini; nüfus cüzdanı, pasaport, sürücü belgesi gibi fotoğraflı ve geçerli resmi belgelere göre tespit eder. Nitelikli elektronik sertifika verilecek kişi kimlik tespiti esnasında bizzat hazır bulunur.

ESHS, nitelikli elektronik sertifika verilecek kişinin kimliğinin birinci fıkra hükümlerine göre önceden tespit edilmiş olduğu hallerde veya kurumsal başvurularda kimlik tespiti için bizzat hazır bulunma şartını aramayabilir. Kurumsal başvuru sahibi, adına başvuruda bulunduğu kişilerin nitelikli elektronik sertifika taleplerini yazılı olarak belgelendirir. Nitelikli elektronik sertifika başvurusu sırasında sertifika verilecek kişiye ait kimliğin doğru ve güvenilir biçimde tespit edilmesinden ESHS sorumludur.

ESHS, nitelikli elektronik sertifika sahibinin diğer bir kişi adına hareket edebilme yetkisinin, mesleki veya diğer kişisel bilgilerinin sertifikada yer alması durumunda, bu bilgileri resmi belgelere dayanarak eksiksiz, doğru ve güvenilir biçimde tespit eder; sertifika verilecek kişiden, sertifika vermek için gerekli olan bilgiler hariç bilgi talep edemez. ESHS, bu bilgileri nitelikli elektronik sertifika sahibinin onayı olmaksızın üçüncü kişilere iletemez ve başka amaçlarla kullanamaz.

Nitelikli Elektronik Sertifikanın Oluşturulması

Madde 10 – (Değişik: RG-04/02/2006-26070)

ESHS, nitelikli elektronik sertifika başvurusundan sonra sertifikayı oluşturur ve sertifika sahibine teslim eder. Nitelikli elektronik sertifikanın geçerlilik süresi sözleşme ve/veya taahhütnameler ile belirlenir.

Nitelikli Elektronik Sertifikanın Yayımlanması

Madde 11 – ESHS, sertifika sahibinin onayını almak kaydıyla nitelikli elektronik sertifikayı kamuya açık bir dizinde yayımlar. ESHS, dizin hizmetinin kesintisiz olarak verilmesini sağlar.

Nitelikli Elektronik Sertifikanın Yenilenmesi

Madde 12 – Nitelikli elektronik sertifika, geçerlilik süresinin sona ermesinden önce sertifika sahibinin veya sertifika sahibinin onayını almak koşuluyla kurumsal başvuru sahibinin talebi doğrultusunda ESHS tarafından yenilenebilir. ESHS nitelikli elektronik sertifikayı, sertifika sahibine ait bilgilerin geçerliliğini doğrulayarak yeniler.

Nitelikli Elektronik Sertifikanın İptal Edilmesi

Madde 13 – Nitelikli elektronik sertifikanın iptaline ilişkin talepler; ESHS, sertifika sahibi ve sözleşme ile belirlenen kişiler tarafından yapılabilir. ESHS; bu duruma ilişkin taleplerin yapılabilmesini, asgari olarak telefonla ve kesintisiz sağlar. ESHS nitelikli elektronik sertifika sahibini söz konusu durum hakkında bilgilendirir. Kurumsal başvurularda başvuru sahibi de bilgilendirilir.

İptal talebinin alınmasından sonra nitelikli elektronik sertifika derhal iptal edilir. İptal edilen nitelikli elektronik sertifika, geçerlilik süresi sonuna kadar iptal durum kayıtlarında yer alır. ESHS, nitelikli elektronik sertifikalara ilişkin iptal durum kaydını herhangi bir kimlik doğrulamasına gerek olmaksızın ücretsiz ve kesintisiz olarak kamu erişimine açık tutar. Kayıtların bir sonraki güncelleme zamanı söz konusu kayıtlarda açıkça gösterilir. ESHS, nitelikli elektronik sertifikayı geçmişe yönelik olarak iptal edemez.

ESHS'nin imza oluşturma verisinin çalınması, kaybolması, gizliliğinin veya güvenilirliğinin ortadan kalkması yada sertifika ilkelerinin değişmesi gibi sertifika sahibinin kusurunun bulunmadığı durumların sonucunda nitelikli elektronik sertifikaların ESHS tarafından iptal edilmesi ve yenilenmesi halinde, yenileme işlemleri için hiçbir ücret talep edilemez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yükümlülükler

ESHS'nin Yükümlülükleri

Madde 14 – ESHS; nitelikli elektronik sertifika verilecek kişiyi nitelikli elektronik sertifika vermeden önce asgari olarak;

a) Kanunda öngörülen sınırlamalar saklı kalmak üzere, güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile eşdeğer olduğuna,

b) İmza oluşturma verisini ve aracını başkasına kullandırmamasına,

c) Nitelikli elektronik sertifikanın kullanımı ile ilgili usul ve sınırlamaların kapsamına,

d) Nitelikli elektronik sertifikanın iptal durumuna,

e) Nitelikli elektronik sertifika sahibi ile arasında çıkacak uyuşmazlıklarda başvurulabilecek alternatif uyuşmazlık çözüm yollarına,

f) **(Değişik: RG-04/02/2006-26070)** Sözleşmenin ve/veya taahhünamelerin hüküm ve şartlarında meydana gelecek değişikliklere, ilişkin yazılı olarak bilgilendirir.

ESHS;

a) Geçerlilik süresi sona eren nitelikli elektronik sertifikaları,

b) Nitelikli elektronik sertifika başvurusunda talep edilen bilgi, belge ve elektronik verileri,

c) Sertifika ilkelerini ve sertifika uygulama esaslarını,

d) Zaman damgası ilkelerini ve zaman damgası uygulama esaslarını,

e) Geçerlilik süresinin sona ermesinden itibaren kendi sertifikasını,

f) Nitelikli elektronik sertifika yönetimine ilişkin tüm işlemlere, bu işlemlerin yapıldığı zamana ve işlemleri yapan kişiye veya kişilere ait bilgileri içeren kaydı, en az yirmi (20) yıl süreyle saklar.

ESHS;

a) Sertifika uygulama esaslarının sertifika sahibini veya üçüncü kişileri ilgilendiren bölümlerini ve sertifika ilkelerini internet sayfasında yayımlamakla,

b) Nitelikli elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imza ile ilgili hizmetlere ait ücretleri, bunları uygulamaya koyduktan sonra en geç onbeş (15) gün içinde Kuruma bildirmekle,

c) Sertifika mali sorumluluk sigortası yaptırmakla,

d) Nitelikli elektronik sertifika sahibine imza oluşturma aracı vermesi durumunda, bu aracın güvenli imza oluşturma aracı olmasını sağlamakla, yükümlüdür.

Nitelikli Elektronik Sertifika Sahibinin Yükümlülükleri

Madde 15 – Nitelikli elektronik sertifika sahibi;

- a) Nitelikli elektronik sertifika almak için gerekli tüm bilgi ve belgeleri eksiksiz ve doğru olarak sağlamakta,
- b) ESHS'ye vermiş olduğu bilgilerde değişiklik meydana gelmesi halinde ESHS'yi derhal bilgilendirmekle,
- c) İmza oluşturma verisini kendisi üretmesi durumunda Elektronik İmza ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ ile belirlenen algoritmaları ve parametreleri kullanmakla,
- d) İmza oluşturma ve doğrulama verilerini sadece elektronik imza oluşturma ve doğrulama amaçlı olarak ve nitelikli elektronik sertifikanın içerdiği kullanıma ve maddi kapsama ilişkin sınırlamalar dahilinde kullanmakla,
- e) İmza oluşturma verisini başkalarına kullandırmamakla ve bu konuda gerekli tedbirleri almakla,
- f) İmza oluşturma verisinin gizliliğinden veya güvenliğinden şüphe etmesi durumunda ESHS'yi derhal bilgilendirmekle,
- g) Güvenli elektronik imza oluşturma aracını kullanmakla,
- h) İmza oluşturma ve doğrulama verilerinin ESHS'ye ait olmayan yerlerde ve araçlarla üretilmesi durumunda gerekli güvenliği sağlamakla,
- i) İmza oluşturma aracının veya erişim verisinin kaybolması, çalınması, güvenilirliğinden şüphe edilmesi durumunda ESHS'yi derhal bilgilendirmekle, yükümlüdür.

Üçüncü Kişilerin Yükümlülükleri

Madde 16 – Üçüncü kişiler;

- a) Sertifikanın “nitelikli elektronik sertifika” olup olmadığını kontrol etmekle,
- b) Nitelikli elektronik sertifikanın iptal ve geçerlilik durumunu kontrol etmekle veya güvenli elektronik imza doğrulama aracı kullanmakla,
- c) Nitelikli elektronik sertifikanın kullanımına yönelik herhangi bir kısıtlamanın olup olmadığını kontrol etmekle, yükümlüdür.

Kurumun Yükümlülükleri

Madde 17 – Kurum, ESHS'lerin bildirim sürecine ve faaliyet durumuna ilişkin bilgileri internet sayfasında yayımlar.

Kurum, elektronik imzaya ilişkin yaptığı çalışmalarla ve sektörün durumuyla ilgili yıllık durum raporu hazırlar ve internet sayfasında yayımlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Teknik Hususlar ve Güvenlik

İmza Oluşturma ve Doğrulama Verileri

Madde 18 – ESHS, kendi imza oluşturma ve doğrulama verileri ile sertifikasını Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde oluşturur ve imza oluşturma verisini hiçbir şekilde bu sınırların dışına çıkarmaz.

ESHS'ye ait imza oluşturma ve doğrulama verilerinin geçerlilik süresi on (10) yılı aşamaz.

ESHS, faaliyete geçmesini müteakip yedi (7) gün içinde; sertifikasının sertifika özet değerini ve özetleme algoritmasını kendi internet sayfasında yayımlar, ulusal yayın yapan en yüksek tirajlı üç (3) gazetede ilan vermek suretiyle kamuoyuna duyurur ve gazete ilanlarının bir örneğini Kuruma iletir.

Güvenlik Kriterleri

Madde 19 – ESHS özel hukuk tüzel kişisi ise, kurucu ortakları, tüzel kişiliği temsile yetkili yöneticileri ve istihdam ettiği veya ettirdiği personeli; gerçek kişi ise kendisi, temsile yetkili yöneticileri ve istihdam ettirdiği personeli taksirli suçlar hariç olmak üzere, affa uğramış olsalar bile ağır hapis veya altı (6) aydan fazla hapis yahut basit veya nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekarlık, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, kara para aklama veya devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı ya da iştirak veya bilişim alanındaki suçlar nedeniyle hüküm giymemiş olmalıdır.

ESHS; bilgi güvenliği, elektronik imza teknolojileri ve veri tabanı yönetimi alanlarında yeteri kadar teknik personel istihdam eder veya ettirir. Teknik personel, konusunda yeterli mesleki deneyime sahip ya da ilgili alanlarda eğitim almış olmalıdır. ESHS organizasyon şemasında istihdam ettiği veya ettirdiği tüm personelinin görev tanımını ve dağılımını belirler.

ESHS; güvenli sistem ve cihazlar kullanır, bu sistem ve cihazlar ile bunların bulunduğu bina veya alanın korunmasını sağlar.

ALTINCI BÖLÜM

Mali Hususlar

Nitelikli Elektronik Sertifika, Zaman Damgası ve İlgili Hizmetlerin Ücretleri

Madde 20 – Nitelikli elektronik sertifika, zaman damgası ve ilgili hizmetlere ait ESHS'lerin uymakla yükümlü olduğu ücretlerin alt ve üst sınırlarının belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından tespit edilir.

İdari Ücret

Madde 21 – (Değişik:RG-17/10/2006-26322)

Kurum ESHS'den bir önceki yıla ait nitelikli elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmetlerin net satışlarının binde dördü (% 0,4) kadar idari ücret alır. ESHS, bu ücretin tespit edilebilmesini teminen sunmuş olduğu hizmetler ile bu hizmetlere ilişkin hesapları ayırır. İdari ücretin tamamı Nisan ayının son iş gününe kadar Kuruma ödenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Denetim Usul ve Esasları

Madde 22-28 – (Mülga: RG-30/03/2007-26478)

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Faaliyetin Sona Ermesi

Kurum Tarafından Faaliyete Son Verilmesi

Madde 29 – Kurum, yaptığı denetim sonucunda, ESHS'nin faaliyetinin devamı sırasında bildirim şartlarından birini veya birkaçını kaybettiğini tespit etmesi halinde ESHS'ye bu eksikliğin giderilmesi için bir (1) aya kadar süre verir ve bu süre içinde ESHS'nin faaliyetini durdurur. Kurum, vermiş olduğu sürenin sonunda eksikliğin giderilmemesi veya Kanunun 18 inci maddesindeki suçların işlendiği tarihten itibaren geriye doğru üç (3) yıl içinde üçüncü kez işlenmiş olması halinde ESHS'nin faaliyetine son verir.

Birinci fıkrada geçen faaliyete son verme hallerinden birinin gerçekleşmesi ile faaliyetine son verilen ESHS, faaliyete son verme kararının tebliği tarihinden itibaren onbeş(15) gün içinde faaliyette bulunan herhangi bir ESHS ile nitelikli elektronik sertifikaların devri konusunda anlaşılabilir. Kurum, taraflar arasında anlaşma sağlanması durumunda, faaliyetine son verilen ESHS'nin oluşturduğu nitelikli elektronik sertifikaların anlaşma sağlanan ESHS'ye devredilmesine karar verir. Faaliyetine son verilen ESHS ile faaliyette bulunan herhangi bir ESHS arasında onbeş(15) gün içinde nitelikli elektronik sertifikaların devrine ilişkin anlaşma sağlanamaması durumunda Kurum, sertifikaların herhangi bir ESHS'ye devrine re'sen karar verir. Nitelikli elektronik sertifikaları devralan ESHS sertifika yenileme işlemlerini başlatır ve devir kararının tebliği tarihinden itibaren bir (1) ay içinde bu işlemleri tamamlar. Kurum, uygun görmesi halinde, bir (1) ayı geçmemek üzere ek süre verebilir.

ESHS, Kurumun faaliyete son verme kararının tebliğinden itibaren elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmetleri sağlayamaz. Ancak, sertifika yenileme işlemleri tamamlanıncaya kadar iptal durum kaydı hizmetini devam ettirir.

Faaliyetine son verilen ESHS nitelikli elektronik sertifikaları devralan ESHS'ye kimlik doğrulamada kullanılan belgeleri, dizini, arşivi ve sertifika yenileme işlemlerinin tamamlanmasından sonra iptal durum kaydını devreder ve kendi imza oluşturma verisi ile yedeklerini imha eder.

Kurum, nitelikli elektronik sertifikaları re'sen devredebileceği herhangi bir ESHS'nin bulunmaması durumunda, faaliyetine son verdiği ESHS'nin oluşturduğu nitelikli elektronik sertifikaların iptal edilmesine karar verir. Faaliyetine son verilen ESHS son iptal durum kaydını oluşturdudan sonra kendi imza oluşturma verisi ile yedeklerini imha eder, geçerlilik süresi en geç sona eren nitelikli elektronik sertifikanın geçerlilik süresi sonuna kadar iptal durum kaydı hizmetini devam ettirir ve arşivi en az yirmi (20) yıl süreyle saklar.

Kurum, nitelikli elektronik sertifikaların devrine ilişkin kararları internet sayfasında yayımlar. Faaliyetine son verilen ESHS devire ilişkin kararları nitelikli elektronik sertifika sahiplerine elektronik posta ile duyurur ve internet sayfasında yayımlar.

ESHS'nin Faaliyetine Son Vermesi

Madde 30 – ESHS faaliyetine son vereceği tarihten en az üç (3) ay önce durumu Kuruma yazılı olarak bildirir. ESHS, faaliyetine son verme kararının Kuruma bildirilmesinden itibaren nitelikli elektronik sertifika başvurusu kabul edemez ve yeni nitelikli elektronik sertifika oluşturamaz.

ESHS faaliyetine son vereceği tarihten en az üç (3) ay önce faaliyetine son verme kararını internet sayfasında yayımlar, sertifika sahiplerine elektronik posta ile bildirir ve ulusal yayın yapan en yüksek tirajlı üç (3) gazetede ilan vermek suretiyle kamuoyuna duyurur.

ESHS; faaliyetine son verme tarihine kadar geçerlilik süresi sona ermeyecek ve kullanımı faaliyette bulunan herhangi bir ESHS tarafından sağlanabilecek nitelikli elektronik sertifikaları ,faaliyete son verme tarihinden bir (1) ay öncesine kadar faaliyette bulunan herhangi bir ESHS'ye devredebilir. Faaliyetine son veren ESHS devir hususunda sertifika sahiplerini elektronik posta ile bilgilendirir. Nitelikli elektronik sertifikaların devredilmesi halinde sertifikaları devralan ESHS sertifika yenileme işlemlerini başlatır ve bir (1) ay içinde bu işlemleri tamamlar. Kurum, uygun görmesi halinde, bir (1) ayı geçmemek üzere ek süre verebilir.

Nitelikli elektronik sertifikaları devreden ESHS sertifikaları devralan ESHS'ye kimlik doğrulamada kullanılan belgeleri, dizini, arşivi ve sertifika yenileme işlemlerinin tamamlanmasından sonra iptal durum kaydını devreder ve kendi imza oluşturma verisi ile yedeklerini imha eder.

Faaliyetine son verme tarihinden bir (1) ay öncesine kadar nitelikli elektronik sertifikaların devredilememesi veya nitelikli elektronik sertifikaların kullanımının faaliyette bulunan herhangi bir ESHS tarafından sağlanamaması durumunda, faaliyetine son vermek isteyen ESHS nitelikli elektronik sertifikaları faaliyete son verme tarihinde iptal eder. Faaliyetine son veren ESHS son iptal durum kaydını oluşturduktan sonra kendi imza oluşturma verisi ile yedeklerini imha eder, geçerlilik süresi en geç sona eren nitelikli elektronik sertifikanın geçerlilik süresi sonuna kadar iptal durum kaydı hizmetini devam ettirir ve arşivi en az yirmi (20) yıl süreyle saklar.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Diğer Hükümler

Zaman Damgası ve Hizmetleri

Madde 31 – ESHS, zaman damgası ve hizmetlerini sağlamakla yükümlüdür. Nitelikli elektronik sertifika sahibi, bu hizmeti talep etmesi halinde alır.

Yabancı Elektronik Sertifikaların Kabul Edilmesi

Madde 32 – Yabancı elektronik sertifikaların hukuki sonuçlarına ve kabul edilmesine ilişkin şartlar milletlerarası anlaşmalarla belirlenir.

Milletlerarası anlaşma bulunmaması halinde, yabancı bir ülkede kurulu bir ESHS tarafından verilen elektronik sertifikaların Türkiye’de kurulu bir ESHS tarafından kabul edilmesi için asgari olarak;

a) Yabancı elektronik sertifikanın, Kanunda ve bu Yönetmelikte yer alan nitelikli elektronik sertifikanın teknik şartlarını taşıması,

b) Yabancı ESHS’nin kurulu bulunduğu ülkede ESHS olarak faaliyet göstermesi, gerekir.

Türkiye’de kurulu bir ESHS, kabul edeceği yabancı elektronik sertifika ile ilgili aşağıdaki belgeleri, sertifikaların kullanımına başlanmadan bir (1) ay önce Kuruma verir;

a) Elektronik sertifikalarını kabul edeceği yabancı ESHS’nin kendi sertifikasının örneği,

b) Yabancı ESHS’nin kurulu bulunduğu ülkede ESHS olduğuna dair yetkili merciden alınmış belge,

c) Yabancı elektronik sertifikanın, Kanun ve bu Yönetmelikte yer alan nitelikli elektronik sertifikanın teknik şartlarını taşıdığına dair bilgi ve belgeler.

Kurum, yabancı ESHS’ye ait bilgileri internet sayfasında yayımlar.

Kabul edilen yabancı elektronik sertifikaların kullanılması sonucunda doğacak her türlü zarardan sertifikaları kabul eden Türkiye’deki ESHS de sorumludur.

Faaliyet Raporu

Madde 33 – ESHS, Kuruma her yıl Mart ayı sonuna kadar bir önceki yıla ilişkin rapor verir. Rapor asgari aşağıdaki unsurları içerir;

a) Oluşturulan sertifika türleri ve sayıları,

b) Her bir sertifika türüne göre iptal edilen sertifika sayısı,

c) ESHS’nin geçmiş yıla ait mali durumunu gösterir bilgi ve belgeler,

d) Varsa kendisine devredilen sertifikaların durumuna ilişkin bilgiler,

e) ESHS’nin bir sonraki yıla ait pazar öngörülleri,

f) Kurum tarafından istenecek diğer bilgi ve belgeler.

Teknik Hususlara İlişkin Tebliğ

Madde 34 – Nitelikli elektronik sertifika başvurusu, sertifikanın oluşturulması, yayımlanması, yenilenmesi, iptali ve arşivleme süreçleri dahil olmak üzere ESHS’nin işleyişine, imza oluşturma ve doğrulama verilerine, sertifika ilkelerine ve sertifika uygulama

esalarına, imza oluşturma ve doğrulama araçlarına, ESHS'nin faaliyetleri için kullandığı sistem, cihaz ile fiziki güvenliğine, personeline, zaman damgasına ve hizmetlerine ilişkin uyulması gereken teknik kriterler tebliğ ile belirlenir. Kurum gerekli görülen hallerde tebliği günceller.

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 35 – Elektronik imzayla ilgili bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller için Kurul Kararı ile düzenleme yapılır.

Geçici Hükümler

Geçici Madde – ESHS, Kurum tarafından nitelikli elektronik sertifika, zaman damgası ve ilgili hizmetlere ait ücretlerin alt ve st sınırları belirleninceye kadar, 5 inci maddede yer alan genel ilkeler çerçevesinde nitelikli elektronik sertifika, zaman damgası ve ilgili hizmetlere ilişkin ücretleri belirleyebilir.

Yürürlük

Madde 36 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 37 – Bu Yönetmelik hükümlerini Telekomünikasyon Kurulu Başkanı yürütür.

EK-1

Bildirimde Sunulacak Bilgi ve Belgeler

ESHS olmak isteyen kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri, yapacakları bildirimde aşağıdaki bilgi ve belgeleri Kuruma sunar:

1) İletişim Bilgileri: Adı/unvanı ve tüm birimlerine ait iletişim bilgileri (adres, telefon, faks, e-posta adresi, internet adresi),

2) Şirket ile İlgili Belgeler: Ticari şirket ise; şirketin kuruluş Ticaret Sicil Gazetesi, vergi levhası, şirketin imza sirküleri, ticaret sicil belgesi ve şirketi temsile yetkili kişi/kişilerin adli sicil kayıtları ve iletişim bilgileri,

3) Personel: Organizasyon şeması, istihdam ettiği kişilerin ESHS personeli olduğunu gösterir sosyal güvenlik kuruluşundan alınmış belge, istihdam ettiği ve ettirdiği tüm personelin adli sicil kayıtları ile teknik personelin özgeçmişi ve uzmanlığını ispatlayan belgeleri,

4) Sertifika İlkeleri ve Sertifika Uygulama Esasları,

5) Zaman Damgası İlkeleri ve Zaman Damgası Uygulama Esasları,

6) Kendi Sertifikasının Örneği,

7) Sertifika Mali Sorumluluk Sigortası: Sertifika mali sorumluluk sigortası için sigorta şirketi ile yaptığı sözleşmenin bir örneği,

8) (Değişik:RG-04/02/2006-26070)Sözleşme ve/veya Taahhütnameler
Örneği: Taahhütnamelerin ve/veya nitelikli elektronik sertifika sahipleri ile yapacağı sözleşmenin birer örneği,

9) Hizmet Sözleşmesi: Hizmet alması durumunda, hizmet aldığı taraf ile imzaladığı sözleşmenin bir örneği,

10) Tebliğ ile İstenilen Bilgi ve Belgeler.

3.1.1. ELEKTRONİK İMZA İLE İLGİLİ SÜREÇLERE VE TEKNİK KRİTERLERE İLİŞKİN TEBLİĞ

R.Gazete Tarihi : 6/1/2005

R.Gazete Sayısı : 25692

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

Madde 1 — Bu Tebliğin amacı, elektronik imzaya ilişkin süreçleri ve teknik kriterleri detaylı olarak belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Tebliğ; nitelikli elektronik sertifika başvurusu, sertifikanın oluşturulması ,yayınlanması, yenilenmesi, iptali ve arşivleme süreçleri dahil olmak üzere ESHS'nin işleyişine, imza oluşturma ve doğrulama verilerine, sertifika ilkelerine ve sertifika uygulama esaslarına, imza oluşturma ve doğrulama araçlarına, ESHS'nin faaliyetleri için kullandığı sistem, cihaz ile fiziki güvenliğine, personeline, zaman damgasına ve hizmetlerine ilişkin teknik hususları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Tebliğ, Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 34 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Tebliğde geçen;
Yönetmelik: Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliği,
BS (British Standards):İngiliz Standartlarını,
CEN (Comité Européen de Normalisation): Avrupa Standardizasyon Komitesini,
CWA (CEN Workshop Agreement): CEN Çalıştay Kararını,
DSA (Digital Signature Algorithm): Sayısalİmza Algoritmasını,
DSA Eliptik Eğrisi (DSA EllipticalCurve): Sayısal İmza Algoritması Eliptik Eğrisini,
EAL (Evaluation AssuranceLevel): Değerlendirme Garanti Düzeyini,
ETSI (European Telecommunications Standards Institute): Avrupa Telekomünikasyon StandartlarıEnstitüsünü,
ETSI SR (ETSI Special Report): ETSI Özel Raporunu,
ETSI TS (ETSI Technical Specification): ETSI Teknik Özelliklerini,
FIPS PUB (Federal Information ProcessingStandards Publications): Federal Bilgi İşleme Standartları Yayınlarını,
IETF RFC (Internet EngineeringTask Force Request for Comments): İnternet Mühendisliği Görev Grubu Yorum Talebini,
ISO/IEC (International Organisationfor Standardisation / International Electrotechnical Committee): Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı / Uluslararası Elektroteknik Komitesini,
ITU (International TelecommunicationUnion): Uluslararası Telekomünikasyon Birliğini,
RIPEMD (RACE Integrity Primitives Evaluation Message Digest): RACE Bütünlük Asli Mesaj Değerlendirme Özetini,
RSA: Rivest-Shamir-Adleman'ı,
SHA (Secure Hash Algorithm): Güvenli Özet Algoritmasını ifade eder.
Bu Tebliğde yer almayan tanımlar için Kanun ve Yönetmelikte yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM Teknik Hususlar

ESHS'nin İşleyişi

Madde 5 —ESHS işleyişinin bütün aşamalarında;

- a) ETSITS 101 456 ve
 - b) CWA 14167-1 standartlarına uyar.
- Nitelikli elektronik sertifikalar;
- a) ETSITS 101 862 ve
 - b) ITU-TRec. X.509V.3'e uygun olarak oluşturulur.

Algoritmalar ve Parametreler

MADDE 6 – (Değişik: RG-30/1/2013-28544)

İmza oluşturma ve doğrulama verileri ile özetleme algoritmalarının, ETSI TS 102 176-1 standardına ve aşağıda yer alan şartlara uygun olması gerekir.

a) İmza sahibinin imza oluşturma ve doğrulama verileri:

- i. RSA için en az 2048 bit veya
- ii. DSA için en az 3072 bit veya
- iii. DSA Eliptik Eğrisi için en az 256 bit

b) ESHS'nin imza oluşturma ve doğrulama verileri:

- i. RSA için en az 2048 bit veya
- ii. DSA için en az 3072 bit veya
- iii. DSA Eliptik Eğrisi için en az 256 bit

c) Özetleme algoritması:

- i. SHA-256 veya
- ii. SHA-384 veya
- iii. SHA-512 veya
- iv. WHIRLPOOL

Birinci fıkrada belirtilen algoritmalar ve parametreler 31/12/2016 tarihine kadar geçerlidir.

Sertifika İlkeleri ve Sertifika Uygulama Esasları

Madde 7 —ESHS; sertifika ilkelerini ve sertifika uygulama esaslarını IETF RFC 3647'ye uygun olarak hazırlar.

Güvenli Elektronik İmza Oluşturma ve Doğrulama Araçları

Madde 8 —Güvenli elektronik imza oluşturma araçları CWA 14169 standardına uygun ve TS ISO/IEC 15408 (-1,-2,-3)'e veya ISO/IEC 15408 (-1,-2,-3)'e göre en az EAL4+ seviyesinde olmalıdır.

ESHS, sağlamış olduğu güvenli elektronik imza doğrulama araçları için CWA 14171 standardına uyar ve bunu yazılı olarak taahhüt eder.

Güvenlik Kriterleri

Madde 9 —ESHS, güvenlik kriterlerine ilişkin olarak;

- a) CWA 14167-1,
- b) ETSITS 101 456 ve
- c) **(Değişik: RG-30/1/2013-28544)** TS ISO/IEC 27001 veya ISO/IEC 27001 standartlarına uyar.

Zaman Damgası ve Hizmetleri

Madde 10 —ESHS, zaman damgası ve hizmetlerine ilişkin olarak;

- a) CWA 14167-1 ve

b) ETSI TS 101 861 standartlarına uyar.

Zaman damgası ilkeleri ve zaman damgası uygulama esasları ETSI TS 102 023'e uygun olarak hazırlanır.

Mobil elektronik imza

MADDE 10/A –(Değişik: RG-26/6/2008-26918)

(1) ESHS'ler, mobil elektronik imza hizmetlerinde dolaşım ile ilgili ETSI TS 102 207 standardına ve nitelikli elektronik sertifika başvurusu, oluşturulması, yayınlanması, yenilenmesi süreçleri ile ilgili olarak ETSI TS 102 204 standardına uyar.

Belgeler

Madde 11 — ESHS;

a) **(Değişik: RG-20/06/2006-26204)** TS ISO/IEC 27001 veya ISO/IEC 27001 standardına uygunluğunu,

b) Güvenli elektronik imza oluşturma araçlarının;

i. **(Değişik: R.G.-26/6/2008-26918)**FIPS PUB 140-2'ye göre seviye 3 veya üzerinde olduğunu veya

ii. **(Değişik: RG-30/1/2013-28544)** CWA 14167-2, CWA 14167-3 veya CWA 14167-4'te belirtilen kriterlere uygunluğunu veya

iii. CWA 14169 standardına uygun ve TS ISO/IEC 15408 (-1,-2,-3)'e veya

ISO/IEC 15408 (-1,-2,-3)'e göre en az EAL4+ seviyesinde olduğunu yetkili kurum veya kuruluşlardan alınan belgelerle belgelendirir.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1– (Ek: RG-20/06/2006-26204)²²

Bu Tebliğ'in yayımlandığı tarih itibarıyla faaliyette bulunan ESHS'ler TS ISO/IEC 27001 veya ISO/IEC 27001 standardına uygunluğunu gösteren belgeleri en geç bir (1) yıl içinde Kuruma sunar.

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek: RG-26/6/2008-26918)

(1) Bu Tebliğ'in yayımlandığı tarihten itibaren faaliyette bulunan ESHS'ler;

a) Güvenli elektronik imza oluşturma araçlarının bu Tebliğin "Belgeler" başlıklı 11 nci maddesinin (b) bendinde belirtilen standartlara uygun olduğunu gösteren belgeleri 31/12/2009 tarihine kadar,

b) Mobil elektronik imza uygulamalarının ETSI TS 102 207 ve ETSI TS 102 204 standartlarına uygunluğunu gösteren taahhünamelerini 6 (altı) ay içerisinde Kurum'a sunar.

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek: RG-30/1/2013-28544)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette bulunan ESHS'ler altı ay içinde 6 ncı maddeye uyum sağlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yürürlük

Madde 12 —Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13 —Bu Tebliğ hükümlerini Telekomünikasyon Kurulu Başkanı yürütür.

²² 26/6/2008 tarihli ve 26918 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğ değişikliği ile geçici madde numarası geçici madde 1 olarak değiştirilmiştir.

3.1.1.1. GENELGE

BAŞBAKANLIKTAN:

KONU: Kamu Sertifikasyon Merkezi Oluşturulması

GENELGE 2004/21

23 Ocak 2004 tarih ve 25355 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak, 23 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ile güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı ispat gücüne sahip olduğu ve bu şekilde oluşturulan elektronik verilerin hukuken geçerli olacağı hususları düzenlenmiştir.

Kanun ile yapılan düzenlemeler, kamu kurum ve kuruluşlarının kendi aralarında yapacakları iletişimin yanı sıra, vatandaşlar ve iş alemi ile arasındaki iletişimin niteliğini, güvenilirliğini, etkinliğini ve hızını da büyük oranda ve olumlu yönde etkileyecektir. Elektronik imzanın sağlayacağı imkanlardan yararlanabilmek için, kamu çalışanları da dahil olmak üzere, vatandaşların, Kanun’da belirtilen nitelikleri haiz bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısından elektronik sertifika temin etmeleri yeterli olacaktır.

Diğer taraftan, kamu kurum ve kuruluşlarının iş ve işlemlerini elektronik ortama dönüştürme sürecinde elektronik imza ve sertifikasyon işlemlerini yürütecek yapıları kendi bünyelerinde ve münferit olarak sağlamaya çalıştıkları gözlenmektedir. Bu münferit çalışmaların, bir yandan sistemin kendi işleyişi içerisinde karmaşaya yol açması, diğer yandan da mükerrerliklere ve dolayısıyla emek ve kaynak israfına neden olması kaçınılmazdır.

Yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte ülkemizde de giderek yaygınlaşacak olan elektronik imza uygulamaları kapsamında; kamu kurum ve kuruluşlarının elektronik ortamlarda yürütecekleri iş ve işlemlerde uyumlu, birlikte işler ve güvenilir bir yapıda çalışmasını sağlamak maksadıyla, 10 Haziran 2004 tarihinde yapılan e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu VI. Toplantısı’nda alınan 6 sayılı İcra Kurulu Kararı ile kamu kurum ve kuruluşlarının elektronik sertifika ihtiyaçlarının tek merkezden sağlanması kararlaştırılmıştır.

Bu kapsamda, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının, kurumsal sertifika (kamu çalışanlarınca kurum içi ve kurumlar arası işlemlerde kullanılacak sertifika) ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla bir Kamu Sertifikasyon Yapısı oluşturulması kararlaştırılmıştır.

Söz konusu yapı içerisinde, en üst seviyede bir Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı ile buna bağlı olarak Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısı kurulacaktır.

Yürüttükleri görevler açısından özel niteliği haiz Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, MİT Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Dışişleri Bakanlığı kök sertifika ihtiyaçlarını kurulacak Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısından karşılayacaklar, Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısı sistemlerini kendi bünyelerinde oluşturabileceklerdir. Diğer kamu kurum ve kuruluşları kurumsal sertifikalarını, Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısından temin edeceklerdir.

Kamu çalışanları, kurumsal sertifikalarını kamu dışı bireysel işlemlerinde de kullanabileceklerdir.

Kurulacak bu Kamu Sertifikasyon Yapısı içinde yer alan Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı, dileyen gerçek ve tüzel kişilerin kuracakları Sertifika Hizmet Sağlayıcılarına da kök sertifika hizmeti verebilecektir.

Ulusal güvenlik gerekleri göz önünde bulundurularak, kurumsal sertifika ihtiyacının karşılanması amacıyla oluşturulacak Kamu Sertifikasyon Yapısı içinde kurulacak olan Kök

Sertifika Hizmet Sağlayıcısı ve Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısı milli yazılım ürünlerini kullanacaktır.

Bu kapsamda; tüm kamu kurum ve kuruluşlarının aynı kurumsal sertifika yapısı altında toplanmasını hedefleyen, sadece kamu kurum ve kuruluşlarına kurumsal sertifikaların oluşturulması ve sertifika yaşam çevriminin yönetilmesini sağlayacak Kamu Sertifikasyon Yapısının kurulması ve işletilmesi görev ve sorumluluğu Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'na bağlı Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'ne (UEKAE) verilmiştir.

Söz konusu yapının gözden geçirilmesi ve uygunluğunun izlenmesi görev ve sorumluluğu ise Telekomünikasyon Kurumuna verilmiştir.

Bahse konu Kamu Sertifikasyon Yapısının kurulması için TÜBİTAK-UEKAE tarafından gerekli çalışmalar derhal başlatılacaktır. Bu çerçevede; TÜBİTAK-UEKAE tarafından ihtiyaç duyulacak kaynak tahsisi ve düzenlemelere ilişkin çalışmalar ile kurulacak yapıya uyum için kamu kurum ve kuruluşları nezdinde sürdürülecek çalışmalar, DPT Müsteşarlığının koordinasyonunda yürütülecektir.

Yukarıda belirtilen istisnalar dışındaki tüm kamu kurum ve kuruluşları, sertifika ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Sertifika Hizmet Sağlayıcısı olmak üzere kendi bünyelerinde hiçbir surette yeni yatırım yapmayacaklardır. Bu konuda başlatılmış ve sürdürülmekte olan ihale çalışmaları ile henüz sözleşmeye bağlanmamış olan tüm ihaleler derhal iptal edilecektir. Sözleşmeye bağlanmış olanlardan, tek taraflı fesih hakkı bulunan sözleşmeler derhal feshedilecek, halihazırda kullanılmakta olan sistemler ise Telekomünikasyon Kurumu'nun da görüşü alınmak suretiyle en kısa sürede bu yapıya uygun hale getirilecektir.

Ayrıca, henüz kullanıma geçmemiş olmakla birlikte, çalışmaları devam eden ve sözleşmeleri tek taraflı olarak fesih edilemeyen proje ya da proje bileşenlerine ilişkin karar, DPT Müsteşarlığı ve ilgili kuruluşun ortak çalışması ile sonuçlandırılacaktır.

Kamu kurum ve kuruluşları, bu Genelge çerçevesinde tek taraflı olarak feshettikleri veya tek taraflı fesih hakkı olmayan proje ya da proje bileşenleri konusunda detaylı bilgileri içerecek raporları, Genelge'nin yayımı tarihinden itibaren 15 gün içinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına ileteceklerdir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

3.1.1.2. GENELGE

BAŞBAKANLIKTAN:

KONU: Kamu Sertifikasyon Hizmetlerine
İlişkin Usul ve Esaslar

GENELGE 2006/13

6 Eylül 2004 tarihli ve 25575 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2004/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Kamu Sertifikasyon Yapısının kurulması ve işletilmesi görev ve sorumluluğu Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu’na (TÜBİTAK) bağlı Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü’ne (UEKAE) verilmiştir. Aynı Genelge ile söz konusu yapının gözden geçirilmesi ve uygunluğunun izlenmesi görev ve sorumluluğu Telekomünikasyon Kurumuna verilmiş, kurulacak yapıya uyum için kamu kurum ve kuruluşları nezdinde sürdürülecek çalışmaların Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı koordinasyonunda yürütüleceği de hükme bağlanmıştır. TÜBİTAK-UEKAE bu bağlamda Kamu Sertifikasyon Merkezi’ni (Kamu SM) kurmuş ve Telekomünikasyon Kurumuna yapmış olduğu bildirimin uygun bulunması neticesinde 30 Haziran 2005 tarihinde Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı (ESHS) olarak faaliyete geçmiştir.

Kamu SM, kamu kurum ve kuruluşlarının hayata geçirecekleri e-imza uygulamalarında ESHS olarak görevlendirilmiştir. Bunun dışında; sistem mühendisliği, tasarım, kodlama gibi e-imza altyapısının kurulumuna ilişkin konularda kamu kurum ve kuruluşları ilgili mevzuat doğrultusunda diledikleri kuruluştan hizmet temin edebileceklerdir.

Elektronik devlet hizmetlerinde e-imza kullanımının hızla yaygınlaşması açısından son derece önemli olan kamu sertifikasyon yapısının sağlıklı işlemlerini teminen, kamu kurum ve kuruluşlarının nitelikli elektronik sertifika talepleri aşağıdaki usul ve esaslar çerçevesinde karşılanacaktır.

Başvuru:

Bilgi sistemlerinde elektronik imza altyapısını kullanacak kamu kurum ve kuruluşları ihtiyaç duydukları sayıda nitelikli elektronik sertifika temin etmek üzere Kamu SM’ye ön başvuruda bulunacaklardır.

Başvurular aşağıda belirtilen değerlendirme süreçlerinin tamamlanması sonrasında, kamu çalışanları adına kamu kurum ve kuruluşlarının nitelikli elektronik sertifika taleplerini Kamu SM’ye iletmeleri ile tamamlanacaktır.

Adlarına nitelikli elektronik sertifika talep edilen kamu çalışanlarınca doldurulup imzalanmış "Kamu SM Nitelikli Elektronik Sertifika Başvuru Formu" ilgili kurumlar tarafından Kamu SM’ye iletilecektir. Başvuru ile ilgili detaylı bilgilere www.kamusm.gov.tr internet adresinden erişilebilir.

Değerlendirme:

Kamu kurum ve kuruluşları tarafından Kamu SM’ye iletilecek nitelikli elektronik sertifika talepleri aşağıdaki teknik hususlar göz önünde bulundurularak değerlendirilecektir.

• **Teknolojik altyapı:** Kamu kurum ve kuruluşunun e-imza kullanımına geçmesi için gerekli olan yazılım, donanım ve ağ altyapısının mevcudiyeti ve işlerliği.

• **İş süreçlerinin uygunluğu:** Kamu kurum ve kuruluşunun kullanmakta olduğu yazılımlara temel oluşturan iş süreçlerinin e-imza kullanımına uygunluğu.

Talep edilmesi halinde kurulum ve planlama aşamasındaki projeler de Kamu SM tarafından değerlendirilebilecektir.

İnceleme sonucunda teknolojik altyapı ve/veya iş süreçlerinin e-imza kullanımı için uygun görülmemesi halinde, bu görüşün gerekçeleri ve mevcut sistemin e-imza kullanımına hazır hale getirilmesine ilişkin öneriler bir raporla ilgili kurum veya kuruluşa, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına ve Telekomünikasyon Kurumuna iletilecektir. Mevcut bilgi teknolojileri altyapısında gerekli değişiklikler tamamlandıktan sonra yeniden değerlendirme yapılabilecektir.

Taleplerin Önceliklendirilmesi:

Yukarıda sayılan teknik koşulları sağlayan talepler, elektronik devlet hizmetlerinin gelişmesi ve yaygınlaşmasına olan katkısı da göz önüne alınarak, izleme ve koordinasyondan sorumlu kuruluşlar tarafından azami altı (6) aylık periyotlarla yapılacak değerlendirmelere göre önceliklendirilecektir. İhtiyaç duyulması halinde daha sık aralıklarla önceliklendirme yapılabilir.

Yapılan önceliklendirme ve sertifika taleplerinin karşılanmasına yönelik iş planı Kamu SM internet sitesinden kamuoyuna duyurulacaktır.

Sertifika Üretimi, Dağıtımı ve Ek Teçhizat:

İş süreçleri ve uygulama yazılımları e-imza kullanımına uygun hale getirilmiş bilgi sistemleri test sertifikaları kullanılarak denenecektir. Sistemin uluslararası standartlara uygun çalıştığı Kamu SM tarafından doğrulandıktan sonra sertifika üretim süreci başlatılacaktır.

Bu süreçte, kamu çalışanlarının güvenli elektronik imza oluşturma verileri ile nitelikli elektronik sertifikaları Kamu SM tarafından hazırlanacak ve TÜBİTAK-UEKAE tarafından sağlanacak güvenli elektronik imza oluşturma aracı (akıllı kart) üzerinde imza sahiplerine kimlik tespiti yapılarak elden teslim edilecektir. Güvenli elektronik imza oluşturmak için gerekli ek teçhizat da (akıllık kart okuyucu gibi) Kamu SM tarafından sağlanacaktır.

Kurumlar Arası İşbirliği:

TÜBİTAK-UEKAE tarafından e-imza projelerinin hayata geçirilmesi aşamasında, ilgili kamu kurum ve kuruluşları Kamu SM'ye gerekli desteği sağlayacaklardır.

İzleme ve Koordinasyon:

Kamu kurum ve kuruluşlarının nitelikli elektronik sertifikaları edinme ve kullanma sürecine ilişkin üçer aylık değerlendirme raporları Kamu SM tarafından Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Telekomünikasyon Kurumuna iletilecektir. Olası aksaklıkları gidermek amacıyla Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı koordinasyonunda gerekli tedbirler alınacaktır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

3.1.1.3. GENELGE

BAŞBAKANLIKTAN:

KONU: Kamu Sertifikasyon Merkezi

GENELGE 2006/20

6/9/2004 tarihli ve 25575 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Kamu Sertifikasyon Merkezi" konulu 2004/21 sayılı Genelgenin altıncı fıkrasında belirtilen istisnai kurumlara "Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı"nın da eklenerek söz konusu fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesi uygun görülmüştür.

"Söz konusu yapı içerisinde, en üst seviyede bir Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı ile buna bağlı olarak Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısı kurulacaktır. Yürüttükleri görevler açısından özel niteliği haiz Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, MİT Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı kök sertifika ihtiyaçlarını kurulacak Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısından karşılayacaklar, Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısı sistemlerini kendi bünyelerinde oluşturabileceklerdir. Diğer kamu kurum ve kuruluşları kurumsal sertifikalarını, Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısından temin edeceklerdir."

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

İKİNCİ BÖLÜM

BİLİŞİM ALANINA İLİŞKİN ÖZEL HUKUK NORMLARI

1. TÜRK TİCARET KANUNU²³

Kanun Numarası : 6102
Kabul Tarihi : 13/1/2011
R.Gazete Tarihi : 14/2/2011
R.Gazete Sayısı : 27846

C) Tacir olmanın hükümleri

I - Genel olarak

MADDE 18- (1) Tacir, her türlü borcu için iflasa tabidir; ayrıca kanuna uygun bir ticaret unvanı seçmek, ticari işletmesini ticaret siciline tescil ettirmek ve bu Kanun hükümleri uyarınca gerekli ticari defterleri tutmakla da yükümlüdür.

(2) Her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekir.

(3) Tacirler arasında, diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar veya ihtarlar noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile yapılır.

(4) Tacir sıfatına bağlı olan diğer hükümler saklıdır.

II - Özel olarak

1. Ticari iş karanesi

MADDE 19- (1) Bir tacirin borçlarının ticari olması esastır. Ancak, gerçek kişi olan bir tacir, işlemi yaptığı anda bunun ticari işletmesiyle ilgili olmadığını diğer tarafa açıkça bildirdiği veya işin ticari sayılmasına durum elverişli olmadığı takdirde borç adi sayılır.

(2) Taraflardan yalnız biri için ticari iş niteliğinde olan sözleşmeler, Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, diğeri için de ticari iş sayılır.

3. Fatura ve teyit mektubu

MADDE 21- (1) Ticari işletmesi bağlamında bir mal satmış, üretmiş, bir iş görmüş veya bir menfaat sağlamış olan tacirden, diğer taraf, kendisine bir fatura verilmesini ve bedeli ödenmiş ise bunun da faturada gösterilmesini isteyebilir.

(2) Bir fatura alan kişi aldığı tarihten itibaren sekiz gün içinde, faturanın içeriği hakkında bir itirazda bulunmamışsa bu içeriği kabul etmiş sayılır.

(3) Telefonla, telgrafla, herhangi bir iletişim veya bilişim aracıyla veya diğer bir teknik araçla ya da sözlü olarak kurulan sözleşmelerle yapılan açıklamaların içeriğini doğrulayan bir yazıyı alan kişi, bunu aldığı tarihten itibaren sekiz gün içinde itirazda bulunmamışsa, söz konusu teyit mektubunun yapılan sözleşmeye veya açıklamalara uygun olduğunu kabul etmiş sayılır.

²³ (1) 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 42 nci maddesiyle, bu Kanunda yer alan;

1) "Sanayi ve Ticaret Bakanlığı", "Sanayi ve Ticaret Bakanlığının", "Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca", "Sanayi ve Ticaret Bakanlığından", "Sanayi ve Ticaret Bakanlığına" ibareleri sırasıyla "Gümrük ve Ticaret Bakanlığı", "Gümrük ve Ticaret Bakanlığının", "Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca", "Gümrük ve Ticaret Bakanlığından", "Gümrük ve Ticaret Bakanlığına",

2) "Ulaştırma Bakanlığı" ibareleri "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca",

3) "Denizcilik Müsteşarlığı", "Denizcilik Müsteşarlığının", "Denizcilik Müsteşarlığınca", "Denizcilik Müsteşarlığında", "Denizcilik Müsteşarlığından" ibareleri sırasıyla "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı", "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının", "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca", "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında", "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından",

şeklinde değiştirilmiştir.

İKİNCİ KISIM

Ticaret Sicili

A) Kuruluş

I - Genel olarak

MADDE 24- (1) Ticaret sicili, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının gözetim ve denetiminde ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları bünyesinde kurulacak ticaret sicili müdürlükleri tarafından tutulur. Bir yerde oda mevcut değilse veya yeterli teşkilatı yoksa, ticaret sicili, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenecek bir odadaki ticaret sicili müdürlüğü tarafından tutulur.

(2) Ticaret sicili kayıtlarının elektronik ortamda tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Kanunun 26 ncı maddesine göre çıkarılacak yönetmelikte gösterilir. Bu kayıtlar ile tescil ve ilan edilmesi gereken içeriklerin düzenli olarak depolandığı ve elektronik ortamda sunulabilen merkezi ortak veri tabanı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdinde oluşturulur.

(3) Ticaret sicili müdürlüğünün kurulmasında aranacak şartlar ve odalar arasında sicil işlemleri ile ilgili olarak varlığı gerekli işbirliğinin sağlanmasına ilişkin esaslar, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılacak bir tebliğle düzenlenir.

(4) **(Ek: 26/6/2012-6335/3 md.)** Ticaret sicili kayıt işlemlerinin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuata uygun bir şekilde korunur.²⁴

ÜÇÜNCÜ KISIM

Ticaret Unvanı ve İşletme Adı

A) Ticaret unvanı

I - Kullanma zorunluluğu

1. Genel olarak

MADDE 39- (1) Her tacir, ticari işletmesine ilişkin işlemleri, ticaret unvanıyla yapmak ve işletmesiyle ilgili senetlerle diğer belgeleri bu unvan altında imzalamak zorundadır.

(2) **(Değişik birinci cümle: 26/6/2012-6335/6 md.)** Tescil edilen ticaret unvanı, ticari işletmenin görülebilecek bir yerine okunaklı bir şekilde yazılır. Tacirin işletmesiyle ilgili olarak düzenlediği ticari mektuplarda ve ticari defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgelerde tacirin sicil numarası, ticaret unvanı, işletmesinin merkezi ile tacir internet sitesi oluşturma yükümlülüğüne tabi ise tescil edilen internet sitesinin adresi de gösterilir. Tüm bu bilgiler şirketin internet sitesinde de yayımlanır. Bu sitede ayrıca, anonim şirketlerde yönetim kurulu başkan ve üyelerinin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı, limited şirketlerde müdürlerin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde yöneticilerin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı yayımlanır.

III - Basın, yayın, iletişim ve bilişim kuruluşlarının sorumluluğu

MADDE 58- (1) Haksız rekabet, her türlü basın, yayın, iletişim ve bilişim işletmeleriyle, ileride gerçekleşecek teknik gelişmeler sonucunda faaliyete geçecek kuruluşlar aracılığıyla işlenmişse, 56 ncı maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı

²⁴ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "tüzükle" ibaresi "Kanunun 26 ncı maddesine göre çıkarılacak yönetmelikte", üçüncü fıkrasında yer alan "yönetmelikle" ibaresi "tebliğle" şeklinde değiştirilmiştir.

davalar, ancak, basında yayımlanan şeyin, programın; ekranda, bilişim aracında veya benzeri ortamlarda görüntülenenin; ses olarak yayımlananın veya herhangi bir şekilde iletilenin sahipleri ile ilan veren kişiler aleyhine açılabilir; ancak;

a) Yazılı basında yayımlanan şey, program, içerik, görüntü, ses veya ileti, bunların sahiplerinin veya ilan verenin haberi olmaksızın ya da onayına aykırı olarak yayımlanmışsa,

b) Yazılı basında yayımlanan şeyin, programın, görüntünün, ses veya iletinin sahibinin veya ilan verenin kim olduğunun bildirilmesinden kaçınılrsa,

c) Başka sebepler dolayısıyla yazılı basında yayımlanan şeyin, programın, görüntünün, sesin, iletinin sahibinin veya ilan verenin meydana çıkarılması veya bunlara karşı bir Türk mahkemesinde dava açılması mümkün olmazsa,

yukarıda anılan davalar, yazı işleri müdürü, genel yayın yönetmeni, program yapımcısı, görüntüyü, sesi, iletiyi, yayını, iletişim ve bilişim aracına koyan veya koyduran kişi ve ilan servisi şefi; bunlar gösterilemiyorsa, işletme veya kuruluş sahibi aleyhine açılabilir.

(2) Birinci fıkrada öngörülen hâller dışında, aynı fıkrada sayılan kişilerden birinin kusuru hâlinde sıraya bakılmaksızın dava açılabilir.

(3) 56 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde yazılı davalarda Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

(4) Haksız rekabet fiilinin iletimini başlatmamış, iletimin alıcısını veya fiili oluşturan içeriği seçmemiş veya fiili gerçekleştirecek şekilde değiştirmemişse, bu maddenin birinci fıkrasındaki davalar hizmet sağlayıcısı aleyhine açılmaz; tedbir kararı verilemez. Mahkeme haksız rekabet eyleminin olumsuz sonuçlarının kapsamlı veya vereceği zararın büyük olacağı durumlarda ilgili hizmet sağlayıcısını da dinleyerek, haksız rekabet fiilinin sona erdirilmesini veya önlenmesine ilişkin tedbir kararını hizmet sağlayıcı aleyhine de verebilir veya içeriğin geçici olarak kaldırılması dâhil somut olaya uyan uygulanabilir başka tedbirler alabilir.

BEŞİNCİ KISIM

Ticari Defterler

A) Defter tutma ve envanter

I - Defter tutma yükümlülüğü

MADDE 64- (1) **(Değişik: 26/6/2012-6335/8 md.)** Her tacir, ticari defterleri

tutmak ve defterlerinde, ticari işlemleriyle ticari işletmesinin iktisadi ve mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini ve her hesap dönemi içinde elde edilen neticeleri, bu Kanuna göre açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymak zorundadır. Defterler, üçüncü kişi uzmanlara, makul bir süre içinde yapacakları incelemede işletmenin faaliyetleri ve finansal durumu hakkında fikir verebilecek şekilde tutulur. İşletme faaliyetlerinin oluşumu ve gelişmesi defterlerden izlenebilmelidir.

(2) Tacir, işletmesiyle ilgili olarak gönderilmiş bulunan her türlü belgenin, fotokopi, karbonlu kopya, mikrofiş, bilgisayar kaydı veya benzer şekildeki bir kopyasını, yazılı, görsel veya elektronik ortamda saklamakla yükümlüdür.

(3) **(Değişik: 26/6/2012-6335/8 md.)** Fiziki ortamda tutulan yevmiye defteri, defteri kebir ve envanter defteri ile dördüncü fıkrada sayılan defterlerin açılış onayları, kuruluş sırasında ve kullanılmaya başlanmadan önce noter tarafından yapılır. Bu defterlerin izleyen faaliyet dönemlerindeki açılış onayları, defterlerin kullanılacağı faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar notere yaptırılır. Pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yeterli yapıtları bulunmak kaydıyla izleyen faaliyet dönemlerinde de açılış onayı yaptırılmaksızın kullanılmaya devam edilebilir. **(Değişik dördüncü cümle: 28/3/2013-6455/78 md.)** Yevmiye defterinin kapanış onayı, izleyen faaliyet döneminin altıncı ayının sonuna kadar, yönetim kurulu karar defterinin kapanış onayı ise izleyen faaliyet döneminin birinci ayının sonuna kadar notere yaptırılır. Ticaret şirketlerinin ticaret siciline

tescili sırasında defterlerin açılışı ticaret sicili müdürlükleri tarafından da onaylanabilir. Açılış onayının noter tarafından yapıldığı hâllerde noter, ticaret sicili tasdiknamesini aramak zorundadır. Ticari defterlerin elektronik ortamda tutulması hâlinde bu defterlerin açılışlarında ve yevmiye defteri ile yönetim kurulu karar defterinin kapanışında noter onayı aranmaz. Fiziki ortamda veya elektronik ortamda tutulan ticari defterlerin nasıl tutulacağı, defterlere kayıt zamanı, onay yenileme ile açılış ve kapanış onaylarının şekli ve esasları Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken çıkarılan tebliğle belirlenir.

(4) Pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ve genel kurul toplantı ve müzakere defteri gibi işletmenin muhasebesiyle ilgili olmayan defterler de ticari defterlerdir.

(5) **(Değişik: 26/6/2012-6335/8 md.)** Bu Kanuna tabi gerçek ve tüzel kişiler, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanunun 175 inci ve mükerrer 257 nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorundadır. Bu Kanunun defter tutma, envanter, mali tabloların düzenlenmesi, aktifleştirme, karşılıklar, hesaplar, değerlendirme, saklama ve ibraz hükümleri 213 sayılı Kanun ile diğer vergi kanunlarının aynı hususları düzenleyen hükümlerinin uygulanmasına, vergi kanunlarına uygun olarak vergi matrahının tespit edilmesine ve buna yönelik mali tabloların hazırlanmasına engel teşkil etmez.

II - Defterlerin tutulması

MADDE 65- (1) Defterler ve gerekli diğer kayıtlar Türkçe tutulur. Kısaltmalar, rakamlar, harfler ve semboller kullanıldığı takdirde bunların anlamları açıkça belirtilmelidir.

(2) Defterlere yazımlar ve diğer gerekli kayıtlar, eksiksiz, doğru, zamanında ve düzenli olarak yapılır.

(3) Bir yazım veya kayıt, önceki içeriği belirlenemeyecek şekilde çizilemez ve değiştirilemez. Kayıt sırasında mı yoksa daha sonra mı yapıldığı anlaşılmayan değiştirmeler yasaktır.

(4) Defterler ve gerekli diğer kayıtlar, olgu ve işlemleri saptayan belgelerin dosyalanması şeklinde veya veri taşıyıcıları aracılığıyla tutulabilir. (...) ²⁵ Defterlerin ve gerekli diğer kayıtların elektronik ortamda tutulması durumunda, bilgilerin saklanma süresince bunlara ulaşılmasının ve bu süre içinde bunların her zaman kolaylıkla okunmasının temin edilmiş olması şarttır. Elektronik ortamda tutulma hâlinde birinci ilâ üçüncü fıkra hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

C) Saklama ve ibraz

I - Belgelerin saklanması, saklama süresi

MADDE 82- (1) Her tacir;

a) Ticari defterlerini, envanterleri, açılış bilançolarını, ara bilançolarını, finansal tablolarını, yıllık faaliyet raporlarını, topluluk finansal tablolarını ve yıllık faaliyet raporlarını ve bu belgelerin anlaşılabilirliğini kolaylaştıracak çalışma talimatları ile diğer organizasyon belgelerini,

b) Alınan ticari mektupları,

c) Gönderilen ticari mektupların suretlerini,

d) 64 üncü maddenin birinci fıkrasına göre yapılan kayıtların dayandığı belgeleri, sınıflandırılmış bir şekilde saklamakla yükümlüdür.

(2) Ticari mektuplar, bir ticari işe ilişkin tüm yazışmalardır.

(3) Açılış ve ara bilançoları, finansal tablolar ve topluluk finansal tabloları hariç olmak üzere, birinci fıkrada sayılan belgeler, Türkiye Muhasebe Standartlarına da uygun olmak kaydıyla, görüntü veya veri taşıyıcılarda saklanabilirler; şu şartla ki;

²⁵ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "; şu şartla ki, muhasebenin bu tutuluş biçimleri ve bu konuda uygulanan yöntemler Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olmalıdır" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

a) Okunur hâle getirildiklerinde, alınmış bulunan ticari mektuplar ve defter dayanaklarıyla görsel ve diğer belgelerle içerik olarak örtüşsünler;

b) Saklama süresi boyunca kayıtlara her an ulaşılabilir ve uygun bir süre içinde kayıtlar okunabilir hâle getirilebiliyor olsun.

(4) Kayıtlar 65 inci maddenin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi uyarınca elektronik ortama alınıyor ise, bilgiler; bilgisayar yerine basılı olarak da saklanabilir. Bu tür yazdırılmış bilgiler birinci cümleye göre de saklanabilir.

(5) Birinci fıkranın (a) ilâ (d) bentlerinde öngörülen belgeler on yıl saklanır.

(6) Saklama süresi, ticari defterlere son kaydın yapıldığı, envanterin çıkarıldığı, ara bilançonun düzenlendiği, yılsonu finansal tablolarının hazırlandığı ve konsolide finansal tabloların hazırlandığı, ticari yazışmaların yapıldığı veya muhasebe belgelerinin oluştuğu takvim yılının bitişyle başlar.

(7) Bir tacirin saklamakla yükümlü olduğu defterler ve belgeler; yangın, su baskını veya yer sarsıntısı gibi bir afet veya hırsızlık sebebiyle ve kanuni saklama süresi içinde zıyaa uğrarsa tacir zıyaa öğrendiği tarihten itibaren onbeş gün içinde ticari işletmesinin bulunduğu yer yetkili mahkemesinden kendisine bir belge verilmesini isteyebilir. Bu dava hasımsız açılır. Mahkeme gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilir.

(8) Gerçek kişi olan tacirin ölümü hâlinde mirasçılar ve ticareti terk etmesi hâlinde kendisi defter ve kâğıtları birinci fıkra gereğince saklamakla yükümlüdür. Mirasın resmî tasfiyesi hâlinde veya tüzel kişi sona ermişse defter ve kâğıtlar birinci fıkra gereğince on yıl süreyle sulh mahkemesi tarafından saklanır.

III - Bakiye

1. Belirlenmesi

MADDE 94- (1) Sözleşme veya ticari teamül uyarınca, belirli hesap devreleri sonunda devre hesabı kapatılır ve alacak ile borç kalemleri arasındaki fark belirlenir.

(2) Hesap devresi hakkında sözleşme veya ticari teamül yoksa, her takvim yılının son günü taraflarca hesabın kapatılması günü olarak kabul edilmiş sayılır. Saptanan artan tutarı gösteren cetveli alan taraf, aldığı tarihten itibaren bir ay içinde, noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza içeren bir yazıyla itirazda bulunmamışsa, bakiyeyi kabul etmiş sayılır.

D) Sermaye koyma borcu

I - Konusu

MADDE 127- (1) Kanunda aksine hüküm olmadıkça ticaret şirketlerine sermaye olarak;

a) Para, alacak, kıymetli evrak ve sermaye şirketlerine ait paylar,

b) Fikrî mülkiyet hakları,

c) Taşınır ve her çeşit taşınmaz,

d) Taşınır ve taşınmazların faydalanma ve kullanma hakları,

e) Kişisel emek,

f) Ticari itibar,

g) Ticari işletmeler,

h) Haklı olarak kullanılan devredilebilir elektronik ortamlar, alanlar, adlar ve işaretler gibi değerler,

i) Maden ruhsatnameleri ve bunun gibi ekonomik değeri olan diğer haklar,

j) Devrolunabilen ve nakden değerlendirilebilen her türlü değer, konabilir.

(2) Kanunun 307 nci maddesinin ikinci, 342 nci maddesinin birinci ve 581 inci maddesinin birinci fıkra hükümleri saklıdır.

5. İnceleme hakkı ve malvarlığında değişiklikler

a) İnceleme hakkı

MADDE 149- (1) Birleşmeye katılan şirketlerden her biri, merkezleriyle şubelerinde ve halka açık anonim şirketler ise Sermaye Piyasası Kurulunun öngöreceği yerlerde, genel kurul kararından önceki otuz gün içinde;

a) Birleşme sözleşmesini,

b) Birleşme raporunu,

c) **(Mülga: 26/6/2012-6335/42 md.)**

d) Son üç yılın yılsonu finansal tablolarıyla yıllık faaliyet raporlarını, gereğinde ara bilançolarını,

ortakların, intifa senedi sahipleriyle şirket tarafından ihraç edilmiş bulunan menkul kıymet hamillerinin, menfaati bulunan kişilerin ve diğer ilgililerin incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bunlar ilgili sermaye şirketlerinin internet sitelerinde de yayımlanır.

(2) Ortaklar ile birinci fıkrada sayılan kişiler, aynı fıkrada anılan belgelerin suretlerinin ve varsa basılı şekillerinin kendilerine verilmesini isteyebilirler. Bunlar için, herhangi bir bedel veya gider karşılığı istenilemez.

(3) Birleşmeye katılan şirketlerden her biri, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan ve internet sitelerine de konulan ilanda, inceleme yapma hakkına işaret eder.

(4) Birleşmeye katılan her şirket, birinci fıkrada anılan belgelerin nereye tevdi edildiklerini ve nerelerde incelemeye hazır tutulduklarını, tevdiden en az üç iş günü önce, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile şirket sözleşmesinde öngörülen gazetelerde ve sermaye şirketleri de internet sitelerinde ilan eder.

(5) Tüm ortakların onaylaması hâlinde, küçük ve orta ölçekli şirketler inceleme hakkının kullanılmasından vazgeçebilirler.²⁶

8. Alacaklıların ve çalışanların korunması

a) Alacakların teminat altına alınması

MADDE 157- (1) Birleşmeye katılan şirketlerin alacaklıları birleşmenin hukuken geçerlilik kazanmasından itibaren üç ay içinde istemde bulunurlarsa, devralan şirket bunların alacaklarını teminat altına alır.

(2) **(Değişik: 26/6/2012-6335/12 md.)** Birleşmeye katılan şirketler; alacaklılarına, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde, yedişer gün aralıklarla üç defa yapacakları ilanla ve ayrıca internet sitelerine konulacak ilanla haklarını bildirirler.

(3) **(Mülga: 26/6/2012-6335/12 md.)**

(4) Diğer alacaklıların zarara uğramayacaklarının anlaşılması hâlinde, yükümlü şirket teminat göstermek yerine borcu ödeyebilir.

d) İnceleme hakkı

MADDE 171- (1) Bölünmeye katılan şirketlerden her biri, genel kurulun kararından iki ay önce, merkezlerinde, halka açık anonim şirketler ayrıca Sermaye Piyasası Kurulunun uygun gördüğü yerlerde;

a) Bölünme sözleşmesini veya bölünme planını,

b) Bölünme raporunu,

c) **(Mülga: 26/6/2012-6335/42 md.)**

d) Son üç yılın finansal tabloları ile faaliyet raporlarını ve varsa ara bilançoları, bölünmeye katılan şirketlerin ortaklarının incelemesine sunar.

²⁶ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "küçük" ibaresi "küçük ve orta" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) Tüm ortakların onaylaması hâlinde küçük ve orta ölçekli şirketler birinci fıkrada öngörülen inceleme hakkından vazgeçebilirler.²⁷

(3) Ortaklar, bölünmeye katılan şirketlerden, birinci fıkrada sayılan belgelerin kopyalarının kendilerine verilmesini isteyebilirler. Suretler için bedel veya herhangi bir gider karşılığı istenemez.

(4) Bölünmeye katılan şirketlerden her biri, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde, sermaye şirketleri ayrıca internet sitesinde, inceleme yapma haklarına işaret eden bir ilan yayımlarlar.

5. Korunmaya ilişkin hükümler

a) Alacaklıların korunması

aa) Çağrı

MADDE 174- (1) Bölünmeye katılan şirketlerin alacaklıları, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde, (...) yedişer gün aralıklarla üç defa yapılacak ilanla ve sermaye şirketlerinde ayrıca internet sitesine de konulacak ilanla, alacaklarını bildirmeye ve teminat verilmesi için istemde bulunmaya çağırılırlar.²⁸

IV - Bildirim, tescil ve ilan yükümlülükleri

MADDE 198- (1) Bir teşebbüs, bir sermaye şirketinin sermayesinin, doğrudan veya dolaylı olarak, yüzde beşini, onunu, yirmisini, yirmibeşini, otuzüçünü, ellisini, altmışyedisini veya yüzde yüzünü temsil eden miktarda paylarına sahip olduğu veya payları bu yüzdelerin altına düştüğü takdirde; teşebbüs, durumu söz konusu işlemlerin tamamlanmasını izleyen on gün içinde, sermaye şirketine ve bu Kanun ile diğer kanunlarda gösterilen yetkili makamlara bildirir. Payların yukarıda belirtilen oranlarda kazanılması veya elden çıkarılması, yıllık faaliyet ve denetleme raporlarında ayrı bir başlık altında açıklanır ve sermaye şirketinin internet sitesinde ilan edilir.

Payların yüzdelerinin hesaplanmasında 196 ncı madde uygulanır. Teşebbüsün ve sermaye şirketinin yönetim kurulu üyeleriyle yöneticileri de, kendilerinin, eşlerinin, velayetleri altındaki çocuklarının ve bunların, sermayelerinin en az yüzde yirmisine sahip bulundukları ticaret şirketlerinin o sermaye şirketindeki payları ile ilgili olarak bildirimde bulunurlar. Bildirimler yazılı şekilde yapılır, ticaret siciline tescil ve ilan olunur.

(2) Birinci fıkrada öngörülen bildirim ile tescil ve ilan yükümlülüğü yerine getirilmediği sürece, ilgili paylara ait oy hakkı dâhil, diğer haklar donar. Bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesine dair diğer hukuki sonuçlara ilişkin hükümler saklıdır.

(3) Hâkimiyet sözleşmesinin geçerli olabilmesi için bu sözleşmenin ticaret siciline tescil ve ilanı şarttır. Sözleşmenin geçersizliği, bu Kanun ile diğer kanunlardaki şirketler topluluğuna dair yükümlülükler ve sorumluluklara ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel olmaz.

XIV - Fesih davası

MADDE 353- (1) Anonim şirketin butlanına veya yokluğuna karar verilemez. Ancak, şirketin kurulmasında kanun hükümlerine aykırı hareket edilmek suretiyle, alacaklıların, pay sahiplerinin veya kamunun menfaatleri önemli bir şekilde tehlikeye düşürülmüş veya ihlal edilmiş olursa, yönetim kurulunun, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının, ilgili alacaklının veya pay sahibinin istemi üzerine şirketin merkezinin bulunduğu yerdeki

²⁷ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "küçük" ibaresi "küçük ve orta" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁸ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "tirajı ellibinin üstünde olan ve yurt düzeyinde dağıtımı yapılan en az üç gazetede" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

asliye ticaret mahkemesince şirketin feshine karar verilir. Mahkeme davanın açıldığı tarihte gerekli önlemleri alır.

(2) Eksikliklerin giderilebilmesi, esas sözleşmeye veya kanuna aykırı hususların düzeltilmesi için mahkeme süre verebilir.

(3) Dava dilekçesine deliller ile gerekli bütün bilgiler eklenir. Yargılama aşamasında delil sunulamayacağı gibi bir davanın beklenilmesi ve bilgi getirtmesi de mahkemeden istenemez. Ancak, somut olayın haklı göstermesi hâlinde, mahkeme, kesin süreye bağlayarak, davacının delil sunma ve bilgi getirtme istemini kabul edebilir. Dava, acele işlere ilişkin usule tâbîdir.

(4) Davanın, şirketin tescil ve ilanından itibaren üç aylık hak düşürücü süre içinde açılması şarttır.

(5) Davanın açıldığı ve kesinleşmiş olan mahkeme kararı, mahkemenin bildirimine üzerine, derhâl ve resen ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan olunur. Ayrıca, yönetim kurulu, tescil ve ilanı yapılan hususu, (...) internet sitesine koyar.²⁹

İKİNCİ BÖLÜM

Yönetim Kurulu

A) Genel olarak

I - Atama ve seçim

1. Üyelerin sayısı ve nitelikleri

MADDE 359- (1) Anonim şirketin, esas sözleşmeyle atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş, bir veya daha fazla kişiden oluşan bir yönetim kurulu bulunur. **(Mülga son cümle: 26/6/2012-6335/42 md.) (...)**

(2) Bir tüzel kişi yönetim kuruluna üye seçildiği takdirde, tüzel kişiyle birlikte, tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen, sadece bir gerçek kişi de tescil ve ilan olunur; ayrıca, tescil ve ilanın yapılmış olduğu, şirketin internet sitesinde hemen açıklanır. Tüzel kişi adına sadece, bu tescil edilmiş kişi toplantılara katılıp oy kullanabilir.

(3) Yönetim kurulu üyelerinin ve tüzel kişi adına tescil edilecek gerçek kişinin tam ehliyetli olmaları şarttır. **(Mülga ikinci ve üçüncü cümle: 26/6/2012-6335/42 md.)**

(4) Üyeliği sona erdiren sebepler seçilmeye de engeldir.

(5) **(Ek: 28/3/2013-6455/79 md.)** Devlet, il özel idaresi, belediye, köy ile diğer kamu tüzel kişilerinin pay sahibi olduğu şirketlerde, sayılan tüzel kişiler veya bunların gerçek kişi temsilcileri yönetim kuruluna seçilebilir. Yönetim kurulu üye sayısı ikiden fazla olan şirketlerde üyelerin tamamının aynı kamu tüzel kişisinin temsilcisi olmaması şartıyla kamu tüzel kişisini temsilen birden fazla gerçek kişi yönetim kuruluna seçilebilir.

IV - Yönetim kurulu toplantıları

1. Kararlar

MADDE 390- (1) Esas sözleşmede aksine ağırlaştırıcı bir hüküm bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile alır. Bu kural yönetim kurulunun elektronik ortamda yapılması hâlinde de uygulanır.

(2) Yönetim kurulu üyeleri birbirlerini temsilen oy veremeyecekleri gibi, toplantılara vekil aracılığıyla da katılamazlar.

(3) Oylar eşit olduğu takdirde o konu gelecek toplantıya bırakılır. İkinci toplantıda da eşitlik olursa söz konusu öneri reddedilmiş sayılır.

²⁹ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "tirajı ellibinin üzerinde olan ve yurt düzeyinde dağıtımı yapılan en az bir gazetede ilan eder," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(4) Üyelerden hiçbir toplantı yapılması isteminde bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu kararları, kurul üyelerinden birinin belirli bir konuda yaptığı, karar şeklinde yazılmış önerisine, en az üye tam sayısının çoğunluğunun yazılı onayı alınmak suretiyle de verilebilir. Aynı önerinin tüm yönetim kurulu üyelerine yapılmış olması bu yolla alınacak kararın geçerlilik şartıdır. Onayların aynı kâğıtta bulunması şart değildir; ancak onay imzalarının bulunduğu kâğıtların tümünün yönetim kurulu karar defterine yapıştırılması veya kabul edenlerin imzalarını içeren bir karara dönüştürülüp karar defterine geçirilmesi kararın geçerliliği için gereklidir.

(5) Kararların geçerliliği yazılıp imza edilmiş olmalarına bağlıdır.

C) Denetçi

I - Seçim, görevden alma ve sözleşmenin feshi

MADDE 399- (1) Denetçi, şirket genel kurulunca; topluluk denetçisi, ana şirketin genel kurulunca seçilir. Denetçinin, her faaliyet dönemi ve her hâlde görevini yerine getireceği faaliyet dönemi bitmeden seçilmesi şarttır. Seçimden sonra, yönetim kurulu, gecikmeksizin denetleme görevini hangi denetçiye verdiğini ticaret siciline tescil ettirir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile internet sitesinde ilan eder.

(2) Denetçiden denetleme görevi, sadece dördüncü fıkrafta öngörüldüğü şekilde ve başka bir denetçi atanmışsa geri alınabilir.

(3) Konsolidasyona dâhil olan ana şirketin finansal tablolarını denetlemek için seçilen denetçi, başka bir denetçi seçilmediği takdirde, topluluk finansal tablolarının da denetçisi kabul edilir.

(4) Şirketin merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesi;

a) Yönetim kurulunun,

b) Sermayenin yüzde onunu, halka açık şirketlerde esas veya çıkarılmış sermayenin yüzde beşini oluşturan pay sahiplerinin,

istemi üzerine, ilgilileri ve seçilmiş denetçiyi dinleyerek, seçilmiş denetçinin şahsına ilişkin haklı bir sebebin gerektirmesi, özellikle de onun taraflı davrandığı yönünde bir kuşkunun varlığı hâlinde, başka bir denetçi atayabilir.

(5) Görevden alma ve yeni denetçi atama davası, denetçinin seçiminin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilanından itibaren üç hafta içinde açılır. Azlığın bu davayı açabilmesi için, denetçinin seçimine genel kurulda karşı oy vermiş, karşı oyunu tutanağa geçirmiş ve seçimin yapıldığı genel kurul toplantısı tarihinden itibaren geriye doğru en az üç aydan beri, şirketin pay sahibi sıfatını taşıyor olması şarttır.

(6) Faaliyet döneminin dördüncü ayına kadar denetçi seçilememişse, denetçi, yönetim kurulunun, her yönetim kurulu üyesinin veya herhangi bir pay sahibinin istemi üzerine, dördüncü fıkrafta gösterilen mahkemece atanır. Aynı hüküm, seçilen denetçinin görevi red veya sözleşmeyi feshetmesi, görevlendirme kararının iptal olunması, butlanı veya denetçinin kanuni sebeplerle veya diğer herhangi bir nedenle görevini yerine getirememesi veya görevini yapmaktan engellenmesi hâllerinde de uygulanır. Mahkemenin kararı kesindir.

(7) Denetçinin mahkeme tarafından atanması durumunda, emsal dikkate alınarak, ücreti ile muhtemel giderler için mahkeme vizesine yatırılması gereken ön ödeme mahkemece belirlenir. Bunlara üç iş günü içinde itiraz edilebilir. Mahkeme kararı kesindir.

(8) Denetçi denetleme sözleşmesini, sadece haklı bir sebep varsa veya kendisine karşı görevden alınma davası açılmışsa feshedebilir. Görüş yazısının içeriğine ilişkin fikir ayrılıkları ile denetlemenin şirketçe sınırlandırılmış olması veya görüş yazısı vermekten kaçınma haklı sebep sayılamaz. Denetçinin sözleşmeyi feshi yazılı ve gerekçeli olmalıdır. Denetçi fesih tarihine kadar elde ettiği sonuçları genel kurula sunmakla yükümlüdür; bu sonuçlar 402 nci maddeye uygun bir rapor hâline getirilerek genel kurula verilir.

(9) Denetçi altıncı fıkra hükmüne göre fesih ihbarında bulunduğu takdirde, yönetim kurulu hemen, geçici bir denetçi seçer ve fesih ihbarını genel kurulun bilgisine, seçtiği denetçiyi de aynı kurulun onayına sunar.

III - Çağrının şekli

1. Genel olarak

MADDE 414- (1) Genel kurul toplantıya, esas sözleşmede gösterilen şekilde, şirketin internet sitesinde ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan ilanla çağrılır. Bu çağrı, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere, toplantı tarihinden en az iki hafta önce yapılır. Pay defterinde yazılı pay sahipleriyle önceden şirkete pay senedi veya pay sahipliğini ispatlayıcı belge vererek adreslerini bildiren pay sahiplerine, toplantı günü ile gündem ve ilanın çıktığı veya çıkacağı gazeteler, iadeli taahhütlü mektupla bildirilir.

(2) Sermaye Piyasası Kanununun 11 inci maddesinin altıncı fıkrası hükmü saklıdır.

IV - Toplantının ertelenmesi

MADDE 420- (1) Finansal tabloların müzakeresi ve buna bağlı konular, sermayenin onda birine, halka açık şirketlerde yirmide birine sahip pay sahiplerinin istemi üzerine, genel kurulun bir karar almasına gerek olmaksızın, toplantı başkanının kararıyla bir ay sonraya bırakılır. Erteleme, 414 üncü maddenin birinci fıkrasında yazılı olduğu şekilde pay sahiplerine ilanla bildirilir ve internet sitesinde yayımlanır. İzleyen toplantı için genel kurul, kanunda öngörülen usule uyularak toplantıya çağrılır.

(2) Azlığın istemiyle bir defa ertelendikten sonra finansal tabloların müzakeresinin tekrar geri bırakılmasının istenebilmesi, finansal tabloların itiraza uğrayan ve tutanağa geçmiş bulunan noktaları hakkında, ilgililer tarafından, dürüst hesap verme ölçüsü ilkeleri uyarınca cevap verilmemiş olması şarttır.

VI - Tutanak

MADDE 422- (1) Tutanak, pay sahiplerini veya temsilcilerini, bunların sahip oldukları payları, gruplarını, sayılarını, itibarı değerlerini, genel kurulda sorulan soruları, verilen cevapları, alınan kararları, her karar için kullanılan olumlu ve olumsuz oyların sayılarını içerir. Tutanak, toplantı başkanlığı ve Bakanlık temsilcisi tarafından imzalanır; aksi hâlde geçersizdir.

(2) Yönetim kurulu, tutanağın noterce onaylanmış bir suretini derhâl ticaret sicili müdürlüğüne vermek ve bu tutanakta yer alan tescil ve ilana tabi hususları tescil ve ilan ettirmekle yükümlüdür; tutanak ayrıca hemen şirketin internet sitesine konulur.³⁰

b) Organın temsilcisi, bağımsız temsilci ve kurumsal temsilci

MADDE 428- (1) Şirket, kendisiyle herhangi bir şekilde ilişkisi bulunan bir kişiyi, genel kurul toplantısında kendileri adına oy kullanıp ilgili diğer işlemleri yapması için yetkili temsilcileri olarak atamaları amacıyla pay sahiplerine tavsiye edecekse, bununla birlikte şirketten tamamen bağımsız ve tarafsız bir diğer kişiyi de aynı görev için önermeye ve bu iki kişiyi esas sözleşme hükmüne göre ilan edip şirketin internet sitesine koymaya mecburdur.

(2) Bundan başka, yönetim kurulu, genel kurul toplantısına çağrı ilanının Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanacağı ve şirket internet sitesinde yer alacağı tarihten en az kırkbeş gün önce, yapacağı bir ilan ve internet sitesine koyacağı yönlendirilmiş bir mesajla, pay sahiplerini, önerdikleri kurumsal temsilcilerin kimliklerini ve bunlara ulaşılabilir adres ve elektronik posta adresi ile telefon ve telefaks numaralarını en çok yedi gün içinde şirkete bildirmeye çağırır. Aynı çağrıda kurumsal temsilciliğe istekli olanların da şirkete başvurmaları

³⁰ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 40 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan "memurluğuna" ibaresi "müdürlüğüne" şeklinde değiştirilmiştir.

istenir. Yönetim kurulu, bildirilen kişileri, birinci fıkradaki kişilerle birlikte, genel kurul toplantısına ilişkin çağrısında, adreslerini ve onlara ulaşma numaralarını da belirterek, ilan eder ve internet sitesinde yayımlar. Bu fıkranın gerekleri yerine getirilmeden, kurumsal temsilci olarak vekâlet toplanamaz.

(3) Kurumsal temsilcilik, bir pay sahipliği girişimidir; meslek olarak ve ivaz karşılığı yürütülemez. Kurumsal temsilci Türk Borçlar Kanununun 510 uncu maddesini ileri sürerek temsil ettiği pay sahiplerinden herhangi bir talepte bulunamaz.

(4) Bildirge, pay sahipleri tarafından kurumsal temsilciye verilmiş talimat yerine geçer.

(5) Kusurlu olarak bildirgesine veya kanuna aykırı hareket eden veya hileli işlemler yapan kurumsal temsilci bu fiil ve kararlarının sonuçlarından Türk Borçlar Kanununun 506 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca sorumlu olur; sorumluluğu kaldırın veya sınırlayan sözleşmeler geçersizdir.

(6) Bu maddenin birinci fıkrası uyarınca kendisine temsil yetkisi verilenler ile pay sahibinin Türk Borçlar Kanununun temsile ilişkin hükümleri uyarınca yetkilendirdiği temsilci 429 ilâ 431 inci madde hükümlerine tabî değildir.

I) Çeşitli hükümler

I - İlan, teminat ve kanun yolu

MADDE 448- (1) Yönetim kurulu iptal veya butlan davasının açıldığını ve duruşma gününü usulüne uygun olarak ilan eder ve şirketin internet sitesine koyar.

(2) İptal davasında üç aylık hak düşüren sürenin sona ermesinden önce duruşmaya başlanamaz. Birden fazla iptal davası açıldığı takdirde davalar birleştirilerek görülür.

(3) Mahkeme, şirketin istemi üzerine muhtemel zararlarına karşı davacıların teminat göstermesine karar verebilir. Teminatın nitelik ve miktarını mahkeme belirler.

III - Kararın etkisi

MADDE 450- (1) Genel kurul kararının iptaline veya butlanına ilişkin mahkeme kararı, kesinleştikten sonra bütün pay sahipleri hakkında hüküm ifade eder. Yönetim kurulu bu kararın bir suretini derhâl ticaret siciline tescil ettirmek ve internet sitesine koymak zorundadır.

III - Tescil

MADDE 455- (1) Esas sözleşmenin değiştirilmesine ilişkin genel kurul kararı, yönetim kurulu tarafından, şirket merkezinin ve şubelerinin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil edilir; ayrıca ilana bağlı hususlar ilan ettirilir; tescil ve ilan edilen karar şirketin internet sitesine konulur. Değiştirme kararı üçüncü kişilere karşı tescilden önce hüküm ifade etmez.

2. Kayıtlı sermaye sisteminde

MADDE 460- (1) Halka açık olmayan bir anonim şirkette, ilk veya değiştirilmiş esas sözleşme ile, esas sözleşmede belirlenen kayıtlı sermaye tavanına kadar sermayeyi artırma yetkisi, yönetim kuruluna tanındığı takdirde, bu kurul, sermaye artırımını, bu Kanundaki hükümler çerçevesinde ve esas sözleşmede öngörülen yetki sınırları içinde gerçekleştirebilir. Bu yetki en çok beş yıl için tanınabilir.

(2) Sermayenin artırılabilmesi için, yönetim kurulu, esas sözleşmenin sermayeye ilişkin hükümlerinin, 333 üncü madde uyarınca gerekli olması hâlinde, Gümrük ve Ticaret Bakanlığından izni alınmış şekillerini, sermayenin artırılmasına ilişkin kararını, imtiyazlı paylara ve rüçhan haklarına ilişkin sınırlamaları, prime dair kayıtları ve bunun uygulanması hakkındaki kuralları, esas sözleşmede öngörüldüğü şekilde ilan eder ve internet sitesinde yayımlar. Yönetim kurulu, bu kararında; artırılan sermayenin tutarını, çıkarılacak yeni payların itibarı değerlerini, sayılarını, cinslerini, primli ve imtiyazlı olup olmadıklarını,

rüçhan hakkının sınırlandırılıp sınırlandırılmadığını, kullanılma şartları ile süresini belirtir ve bu hususlarla kamuyu aydınlatma ilkesi uyarınca gerekli olan diğer konularda bilgi verir.

(3) Çıkarılacak yeni payların taahhüdü, ödenmesi gereken en az nakdî tutar, aynı sermaye konulması ve diğer konular hakkında 459 uncu madde hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

(4) Yönetim kurulunun, imtiyazlı veya itibarî değerinin üzerinde pay çıkarabilmesi ve pay sahiplerinin yeni pay alma haklarını sınırlandırabilmesi için esas sözleşmeyle yetkilendirilmiş olması şarttır.

(5) Yönetim kurulu kararları aleyhine, pay sahipleri ve yönetim kurulu üyeleri, 445 inci maddede öngörülen sebeplerin varlığı hâlinde kararın ilanı tarihinden itibaren bir ay içinde iptal davası açabilirler. Bu davaya 448 ilâ 451 inci maddeler kıyas yoluyla uygulanır.

3. Rüçhan hakkı

MADDE 461- (1) Her pay sahibi, yeni çıkarılan payları, mevcut paylarının sermayeye oranına göre, alma hakkını haizdir.

(2) Genel kurulun, sermayenin artırımına ilişkin kararı ile pay sahibinin rüçhan hakkı, ancak haklı sebepler bulunduğu takdirde ve en az esas sermayenin yüzde altmışının olumlu oyu ile sınırlandırılabilir veya kaldırılabilir. Özellikle, halka arz, işletmelerin, işletme kısımlarının, iştiraklerin devralınması ve işçilerin şirkete katılmaları haklı sebep kabul olunur. Rüçhan hakkının sınırlandırılması ve kaldırılmasıyla, hiç kimse haklı görülmeyecek şekilde, yararlandırılmaz veya kayba uğratılmaz. Nisaba ilişkin şart dışında bu hüküm kayıtlı sermaye sisteminde yönetim kurulu kararına da uygulanır. Yönetim kurulu, rüçhan hakkının sınırlandırılmasının veya kaldırılmasının gerekçelerini; yeni payların primli ve primsiz çıkarılmasının sebeplerini; primin nasıl hesaplandığını bir rapor ile açıklar. Bu rapor da tescil ve ilan edilir.

(3) Yönetim kurulu yeni pay alma hakkının kullanılabilmesinin esaslarını bir karar ile belirler ve bu kararda pay sahiplerine en az onbeş gün süre verir. Karar tescil ve 35 inci maddedeki (...) ³¹ gazetedeki ilan olunur. Ayrıca şirketin internet sitesine konulur.

(4) Rüçhan hakkı devredilebilir.

(5) Şirket, rüçhan hakkı tanıdığı pay sahiplerinin, bu haklarını kullanmalarını, nama yazılı payların devredilmelerinin esas sözleşmeyle sınırlandırılmış olduğunu ileri sürerek engelleyemez.

B) Esas sermayenin azaltılması

I - Karar

MADDE 473- (1) Bir anonim şirket sermayesini azaltarak, azaltılan kısmın yerine geçmek üzere bedelleri tamamen ödenecek yeni paylar çıkarmıyorsa, genel kurul, esas sözleşmenin gerektiği şekilde değiştirilmesini karara bağlar. Genel kurul toplantısına ilişkin çağrı ilanlarında, mektuplarda ve internet sitesi bildiriminde, sermaye azaltılmasına gidilmesinin sebepleri ile azaltmanın amacı ve azaltmanın ne şekilde yapılacağı ayrıntılı bir şekilde ve hesap verme ilkelerine uygun olarak açıklanır. Ayrıca yönetim kurulu bu hususları içeren bir raporu genel kurula sunar, genel kurulca onaylanmış rapor tescil ve ilan edilir.

II - Alacaklılara çağrı

MADDE 474- (1) Genel kurul esas sermayenin azaltılmasına karar verdiği takdirde, yönetim kurulu, bu kararı şirketin internet sitesine koyduktan başka, 35 inci maddede anılan gazetedeki ve aynı zamanda esas sözleşmede öngörüldüğü şekilde, yedişer gün arayla, üç

³¹ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "gazete ile tirajien az ellibin olan ve yurt düzeyinde dağıtımı yapılan bir" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

defa ilan eder. İlanda alacaklılara, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesindeki üçüncü ilandan itibaren iki ay içinde, alacaklarını bildirerek bunların ödenmesini veya teminat altına alınmasını isteyebileceklerini belirtir. Şirketçe bilinen alacaklılara ayrıca çağrı mektupları gönderilir.

(2) Sermaye, zararlar sonucunda bilançoda oluşan bir açığı kapatmak amacıyla ve bu açıklar oranında azaltılacak olursa, yönetim kurulunca alacaklıları çağdırmaktan ve bunların haklarının ödenmesinden veya teminat altına alınmasından vazgeçilebilir.

II - Iskat usulü

MADDE 483- (1) Kanunun 482 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının uygulanabilmesi için, yönetim kurulu tarafından, mütemerrit pay sahibine, 35 inci maddede yazılı gazete ile esas sözleşmenin öngördüğü şekilde ilan yoluyla şirketin internet sitesinde de yayımlanacak bir mesajla ihtarda bulunulur. Bu ihtarda, mütemerrit pay sahibinin temerrüde konu olan tutarı bir ay içinde ödemesi, aksi hâlde, ilgili paylara ilişkin haklarından yoksun bırakılacağı ve sözleşme cezasının isteneceği belirtilir.

(2) Nama yazılı pay senetlerinin sahiplerine bu davet ve ihtar, ilan yerine, iadeli taahhütlü mektupla ve internet sitesi mesajı ile yapılır. Bir aylık süre, mektubun alındığı tarihten başlar.

(3) Mütemerrit pay sahibi, yeni pay sahibinin ödemelerinden açık kalan tutar için şirkete karşı sorumludur.

(4) 501 inci madde hükmü saklıdır.

II - Pay senedi bastırılması

MADDE 486- (1) Şirketin ve sermaye artırımının tescilinden önce çıkarılan paylar geçersizdir; ancak, iştirak taahhüdünden doğan yükümlülükler geçerliliklerini sürdürür.

(2) Paylar hamiline yazılı ise yönetim kurulu, pay bedelinin tamamının ödenmesi tarihinden itibaren üç ay içinde pay senetlerini bastırıp pay sahiplerine dağıtır. Yönetim kurulunun hamiline yazılı pay senetlerinin bastırılmasına ilişkin kararı tescil ve ilan edilir, ayrıca şirketin internet sitesine konulur. Pay senedi bastırılınca kadar ilmhühaber çıkartılabilir. İlmühübelere kıyas yoluyla nama yazılı pay senetlerine ilişkin hükümler uygulanır.

(3) Azlık istemde bulunursa nama yazılı pay senedi bastırılıp tüm nama yazılı pay senedi sahiplerine dağıtılır.

(4) Tescilden önce pay senedi çıkaran kimse, bundan doğan zararlardan sorumludur.

2. Alacaklıların çağırılması ve korunması

MADDE 541- (1) Alacaklı oldukları şirket defterlerinden veya diğer belgelerden anlaşılan ve yerleşim yerleri bilinen kişiler taahhütlü mektupla, diğer alacaklılar Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ve şirketin internet sitesinde ve aynı zamanda esas sözleşmede öngörüldüğü şekilde, birer hafta arayla yapılacak üç ilanla şirketin sona ermiş bulunduğı konusunda bilgilendirilirler ve alacaklarını tasfiye memurlarına bildirmeye çağırılırlar.

(2) Alacaklı oldukları bilinenler, bildirimde bulunmazlarsa alacaklarının tutarı Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenecek bir bankaya depo edilir.

(3) Şirketin, henüz muaccel olmayan veya hakkında uyuşmazlık bulunan borçlarını karşılayacak tutarda para notere depo edilir; meğerki, bu gibi borçlar yeterli bir şekilde

teminat altına alınmış veya şirket varlığının pay sahipleri arasında paylaşımı bu borçların ödenmesi şartına bağlanmış olsun.

(4) Yukarıdaki fıkralarda yazılı hükümlere aykırı hareket eden tasfiye memurları haksız olarak ödedikleri paralardan dolayı 553 üncü madde uyarınca sorumludur.

ONİKİNCİ BÖLÜM **Cezai Sorumluluk**

A) Suçlar ve cezalar

MADDE 562- (Değişik: 26/6/2012-6335/30 md.)

(1) Bu Kanunun;

- a) 64 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci veya üçüncü cümlesindeki yükümlülükleri yerine getirmeyenler,
 - b) 64 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca belgelerin kopyasını sağlamayanlar,
 - c) 64 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gerekli onayları yaptırmayanlar,
 - d) 65 inci maddesine uygun olarak defterlerini tutmayanlar,
 - e) 66 ncı maddesindeki usule aykırı olarak envanter çıkaranlar,
 - f) 86 ncı maddesine göre belgeleri ibraz etmeyenler,
- dörtbin Türk Lirası idari para cezasıyla cezalandırılır.

(2) 88 inci maddeye aykırı hareket edenler dörtbin Türk Lirası idari para cezasıyla cezalandırılır.

(3) 199 uncu maddenin birinci ve dördüncü fıkralarına aykırı hareket edenler ikiyüz günden az olmamak üzere adli para cezasıyla cezalandırılır.

(4) Bu Kanun hükümlerine göre tutulmakla veya muhafaza edilmekle yükümlü olunan defter, kayıt ve belgeler ile bunlara ilişkin bilgileri, denetime tabi tutulan gerçek veya tüzel kişiye ait olup olmadığına bakılmaksızın, 210 uncu maddenin birinci fıkrasına göre denetime yetkili olanlarca istenmesine rağmen vermeyenler veya eksik verenler ya da bu denetim elemanlarının görevlerini yapmalarını engelleyenler, fiilleri daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde üçyüz günden az olmamak üzere adli para cezasıyla cezalandırılır.

(5) Bu Kanunun;

- a) 349 uncu maddesine aykırı beyanda bulunan kurucular,
- b) 358 inci maddesine aykırı olarak pay sahiplerine borç verenler,
- c) 395 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci veya ikinci cümlesi hükümlerini ihlal edenler,

üçyüz günden az olmamak üzere adli para cezasıyla cezalandırılır.

(6) Ticari defterlerin mevcut olmaması veya hiçbir kayıt içermemesi yahut bu Kanuna uygun saklanmaması hâllerinde, sorumlular üçyüz günden az olmamak üzere adli para cezasıyla cezalandırılır.

(7) 527 nci maddeye aykırı hareket edenler, Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesi hükümlerine göre cezalandırılır.

(8) 549 uncu maddede belirtilen belgeleri sahte olarak düzenleyenler ile ticari defterlere kasıtlı olarak gerçeğe aykırı kayıt yapanlar bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

(9) 550 nci maddeye aykırı hareket edenler üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılır.

(10) 551 inci maddeye aykırı hareket edenler doksan günden az olmamak üzere adli para cezasıyla cezalandırılır.

(11) 552 nci maddeye aykırı hareket edenler altı aydan iki yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

(12) 1524 üncü maddede öngörülen internet sitesini oluşturmeyan şirketlerin yönetim organı üyeleri, yüz günden üçyüz güne kadar adli para cezasıyla ve aynı madde uyarınca internet sitesine konulması gereken içeriği usulüne uygun bir şekilde koymayan bu fıkrada sayılan failler yüz güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

(13) Bu Kanun kapsamındaki idari para cezaları, aksine hüküm bulunmayan hâllerde, mahallin en büyük mülki amiri tarafından verilir.

(14) Bu Kanunda tanımlanan kabahatlerden birinin idari yaptırım kararı verilinceye kadar birden çok işlenmesi hâlinde, ilgili gerçek veya tüzel kişiye bir idari para cezası verilir ve ilgili hükme göre verilecek ceza iki kat artırılır. Ancak, bu kabahatin işlenmesi suretiyle bir menfaat temin edilmesi veya zarara sebebiyet verilmesi hâlinde verilecek idari para cezasının miktarı bu menfaat veya zararın üç katından az olamaz.

II- Resen

1. Genel şartları

MADDE 966- (1) Esaslı şartlarından birinin var olmaması sebebiyle tescili caiz olmayan bir gemi tescil edilmiş olur veya 964 üncü maddenin üçüncü fıkrasında yazılı hâllerden birinin ortaya çıktığı sicil müdürlüğüne bildirilmezse, 33 üncü madde hükmü uygulanır. Şu kadar ki, durumun sicile kayıtlı diğer hak sahiplerine de bildirilmesi gereklidir. Malik ve diğer hak sahiplerinin kimler olduğu veya yerleşim yerleri belli değilse, silinmeye çağrı ve belirlenen süre, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile uygun görülen diğer bir gazetede ve varsa şirketin internet sitesinde ilan edilir ve ilan belgesi sicil müdürlüğü ve mahkeme divanhanesine asılır.

(2) Geminin kaydı ancak kaçınma ve itiraz sebeplerinin süresi içinde bildirilmemesi veya bunların mahkemece yerinde görülmediğine dair verilen kararın kesinleşmesi hâlinde sicilden silinebilir. Bir ipotekli alacaklı, gemi ipoteğinin hâla var olduğunu ileri sürerek Türk Bayrağını çekme hakkını kaybetmiş olan bir geminin sicilden silinmesine itiraz ederse, kayıt silinmeyip sadece geminin Türk Bayrağını çekme hakkını kaybettiği tescil olunur.

VIII- Yüklemenin hiç veya süresinde yapılmaması

1. Yüklemenin hiç yapılmaması

MADDE 1159- (1) Yükleme süresi ve kararlaştırılmışsa sürastarya süresi bittiği hâlde yükleme henüz başlamamışsa taşıyan;

a) Sözleşmeyi feshedilmiş sayabilir veya

b) Yüklemenin yapılması için beklemeye devam edebilir.

(2) Taşıyanın, sözleşmenin feshedildiğini kabul edip 1158 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca tazminat isteyebilmesi için beklemekle yükümlü olduğu süre dolduğunda, taşıtana faks mesajı, elektronik mektup veya benzeri teknik araçlarla da mümkün olmak üzere, yazılı bildirimde bulunması zorunludur.

(3) Taşıyan, yüklemenin yapılmasını beklemeye devam ederse, bu fazla bekleme sebebiyle uğradığı zararın tamamını taşıtandan isteyebilir.

2. Eksik yükleme

MADDE 1160- (1) Yükleme süresi ve kararlaştırılmış ise sürastarya süresi bittikten sonra, taşıyan, yüklemenin tamamlanması için daha fazla beklemek zorunda değildir. Taşıyan, taşıtanın talimatına dayanarak yükleme ve varsa sürastarya süresinden sonra beklemeye devam ederse, bu süre için yaptığı giderlerle bu yüzden uğradığı zarara karşılık tazminat isteyebilir.

(2) Yükleme süresi ve kararlaştırılmış ise sürastarya süresi bittikten sonra, taşıyan, taşınması kararlaştırılan eşyanın tamamı yüklenmiş olmasa bile, taşıtanın istemi üzerine yola çıkmak zorundadır. Bu durumda taşıyan;

a) Sözleşmede kararlaştırılmış olan navlunun tamamını,

b) Doğmuş sürastarya ücretini,

c) Eksik yükleme sebebiyle yapmak zorunda kaldığı giderleri ve uğradığı zararı,

d) Alacakları, eksik yükleme sebebiyle kısmen veya tamamen teminatsız kalmışsa, kendisine ek teminat gösterilmesini,

isteyebilir. Şu kadar ki, kısmen yüklenmeyen eşyanın yerine başka bir sözleşme uyarınca eşya taşınmışsa, bu eşya için alınacak navlun, (a) bendine göre istenecek navlundan düşülür.

(3) Yükleme süresinin ve kararlaştırılmışsa sürastarya süresinin sonunda, kararlaştırılan eşyanın tamamı yüklenmemiş ve birinci ile ikinci fıkralara göre talimat da verilmemiş ise, taşıyan, taşıtana faks mesajı, elektronik mektup veya benzeri teknik araçlarla da mümkün olmak üzere yazılı bildirimde bulunup, belli süre içinde talimat verilmesini isteyebilir. Sürenin sonuna kadar talimat verilmezse taşıyan, sözleşmeyi feshedilmiş sayarak 1158 inci maddeden doğan haklarını kullanabilir.

X- Kırkambar sözleşmesi

1. Yükleme anı

MADDE 1163- (1) Kırkambar sözleşmesinde taşıtan, taşıyanın veya yetkili temsilcisinin çağrısı üzerine, gecikmeden eşyayı yüklemek zorundadır.

(2) Taşıtan gecikirse taşıyan, eşyanın teslimini beklemekle yükümlü değildir. Yolculuk, eşya teslim alınmadan başlamış olsa bile, taşıtan tam navlunu ödemekle yükümlüdür; şu kadar ki, taşıyanın teslim edilmiş olmayan eşya yerine yüklediği eşyanın navlunu, tam navlundan indirilir.

(3) Taşıyanın, geciken taşıtandan navlun isteyebilmesi için bunu yola çıkmadan önce taşıtana faks mesajı, elektronik mektup veya benzeri teknik araçlarla da mümkün olmak üzere yazılı şekilde bildirmesi gerekir; aksi hâlde istem hakkını kaybeder.

V- Fesih hakkının kullanılması

1. Feshin bildirimi

MADDE 1224- (1) Feshin bildirimi, faks mesajı, elektronik mektup veya benzeri teknik araçlarla da mümkün olmak üzere, yazılı olarak yapılır.

3. Yabancı sicile kayıtlı gemilerin satışı için hazırlıklar

MADDE 1384- (1) Yabancı bir sicile kayıtlı geminin satışı istenildiğinde, icra müdürü, o geminin bayrağını taşıdığı devletin konsolosluğuna bu hususu bildirir ve mükellefiyetler listesinin hazırlanmasını gerçekleştirmek için geminin sicil kaydını ister. Alacaklı da, sicil kaydının onaylı bir suretini icra dairesine sunabilir. Bu durumda, hangi kayıt önce gelirse, liste o kayda göre hazırlanır.

(2) İcra ve İflas Kanununun 126 ncı maddesi uyarınca yapılacak ilanın, icra müdürü veya ilgililer tarafından;

a) Geminin kayıtlı olduğu sicil devletinde, gemi sicilini tutmakla yükümlü olan makama,

b) Tescil edilmiş akdî rehin alacaklılarına,

c) İcra dairesine bildirilmiş olmaları kaydıyla kanuni rehin alacaklılarına,

d) Geminin sicile kayıtlı malikine,

bildirilmesi veya gideri ilgililer tarafından karşılanmak şartıyla tirajı ellibin üzerinde olan ve sicil fiilen tutulduğu ülke düzeyinde dağıtımı yapılan gazetelerden biriyle ilan edilmesi zorunludur.

(3) İkinci fıkrada belirtilen yazılı bildirim, iadeli taahhütlü mektupla, bildirimin muhataba ulaştığını doğrulayan elektronik iletişim araçlarıyla veya başkaca uygun bir yol ve araçla yapılır.

D) Elektronik işlemler ve bilgi toplumu hizmetleri

I - İnternet sitesi

MADDE 1524- (Değişik: 26/6/2012-6335/34 md.)

(1) 397 nci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca denetime tabi olan sermaye şirketleri, kuruluşlarının ticaret siciline tescili tarihinden itibaren üç ay içinde bir internet sitesi açmak ve bu sitenin belirli bir bölümünü şirketçe kanunen yapılması gereken ilanların yayımlanmasına özgülemek zorundadır. İnternet sitesinde yayımlanacak içerikler, bu Kanunda belli bir süre belirtilmiş ise bu süre içinde, belirtilmemiş ise içeriğin dayandığı işlemin veya olgunun gerçekleştiği tarihten, tescil veya ilana bağlandığı durumlarda ise tescil veya ilanın yapıldığı tarihten itibaren en geç beş gün içinde, şirketin kuruluşundan internet sitesi açılıncaya kadar geçen sürede yayımlanması gereken içerikler de bu sitenin açıldığı tarihte siteye konulur.

(2) Birinci fıkrada öngörülen yükümlülükler uylmaması, ilgili kararların iptal edilmesinin sebebinin oluşturur, Kanuna aykırılığın tüm sonuçlarının doğmasına yol açar ve kusuru bulunan yöneticiler ile yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna neden olur. Cezai hükümler saklıdır.

(3) İnternet sitesinin bilgi toplumu hizmetlerine ayrılmış bölümü herkesin erişimine açıktır. Erişim hakkının kullanılması, ilgili olmak veya menfaati bulunmak gibi kayıtlarla sınırlandırılmayacağı gibi herhangi bir şarta da bağlanamaz. Bu ilkenin ihlali hâlinde herkes engelin kaldırılması davasını açabilir.

(4) İnternet sitesinin bu maddenin amaçlarına özgülenmiş kısmında yayımlanan içeriğin başına tarih ve parantez içinde "yönlendirilmiş mesaj" ibaresi konulur. Bu ibare ancak bu Kanuna ve bu fıkrada anılan yönetmeliğe uyulmak suretiyle değiştirilebilir. Özgülenen kısımda yer alan bir mesajın, yönlendirildiği karinedir. Sitenin, bir numara altında tescili ve ilgili diğer hususlar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından bir yönetmelikle düzenlenir.

(5) Bu Kanun ve ilgili diğer kanunlarda veya idari düzenlemelerde daha uzun bir süre öngörülmedikçe, şirketin internet sitesine konulan bir içerik, üzerinde bulunan tarihten itibaren en az altı ay süreyle internet sitesinde kalır, aksi hâlde konulmamış sayılır.

(6) İnternet sitesiyle ilgili olarak bu Kanunun ilgili maddelerinde ve bu maddede öngörülen düzenlemeler denetime tabi olmayan sermaye şirketleri hakkında uygulanmaz.

II - Beyanlar, belgeler ve senetler

MADDE 1525- (1) Tarafların açıkça anlaşmaları ve 18 inci maddenin üçüncü fıkrası saklı kalmak şartıyla, ihbarlar, ihtarlar, itirazlar ve benzeri beyanlar; fatura, teyit mektubu, iştirak taahhütnamesi, toplantı çağrıları ve bu hüküm uyarınca yapılan elektronik gönderme ve elektronik saklama sözleşmesi, elektronik ortamda düzenlenebilir, yollanabilir, itiraza uğrayabilir ve kabul edilmişse hüküm ifade eder.

(2) Kayıtlı elektronik posta sistemine, bu sistemle yapılacak işlemler ile bunların sonuçlarına, kayıtlı posta adresine sahip gerçek kişilere, işletmelere ve şirketlere, kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcılarının hak ve yükümlülüklerine, yetkilendirilmelerine ve denetlenmelerine ilişkin usul ve esaslar Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından bir

yönetmelikle düzenlenir. Yönetmelik bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren beş ay içinde yayımlanır.

III - Güvenli elektronik imza

MADDE 1526- (1) Poliçe, bono, çek, makbuz senedi, varant ve kambiyo senetlerine benzeyen senetler güvenli elektronik imza ile düzenlenemez. Bu senetlere ilişkin kabul, aval ve ciro gibi senet üzerinde gerçekleştirilen işlemler güvenli elektronik imza ile yapılamaz.

(2) Konişmentonun, taşıma senedinin ve sigorta poliçesinin imzası elle, faksimile baskı, zimba, ıstampa, sembol şeklinde mekanik veya elektronik herhangi bir araçla da atılabilir. Düzenlendikleri ülke kanunlarının izin verdiği ölçüde bu senetlerde yer alacak kayıtlar el yazısı, telgraf, teleks, faks ve elektronik diğer araçlarla yazılabilir, oluşturulabilir, gönderilebilir.

(3) Ticaret şirketleri ile gerçek ve tüzel kişi diğer tacirlere ilişkin olarak, bu Kanunun zorunlu tuttuğu bütün işlemler elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile de yapılabilir. Bu işlemlerin dayanağı olan belgeler de aynı usulle elektronik ortamda düzenlenebilir. Zaman unsurunun belirlenmesi gereken ve yönetmelikte düzenlenen hâllerde güvenli elektronik imzaya eklenen zaman damgasının tarihi, diğer hâllerde merkezî veri tabanı sistemindeki tarih esas alınır.³²

(4) Şirket adına imza yetkisini haiz kişiler şirket namına kendi adlarına üretilen güvenli elektronik imzayla imza atabilirler. Bu durumda, kullanılacak nitelikli elektronik sertifikalarda sertifika sahibi alanı içerisine, sertifika sahibinin ismiyle birlikte temsil ettiği tüzel kişinin de ismi yazılır. Bu husus tescil ve ilan edilir.

(5) Bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar 26 ncı maddede düzenlenen yönetmelikte gösterilir.³³

IV - Elektronik ortamda kurullar

1. İlkeler

MADDE 1527- (1) Şirket sözleşmesinde veya esas sözleşmede düzenlenmiş olması şartıyla, sermaye şirketlerinde yönetim kurulu ve müdürler kurulu tamamen elektronik ortamda yapılabileceği gibi, bazı üyelerin fiziken mevcut bulundukları bir toplantıya bir kısım üyelerin elektronik ortamda katılması yoluyla da icra edilebilir. Bu hâllerde Kanunda veya şirket sözleşmesinde ve esas sözleşmede öngörülen toplantı ile karar nisaplarına ilişkin hükümler aynen uygulanır.

(2) Kollektif, komandit, limited ve sermayesi paylara bölünmüş şirketlerde, şirket sözleşmesinde ve esas sözleşmede öngörülerek elektronik ortamda ortaklar kuruluna ve genel kurula katılma, öneride bulunma ve oy verme, fizikî katılımın, öneride bulunmanın ve oy vermenin bütün hukuki sonuçlarını doğurur.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada öngörülen hâllerde, elektronik ortamda oy kullanabilmek için, şirketin bu amaca özgülenmiş bir internet sitesine sahip olması, ortağın bu yolda istemde bulunması, elektronik ortam araçlarının etkin katılmaya elverişliliğinin bir teknik raporla ispatlanıp bu raporun tescil ve ilan edilmesi ve oy kullananların kimliklerinin saklanması şarttır.

(4) Birinci ve ikinci fıkrada anılan şirketlerde esas sözleşme veya şirket sözleşmesi gereği şirket yönetimi, bu yolla oy kullanmanın bütün şartlarını gerçekleştirir ve ortağa gerekli bütün araçları sağlar.

³² 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "tüzükte" ibaresi "yönetmelikte" şeklinde değiştirilmiştir.

³³ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "tüzükte" ibaresi "yönetmelikte" şeklinde değiştirilmiştir.

(5) **(Değişik: 26/6/2012-6335/35 md.)** Anonim şirketlerde genel kurullara elektronik ortamda katılma, öneride bulunma, görüş açıklama ve oy verme, fizikî katılmanın ve oy vermenin bütün hukuki sonuçlarını doğurur. Bu hükmün uygulanması esasları Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan yönetmelikle düzenlenir. Yönetmelikte, genel kurula elektronik ortamda katılmaya ve oy vermeye ilişkin esas sözleşme hükmünün örneği yer alır. Anonim şirketler yönetmelikten aynen aktarılabilecek olan bu hükümde değişiklik yapamazlar. Yönetmelik ayrıca oyun gerçek sahibi veya temsilcisi tarafından kullanılmasını sağlayan kurallar ile 407 nci maddenin üçüncü fıkrasında öngörülen Bakanlık temsilcilerinin bu hususa ilişkin yetkilerini içerir. Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile birlikte genel kurullara elektronik ortamda katılma ve oy kullanma sisteminin uygulanması pay senetleri borsaya kote edilmiş şirketlerde zorunlu hâle gelir.

(6) Birinci ilâ dördüncü fıkra hükümleri çerçevesinde oyun gerçek sahibi tarafından kullanılmasına ve uygulamaya ilişkin kurallar ile pay sahibinin temsilcisine internet sitesi aracılığıyla talimat vermesi esas ve usulleri Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılacak bir tebliğle düzenlenir.³⁴

2. Uygulama kuralları

MADDE 152B- (1) Elektronik ortamı kullanmak isteyen ortaklar, pay sahipleri ve yönetim kurulu üyeleri elektronik posta adreslerini şirkete bildirirler.

GEÇİCİ MADDE 7- (Ek: 26/6/2012-6335/38 md.)

(1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde aşağıdaki hâlleri tespit edilen ya da bildirilen anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin tasfiyeleri ve ticaret sicilinden kayıtlarının silinmesi, ilgili kanunlardaki tasfiye usulüne uyulmaksızın bu madde uyarınca yapılır.

a) 24/6/1995 tarihli ve 559 sayılı Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname gereğince, sermayelerini anılan Kanun Hükmünde Kararname ile öngörülen tutarlara çıkarmamış anonim şirketler ile limited şirketler.

b) Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce veya yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde münfesi olan anonim ve limited şirketler.

c) Kooperatifler Kanunu hükümlerine göre herhangi bir nedenle dağılmış olan kooperatifler.

d) Sebebi ne olursa olsun aralıksız son beş yıla ait olağan genel kurul toplantıları yapılamayan anonim şirketler ile kooperatifler.

e) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tasfiye işlemlerine başlanılmış ancak genel kurulun toplanamaması nedeniyle ara bilançoları veya son ve kati bilançosu genel kurula tevdi edilemediği için ticaret sicilinden terkin işlemi yapılamayan şirket ve kooperatifler.

(2) Davacı veya davalı sıfatıyla devam eden davaları bulunan şirket veya kooperatiflere bu madde hükümleri uygulanmaz.

(3) Bu madde kapsamındaki şirket ve kooperatifler; ilgili ticaret sicili müdürlüğünce resen veya herhangi bir kişi, kurum veya kuruluş tarafından kanıtlarıyla birlikte yapılacak bildirimleri de kapsayacak şekilde, ticaret sicili kayıtları üzerinden yapılacak incelemeyle tespit edilir.

(4) Ticaret sicili müdürlüklerince;

a) Kapsam dâhilindeki şirket ve kooperatiflerin ticaret sicilindeki kayıtlı son adreslerine ve sicil kayıtlarına göre şirket veya kooperatifi temsil ve ilzama yetkilendirilmiş

³⁴ 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "yönetmelikle" ibaresi "tebliğle" şeklinde değiştirilmiştir.

kişilere bir ihtar yollanır. Yapılacak ihtar, ilan edilmek üzere Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Müdürlüğüne aynı gün gönderilir. İlan, ihtarın ulaşmadığı durumlarda, ilan tarihinden itibaren otuzuncu günün akşamı itibarıyla, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre yapılmış tebligat yerine geçer. Ayrıca anılan ilan, bildirici niteliği haiz olarak ilgili ticaret ve sanayi odası veya ticaret, sanayi ya da deniz ticaret odasının internet sitesinde aynen yayımlanır.

b) 559 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereğince sermaye artırımında bulunmayarak münfesihi olan şirketlere yapılacak ihtar; ortaklarından, yönetici veya denetçilerden ya da müdürlerinden tebliğ tarihinden itibaren iki ay içinde tasfiye memurunun bildirilmesi, aksi takdirde, bu madde hükümlerine göre ticaret sicili kayıtlarından unvanın silineceği, şirkete ait malvarlığının unvana ilişkin kaydın silindiği tarihten itibaren on yıl sonra Hazineye intikal edeceği ve bunun kesin olduğu açıkça yazılır.

c) Bu fıkranın (b) bendinde belirtilen şirketler dışında kalan kapsam dâhilindeki diğer münfesihi şirketler ile kooperatiflerden ayrıca, faaliyetlerine devam etme isteğinde bulunmaları hâlinde münfesihi olma nedenini ortadan kaldıran işlemlerin yapılarak ispat edici belgelerin bildirilmesi istenir.

(5) a) Tasfiye memuru olarak; şirket veya kooperatifin ortaklarından herhangi biri, ticaret siciline kayıtlı en son yetkilileri ya da bunların belirleyecekleri üçüncü şahıslar bildirilebilir. Tasfiye memuru olarak başka ortak veya yönetici tarafından bildirilen ortak veya yöneticiler ile üçüncü şahısların bu görevi kabul ettiklerine ilişkin yazılı beyan da bildirimde eklenir. Üçüncü şahısların tasfiye memuru olarak tescil edilebilmeleri ortakların veya yöneticilerin hiçbirinin tasfiye memuru olarak bildirilmemiş olmasına bağlıdır.

b) Dördüncü fıkra uyarınca yapılan ihtar ve ilan üzerine süresi içinde tasfiye memurlarını bildiren şirket ve kooperatiflerin, tasfiye memurları ve tasfiye adresi, ilgili ticaret sicili müdürlüğü tarafından tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ve ilgili odanın internet sitesinde ilan edilir.

c) Bu ilanda; şirket veya kooperatifin alacaklıları, alacaklarını kanıtlarıyla birlikte ilan tarihinden itibaren iki ay içinde tasfiye memurlarına bildirmeye davet edilir. Ayrıca ilanda, şirket veya kooperatifin mevcut malvarlığı ile alacak ve borçlarını gösterir listenin; belgeleri ile birlikte ilan tarihinden itibaren bir ay içinde, anonim şirket veya kooperatifin yönetim kurulu, kurulun bir veya birkaç üyesi, denetçileri, limited şirketlerde ise müdür veya müdürler tarafından ilgili tasfiye memuruna verilmesi ihtar edilir.

d) Bu fıkra gereğince yapılacak ilan, Tebligat Kanunu hükümlerine göre yapılmış tebligat yerine geçer.

(6) a) Tasfiye memurları, alacaklıların alacaklarını bildirmeleri için öngörülen sürenin sonunda şirketin veya kooperatifin durumunu gösteren bir bilanço hazırlar ve tasfiyeyi altı ay içinde sonuçlandırır. Gerekli hâllerde bu süreyi aşmamak üzere, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca bir defaya mahsus olmak üzere ek süre verilebilir.

b) Tasfiye memurlarınca hazırlanan bilançoya göre şirket veya kooperatifin borçlarının varlığından fazla olması hâlinde tasfiye memurları durumu derhal alacaklılara bildirerek şirket veya kooperatifin iflasına karar verilmesi için mahkemeye başvuruda bulunmalarını ister. Bildirimde ayrıca, bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde şirket veya kooperatifin iflası için mahkemeye müracaat edildiğinin bildirilmemesi hâlinde kaydın silineceği ihtar olunur. Alacaklıların başvurusu üzerine mahkeme iflasın açılmasına karar verir ve tasfiye İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre yürütülür. Süresi içinde şirket veya kooperatifin iflası için mahkemeye müracaat edildiğinin bildirilmemesi hâlinde tasfiye memurlarının başvurusu üzerine ilgili şirket veya kooperatifin unvanı ticaret sicilinden silinir ve bu durum Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir.

(7) Bu madde hükümlerine göre yapılacak tasfiye işlemlerinde, ilgili kanunların veya esas sözleşmelerin genel kurul kararı alınmasını zorunlu kılan hükümleri uygulanmaz.

(8) Bu madde kapsamında tasfiye memurlarınca düzenlenecek son ve katı bilançonun ticaret sicili müdürlüğüne verilmesi ile tasfiye sona ermiş kabul edilir ve şirketin

unvanı ticaret sicilinden silinerek Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir. İflasına karar verilen şirket veya kooperatifin ise iflas işlemlerinin tamamlandığının bildirilmesi üzerine şirketin veya kooperatifin unvanı ticaret sicilinden silinir ve bu durum Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir.

(9) Tasfiye memurlarına beşinci fıkranın (c) bendinde belirtilen bilgi ve belgelerin verilmemesi veya tasfiye memurlarınca da bu bilgi ve belgelere erişilememesi hâlinde durum ticaret sicili müdürlüğüne bildirilerek, başka bir işleme gerek kalmaksızın unvan silinir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir.

(10) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tasfiye işlemlerine başlanılmış şirket veya kooperatiflerin genel kurullarının, kanunun öngördüğü asgari süre ve şartlara uygun olarak toplantıya çağırılmış olmasına rağmen iki defa üst üste toplanamaması ve bu durumun tevsik edilmesi kaydıyla tasfiye memuru tarafından son ve kati bilançonun ticaret sicili müdürlüğüne tevdi edilmesi ile tasfiye sona ermiş kabul edilir ve unvan ticaret sicilinden silinerek Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir.

(11) Dördüncü fıkra uyarınca yapılan ihtar ve ilana rağmen, süresi içinde cevap vermeyen veya tasfiye memurunu bildirmeyen yahut durumunu kanuna uygun hâle getirmeyen veya faaliyette bulunduğunu adres ve kanıtlarıyla birlikte bildirmeyen şirket ve kooperatiflerin unvanı ticaret sicilinden resen silinir. Resen unvanı silinen şirket ve kooperatifler, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile ilgili odanın internet sitesinde ilan edilir.

(12) Altıncı fıkranın (b) bendi, dokuzuncu fıkra ve onbirinci fıkra uyarınca ticaret sicilinden unvanları silinecek şirket veya kooperatiflerin borçları, unvanlarının silinmesine engel teşkil etmez. Ancak, ticaret sicilinden kaydı silinen anonim şirketler ve kooperatiflerin kanuni temsilcileri ile limited şirket ortaklarının, silinme tarihinden önceki kamu borçlarından doğan sorumlulukları, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında devam eder.

(13) Bu madde uyarınca yapılacak tescil ve kayıt silme işlemleri her türlü harçtan, bu işlemler için düzenlenecek kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.

(14) Bu madde kapsamında Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanacak olan ilanlardan ücret alınmaz.

(15) Bu maddede düzenlenmeyen hususlarda ilgili kanun ve esas sözleşmelerde öngörülen usullere göre hareket edilir. Bu madde gereğince tasfiye edilmeksizin unvanı silinen şirket veya kooperatiflerin ortaya çıkabilecek malvarlığı, unvana ilişkin kaydın silindiği tarihten itibaren on yıl sonra Hazineye intikal eder. Hazine bu şirket ve kooperatiflerin borçlarından sorumlu tutulmaz. Tasfiye memurlarının sorumlulukları konusunda, özel kanunlardaki sorumluluğa ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun veya Kooperatifler Kanunu hükümleri uygulanır. Ticaret sicilinden kaydı silinen şirket veya kooperatifin alacaklıları ile hukuki menfaatleri bulunanlar haklı sebeplere dayanarak silinme tarihinden itibaren beş yıl içinde mahkemeye başvurarak şirket veya kooperatifin ihyasını isteyebilir.

(16) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 8- (Ek: 26/6/2012-6335/38 md.)

(1) 1524 üncü maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulan denetime tabi sermaye şirketlerinden internet sitesine sahip olanlar söz konusu maddenin yürürlüğünden itibaren üç ay içinde internet sitelerinin belli bir bölümünü 1524 üncü maddedeki içeriklerin yayımlanmasına özgülemek, internet sitesi olmayanlar ise aynı süre içinde internet sitesi açmak ve bu sitenin belli bir bölümünü anılan maddedeki içeriklerin yayımlanmasına özgülemek zorundadır.

1.1. ANONİM ŞİRKETLERDE ELEKTRONİK ORTAMDA YAPILACAK GENEL KURULLARA İLİŞKİN YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 28/8/2012

R.Gazete Sayısı : 28395

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, anonim şirket genel kurul toplantılarına elektronik ortamda katılma, öneride bulunma, görüş açıklama ve oy kullanmaya ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, anonim şirket genel kurullarına elektronik ortamda katılmaya, öneride bulunmaya, görüş açıklamaya ve oy kullanmaya ilişkin usul ve esasları, genel kurullara elektronik ortamda katılmaya ve oy vermeye ilişkin esas sözleşme hükmünün örneğini, oyun hak sahibi veya temsilcisi tarafından kullanılmasının esaslarını, Elektronik Genel Kurul Sisteminin işleyiş esaslarını ve bu sistemin katılımcılarının yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesinin beşinci fıkrasına dayanılarak düzenlenmiştir.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,

b) Borsaya kote şirket: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası düzenlemeleri uyarınca borsaya kote olan anonim şirketleri,

c) Elektronik Genel Kurul Sistemi (EGKS): Genel kurullara elektronik ortamda katılmayı teminen 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 10/A maddesi uyarınca payları Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından kayden izlenen borsaya kote şirketler için Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından sağlanacak elektronik platformu ve diğer şirketlerin 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kuracakları veya destek hizmeti alabilecekleri bilişim sistemini,

ç) Elektronik ortamda katılma: Anonim şirket genel kurul toplantılarına EGKS'den katılmayı, görüş açıklamayı, öneride bulunmayı ve oy kullanmayı,

d) Güvenli Elektronik İmza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,

e) Hak sahibi: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca anonim şirket genel kurul toplantısına elektronik ortamda katılma hakkı olan gerçek veya tüzel kişi,

f) Kanun: 13/1/2011 tarihli ve 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununu,

g) Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK): 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 10/A maddesi uyarınca kurulmuş olan Merkezi Kayıt Kuruluşunu,

ğ) Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS): Ticaret sicili işlemlerinin elektronik ortamda yürütüldüğü, ticaret sicili kayıtları ile tescil ve ilan edilmesi gereken içeriklerin düzenli olarak

depolandığı ve elektronik ortamda sunulduğu merkezi ortak veri tabanını da içeren, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen uygulamayı,

h) Tevdi eden temsilcisi: Kanunun 429 uncu maddesinde belirtilen temsilciyi,

ı) Toplantı başkanlığı: Kanunun 419 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca oluşturulan başkanlığı, ifade eder.

Genel kurula elektronik ortamda katılmaya ve oy vermeye ilişkin esas sözleşme hükmü örneği ve uygulama

MADDE 5 – (1) Kanunun 1527 nci maddesi uyarınca EGKS'yi uygulayacak şirketlerin esas sözleşmesinde, aşağıda belirtilen hükmün genel kurul toplantılarının düzenlendiği maddelerden biri içerisinde yer alması zorunludur:

"Genel kurul toplantısına elektronik ortamda katılım

Şirketin genel kurul toplantılarına katılma hakkı bulunan hak sahipleri bu toplantılara, Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesi uyarınca elektronik ortamda da katılabilir. Şirket, Anonim Şirketlerde Elektronik Ortamda Yapılacak Genel Kurullara İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca hak sahiplerinin genel kurul toplantılarına elektronik ortamda katılmalarına, görüş açıklamalarına, öneride bulunmalarına ve oy kullanmalarına imkan tanıyacak elektronik genel kurul sistemini kurabileceği gibi bu amaç için oluşturulmuş sistemlerden de hizmet satın alabilir. Yapılacak tüm genel kurul toplantılarında esas sözleşmenin bu hükmü uyarınca, kurulmuş olan sistem üzerinden hak sahiplerinin ve temsilcilerinin, anılan Yönetmelik hükümlerinde belirtilen haklarını kullanabilmesi sağlanır."

(2) Hak sahipleri ve temsilcilerinin elektronik ortamda genel kurul toplantısına katılma ve oy kullanmasına imkan tanıyacak şirketler, yukarıda belirtilen esas sözleşme hükmünde herhangi bir değişiklik yapmadan bu metni esas sözleşmelerine aktarmak zorundadır. Esas sözleşmelerinde bu maddede belirtilen esas sözleşme hükmü bulunan şirketler, yapacakları her genel kurul toplantısında hak sahiplerinin ve temsilcilerinin genel kurula elektronik ortamda katılabilmelerini ve oy verebilmelerini sağlamak zorundadır.

(3) Payları MKK tarafından kayden izlenen borsaya kote şirketlerin yapacakları genel kurul toplantılarına elektronik ortamda katılma, temsilci tayin etme, öneride bulunma, görüş açıklama ve oy verme işlemleri MKK tarafından sağlanan EGKS üzerinden yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Kurul Öncesi İşlemler

Genel kurula ilişkin bilgi ve belgelere erişimin sağlanması

MADDE 6 – (1) Kanunun 1527 nci maddesi uyarınca EGKS'yi uygulayacak şirketlerin, genel kurul toplantılarına ilişkin Kanun ve esas sözleşme gereği yapılması zorunlu olan çağrılarını, genel kurul öncesi hak sahiplerinin incelemesine sunulması zorunlu olan belgeleri ve toplantı gündemine ilişkin belgeleri güvenli elektronik imzalı olarak Kanunda öngörülen süreler içinde EGKS'de hak sahiplerinin erişimine hazır bulundurmaları zorunludur.

Genel kurula elektronik ortamda katılma bildirimi

MADDE 7 – (1) Genel kurula elektronik ortamda şahsen veya temsilcileri aracılığıyla katılmak isteyen hak sahipleri bu tercihlerini EGKS'den bildirmek zorundadır.

(2) Genel kurula hak sahibi yerine temsilcinin katılacağı durumda temsilcinin kimlik bilgisinin EGKS'ye kaydedilmesi zorunludur. Temsilcinin toplantıya fiziki katılacağı durumlarda da yetkilendirme bu şekilde yapılabilir. Hak sahibi temsilci tayin ederken temsilcisini genel olarak yetkilendirebileceği gibi her bir gündem maddesine ilişkin ayrı ayrı da yetkilendirebilir. Katılma haklarını temsilci olarak kullanan kişi, temsil edilenin talimatına uygun oy kullanır.

(3) Tüzel kişi hak sahipleri adına, birinci ve ikinci fıkra uyarınca EGKS'de yapılacak bildirimlerin tüzel kişi imza yetkilisince Kanunun 1526 ncı maddesinin dördüncü fıkrası gereğince şirket namına kendi adlarına üretilen güvenli elektronik imzayla imzalanması gerekir.

(4) Bildirimler, hak sahibinin talimatına uygun olarak payların tevdi edildiği kuruluş tarafından da yapılabilir.

(5) Genel kurul toplantısına elektronik ortamda katılacağını bildiren hak sahibi bu tercihini EGKS'de geri alabilir. Elektronik ortamda katılma yönündeki bu talebini geriye almayan hak sahibi veya temsilcisi genel kurul toplantısına fiziken katılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Kurul Anındaki İşlemler

Toplantıya katılım

MADDE 8 – (1) Genel kurula elektronik ortamda katılım, hak sahiplerinin veya temsilcilerinin güvenli elektronik imzaları ile EGKS'ye girmeleriyle gerçekleşir.

(2) Toplantıya elektronik ortamda katılan hak sahipleri ve temsilcilerine ilişkin liste toplantı başlamadan önce EGKS'den alınır. Bu liste, Kanunun 407 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca çıkarılacak Yönetmelik hükümleri çerçevesinde hazır bulunanlar listesinin oluşturulmasında kullanılır.

Toplantının elektronik ortamda açılması

MADDE 9 – (1) Genel kurul toplantısı fiziki ve elektronik ortamda aynı anda açılır. Toplantının açılabilmesi için ilgili mevzuattaki şartların yerine getirildiğinin Bakanlık temsilcisince de tespiti zorunludur. EGKS'deki teknik işlemlerin toplantı anında yerine getirilmesi için toplantı başkanı tarafından uzman kişiler de görevlendirilebilir.

Elektronik ortamda görüş ileme

MADDE 10 – (1) Hak sahibi veya temsilcisi, elektronik ortamda katıldığı genel kurul toplantısında görüşlerini elektronik olarak iletir.

Oy verme

MADDE 11 – (1) Genel kurul toplantılarına elektronik ortamda katılanlar, toplantı başkanının ilgili gündem maddesine ilişkin oylamaya geçildiğini bildirmesinden sonra, oylarını EGKS üzerinden kullanır.

(2) Her gündem maddesinin toplantı başkanının oylamaya geçildiğini bildirmesinden sonra ayrı ayrı oylanması zorunludur. Hak sahibi veya temsilci ilgili gündem maddesine ilişkin olarak verdiği oyu değiştiremez. Oylama sonucu, EGKS üzerinden toplantı başkanına iletilir. Toplantı başkanı bu sonucu ve varsa elektronik ortamda gönderilen muhalefet beyanını tutanağa işletir.

Tutanak

MADDE 12 – (1) Hazır bulunanlar listesi ve toplantı tutanağı toplantı bitiminde Bakanlık temsilcisine elektronik belge taşımaya ve saklamaya elverişli bir ortam içerisinde teslim edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve son hükümler

Şirketlerin yükümlülükleri

MADDE 13 – (1) Kanunun 1527 ncı maddesi uyarınca genel kurul toplantısına elektronik ortamda katılma ve oy kullanma sistemini uygulayacak şirketler ile bu amaçla

destek hizmeti sunacak şirketler, bu Yönetmeliğin diğer maddelerinde belirtilen yükümlülüklerin yanında aşağıda belirtilen yükümlülükleri de yerine getirmek zorundadır:

a) Şirketler, EGKS'nin bu Yönetmelik ve Kanun hükümlerine uygunluğunu Bakanlık tarafından çıkarılacak Tebliğde belirlenen esas ve usullere uygun olarak tespit ettirip tescil ve ilan ettirmek zorundadır.

b) Şirketler, varsa organın temsilcisi, bağımsız temsilci ve kurumsal temsilcilerin bilgilerini EGKS'de hak sahiplerinin bilgisine sunar.

c) Şirketlerin kendisi veya destek hizmeti aldıkları şirketler, EGKS'de yapılan tüm işlemlere ilişkin kayıtları, genel kurula elektronik ortamda katılan hak sahiplerinin ve temsilcilerinin kimlik bilgilerini, elektronik ortamda, bunların gizliliğini ve bütünlüğünü sağlayarak on yıl süreyle saklamak zorundadır. Borsaya kote şirketler için söz konusu saklama zorunluluğu MKK tarafından yerine getirilir.

ç) Payları MKK tarafından kayden izlenen borsaya kote şirketler, kendileri veya destek hizmeti aldıkları kuruluşlar aracılığıyla genel kurul toplantısına ilişkin görüntü ve ses naklini EGKS'ye aktarmak ve sistemin işleyişine ilişkin olarak Bakanlık tarafından çıkarılacak Tebliğle belirlenecek işleyiş esaslarına uymak zorundadır.

d) Şirketlerin EGKS'yi kurmak yerine destek hizmeti alımını tercih etmeleri durumunda destek hizmeti alınan şirketler için de birinci fıkranın (a) bendi hükmü uygulanır. EGKS'den kaynaklanan nedenlerle hak sahiplerinin uğrayacağı zararlardan gerek destek hizmeti alan gerek destek hizmeti veren şirketin sorumluluğu genel hükümlere göre belirlenir.

Elektronik genel kurul sistemindeki işlemler

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca hak sahiplerinin elektronik ortamda genel kurula katılabilmeleri için EGKS'ye güvenli elektronik imza ile giriş yapmaları gereklidir.

(2) EGKS üzerinden oluşturulan belgeler; toplantı başkanlığını oluşturan üyeler, şirket yöneticileri ve Bakanlık temsilcisi tarafından güvenli elektronik imza ile de imzalanabilir.

Bakanlığın düzenleme yetkisi

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına ve EGKS'nin taşınması gereken teknik ve güvenlik kriterlerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak bir Tebliğ ile düzenlenir.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen esas sözleşme değişikliğinin, payları MKK tarafından kayden izlenen borsaya kote şirketlerce, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra yapacakları ilk genel kurul toplantısında yapılması zorunludur. Bu esas sözleşme değişikliğinin ilk genel kurulda yapılacak olması, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla hak sahiplerinin genel kurul toplantısına elektronik ortamda katılmaları için gerekli olan sistemin kurulması ve hak sahiplerine elektronik ortamda katılma imkanının sağlanması zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

(2) Bakanlıkça, genel kurula ilişkin belgelerin EGKS tarafından MERSİS'e elektronik ortamda aktarılması uygulamasının başlatılmasına kadar genel kurul belgeleri toplantı bitiminde, toplantı başkanı tarafından, Bakanlık temsilcisinin kurumsal elektronik posta adresine veya Kayıtlı Elektronik Posta hesabına gönderilir veya elektronik belge taşımaya ve saklamaya elverişli bir ortam içinde Bakanlık temsilcisine teslim edilir.

(3) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce, çağırısı yapılmış genel kurullara bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik 1/10/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

**1.1.1. ANONİM ŞİRKETLERİN GENEL KURULLARINDA UYGULANACAK
ELEKTRONİK GENEL KURUL SİSTEMİ
HAKKINDA TEBLİĞ**

R.Gazete Tarihi : 29/8/2012

R.Gazete Sayısı : 28396

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı ve kapsamı, anonim şirketlerin genel kurullarına elektronik ortamda katılmaya, öneride bulunmaya, görüş açıklamaya ve oy kullanmaya imkan tanıyan elektronik genel kurul sisteminin kuruluşunu, işleyişini, teknik hususlar ile güvenlik kriterlerine ilişkin usul ve esaslarını belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 210 uncu ve 1527 nci maddesine dayanılarak düzenlenmiştir.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,
 - b) Borsaya kote şirket: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası düzenlemeleri uyarınca borsaya kote olan anonim şirketleri,
 - c) CISA (Certified Information Systems Auditor): Bilgi sistemleri denetçi sertifikasını,
 - ç) Elektronik Genel Kurul Sistemi (EGKS): Anonim şirketlerin genel kurullarına elektronik ortamda katılmayı teminen 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 10/A maddesi uyarınca payları Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından kayden izlenen borsaya kote şirketler için Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından sağlanacak elektronik platformu ve diğer şirketlerin 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kuracakları veya destek hizmeti alabilecekleri bilişim sistemini,
 - d) Elektronik ortamda katılma: Anonim şirket genel kurul toplantılarına Elektronik Genel Kurul Sisteminden katılmayı, görüş açıklamayı, öneride bulunmayı ve oy kullanmayı,
 - e) Güvenli Elektronik İmza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,
 - f) Hak sahibi: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun hükümleri uyarınca anonim şirket genel kurul toplantısına elektronik ortamda katılma ve oy kullanma hakkı olan gerçek veya tüzel kişiyi,
 - g) Kanun: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu,
 - ğ) Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK): 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 10/A maddesi uyarınca kurulmuş olan Merkezi Kayıt Kuruluşunu,
 - h) Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS): Ticaret sicili işlemlerinin elektronik ortamda yürütüldüğü, ticaret sicili kayıtları ile tescil ve ilan edilmesi gereken içeriklerin düzenli olarak depolandığı ve elektronik ortamda sunulduğu merkezi ortak veri tabanını da içeren, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen uygulamayı,
 - ı) Tevdi eden temsilcisi: Kanunun 429 uncu maddesinde belirtilen temsilciyi,
 - i) Toplantı başkanlığı: Kanunun 419 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca oluşturulan başkanlığı,
 - j) Yönetmelik: Kanunun 1527 nci maddesinin beşinci fıkrasında öngörülen Yönetmeliği,
- ifade eder.

Genel kurul toplantısına katılım şeklinin bildirimi

MADDE 4 – (1) Anonim şirketin genel kurul toplantısına elektronik ortamda şahsen veya temsilcileri aracılığıyla katılmak isteyen hak sahipleri, bu tercihlerini genel kurul tarihinden iki gün öncesine kadar EGKS'den bildirmek zorundadırlar. Bu süre, payları MKK tarafından kayden izlenen borsaya kote şirketlerde bir gün olarak uygulanır.

(2) Şirket, genel kurula katılma taleplerini en geç iki iş günü içinde kontrol ederek EGKS'den kabul veya reddeder. Bu süre içinde reddedilmeyen talepler kabul edilmiş sayılır. Bu hüküm, payları MKK tarafından kayden izlenen borsaya kote şirket genel kurullarında uygulanmaz.

(3) Genel kurul toplantısına elektronik ortamda katılacağını bildiren hak sahibi bu tercihinin genel kurul tarihinden bir gün öncesine kadar EGKS'de geri alabilir.

Elektronik genel kurul sistemine giriş süresi

MADDE 5 – (1) Anonim şirket genel kurul toplantısına elektronik ortamda katılım için sisteme giriş, genel kurulun ilan edilen başlama saatinden bir saat öncesinde başlar, genel kurulun başlama saatinden beş dakika öncesine kadar sürer.

Elektronik ortamda görüş açıklama

MADDE 6 – (1) Anonim şirketin genel kurul toplantısına elektronik ortamda katılan hak sahibi, görüşülmekte olan gündeme ilişkin görüşünü EGKS'de yazılı olarak iletebilir. Hak sahibi her bir gündem maddesi için en fazla iki adet görüş iletebilir. Her bir görüş en fazla 600 karakter olabilir.

Oy verme ve oy süresi

MADDE 7 – (1) Anonim şirketin genel kurul gündeminde yer alan her bir gündem maddesine ilişkin olarak oylama, toplantı başkanı tarafından fiziki ve elektronik ortamda katılan hak sahipleri için aynı anda başlatılır. Elektronik ortamda oyların gönderilmesi beş dakika ile sınırlıdır.

Elektronik genel kurul sisteminin tescil ve ilanı

MADDE 8 – (1) Şirketler, Kanunun 1527 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre kendilerinin kuracakları EGKS'nin bu Tebliğ, Yönetmelik ve Kanun hükümlerine uygunluğunu, bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kurumlara tespit ettirmek ve söz konusu kurumlar tarafından düzenlenecek teknik raporu ticaret sicili müdürlüğüne tescil ve ilan ettirmekle yükümlüdür.

(2) EGKS hizmeti sağlayacak olan şirketler ise; sistemin, bu Tebliğ, Yönetmelik ve Kanun hükümlerine uygunluğunu, bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kurumlara teknik bir rapor ile tespit ettirmek zorundadırlar. Hizmet sağlayıcı şirketler bu teknik raporu, Bakanlığın uygun görüşünü aldıktan sonra kayıtlı bulundukları ticaret sicili müdürlüğüne tescil ve ilan ettirmekle yükümlüdür. Yükümlülük yerine getirilmeden şirketler destek hizmeti veremez.

(3) Teknik rapor; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu veya bünyesinde asgari CISA sertifikası bulunan personele sahip ve bu alanda denetim yapmaya yetkilendirilmiş şirketlerden alınabilir. Bu raporun iki yılda bir yenilenerek, birinci ve ikinci fıkrada öngörülen işlemlerin tekrarlanması zorunludur. Ancak Bakanlık gerekli gördüğü hallerde bu teknik raporun daha kısa bir sürede de alınmasını isteyebilir.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen Kurumların düzenleyecekleri teknik raporda, EGKS'nin asgari olarak;

a) ISO 27001'e uygun bir bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korunması alt yapısına sahip olduğu,

b) Güvenli elektronik imza oluşturma ve doğrulama uygulamalarının, 5070 sayılı Kanuna ve ikincil düzenlemelerle belirlenen standartlara uygun olduğu,

c) 5070 sayılı Kanun ve ikincil düzenlemelerle belirlenen standart ve kriterlere uygun olarak verilerin uzun dönemli arşivlenmesine imkan tanıdığı,

ç) Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından ve diğer destek hizmeti veren şirketler tarafından oluşturulan platform veya bilişim sisteminin MERSİS'e ve ilgili diğer veri tabanlarına entegrasyonu sağlayacak yeterlikte olduğu, şirketlerin kendilerinin kurdukları bilişim sisteminin ise tescili gerekli belgeleri bu veri tabanlarına iletebilecek nitelikte olduğu, gibi hususların tespiti içerir.

Elektronik genel kurul sisteminin güvenlik kriterleri ve teknik hususlar

MADDE 9 – (1) EGKS, asgari olarak Yönetmelikte belirtilen tüm işlemlerin yapılabilmesini sağlayan tasarım ve kapasiteye, yedekleme ve felaketten kurtarma planlarına, yetkisiz erişimlere ve saldırılara karşı gerekli ağ ve sistem güvenliğine sahip olmalıdır.

(2) EGKS, toplantı yerinden elektronik ortamda ses ve görüntü aktarımını sağlayacak, mesajlaşma gerçekleştirecek, birden çok güvenli elektronik imzanın seri ve paralel olarak atılabilmesini destekleyecek, sisteme erişim taleplerine mümkün olan en kısa sürede cevap iletebilecek, genel kurul öncesi hak sahipleri tarafından elektronik genel kurul sistemine yapılacak kayıtların gizliliğini sağlayacak, toplantı başkanı ve bakanlık temsilcisi tarafından Yönetmelik hükümlerinde belirtilen güvenli elektronik imzayla imzalanacak işlemleri destekleyecek alt yapıya sahip olmalıdır.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ hükümleri 1/10/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

1.1.2. TİCARET ŞİRKETLERİNDE ANONİM ŞİRKET GENEL KURULLARI DIŞINDA ELEKTRONİK ORTAMDA YAPILACAK KURULLAR HAKKINDA TEBLİĞ

R.Gazete Tarihi : 29/8/2012

R.Gazete Sayısı : 28396

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; elektronik ortamda yapılacak yönetim kurulu, müdürler kurulu, ortaklar kurulu ve genel kurul toplantılarına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ; sermaye şirketlerinde yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantılarına, kolektif, komandit, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin ortaklar kurulu veya genel kurul toplantılarına, elektronik ortamda katılma, öneride bulunma, görüş açıklama, oy kullanma ve Elektronik Toplantı Sisteminin işleyişine, denetimine ilişkin usul ve esaslar ile şirket sözleşmesi hükmünün örneğini içerir.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesinin altıncı fıkrasına dayanılarak düzenlenmiştir.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,
- b) CISA (Certified Information Systems Auditor): Bilgi sistemleri denetçi sertifikasını,
- c) Elektronik ortamda katılma: Bu Tebliğ kapsamındaki toplantılara elektronik ortamdan katılmayı, görüş vermeyi, öneride bulunmayı ve oy kullanmayı,
- ç) Elektronik Toplantı Sistemi:
 - 1) Sermaye şirketlerinde yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantılarına,
 - 2) Kolektif, komandit, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin ortaklar kurulu veya genel kurul toplantılarına,
- elektronik ortamda katılmayı, öneride bulunmayı, görüş açıklamayı ve oy vermeyi teminen 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca şirketlerin kuracakları veya bu konuda hizmet alımı yapabilecekleri bilişim sistemini,
- d) Güvenli Elektronik İmza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,
- e) Hak sahibi: Anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerini, limited şirketlerde ortakları ve müdürleri, kolektif, komandit ve sermayesi paylara bölünmüş şirketlerde ortakları ve yöneticileri,
- f) Kanun: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu,
- g) Kayıtlı Elektronik Posta (KEP): 25/08/2011 tarih ve 28036 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin (i) bendinde tanımlanan kayıtlı elektronik postayı,

ğ) KEP hesabı: 25/08/2011 tarih ve 28036 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin (I) bendinde tanımlanan kayıtlı elektronik posta hesabını,

h) Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS): Ticaret sicili işlemlerinin elektronik ortamda yürütüldüğü, ticaret sicili kayıtları ile tescil ve ilan edilmesi gereken içeriklerin düzenli olarak depolandığı ve elektronik ortamda sunulduğu merkezi ortak veri tabanını da içeren, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen uygulamayı,

i) Sermaye şirketi: Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketi,

ii) Şirket sözleşmesi: Anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde esas sözleşmeyi; kollektif, komandit ve limited şirketlerde şirket sözleşmesini, ifade eder.

Sermaye şirketlerinde yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantılarına elektronik ortamda katılım

MADDE 5 – (1) Sermaye şirketlerinde yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantılarına isteyen hak sahipleri Elektronik Toplantı Sistemi aracılığıyla elektronik ortamda katılabilirler. Üyelerden herhangi birinin toplantıya fiziken katılacağını beyan etmemesi halinde toplantı tamamen elektronik ortamda da yapılabilir.

Yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantılarına ilişkin şirket sözleşmesi örneği

MADDE 6 – (1) Kanunun 1527 nci maddesi uyarınca yönetim kurulu veya müdürler kurulu toplantısına elektronik ortamda katılma ve oy kullanma sistemini uygulayacak sermaye şirketlerinin şirket sözleşmesinde aşağıda belirtilen hükmün yer alması zorunludur:

Şirket sözleşmesi hükmü:

“Şirketin yönetim kurulu/müdürler kurulu toplantısına katılma hakkına sahip olanlar bu toplantılara, Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesi uyarınca elektronik ortamda da katılabilir. Şirket, Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ hükümleri uyarınca hak sahiplerinin bu toplantılara elektronik ortamda katılmalarına ve oy vermelerine imkan tanıyacak Elektronik Toplantı Sistemini kurabileceği gibi bu amaç için oluşturulmuş sistemlerden de hizmet satın alabilir. Yapılacak toplantılarda şirket sözleşmesinin bu hükmü uyarınca kurulmuş olan sistem üzerinden veya destek hizmeti alınacak sistem üzerinden hak sahiplerinin ilgili mevzuatta belirtilen haklarını Tebliğ hükümlerinde belirtilen çerçevede kullanabilmesi sağlanır.”

Kollektif, komandit ve limited şirketlerde elektronik ortamda ortaklar kurulu veya genel kurul toplantıları

MADDE 7 – (1) Kollektif, komandit, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin ortaklar kurulu veya genel kurul toplantılarına isteyen hak sahipleri Elektronik Toplantı Sistemi aracılığıyla katılabilirler.

Ortaklar kurulu veya genel kurul toplantılarına ilişkin şirket sözleşmesi örneği

MADDE 8 – (1) Kanunun 1527 nci maddesi uyarınca ortaklar kurulu veya genel kurul toplantısına elektronik ortamda katılma ve oy kullanma sistemini uygulayacak şirketlerin şirket sözleşmesinde aşağıda belirtilen hükmün yer alması zorunludur:

Şirket sözleşmesi hükmü:

“Şirketin ortaklar kurulu/genel kurul toplantısına katılma hakkına sahip olanlar bu toplantılara, Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesi uyarınca elektronik ortamda da katılabilir. Şirket, Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik

Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ hükümleri uyarınca hak sahiplerinin bu toplantılara elektronik ortamda katılmalarına ve oy vermelerine imkan tanıyacak Elektronik Toplantı Sistemini kurabileceği gibi bu amaç için oluşturulmuş sistemlerden de hizmet satın alabilir. Yapılacak toplantılarda şirket sözleşmesinin bu hükmü uyarınca kurulmuş olan sistem üzerinden veya destek hizmeti alınacak sistem üzerinden hak sahiplerinin ilgili mevzuatta belirtilen haklarını Tebliğ hükümlerinde belirtilen çerçevede kullanabilmesi sağlanır.”

Elektronik ortamda katılım isteğinin bildirimi

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki toplantılara elektronik ortamda katılmaya imkan tanıyan şirketlerdeki toplantı çağrıları ilgili düzenlemeleri uyarınca yapılır. Çağrı ile birlikte elektronik ortamda toplantıya katılma ve oy kullanmaya ilişkin bilgi ve belgeler şirketin internet sitesinde erişime hazır bulundurulur.

(2) Toplantıya katılma hakkı bulunanlar, şirketin internet sitesinde birinci fıkra uyarınca hazır bulundurulacak elektronik ortamda toplantıya katılma talepnameini, toplantı tarihinden bir gün öncesine kadar güvenli elektronik imza ile imzalayarak şirketin KEP hesabına iletirler.

(3) Şirket, iletilen bu talepleri aldıktan sonra talepte bulunan kişinin toplantı anında Elektronik Toplantı Sistemine erişmesi için gerekli tanımlamaları yapar ve hak sahibinin KEP hesabına bu durumu bildirir.

(4) Şirketler, yönetim kurulu veya müdürler kurulu toplantılarına ilişkin olarak bu maddenin diğer fıkralarında belirtilen usulî işlemlerden farklı esaslar da belirleyebilirler. Bunun için şirket yönetim kurulu veya müdürler kurulunun bu yönde karar alması zorunludur.

Toplantının idaresi

MADDE 10 – (1) Elektronik Toplantı Sistemi, toplantıya elektronik ortamda katılmayı beyan eden hak sahiplerinin girebilmesi için toplantı çağrısında belirtilen gün ve saatten bir saat önce erişime açılır. Elektronik Toplantı Sisteminin açılması ile birlikte toplantıya elektronik ortamda katılmayı beyan eden hak sahipleri güvenli elektronik imzalarıyla sisteme giriş yaparlar.

(2) Hak sahibi, elektronik ortamda katıldığı toplantıda ilgili gündeme ilişkin görüşlerini Elektronik Toplantı Sistemi üzerinden yazılı veya sesli olarak iletir.

(3) Toplantıya elektronik ortamda katılan kişiler, toplantı başkanının ilgili gündem maddesine ilişkin oylamaya geçildiğini bildirmesinden sonra ilgili gündem maddesini Elektronik Toplantı Sistemi üzerinden oylarlar. Oylama sonucu ve varsa muhalefet beyanları Başkan tarafından toplantı tutanağına ve/veya ilgili karara eklenir.

(4) Kanunun 390 ıncı maddesi uyarınca yönetim kurulu üyelerinden hiçbiri toplantı yapılması isteminde bulunmadığı takdirde kurul üyelerinden birinin belirli bir konuda yaptığı karar şeklinde yazılmış önerisine üyelerce Elektronik Toplantı Sisteminden de güvenli elektronik imza ile onay verilebilir. Bunun için söz konusu önerinin Elektronik Toplantı Sisteminde erişime açılması şarttır.

Şirketlerin yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde hak sahiplerinin toplantılara elektronik ortamda katılıp, haklarını kullanabilmeleri amacıyla şirketler;

a) Elektronik Toplantı Sisteminin bu Tebliğ ve Kanun hükümlerine uygunluğunu bu Tebliğin 14 üncü maddesine uygun olarak tespit ettirip tescil ve ilan ettirmekle,

b) Bu Tebliğ ve Kanun hükümlerine uygun olarak Elektronik Toplantı Sistemine ilişkin kullanım koşullarını internet sitesinde yayımlamakla,

c) Elektronik Toplantı Sisteminde yaşanabilecek sorunlara ilişkin olarak bu Tebliğin 15 inci maddesine uygun önlemler almakla,

- ç) Elektronik Toplantı Sistemini kendi kurduğu veya hizmet alımı yaptığı her iki durumda da tescili gerekli olan kararları MERSİS'e aktarmakla,
- d) Elektronik Toplantı Sisteminde yapılan tüm işlemlere ilişkin kayıtları, toplantıya elektronik ortamda katılan hak sahiplerinin ve temsilcilerinin kimlik bilgilerini, elektronik ortamda, bunların gizliliğini ve bütünlüğünü sağlayarak on yıl süreyle saklamakla, yükümlüdür.

Toplantıyı yönetecek kişinin yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) İlgili mevzuat uyarınca toplantıyı yönetecek kişi; Elektronik Toplantı Sisteminin bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak işletildiğini gözetmekle yükümlüdür.

Destek hizmeti alımı

MADDE 13 – (1) Şirketler, bu Tebliğ hükümleri uyarınca kurup işleteceği Elektronik Toplantı Sistemine ilişkin üstlenmiş olduğu her türlü işlemi ve yükümlülüğü yerine getirmek amacıyla destek hizmeti alımı yapabilir.

(2) Toplantıyı yapan şirket ve destek hizmeti aldığı şirket, Elektronik Toplantı Sisteminin kaynaklanan nedenlerle hak sahiplerinin uğrayacağı zararlardan kusurları oranında sorumludur.

Elektronik toplantı sisteminin tescil ve ilanı

MADDE 14 – (1) Şirketler, Kanunun 1527 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre kendilerinin kuracakları Elektronik Toplantı Sisteminin, bu Tebliğ ve Kanun hükümlerine uygunluğunu, bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kurumlara tespit ettirmek ve söz konusu kurumlar tarafından düzenlenecek teknik raporu ticaret sicili müdürlüğüne tescil ve ilan ettirmekle yükümlüdür.

(2) Elektronik Toplantı Sistemi hizmetini sağlayacak olan şirketler ise sistemin bu Tebliğ ve Kanun hükümlerine uygunluğunu, bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kurumlara teknik bir rapor ile tespit ettirmek zorundadırlar. Hizmet sağlayıcı şirketler bu teknik raporu, Bakanlığın uygun görüşünü aldıktan sonra kayıtlı bulundukları ticaret sicili müdürlüğüne tescil ve ilan ettirmekle yükümlüdür. Yükümlülük yerine getirilmeden şirketler destek hizmeti veremez.

(3) Teknik rapor; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu veya bünyesinde asgari CISA sertifikası bulunan personele sahip ve bu alanda denetim yapmaya yetkilendirilmiş şirketlerden alınabilir. Bu raporun iki yılda bir yenilenerek, birinci ve ikinci fıkrada öngörülen işlemlerin tekrarlanması zorunludur. Ancak Bakanlık gerekli gördüğü hallerde bu teknik raporun daha kısa bir sürede de alınmasını isteyebilir.

(4) Yukarıdaki fıkrada belirtilen Kurumların düzenleyecekleri teknik raporda, Elektronik Toplantı Sisteminin asgari olarak;

a) ISO 27001'e uygun bir bilgi güvenliği ve kişisel verilerin korunması alt yapısına sahip olduğu,

b) Güvenli elektronik imza oluşturma ve doğrulama uygulamalarının, 5070 sayılı Kanuna ve ikincil düzenlemelerle belirlenen standartlara uygun olduğu,

c) 5070 sayılı Kanun ve ikincil düzenlemelerle belirlenen standart ve kriterlere uygun olarak verilerin uzun dönemli arşivlenmesine imkan tanıdığı,

ç) Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından ve diğer destek hizmeti veren şirketler tarafından oluşturulan platform veya bilişim sisteminin MERSİS'e ve ilgili diğer veri tabanlarına entegrasyonu sağlayacak yeterlikte olduğu, şirketlerin kendilerinin kurdukları bilişim sisteminin ise tescili gerekli belgeleri bu veri tabanlarına iletebilecek nitelikte olduğu, gibi hususların tespitini içerir.

Elektronik toplantı sisteminin güvenlik kriterleri ve teknik özellikleri

MADDE 15 – (1) Elektronik Toplantı Sisteminin, asgari olarak bu Tebliğde belirtilen tüm işlemlerin yapılabilmesini sağlayan tasarım ve kapasiteye, yedekleme ve felaketten kurtarma planlarına, yetkisiz erişimlere ve saldırılara karşı gerekli ağ ve sistem güvenliğine sahip olmalıdır.

(2) Elektronik Toplantı Sistemi, toplantı yerinden elektronik ortamda ses ve görüntü aktarımını sağlayacak, mesajlaşma gerçekleştirecek, birden çok güvenli elektronik imzanın seri ve paralel olarak atılabilmesini destekleyecek, sisteme erişim taleplerine mümkün olan en kısa sürede cevap iletebilecek ve bu Tebliğ hükümlerinde belirtilen güvenli elektronik imzayla imzalanacak işlemleri destekleyecek alt yapıya sahip olmalıdır.

Sorumluluk

MADDE 16 – (1) Elektronik Toplantı Sisteminden kaynaklanan nedenlerle hak sahiplerinin uğrayacağı zararlardan doğacak sorumluluk genel hükümlere göre belirlenir.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ 1/10/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

1.2. KAYITLI ELEKTRONİK POSTA SİSTEMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 25/8/2011

R.Gazete Sayısı : 28036

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar ile İlkeler

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; kayıtlı elektronik posta sisteminin hukukî ve teknik yönleri ile işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; kayıtlı elektronik posta sistemine, bu sistemle yapılacak işlemler ile bu işlemlerin sonuçlarına, kayıtlı elektronik posta adresine sahip gerçek ve tüzel kişilere, kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcılarının hak ve yükümlülüklerine, yetkilendirilmelerine ve denetimlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1525 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Alıcı: Orijinal iletinin alıcısı durumundaki hesap sahibini veya işlem yetkilisini,
- b) Arşiv: 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde belirtilen ve kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısının saklamakla yükümlü olduğu bilgi, belge ve elektronik verileri,
- c) Elektronik imza: Başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi,
- ç) Elektronik sertifika: İmza sahibinin imza doğrulama verisini ve kimlik bilgilerini birbirine bağlayan elektronik kaydı,
- d) Elektronik veri: Elektronik, optik veya benzeri yollarla üretilen, taşınan veya saklanan ya da elektronik, optik veya benzeri ortamlara aktarılan kayıtları,
- e) ESHS: Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı,
- f) Gönderici: Orijinal iletinin göndericisi durumundaki hesap sahibini veya işlem yetkilisini,
- g) Güvenli elektronik imza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,
- ğ) Hesap sahibi: Adına KEP hesabı tahsis edilen gerçek kişiyi veya kamu veya özel hukuk tüzel kişisini,
- h) İşlem sertifikası: Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısının hizmetlerine ilişkin işlem verilerini imzalamak için kullandığı elektronik sertifikayı,
- ı) İşlem yetkilisi: Hesap sahibinin tüzel kişi olduğu durumlarda ilgili KEP hesabına ilişkin işlemleri tüzel kişi nam ve hesabına yapan gerçek kişi veya kişileri,
- i) Kayıtlı elektronik posta (KEP): Elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukukî delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şekli,
- j) Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısı (KEPHS): 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamındaki yetkilendirme çerçevesinde KEP sistemi kurmak ve işletmek için kurulan anonim şirket ile başvuru yapması ve gerekli koşulları sağlaması hâlinde

11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun hükümlerine göre elektronik ortamda tebligat yapmaya yetkili kılınmış idareyi,

k) KEP delili: Belirli bir işlemin belirli bir zamanda meydana geldiğini gösteren, KEP sisteminde üretilen ve KEPHS'nin işlem sertifikası ile imzalanmış veriyi,

l) KEP hesabı: Orijinal ileti gönderme ve alma ile KEP iletisi alma yeteneğine sahip KEP sisteminde oluşturulan elektronik posta hesabını,

m) KEP iletisi: KEP sistemi içerisinde KEPHS tarafından üretilen KEP delilini içeren ve KEPHS'nin işlem sertifikası ile imzalanmış iletiyi,

n) KEP rehberi: KEP hesabı bilgilerinin doğruluğunun ve güncelliğinin sorgulanabilmesi amacıyla işletilen bilgi ve sorgu sistemini,

o) KEP sistemi: Elektronik iletişim platformları aracılığıyla gerçekleşen, gönderildi ve alındı onayları da dâhil olmak üzere KEP iletilerinin tüm süreçlerine ilişkin olarak KEP delili oluşturulması, güvenli bir şekilde kimlik tespiti yapılması, KEP hesabı, KEP rehberi ve arşiv hizmetleri verilmesi gibi işlevlere sahip sistemi,

ö) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

p) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

r) MERSİS: Ticaret sicili kayıtlarını da içeren, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen Merkezi Sicil Kayıt Sistemini,

s) MERSİS No: MERSİS tarafından Ticaret Siciline kayıtlı tüzel kişilere verilen tekil numarayı,

ş) Orijinal ileti: Gönderici tarafından üretilen ve göndericinin güvenli elektronik imzasını taşıyan iletiyi,

t) Tebliğ: Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliği,

u) Sakla-ilet: KEP iletilerinin, alıcının veya göndericinin KEP hesaplarına doğrudan ulaştırıldığı KEP çalışma modelini,

ü) Sakla-bildir: KEP iletilerinin KEPHS'nin sistemlerinde tutulduğu ve alıcının ya da göndericinin söz konusu iletilere erişebilmesini teminen KEP hesaplarına bir bağlantı adresinin ulaştırıldığı KEP çalışma modelini,

v) Zaman damgası: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan zaman damgasını, ifade eder.

İlkeler

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıdaki ilkeler göz önüne alınır;

- a) Niceliksel ve niteliksel devamlılık, güvenilirlik, ayrımcı olmama, düzenlilik, verimlilik, açıklık, şeffaflık ve kaynakların etkin kullanılması,
- b) Alıcı ve göndericinin haklarının korunması,
- c) Hizmet kalitesinin sağlanması,
- ç) Birlikte çalışabilirlik ilkelerine riayet edilmesi,
- d) Etkin ve sürdürülebilir rekabet ortamının sağlanması,
- e) Uluslararası standartların dikkate alınması,
- f) Bilgi güvenliğinin sağlanması,
- g) Kişisel verilerin korunması için gerekli tedbirlerin alınması.

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcıların Yetkilendirilmesi

Başvurunun yapılması

MADDE 6 – (1) KEPHS olmak isteyenler, yapacağı başvuruda KEPHS olma talebini

içeren dilekçeyi ve bu Yönetmelik Ek'inde yer alan bilgi ve belgeleri eksiksiz olarak Kuruma sunar.

(2) Sunulan bilgi ve belgelerde Kurum tarafından eksiklik tespit edilmesi hâlinde, eksikliğin giderilmesi için başvuru sahibine en fazla on beş gün süre verilir. Tespit edilen eksikliklerin giderilmesi hâlinde başvuru Kurum tarafından kabul edilir.

(3) Kurum tarafından verilmiş olan sürenin sonuna kadar söz konusu eksiklikleri gidermeyen başvuru sahibinin başvurusu işlemiden kaldırılır.

(4) ESHS olarak veya 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamında işletmeci olarak faaliyet gösterenler KEPHS olmak için başvuruda bulunamaz.

Başvurunun incelenmesi ve yetkilendirme

MADDE 7 – (1) Kurum tarafından kabul edilen başvuru incelemeye alınır ve inceleme iki ay içinde sonuçlandırılır.

(2) Başvuruda istenen bilgi ve belgelerde yer alan hususları eksiksiz olarak yerine getirdiği tespit edilen başvuru sahipleri Kurum tarafından KEPHS olarak yetkilendirilir ve faaliyete başlar.

(3) Kurum tarafından yapılan inceleme sonucunda, başvuruda istenen bilgi ve belgelerde yer alan hususlarından bir veya birkaçının eksikliği veya yerine getirilmediği tespit edilirse, durum gerekçeleriyle birlikte yazılı olarak başvuru sahibine bildirilir ve bu eksikliklerin giderilmesi için en fazla bir ay süre verilir.

(4) Kurum tarafından verilen sürenin sonuna kadar başvuruda istenen bilgi ve belgelerde yer alan hususlardaki eksiklikleri gidermeyen başvuru sahibinin başvurusu işlemiden kaldırılır.

Başvuru bilgilerinde değişiklik

MADDE 8 – (1) KEPHS, faaliyete başladıktan sonra, yapmış olduğu başvuruda verdiği bilgi ve belgelerde herhangi bir değişiklik meydana gelmesi hâlinde, bu değişiklikleri yedi gün içinde Kuruma bildirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi İşlemleri ve Sonuçları

Kayıtlı elektronik posta hesabı başvurusu

MADDE 9 – (1) KEP hesabı almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler KEPHS'ye başvuruda bulunur.

(2) KEPHS başvuru sahibinin kimliğini aşağıdaki şekilde tespit eder:

a) Gerçek kişiler için nüfus cüzdanı, pasaport, sürücü belgesi gibi fotoğraflı ve kimlik yerine geçen geçerli resmî belgelerle veya güvenli elektronik imza ile,

b) Tüzel kişiler tarafından sunulan bilgi ve belgeler için MERSİS vasıtasıyla MERSİS No ile.

(3) Tüzel kişiler, işlem yetkilisi olarak belirledikleri kişilerin kimlik bilgilerini ve yetkili olduklarını gösteren bilgi ve belgeleri başvuru sırasında KEPHS'ye bildirir.

(4) KEPHS gerekli kontrollerden geçen KEP hesabı başvurusunu kabul eder ve KEP hesabını oluşturur.

(5) KEPHS, oluşturulan KEP hesabına ilişkin bilgileri başvuru sahibine güvenli bir şekilde teslim eder.

(6) KEP hesabı adreslerine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Kayıtlı elektronik posta hesabının kullanıma açılması

MADDE 10 – (1) KEPHS, başvuru sahibi ile sözleşme veya taahhütname imzalar.

(2) KEPHS, başvuru sahibinin;

a) Gerçek kişi olduğu durumda, başvuru sahibinin onayını,

b) Tüzel kişi olduğu durumda, KEPHS başvuru formunda belirtilen işlem yetkilisinin onayını,

güvenli elektronik imza ile aldıktan sonra ilgili KEP hesabını kullanıma açar.

(3) Gerçek kişinin, KEP hesabını sadece ileti almak amacıyla kullanacağını belirtmesi hâlinde KEP hesabı açılışı için gerekli olan onay güvenli elektronik imzalı veya ıslak imzalı olarak alınabilir.

Kayıtlı elektronik posta sisteminin kullanımı

MADDE 11 – (1) KEP sistemi, bir elektronik iletinin tarafları veya muhatapları arasında KEP hesabı vasıtasıyla hukukî ve teknik güvenliğe sahip bir şekilde gönderilip alınmasını sağlamak ve güvenli iletişimde bulunmak gibi amaçlarla kullanılır.

(2) KEP hesabının, hesap sahibi tarafından kendi nam ve hesabına kullanılması esastır. Hesap sahibinin tüzel kişi olduğu durumlarda; KEP hesabı, bu Yönetmelik hükümlerinde belirtilen şekilde yetki verilmiş olan işlem yetkilisi tarafından hesap sahibinin nam ve hesabına kullanılır.

(3) KEP hesabı kullanılarak yapılabilecek işlemler ve sonuçları KEPHS ile hesap sahibi arasında imzalanan sözleşme veya taahhütname ile belirlenir.

(4) Hesap sahibi olan tüzel kişi istediği zaman işlem yetkilisini değiştirebilir.

Kayıtlı elektronik posta hesabının kontrol edilmesi

MADDE 12 – (1) Hesap sahibinin ya da işlem yetkilisinin, KEP hesabına erişerek gelen iletileri kontrol etmesi esastır.

(2) Mücbir sebep hâlleri dışında KEP hesabına erişilmemesi durumunda o işgünü içinde gelen iletinin ertesi işgünü hesap sahibine ulaştığı ve okunduğu kabul edilir.

Kayıtlı elektronik posta hesabının kullanıma kapatılması

MADDE 13 – (1) KEP hesabı, hesap sahibinin talebi veya ölümü, sözleşme veya taahhütname ile belirlenen kullanıma kapatma durumlarının gerçekleşmesi veya KEPHS'nin faaliyetine son vermesi veya verilmesi hâllerinde kullanıma kapatılır.

(2) KEP hesabının kullanıma kapatılmasına ilişkin talepler hesap sahibi veya sözleşme ya da taahhütname ile belirlenen kişiler tarafından yapılır.

(3) KEPHS, kullanıma kapatılma talebini hesap sahibinin, işlem yetkilisinin veya sözleşme veya taahhütname ile kapatma talebinde bulunma yetkisi verilenlerin kimlik bilgilerini doğrulayarak alır ve ilgili KEP hesabının kullanıma kapatılma işlemini gerçekleştirir.

(4) Kullanıma kapatılan KEP hesabından ileti gönderimi ve alımı engellenir. Ancak KEP hesabı en az üç ay erişime açık tutulur. Bu sürenin sonunda KEPHS ilgili KEP hesabını tamamen kullanıma kapatır.

(5) KEPHS, kullanıma kapatmaya ilişkin taleplerin alınmasını yedi gün yirmidört saat kesintisiz olarak sağlar.

(6) Kullanıma kapatılan KEP hesabına ilişkin tüm bilgi, belge ve KEP delilleri 16 ncı maddenin birinci fıkrasının (1) bendinde belirtilen arşiv süresi boyunca güvenliği ve veri bütünlüğü sağlanarak saklanır.

(7) KEP hesabı geçmişe yönelik olarak hiçbir şekilde kullanıma kapatılamaz veya silinemez.

(8) Kullanıma kapatılan bir KEP hesabı yeniden tahsis edilemez. Kullanıma kapatılan

KEP hesabı, ancak hesap sahibinin talep etmesi ve kimlik tespitine ilişkin gerekli işlemleri yaptırması hâlinde yeniden kullanıma açılabilir.

Kayıtlı elektronik posta sisteminde yapılabilecek diğer işlemler

MADDE 14 – (1) KEPHS, KEP sistemi içerisinde bir elektronik iletinin gönderilmesi ve alınması dışında elektronik belgelerin saklanması, güvenli iletişim ve elektronik ortamda güvenilir üçüncü taraf hizmetleri gibi katma değerli hizmetler sunabilir.

Hukukî sonuçlar

MADDE 15 – (1) KEPHS'nin KEP sistemi üzerinden sunduğu hizmetlere ilişkin olarak oluşturduğu kayıtlar ile KEP delilleri senet hükmündedir ve aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılır.

(2) KEP hesabı kullanılarak gerçekleştirilen tüm işlemlere ilişkin hukukî sonuçlar hesap sahibi üzerinde doğar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yükümlülükler

KEPHS'nin yükümlülükleri

MADDE 16 – (1) KEPHS;

a) Sakla-ilet ve sakla-bildir çalışma modellerinin biri veya her ikisi ile hizmet vermekle,

b) Sunmakta olduğu hizmetler için, bu Yönetmelikte belirlenen kriterlere uygun olarak bu hizmetlerin gerektirdiği güvenlik seviyelerine uygun ve güvenilir bir kimlik doğrulama mekanizması tesis etmekle,

c) KEP hesabının kullanıma kapatılmasına ilişkin taleplerin alınması ve derhâl gerçekleştirilebilmesi için yedi gün yirmidört saat erişilebilir bir hizmeti sunmakla,

ç) KEP hesabının ve bu hesap üzerinden verilen hizmetlerin güvenliğini, gizliliğini ve bütünlüğünü sağlamakta,

d) Kişisel verilerin korunması için gerekli tedbirleri almakla,

e) KEP sisteminin tüm süreçlerine ilişkin günlük kayıtlarını güvenliğini, gizliliğini ve bütünlüğünü sağlayarak kayıt altına almakla,

f) KEP sisteminin tüm süreçlerinde oluşturulan KEP iletilerini ve KEP delillerini ilgili KEP hesabına anlaşılabilir ve okunabilir bir şekilde iletmekle, hesap sahibinin talebi hâlinde, KEP hesabına gelen iletilerin teslim alınmasına ilişkin bilgileri, alternatif iletişim kanalları üzerinden bildirmekle,

g) KEP hesabına bir web ara yüzü veya elektronik posta istemci programları üzerinden güvenli bir şekilde erişilebilmesini, iletilerin okunabilmesini ve gönderilebilmesini sağlamakta,

ğ) Hesap sahibinin önceden onayını almak kaydıyla kendisine ait bilgiler ile KEP hesabı bilgilerinden oluşan KEP rehberini tüm hesap sahipleri ve işlem yetkililerinin erişimine yedi gün yirmidört saat kesintisiz olarak açık tutmakla, kendi sistemleri üzerinde bulunan KEP hesaplarına ilişkin değişiklikleri ilgili KEP rehberine gerçek zamanlı olarak işleyerek güncellemekle ve diğer KEPHS'lerle birlikte KEP rehberini gerçek zamanlı olarak güncel tutmak için gerekli teknik altyapıyı kurmak ve işletmekle,

h) KEP hesabının kullanılmasını sağlayan ara yüzleri engelli kişilerin de erişimlerini sağlayacak şekilde Tebliğ'de belirtilen standartlara uygun olarak hazırlamakla,

ı) KEP sisteminin tüm süreçlerine ve işleyişine ilişkin bilgi, belge ve elektronik veriler ile, işlemlerin yapıldığı zamana ve işlemleri yapan kişiye veya kişilere ait bilgileri içeren kayıtları gizliliğini, bütünlüğünü ve erişilebilirliğini koruyarak en az yirmi yıl süreyle

saklamakla,

i) KEP hesabının ilk kullanımından önce hesap sahibini ve varsa işlem yetkilisini KEP sistemine ilişkin tüm süreçler hakkında bilgilendirmekle,

j) Sözleşmenin veya taahhütnamenin yenilenmemesi durumunda KEP hesabının kullanıma kapatılacağına ilişkin hesap sahibini ve işlem yetkilisini sözleşme veya taahhütname süresinin sona ermesinden üç ay önce uygun iletişim kanallarından en az birisi ile bilgilendirmekle,

k) KEP hesabının kapatılması sürecinde, herhangi bir mağduriyetin yaşanmamasını teminen gerekli tedbirleri almakla,

l) KEP sistemine ilişkin ana ve yedek sistemlerini Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde bulundurmamakla,

m) KEP sistemindeki tüm imzalama süreçlerinde ESHS'ler tarafından KEPHS için oluşturulan işlem sertifikasını kullanmakla,

n) Hesap sahibinin veya işlem yetkilisinin talep etmesi hâlinde KEP delillerinin gerçek zamanlı olarak doğrulanması hizmetini sunmakla, yükümlüdür.

Hesap sahibinin yükümlülükleri

MADDE 17 – (1) Hesap sahibi;

a) KEP hesabı başvurusu için gerekli olan bilgi ve belgeleri tam ve doğru olarak KEPHS'ye vermekle,

b) Başvurusunda KEP hesabını sadece alıcı veya hem alıcı hem gönderici olarak kullanacağını KEPHS'ye açıkça belirtmekle,

c) Başvurusunda sakla-ilet ve sakla-bildir çalışma modellerinden hangisi ile hizmet alacağını açıkça KEPHS'ye belirtmekle,

ç) KEP hesabı bilgilerinde olan değişiklikleri, KEPHS'ye derhâl bildirmekle,

d) KEPHS ile imzaladığı sözleşmede veya taahhütnamede belirtilen hüküm ve koşullara uygun hareket etmekle,

e) Kimlik doğrulama amacıyla kendisine verilen bilgileri korumakla, üçüncü kişilerle paylaşmamakla ve başkasına kullandırmamakla, yükümlüdür.

Kurumun yükümlülükleri

MADDE 18 – (1) Kurum;

a) KEPHS'lerin Kuruma başvuru sürecine ve faaliyet durumuna ilişkin bilgileri,

b) KEP sistemine ilişkin yaptığı çalışmalarla ve sektörün durumuyla ilgili hazırlayacağı yıllık durum raporunu,

internet sayfasında yayımlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Malî Hususlar

Kayıtlı elektronik posta sistemi ile ilgili ücretler

MADDE 19 – (1) KEPHS, sunduğu hizmetlere ilişkin ücretleri belirlemekte serbesttir. Ancak Kurum rekabetçi ortam gerekleri veya tüketici haklarının korunması amacıyla KEP sistemi ile ilgili hizmetlere ait tarifeler için ilgili Kurum mevzuatı çerçevesinde onaylama süreci işletebilir, ücretlere alt ve üst sınır getirebilir.

İdari ücret

MADDE 20 – (1) Kurum, KEPHS'den bir önceki yıla ait net satışlarının binde dördü (% 0,4) kadar idarî ücret alır. KEPHS bu ücretin tespit edilebilmesini teminen, sunmuş

olduğu hizmetler ile bu hizmetlere ilişkin hesapları ayrıştırır.

(2) İdari ücretin tamamı her takvim yılı Nisan ayının sonuna kadar Kuruma ödenir.

ALTINCI BÖLÜM **Faaliyetin Sona Ermesi**

Kurum tarafından kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısının faaliyetine son verilmesi

MADDE 21 – (1) KEPHS'nin faaliyetinin devamı sırasında başvuruda istenen bilgi ve belgelerde yer alan hususlardan birini veya birkaçını kaybettiğinin tespit edilmesi hâlinde KEPHS'ye bu eksikliğin giderilmesi için Kurum tarafından bir aya kadar süre verilir ve KEP sisteminin güvenliğinin tehlikeye düşmesi, alıcı ve gönderici haklarının yaygın ihlali, birlikte çalışabilirlik ilkelerine riayet edilmemesi gibi durumlarda bu süre içinde KEPHS'nin faaliyeti durdurulur. Verilen sürenin sonunda eksikliğin giderilmemesi hâlinde KEPHS'nin faaliyetine Kurum tarafından son verilir ve yetkilendirilmesi iptal edilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen faaliyete son verme hâllerinden birinin gerçekleşmesiyle faaliyete son verilen KEPHS, faaliyete son verme kararının tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde faaliyette bulunan herhangi bir KEPHS ile KEP hesaplarının, ilgili KEP delillerinin ve KEP sistemi kayıtlarının devri konusunda anlaşabilir. Kurum, taraflar arasında anlaşma sağlanmaması durumunda, faaliyete son verilen KEPHS'nin oluşturduğu KEP hesaplarının, ilgili KEP delillerinin ve KEP sistemi kayıtlarının anlaşma sağlanan KEPHS'ye devredilmesine karar verir. Faaliyete son verilen KEPHS ile faaliyette bulunan herhangi bir KEPHS arasında onbeş gün içinde anlaşma sağlanamaması durumunda Kurum, devir işleminin faaliyette olan herhangi bir KEPHS'ye yapılmasına re'sen karar verir. KEP hesaplarını, ilgili KEP delillerini ve KEP sistemi kayıtlarını devralan KEPHS gerekli işlemleri başlatır ve bir ay içinde bu işlemleri tamamlar. Kurum, uygun görmesi hâlinde, bir ayı geçmemek üzere ek süre verebilir.

(3) KEPHS, Kurumun faaliyete son verme kararının tebliğinden itibaren KEP hizmeti sunamaz.

(4) Faaliyete son verilen KEPHS, KEP sistemine ilişkin tüm bilgi ve belgeleri devralan KEPHS'ye devreder ve kendi işlem sertifikasını iptal ettirerek imza oluşturma verisini ve yedeklerini imha eder.

(5) Kurum, devir işleminin re'sen yapılacağı herhangi bir KEPHS'nin bulunmaması durumunda, faaliyete son verdiği KEPHS'nin oluşturduğu KEP hesaplarının kullanıma kapatılmasına karar verir. Faaliyete son verilen KEPHS bu işlemleri tamamladıktan sonra kendi işlem sertifikasını iptal ettirerek imza oluşturma verisini ve yedeklerini imha eder ve KEP sisteminin tüm süreçlerine ve işleyişine ilişkin bilgi, belge ve elektronik verileri en az yirmi yıl süreyle saklar.

(6) Kurum, KEP hesaplarının, ilgili KEP delillerinin ve KEP sistemi kayıtlarının devrine ilişkin kararı internet sayfasında yayımlar. Faaliyete son verilen KEPHS, devir işlemine ilişkin kararları hesap sahiplerine ve işlem yetkililerine duyurur ve internet sayfasında yayımlar.

Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısının faaliyetine son vermesi

MADDE 22 – (1) KEPHS faaliyetine son vereceği tarihten en az üç ay önce durumu Kuruma yazılı olarak bildirir. KEPHS, faaliyetine son verme kararının Kuruma bildirilmesinden itibaren KEP hesabı başvurusu kabul edemez.

(2) KEPHS bu maddenin birinci fıkrası uyarınca Kuruma yaptığı yazılı bildirimden sonra faaliyetine son verme kararını internet sayfasından yayımlar, hesap sahiplerine ve işlem yetkililerine bildirir.

(3) KEPHS mevcut KEP hesaplarını, ilgili KEP delillerini ve KEP sistemi kayıtlarını faaliyete son verme tarihinden bir ay öncesine kadar faaliyette bulunan herhangi bir

KEPHS'ye devredebilir. Faaliyetine son veren KEPHS devir hususunda Kurumu, hesap sahiplerini ve işlem yetkililerini bilgilendirir. KEP hesaplarını, ilgili KEP delillerini ve KEP sistemi kayıtlarını devralan KEPHS gerekli işlemleri başlatır ve bir ay içinde bu işlemleri tamamlar. Kurum, uygun görmesi hâlinde, bir ayı geçmemek üzere ek süre verebilir.

(4) Faaliyetine son veren KEPHS, KEP sistemine ilişkin tüm bilgi, belge ve elektronik verileri devralan KEPHS'ye devreder ve kendi işlem sertifikasını iptal ettirerek imza oluşturma verisini ve yedeklerini imha eder.

(5) Faaliyetine son verme tarihinden bir ay öncesine kadar devir işleminin gerçekleştirilememesi veya faaliyette bulunan herhangi bir KEPHS tarafından hizmet sağlanamaması durumunda, faaliyete son vermek isteyen KEPHS, hesap sahiplerini ve işlem yetkililerini bilgilendirerek KEP hesaplarını faaliyete son verme tarihinde kullanıma kapatır. Faaliyetine son veren KEPHS kullanıma kapatma işlemlerini tamamladıktan sonra kendi işlem sertifikasını iptal ettirerek imza oluşturma verisini ve yedeklerini imha eder ve KEP sisteminin tüm süreçlerine ve işleyişine ilişkin bilgi, belge ve elektronik verileri en az yirmi yıl süreyle saklar.

YEDİNCİ BÖLÜM

Teknik Hususlar ve Güvenlik

Güvenlik kriterleri

MADDE 23 – (1) KEPHS'nin ortakları, yöneticileri ve istihdam ettiği veya ettirdiği personeli; Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası almamış ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından hüküm giymemiş olmalıdır.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen kriterler, KEPHS'nin tüzel kişi ortaklarının yöneticileri için de aranır.

(3) KEPHS; bilgi güvenliği, veri tabanı yönetimi, bilgisayar ağları ve veri koruması gibi alanlarda yeterli kadar teknik personel istihdam eder veya ettirir. Teknik personel, konusunda yeterli meslekî deneyime sahip ya da ilgili alanlarda eğitim almış olmalıdır. KEPHS organizasyon şemasında istihdam ettiği veya ettirdiği tüm personelinin görev tanımını ve dağılımını gösterir.

(4) KEPHS; güvenli sistem ve cihazlar kullanır, bu sistem ve cihazlar ile bunların bulunduğu bina veya alanın korunmasını sağlar.

Kayıtlı elektronik posta rehberi

MADDE 24 – (1) KEP hesaplarına ilişkin bilgiler hesap sahibinin onayının alınması şartıyla KEP rehberinde yayımlanır.

(2) KEPHS'ler KEP rehberini gerçek zamanlı olarak günceller.

(3) KEPHS'ler KEP rehberini tüm KEP sisteminden hizmet alan tüm hesap sahipleri ile işlem yetkililerinin erişimine açık tutar.

(4) KEP rehberine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

Teknik hususlara ilişkin tebliğ

MADDE 25 – (1) KEP sisteminin tüm süreçlerine ve işleyişine, KEPHS'nin faaliyetleri için kullandığı sistemlere ve cihazlara, fizikî güvenliğe ve personeline ilişkin uyulması gereken teknik kriterler Tebliğ ile belirlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Denetim

MADDE 26 – (1) Kurum, KEPHS'lerin bu Yönetmeliğe uygun hizmet verip vermediğini iki yılda en az bir defa re'sen veya şikâyet üzerine 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 6 ncı ve 59 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca denetleyebilir veya denetletebilir.

İdari para cezaları

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmeliğe ve ilgili diğer mevzuata uygun hizmet vermeyen KEPHS'lere verilecek idarî para cezaları 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 9 uncu, 60 ıncı ve 61 inci maddelerine göre Kurum tarafından hazırlanan İdari Para Cezaları ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik çerçevesinde belirlenir.

Faaliyet raporu

MADDE 28 – (1) KEPHS, her yıl Ocak ayının sonuna kadar bir önceki yıla ilişkin Kuruma rapor verir. Rapor asgari aşağıdaki unsurları içerir;

- a) Oluşturulan KEP hesabı türleri ve sayıları,
- b) Kullanıma kapatılan KEP hesabı sayısı ve kullanıma kapatma nedenleri,
- c) KEPHS'nin geçmiş yıla ait malî durumunu gösterir bilgi ve belgeler,
- ç) Varsa kendisine devredilen KEP hesaplarına, ilgili KEP delillerine ve KEP sistemi kayıtlarına ilişkin bilgiler,
- d) KEPHS'nin bir sonraki yıla ait pazar öngörülleri,
- e) Kurum tarafından istenecek diğer bilgi ve belgeler.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 9 uncu maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi uyarınca başvuru sırasında henüz verileri MERSİS'e aktarılmamış ve işlemlerini uygulama üzerinden gerçekleştirmeyen ticaret sicil memurluklarına bağlı MERSİS No'su olmayan tüzel kişilerin kimlikleri KEPHS tarafından, Ticaret Sicil Memurluklarından alınacak Ticaret Sicil Tasdiknamesi veya Faaliyet Belgesi ile tespit edilir.

Kuruma başvuru

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) KEPHS olmak isteyenler 1/5/2012 tarihinden itibaren Kuruma başvuruda bulunabilir.

Yürürlük

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmelik 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

Başvuruda Sunulacak Bilgi ve Belgeler

KEPHS olmak isteyenler yapacakları başvuruda aşağıdaki bilgi ve belgeleri Kuruma sunar:

- 1) İletişim bilgileri: (Adı veya ünvanı ve tüm birimlerine ait iletişim bilgileri (adres, telefon, faks, elektronik posta adresi, internet adresi).
- 2) Şirket ile ilgili belgeler: Şirketin kuruluş Ticaret Sicil Gazetesi, vergi levhası, şirketin imza sirküleri, ticaret sicil belgesi ve şirketi temsile yetkili kişi veya kişilerin adli sicil kayıtları ve iletişim bilgileri.
- 3) Personel: Organizasyon şeması, istihdam ettiği kişilerin KEPHS personeli olduğunu gösterir sosyal güvenlik kuruluşundan alınmış belgeler, istihdam ettiği ve ettirdiği tüm personelin adli sicil kaydı olmadığına dair beyan belgesi ile teknik personelin özgeçmişi ve uzmanlığını ispatayan belgeleri.
- 4) ESHS tarafından adına üretilmiş işlem sertifikasının bir örneği.
- 5) KEP uygulama esasları.
- 6) Hizmet sözleşmesi: Hizmet alması durumunda, hizmet aldığı taraf ile imzaladığı sözleşmenin bir örneği.
- 7) Tebliğ ile istenilen bilgi ve belgeler.
- 8) Sözleşme veya Taahhütname: KEP hesabı almak isteyen başvuru sahibi ile imzalayacağı sözleşmenin veya taahhütnamenin bir örneği.

1.2.1. KAYITLI ELEKTRONİK POSTA SİSTEMİ İLE İLGİLİ SÜREÇLERE VE TEKNİK KRİTERLERE İLİŞKİN TEBLİĞ

R.Gazete Tarihi : 25/8/2011

R.Gazete Sayısı : 28036

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, kayıtlı elektronik posta sistemine ilişkin süreçleri ve teknik kriterleri detaylı olarak belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ; KEPHS'nin işleyişine, KEPHS'nin faaliyetleri için kullandığı sistem, cihaz ile fiziki güvenliğine, personeline ve hizmetlerine ilişkin teknik hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 21 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

Yönetmelik: Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik,

BS (British Standards): İngiliz standartlarını,

CWA (CEN Workshop Agreement): CEN Çalıştay Kararını,

EAL (Evaluation Assurance Level): Değerlendirme Garanti Düzeyini,

ETSI (European Telecommunications Standards Institute): Avrupa

Telekomünikasyon Standartları Enstitüsünü,

ETSI SR (ETSI Special Report): ETSI özel raporunu,

ETSI TS (ETSI Technical Specification): ETSI teknik özelliklerini,

FIPS PUB (Federal Information Processing Standards Publications): Federal Bilgi

İşleme Standartları Yayınlarını,

ISO/IEC (International Organisation for Standardization/International

Electrotechnical Committee): Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı/Uluslararası Elektroteknik Komitesini,

KEP: Kayıtlı elektronik postayı,

KEPHS: Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısını,

W3C (The World Wide Web Consortium): WWW konsorsiyumunu

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teknik Hususlar

Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısının işleyişi

MADDE 5 – (1) KEPHS, işleyişinin bütün aşamalarında ETSI TS 102 640 standardına uyar.

Algoritma ve parametreler

MADDE 6 – (1) KEPHS, elektronik imza, işlem sertifikası ve özetleme algoritmalarına ilişkin olarak 6/1/2005 tarih ve 25692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Elektronik İmza ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ”ın 6 ncı maddesinin (b) ve (c) bendinde yer alan şartlara uyar.

Kayıtlı elektronik posta uygulama esasları

MADDE 7 – (1) KEPHS; KEP uygulama esaslarını ETSI TS 102 640 standardına uygun olarak hazırlar.

(2) KEPHS, her KEP hesabı için en az 100 MB depolama alanı sunar. Gönderilen ve alınan orijinal iletilerin büyüklük sınırlaması 10 MB’nin altında olamaz. Depolama alanı dolduğunda KEPHS ilgili KEP hesabından orijinal ileti gönderilmesini engelleyebilir ancak ileti alınmasını engelleyemez.

Güvenlik kriterleri

MADDE 8 – (1) KEPHS, güvenlik kriterlerine ilişkin olarak;

- a) ETSI TS 102 640,
 - b) TS ISO/IEC 27001 veya ISO/IEC 27001,
 - c) BS 10012,
 - d) ISO/IEC 27031,
- standartlarına uyar.

Erişilebilirlik

MADDE 9 – (1) KEPHS, engelli kişilerin KEP sisteminden yararlanmalarını sağlamak amacıyla W3C’nin “Web erişilebilirlik girişim yönergesi” (Web Content Accessibility Guidelines)’ne uyar.

Belgeler

MADDE 10 – (1) KEPHS;

- a) TS ISO/IEC 27001 veya ISO/IEC 27001 standardına uygunluğunu,
 - b) Elektronik imza oluşturma araçlarının;
 - i. FIPS PUB 140-2’ye göre seviye 3 veya üzerinde olduğunu veya
 - ii. CWA 14167-2’de belirtilen kriterlere uygunluğunu veya
 - iii. CWA 14169 standardına uygun ve TS ISO/IEC 15408 (-1,-2,-3)’e veya ISO/IEC 15408 (-1,-2,-3)’e göre en az EAL4+ seviyesinde olduğunu
- yetkili kurum veya kuruluşlardan alınan belgelerle belgelendirir.
- (2) KEPHS, BS 10012 ve ISO/IEC 27031 standartlarına uygunluğunu Kuruma beyan eder.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

1.2.2. KAYITLI ELEKTRONİK POSTA REHBERİ VE KAYITLI ELEKTRONİK POSTA HESABI ADRESLERİNE İLİŞKİN TEBLİĞ

R.Gazete Tarihi : 16/5/2012
R.Gazete Sayısı : 28294

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ile Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, kayıtlı elektronik posta hesabı adreslerinin yapısına ve kayıtlı elektronik posta rehberinin oluşturulmasına, güncellenmesine, işletilmesine ve kullanılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ kayıtlı elektronik posta sistemini kuran ve işleten kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları ile bu sistemden hizmet alan tarafları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1525 inci maddesine dayanılarak hazırlanan 25/8/2011 tarihli ve 28036 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin altıncı fıkrası ile 24 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Gönderici: Orijinal iletinin göndericisi durumundaki hesap sahibini veya işlem yetkilisini,
- b) IETF RFC (Internet Engineering Task Force Request for Comments): İnternet mühendisliği görev grubu yorum talebini,
- c) İmza doğrulama verisi: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 3 üncü maddesinin (f) bendinde tanımlanan veriyi,
- ç) Hesap sahibi: Adına KEP hesabı tahsis edilen gerçek kişiyi veya kamu veya özel hukuk tüzel kişisini,
- d) KEP: Kayıtlı Elektronik Postayı,
- e) KEP Hesabı: Orijinal ileti gönderme ve alma ile KEP iletisi alma yeteneğine sahip KEP sisteminde oluşturulan elektronik posta hesabını,
- f) KEP Hesabı Adresi: KEP hesabına verilen adı,
- g) KEP Rehberi: KEP hesabı bilgilerinin doğruluğunun ve güncelliğinin sorgulanabilmesi amacıyla işletilen bilgi ve sorgu sistemini,
- ğ) KEPHS: Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısını,
- h) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,
- ı) Kurul Başkanı: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanını,
- i) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
- j) MERSİS: Ticaret sicili kayıtlarını da içeren, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen Merkezi Sicil Kayıt Sistemini,
- k) MERSİS No: MERSİS tarafından Ticaret Siciline kayıtlı tüzel kişilere verilen tekil numarayı,

l) Rehber kaydı: Her bir KEP hesabı için rehberde yer verilen ve bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan alanların bütünü,

m) Yönetmelik: 25/8/2011 tarihli ve 28036 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliği, ifade eder.

(2) Bu Tebliğde geçen, ancak yukarıda yer almayan tanımlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıtlı Elektronik Posta Rehberine İlişkin Esaslar

Kayıtlı elektronik posta rehber alanları

MADDE 5 – (1) KEP rehberinde yer alacak zorunlu ve isteğe bağlı alanlar;

a) Gerçek kişiler için;

Alanlar	Zorunlu(Z) / İsteğe Bağlı(İ)
KEP Hesabı Adresi	Z
T.C. Kimlik Numarası	Z
Adı	Z
Soyadı	Z
Hesap Sahibinin Hizmet Alma Şekli (gönderici ve alıcı ya da sadece alıcı)	İ
Unvan	İ
Cadde Adı/Numarası ve Ev Numarası	İ
İlçe	İ
Şehir	İ
İmza doğrulama verisi	İ
Telefon Numarası	İ

b) Tüzel kişiler için;

Alanlar	Zorunlu(Z) / İsteğe Bağlı(İ)
KEP Hesabı Adresi	Z
MERSİS No	Z
Tüzel Kişinin Tam Adı	Z
Ana Faaliyet Alanı	Z
Merkezinin Bulunduğu İl	Z
Adres Bilgileri	Z
İşlem Yetkilisinin/Yetkililerinin Adı ve Soyadı	İ
İşlem Yetkilisinin/Yetkililerinin Unvanı	İ

alanlarından oluşur.

(2) KEP rehberi sorgulamaları zorunlu veya isteğe bağlı rehber alanları kullanılarak gerçekleştirilir.

(3) 7 nci maddenin üçüncü fıkrasında düzenlenen koşul hariç gerçek kişilerin KEP rehber kaydı T.C. Kimlik Numarası alanı kullanılarak sorgulanamaz.

Kayıtlı elektronik posta rehberi

MADDE 6 – (1) KEPHS;

- a) Gerçek kişinin rehber kaydına, hesap sahibinin onayını alarak KEP rehberinde yer verir.
- b) Tüzel kişinin rehber kaydına, tüzel kişinin onayını almaksızın KEP rehberinde yer verir.
- c) Her KEP hesabı için sadece bir tane rehber kaydı oluşturur.
- ç) KEP rehberine ilişkin tüm bilgilerin gizliliğini, bütünlüğünü ve erişilebilirliğini sağlayarak ilgili mevzuat ile belirlenen süre boyunca saklar.
- d) KEP rehberine yetkisiz erişimleri engeller.

Kayıtlı elektronik posta rehberinin kullanılması

MADDE 7 – (1) Göndericiler, KEP rehberini, sadece hizmet aldığı KEPHS vasıtasıyla sorgulayabilir.

- (2) KEPHS, göndericiden gelen sorgu talebini derhal alarak;
 - a) Kendi KEP rehberinde sorgulama,
 - b) Diğer KEPHS'lerin rehberine iletme, sorgu sonucunu alma ve
 - c) Tüm sorgu sonuçlarını birleştirerek anlaşılabilir bir şekilde hesap sahibine sunma işlemlerini gerçekleştirir.

(3) KEPHS, bir rehber sorgusu sonucunda birden fazla kişiye ait kayıt bulması halinde sorgu sonucunu bildirmez ve sorgu sonucunun tek kişiye ait rehber kaydı veya kayıtlarına indirgenmesi için kullanıcıdan yeni rehber alanlarını girmesini ister. Sorgulanan gerçek bir kişinin rehber kaydı ise ve T.C. Kimlik Numarası hariç bütün rehber alanları ile sorgu sonucu bir tek gerçek kişiye indirgenemiyorsa, T.C. Kimlik Numarası alanı ile sorgulama devam ettirilir.

(4) KEPHS, kendisine diğer KEPHS tarafından bildirilen KEP hesabı adresi alanına ilişkin sorgu sonucunu ilgili göndericiye ilettikten sonra kendi sistemlerinden siler.

(5) KEPHS, kendisine gelen KEP rehber sorgusuna ilişkin sadece KEP hesabı adresi alanını sorgu sonucu olarak bildirir.

Kayıtlı elektronik posta rehberinin güncellenmesi

MADDE 8 – (1) Hesap sahibi, rehber kaydında meydana gelen değişiklikleri KEPHS'ye bildirir.

(2) KEPHS, rehber kaydında meydana gelen değişiklikleri dikkate alarak KEP rehberini derhal günceller.

(3) Rehber kaydı sadece ilgili KEPHS tarafından güncellenebilir.

Rehber kaydının silinmesi

MADDE 9 – (1) Rehber kaydının silinmesini isteyen gerçek kişiler bu taleplerini KEPHS'ye iletir. Bu talebin gereği KEPHS tarafından derhal yerine getirilir.

(2) Tüzel kişiler rehber kaydının silinmesi talebinde bulunamazlar.

(3) Gerçek ve tüzel kişilere ait kapanan KEP hesabına ilişkin rehber kaydı KEPHS tarafından derhal silinir.

Kayıtlı elektronik posta rehberlerinin birlikte çalışabilirliği

MADDE 10 – (1) Her KEPHS, kendi KEP rehberi ile diğer KEPHS'lerin KEP rehberlerinin birlikte çalışabilirliğini teminen gerekli tedbirleri alır.

(2) KEPHS, diğer KEPHS'den kendisine iletilen sorgu talebini derhal alarak kendi KEP rehberinde sorgular ve sonuçları doğru, eksiksiz ve anlaşılabilir bir şekilde sorguyu ileten

KEPHS'ye bildirir.

(3) İki KEPHS arasındaki rehber kayıtlarına ilişkin bir sorgu talebinin en geç 20 saniye içerisinde cevaplanması esastır. İhtiyaç duyulması halinde sorgu talebi başına en fazla 10 saniye daha ek süre kullanılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı Adreslerine İlişkin Esaslar

Kayıtlı elektronik posta hesabı adreslerinin yapısı

MADDE 11 – (1) KEP hesabı adreslerinin IETF RFC 2821'e ve IETF RFC 2822'ye uygun oluşturulması esastır.

(2) KEP hesabı adresleri "kullanıcı-tarafı@alan-adi-tarafı" formatında belirlenir.

(3) KEP hesabı adreslerindeki tüm alfabetik karakterler küçük olarak kullanılır.

(4) KEP hesabı adresinin "kullanıcı-tarafı"

a) Gerçek kişiler için;

"adı.soyadı.sayı"

formatında oluşturulur. "adı" ve "soyadı" alanları kişinin nüfus cüzdanı, pasaport, sürücü belgesi gibi kimlik yerine geçen geçerli resmi belgelerde yazıldığı haliyle kullanılır. Başvuru sahibinin birden fazla adının veya soyadının olması halinde, bitişik yazılmak üzere adlardan veya soyadlardan en az birinin açık şekilde verilmesi zorunludur. Başvuru sahibinin talep etmesi halinde kısaltılacak adın veya soyadın kimlik yerine geçen resmi belgeler ile uyumlu bir şekilde kısaltılması esastır. Belirlenen "adı.soyadı" isimli KEP hesabı adresi daha önce başka bir hesap sahibi adına oluşturulmuş ise hesap adının sonuna (.) ayırıcı konularak başvuru sahibinin belirleyebileceği ve daha önce "adı.soyadı" alanı aynı olan başka bir KEP hesabı adresinde kullanılmayan "sayı" alanı ilave edilir. "sayı" alanı 0-9 arasındaki rakamlar kullanılarak serbestçe belirlenir.

b) Tüzel kişiler için;

1) "MERSİS No",

2) "MERSİS No.X"

formatlarından biri ile oluşturulur. "X" alfa nümerik olacak şekilde isteğe bağlı olarak başvuru sahibi tarafından belirlenir.

(5) KEP hesabı adresinin "alan-adi-tarafı":

a) Gerçek kişiler için "hsY.kep.tr" formatında,

b) Tüzel kişiler için:

1) "hsY.kep.tr"

2) "TüzelKişiAdı.hsY.kep.tr"

formatlarından biri ile oluşturulur.

(6) "TüzelKişiAdı" alanı, tüzel kişinin MERSİS'de kayıtlı bilgileri ile uyumlu olmak şartıyla açık şekilde ya da kısaltma yapılarak belirlenir.

(7) "hs" KEPHS'yi ifade etmek üzere kullanılan kısaltmadır. "Y" ise, KEPHS'nin yetkilendirilme tarihine göre Kurum tarafından belirlenen ve sadece KEP hizmetlerinde kullanılacak alan adında yer almak üzere KEPHS'ye verilen 01-99 arasında bir sayıdır.

(8) Yetkilendirilme tarihi aynı olan birden fazla KEPHS olması halinde, "Y" sayısı KEPHS'lerin MERSİS'de kayıtlı isimlerinin alfabetik sırası esas alınarak verilir.

(9) KEPHS'ler "Y" sayısı için Kuruma talepte bulunamaz.

(10) Her KEPHS, Kurum tarafından kendisine verilen "Y" sayısını kullanarak aldığı "hsY.kep.tr" alan adını kendisine tahsis ettirdiğini Kuruma bildirir.

Kayıtlı elektronik posta sistem adreslerinin yapısı

MADDE 12 – (1) KEP sistem adresleri, KEP hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla sadece KEPHS'ler için oluşturulan adreslerdir.

(2) Gerçek ve tüzel kişilerin KEP hesabı adreslerinin yapısı için belirlenen kriterler KEP sistem adresleri için uygulanmayabilir.

(3) KEPHS sistem adresleri "S@hsY.kep.tr" formatında oluşturulur. "S", sunulacak hizmeti ifade eden bir ibareden oluşacak şekilde KEPHS tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Kayıtlı elektronik posta rehberinin ve hesabı adreslerinin devri

MADDE 13 – (1) KEPHS'nin, faaliyetine son vermesi veya Kurum tarafından faaliyetine son verilmesi halinde, KEP hesabı adreslerine ve KEP rehberine ilişkin devir işlemleri Yönetmeliğin 21 inci ve 22 nci maddeleri kapsamında gerçekleştirilir.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

2. SERMAYE PİYASASI KANUNU

Kanun Numarası : 6362

Kabul Tarihi : 6/12/2012

R.Gazete Tarihi : 30/12/2012

R.Gazete Sayısı : 28513

Kısaltmalar ve tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Aracı kurum: 37 nci maddenin birinci fıkrasındaki yatırım hizmet ve faaliyetlerinden (a), (b), (c), (e) ve (f) bentlerinde yer alanları münhasıran olmak üzere Kurul tarafından yetkilendirilen yatırım kuruluşunu,

b) Başlangıç sermayesi: Kayıtlı sermayeli anonim ortaklıkların sahip olmaları zorunlu olan asgari çıkarılmış sermayelerini,

c) Birlik: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğini,

ç) Borsa: Anonim şirket şeklinde kurulan, sermaye piyasası araçları, kambiyo ve kıymetli madenler ile kıymetli taşların ve Kurulca uygun görülen diğer sözleşmelerin, belgelerin ve kıymetlerin serbest rekabet şartları altında kolay ve güvenli bir şekilde alınıp satılabilmesini sağlamak ve oluşan fiyatları tespit ve ilan etmek üzere kendisi veya piyasa işleticisi tarafından işletilen ve/veya yönetilen, alım satım emirlerini sonuçlandıracak şekilde bir araya getiren veya bu emirlerin bir araya gelmesini kolaylaştıran, bu Kanuna uygun olarak yetkilendirilen ve düzenli faaliyet gösteren sistemleri ve pazar yerlerini,

d) Çıkarılmış sermaye: Kayıtlı sermayeli anonim ortaklıkların satışı yapılmış paylarını temsil eden sermayelerini,

e) Halka açık ortaklık: Payları halka arz edilmiş olan veya halka arz edilmiş sayılan anonim ortaklıkları,

f) Halka arz: Sermaye piyasası araçlarının satın alınması için her türlü yoldan yapılan genel bir çağrıyı ve bu çağrı devamında gerçekleştirilen satışı,

g) Halka arz eden: Sahip olduğu sermaye piyasası araçlarını halka arz etmek üzere Kurula başvuruda bulunan gerçek veya tüzel kişileri,

ğ) İhraç: Sermaye piyasası araçlarının ihraççılar tarafından çıkarılıp, halka arz edilerek veya halka arz edilmeksizin satışı,

h) İhraççı: Sermaye piyasası araçlarını ihraç eden, ihraç etmek üzere Kurula başvuruda bulunan veya sermaye piyasası araçları halka arz edilen tüzel kişileri ve bu Kanuna tabi yatırım fonlarını,

ı) İlgili Bakan: Başbakan tarafından görevlendirilen Bakanı,

i) İpotekli sermaye piyasası aracı: İpotek teminatlı menkul kıymetler, ipoteye dayalı menkul kıymetler, ipotek finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen pay dışındaki sermaye piyasası araçları ve konut finansmanından kaynaklanan alacaklara dayalı olarak veya bu alacakların teminatı altında ihraç edilen diğer sermaye piyasası araçlarını,

j) İzahname: İhraççının ve varsa garantörün finansal durum ve performansı ile geleceğe yönelik beklentilerine, faaliyetlerine, ihraç edilecek veya borsada işlem görecektir sermaye piyasası araçlarının özelliklerine ve bunlara bağlı hak ve risklere ilişkin olarak yatırımcıların bilinçli bir değerlendirme yapmasını sağlayacak nitelikteki tüm bilgileri içeren kamuyu aydınlatma belgesini,

k) Kamuyu Aydınlatma Platformu: Mevzuat uyarınca kamuya açıklanması gerekli olan bilgilerin elektronik imzalı olarak iletildiği ve kamuya duyurulduğu elektronik sistemi,

l) Kayıtlı sermaye: Anonim ortaklıkların, esas sözleşmelerinde hüküm bulunmak kaydıyla, yönetim kurulu kararı ile 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun esas sermayenin artırılmasına dair hükümlerine tabi olmaksızın pay çıkarabilecekleri azami miktarı gösteren, ticaret siciline tescil ve ilan edilmiş sermayelerini,

m) Kolektif yatırım kuruluşları: Yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarını,

n) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,

o) Menkul kıymetler: Para, çek, poliçe ve bono hariç olmak üzere;

1) Paylar, pay benzeri diğer kıymetler ile söz konusu paylara ilişkin depo sertifikalarını,

2) Borçlanma araçları veya menkul kıymetleştirilmiş varlık ve gelirlere dayalı borçlanma araçları ile söz konusu kıymetlere ilişkin depo sertifikalarını,

ö) Merkezî Karşı Taraf: Alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenerek takasın tamamlanmasını taahhüt eden merkezî takas kuruluşunu,

p) MKK: Sermaye piyasası araçlarının kaydıleştirilmesine ilişkin işlemleri gerçekleştirmek, kaydıleştirilen bu araçları ve bunlara bağlı hakları, elektronik ortamda, üyeler ve hak sahipleri itibarıyla kayden izlemek, merkezî saklamasını yapmak ve Kurul tarafından sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulmuş bulunan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz Merkezî Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketini,

r) Piyasa işleticisi: Borsayı veya borsanın piyasalarını yöneten ve/veya işleten anonim ortaklıkları,

s) Saklama hizmeti: Sermaye piyasası faaliyetleri sebebiyle veya emanetçi sıfatıyla veya idare etmek için veya teminat olarak veya her ne nam altında olursa olsun, sermaye piyasası faaliyetleriyle ilişkili olarak kayden veya fiziken tevdi veya teslim edilen sermaye piyasası araçlarına ilişkin hizmetleri,

ş) Sermaye piyasası araçları: Menkul kıymetler ve türev araçlar ile yatırım sözleşmeleri de dâhil olmak üzere Kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer sermaye piyasası araçlarını,

t) Sermaye piyasası kurumları: 35 inci maddede sayılan kurumları,

u) Türev araçlar: Aşağıda sayılan veya Kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer türev araçları:

1) Menkul kıymetleri satın alma veya satma veya birbirleri ile değiştirme hakkı veren türev araçları,

2) Değeri, bir menkul kıymet fiyatına veya getirisine; bir döviz fiyatına veya fiyat değişikliğine; faiz oranına veya orandaki değişikliğe; bir kıymetli maden veya kıymetli taş fiyatına veya fiyat değişikliğine; bir mal fiyatına veya fiyat değişikliğine; Kurulca uygun görülen kurumlarca yayınlanan istatistiklere veya bunlardaki değişikliğe; kredi riski transferi sağlayan, enerji fiyatları ve iklim değişkenleri gibi ölçüm değerleri olan ve bu sayılanlardan oluşturulan bir endeks seviyesine veya seviyedeki değişikliğe bağlı olan türev araçları, bu araçların türevlerini ve sayılan dayanak varlıkları birbirleri ile değiştirme hakkı veren türevleri,

3) Döviz ve kıymetli madenler ile Kurulca belirlenecek diğer varlıklar üzerine yapılacak kaldıraçlı işlemleri,

ü) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketini,

v) Yatırım kuruluşu: Aracı kurumlar ile yatırım hizmeti ve faaliyetinde bulunmak üzere kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumlarını ve bankaları,

y) YTM: Yatırım kuruluşlarının, yatırım hizmet ve faaliyetinden kaynaklanan nakit ödeme veya sermaye piyasası araçları teslim yükümlülüklerini yerine getirememeleri hâlinde, Kurulca bu Kanun çerçevesinde alınan tazmin kararını yerine getirmek amacıyla kurulmuş olan kamu tüzel kişiliğine sahip Yatırımcı Tazmin Merkezini,

ifade eder.

Sermaye piyasası araçlarının kaydileştirilmesi

MADDE 13 – (1) Sermaye piyasası araçlarının senede bağlanmaksızın elektronik ortamda kayden ihracı esastır. Kurul, kayden ihraç edilecek sermaye piyasası araçlarını ve kayden izlenecek hakları belirler; türleri ve ihraççıları itibarıyla kaydileştirmesine, kayıtların tutulmasına ve üyelik şartlarını kaybeden ihraççıların paylarının kayden izlenmesinin sona erdirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenler.

(2) Kaydi sermaye piyasası araçları, nama veya hamiline yazılı olmalarına bakılmaksızın isme açılmış hesaplarda izlenir. Kurul, sermaye piyasası aracının türüne ve ihraççısının veya MKK üyesinin niteliğine göre sermaye piyasası araçlarının hak sahibi ismine hesap açılmaksızın hesapların toplu olarak tutulmasına karar verebilir.

(3) Kaydi sermaye piyasası araçlarına ilişkin haklar, MKK tarafından izlenir. Kayıtlar, MKK tarafından oluşturulan elektronik ortamda, bu kuruluşun üyelerince tutulur.

(4) Kaydileştirilmesine karar verilen sermaye piyasası araçlarının Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde teslimi zorunludur. Teslim edilen sermaye piyasası araçları kendiliğinden hükümsüz hâle gelir. Teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları ise kaydileştirilme kararından sonra borsada işlem göremez, aracı kurumlarca bu sermaye piyasası araçlarının alım satımına aracılık edilemez ve katılma belgelerinin geri alımı yapılamaz. Kayden izlenmeye başladığı tarihi izleyen yedinci yılın sonuna kadar teslim edilmeyen sermaye piyasası araçları YTM'ye intikal eder. Bunların üzerindeki sınırlı aynı haklar kendiliğinden sona ermiş sayılır. Bunlar YTM'nin hesabına geçmesinden itibaren üç ay içinde satılır.

(5) Kayden izlenen sermaye piyasası araçları üzerindeki hakların üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesinde, MKK'ya yapılan bildirim tarihi esas alınır.

(6) Payların devrinin, 6102 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde ortaklıklar tarafından pay defterine kaydında, ilgililerin başvurusuna gerek kalmaksızın MKK nezdinde izlenen kayıtlar esas alınır.

(7) Kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli talepler münhasıran MKK'nın üyeleri tarafından yerine getirilir. İlgili kanunlar uyarınca elektronik ortamda tebligatı yapılan alacakların takip ve tahsiline ilişkin hükümler saklıdır.

Kurumsal yönetim ilkeleri

MADDE 17 – (1) Halka açık ortaklıklarda kurumsal yönetim ilkeleri ile kurumsal yönetim uyum raporlarının içeriğine, yayımlanmasına, ortaklıkların kurumsal yönetim ilkelerine uyumlarının derecelendirilmesine ve bağımsız yönetim kurulu üyeliklerine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir. Kurul bu yetkilerini halka açık şirketler arasında haksız rekabet ile sonuçlanmayacak şekilde ve eşit koşullardaki şirketlere eşit kuralların uygulanması prensibini göz önünde bulundurarak kullanır.

(2) Kurul, payları borsada işlem gören halka açık ortaklıkların, niteliklerine göre, kurumsal yönetim ilkelerine kısmen veya tamamen uymalarını zorunlu tutmaya, buna ilişkin usul ve esasları belirlemeye, verilen süre içinde uyum zorunluluğunun yerine getirilmemesi hâlinde uyum zorunluluğunun yerine getirilmesini sağlayacak kararları almaya ve buna ilişkin işlemleri resen yapmaya, herhangi bir süre vermemiş olsa dahi uyum zorunluluğuna aykırı işlemlerin hukuka aykırılığının tespiti veya iptali için her türlü teminattan muaf olarak ihtiyati tedbir istemeye, dava açmaya, açılan davada uyum zorunluluğunun yerine getirilmesi sonucunu doğuracak şekilde karar alınmasını istemeye, bu işlemlerin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(3) Halka açık ortaklıkların, ilişkili tarafları ile gerçekleştirecekleri Kurulca belirlenecek nitelikteki işlemlere başlamadan önce, yapılacak işlemin esaslarını belirleyen bir yönetim kurulu kararı almaları zorunludur. Söz konusu yönetim kurulu kararlarının uygulanabilmesi için bağımsız yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun onayı aranır.

Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun söz konusu işlemi onaylamaması hâlinde, bu durum işleme ilişkin yeterli bilgiyi içerecek şekilde kamuyu aydınlatma düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulur ve işlem genel kurul onayına sunulur. Söz konusu genel kurul toplantılarında, işlemin tarafları ve bunlarla ilişkili kişilerin oy kullanamayacakları bir oylamada karar alınır. Bu maddenin genel kurul toplantısında görüşülmesinde, toplantı nisabı aranmaz, oy hakkı bulunanların basit çoğunluğu ile karar alınır. Bu fıkra da belirtilen esaslara uygun olarak alınmayan yönetim kurulu ve genel kurul kararları geçerli sayılmaz.

(4) Halka açık ortaklıklar gerek bu maddede gerekse 6102 sayılı Kanunun 1524 üncü maddesinin birinci fıkrasında düzenlenmiş yükümlülüklerini MKK tarafından sağlanan elektronik ortam vasıtasıyla da yerine getirebilirler.

(5) Bu maddenin halka açık bankalar hakkında uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun uygun görüşü alınmak suretiyle belirlenir.

Genel kurul toplantılarına ilişkin esaslar

MADDE 29 – (1) Halka açık ortaklıklar genel kurullarını, toplantıya, esas sözleşmede gösterilen şekilde, ortaklığın internet sitesi ve Kamuyu Aydınlatma Platformu ile Kurulca belirlenen diğer yerlerde yayımlanan ilanla çağırarak zorundadırlar. Bu çağrı, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere, toplantı tarihinden en az üç hafta önce yapılır. Bu fıkra ya ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(2) Nama yazılı ihraç edilmiş olup borsada işlem gören paylar hakkında 6102 sayılı Kanunun 414 üncü maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz.

(3) Halka açık ortaklıkların genel kurul toplantılarında, ortaklık merkezinin yurt dışına taşınması ile bilanço zararlarının kapatılması için yükümlülük ve ikincil yükümlülük koyan kararlar hariç olmak üzere, bu Kanunda veya esas sözleşmelerinde açıkça oran belirtilmek suretiyle daha ağır nisaplar öngörülmediği takdirde, 6102 sayılı Kanunun 418 inci maddesi uygulanır. Esas sözleşmelerde, 6102 sayılı Kanundaki hükmün içeriği yazılmaksızın yalnızca 6102 sayılı Kanuna veya ilgili madde numarasına atıf yapılmış olması aksine hüküm sayılmaz. Altıncı fıkra hükmü saklıdır.

(4) Halka açık ortaklıkların genel kurullarında gündeme bağlılık ilkesine uyulmaksızın Kurulun görüşülmesini veya ortaklara duyurulmasını istediği hususların genel kurul gündemine alınması zorunludur.

(5) 6102 sayılı Kanunun 411 inci maddesinde azlığa tanınmış bulunan gündeme madde ekletme hakkı, halka açık ortaklıklarda gündem maddelerine ilişkin karar taslaklarının görüşmeye sunulmasını da kapsar.

(6) Halka açık ortaklıklarda yeni pay alma haklarının kısıtlanmasına, kayıtlı sermaye sisteminde yönetim kuruluna yeni pay alma haklarını kısıtlama yetkisinin verilmesine, sermaye azaltımına ve 23 üncü maddenin birinci fıkrasına göre belirlenen önemli nitelikteki işlemlere ilişkin kararların genel kurulca kabul edilebilmesi için, esas sözleşmelerinde açıkça oran belirtilmek suretiyle daha ağır nisaplar öngörülmediği takdirde, toplantı nisabı aranmaksızın, ortaklık genel kuruluna katılan oy hakkını haiz payların üçte ikisinin olumlu oy vermesi şartı aranır. Ancak, toplantıda sermayeyi temsil eden oy hakkını haiz payların en az yarısının hazır bulunması hâlinde, esas sözleşmede açıkça daha ağır nisaplar öngörülmedikçe, toplantıya katılan oy hakkını haiz payların çoğunluğu ile karar alınır. Bu işlemlerde, 6102 sayılı Kanunun 436 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre taraf olan ortaklar bu işlemlerin onaylanacağı genel kurul toplantılarında oy kullanamazlar. Bu fıkra da belirtilen nisapları hafifleten esas sözleşme hükümleri geçersizdir.

Genel kurul toplantısına katılım ve oy kullanma

MADDE 30 – (1) Halka açık ortaklık genel kuruluna katılma ve oy kullanma hakkı, pay sahibinin paylarını herhangi bir kuruluş nezdinde depo etmesi şartına bağlanamaz.

(2) Payları kayden izlenen halka açık ortaklıkların genel kurul toplantılarına, yönetim kurulu tarafından MKK'dan sağlanan pay sahipleri listesi dikkate alınarak oluşturulan hazır

bulunanlar listesinde adı yer alan pay sahipleri katılabilir. Bu listede adı bulunan hak sahipleri kimlik göstererek genel kurula katılırlar. Söz konusu listenin genel kurul toplantı tarihinden azami kaç gün önceki pay sahiplerinden oluşacağını ve/veya gereğinde pay sahipleri ile temsilcilerinin toplantıya katılacaklarını bu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen elektronik ortam üzerinden MKK'ya bildirmelerine ilişkin esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.

(3) Payları kayden izlenmeyen halka açık ortaklıkların genel kurul toplantılarına katılma hakkı olan pay sahiplerinin tespitinde, 6102 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(4) Halka açık ortaklıkların genel kurullarında oy kullanma hakkına sahip olanlar, bu haklarını vekil tayin ettikleri kişiler aracılığıyla da kullanabilirler. Ancak, payları kayden izlenmeyen halka açık ortaklıklarda hamiline yazılı payların zilyetliğinin devri veya bunlara mutasarrıf olduğunu gösteren belgelerin temlik yoluyla da, genel hükümler çerçevesinde oy kullanılabilir. Saklama hizmeti sunanların, saklama hizmeti sundukları paylara ilişkin oy haklarını vekil sıfatıyla kullanmaları hâlinde de bu fıkra hükmü uygulanır. Çağrı yoluyla vekâlet toplanmasına ve vekâleten oy kullanmaya ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir. 6102 sayılı Kanunun 428 inci maddesi bu Kanun kapsamında uygulanmaz.

(5) Payları kayden izlenen anonim ortaklık genel kurullarına elektronik ortamda katılım, MKK tarafından sağlanan elektronik ortam üzerinden gerçekleştirilir.

Merkezî Kayıt Kuruluşu

MADDE 81 – (1) Merkezî Kayıt Kuruluşu, sermaye piyasası araçlarının kaydedilmesine ilişkin işlemleri gerçekleştirmek, kaydedilen bu araçları ve bunlara bağlı hakları, elektronik ortamda, üyeler ve hak sahipleri itibarıyla kayden izlemek, bu araçların merkezî saklamasını yapmak üzere kurulmuş, özel hukuk tüzel kişiliğini haiz anonim şirkettir.

(2) MKK'nın kuruluş, faaliyet, üyelik, çalışma ve denetim esasları, gelirleri ve kâr payı dağıtım esasları Kurul tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

(3) MKK, birinci fıkra da yer alan görevlerin yanı sıra aşağıda sayılan faaliyetleri de yerine getirir:

a) 6102 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuatta yer alan kurumsal yönetim ilkelerine şirketlerin uyumunu sağlamaya yönelik olarak şirketler ile ortaklarının ve yatırımcılarının iletişiminin sağlanabileceği elektronik bir platform oluşturmak

b) Sermaye piyasalarına ilişkin verilerin tek bir noktada toplanmasını sağlamaya yönelik elektronik bir veri bankası oluşturmak, Kurulun belirleyeceği ilkeler çerçevesinde verilerin kullanımını sağlamak

c) Kurul tarafından sermaye piyasası ve ilgili mevzuat çerçevesinde verilen diğer görevleri ve düzenlemelerin gerektirdiği işlemleri yapmak

ç) İlgili mevzuata göre yetkilendirilmek kaydıyla, lisanslı depolar tarafından düzenlenen ürün senetlerinin kaydedilmesine, bunların ve bunlara bağlı hakların elektronik ortamda kayden izlenmesine ilişkin işlemleri yürütmek ve bunlara ilişkin platform oluşturmak

(4) Kurul tarafından çıkarılan düzenlemeler çerçevesinde MKK, iş ve işlemleri ile ilgili olarak gerekli gördüğü hususlarda üyelerinden bilgi ve belge istemeye ve inceleme yapmaya yetkilidir. Üyeler, MKK'nın görev alanına giren hususlarda özel mevzuatında yer alan hükümlere dayanarak bilgi vermekten imtina edemezler.

(5) MKK ve üyeleri, kayıtların yanlış tutulmasından dolayı hak sahiplerinin uğrayacağı zararlardan kusurları oranında sorumludur.

(6) Kurul, MKK'nın gözetim ve denetim merciidir. Kurul, sermaye piyasası araçlarının kayden izlenmesi ile gerekli gördüğü diğer hususların yerine getirilmesini, her türlü bilgi ve belgenin yazılı ya da elektronik ortamda, talebi üzerine veya düzenli olarak gönderilmesini MKK ile bu kuruluşun üyelerinden isteyebilir.

Denetim faaliyetinin icrası

MADDE 89 – (1) Denetim, bu Kanun kapsamındaki tüm kurum ve kuruluş ile ilgili diğer gerçek ve tüzel kişilerin bu Kanun ve ilgili diğer mevzuatın sermaye piyasasına ilişkin hükümleriyle ilgili faaliyet ve işlemlerini kapsar. Denetimle görevlendirilen personel, ilgili gerçek ve tüzel kişilerden bu Kanun ve ilgili diğer mevzuatın sermaye piyasasına ilişkin hükümleriyle ilgili görecekları bilgi ve belgeleri istemeye, bunların vergi ile ilgili kayıtları dâhil olmak üzere tüm defter ve belgeleri ile elektronik ortamda tutulanlar dâhil tüm kayıtlar ve sair bilgi ihtiva eden vasıtaları, bilgi sistemlerini incelemeye, bunlara erişimin sağlanmasını istemeye ve bunların örneklerini almaya, işlem ve hesaplarını denetlemeye, ilgililerden yazılı ve sözlü bilgi almaya, gerekli tutanakları düzenlemeye yetkilidir.

(2) İlgililer, denetim ile görevlendirilenlerin birinci fıkrada sayılan isteklerini yerine getirmekle ve tutanakları imzalamakla yükümlüdürler. İmzadan imtina edilmesi hâlinde bunun sebepleri tutanakta açıkça belirtilir.

(3) Kurul Başkanının talepte bulunması ve sulh ceza hâkiminin kararı üzerine gerekli yerlerde kolluk yardımı ile arama yapılabilir. Aramada bulunan ve incelenmesine lüzum görülen defterler ve belgeler ayrıntılı bir tutanakla tespit olunur ve yerinde incelemenin mümkün olmadığı hâllerde, muhafaza altına alınarak inceleme yapanın çalıştığı yere sevk edilir.

İzinsiz sermaye piyasası faaliyetinde uygulanacak tedbirler

MADDE 99 – (1) Kurul, izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin durdurulması için gerekli her türlü tedbiri almaya, her türlü hukuki ve cezai sorumluluk saklı kalmak kaydıyla, izinsiz sermaye piyasası faaliyet ve işlemlerinin doğurduğu sonuçların iptali ve nakit ya da sermaye piyasası araçlarının hak sahiplerine iadesi için tespit tarihlerinden itibaren bir yıl ve her hâlde vukuu tarihlerinden itibaren beş yıl içinde dava açmaya yetkilidir.

(2) İzinsiz sermaye piyasası faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişiler ile Kurulca bu konuda sorumluluğu tespit edilen ortak ve yöneticiler hakkında, söz konusu faaliyetlerden doğan zararın kesinleşmiş olması şartı aranmaksızın, 96 ncı maddenin ikinci fıkrası kıyasen uygulanır.

(3) İzinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin, internet aracılığı ile yürütüldüğü tespit edildiğinde; içerik ve yer sağlayıcılarının yurt içinde olması hâlinde, erişimin engellenmesine ilgili mevzuat uyarınca Kurul tarafından yapılan başvuru üzerine mahkemelerce karar verilir. İçerik ve yer sağlayıcılarının yurt dışında bulunması hâlinde, Kurulun başvurusu üzerine Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu erişimi engeller.

Bilgi ve belge vermeme, denetimin engellenmesi

MADDE 111 – (1) Kurul veya bu Kanuna göre görevlendirilenler tarafından istenen bilgi, belge ve elektronik ortamda tutulanlar dâhil kayıtları hiç veya istenen şekilde vermeyen kişi bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kurul veya bu Kanuna göre görevlendirilen kişilerin görevlerini yapmalarını engelleyen kişi altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu engelleme sırasında görevli kişilere karşı cebir veya tehdit kullanılmış olması hâlinde ayrıca 5237 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre cezaya hükmolunur.

Yasal defterlerde, muhasebe kayıtlarında ve finansal tablo ve raporlarda usulsüzlük

MADDE 112 – (1) Kasıtlı olarak;

a) Kanunen tutmakla yükümlü oldukları defter ve kayıtları usulüne uygun tutmayanlar,

b) Saklamakla yükümlü oldukları defter ve belgeleri kanuni süresince saklamayanlar,

altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

(2) Kasıtlı olarak;

a) Finansal tablo ve raporları gerçeği yansıtmayan şekilde düzenleyenler,

b) Gerçeğe aykırı hesap açanlar,

c) Kayıtlarda her türlü muhasebe hilesi yapanlar,

ç) Yanlış veya yanıltıcı bağımsız denetim ve değerlendirme raporu düzenleyenler ile düzenlenmesini sağlayan ihraççıların sorumlu yönetim kurulu üyeleri veya sorumlu yöneticileri,

5237 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre cezalandırılır. Ancak, özel belgede sahtecilik suçundan dolayı cezaya hükmedebilmek için, sahte belgenin kullanılmış olması şartı aranmaz.

(3) Yatırım kuruluşları ile bu Kanunun Üçüncü Kısmının Dördüncü Bölümünde yer alan kurumlar, 5237 sayılı Kanunun 244 üncü maddesinde tanımlanan sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme suçu açısından banka veya kredi kurumu sayılır.

Kurul Karar Organının çalışma esasları

MADDE 123 – (1) Kurul Karar Organının, en az iki haftada bir defa olmak üzere, gerekli hâllerde gündemli olarak toplanması esastır. Kurul Başkanı tarafından belirlenen toplantı gündeminde yer alan öneri yazıları ve ekleri toplantı tarihinden üç gün önce üyelere ulaştırılır, toplantıya katılan üyelerin çoğunluğunun kabulü şartıyla toplantı gündeminde yer almayan hususlar da Kurul toplantısında görüşülebilir. Böyle bir durumda verilen karar bir tutanak ile tespit edilir. Kurul toplantıları Kurul merkez ve temsilcilikleri ile Kurul tarafından kararlaştırılmak üzere yurt içinde başka merkezlerde de yapılabilir. Geçerli mazereti olmayan tüm üyelerin katılımı ile gündemsiz toplantı yapılması, Kurul toplantılarına mesafeli katılım ve toplantılara ilişkin sair hususlar Kurul tarafından çıkarılacak bir iç yönetmelik ile belirlenir. Kurul Karar Organı, üyelerin talebi hâlinde Kurul merkezi dışında Kurul temsilciliklerini de ilgili üyenin daimi çalışma yeri olarak belirleyebilir.

(2) Görev, izin ve hastalık gibi geçerli mazereti olmaksızın bir takvim yılında toplam beş toplantıya katılmayan Kurul üyesi üyelikten çekilmiş sayılır. Bu durum, Kurul kararı ile tespit edilir ve ilgili Bakana bildirilir.

(3) Kurul Karar Organı, en az beş üye ile toplanır ve en az dört üyenin aynı yöndeki oyuyla karar alır. Üyeler çekimser oy kullanamaz. Oyların eşitliği hâlinde Başkanın, Başkanın yokluğunda İkinci Başkanın oyu doğrultusunda karar alınmış sayılır.

(4) Kurul Başkan ve üyeleri kendisi, eşi, evlatlıkları ve üçüncü derece dâhil kan ve ikinci derece dâhil kayın hısımlarıyla ilgili konularda müzakere ve oylamaya katılamazlar. Bu durum karar metninde ayrıca belirtilir.

(5) Kurul Karar Organının toplantılarının gizliliği esastır. İhtiyaç duyulması hâlinde görüşlerinden yararlanılmak üzere Kurul personeli ve Kurul Karar Organı tarafından toplantıya katılmasında fayda görülen Kurul dışından kişiler Kurul Karar Organı toplantısına davet edilebilir. Ancak, Kurul kararları toplantıya dışarıdan katılanların yanında alınamaz.

(6) Bu Kanunda öngörülen hükümler saklı kalmak üzere, Kurul Karar Organı, yayımlanması ülke ekonomisi ve kamu düzeni açısından sakıncalı görülenler dışındaki kararlarını internet ortamı başta olmak üzere uygun vasıtalarla kamuoyuna duyurur.

(7) Kurul üyeleri ile Kurul personelinin uyacakları mesleki ve etik ilkeler ile Kurul Karar Organının çalışma usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlar Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kurulun görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 128 – (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bu Kanun ile verilen görevler ile bu Kanunun emrettiği uygulamaların yerine getirilmesini ve öngörülen neticelerin sağlanmasını teminen gerekli olan iş ve işlemleri yapmak

b) Kamunun zamanında, yeterli ve doğru olarak aydınlatılmasını sağlamak amacıyla genel ve özel nitelikte kararlar almak

c) Bu Kanun kapsamına giren kurum ve ortaklıkların bağımsız denetim, derecelendirme, değerlendirme ve bilgi sistemleri denetimi faaliyetine ilişkin şartları ve çalışma esaslarını belirlemek ve bu şartları taşıyanları listeler hâlinde ilan etmek

ç) Finansal istikrar ve ulusal veya uluslararası mevzuatın gereklerinin sağlanması amacıyla diğer finansal düzenleyici ve denetleyici kurumlarla her türlü iş birliğini yapmak ve bilgi alışverişinde bulunmak

d) Sermaye piyasalarında düzenleme ve denetimle yetkili muadili yabancı kurumlar ile sermaye piyasalarıyla ilgili olarak karşılıklılık ve mesleki sırrın korunması ilkeleri çerçevesinde karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmasına ve belge taleplerinin karşılanmasına, yabancı ülkelerdeki sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kuruluşların Türkiye'deki merkez, şube veya ortaklıkları ile yazılı bir sözleşme çerçevesinde dışarıdan hizmet aldıkları kurumlarda denetim yapılmasına ve gerekli idari tedbirlerin alınmasına, bu kapsamda yürütülecek faaliyetlere ilişkin masrafların paylaşımına yönelik ikili veya çok taraflı mutabakat zabıtları imzalamak ve sermaye piyasalarıyla ilgili her türlü iş birliğini yapmak

e) Sermaye piyasasının gelişmesini teminen yeni sermaye piyasası kurumlarına ve araçlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemek ve bunları denetlemek

f) Halka açık ortaklıklarda görev alacaklar, sermaye piyasası kurumlarının yönetici ve diğer çalışanlarının mesleki eğitimi, mesleki yeterliliği ve mesleki ehliyetlerini gösterir sertifika verilmesine ilişkin esasları belirlemek, bu amaçlarla merkez veya şirket kurmak ve bunların faaliyet usul ve esaslarını belirlemek

g) Sermaye piyasasında yatırımcı ve tasarruf sahiplerine yönelik olarak yatırım tavsiyesinde bulunacak kişiler ve kuruluşların uyacakları ilke ve esasları belirlemek

ğ) Kamuyu Aydınlatma Platformunun işletim ve çalışma esasları ile bu Kanun kapsamında Kurula yapılacak bildirim ve başvuruların usul ve esaslarını belirlemek

h) Sermaye piyasası kurumlarının, halka açık şirketlerin, borsaların ve öz düzenleyici kuruluşların bilgi sistemlerinin işletimine ve bu Kanun çerçevesindeki denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek

ı) Yerli veya yabancı akademisyen veya uygulamacılardan oluşan çalışma gruplarına veya kişilere, mevcut veya gelecekteki düzenleme tercihlerinde esas teşkil etmek üzere sermaye piyasalarına ilişkin ulusal veya uluslararası nitelikli bilimsel araştırmalar yaptırmak

i) Kurulun üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlar, mali, iktisadi ve mesleki teşekküller ile Türkiye'nin doğrudan üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşların çalışmalarına katılmak, bu kuruluşlarla ortak projeler geliştirmek ve projelerine katkıda bulunmak

j) Kurulun görev alanı ile ilgili uluslararası kuruluşlara, mali, iktisadi ve mesleki teşekküllere üye olmak

k) **(Ek: 12/7/2013-6495/57 md.)** Halka açık ortaklıkların yönetim kurullarında, yönetim kurulu üyelerinin tamamının veya bir kısmının görev süresinin dolması veya üyeliklerinin boşalması sebebiyle yönetim kurulu toplantı yeter sayısının sağlanamaması ve görev süresi dolan veya üyeliği boşalan yönetim kurulu üyelerinin yerlerine görev sürelerinin bitimini veya üyeliğin boşalmasını takip eden 30 gün içinde yeni yönetim kurulu üyelerini seçmek üzere genel kurulun toplanamaması veya genel kurulda yeter sayıda yönetim kurulu üyesinin seçilememesi durumunda, Kurul, yerlerine halka açık ortaklık genel kurulunca yeni üyeler seçilinceye veya Kurulca başka üyeler atanıncaya kadar görev yapmak üzere yönetim kurulu toplantı yeter sayısını sağlayacak asgari sayıda, Kurulun kurumsal yönetim ilkelerinde sayılan

bağımsızlık kriterlerini sağlayan yönetim kurulu üyelerini resen atar. Görev süresinin dolması nedeniyle boşalan halka açık ortaklık yönetim kurulu üyeliklerine Kurulca atamalar yapılincaya kadar, görev süresi dolan yönetim kurulu üyeleri görevlerine devam eder. Kurulca yapılan resen atama sonucunda geriye kalan boş üyelikler için, kurumsal yönetim ilkelerinde sayılan bağımsızlık kriterlerini sağlayan, boş üye sayısının 3 katı kadar kişiyi halka açık ortaklığın ortaklarından aday göstermelerini talep eder. Kurul bu talebini ortakların halka açık ortaklıkta sahip olduğu pay oranlarını dikkate alarak belirler ve bu bentteki esaslara uygun olarak atama yapar. Olağan genel kurul toplantısını kanuni süresi içinde üst üste iki hesap dönemi içinde yapmayan ve yönetim kurulu üyeleri kısmen veya tamamen Kurulca yukarıdaki fıkralar uyarınca atanmış halka açık ortaklıklarda genel kurulun yetkileri YTM tarafından kullanılabilir. Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(2) Kurul, yetkilerini, düzenleyici işlemler tesis ederek ve özel nitelikli kararlar olarak kullanır. Kurul, kararlarının Resmî Gazete’de veya internet ortamı dâhil uygun vasıtalarla yayımlanmasına karar verebilir. Düzenleyici işlem niteliğindeki yönetmelik ve tebliğler Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konur.

(3) Kurul, yabancı ülkelerin sermaye piyasalarında düzenleme ve denetime yetkili muadili kuruluşlardan aldığı bilgi ve belgeleri, yargı organlarının talebi veya diğer suç teşkil eden konuların kovuşturulması hâlleri hariç, bu kuruluşlarla ilgili mevzuata göre imzalanacak mutabakat zaptı çerçevesinde ilgili mercilere intikal ettirebilir ve kullanabilir.

(4) Kurul Başkanlık teşkilatı, görevlerinin yerine getirilmesinde bakanlıklardan, ilgili resmî ve özel kuruluşlar ve kişilerden görüş ve bilgi isteyebilir. Bunlar söz konusu isteğe cevap vermek ve Kurulun görevlilerine gereken kolaylığı göstermekle yükümlüdürler. Kurul, kanunen başka merciler tarafından takibi gereken hususları ilgili mercilere intikal ettirir.

Şeffaflık ve hesap verebilirlik

MADDE 129 – (1) Yıllık faaliyet raporu, raporun ait olduğu dönemi izleyen yılın haziran ayı sonuna kadar Kurulun internet sitesinde yayınlanır ve ilgili Bakana gönderilir. Kurul, faaliyetleriyle ilgili olarak yılda en az bir defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonuna bilgi verir.

(2) Kurul, ilgili Bakanlığın gerekli gördüğü hâllerde Bakanlar Kuruluna bilgi verir.

(3) Kurul tarafından yapılan düzenlemeler, değişiklikleri de içerecek şekilde sürekli olarak güncellenmek suretiyle Kurulun internet sayfasında yayınlanır.

(4) Kurulca hazırlanacak süreli raporların biçim ve içerikleri ile usul ve esasları Kurulca belirlenir.

**2.1. BİLGİ, BELGE VE AÇIKLAMALARIN ELEKTRONİK ORTAMDA İMZALANARAK
KAMUYU AYDINLATMA PLATFORMUNA
GÖNDERİLMESİNE İLİŞKİN ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ
(Seri: VIII, NO: 61)**

**R.Gazete Tarihi : 30/5/2009
R.Gazete Sayısı : 27243**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Dayanak, Tanımlar**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı,

a) **(Değişik:RG-1/4/2011-27892)** Sermaye piyasası araçları Borsa'da işlem gören ortaklıklar, aracı kurumlar ve yatırım fonları ile borsa yatırım fonlarının kurucuları tarafından bu Tebliğ kapsamındaki her türlü bilgi, belge ve açıklamanın elektronik ortamda imzalanması ve Kamuyu Aydınlatma Platformu'na,

b) Bağımsız denetim kuruluşlarınca düzenlenen bağımsız denetim raporlarının elektronik ortamda hazırlanarak imzalanmasına ve ortaklıklar, aracı kurumlar ve fonlara elektronik ortamda gönderilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 6, 16, 16/A ve 38 inci maddeleri ile 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (u) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (Değişik:RG-17/12/2010-27788)

(1) Bu Tebliğde geçen;

a) 5070 sayılı Kanun: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nu,

b) Borsa: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nı,

c) Elektronik İmza: 5070 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde tanımlanan güvenli elektronik imzayı,

ç) Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı: 5070 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen elektronik sertifika hizmet sağlayıcısını,

d) Elektronik Sertifika: 5070 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen nitelikli elektronik sertifikayı,

e) **(Değişik:RG-1/4/2011-27892)** Fon: Yatırım fonlarını ve borsa yatırım fonlarını,

f) İmza Sahibi: Bildirimlerini elektronik imzalı olarak göndermek zorunda olan ortaklıklar, aracı kurumlar ve fon kurucuları ile bağımsız denetim kuruluşlarının yönetim kurulları tarafından yetkili kılınan ve elektronik imza oluşturmak amacıyla, bir güvenli elektronik imza oluşturma aracını kullanan gerçek kişiyi ve bağımsız denetim kuruluşlarında sorumlu ortak başdenetçiyi,

g) Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP): Sermaye piyasası ve Borsa mevzuatı uyarınca kamuya açıklanması gerekli bildirimlerin elektronik imzalı olarak iletildiği ve kamuya duyurulduğu elektronik sistemi,

ğ) Kanun: 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nu,

h) Kurul: Sermaye Piyasası Kurulu'nu,
i) Ortaklık: Sermaye piyasası araçları Borsa'da işlem gören anonim ortaklıkları,
i) Zorunlu Haller: Yangın, doğal afetler, harp hali, terör faaliyetleri, ortaklık faaliyetlerinin sürdürülebilmesini önemli ölçüde etkileyebilecek diğer gelişmeler, genel ağ bağlantısında meydana gelen önlenemeyen teknik aksaklıklar, ortaklık bilgi işlem sisteminin ortaklığa isnat edilemeyen nedenlerle işlevsiz kalması ve bu gibi halleri ifade eder.

(2) Elektronik veri, imza oluşturma verisi, güvenli elektronik imza oluşturma aracı, imza doğrulama verisi, güvenli elektronik imza doğrulama aracı ve zaman damgası, 5070 sayılı Kanunun 3 üncü, 6 ncı ve 7 nci maddelerindeki anlamlarıyla kullanılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik İmzanın Kullanım Alanları ve Hukuki Sonucu

Elektronik imzanın kullanım alanları

MADDE 4 – (1) (Değişik:RG-17/12/2010-27788) Aşağıda belirtilen ve elektronik veri olarak hazırlanan bildirimlerde, güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan elektronik imza kullanılır.

- a) Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca gönderilmesi gereken finansal raporlar ve bağımsız denetim raporları,
- b) Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri uyarınca gönderilmesi gereken özel durum açıklamaları,
- c) Kurul düzenlemeleri uyarınca hazırlanan izahname, sirküler ve diğer duyuru metinleri,
- ç) Kurulun yatırım ortaklıklarına ve fonlara ilişkin düzenlemeleri uyarınca yapılması gereken bildirimler,
- d) Ortaklıkların genel kurul toplantı tutanakları ve hazırlanmış cetvelleri,
- e) Ortaklıkların esas sözleşmeleri ve fonların içtüzükleri,
- f) Kurul ve/veya Borsa tarafından belirlenen ve elektronik veri olarak düzenlenmesi istenen diğer bildirimler.

(2) **(Değişik:RG-17/12/2010-27788)** Yukarıda belirtilen bildirimler, ortaklıklar, aracı kurumlar ve fon kurucuları tarafından Kurul ve/veya Borsa tarafından belirlenen biçim, içerik ve süreye uygun şekilde elektronik imza ile imzalanarak elektronik ortamda KAP'a gönderilir. Ayrıca, (a) bendinde belirtilen finansal tablo ve raporlara ilişkin olarak bağımsız denetim kuruluşları tarafından düzenlenerek ortaklıklara, aracı kurumlara ve fon kurucularına elektronik ortamda gönderilen bağımsız denetim raporlarında da güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan elektronik imza kullanılır.

(3) Kurul, Borsa, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Bankası A.Ş., Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş., Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği ve Kurulca belirlenecek diğer kurumlar tarafından yapılacak duyurular da elektronik imzalı olarak KAP'a iletilir.

KAP'a gönderim zorunluluğu

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ortaklıklar, aracı kurumlar, fonlar ve bağımsız denetim kuruluşlarının, kamuyu aydınlatma usul ve esaslarına ilişkin Kurulun diğer düzenlemelerinde yer alan bildirimlerin gönderim yerine ilişkin hükümlerde yer alan atıflar bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren KAP için yapılmış sayılır.

Taahhütname imzalama yükümlülüğü
MADDE 6 – (Mülga:RG-17/12/2010-27788)

Sertifika başvurusu yapma zorunluluğu

MADDE 7 – (1) (Değişik:RG-17/12/2010-27788)

Borsada işlem görmek üzere sermaye piyasası araçlarını ilk defa halka arz edecek ortaklıkların sermaye piyasası araçlarının ve ilk defa kayda alma başvurusunda bulunacak fonların katılma paylarının kayda alınması talebiyle Kurul'a başvuru yapıldığı tarihte, yeterli sayıda ortaklık/fon personeli tarafından elektronik sertifika hizmet sağlayıcısına elektronik sertifika başvurusunda bulunulmuş olması zorunludur. Ortaklıklar ve fonlar, bildirim göndermeye yetkili olacak kişilerin elektronik sertifika başvuru belgesini kayda alma başvurusu aşamasında Kurul'a ibraz ederler. Ortaklık/fon adına bildirim göndermeye yetkili olacak kişilerin daha önce alınmış elektronik sertifikalarının bulunması halinde kayda alma başvurusu aşamasında Kurul'a ilgili ortaklık/fon tarafından konuya ilişkin bir beyan yazısı verilmesi gerekir. Borsa tarafından kotasyon kararı veya pazar kaydına/listesine alma kararı verilebilmesi için elektronik sertifikaların alınmış olması şartı aranır. Sermaye piyasası araçlarını ilk defa halka arz edecek ortaklıkların sermaye piyasası araçlarının veya ilk defa kayda alma başvurusunda bulunmuş olan fonların katılma paylarının kayda alınmaması, kayda alma başvurusundan vazgeçilmesi ya da borsada işlem görememesi hallerinde, daha önceden KAP sistemine erişim yetkisi verilen elektronik sertifikalar doğrudan veya Kurul'un bildirimi üzerine, Borsa tarafından KAP sistemine erişim yetkileri iptal edilir ve durum hakkında ilgili kuruluş ve sertifika sahibine bilgi verilir.

(2) **(Değişik:RG-17/12/2010-27788)** Aracı kurumlar ve bağımsız denetim kuruluşlarının ise, Kurulca yetkilendirildikleri tarihten itibaren 15 gün içinde yeterli sayıda personeli için elektronik sertifika hizmet sağlayıcısına elektronik sertifika başvurusunda bulunmaları zorunludur.

(3) Ortaklıklar, aracı kurumlar, fonlar ve bağımsız denetim kuruluşları, bu Tebliğ kapsamındaki bildirimlerin yapılmasını aksatmayacak sayıda, geçerli elektronik sertifika bulundurmaları yükümlüdürler.

(4) **(Değişik:RG-17/12/2010-27788)** Elektronik sertifikaların değişmesini gerektiren durumlarda, sertifika başvurusunun, değişikliğin meydana geldiği tarihi izleyen 3 işgünü içerisinde yapılması zorunludur.

(5) **(Değişik:RG-17/12/2010-27788)** Bu Tebliğ kapsamındaki ortaklıklar, aracı kurumlar, fonlar ve bağımsız denetim kuruluşları elektronik sertifika iptal işlemi ve yeni elektronik sertifikanın kullanıma açılması işlemi tamamlandığında, konuya ilişkin olarak derhal Borsa'ya bilgi verir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Diğer Hükümler

Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı

MADDE 8 – (Mülga:RG-17/12/2010-27788)

(Değişik madde başlığı: RG-17/12/2010-27788) Elektronik sertifika tahsis edilmeyecek kişiler ve sertifika sahibinin KAP sistemine erişim yetkisinin iptalini gerektiren haller

MADDE 9 – (1) Kanunun 46 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) veya (h) bentleri veya diğer yasal düzenlemeler çerçevesinde imza yetkileri kaldırılan veya sınırlandırılan kişilere elektronik sertifika tahsis edilmez.

(2) **(Değişik:RG-1/4/2011-27892)** İmza yetkisinin kaldırılması veya sınırlandırılması, aracı kurumların faaliyetlerinin sürekli olarak durdurulması, bağımsız denetim kuruluşunun bağımsız denetimle yetkili kuruluşlar listesinden çıkarılması,

ortaklıkların sermaye piyasası araçlarının veya borsa yatırım fonlarının katılma paylarının sürekli olarak Borsa kotundan, pazarlarından/listesinden çıkarılması ve bir fon kurucusuna ait yatırım fonlarından birinin veya birkaçının veya tamamının herhangi bir sebepten dolayı tasfiye edilmesi hallerinde, daha önce tahsis edilen elektronik sertifikaların KAP sistemine erişim yetkisi, doğrudan veya Kurulun bildirimi üzerine, Borsa tarafından derhal iptal edilerek, durum hakkında ilgili kuruluş ve sertifika sahibine bilgi verilir.

Elektronik ortamda bildirim yapılamaması

MADDE 10 – (1) Ortaklık, aracı kurum ve fon kurucusu tarafından bu Tebliğde belirtilen zorunlu haller dolayısıyla elektronik ortamda bildirim yapılamaması veya bağımsız denetim kuruluşu tarafından bu Tebliğin 4 üncü maddesi uyarınca ortaklığa, aracı kuruma ve fon kurucusuna gönderilecek bildirimin elektronik imzalı olarak yapılamaması durumunda, ortaklık, aracı kurum ve fon kurucusu tarafından en seri haberleşme vasıtasıyla bildirim Borsaya yapılır. Bu durumda ortaklık, aracı kurum ve fon kurucusu tarafından gönderilen bildirim en kısa süre içinde Borsa tarafından KAP'a aktarılır. Zorunlu bir hal olmamasına rağmen bildirimlerin bu Tebliğ uyarınca elektronik ortamda gönderilmemesi halinde ilgili gerçek ya da tüzel kişilerin sorumluluğu saklıdır. Zorunlu bir halin varlığına ilişkin ispat yükü ilgili ortaklığa, aracı kuruma, fon kurucusuna ve bağımsız denetim kuruluşuna ait olup, ispata ilişkin bilgi ve belgelerin söz konusu halin ortaya çıktığı günü takip eden 3 iş günü içinde Kurul'a ve Borsa'ya gönderilmesi zorunludur. Gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde zorunlu bir halin mevcut olmadığına ya da zorunlu halin varlığına ilişkin yeterli kanıt bulunmadığının anlaşılması halinde Kurul ve Borsa tarafından ilgili mevzuat hükümleri kapsamında gerekli işlemler tesis ettirilir.

(2) Bu Tebliğin 3 üncü maddesinde imza sahibi olarak tanımlanan kişiler dışındakiler tarafından yapılacak bildirimler en seri haberleşme vasıtasıyla Borsaya iletilir. Bu durumda bildirim en kısa süre içinde Borsa tarafından KAP'a aktarılır.

(3) Bildirimlerin Borsa tarafından KAP'a aktarılarak kamuya duyurulmuş olması, içeriğinin Borsa tarafından incelendiği, teyit ya da tekeffül edildiği anlamına gelmez.

Düzenleme yetkisi

MADDE 11 – (Değişik:RG-17/12/2010-27788)

(1) Kurul tarafından uygun görülen hallerde, KAP güvenli elektronik sertifika yönetim prosedürlerine, söz konusu prosedürler çerçevesinde imza sahiplerinden ve tüzel kişilerden taahhütname alınmasına ve KAP'a bildirim gönderilmesi esaslarına ilişkin olarak Borsa tarafından düzenleme yapılabilir.

Geçiş dönemi

Nitelikli elektronik sertifikaya geçiş dönemi

GEÇİCİ MADDE 1 – (Başlığıyla birlikte değişik:RG-17/12/2010-27788)

(1) 5070 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde belirtilen ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi Ulusal Elektronik Kriptoloji Araştırma Enstitüsü tarafından sertifika hizmet sağlayıcısı işlemleri yürütülen elektronik sertifikaya sahip kişiler, söz konusu sertifikalarını Borsa tarafından duyurulacak tarihe kadar KAP'a bildirim göndermek amacıyla kullanabilirler. Borsa tarafından duyurulacak tarihten itibaren KAP'a bildirim gönderilmesini teminen yeni elektronik sertifika talepleri, bu Tebliğin 3 üncü maddesi birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarına yapılmalıdır.

Sertifika hizmetleri**GEÇİCİ MADDE 2 – (Mülga:RG-17/12/2010-27788)****GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-1/4/2011-27892)**

Yatırım fonlarının işbu Tebliğ ve diğer Tebliğler uyarınca bildirimlerinin KAP'a gönderilmesi uygulamasına, Borsa tarafından konuya ilişkin olarak yapılacak düzenlemenin kamuya duyurulmasını takiben başlanacaktır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sermaye Piyasası Kurulu yürütür.

Ek-1: Taahhütname

(Mülga:RG-17/12/2010-27788)

Ek-2: Taahhütname

(Mülga:RG-17/12/2010-27788)

3. TÜRK BORÇLAR KANUNU

Kanun Numarası : 6098
Kabul Tarihi : 11/1/2011
R.Gazete Tarihi : 4/2/2011
R.Gazete Sayısı : 27836

b. Unsurları

MADDE 14- Yazılı şekilde yapılması öngörülen sözleşmelerde borç altına girenlerin imzalarının bulunması zorunludur.

Kanunda aksi öngörülmedikçe, imzalı bir mektup, asılları borç altına girenlerce imzalanmış telgraf, teyit edilmiş olmaları kaydıyla faks veya buna benzer iletişim araçları ya da güvenli elektronik imza ile gönderilip saklanabilen metinler de yazılı şekil yerine geçer.

c. İmza

MADDE 15- İmzanın, borç altına girenin el yazısıyla atılması zorunludur. Güvenli elektronik imza da, el yazısıyla atılmış imzanın bütün hukuki sonuçlarını doğurur.

İmzanın el yazısı dışında bir araçla atılması, ancak örf ve âdetçe kabul edilen durumlarda ve özellikle çok sayıda çıkarılan kıymetli evrakın imzalanmasında yeterli sayılır.

(Değişik fıkra: 13/2/2011-6111/213 md.) Görme engellilerin talepleri halinde imzalarında şahit aranır. Aksi takdirde görme engellilerin imzalarını el yazısı ile atmaları yeterlidir.

4. HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNU

Kanun Numarası : 6100

Kabul Tarihi : 12/1/2011

R.Gazete Tarihi : 4/2/2011

R.Gazete Sayısı : 27836

Belge

MADDE 199- (1) Uyuşmazlık konusu vakıaları ispata elverişli yazılı veya basılı metin, senet, çizim, plan, kroki, fotoğraf, film, görüntü veya ses kaydı gibi veriler ile elektronik ortamdaki veriler ve bunlara benzer bilgi taşıyıcıları bu Kanuna göre belgedir.

Adi senetlerin ispat gücü

MADDE 205- (1) Mahkeme huzurunda ikrar olunan veya mahkemeye inkâr edenden sadır olduğu kabul edilen adi senetler, aksi ispat edilmedikçe kesin delil sayılırlar.

(2) Usulüne göre güvenli elektronik imza ile oluşturulan elektronik veriler, senet hükmündedir.

(3) Hâkim, mahkemeye delil olarak sunulan elektronik imzalı belgenin, güvenli elektronik imza ile oluşturulmuş olup olmadığını resen inceler.

Güvenli elektronik imzalı belgenin inkârı

MADDE 210- (1) Güvenli elektronik imzayla oluşturulmuş verinin inkârı hâlinde, hâkim tarafından veriyi inkâr eden taraf dinlendikten sonra bir kanaate varılamamışsa, bilirkişi incelemesine başvurulur.

Tarafların belgeleri ibrazı zorunluluğu

MADDE 219- (1) Taraflar, kendilerinin veya karşı tarafın delil olarak dayandıkları ve ellerinde bulunan tüm belgeleri mahkemeye ibraz etmek zorundadırlar. Elektronik belgeler ise belgenin çıktısı alınarak ve talep edildiğinde incelemeye elverişli şekilde elektronik ortama kaydedilerek mahkemeye ibraz edilir.

(2) Ticari defterler gibi devamlı kullanılan belgelerin sadece ilgili kısımlarının onaylı örnekleri mahkemeye ibraz edilebilir.

Elektronik işlemler

MADDE 445- (1) Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP), adalet hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla oluşturulan bilişim sistemidir. Dava ve diğer yargılama işlemlerinin elektronik ortamda gerçekleştirildiği hâllerde UYAP kullanılarak veriler kaydedilir ve saklanır.

(2) Elektronik ortamda, güvenli elektronik imza kullanılarak dava açılabilir, harç ve avans ödenebilir, dava dosyaları incelenebilir. Bu Kanun kapsamında fizikî olarak hazırlanması öngörülen tutanak ve belgeler güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda hazırlanabilir ve gönderilebilir. Güvenli elektronik imza ile oluşturulan tutanak ve belgeler ayrıca fizikî olarak gönderilmez, belge örneği aranmaz.

(3) Elektronik ortamdan fizikî örnek çıkartılması gereken hâllerde tutanak veya belgenin aslının aynı olduğu belirtilerek hâkim veya görevlendirdiği yazı işleri müdürü tarafından imzalanır ve mühürlenir.

(4) Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter.

(5) Mahkemelerde görülmekte olan dava, çekişmesiz yargı, geçici hukuki koruma ve diğer tüm işlemlerde UYAP'ın kullanılmasına dair usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

4.1. HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNU YÖNETMELİĞİ

R.Gazete Tarihi : 3/4/2012

R.Gazete Sayısı : 28253

BİRİNCİ KISIM **Genel Hükümler**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, adli yargı ilk derece hukuk mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri hukuk dairelerinin yargılama ve yazı işleri hizmetlerinin yürütülmesine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun uygulama alanını, adli yargı ilk derece hukuk mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri hukuk dairelerinde tutulacak kayıtlar ile yazı işleri hizmetlerinin yürütülmesi ve bu işlemlerde UYAP'ın kullanılmasına dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, Hukuk Muhakemeleri Kanununun 118 inci maddesinin ikinci fıkrası, 317 nci maddesinin dördüncü fıkrası, 386 ncı maddesi, 445 inci maddesinin beşinci fıkrası ve 449 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Avukat Bilgi Sistemi: Avukatların internet üzerinden UYAP'a erişim yaparak elektronik ortamda işlem yapabilmelerini sağlayan sistemi,
- b) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- c) Bilirkişi Bilgi Sistemi: Bilirkişilerin internet üzerinden UYAP'a erişim yaparak elektronik ortamda işlem yapabilmelerini sağlayan sistemi,
- ç) Bilişim sistemi: Bilgisayar, çevre birimleri, iletişim altyapısı ve programlardan oluşan veri işleme, saklama ve iletmeye yönelik sistemi,
- d) Daire başkanı: Bölge adliye mahkemesi hukuk dairesi başkanını,
- e) Dış birim: UYAP sistemine dâhil olmayan diğer kamu kurumları ve özel kuruluşları,
- f) Elektronik ortam: Bilişim sistemi ve bilişim ağından oluşan toplam ortamı,
- g) Elektronik veri: Elektronik, optik veya benzeri yollarla üretilen, taşınan veya saklanan kayıtları,
- ğ) Erişim: Bir bilişim sistemine bağlanarak kullanım imkânı kazanılmasını,
- h) Hukuk dairesi: Bölge adliye mahkemesi hukuk dairesini,
- i) Kanun: Hukuk Muhakemeleri Kanununu,
- ı) Kayıt: Fizikî veya elektronik ortamda üretilen ya da bu ortama aktarılan veya taşınan, bilgi, belge ve verinin saklanması,
- j) Kurum Bilgi Sistemi: Tüzel kişilerin internet üzerinden UYAP'a erişim yaparak elektronik ortamda işlem yapabilmelerini sağlayan sistemi,

k) Ön büro: Davanın açılmasından başlamak üzere yargılama ile ilgili bütün işlemler ile mahkemelere sunulan veya mahkemelerden talep edilen her türlü evraka ilişkin işlemlerin yapıldığı, genellikle adliyelerin giriş kısımlarında bulunan ve tüm hukuk mahkemelerine hizmet veren yazı işleri birimini,

l) Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS): UYAP Bilişim Sisteminde ses ve görüntünün aynı anda elektronik ortamda iletildiği, kaydedildiği ve saklandığı ses ve görüntü bilişim sistemini,

m) Tevzi bürosu: Dava ve işlerin mahkemelere gönderilmesi işleminin yapıldığı yeri,

n) Tevzi kriteri: Dava, istinabe ve işlerin mahkemelere dağılımının ne şekilde yapılacağını gösteren usul ve esasları,

o) Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP): Adalet hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla oluşturulan yargı bilişim sistemini,

ö) Vatandaş Bilgi Sistemi: Vatandaşların internet üzerinden UYAP'a erişim yaparak elektronik ortamda işlem yapmalarını sağlayan sistemi,

p) Veri: Bilgisayar tarafından üzerinde işlem yapılabilen her türlü değeri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Genel Esaslar

UYAP'ın kullanılması

MADDE 5 – (1) Mahkemeler ve hukuk dairelerinin iş süreçlerindeki her türlü veri, bilgi ve belge akışı ile dokümantasyon işlemleri, bu işlemlere ilişkin her türlü kayıt, dosyalama, saklama ve arşivleme işlemleri ile uyum ve işbirliği sağlanmış dış birimlerle yapılacak her türlü işlemler UYAP ortamında gerçekleştirilir.

(2) Daire başkanı, hâkim, üye, yazı işleri müdürü ve diğer personel iş listesini günlük olarak kontrol etmek ve yargılamanın bulunduğu aşamanın gereklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Mahkemelere ve hukuk dairelerine fizikî olarak verilen ve gönderilen her türlü evrak, elektronik ortama aktararak UYAP'a kaydedilir ve ilgili birime gönderilir.

(4) Taraf ve vekilleri ile diğer ilgililer güvenli elektronik imza ile imzalamak suretiyle UYAP vasıtasıyla mahkemeler veya hukuk dairelerine elektronik ortamda bilgi ve belge gönderebilirler.

(5) Gelen evrakta sorumlu personel, UYAP üzerinden mahkeme veya hukuk dairelerine gönderilen ve iş listesine düşen belgeleri derhal ilgili kişiye ya da doğrudan dosyasına aktarır. Hâkimin onayını gerektiren evrak hâkimin iş listesine yönlendirilir.

(6) Tutanak, belge ve kararlar elektronik ortamda düzenlenir ve gerekli olanlar ilgilileri tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanır. Elektronik ortamda düzenlenen ve güvenli elektronik imza ile imzalanan evrak UYAP kapsamındaki birimlere elektronik ortamda gönderilir. Ayrıca fizikî olarak gönderilmez.

(7) Teknik nedenlerle fizikî olarak düzenlenen belge veya kararlar, engelin ortadan kalkmasından sonra derhal elektronik ortama aktarılır, yetkili kişilerce güvenli elektronik imza ile imzalanarak UYAP'a kaydedilir ve gerektiğinde UYAP vasıtasıyla ilgili birimlere iletir. Bu şekilde elektronik ortama aktararak ilgili birimlere iletilen belge ve kararların asılları mahallinde saklanır, ayrıca fizikî olarak gönderilmez. Ancak, belge veya kararın aslının incelenmesinin zorunlu olduğu hâller saklıdır. Elektronik ortama aktarılması imkânsız olan belgeler ise fizikî ortamda saklanır ve gerektiğinde fizikî olarak gönderilir.

(8) UYAP üzerinden hazırlanmış ve güvenli elektronik imza ile imzalanmış evrakın dış birimlere elektronik ortamda gönderilememesi halinde; belge veya kararın fizikî örneği alınır, güvenli elektronik imza ile imzalanmış aslının aynı olduğu belirtilerek altı hâkim veya görevlendirdiği yazı işleri müdürü tarafından imzalanmak sureti ile gönderilir.

(9) Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter. Elektronik ortamda yapılacak işlemlerin, ertesi güne sarkmaması açısından saat 00:00'a kadar yapılması zorunludur.

(10) Fizikî ortamda yapılan işlemlerde süre mesai saati sonunda biter.

Yazı işleri hizmetlerinin yürütülmesi

MADDE 6 – (1) Mahkemelerde ve hukuk dairelerinde bir yazı işleri müdürü, yeterli sayıda zabıt kâtabi, memur, mübaşir, hizmetli ve diğer görevliler bulunur.

(2) Yazı işleri hizmetleri ilgisine göre mahkeme hâkimi veya daire başkanının denetimi altında, ilgili yazı işleri müdürü ve onun yönetiminde zabıt kâtabi, memur, mübaşir, hizmetli ve diğer görevliler tarafından yürütülür.

(3) Yazı işleri müdürünün görevleri şunlardır:

- a) Mahkeme yazı işlerini denetlemek.
- b) Talep halinde gerekçeli kararın tebliğini sağlamak.
- c) Harç tahsil müzekkerelerini yazmak ve kesinleştirme işlemlerini yapmak.
- ç) Zabıt kâtipleri arasında işbölümü yapmak.
- d) Dava dilekçesini ve havalesi gereken evrakı havale etmek.
- e) Yönetimi altında bulunan zabıt kâtipleri ve diğer memurları yetiştirmek.
- f) Hukukî başvuru veya kanun yolları incelemesi için dosyayla ilgili gerekli işlemleri yapmak ya da yaptırmak.

g) Birlikşilere fiziki ortamda teslimi gereken dosyalarla ilgili işlemleri yerine getirmek.

h) Harcın hesaplanması ve hukuk mahkemeleri veznesi bulunmayan yerlerde tahsiline ilişkin işlemleri yapmak.

i) Dosyaya ait kıymetli evrak ve değerli eşyanın uygun yerde muhafazasını sağlamak.

j) Yargılamanın bulunduğu aşamanın gereklerini yerine getirmek.

k) Arşivin düzenli tutulmasını sağlamak.

l) Teminatın iadesi gereken hallerde gerekli işlemleri yerine getirmek.

m) Mevzuattan kaynaklanan veya hâkim tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(4) Zabıt kâtabinin görevleri şunlardır:

a) Duruşma ve keşiflere katılmak, hâkim tarafından yazdırılanlar ile doğrudan yazılmasına izin verilen beyanları tutanağa yazmak.

b) Ara kararları yerine getirmek.

c) Gerekçeli kararları hâkimin bildirdiği şekilde yazmak.

ç) Yargılaması devam eden dosyaları düzenli ve eksiksiz bir şekilde muhafaza etmek.

d) Tamamlanıp kesinleşen dosyaları arşive kaldırmak.

e) Tarafların dosyaları incelemesine nezaret etmek ve dosya inceleme tutanağını düzenlemek.

f) Karar ve tutanakları dikkat ve itina ile yazarak imzasız bırakmamak.

g) Cevabı gelmeyen müzekkerelerin tekidini yapmak.

ğ) Dizi pusulası düzenlemek.

h) Mevzuattan kaynaklanan veya hâkim ya da yazı işleri müdürünün vereceği diğer görevleri yerine getirmek.

(5) Mübaşirin görevleri şunlardır:

a) Kâtip tarafından hazırlanan ve duruşması yapılacak dosyaları incelenmek üzere duruşma gününden önce hâkime götürmek.

b) Günlük duruşma listesini yapmak ve görülebilecek bir yere asmak.

c) Duruşma sırası gelenleri duruşma salonuna davet etmek.

ç) Duruşmaya alınanların salondaki yerlerini göstermek ve buna uyulmasını sağlamak.

d) Yemin verilmesi ve kararın açıklanması başta olmak üzere, duruşma ve keşif esnasında izlenmesi gereken davranış kurallarını taraflara ve ilgililere açıklamak.

e) Müzekkereler ve tebligatların ilgili kurum ya da kişilere ulaşmasını sağlamak üzere posta ve zimmet işlemlerini yerine getirmek.

f) Duruşmanın gizli yapılması kararı alındığında salonu boşaltmak.

g) Hâkimin uygun bulduğu kişilerin dosyadan fotokopi almasına yardımcı olmak.

ğ) Ertelenen duruşma tarihini yazarak taraflara vermek.

h) Arşive gitmesi gereken dosyalar ile arşivden çıkarılması gereken dosyalara ilişkin işlemleri yapmak ve arşivi düzenli tutmak.

i) Fiziki ortamda sunulan evrakı en kısa sürede dosyasına düzenli bir şekilde takmak.

ı) Hâkimin ve yazı işleri müdürünün vereceği diğer görevleri yerine getirmek.

(6) Hizmetlinin görevleri şunlardır:

a) Mahkemeye ait alanları tertipli, düzenli ve temiz halde tutmak.

b) Mübaşirin olmadığı ya da yetersiz kaldığı zamanlarda ona ait işleri yapmak ve yardımcı olmak.

c) Hâkimin ve yazı işleri müdürünün vereceği diğer görevleri yerine getirmek.

İş bölümü ve denetim

MADDE 7 – (1) Yazışleri müdürü, ilgisine göre hâkimin veya daire başkanının onayını alarak, zabıt kâtiibi, memur, mübaşir ve diğer görevliler arasında iş bölümü yapar. Yazışleri bürosunun birden fazla hâkime bağlı çalıştığı ilk derece hukuk mahkemelerinde tüm hâkimlerin onayı alınır.

(2) Yazı işleri müdürü, hizmetlerin verimli ve düzenli bir şekilde yürütülmesi için zabıt kâtipleriyle, memur ve diğer görevlilere işlerin öğretilmesi de dâhil olmak üzere her türlü tedbiri alır. İlgili yazı işleri müdürü ve personel için birikmesi veya gecikmesinden birlikte sorumludur.

(3) Yazı işleri hizmetlerinin yürütülmesi ve denetlenmesinde gerektiğinde hukuk dairesi başkanı üyelere görev verebilir.

Hâkim ve savcı adayları ile avukat stajyerlerinin yazı işleri hizmetlerinde çalıştırılması

MADDE 8 – (1) Avukat stajyerleri ilgisine göre hâkim veya daire başkanının uygun görmesi ile uygulama bilgilerini geliştirmek amacıyla yazı işleri hizmetlerinde çalıştırılabilir. Ancak bir defa yapmakla öğrenebilecek işler devamlı yaptırılmaz.

(2) Hâkim ve savcı adayları, 1/6/2004 tarihli ve 25479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Adli Yargı Hâkim ve Savcı Adayları ile İdari Yargı Hâkim Adaylarının Staj Dönemi ile Staj Mahkemelerine İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre yazışleri hizmetlerinde çalıştırılabilir.

İKİNCİ KISIM

Mahkemeler ve Hukuk Daireleri Yazı İşleri Hizmetleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Kayıtlar, Tahsis Amacı ve Kullanılış Şekli

Tutulacak kayıtlar

MADDE 9 – (1) Mahkemeler ve hukuk dairelerinde aşağıda gösterilen kayıtların UYAP’ta tutulması zorunludur. Bu kayıtlar tarih, sıra numarası, hazırlayan veya onaylayan kişiye göre sorgulanabilir şekilde tutulur. Tutulacak kayıtlar şunlardır:

- a) Esas kaydı.
- b) Karar kaydı.
- c) İstinaf kaydı.
- ç) Temyiz kaydı.
- d) İstinabe kaydı.
- e) Değişik işler kaydı.
- f) Duruşma günleri kaydı.
- g) Keşif günleri kaydı.
- ğ) Taşra istinaf veya temyiz kaydı.
- h) Satış talep edilen ortaklığın giderilmesi dosyalarının kaydına mahsus esas kaydı.
- ı) Ortaklığın giderilmesi satış paralarının kaydına mahsus kasa kaydı.
- i) Tereke esas kaydı.
- j) Tereke karar kaydı.
- k) Tereke kasa kaydı.
- l) Mirası ret kaydı.
- m) Posta mutemet kaydı.
- n) Tevzi kaydı.
- o) Zimmet kaydı.
- ö) Harç tahsil müzekkeresi zimmet kaydı.
- p) Vakıf tescil kaydı.
- r) Vesayet ad kaydı.
- s) Kıymetli evrak ve eşya kaydı.
- ş) Sosyal inceleme-görüşme kaydı.
- t) Muhabere kaydı.
- u) Hakem kararları saklama kaydı.

Esas kaydı

MADDE 10 – (1) Davaların aşamalarının işlendiği kayıttır.

(2) Esas kaydı; sıra numarası , tarafların, varsa kanunî temsilcileri ile vekillerinin ad ve soyadları, T.C. kimlik numarası, varsa ticaret sicil numarası veya merkezi tüzel kişi kimlik numarası, davanın konusu, davanın aşaması, nihai karar ve tarihi, kanun yolları işlemleri ve düşünceler sütunlarını içerir.

(3) Davanın aşaması sütununa davanın dilekçeler, ön inceleme ve tahkikat aşamalarına ilişkin bilgiler yazılır.

Karar kaydı

MADDE 11 – (1) Mahkemece verilen kararlara ilişkin bilgilerin tutulduğu kayıttır.

(2) Karar kaydı; karar sıra numarası, karar tarihi, dosya esas sıra numarası, kararı veren hâkim veya daire başkanı ve üyelerin ad ve soyadları ile sicil numaraları, tarafların, varsa kanunî temsilcileri ile vekillerin ad ve soyadları, karar sonucu ve davanın konusu sütunlarını ihtiva eder.

(3) Dava sonunda esas, hakem, tereke, değişik iş dosya türlerinden verilen hüküm ve kararlar, tarih sırası ve sıra numarası ile elektronik ortamda görüntülenir.

İstinaf kaydı

MADDE 12 – (1) Mahkemece verilen hükümler aleyhine yapılan istinaf başvurularına ilişkin olarak tutulan kayıttır.

(2) İstinaf kaydı; sıra numarası, dosya esas sıra numarası, istinaf yoluna başvuran tarafın sıfatı, varsa kanunî temsilcileri ile vekillerin ad ve soyadları, aleyhine istinaf yoluna başvuru tarafın sıfatı, adı ve soyadı, istinaf dilekçe tarihi, davanın nev'i, karar tarihi ve numarası, aleyhine istinaf yoluna başvurulana tebliğ tarihi, istinaf şartlarının yerine getirilip

getirilmediği, dosyanın hangi bölge adliye mahkemesinin hangi hukuk dairesine gönderildiği, gönderilme tarihi, dosyanın istinaf incelemesinden döndüğü tarih ve neticesi ile düşünceler sütunlarını içerir.

Temyiz kaydı

MADDE 13 – (1) Mahkemece veya ilgili hukuk dairesince verilen hükümler aleyhine yapılan temyiz başvurularına ilişkin olarak tutulan kayıttır.

(2) Temyiz kaydı; sıra numarası, dosya esas sıra numarası, temyiz yoluna başvuranın taraf sıfatı, adı ve soyadı, aleyhine temyiz yoluna başvuranın taraf sıfatı, adı ve soyadı, temyiz dilekçe tarihi, davanın nev'i, karar tarih ve numarası, aleyhine temyiz olunana tebliğ tarihi, temyiz şartlarının yerine getirilip getirilmediği, dosyanın Yargıtay'ın hangi dairesine gönderildiği, gönderilme tarihi, dosyanın temyiz incelemesinden döndüğü tarih ve neticesi ile düşünceler sütunlarını içerir.

İstinabe kaydı

MADDE 14 – (1) Başka yer mahkemelerinden veya ilgili hukuk dairelerinden dava ve işlerle ilgili olarak gönderilen istinabe taleplerine ilişkin bilgilerin tutulduğu kayıttır.

(2) İstinabe kaydı; sıra numarası, müracaat ve tevdi tarihi, dosyadaki taraflar, talebin nev'i, tarihi, gönderen mahkeme veya hukuk dairesinin adı ve dosya esas sıra numarası, muamele neticesi, iade tarihi ve düşünceler sütunlarını içerir.

Değişik işler kaydı

MADDE 15 – (1) Yukarıda sayılan kayıtlarda tutulması gerekmeyen ihtiyatî tedbir, delil tespiti gibi karar ve işlemlerin tutulduğu kayıttır.

(2) Değişik işler kaydı; sıra numarası, talep tarihi, talep eden ile varsa karşı tarafın, adı ve soyadı ya da unvanı, T.C. kimlik numarası, varsa ticaret sicil numarası veya merkezi tüzel kişi kimlik numarası, talep konusu, karar numarası, kararın özeti ve tarihi ile düşünceler sütunlarını içerir.

Duruşma günleri kaydı

MADDE 16 – (1) Mahkemelerin ve hukuk dairelerinin iş durumlarına göre duruşma yapılacak gün ve saatlerin bir sıra dâhilinde raporlanabildiği kayıttır.

(2) Duruşma günleri kaydı; sıra numarası, dosya esas sıra numarası, duruşma gün ve saati, tarafların ad ve soyadları, davanın türü, duruşmanın bırakıldığı tarih, karar numarası ve işlem sonucu sütunlarını içerir.

Keşif günleri kaydı

MADDE 17 – (1) Mahkemelerin ve hukuk dairelerinin iş durumlarına göre keşif yapılacak gün ve saatlerin bir sıra dâhilinde tutulduğu kayıttır.

(2) Keşif kaydı; sıra numarası, dosya esas sıra numarası, keşif gün ve saati, davanın türü, tarafların ad ve soyadları ve işlem sonucu sütunlarını içerir.

Taşra istinaf veya temyiz kaydı

MADDE 18 – (1) Başka yer mahkemeleri veya hukuk daireleri ile ilgili olarak gönderilecek istinaf veya temyiz başvurularının tutulduğu kayıttır.

(2) Taşra istinaf veya temyiz kaydı; sıra numarası, gönderilecek yer mahkemesi veya hukuk dairesinin adı, evrak özeti, dilekçe tarihi, dosya numarası, düşünceler sütunlarını içerir.

Satış talep edilen ortaklığın giderilmesi dosyalarının kaydına mahsus esas kaydı

MADDE 19 – (1) Satış talep edilen ortaklığın giderilmesi dosyalarının kaydının ve geçirdiği safahatın tutulduğu kayıttır.

(2) Bu kayıt; sıra numarası, satış kararını veren mahkemenin adı, dosya esas sıra numarası, karar tarihi, karar numarası, hissedarların ad ve soyadları, satış talebi tarihi, satış memurunun adı ve soyadı, dosyayı aldığı tarih, satışı müteakip dosyanın mahkemeye tevdi tarihi, banka hesap numarası, satıştan elde edilen paranın hissedarlara tevziine dair muameleler ve netice sütunlarını içerir.

Ortaklığın giderilmesi satış paralarının kaydına mahsus kasa kaydı

MADDE 20 – (1) Satıştan elde edilen para için tutulan kayıttır. Hak sahiplerine dağıtılacak bu paralar için bankada ayrı bir hesap açtırılır.

(2) Bu kayıt; sıra numarası, işlem türü, işlem tarihi, parayı yatıran veya çekenin adı ve soyadı, sicil numarası, birim adı, dosya esas sıra numarası, makbuz numarası, miktar sütunlarını içerir.

(3) İşlem türü sütununa işlemin tahsilât veya reddiyat olduğu yazılır.

Tereke esas kaydı

MADDE 21 – (1) Türk Medeni Kanununun Velayet, Vesayet ve Miras Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Tüzük Kapsamında Tutulacak Defterler, Özel Kütük, Dosyalar, Tutanaklar ve Diğer Evrakın Düzenlenmesine Dair Yönetmelik gereğince tutulan ve ayrıca tereke mallarının korunması, defterinin tutulması ve hak sahiplerine geçmesini sağlamak için tutulan kayıttır.

(2) Tereke esas kaydı; sıra numarası, varsa ilgili dosya esas numarası, davanın açıldığı tarih, başvuranın, miras bırakanın ve varsa veli, vasi veya kayyımın adı ve soyadı, adresleri ve T.C. kimlik numaraları, başvuru tarihi, miras bırakanın ölüm tarihi, hükmün sonucu, tarih ve numarası, kanun yollarına başvurma sütunlarını içerir.

Tereke karar kaydı

MADDE 22 – (1) Tereke dosyalarına ilişkin mahkemece verilen kararların tutulduğu kayıttır.

(2) Tereke karar kaydı; sıra numarası, karar tarihi, dosya esas sıra numarası, kararı veren hâkimin adı ve soyadı ile sicil numarası, başvuranın, miras bırakanın ve varsa veli, vasi veya kayyımın adı ve soyadı, karar sonucu ve davanın konusu sütunlarını içerir.

Tereke kasa kaydı

MADDE 23 – (1) Terekeye ait bankaya yatırılan ve çekilen para için tutulan kayıttır. Bu para için bankada her dosya bakımından ayrı bir hesap açtırılır.

(2) Bu kayıt; sıra numarası, işlem türü, işlem tarihi, parayı yatıran veya çekenin adı ve soyadı, sicil numarası, birim adı, dosya esas sıra numarası, makbuz numarası, miktar sütunlarını içerir.

Mirası ret kaydı

MADDE 24 – (1) Mirasçılardan mirası ret etmesi halinde tutulan kayıttır.

(2) Mirası ret kaydı; miras bırakanın adı ve soyadı, ölüm tarihi, mirası ret için başvuru tarihi, reddedenin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası, reddedenin ikâmet adresi, ret beyanını içeren tutanağın tarihi, tereke esas numarası, mirasçılık belgesini veren mahkemenin adı ile esas ve karar numarası ve düşünceler sütununu içerir.

(3) Reddeden mirasçıya mirası ret ettiğine dair belge verilmiş ise bu husus düşünceler sütununda belirtilir.

(4) Reddeden mirasçıya talebi halinde, mirası ret kaydı numarasını içeren, mahkeme mühürü ile mühürlenmiş ve zabıt kâtibî tarafından imzalanmış mirası reddettiğine ilişkin bir belge verilir.

Posta mutemet kaydı

MADDE 25 – (1) Havale yoluyla gelen paraya ilişkin bilgilerin tutulduğu kayıttır.

(2) Bu kayıt; havalenin çıkış yeri, numarası, tarihi, cinsi, miktarı, gönderenin adı ve soyadı, dosya numarası, posta görevlisinin adı ve soyadı, kasa kayıt tarihi ve numarası, tahsilât makbuzunun tarihi ve numarası sütunlarını içerir.

(3) Elektronik ortamda tutulan kaydın çıktısı alınır, ilgili sütun imzalatıldıktan sonra ayrı bir kartonda saklanır.

Tevzi kaydı

MADDE 26 – (1) Tevzi bürosunca dava veya işlerin hangi mahkemeye veya hukuk dairesine gönderildiğine ilişkin tutulan kayıttır.

(2) Tevzi kaydı; sıra numarası, dağıtım yapılan mahkemenin veya hukuk dairesinin adı, dosyanın esas numarası ile esas numarasının verildiği tarih ve saati, tarafların adı, soyadı veya unvanı ve davanın konusu sütunlarını içerir.

Zimmet kaydı

MADDE 27 – (1) Mahkemelerden veya hukuk dairelerinden çeşitli mercilere gönderilen evrakın işlendiği kayıttır.

(2) Zimmet kaydı; sıra numarası, evrak numarası, gönderildiği daire, alındığı tarih, evrakı alanın adı ve soyadı ve evrakı alanın imzası sütunlarını içerir.

(3) Elektronik ortamda tutulan kaydın çıktısı alınır, ilgili sütun imzalatıldıktan sonra ayrı bir kartonda saklanır.

Harç tahsil müzekkeresi zimmet kaydı

MADDE 28 – (1) Mahkemelerden veya hukuk dairelerinden gönderilen harç tahsil müzekkerelerinin işlendiği kayıttır.

(2) Zimmet kaydı; sıra numarası, evrak numarası, gönderildiği daire, alındığı tarih, evrakı alanın adı ve soyadı ve evrakı alanın imzası sütunlarını içerir.

(3) Elektronik ortamda tutulan kaydın çıktısı alınır, ilgili sütun imzalatıldıktan sonra ayrı bir kartonda saklanır.

Vakıf tescil kaydı

MADDE 29 – (1) Mahkemece vakfın sicile tesciline ilişkin tutulan kayıttır.

(2) Vakıf tescil kaydı; sıra numarası, vakfın adı, sicil tarihi ve tescili yapan taraf, lehine tescili yapılan taraf, tescil yapılma sebebi, tescil tarihi ve düşünceler sütunlarını içerir.

Vesayet ad kaydı

MADDE 30 – (1) Vesayet altına alınan veya kendilerine kayyım tayin olunanların alfabetik sırayla adlarının tutulduğu defterdir.

(2) Vesayet ad kaydı; sıra numarası, esas numarası, karar numarası, kısıtlı, vasi, kayyım veya gaibin adı ve soyadı, T.C. kimlik numaraları, işi, adresi, ikametgâhı, vesayet altına alınma sebebi, vesayet altına alındığı tarih, vasi veya kayyımın tayin edildiği tarih,

göreve başlayış tarihi, görevin bitiş tarihi, malın devir ve teslim edildiği tarih ve düşünceler sütunlarını içerir.

Kıymetli evrak ve eşya kaydı

MADDE 31 – (1) Mahkeme, hukuk dairesi, tereke hâkimliği, ortaklığın giderilmesi satış memurluğu veznesince alınan döviz cinsinden paralar ile diğer kıymetli evrak ve eşyaların işlendiği kayıttır.

(2) Kıymetli evrak eşya kaydı; sıra numarası, dosya esas sıra numarası, verilen makbuzun tarihi ve numarası, kıymetli evrakın sahibinin adı ve soyadı, kıymetli evrakın cinsi, âdeti, numarası, takdir edilen kıymeti, satılmış ve paraya çevrilmişse bedeli, aynen iade olmuşsa iade tarihi, iade alanın adı, soyadı ve imzası, nerede saklandığı ve düşünceler sütunlarını içerir.

Sosyal inceleme-görüşme kaydı

MADDE 32 – (1) Mahkemece veya hukuk dairesince sosyal incelemecilerin raporlarına ilişkin tutulan kayıttır.

(2) Sosyal inceleme-görüşme kaydı; sıra numarası, ilgili dosya esas numarası, tarafların ad ve soyadları, uzmanların ad ve soyadları, dosyanın veriliş tarihi, dosyanın geldiği tarih ve rapor özeti sütunlarını içerir.

Muhabere kaydı

MADDE 33 – (1) Yukarıdaki maddelerde düzenlenen kayıtlara işlenmesi gerekenler dışında gelen ve giden evrak ile başka yer mahkemeleri veya diğer kurumlara gönderilmek üzere verilen dilekçelere ilişkin bilgilerin tutulduğu kayıttır.

(2) Muhabere kaydı; sıra numarası, evrakın tarih veya numarası, gönderilen veya gönderen mahkeme, hukuk dairesi veya kurumun adı, geliş veya gönderilme tarihi, evrakın özeti, düşünceler sütunlarını içerir.

Hakem kararları saklama kaydı

MADDE 34 – (1) Hukuk Muhakemeleri Kanununun 436 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca mahkemece saklanacak hakem kararlarına ilişkin bilgilerin tutulduğu kayıttır.

(2) Hakem kararları saklama kaydı, sıra numarası, kararı veren hakem veya hakem kurulu üyelerinin ad ve soyadları, tarafların, varsa kanunî temsilcileri ile vekillerin ad ve soyadları, T.C. kimlik numarası, davanın konusu, nihai karar ve tarihi ile düşünceler sütunlarını içerir.

Yeni kayıt eklenmesi ve sorgulama

MADDE 35 – (1) Bu Yönetmelikte düzenlenen kayıtlara gerek görüldüğünde Bakanlık tarafından yeni kayıtlar veya mevcut kayıtlara yeni sütunlar eklenebilir.

(2) Bu kayıtlardaki verilerin bir veya birkaçı bir arada sorgulanıp raporlanabilir.

İKİNCİ BÖLÜM **Davanın Açılması ve İşlerin Kaydı**

Davanın açılması

MADDE 36 – (1) Dava dilekçesi, tevzi bürosu, ön büro veya tevzi işiyle görevlendirilen yazı işleri personeline teslim edilir.

(2) Dava dilekçesi, dava harca tabi ise harç ve gider avansı, harca tabi değilse gider avansı tahsil edildikten sonra tevzi edilir ve tevzi formunun bir örneği başvuru sahibine verilir.

(3) Tevzi işlemi tamamlandığında, dosya hangi mahkemeye gönderilmiş ise o mahkemenin esas kaydından numara alır ve sistem tarafından aynı anda tevzi formu düzenlenir. Tevzi formu, dava veya işlerin hangi mahkemeye veya hukuk dairesine gönderildiğini gösteren ve başvuru sahibine verilen alındı belgesidir. Tevzi formu, dağıtım yapılan mahkemenin adını, dosyanın esas numarası ile esas numarasının verildiği tarih ve saati, dosya türünü, tarafların ad ve soyadlarını, davanın konusunu ve varsa ilişkili dosya numarasını içerir.

(4) Başka yer tevzi bürosundan açılan davalarda da yukarıdaki fıkralar uygulanır. Başka yer tevzi bürosu, ilgili mahkemeye doğrudan tevzi yapar ve teslim aldığı evrakı elektronik ortama aktarır, fizikî evrakı da gecikmeksizin ilgili mahkemeye gönderir. Posta ve havale masrafı düşüldükten sonra, gider avansından kalan miktar ilgili mahkemenin hesabına aktarılır.

(5) Dava, dava dilekçesinin tevzi edilerek kaydedildiği tarihte açılmış sayılır.

(6) Herhangi bir nedenle elektronik ortamda işlem yapılamaması halinde durum bir tutanakla tespit edilir ve işlem fiziki ortamda yapılır. Elektronik sistem açıldığında fizikî ortamda yapılan işlemler gecikmeksizin elektronik ortama aktarılır. Bu durumda dava, söz konusu tutanağın düzenlendiği tarihte açılmış sayılır.

(7) Fiziksel ortamda gelen tüm belgeler derhal elektronik ortama aktarılır.

(8) Gerçek kişilerin UYAP Vatandaş Bilgi Sistemi üzerinden, tüzel kişi temsilcilerinin UYAP Kurum Bilgi Sistemi üzerinden dava açabilmeleri için elektronik imza sahibi olmaları gerekir. Gerçek ve tüzel kişilerin elektronik ortamda açacakları davaların yargılama harçları ve gider avansı elektronik ortamda mahkeme vizesinin bağlı olduğu banka hesabına aktarılır. Bu işlemlerin kredi kartı ve benzeri ödeme araçları ile de yapılması sağlanabilir. Dava, dilekçenin sisteme kaydedildiği tarihte açılmış sayılır. İşlem sonucunda başvuru sahibinin elektronik ortamda erişebileceği bir tevzi formu oluşturulur.

(9) Taraf vekillerince UYAP üzerinden güvenli elektronik imza ile dava açılabilir. Bu işler için ayrıca el ürünü imzalı belge istenmez. Avukatların UYAP Avukat Bilgi Sistemi üzerinden dava açabilmeleri için güvenli elektronik imza sahibi olmaları gerekir. Yargılama harçları ve gider avansı davanın açılması esnasında avukat tarafından elektronik ortamda mahkeme vizesi hesabına aktarılır. Ayrıca bu işlemlerin baro kartı veya kredi kartı gibi ödeme araçlarıyla yapılması sağlanabilir. Dava, dilekçenin sisteme kaydedildiği tarihte açılmış sayılır. İşlem sonucunda başvuru sahibinin elektronik ortamda erişebileceği bir tevzi formu oluşturulur.

(10) Dava, fiziksel ortamda mesai saati, elektronik ortamda ise saat 00:00'a kadar açılabilir.

Basit yargılama usulünde dava ve cevap dilekçesinin verilmesi

MADDE 37 – (1) Dava açılması ve davaya cevap verilmesi dilekçeyle olur.

(2) Basit yargılama usulünde, dava ve cevap dilekçeleri UYAP Bilgi Sistemlerinde yer alan dava ve cevap dilekçesi formları doldurulmak suretiyle de verilebilir.

(3) Dava dilekçesi formunda aşağıdaki hususlar bulunur:

a) Mahkemenin adı.

b) Davacı ile davalının adı, soyadı ve adresleri.

c) Davacının T.C. kimlik numarası ile varsa ticaret sicil numarası veya tüzel kişi kimlik numarası.

ç) Varsa tarafların kanunî temsilcilerinin ve davacı vekilinin adı, soyadı ve adresleri.

d) Davanın konusu.

e) Davacının iddiasının dayanağı olan bütün vakıaların sıra numarası altında açık özetleri.

f) İddia edilen her bir vakıanın hangi delillerle ispat edileceği.

g) Dayanılan hukukî sebepler.

ğ) Açık bir şekilde talep sonucu.

h) Davacının, varsa kanunî temsilcisinin veya vekilinin imzası.

(4) Cevap dilekçesi formunda aşağıdaki hususlar bulunur:

a) Mahkemenin adı.

b) Davacı ile davalının adı, soyadı ve adresleri; davalı yurt dışında ise açılan dava ile ilgili işlemlere esas olmak üzere yurt içinde göstereceği bir adres.

c) Davalının T.C. kimlik numarası ile varsa ticaret sicil numarası veya tüzel kişi kimlik numarası.

ç) Varsa, tarafların kanunî temsilcilerinin ve davacı vekilinin adı, soyadı ve adresleri.

d) Davalının savunmasının dayanağı olan bütün vakıaların sıra numarası altında açık özetleri.

e) Savunmanın dayanağı olarak ileri sürülen her bir vakıanın hangi delillerle ispat edileceği.

f) Dayanılan hukukî sebepler.

g) Açık bir şekilde talep sonucu.

ğ) Davalının veya varsa kanunî temsilcisinin yahut vekilinin imzası.

(5) Dava veya cevap dilekçesi formu, fizikî ortamda tevzi bürosu ya da ön bürodan temin edilerek doldurulması suretiyle verilebilir.

(6) Dava ve cevap dilekçesi formlarının elektronik ortamda verilebilmesi için güvenli elektronik imza sahibi olunması gerekir. Aksi halde dava ve cevap dilekçesi formları elektronik ortamda doldurulduktan sonra alınacak çıktısı el ile imzalanır.

Dava ve işlerin tevzii

MADDE 38 – (1) Dava, istinabe evrakı ve diğer işler puanlama yöntemine göre mahkemelere tevzi edilir. Her mahkemeye eşit puanda dava ve iş gönderilmesi sağlanır. Puanlama kriterleri Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun görüşü alınarak Bakanlık tarafından belirlenir.

(2) Dava ve işlerin tevziinden kaynaklanan uyuşmazlıklar başvuru üzerine ilgisine göre, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanı veya bölge adliye mahkemesi adalet komisyonu başkanı tarafından tevzi kriterleri esas alınarak karara bağlanır.

Havale, dilekçe ve belgelerin alınması

MADDE 39 – (1) Dava ile ilgili mahkemeye veya hukuk dairesine sunulan her türlü dilekçe ve belge ön büro veya yazı işlerinde görevli personele teslim edilir. Dilekçe veya belgenin alındığına ve elektronik ortama aktarıldığına dair başvuru sahibine ücretsiz olarak bir alındı belgesi verilir. Bu belge aynı zamanda havale yerine geçer.

(2) Fiziken teslim alınıp elektronik ortama aktarılan veya doğrudan elektronik ortamda gelen dilekçe veya belge, hâkim veya görevlendireceği personel tarafından incelendikten sonra dosyasına aktarılır.

Tensip tutanağı

MADDE 40 – (1) Davanın açılmasından sonra, dilekçeler aşamasının başında her dosya için bir tensip tutanağı düzenlenir. Tensip tutanağında yer alacak hususlar hâkimin takdirinde olmak kaydıyla; tensip tutanağının başına mahkemenin adı, mahkeme çeşitli sıfatlarla görev yapıyorsa hangi sıfatla görev yaptığı, hâkim veya hâkimlerin ve zabıt kâtabinin ad ve soyadları ile sicil numaraları, tarafların kimlikleri ile T.C. kimlik numaraları, varsa kanunî temsilcileri ve vekillerinin ad ve soyadları ile adresleri yazıldıktan sonra aşağıdaki hususlara yer verilebilir.

a) Dava dilekçesinin Hukuk Muhakemeleri Kanununun 119 uncu maddesinde düzenlenen unsurları taşıyıp taşımadığının tespiti ile eksiklik bulunması halinde ne gibi işlemin yapıldığı.

b) Davanın türü.

c) Davanın tabi olduğu yargılama usulü.

ç) Karşılıklı dilekçelerin ve eklerinin tebliği ile gerekli işlemlerin yapılması.

d) Tarafların, Hukuk Muhakemeleri Kanununun 121 inci maddesi ve 129 uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince delil olarak gösterdikleri belgeleri dilekçelerine ekleyerek vermeleri ile başka yerden getirilecek belgelere ilişkin gerekli bilgileri vermeleri, davacının delilleri için gider avansının kullanılacağı, davalının gerekiyorsa tespit edilecek delil avansını da yatırmayı, tarafların bu hususları yerine getirmedikleri takdirde, basit yargılama usulüne ilişkin hükümler saklı olmak üzere Hukuk Muhakemeleri Kanununun 140 ıncı maddesinin beşinci fıkrası gereğince ancak ön inceleme aşamasında bu eksiklikleri tamamlayabilecekleri, aksi halde bu delillerinden vazgeçmiş sayılacakları.

e) Dilekçelerin tamamlanmasından sonra ön incelemenin duruşmalı yapıp yapılmayacağına karar verileceği, ön incelemenin duruşmalı yapılmasına karar verilmesi halinde duruşma tarihinin dilekçelerin tamamlanmasından sonra belirleneceği ve avanstaki karşılanarak bildirileceği.

f) Ön incelemede yargılamaya devam edilmesine karar verilmesi halinde, ön incelemenin sonunda ya da daha sonra tahkikat duruşması için gün verileceği.

g) Dosyanın durumuna göre gerek görülen diğer hususlar.

(2) Tensip tutanağının düzenlenmesinden sonra ilgili her aşamada gerekli kararlar verilerek işlemler yerine getirilir.

Ön inceleme

MADDE 41 – (1) Dilekçeler aşaması tamamlandıktan sonra ön inceleme aşamasına geçilir. Ön inceleme aşamasının sonunda aşağıdaki hususları içeren bir ön inceleme tutanağı düzenlenir.

a) Ön incelemenin duruşmalı yapıp yapılmadığı, ön inceleme duruşmalı yapıyorsa duruşmaya taraflardan hangisinin katıldığı ya da mazeretinin bulunup bulunmadığı.

b) Dava şartlarının mevcut olup olmadığı, eksiklik varsa ne tür işlem yapıldığı.

c) İlk itiraz bulunup bulunmadığı ve varsa ne tür işlem yapıldığı.

ç) Davacının iddialarının ve bunların dayanaklarının özetle neler olduğu.

d) Davalının savunmalarının ve bunların dayanaklarının özetle neler olduğu.

e) Tarafların uyumazlık noktalarının ana başlıklarıyla nelerden ibaret bulunduğunu.

f) Tarafların sunmadıkları belgelerin neler olduğu, dilekçelerinde belirttikleri tüm belgeleri sunup sunmadıkları, ayrıca başka yerden getirilecek delillere ilişkin bilgi vermedikleri bir hususun bulunup bulunmadığı ve bu konuda ne şekilde işlem yapıldığı, bu aşamada karar verilmişse gerekli delil avansını yatırmaları.

g) Ön incelemede yapılması gereken diğer işlemlerin yapıp yapılmadığı.

ğ) İddia ya da savunmasını genişleten taraf olup olmadığı, bu konuda karşı tarafın açık muvafakatinin bulunup bulunmadığı.

h) Tarafların sulhe teşvik edildikleri ve sonuçlarının ne olduğu.

ı) Eğer ön inceleme duruşması sonunda tahkikat için duruşma günü verilebiliyor ise duruşma günü, duruşma günü verilemiyor ise tahkikat için duruşma gününün sonradan bildirileceği ya da duruşma günü vermeden tahkikata geçileceği.

(2) Ön inceleme tamamlanmadan tahkikata geçilemez ve tahkikat işlemleri yapılamaz. Basit yargılama usulünde ön inceleme ile tahkikat duruşması birlikte yapılabilir. Yazılı yargılama usulünde de, hâkim ön incelemeyi tamamlayıp gerekli kararları verdikten sonra, aynı duruşmada tahkikata geçerek gerekli kararları verebilir. Ön inceleme ile tahkikat duruşmasının birlikte yapılması halinde, yargılama aşamaları tutanakta ayrı ayrı belirtilir.

(3) Hâkim tarafından Ek 1’de yer alan Örnek Ön İnceleme Kontrol Formu kullanılmak suretiyle ön inceleme tutanağı düzenlenebileceği gibi ön inceleme tutanağı re’sen de düzenlenebilir. Ek 1’de yer alan veya hâkim tarafından re’sen oluşturulan form elektronik ortamda doldurulup güvenli elektronik imza ile imzalanarak kaydedilir ve ön inceleme tutanağına eklenir.

Dosyaların incelenmesi ve örnek alma

MADDE 42 – (1) Zabıt kâtabının gözetimi altında taraflar veya fer'î müdahil, dava dosyasını inceleyebilir. Dava ile ilgili olanlar da bunu ispatlamak kaydıyla hâkimin ya da bu konuda yetkilendirdiği yazı işleri müdürünün izniyle dosyayı inceleyebilir.

(2) Avukatlar ve stajyerler, vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını zabıt kâtabının gözetiminde her zaman inceleyebilirler. İncelemenin yapıldığına dair düzenlenen dosya inceleme tutanağı avukat veya avukat stajyeri ile zabıt kâtabi tarafından imzalanarak dosyasında saklanır.

(3) Davacı, davalı, fer'î müdahil ve vekilleri dava dosyasındaki veya elektronik ortamdaki bütün tutanak ve belgelerin onaysız fotokopi ya da çıktısını harçsız olarak alabilirler. Avukatların belge örneği alabilmeleri için vekâletnamelerinin bulunması zorunludur.

(4) Gizli olarak saklanmasına karar verilen belge ve tutanakların incelenmesi hâkimin açık iznine bağlıdır.

(5) Taraf vekilleri UYAP Avukat Bilgi Sistemi vasıtasıyla dava dosyalarını inceleyebilir ve örnek alabilirler.

(6) Taraflar elektronik imza sahibi olmak koşuluyla UYAP Vatandaş veya Kurum Bilgi Sistemi vasıtasıyla tarafı oldukları dava ve işlere ait tüm evrakı inceleyebilir, örnek alabilirler. Elektronik imza sahibi olmayan taraflar sadece dava ve işlerin kapak bilgilerine ulaşabilirler.

Dizi listesi

MADDE 43 – (1) Dava dosyasının fiziksel olarak diğer bir mahkeme veya mercie gönderilmesi gerektiğinde, zabıt kâtabınca dosya içerisindeki her türlü belgeyi gösteren bir dizi listesi yapılır ve altı imzalanır. Gönderilen dosyanın son duruşma tutanağının bir örneği ile dizi listesinin bir sureti alınarak geçici bir dosya açılır.

Duruşma listesi

MADDE 44 – (1) Duruşmalı işlerde mahkemenin adı, dosya esas sıra numarası, tarafların ad ve soyadları, duruşma tarih ve saati bir liste halinde duruşmadan önce ilgililerin erişimine sunulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yargılama Giderleri

Harç, gider avansı ve delil avansının ödenmesi

MADDE 45 – (1) Davacı, yargılama harçları ile her yıl Bakanlıkça çıkarılacak gider avansı tarifesinde belirlenecek olan tutarı dava açarken mahkeme veznesine yatırmak zorundadır. Gider avansı, her türlü tebligat ve posta ücretleri, keşif giderleri, bilirkişi ve tanık ücretleri gibi giderler için davacıdan alınan meblağı ifade eder.

(2) Adli yardım talebiyle açılan dava ve işlerde adli yardım konusunda bir karar verilinceye kadar harç, gider ve delil avansı alınmaz. Kanunlardaki özel hükümler saklıdır.

(3) Gider avansının yeterli olmadığına dava sırasında anlaşılması halinde, mahkemece bu eksikliğin tamamlanması için davacıya iki haftalık kesin süre verilir. Dava şartı olan gider avansının yatırılmaması veya tamamlanmaması halinde, dava, dava şartı yokluğundan reddedilir.

(4) Taraflardan her biri ikamesini talep ettiği delil için mahkemece belirlenen avansı, verilen kesin süre içinde yatırmak zorundadır. Delil avansı, tarafların dayandıkları delillerin giderlerini karşılamak üzere mahkemece belirlenen kesin süre içinde ödemeleri gereken meblağı ifade eder. Taraflar birlikte aynı delilin ikamesini talep etmişlerse, gereken gideri yarı yarıya avans olarak öderler. Taraflardan biri avans yükümlülüğünü yerine getirmediğinde, diğer taraf bu avansı da yatırabilir. Delil avansını yatırmayan taraf, o delilin

ikamesinden vazgeçmiş sayılır. Tarafların üzerinde tasarruf edemeyecekleri dava ve işlerle, kanunlardaki özel hükümler saklıdır.

(5) Delil avansının ödenmesine, hâkim tarafından dilekçelerin verilmesi, ön inceleme aşaması veya tahkikatın başında karar verilir.

(6) Harç, Hukuk Muhakemeleri Kanununa göre tahsil edilmesi gereken avans ve para cezaları elektronik ortamda tahsil edilebilir. Tahsil işlemi bankalar aracılığıyla olabileceği gibi Barokart, kredi kartı ve benzeri araçlarla da yapılabilir.

(7) Gider ve delil avansı olarak tahsil edilen paraların, mutad ödemeler dikkate alınarak belirlenecek olan günlük ihtiyaçtan fazlası Bakanlıkça belirlenen bankaya yatırılır.

Harçların ve para cezalarının tahsili

MADDE 46 – (1) Harçların ve para cezalarının tahsili için gereken müzekkereler yazı işleri müdürü tarafından yazılır. Her yıl bütçe kanunu ile belirlenen terkin sınırının altında kalan harçlarla ilgili müzekkere yazılmaz.

(2) Harç tahsil müzekkereleri karar tarihinden itibaren en geç iki ay onbeş gün içinde yazılmak zorundadır. 3402 sayılı Kadastro Kanununun 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca harç tahsil müzekkereleri hükmün kesinleştiği tarihten itibaren onbeş gün içinde yazılır.

Yargılama giderlerinin iadesi

MADDE 47 – (1) Yargılama gideri için tahsil edilen paranın kullanılmayan kısmı hükmün kesinleşmesinden sonra yazı işleri müdürü tarafından ilgisine iade edilir. Hesap numarası bildirilmiş ise iade elektronik ortamda hesaba aktarmak suretiyle yapılır. Hesap numarası bildirilmemiş ise masrafı kalan paradan karşılanmak suretiyle PTT merkez ve işyerleri vasıtasıyla adreste ödemeli olarak gönderilir.

(2) Geçici hukukî koruma talebi için alınan yargılama giderinin kullanılmayan kısmı verilen karardan sonra talep üzerine iade edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kanun Yolu İşlemleri

Kanun yoluna başvuru işlemleri

MADDE 48 – (1) Kanun yoluna başvuru dilekçesi, ön büro veya yazı işlerinde görevli personele teslim edilir.

(2) Kanun yoluna başvuru dilekçesi harca tabi değilse hemen, harca tabi ise harç ödendikten sonra kaydedilir ve başvuru sahibine ücretsiz alındı belgesi verilir.

(3) Alındı belgesi, kanun yolu dilekçesinin sisteme kaydedilmesi üzerine verilen belgedir. Alındı belgesi, mahkemenin adını, dosyanın esas ve karar numarasını, karar tarihini, tarafların ve varsa müdahillerin ad ve soyadlarını, davanın konusunu, başvuru kanun yolu merciini, başvuru tarih ve saatini içerir.

(4) Kanun yolu başvurusu, kanun yolu dilekçesinin kaydedildiği tarihte yapılmış sayılır.

(5) Başka yer mahkemesine verilen kanun yoluna başvuru dilekçelerinde de yukarıdaki hükümler uygulanır. Başka yer yazı işleri müdürü veya görevli personel teslim aldığı dilekçe ve eklerini elektronik ortama aktarır, fizikî evrakı da gecikmeksizin ilgili mahkemeye gönderir.

(6) Herhangi bir nedenle elektronik ortamda işlem yapılamaması halinde durum bir tutanakla tespit edilir ve işlem fiziki ortamda yapılır. Elektronik sistem açıldığında fizikî ortamda yapılan işlemler gecikmeksizin elektronik ortama aktarılır. Bu durumda kanun yolu başvuru dilekçesi tutanağın düzenlendiği tarihte verilmiş sayılır.

(7) Fiziksel ortamda kanun yolu başvurusu mesai saatleri içinde yapılır.

(8) Gerçek kişilerin UYAP Vatandaş Bilgi Sistemi üzerinden, tüzel kişi temsilcilerinin UYAP Kurum Bilgi Sistemi üzerinden kanun yolu başvuru dilekçeleri gönderebilmeleri için elektronik imza sahibi olmaları gerekir. Gerçek ve tüzel kişiler elektronik ortamda yapacakları kanun yolu başvurusunun harcını elektronik ortamda mahkeme veznesinin bağlı olduğu banka hesabına aktarırlar. Kanun yolu başvurusu, dilekçenin sisteme kaydedildiği tarihte yapılmış sayılır. İşlem sonucunda başvuru sahibinin elektronik ortamda erişebileceği bir alındı belgesi oluşturulur.

(9) Taraf vekillerince UYAP üzerinden güvenli elektronik imza ile kanun yolu başvuru dilekçesi gönderilebilir. Bu işler için ayrıca elle atılmış imzalı belge istenmez. Avukatların UYAP Avukat Bilgi Sistemi üzerinden kanun yolu başvuru dilekçesi gönderebilmeleri için elektronik imza sahibi olmaları gerekir. Kanun yolu harçları avukat tarafından elektronik ortamda mahkeme veznesi hesabına aktarılır. Ayrıca bu işlemlerin Barokart veya kredi kartı gibi ödeme araçlarıyla yapılması sağlanabilir. Kanun yolu başvurusu, dilekçenin sisteme kaydedildiği tarihte yapılmış sayılır. İşlem sonucunda başvuru sahibinin elektronik ortamda erişebileceği bir alındı belgesi oluşturulur.

(10) Elektronik ortamda kanun yolu başvurusu saat 00:00'a kadar yapılabilir.

(11) Kanun yoluna başvurulana dava veya işler, görevli daire doğru bir şekilde belirlendikten sonra kanun yolu formu ve dizi pusulası UYAP üzerinden hazırlanarak ilgili mercie gönderilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çekişmesiz Yargıda Mühürleme, Deftere Geçirme ve Yemin Tutanağı Düzenlenmesi Usulü

Mühürleme

MADDE 49 – (1) Mühürleme, taşınır malların koruma altına alınması amacıyla bir yerde tutularak kullanılmasının önlenmesi veya bir taşınmazın kullanılmasının, değiştirilmesinin önlenmesi ya da belirli bir faaliyetin durdurulmasıdır.

(2) Taşınır mallar deftere geçirildikten sonra bir torba veya kapalı bir yere konularak muhafaza altına alınır ve uygun araçlarla mühürlenir.

(3) Taşınmazlarda mühürleme işlemi, taşınmaza giriş ve çıkışın engellenmesi veya bir faaliyetin önlenmesi şeklinde gerçekleştirilir.

(4) Mühürleme işlemleri yazışmaları müdürü veya görevli personel tarafından yer, gün ve saat belirtilip tutanağa bağlanarak imzalanır.

Defter tutma

MADDE 50 – (1) Defter tutma, taşınır ve taşınmaz mallar ile borç, alacak ve hakların kayıt altına alınmasıdır.

(2) Defter tutma işlemleri, yazışmaları müdürü, yazı işleri personeli veya bilirkişi eliyle yaptırılabilir.

(3) Defter tutma işleminde, taşınır malların sıra numarası, cinsi, adeti, miktarı, nerede bulundukları, değeri; taşınmaz malların sıra numarası, tapu veya diğer tanım bilgileri, değerleri; borç, alacak ve hakların sıra numarası, niteliği, vadesi ve miktarı, borçlu, alacaklı ve hak sahibinin kimlik bilgileri, kayda geçirilir.

(4) Defter tutma işlemleri elektronik ortamda yapılır. Zorunlu hallerde fizikî ortamda yapılan işlemler gecikmeksizin elektronik ortama aktarılır.

(5) Defter tutma işlemi fizikî ortamda yapıldığı takdirde defterin her sayfası ayrı ayrı numaralandırılır, imzalanır ve mühürlenir. Defterin sonu görevli personel veya bilirkişi tarafından imzalanır.

(6) Elektronik veya fizikî ortamda tutulan defter ilgili hâkim tarafından güvenli elektronik imza ya da el ile imzalanarak onaylanır.

Yemin tutanağı

MADDE 51 – (1) Yemin tutanağı, mevzuat uyarınca hâkim huzurunda yemin etmeleri gereken kamu görevlileri, bilirkişiler ve diğer kişilerin yapacakları yemine ilişkin düzenlenen tutanaktır.

(2) Yemin tutanağında, mahkemenin veya hukuk dairesinin adı, hâkimin ve zabıt kâtibinin adı ve soyadı, sicili, imzası; yemin eden kişinin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası, unvanı, imzası; yeminin yapıldığı yer, tarih ve saat; yeminin metni yer alır.

(3) Yemin tutanağı yaptırılan yeminin niteliğine göre taşınması gereken diğer kayıtları da içerir.

(4) Yemin tutanağı elektronik ortamda düzenlenir. Zorunlu hallerde fizikî ortamda yapılan işlemler gecikmeksizin elektronik ortama aktarılır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Tebliğat işlemleri

MADDE 52 – (1) Tebliğat işlemleri 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu ile Tebliğat Kanunu uyarınca çıkarılan yönetmeliklere göre fizikî ya da elektronik ortamda yapılır.

Ara kararların yerine getirilmesi

MADDE 53 – (1) Ara kararlar gereğince yapılması gerekli işlemler derhal yerine getirilir. Ara kararının yerine getirildiği veya yerine getirilememesi nedeni zabıt kâtibi tarafından tarih belirterek serh verilir.

Müzekkerelerin gönderilme şekli

MADDE 54 – (1) Mahkemelerce yazılan ve fizikî ortamda gönderilmesi gereken yazılar posta yoluyla ya da mübaşir vasıtasıyla gönderilir.

(2) Bu yazılar, hâkimin izniyle elden takip amacıyla iş sahibine veya varsa vekiline ya da kanunî temsilcilerine imza karşılığında teslim edilebilir. Elden teslim edilen yazılar mahkeme mühürlüyle mühürlenir ve bir zarfa konularak ağzı kapatılır.

Tanıkların çağırılması, ücret ve giderlerinin ödenmesi

MADDE 55 – (1) Tanıklara gönderilecek davetiye;

a) Tanığın adı, soyadı ve açık adresi,

b) Tarafların ad ve soyadları,

c) Tanıklık yapacağı konu,

ç) Hazır bulunması gereken yer, gün ve saat,

d) Mazeret bildirmeksizin gelmediği takdirde zorla getirileceği, gelmemesinin sebep olduğu giderlere ve miktarı belirtilmek suretiyle Kanunda gösterilen disiplin para cezasına hükmolunacağı,

e) Duruşmaya gelmesine rağmen kanunî bir sebep göstermeden tanıklıktan çekinir, yemin etmez veya göstermiş olduğu sebep mahkemece kabul edilmemesine rağmen tanıklık yapmaktan çekinirse miktarı belirtilmek suretiyle Kanunda gösterilen disiplin para cezasına ve bu yüzden doğan giderleri ödemesine hükmolunacağı,

f) Bakanlık tarafından hazırlanan tarife gereğince ücret ve giderlerinin ödeneceği, yazılır.

(2) Tanıklık ücreti ve giderleri, tanıklık görevi yerine getirildikten sonra tanığın talebi üzerine, yazı işleri müdürü veya görevlendireceği personel tarafından ödenebileceği gibi, tanık tarafından hesap numarası bildirildiği takdirde banka hesabına da aktarılabilir. Aksi halde masrafları içinden alınarak PTT merkez ve işyerleri aracılığıyla adreste ödemeli olarak gönderilir.

Hükmün korunması

MADDE 56 – (1) Elektronik ortamda hazırlanan hüküm, hükme katılan hâkimler ve zabıt kâtibi tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanarak UYAP veri tabanında saklanır. Ayrıca hükmün çıktısı hükme katılan hâkimler ve zabıt kâtibi tarafından imzalanıp mahkeme mührüyle mühürlenerek karar kartonunda muhafaza edilir.

Karar verilmiş dosyalara ilişkin işlemler

MADDE 57 – (1) Hükmün kesinleşmesinden önce davadan feragat, davayı kabul veya sulh halinde, hâkim dosya üzerinden bu konuda ek karar verir. Taraflarca kanun yoluna başvurulmuş olsa dahi sırf bu nedenlerle dosya istinaf veya temyiz incelemesine gönderilmez.

İlam ve suretlerin verilmesi, kesinleşme kaydı ile harçların tahsili

MADDE 58 – (1) Hâkimin re'sen harekete geçtiği haller ile kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla taraflardan birinin talebi olmadıkça hüküm tebliğe çıkarılmaz. Taraflardan birinin talebi halinde hükmün bir nüshası makbuz karşılığında talep eden tarafa verilir, bir nüshası da diğer tarafa tebliğe çıkarılır.

(2) Taraflardan her birine verilen hüküm nüshası ilamdır.

(3) Tarafların elinde bulunan hüküm nüshalarının farklı olması hâlinde karar kartonundaki esas alınır.

(4) Taraflar, harcın ödenmiş olup olmamasına bakılmaksızın ilamı her zaman alabilirler.

(5) Bakiye karar ve ilam harcının ödenmemiş olması, hükmün tebliğe çıkarılmasına, takibe konmasına, kanun yollarına başvurulmasına ve hükmün kesinleştirilmesine engel teşkil etmez.

(6) Hükmün kesinleştiği, ilamın altına veya arkasına yazılıp, tarih ve mahkeme mührü konmak ve daire başkanı veya hâkim tarafından imzalanmak suretiyle belirtilir.

(7) Suretler yazı işleri müdürü tarafından aslına uygunluğu belirtilip onaylanarak verilir.

Teminatların iadesi

MADDE 59 – (1) İhtiyati tedbir veya ihtiyati haciz taleplerinde teminat olarak yatırılan para, banka mektubu, tahvil veya benzeri evrakın iadesinin istenmesi halinde yazışları müdürü teminatın iadesi için kanunî şartların gerçekleşip gerçekleşmediğini araştırıp bu hususu belgelendirerek görüşü ile birlikte dosyayı hâkim ya da daire başkanına sunar. Teminat gösterilmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalktığı anlaşıldığında mahkemece, teminatın iadesine karar verilir.

Ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşma icrası ve diğer usulî işlemler

MADDE 60 – (1) Mahkeme veya hukuk dairesi, tarafların rızası olmak şartıyla, kendilerinin veya vekillerinin, SEGBİS veya benzeri sistemlerle aynı anda ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla bulundukları yerden duruşmaya katılmalarına ve usul işlemleri yapabilmelerine izin verebilir.

(2) Tarafların rızası olmak kaydıyla, mahkeme veya hukuk dairesi tanığın, bilirkişinin, uzmanın veya bir tarafın dinlenilmesi esnasında başka bir yerde bulunmalarına izin verebilir. Dinleme, SEGBİS veya benzeri sistemler vasıtasıyla ses ve görüntü olarak aynı anda duruşma salonuna nakledilir.

(3) Yemin edecek taraf, mahkeme veya hukuk dairesinin bulunduğu yerden başka bir yerde oturuyor ise SEGBİS veya benzeri sistemler vasıtasıyla aynı anda ses ve görüntü nakledilmesi yolu ile yemin icrası mümkündür.

(4) SEGBİS veya benzeri sistemlerle elde edilen ses ve görüntü verileri de Kanunun 199 uncu maddesine göre elektronik belge hükmündedir.

(5) Kimlik tespiti ve dinleme işleminin yapıldığına dair UYAP Bilişim Sisteminde veya zorunluluk nedeniyle haricen tutulan tutanak, dinleme işlemi sırasında hazır bulunan tüm ilgililerce duruma göre güvenli elektronik imza ya da el ürünü imza ile imzalanır. Tutanakta, dinlenenlerin ad ve soyadları, dinlemenin başlangıç ve bitiş zamanı, dinlemenin süresi, hazır bulunanlar ve varsa sunulan deliller gibi hususlar belirtilir.

(6) Elektronik ortamdaki tutanak aynen, fizikî olarak tutulan tutanak ise taranıp, elektronik imza ile imzalanmak suretiyle dinleme talep eden makama UYAP üzerinden gönderilir. Belge asılları mahallinde saklanır.

(7) SEGBİS veya benzeri sistemlerle duruşmaya katılan tarafların beyanlarının imzalanması gerektiğinde, dinlemenin yapıldığı yer mahkemesince talepte bulunan mahkemece tutulan tutanağın bir çıktısı alınarak imzalatılır, imzalanan tutanak tekrar elektronik ortama aktarılır ve tutanağın aslı mahkemesine gönderilir.

(8) Bu maddede hüküm bulunmayan hallerde 20/9/2011 tarih ve 28060 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ceza Muhakemesinde Ses ve Görüntü Bilişim Sisteminin Kullanılması Hakkında Yönetmeliğin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Kıymetli evrak ve belgelerin saklanması

MADDE 61 – (1) Kıymetli evrak ve saklanması lüzumlu görülen sair belgeler yazı işleri müdürünün sorumluluğunda mahkemenin kasasında muhafaza edilir.

Resmî mühür ve beratının saklanması

MADDE 62 – (1) Mühürlerin teslim alındığına ilişkin yazı ve berat yazı işleri müdürünün sorumluluğunda mahkemenin kasasında muhafaza edilir.

Davaların birleştirilmesi ve ayrılmasında yapılacak işlemler

MADDE 63 – (1) Birleştirilmelerine karar verilmiş olan davaların esas kayıtlarında bu durum belirtilir. Başka bir dava ile birleştirilmesine karar verilen davanın karar numarası birleştirme kararına yazılır ve bu durum mahkemede verilen son kararda gösterilir.

(2) Bir davada ayırma kararı verilirse ayrılan dava veya davalar o mahkemenin esasına ayrıca kaydedilir ve eski kayıt ile yeni kayıt birbiriyle ilişkilendirilir. İlk kayıt o dosyada kalan kısma münhasır olur. Ayrılan davanın dosyası ilk dosyada bu kısımlara ait yazıların tamamının onaylı suretleri konularak yeniden oluşturulur. Ayrılan davalar bakımından daha önce tek karar ve ilam harcı alınmış ise her biri için ayrıca harç alınır; daha önce alınan harç ayrılmış davaları da kapsıyorsa yeniden harç alınmaz. Ayrılıp yeni esas numarası alan her dava için başvuru harcı alınır.

(3) Ayırma işlemleri için yapılan masraflar ile ayrılan dosyanın duruşma gününün tebliği için gerekli olan masraf ana dosyanın gider avansından karşılanır. Gerektiğinde gider avansı tamamlattırılır.

Bilirkişilerin elektronik ortamda işlem yapması

Madde 64 – (1) Bilirkişiler UYAP Bilirkişi Bilgi Sistemi üzerinden de işlem yapabilirler. Bunun için bilirkişilerin elektronik imza sahibi olmaları gerekir.

(2) UYAP Bilirkişi Bilgi Sistemi üzerinden bilirkişi veya bilirkişiler görevlendirilebilir. Bilirkişi listesinde yer alan bilirkişiler tespit ve teslim tutanağını, dosyanın iş listesine düşmesinden itibaren en geç bir hafta içinde güvenli elektronik imza ile imzalayarak mahkemeye göndermek ya da Hukuk Mahkemeleri Kanununun 275 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen haber verme yükümlülüğünü yerine getirmek zorundadır. Bu tutanaklar, bilirkişi tarafından imzalanmadan dosya erişime ve incelemeye açılmaz. Bilirkişi dosyayı inceledikten sonra elektronik ortamda düzenlediği raporunu güvenli elektronik imzayla imzalayarak mahkemesine gönderir. Birden fazla bilirkişi görevli ise düzenlenen rapor tüm

bilirkişiler tarafından güvenli elektronik imza ile imzalandıktan sonra mahkemeye gönderilir. Bilirkişi listesinde yer almayan bilirkişilerin ise bu işlemleri yapabilmeleri için öncelikle mahkeme huzurunda yemin etmeleri gerekir.

(3) Bilirkişilere ödenmesi gereken ücretler de Bilirkişi Bilgi Sistemi üzerinden banka hesaplarına aktarılabilir.

(4) Raporunu sunan bilirkişi hakkında, hâkim tarafından UYAP'ta yer alan performans değerlendirme formu doldurulabilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 65 – (1) Hukuk ve Ticaret Mahkemelerinin Yazı İşleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 66 – (1) Bu Yönetmeliğin, elektronik ortamda yapılması öngörülmüş olup henüz UYAP uygulamalarında bulunmayan işlemlere ilişkin hükümleri, gerekli yazılım çalışması tamamlanıp uygulama güncelleme duyuruları yapıldıktan sonra, diğer hükümleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 67 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

EK -1

ÖRNEK ÖN İNCELEME KONTROL FORMU

Ön İncelemenin Duruşmalı Yapılıp Yapılmadığı

- Ön inceleme duruşmasız yapılmıştır
(HMK m. 138'deki durumda duruşma açılmayabilir)
- Ön inceleme duruşmalı yapılmıştır

Ön İncelemede Yapılan İşlemler

A) Dava Şartları Bakımından

1. Türk mahkemelerinin yargı hakkı mevcut mu?

- Mevcut
- Mevcut değil

Kısaca yapılan işlem.....

2. Yargı yolu caiz mi?

- Caiz
- Caiz değil

Kısaca yapılan işlem.....

3. Mahkeme görevli mi?

- Görevli
- Görevli değil

Kısaca yapılan işlem.....

4. Yetkinin kesin olduğu hâllerde, mahkeme yetkili mi?

- Kesin Yetki Yok
- Yetkili
- Yetkili değil

Kısaca Yapılan işlem.....

5. Taraflar, taraf ehliyetine sahip mi?

- Taraf ehliyeti var
- Taraf ehliyeti yok

Kısaca Yapılan işlem.....

6. Taraflar dava ehliyetine sahip mi?

- Dava ehliyet var
- Dava ehliyeti yok

Kısaca Yapılan işlem.....

7. Kanunî temsilci atanması gereken hallerde bunun gereği yerine getirilmiş mi ya da temsilci gerekli niteliğe sahip mi?

- Kanunî temsilci söz konusu değil
- Temsilcide eksiklik yok
- Temsilci de eksiklik var

Kısaca Yapılan işlem.....

8. Dava takip yetkisinin söz konusu olduğu hallerde bu tamam mı?

- Dava takip yetkisi sorunu yok
- Dava takip yetkisi sorunu var

Kısaca Yapılan işlem.....

9. Vekil aracılığıyla takip edilen davalarda, vekil davaya vekâlet ehliyetine sahip mi ve usûlüne uygun düzenlenmiş bir vekâletnamesi mevcut mu?

- Vekil Yok
- Vekâlet ehliyetinde sorun yok
- Vekâlet ehliyetinde sorun var

Kısaca Yapılan işlem.....

10. Davacı yatırmaması gereken gider avansını yatırmış mı?

- Gider avansı yatırılmış
- Gider avansı yatırılmamış

Kısaca Yapılan işlem.....

11. Teminat gösterilmesi gerekiyor mu, bu karar yerine getirilmiş mi?

- Teminat göstermek gerekmiyor
- Teminat gösterilmiş
- Teminat gösterilmemiş

Kısaca Yapılan işlem.....

12. Davacının, dava açmakta hukuki yararı mevcut mu?

- Hukukî yarar mevcut
- Hukukî yarar mevcut değil

Kısaca Yapılan işlem.....

13. Aynı dava, daha önceden açılmış ve hâlen görülüyor mu (derdest mi)?

- Derdestlik yok
- Derdestlik var

Kısaca Yapılan işlem.....

14. Aynı dava hakkında daha önce verilmiş kesin hüküm var mı?

- Kesin hüküm yok
- Kesin hüküm var

Kısaca Yapılan işlem.....

15. Özel dava şartı mahiyetinde başkaca bir dava şartı var mı?

- Özel dava şartı yok
- Özel dava şartı var ve dava şartı mevcut
- Özel dava şartı var ve dava şartı mevcut değil

Kısaca Yapılan işlem.....

B) İlk İtirazlar Bakımından

1. Yetki itirazı yapılmış mı ve sonucu nedir?

- Yetki itirazı yok
- Yetki itirazı var ve mahkeme yetkili
- Yetki itirazı var mahkeme yetkisiz

Kısaca Yapılan işlem.....

2. İşbölümü itirazı yapılmış mı ve sonucu nedir?

- İşbölümü itirazı yok
- İşbölümü itirazı var ve dava mahkemenin işbölümünde
- İşbölümü itirazı var ve mahkemenin işbölümünde değil

Kısaca Yapılan işlem.....

3. Tahkim itirazı yapılmış mı ve sonucu nedir?

- Tahkim itirazı yok
- Tahkim itirazı var ve itiraz yerinde
- Tahkim itirazı var ve itiraz yerinde değil

Kısaca Yapılan işlem.....

C) Tarafların İddia ve Savunmaları ile Uyuşmazlık Noktaları Bakımından

- Davacının iddiaları özetle tutanağa geçirilmiştir
- Davalının savunmaları özetle tutanağa geçirilmiştir
- Tarafların iddia ve savunmaları çerçevesinde uyuşmazlık noktaları somut olarak tutanağa geçirilmiştir

D) Tarafların Sulh Olup Olmadıkları ve Sonucu Bakımından

- Taraflar sulh olmamışlardır
- Taraflar sulh olmuşlardır

E) Esasa İlişkin Süreler Bakımından (Süreler bakımından sorun olup olmadığı tespit edilip, bu konudaki karar ise ilk tahkikat duruşmasının başında verilecektir)

- Hakdüşürücü süre veya zamanaşımı def'i söz konusu değildir
- Hakdüşürücü sürenin incelenmesi gerekmektedir
- Zamanaşımı def'i vardır ve incelenmesi gerekmektedir

Hâkimin İmzası

5. İCRA VE İFLAS KANUNU

Kanun Numarası : 2004
Kabul Tarihi : 9/6/1932
R.Gazete Tarihi : 19/6/1932
R.Gazete Sayısı : 2128

Elektronik işlemler:³⁵

Madde 8/a – (Ek: 2/7/2012-6352/3 md.)

İcra ve iflas dairelerince yapılacak her türlü icra ve iflas iş ve işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi kullanılır; her türlü veri, bilgi, belge ve karar, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi vasıtasıyla işlenir, kaydedilir ve saklanır.

Usulüne göre güvenli elektronik imza ile oluşturulan elektronik veriler senet hükmündedir. Güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haizdir. Güvenli elektronik imza, kanunlarda güvenli elektronik imza ile yapılamayacağı açıkça belirtilmiş olan işlemler dışında, elle atılan imza yerine kullanılabilir. Güvenli elektronik imzayla oluşturulan belge ve kararlarda, kanunlarda birden fazla nüshanın düzenlenmesi ve mühürleme işlemini öngören hükümler uygulanmaz.

Zorunlu nedenlerden dolayı fiziki olarak düzenlenen belge veya kararlar, yetkili kişilerce güvenli elektronik imzayla imzalanarak Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemine aktarılır ve gerektiğinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi vasıtasıyla ilgili birimlere iletilir. Bu şekilde elektronik ortama aktarılarak ilgili birimlere iletilen belge ve kararların asılları, gönderen icra ve iflas dairesinde saklanır, ayrıca fiziki olarak gönderilmez. Ancak, belge veya kararın aslının incelenmesinin zorunlu olduğu hâller saklıdır.

Elektronik ortamdan fiziki örnek çıkartılması gereken hâllerde, icra müdürü veya görevlendirdiği personel tarafından belgenin aslının aynı olduğu belirtilerek, imzalanır ve mühürlenir.

Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter.

Elektronik işlemlerin Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi vasıtasıyla yapılmasına dair usul ve esaslar, Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Artırma hazırlık tedbirleri:

Madde 114 – (Değişik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/27 md.) Satış açık artırma ile yapılır. Birinci ve ikinci artırmanın yapılacağı yer, gün ve saat daha önceden ilân edilir.

İlanın şekli, artırmanın tarzı, yer ve günü ve gazete ile yapılıp yapılmıyacağı icra memurluğunca alakadarların menfaatlerine en muvafık geleni nazarı dikkate alınarak tayin olunur. **(Ek cümle: 17/7/2003-4949/27 md.)** İlânın yurt düzeyinde yayımlanan bir gazete ile yapılmasına karar verilmesi hâlinde bu ilân satış talebi tarihinde tirajı ellibinin (50.000) üzerinde olan ve yurt düzeyinde dağıtımı yapılan gazetelerden biriyle yapılır.

(Ek: 18/2/1965 - 538/57 md.) Gazete ile yapılacak ilanlara satış şartnamesi eklentisiyle geçirilmeyip, satılacak şeyin cinsi, mahiyeti, önemli vasıfları, muhammen kıymeti, bulunduğu yer ve ikinci artırmanın gün ve saati, satış şartnamesinin vesair bilginin nereden ve ne suretle öğrenilebileceği, talep halinde ve ilanda gösterilen masrafı verilmek şartıyla şartnamenin bir örneğinin gönderilebileceği hususları yazılmakla iktifa olunur. İcra dairesince yapılması zaruri ilanlar dışında, taraflar şartnamenin tamamını, masrafı kendilerine

³⁵ 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunun 106 ncı maddesiyle, bu maddenin 5/1/2013 tarihinde yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

ait olmak üzere, diledikleri vasıtalarla ilan edebilirler. Ancak hususi mahiyetteki bu ilan resmi muameleye tesir etmez. **(Ek cümle: 2/7/2012-6352/24 md.)** Satış ilanı elektronik ortamda da yapılır.

(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/24 md.) Açık artırmaya elektronik ortamda teklif verme yoluyla başlanır. Elektronik ortamda teklif verme, birinci ihale tarihinden on gün önce başlar, ihalenin tamamlanacağı günden önceki gün sonunda sona erer; ikinci ihalede ise elektronik ortamda teklif verme birinci ihaleden sonraki beşinci gün başlar, en az on gün sonrası için belirlenecek ikinci ihalenin tamamlanacağı günden önceki gün sonunda sona erer. Elektronik ortamda verilecek teklifler haczedilen malın tahmin edilen kıymetinin yüzde ellisinden az olamaz; teklif vermeden önce, haczedilen malın tahmin edilen kıymetinin yüzde yirmisi nispetinde teminat gösterilmesi zorunludur.

(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/24 md.) Satışa çıkarılan taşınır üzerinde hakkı olan alacaklının alacağı yukarıdaki fıkra yazılı oranda ise artırmaya iştiraki halinde ayrıca pey akçesi ve teminat aranmaz.

İhalenin yapılması:³⁶

Madde 115 – (Değişik: 2/7/2012-6352/25 md.)

Birinci ve ikinci ihale icra memuru tarafından, ilanda belirlenen yer, gün ve saatte, elektronik ortamda verilen en yüksek teklif üzerinden başlatılır. Satışa çıkarılan mal üç defa bağırıldıktan sonra, elektronik ortamda verilen en yüksek teklif de değerlendirilerek, en çok artırana ihale edilir. Şu kadar ki, artırma bedelinin malın tahmin edilen bedelinin yüzde ellisini bulması ve satış isteyen alacağına rüçhanı olan diğer alacaklar o malla temin edilmişse bu suretle rüçhanı olan alacakların mecmuundan fazla olması ve bundan başka paraya çevirme ve paraların paylaşılması masraflarını aşması gerekir.

Birinci ihalede, alıcı çıkmazsa veya bu maddede yazılı miktara ulaşılmazsa satış icra memuru tarafından geri bırakılır.

İkinci ihalede, alıcı çıkmazsa veya bu maddede yazılı şartlar gerçekleşmezse satış talebi düşer.

Artırma şartları:

1 – Şartnamenin açık bulundurulması:

Madde 124 – İcra dairesi taşınmazların bulunduğu yerin adetlerine göre en elverişli tarzda artırma şartlarını tesbit eder.

Bunları ihtiva eden şartname artırmadan evvel en az on gün müddetle icra dairesinde herkesin görmesi için açık bulundurulur.

(Değişik üçüncü fıkra: 2/7/2012-6352/28 md.) Şartnameye, artırmaya iştirak edeceklerin taşınmazın tahmin edilen kıymetinin yüzde yirmisi nispetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu tevdi etmeleri, elektronik ortamda teklif vererek artırmaya katılacakların teminat göstermeleri gerektiği ve elektronik ortamda teklif vermeye ilişkin hususlar yazılır.

Satılığa çıkarılan taşınmaz üzerinde hakkı olan alacaklının alacağı yukarıdaki fıkra yazılı nispet raddesinde ise artırmaya iştiraki halinde ayrıca pey akçesi ve teminat aranmaz.

Artırma ilanı, artırma hazırlıkları ve ilgililere ihtar:³⁷

Madde 126 – (Değişik: 2/7/2012-6352/29 md.)

Satış, açık artırma ile yapılır. Birinci ve ikinci ihalenin yapılacağı yer, gün ve saat önceden ilan edilir.

³⁶ 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle, bu maddede yer alan "iki ay" ibaresi "üç ay" şeklinde değiştirilmiştir.

³⁷ Bu madde başlığı "Artırmanın ilanı ve ilgililere ihtar:" iken, 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

İlan, birinci ihale tarihinden en az bir ay önce yapılır. İlan edilen metnin esasa müessir olmayan maddi hatalar nedeniyle tekrarlanması gerektiğinde, ihale tarihi değiştirilmeksizin hata ilanen düzeltilir. Ancak bu düzeltme ilanının tarihi ile ihale tarihi arasında yedi günden az zaman kalmış ise daha önce ilan edilen günden yedi iş günü sonrası için tespit edilecek günde satış yapılacağı düzeltme ilanında belirtilir. Bu düzeltme ilanı ilgililere ayrıca tebliğ edilmez.

Yapılacak ilana, satılacak şeyin cinsi, mahiyeti, önemli vasıfları, tahmin edilen kıymeti, bulunduğu yer; birinci ve ikinci ihalenin yapılacağı yer, gün ve saat; artırmaya iştirak edeceklerin haczedilen malın tahmin edilen kıymetinin yüzde yirmisi nispetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu tevdi etmeleri gerektiği; diğer bilgilerin nereden ve ne suretle öğrenilebileceği hususları yazılır. Ayrıca, ipotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin taşınmaz üzerindeki haklarını, hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile onbeş gün içinde icra dairesine bildirmeleri gerektiği yazılır; aksi halde, hakları tapu siciliyle sabit olmadıkça, satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları da ilave edilir. Bu ihtar irtifak hakkı sahiplerine de yapılır.

Açık artırmaya elektronik ortamda teklif verme yoluyla başlanır. Elektronik ortamda teklif verme, birinci ihale tarihinden yirmi gün önce başlar, ihalenin tamamlanacağı günden önceki gün sonunda sona erer; ikinci ihalede ise elektronik ortamda teklif verme birinci ihaleden sonraki beşinci gün başlar, en az yirmi gün sonrası için belirlenecek ikinci ihalenin tamamlanacağı günden önceki gün sonunda sona erer. Elektronik ortamda verilecek teklifler haczedilen malın tahmin edilen kıymetinin yüzde ellisinden az olamaz; teklif vermeden önce, haczedilen malın tahmin edilen kıymetinin yüzde yirmisi nispetinde teminat gösterilmesi zorunludur.

Satışa çıkarılan taşınmaz üzerinde hakkı olan alacaklının alacağı yukarıdaki fıkra da yazılı oranda ise artırmaya iştiraki halinde ayrıca pey akçesi ve teminat aranmaz.

114 üncü maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları taşınmazın satış ilanı hakkında da uygulanır.

Ayrıca tebliğler:

Madde 127 – (Değişik: 2/7/2012-6352/30 md.)

İlanın birer sureti borçluya ve alacaklıya ve taşınmazın tapu siciline kayıtlı bulunan ilgililerinin tapuda kayıtlı adresleri varsa bu adreslerine tebliğ olunur. Adresin tapuda kayıtlı olmaması hâlinde, varsa adres kayıt sistemindeki adresleri tebligat adresleri olarak kabul edilir. Bunların dışında ayrıca adres tahkiki yapılmaz, gazetede veya elektronik ortamda yapılan satış ilanı tebligat yerine geçer.

İhale:

Madde 129 – (Değişik: 2/7/2012-6352/31 md.)

Birinci ve ikinci ihale icra memuru tarafından, ilanda belirlenen yer, gün ve saatte, elektronik ortamda verilen en yüksek teklif üzerinden başlatılır. Taşınmaz üç defa bağırıldıktan sonra, elektronik ortamda verilen en yüksek teklif de değerlendirilerek, en çok artırana ihale edilir. Şu kadar ki, artırma bedelinin malın tahmin edilen bedelinin yüzde ellisini bulması ve satış isteyen alacağına rüçhanı olan diğer alacaklar o malla temin edilmişse bu suretle rüçhanı olan alacakların mecmuundan fazla olması ve bundan başka paraya çevirme ve paraların paylaşılması masraflarını aşması gerekir.

Birinci ihalede, alıcı çıkmazsa veya bu maddede yazılı miktara ulaşmazsa satış icra memuru tarafından geri bırakılır.

İkinci ihalede, alıcı çıkmazsa veya bu maddede yazılı şartlar gerçekleşmezse satış talebi düşer.

6. TEBLİGAT KANUNU

Kanun Numarası : 7201

Kabul Tarihi : 11/2/1959

R.Gazete Tarihi : 19/2/1959

R.Gazete Sayısı : 10139

Tebliğatin yapılması:³⁸

Madde 1 – (Değişik : 11/1/2011-6099/1 md.)

Kazaî merciler, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile il özel idareleri, belediyeler, köy hükmî şahsiyetleri, barolar ve noterler tarafından yapılacak elektronik ortam da dâhil tüm tebligat, bu Kanun hükümlerine göre Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü veya memur vasıtasıyla yapılır.

Elektronik tebligat:

Madde 7/a - (Ek : 11/1/2011-6099/2 md.)

Tebliğata elverişli bir elektronik adres vererek bu adrese tebligat yapılmasını isteyen kişiye, elektronik yolla tebligat yapılabilir.

Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlere elektronik yolla tebligat yapılması zorunludur.³⁹

Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine göre elektronik yolla tebliğatin zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde bu Kanunda belirtilen diğer usullerle tebligat yapılır.

Elektronik yolla tebligat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

İlan şekli:

Madde 29 – İlan suretiyle tebliğ, tebliği çıkartacak merciin mucip sebep beyaniyle vereceği karar üzerine aşağıdaki şekilde yapılır.

1. İlan alakalının itilâına en emin bir şekilde vasıl olacağı umulan ve varsa (...) ⁴⁰ tebliği çıkaran merciin bulunduğu yerde intişar eden birer gazetede ve ayrıca elektronik ortamda yapılır.

2. Tebliğ olunacak evrak ve ilan sureti, tebliği çıkaran merciin herkesin kolayca görebileceği bir yerine de asılır.

³⁸ 11/1/2011 tarihli ve 6099 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle, bu maddede yer alan elektronik ortamda tebligata ilişkin hükmün söz konusu Kanunun yayımı tarihi olan 19/1/2011 'den bir yıl sonra yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

³⁹ 11/1/2011 tarihli ve 6099 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle, bu fıkranın, söz konusu Kanunun yayımı tarihi olan 19/1/2011 'den iki yıl sonra yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

⁴⁰ 11/1/2011 tarihli ve 6099 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan "ayrıca" ibaresi metinden çıkarılmış ve aynı bentte yer alan "gazetede" ibaresi "gazetede ve ayrıca elektronik ortamda" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Teknik altyapının kurulması, tüzük hükümlerinin uygulanması:
Geçici Madde 1 – (Ek: 11/1/2011-6099/13 md.)

Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü, elektronik ortamda yapılacak tebligatla ilgili her türlü teknik altyapıyı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde kurarak faaliyete geçirir.

60 ıncı maddede belirtilen yönetmelik, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen altı ay içinde hazırlanır. Anılan yönetmelik yürürlüğe girene kadar Tebligat Tüzüğü'nün bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Mevzuatta, Tebligat Tüzüğü'ne yapılan atıflar 60 ıncı madde hükmü uyarınca çıkarılacak yönetmeliğe yapılmış sayılır.

6.1. ELEKTRONİK TEBLİGAT YÖNETMELİĞİ

R.Gazete Tarihi : 19/1/2013

R.Gazete Sayısı : 28533

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve İlkeler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; elektronik ortamda yapılacak tebligatlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, kazaî merciler, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile il özel idareleri, belediyeler, köy hükmü şahsiyetleri, barolar ve noterler tarafından Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü vasıtasıyla yapılacak elektronik tebligatları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun 7/a maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Elektronik tebligat: Bu Yönetmelik kapsamına uygun olarak elektronik ortamda yapılan tebligatı,
- b) Elektronik tebligat adresi: Muhatap ve tebligatı çıkaran merciye ait olan elektronik tebligata elverişli kayıtlı elektronik posta adresini,
- c) Elektronik tebligat hizmeti: Bilişim sistemleri vasıtasıyla muhatapın elektronik tebligat adresine iletmek üzere, tebligatı çıkaran merci tarafından tebligatın gönderilmesini ve bu iletinin muhataba elektronik ortamda delillendirilerek tesliminin sağlanması hizmetini,
- ç) Elektronik tebligat mesajı: Tebliğ edilecek içerik veya diğer ekli dokümanlar ile tebliğ için gerekli muhatap bilgilerinden oluşan tebligat mesajının tümünün tebligatı çıkaran merci tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanmış halini,
- d) Güvenli elektronik imza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan güvenli elektronik imzayı,
- e) Hizmet sağlayıcısı: Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısını,
- f) İdare: Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünü,
- g) İşlem sertifikası: İdarenin veya diğer hizmet sağlayıcılarının hizmetlerine ilişkin işlem verilerini imzalamak için kullandığı elektronik sertifikayı,
- ğ) Kanun: 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununu,
- h) Kayıtlı elektronik posta (KEP): Elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şekli,
- ı) MERSİS: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen Merkezi Sicil Kayıt Sistemini,
- i) MERSİS No: MERSİS tarafından verilen tekil numarayı,
- j) Muhatap: Elektronik tebligatı alan gerçek veya tüzel kişiyi,
- k) Olay kaydı: İdare veya diğer hizmet sağlayıcılar tarafından elektronik tebligat hizmetinin verilmesi esnasında meydana gelen ve mevzuat gereği kaydının tutulması zorunlu olan tüm bilişim sistemi işlem kayıtlarını,

l) Tebligatı çıkaran merci: Elektronik tebligat göndermek için İdare tarafından kendilerine elektronik tebligat adresi verilen bu Yönetmeliğin 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kazaî merciler ile diğer kurum ve kuruluşları,

m) Zaman damgası: 5070 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan zaman damgasını,
ifade eder.

İlkeler

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıdaki ilkeler göz önüne alınır:

- a) Bilgi güvenliğinin sağlanması.
- b) Kişisel verilerin korunması.
- c) Birlikte çalışabilirlik.
- ç) Hizmet kalitesinin sağlanması.
- d) Uluslararası standartların sağlanması.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik Tebligatla İlgili Genel Hükümler

Elektronik tebligat hizmeti

MADDE 5 – (1) Elektronik ortamda tebligat yapmaya yetkili kılınmış İdare, elektronik tebligat hizmetini yerine getirir.

Elektronik tebligat adresi edinme

MADDE 6 – (1) Tebligatı çıkaran merciler, elektronik tebligat adresi almak için İdareye başvurur. Yapılan başvuruda, elektronik tebligat adresinin hangi birim ve personel tarafından kullanılacağı da belirtilir.

(2) Tebligatı çıkaran merciin merkezî yapıda bir bilişim sistemine sahip olması, işlemlerini elektronik ortamda yapması ve talebi halinde, merci bünyesinde bulunan tüm birimler için tek bir elektronik tebligat adresi kullanılır. Elektronik tebligat gönderme işlemi tebligatı çıkaran merciin sistemi ile İdarenin sistemi arasında yapılacak entegrasyonla sağlanır.

(3) Elektronik tebligat hizmetinden yararlanacak muhatap, elektronik tebligata elverişli kayıtlı elektronik posta adresi edinir.

(4) Gerçek kişi muhataplar, güvenli elektronik imza vasıtasıyla elektronik tebligat adresi almak için hizmet sağlayıcılara başvuru yapabilir.

(5) Muhataplara ait elektronik tebligat adresleri ve bu adreslere ilişkin değişiklikler, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası veya MERSİS numarasıyla eşleştirilmiş şekilde hizmet sağlayıcılar arasında gerçekleştirilecek entegrasyon kapsamında, tebligat çıkarmaya yetkili mercilerin ve tüm hizmet sağlayıcıların erişimine açık bir şekilde elektronik tebligat hizmeti alanlar listesinde tutulur. Elektronik tebligat hizmetinden isteğe bağlı olarak yararlananların, bu listede yer almaları muvafakatlerine bağlıdır.

Elektronik tebligat hizmetinden yararlanma

MADDE 7 – (1) Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlere, elektronik yolla tebligat yapılması zorunludur. Gerçek kişiler ve diğer tüzel kişiler elektronik tebligattan isteğe bağlı olarak yararlanır.

(2) Kendilerine yalnızca elektronik yolla tebligat yapılması zorunlu olan muhatapların, tebligat çıkarmaya yetkili merciler nezdindeki işlemlerinde elektronik tebligat adreslerini bildirmeleri zorunludur.

(3) Kendilerine zorunlu olarak elektronik yolla tebligat yapılması gereken muhataplara, elektronik tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde, Kanunda belirtilen diğer usullerle tebligat yapılır. Bu tebligatta ayrıca, müteakip tebligatların elektronik ortamda yapılacağı bildirilir.

(4) Kendilerine elektronik yolla tebligat yapılması isteğe bağlı olan muhatapların, elektronik yolla tebligat almak istemeleri halinde, tebligat çıkarmaya yetkili merciler nezdindeki işlemlerinde elektronik tebligat adresini bildirmeleri gerekir. Bu muhatapların, tebliğ çıkaran merciye bildirdiği adresin elektronik tebligata elverişli olmaması halinde, bunlara, Kanunda belirtilen diğer usullerle tebligat yapılır. Bu durumda gönderilecek tebligata, muhatabın bildirmiş olduğu adresin, elektronik tebligata elverişli olmadığına ilişkin şerh düşülür.

Tebligatı çıkaran merci tarafından elektronik tebligatın gönderilmesi

MADDE 8 – (1) Tebligatı çıkaran merci, elektronik tebligat mesajını İdare tarafından verilen elektronik tebligat adresi aracılığıyla İdareye iletir.

İdare tarafından elektronik tebligatın alınması ve muhataba iletilmesi

MADDE 9 – (1) Kendisine elektronik tebligat mesajı ulaşan İdare, bu mesajı zaman damgasıyla ilişkilendirerek muhatabın elektronik tebligat adresine; muhatap diğer bir hizmet sağlayıcıdan elektronik tebligat adresi almış ise, bu hizmet sağlayıcının sunucusuna iletir. Kendisine elektronik tebligat mesajı ulaşan diğer hizmet sağlayıcıları da bu mesajı zaman damgasıyla ilişkilendirerek muhatabın elektronik tebligat adresine iletir.

(2) İdare ve hizmet sağlayıcılar, zaman damgası bilgisini ve mesaj özetini muhataba iletmez, sisteminde tutar.

(3) Elektronik yolla tebligat, muhatabın elektronik tebligat adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

(4) Hizmet sağlayıcılar, muhatabın adresine elektronik tebligatın iletilip iletilmediğine ve gecikme oluşmuşsa bu gecikmeye ilişkin kayıtlar da dahil tüm süreçlerin olay kayıtlarını tutar, bu bilgileri İdarenin sistemi vasıtasıyla tebligatı çıkaran merciye derhal bildirir.

(5) Olay kayıtları günde en az bir defa olmak üzere zaman damgası eklenerek güvenli elektronik imzayla imzalanır ve erişilebilir şekilde arşivlerde otuz yıl süreyle saklanır.

(6) Hizmet sağlayıcılar, talep halinde elektronik tebligata ilişkin delil kayıtlarını yetkili mercilere elektronik ortamda sunmakla ve bu amaçla oluşturacağı sistemi hazır tutmakla yükümlüdür.

Muhatabın diğer usullerle bilgilendirilmesi

MADDE 10 – (1) Muhatap tarafından hizmet sağlayıcıya iletişim için diğer bir elektronik posta adresi bildirilmişse, elektronik tebligatın ulaştığı anda bu adrese, bilgilendirme mesajı gönderilir.

(2) Muhatap tarafından hizmet sağlayıcıya iletişim için kısa mesaj alma özelliği olan telefon numarası bildirilmişse, talep halinde ve ücreti muhataba ait olmak üzere bu telefon numarasına hizmet sağlayıcı tarafından elektronik tebligat bilgilendirme mesajı gönderilir.

(3) Bu madde kapsamındaki bilgilendirmelerin herhangi bir nedenle yapılamaması, tebligat süresini ve geçerliliğini etkilemez, hizmet sağlayıcının da ikinci fıkra

gereğince muhataptan alacağı ücretin iadesi dışında bu madde kapsamında herhangi bir sorumluluğunu gerektirmez.

(4) Muhatabın bu madde kapsamında bilgilendirilmesine ilişkin olay kayıtları hizmet sağlayıcı tarafından tutulur.

Hizmet sağlayıcılar tarafından kullanılacak işlem sertifikasında bulunması gerekli hususlar

MADDE 11 – (1) İşlem sertifikasında, hizmet sağlayıcıya ait bilgiler ve hizmet sağlayıcı adına işlem yapmaya kimin yetkili olduğu hususuna yer verilir.

Muhatabın elektronik tebligatı alma usulü

MADDE 12 – (1) Muhatap elektronik tebligat hesabına, güvenli elektronik imzasını kullanarak veya hizmet sağlayıcı tarafından verilen parola ve şifre ile birlikte telefonuna kısa mesajla gelen tek kullanımlık şifre vasıtasıyla erişir.

(2) Hizmet sağlayıcı, elektronik tebligatı sadece bu tebliği almaya yetkili olan kişiye ulaştırmayı garanti eder. Tebliği almaya yetkili kişinin, kimlik doğrulaması hizmet sağlayıcı tarafından yapılır.

(3) Vekile veya kanuni temsilciye yapılacak elektronik tebligatlarda, Kanun hükümlerine uygun olarak ikinci fıkra hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Elektronik tebligat hizmetinin kullanıma kapatılması

MADDE 13 – (1) İsteğe bağlı olarak elektronik tebligat hizmetinden yararlanan muhataplar yönünden elektronik tebligat hizmetinin kullanıma kapatılmasında, 25/8/2011 tarihli ve 28036 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin kayıtlı elektronik posta hesabının kullanıma kapatılmasına ilişkin hükümleri uygulanır.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları elektronik tebligat alma hizmetinin kullanıma kapatılması başvurusunu İdareye yazılı olarak iletirler. Yapılan başvuruda, elektronik tebligat adresinin hangi birim adına ve hangi yetkili personel tarafından kullanıldığı da belirtilir.

(3) Gerçek kişiler için, hizmetin kullanıma kapatılması başvurusu elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda da yapılabilir.

(4) Kullanıma kapatılan elektronik tebligat adresleri, elektronik tebligat hizmeti alanlar listesinden derhal silinir ve elektronik tebligat adresinin kullanıma kapatıldığı an, zaman damgasıyla kayıt altına alınır.

(5) Kullanıma kapatılan elektronik tebligat adresine tebligat gönderimi ve alımı engellenir ancak üç ay süreyle muhatabın erişimine açık tutulur.

(6) Hizmet sağlayıcı, elektronik imza kullanılarak hizmetin kullanıma kapatılması başvurusu yapıldığı hallerde derhal, fiziki başvurularda beş iş günü içinde muhatabın elektronik tebligat adresine elektronik tebligat mesajı gönderilmesini engeller.

(7) Elektronik tebligat yapılması zorunlu olan muhataplar, hizmet sağlayıcılarını değiştirebilirler, ancak elektronik tebligat hizmetinin kullanıma kapatılması için başvuruda bulunamazlar.

(8) Ölüm, ceza infaz kurumuna girme, askerlik hizmeti gibi sebeplerle elektronik tebligat hizmetinden yararlanma imkanı ortadan kalkmış ancak tebligat çıkarmaya yetkili merciler nezdindeki işlemlerinde elektronik tebligat adresini bildirmiş olan muhatabın, elektronik tebligat adreslerinin kullanıma kapatılması veya askıya alınması işlemi ilgili kurumlar ile İdarenin sistemi arasında sağlanacak entegrasyon çerçevesinde otomatik olarak yapılabilir. Tüzel kişiliğin sona ermesi ve benzeri sebeplerle elektronik tebligat hizmetinden

yararlanma imkanı ortadan kalkmış olan tüzel kişi muhatabın, elektronik tebligat adresinin kullanıma kapatılması konusunda da bu fıkra hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Elektronik Tebligat Hizmetiyle İlgili İdarenin ve Diğer Hizmet Sağlayıcıların Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Elektronik tebligat hizmetiyle ilgili görev, yetki ve sorumluluklar

MADDE 14 – (1) İdare, Kanunun elektronik tebligata ilişkin hükümlerine ve bu Yönetmeliğe uygun olarak tebligatı çıkaran merciler tarafından iletilen elektronik tebligatları, kayıtlı elektronik posta sistemi vasıtasıyla muhataba ulaştırır. Ancak, muhatap elektronik tebligat adresini İdare dışında diğer bir hizmet sağlayıcıdan almış ise İdarenin sorumluluğu, kendine ulaşan elektronik tebligat mesajını zaman damgasıyla ilişkilendirerek ilgili hizmet sağlayıcının sunucusuna ilettiği anda sona erer.

(2) İdare ve diğer hizmet sağlayıcılar, elektronik tebligat hizmetine ilişkin olay kayıtlarını mevzuatta belirlenen süreler içinde saklamakla yükümlüdür.

(3) Mevzuatta yer alan istisnalar saklı kalmak kaydıyla tebligat içeriğinin muhatap haricindeki kişilerce görülememesi için hizmet sağlayıcılar ile tebligat çıkarmaya yetkili merciler tarafından gerekli tedbirler alınır.

(4) İdare ve diğer hizmet sağlayıcılar, elektronik tebligat hizmetini yürütmek için kendilerine bildirilen verileri, elektronik tebligat hizmeti haricinde herhangi bir maksatla kullanamaz ve üçüncü kişilerle paylaşamaz. İdare ve diğer hizmet sağlayıcılar, bu verilerin güvenli bir şekilde saklanması için münhasıran sorumlu olup, mevzuat gereğince saklanmasına ihtiyaç kalmayan verileri imha eder.

(5) Elektronik tebligat hizmeti sağlama sözleşmesinin yapılması, verilerin üçüncü kişilere nakline muhatabın rıza göstermesi şartına bağlanamaz. Elektronik ortamda tebliğ edilen evrakın aslı veya içeriğinin üçüncü kişilere verilmesi konusunda anlaşma yapılamaz.

(6) İdare ve diğer hizmet sağlayıcılar, elektronik tebligatları muhatabın elektronik tebligat adresine ulaştırmak üzere teslim almak, istendiğinde saklama süresi içinde erişime hazır halde bulundurmakla yükümlüdür.

(7) İdare ve diğer hizmet sağlayıcılar, elektronik tebligat mesajını, tebligatı çıkaran merci tarafından iletilmesi tarihinden bir gün sonra başlamak üzere iki ay süresince erişime hazır tutar. Muhatap ile hizmet sağlayıcı arasında aksine bir sözleşme yok ise bu sürenin sonunda elektronik tebligata konu içerik silinir.

(8) Elektronik tebligat hizmetinin yerine getirilmesi esnasında görev alan kişilerin sorumluluğuyla ilgili olarak Kanun hükümleri uygulanır.

(9) İdare ve diğer hizmet sağlayıcılar, engelli kişilerin elektronik tebligat hizmetinden yararlanabilmeleri için mümkün olan çalışmaları yapar.

(10) Kendisine zorunlu olarak elektronik yolla tebligat yapılması gereken ancak elektronik tebligat adresi edinmeyen muhatapların MERSİS'te kayıtlı olan tebligat adreslerine, elektronik tebligat adresi edinmeleri için başvuruda bulunmaları konusunda MERSİS'ten sorumlu kurum tarafından bildirim yapılır.

Elektronik tebligat hizmetlerinin ücretlendirilmesi

MADDE 15 – (1) İdare, bu Yönetmelikte sayılan hizmetlerin karşılığında alacağı bedele ilişkin ücret tarifelerini Kanun hükümleri çerçevesinde belirleyerek resmî internet sayfasında yayımlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uygulanacak hükümler

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde niteliğine uygun düştüğü ölçüde 25/1/2012 tarihli ve 28184 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik ile Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi, ikinci ve üçüncü fıkrası ile 13 üncü maddesinin yedinci fıkrası ve 14 üncü maddesinin onuncu fıkrası 19/1/2013 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

7. RADYO VE TELEVİZYONLARIN KURULUŞ VE YAYIN HİZMETLERİ HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 6112

Kabul Tarihi : 15/2/2011

R.Gazete Tarihi : 3/3/2011

R.Gazete Sayısı : 27863

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin düzenlenmesi ve denetlenmesi, ifade ve haber alma özgürlüğünün sağlanması, medya hizmet sağlayıcılarının idarî, malî ve teknik yapıları ve yükümlülükleri ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun kuruluşu, teşkilâtı, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Altyapı işletmecisi: Yayın hizmeti iletim altyapısını işleten kuruluşu,
- b) Analog yayın: Analog modülasyon tekniği kullanılarak kablo, uydu, karasal ve benzeri ortamlardan yapılan yayın hizmetlerini,
- c) Avrupa eserleri: Yapımı veya ortak yapımı Avrupa Sınır Ötesi Televizyon Sözleşmesine taraf devletler ve Avrupa Birliğine üye devletlerde yerleşik gerçek veya tüzel kişiler tarafından gerçekleştirilen görsel-ışitsel eserleri,
- ç) Bağımsız yapımcı: Serbestçe program üretme ve bu programları dağıtma hakkı bulunan, medya hizmet sağlayıcı kuruluşun kayıtlı çalışanı olmayan ve ürettiği programlar üzerinde, medya hizmet sağlayıcı kuruluşu devrettiği sınırlı süre dışında, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında belirtilen haklara sahip gerçek veya tüzel kişileri,
- d) Başkan: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanı,
- e) Bölgesel yayın: Bir coğrafi bölge içindeki illerin toplam nüfusunun asgari yüzde yetmişine ve Üst Kurulca coğrafi bölge içinde belirlenen illere ulaştırılan yayın hizmetini,
- f) Editoryal sorumluluk: Programların içeriği ve seçimi ile radyo ve televizyon yayın hizmetlerinde bir yayın akış çizelgesi, isteğe bağlı yayın hizmetlerinde ise bir katalog içinde sunulmasına ilişkin düzenleme ve kontrol yetkisine sahip olmayı,
- g) Gizli ticarî iletişim: Medya hizmet sağlayıcı tarafından reklam yapmak maksadıyla veya kamuyu yönlendirebilecek şekilde; mal veya hizmet üreticisinin faaliyetinin, ticarî markasının, adının, hizmetinin ve ürününün reklam kuşakları dışında ve reklam yapıldığına ilişkin açıklayıcı bir ses veya görüntü bulunmaksızın programlarda sözcükler veya resimler ile tanıtılmasını,
- ğ) İletim: Yayın hizmetlerinin ilk olarak sağlanmasını,
- h) İsteğe bağlı yayın hizmeti: Programların kullanıcının seçtiği bir zamanda ve münferit isteği üzerine medya hizmet sağlayıcı tarafından düzenlenmiş bir program kataloğuna bağlı olarak izlendiği veya dinlendiği yayın hizmetini,
- ı) Kablo ortamı: Yayın hizmetinin her türlü kablo altyapısı üzerinden abonelere iletildiği ortamı,
- i) Karasal ortam: Yayın hizmetinin karasal verici sistemleri vasıtasıyla alıcılara iletildiği ortamı,
- j) Korumucu sembol: Yayın hizmetinin içeriği hakkında izleyicilerin bilgilendirilmesi amacıyla medya hizmet sağlayıcılar tarafından kullanılan ortak sembolleri,

k) Logo/çağrı işareti: Medya hizmet sağlayıcılarının Üst Kurul ve ilgili kurumlara tescil ettirmek zorunda oldukları hizmet adının veya bu adın harf veya sözcüklerinin blok hâlinde grafik tasvirini veya sesli duyurusunu,

l) Medya hizmet sağlayıcı: Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmeti içeriğinin seçiminde editöryal sorumluluğu bulunan ve bu hizmetin düzenlenme ve yayınlanma biçimine karar veren tüzel kişiyi,

m) Multipleks: Çok sayıda karasal yayın hizmetinin bir veya birden çok sinyal hâline gelecek şekilde birleştirilmesi yöntemini,

n) Multipleks işletmecisi: Karasal ortamdan sunulacak birden fazla yayın hizmetinin, bir veya birden çok sinyal hâline gelecek şekilde birleştirilerek, medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar ile altyapı işletmecisi veya verici tesis ve işletim şirketi arasında iletimini sağlayan kuruluşu,

o) Multipleks kapasitesi: VHF, UHF veya FM radyo frekans bantlarında, karasal televizyon veya radyo yayınları için kullanılan multipleksin içinden bir sayısal yayının iletimi için ayrılan kapasiteyi,

ö) Önemli olaylar: Toplum için büyük önem taşıdığı kabul edilen ve ülkenin geneline ücretsiz ve şifresiz yayın yapan televizyonlardan canlı olarak veya nesnel nedenlere bağlı olmak kaydıyla banttan yayınlanan, münhasır haklara konu olan spor ve kültür olaylarını,

p) Platform işletmecisi: Çok sayıda yayın hizmetini bir veya birden fazla sinyal hâline getirerek uydu, kablo ve benzeri ortamlardan şifreli ve/veya şifresiz olarak izleyicinin doğrudan alacağı şekilde iletimini sağlayan kuruluşu,

r) Program: Bir medya hizmet sağlayıcı tarafından hazırlanan bir yayın akış çizelgesi veya katalog içinde yer alan bir dizi görsel ve/veya işitsel unsurun oluşturduğu tek bir bütünü,

s) Program destekleme: Yayın hizmetinin sağlanmasıyla veya görsel-işitsel eserlerin üretimiyle bağlantılı olmayan gerçek veya tüzel kişilerin adını, markasını, logosunu, imajını, faaliyetlerini veya ürünlerini tanıtmak amacıyla programlara yönelik yaptığı her türlü katkısı,

ş) Radyo ve televizyon reklamı: Taşınmazlar, hak ve yükümlülükler dâhil olmak üzere mal veya hizmetlerin teminini teşvik etmek, bir amaç veya düşünceyi yaymak veya başka etkileri oluşturmak amacıyla ticaret, iş, zanaat veya bir meslekle bağlantılı gerçek ve tüzel kişi tarafından, bir ücret veya benzeri bir karşılıkla yapılan her türlü duyuru veya öz tanıtım yayını,

t) Radyo yayın hizmeti: Karasal, kablo, uydu ve diğer yayın ortamları üzerinden yapılan ve bireysel iletişim hizmetlerini kapsamayan ses ve veri yayını,

u) Sayısal yayın: Sayısal kodlama ve modülasyon tekniği kullanılarak kablo, uydu, karasal ve benzeri ortamlardan yapılan yayın hizmetini,

ü) Tele-alışveriş: Taşınmazlar, hak ve yükümlülükler dâhil olmak üzere, mal veya hizmetlerin bir ücret karşılığında temini amacıyla kamuya yönelik doğrudan arz yayını,

v) Televizyon yayın hizmeti: Programların bir yayın akış çizelgesine dayalı olarak eş zamanlı izlenebilmesi amacıyla bir medya hizmet sağlayıcı tarafından sunulan şifreli veya şifresiz görsel-işitsel yayın hizmetini,

y) Tematik yayın: Günlük yayın süresinin en az yüzde yetmişini haber, belgesel, eğitim, ekonomi, kültür, tarih, spor, müzik, sinema, dizi film, pazarlama veya benzeri konularda olmak üzere sadece belli bir türe veya genel izleyici kitlesi dışında belli bir izleyici kesimini hedef alan programlara ayıran yayını,

z) Ticarî iletişim: Radyo ve televizyon reklamları, program desteklemesi, tele-alışveriş ve ürün yerleştirmeyi de kapsamak üzere, ekonomik bir faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişinin, ürün, hizmet veya imajını, doğrudan veya dolaylı olarak tanıtmak amacıyla tasarlanmış sesli veya sessiz görüntülerin bir ücret veya benzeri bir karşılıkla ya da öz tanıtım amacıyla bir programla birlikte ya da bir program içine yerleştirilerek verilmesini,

- aa) Ulusal yayın: Ülke nüfusunun asgarî yüzde yetmişine ve Üst Kurulca belirlenen yerleşim yerlerine karasal ortamdan ulaştırılan yayın hizmetini,
- bb) Uydu ortamı: Yayın hizmetinin uydu kapasitesi vasıtasıyla alıcılara iletiildiği ortamı,
- cc) Ürün yerleştirme: Bir ürün, hizmet veya ticarî markanın, ücret veya benzeri bir karşılıkla program içine dâhil edilerek veya bunlara atıf yapılarak, program içinde gösterildiği her tür ticarî iletişimi,
- çç) Üst Kurul: Radyo ve Televizyon Üst Kurulunu,
- dd) Verici tesis ve işletim şirketi: Karasal ortamdan yayın yapmak üzere lisans alan medya hizmet sağlayıcılarının yayınlarının karasal verici istasyonlarından iletimini sağlamak için gerekli tesisleri kuran ve işleten kuruluşu,
- ee) Yayıncı: Televizyon ve/veya radyo yayın hizmeti veren medya hizmet sağlayıcıyı,
- ff) Yayın hizmeti: Medya hizmet sağlayıcının editoryal sorumluluğu altında ve temel amacı kamuoyunu bilgilendirmek, eğlendirmek veya eğitmek üzere elektronik iletişim şebekeleri yoluyla program sunmak olan, bireysel iletişim hariç olmak üzere, televizyon yayın hizmeti, isteğe bağlı yayın hizmeti ve ticarî iletişim ile radyo yayın hizmetini,
- gg) Yayın hizmeti iletim altyapısı: Karasal, uydu, kablo ve benzeri ortamlardan yayın hizmetlerinin iletiminde kullanılan sistem ve tesisleri,
- ğğ) Yayın iletim yetkisi: Multipleks, platform ve altyapı işletmecisi kuruluşlar ile verici tesis ve işletim şirketine radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini iletebilmeleri için Üst Kurulca verilen yetkilendirme belgesini,
- hh) Yayın lisansı: Medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara, bu Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelik ve diğer düzenlemelerde belirtilen şartları haiz oldukları takdirde kablo, uydu, karasal ve benzeri ortamlardan her türlü teknoloji ile yayın yapabilmeleri için her bir yayın türü, tekniği ve ortamına ilişkin olarak ayrı ayrı olmak üzere Üst Kurulca verilen izin belgesini,
- ıı) Yayın ortamı: Kablo, uydu, karasal ve benzeri iletim ortamlarını,
- ii) Yeniden iletim: Bir medya hizmet sağlayıcı tarafından sunulan yayın hizmetinin bütününe veya büyük bir bölümünün, kullanılan teknik araç ne olursa olsun alınmasını ve eş zamanlı olarak değişiklik yapılmadan iletilmesini,
- jj) Yerel yayın: En fazla bir ilin sınırları içine karasal ortamdan ulaştırılan yayın hizmetini,
- ifade eder.

Frekans planlaması ve tahsis

MADDE 26 – (1) Üst Kurul, millî frekans planında karasal radyo ve televizyon yayınları için 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 36 ncı maddesine göre Üst Kurula tahsis edilen frekans bantları çerçevesinde televizyon kanal ve radyo frekans planlamalarını yapar veya yaptırır. Frekans planlarında ulusal, bölgesel ve yerel karasal yayın ağlarının sayıları ve türleri ile sayısal yayınlar için multipleks sayıları belirlenir.

(2) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu, karasal ortamdan gerçekleştireceği yayın hizmetlerinin sayısını ve kapsama alanlarını Üst Kurula bildirir. Bu taleplerin hangi oranda karşılanacağına frekans planları çerçevesinde Üst Kurulca karar verilir. Karasal televizyon ve karasal radyo yayınları için uygun görülen kanal ve frekanslar ile karasal sayısal yayınlar için bir multipleksten az olmamak üzere uygun görülen sayıda multipleks kapasitesi, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna tahsis edilir. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna tahsis edilen frekans ve multipleks kapasitesi ile en az dört karasal televizyon ve dört karasal radyo yayını yapılır. Tahsis tarihinden itibaren iki yıl içinde kullanılmayan veya kullanımına son verilen kanal, frekans ve multipleks Üst Kurul tarafından yeniden değerlendirilir. Tahsisten sonra,

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun ilave karasal yayın ihtiyacının ortaya çıkması hâlinde, kapasite imkânları ölçüsünde bu husus da yukarıdaki çerçevede değerlendirilir.

(3) Kamu kurum ve kuruluşlarının ikaz, duyuru ve eğitim maksadıyla karasal radyo veya televizyon yayını yapma talebinde bulunmaları halinde; bu talepler yapılacak protokol çerçevesinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumundan hizmet alınarak karşılanır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kanunlarında radyo ve televizyon yayını yapabileceklerine ilişkin hüküm bulunan kamu kurum ve kuruluşlarından Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu tarafından herhangi bir ücret alınmaz. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu haricindeki kamu kurum ve kuruluşlarına kanal, frekans veya multipleks kapasitesi tahsis yapılmaz.

(4) Sıralama ihalesine, radyo ve televizyon yayın şirketi olarak kurulan, radyo ve televizyon yayıncılık alanında en az bir yıl faaliyette bulunan, ihale şartnamesinde belirtilen ön şartları yerine getiren ve Üst Kuruldan ihaleye girmek için yeterlilik belgesi alan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar katılabilir.

(5) Karasal radyo yayınları için frekans planları esas alınarak yapılacak sıralama ihalesi sonucuna göre medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara radyo frekansı veya multipleks kapasitesi tahsis edilir. Sayısal televizyon frekans planı esas alınarak yapılacak sıralama ihalesi sonucuna göre medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara multipleks kapasitesi tahsis edilir. Yapılan tahsiste sunulacak yayın hizmetinin kapsama alanı, yayın türü ve kapasitenin yer alacağı multipleks belirtilir. Karasal yayın lisansı alan kuruluşlar en geç iki yıl içinde kendilerine tahsis edilen kanal, multipleks kapasitesi veya frekansların tümünden yayına geçmek zorundadır.

(6) Karasal ortamdan yapılacak radyo ve televizyon yayın hizmeti için tahsis edilmiş kanal, multipleks kapasitesi ve radyo frekansları için kamu ve özel medya hizmet sağlayıcı kuruluşlardan yıllık kullanım ücreti alınır. Yıllık kullanım ücreti, söz konusu yayının nüfusa bağlı kapsama alanı, türü, verici gücü, frekansın bulunduğu bant ve yayının yapıldığı yerleşim biriminin ekonomik gelişmişlik seviyesi gibi nesnel kıstaslar esas alınarak Üst Kurul tarafından belirlenir.

(7) Multipleks kapasitesi tahsis edilerek karasal yayın lisansı verilen medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar tarafından karasal ortamdan sunulacak radyo veya televizyon yayın hizmetleri, multipleks işletmecisi tarafından iletilir. Aynı multipleks içinde yer alan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar, bir multipleks işletmecisi üzerinde anlaşarak yayınlarını iletirler.

(8) Özel medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar, Üst Kurulca kendilerine tahsis edilen televizyon kanalı, multipleks kapasitesi ile radyo frekanslarından yapacakları yayınlarını, tek bir verici tesis ve işletim şirketince kurulan ve işletilen radyo ve televizyon verici tesislerinden yapmak zorundadır. Ulusal karasal yayın lisansına sahip kuruluşlarca ortak kurulan verici tesis ve işletim şirketinin uyması gereken şartlar Üst Kurulca belirlenir ve şartları yerine getiren tek bir verici tesis ve işletim şirketine yayın iletim yetkisi verilir. Bu verici tesis ve işletim şirketine ortak olacakların hisse oranı yüzde onu geçemez. Verici tesislerinden yararlanma usul ve esasları ile yıllık kira bedelleri, verici tesis ve işletim şirketinin görüşü alındıktan sonra Üst Kurulun onayıyla yürürlüğe konulur. Verici tesis ve işletim şirketi, Üst Kuruldan karasal yayın lisansı almış tüm kuruluşlara tarafsızlık ve hakkaniyet ölçülerinde, makul ve ayrımcılık içermeyecek koşullarda hizmet vermek zorundadır. Kurulmasına izin verilen radyo ve televizyon verici tesislerinin, bu Kanunda ve işletme izninde öngörülen amaçlar için kullanılıp kullanılmadığı Üst Kurul tarafından denetlenir. Verici tesis ve işletim şirketinin izin şartlarını ihlâl etmesi ve Üst Kurulca yapılan uyarıya rağmen aykırılığın giderilmemesi durumunda şirket, ihlalin giderilmediği her ay için yüzbin Türk Lirasından üçyüzbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.

(9) Frekans planlarının uygulanmasına, karasal sayısal yayına geçiş ve sıralama ihalesine ilişkin usul ve esaslar Üst Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Multipleks işletmecileri

MADDE 28 – (1) 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, multipleks işletmecilerinin uymaları gereken idarî, malî ve teknik şartlar Üst Kurulca belirlenir ve şartları yerine getiren kuruluşlara yayın iletim yetkisi verilir. Medya hizmet sağlayıcı şirketler de multipleks işletmeci şirketlere ortak olabilirler.

(2) Multipleks işletmecileri, radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin iletimi alanında sadece Üst Kuruldan karasal yayın lisansı almış kuruluşlara hizmet verebilirler.

(3) Multipleks işletmecileri, Üst Kurulca durdurulmasına karar verilen yayınların iletimini Üst Kurul kararının tebliğini takiben derhal durdurmak zorundadır. Yapılan tebliğe rağmen bu yayınları iletmeye devam eden multipleks işletmecilerinin yayın iletim yetkisi, Üst Kurul tarafından iptal edilir ve bu durum Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirilir.

Platform işletmecileri ve yayın hizmeti iletimi yapan altyapı işletmecileri

MADDE 29 – (1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından elektronik haberleşme hizmetlerini sunmak üzere yetkilendirilen platform işletmecileri ve yayın hizmeti iletimi yapan altyapı işletmecileri; yayın hizmetleri yönünden bu Kanun hükümlerine tabidir. Yayın hizmetlerinin iletimi faaliyetlerine ilişkin uyulması gereken idarî, malî ve teknik şartlar Üst Kurulca belirlenir ve şartları yerine getiren kuruluşlara yayın iletim yetkisi verilir. Platform işletmecileri medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara tarafsızlık ve hakkâniyet ölçülerinde, makul ve ayrımcılık içermeyecek koşullarda hizmet vermek zorundadır. Platform işletmecilerinin medya hizmet sağlayıcı kuruluşlardan alacağı hizmet bedelleri Üst Kurulun onayı ile belirlenir.

(2) Platform ve yayın hizmeti iletimi yapan altyapı işletmecileri, iletimini yapacakları yayın hizmetlerini Üst Kurula bildirmek zorundadır.

(3) Platform ve altyapı işletmecileri, Üst Kuruldan yayın lisansı almayan veya yayın lisansı iptal edilen medya hizmet sağlayıcılar ile Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ve bu Kanun hükümlerine aykırı yayın yaptığı Üst Kurulca tespit edilen bir başka ülkenin yargı yetkisi altındaki medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerinin iletimini, Üst Kurul kararının tebliğini müteakiben durdurur. Tebliğe rağmen yayın hizmetlerinin iletimini durdurmayan işletmecinin yayın iletim yetkisi iptal edilir ve bu durum Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirilir.

Görev ve yetkiler

MADDE 37 – (1) Üst Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yayın hizmetleri alanında ifade ve haber alma özgürlüğünün, düşünce çeşitliliğinin, Rekabet Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla rekabet ortamının ve çoğulculuğun güvence altına alınması, yoğunlaşmanın önlenmesi ve kamu menfaatinin korunması amacıyla gerekli tedbirleri almak.

b) Millî frekans planında karasal radyo ve televizyon yayınları için 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu hükümlerine göre Üst Kurula tahsis edilen frekans bantları çerçevesinde televizyon kanal ve radyo frekans planlamalarını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak.

c) Medya hizmet sağlayıcı kuruluşların yayın lisansı talebinde bulunabilmeleri için gerekli idarî, malî ve teknik şartları belirlemek ve bu kuruluşlardan şartları sağlayanlara yayın lisansı vermek, denetlemek ve gerektiğinde iptal etmek.

ç) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla, platform, multipleks, altyapı işletmecileri ile verici tesis ve işletim şirketinin radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin iletimi faaliyetlerine ilişkin uymaları gereken idarî, malî ve teknik şartları belirlemek, bunlara yayın iletim yetkisi vermek ve gerektiğinde iptal etmek.

d) Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmeti sağlayıcı kuruluşlardan alınacak yayın lisans ücretleri, karasal ortamdan sunulacak yayın hizmetleri için yıllık televizyon kanal,

multipleks kapasitesi ve radyo frekansı kullanım ücretleri ile platform, multipleks, altyapı işletmecileri ve verici tesis ve işletim şirketinden alınacak yayın iletim yetkilendirme ücretini belirlemek.

e) Türkiye Cumhuriyeti topraklarında yerleşik medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerini, bu Kanun hükümlerine ve Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası andlaşmalara uygunluğu açısından izlemek ve denetlemek.

f) Türkiye Cumhuriyeti topraklarında yerleşik olmayan, ancak Türkiye Cumhuriyeti yargı yetkisi altında bulunan medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerinin bu Kanun hükümlerine ve Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası andlaşmalara uygunluğunu gözetmek, gerekli hâllerde diğer devletlerin yetkili kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.

g) Yayın hizmetlerinin izlenmesi ve denetlenmesi için gerekli izleme ve kayıt sistemlerini, gerekli hâllerde yayıncı kuruluş stüdyolarına da cihaz yerleştirerek kurmak.

ğ) Medya hizmet sağlayıcılarının yayın hizmetlerinde yer verecekleri koruyucu sembol sistemi ile ilgili usul ve esasları belirlemek.

h) Medya hizmet sağlayıcılarının sunduğu yayın hizmetlerinde ve platform, multipleks, altyapı işletmecileri ile verici tesis ve işletim şirketinin sunduğu hizmetlerde bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata aykırılık tespit edilmesi veya yayın lisansı şartlarına uyulmaması hâlinde gerekli müeyyideleri uygulamak.

ı) Yayın hizmetlerine ilişkin kamuoyu araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu araştırmaların sonuçlarını ilgili taraflar ve kamuoyuyla paylaşmak.

i) Yayın hizmetlerinin izlenme ve dinlenme oranı ölçümlerinin yapılmasına ve denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu usul ve esaslara uymayan şirket ve kuruluşlara uygulanacak müeyyideleri belirlemek.

j) 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ve bireysel amaçlı iletişim yöntemleri hariç, teknolojik gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan yeni yayın iletim yöntemleri de dâhil olmak üzere yayın hizmetleri ile ilgili düzenlemeler yapmak ve deneme yayını izni vermek.

k) Yayın hizmetleri ile ilgili gelişmeleri takip etmek, sektöre ilişkin genel stratejileri, ortak denetim, özdenetim ve ortak düzenleme mekanizmalarını belirlemek; yayın hizmetlerinin ülkemizde gelişmesini sağlayacak çalışma ve teşviklerde bulunmak; medya hizmet sağlayıcılarının çalışanlarına yönelik eğitim ve sertifika programları düzenlemek ve sertifika vermek.

l) Yayın hizmetleri alanında hazırlanan mevzuat tasarımları hakkında görüş bildirmek.

m) Görev alanına giren konularla ilgili ikincil düzenlemeleri yapmak.

n) Dışişleri Bakanlığının ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla, yayın hizmetleri ile ilgili uluslararası hukuk tüzel kişiliğine sahip kuruluşlar nezdinde ülkemizi temsil etmek; medya hizmet sağlayıcılarının üye olmadığı uluslararası hukuk tüzel kişiliğine sahip olmayan uluslararası kuruluşlarda temsil görevini yerine getirmek ve bu bent gereğince düzenlenen ve uluslararası andlaşma niteliği bulunmayan belgeleri ilgili bakanlık ve kurumların görüşlerini de alarak usulüne göre imzalamak.

o) Üst Kurulun stratejik planını hazırlamak, performans ölçütlerini, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını belirlemek, insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.

ö) Engellilerin ve yaşlıların yayın hizmetlerine ve yeni teknolojilere erişimini kolaylaştırmak amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasını teşvik etmek.⁽¹⁾

p) Taşınmaz alımı, satımı, kiralınması ve tahsisi konularını karara bağlamak.

r) Medya okuryazarlığının toplumun tüm kesimlerini içerecek şekilde yaygınlaştırılması amacıyla, başta Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere diğer kamu kurumları ile işbirliği yapmak.

s) Medya hizmet sağlayıcılardan görevleri kapsamında her türlü bilgi, belge ve kayıtları almak, medya hizmet sağlayıcıları yerinde denetlemek ve lisans şartlarına uymayan cihazları mühürleyerek kapatmak.

ş) Gerekli hâllerde geçici veya belli bir ihtisas gerektiren nitelikteki işler için hizmet satın almak.

t) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ve Yönetim Kurulu üyeliği için adayları belirlemek.

u) Kurul üyeleri ile Kurum personelinin uyacakları meslekî ve etik ilkeleri belirlemek.

ü) Üst Kurulun ana stratejisi ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçesini görüşmek ve karara bağlamak.

v) Seferberlik ve savaş ilânı hallerinde görev ve yükümlülükleri yerine getirmek için ihtiyaç duyulan hususları, Milli Savunma Bakanlığı ile koordineli olarak çıkarılacak bir yönetmelikle belirleyerek yayıncı kuruluşlara bildirmek ve bunları denetlemek.

y) Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak.

Mali kaynaklar ve bütçe

MADDE 41 – (1) Üst Kurulun gelirleri şunlardır:

a) Medya hizmet sağlayıcı kuruluşlardan alınacak yayın lisansı ücretleri.

b) Karasal ortamdan yayın yapan kamu ve özel medya hizmet sağlayıcı kuruluşlardan alınacak televizyon kanal, multipleks kapasite ve radyo frekans yıllık kullanım ücretleri.

c) 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yayın hizmetlerinin iletimi faaliyetinde bulunan platform, multipleks ve altyapı işletmecileri ile verici tesis ve işletim şirketinden alınacak yayın iletim yetkilendirme ücretleri.

ç) Medya hizmet sağlayıcılarının, program destekleme gelirleri hariç aylık brüt ticarî iletişim gelirlerinden ayrılacak yüzde üç paylar.

d) Gerekliğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bütçesinden alınacak Hazine yardımı.

e) Sair gelirler.

(2) Üst Kurul, gerektiği takdirde her yıl için yapacağı işlerin programını hazırlayarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bütçesinden bu işler için ayrılmasını talep ettikleri ödenek tutarını Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunar.

(3) Medya hizmet sağlayıcı kuruluşların ticarî iletişim gelirlerinin, aracı kurumların hesaplarıyla birlikte Maliye Bakanlığınca denetlenmesi ile bu gelirlerin beyanına ve birinci fıkranın (ç) bendine göre alınacak payların ödenmesine ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Üst Kurulca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna ilişkin hükümler

MADDE 44 – (1) Yayın hizmetlerinin iletimine ilişkin teknik ve idarî konularda Üst Kurul ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu işbirliği yapar.

(2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından elektronik haberleşme hizmetlerini sunmak üzere yetkilendirilen işletmeciler; elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin olarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu düzenlemelerine tabidirler. Ancak, bu işletmecilerden yayın hizmetlerinin iletimi için faaliyette bulunmak isteyenler, bu Kanun uyarınca Üst Kuruldan gerekli yayın iletim yetkisini almak ve Üst Kurul düzenlemelerine uymak suretiyle faaliyetlerini yürütebilirler.

(3) Medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar, yayın hizmetlerinin iletiminde kullandıkları radyolink cihaz ve sistemleri için gereken izinleri, ilgili mevzuat çerçevesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan alırlar.

(4) Ulusal ve uluslararası hava ve deniz seyrüsefer sistemlerine radyo ve televizyon sistemlerinden zararlı enterferanslar gelmesi hâlinde, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürmemek amacıyla enterferansa sebep olan vericileri yerinde tespit ederek geçici olarak kapatır ve durumu Üst Kurula bildirir. Üst Kurul bu Kanun çerçevesinde gerekli müeyyideleri ayrıca uygular.

(5) Radyo ve televizyon sistemlerinin diğer bantlarda faaliyet gösteren yayın dışı sistemler tarafından enterferansa maruz kalması hâlinde Üst Kurul, durumu Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Üst Kurulca bildirilen enterferansın giderilmesi için gerekli önlemleri ivedilikle alır.

(6) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu uluslararası düzenlemeler ve millî frekans planı çerçevesinde Üst Kurulun görüşünü alarak frekans bantlarında değişiklik yapabilir.

(7) Bu Kanunun uygulanması açısından, 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

Tebliğat ve yetkili mahkemeler

MADDE 47 – (1) Bu Kanun gereğince yapılacak tebliğat hakkında 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır.

(2) Medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar ile platform, multipleks ve altyapı işletmecileri ile verici tesis ve işletim şirketine yönelik olarak yapılacak genel nitelikli duyurular ile 7 nci madde çerçevesindeki bildiriler, Üst Kurulun internet sitesinde yayınlanır. Bu duyurular 7201 sayılı Kanuna göre yapılan tebliğat hükmündedir.

(3) Üst Kurul aleyhine açılacak davalarda Ankara idare mahkemeleri yetkilidir.

8. BANKACILIK KANUNU

Kanun Numarası : 5411

Kabul Tarihi : 19/10/2005

R.Gazete Tarihi : 1/11/2005

R.Gazete Sayısı : 25983 (Mük.)

Tanımlar ve kısaltmalar

Madde 3 — Bu Kanunun uygulanmasında;

İlişkili Bakan: Başbakan veya görevlendireceği Devlet Bakanını,

Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

Başkan: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanını,

Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketini,

Fon: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunu,

Fon Kurulu: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulunu,

Fon Başkanı: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu Başkanını,

Kredi kuruluşu: Mevduat bankalarını ve katılım bankalarını,

Kuruluş birlikleri: Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliğini,

Banka: Mevduat bankaları ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarını,

Mevduat bankası: Bu Kanuna göre kendi nam ve hesabına mevduat kabul etmek ve kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubelerini,

Katılım bankası: Bu Kanuna göre özel cari ve katılma hesapları yoluyla fon toplamak ve kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubelerini,

Kalkınma ve yatırım bankası: Bu Kanuna göre mevduat veya katılım fonu kabul etme dışında; kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren ve/veya özel kanunlarla kendilerine verilen görevleri yerine getiren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubelerini,

Finansal holding şirketi: İçlerinden en az bir tanesi bir kredi kuruluşu olmak şartıyla bağlı ortaklıklarının tümü veya çoğunluğu kredi kuruluşu veya finansal kuruluş olan şirketi,

Şube: Elektronik işlem cihazlarından ibaret birimler hariç olmak üzere, bankaların bağımlı bir parçasını oluşturan ve bu kuruluşların faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını kendi başına yapan, sabit ya da seyyar bürolar gibi her türlü işyerini,

Merkez şube: Yurt dışında kurulu bir bankanın Türkiye'de açtığı şubeyi, birden fazla şubenin olması hâlinde ise Kuruma bildirilecek ve Kurulca onaylanacak şubeyi,

Fon bankası: Mülga 3182 sayılı Bankalar Kanunu, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Bankalar Kanunu ve bu Kanun uyarınca temettü hariç ortaklık hakları ile yönetimi ve denetimi Fona intikal eden bankalar ile Fonun çoğunluk hissesine sahip olduğu bankaları,

Finansal kuruluş: Kredi kuruluşları dışında kalan ve sigortacılık, bireysel emeklilik veya sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmak veya bu Kanunda yer alan faaliyet konularından en az birini yürütmek üzere kurulan kuruluşlar ile kalkınma ve yatırım bankaları ve finansal holding şirketlerini,

Kontrol: Bir tüzel kişinin; sermayesinin, asgarî yüzde ellibirine sahip olma şartı aranmaksızın, çoğunluğuna doğrudan veya dolaylı olarak sahip olunması veya bu çoğunluğa sahip olunmamakla birlikte imtiyazlı hisselerin elde bulundurulması veya diğer hissedarlarla yapılan anlaşmalarla istinaden oy hakkının çoğunluğu üzerinde tasarrufla bulunulması suretiyle veya herhangi bir suretle yönetim kurulu üyelerinin karara esas çoğunluğunu atayabilme ya da görevden alma gücünün elde bulundurulmasını,

Ana ortaklık: Kontrolündeki ortaklıklar ile Kurul tarafından belirlenen usûl ve esaslarla tanımlanan ortaklıkların finansal tablolarını kendi nezdinde konsolide eden banka veya finansal holding şirketini,

Bağlı ortaklık: Ana ortaklığın kontrolü altında faaliyet gösteren ortaklıkları,

Nitelikli pay: Bir ortaklığın sermayesinin veya oy haklarının doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazlasını teşkil eden paylar ile bu oranın altında olsa dahi yönetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren payları,

Hâkim ortak: Bir ortaklığı doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte kontrol eden gerçek veya tüzel kişiyi,

Yöneticiler: Bankanın yönetim kurulu, denetim komitesi ve kredi komitesi başkan ve üyeleri ile genel müdür, genel müdür yardımcıları ve imza yetkisine sahip mensuplarından; bölge müdürleri, şube müdürleri ve genel müdürlük merkez teşkilatında yer alan bölüm, kısım, grup ve bunlara eşdeğer isimler altında faaliyet gösteren birimlerin yöneticilerini,

Mevduat: Yazılı ya da sözlü olarak veya herhangi bir şekilde halka duyurulmak suretiyle ivazsız veya bir ivaz karşılığında, istendiğinde ya da belli bir vadede geri ödenmek üzere kabul edilen parayı,

Tasarruf mevduatı: Mevduat bankaları nezdinde açtırılan, gerçek kişilere ait ve münhasıran çek keşide edilmesi dışında ticari işlemlere konu olmayan mevduat hesaplarını,

Özel cari hesap: Katılım bankalarında açılabilen ve istenildiğinde kısmen veya tamamen her an geri çekilebilme özelliği taşıyan ve karşılığında hesap sahibine herhangi bir getiri ödenmeyen fonların oluşturduğu hesapları,

Katılma hesabı: Katılım bankalarına yatırılan fonların bu kurumlarca kullanırılmasından doğacak kâr veya zarara katılma sonucunu veren, karşılığında hesap sahibine önceden belirlenmiş herhangi bir getiri ödenmeyen ve anaparanın aynen geri ödenmesi garanti edilmeyen fonların oluşturduğu hesapları,

Katılım fonu: Katılım bankaları nezdinde açtırılan gerçek ve tüzel kişilere ait özel cari hesap ve katılma hesaplarında yer alan parayı,

(Değişik: 13/2/2011-6111/142 md.) Destek hizmeti kuruluşu: Bankaların, mevduat veya katılım fonu kabulü, nakdî, gayrinakdî her cins ve surette kredi verme ve bu Kanunun uygulamasında kredi olarak sayılan işlemler dışında kalan faaliyetlerini banka adına gerçekleştiren; ya da reklamının yapılması hariç olmak üzere mevduat veya katılım fonu kabulü dışındaki faaliyetlerinden herhangi birinin pazarlanması da dâhil gerçekleştirilmesinde bankaya yardımcı nitelikte hizmet veren kuruluşları,

Kıyı bankacılığı: Bankacılık faaliyetleri, kurulu bulunulan ülke harici ile sınırlı tutulan veya ülke genelinde uygulanan ekonomik ve malî mevzuata tâbi olmayan ya da kurulu bulunulan ülkede yerleşik olanlardan mevduat ve fon kabulünün yasaklandığı bankacılığı,

İtibarın korunması

Madde 74 — 5187 sayılı Basın Kanununda belirtilen araçlarla ya da radyo, televizyon, video, internet, kablolu yayın veya elektronik bilgi iletişim araçları ve benzeri yayın araçlarından biri vasıtasıyla; bir bankanın itibarını kırabilecek veya şöhretine ya da servetine zarar verebilecek bir hususa kasten sebep olunamaz ya da bu yolla asılsız haber yayılamaz.

Sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme

Madde 157 — Bu Kanuna tâbi kuruluşlar, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 244 üncü maddesinde tanımlanan sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme suçu açısından banka veya kredi kurumu olarak kabul edilir.

İtibarın zedelenmesi

Madde 158 — Bu Kanunun 74 üncü maddesine aykırı davrananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin günden ikibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkrada yazılı fiil neticesinde özel veya kamusal bir zarar doğarsa verilecek ceza altıda bir oranında artırılarak hükümlenir.

Diğer kanunlara aykırılıklar

Madde 161 — Bu Kanuna göre suç teşkil eden hareket ve fiiller başka kanunlara göre de cezayı gerektirdiği takdirde, failleri hakkında en ağır cezayı gerektiren kanun maddesi uygulanır. 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun sorumluluğu gerektiren hükümleri saklıdır.

Yazılı başvuru ve müdahale

Madde 162 — Bu Kanunda belirtilen suçlara ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılması, Kurum veya Fon tarafından Cumhuriyet başsavcılığına yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır. Bu başvuru muhakeme şartı niteliğindedir. Ancak, 160 ıncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen suçtan dolayı soruşturma ve kovuşturmalar Kurumun veya Fonun yazılı bildirimi üzerine veya gecikilmesinde sakınca görülen hallerde re'sen Cumhuriyet savcılarınca yapılır ve Kurum ve Fon haberdar edilir. Bu fıkra uyarınca yapılan soruşturmalar neticesinde açılan kamu davalarında, Kurumun veya Fonun başvuruda bulunması hâlinde, bunlar başvuru tarihinde müdahil sıfatını kazanırlar.

İtibarın zedelenmesi, sırların açıklanması ve zimmet suçlarından dolayı ilgililerin dava hakkı ile 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri saklıdır.

İtiraz ve bildirim

Madde 163 — Bu Kanunun 162 nci maddesi uyarınca başlatılan soruşturmalar neticesinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verilirse, bu karar ilgisine göre Kuruma veya Fona ve ilgili bankaya tebliğ edilir. Kurum, Fon ve ilgili banka kendisine tebliğ edilen bu kararlara karşı 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre itiraza yetkilidir.

Kamu davası açılması hâlinde, iddianamenin bir örneği ilgisine göre Kuruma veya Fona tebliğ edilir.

Özel görev

Madde 164 — Bu Kanunda tanımlanan düzeltici, iyileştirici ve kısıtlayıcı önlemleri almamak, işlemlerin kayıt dışı bırakılması ve gerçeğe aykırı muhasebeleştirme ve zimmet suçları ile sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme, bankacılık ve müşteri sırlarının açıklanması, bankacılık faaliyeti çerçevesinde işlenen nitelikli dolandırıcılık, bu suçların işlenmesi amacıyla yönelik olarak örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak veya bu suçlarla bağlantılı olup da ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlara ait davalar, fiilin işlendiği yerin bağlı olduğu ilin adıyla anılan (1) numaralı ağır ceza mahkemelerinde görülür. Gerekli görülen yerlerde Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu tür suçlara bakmak üzere o yerlerdeki diğer ağır ceza mahkemeleri de görevlendirilebilir veya yeni ağır ceza mahkemesi de kurulabilir.

9. TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK KANUNU

Kanun Numarası : 5300

Kabul Tarihi : 10/2/2005

R.Gazete Tarihi : 17/2/2005

R.Gazete Sayısı : 25730

Ürün senedinin düzenlenmesi

Madde 15- Bir ürünün lisanslı depo işletmesine teslim ve kabul edilmesi halinde, söz konusu ürün için ürün senedi düzenlenir. Teslimat sırasında ürün senedi dışında düzenlenen tartım makbuzu ve delil niteliğini haiz benzer belgeler de ürünün mülkiyetinin ispatında kullanılabilir. Ürün senedi veya delil niteliğini haiz diğer belgeler; ürünün aynı miktar, cins, sınıf ve kalitede muafiyet geri verilmesini garanti eder ve bu teslim satış değil vedia anlamındadır.

(Mülga ikinci fıkra: 6/12/2012-6362/144 md.)

Ürün senedinin içeriği, şekli ve muhafazasına ilişkin hususlar yönetmelikte düzenlenir.

Basılı ürün senetleri hükmünde olmak üzere elektronik ortamda da ürün senetleri oluşturulabilir. Elektronik ürün senetlerinin düzenlenmesine, muhafazasına, güvenliğine, bu hizmetleri yürütecek kuruluşların lisans almalarına, faaliyetlerine, denetimlerine ve diğer hususlara ilişkin usûl ve esaslar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yönetmelikle düzenlenir.

Kayıtlar ve defterler

Madde 23- Her lisanslı depo işleticisi, tam ve doğru olarak lisanslı depoya giren ve çıkan tüm ürünlerin kayıtlarını, ürün senetlerine ilişkin noterden tasdikli bir ürün senedi defterini ve kanunen tutmakla yükümlü olduğu diğer defterleri tutmak zorundadır.

Bakanlık, lisanslı depo işletmelerini iş yılı bitimini takiben üç ay içinde bağımsız denetimden geçmiş malî tablolarını sunmakla yükümlü kılabilir.

Elektronik ortamda tutulanlar da dahil defterler, sigorta poliçeleri, iptal edilen ürün senetleri, depolama kayıtları ve diğer tüm kayıt ve belgeler lisanslı depo işleticisi tarafından on yıl müddetle saklanır.

9.1. ELEKTRONİK ÜRÜN SENEDİ YÖNETMELİĞİ

R.Gazete Tarihi : 12/11/2011

R.Gazete Sayısı : 28110

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; basılı ürün senedi hükmünde olmak üzere depolamak amacıyla teslim ve kabul edilen ürünler için lisanslı depo işletmelerince bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak elektronik ortamda oluşturulan elektronik ürün senetlerinin kayden izlenmesi, devredilmesi, değiştirilmesi, iptali ve güvenliğine, bu hizmetleri yürütecek kuruluşun lisans alması, faaliyeti ile denetimine ve elektronik ürün senedine yönelik diğer işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, depolanan ürünlerin mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, teminat olarak verilebilen kıymetli evrak hükmündeki elektronik ürün senetlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununun 15 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 –(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) **(Mülga:RG-18/1/2013-28532)**

b) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,

c) Borsa: Basılı veya elektronik ürün senetlerinin kote ettirildiği, alım satımının yapıldığı ve hareketlerinin kontrol ve takip edildiği ürün ihtisas borsasını veya Bakanlıktan ürün senedi alım satımı konusunda izin alan ticaret borsasını,

ç) Elektronik Kayıt Kuralları: Elektronik ürün senetlerinin oluşturulmasına, bu senetlere bağlı tüm hak ve yükümlülükler ile işlemlerin ilgili taraflar itibarıyla kayden izlenmesine ilişkin EKK'nın önerisi üzerine Bakanlıkça belirlenen usul ve esasları,

d) Elektronik kayıt kuruluşu-EKK: Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde elektronik ürün senetlerinin Sistem üzerinden oluşturulmasını sağlamak, bu senetlere bağlı tüm hak ve yükümlülükler ile işlemleri ilgili taraflar itibarıyla kayden izlemek amacıyla Bakanlıktan lisans almış anonim şirketi,

e) Elektronik ürün senedi **(Ek ibare:RG-18/1/2013-28532) (ELÜS)**: Lisanslı depo işletmesince, Elektronik Kayıt Kurallarına uygun olarak Sistem üzerinde oluşturulan elektronik kaydı,

f) İlgili birim: Bakanlık İç Ticaret Genel Müdürlüğünü,

g) İlgili taraflar: Mudi, borsa, Tazmin Fonu, lisanslı depo işletmesi, yetkili sınıflandırıcı, araçlar ve elektronik ürün senedi karşılığında kredi veren bankalar ile Bakanlıkça belirlenen kişi veya kuruluşları,

ğ) Kanun: 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununu,

h) **(Mülga:RG-18/1/2013-28532)**

i) Lisanslı depo işletmesi veya lisanslı depo işleticisi: Tarım ürünlerinin depolanmasıyla iştigal eden ve Kanun kapsamında geçerli bir lisans belgesine sahip anonim şirketi,

ii) Mudi: Depolama hizmetleri için ürününü lisanslı depo işletmesine teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen basılı veya elektronik ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

j) Sistem: Elektronik ürün senetlerine ilişkin işlemlerin elektronik ortamda yapılmasını sağlamak üzere elektronik kayıt kuruluşu tarafından kurulan ve işletilen veri tabanını,

k) Tazmin Fonu: Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonunu,

l) Ürün senedi: Lisanslı depolara teslim edilen tarım ürünleri karşılığında nama veya emre düzenlenen, ürünlerin mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, teminat olarak verilebilen, ciro edilebilen veya edilemeyen ve Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda Türk Ticaret Kanununda düzenlenen makbuz senedi hükümlerine tabi olan matbu kıymetli evrakı,

m) Yetkili sınıflandırıcı: Kanun kapsamında lisans almış olan ve tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik Ürün Senedinin Düzenlenmesi ve İptali

Elektronik ürün senedinin düzenlenmesi ve iptali

MADDE 5 –(1) Elektronik ürün senetleri, sistem üzerinden, depolamak amacıyla teslim ve kabul edilen ürünler için lisanslı depo işletmesince oluşturulur. Depolamak amacıyla yapılan bu işlem, satış değil vadiadır.

(2) Elektronik ürün senetleri, basılı ürün senedi hükmünde olup, bu ürün senediyle aynı hak ve yükümlülükleri doğurur. Elektronik ürün senedi veya dokuzuncu fıkrada belirtilen belge, aksi mevzuatta belirtilmedikçe, ürünün aynı miktar, cins, sınıf ve kalitede mudiye geri verilmesini garanti eder.

(3) Lisanslı depo işletmeleri, elektronik ürün senetlerine ilişkin işlemleri yürütmek üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca yetkilendirilmiş bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısından ilgili personeli için nitelikli elektronik sertifika alır.

(4) Aynı ürünü temsilen hem basılı hem de elektronik ürün senedi düzenlenemez. Bu maddeye göre düzenlenmiş ve iptal edilmemiş elektronik ürün senedinin temsil ettiği ürünün tümü veya bir bölümü için başka bir elektronik ürün senedi düzenlenemez.

(5) Elektronik ürün senedi kayıt ve işlemlerinde gizlilik esastır. Elektronik kayıt kuruluşu ve ilgili taraflar, Elektronik Kayıt Kuralları çerçevesinde elektronik ürün senedine ilişkin kayıt ve bilgilere erişebilir, işlem yapabilir ve kamuya açabilir. Ancak Bakanlık veya diğer yetkili mercilerin talebi halinde, gizlide olsa bu kayıt ve bilgilerin yetkililere verilmesi zorunludur.

(6) Lisanslı depo işletmesi, aksi mevzuatta belirtilmedikçe, düzenlenen elektronik ürün senedini değiştiremez, devir veya iptal edemez. Devir yetkisi, elektronik ürün senedi mudisine ya da yetki verdiği araçlara aittir. Ancak, borsada yapılan işlemlerle ilgili emirler araçlar tarafından yerine getirilir. Bakanlık, elektronik ürün senetlerinin alım satımının yalnızca borsada yapılmasını zorunlu kılabilir. Bu takdirde, devir yetkisi mudinin yetki verdiği araçlara aittir.

(7) Elektronik ürün senedi, 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca düzenlenen vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri gibi değerlendirilmez.

(8) Ürünlerin haczi, yetkili mercilerin talebi üzerine bu ürünleri temsil eden elektronik ürün senetlerinin haczi suretiyle olur. Bu işlemin, nasıl yapılacağı Elektronik Kayıt Kurallarında belirtilir.

(9) Talep üzerine, düzenlenen elektronik ürün senedinin temsil ettiği ürüne ilişkin bilgileri içeren matbu bir belge, sistem üzerinden lisanslı depo işletmesi tarafından mudiye verilir. Bu belge, delil niteliğini haiz olup, ürün senedi özelliğini taşımaz ve bu senet gibi işlem görmez.

(10) Lisanslı depo işletmesi, Bakanlıkça onaylı ücret tarifesini çerçevesinde verdiği hizmetlerden doğan alacakları karşılığında depoda bulunan ürünler üzerinde hapis hakkına sahiptir. Bu hakkın ne şekilde kullanılacağı Elektronik Kayıt Kurallarında belirtilir.

(11) Ürünün son depolama tarihine kadar geri alınması gerektiği, aksi takdirde bu ürünü temsil eden elektronik ürün senetlerinin lisanslı depo işletmesince satılabileceği hususu, mudiye veya yetkili temsilcisine lisanslı depo işletmesi tarafından yazılı olarak azami depolama süresinden kırk beş gün önce bildirilir. Mudinin önceden onayının alınması durumunda, bu bildirim işlemi, sistem üzerinden mudinin kayıtlı elektronik adresine yapılır.

(12) Azami depolama süresinin sonunda geri alınmayan ürünleri temsil eden elektronik ürün senetleri, lisanslı depo işletmesince satılabilir. Bu durumda, ücret ve masraflar satış bedelinden düşülerek geri kalan tutar yedi iş günü içinde ilgilie ödenir. Satış işleminin ne şekilde yapılacağı Elektronik Kayıt Kurallarında belirtilir.

(13) Depodan teslim edilen ürünü temsil eden elektronik ürün senedi, sistem üzerinden lisanslı depo işletmesince iptal edilir.

(14) Elektronik ürün senetleri ile bu senetlerle ilgili her türlü işlemlere yönelik kayıtlar elektronik kayıt kuruluşu tarafından on yıl müddetle saklanır.

(15) Lisanslı depoya teslim edilmeyen ürün için veya teslim edilen ürün miktarının üzerinde veya altında elektronik ürün senedi düzenleyen, elektronik ürün senedini iptal etmeden bu senedin temsil ettiği ürünün depodan çıkışına izin veren veya mudinin izni olmaksızın söz konusu ürünü depodan çıkarma, satma, rehnetme gibi tasarruflarda bulunanlar hakkında Kanunda öngörülen idari, hukuki ve cezai yaptırımlar uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Elektronik Kayıt Kuruluşunun Lisans Alması, Görev ve Yetkileri ile Mali Sorumluluk Sigortası

Elektronik kayıt kuruluşu lisansı

MADDE 6 – (1) Elektronik kayıt kuruluşu lisansı almak için şirketin aşağıda belirtilen şartları haiz olması gerekir:

- a) Anonim şirket şeklinde kurulması,
- b) Hisse senetlerinin tamamının nama yazılı olması,
- c) Ödenmiş sermayesinin bir milyon Türk Lirasından az olmamak üzere Bakanlıkça belirlenen miktarda ya da üzerinde olması,
- ç) Esas sözleşmesinin Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması,
- d) Kurucuların, ortakların, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerin Kanunun 7 nci maddesinde aranan şartlara sahip olması ve bu kişiler ile şirketin mali ve ticari itibar bakımından engel bir durumunun bulunmaması,
- e) Ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartlarının uygun olması,
- f) Yeterli teknik donanım ve altyapıya sahip olması.

(2) Lisans almak için bir dilekçe ile Bakanlığa başvurulur. Dilekçeye aşağıdaki belgeler eklenir:

a) Şirketin ve sorumlu yöneticilerinin isim ve iletişim bilgileri ile Bakanlıkça gerekli görülecek diğer bilgilerin yer aldığı başvuru formu,

b) 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve bu Kanun uyarınca 6/1/2005 tarihli ve 25692 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik İmza Kanununun

Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yetkili bir elektronik sertifika sağlayıcısından ilgili personeli için nitelikli elektronik sertifika aldığını gösterir belge,

c) Ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartlarının uygun olduğuna ilişkin gerekçeli rapor,

ç) Esas sözleşmesi ve kayıtlı vergi dairesi adı ve vergi kimlik numarası beyanı,

d) Bina ve tesislerin mülk sahibi veya kiracısı olduğuna ilişkin yazılı beyan,

e) Kurucuların, ortakların, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerin Kanunun 7 nci maddesinde aranan şartlara sahip olduğuna ve bu kişiler ile şirketin mali ve ticari itibar bakımından engel bir durumunun bulunmadığına ilişkin noter tasdikli beyanname,

f) Şirketin son bir yıla ait yeminli mali müşavirce onaylı bilanço, gelir tablosu ve varsa ek mali tabloları,

g) 8 inci maddede öngörülen sigorta veya teminat yükümlülüğünün yerine getirildiğine ilişkin sigorta poliçesi ya da Tazmin Fonunca düzenlenmiş belge,

ğ) Bakanlıkça belirlenen uluslararası geçerliliği haiz bilgi güvenliği sertifikası sureti,

h) Birinci fıkrada belirtilen sermayenin ödendiğine dair yeminli mali müşavir raporu,

ı) Bakanlıkça belirlenen lisans bedelinin ödendiğini gösterir belge,

i) Bakanlıkça gerekli görülen diğer belgeler.

(3) Yapılan inceleme sonucunda birinci fıkrada öngörülen şartları taşıdığı anlaşılan şirketlere lisans verilir. Lisans iki yılda bir yenilenir.

(4) Bakanlık, lisans başvurusunda bulunanın, bu Yönetmelikte belirtilen görevleri yerine getirebilecek yeterli teknik donanım ve altyapıya sahip olup olmadığını oluşturacağı teknik bir heyete inceletebilir. Bu inceleme, uygun görülecek başka bir kuruluşa da yaptırılabilir.

(5) Bakanlık, bu maddede öngörülen şartların ve/veya belgelerin bir kısmını veya tamamını aramadan 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 10/A maddesi uyarınca kurulmuş olan kuruluşa lisans verebilir.

Elektronik kayıt kuruluşunun görev ve yetkileri

MADDE 7 –(1) Elektronik kayıt kuruluşunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde elektronik ürün senetlerinin sistem üzerinden oluşturulmasını sağlamak, bu senetlere bağlı tüm hak ve yükümlülükler ile işlemleri ilgili taraflar itibarıyla kayden izlemek,

b) Kayıtların üyeler itibarıyla tutarlılığını izlemek, tutarsızlık veya Elektronik Kayıt Kurallarına aykırılık tespiti halinde üyeler nezdinde gerekli düzeltmelerin yapılmasını istemek ve durumu derhal Bakanlığa bildirmek,

c) Elektronik ürün senetlerini güvenli bir şekilde oluşturacak sistemi kurmak ve işletmek, sistemin güvenli bir şekilde çalışmasını sağlayacak önlemleri almak ve uygulamak,

ç) Hizmetleri karşılığında, Bakanlıkça onaylı ücret tarifesi çerçevesinde üyelerden ücret talep etmek,

d) Kayıtların ilgili mevzuatta öngörülen çerçevede gizliliğini sağlamak,

e) Elektronik ürün senetlerine bağlı tüm hak ve yükümlülükler ile işlemlere ilişkin kayıtları on yıl süre ile saklamak, talep edildiğinde bunları Bakanlığa ve diğer yetkili mercilere sunmak,

f) Sistem tarafından tutulan kayıt ve işlemlerin olağanüstü haller ve afetler için güvenli bir şekilde yedeklemesini yapmak,

g) Elektronik Kayıt Kurallarında öngörülen yetki çerçevesinde, ilgili tarafların sisteme güvenli bir şekilde erişmelerini ve işlem yapmalarını sağlamak,

ğ) Elektronik ürün senetlerine yönelik kayıt ve işlemleri, ilgili birimin erişimine ve incelemesine açık tutmak, talep edilecek bilgileri vermek ve raporları üretmek,

h) Kanun kapsamında faaliyet gösteren ilgili taraflarca verilen hizmetlere ilişkin ücretlerin, Elektronik Kayıt Kuralları ve Bakanlıkça onaylı ücret tarifeleri çerçevesinde, düzenli olarak tahsil edilerek bunların hesabına aktarılmasını sağlamak,

ı) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık tarafından Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde verilen görevleri yapmak.

(2) **(Ek:RG-18/1/2013-28532)** Bakanlık, akdedilecek protokoller çerçevesinde, teknik bilgi ve uzmanlık isteyen konularda EKK'dan her türlü desteği alabilir ve işbirliğinde bulunabilir.

Elektronik kayıt kuruluşunun yükümlülüğü ve bakanlık temsilcisi

MADDE 8 – (1) EKK; Kanun, bu Yönetmelik ve Elektronik Kayıt Kurallarından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmemesi veya eksik olarak yerine getirmesi sonucu doğacak zararların karşılanması amacıyla, mali sorumluluk sigortası yaptırmakla yükümlüdür. Bakanlıkça belirlenen şekil ve tutardaki teminat, Tazmin Fonu nam ve hesabına yatırılmışsa sigorta yükümlülüğü aranmaz.

(2) **(Değişik:RG-18/1/2013-28532)** Elektronik kayıt kuruluşunun yönetim kuruluna ilgili birim personeli arasından Bakanlıkça bir asil ve bir yedek üye atanır. Bakanlıkça atanan yönetim kurulu üyesinin görev süresi iki yıl olup, süre bitiminde yeniden atanabilir. Elektronik kayıt kuruluşunun faaliyetine başlayabilmesi için, bu hususa ilişkin düzenlemenin esas sözleşmede yer alması zorunludur.

(3) Bakanlık tarafından atanan yönetim kurulu üyesinin en az dört yıllık örgün öğretim veren üniversitelerin iktisadi ve idari bilimler, siyasal bilgiler ve hukuk fakülteleri mezunu olması, ürün piyasaları hakkında bilgi sahibi ve bu alanda kamuda veya özel sektörde en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip **(Mülga ibare:RG-18/1/2013-28532)** (...)gerekir. Ayrıca, atanacaklardan en az iki yıllık yöneticilik deneyimine sahip olanlara öncelik verilir.

Mali sorumluluk sigortasının kapsamı

MADDE 9 –(1) Mali sorumluluk sigortası, EKK'nın güvenli ürün ve sistemleri kullanma, hizmeti güvenilir bir biçimde yürütme ve ürün senetlerinin her türlü sahteciliği ile taklit ve tahrif edilmesini önlemekle ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemesi dolayısıyla zarar görecektir. Ayrıca, atanacaklardan en az iki yıllık yöneticilik deneyimine sahip olanlara öncelik verilir.

(2) Sigorta poliçesinde, poliçenin, ancak Bakanlıkça yazılı olarak bildirildiği tarihten 30 gün sonra iptal edilebileceğine dair bir hüküm bulunur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sır saklama yükümlülüğü

MADDE 10 –(1) Bakanlık personeli, EKK'nın yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile personeli, görevlerinden ayrılmış olsalar bile, sıfat ve görevleri dolayısıyla ilgili taraflara ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri bilgileri mevzuatla izin verilen haller dışında herhangi bir surette açıklayamazlar, doğrudan veya dolaylı olarak kendilerine veya üçüncü kişilere menfaat sağlama veya zarar verme amacıyla kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.

Borsaların ve lisanslı depo işletmelerinin ortaklığı

MADDE 11 –(1) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, borsalar, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar, bankalar ve diğer kamu tüzelkişileri ile gerçek ve tüzel kişiler ilgili mevzuatta öngörülen koşulları taşımak kaydıyla kurulmuş veya kurulacak EKK anonim şirketine ortak olabilir veya aralarındaki sözleşme uyarınca bunlarla birlikte çalışabilir.

Elektronik kayıt kuralları ve hüküm bulunmayan haller

MADDE 12 –(1) Bakanlık, EKK'nın önerisi üzerine, elektronik ürün senetlerinin şekline, içeriğine, oluşturulmasına, alım satımına, devrine, iptaline, haczine, hapis hakkının kullanımına, ilgi tarafların kayıt ve bilgilere erişimine ve işlem yapmasına, kayıt ve işlemlerin saklanması, EKK üyeliğine ve ücret tarifesine, Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren tarafların onaylı ücret tarifeleri çerçevesinde ücretlerin tahsil edilmesine ve bu Yönetmelikte öngörülen diğer hususlara ilişkin olarak Elektronik Kayıt Kurallarını çıkarmaya yetkilidir.

(2) Elektronik ürün senetlerine ilişkin bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, basılı ürün senetlerine ilişkin Kanun ve ilgili yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 13 – (1) 8/10/2005 tarihli ve 25960 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Elektronik ürün senedi oluşturmak üzere gerekli olan sistem, Elektronik Kayıt Kuruluşu tarafından kurulana kadar, depolanmak amacıyla teslim ve kabul edilen ürünler için lisanslı depo işletmelerince basılı ürün senedi düzenlenebilir (**Ek ibare:RG-18/1/2013-28532**) ve ürün senedi defteri tutulabilir. Düzenlenen bu ürün senetlerinin elektronik ortama aktarılması ile matbu olarak basılıp kullanılmayan ürün senetlerinin imhasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-18/1/2013-28532)

(1) Elektronik ürün senedi işlemlerinde; alıcı karşısında satıcı, satıcı karşısında alıcı konumuna geçerek piyasa katılımcılarının hak ve yükümlülüklerini teminat altına alan, işlemlerin eşleştirilmesi, işlem gören elektronik ürün senedinin teslimatı gibi işleri yürütmek üzere, yetkilendirilen ticaret borsası bünyesinde bir takas merkezi oluşturulur veya bu borsanın takas işlemlerinden doğan sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla takas hizmetleri konusunda faaliyet gösteren bir kuruluşla anlaşma yapılır.

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-18/1/2013-28532)

(1) 13/1/2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticaret Borsalarında Alım Satım Yapan Aracılar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre faaliyet gösteren borsa ajanları, yetkilendirilen ticaret borsalarında bu Yönetmelik kapsamında aracılık faaliyeti yürütmeye yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 14 –(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

10. TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 4077

Kabul Tarihi : 23/2/1995

R.Gazete Tarihi : 8/3/1995

R.Gazete Sayısı : 22221

Tanımlar

Madde 3 – (Değişik: 6/3/2003-4822/3 md.)

Bu Kanunun uygulamasında;

a) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

b) Bakan: Sanayi ve Ticaret Bakanını,

c) Mal: Alış-verişe konu olan taşınır eşyayı, konut ve tatil amaçlı taşınmaz malları ve elektronik ortamda kullanılmak üzere hazırlanan yazılım, ses, görüntü ve benzeri gayri maddi malları,

d) Hizmet: Bir ücret veya menfaat karşılığında yapılan mal sağlama dışındaki her türlü faaliyeti,

e) Tüketici: Bir mal veya hizmeti ticari veya mesleki olmayan amaçlarla edinen, kullanan veya yararlanan gerçek ya da tüzel kişiyi,

f) Satıcı: Kamu tüzel kişileri de dahil olmak üzere ticari veya mesleki faaliyetleri kapsamında tüketiciye mal sunan gerçek veya tüzel kişileri,

g) Sağlayıcı: Kamu tüzel kişileri de dahil olmak üzere ticari veya mesleki faaliyetleri kapsamında tüketiciye hizmet sunan gerçek veya tüzel kişileri,

h) Tüketici işlemi: Mal veya hizmet piyasalarında tüketici ile satıcı-sağlayıcı arasında yapılan her türlü hukuki işlemi,

ı) İmalatçı-Üretici: Kamu tüzel kişileri de dahil olmak üzere tüketiciye sunulmuş olan mal veya hizmetleri ya da bu mal veya hizmetlerin hammaddelerini yahut ara mallarını üretenler ile mal üzerine kendi ayırt edici işaretini, ticari markasını veya unvanını koyarak satışa sunanları,

j) İthalatçı: Kamu tüzel kişileri de dahil olmak üzere tüketiciye sunulmuş olan mal veya hizmetleri ya da bu mal veya hizmetlerin hammaddelerini yahut ara mallarını yurt dışından getirerek satışa sunan gerçek veya tüzel kişiyi,

k) Kredi veren: Mevzuatları gereği tüketicilere nakit kredi vermeye yetkili olan banka, özel finans kuruluşu ve finansman şirketlerini,

l) Reklam veren: Ürettiği ya da pazarladığı malın/hizmetin tanıtımını yaptırmak, satışını artırmak veya imajını yaratıp güçlendirmek amacıyla hazırladığı, içinde firmasının ya da mal/hizmet markasının yer aldığı reklamları yayınlatan, dağıtan ya da başka yollarla sergileyen gerçek ya da tüzel kişiyi,

m) Reklamcı: Ticari reklam ve ilânları reklam verenin duyduğu ihtiyaç doğrultusunda hazırlayan ve reklam veren adına yayınlanmasına aracılık eden ticari iletişim uzmanı gerçek ya da tüzel kişiyi,

n) Mecra kuruluşu: Ticari reklam veya ilânı hedef kitleye ulaştıran iletişim kanallarının ya da her türlü aracın sahibi, işleticisi veya kiralayıcısı olan gerçek veya tüzel kişiyi,

o) Teknik düzenleme: Bir ürünün ve hizmetin, ilgili idari hükümler de dahil olmak üzere, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirilmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ilgili Bakanlık tarafından Resmi Gazetede yayımlanarak mecburi uygulamaya konulan standartlar dahil olmak üzere uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,

p) Tüketici örgütleri: Tüketicinin korunması amacıyla kurulan dernek, vakıf veya bunların üst kuruluşlarını,
r) **(Ek: 21/2/2007-5582/21 md.)** Konut finansmanı kuruluşu: 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kuruluşları, İfade eder.

Mesafeli Sözleşmeler

Madde 9/A- (Ek: 6/3/2003-4822/14 md.)

Mesafeli sözleşmeler; yazılı, görsel, telefon ve elektronik ortamda veya diğer iletişim araçları kullanılarak ve tüketicilerle karşı karşıya gelinmeksizin yapılan ve malın veya hizmetin tüketiciye anında veya sonradan teslimi veya ifası kararlaştırılan sözleşmelerdir.

Mesafeli satış sözleşmesinin akdinden önce, ayrıntıları Bakanlıkça çıkarılacak tebliğle belirlenecek bilgilerin tüketiciye verilmesi zorunludur. Tüketici, bu bilgileri edindiğini yazılı olarak teyit etmedikçe sözleşme akdedilemez. Elektronik ortamda yapılan sözleşmelerde teyid işlemi, yine elektronik ortamda yapılır.

Satıcı ve sağlayıcı, tüketicinin siparişi kendisine ulaştığı andan itibaren otuz gün içerisinde edimini yerine getirir. Bu süre, tüketiciye daha önceden yazılı olarak bildirilmek koşuluyla en fazla on gün uzatılabilir.

Satıcı veya sağlayıcı elektronik ortamda tüketiciye teslim edilen gayri maddî malların veya sunulan hizmetlerin teslimatının ayıpsız olarak yapıldığını ispatla yükümlüdür.

Cayma hakkı süresince sözleşmeye konu olan mal veya hizmet karşılığında tüketiciden herhangi bir isim altında ödeme yapmasının veya borç altına sokan herhangi bir belge vermesinin istenemeyeceğine ilişkin hükümler dışında kapıdan satışlara ilişkin hükümler mesafeli sözleşmelere de uygulanır.

Satıcı veya sağlayıcı cayma bildiriminin kendisine ulaştığı tarihten itibaren on gün içinde almış olduğu bedeli, kıymetli evrakı ve tüketiciyi bu hukukî işlemten dolayı borç altına sokan her türlü belgeyi iade etmek ve yirmi gün içerisinde de malı geri almakla yükümlüdür.

10.1. MESAFELİ SÖZLEŞMELERE DAİR YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 6/3/2011

R.Gazete Sayısı : 27866

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; mesafeli sözleşmelere ilişkin uygulama usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; yazılı, görsel ve elektronik ortamda veya diğer iletişim araçları kullanılarak ve tüketicilerle karşı karşıya gelinmeksizin yapılan, malın veya hizmetin tüketiciye anında veya sonradan teslimi ya da ifası kararlaştırılan sözleşmelere uygulanır.

(2) Bu Yönetmelik hükümleri;

a) Bankacılık ve sigortacılık ile ilgili,

b) Otomatik makineler aracılığıyla yapılan satışlar ile ilgili,

c) Halka açık telefon kullanımı suretiyle telekomünikasyon hizmeti verenlerle akdedilen,

ç) Taşınmaz satış, kiralama ve taşınmaza ilişkin diğer haklarla ilgili,

d) Artırma veya eksiltme yoluyla akdedilen,

sözleşmelere uygulanmaz.

(3) 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeler ile 9 uncu maddenin birinci fıkrası;

a) Gıda maddelerinin, içeceklerin ya da diğer günlük tüketim maddelerinin, satıcının düzenli teslimatları çerçevesinde tüketicinin meskenine veya işyerine götürülmesine ilişkin,

b) Seyahat, konaklama, lokantacılık, eğlence sektörü gibi alanlarda hizmet veren sağlayıcılarla kurulan ve sağlayıcının belirli bir tarihte veya zaman dilimi içinde sözleşme konusu hizmet edimini sunma yükümlülüğü altına girdiği,

sözleşmelere uygulanmaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 9/A ve 31 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakan: Sanayi ve Ticaret Bakanını,

b) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

c) Hizmet: Bir ücret veya menfaat karşılığında yapılan mal sağlama dışındaki her türlü faaliyeti,

ç) Kredi veren: İlgili mevzuat gereği tüketicilere nakit kredi vermeye yetkili olan banka, özel finans kuruluşu ve finansman şirketlerini,

d) Mal: Alışverişe konu olan taşınır eşyayı ve elektronik ortamda kullanılmak üzere hazırlanan yazılım, ses, görüntü ve benzeri gayri maddi malları,

e) Mesafeli sözleşme: Yazılı, görsel, telefon ve elektronik ortamda veya diğer iletişim araçları kullanılarak ve tüketicilerle karşı karşıya gelinmeksizin yapılan ve malın veya hizmetin tüketiciye anında veya sonradan teslimi ya da ifası kararlaştırılan sözleşmeleri,

- f) Sağlayıcı: Kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki faaliyetleri kapsamında tüketiciye hizmet sunan gerçek veya tüzel kişileri,
- g) Satıcı: Kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki faaliyetleri kapsamında tüketiciye mal sunan gerçek veya tüzel kişileri,
- ğ) Sürekli veri taşıyıcısı: Tüketicinin, kendisine kişisel olarak gönderilen bilgiyi, bu bilginin amacına uygun olarak makul bir süre incelemesine elverecek şekilde kaydedilmesini sağlayan ve kaydedilen bilgiye aynen ulaşılmasına imkân veren her türlü araç veya ortamı,
- h) Tüketici: Bir mal veya hizmeti ticari veya mesleki olmayan amaçlarla edinen, kullanan veya yararlanan gerçek ya da tüzel kişiyi,
- ı) Uzaktan iletişim aracı: Mektup, katalog, telefon, faks, radyo, televizyon, elektronik posta mesajı, internet gibi fiziksel olarak karşı karşıya gelinmeksizin sözleşme kurulmasına imkân veren her türlü araç veya ortamı,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mesafeli Sözleşmelere İlişkin Genel Düzenlemeler

Ön bilgiler ve bilgilendirme formu

MADDE 5 – (1) Tüketici, mesafeli sözleşmenin kurulmasından önce aşağıdaki bilgilerin tamamını içerecek şekilde açık, anlaşılır ve kullanılan uzaktan iletişim aracına uygun bir şekilde satıcı veya sağlayıcı tarafından bilgilendirilir.

- a) Satıcı veya sağlayıcının isim, unvan, açık adres, telefon ve varsa diğer erişim bilgileri.
- b) Sözleşme konusu mal veya hizmetin temel nitelikleri.
- c) Tüm vergiler dâhil olmak üzere mal veya hizmetin Türk Lirası olarak satış fiyatı.
- ç) Varsa teslim masrafları.
- d) Ödeme ve teslim veya ifa ile ilgili bilgiler.
- e) Cayma hakkının kullanılmasının şartları ve bu hakkın nasıl kullanılacağı.
- f) Uzaktan iletişim aracının kullanım bedelinin olağan ücret tarifesini üzerinden hesaplanmadığı durumlarda, bu iletişim aracının kullanılması nedeniyle tüketicilere yüklenen ilave maliyeti.
- g) Mal veya hizmete ilişkin fiyat dâhil taahhütlerin geçerlik süresi.
- ğ) Sözleşme konusunu, sürekli veya dönemsel olarak ifa edilen bir mal veya hizmet ediminin oluşturduğu hâllerde söz konusu sözleşmenin asgari süresi.
- h) Belirsiz süreli veya süresi bir yıldan fazla olan borç ilişkilerinin feshedilme şartları.
- ı) Tüketicilerin şikâyet ve itirazları konusunda başvuruların, Bakanlıkça her yıl Aralık ayında belirlenen parasal sınırlar dâhilinde tüketicinin mal veya hizmeti satın aldığı veya ikametgâhının bulunduğu yerdeki tüketici sorunları hakem heyetine veya tüketici mahkemesine yapılabileceğine ilişkin bilgi.

(2) Satıcı veya sağlayıcı, mallar için sözleşme konusu mal tüketiciye ulaşmadan, hizmetler için de sözleşmenin ifasından önce makul bir sürede, birinci fıkrada yer alan bilgilerin tamamını içeren bilgilendirme formunu yazılı olarak veya bir sürekli veri taşıyıcısı vasıtasıyla tüketiciye ulaştırmak zorundadır. Telefon gibi sözlü uzaktan iletişim araçlarının kullanıldığı durumlarda, satıcı birinci fıkrada yer alan bilgilerin tamamını içeren bilgilendirme formunu en geç mal teslimi sırasında tüketiciye teslim etmek zorundadır.

(3) Birinci fıkrada belirtilen bilgilerin, kullanılan uzaktan iletişim araçlarına uygun olarak ve iyiniyet ilkeleri çerçevesinde ergin olmayanlar ile ayırtım gücünden yoksun veya kısıtlı erginleri koruyacak şekilde ticari amaçlarla verildiğinin belirtilmesi zorunludur.

(4) Telefon gibi sözlü uzaktan iletişim araçlarının kullanılması durumunda, ayrıca her görüşmenin başında satıcı veya sağlayıcının kimliğinin ve görüşmenin ticari amacının tüketiciye açık bir şekilde bildirilmesi zorunludur.

Ön bilgilerin teyidi

MADDE 6 – (1) Tüketici, 5 inci maddede belirtilen ön bilgileri edindiğini yazılı olarak teyit etmedikçe satıcı veya sağlayıcı tarafından sözleşme akdedilemez. Elektronik ortamda yapılan sözleşmelerde teyit işlemi, yine elektronik ortamda yapılır.

Cayma hakkı

MADDE 7 – (1) Mesafeli sözleşmelerde tüketici, yedi gün içerisinde herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve cezai şart ödemeksizin sözleşmeden cayma hakkına sahiptir. Cayma hakkının kullanıldığına dair bildirimin bu süre içinde yazılı olarak veya bir sürekli veri taşıyıcısıyla bildirilmesi yeterlidir.

(2) Cayma hakkı süresi, malın teslimine ilişkin sözleşmelerde, tüketicinin malı teslim aldığı günden itibaren, diğer sözleşmelerde ise sözleşmenin akdedildiği günden itibaren işlemeye başlar.

(3) Satıcı veya sağlayıcının 5 inci ve 6 ncı maddelerde belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmemesi hâlinde, cayma hakkı süresi üç aydır. Bu süre, malın teslimine ilişkin sözleşmelerde, tüketicinin malı teslim aldığı günden itibaren, diğer sözleşmelerde ise sözleşmenin akdedildiği günden itibaren işlemeye başlar. Ancak 5 inci ve 6 ncı maddelerde belirtilen yükümlülüklerin, üç aylık süre içerisinde yerine getirilmesi hâlinde, birinci fıkrada belirtilen yedi günlük cayma hakkı süresi, söz konusu yükümlülüklerin yerine getirildiği günden itibaren işlemeye başlar. Cayma hakkının kullanıldığına dair irade beyanının bu süre içinde yazılı olarak veya bir sürekli veri taşıyıcısıyla bildirilmesi yeterlidir.

(4) Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça tüketici, aşağıdaki sözleşmelerde cayma hakkını kullanamaz.

a) Cayma hakkı süresi sona ermeden önce, tüketicinin onayı ile hizmetin ifasına başlanan hizmet sözleşmeleri.

b) Fiyatı borsa veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda belirlenen mallara ilişkin sözleşmeler.

c) Tüketicinin istekleri veya açıkça onun kişisel ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan, niteliği itibariyle geri gönderilmeye elverişli olmayan ve çabuk bozulma tehlikesi olan veya son kullanma tarihi geçme ihtimali olan malların teslimine ilişkin sözleşmeler.

ç) Tüketici tarafından ambalajının açılmış olması şartıyla, ses veya görüntü kayıtlarına, yazılım programlarına ve bilgisayar sarf malzemelerine ilişkin sözleşmeler.

d) Gazete, dergi gibi süreli yayınların teslimine ilişkin sözleşmeler.

e) Bahis ve piyangoya ilişkin hizmetlerin ifasına ilişkin sözleşmeler.

f) Elektronik ortamda anında ifa edilen hizmetler ve tüketiciye anında teslim edilen gayri maddi mallara ilişkin sözleşmeler.

(5) Tüketicie, borcunun tamamen veya kısmen ifası için, satıcı veya sağlayıcı veya onunla işbirliği içinde olan bir üçüncü kişi tarafından kredi verildiği mesafeli sözleşmelerde, tüketicinin bu maddedeki hükümler dâhilinde cayma hakkını kullanması durumunda kredi sözleşmesi de herhangi bir tazminat veya cezai şart ödeme yükümlülüğü söz konusu olmaksızın sona erer. Ancak bunun için cayma bildiriminin kredi verene de yazılı olarak iletilmesi gerekir. Tarafların karşılıklı iade yükümlülükleri saklıdır.

Cayma hakkının kullanılmasının sonuçları

MADDE 8 – (1) Tüketicinin cayma hakkını kullanması hâlinde satıcı veya sağlayıcı, cayma bildiriminin kendisine ulaştığı tarihten itibaren en geç on gün içerisinde almış olduğu toplam bedeli ve tüketiciyi borç altına sokan her türlü belgeyi tüketiciye hiçbir masraf yüklemeksizin iade etmek ve yirmi gün içerisinde de malı geri almakla yükümlüdür.

(2) Teslim alınmış olan malın değerinin azalması veya iadeyi imkânsız kılan bir nedenin varlığı cayma hakkının kullanılmasına engel değildir. Ancak değer azalması veya iadenin imkânsızlaşması tüketicinin kusurundan kaynaklanıyorsa satıcıya malın değerini veya değerindeki azalmayı tazmin etmesi gerekir. Malın mutaat kullanımı sebebiyle meydana gelen değişiklik ve bozulmalar değer azalması sayılmaz.

Sözleşmenin ifası

MADDE 9 – (1) Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, satıcı veya sağlayıcı, tüketici tarafından kendisine siparişin iletildiği günden itibaren en geç otuz gün içinde sipariş konusunu ifa eder. Bu süre tüketiciye daha önceden yazılı olarak veya bir sürekli veri taşıyıcısıyla bildirilmek koşuluyla en fazla on gün uzatılabilir.

(2) Sipariş konusu mal ya da hizmet ediminin yerine getirilmesinin imkânsızlaştığı hâllerde tüketicinin bu durumdan haberdar edilmesi ve ödemiş olduğu toplam bedelin ve onu borç altına sokan her türlü belgenin en geç on gün içinde kendisine iade edilmesi gerekir. Malın stokta bulunmaması durumu, mal ediminin yerine getirilmesinin imkânsızlaşması olarak kabul edilmez.

(3) Satıcı veya sağlayıcı, aşağıdaki şartları sağlaması hâlinde tüketiciye eşit kalite ve fiyatta başka bir mal veya hizmet tedarik edebilir.

a) Sözleşmede kararlaştırılmış olması.

b) Haklı bir nedenle sözleşme konusu mal veya hizmetin tedarik edilemeyeceğinin anlaşılması.

c) Tüketicileri açık ve anlaşılabilir bir şekilde bilgilendirerek onaylarını alması.

Sipariş edilmeyen mal ve hizmetler

MADDE 10 – (1) Sipariş edilmeyen malın teslimi veya hizmetin sunulması durumunda; mal veya hizmetin kullanılması veya tüketilmesi hariç olmak üzere satıcı veya sağlayıcı tüketiciye karşı herhangi bir hak ileri süremez. Bu hâllerde tüketicinin sessiz kalması, sözleşmenin kurulmasına yönelik bir kabul beyanı olarak yorumlanamaz ve tüketicinin malı geri göndermek veya muhafaza etmek gibi bir yükümlülüğü yoktur.

Kartla ödeme

MADDE 11 – (1) Mesafeli sözleşmelerde ödemenin kredi kartı, banka kartı veya benzeri bir ödeme kartı ile harcama belgesi düzenlenmeksizin yapıldığı durumlarda, kartın bir başkası tarafından hukuka aykırı şekilde kullanılması hâlinde; 23/2/2006 tarihli 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ve 10/3/2007 tarihli ve 26458 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır.

Bilgilerin saklanması ve ispat yükümlülüğü

MADDE 12 – (1) Satıcı veya sağlayıcı, tüketicinin bilgilendirilmesine ve cayma hakkını kullanabilmesine ilişkin sistemi kurmak ve yazılı, sesli veya elektronik ortamdaki bu bilgileri üç yıl boyunca saklamakla yükümlüdür.

(2) Satıcı veya sağlayıcı elektronik ortamda tüketiciye teslim edilen gayri maddi malların veya sunulan hizmetlerin teslimatının ayıpsız olarak yapıldığını ispatla yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 13 – (1) 13/6/2003 tarihli ve 25137 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.

11. ENTEGRE DEVRE TOPOĞRAFYALARININ KORUNMASI HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 5147
Kabul Tarihi : 22/4/2004
R.Gazete Tarihi : 30/4/2004
R.Gazete Sayısı : 25448

BİRİNCİ BÖLÜM **Amaç, Kapsam ve Tanımlar**

Amaç ve kapsam

Madde 1- Bu Kanunun amacı, bu Kanun hükümlerine uygun entegre devre topoğrafyalarının korunmasını, bu alanda rekabet ortamının oluşturulmasını ve bu suretle sanayinin gelişmesini sağlamaktır.

Bu Kanun, tescilli entegre devre topoğrafyalarının korunmaları ile ilgili esasları, kuralları ve şartları kapsar. Bu Kanun kapsamında entegre devre topoğrafyalarına sağlanan koruma, hak sahiplerinin diğer kanunlarla getirilen korumalardan yararlanmalarına engel teşkil etmez.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kanunda geçen;

a) Entegre devre: Elektronik bir işlevi veya bunun gibi diğer işlevleri yerine getirmek üzere tasarlanmış, en az bir aktif elemanı olan ve ara bağlantılarından bir kısmının ya da tümünün bir parça malzeme içerisinde ve/veya üzerinde bir araya getirilmiş ara veya son formdaki bir ürünü,

b) Entegre devre topoğrafyası: Entegre devreyi oluşturan tabakaların üç boyutlu dizilimini gösteren, üretim amacıyla hazırlanmış ve herhangi bir formatta sabitlenmiş görüntüler dizisi olup, her görüntü entegre devrenin üretiminin herhangi bir aşamasındaki yüzeyinin tamamının veya bir kısmının görünümünü,

c) Enstitü: Türk Patent Enstitüsünü,

d) Sicil: Entegre Devre Topoğrafyaları Sicilini,

e) Lisans: Kullanım hakkını,

f) Lisans sözleşmesi: Entegre devre topoğrafyası hakkı sahibinin entegre devre topoğrafyasının kullanım hakkını üçüncü kişilere verdiği sözleşmeyi,

g) Bülten: Sicile kaydedilen entegre devre topoğrafyalarının yayımlandığı bülteni,

h) Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu: Sinaî mülkiyet haklarının tescil işlemleri ile ilgili Enstitünün almış olduğu kararlara karşı başvuru sahibi veya üçüncü kişiler tarafından yapılacak itirazları inceleyen ve değerlendiren Kurulu,

i) Mahkeme: İhtisas mahkemelerini,
İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Korumadan Yararlanacak Kişiler, Korumanın Konusu, Şartları ve Süresi

Korumadan yararlanacak kişiler

Madde 3- Bu Kanun ile sağlanan korumadan; Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde ikametgâhı olan ve sinaî veya ticarî faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişiler ile ilgili uluslararası anlaşmaların hükümleri dahilinde başvuru hakkına sahip kişiler yararlanır.

Birinci fıkra hükmü kapsamı dışında kalmasına rağmen, Türkiye Cumhuriyeti uyruğundaki kişilere kanunen veya fiilen entegre devre topoğrafyası koruması tanıyan devletlerin uyruğundaki gerçek ve tüzel kişiler de karşılıklılık ilkesi gözetilerek Türkiye'de bu haktan yararlanırlar.

Korumanın konusu

Madde 4- Orijinal niteliğe sahip entegre devre topoğrafyaları, tescil belgesi verilerek korunur. Koruma; entegre devre topoğrafyasının dayandığı içerik, işlem süreci, sistem, teknik veya topoğrafyanın kendisi dışında topoğrafyada sabitlenmiş bilgiye uygulanmaz.

Bu Kanun kapsamındaki korumadan yararlanma, yapısında koruma altına alınmış bir entegre devre topoğrafyası bulunduran entegre devrenin, herhangi bir üründe kullanılıp kullanılmamasına bağlı değildir.

Orijinallik

Madde 5- Bir entegre devre topoğrafyası, tasarlayıcısının kendi fikrî çabası sonucu ortaya çıkmış ve tasarlama sırasında entegre devre üreticileri ve entegre devre topoğrafyası tasarlayıcıları arasında bilinmiyorsa orijinal sayılır.

Bilinen elemanların ve ara bağlantıların düzenlenmesinden oluşan bir entegre devre topoğrafyası, bütün olarak ele alındığında, bir araya getirilmiş şekli bakımından orijinallik şartını taşıyorsa korumadan yararlanır.

Korumanın başlangıcı ve süresi

Madde 6- Bu Kanuna göre entegre devre topoğrafyasına sağlanan korumanın başlangıcı; entegre devre topoğrafyasının, hak sahibi tarafından veya onun izniyle üçüncü bir kişi tarafından, yurt içinde veya yurt dışında ilk kez ticarî açıdan piyasaya sürüldüğü tarihten itibaren iki yıl içinde tescil başvurusunun da yapılmış olması kaydıyla; sözü edilen piyasaya sürülme tarihi veya ticarî açıdan piyasaya sürümün olmadığı hâllerde, tescil başvurusunun yapıldığı tarihtir.

Koruma süresi, birinci fıkrafta belirtilen başlangıç tarihinden itibaren on yıl olup, bu süre onuncu takvim yılının bitiminde sona erer.

Entegre devre topoğrafyası gizlilik gerektiren hâller dışında, ticarî olarak kullanılmamışsa ve tasarlandığı tarihten itibaren onbeş yıl içerisinde Enstitüye tescil için başvurulmamışsa entegre devre topoğrafyasını koruma hakkı talep edilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hak Sahipliği, Hak Sahibinin Yetkileri ve Koruma Hakkının Sınırlandırılması

Hak sahipliği

Madde 7- Entegre devre topoğrafyasını koruma hakkı, tasarlayıcısına veya onun hukukî haleflerine aittir.

Entegre devre topoğrafyasının birden çok kişi tarafından tasarlandığı durumlarda, aralarında aksine bir sözleşme yoksa, koruma hakkı bu kişiler tarafından müştereken kullanılır.

Hizmet ilişkisinde hak sahipliği

Madde 8- Aralarındaki sözleşmede aksine bir hüküm yoksa; memur, hizmetli ve işçilerin işlerini görürken tasarladıkları entegre devre topoğrafyasının koruma hakkı işverenlere aittir.

Sözleşmesi gerektirmediği hâlde memur, hizmetli veya işçinin; işyerindeki bilgiler ya da araçlardan faydalanarak, bir entegre devre topoğrafyası yapması durumunda, yapılan

entegre devre topoğrafyasının koruma hakkı işverenlere ait olur. Bu durumda memur, hizmetli veya işçiye yaptığı entegre devre topoğrafyasının önemi göz önüne alınarak, tespit edilecek bir bedel ödenir. Tarafların bedel konusunda anlaşamamaları hâlinde, söz konusu bedel mahkemece belirlenir.

Üniversite mensuplarının hak sahipliği

Madde 9- Üniversitelere bağlı fakülte ve yüksek okullarda bilimsel çalışma yapmakta olan öğretim elemanlarınca tasarlanan entegre devre topoğrafyaları üzerindeki hak, öğretim elemanlarına aittir.

Öğretim kurumu, entegre devre topoğrafyasıyla sonuçlanan araştırmalar için özel olarak belli araç ve gereçleri sağlamak suretiyle harcamalarda bulunmuşsa, öğretim elemanları öğretim kurumuna entegre devre topoğrafyasının değerlendirildiğini yazı ile bildirmekle, talep hâlinde, entegre devre topoğrafyasının değerlendirme şekli ve elde edilen kazanç miktarı hakkında bilgi vermekle yükümlüdür. Öğretim kurumu, kendisine yapılan yazılı bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde elde edilen kazançtan uygun bir miktarın verilmesini talep edebilir. Ancak, talep edilecek miktar öğretim kurumu tarafından yapılan harcamaları aşamaz.

Hizmet sözleşmesi dışında kalan sözleşmelerde hak sahipliği

Madde 10- Hizmet sözleşmesi dışında kalan iş görme sözleşmeleri çerçevesinde tasarlanan entegre devre topoğrafyalarının hak sahibi, aksine bir anlaşma yoksa işi veren kişidir.

Entegre devre topoğrafyası hak sahibinin yetkileri

Madde 11- Entegre devre topoğrafyası hak sahibi, izni dışında yapılan aşağıdaki fiilleri önleme konusunda inhisarî yetkilere sahiptir:

a) Orijinal olma şartlarını haiz bulunmayan parçaların çoğaltılması hariç olmak üzere, koruma altındaki entegre devre topoğrafyasının bütününe veya bir kısmının, bir entegre devre içine alınması ya da bunun dışında herhangi bir şekilde çoğaltılması.

b) Korunan bir entegre devre topoğrafyasının, korunan entegre devre topoğrafyasını içeren bir entegre devrenin ya da yasal olmayan bir biçimde çoğaltılmış entegre devre topoğrafyasını içeren ürünün ithali, satışı veya ticarî amaçlı dağıtılması.

Koruma hakkının sınırlandırıldığı durumlar

Madde 12- Aşağıda sayılan fiiller entegre devre topoğrafyası koruma hakkı kapsamı dışındadır:

a) Koruma altındaki entegre devre topoğrafyasının ticarî olmayan kişisel amaçlar için veya yalnızca değerlendirme, analiz, araştırma ya da eğitim amaçları için çoğaltılması.

b) (a) bendinde belirtilen analiz ve değerlendirme sonucu ortaya çıkan ve orijinal olan entegre devre topoğrafyasının 11 inci maddedeki fiillere konu edilmesi.

c) Korunan entegre devre topoğrafyasının veya bu entegre devre topoğrafyasını üzerinde bulunduran entegre devrenin, hak sahibi tarafından veya onun onayı ile yurt içinde veya yurt dışında piyasaya sürülmesinden sonra, söz konusu entegre devre topoğrafyası veya entegre devrenin ithalatı, satılması veya ticarî amaçlı dağıtımı.

d) 11 inci maddenin (b) bendinde belirtilen fiillerin, bu tür bir fiili gerçekleştiren veya gerçekleştirilmesini isteyen şahsın, söz konusu entegre devreyi ya da bu entegre devre üzerinde kullanılan herhangi bir entegre devre topoğrafyasını edinirken, bunun kanunlara aykırı tarzda çoğaltılmış bir entegre devre ya da entegre devre topoğrafyası olduğunu bilmediği ya da bilmesinin mümkün olmadığı ancak, bu kişinin entegre devre ya da entegre devre topoğrafyalarının kanunlara aykırı tarzda çoğaltılmış olduğunu fark ettiği andan sonra, yalnızca o zamana kadar elinde tuttuğu ya da sipariş ettiği mallar üzerinden 11 inci

maddenin (b) bendinde belirtilen filleri gerçekleştirmek ve hak sahibine bu entegre devre ya da entegre devre topoğrafyaları ile ilgili olarak makul bir bedel ödemek şartıyla işlenmesi.

e) Üçüncü bir kişi tarafından bağımsız olarak tasarlanmış orijinal ve birebir aynı olan bir entegre devre topoğrafyasına ilişkin olarak 11 inci maddenin (b) bendindeki fillerden herhangi birinin gerçekleştirilmesi.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru Şartları ve Tescil

Tescil mercii

Madde 13- Entegre devre topoğrafyalarının tescilinde yetkili kuruluş, Enstitüdür. Tescil başvuruları yazılı olarak ve her entegre devre topoğrafyası için ayrı yapılır.

Başvuru şartları

Madde 14- Entegre devre topoğrafyası tescil başvuru dilekçesi aşağıdaki bilgi ve belgeleri ihtiva eder:

- a) Başvuru sahibinin adı ve adresi.
- b) Entegre devre topoğrafyası hakkında özet bilgi.
- c) Başvuru ücretinin ödendiğine dair belge.
- d) Entegre devre topoğrafyasının ilk ticarî kullanım tarihi veya böyle bir kullanımın gerçekleşmediğine dair beyan.

e) 7, 8, 9 ve 10 uncu maddelere göre hak sahipliğinin ne şekilde elde edildiğinin beyanı.

- f) Başvuru vekil aracılığı ile yapılıyorsa vekâletname.
- g) Başvuru tüzel kişi adına yapılıyor ise imza sirküleri.
- h) Entegre devrenin yerine getirdiği elektronik işlevleri tanımlayan bilgileri de içeren entegre devre topoğrafyası kopya veya çizimleri.

Ancak, ibraz edilen kopya veya çizimlerin entegre devre topoğrafyasının tanınmasına yeterli olması durumunda, entegre devrenin üretimiyle ilgili parçalara ait kopya veya çizimler verilmeyebilir.

Başvuruya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Şekli inceleme ve başvuru tarihinin kesinleşmesi

Madde 15- Başvurunun 14 üncü maddedeki koşullara ve yönetmeliğe uygun bir şekilde yapılmadığı durumlarda; Enstitü başvuru sahibine bildirimde bulunarak eksiklikleri gidermesi için tebliğ tarihinden itibaren iki aylık süre verir.

Ancak;

- a) Başvuru dilekçesi,
 - b) Başvuru sahibinin kimliğine ilişkin bilgiler,
 - c) Entegre devre topoğrafyasının kopyaları ya da çizimleri,
- Başvuru sırasında verilmiş ise, başvuru Enstitüye verildiği tarih itibarıyla kesinleşir. Başvurunun Enstitüye verildiği tarihte, ikinci fıkrada sayılan koşullarda eksiklik olması halinde başvuru, eksikliklerin giderildiği tarih itibarıyla kesinleşir.

Eksiklikler verilen süre içerisinde giderilmediği takdirde, başvuru yapılmamış sayılır.

Tescil ve yayımlama

Madde 16- Başvurunun kesinleşmesiyle Enstitü; başvuruyu, başvuru dilekçesinde belirtilen bilgilerin doğruluğunu, başvuru yapanın başvuru yapma hakkına sahip olup olmadığını, entegre devre topoğrafyasının orijinal olup olmadığını incelemeksizin Sicile kaydeder.

Sicil alenidir. Ücretin ödenmesi koşuluyla sicil örneği alınabilir. Ücretler, Enstitü tarafından yayımlanacak tebliğ ile belirlenir.

Sicile kaydı yapılmış entegre devre topoğrafyası, Bültende yayımlanır.

Sicilde yer alacak bilgiler yönetmelikle belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Devir, İntikal, Rehin, Haciz ve Lisans

Devir, intikal, rehin ve haciz

Madde 17- Entegre devre topoğrafyası başvurusu veya tescilinden doğan haklar başkasına devredilebilir ve miras yoluyla intikal eder. Bu haklar üzerinde ölüme bağlı tasarrufların yapılması mümkündür.

Başvuru ve tescilden doğan hak, kanunî veya akdî rehne ve hacze konu olabilir. Bu durumda taraflardan birinin talebi üzerine ilgili haklar Sicile kaydedilir ve Bültende yayımlanır. Rehin hakkı ve haciz bakımından 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ile 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Başvuru ve tescilden doğan hak üzerinde yapılacak sağlararası işlemler yazılı şekle tâbidir.

Başvuru ve tescilden doğan entegre devre topoğrafyası hakkının devri veya miras yolu ile intikali, tebliğde öngörülen ücretin ödenmesi ile Sicile kaydedilir ve Bültende yayımlanır. Yayım tarihi üçüncü şahıslara karşı hüküm ifade etme tarihidir.

Lisans

Madde 18- Başvuru ve tescilden doğan hakla ilgili olarak lisans sözleşmesi yapılabilir. Taraflardan birinin talebi üzerine lisans sözleşmesi Sicile kayıt ve ilân edilir. Enstitü, ibraz edilen sözleşmeye ait gizli bilgileri dosyalayarak saklar. Lisans sözleşmesi Sicile kaydedilmediği sürece üçüncü kişilere karşı ileri sürülemez.

Lisans, inhisarî lisans veya inhisarî olmayan lisans şeklinde verilebilir. Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa lisans inhisarî değildir. Lisans veren, entegre devre topoğrafyasını kendi kullanabileceği gibi, üçüncü kişilere aynı entegre devre topoğrafyasına ilişkin başka lisanslar da verebilir.

İnhisarî lisans söz konusu olduğu zaman, lisans veren başkasına lisans veremez ve hakkını açıkça saklı tutmadıkça, kendisi de entegre devre topoğrafyasını kullanamaz.

Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa, lisans alanlar, sözleşmeden doğan haklarını üçüncü kişilere devredemezler ve alt lisans veremezler.

Aksi sözleşmede kararlaştırılmamışsa, inhisarî lisansa sahip olan kişi, üçüncü bir kişi tarafından, entegre devre topoğrafyası hakkı sahibinin tescilden doğan haklarına tecavüz edilmesi durumunda, entegre devre topoğrafyası hakkı sahibinin bu Kanun uyarınca açabileceği davaları, kendi adına açabilir. İnhisarî olmayan lisans sahiplerinin dava açma hakları yoktur.

Entegre devre topoğrafyası hakkına tecavüz dolayısıyla dava açma hakkı olmayan bir lisans alan, noter vasıtasıyla yapacağı bir bildirim ile dava açmasını entegre devre topoğrafyası hakkı sahibinden isteyebilir. Entegre devre topoğrafyası hakkı sahibinin, bu talebi kabul etmemesi veya bildirimin alındığı tarihten itibaren üç ay içerisinde dava açmaması hâlinde lisans alan, yaptığı bildirim de ekleyerek kendi adına dava açabilir. Lisans alan, dava açtığı takdirde, dava açtığını entegre devre topoğrafyası hakkı sahibine bildirmekle yükümlüdür. Lisans alan, ciddi bir zarar tehlikesi karşısında ve üç aylık sürenin geçmesinden önce ihtiyati tedbire karar verilmesini mahkemeden talep edebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Hükümsüzlük Hâlleri, Hakkın Sona Ermesi ve İşlem Yapma Yetkisi Olanlar

Hükümsüzlük talebi ve hükümsüzlük hâlleri

Madde 19- Aşağıdaki hâllerde entegre devre topoğrafyası hakkının hükümsüz sayılmasına, tüketici dernekleri, 8.3.1950 tarihli ve 5590 sayılı Kanun ile 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Kanuna tâbi kuruluşlar ve diğer menfaati olan kişilerin talebi üzerine mahkemece karar verilir:

a) Entegre devre topoğrafyasının 4 üncü ve 5 inci maddelerde belirtilen koruma şartlarını haiz olmadığı ispat edilmişse.

b) Entegre devre topoğrafyası hak sahipliğinin başka kişi veya kişilere ait olduğu ispat edilmişse.

c) Entegre devre topoğrafyası tescil başvurusunun yapılmasından önce entegre devre topoğrafyasının yurt içinde veya yurt dışında ticarî kullanımı durumunda, söz konusu başvurunun, 6 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre içinde yapılmadığı ispat edilirse.

Hükümsüzlük nedenleri entegre devre topoğrafyasının bir bölümüne ilişkin bulunuyorsa, sadece ilgili bölümün hükümsüzlüğüne karar verilir.

Hükümsüzlük, karşı dava olarak da ileri sürülebilir.

Mahkeme gerek dava açıldığında, gerek kararın kesinleşmesi hâlinde durumu Enstitüye bildirir. Enstitü duyuru ve kararı en kısa sürede Sicile kaydeder ve Bültende yayımlar.

Hükümsüzlüğün etkisi

Madde 20- Entegre devre topoğrafyasının hükümsüzlüğüne karar verilmesi hâlinde, karar geçmişe etkili sonuçlar doğurur.

Entegre devre topoğrafyası hakkı sahibinin kötüniyetli olarak hareket etmesinden kaynaklanan zararın giderilmesine ilişkin tazminat talepleri saklı kalmak üzere, hükümsüzlüğün geriye dönük etkisi aşağıdaki durumları etkilemez:

a) Entegre devre topoğrafyasının hükümsüz sayılmasından önce, bir entegre devre topoğrafyasına tecavüz sebebiyle verilen hukuken kesinleşmiş ve uygulanmış kararlar.

b) Entegre devre topoğrafyasının hükümsüzlüğüne karar verilmeden önce, yapılmış ve uygulanmış sözleşmeler. Ancak, hâl ve şartlara göre, haklı sebepler ve hakkaniyet ilkesi göz önünde bulundurularak sözleşme uyarınca ödenmiş bedelin kısmen veya tamamen iadesi mümkündür.

Entegre devre topoğrafyasının hükümsüzlüğüne ilişkin kesinleşmiş karar, herkese karşı hüküm doğurur.

Hakkın sona erme sebepleri

Madde 21- Entegre devre topoğrafyası koruma hakkı; koruma süresinin dolması veya entegre devre topoğrafyası hakkı sahibinin bu hakkından vazgeçmesi hâllerinden birinin gerçekleşmesi ile sona erer.

Entegre devre topoğrafyası koruma hakkının sona ermesi hâlinde, sona erme sebebinin gerçekleşmiş olduğu andan itibaren hakkın konusu kamu malı sayılır. Bu husus Enstitü tarafından Bültende ilân edilir.

Koruma hakkından vazgeçme

Madde 22- Entegre devre topoğrafyası koruma hakkı sahibi, başvuru veya tescilden doğan hakkından vazgeçebilir.

Vazgeçme isteğinin yazılı olarak Enstitüye bildirilmesi gerekir. Vazgeçme, Sicile kayıt tarihi itibarıyla hüküm doğurur.

Sicile kayıt edilmiş hakların ve lisansların sahiplerinin izni olmadıkça, hak sahibi hakkından vazgeçemez.

Entegre devre topoğrafyası koruma hakkı üzerinde, üçüncü bir kişi tarafından hak sahipliği iddia edilmekte ise onun izni olmadıkça, entegre devre topoğrafyası koruma hakkından vazgeçilemez.

Enstitü nezdinde işlem yapma yetkisi olan kişiler

Madde 23- Entegre devre topoğrafyası başvurusu yapan gerçek ve tüzel kişiler ile Sicile kayıtlı patent vekilleri Enstitü nezdinde işlem yapabilir.

Tüzel kişiler, yetkili organları tarafından tayin edilen kişi veya kişilerce temsil edilirler.

İkametgâhı yurt dışında bulunan kişiler ancak, Sicile kayıtlı patent vekilleri vasıtasıyla temsil edilirler.

Vekil tayin edilmesi hâlinde, tüm işlemler vekil vasıtasıyla yapılır. Vekile yapılan tebligat asile yapılmış sayılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tecavüz Sayılan Fiiller, Davalar, Mahkemeler, İhtiyati Tedbirler ve Zamanaşımı

Hakka tecavüz sayılan fiiller

Madde 24- 12 nci maddede sayılan fiiller hariç olmak üzere, 11 inci maddenin (a) ve (b) bentlerinde sayılan fiillerin işlenmesi durumunda, bu fiillerin işlenmesinin önlenmesi için, zarar görenin dava açma hakkı vardır.

Entegre devre topoğrafyası başvurusu, 16 ncı maddeye göre Bültende yayımlandığı takdirde başvuru sahibi, entegre devre topoğrafyasına vaki tecavüzlerden dolayı dava açma hakkına sahiptir. Tecavüz eden, başvurudan veya kapsamından haberdar edilmiş ise başvurunun Bültende yayımlanmış olmasına bakılmaz. Tecavüz edenin kötüniyetli olduğuna mahkeme tarafından hükümlünürsa, yayımdan önce de tecavüzün varlığı kabul edilir.

Devir talebinde bulunma hakkı

Madde 25- Başvuruya konu olan temel unsurun, üçüncü bir kişinin entegre devre topoğrafyasından izinsiz alınması durumunda, bu üçüncü kişi başvurunun kendisine devredilmesini mahkemeden talep edebilir.

Başvurunun tescil edilmiş olması durumunda ise üçüncü kişi tescilin yayımlanmasından itibaren üç yıl içerisinde, tescilin kendi adına devredilmesini ve Sicilin buna göre düzeltilmesini mahkemeden talep edebilir.

Hak sahibinin hakları ve hukuk davalarında yetkili mahkeme

Madde 26- Başvuru veya tescilden doğan hakkı tecavüze uğrayan entegre devre topoğrafyası hak sahibi, mahkemeden aşağıdaki taleplerde bulunabilir:

a) Tecavüz fiilini ispatlayacak delillerin tespiti.

b) Fiilin tecavüz olup olmadığının tespiti.

c) Tecavüzün giderilmesi ve maddî-manevî zararın tazmini.

d) Entegre devre topoğrafyasından doğan haklara tecavüz suretiyle üretilen veya ithal edilen ürünlere ve bunların üretiminde doğrudan doğruya kullanılan araçlara el konulması.

e) Hakka tecavüz eden kişi aleyhine verilen mahkeme kararının, masrafları tecavüz eden tarafından karşılanarak ilgililere tebliğ edilmesi ve kamuya ilân yoluyla duyurulması.

f) Hakka tecavüzün durdurulması ve devamını önlemek üzere tedbirlerin alınması, (d) bendine göre el konulan ürünlerin ve araçların şekillerinin değiştirilmesi veya entegre devre topoğrafyasından doğan haklara tecavüzün önlenmesi kaçınılmaz ise imhası.

g) Mümkün olduğu takdirde (d) bendi uyarınca el konulan ürün ve araçlar üzerinde kendisine mülkiyet hakkı tanınması. Bu durumda, söz konusu ürünlerin değeri, tazminat miktarından düşülür. Bu değer, kabul edilen tazminatı aştığı takdirde, aşan miktar entegre devre topoğrafyası hak sahibince karşı tarafa ödenir.

Tedbirler konusunda mahkeme, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun ilgili hükümlerine göre karar verir.

Hak sahibi tarafından üçüncü kişiler aleyhine açılacak hukuk davalarında yetkili mahkeme, davacının yerleşim yerinin olduğu veya suçun işlendiği veya tecavüz fiilinin etkilerinin görüldüğü yerdeki mahkemedir.

Davacının Türkiye'de yerleşim yerinin olmaması hâlinde yetkili mahkeme, Sicile kayıtlı vekilin işyerinin bulunduğu yerdeki ve eğer vekillik kaydı silinmiş ise Enstitü merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemedir.

Üçüncü kişiler tarafından entegre devre topoğrafyası başvurusu veya entegre devre topoğrafyası hakkı sahibi aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, davalının yerleşim yerinin bulunduğu yerdeki mahkemedir. Entegre devre topoğrafyası başvurusu veya entegre devre topoğrafyası hakkı sahibinin Türkiye'de ikamet etmemesi hâlinde, bu maddenin dördüncü fıkrası hükmü uygulanır.

Birden fazla mahkemenin yetkili olduğu durumda yetkili mahkeme, ilk davanın açıldığı mahkemedir.

Tecavüzü kanıtlayan belgeleri talep etme

Madde 27- Entegre devre topoğrafyası hak sahibi, entegre devre topoğrafyasının kendi izni olmaksızın kullanılması sonucunda uğramış olduğu zarar miktarının belirlenmesi için tazminat yükümlüsünden kullanım ile ilgili belgeleri vermesini talep edebilir.

Yoksun kalınan kazanç

Madde 28- Entegre devre topoğrafyası hak sahibinin uğradığı zarar, sadece fiilî kaybın değerini değil, ayrıca tescilden doğan haklara tecavüz dolayısıyla yoksun kalınan kazancı da kapsar.

Yoksun kalınan kazanç, zarar gören hak sahibinin seçimine bağlı olarak aşağıdaki değerlendirme usullerinden birine göre hesap edilir:

a) Tecavüz edenin rekabeti olmasaydı, entegre devre topoğrafyası hak sahibinin entegre devre topoğrafyasını kullanması ile elde edebileceği muhtemel gelire göre.

b) Tecavüz edenin, entegre devre topoğrafyasını kullanmakla elde ettiği kazançla göre.

c) Tecavüz edenin, entegre devre topoğrafyasını bir lisans anlaşması ile hukuka uygun şekilde kullanmış olması hâlinde ödemesi gereken lisans bedeline göre.

Yoksun kalınan kazancın hesaplanmasında, entegre devre topoğrafyasının ekonomik önemi, topoğrafyadan doğan haklara tecavüz edildiği anda geçerlilik süresi ve tecavüz sırasında entegre devre topoğrafyasına ilişkin lisansların sayısı ve çeşidi gibi etkenler göz önünde tutulur.

Entegre devre topoğrafyası koruma hakkı üzerinde tasarruf yetkisi olan kişi, yoksun kalınan kazancın hesaplanmasında, bu maddede belirtilen değerlendirme usullerinden birini seçmişse mahkeme, ürünün üretilmesi için entegre devre topoğrafyasının ekonomik bakımdan önemli bir katkısının bulunduğu kanaatine vardığı takdirde, kazancın hesaplanmasında makul bir payın daha eklenmesine karar verir.

Zamanaşımı

Madde 29- Entegre devre topoğrafyasından doğan haklara tecavüzden kaynaklanan özel hukuka ilişkin taleplerde, 818 sayılı Borçlar Kanununun zamanaşımına ilişkin hükümleri uygulanır.

Enstitü kararlarına karşı itiraz ve dava açılması

Madde 30- Başvuru sahibi Enstitü kararlarına karşı, kararın tebliğinden itibaren iki ay içerisinde yazılı olarak Enstitüye itirazda bulunabilir. İtiraz, Enstitü Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunca incelenerek karara bağlanır.

Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun söz konusu kararlarına karşı, kararın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içinde görevli ve yetkili mahkemede dava açılabilir.

Görevli mahkeme

Madde 31- Bu Kanunda öngörülen davalarda görevli mahkeme ihtisas mahkemeleridir. Bu mahkemeler tek hakimli olarak görev yaparlar. Asliye hukuk ve asliye ceza mahkemelerinden hangilerinin ihtisas mahkemesi olarak görevlendirileceğini ve bu mahkemelerin yargı çevresini, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu belirler.

Enstitünün bu Kanun hükümlerine göre aldığı bütün kararlara karşı açılacak davalarda ve Enstitünün kararlarından zarar gören üçüncü kişilerin Enstitü aleyhine açacakları davalarda görevli ve yetkili mahkeme, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen mahkemelerden, Ankara ihtisas mahkemeleridir.

Hükümün ilânı

Madde 32- Dava sonucunda haklı çıkan taraf, haklı bir sebebin veya menfaatinin bulunması hâlinde, masrafları karşı tarafa ait olmak üzere, kesinleşmiş kararın günlük gazete veya benzeri vasıtalarla tamamen veya özet olarak ilân edilmesini talep etme hakkına sahiptir. İlân hakkı, kararın kesinleşmesinden sonra üç ay içinde talep edilmezse düşer. İlânın şekli ve kapsamı mahkemece belirlenir.

Tecavüzün yokluğunun tespiti

Madde 33- Menfaati olan herkes, hak sahibine karşı dava açarak, fiillerinin entegre devre topoğrafyasından doğan haklara tecavüz teşkil etmediğine karar verilmesini talep edebilir.

Birinci fıkra da belirtilen davanın açılmasından önce, menfaati olanlar Türkiye'de giriştikleri veya girecekleri sınaî faaliyetin veya bu amaçla yapmış oldukları fiilî girişimlerin entegre devre topoğrafyasından doğan haklara tecavüz teşkil edip etmediği konusunda hak sahibinden görüşlerini bildirmesini noter aracılığı ile talep edebilirler. Bu talebin kendisine tebliğinden itibaren hak sahibinin bir ay içinde cevap vermemesi veya verilen cevabın menfaat sahibi kişi tarafından kabul edilmemesi hâlinde, menfaat sahibi birinci fıkra da belirtilen talebi içeren davayı açabilir.

Bu dava, entegre devre topoğrafyasından doğan haklara tecavüzden dolayı kendisine karşı dava açılmış bir kişi tarafından açılmaz.

Dava, entegre devre topoğrafyası üzerinde hak sahibi bulunan ve Sicile kayıt edilmiş olan bütün hak sahiplerine tebliğ edilir.

Bu maddede belirtilen dava, hükümsüzlük davasıyla birlikte de açılabilir.

İhtiyatî tedbir talebi ve tedbirin niteliği

Madde 34- Bu Kanunda öngörülen davaları açan veya açacak olan kişiler, davanın etkinliğini temin etmek üzere görevli ve yetkili mahkemeden ihtiyatî tedbire karar verilmesini talep edebilir.

İhtiyatî tedbir, dava açılmadan önce veya dava ile birlikte ya da karar kesinleşene kadar istenebilir. İhtiyatî tedbir talebi, davadan ayrı olarak incelenir.

İhtiyatî tedbir, verilecek hükümün etkinliğini tamamen sağlayacak nitelikte olmalı ve aşağıda belirtilen hususları kapsamalıdır:

a) Davacının entegre devre topoğrafyasından doğan haklarına tecavüz teşkil eden fiillerin durdurulması.

b) Entegre devre topoğrafyasından doğan haklara tecavüz edilerek üretilen veya ithal edilen şeylere Türkiye sınırları içinde veya gümrük ve serbest liman veya bölge gibi alanlar dahil, bulundukları her yerde el konulması ve bunların muhafazası.

c) İleride doğması muhtemel bir zararın tazmini bakımından teminat verilmesi.

Uygulanacak hükümler

Madde 35- Tespit davaları ve ihtiyatî tedbirlerle ilgili olarak, bu Kanunda düzenlenmeyen hususlarda 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır.

Gümrüklerde el koyma

Madde 36- Aynısının üretilmesi hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması nedeniyle cezayı gerektiren taklit mallara, ithalat sırasında hak sahibinin veya temsilcisinin talebi üzerine, gümrük idareleri tarafından 4458 sayılı Gümrük Kanununun 57 nci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

Gümrük idarelerindeki el koyma kararı, kararın tebliğinden itibaren on iş günü içinde esas hakkında ihtisas mahkemesinde dava açılmaz veya mahkemeden tedbir niteliğinde karar alınmazsa ortadan kalkar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Zorunlu Lisansın Genel Şartları ve Sona Ermesi

Zorunlu lisansın verilme şartları

Madde 37- Bir entegre devre topoğrafyasını, hak sahibinin izni olmaksızın bir kamu kurumunun veya üçüncü bir kişinin kullanmasına;

a) Kamu yararı, ulusal güvenlik, genel sağlık veya ulusal ekonominin diğer hayati sektörlerinin kalkındırılması nedenleri ile korunan bir entegre devre topoğrafyasının ticarî olmayan amaçlarla kullanılmasına ihtiyaç duyulması,

b) Korunan bir entegre devre topoğrafyasının, hak sahibince veya lisans hakkı sahibince gerçekleştirilen kullanım şeklinin, rekabeti ortadan kaldıracı nitelikte olduğunun adlî ya da idarî makamlar tarafından tespiti hâlinde, bu menfi durumun ortadan kaldırılmasına ihtiyaç duyulması,

Koşullarından birinin mevcudiyeti halinde Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

Entegre devre topoğrafyası hak sahibinden sözleşmeye dayalı lisans talebinde bulunan bir kamu kurumu veya üçüncü kişi, makul ticarî koşullar dahilinde ve makul bir süre içinde talebinin kabul edilmemesi durumunda, kullanım hakkı için Enstitüye başvurabilir. Başvuruda, sözleşmeye dayalı lisans talebinde bulunulduğunu tevsik eden bilgi ve belgeler yer almalıdır. Enstitünün görüşü ve Enstitünün bağlı olduğu bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla, birinci fıkrada belirtilen esaslar dahilinde, zorunlu lisans verilerek kullanım hakkı tanınır. Olağanüstü hallerde ve aciliyet gerektiren durumlarda Bakanlar Kurulu kararı çıkarılması için bu fıkrada öngörülen koşulların yerine getirilmiş olması aranmaz.

Entegre devre topoğrafyasının kullanımının millî savunma, ulusal ekonominin hayati sektörlerinin geliştirilmesi veya genel sağlık bakımından önemli olması hâlinde, zorunlu lisansın verilmesi teklifi Enstitünün bağlı olduğu bakanlık ile ilgili bakanlıklar tarafından birlikte hazırlanır. Millî savunma bakımından önemli olması dolayısıyla, zorunlu lisans verilmesine ilişkin karar, entegre devre topoğrafyasının bir veya bir kaç işletme tarafından kullanılması ile sınırlandırılabilir.

Bu madde kapsamında tanınan entegre devre topoğrafyasının kullanımı, kapsam ve süre bakımından yetkili kılındığı amaçla sınırlı ve sadece iç piyasanın talebini karşılayacak nitelikte olmalıdır.

Söz konusu bu hak inhisarî değildir. Bu kullanım hakkının verilmesi hâlinde, entegre devre topoğrafyası hakkı sahibine, gerçek değere esas kullanım bedeli ödenir. Kullanım bedeli Bakanlar Kurulunun verdiği yetkinin ekonomik değeri ve uygulandığı yerde rekabeti ortadan kaldıracı uygulamaları telafi etme ihtiyacı göz önüne alınarak, yönetmelikte düzenlenecek esaslar çerçevesinde Enstitüce belirlenir. Kullanım bedelini kullanım hakkı sahibi öder.

Bakanlar Kurulu kararı ile üçüncü kişiye verilen kullanım hakkı devredilebilir. Ancak bu devrin yapılabilmesi için, işletmenin tümünün ya da sadece bu kullanımdan yararlanan kısmının devredilmesi gerekir. Taraflardan birinin talebi halinde devir, Enstitü tarafından Sicile kayıt edilir. Sicile kaydedilmeyen devir üçüncü kişilere karşı ileri sürülemez.

Kullanım hakkı sahibi, alt lisans veremez. Bu amaçla yapılan işlem geçersiz sayılır.

Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen hâllerde, kullanım hakkının verilmesi durumunda dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

Zorunlu lisansın sona ermesi

Madde 38- Zorunlu lisansın verilme kararına neden olan hâlin ortadan kalktığı ve yeniden gerçekleşmesinin mümkün bulunmadığı durumlarda, entegre devre topoğrafyası hak sahibinin talebi, Enstitünün uygun görüşü ve Enstitünün bağlı olduğu bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca zorunlu lisansın iptaline karar verilebilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Cezalar ve Şikâyet Hakkı

Hakka tecavüz hallerinde uygulanacak cezalar

Madde 39- (Değişik: 23/1/2008 – 5728/530 md.)

Aşağıdaki her bir bentte yazılı fiilleri işleyenler bir yıldan iki yıla kadar hapis ve beşyüz günden bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır:

a) Entegre devre topoğrafyası hakkı sahibi olarak belirtilmesi gereken kimlik bildirimini gerçeğe aykırı olarak yapanlar.

b) Korunan bir entegre devre topoğrafyasının, korunan bir entegre devre topoğrafyasını içeren entegre devrenin ya da koruma altında olan bir entegre devre topoğrafyasını içeren ürünün veya ambalajının üzerine konulmuş entegre devre topoğrafyası koruması olduğunu belirten işareti yetkisi olmadan kaldıranlar.

c) Kendilerini haksız olarak entegre devre topoğrafyası başvurusu veya entegre devre topoğrafyası hakkı sahibi olarak gösterenler.

Aşağıdaki her bir bentte yazılı fiilleri işleyenler hakkında, iki yıldan üç yıla kadar hapis ve beşyüz günden ikibin güne kadar adlî para cezasına hükmolunur:

a) Hakkı olmadığını veya tasarruf yetkisi bulunmadığını bilmesi gerektiği hâlde, bu Kanunun devir, intikal, rehin ve haciz ile ilgili maddelerinde yazılı haklardan birini veya bu hakla ilgili lisansı başkasına devreden, veren, rehnedi ya da bu haklar üzerinde herhangi bir tasarrufta bulunanlar.

b) Korunan bir entegre devre topoğrafyası hakkının sahibi olmayan veya koruma süresi biten veya entegre devre topoğrafyası hakkı hükümsüz kalan veya entegre devre topoğrafyası korumasından doğan hakkı sona erdiği halde; kendisinin veya başkasının imal ettiği veya satışa çıkardığı eşyaya veya ambalajlarına veya ticarî evrakına veya ilânlarına, hukuken korunan bir entegre devre topoğrafyası koruma hakkı ile ilgili olduğu kanısını uyandıracak şekilde işaretler koyanlar veya bu amaçla yazılı ve görsel basındaki ilân ve reklamlarda bu tarz yazı, işaret veya ifadeleri kullananlar.

11 inci maddenin (a) ve (b) bentlerinin her birinde sayılan fiilleri işleyenler hakkında, iki yıldan dört yıla kadar hapis ve beşyüz günden ikibin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

Bu maddede yer alan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, bu tüzel kişi hakkında Türk Ceza Kanununun 60 ıncı maddesi hükümleri uygulanır.

Bu maddede sayılan suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturma yapılması şikayete bağlıdır.

Şikâyet hakkına sahip olanlar

Madde 40- (Mülga: 23/1/2008 – 5728/578md.)

Yönetmelik

Madde 41- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Enstitü tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Yürürlük

Madde 42- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 43- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

11.1. ENTEGRE DEVRE TOPOĞRAFYALARININ KORUNMASI HAKKINDA KANUNUN UYGULAMA ŞEKLİNİ GÖSTERİR YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 30/12/2004

R.Gazete Sayısı : 25686

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, entegre devre topoğrafyalarının korunmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, entegre devre topoğrafyası tescil başvurusunun yeri, zamanı, başvuru evrakının düzenlenmesi, tescili ve diğer işlemlerde uyulacak usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 22/4/2004 tarihli ve 5147 sayılı Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunun 41 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Enstitü: Türk Patent Enstitüsünü,

Kanun: Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanunu,

Entegre devre: Elektronik bir işlevi veya bunun gibi diğer işlevleri yerine getirmek üzere tasarlanmış, en az bir aktif elemanı olan ve ara bağlantılarından bir kısmının ya da tümünün bir parça malzeme içerisinde ve/veya üzerinde bir araya getirilmiş ara veya son formdaki bir ürünü,

Entegre devre topoğrafyası: Entegre devreyi oluşturan tabakaların üç boyutlu dizilimini gösteren, üretim amacıyla hazırlanmış ve herhangi bir formatta sabitlenmiş görüntüler dizisi olup, her görüntü entegre devrenin üretiminin herhangi bir aşamasındaki yüzeyinin tamamının veya bir kısmının görünümünü,

Sicil: Entegre Devre Topoğrafyaları Sicilini,

Bülten: Sicile kaydedilen entegre devre topoğrafyalarının yayımlandığı Resmi Patent Bültenini,

Tebliğ: 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi ve 25 inci maddesine göre Türk Patent Enstitüsünce uygulanacak olan ücret tarifesine ilişkin tebliği, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Koruma Şartları ve Korumadan Yararlanacak Kişiler

Koruma Şartları

Madde 5 — Orijinal niteliğe sahip entegre devre topoğrafyaları, Kanunda ve bu Yönetmelikte belirtilen diğer şartların yerine getirilmesi ve Tebliğde belirtilen ücretin ödenmesi kaydıyla, tescil belgesi verilerek korunur.

Korumadan Yararlanacak Kişiler

Madde 6 — Entegre devre topoğrafyası koruma hakkından, Kanunun öngördüğü şekilde, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde ikametgahı olan ve sınai veya ticari faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişiler ile ilgili uluslararası anlaşmaların hükümleri dahilinde başvuru hakkına sahip kişiler yararlanır.

Birinci fıkra kapsamı dışında kalmakla beraber, Türkiye Cumhuriyeti uyuşundaki kişilere kanunen veya fiilen entegre devre topoğrafyası koruması tanıyan devletlerin uyuşundaki gerçek ve tüzel kişiler de karşılıklılık ilkesi gözetilerek Türkiye’de bu haktan yararlanırlar.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının entegre devre topoğrafyalarını, diğer ülkelerin tescil etmesi veya tescil edeceğini yazılı olarak bildirmesi karşılıklılık ilkesi olarak kabul edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru Şartları ve Başvurunun İncelenmesi

Başvuru Mercii ve Tarihi

Madde 7 — Kanunun verdiği koruma hakkından yararlanmak için yapılacak tüm başvurular, bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen bilgi ve belgeleri ihtiva eden başvuru dilekçesi ile birlikte Enstitüye yapılır.

Başvuru tarihi, başvuru evraklarının Enstitüce alındığı gün, saat ve dakikadır.

Başvuru Dilekçesi ve İhtiva Edeceği Bilgi ve Belgeler

Madde 8 — Entegre devre topoğrafyasının tescil edilmesini talep eden başvuru sahibi veya vekili, bu Yönetmeliğe ekli Ek:1 deki Entegre Devre Topoğrafyası Tescil Başvuru Formu örneğine uygun, A4 kağıdına bilgisayar ile yazılmak suretiyle hazırladığı imzalı başvuru dilekçesini Enstitüye verir.

Başvuru dilekçesi aşağıdaki bilgi ve ekli belgeleri ihtiva eder;

a) Başvuru sahibinin adı, soyadı ve adresi,

b) Entegre devrenin yerine getirdiği elektronik işlevleri tanımlayan bilgileri içeren ve yayın yoluyla çoğaltmaya elverişli, entegre devre topoğrafyasının kopya veya net çizimleri,

İbraz edilen kopya veya çizimler entegre devre topoğrafyasının tanınmasına yeterli ise entegre devrenin üretimi ile ilgili parçalara ait kopya veya çizimler verilmeyebilir.

Çizimler A4 normunda sunulmalıdır. Büyük ölçekli çizimler, planlar veya fotoğraflar A4 normuna gelecek şekilde katlanmalıdır. Bu mümkün değilse çizimler rulo haline getirilmelidir, ancak bu ruloların ebatları 1,5 metreden uzun ve 15 santimetreden kalın olamaz.

c) Entegre devre topoğrafyasının kısa ve açıklayıcı tanımını içeren ve yazılı bir metin olan özet,

Özette, topoğrafyanın veya topoğrafyayı içeren ürünlerin satışında kullanılan isimlerine, entegre devre topoğrafyasının diğer topoğrafyalardan veya topoğrafyayı içeren ürünlerden farklı özelliklerine yer verilir.

Özet sadece teknik bilgi verme amacına hizmet eder, korumanın kapsamını etkilemez ve tercihen 100 kelime içerebilir.

Entegre devre topoğrafyasının elektronik işlevini açıklamaya yardımcı olabilecek blok şema, devre şeması ve benzeri çizimler de verilebilir.

d) Entegre devre topoğrafyasının ilk ticari kullanım tarihi veya böyle bir kullanımın gerçekleşmediğine dair beyan,

e) Tebliğde belirtilen başvuru ücretinin ödendiğini gösterir belge,

f) Entegre devre topoğrafyası tescil başvurusu vekil vasıtası ile yapılıyor ise başvuru sahibinin başvuru ve sair tescil işlemlerini yapmaya vekili yetkilendirdiğine ilişkin vekaletname,

Başvuru veya tescilden doğan haktan vazgeçilmesi taleplerinin vekil tarafından yapılabilmesi için vekilin vekaletnamesinin, bu yetkilerini açıkça belirten ve noterce tasdik edilmiş vekaletname olması gerekir.

Türkiye’de ikametgâhı olmayanlar, kendilerini Sicile kayıtlı patent vekili vasıtasıyla temsil ettirmek zorundadırlar.

Enstitü nezdinde kekillik yapma yetkisi olmayanlar tarafından yapılan tescil başvuruları ve tescil sonrası diğer işlemler ile ilgili taleplerde başvuru sahibine yetkili patent vekili ataması için iki aylık süre verilir. Süresi içerisinde yetkili patent vekili atamayan kişilerin talepleri reddedilir. Ancak, Türkiye’de ikametgâhı olanların başvurularında vekil tayin edilmediği takdirde işlemler başvuru sahibi adına yürütülür.

g) İmza sirküleri,

Başvuru sahibi tüzel kişi ise imza sirküleri verilir. Başvuru dilekçesi ve diğer belgeler, imza sirkülerine göre yetkili olan kişi veya kişilerce imzalanır.

h) Tasarlayıcının kimliği,

Eğer başvuruda bulunan kişi tasarlayıcı değil veya tasarlayıcılar birden çok ise başvuruda bulunan kişinin tescil isteme hakkını, tasarlayıcı veya tasarlayıcılardan ne şekilde elde ettiğinin Ek:1 deki Entegre Devre Topoğrafyası Tescil Başvuru Formu örneğine uygun olarak beyan edilmesi gerekir.

Başvurunun İncelenmesi ve Başvuru Tarihinin Kesinleşmesi

Madde 9 — Konusu ve kapsamı Kanunun 2 nci maddesinin (a) ve (b) bentlerinde yer alan tanımlara uymayan bir entegre devre topoğrafyası tescil başvurusu Enstitü tarafından geri çevrilir. Her entegre devre topoğrafyası için tescil başvurusu ayrı ayrı yapılır.

Enstitü, başvurunun Kanunun 14 üncü ve bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen şartlara uygunluğunu ve herhangi bir eksikliğin bulunup bulunmadığını inceler. Enstitü herhangi bir eksikliğin olmadığına karar verirse, entegre devre topoğrafyası tescil başvurusu, başvuru evraklarının Enstitüce alındığı gün, saat ve dakika itibarıyla kesinleşir.

Eksikliklerin Giderilmesi ve Başvuru Tarihinin Kesinleşmesi

Madde 10 — Bir entegre devre topoğrafyası tescil başvurusunun, bu Yönetmeliğin 8 inci maddesine uygun bir şekilde yapılmaması halinde, Enstitü eksikliklerin giderilmesi için tebliğ tarihinden itibaren iki aylık süre verir.

Ancak; başvuru sahibinin adı ve soyadını içeren Ek:1 deki Entegre Devre Topoğrafyası Tescil Başvuru Formu örneğine uygun dilekçe ile bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen belgenin başvuru anında verilmiş olması halinde, başvuru bu bilgi ve belgelerin Enstitüce alındığı gün, saat ve dakika itibarıyla kesinlik kazanır. Bu bilgi ve belgeler, başvuru anında verilmez ise bu eksikliklerin giderilmesi için Enstitü tarafından birinci fıkrada belirtilen süre verilir. Bu durumda tescil başvurusu, öngörülen eksikliklerin giderildiği tarih itibarıyla kesinlik kazanır.

İkinci fıkrada belirtilenler dışında kalan, ancak bu Yönetmeliğin 8 inci maddesine göre verilmesi gereken sair bilgi ve belgelerde eksiklik olması halinde de, eksiklikler birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde giderilmelidir. Ancak bu eksiklikler başvuru tarihinin kesinleşmesine etki etmez.

Verilen süre içinde eksikleri tamamlanmayan entegre devre topoğrafyası tescil başvurusu yapılmamış sayılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tescil, Yayınlama, İtiraz

Tescil ve Yayınlama

Madde 11 — Başvuru şartları eksiksiz şekilde yerine getirilen entegre devre topoğrafyası tescil başvurusu, Entegre Devre Topoğrafyası Tescil Başvuru Formunda belirtilen bilgilerin doğruluğu, başvuru yapanın başvuru yapma hakkına sahip olup olmadığı, entegre devre topoğrafyasının orijinal olup olmadığı hususları incelenmeksizin Enstitü tarafından Sicile kaydedilir. Sicile kaydı yapılmış entegre devre topoğrafyası Bültende yayımlanır ve Enstitüce düzenlenen tescil belgesi başvuru sahibine veya vekiline gönderilir.

Sicil kaydında yer alacak ve Bültende yayımlanacak unsurlar şunlardır;

- a) Başvuru numarası ve tarihi,
- b) Tescil numarası ve tarihi,
- c) Koruma başlangıç tarihi,
- d) Entegre devre topoğrafyası hak sahibinin adı, soyadı, uyruğu ve adresi,
- e) Tasarlayıcı veya tasarlayıcıların adı, soyadı ve adresi,
- f) Özet,
- g) Varsa vekilin adı, soyadı ve adresi.

İtiraz

Madde 12 — Başvuru sahipleri, Enstitü kararlarına karşı, kararın tebliğ tarihinden itibaren iki ay içerisinde;

- a) İtiraz gerekçelerini açıklayan bir dilekçe,
- b) Tebliğde belirtilen itiraz inceleme ücretinin ödendiğini gösterir belge ile birlikte başvurularının

işleme alınması hususunda itirazda bulunabilirler.

Bu belgeler itiraz başvurusunda verilmez ise itiraz yapılmamış sayılır.

Başvuru sahiplerinin, itirazlarını destekleyici bilgi, belge ve kanıtları da birinci fıkrada belirtilen süre geçirilmeksizin vermeleri zorunludur. Bu süre içerisinde, bilgi, belge ve kanıtların verilmemesi halinde mevcut olanlar dikkate alınarak karar verilir.

Madde 13 — Yapılan itiraz Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunda değerlendirilir. Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunun kararlarına karşı, kararın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde görevli ve yetkili mahkemede dava açılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Adres, Unvan Değişiklikleri, Nev'i Değiştirme, Birleşme Devir, İntikal, Rehin ve Lisans

Adres, Unvan Değişiklikleri, Nev'i Değiştirme ve Birleşme

Madde 14 - Entegre devre topoğrafyası hak sahibi, adres, unvan değişiklikleri, nev'i değiştirme ve birleşme hallerini Enstitüye bildirmek zorundadır.

Birinci fıkrada belirtilen hallere ilişkin yapılacak değişiklik, entegre devre topoğrafyası hak sahibi adına kayıtlı bulunan bütün tescillere uygulanır.

Birinci fıkrada belirtilen hallere ilişkin değişikliğin Sicile kaydedilebilmesi ve Bültende yayımlanabilmesi için aşağıdaki belgelerin, entegre devre topoğrafyası hak sahibi adına kayıtlı her bir tescil ve başvuru için ayrı ayrı verilmesi zorunludur.

- a) Talep dilekçesi,
- b) Tebliğde belirtilen ücretin ödendiğini gösterir belge,
- c) Adres değişikliğini, unvan değişikliğini, nev'inin değiştirildiğini veya birleşmeyi

gösterir

Ticaret Sicil Gazetesi,

d) Talep vekil tarafından yapılıyor ise vekaletname.

Devir

Madde 15 — Entegre devre topoğrafyası başvurusu veya tescilinden doğan haklar başkasına devredilebilir.

Devrin Sicile kaydedilebilmesi ve Bültende yayımlanabilmesi için aşağıdaki belgelerin verilmesi zorunludur.

- a) Talep dilekçesi,
- b) Devir alan ve verenin imza ve beyanlarını içeren ve tescil numarasının bulunduğu noter tasdikli ve müstenidatlı devir senedi,
- c) Tescil belgesi aslı,
- d) Tebliğde belirtilen ücretin ödendiğini gösterir belge,
- e) Talep vekil tarafından yapılıyor ise vekaletname.

İntikal

Madde 16 — Entegre devre topoğrafyası başvurusu veya tescilinden doğan hakların miras yoluyla intikal etmesi halinde bu durumun Sicile kaydedilebilmesi ve Bültende yayımlanabilmesi için aşağıdaki belgelerin verilmesi zorunludur.

- a) Talep dilekçesi,
- b) Mahkeme kararı,
- c) Tebliğde belirtilen ücretin ödendiğini gösterir belge,
- d) Talep vekil tarafından yapılıyor ise vekaletname.

Lisans

Madde 17 — Entegre devre topoğrafyası başvurusu veya tescilinden doğan haklar ile ilgili olarak kullanma yetkisi ulusal sınırların bütünü içinde veya bir kısmında geçerli olacak şekilde lisans sözleşmesine konu olabilir.

Lisansın Sicile kaydedilebilmesi ve Bültende yayımlanabilmesi için aşağıdaki belgelerin verilmesi zorunludur.

- a) Talep dilekçesi,
- b) Lisans alan ve verenin imza ve beyanlarını, tescil numarasını, ücretini, süresini belirtir noter tasdikli ve müstenidatlı lisans sözleşmesi,
- c) Tescil belgesi aslı,
- d) Tebliğde belirtilen ücretin ödendiğini gösterir belge,
- e) Talep vekil tarafından yapılıyor ise vekaletname.

Rehin

Madde 18 — Entegre devre topoğrafyası başvurusu veya tescilinden doğan haklar rehne konu olabilir. Rehnin Sicile kaydedilebilmesi ve Bültende yayımlanabilmesi için aşağıdaki belgelerin verilmesi zorunludur.

- a) Talep dilekçesi,
- b) Rehin alan ve verenin imza ve beyanlarını içeren ve tescil numarasının bulunduğu noter tasdikli ve müstenidatlı rehin sözleşmesi,
- c) Tescil belgesi aslı,
- d) Tebliğde belirtilen ücretin ödendiğini gösterir belge,
- e) Talep vekil tarafından yapılıyor ise vekaletname.

Tescil Belgesinin Yeniden Düzenlenmesi

Madde 19 — Adres, unvan değişiklikleri, nev'i değiştirme, birleşme, devir, intikal, tescil belgesinin kaybı gibi benzeri hallere ilişkin olarak, talep üzerine tescil belgesinin yeniden düzenlenerek entegre devre topoğrafyası hak sahibine veya vekiline gönderilebilmesi için Tebliğde belirtilen tescil belgesi düzenleme ücretinin ödendiğini gösterir belgenin verilmesi zorunludur.

ALTINCI BÖLÜM

Ücret, Tescil Belgesi Sureti, Sicil Sureti

Ücret

Madde 20 — Enstitü, Kanun ve bu Yönetmelikte öngörülen işlemler için ücret tahakkuk ettirir. Ücretler, 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi ve 25 inci maddesine göre Türk Patent Enstitüsünce uygulamaya konulacak olan Tebliğde yayımlanır.

Bu ücretler hizmeti talep edenden alınır. Ücretin ödenmemesi halinde talep yapılmamış sayılır.

Tescil Belgesi Sureti

Madde 21 — Entegre devre topoğrafyası hak sahibinin veya vekilinin talebi halinde tescil belgesi sureti verilir.

Tescil belgesi suretinin verilebilmesi için aşağıdaki belgelerin verilmesi zorunludur.

- a) Talep dilekçesi,
- b) Tebliğde belirtilen ücretin ödendiğini gösterir belge,
- c) Talep vekil tarafından yapılıyor ise vekaletname.

Sicil Sureti

Madde 22 — Talep edilmesi halinde entegre devre topoğrafyasının Sicil sureti verilir.

Sicil sureti verilebilmesi için aşağıdaki belgelerin verilmesi zorunludur.

- a) Talep dilekçesi,
- b) Tebliğde belirtilen ücretin ödendiğini gösterir belge.

YEDİNCİ BÖLÜM

Hakkın Sona Ermesi, Hükümsüzlüğün Etkisi, Zorunlu Lisans ve Kullanım Bedeli

Hakkın Sona Ermesi

Madde 23 — On yıllık koruma süresinin dolması veya entegre devre topoğrafyası koruma hakkı sahibinin bu hakkından vazgeçmesi hallerinden birinin gerçekleşmesi ile entegre devre topoğrafyası koruma hakkı sona erer. Bu durumda, sona erme sebebinin gerçekleştiği andan itibaren hakkın konusu kamu malı sayılır ve bu husus Bültende ilan edilir.

Vazgeçme

Madde 24 — Entegre devre topoğrafyası koruma hakkı sahibi, başvuru veya tescilden doğan hakkından vazgeçebilir. Ancak, Sicile kayıt edilmiş rehin, lisans gibi haklar varsa, bu hak sahiplerinin izni olmadıkça, hak sahibi hakkından vazgeçemez. Ayrıca, entegre devre topoğrafyası koruma hakkı üzerinde, üçüncü bir kişi tarafından hak sahipliği iddia edilmekte ise onun izni olmadıkça bu haktan vazgeçilemez.

Vazgeçme isteğinin yazılı olarak Enstitüye bildirilmesi gerekir. Vazgeçmenin Sicile kaydedilebilmesi için aşağıdaki belgelerin verilmesi zorunludur.

- a) Vazgeçme dilekçesi,
 - b) Talep eden hak sahibi tüzel kişi ise noter tasdikli imza sirküleri,
 - c) Talep eden hak sahibi gerçek kişi ise noter tasdikli imza beyannamesi,
 - d) Talep vekil tarafından yapılıyorsa vazgeçme yetkisini havi noter tasdikli vekaletname,
 - e) Tebliğde belirtilen ücretin ödendiğini gösterir belge.
- Vazgeçme, Sicile kayıt tarihi itibarıyla hüküm doğurur.

Hükümsüzlüğün Etkisi

Madde 25 — Hükümsüzlüğe ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararı Sicile kaydedilir ve Bültende yayımlanır.

Kanunun 20 nci maddesinin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen haller müstesna, hükümsüzlüğe ilişkin kesinleşmiş karar geçmişe etkili sonuçlar doğurur.

Zorunlu Lisans ve Kullanım Bedeli

Madde 26 — Bir entegre devre topoğrafyasını, hak sahibinin izni olmaksızın bir kamu kurumunun veya üçüncü bir kişinin kullanmasına, Kanunun 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen koşullardan birinin mevcudiyeti halinde Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

Entegre devre topoğrafyası hak sahibinden sözleşmeye dayalı lisans talebinde bulunan bir kamu kurumu veya üçüncü kişi, makul ticari koşullar dahilinde ve makul bir süre içinde talebinin kabul edilmemesi durumunda, sözleşmeye dayalı lisans talebinde bulunulduğunu tevsik eden bilgi ve belgeler ile birlikte kullanım hakkı için Enstitüye yaptığı başvuruda, Tebliğde belirtilen zorunlu lisans talep ücreti ile zorunlu lisans işlemleri için gerekli olan masrafı karşılamak üzere teminat ücretinin ödendiğini gösterir belgeleri de Enstitüye vermek zorundadır.

Bakanlar Kurulu kararı ile zorunlu lisans verilerek kullanım hakkı tanınması halinde, entegre devre topoğrafyası hak sahibine ödenecek gerçek değere esas kullanım bedeli Enstitüce belirlenir. Kullanım bedeli Bakanlar Kurulunun verdiği yetkinin ekonomik değeri ve uygulandığı yerde rekabeti ortadan kaldıracı uygulamaları telafi etme ihtiyacı göz önüne alınarak, tasarım ücreti, üretim maskesi ücreti ve toplu üretim parça bedeli gibi esaslar dikkate alınarak belirlenir.

Kullanım bedelinin belirlenmesinde Enstitüce ihtiyaç duyulması halinde, ilgili Kurum ve Kuruluşlar ile Üniversitelerin ilgili bölümlerinden görüş alınabilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

Madde 27 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 28 — Bu Yönetmelik hükümlerini Türk Patent Enstitüsü Başkanı yürütür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİLİŞİM ALANINA İLİŞKİN KAMU HUKUKU NORMLARI

1. AVRUPA KONSEYİ SİBER SUÇ SÖZLEŞMESİ

BİLGİSAYAR SUÇLARI SÖZLEŞMESİ (CONVENTION ON CYBER CRIME)

Budapeşte, 23.11.2001

ÖNSÖZ

Avrupa Konseyine üye ülkeler ve bu belgeyi imza eden diğer ülkeler; (Avrupa Konseyine üye olmayan; ABD, Japonya, Kanada ve Güney Afrika)

Avrupa Konseyinin amacının üyeler arasında daha geniş bir birlik sağlamak olduğu düşüncesinden hareketle;

Bu sözleşmeye taraf olan diğer ülkelerle işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla; toplumun siber suçlara karşı korunması için atılacak diğer adımlarla birlikte gerekli mevzuatın kabul edilmesi ve uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi yollarıyla ortak bir cezaî politikanın öncelikli olarak kabul edilmesi gereğiyle;

Dijitalizasyon sayesinde networkler üzerinde önemli değişiklikler için ortak bir noktada birleşmek ve networkleri üzerinde devam eden globalizasyonun devamını sağlamak;

Bilgisayar ağlarının ve elektronik bilgilerin suç işlenmesi amacıyla kullanılabileceği ve bu tür suçlara ilişkin delillerin bu ağlarda saklanabileceği ve yine bu ağlar üzerinden aktarılabileceği riskini göz önünde bulundurarak;

Siber suçlara karşı mücadelede kamu ve özel sektör arasında işbirliğinin gerekliliği ve bilgi teknolojilerinin kullanımı ve geliştirilmesine ilişkin yasal hakların korunması ihtiyacının bilincinde olarak;

Siber suçlara karşı etkin mücadelenin suça ilişkin konularda, ivedi ve işlevsel gelişen bir uluslararası işbirliğiyle gerçekleşeceğine inanarak;

Bu anlaşmanın, bilgisayar sistemlerinin, ağlarının ve bilgisayar verilerinin gizliliğine, doğruluğuna ve ulaşılabilirliğine zarar verici faaliyetlerin, ayrıca bu sistemlerin, ağların ve verilerin suç işlemek maksadıyla kullanımının engellenmesi için bu fiillerin bu anlaşmada tanımlanan şekilde suç kapsamına sokularak yeterli, etkin mücadele yetkilerinin sağlanması ulusal ve uluslararası düzeyde tespit soruşturması ve yargılamanın yapılan eşgüdüm anlaşmalarıyla sağlanması gerekliliğine inanarak;

Her bireyin herhangi bir etki altında kalmaksızın düşünme, düşündüklerini ifade edebilme hürriyeti bu bağlamda, her türlü bilgiyi ve fikri arama, elde etme ve iletme özgürlüğünü gizlilik haklarına saygılı bir çerçevede hiçbir sınıra tabii olmadan kullanmasını ortaya koyan 1950 Avrupa Konseyi İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Anlaşması, 1966 Birleşmiş Milletler Uluslararası Sivil ve Siyasi Haklar Sözleşmesi ve diğer insan hakları anlaşmalarında belirtildiği şekilde, yasaların yürütülmesi ile temel insan hak ve özgürlüklerine saygı konusunda sağlıklı bir denge belirlenmesine ihtiyaç duyulduğunu bilerek;

1981 tarihli Kişisel Verilerin Otomatik İşlenmesi ve Bireylerin Korunması Konulu Avrupa Konseyi Sözleşmesinde belirtildiği şekilde kişisel bilgilerin korunmasına hususuna gerekli hassasiyeti göz önüne alarak;

1989 Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Konvansiyonu ve 1999 Uluslararası Çalışma Örgütü Çocuk İşçilerin Kötü çalışma koşulları hakkındaki Anlaşma göz önünde bulundurarak; Cezalarda ve cezaların uygulanmasında yeknesaklığın sağlanması hususundaki mevcut Avrupa Konseyi Anlaşmasını ve benzer diğer anlaşmaları dikkate alarak ve bu anlaşmanın

suçların elektronik ortamdaki delillerinin toplanmasının sağlanması ve bilgisayar sistemleri ve bilgisayar verileri ile ilgili suç soruşturmasının ve bu suçlarla ilgili usul hukukunun etkinleştirilmesi için bahsi geçen anlaşmaların tamamlayıcısı olduğunu vurgulayarak;

Birleşmiş Milletler, OECD, Avrupa Birliği ve G8 in faaliyetlerini içeren siber suçla mücadelede işbirliği ve uluslararası anlayışı büyük ölçüde geliştiren son gelişmeleri kapsayarak;

İletişime müdahale konulu taslak görüşmelerine bağlı olarak Suç içerikli konularda karşılıklı Yardımlaşmaya ilgili Avrupa konseyinin uygulamaya ilişkin R (85) sayılı Tavsiye Kararını, telif ve telifle ilişkin haklar üzerinde korsanlığı düzenleyen R (88) 2 sayılı Tavsiye Kararını, güvenlik kuvvetlerinin şahsi bilgileri kullanmasını düzenleyen R (87) 15 sayılı Tavsiye Kararını, iletişim hizmetleri ve bu çerçevede özellikle telefon hizmetleri alanında kişisel verilerin korunması hakkındaki R (95) sayılı Tavsiye Kararını, bilgisayarla işlenen suçların tanımlanmasına ilişkin olarak ulusal yasama organlarına yol gösteren ve bilgisayarla ilgili suçlar hakkındaki R (89) 9 sayılı Tavsiye Kararını, ilave olarak Bilgi Teknolojisi ile bağlantılı ceza muhakemeleri usul hukukunun açıkları hakkındaki R (95) 13 sayılı Tavsiye Kararını dikkate alarak;

1997 Haziranında Prag da yapılan Bakanlar Kurulu'na, Avrupa Suç Problemleri Komitesi'nin (CDPC), siber suçları soruşturmanın etkin araçlarının kullanılabilmesini sağlama ve ulusal kanunlardaki siber suçu düzenleyen maddeleri birbirine yakınlaştırma çalışmalarını desteklemesini tavsiye eden 21. Avrupa Adalet Bakanları Toplantısı 'nda hazırlanan 1 Nolu Düzenlemeyi ve 2000 Haziranında Londra'da yapılan, mümkün olan en çok devleti bu anlaşmaya taraf kılmak için uygun çözümler arayarak tarafların görüşmelerini destekleyen ve siber suçla mücadelede ihtiyaç duyulan özel konuları gereken şekilde ele alan anında müdahale imkânı tanıyan verimli uluslararası işbirliği sisteminin gerekliliğini ortaya koyan 23. Avrupa Adalet Bakanları Toplantısında ortaya konan 3. Nolu Düzenlemeyi dikkate alarak;

Bunlara ilaveten Avrupa Konseyi Devlet Başkanları Konferansının 10-11 Ekim de Strasburg'daki ikinci oturumda ortaya konan Avrupa Konseyinin temel değerleri ve standartları üzerine inşa edilen yeni bilgi teknolojileri gelişimi karşısında oluşturulacak ortak davranış biçimleri ortaya koyma amaçlı, Eylem Planı dikkate alınarak;

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

BÖLÜM 1 - KULLANILAN TERİMLER

MADDE 1 - Tanımlar

İşbu sözleşmede geçen terimlerin anlamı aşağıdadır:

a) "Bilgisayar sistemi" herhangi bir cihaz ve birbiriyle bağlantılı bir grup veya cihazlar yoluyla bir veya birden fazla program tarafından devam ettirilen verinin otomatik olarak işlenmesi, bu işlemin yerine getirilmesi

b) "Bilgisayar verisi" belirli durumların, bilgilerin kaydı ya da bir bilgisayarın bir işlemi gerçekleştirmesini sağlayacak biçimleri de içeren bilgisayar sisteminde icra edilebilecek bir işlemler bütünüdür.

c) "Servis sağlayıcı"

i. Sistemi aracılığıyla kullanıcılarına bilgisayar sistemleriyle iletişim imkan sunan kamuya açık veya özel kuruluşlardır.

ii. Veya bu iletişimin verilerini servis sağlayıcı ya da kullanıcıları adına işleyen ve tutan kamuya açık ya da özel kuruluşlardır.

d) Veri trafiği kayıtları; bilgisayar verisinin bilgisayar sistemi aracılığıyla bir iletişim parçası olan bir bilgisayar tarafından oluşturulan ve iletişimin başlangıç noktasını, istikametini, izlediği yolu, tarihini, boyutlarını, devam süresini ve kullandığı hizmeti belirten veridir.

BÖLÜM 2 - ULUSAL DÜZEYDE ÖNLEMLERİN ALINMASI

Kısım 1: Suçlara ait kanun maddesi

Başlık 1: Bilgisayar veri sistemlerinin ulaşılabilirliği bütünlüğü ve gizliliğine karşı işlenen suçlar

MADDE 2 - Kanunsuz Erişim

Her bir taraf devlet bir bilgisayar sisteminin tamamı veya herhangi bir bölümüne haksız ve kasıtlı olarak erişilmesini suç kapsamına almak için gerekli kanuni düzenlemeyi yapmalı gerekli önlemleri almalıdır. Taraf devlet bu suçun oluşması için erişimin güvenlik önlemleri ihlal edilerek ya da bilgisayar sistemine bağlı diğer bir bilgisayar sistemi aracılığıyla bilgisayar verisini almak ya da başka kötü niyetlerle kullanmak şartına bağlayabilir.

MADDE 3 - Kanunsuz Araya Girme

Her bir taraf devlet kamuya açık olmayan elektromanyetik emisyon da dahil olmak üzere bilgisayarlar arasında gerçekleşen bir iletişimin arasına bilerek isteyerek ve haksız olarak arasına girmeyi kanununda suç olarak tanımlamalı ve diğer gerekli tüm önlemleri almalıdır. Taraf devlet bu suçun oluşmasını kötü niyet şartına bağlı kılabilir.

MADDE 4 - Veriye Müdahale

1. Her bir taraf devlet, bir kimsenin bilgisayar verisine hakkı olmadığı halde, bilerek ve isteyerek zarar verme, silme, bozma, değiştirmeye ya da ortadan kaldırma fiilleri işlemesini suç olarak düzenlemek üzere gerekli kanuni düzenlemeyi yapmalı ve gerekli diğer önlemleri almalıdır.

2. Taraf devlet 1. paragrafta belirtilen durumun oluşmasını ciddi zarar oluşma olasılığına bağlı tutma hakkına sahiptir.

MADDE 5 - Sistem Engellemeleri

Her bir taraf devlet veri yükleyerek, aktararak zarar vererek, silerek, bozarak, değiştirerek veya müdahale ederek bilgisayar sisteminin kullanımında hakkı olmadığı halde bilerek ve isteyerek bilgisayarın sisteminin çalışmasını sekteye uğratma fiilini ulusal kanununda suç olarak düzenlemeli ve gerekli diğer düzenlemeleri yapmalıdır.

MADDE 6 - Cihazları Kötüye Kullanma

1. Kasıtlı bir şekilde ve haksız olarak işlenen suçlarda benimsenecek bir yasa ve diğer lokal lüzumlu olan kanunların tesis edilmesi sağlanacak buna göre:

a) i. 2 ila 5. maddelerdeki suçları işlemek amacıyla tasarlanmış ya da uyarlanmış, bir program da olabilecek bir aracı,

ii. 2 ila 5. maddelerdeki suçları işlemek amacıyla, bir bilgisayar sisteminin tamamına ya da bir kısmına erişimi sağlayan şifre, giriş kodu, ya da benzer verinin, üretimi, satımı, kullanım izni, ihracı, dağıtımı ya da başka şekilde ulaşılabilir kılma

b) Yukarıda paragrafta 1 ve 2'de değinilen vasıtaların 2 den 5'e maddelerde belirtilen suçlara teşebbüs etme amacıyla kullanma niyetiyle bulundurulmasını gerekli yasal ve benzeri önlemlerle iç hukukunda birer suç eylemi olarak ortaya koymalıdır. Bir Taraf devlet, bu tür vasıtalara suç sorumluluğun yüklenmesinden önce sahip bulunulması gereken bir sınır gerek görebilir.

2. Bu madde, bu maddenin birinci paragrafında değinilen bu vasıtaların üretimi, satımı, ithali, dağıtımı, temin edilebilir hale getirilmesi veya sahip olunmasına yönelik suç

sorumluluğunun empoze edilmesinin, bir bilgisayar sisteminin yetkili olarak test edilmesi veya korunmasında olduğu gibi, bu anlaşmanın 2 den 5 e kadar olan maddelerinde ortaya konmuş bir suça teşebbüs etme amacına yönelik olmadığı şeklinde yorumlanamaz.

3. Her bir Taraf devlet, paragraf 1 (a) (2) de değinilen vasıtaların temin edilebilir hale getirilmesine, dağıtımına, satımına tesir etmiyorsa bu maddenin birinci paragrafını uygulamama hakkını muhafaza edebilir.

Başlık 2: Bilgisayar Bağlantılı Suçlar

MADDE 7 - Bilgisayar Bağlantılı Sahtekârlık

Her bir Taraf devlet, bir hak olmaksızın kasıtlı olarak yapılan, açıkça okunabilir ve anlaşılabilir olup olmadığına bakmaksızın, yasal amaçlar için kullanılması ve ele alınması niyetiyle sahte veriler olarak sonuçlanan bilgisayar verilerinin girilmesi, değiştirilmesi, silinmesi veya yerlerinden kaldırılmasına yönelik fiilleri gerekli yasal ve benzeri önlemlerle iç hukukunda birer suç eylemi olarak ortaya koymalıdır. Bir Taraf devlet suç sorumluluğunun yüklenmesinden önce sahtekârlık veya benzeri bir kötü niyeti aramaya gerek duyabilir.

MADDE 8 - Bilgisayar Bağlantılı Dolandırıcılık

Her bir Taraf devlet, bir hak olmaksızın kasıtlı olarak yapılan kendi veya başkasına ekonomik bir menfaat temin etmek kötü niyetiyle veya dolandırıcılık niyetiyle diğer bir kişinin mal kaybına sebep olan,

- a. her türlü bilgisayar veri girişi, değiştirilmesi, silinmesi ve yerinden kaldırılması,
- b. bir bilgisayar sisteminin çalışmasına yönelik her türlü müdahale fiillerini gerekli yasal ve benzeri önlemlerle iç hukukunda birer suç eylemi olarak ortaya koymalıdır.

Başlık 3: İçerik Bağlantılı Suçlar

MADDE 9 - Çocuk Pornografisi İle Bağlantılı Suçlar

1. Her bir Taraf devlet, bir hak olmaksızın kasıtlı
 - a. bilgisayar sistemi vasıtasıyla dağıtmak amacıyla çocuk pornografisi üretmek,
 - b. bilgisayar sistemi vasıtasıyla çocuk pornografisini temin edilebilir hale getirmek veya göstermek,
 - c. bilgisayar sistemi vasıtasıyla çocuk pornografisini aktarmak veya dağıtımını yapmak,
 - d. kendisi veya başkası için bilgisayar sistemi vasıtasıyla çocuk pornografisi temin etmek,
 - e. bir bilgisayar sisteminde veya bilgisayar veri depolama ortamında çocuk pornografisine sahip olmakFiillerinden sorumlu tutulması için gerekli kanuni düzenlemeyi yapmalı ve ihtiyaç duyulan önlemleri almalıdır.

2. Yukarıdaki 1. paragrafta geçen "çocuk pornografisi"

- a) Bir küçüğün cinsel olarak kullanılmasını
- b) Bir küçük gibi görünen kişinin cinsel olarak kullanılmasını
- c) Bir küçüğü temsil eden gerçekçi bir imajın cinsel olarak kullanılmasını görsel olarak içeren pornografik materyaldir.

3. Yukarıda 2. paragrafta geçen "küçük" de amacın 18 yaşın altındaki herkeştir. Taraf devlet buna karşın, 16 yaşından az olmamak üzere daha düşük bir yaş sınırı belirleyebilir.

Başlık 4: Telif Hakları Ve Bununla Bağlantılı Hakların İhlaline İlişkin Suçlar

MADDE 10 - Telif Hakları Ve Bununla Bağlantılı Hakların İhlaliyle İlişkili Suçlar

1. Herbir taraf devlet telif hakları ihlallerini 24 Temmuz 1971 Paris Şartıyla yükümlülük altına girilen Yazın ve Sanat Ürünlerinin Korunmasına ilişkin Bern Anlaşması'na Fikri Ürün haklarının ticari yönü üzerine anlaşma ve WIPO Telif hakları anlaşmasına uygun olarak anlaşmalarda belirtilen etik hak istisnaları saklı kalmak üzere bilgisayar sistemleri aracılığıyla ticari boyutta ve isteyerek gerçekleştirildiğinde ulusal kanununda suç olarak tanımlamak için gerekli hukuki düzenlemeyi yapmalı ve gerekli diğer önlemleri yerine getirmelidir.

2. Her bir taraf devlet belirtilen konularla ilişkili hakların ihlallerini kendi kanununda tanımlandığı üzere Roma'da yapılan Uluslararası Fonogram üreticileri ve kullanıcılarını ve yayıncı kurumları koruma anlaşması (Roma Anlaşması) fikri ürün haklarının ticari yönleri hakkındaki anlaşma, WIPO uygulayıcılar ve Fonogramlar Antlaşması ile yükümlülük altına girilen anlaşmalara uygun olarak, bu anlaşmalarla belirtilen etik hakların istisnaları saklı kalmak üzere, böylesi fiiller isteyerek, ticari bir boyutta ve bilgisayar sistemleri vasıtasıyla işlendiğinde bu fiillerin suç tanımlamasını kendi kanunlarında düzenlemeli diğer önlemleri almalıdırlar.

3. Taraf devlet, başkaca etkin çıkar yolun olmadığı ve bu maddenin 1. Ve 2. Paragrafında geçen Uluslararası gerekçelerinde ortaya konan taraf devletin Uluslararası sorumlulukları arasında yer almayan bir koruma sınırlı bazı durumlarda bu maddenin 1. Ve 2. Paragraflarında belirtilen suç sorumluluğunu uygulama hakkını saklı tutar.

Başlık 5: İkincil Sorumluluk Ve Yaptırımlar

MADDE 11 - Teşebbüs Ve Yardım Etme Ya Da Kışkırtma

1. Her bir taraf devlet, mevcut anlaşmanın 2-10. Maddelerindeki suçların işlenmesi niyetiyle yardım ya da kışkırtmalar gerçekleştirildiğinde, bu fiillerin ulusal kanunda suç fiilleri olarak yer alması için gerekli kanuni düzenlemeler ve önlemler yapılmalıdır.

2. Her bir taraf devlet, bu anlaşmanın 3. maddeden 5, 7, 8, 9 (1) a ve 9 (1) c maddelerine kadar düzenlenen fiillere isteyerek işleme teşebbüsünü kendi ulusal kanununda suç olarak tanımlanabilmesi için gerekli hukuki yapıyı ve önlemleri düzenlemeleridir.

3. Her bir taraf devlet bu maddenin 2. Paragrafının bir kısmını ya da tamamını uygulamama hakkını saklı tutar.

MADDE 12 - Yardımlaşma Yükümlülüğü

1. Her bir taraf devlet, hukuki bir şahsı yöneten hukuki kişiliğin(hükmi kişilik) bir organına ya da bireysel olarak bir doğal şahsın fiilinden yarar sağlayan hukuki şahsın bu anlaşmada bahsedilen suç tanımlamalarına uygun olarak ulusal kanunda gerekli hukuki düzenlemeyi yapmalı ve önlemleri almalıdır. Bu fiilleri gerçekleştiren gerçek kişi fiilleri,

a) Hukuki şahsı temel yetkisine

b) Hukuki şahıs adına karar alma otoritesine

c) Hukuki şahıs içerisinde kontrol gerçekleştirme otoritesine dayanarak yapmalıdır.

d) Bilgisayar sistemleri aracılığıyla dağıtmak üzere çocuk pornografisi üretmek

2. Hâlihazırda 1. Paragrafta belirtilen durumlar dışında, her bir taraf devlet, Anlaşmada belirtilen suçları 1. Paragrafta bahsedilen yetki ve kontrolü olmayan, bir gerçek şahsın otoritesi altındaki hukuki kişinin işlemesi halinde, hukuki kişinin sorumlu tutulabilmesi için gerekli önlemleri almalıdır.

3. Taraf devletin hukuki prensiplerine bağılı olarak hukuki kişinin sorumluluğı, cezai, hukuki ya da idari olabilir.

MADDE 13 - Yaptırımlar ve Önlemler

1. Her bir taraf devlet 2 ila 11. Maddelerde düzenlenen suç fiillerinin etkili, oranlı ve caydırıcı şekilde, cezalandırılabilir olmasını sağlayacak gerekli kanuni düzenlemeyi yapmalı; diğer ihtiyaç duyulan önlemleri almalıdır. Bu cezalar hak mahrumiyetini içerebilir.

2. Her bir taraf devlet, 12. Maddeye uygun olarak sorumlu tutulan hukuki şahsın, maddi yaptırımları da içerecek biçimde cezai ya da ceza dışı etkili, oranlı caydırıcı yaptırım ve tedbirlere konu olmasını sağlamalıdır.

Kısım 2: Usul Hukuku

Başlık 1: Genel Önlemler

MADDE 14 - Usul Önlemlerinin Etki Alanı

1. Her bir taraf devlet bu bölümde yer alan özel suç tahkikatı ve usullerini gerçekleştirebilmek için gerekli yetki ve prosedürü için ihtiyaç duyulan hukuki düzenlemeyi ve önlemleri uyumlu hale getirmelidir.

- 2. a) Bu anlaşmanın 2-11 maddelerine göre suç fiilleri,
- b) Bilgisayar vasıtasıyla işlenen diğer suç fiilleri ve
- c) Elektronik formdaki suç fiillerinin (delillerinin) toplanması.

3. a) Her bir anlaşma tarafı 21. maddeye dayanan önlemleri gerektiren suçlar dairesinden daha sınırlayıcı olmayan suç ve suç kategorileri olmak üzere yalnız koruma kapsamında belirlenmiş suçlar olarak 20. maddeye dayanan önlemlere başvurma hakkını saklı tutar. Her bir anlaşma tarafı koruma tedbirlerini 20. maddenin belirttiğı önlemlerin en yaygın şekilde uygulanmasına başvuracağı düşünülebilir.

b) Taraf mevcut anlaşmanın uyum sürecinde yürürlükteki kanun sınırları nedeniyle

i. Kapalı bir grubun yararları için kullanılan sistem ve

ii. Konu iletişim ağlarını kullanmayan ve umumi ya da özel olsun başka bir bilgisayar sistemiyle bağlantılı olmayan bilgisayar hizmetlerine sahip hizmet sunucuları aracılığıyla aktarılan iletişimine 20. ve 27. maddelerde belirtilen önlemleri uygulamadığında taraf böylesi bir iletişim için hakkını saklı tutar. Her bir taraf 20. ve 21. maddelere dayanan önlemlerin en yaygın uygulamasını sağlayan bir sınırlayıcı korumayı düşünebilir.

MADDE 15 - Şartlar ve Önlemler

Her bir taraf bu bölümde sunulan kurulmuş yükümlülük ve uygulamaların, yetki ve prosedürlerinin insan hakları ve özgürlüklerine yeterince koruma sağlayan 1950 tarihli temel özgürlüklerin ve insan haklarının korunmasına ilişkin Avrupa Konseyi Anlaşmasıyla üstlenilen yükümlülükler gereğı başvuru haklarını 1966 tarihli (United Nation International Covenant On Civil On Political Rights) 'Birleşmiş Milletler Kişisel ve Siyasal Haklara ilişkin uluslararası sözleşme ve diğer başvurulabilir uluslararası insan hakları organları içeren ve oranlılık ilkesiyle uyumlu ulusal kanunları çerçevesinde şartlar ve önlemleri olduğunu garanti etmelidir.

1. Bu şartlar ve önlemler yetkinin ve doğanın uygun sürece yetki ve prosedürün geçerliliğı süresince ve yetki alanında hukuki ya da diğer bağımsız nitelikler uygulamayı ve sınırlamayı haklı gösteren sebepleri içermelidir.

2. Kamu yararı söz konusu olduğunda özellikle bir anlaşma tarafı bu bölümdeki yetki ve prosedürlerin haklar sorumluluklar ve üçüncü kişilerin yasal menfaatlerine olan etkisini hesaba katmalıdır.

Başlık 2: Saklanmış Bilgisayar Verisinin, Derhal Muhafaza Altına Alınması

MADDE 16 - Kolaylaştırılmış Bilgisayar Data Korunumu

1. Her bir taraf devlet, gerekli makamların bilgisayar verisinin değiştirilmeye açık olduğuna dair inandırıcı sebepleri mevcutsa, veri trafiği kayıtlarını da içermek üzere, belirli bir bilgisayar sistemi verisinin acil olarak muhafaza altına alınmasına yetkilendirmek için gerekli kanuni düzenlemeyi yapmalı, diğer önlemleri almalıdır.

2. Bir taraf devlet yukarıdaki 1. Paragrafı bir kişiyi, sahipliğindeki ya da kontrolündeki bilgisayar verisini muhafazasını talimatla isteyerek yürütüyorsa; kişiyi, yetkili makamların veriyi araştırabilmesi için gerekli görülen bir süre boyunca, bilgisayar verisinin bütünlüğünü korumaya zorunlu kılmak için gerekli hukuki düzenlemeyi yapmalı, diğer önlemleri almalıdır. Bu süre 90 günden fazla olamaz.

3. Her bir anlaşma tarafı bilgisayarın sahibi ya da bilgisayar verisini korumakla yükümlü diğer kişileri bu prosedür gereği ulusal hukukta belirtilen süre zarfında gizli tutmakla yükümlü kılması gerekliliğine binaen hukuki yapısını ve önlemlerini uygun hale getirmelidir.

4. Bu maddede bahsi geçen yetkiler ve uygulamalar 14. ve 15. maddeye konu olabilir.

MADDE 17 - Veri Akışının Kısmi İfşasının Ve Muhafazasının Kolaylaştırılması

1. Her bir anlaşma tarafı 16. maddede belirtilen korunması gerekli veri akışına saygı göstererek, aşağıda belirtilen durumlarda gerekli olabilecek hukuki düzenlemeyi ve uygulamaları uyumlu hale getirmelidir.

a) Veri akışı muhafazasının, bu iletişimi aktarımına bir ya da daha fazla servis sağlayıcıları katılmış olsun olmasın kolaylaştırılması garantilendirmek

b) Yetkilendirilmiş taraf devlet otoritesine ya da otorite tarafından belirlenmiş kişiye iletişimin gerçekleştiği hattı ve servis sağlayıcıları tanıtabilecek yeterlilikte ve akışının kolaylaştırılmış ifşasının sağlanması

2. Bu maddede bahsi geçen yetkiler ve uygulamalar 14. ve 15. maddeye konu olabilir.

Başlık 3: Üretim Emri

MADDE 18 - Üretim Emri

1. Her bir anlaşma tarafı yetkili otoriteye aşağıdaki emretme yetkilerini sağlamak için gerekli hukuki düzenlemeyi ve önlemleri uyumlu hale getirmelidir.

a) Bilgisayar sistemlerinde ya da bilgisayar verileri depolama araçlarında saklanan verileri kontrolünde ya da sahipliğinde olan kişilerin belirli bilgisayar verilerini kendi yetki alanında ise almak ve

b) Taraf devletin yetki alanında hizmet sunan servis sağlayıcılarının hizmetle ilgili servis sağlayıcısının sahipliğinde ya da kontrolünde olan abone birliğini almak.

2. Bu maddede bahsi geçen yetkiler ve uygulamalar 15. maddeye konu olabilir.

3. Bu maddenin amacına yönelik olarak 'abone bilgisi' ile kastedilen

a) İletişim servisinin kullandığı şekil, bundan başka alınan teknik önlemler ve servis süresi

b) Abone kimliği, posta ve coğrafi adresi, telefon ve diğer giriş numaraları, faturalandırma ve ödeme bilgileri gibi servisin anlaşması ve düzenlemesi çerçevesinde elde edilebilir olduğu

c) Servis anlaşması ya da düzenlemeleri çerçevesinde elde edilebilir iletişim araçlarının konumlandırılma sitelerinde bulunan herhangi diğer bilgiler ya da bilgi akışındaki servis abonesindeki servis sağlayıcıda tutulan bilgisayar verisi ya da herhangi diğer formda olan her türlü veridi

Başlık 4: Saklanmış Bilgisayar Verisinin Aranması Ve Zaptı

MADDE 19 - Stoklanmış Bilgisayar Verisinin Araştırılıp Bulunması

1. Her bir anlaşma tarafı yetkili otoriteye gerekli aşağıdaki araştırmaları ve ulaşmaları gerçekleştirme yetkisini sağlamak için hukuki düzeni ve önlemleri uyumlu hale getirmelidir.

a) Bilgisayar verisinin içinde saklandığı bilgisayar ya da sistemin bir parçasında,

b) Bilgisayar verisinin saklanabileceği bilgisayar verisi saklama araçlarında

2. Her bir anlaşma tarafı kendi yetki alanında aranan bir verinin başka bir bilgisayar sisteminde veya parçasında saklandığına inandırıcı sebepler varsa ve hukuka uygun bir ulaşımı olan ya da mevcut olan bir başlangıç sistemi ise 1. paragraf a bendine uygun olarak, yetkili makamın aradığı benzer şekilde ulaştığı özel bilgisayar sistemleri ya da onların parçalarında, bu makamların kolaylaştırılmış bir sınırdaki diğer sistemlerde araştırma yapmasının ya da ulaşmasının garantilenmesi gerektiğinden gerekli hukuksal düzen ve önlemlerin uyumunu sağlanmalıdır.

3. Her bir anlaşma tarafı yetkilendirilmiş makamların paragraf 1'e ve aşağıda belirtilecek maddeler çerçevesinde benzer şekilde korunan bilgisayar verilerine ulaşımına ya da alıkoymaya yetkilendirilmesi için gerekli hukuki düzen ve önlemlerin uyumunu sağlanmalıdır. Bu düzenlemeler şunlar için yetkilendirir;

a) El koyma ya da benzer şekilde bilgisayar sistemi ya da sistemin bir parçası yada bilgisayar verisi saklama araçlarının korunması,

b) Bu bilgisayar verilerinin kopyasının alınması ve elde tutulması,

c) İlişkili saklanmış bilgisayar verisinin bütünlüğünün korunması

d) Girilen bilgisayar sistemindeki bilgisayar verilerini taşımak ya da ulaşılmaz kılmak

4. Her bir taraf devlet yetkili makamları, 1. ve 2. paragraflarında bahsedilen önlemleri etkin kılabilme için bilgisayar sisteminin işleyişi ve içinde bulunan bilgisayar verilerinin korunması için başvuru yöntemleri hakkında bilgiye sahip kişileri makul sınırlarda gerekli hukuki düzen ve önlemlerin uyumunu sağlamalıdır.

5. Bu maddede bahsedilen yetkiler ve prosedürler 14. ve 15. maddenin konusu olabilir.

Başlık 5: Bilgisayar Verisinin Gerçek Zamanlı Olarak Toplanması

MADDE 20 - Trafik Bilgilerinin Gerçek Zamanlı Olarak Toplanması

1. Her bir taraf devlet yetkili makamları aşağıda belirtilenleri yapabilmesi için gerekli kanuni düzen ve önlemleri uyumlu hale getirmelidir.

a) Taraf devletin yetki alanında teknik araçlar kullanılmak suretiyle toplanması, kaydedilmesi

b) Servis sağlayıcı, onun mevcut teknik imkânları çerçevesinde;

i. Taraf devletin yetki alanında teknik araçlar kullanılmak suretiyle toplanması ve kaydedilmesi,

ii) Yetkili makamla toplama ve kaydetmede işbirliğine gidilmesi ve yetkili makama yardım edilmesi,

Devletin yetki alanında bilgisayar sistemleri aracılığıyla gerçekleştirilen iletişimiyle bağlantılı, gerçek zamanlı olarak veri trafiğini:

1. Bir taraf devlet kurulu bulunan hukuk düzeninin prensiplerinden ötürü 1 (a) paragrafında bahsedilen önlemleri uygulayamıyorsa bunun yerine kendi yetki alanındaki teknik araçlarla aktarılan belirli bir iletişimle ilişkili veri trafiğinin eş zamanlı olarak toplanması ve kaydedilmesi gerekebileceğinden kanuni yapısını ve diğer önlemleri uyumlu hale getirmelidir.

2. Her bir taraf devlet bu madde kapsamındaki herhangi bir yetkinin kullanılması ya da kullanılmasıyla elde edilen bilginin gizli tutulması için servis sağlayıcı zorunlu kılması gerekebileceğinden gerekli kanuni düzen ve önlemleri uyumlu hale getirmelidir.

3. Bu maddede bahsedilen yetkiler ve prosedürler 14. ve 15. maddenin konusu olabilir.

MADDE 21 - Veri Kapsamının Alınması

1. Her bir taraf devlet, kendi ulusal kanunla belirlenmesi gereken pek çok ciddi suçla ilişkili olarak, bilgisayar sistemleri aracılığıyla yetki alanında aktarılan belirlenmiş bir iletişimin data içeriğinin eş zamanlı olarak

a) Taraf devletin yetki alanındaki teknik araçlara başvurarak toplanması ve kaydedilmesi

b) Servis sağlayıcı sahip olduğu teknik imkânlarına başvurarak

1. Taraf devletin yetki alanındaki teknik araçların kullanılmasıyla toplanması ve kaydedilmesi

II. Yetkili makamla belirtilen veri içeriğinin toplanması ve kaydedilmesinde yardım edilmesinde yardım edilmesi ve işbirliğinde bulunmasına zorunlu kılması.

2. Taraf devlet kurulu yasal sistemin prensiplerinden ötürü 1 (a) paragrafındaki kriterleri sağlayamadığında bunun yerine kanun ve diğer önlemleri kendi yetki alanı dâhilindeki teknik araçların kullanılmasıyla kendi alanındaki belirli iletişimin veri içeriğini eş zamanlı eldesi ve kaydedilmesi gerekebileceğinden uyumlu hale getirebilir.

3. Her bir taraf devlet bu maddedeki yetkilerin kullanılmasıyla ele geçen her hangi bir bilginin gizli tutulması için servis sağlayıcıları zorunlu kılması gerekeceğinden gerekli kanunları ve önlemleri uyumlu hale getirmelidir.

4. Bu maddede bahsi geçen yetki ve prosedürler 14.ve 15. maddeye tabidir.

Kısım 3: Yargılama Hakkı

MADDE 22 - Yargılama Hakkı

1. Her bir taraf devlet

a) Kendi topraklarında

b) Taraf devletin bayrağını bulunduğu seyahat eden gemilerde

c) Taraf devletin yasalarına göre kayıt altında bulunan yolculuktaki uçaklarda

d) Kendi vatandaşlarından biri tarafından işlendiği yerin ceza kanununa göre ceza gerektiren bir suç ise ya da her hangi bir devletin yargılama hakkı bulunan topraklarının dışında işlenen bir suçsa,

2. Her bir taraf devlet, 1(b) - 1(d) paragraflarında ya da buraya kadar olan kısımlarda sunulan yargılama hakkı kuralların sadece belirli durum ve şartlar için uygulama hakkını saklı tutar.

3. Her bir taraf devlet zanlı devletin topraklarında olduğunda ve kişinin milliyetinden ötürü iadesi istemine rağmen diğer bir taraf devlete iade edilemediğinde anlaşmanın 24. Maddenin 1.paragrafında bahsedilen suçlardan, ötürü yargılama hakkını oluşturması gerekeceğinden gerekli ölçüleri uyumlu hale getirmelidir.

4. Bu anlaşma ulusal kanundan kaynaklanan suçlu yargılama hakkını dışarıda bırakmaz.

5. Anlaşma bağlamında işlediği iddia edilen bir suç üzerine birden fazla taraf devlet yargılama hakkı iddiasında bulunduğunda taraflar yargılama için en uygun yargılama hakkını belirlemelidirler.

BÖLÜM 3 - ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

Kısım 1: Genel Prensipler

Başlık 1: Uluslararası İşbirliği İle İlgili Genel Prensipler

MADDE 23 - Uluslararası İşbirliği İle İlgili Genel Prensipler

Taraf devletler birbirleriyle, bu babda belirtilen koşullar çerçevesinde, tek tip olarak ya da karşılık şekilde kabul edilen anlaşmaları ve suça karşı uluslararası işbirliği kurumlarını kullanarak, bilgisayar sistem ve verileriyle ilişkili suçların soruşturulması ve hukuki işlemlerin gerçekleştirilmesi ya da bir suçla ilgili elektronik formdaki delillerin elde edilmesi amacıyla en üst seviyede işbirliğine gitmelidir.

Başlık 2: İade İle İlgili Prensipler

MADDE 24 - İade İle İlgili Prensipler

1. a) Bu madde üst sınırı en az bir yıl ya da daha ağır olan mahkûmiyet cezalarında her iki tarafın kanunlarına göre cezalandırılabilir. Anlaşmanın 2 ila 11. Maddeleri arasında belirtilen suçlarda iade için uygulanır.

b) Suçluların iadeli Avrupa sözleşmesini içermek kaydıyla karşılıklı ya da tek tip yasama üzerine kabul edilen antlaşmalara bağlı olarak, iki ya da daha fazla devlette değişik alt cezalar uygulanabiliyorsa, bu antlaşmalar çerçevesinde en alt ceza uygulanmalıdır.

2. Bu maddenin 1.paragrafında açıklanan suç fiilleri, tarafların ikili ve çoklu iade antlaşmalarına göre iade edilebilir suçlar arasında sayılmalıdır. Taraf devletler ikili ve çoklu iade antlaşmalarında bu suçları iade edilebilir suçlara dâhil etmeyi üstlenirler.

3. İade için bir iade antlaşmasının varlığını şart koşan bir devlet eğer arasında iade antlaşması olmayan diğer bir devletten iade talebi alırsa, anlaşmanın bu maddesinin 1.paragrafını göz önüne alarak, bu anlaşmayı iadenin hukuki gerekçesi olarak kabul edilebilir.

4. İade için bir anlaşmanın varlığını şart koşturmayan devletler, bu maddenin 1.paragrafında bahsedilen suçları kendi aralarında iade edilebilir suçlar olarak tanımladılar.

5. İade, talepte bulunulan devletin iade talebini reddetme sebeplerini içerecek biçimde, uygulanan iade antlaşmalarına ya da talepte bulunulan taraf devletin kanunlarındaki şartlara bağlı olmalıdır.

6. Eğer bu maddenin 1. paragrafında bahsedilen suçlardan ötürü bir iade talebi, sadece aranan kişinin milliyeti ya da talepte bulunulan devletin o suç üzerinde yargılama hakkı olduğunu addetmesi üzerine geri çevrilirse; talepte bulunulan devlet, talepte bulunulan devletin talebini kendi yetkili makamlarına yargılama için sunmalı ve takip eden süreçle sonuçları talepte bulunan devlete bildirmelidir. Bu makamlar taraf devletin Kanunlarının doğasıyla orantılı olan herhangi bir diğer suç olayında gibi kararlarını alırlar, araştırmalarını ve işlemlerini sürdürürler.

7. a) Her bir anlaşma tarafı, anlaşmanın imzası sırasında ya da onaylama, kabul organına sunarken, Avrupa konseyi Genel Sekreteriyle iade talebinde bulunacak ve talepte bulunulacak ya da anlaşmanın olmadığı durumlarda şartlı tutuklama makamlarının adını ve adresini bildirmelidir.

b) Avrupa konseyi Genel Sekreteri taraf devletlerce belirlenen makamlarin kaydini olusturmak ve bunlari guncel tutmalidir, her bir taraf devlet tutulan kayitlari ayrintilari her zaman dogru olmasini saglamalidir.

Başlık 3: Karşılıklı Yardımla İlgili Genel Prensipler

MADDE 25 - Karşılıklı Yardımla İlgili Genel Prensipler

Karşılıklı Yardımla İlgili Genel Prensipler;

1. Bütün taraf devletler, bilgisayar sistemleri ve verileriyle ilişkili suçlarla ya da bir suç fiilinin elektronik formdaki delillerin toplanmasıyla ilişkili işlemler ve araştırmalar konusunda mümkün olan en geniş ölçüde karşılıklı yardım sağlanmalıdır.

2. Her bir taraf devlet 27. ve 35. maddeler boyunca ortaya konan yükümlülükleri gerçekleştirmek gerekeceğinden gerekli kanuni düzenlemeyi ve diğer önlemleri uyumlu hale getirmelidir.

3. Her bir taraf devlet gecikmesinde sakınca bulunan durumlarda fax ya da elektronik postayı içeren hızlı iletişim araçlarının bu gibi araların uygun güvenlik ve doğrulanabilirlik seviyeleri ölçüsünde (gerektiğinde şifrelemeyi içerecek şekilde) izlenecek resmî belgelerle talepte bulunan taraf devletçe istendiğinde iletişimi ya da karşılıklı yardımlaşma talebinde bulunabilir. Talepte bulunulan devlet bunu kabul etmeli ve talebe hızlı iletişim araçlarıyla karşılık vermelidir.

4. Talebin geri çevrilmesi bu babtaki maddelerde özel olarak tanımlanmıştır. Karşılıklı yardım; talepte bulunulan devletçe işbirliği talebinin reddedilmesinin sebepleri içerecek biçimde, başvuru karşılıklı yardım anlaşmaları ya da talepte bulunulan devletin kanunu hesaba katılarak oluşturulan koşullara bağlıdır. Talepte bulunulan devlet, 2 ila 11 maddeleri arasında geçen suçlarda ilgili sadece talep konusu suçun mali bir suç olduğunu düşünüyorsa karşılıklı yardım reddetme hakkını kullanmayabilir.

5. Bu babdaki önlemlere uygun olarak, eğer yardımlaşmanın oluşturulmaya çalışıldığı suç hakkındaki kanı bunun talepte bulunan taraf devletin kanunlarına göre bir suç fiili olduğu ise, talepte bulunulan devletin kanunlarına talep eden taraf devletin kanunlarına aynı kategoride bir suç olup olmadığına ya da aynı terminolojide ifade edilip edilmediğine bakılmaksızın talepte bulunulan devletin karşılıklı yardım talebini kabulü iki kanunca suçun varlığına bağlı ise bu şart yerine getirilmiş kabul edilir.

MADDE 26 - Kendiliğinden Elde Edilen Bilgi

1. Bir taraf devlet, kendi ulusal kanuni çerçevesinde daha önce bir talep olmaksızın, kendi araştırmalarının içinde elde ettiği bilginin, diğer taraf devletin olması halinde, Anlaşma bağlamında bir suçla ilişkili bir işlemin ya da soruşturmanın başlamasına yardımcı olacağına ya da taraf devletin işbirliği talebine bu bab kapsamında sebep olacağına inandığında bu bilgiyi o devlete sunabilir.

2. Bu bilgi sağlanmadan önce, taraf devlet bu bilginin gizli tutulmasını ya da koşullara bağlı olarak kullanılmasını isteyebilir.

Başlık 4: Uygulanabilir Uluslararası Antlaşmaların Yokluğunda Karşılıklı Yardım Taleplerine Dair Prosedürler

MADDE 27 - Uygulanabilir Uluslararası Antlaşmaların Yokluğunda Karşılıklı Yardım Taleplerine Dair Prosedürler

1. Talep eden ve talep edilen taraflar arasında, tek bir temel de birleşen (Tarafların yasama otoriteleri arasında) bir antlaşma veya düzenleme bulunmadığında bu durumlara

önlem olarak hazırlanan 2. maddede 9. maddeye kadar ki kısımlar uygulanır. Taraflar bu maddenin tamamını uygulamakta mutabık olmadıkça, bu antlaşmalarda ve düzenlemelerde belirtilen önlemler uygulanmayacaktır.

2. a) Karşılıklı yardım taleplerinin yetkili otoritelere iletilmesi veya bu taleplerin yerine getirilmesinde sorumlu otorite veya otoriteler tayin edilecektir. (Her bir taraf tarafında)

b) Merkezi otoriteler birbirleriyle doğrudan iletişim kurarlar.

c) Her bir taraf kabul, tasdik, onay, uygun görme yazılarını veya imzalarını adres ve isimleri bu paragrafa uygun olarak düzenlenmiş Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine iletirler.

d) Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği taraflar tarafından tespit edilecek merkezi otoritelerin birer kayıt defterini kurup güncelleştirecek.

3. Bu maddede düzenlenen karşılıklı yardımda takip edilecek prosedür talepte bulunulan devletin kendi kanunları ile çatışmadığı sürece talepte bulunan taraf devletin öngördüğü prosedür çerçevesinde gerçekleştirilir.

4. Talepte bulunulan taraf 25. maddenin 4. paragrafında belirtilen reddetme zeminine ek olarak şu şartlarda da talepleri geri çevirebilir;

a) Talep; talep edilen tarafın politik bir suç veya politikayla bağlantılı olduğunu düşündüğü bir suç türüyse

b) Talebin ifası onun hükümranlılığına, güvenliğine, kamusal otoritesine veya diğer bir özel ilgi alanına karşı bir ön yargı oluşturuyorsa.

5. Bir taraf otoriteleri tarafından yapılan araştırmalar hakkında önyargı oluşturacaksa kendisinden talepte bulunulduğunda bu talebe ilişkin uygulamasında erteleme yapabilir.

6. Talebin reddinden ya da ertelenmesinden önce, talepte bulunulan devlet, uygun durumlarda talepte bulunan devletle görüşerek anlaşmanın kısmen kabul edilebileceğini ya da gerekli gördüğü hallerde yardımın uygulanmasının bazı şartlara bağlı tutabilir.

7. Talepte bulunulan taraf kendisinden talepte bulunan tarafa talebin sonucu hakkında ivedi cevap vermeli, bilgilendirmelidir. Eğer talep reddedilmiş veya ertelenmişse bunun nedenleri de belirtilecektir. Talep edilen taraf talepte bulunan tarafa talebinin yerine getirilmesini imkânsız kılan nedeni veya gecikme sebebini belirtecektir.

8. Talepte bulunan taraf talebinin yerine getirilmesinde hayati gerekli bölümler haricinde, bu bölümde ele alınan kısımlar da kendi talebinin veya talebindeki esasların gizli kalmasını isteyebilir.

9. a) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde karşılıklı destek veya o ana değin görüşmeleri talep eden taraf devletin mahkeme makamlarına talepte bulunulan karşı taraf makamları tarafından gönderilmelidir. Böylesi her durumda aynı anda talep eden taraf merkezi otoritesi aracılığıyla talepte bulunulan taraf devlet merkezi otoritesine bir kopya gönderilir.

b) Bu paragraf altında belirtilen her bir talep ya da görüşme İnterpol aracılığıyla gerçekleştirilebilir.

c) (a) alt paragrafına uygun olarak yapılan talep gerçekleşir ve talebi alan makamlar bu talebi yerine getirmeye yetkili makam değilse bu makam talebi ulusal yetkili makama gönderir ve durumdan talepte bulunan taraf hemen haberdar eder.

d) Zorunlu işlemler gerektirmeyen bu paragraf bağlamında gerçekleştirilen iletişim ve talepler talepte bulunan devlet yetkili makamları ile talepte bulunulan devlet yetkili makamlarınca direk olarak yapılabilir.

e) Her taraf devlet anlaşmanın imzası ya da onayına organca sunumu esnasında Avrupa Konseyi Genel Sekreterini verimlilik sağlanması amacıyla bu paragraf bağlamdaki merkezi makamlarla gönderilmesi gereken taleplerden haberdar etmelidir.

MADDE 28 - Gizlilik Ve Uygulamanın Sınırları

1. Talep eden ve talepte bulunan taraf devletlerarasında tek tip ya da orantılı kanunlara bağlı düzenlemeler ya da karşılıklı yardım anlaşmaları yoksa bu maddedeki önlemler uygulanır. Bu maddedeki önlemler ilgili taraflar bu maddenin geri kalan bölümlerinin bir kısmını ya da tamamını uygulama konusunda anlaşmadıkça, bir karşılıklı yardım kanunu, anlaşması ya da düzenlemesi varsa uygulamaz.

2. Talepte bulunan taraf devlet, sunulan bilgi ya da materyallerin aşağıdaki şartlara uyulması talebine bağlı kalabilir.

a) Bu şartların olmaması halinde karşılıklı hukuki yardıma uyumlu olmaması halinde sunulan bilgi ve materyallerin gizli tutulması.

b) Talepte belirtilenler dışında başka işlemler ve araştırmalar için kullanılmaması.

3. Eğer tarafta bulunan devletin 2. Paragraf da ki şartlardan birine uyamayacağı bilginin sunulmasından sonra anlaşılırsa dahi diğer taraf devleti bilgilendirir. Taraf devlet şartı kabul ettiği andan itibaren şartları sınırlandırılmıştır.

4. 2. paragrafta belirtilen koşullardan birine bağlı olarak bilgi ya da materyal sunan herhangi bir taraf devlet, diğer taraf devletten koşulla ilişkili olarak böylesi bir bilgi ya da materyallerin kullanımının açıklanmasını isteyebilir.

Kısım 2: Özel Önlemler

Başlık 1: Şartlı Düzenlemelere Bağlı Karşılıklı Yardım

MADDE 29 - Saklanmış Bilgisayar Verisinin Kolaylaştırılmış Muhafazası

1. Bir taraf devlet bir verinin ifşası, korunması, el konulması, o veriye ulaşılması ya da araştırılması için karşılıklı yardım talebi sunmak niyetinde olduğu ve diğer taraf devletin topraklarında bulunan bilgisayar sistemi aracılığıyla saklanan bu verinin istenmesi, bu olmuyorsa, (kolaylaştırılmış) koruma tedbirinin (hemen) alınması talebinde bulunabilir.

1. 1. Paragraf kapsamında koruma tedbiri (kapsamı) talebi

a) Koruma tedbiri isteyen makam

b) Suç soruşturma ve işlemlere konu suçu ve ilgili durumların açıklayıcı bir özeti

c) Korunması gereken saklanmış bilgisayar verisini ve suçla ilişkisini

d) Bilgisayar verisi sahibi olanın kimliği veya bilgisayar sisteminin yeriyile ilgili mevcut tüm bilgileri

e) Korumanın gerekliliği

f) Bilgisayar verisinin ifşası, saklanması, elde edilmesi, ulaşılması ya da araştırılması talebinin hangi taraf devletlerce isteneceğini belirlemelidir.

2. Başka bir taraf devletten talep alınması üzerine, talepte bulunan devlet, ulusal yasaya uygun olarak belirlemiş verinin muhafazası için gerekli tüm önlemleri almalıdır. Talebe cevap vermek için iki kanunca suçluluk muhafazanın bir şartı olarak gerekli değildir.

3. Verinin aranması ya da benzer veri ulaşımı, veri zaptı ya da benzer muhafazaya alınması ya da ifşası için karşılıklı yardım talebine cevap verme koşulu olarak iki kanunca suçluluğu kabul eden taraf devlet, anlaşmanın 2 ile 11. Maddeleri arasında belirlenen suçların dışındaki suçları dikkate alarak verinin ifşası anında, iki kanunca suçluluk prensibinin oluşamayacağına inandığı durumlarda bu madde kapsamındaki muhafaza talebini geri çevirme hakkını saklı tutabilir.

4. Bunlara ilave olarak talep sadece

a) Talepte bulunulan devlet talebe konulu suçun siyasi suçla bağlantılı bir suç olduğu kanaatindeyse

b) Talepte bulunan devlet talebin yerine getirilmesinin kendi egemenliği, güvenliği, kamu düzeni veya diğer birincil menfaatlerine zarar verebileceği kanaatindeyse geri çevirebilir.

5. Talepte bulunulan taraf devlet muhafaza altına almanın veriye ileriki bir tarihteki erişimi garanti edemeyeceğine ya da gizliliğini tehdit edeceğine ya da aksi halde talepte bulunulan tarafın soruşturmasına zarar vereceğine inandığında, talepte bulunulan tarafı önceden haberdar etmeli ve bunun sonrasında talebin buna rağmen yerine getirilip getirilemeyeceğini belirlemelidir

6. 1.Paragrafa dayana bir talebin gereği gerçekleşen her hangi bir muhafaza altına alma talepte bulunan tarafın de veriyi almak, ulaşma, güvence altına alma ya da araştırma için talep sunabilmesi için 60 günden az olmayacak bir zaman süresine devam etmelidir.

MADDE 30 - Tutulan Veri Trafikçi Kayıtlarının Derhal İfası

1. Belirli bir iletişimin veri trafikçi kayıtlarının 29. madde gereğince sunulması için yapılan talebin yerine getirilmesi esnasında, talepte bulunulan devlet iletişimin aktarımına başka bir devletteki servis sağlayıcının katıldığını tespit ederse iletişimin gerçekleştiği yolun ve servis sağlayıcının tanımlanabilmesi için yeterli boyutta veri trafikçi kaydını talepte bulunulan devlete ivedi şekilde sunmalıdır.

2. 1.paragraf gereğince veri trafikçi kayıtlarının ifasının askıya alınması sadece aşağıdaki durumlarda olabilir;

a) Talepli ilgili suçun talepte bulunulan devletçe siyasi bir suçlu ya da siyasi suçla bağlantılı olduğu değerlendirildiğinde

b) Talepte bulunulan devlet talebin yerine getirilmesinin devletin bütünlüğüne, güvenliğine, kamu düzenine ya da diğer hayati menfaatlerine zarar vereceği muhtemel olduğu kanaatindeyse.

Başlık 2: Soruşturma Yetkileriyle İlgili Karşılıklı Yardım

MADDE 31 - Saklanmış Bilgisayar Verisine Erişimiyle İlgili

Karşılıklı Yardım

1. Bir taraf devlet başka bir taraf devletten, 29. maddeye uygun şekilde muhafaza altına alınan veriyi de içeren, talepte bulunulan devletin yetki alanında konuşlanmış bilgisayar sistemleri aracılığıyla saklanan verinin ifasını, güvenlik altına alınmasını, erişmeyi zaptını ve araştırmayı isteyebilir.

2. Talepte bulunulan taraf, talebe 23. maddede bahsedilen uluslararası kanunlar, anlaşmalarla ve organlara başvurarak ve bu bapta ilgili önlemlere uygun olarak cevap vermemelidir.

3. Talep aşağıdaki durumlarda acilen cevaplandırılmalıdır.

a) İlgili verinin özellikle kaybedilme ya da değiştirilme tehlikesine açık olması ya da

b) 2. Paragrafta bahsedilen oran, anlaşma ve kanunların acil yardımlaşmayı gerektirmesi.

MADDE 32 - Saklanmış Bilgisayar Verisine Kamu Açık Olduğunda Ya Da Muvafakatli Olarak Sınır Ötesi Erişim

Bir taraf devlet, başka bir taraf devletin onayı olmadan;

a) Saklanmış bilgisayar verisinin coğrafi olarak nerede konuşlandırılacağına bakılmaksızın kamuya açık (açık kaynak) veriye ulaşabilir.

b) Kendi yetki alanındaki bilgisayar sistemleri aracılığıyla, başka bir taraf devlette bulunulan bilgisayar verisinin eğer bilgisayar verisini açıklamaya yetkili kimseden gönüllü muvaffakatını resmen almışsa, bu bilgisayar verisine ulaşabilir ya da gönderildiğinde alabilir.

MADDE 33 - Veri Trafiği Kayıtlarının Gerçek Zamanlı Olarak Toplanması İle İlgili Karşılıklı Yardım

1. Taraflar, bilgisayar sistemi üzerinden aktarılan kendi ülkesindeki belirlenmiş haberleşmelerle bağlantılı trafik verilerinin gerçek zamanlı olarak toplanması için karşılıklı yardımda bulunacaklardır. Paragraf 2'nin hükümlerine tabi olmak şartıyla, bu yardımlaşma iç hukukta öngörülen şart ve usullere göre düzenlenecektir.

2. Her bir taraf devlet bu yardımı en azından ülke içinde benzer bir durumda gerçekleşen suçla ilgili gerçek zamanlı veri trafiği kaydının toplanmasındaki nitelikte sağlanmalıdır.

MADDE 34 - İçerik Verilerine El Konulması Konusunda Karşılıklı Yardımlaşma

Taraflar yürürlükteki antlaşmalarının ve iç hukuklarının izin verdiği ölçüde, bilgisayar sistemi üzerinden aktarılan belirlenmiş haberleşmelerin içerik verilerinin gerçek zamanlı olarak derlenmesi veya kaydedilmesi konusunda birbirlerine karşılıklı yardımda bulunacaklardır.

Başlık 3: 7/24 İletişim Ağı

MADDE 35 - 7/24 İletişim Ağı

1. Her bir taraf, bilgisayar sistemleri ve verileriyle ilgili cezai suçlar konusundaki soruşturma veya kovuşturma veya cezai suçun elektronik ortamda toplanmış delilleri için anında yardım temin edilmesini sağlamak amacıyla günde 24 saat ve haftanın 7 gününde erişilebilecek bir irtibat noktası belirleyecektir. Söz konusu yardım, aşağıdakilerin kolaylaştırılmasını veya iç hukuk ve uygulamalarının izin vermesi halinde, doğrudan yapılmasını içerecektir;

a) Teknik öneri sağlanması,

b) Madde 29 ve 30 uyarınca verilerin korunması

c) Delil toplanması, yasal bilgi sağlanması, şüphelilerin yerlerinin tespit edilmesi.

2. a) Taraflardan birinin irtibat noktasının, diğer bir tarafın irtibat noktasıyla hızlı bir şekilde iletişim sağlayabilecek yeteneğe sahip olması gerekmektedir.

b) Taraflardan birinin belirlediği irtibat noktasının, o tarafın uluslararası yardımından veya suçluların iadesinden sorumlu makam veya makamlarının bir parçası olmaması durumunda, söz konusu irtibat noktasının bu makam veya makamlarla hızlı bir şekilde eşgüdümde bulunabilecek nitelikte olmasını sağlaması gerekmektedir.

Her bir tarafın, iletişim ağının işletilmesini kolaylaştırmak için eğitimli ve donanımlı personel bulunmasını sağlaması gerekmektedir.

BÖLÜM 4: DİĞER HÜKÜMLER

MADDE 36 - İmza Ve Kayda Geçiş

1. Bu anlaşma Avrupa Konseyi Üyesi devletler ve anlaşmanın hazırlanmasına katılan diğer üye olmayan devletlerce imzaya açılmıştır.

2. Bu anlaşma onay, onama ve oylama ile kabule tabidir. Onaylama organı, onayı Avrupa Konseyi Genel sekreterine teslim etmelidir.

MADDE 37 - Anlaşmaya Dâhil Olmak

1. Bu anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Anlaşmaya bağlı ülkelerin tümüne danışıp onaylarını aldıktan sonra, Konsey üyesi olmayan ve anlaşmayı onaylamak için yapılan hazırlık toplantılarına katılmayan herhangi bir ülkeyi davet edebilir. Bu karar, Avrupa Konseyi Kararnamesi Madde 20 (d) gereğince çoğunluk tarafından ve taraf ülkelerin Bakanlar Komitesi temsilcilerinin çoğunluk oyları neticesi alınacaktır.

2. Yukarıda belirtilen 1. Paragraf altında Anlaşmaya dâhil olmakla ilgili olarak, bu Anlaşma, katılım belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tesliminden sonraki üç aylık surenin bitimini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

MADDE 38 - Bölgesel Müracaat

1. Ülkelerden herhangi birisi, Anlaşmayı imzaladığı veya onay ve kabul belgesini sunduğu esnada bu anlaşmanın uygulanacağı bölge veya bölgeleri belirtebilir.

2. Ülkelerden herhangi birisi, her an, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine hitaben yolladığı deklarasyonla bu anlaşmanın deklarasyonda belirteceği herhangi diğer bir bölgeye uygulamayı genişletebilir. Böyle bir bölgeyle ilgili olarak, Anlaşma deklarasyonunun Genel Sekreterlik tarafından kabulünü takip eden üç aylık surenin bitiminden sonraki ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3. Bu iki paragrafta belirtilen böyle bir deklarasyonda herhangi bir bölgeyle ilgili olarak, böyle bir deklarasyonda belirtilen bölge talebi, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine hitaben yazılan bir belgeyle geri çekilebilir. Bu işlem, Böyle bir müracaatın Genel Sekreterliğe ulaşmasından sonraki üç aylık bir surenin bitiminin sonraki ayın ilk günü itibarıyla yürürlüğe girer.

MADDE 39 - Anlaşmanın Etkileri

1. Bu mevcut anlaşmanın amacı taraflar arasındaki ikili veya çok taraflı sözleşmelere veya teşkilatlara aşağıdaki şartlar da dâhil olmak üzere uygun ilaveler yapabilmektir.

13 Aralık 1957 yılında (ETS No 30) Paris'te imzalaya açılan Suçluların İadesi Avrupa Sözleşmesi,

20 Nisan 1959 yılında (ETS No. 30) Strasburg'da imzalanan Müşterek Cezai Konular Anlaşması,

17 Mart 1978 (ETS No. 99) Strasburg'da imzalanan Müşterek Cezai Konular Anlaşmasının ek Protokolü.

2. Şayet iki veya daha fazla taraflar, hâlihazırda bu anlaşmanın konularıyla ilgili hususlarda bir mutabakata varmışlar veya bu konularda ilişkilerini tespit etmişlerse veya bunu ileride yapacaklarsa, bu anlaşmayı tespit edilecek ilişkilere göre de ayarlama yetkisine sahip olacaklardır. Mamafih, eğer taraflar ilişkilerini, yeni düzenlenen şartlar yerine, mevcut anlaşmanın içerdiği şartlar çerçevesinde tesis edeceklerse, bunu anlaşmanın hedef ve prensiplerine uygun olacak bir şekilde yapmalıdırlar.

3. Bu anlaşmanın içindeki hiçbir şey tarafların diğer haklarını, kısıtlamaları, yükümlülük ve mesuliyetlerini etkilemez.

MADDE 40 - Deklarasyonlar

Herhangi bir Ülke anlaşmanın imza aşamasına veya onay ve kabulünü bildiren işlem sırasında, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine hitaben sunduğu bildiride, Madde 2, Madde 3, Madde 6 paragraf 1 (b), Madde 7, Madde 9, paragraf 3 ve Madde 27, paragraf 9 (e) de sağlanan ilave unsurları talep etme imkânını sağlayabilir.

MADDE 41 - Federal Hüküm

1. Federal bir Ülke, anlaşmanın esas prensiplerine uygun olarak, Bolum II altındaki yükümlülüklerini, Merkezi Hükümet ve onu oluşturan Eyaletler arasındaki ilişkiyi veya Bölüm III altında temin edilen diğer benzer bölgesel yerleşimleri temin eden haklarının saklı olduğunu addedebilir.

2. Paragraf 1 altında bir çekince koyulduğunda, Federal Ülke Böyle bir çekincenin anlamlarını hariç tutan veya Bolum II de belirtilen boyutlardaki yükümlülüklerini kapsamlı bir şekilde azaltmayı uygulayabilir.

3. Bu anlaşmanın hükümleriyle ilgili olarak, Federasyonun anayasal sistemiyle hukuki tedbirler almaya zorlanmayan Bileşik Eyaletler veya benzer bölgesel yerleşimler cezai hükümleri altında kalan uygulamalarda, federal hükümet, bu ülkenin ehil otoritelerini onları yürürlüğe koymak için uygun işlemin hayata geçirilmesi için, bahsi geçen hükümlerden haberdar edeceklerdir.

MADDE 42 - Çekinceler

Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yazılan bir başvuruda, herhangi bir ülke, imza aşamasında veya onay veya kabulünü bildiren işlem sırasında Madde 4 Paragraf 2, Madde 6 Paragraf 3, Madde 9 Paragraf 4, Madde 10 Paragraf 3, Madde 11 Paragraf 3, Madde 14 Paragraf 3, Madde 22 Paragraf 2, Madde 29 Paragraf 4 ve Madde 41 Paragraf 1 de gösterilen çekince haklarını kullanabilir.

MADDE 43 - Çekincelerin Statüsü Ve Geri Çekilmesi

1. Madde 42 uyarınca çekince koyan bir taraf Genel Sekreterliğe verdiği bir yazı ile bunu tümüyle veya kısmen geri çekebilir. Böyle bir geri çekme talebi Genel Sekreterlik tarafından yazının kendilerine ulaştığı tarih itibarıyla yürürlüğe girer. Şayet bildiri çekincenin geri çekilmesi için özel bir tarih belirtiliyorsa ve bu tarih bildirinin Genel Sekreterliğe ulaştığı tarihten daha sonra bir tarihe, bu dürumde bildirideki tarih dikkate alınır.

2. Şayet bir taraf Madde 42 atfen bir çekince yapmışsa böyle bir çekinceyi şartlar müsaade eder etmez tümüyle veya kısmen geri çekebilir.

3. Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği periyodik olarak taraflara, Madde 42 ye atfen yaptıkları çekinceleri geri çekip çekmeme ihtimallerini sorabilir.

MADDE 44 - İlave veya Düzeltmeler

1. Bu Anlaşmaya ilaveler herhangi bir taraf tarafından teklif edilebilir, ancak bu değişiklik Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından Avrupa Konseyi üye ülkeleri, bu anlaşmanın ayrıntılarına dâhil olan ama üye olmayın Ülkelerle olduğu gibi ayrıca Madde 37 hükümlerince davetli olan ve onay veren herhangi bir ülke ile görüşükten sonra yapılabilir.

2. Taraflarca teklif edilen herhangi bir ilave, Avrupa Suçlar Meseleleri Komitesi (CDOC) ile koordine edilecek ve bu değişiklik konusundan görüşlerini Bakanlar Komitesine sunacaklardır.

3. Bakanlar Komitesi, bu ilave teklifini ve Avrupa Suçlar Meseleleri Komitesinin (CDPC) görüşlerini anlaşmanın üye olmayan ülkelere danıştıktan sonra kabul edebilir.

4. Bu maddenin 3. Paragrafı gereğince Bakanlar Komitesince kabul edilme herhangi bir ilave metni taraflara onay için gönderilecektir.

5. Bu maddenin 3. paragrafı gereğince kabul edilen herhangi bir ilave bütün taraflar Genel Sekreterliğe onaylarını verdikten 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 45 - İhtilafların Giderilmesi

1. Avrupa Suçlar Meseleleri Komitesi (CDPC) bu Anlaşmanın yorumu ve uygulaması konusunda bilgilendirilecektir.

2. Taraflar arasındaki bu anlaşmanın yorumu ve uygulaması konusunda ihtilaf durumunda ya karşılıklı görüşerek veya durumu vereceği karar tarafları bağlayıcı olan Avrupa Suçlar Meseleleri Komitesine ve Uluslararası Adalet Mahkemesine hakemlik yapmaları için taşımak da dâhil, tercih edilecek herhangi bir barışsal yolla halledilir.

MADDE 46 - Tarafların Danışmaları

1. Taraflar uygun durumlarda periyodik olarak aşağıdakileri kolaylaştırmak konusunda görüşmelerde bulunacaklardır:

a) Problemlerin tespiti ve aynı zamanda bu Anlaşma altında yapılan herhangi bir deklarasyon veya çekincenin etkileri de dahil olmak üzere anlaşmanın uygulanmasını yeterli olup olmadığı,

b) Önemli hukuki politik veya teknolojik gelişmelerle ilgili siber suç ve elektronik form delilleri üzerinde bilgi alışverişinde bulunmak,

c) Anlaşma üzerinde muhtemel ilave veya değişiklik düşünceleri

2. Birinci paragrafta belirtilen konsültasyonların neticeleriyle ilgili Avrupa Suçlar Meseleleri Komitesi periyodik olarak bilgilendirilecektir.

3. Avrupa Suçlar Meseleleri Komitesi uygun olduğunda, birinci paragrafta atıfta bulunan konsültasyonları kolaylaştıracak ve taraflara Anlaşmaya ilave veya değişiklik yapmak için yardımcı olarak gereken işlemi yapacaktır. Şimdiki anlaşmanın yürürlüğe girmesinden en son üç yıl sonra, Avrupa Suçlar Meseleleri Komitesi Tarafların yardımıyla anlaşmanın bütün hükümlerini gözden geçirecek ve gerekirse uygun ilaveleri tavsiye edecektir.

4. Avrupa Konseyince deruhte edilmediği durumlarda, birinci paragrafın hükümlerini icra ederken ortaya çıkacak masraflar, kendilerince tespit edilecek bir şekilde karşılanacaktır.

5. Bu maddeyle uygun olarak faaliyetlerini icra ederken taraflara Avrupa Konsey Sekreterliği yardımcı olacaktır.

MADDE 47 - Kınama

1. Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği aracılığıyla yollanan bir bildiriyle taraflardan herhangi biri herhangi bir zamanda kınanabilir.

2. Böyle bir Kınama, Kınama bildirisinin Genel Sekreterliğin yolladığı tarihten üç ay sonraki gün yürürlüğe girer.

MADDE 48 - İhbar

Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği Avrupa Konseyi üye ülkelerini, bu anlaşmanın detaylarına dâhil üye olmayan ülkeleri olduğu gibi bu Anlaşmaya onay veren davetli herhangi bir ülkeyi aşağıdakiler hakkında haberdar eder.

a) Herhangi bir imza

b) Herhangi bir onay, kabul veya katılım için verilen belge

c) Madde 36 ve 37 ile ilgili olsak bu Anlaşmaya yapılan herhangi bir katılımın yürürlüğe giriş tarihi

d) Madde 42 ile ilgili olarak Madde 40altında yapılan herhangi bir deklarasyon

e) Bu Anlaşmayla ilgili herhangi diğer bir işlem, bildiri ve görüşme

Tam yetki ile donanmış olup aşağıdaki imzası bulunan tanıklığında işbu Konvansiyon imzalanmıştır.

Budapeşte de 2001 Kasımının 23 üncü günü, her iki versiyonuda orijinal olmak üzere İngilizce ve Fransızca olarak yapılmış ve orijinal nüshası Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacaktır. Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği onaylanan kopyaları Avrupa Konseyi üye Ülkelerinin, üye olmayıp bu anlaşmanın detaylarına dâhil olan Ülkelerin ve davetli olup katılan Ülkelerin her birine yollayacaktır.

2. TÜRK CEZA KANUNU

Kanun Numarası : 5237

Kabul Tarihi : 26/9/2004

R.Gazete Tarihi : 12/10/2004

R.Gazete Sayısı : 25611

Haberleşmenin gizliliğini ihlâl

Madde 132 - (1) Kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlâl eden kimse, **(Değişik ibare:02.07.2012 - 6352 S.K./79.mad)** bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu gizlilik ihlâli haberleşme içeriklerinin kaydı suretiyle gerçekleşirse, **(Değişik ibare:02.07.2012 - 6352 S.K./79.mad)** verilecek ceza bir kat artırılır.

(2) Kişiler arasındaki haberleşme içeriklerini hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse, **(Değişik ibare:02.07.2012 - 6352 S.K./79.mad)** iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Kendisiyle yapılan haberleşmelerin içeriğini diğer tarafın rızası olmaksızın **(Ek ibare:02.07.2012 - 6352 S.K./79.mad)** hukuka aykırı olarak alenen ifşa eden kişi, **(Değişik ibare:02.07.2012 - 6352 S.K./79.mad)** bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. **(Ek cümle:02.07.2012 - 6352 S.K./79.mad)** İfşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur.

(4) **(Mülga fıkra:02.07.2012 - 6352 S.K./79.mad)**

Kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması

Madde 133 - (1) Kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaları, taraflardan herhangi birinin rızası olmaksızın bir aletle dinleyen veya bunları bir ses alma cihazı ile kaydeden kişi, **(Değişik ibare:02.07.2012 - 6352 S.K./80.mad)** iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Katıldığı aleni olmayan bir söyleşiye, diğer konuşanların rızası olmadan ses alma cihazı ile kayda alan kişi, **(Değişik ibare:02.07.2012 - 6352 S.K./80.mad)** altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) **(Değişik fıkra:02.07.2012 - 6352 S.K./80.mad)** Kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaların kaydedilmesi suretiyle elde edilen verileri hukuka aykırı olarak ifşa eden kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve dörtbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. İfşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur.

Özel hayatın gizliliğini ihlâl

Madde 134 - (1) Kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlâl eden kimse, **(Değişik ibare:02.07.2012 - 6352 S.K./81.mad)** bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Gizliliğin görüntü veya seslerin kayda alınması suretiyle ihlâl edilmesi hâlinde, **(Değişik ibare:02.07.2012 - 6352 S.K./81.mad)** verilecek ceza bir kat artırılır.

(2) **(Değişik fıkra:02.07.2012 - 6352 S.K./81.mad)** Kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü veya sesleri hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İfşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlanması halinde de aynı cezaya hükmolunur.

Kişisel verilerin kaydedilmesi

Madde 135 - (1) Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Kişilerin siyâsî, felsefî veya dinî görüşlerine, ırkî kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlâkî eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme

Madde 136 - (1) Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Nitelikli hâller

Madde 137 - (1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların;

- a) Kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetki kötüye kullanılmak suretiyle,
 - b) Belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle,
- İşlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Verileri yok etmeme

Madde 138 - (1) Kanunların belirlediği sürelerin geçmiş olmasına karşın verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olanlara görevlerini yerine getirmediklerinde altı aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir.

Şikâyet

Madde 139 - (1) Kişisel verilerin kaydedilmesi, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme ve verileri yok etmeme hariç, bu bölümde yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır.

Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanması

Madde 140 - (1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların işlenmesi dolayısıyla tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Nitelikli hırsızlık

Madde 142 - (1) Hırsızlık suçunun;

- a) Kime ait olursa olsun kamu kurum ve kuruluşlarında veya ibadete ayrılmış yerlerde bulunan ya da kamu yararına veya hizmetine tahsis edilen eşya hakkında,
 - b) Herkesin girebileceği bir yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış olan eşya hakkında,
 - c) Halkın yararlanmasına sunulmuş ulaşım aracı içinde veya bunların belli varış veya kalkış yerlerinde bulunan eşya hakkında,
 - d) Bir afet veya genel bir felaketin meydana getirebileceği zararları önlemek veya hafifletmek maksadıyla hazırlanan eşya hakkında,
 - e) Adet veya tahsis veya kullanımları gereği açıkta bırakılmış eşya hakkında,
 - f) **(Mülga: 2/7/2012-6352/82 md.)**
- İşlenmesi hâlinde, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) Suçun;

- a) Kişinin malını koruyamayacak durumda olmasından veya ölmesinden yararlanarak,
- b) Elde veya üstte taşınan eşyayı çekip almak suretiyle ya da özel beceriyle,
- c) Doğal bir afetin veya sosyal olayların meydana getirdiği korku veya kargaşadan yararlanarak,
- d) Haksız yere elde bulundurulmuş veya taklit anahtarla ya da diğer bir aletle kilit açmak suretiyle,

- e) Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle,
- f) Tanınmamak için tedbir olarak veya yetkisi olmadığı halde resmi sıfat takınarak,
- g) Barınak yerlerinde, sürüde veya açık yerlerde bulunan büyük veya küçük baş hayvan hakkında,

İşlenmesi hâlinde, üç yıldan yedi yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Suçun, bu fıkranın (b) bendinde belirtilen surette, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda olan kimseye karşı işlenmesi halinde, verilecek ceza üçte biri oranına kadar artırılır.

(3) Suçun, sıvı veya gaz hâlindeki enerji hakkında ve bunların nakline, işlenmesine veya depolanmasına ait tesislerde işlenmesi halinde, beş yıldan oniki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Bu fiilin bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ceza yarı oranında artırılır ve onbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.⁴¹

(4) **(Ek: 6/12/2006 – 5560/6 md.)** Hırsızlık suçunun işlenmesi amacıyla konut dokunulmazlığının ihlâli veya mala zarar verme suçunun işlenmesi halinde, bu suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturma yapılabilmesi için şikâyet aranmaz.

Nitelikli dolandırıcılık

Madde 158 - (1) Dolandırıcılık suçunun;

- a) Dinî inanç ve duyguların istismar edilmesi suretiyle,
 - b) Kişinin içinde bulunduğu tehlikeli durum veya zor şartlardan yararlanmak suretiyle,
 - c) Kişinin algılama yeteneğinin zayıflığından yararlanmak suretiyle,
 - d) Kamu kurum ve kuruluşlarının, kamu meslek kuruluşlarının, siyasi parti, vakıf veya dernek tüzel kişiliklerinin araç olarak kullanılması suretiyle,
 - e) Kamu kurum ve kuruluşlarının zararına olarak,
 - f) Bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının araç olarak kullanılması suretiyle,
 - g) Basın ve yayın araçlarının sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle,
 - h) Tacir veya şirket yöneticisi olan ya da şirket adına hareket eden kişilerin ticari faaliyetleri sırasında; kooperatif yöneticilerinin kooperatifin faaliyeti kapsamında,
 - i) Serbest meslek sahibi kişiler tarafından, mesleklerinden dolayı kendilerine duyulan güvenin kötüye kullanılması suretiyle,
 - j) Banka veya diğer kredi kurumlarınca tahsis edilmemesi gereken bir kredinin açılmasını sağlamak maksadıyla,
 - k) Sigorta bedelini almak maksadıyla,
- İşlenmesi halinde, iki yıldan yedi yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur. **(Ek cümle: 29/6/2005 – 5377/19 md.; Değişik: 3/4/2013- 6456/40 md.)** Ancak, (e), (f), (j) ve (k) bentlerinde sayılan hâllerde hapis cezasının alt sınırı üç yıldan, adli para cezasının miktarı suçtan elde edilen menfaatin iki katından az olamaz.

Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanması

Madde 169 - (1) Hırsızlık, güveni kötüye kullanma ve dolandırıcılık suçlarının işlenmesi suretiyle yararına haksız menfaat sağlanan tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

⁴¹) 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanunun 82 nci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "ikinci fıkraya göre cezaya" ibaresi "beş yıldan oniki yıla kadar hapis cezasına", "onbeş yıla kadar hapis" ibaresi ise "ceza yarı oranında artırılır" şeklinde değiştirilmiştir.

ONUNCU BÖLÜM

Bilişim Alanında Suçlar

Bilişim sistemine girme

Madde 243 - (1) Bir bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına, hukuka aykırı olarak giren ve orada kalmaya devam eden kimseye bir yıla kadar hapis veya adli para cezası verilir.

(2) Yukarıdaki fıkra tanımlanan fiillerin bedeli karşılığı yararlanılabilen sistemler hakkında işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranına kadar indirilir.

(3) Bu fiil nedeniyle sistemin içerdiği veriler yok olur veya değişirse, altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme

Madde 244 - (1) Bir bilişim sisteminin işleyişini engelleyen veya bozan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Bir bilişim sistemindeki verileri bozan, yok eden, değiştiren veya erişilmez kılan, sisteme veri yerleştiren, var olan verileri başka bir yere gönderen kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Bu fiillerin bir banka veya kredi kurumuna ya da bir kamu kurum veya kuruluşuna ait bilişim sistemi üzerinde işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesi suretiyle kişinin kendisinin veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamanın başka bir suç oluşturmaması hâlinde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması

Madde 245 - (Değişik madde: 29/06/2005-5377 S.K./27.mad)

(1) Başkasına ait bir banka veya kredi kartını, her ne suretle olursa olsun ele geçiren veya elinde bulunduran kimse, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın bunu kullanarak veya kullandırarak kendisine veya başkasına yarar sağlarsa, üç yıldan altı yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden kişi üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadiği takdirde, dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Birinci fıkra yer alan suçun;

a) Haklarında ayrılık kararı verilmemiş eşlerden birinin,

b) Üstsoy veya altsoyunun veya bu derecede kayın hısımlarından birinin veya evlat edinen veya evlâtlığın,

c) Aynı konutta beraber yaşayan kardeşlerden birinin,

Zararına olarak işlenmesi hâlinde, ilgili akraba hakkında cezaya hükmolunmaz.

(5) **(Ek fıkra: 06/12/2006-5560 S.K./10.mad)** Birinci fıkra kapsamına giren fiillerle ilgili olarak bu Kanunun malvarlığına karşı suçlara ilişkin etkin pişmanlık hükümleri uygulanır.

Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanması

Madde 246 - (1) Bu bölümde yer alan suçların işlenmesi suretiyle yararına haksız menfaat sağlanan tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

Ses veya görüntülerin kayda alınması

Madde 286 - (1) Soruşturma ve kovuşturma işlemleri sırasındaki ses veya görüntüleri yetkisiz olarak kayda alan veya nakleden kişi, altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

3. CEZA MUHALEMESİ KANUNU

Kanun Numarası : 5271

Kabul Tarihi : 4/12/2004

R.Gazete Tarihi : 17/12/2004

R.Gazete Sayısı : 25673

Bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve elkoyma

Madde 134 - (1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmada, başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması halinde, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına, bu kayıtların çözülerek metin hâline getirilmesine hâkim tarafından karar verilir.

(2) Bilgisayar, bilgisayar programları ve bilgisayar kütüklerine şifrenin çözülememesinden dolayı girilememesi veya gizlenmiş bilgilere ulaşılamaması halinde çözümün yapılabilmesi ve gerekli kopyaların alınabilmesi için, bu araç ve gereçlere elkonulabilir. Şifrenin çözümünün yapılması ve gerekli kopyaların alınması halinde, elkonulan cihazlar gecikme olmaksızın iade edilir.

(3) Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine elkoyma işlemi sırasında, sistemdeki bütün verilerin yedeklemesi yapılır.

(4) İstemesi halinde, bu yedekten bir kopya çıkarılarak şüpheliye veya vekiline verilir ve bu husus tutanağa geçirilerek imza altına alınır.

(5) Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine elkoymaksızın da, sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyası alınabilir. Kopyası alınan veriler kâğıda yazdırılarak, bu husus tutanağa kaydedilir ve ilgililer tarafından imza altına alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi

İletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması

Madde 135 - (1) **(Değişik cümle: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad)** Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır.

(2) Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleştirildikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir.

(3) Birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespiti imkân veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok üç ay için verilebilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir. **(Ek cümle: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad)** Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli

görülmesi halinde, hâkim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir.

(4) Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için, (...) mobil telefonun yeri, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararına istinaden tespit edilebilir. Bu hususa ilişkin olarak verilen kararda, (...) mobil telefon numarası ve tespit işleminin süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok üç ay için yapılabilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir.⁴²

(5) Bu Madde hükümlerine göre alınan karar ve yapılan işlemler, tedbir süresince gizli tutulur.

(6) Bu Madde kapsamında dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin hükümler ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (Madde 79, 80),

2. Kasten öldürme (Madde 81, 82, 83),

3. İşkence (Madde 94, 95),

4. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, Madde 102),

5. Çocukların cinsel istismarı (Madde 103),

6. Uyuşturucu veya uyarıcı Madde imal ve ticareti (Madde 188),

7. Parada sahtecilik (Madde 197),

8. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, Madde 220),

9. **(Ek alt bend: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad)** Fuhuş (Madde 227, fıkra 3),

10. İhaleye fesat karıştırma (Madde 235),

11. Rüşvet (Madde 252),

12. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (Madde 282),

13. Silahlı örgüt (Madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (Madde 315),

14. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (Madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları.

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (Madde 12) suçları.

c) **(Ek bend: 25/05/2005-5353 S.K./17.mad)** Bankalar Kanununun 22 nci Maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,

d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü Maddelerinde tanımlanan suçlar.

(7) Bu Maddede belirlenen esas ve usuller dışında hiç kimse, bir başkasının telekomünikasyon yoluyla iletişimini dinleyemez ve kayda alamaz.

Müdafiin bürosu ve yerleşim yeri

Madde 136 - (1) Şüpheli veya sanığa yüklenen suç dolayısıyla müdafiin bürosu, konutu ve yerleşim yerindeki telekomünikasyon araçları hakkında, 135 inci Madde hükmü uygulanamaz.

⁴²) 25/5/2005 tarihli ve 5353 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle; ikinci fıkrasında geçen "Şüphelinin" ibaresi "Şüpheli veya sanığın" olarak değiştirilmiş, dördüncü fıkrasındaki "kullanmakta olduğu" ve "kullanılan" ibareleri madde metninden çıkarılmış, altıncı fıkrasında geçen "hükümleri" ibaresi "kapsamında dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin hükümler" olarak değiştirilmiş, altıncı fıkranın (a) bendine (8) numaralı alt bentten sonra gelmek üzere (9) numaralı alt bent eklenmiş ve diğer alt bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Kararların yerine getirilmesi, iletişim içeriklerinin yok edilmesi

Madde 137 - (1) 135 inci Maddeye göre verilecek karar gereğince Cumhuriyet savcısı veya görevlendireceği adli kolluk görevlisi, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşların yetkililerinden iletişimin tespiti, dinlenmesi veya kayda alınması işlemlerinin yapılmasını ve bu amaçla cihazların yerleştirilmesini yazılı olarak istediğinde, bu istem derhâl yerine getirilir; yerine getirilmemesi hâlinde zor kullanılabilir. İşlemin başladığı ve bitirildiği tarih ve saat ile işlemi yapanın kimliği bir tutanakla saptanır.

(2) 135 inci Maddeye göre verilen karar gereğince tutulan kayıtlar, Cumhuriyet Savcılığınca görevlendirilen kişiler tarafından çözülerek metin hâline getirilir. Yabancı dildeki kayıtlar, tercüman aracılığı ile Türkçe'ye çevrilir.

(3) 135 inci Maddeye göre verilen kararın uygulanması sırasında şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi ya da aynı Maddenin birinci fıkrasına göre hâkim onayının alınamaması halinde, bunun uygulanmasına Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl son verilir. Bu durumda, yapılan tespit veya dinlemeye ilişkin kayıtlar Cumhuriyet savcısının denetimi altında en geç on gün içinde yok edilerek, durum bir tutanakla tespit edilir.

(4) Tespit ve dinlemeye ilişkin kayıtların yok edilmesi halinde soruşturma evresinin bitiminden itibaren, en geç onbeş gün içinde, Cumhuriyet Başsavcılığı, tedbirin nedeni, kapsamı, süresi ve sonucu hakkında ilgilisine yazılı olarak bilgi verir.

Teknik araçlarla izleme

Madde 140 - (1) Aşağıdaki suçların işlendiği hususunda kuvvetli şüphe sebepleri bulunması ve başka suretle delil elde edilememesi hâlinde, şüpheli veya sanığın kamuya açık yerlerdeki faaliyetleri ve işyeri teknik araçlarla izlenebilir, ses veya görüntü kaydı alınabilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (Madde 79, 80),

2. Kasten öldürme (Madde 81, 82, 83),

3. Uyuşturucu veya uyarıcı Madde imal ve ticareti (Madde 188),

4. Parada sahtecilik (Madde 197),

5. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, Madde

220),

6. **(Ek alt bend: 25/05/2005-5353 S.K./19.mad)** Fuhuş (Madde 227, fıkra 3)

7. İhaleye fesat karıştırma (Madde 235),

8. Rüşvet (Madde 252),

9. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (Madde 282),

10. Silahlı örgüt (Madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (Madde 315),

11. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (Madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),

Suçları.

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (Madde 12) suçları.

c) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

d) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü Maddelerinde tanımlanan suçlar.

(2) Teknik araçlarla izlemeye hâkim, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilir. Cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararlar yirmidört saat içinde hâkim onayına sunulur.

(3) Teknik araçlarla izleme kararı en çok dört haftalık süre için verilebilir. Bu süre gerektiğinde bir defaya mahsus olmak üzere uzatılabilir. **(Ek cümle: 25/05/2005-5353 S.K./19.mad)** Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hâkim bir haftadan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir.

(4) Elde edilen deliller, yukarıda sayılan suçlarla ilgili soruşturma ve kovuşturma dışında kullanılamaz; ceza kovuşturması bakımından gerekli olmadığı takdirde Cumhuriyet savcısının gözetiminde derhâl yok edilir.

(5) Bu Madde hükümleri, kişinin konutunda uygulanamaz.

**3.1. TELEKOMÜNİKASYON YOLUYLA YAPILAN İLETİŞİMİN TESPİTİ,
DİNLENMESİ, SİNYAL BİLGİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE KAYDA
ALINMASINA DAİR USUL VE ESASLAR İLE TELEKOMÜNİKASYON İLETİŞİM
BAŞKANLIĞININ KURULUŞ, GÖREV VE YETKİLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK**

R.Gazete Tarihi : 10/11/2005

R.Gazete Sayısı : 25989

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Hukukî Dayanak, Tanımlar ve İlkeler

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmelik;

a) **(Değişik bend : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\1.mad)** 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun ek 7 nci maddesi, 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun ek 5 inci maddesi, 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilatı Kanununun 6 ncı maddesi ile 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 135 ilâ 138 inci maddeleri ile belirlenen çerçevede telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin tespiti, dinlenmesi, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,

b) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının kuruluş, görev ve yetkilerinin düzenlenmesi,

amacıyla hazırlanmıştır.

Hukukî dayanak

Madde 2- (Değişik madde : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\2.mad ; Değişik madde:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./1.mad) Bu Yönetmelik, 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi, 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Kanunun 135 ilâ 138 inci maddeleri ile 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 - (Değişik madde:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./2.mad) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aidiyet numarası: Adlî kolluk personeline, kimliğinin belirlenmesini sağlamak amacıyla sicil numaralarından farklı olarak kurumlarınca verilen numarayı,

b) Arama: Haberleşmeye imkân tanıyan kamuya açık bir telekomünikasyon hizmeti yoluyla kurulan bağlantıyı,

c) Başkan: Telekomünikasyon İletişim Başkanı,

d) Başkanlık: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını,

e) Erişim sağlayıcı: Kullanıcılarına internet ortamına erişim olanağı sağlayan her türlü gerçek veya tüzel kişileri,

f) Gecikmesinde sakınca bulunan hâl: Derhal işlem yapılmadığı takdirde suçun iz, eser, emare ve delillerinin kaybolması veya şüphelinin kaçması veya kimliğinin saptanamaması olasılığının ortaya çıkması hâlini,

- g) İçerik sağlayıcı: İnternet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,
- h) İletişimin dinlenmesi ve kayda alınması: Telekomünikasyon yoluyla gerçekleştirilmekte olan konuşmalar ile diğer her türlü iletişimin uygun teknik araçlarla dinlenmesi ve kayda alınmasına yönelik işlemleri,
- i) İletişimin tespiti: İletişimin içeriğine müdahale etmeden iletişim araçlarının diğer iletişim araçlarıyla kurduğu iletişime ilişkin arama, aranma, yer bilgisi ve kimlik bilgilerinin tespit edilmesine yönelik işlemleri,
- j) İlgili kurum: İlgisine göre Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığını, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığını, Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Başkanlığını veya 5271 sayılı Kanun kapsamında yetkilendirilmiş birimleri,
- k) İnternet ortamı: Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan internet üzerinde oluşturulan ortamı,
- l) İnternet ortamında yapılan yayın: İnternet ortamında yer alan ve içeriğine belirsiz sayıda kişilerin ulaşabileceği verileri,
- m) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,
- n) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
- o) Kurum Başkanı: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı,
- p) Sinyal bilgisi: Bir şebekede haberleşmenin iletimi veya faturalama amacıyla işlenen her türlü veriyi,
- r) Telekomünikasyon: Her türlü işaret, sembol, ses ve görüntünün ve elektrik sinyallerine dönüştürülebilen her türlü verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesi, gönderilmesi ve alınmasını,
- s) Toplu kullanım sağlayıcı: Kişilere belli bir yerde ve belli bir süre internet ortamı kullanım olanağı sağlayanı,
- t) Yer sağlayıcı: Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri, ifade eder.

İlkeler

Madde 4- Haberleşmenin gizliliği esastır.

Bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usuller dışında hiç kimse, bir başkasının telekomünikasyon yoluyla iletişimini tespit edemez, dinleyemez, sinyal bilgilerini değerlendiremez ve kayda alamaz.

Bu Yönetmelik hükümlerine göre yürütülen faaliyetler çerçevesinde elde edilen kayıtlar ve bilgiler, Yönetmelikte ve 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi, 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Kanunun 135 inci maddesinde belirtilen amaçlar ve usul dışında kullanılamaz.

Elde edilen bilgi, belge ve kayıtların saklanması ve korunmasında gizlilik esastır.

İKİNCİ BÖLÜM

Suçun Önlenmesine Yönelik veya İstihbarî Amaçlı Tedbirlere Dair Usul ve Esaslar

2559 sayılı Kanun gereğince yapılacak işlemler

Madde 5- (Değişik fıkra : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\3.mad) 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen görevlerin yerine getirilmesine yönelik olarak, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun, casusluk suçları hariç, 250 nci

maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı suçların işlenmesinin önlenmesi amacıyla verilen hâkim kararları ile gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Emniyet Genel Müdürü veya İstihbarat Dairesi Başkanı tarafından verilen yazılı emirler, gereğinin icrası için (Değişik ibare:09.09.2011 - 28049 S.R.G. Yön./1.mad) ilgili daire başkanlığına havale edilir.

Bu Yönetmeliğe aykırılığı tespit edilen talepler, noksanlıkların giderilmesi için Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığına iade edilir.

2803 sayılı Kanun gereğince yapılacak işlemler

Madde 6- (Değişik fıkra : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\4.mad) 2803 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (a) bendine ilişkin görevleri yerine getirirken önleyici ve koruyucu tedbirleri almak üzere, sadece kendi sorumluluk alanında, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun, casusluk suçları hariç, 250 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı suçların işlenmesinin önlenmesi amacıyla verilen hâkim kararları ile gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Jandarma Genel Komutanı veya İstihbarat Başkanı tarafından verilen yazılı emirler, gereğinin icrası için **(Değişik ibare:09.09.2011 - 28049 S.R.G. Yön./1.mad)** ilgili daire başkanlığına havale edilir.

Bu Yönetmeliğe aykırılığı tespit edilen talepler, noksanlıkların giderilmesi için Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Başkanlığına iade edilir.

2937 sayılı Kanun gereğince yapılacak işlemler

Madde 7- (Değişik fıkra : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\5.mad) 2937 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan görevlerin yerine getirilmesi amacıyla Anayasanın 2 nci maddesinde belirtilen temel niteliklere ve demokratik hukuk devletine yönelik ciddi bir tehlikenin varlığı halinde Devlet güvenliğinin sağlanması, casusluk faaliyetlerinin ortaya çıkarılması, Devlet sırrının ifşasının tespiti ve terörist faaliyetlerin önlenmesine ilişkin olarak verilen hâkim kararları ile gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı veya yardımcısı tarafından verilen yazılı emirler, gereğinin icrası için **(Değişik ibare:09.09.2011 - 28049 S.R.G. Yön./1.mad)** ilgili daire başkanlığına havale edilir.

Bu Yönetmeliğe aykırılığı tespit edilen talepler, noksanlıkların giderilmesi için Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığına iade edilir.

Yazılı emir

Madde 8- Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde; Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı veya yardımcısı, Emniyet Genel Müdürü veya İstihbarat Dairesi Başkanı ve Jandarma Genel Komutanı veya İstihbarat Başkanı tarafından telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin tespiti, dinlenmesi, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınması için verilen yazılı emir, yirmidört saat içinde 26 ncı maddenin birinci fıkrasında belirtilen yetkili ve görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir.

Karar ve yazılı emirlerde belirtilmesi gerekli hususlar

Madde 9- İletişimin tespiti, dinlenmesi, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına dair hakim kararında ve yetkili merciler tarafından verilen yazılı emirlerde;

a) Hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, kullandığı telefon numaraları veya iletişim bağlantısını tespiti imkân veren kodundan belirlenebilenler,

b) Tedbirin türü, kapsamı ve süresi,

c) Tedbire başvurulmasını gerektiren nedenler,

d) **(Ek bend : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\6.mad)** Yazılı emrin verildiği tarih ve saat, belirtilir.

(Ek cümle : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\6.mad) 6 ncı madde kapsamında 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi uyarınca iletilen talepler ile verilen kararlar ve yazılı emirlerde sorumluluk alanına ilişkin bilgi ve/veya belgelere de yer verilir.

Kararlar en fazla üç ay için verilebilir. Bu süre aynı usulle üçer ayı geçmeyecek şekilde en fazla üç defa uzatılabilir. Ancak, terör örgütlerinin faaliyeti çerçevesinde devam eden tehlikelere ilişkin olarak gerekli görülmesi halinde, hâkim tarafından üç aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verilebilir.

Karar veya yazılı emrin uygulanması

Madde 10- (Değişik fıkra : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\7.mad ; Değişik fıkra:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./3.mad) Hâkim kararları ve yazılı emirler işletmecilere gönderilmez. Kararlar ve yazılı emirler ile bunların içeriği Başkanlığın belirleyeceği şekilde elektronik ortamda ilgili kurumlar tarafından Başkanlığa gönderilir. Kararlar ile yapılan inceleme sonucunda bu Yönetmeliğe uygun olduğu tespit edilen yazılı emirler, ilgili kurum görevlilerince Başkanlığın koordine ve nezaretinde yerine getirilir.

İşlemin başlatıldığı ve bitirildiği tarih ve saat ile işlemi yapanın kimliği bir tutanakla saptanır.

Bu Yönetmeliğe aykırı biçimde verilen yazılı emirler yerine getirilmez.

Kayıtların yok edilmesi

Madde 11- Hakim kararları ile yazılı emirler hakkındaki gelişmeler ilgili kurum tarafından derhal Başkanlığa bildirilir.

Uygulanan tedbirin sona ermesi, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde verilen yazılı emir hakkında hâkim tarafından aksine karar verilmesi ya da yazılı emir hakkında yirmidört saat içinde hâkim onayının alınamaması hallerinde, kararın veya yazılı emrin uygulanmasına Başkanlık tarafından derhâl son verilir.

(Değişik fıkra : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\8.mad) Dinlemenin içeriğine ilişkin kayıtlar ilgili kurumların en üst amirinin ve bu kayıtların Başkanlıkta da tutulması halinde Başkanın denetimi altında en geç on gün içinde yok edilir. Durum bir tutanakla tespit olunur ve bu tutanak denetimlerde ibraz edilmek üzere muhafaza edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince İletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınması

İletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi

Madde 12- Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir. Cumhuriyet savcısı, kararını derhâl hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır.

Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleşikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir.

Birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespiti veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir.

Tedbir veren en çok üç ay için verilebilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, hâkim bir aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir.

Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için, mobil telefonun yeri, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararına istinaden tespit edilebilir. Bu hususa ilişkin olarak verilen kararda, mobil telefon numarası ve tespit işleminin süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok üç ay için yapılabilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir.

Bu madde hükümlerine göre alınan karar ve yapılan işlemler, tedbir süresince gizli tutulur.

Sınırları

Madde 13- 12 nci madde kapsamında iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi, ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80),

2. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),

3. İşkence (madde 94, 95),

4. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102),

5. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),

6. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),

7. Parada sahtecilik (madde 197),

8. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, madde 220),

9. **(Mülga bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./4.mad)**

10. İhaleye fesat karıştırma (madde 235),

11. Rüşvet (madde 252),

12. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (madde 282),

13. Silahlı örgüt (madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (madde 315),

14. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları,

(Ek paragraf : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\9.mad) Ancak, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 220 nci maddesinin iki, yedi ve sekizinci fıkralarında yer alan suçların bir terör örgütünün faaliyeti kapsamında işlenmesi halinde bu suçlar için de iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi tedbirlerine başvurulabilir.

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları,

c) Bankacılık Kanununun 160 ıncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,

d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar,

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

Kararların yerine getirilmesi

Madde 14- (Değişik fıkra : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\10.mad ; Değişik fıkra:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./5.mad) 12 nci maddeye göre verilecek

iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ile salt mobil telefonun yerinin tespitine ilişkin kararlar ve kararların içeriği, Cumhuriyet savcısınca işlemleri yerine getirmek üzere görevlendirilen kolluk görevlilerinin aidiyet numarası ile birlikte, Başkanlığın belirleyeceği şekilde elektronik ortamda ilgili kurumlar tarafından Başkanlığa gönderilir. İletişimin tespiti kararları ise fiziki ortamda veya Başkanlığın belirleyeceği şekilde elektronik ortamda gönderilebilir. Kararlar işletmecilere gönderilmez. Söz konusu kararlar ilgili kurum görevlileri ve Başkanlık tarafından yerine getirilir.

İşlemin başladığı ve bitirildiği tarih ve saat ile işlemi yapanın kimliği bir tutanakla saptanır.

Kayıtların yok edilmesi

Madde 15- (Değişik fıkra : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\11.mad)

Kararın uygulanması sırasında şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi ya da gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararlar hakkında hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde, tedbirin kaldırıldığı Cumhuriyet savcısı tarafından veya Cumhuriyet savcısının talimatı ile kolluk vasıtasıyla derhal Başkanlığa bildirilir.

Cumhuriyet savcısı tarafından verilen karar, süresi içerisinde hakim tarafından onaylanarak Başkanlığa gönderilmemiş ise kararın uygulanmasına Başkanlık tarafından derhal son verilir.

(Değişik fıkra : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\11.mad) Birinci ve ikinci fıkralardaki durumlar ile 12 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen hallerde yapılan tespit veya dinlemeye ilişkin kayıtlar, 26 ncı maddede belirtilen yetkili ve görevli mahkeme nezdindeki Cumhuriyet savcısının denetimi altında en geç on gün içinde yok edilerek durum bir tutanakla tespit edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başkanlığın Görev ve Yetkileri, Daire Başkanlıkları, İlgili Kurum Temsilcileri

Madde 16- (Değişik fıkra:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./6.mad)

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bünyesinde doğrudan Kurum Başkanına bağlı olarak faaliyet gösterir.

(Değişik fıkra : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\13.mad ; Değişik fıkra:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./6.mad ; Değişik fıkra:09.09.2011 - 28049 S.R.G. Yön./2.mad) Başkanlık, Telekomünikasyon İletişim Başkanı ile Hukuk, Teknik İşletme, Bilgi Sistemleri, İdarî ve İnternet daire başkanlıklarından oluşur.

(Değişik fıkra:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./6.mad) Başkanlığa kanunlarla ve ilgili diğer mevzuatla verilen görevlerin gerektirdiği aslî ve sürekli görev ve hizmetler, iletişim başuzmanı, iletişim uzmanı, teknik uzman ve idarî uzman ile iletişim, teknik ve idarî uzman yardımcılarının oluşan meslek personeli ve diğer personel eliyle yürütülür.

Başkanlıkta, Millî İstihbarat Teşkilatı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının ilgili birimlerinden birer temsilci bulundurulur. Bu temsilciler Başkanlıktaki görevleri esnasında Başkanın talimatlarına ve Başkanlık tarafından belirlenen kurum içi düzenlemelere riayet eder.

Başkanlığın görevleri

Madde 17- Başkanlığın görevleri şunlardır:

a) 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi ve 2937 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi uyarınca, telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin tespiti, dinlenmesi, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına yönelik iş ve işlemleri tek bir merkezden yürütmek,

b) 5271 sayılı Kanunun 135 inci maddesi kapsamında yapılacak iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine yönelik iş ve işlemleri tek bir merkezden yürütmek,

c) (a) ve (b) bentleri kapsamındaki taleplerin bu Yönetmeliğe ve diğer ilgili mevzuata uygun olup olmadığını incelemek ve gerektiğinde yetkili mercilere başvuruda bulunmak,

d) (a) ve (b) bentleri uyarınca gerçekleştirilen işlemler sonucunda elde edilen verileri ve bilgileri ilgisine göre Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığına, Emniyet Genel

Müdürlüğüne ve Jandarma Genel Komutanlığına, talep etmeleri halinde mahkemeye ve Cumhuriyet başsavcılıklarına iletmek,

e) **(Değişik bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** Bu Yönetmelik çerçevesinde yapılacak tespit, dinleme, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınması faaliyetleri ile 5651 sayılı Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görevlerin ifasını olanaklı kılacak her türlü teknik alt yapının, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu hizmeti veren kuruluşlar ve işletmeciler tarafından kurulmasını sağlamak, sağlamak, gerekli alt yapıyı kurmayan işletmecilerin cezalandırılması yönünde girişimde bulunmak,

f) **(Değişik bend : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\14.mad)** 12 nci maddenin ikinci fıkrası ile 15 inci maddenin üçüncü fıkrası saklı kalmak kaydıyla, Başkanlık faaliyetleriyle ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşları, kamu hizmeti veren kuruluşlar ile işletmecilerden gelen her türlü bilgi, belge ve kayıtların bilgi güvenliği kriterlerine uygun olarak arşivlenmesini sağlamak,

g) **(Değişik bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** Görev alanına giren konularla ilgili ulusal ve uluslararası alanda meydana gelen gelişmeleri takip etmek, bu kapsamda uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak ve gelişmelerin Başkanlık hizmetlerine yansıtılması için gerekli önlemleri almak,

h) Başkanlık faaliyetleri için yurt içinden ve yurt dışından teminine ihtiyaç duyulan her türlü malzeme, sistem, yazılım ve donanımı belirleyerek Kurum Başkanına bildirmek,

i) Başkanlık faaliyetleriyle ilgili olarak talep ettiğinde derhal Başbakana bilgi vermek,

j) **(Ek bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun kapsamında Ulaştırma Bakanlığı, kolluk kuvvetleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile içerik, yer ve erişim sağlayıcılar ve ilgili sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon oluşturarak internet ortamında yapılan ve 5651 sayılı Kanun kapsamına giren suçları oluşturan içeriğe sahip faaliyet ve yayınları önlemeye yönelik çalışmalar yapmak; bu amaçla, gerektiğinde, her türlü giderleri Kurumca karşılanacak çalışma kurulları oluşturmak,

k) **(Ek bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** İnternet ortamında yapılan yayınların içeriklerini izleyerek, 5651 sayılı Kanun kapsamına giren suçların işlendiğinin tespiti halinde, internet ortamında yapılan yayınlara erişimin engellenmesine yönelik olarak 5651 sayılı Kanunla öngörülen tedbirleri almak,

l) **(Ek bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** İnternet ortamında yapılan yayınların içeriklerinin izlenmesinin hangi seviye, zaman ve şekilde yapılacağını belirlemek,

m) **(Ek bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** Kurum tarafından işletmecilerin yetkilendirilmeleri ile mülkî idare amirlerince ticarî amaçlı toplu kullanım sağlayıcılara verilecek izin belgelerinde filtreleme ve bloke etmede kullanılacak sistemlere ve yapılacak düzenlemelere yönelik esas ve usûlleri belirlemek,

n) **(Ek bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** İnternet ortamındaki yayınların izlenmesi suretiyle, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan; intihara yönlendirme (madde 84), çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra), uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190), sağlık için tehlikeli madde temini (madde 194), müstehcenlik (madde 226), fuhuş (madde 227), kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228) suçları ile 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda yer alan suçların işlenmesini önlemek için izleme ve bilgi ihbar merkezi dâhil, gerekli her türlü teknik altyapıyı kurmak veya kurdurmak, bu altyapıyı işletmek veya işletilmesini sağlamak,

o) **(Ek bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** İnternet ortamında herkese açık çeşitli servislerde yapılacak filtreleme, perdeleme ve izleme esaslarına göre donanım üretilmesi veya yazılım yapılmasına ilişkin asgarî kriterleri belirlemek,

p) **(Ek bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** (n) bendinde sayılan suçların, internet ortamında işlenmesini konu alan her türlü temsili görüntü, yazı veya sesleri içeren ürünlerin tanıtımı, ülkeye sokulması, bulundurulması, kiraya verilmesi veya satışının önlenmesini teminen yetkili ve görevli kolluk kuvvetleri ile soruşturma mercilerine, teknik imkânları dâhilinde gereken her türlü yardımda bulunmak ve koordinasyonu sağlamak,

r) **(Ek bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** İnternet Kurulu ile gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak; İnternet Kurulunca izleme, filtreleme ve engelleme yapılacak içeriği haiz yayınların tespiti ve benzeri konularda yapılacak öneriler ile ilgili gerekli her türlü tedbir veya kararları almak,

s) **(Ek bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad ; Değişik bend:09.09.2011 - 28049 S.R.G. Yön./3.mad)** İlgili mevzuat kapsamında hâkim, mahkeme veya Cumhuriyet savcısı tarafından verilen erişimin engellenmesi kararlarını uygulamak ve buna ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,

t) **(Ek bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** İçeriği (n) bendinde belirtilen suçları oluşturan yayınların içerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunması halinde veya içerik veya yer sağlayıcısı yurt içinde bulunsun bile, içeriği çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra) ve müstehcenlik (madde 226) suçlarını oluşturan yayınlara ilişkin olarak resen erişimin engellenmesi kararı vermek ve bu kararı, erişim sağlayıcısına bildirerek gereğinin derhal ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren yirmidört saat içinde yerine getirilmesini istemek,

u) **(Ek bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./7.mad)** (t) bendine göre verilen erişimin engellenmesi kararının konusunu oluşturan yayını yapanların kimliklerinin belirlenmesi hâlinde, Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunmak,

v) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Başkan

Madde 18- (Mülga fıkra:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./8.mad)

(Değişik fıkra:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./8.mad) Başkan, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu üyelerinin sahip olduğu özlük haklarına sahiptir.

Başkan, Başkanlığın genel yönetiminden ve emri altındakilerin faaliyetlerinden doğrudan Kurum Başkanına karşı sorumludur.

(Değişik fıkra : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\15.mad) Başkanın yokluğunda Başkanlığa vekâlet edecek daire başkanı, Başkanın önerisi üzerine Kurum Başkanı tarafından belirlenir.

Başkanın görevleri

Madde 19- Başkanın görevleri şunlardır:

a) Başkanlığı temsil etmek; Başkanlığın, Kurum ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu hizmeti veren kuruluşlar ve işletmeciler ile ilişkilerini düzenlemek ve yürütmek,

b) Başkanlığın etkin ve verimli çalışmasını sağlamak,

c) Başkanlıkta görevli bulunan ilgili kurum temsilcilerinin çalışmaları hakkında ilgili kuruma yılda en az bir defa yazılı olarak bilgi vermek, ilgili kurum temsilcilerinin, Başkanlığın etkin ve verimli çalışmasını aksatacak tutum ve davranışlarını tespit ettiğinde, ilgili kuruma bilgi vererek değiştirilmesini sağlamak,

d) (**Değişik bend : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\16.mad ; Değişik bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./9.mad**) Daire başkanlıkları ile ilgili kurum temsilcileri arasında çıkabilecek görev ve yetki sorunlarını çözmek,

e) Diğer kurumlarla koordinasyonu sağlamak,

f) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Hukuk Daire Başkanlığının görevleri

Madde 20- (Değişik cümle : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\17.mad)

Hukuk Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 17 nci maddenin (a) ve (b) bentleri kapsamındaki taleplerin Yönetmeliğe ve ilgili mevzuata uygun olup olmadığını kontrol etmek; Yönetmeliğe ve ilgili mevzuata aykırılığın veya noksanlıkların tespiti halinde durumu Başkana bildirmek,

b) Başkanın görevlendirdiği konularla ilgili olarak hukukî görüş bildirmek,

c) Başkanlığın görev alanına giren konularda mevzuatı derlemek, değerlendirmek, değişiklikleri takip ederek zamanında Başkanı ve ilgilileri bilgilendirmek,

d) Başkanlığın faaliyetleri ile ilgili yurt içi ve yurt dışı gelişmeleri takip etmek, bunların Başkanlık hizmetlerine yansıtılması için önerilerde bulunmak,

e) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Teknik İşletme Daire Başkanlığının görevleri

Madde 21 - (Değişik madde:09.09.2011 - 28049 S.R.G. Yön./4.mad)

Teknik İşletme Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) İlgili kanunlar çerçevesindeki taleplerin Yönetmeliğe uygun şekilde yerine getirilmesini sağlamak,

b) Başkanlığın faaliyetleri için gerekli alt yapıyı kurmak, kurdurmak, geliştirmek, işletmek, bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, bu alandaki teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Başkana görüş bildirmek,

c) İlgili kurumlarca sisteme kesintisiz, hızlı ve gerçek zamanlı erişim için talep edilecek miktar ve kapasitede, ihtiyaç duyulan noktalar arasında güvenli iletişim alt yapısını kurmak veya kurdurmak,

d) İlgili kurumlara ait kayıtları, Başkanlık ve ilgili kurumların sistem üzerinde gerçekleştirdikleri her türlü faaliyete ait bilgisayar kayıt ve bilgilerini kompartımantasyon ilkeleri çerçevesinde muhafaza etmek, oluşturulacak yetki seviyeleri doğrultusunda ilgili kurumlara göndermek veya erişimlerine açmak,

e) Kurulan ve işletilen sistemlerin güvenliğini sağlamak,

f) Başkanlık faaliyetleri için ihtiyaç duyulan her türlü malzeme, sistem ve donanımın yurt içi ve yurt dışından temin edilmesi konularında görüş bildirmek,

g) Başkanlık için kurulacak ayrı ve özel bir ağ üzerinden bilgi akışının düzenli ve güvenli bir şekilde yapılmasını ve ilgili kurumlarca Başkanlığa yapılacak bağlantıların güvenliğini sağlamak,

h) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Bilgi Sistemleri Daire Başkanlığının görevleri

Madde 21/A - (Ek madde:09.09.2011 - 28049 S.R.G. Yön./5.mad) Bilgi

Sistemleri Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) İlgili kanunlar çerçevesindeki taleplerin Yönetmeliğe uygun şekilde yerine getirilmesini sağlamak,

b) Başkanlığın faaliyetleri için gerekli sistemleri oluşturmak, yazılımları geliştirmek, işletmek, bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, bu alandaki teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Başkana görüş bildirmek,

c) Aynı iletişim hakkında birden fazla ilgili kurum tarafından hâkim veya Cumhuriyet savcısı kararı alınması ya da yazılı emir verilmesi halinde, taleplerin aynı anda karşılanarak söz konusu iletişim bilgilerinin ilgili kurumların her birine gerçek zamanlı olarak iletilmesini sağlamak,

d) Kaydedilen ses, faks, veri ve internet dâhil her türlü iletişim bilgilerinin ilgili kurumların taleplerine göre çözümlenmiş ya da ham olarak ortak formatta ulaştırılmasını ve sistemin yirmidört saat esasına göre çalışmasını sağlamak,

e) Yapılan kayıtları, iletişimin içeriği ve içeriğin dışında kalan iletişime ait bilgilerle birlikte tedbir devam ettiği sürece saklamak,

f) İlgili kurumlar tarafından alınan kayıtların çözümünde kriptolu haberleşmeye rastlanılması halinde, ilgili kurumun talebi üzerine kripto çözüm mekanizmasının sisteme dâhil edilmesini sağlamak,

g) Kaydedilen verilerin güvenliğini sağlamak,

h) Başkanlık faaliyetleri için ihtiyaç duyulan her türlü malzeme, sistem ve donanımın yurt içi ve yurt dışından temin edilmesi konularında görüş bildirmek,

i) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

İdarî Daire Başkanlığının Görevleri

Madde 22- (Değişik cümle : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\19.mad) İdarî Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) **(Değişik bend : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\19.mad ; Değişik bend:09.09.2011 - 28049 S.R.G. Yön./6.mad)** 12 nci maddenin ikinci fıkrası ile 15 inci maddenin üçüncü fıkrası saklı kalmak kaydıyla, 21 ve 21/A maddeleri kapsamı dışındaki Başkanlık faaliyetleriyle ilgili olarak tutulan kayıtlar ile kamu kurum ve kuruluşları, kamu hizmeti veren kuruluşlar ve işletmecilerden gelen bilgi, belge ve kayıtların bilgi güvenliği kriterlerine uygun olarak arşivlenmesini sağlamak,

b) **(Değişik bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./10.mad)** Başkan tarafından uygun görülen, Başkanlığın personel, muhasebe, finansman, lojistik ve ikmal açısından her türlü hizmetlerini yerine getirmek ve bu amaçla Kurumun ilgili birimleriyle koordinasyonu sağlamak, Başkanlık için ihtiyaç duyulacak her türlü fizikî güvenlik önlemini almak,

c) Başkanlıkla ilgili evrakın zamanında işleme konulmasını sağlamak, evrak hizmetleri ve faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,

d) **(Değişik bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./10.mad)** Başkanlık hizmetleri için gerekli her türlü teknik donanım, yazılım, araç, gereç, makine ve malzemenin temini hususunda diğer dairelerden ilgili personelin de katılımı ile alımları gerçekleştirmek, diğer dairelere her türlü desteği vermek ve kurumun ilgili birimleriyle koordinasyonu sağlamak,

e) Başkanlığa gelen yazı ve mesajları bilgisayar ortamına kaydetmek, ilgisine havale etmek, gerekenleri Başkana sunmak,

f) Başkanlığın faaliyetleri ile ilgili yurt içi ve yurt dışı gelişmeleri takip etmek, bunların Başkanlık hizmetlerine yansıtılması için önerilerde bulunmak,

g) Başkanlıkta istihdam edilen personelin hizmet içi eğitim programlarını hazırlamak ve yürütmek; personel temininde ilgili kurumlarca güvenlik araştırması yapılmasını sağlamak,

h) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek.

İnternet Daire Başkanlığının görevleri

Madde 22/A - (Ek madde:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./11.mad) İnternet Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) **(Değişik bend:09.09.2011 - 28049 S.R.G. Yön./7.mad)** 17 nci maddenin (j), (k), (1), (m), (o), (p), (r), (s), (t) ve (u) bentleri kapsamında sayılan görevleri yerine getirmek ve buna ilişkin iş ve işlemleri yürütmek,

b) **(Değişik bend:09.09.2011 - 28049 S.R.G. Yön./7.mad)** 5651 sayılı Kanunla verilen görevler kapsamındaki suçların internet ortamında işlenmesini önlemek için gerekli iş ve işlemleri yürütmek,

c) Erişim sağlayıcılar ve yer sağlayıcılar ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

d) İnternet toplu kullanım sağlayıcılarıyla ilgili olarak mevzuatta Başkanlığa verilen görevleri yerine getirmek,

e) Başkanlığın bilişim ve internet alanındaki faaliyetleri ile ilgili yurt içi ve yurt dışı gelişmeleri takip etmek, bu kapsamda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak ve gelişmelerin Başkanlık hizmetlerine yansıtılması için önerilerde bulunmak,

f) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

İlgili kurum temsilcilerinin görevleri

Madde 23- İlgili kurum temsilcilerinin görevleri şunlardır:

a) **(Değişik bend : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\20.mad ; Değişik bend:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./12.mad)** 17 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kendi kurumlarından gelen ve yerine getirilmesi Başkanlıkça uygun görülen kararların ilgili daire başkanlığı nezaretinde yürütülmesini sağlamak,

b) Başkan tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetleme

Madde 24- (Mülga fıkra:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./13.mad)

Emniyet Genel Müdürlüğünün Yönetmelikte yer alan faaliyetlerle alakalı kendi birimlerindeki işlemlerine ilişkin denetimi; sıralı kurum amirleri, Emniyet Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığının teftiş elemanları tarafından yapılır.

Jandarma Genel Komutanlığının Yönetmelikte yer alan faaliyetlerle alakalı kendi birimlerindeki işlemlerine ilişkin denetimi; sıralı kurum amirleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve İçişleri Bakanlığının teftiş elemanları tarafından yapılır.

Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının Yönetmelikte yer alan faaliyetlerle alakalı kendi birimlerindeki işlemlerine ilişkin denetimi; sıralı kurum amirleri, Başbakanlık teftiş elemanları tarafından yapılır.

Bilgi, belge ve kayıtların elektronik ortamda tutulması ve gönderilmesi

Madde 25- (Değişik madde : 04/07/2007 - 26572 S.R.G Yön\21.mad ; Değişik madde:07.08.2009 - 27312 S.R.G. Yön./24.mad) Başkanlıkta ihtiyaç duyulan defterler ile her türlü kayıt elektronik ortamda tutulabilir.

Mevzuatla verilen görevler çerçevesinde Başkanlıkça hazırlanan veya Başkanlığa gönderilen, güvenli elektronik imza ile imzalanmış her türlü bilgi, belge ve kayıtlar ayrıca fiziki ortamda iletilmez ve bunların örneği aranmaz.

Elektronik ortamdan fiziki örnek çıkarılması gereken hallerde, bilgi, belge veya kayıtlar aslının aynı olduğu belirtilerek onaylanır.

12 nci maddenin ikinci fıkrası ile 15 inci maddenin üçüncü fıkrası saklıdır.

Yetkili ve görevli hâkim

Madde 26- Bu Yönetmeliğin İkinci Bölümü çerçevesinde iletişimin tespiti, dinlenmesi, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınması konularında yetkili ve görevli hakim, ilgili kurumların talepte bulunan biriminin bulunduğu yer itibarıyla yetkili olan ve 5271 sayılı Kanunun 250 nci maddesinin birinci fıkrasına göre kurulan ağır ceza mahkemesinin üyesidir.

Bu Yönetmeliğin Üçüncü Bölümü çerçevesinde iletişimin tespiti, dinlenmesi, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınması konularında yetkili ve görevli hakim, 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre belirlenir.

Cezai hükümler

Madde 27- Bu Yönetmelik hükümlerine göre yürütülen faaliyetler çerçevesinde elde edilen bilgiler, bu Yönetmeliğin dayanağını oluşturan kanunlarda belirtilen amaç ve usul dışında kullanılamaz. Elde edilen bilgi, belge ve kayıtların saklanması ve korunmasında gizlilik ilkesine riayet edilir. Bu fıkra hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında görev sırasında veya görevden dolayı işlenmiş olsa bile Cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır.

17 nci maddenin (e) bendinde belirtilen hususların işletmeciler tarafından yerine getirilmemesi halinde, 5/9/2004 tarihli ve 25574 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdari Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik kapsamında gerekli işlemlerin başlatılması hususu Başkan tarafından Kuruma iletilir ve konu hakkında talebi yapan ilgili kuruma bilgi verilir.

Geçici Madde 1- Başkanlığın kuruluşu ile ilgili her türlü mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve ihalelerden yasaklama işleri hariç 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerinden muaftır; söz konusu mal ve hizmet alımları ile yapım işleri Ulaştırma Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülür.

Faaliyete geçiş dönemi uygulamaları

Geçici Madde 2 - (Ek madde: 24/02/2006-26090 S.R.G. Yön/1.mad)

(1) 23/7/2006 tarihini geçmemek üzere; personel ve sistemler yönünden noksanlıklarının giderilerek Başkanlığın faaliyete geçtiği ve bu durumun Başkanlık tarafından ilgili kurumlara bildirildiği tarihe kadar, bu Yönetmeliğin 5 inci, 6 ncı, 7 nci, 10 uncu, 11 inci, 14 üncü ve 15 inci maddelerinde yer alan hükümler uygulanmaz. Anılan tarihe kadar, 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi ve 2937 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri uyarınca verilen iletişimin dinlenmesi, tespiti, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına dair karar veya yazılı emirler, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşlar tarafından derhal yerine getirilir; ilgili kurumların mevcut sistemlerinin kullanılmasına devam olunur.

Yürürlük

Madde 28- Bu Yönetmeliğin 5 inci, 6 ncı, 7 nci, 10 uncu, 11 inci, 14 üncü ve 15 inci maddeleri 23/1/2006 tarihinde, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 29- Bu Yönetmelik hükümlerini Başbakan yürütür.

**3.2. CEZA MUHALEMESİ KANUNUNDA ÖNGÖRÜLEN
TELEKOMÜNİKASYON YOLUYLA YAPILAN İLETİŞİMİN DENETLENMESİ,
GİZLİ SORUŞTURMACI VE TEKNİK ARAÇLARLA İZLEME TEDBİRLERİNİN
UYGULANMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK**

R.Gazete Tarihi : 14/02/2007

R.Gazete Sayısı : 26434

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Ceza Muhakemesi Kanununda öngörülen telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi, gizli soruşturmacı ve teknik araçlarla izleme tedbirlerine ilişkin talepte bulunulması, kararların alınması ve uygulanmasında uyulacak usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - (1) Bu Yönetmelik hükümleri Ceza Muhakemesi Kanununun 164 ve 165 inci maddesinde düzenlenen adli kolluk ve bu görevi yapan diğer kolluk birimleri, kamu kurum ve kuruluşları ile telekomünikasyon alanındaki özel kurumların görev ve sorumluluklarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 - (1) Bu Yönetmelik, 29/3/1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 30 uncu maddesi ile 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 135, 136, 137, 138, 139 ve 140 ıncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - (1) Bu Yönetmelikte yer alan:

a) Aidiyet numarası: Bu Yönetmelikte belirlenen işlemleri yapmak üzere görevlendirilen adli kolluk personeline kimliğinin belirlenmesini sağlamak amacıyla sicil numaralarından farklı olarak kurumlarınca verilen numarayı,

b) Başkanlık: 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun Ek 7 nci maddesi uyarınca kurulan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını,

c) Başka suretle delil elde edilmesi imkanının bulunmaması hâli: Soruşturma veya kovuşturma sırasında diğer tedbirlere başvurulmuş olsa bile sonuç alınamayacağı hususunda bir beklentinin varlığı veya başka yöntemlerden biri veya birkaçının uygulanmasına rağmen delil elde edilememesi ve delillere ancak bu Yönetmelikte düzenlenen tedbirlerle ulaşılabilecek olmasını,

ç) Gizli soruşturmacı: Gerektiğinde örgüt içine sızmak, gözetlemek, izlemek, örgüte ilişkin her türlü araştırmada bulunmak ve örgütün işlediği suçlarla ilgili iz, eser, emare ve delilleri toplamak ve muhafaza altına almakla görevlendirilen kamu görevlisini,

d) Hâkim: Yetkili sulh ceza hâkimini veya Ceza Muhakemesi Kanununun 251 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre görevlendirilen ağır ceza mahkemesi üyesini,

e) İletişimin dinlenmesi ve kayda alınması: Telekomünikasyon yoluyla gerçekleştirilmekte olan konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması ile diğer her türlü iletişimin uygun teknik araçlarla dinlenmesi ve kayda alınmasına yönelik işlemleri,

f) İletişimin tespiti: İletişimin içeriğine müdahale etmeden, iletişim araçlarının diğer iletişim araçlarıyla kurduğu iletişime ilişkin arama, aranma, yer bilgisi ve kimlik bilgilerinin tespit edilmesine yönelik işlemleri,

g) İşletmeci: Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi de dâhil olmak üzere, Telekomünikasyon Kurumu ile yapılan görev sözleşmesi, imtiyaz sözleşmesi, bu Kurumdan alınan telekomünikasyon ruhsatı veya genel izin uyarınca telekomünikasyon hizmetleri yürüten ve telekomünikasyon alt yapısı işleten şirketleri,

ğ) Kamu görevlisi: Kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da her hangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişiyi,

h) Sinyal bilgisi: Bir şebekede haberleşmenin iletimi veya faturalama amacıyla işlenen her türlü veriyi,

ı) Sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi: İletişimin içeriğine müdahale niteliğinde olmayıp yetkili makamdan alınan karar kapsamında sinyal bilgilerinin iletişim sistemleri üzerinde bıraktığı izlerin tespit edilerek, bunlardan anlamlandırılan sonuçlar çıkarmak üzere gerçekleştirilen değerlendirme işlemlerini,

i) Sorumlu kolluk görevlisi: Gizli soruşturmacının araştırmada bulunduğu operasyonun takibi, gizli soruşturmacı ile irtibat kurulması, can güvenliğinin sağlanması, hayatının tehlikeye düştüğü durumlarda operasyona son verilmesinden sorumlu olan kişiyi,

j) Telekomünikasyon: İşaret, sembol, ses ve görüntü ile elektrik sinyallerine dönüştürülebilen her türlü verinin; kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektro kimyasal, elektro mekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesi, gönderilmesi ve alınması,

k) Teknik araçlarla izleme: Ceza Muhakemesi Kanununun 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasında sayılan suçlar dolayısıyla yapılan soruşturmalarda, suçun işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması ve başka suretle delil elde edilememesi hâlinde şüpheli veya sanığın kamuya açık yerlerdeki faaliyetleri ve işyerinin teknik araçlarla izlenmesi, ses veya görüntü kaydının alınması işlemini,

l) Veri taşıyıcısı: İletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması, gizli soruşturmacı ve teknik araçlarla izleme tedbirlerinin uygulanması neticesinde elde edilecek ses ve görüntü bilgilerinin kaydedileceği araçları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi

İletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi talebi ve kararı

Madde 5 - (1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir; bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmalarda da dinlenebilir, kayda alınabilir veya sinyal bilgileri değerlendirilebilir.

(2) Cumhuriyet savcısı, birinci fıkradaki koşulların varlığı halinde, evrakı soruşturma defterine kaydettirip, numara verdikten sonra doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri tarafından kendisine bildirilen iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi istemlerine ilişkin bilgi ve belgeleri de ekleyerek hâkimden talepte bulunur.

(3) Gerekli koşulların varlığı saptandığında, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından da iletişimin tespitine, dinlenmesine, kayda alınmasına ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine karar verilebilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl

hâkimin onayına sunar. Hâkim, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Talebi alan hâkim nöbeti sona erse de evrakı sonuçlandırmakla yükümlüdür. Yasal süresi içerisinde hâkim tarafından bir karar verilmemesi veya aksine karar verilmesi hâlinde tedbir, Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır. Durum Cumhuriyet savcısı tarafından hemen Başkanlığa bildirilir. Cumhuriyet savcısı bu halde kararını verdiği saati ve hâkimden talepte bulunduğu saati belirtir. Talep veya karar, hâkim veya Başkanlığa ulaştığı anda süreler başlar. Bu işlerde görevlendirilecek katipler ağır ceza merkezlerinde komisyon tarafından, diğer yerlerde ise ceza hâkimleri ile Cumhuriyet Başsavcısı veya kıdemli Cumhuriyet savcısı tarafından birlikte belirlenir.

(4) Cumhuriyet başsavcılığı tarafından gönderilen talep yazısı, hâkim tarafından saat belirtilerek havale yapılır. Talep, istemin içeriği gösterilmeksizin, hâkim havalesinde belirtilen saat de işlenmek suretiyle, bu iş için görevlendirilen ilgili zabıt katibi tarafından mahkemenin değişik iş defterine kaydedilir. Hâkim tarafından havale saatinden itibaren 24 saat içerisinde karar verilir. Hangi mahkemenin değişik iş defterine kaydedilmişse iş o mahkemenin hâkimi tarafından sonuçlandırılır. Verilen karar, tutanakla Cumhuriyet başsavcılığına teslim edilir ve mahkeme kaleminde kalan suretinin gizli tutulması için ilgili hâkim tarafından gerekli tedbir alınır. Söz konusu kararlar tedbir süresince değişik iş kartonuna takılmaz. Tedbirin sona erdiği öğrenildiğinde ilgili kartonuna ilave edilir. Bu maddedeki tüm işlemler sırasında gizliliğe uyulur.

(5) Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için, mobil telefonun yeri, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararına istinaden tespit edilebilir. Bu hususa ilişkin talep ve kararda, mobil telefon numarası ve tespit işleminin süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok üç ay için yapılabilir ve bu süre bir defa daha uzatılabilir.

Talep ve kararda belirtilecek hususlar

Madde 6 - (1) İletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması veya sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin talepler ile hâkim ve Cumhuriyet savcısı kararlarında, aşağıda belirtilen hususlar yer alır:

a) Soruşturma numarası veya kovuşturmayla geçilmişse mahkeme esas numarası,
b) Kararın hangi suçun soruşturulması için istendiği, bu suça ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin neler olduğu,

c) Başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmadığı hakkındaki açıklama, bilgi veya belgeler,

ç) Hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği,

d) İletişim aracının türü ile numarası veya iletişim bağlantısının tespitine imkân veren kodu,

e) Tedbirin türü,

f) Tedbirin kapsamı,

g) Tedbirin süresi.

(2) Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için mobil telefonun yerinin tespitine ilişkin talep ve kararda mobil telefonun numarasının ve tespit işleminin süresinin belirtilmesi yeterlidir.

(3) İletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması veya sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi hususunda uzatmaya ilişkin talep ve kararlarda ise birinci fıkradaki unsurlarla birlikte uzatılan kararı veren mahkemenin adı ile karar tarihi ve numarası da belirtilir.

Tedbirin kapsamı

Madde 7 - (1) İletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması veya sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi tedbirine şüpheli veya sanık bakımından karar verilir.

(2) Birinci fıkrada sayılan tedbirler, hakkında tedbir uygulanacak kişinin üzerine kayıtlı veya kullanmakta olduğu iletişim araçlarının tümü hakkında uygulanabilir. Hakkında karar verilen kişi ile iletişim araç sahibinin farklı kişiler olması hâlinde bu durum talep ve kararda açıkça belirtilir.

(3) İletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi kararı kişilerin yurt dışı bağlantılı iletişimini de kapsar.

(4) Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınmaz. Kayda alma gerçekleşikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar Cumhuriyet savcısının huzurunda derhâl imha edilir ve bu husus bir tutanağa bağlanır. Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesinde belirtilen yasal şartlar varsa, suç işleme şüphesi altındaki tanıklıktan çekinme hakkı olan şahıslar hakkında da hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla bu tedbire başvurulabilir.

(5) Şüpheli veya sanığa yüklenen suç dolayısıyla suç şüphelisi olmayan müdafinin bürosu, konutu ve yerleşim yerindeki telekomünikasyon araçları hakkında, Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci madde hükmü uygulanamaz.

(6) Dinleme ve kayda alma kararının yerine getirilmesi sırasında şüphelinin başka bir iletişim aracını kullandığı belirlendiğinde buna ilişkin verilecek karar ya da kararların süresi önceki tedbir kararında verilen sürenin bitiş tarihini geçemez.

Tedbirin uygulanabileceği suçlar

Madde 8 - (1) Telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi, ancak Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 220 nci maddesinin iki, yedi ve sekizinci fıkralarında yer alan suçların bir terör örgütünün faaliyeti kapsamında işlenmesi hâlinde bu suçlar için de iletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi tedbirlerine başvurulabilir.

(2) Telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin tespitinde birinci fıkra hükmü aranmaz.

İletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi işlemi

Madde 9 - (1) Dinleme, iletişimin kayda alınması suretiyle yapılır ve gizlilik kurallarına tam uyularak gerçekleştirilir.

(2) Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesine uygun olarak;

a) İletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ile ilgili alınan kararlar, yerine getirilmek üzere soruşturma ve kovuşturmanın yürütüldüğü yer dikkate alınarak Cumhuriyet savcısına ilgili kolluk birimine gönderilir. Kolluk birimi, bu tedbirlere ilişkin karar ile işlemi yapmakla görevlendirilen kolluk personelinin aidiyet numarasını Başkanlığa bildirir ve işlemler bildirilen aidiyet numaralı personel tarafından yerine getirilir.

b) İletişimin tespiti kararı ile ilgili işlemlerin icrasını Cumhuriyet savcısı doğrudan veya kolluk birimi aracılığıyla Başkanlıktan talep eder. Tedbirlere ilişkin kararlar işletmecilere gönderilmez.

c) Karar olmadan ve aidiyet numarası bildirilmeden Başkanlıkça işlem başlatılmaz.

(3) Başkanlık işletmecilerle ilgili tüm çalışmaları yaparak, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesine göre düzenlenmiş kararlar doğrultusunda verilere erişim ile ilgili işlemleri yürütür. İletişimin tespitine ilişkin veriler ceza muhakemesinde kullanılmak üzere 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda belirlenen dava zamanasını hükümleri dikkate alınmak suretiyle Başkanlıkça arşivlenir.

(4) İşlemin başladığı, bitirildiği tarih ve saat ile işlemi yapanın kimliği bir tutanakla saptanır.

(5) İşleme kararda belirtilen süre dolmadan son verildiğinde, bu durum Cumhuriyet savcısı tarafından gereği yapılmak üzere derhal Başkanlığa bildirilir. Kolluk aracılığıyla uygulanan tedbirlerde durumdan kolluk haberdar edilir.

(6) Dinleme ve kayda alma işleminde kullanılan esas veri taşıyıcısındaki tüm veriler, Cumhuriyet savcısınca görevlendirilen adli kolluk birimi personeline ayrı bir alt veri taşıyıcısına nakledilir ve tamamı bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-1 sayılı İletişimin Dinlenmesi ve Kayda Alınmasına İlişkin Tutanağa kaydedilir. Bu kayıtların çözümünün uzun süre alacağını tespit edilmesi durumunda Cumhuriyet savcısı tarafından ilgili kolluk görevlilerine yeterli süre verilir. Bu hususta Cumhuriyet savcısı bilirkişi de görevlendirebilir.

(7) Dinleme ve kayda almaya ilişkin alt veri taşıyıcısına nakledilen tüm kayıtlar, görevlendirilen kolluk birimi personeline Cumhuriyet başsavcılığına teslim edilir.

(8) Tespit veya sinyal bilgisi değerlendirme sonuçları dökümü de, görevlendirilen kolluk birimi personeline Cumhuriyet başsavcılığına teslim edilir.

İşlemlerin niteliği

Madde 10 - (1) Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesindeki hükümlere aykırı olarak verilen kararlar ile bu Yönetmelikte sayılan ve tanımlanan iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi işlemleri dışındaki talepleri içerdiği açıkça anlaşılan kararlara karşı Cumhuriyet savcısı, şüpheli, sanık, katılan, suçtan zarar gören, müdafii, vekil, şüpheli veya sanığın yasal temsilcisi ve eşi ile Başkanlık tarafından itiraz edilebilir.

(2) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada Cumhuriyet savcıları veya mahkemeler tarafından; abone bilgileri, telefon numarası, elektronik cihaz bilgileri veya iletişim bağlantısının tespitine imkân veren kodu gibi iletişimin tespiti kapsamı dışındaki bilgiler işletmecilerden talep edilebilir. Bu tür istemler işletmeciler tarafından derhal yerine getirilir.

(3) Başkanlık tarafından yürütülmeyen iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi işlemleri sonucu kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, hukuken değerlendirilemez ve delil olarak da kabul edilemez.

(4) Bir soruşturma sırasında delil toplama kapsamında, somut olayın özelliğine göre maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için zorunlu olduğu takdirde, açık rızasının bulunması ve iletişim aracının kendisine ait olması şartıyla şikâyetçinin iletişiminin tespiti Cumhuriyet savcısının yazılı kararıyla Başkanlıktan istenir.

İşlem görevlileri

Madde 11 - (1) Cumhuriyet savcısınca belirlenen kolluk birimince; iletişimin dinlenmesi, kayda alınması, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve tespitle ilgili işlemlerin yerine getirilmesi amacıyla yeterli sayıda personel görevlendirilir.

(2) Yabancı dildeki kayıtlar, tercüman aracılığı ile Türkçe'ye çevrilir.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında yapılan işlemlerin ve yapıldığı yerlerin gizliliği, düzeni ve güvenliği ile kolluk görevlilerinin aidiyet numaralarının belirlenmesine ve muhafazasına ilişkin esas ve usuller ilgili kolluğun merkez birimlerinde düzenlenir.

Süre

Madde 12 - (1) İletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi veya mobil telefonun yerinin tespitine en fazla 3 ay için karar verilir. Bu süre üç aydan fazla olmamak üzere bir defa daha uzatılabilir.

(2) Bu süre, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak, gerekli görülmesi hâlinde, hâkim tarafından bir aydan fazla olmamak üzere müteaddit defalar uzatılabilir. Mobil telefonun yerinin tespiti bu fıkra hükmü uygulanmaz.

(3) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, Cumhuriyet Savcısı tarafından verilen iletişimin dinlenmesi, tespiti, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi kararı derhal hâkim onayına sunulur. Hâkimin 24 saat içerisinde karar vermemesi veya aksine karar vermesi hâlinde tedbir Cumhuriyet savcısınca derhal kaldırılır ve durum Başkanlığa bildirilir. Kolluk aracılığıyla uygulanan tedbirlerde durumdan kolluk haberdar edilir.

(4) Dinleme veya mobil telefonun yerinin tespiti kararlarında süre, kararın Başkanlıkta sisteme tanıtıldığı andan itibaren başlar.

(5) Dinleme kesintisiz olarak devam eder.

(6) Kararın uygulanması sırasında, hakkında tedbir uygulanan kişinin, Kanunda öngörülen suçu işlediğine ilişkin şüphe ortadan kalkarsa, tedbir Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile derhal kaldırılır. Bu karar Cumhuriyet savcısı tarafından en kısa sürede Başkanlığa bildirilir.

İmha

Madde 13 - (1) Tedbir kararının uygulanması sırasında şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi ya da gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararın hâkim tarafından onaylanmaması hâlinde, tedbirin uygulanmasına Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl son verilir ve durum Başkanlığa bildirilir. Bu durumda yapılan tespit veya dinlemeye ilişkin kayıtlar, Cumhuriyet savcısının denetimi altında en geç 10 gün içinde yok edilir ve durum bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-2 sayılı İmha Tutanağına kaydedilir.

(2) Veri taşıyıcısının Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesinden sonra, gerekmesi hâlinde imha işlemi Cumhuriyet savcısının belirleyeceği yöntemle gerçekleştirilir.

(3) Veri taşıyıcısının üzerindeki kayıtların silinmesi suretiyle de birinci fıkra hükümleri yerine getirilebilir.

(4) Tespit veya dinlemeye ilişkin kayıtların yok edilmesi hâlinde, soruşturmanın sona ermesinden itibaren en geç 15 gün içinde Cumhuriyet başsavcılığı tedbirin nedeni, kapsamı, süresi ve sonucu hakkında ilgisine yazılı olarak bilgi verir.

Tesadüfen elde edilen deliller

Madde 14 - (1) Telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi sırasında, yapılmakta olan soruşturma veya kovuşturmayla ilgisi olmayan ve ancak, bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen suçlardan birinin işlendiği şüphesini uyandırabilecek bir delil elde edilirse bu delil muhafaza altına alınır ve durum Cumhuriyet başsavcılığına derhâl bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teknik Araçlarla İzleme

Teknik araçlarla izleme talebi ve kararı

Madde 15 - (1) Bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinde belirtilen suçlardan biri dolayısıyla yapılan soruşturmalarda, suçun işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması ve başka suretle delil elde edilememesi hâlinde, şüpheli veya sanığın kamuya açık yerlerdeki faaliyetleri ve işyeri teknik araçlarla izlenebilir, ses veya görüntü kaydı alınabilir.

(2) Cumhuriyet savcısı, birinci fıkradaki koşulların varlığı halinde, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri tarafından kendisine bildirilen teknik araçlarla izlemeye ilişkin bilgi ve belgeleri de ekleyerek karar vermesi için hâkimden talepte bulunur.

(3) Cumhuriyet savcısı gerekli koşulların varlığını saptadığında, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde teknik araçlarla izlemeye karar verebilir ve kararını 24 saat içinde hâkimin onayına sunar. Bu talebi sırasında kararını verdiği saat ile hâkimden talepte bulunduğu saati belirtir. Talebi alan hâkim nöbeti bitse de evrakı sonuçlandırmakla yükümlüdür. Hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir kararı Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır.

(4) Bu işlerde görevlendirilecek katipler ağır ceza merkezlerinde komisyon tarafından, diğer yerlerde ceza hâkimleri ile Cumhuriyet Başsavcısı veya kıdemli Cumhuriyet savcısı tarafından birlikte belirlenir. Cumhuriyet başsavcılığınca gönderilen talebin üzerine hâkim tarafından havale yapılır. Talep, mahkemenin değişik iş defterine içeriği gösterilmeksizin bu iş için görevlendirilen ilgili zabıt katibi tarafından kaydedilir. Hangi mahkemenin değişik iş defterine kaydedilmişse iş o mahkemenin hâkimi tarafından sonuçlandırılır. Verilen kararlar tutanakla Cumhuriyet başsavcılığına teslim edilir ve mahkeme kaleminde kalan suretinin gizli tutulması için ilgili hâkim tarafından gerekli tedbir alınır. Söz konusu kararlar tedbir süresince değişik iş kartonuna takılmaz. Tedbirin sona erdiği öğrenildiğinde ilgili kartonuna ilave edilir.

(5) Bütün bu işlemler sırasında gizliliğe uyulur.

(6) Teknik araçlarla izlemeye ilişkin kararlar kolluğa yazılı olarak bildirilir.

Teknik araçlarla izlemeye ilişkin talep ve kararların içeriği

Madde 16 - (1) Teknik araçlarla izlemeye ilişkin talep ve kararlarda aşağıda belirtilen hususlar yer alır:

- a) Soruşturma numarası,
- b) İzlenecek şüpheli veya sanığın kimliği,
- c) Kararın hangi suçun soruşturulması için istendiği, bu suça ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin neler olduğu,
- ç) İzleme süresi,
- d) Başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmadığı hakkındaki açıklama, bilgi veya belgeler.

Tedbirin kapsamı

Madde 17 - (1) Teknik araçlarla izlemeye ait talep ve kararlar aynı soruşturmaya ilişkin olmak üzere birden fazla kişiyi kapsayabilir.

(2) Karar süresince, izlenecek kişilerin işyeri veya kamuya açık yerlerdeki tüm faaliyetleri izlenebilir, görüntülenebilir ve kayda alınabilir. Kişilerin konut olarak kullandığı yerlerde teknik araçlarla izleme yapılamaz.

(3) İzlemeden maksat, belirli bir süre devam eden ve kişilerin hareket veya ilişkilerinin görüntülenmesi ya da yaptıkları konuşmalarının tespiti amacını güden işlemlerdir.

(4) Kişilerin işledikleri suçların delil, iz, emare ve eserlerinin tespiti maksadıyla yapılmış bireysel saptamalar izleme sayılmaz.

Tedbirin uygulanabileceği suçlar

Madde 18 - (1) Teknik araçlarla izleme tedbiri ancak Ceza Muhakemesi Kanununun 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 220 nci maddesinin iki, yedi ve sekizinci fıkralarında yer alan suçların bir terör örgütünün faaliyeti kapsamında işlenmesi hâlinde bu suçlar için de teknik araçlarla izleme tedbirine başvurulabilir.

Teknik araçlarla izleme işlemi

Madde 19 - (1) İzlenen kişinin iş yeri ve kamuya açık yerlerdeki her türlü faaliyeti teknik araçlarla gizli olarak gözetlenebilir, izlenebilir, ses ve görüntü kaydı alınabilir.

(2) Ses kayıtları bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-3 sayılı Teknik Araçlarla İzleme Sonucu Elde Edilen Konuşmaların Çözümüne İlişkin Tutanak ile yazılı metin haline getirilir. Görüntü kayıtları belge haline getirilebilir. Ses ve görüntü kayıtlarının belgelendirilmeleri sırasında uzmanlardan yararlanılabilir. Belgelendirme işlemleri bir tutanağa bağlanır.

(3) Ses ve görüntü kayıtlarının tümü mühürlenerek Cumhuriyet savcısına teslim edilir.

Süre

Madde 20 - (1) Teknik araçlarla izlemeye en fazla dört haftalık süre için karar verilebilir. Bu süre gerektiğinde bir defaya mahsus olmak üzere dört haftadan fazla olmamak kaydıyla uzatılabilir.

(2) Bu süre, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak, gerekli görülmesi hâlinde, hâkim tarafından bir haftadan fazla olmamak üzere müteaddit defalar uzatılabilir.

(3) Teknik araçlarla izlemede süre, kararın ilgili kolluk birimine yazılı olarak tebliğinden itibaren başlar. Karar en geç 24 saat içerisinde kolluk birimine ulaştırılır. Aksi hâlde süre 24 saatin sonunda işlemeye başlar.

(4) İzleme süresi kesintisiz olarak devam eder. Bu süre içinde gerçekleştirilen işlemler ve ara vermeler yazılı olarak kayda alınır.

(5) Kararın uygulanması sırasında, Kanunda öngörülen suçların işlendiğine ilişkin şüphe ortadan kalkarsa, tedbir Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile derhâl kaldırılır.

İmha

Madde 21 - (1) Tedbir kararının uygulanması sırasında şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi ya da gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararın hâkim tarafından onaylanmaması hâlinde, tedbirin uygulanmasına Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl son verilir. Bu durumda elde edilen deliller Cumhuriyet savcısının gözetiminde uygun görülen şekilde derhal imha edilir ve bu hususta bir tutanak düzenlenir.

(2) Teknik izleme sürecinde elde edilen deliller ceza kovuşturması bakımından gerekli olmadığı takdirde Cumhuriyet savcısının gözetiminde derhâl yok edilir ve durum bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-2 sayılı İmha Tutanağına kaydedilir.

(3) Veri taşıyıcısının üzerindeki kayıtların silinmesi suretiyle de birinci fıkra hükümleri yerine getirilebilir. Başka bir kopyanın da kalmadığı açıkça belirtilerek silme işlemi tutanağa bağlanır.

(4) Veri taşıyıcısının Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesinden sonra gerekmesi hâlinde imha işlemi Cumhuriyet savcısının belirleyeceği yöntemle gerçekleştirilir.

Teknik araçlarla izleme sırasında tesadüfen elde edilen deliller

Madde 22 - (1) Teknik araçlarla izleme sırasında yapılmakta olan soruşturma ile ilgisi olmayan ancak, 18 inci maddede belirtilen suçlardan birinin işlendiği şüphesini uyandırabilecek bir delil elde edilmesi hâlinde; bu delil muhafaza altına alınır ve durum Cumhuriyet başsavcılığına derhâl bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gizli Soruşturmacı

Gizli soruşturmacı talebi ve kararı

Madde 23 - (1) Bu Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde belirtilen suçlardan biri dolayısıyla yapılan soruşturmalarda, soruşturma konusu suçun işlendiği hususunda kuvvetli

şüphe sebeplerinin bulunması ve başka suretle delil elde edilememesi hâlinde kamu görevlileri gizli soruşturmacı olarak görevlendirilebilir.

(2) Cumhuriyet savcısı, birinci fıkradaki koşulların varlığı halinde, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri tarafından kendisine bildirilen gizli soruşturmacı görevlendirilmesine ilişkin bilgi ve belgeleri de ekleyerek karar vermesi için hâkimden talepte bulunur.

(3) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından da gizli soruşturmacı görevlendirilmesine karar verilebilir.

(4) Gizli soruşturmacı kullanılmasına ilişkin kararlar yazılı olarak kolluğa bildirilir.

Gizli soruşturmacı kullanılmasına ilişkin talep ve kararın içeriği

Madde 24 - (1) Gizli soruşturmacı kullanılmasına ilişkin talep ve kararlarda aşağıdaki hususlar yer alır:

a) Soruşturma numarası,

b) Aidiyet numarası,

c) Kararın hangi suçun soruşturulması için istendiği, bu suça ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin neler olduğu,

ç) Gizli soruşturmacının araştırmada bulunacağı örgüt veya kişilerle ilgili bilgiler,

d) Başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmadığı hakkındaki açıklama, bilgi veya belgeler.

(2) Verilen karar Cumhuriyet başsavcılığına teslim edilir ve mahkeme kaleminde kalan suretinin gizli tutulması için ilgili hâkim tarafından gerekli tedbir alınır. Söz konusu kararlar tedbir süresince değişik iş kartonuna takılmaz. Tedbirin sona erdiği öğrenildiğinde ilgili kartonuna ilave edilir.

(3) Soruşturmacı görevlendirilmesine ilişkin karar ve diğer belgeler ilgili Cumhuriyet başsavcılığında muhafaza edilir.

Tedbirin kapsamı

Madde 25 - (1) Aynı soruşturmaya ilgili olarak birden fazla gizli soruşturmacı görevlendirilebilir.

(2) Soruşturmacının kimliği değiştirilebilir. Bu kimlikle hukukî işlemler yapılabilir. Kimliğin oluşturulması ve devam ettirilmesi için zorunlu olması durumunda gerekli belgeler hazırlanabilir, değiştirilebilir ve kullanılabilir.

Tedbirin uygulanabileceği suçlar

Madde 26 - (1) Gizli soruşturmacı tedbiri ancak, Ceza Muhakemesi Kanununun 139 uncu maddesinin yedinci fıkrasında yer alan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 220 nci maddesinin iki, yedi ve sekizinci fıkralarında yer alan suçların bir terör örgütünün faaliyeti kapsamında işlenmesi hâlinde bu suçlar için de gizli soruşturmacı tedbirine başvurulabilir.

Gizli soruşturmacının yetki ve sorumlulukları

Madde 27 - (1) Gizli soruşturmacı; gerektiğinde örgüte sızmak, gözetlemek, izlemek, örgüte ilişkin her türlü araştırmada bulunmak ve suçlarla ilgili diğer delil, iz, eser ve emareleri toplamakla yükümlüdür.

(2) Görevine başlamadan önce gizli soruşturmacıya, örgütün işlemekte olduğu suçlardan sorumlu tutulmayacağı, ancak görevini yerine getirirken suç işleyemeyeceği ile diğer hak ve yükümlülükleri anlatılır ve bu hususta Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-4 sayılı Gizli Soruşturmacı Bilgilendirme Tutanağı düzenlenerek dosyasında saklanır.

Gizli soruşturmacının çalışma ilkeleri

Madde 28 - (1) Gizli soruşturmacının operasyonla ilgili işlemleri soruşturmayı yürüten kolluk kuvvetince, diğer işlemleri ilgili kolluk kuvvetinin bu konuya ilişkin görevlendireceği birimi tarafından yürütülür.

(2) Gizli soruşturmacı olarak kullanılacak kişi, soruşturmayı yürüten kolluk kuvvetinin talebi üzerine bu konuya ilişkin görevlendirilen birimi tarafından saptanır. Ancak, görevlendirilecek kişinin bu hususta rızasının alınması şarttır. Bu kişiye, ilgili kolluk birimi tarafından aidiyet numarası verilir. İlgili kolluk birimince yürütülecek işlemler ile suçun soruşturma ve kovuşturması sırasında bu aidiyet numarası kullanılır.

(3) Gizli soruşturmacıya ilişkin tüm bilgi ve belgeler ilgili kolluk biriminde saklanır.

(4) Gizli soruşturmacıya, görevinin gerektirdiği belgelerin temin edilmesi, özlük haklarının korunması ve benzeri işlemler ilgili kolluk birimi tarafından yerine getirilir. İlgili kolluk birimine, belgelerin temini ve işlemlerin gerçekleştirilmesi hususunda, kendilerinden talepte bulunulan kişi, kurum ve kuruluşlar gerekli yardımı yaparlar. (5) Bir suç soruşturması nedeniyle görevlendirilen gizli soruşturmacının takibi, can güvenliğinin sağlanması ve hayatının tehlikeye düştüğü durumlarda, bu kişinin operasyondan çekilmesi ile kollukla irtibatını sağlamak üzere, ilgili kolluk birimi tarafından sorumlu kolluk görevlisi belirlenir.

(6) Gizli soruşturmacı görevi sırasında ilgili kolluk birimine gerektiğinde rapor verir. Bu raporların ne şekilde verileceği gizli soruşturmacı ve sorumlu kolluk görevlisi tarafından belirlenir. Bu raporlarda gizli soruşturmacının elde ettiği bilgiler ile topladığı delil, iz, eser ve emarelere yer verilir. Düzenlenen rapor kolluk tarafından Cumhuriyet başsavcılığına sunulur.

İmha

Madde 29 - (1) Gizli soruşturmacı tedbirinin kullanılması sonucunda suç işlendiğine ilişkin bilgi elde edilmemişse, elde edilen tüm veriler, kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesinden sonra Cumhuriyet savcısı ve sorumlu kolluk görevlisi tarafından, toplam süre 10 günü geçmemek kaydı ile imha edilir. İmha işlemi bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-2 sayılı İmha Tutanağına kaydedilmek suretiyle belirlenir.

Tesadüfen elde edilen deliller ve kişisel bilgiler

Madde 30 - (1) Gizli soruşturmacı görevlendirilmesi suretiyle elde edilen kişisel bilgiler, görevlendirildiği ceza soruşturması ve kovuşturması dışında kullanılamaz.

(2) Yapılmakta olan soruşturma veya kovuşturmayla ilgisi olmayan ve ancak, bu Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde belirtilen suçlardan birinin işlendiği şüphesini uyandırabilecek bir delil elde edilirse bu delil muhafaza altına alınır ve durum Cumhuriyet başsavcılığına derhâl bildirilir.

Gizlilik

Madde 31 - (1) Gizli soruşturmacının kimliği ile ilgili tüm bilgiler talep ve kararda gösterilemeyeceği gibi görevinin sona ermesinden sonra da tüm bilgi ve belgeler gizli tutulur. Ayrıca bütün bu işlemler sırasında gizliliğe uyulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

Madde 32 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 33 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

3.3. UYAP UYGULAMALARI

TC
ADALET BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Sayı :B.03.0.BİD.0.00.00.08/010.06.02/1
Konu : UYAP uygulamaları

9/2/2006

GENELGE (124)

Bakanlığımız, Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) ile yargı birimlerinde, merkez ve taşra teşkilatında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında adalet hizmetlerinin daha etkin ve verimli şekilde yürütülmesini, iş süreçlerinin hızlandırılmasını, elektronik arşivin oluşturulmasını amaçlamıştır.

"e-Devlet" sisteminin bir parçası olan "e-Adalet" sisteminin kurulması için. Yüksek Yargı Organları ve yargı için bilgi temininde vazgeçilmez özellikte bulunan kurumlar da sisteme dâhil edilerek, Bakanlık merkez teşkilatı ile birlikte tüm mahkemeleri, Cumhuriyet başsavcılıklarını, adli tıp, ceza infaz kurumları ve icra dairelerini de içine alacak şekilde, bilgisayar ağının (network) kurulması, bilgi alışverişlerinin elektronik ortama taşınması. vatandaş ve avukatlara internet üzerinden on-line hizmet sağlanması, entegrasyon sağlanan dış birimlerden bilgilerin istenilen zamanda sistem tarafından hazır edilerek adli sistemin güvenilir, doğru ve hızlı işleyişinin sağlanması hedeflenmiştir.

Proje kapsamında ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile entegrasyona gidilmekte olup bu kapsamda MERNİS ve Adli Sicil Veri Tabanları ile web servisleri üzerinden veri tabanları seviyesinde entegrasyon sağlanmış, nüfus ve sabıka kayıtlarında sorgulama ve veri tabanına aktarma imkanları temin edilmiştir. POLNET, VEDOP, TAKBİS başta olmak üzere diğer kamu bilgi sistemleri ile entegrasyon çalışmaları devam etmektedir.

UYAP iç ve dış birimlerle entegrasyonu sağlayarak, idarî işlemler ve yargılama süreçlerindeki mükerrer yapılan işlemlerle gereksiz uygulamalara engel olmakta, sürat ve kolaylıklar sağlayarak, iş yoğunluğunu azaltmakta ve personel açısından kaynaklanan sıkıntıları en aza indirmektedir.

e-Devlet hedefini yakalamada devlet politikası haline gelmiş UYAP'in başarısı, yazılımın merkez teşkilatı ile hâkim ve Cumhuriyet savcıları başta olmak üzere bütün çalışanlarımız tarafından kullanılmasına bağlı bulunmaktadır.

UYAP kapsamında geliştirilen uygulama yazılımları, merkez teşkilatı ile bazı birimlerimizde işleme alınmış olup. kısa zamanda bütün teşkilât tarafından kullanılmaya başlanacaktır.

Bu itibarla,

1- Projenin önemi ve bir an önce uygulamaya geçirilmesi gerekliliğinin Cumhuriyet başsavcısı ve Adalet Komisyonları tarafından tüm personele anlatılması,

2- UYAP uygulaması idari işlerinde görev almak üzere adli yargıda bir Cumhuriyet savcısı, idarî yargıda da bir hâkimin UYAP Birim Sorumlusu olarak ve aynı unvanda yeterli sayıda UYAP Birim Sorumlu Yardımcısının görevlendirilmesi; herhangi bir sebeple bu görevin boşalması durumunda derhal yeni görevlendirmenin yapılarak irtibat bilgileriyle birlikte Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına bildirilmesi, eski UYAP birim sorumlusunun üzerindeki görev ve işlerin yeni sorumluya aktarılmasının sağlanması,

Bu kişilerin;

- a. Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ve yüklenici firmalara karşı birimlerini temsil etmeleri ve koordinasyonu sağlamaları (haberleşme, her türlü iletişim veya randevu talepleri gibi),
- b. Birimiyle ilgili olarak projenin sağlıklı yürütmesi için gereken her türlü tedbiri almaları,
- c. Proje konusunda biriminden kendisine iletilen önerileri Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı veya yüklenici firmalara bildirmeleri,
- d. Biriminde çalışacak olan Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı veya yüklenici firma görevlilerinin çalışmalarında yardımcı olmaları, gerekli yer, araç ve gereci temin etmeleri,
- e. Birimlerinde UYAP kullanımı sırasında oluşan hataları mümkün olduğunca yerinde çözmeleri, yerinde çözümleyemedikleri sorunları tek yetkili olarak toplamak suretiyle Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına iletmeleri, UYAP Birim Sorumluları tarafından bildirilmeyen düzeltme taleplerinin değerlendirmeye alınmayacağını duyurulmasını sağlamaları,
- f. Görevi değişen, emekli olan veya diğer sebeplerle meslekle ilişkisi kesilen personelin biriminden ayrılmasından önce, mutlaka UYAP kapsamında üzerlerinde bulunan işleri bitirmeleri veya ilgili kişiler üzerine aktarılmasını sağlamaları ve bu kişilerin yetkilerinin kaldırılması için birimlerinde yetkili olan personele bilgi vermeleri,
- g. Sistem kesilmeleri halinde, ilgili ekran veya dosya bilgileri ile hatanın ne olduğu (ekranın açılmaması veya sisteme girilememesi gibi), başlangıç-bitiş tarih ve saatini içeren tutanak düzenlenerek bir suretini Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına göndermeleri.

3-Her kullanıcı, kullanıcı adı ve şifresinin gizliliğinden sorumlu olduğundan, üçüncü kişilerin eline geçmesi nedeniyle oluşabilecek her türlü hukukî ve cezai sorumluluğun kendisine ait olacağını bilmesi,

UYAP yazılımlarının işletime geçtiği birimlerde;

4- UYAP'nin işletime geçtiği birimlerdeki bütün kayıt, tevzi, veri girişleri, soruşturma, kovuşturma, harç, duruşma, karar, infaz ve diğer tüm işlemlerin UYAP üzerinden gerçekleştirilmesi,

5- UYAP'ne veri girişlerinde dosyanın temci bilgilerinin (taraf bilgileri veya dava ve suç isimleri gibi) doğru ve eksiksiz olarak girilmesi, veri girişlerinin iş sürecine ait ekrandan yapılarak tutarsız bilgi oluşmasının engellenmesi, sistem üzerinde yapılan onaylamadan sonra ilgili işlemin kesinleştiği ve bu tür düzeltmelerin ancak yasal dayanağı olması halinde ilgili birimce UYAP birim sorumlusu aracılığıyla gönderilecek resmi yazı üzerine Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığınca düzeltilebileceğinin bilinmesi,

6- Sistem üzerinde yapılan işlemlerin hangi kullanıcı tarafından, hangi makine üzerinden, hangi tarih ve saatte yapıldığı veya yapılan işlemin ne olduğu gibi kayıtlar sistemde tutulduğundan, usulsüz işlemlerin hukuki ve cezai sorumluluk gerektireceğinin bilinmesi,

7- Fizikî çalışma ortamlarının UYAP uygulamalarını kolaylaştıracak şekilde hazırlanması, elektronik ortamda akışı sağlanan dosyaların, ilgili birime fiziki ortamda aktarılmasının gecikmeye mahal verilmeden yapılması,

8- Her türlü başvuruda T.C. vatandaşlık numarasının istenmesi ve tüm işlemlerde bu numaranın kullanılması,

9- Bilgisayar ortamında yapılan işlerin kağıt ortamında tekrar yapılmaması açısından, kalemlerde tutulan defter ve kayıtlar yerine, elektronik ortamda tutulan kayıtlardan alınacak çıktılarının imzalanarak saklanması,

10- Yargıtay, Bakanlık, Cumhuriyet başsavcılıkları, mahkemeler, icra daireleri, ceza ve infaz kurumları, adli tıp ve diğer birimlerimizin kendi aralarındaki yazışma ve işlemlerinin UYAP vasıtasıyla gerçekleştirilmesi,

11-Tevzi ve vezne birimlerinde banko düzenine geçilmesi, tevzi işlemlerinin aynı günde yapılarak dosyaların mahkemelerine verilmesi,

12-Elektronik ortamdan doğrudan veri akışı sağlanıncaya kadar, kolluk kuvvetlerinden veya diğer birimlerden adliye intikal eden soruşturma ve kovuşturma evrakı ile sair belge ve bilgilerin mevzuatta belirtilen usul ve esaslara aykırı olmamak koşuluyla disket, CD, flash bellek veya benzeri elektronik veri depolama cihazlarına kaydedilerek UYAP sistemine aktarılmasının sağlanması,

13- UYAP işletimine geçme sürecini tamamlayan Başsavcılıkların, Adalet Komisyonlarının, mülhakatlarından yeterince personeli ağır ceza merkezine geçici yetki ile alarak eğitmeleri ve kendi uzman kullanıcıları vasıtasıyla mülhakat birimlerinin işleme geçiş süreçlerinin tamamlanması,

Konularında bilgi edinilmesini ve gereğinin ifasını rica ederim.

3.4. UYAP UYGULAMALARI

TC
ADALET BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Sayı :B.03.0.BİD.0.00.00.08-010.06/940
Konu : UYAP uygulamaları

10/11/2011

GENELGE (124/1)

Yargı birimlerinde, Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında, bağlı ve ilgili kuruluşlarında UYAP Bilişim Sisteminin etkin ve verimli şekilde kullanılmasını sağlamak, iş süreçlerini hızlandırmak ve elektronik arşivin oluşturulmasını gerçekleştirmek üzere Bakanlığımızın 09/02/2006 tarih ve 124 sayılı Genelgesi tüm teşkilata duyurulmuştur.

Günümüzde, bilişim ve iletişim teknolojileri, hayatın birçok alanına girmiş bulunmaktadır. Öte yandan, çağdaş devletlerde katılımcı demokrasi ve yönetim, saydamlık, hesap verebilirlik, açıklık, etkinlik, basitlik, az bürokrasi, kaynakların etkin kullanımı, kamu mal ve hizmet sunumlarında hız ve verimliliğin sağlanması gibi amaç ve ilkeler vazgeçilmez esaslar olarak benimsenmiştir. Bilişim ve iletişim teknolojileri de, bu esasların hayata geçirilmesinde en etkili araç olarak görülmüştür.

Bütün bunların bir sonucu olarak, Avrupa Birliği tarafından aday ülkeleri de kapsayan "e-Avrupa" projesi çalışmaları yürütülürken, Ülkemizde de, "e-Devlet" uygulamaları hayata geçirilmiş; Kalkınma Plâni, Ulusal Program ve Hükümet Programlarında kamu kurum ve kuruluşlarında bilgi sistemlerinin kurulmasını hedefleyen "e-Devlet" çalışmalarına özel önem atfedilmiştir.

Bunların yanında, e-Dönüşüm Türkiye ve e-Devlet kapsamında, UYAP Bilişim Sistemi uygulamaya geçirilmiştir. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 141 inci maddesinin son fıkrasında yer alan "Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir." hükmü gereğince, UYAP ile hızlı, etkin, güvenilir, verimli, şeffaf ve etik değerlere uygun bir yargılama mekanizmasının oluşturulması, kurum, avukat ve vatandaşlara Internet üzerinden yargı hizmeti sunulması hedeflenmiştir.

Konuyla ilgili olarak, 5941 sayılı Çek Kanununun 5 inci maddesinin sekizinci fıkrası, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 445 inci maddesi, İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliğinin 115 inci maddesi, Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğinin 88 inci maddesi, Hukuk ve Ticaret Mahkemelerinin Yazı İşleri Yönetmeliğinin 13/a ve 18/A maddeleri, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin İdari İşleri ile Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğinin 46/a maddesi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 51 inci maddesi ile bazı maddelerinde UYAP'ın kullanımı ile ilgili çeşitli düzenlemeler yer almaktadır.

Ayrıca, UYAP'ın işletim ve idaresinden sorumlu Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri, 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 22/A maddesinde düzenlenmiştir.

5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun "Güvenli elektronik imzanın hukukî sonucu ve uygulama alanı" kenar başlıklı 5 inci maddesinde de; "Güvenli elektronik imza, elle atılan

imza ile aynı hukukî sonucu doğurur. Kanunların resmî şekle veya özel bir merasime tâbi tuttuğu hukukî işlemler ile teminat sözleşmeleri güvenli elektronik imza ile gerçekleştirilemez." denilmek suretiyle elektronik imza ile elle atılan imza eş değer hâle getirilmiş, gerek kurum içi ve gerek kurum dışı yazışmaların e-imza ile yapılabilmesine imkân sağlanmıştır. Söz konusu Kanunun Genel Gereğesinde; bu Kanunun, elektronik ticaret ve kamu alanında yürütülecek "e-Devlet" olarak adlandırılan yapının aslı unsuru olan elektronik imzanın hukukî ve teknik yapısını, elektronik imzayla ilgili işlemler ile elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının faaliyetlerini düzenlemek amacıyla hazırlandığı belirtilmiştir. Bunun yanında, Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte de elektronik ortamda yazışmaya ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Yukarıda sayılan hususlar karşısında, Bakanlığımız tarafından çıkartılan 09/02/2006 tarihli 124 sayılı Genelgenin, günümüzün değişen koşullarına uygun olarak güncellenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Bu itibarla;

UYAP Bilişim Sistemi kullanılarak soruşturma ve kovuşturma işlemleri ile diğer adlî ve idarî işlemlerin etkin, verimli, hızlı, düzenli, şeffaf ve usul ekonomisine uygun biçimde yürütülmesi amacıyla;

1- Her türlü işlem ve faaliyetin, UYAP üzerinden gerçekleştirilmesine imkân bulunmayan istisnai hâller saklı olmak koşuluyla, UYAP ortamında, zamanında, eksiksiz ve doğru bir biçimde gerçekleştirilmesi,

2- Her türlü kalem hizmetlerinin UYAP üzerinden yürütülmesi,

3- Tüm birimlerde her türlü veri girişinin eksiksiz ve doğru biçimde yapılması,

4- Her adliyede ihtiyacı karşılayacak nispette tarama biriminin oluşturulması,

5- Zorunluluk sebebiyle haricen oluşturulan belgeler ile Sistem haricinde gelen belgelerin ekleriyle birlikte taranarak UYAP ortamına aktarılması,

6- Kamu kurum ve kuruluşlarından intikal eden bilgi ve belgelerin mümkün olduğu nispette elektronik ortamda istenilmesi,

7- UYAP üzerinden sağlanan, nüfus, adres, tapu, sabıka kaydı, yurt dışı adres bilgisi gibi, bilgi ve belgelerin temini için ayrıca fizikî yazışma yapılmaması,

8- Araç şerhi, kayıp veya çalıntı telefonların kullanıma açılıp kapatılması, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı gibi kanunen ilgili mercilere bildirim yapılması gereken işlemlerin ayrıca fizikî yazışma yapılmaksızın UYAP üzerinden gerçekleştirilmesi,

9- UYAP kapsamındaki bilgiler ile fizikî ortamdaki bilgiler arasında çelişkiye mahal verilmemesi, bir çelişki olması hâlinde UYAP kayıtlarına itibar edilmesi,

10- UYAP ortamında düzenlenen her türlü belge ve kararın güvenli elektronik imza kullanılmak suretiyle imzalanması,

11- Elektronik ortamdan fizikî örnek çıkartılması gereken hâllerde, belgenin çıktısı üzerine "Elektronik imzalı aslı ile aynıdır" kaşesi vurulduktan sonra ilgisine göre hâkim, savcı veya görevlendirdiği yazı işleri müdürü tarafından imzalanarak mühürlenmesi,

12- UYAP kapsamında güvenli elektronik imzalı belge ile aynı konuda elle atılan imzalı belge arasında çelişki olması durumunda 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 205 inci maddesi uyarınca güvenli elektronik imzalı belgeye itibar edilmesi,

13- Güvenli elektronik imza ile imzalanarak UYAP üzerinden gönderilen belgelerin ayrıca elle atılan imza ile imzalanmış aslının istenmemesi,

14- Elektronik imza sertifikalarının geçerlilik süresinin takibinin yapılarak süresinde temin edilmesi için önceden gerekli başvurularda bulunulması,

15- Bilgi güvenliği, elektronik imza ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerine azamî dikkat gösterilmesi, özellikle elektronik imza cihazı veya erişim kodu ile her türlü kullanıcı adı ve parolasının başkalarına verilmemesi,

16- UYAP üzerinde iş listelerinin kontrol edilerek teraküme sebebiyet verilmemesi, varsa biriken işlerin ivedilikle yerine getirilmesi,

17- Görevi veya görev yeri değişen, emekli olan veya diğer sebeplerle meslekle ilişiği kesilen kullanıcıların biriminden ayrılmadan önce iş listelerindeki işlerini bitirmeleri,

18- Yargı birimleri tarafından yapılan ilânların ayrıca UYAP sisteminde yer alan elektronik ilan sistemine aktarılması,

19- Her türlü bilirkişilik işlemlerinin, UYAP Bilirkişi Bilgi Sistemi üzerinden yapılması,

20- Kurumlar ile avukat ve vatandaşların adalete erişimini kolaylaştırma çerçevesinde UYAP kapsamında hazırlanmış uygulamaların ilgililere tanıtımlarının yapılması ve kullanılmasının teşvik edilmesi,

21- UYAP Sisteminin etkin ve verimli bir şekilde kullanılabilmesi için tüm hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile personelin, kendi alanlarına göre atanan uzaktan eğitimlerini takip ederek tamamlaması,

22- Yargının şeffaflığı ile vatandaşların adalete erişmesinde kolaylık ve kendileriyle ilgili yargılama faaliyetlerinden haberdar edilmesine olanak sağlayan UYAP SMS sisteminin etkin bir şekilde kullanılmasının sağlanması,

23- UYAP uygulamalarının etkin ve verimli kullanımını sağlamak, UYAP'la ilgili teknik işlemleri takip etmek ve ilgili birimlerle işbirliği ve koordinasyonu sağlamak üzere o yerin iş durumu ve yoğunluğuna göre yeteri kadar;

a) Bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılıkları ile ağır ceza merkezi Cumhuriyet başsavcılıklarında Cumhuriyet savcısının;

b) Bölge idare mahkemesi başkanlıklarında, idarî yargı hâkiminin;

"UYAP Birim Sorumlusu" olarak görevlendirilmesi, sorumluların iş durumlarının buna göre düzenlenmesi, yokluklarında aksamalara meydan verilmemesi bakımından birim sorumlusu yardımcılarının da belirlenmesi,

24- UYAP'ın geliştirilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması açısından öneri ve değişiklik taleplerinin UYAP birim sorumluları vasıtasıyla Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına bildirilmesi,

Konularında gereken dikkat ve özenin gösterilmesini rica ederim.

3.5. CEZA MUHALEMESİNDE SES VE GÖRÜNTÜ BİLİŞİM SİSTEMİNİN KULLANILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 20/09/2011

R.Gazete Sayısı : 28060

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

Madde 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, soruşturma ve kovuşturma aşamasında Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkemece dinlenilmesine gerek görülen kişilerin Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi kullanılarak dinlenilmesi, kayda alınması, saklanması ile bunun için gerekli teknik altyapının kurulmasına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Dayanak

Madde 2 - (1) Bu Yönetmelik, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

Madde 3 - (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
 - b) Bilişim sistemi: Bilgisayar, çevre birimleri, iletişim altyapısı ve programlardan oluşan veri işleme, saklama ve iletmeye yönelik sistemi,
 - c) SEGBİS: UYAP Bilişim Sisteminde ses ve görüntünün aynı anda elektronik ortamda iletildiği, kaydedildiği ve saklandığı Ses ve Görüntü Bilişim Sistemini,
 - ç) SEGBİS yazılımı: UYAP Bilişim Sisteminde SEGBİS'in gerçekleştirilmesi için geliştirilen yazılımı,
 - ç) Talep eden makam: SEGBİS ile dinlemeyi talep eden Cumhuriyet savcılığı, hâkim ve mahkemeyi,
 - d) Talep edilen makam: SEGBİS ile dinleme talep edilen Cumhuriyet savcılığı, hâkim ve mahkemeyi,
 - e) UYAP Bilişim Sistemi: Adalet hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla oluşturulan bilişim sistemini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teknik Esaslar

Sistem için gerekli standartlar

Madde 4 - (1) Görüntü ile sesin aynı anda güvenli bir şekilde iletilebilmesi ve kaydedilebilmesi gerekir.

(2) Görüntü, ilgilinin yüz ifadelerini, vücut hareketlerini, tavır ve davranışlarını gözlemlemeye; ses, ilgilinin duygularını anlamaya ve söylediklerini anlaşılır şekilde dinlemeye imkân verecek nitelikte olur.

(3) Bilgi, belge ve delillerin elektronik ortamda anında iletilebilmesi gerekir.

Sistemin kurulması

Madde 5 - (1) Bakanlık, UYAP Bilişim Sistemi kapsamında SEGBİS'i kurar, işletir, geliştirir, bakım ve idamesini sağlar.

Kayıtların saklanması

Madde 6 - (1) SEGBİS ile elde edilen kayıtlar, nitelikli elektronik imza ile imzalanarak güvenli bir şekilde talep eden makam tarafından saklanır.

Yazılı tutanağa dönüştürme

Madde 7 - (1) SEGBİS ile elde edilen kayıtlar, ilgili mevzuatta öngörülen usule göre UYAP Bilişim Sisteminde yazılı tutanağa dönüştürülüp, elektronik imza ile imzalanır. Yazılı tutanağa dönüştürme işlemleri için yazılım veya donanım araçları kullanılabilir.

(2) Bu kayıtların tutanağa dönüştürülmesi işlemi; soruşturma aşamasında soruşturmayı yürüten Cumhuriyet başsavcılığı veya hâkim tarafından, kovuşturma aşamasında ise esas mahkemesince yapılır.

Kayıtların taraflara verilmesi ve izlenmesi

Madde 8 - (1) Ses ve görüntü kayıtları taraflara verilmez ancak yazılı tutanağa dönüştürülen kayıtlar kanunlarda öngörülen şartlara uygun olarak verilebilir.

(2) Talep veya itiraz halinde ses ve görüntü kayıtları, kanunlarda öngörülen şartlara uygun olarak soruşturma ve kovuşturma makamı gözetiminde ilgilisine izletilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ses ve Görüntü Bilişim Sisteminin Kullanılacağı Durumlar

Soruşturma veya kovuşturma işlemlerinin kayda alınması

Madde 9 - (1) Görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması olanağının varlığı hâlinde, kanunlardaki usul ve esaslar dairesinde, soruşturma veya kovuşturma aşamasında yapılan her türlü işlem SEGBİS ile kayda alınır.

(2) Ancak;

a) Mağdur çocukların,

b) Duruşmaya getirilmesi mümkün olmayan ve tanıklığı maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunlu olan kişilerin, tanıklığında bu kayıt zorunludur.

Kimliği saklı tutulan tanıkların dinlenilmesi

Madde 10 - (1) Bu Yönetmelik hükümleri, Tanık Koruma Kanunu ile 11/11/2008 tarihli ve 27051 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhuriyet Başsavcılıkları ve Mahkemelerce Alınacak Tanık Koruma Tedbirlerine İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak şartıyla kimliği saklı tutulan tanıkların dinlenilmesinde de uygulanır.

(2) Kimliği saklı tutulan tanıklar SEGBİS ile uzaktan dinlenebilir. Bu dinleme sırasında kimliği saklı tutulan tanığın bulunduğu yer yetkili Cumhuriyet savcısı veya hâkimi hazır bulunur.

Uluslararası karşılıklı adli yardımlaşma işlemlerinde kullanılması

Madde 11 - (1) Uluslararası karşılıklı adli yardımlaşma çerçevesinde SEGBİS kullanılabilir.

(2) Dinlemenin ne şekilde tertip edileceği ve ücret konusu taraflar arasındaki mutabakatla sağlanır.

(3) SEGBİS ile adli yardımlaşma talepleri sesli ve görüntülü iletişim tekniğinin uygulanması talebi örneği doldurularak Bakanlık aracılığıyla gerçekleştirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Usul Hükümleri

Huzurda bulunanlar

Madde 12 - (1) Huzurda bulunanların dinlenmesinde 9 uncu madde hükümleri uygulanır.

Huzurda bulunamayanlar

Madde 13 - (1) Soruşturma ve kovuşturma aşamasında talep eden makam tarafından kabul edilen mazeretleri nedeniyle hazır bulunamayan kişi SEGBİS ile dinlenebileceği gibi SEGBİS üzerinden duruşmalara da katılabilir.

(2) Talep eden makam, dinleme yapacağı kişinin kimlik bilgilerini, dinleme zamanını ve dinleme için yapılması gereken hazırlıkları ilgili kolluk birimine bildirir. İlgili kolluk birimi, yeterli sayıda kolluk görevlisinin dinleme işlemi sırasında hazır bulunmasını sağlar.

(3) İlgili kolluk görevlisi, ikinci fıkra da belirtilen talimatlar doğrultusunda, dinlenecek kişiyi, dinlemenin yapılacağı yerde hazır eder.

(4) Talep eden makam ayrıca belirtmediği sürece, dinlenecek kişinin dinleme talebinde belirtilen kişi olduğuna dair bir tutanak, kolluk görevlisince düzenlenir ve imzalanır.

Ceza infaz kurumunda bulunanlar

Madde 14 - (1) Teknik altyapının hazır olması durumunda ceza infaz kurumunda bulunan kişi SEGBİS ile dinlenebileceği gibi, SEGBİS üzerinden duruşmalara da katılabilir.

(2) Talep eden makam, dinleme yapacağı kişinin kimlik bilgilerini, dinleme zamanını ve dinleme için yapılması gereken hazırlıkları ilgili ceza infaz kurumu yönetimine bildirir.

(3) İlgili ceza infaz kurumu görevlisi, ikinci fıkra da belirtilen talimatlar doğrultusunda, dinlenecek kişiyi, dinleme odasında hazır eder.

(4) Talep eden makam ayrıca belirtmediği sürece, dinlenecek kişinin dinleme talebinde belirtilen kişi olduğuna dair bir tutanak, ceza infaz kurumu görevlisince düzenlenir ve imzalanır.

Tedavi kurumlarında bulunanlar

Madde 15 - (1) Soruşturma ve kovuşturma aşamasında tedavi kurumlarında bulunan kişi SEGBİS ile dinlenebileceği gibi SEGBİS üzerinden duruşmalara da katılabilir.

(2) Talep eden makam, dinleme yapacağı kişinin kimlik bilgilerini, dinleme zamanını ve dinleme için yapılması gereken hazırlıkları ilgili tedavi kurumu yönetimine ve kolluk birimine bildirir. İlgili kolluk birimi, yeterli sayıda kolluk görevlisinin dinleme işlemi sırasında hazır bulunmasını sağlar.

(3) İlgili kolluk görevlisi, ikinci fıkra da belirtilen talimatlar doğrultusunda, dinlenecek kişiyi, dinleme odasında hazır eder.

(4) Talep eden makam ayrıca belirtmediği sürece, dinlenecek kişinin dinleme talebinde belirtilen kişi olduğuna dair bir tutanak, kolluk görevlisince düzenlenir ve imzalanır.

Yargı çevresi dışında bulunanlar

Madde 16 - (1) Talep eden makam, SEGBİS kullanmak suretiyle dinleyeceği kişileri, bu kişilere ait adres ve kimlik bilgileri ile varsa isnat olunan suçu ya da olayı, dinleme için yapılması gereken hazırlıkları talep edilen makama bildirir.

(2) Talep edilen makam talep doğrultusunda, dinlenecek kişinin dinleme odasında hazır edilmesini, bu kişinin dinleme talebinde belirtilen kişi olduğuna dair bir tutanak düzenlenmesini sağlar.

(3) Talep eden makam ayrıca belirtmediği sürece, dinlemeden önce dinlenecek kişinin kimliği, adliyelerde yazı işleri müdürü veya hâkim tarafından görevlendirilecek personel marifetiyle tespit edilir.

Yakalama halinde dinleme

Madde 17 - (1) Hâkim veya mahkeme tarafından verilen yakalama emri üzerine soruşturma veya kovuşturma evresinde yakalanan kişi, derhal yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılır. Şayet çıkarılamıyorsa;

a) Yakalamanın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığı, işin niteliğine göre yakalamayı talep eden ya da yakalama kararını veren makam ile irtibata geçer.

b) İrtibata geçilen makamın uygun görmesi halinde yakalanan şahıs, SEGBİS ile dinlenilmesi için hazır edilir. Yakalamanın yapıldığı yerde SEGBİS yoksa bu sistemin bulunduğu ve kullanıma hazır olduğu en yakın yer Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemesine götürülür.

c) En geç yirmi dört saat içinde bu işlemler yapılamıyorsa, aynı süre içinde en yakın sulh ceza hâkimi önüne çıkarılır; serbest bırakılmadığı takdirde, yetkili hâkim veya mahkemeye en kısa zamanda gönderilmek üzere tutuklanır.

(2) Birinci fıkraya göre tutuklanan kişi, işin niteliğine göre yetkili Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkemece uygun görülmesi halinde SEGBİS'in kullanılması suretiyle de dinlenebilir.

Dinleme sırasında hazır bulunacaklar

Madde 18 - (1) Dinleme sırasında dinlenecek kişinin bulunduğu yerde Cumhuriyet savcısı veya hâkimin hazır bulunması, talep eden makamın isteğine bağlıdır.

Dinlenecek kişiye bilgi verme

Madde 19 - (1) İlgililere görüntü ve ses kaydının yapılacağı konusunda bilgi verilir.

Diğer usuli işlemler

Madde 20 - (1) Kimlik tespitine ilişkin tutanak zorunluluk nedeniyle haricen tutulmuş ise taranıp, aslı ile aynı olduğuna dair ibare eklenerek, yine elektronik imza ile imzalanmak suretiyle dinleme talep eden makama, UYAP Bilişim Sistemi üzerinden gönderilir.

(2) Belge asılları mahallinde saklanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

SEGBİS'in kullanılabilceği diğer alanlar

Madde 21 - (1) SEGBİS, Yargıtay, Bölge Adliye Mahkemeleri dâhil kanun yolu makamlarınca ve Ceza Muhakemesi Kanununun uygulandığı durumlarda da kullanılabilir.

Kayıtların kanun yolu makamlarına gönderilmesi

Madde 22 - (1) Kanun yollarına müracaat halinde ses ve görüntü kayıtları itiraz, istinaf veya temyiz merciine gönderilir.

Teknik personel

Madde 23 - (1) SEGBİS'in çalışmasını temin için yeteri kadar teknik personel görevlendirilir.

Yürürlük

Madde 24 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

3.6. SES VE GÖRÜNTÜ BİLİŞİM SİSTEMİ (SEGBİS)

TC
ADALET BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Sayı :B.03.0.BİD.0.00.00.05-010.06/31
Konu : UYAP uygulamaları

14/12/2011

GENELGE (150)

Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) sayesinde ifade alma ve sorgu işlemleri ile duruşmaların video kaydına alınması; Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemenin yargı çevresi dışında bulunan veya mahkemede hazır bulunamayan kişilerin (şüpheli, sanık, tanık, şikâyetçi, katılan vs.) video konferans yoluyla dinlenilmesi ve ifadelerinin kayda alınması imkânı sağlanmıştır.

Bu Sistemin kullanılması sonucunda, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 52, 58, 94, 147/1-h, 180, 196 ve 219 uncu maddelerinde öngörülen ifade alma, sorgu ve duruşma işlemlerinde teknik imkânlardan yararlanma, sesli görüntülü iletişim tekniğini kullanma ve teknik araçlarla kayda almaya dair düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulanması; ifadesi ya da savunması alınacak kişilerin bizzat mahkemesince dinlenilmesi ya da sorgulanması, bunun sonucu olarak dosyaya, kişiye ve olaya göre daha sağlıklı ifade alınması; mahkemece duruşmaların daha etkin yönetimi ve mahkemenin, duruşma sırasında gerçekleşen olaylara ve tarafların beyanlarına daha iyi vuküfiet; yol tutuklaması uygulamasından kaynaklanan mağduriyetlerin ortadan kaldırılması gibi faydalar sağlanabilecektir.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 141 inci maddesinin son fıkrasında, yargılamanın en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması yargı organlarının görevi olarak belirlenmiş olup, SEGBİS kullanımıyla bu görevin daha etkin olarak yerine getirilmesi amaçlanmıştır.

SEGBİS'in kullanımıyla, ülkemizin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen "*makul sürede hâkim önüne çıkarılma*", 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen "*kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan mahkeme önünde makul sürede yargılanma*" ilkeleri doğrultusunda insan hakları ihlallerinin önleneyeceği; dolayısıyla, Ülkemizin maddî ve manevî tazminata mahkûm edilmesinin bu suretle önüne geçileceği düşünülmektedir.

Konuya ilişkin olarak Ceza Muhakemesi Kanununun;

1. "*Tanıkların dinlenmesi*" kenar başlıklı 52 nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında;

"(3) Tanıkların dinlenmesi sırasındaki görüntü veya sesler kayda alınabilir. Ancak;

a) Mağdur çocukların,

b) Duruşmaya getirilmesi mümkün olmayan ve tanıklığı maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunlu olan kişilerin,

Tanıklığında bu kayıt zorunludur.

(4) Üçüncü fıkra hükmünün uygulanması suretiyle elde edilen ses ve görüntü kayıtları, sadece ceza muhakemesinde kullanılır.";

2. *"Tanığa ilk önce sorulacak sorular ve tanığın korunması"* kenar başlıklı 58 inci maddesinin üçüncü fıkrasında;

"(3) Hazır bulunanların huzurunda dinlenmesi, tanık için ağır bir tehlike teşkil edecek ve bu tehlike başka türlü önlenemeyecekse ya da maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından tehlike oluştursak; hâkim, hazır bulunma hakkına sahip bulunanlar olmadan da tanığı dinleyebilir. Tanığın dinlenmesi sırasında ses ve görüntülü aktarma yapılır. Soru sorma hakkı saklıdır.";

3. *"Bilirkişilere uygulanacak hükümler"* kenar başlıklı 62 inci maddesinin birinci fıkrasında;

"(1) Tanıklara ilişkin hükümlerden aşağıdaki maddelere aykırı olmayanlar bilirkişiler hakkında da uygulanır.";

4. *"Tanık ve bilirkişilerin naiple veya istinabe yoluyla dinlenmeleri"* kenar başlıklı 180 inci maddesinde;

"(1) Hastalık veya malûllük veya giderilmesi olanağı bulunmayan başka bir nedenle bir tanık veya bilirkişinin uzun ve önceden bilinmeyen bir zaman için duruşmada hazır bulunmasının olanaklı bulunmayacağı anlaşılırsa, mahkeme onun bir naiple veya istinabe yoluyla dinlenmesine karar verebilir.

(2) Bu hüküm, konutlarının yetkili mahkemenin yargı çevresi dışında bulunmasından dolayı getirilmesi zor olan tanık ve bilirkişinin dinlenmesinde de uygulanır.

(3) Davayı görmekte olan mahkeme, zorunluluk olmadıkça, büyükşehir belediye sınırları içerisinde bulunan şikâyetçi, katılan, sanık, müdafî veya vekil, tanık ve bilirkişilerin istinabe yoluyla dinlenmesine karar veremez.

(4) istinabe olunan mahkeme, büyükşehir belediye sınırları içerisinde ise, ilgililer kendi yargı çevresinde bulunmasa da büyükşehir belediye sınırları içerisinde yerine getirilmesi gereken istinabe evrakını geri çevirmeksizin gereğini yapar.

(5) Yukarıdaki fıkralar içeriğine göre tanık veya bilirkişinin aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle dinlenebilmeleri olanağının varlığı hâlinde bu yöntem uygulanarak ifade alınır. Buna olanak verecek teknik donanımın kurulmasına ve kullanılmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikte gösterilir.";

5. *"İfade ve sorgunun tarzı"* kenar başlıklı 147 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde;

"(1) Şüphelinin veya sanığın ifadesinin alınmasında veya sorguya çekilmesinde aşağıdaki hususlara uyulur:

h) ifade ve sorgu işlemlerinin kaydında, teknik imkânlardan yararlanılır.";

6. *"Sanığın duruşmadan bağışık tutulması"* kenar başlıklı 196 ncı maddesinde;

"(1) Mahkemece sorgusu yapılmış olan sanık veya bu hususta sanık tarafından yetkili kılındığı hâllerde müdafîi isterse, mahkeme sanığı duruşmada hazır bulunmaktan bağışık tutabilir.

(2) Sanık, alt sınırı beş yıl ve daha fazla hapis cezasını gerektiren suçlar hariç olmak üzere, istinabe suretiyle sorguya çekilebilir. Sorgu için belirlenen gün, Cumhuriyet savcısı ile sanık ve müdafîine bildirilir. Cumhuriyet savcısı ile müdafîin sorgu sırasında hazır bulunması zorunlu değildir. Sorgusundan önce sanığa, ifadesini esas mahkemesi huzurunda vermek isteyip istemediği sorulur.

(3) Sorgu tutanağı duruşmada okunur.

(4) Yukarıdaki fıkralar içeriğine göre sanığın aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorgusunun yapılabilmesi olanağının varlığı hâlinde bu yöntem uygulanarak sorgu yapılır.";

7. *"Duruşma tutanağı"* kenar başlıklı 219 uncu maddesinde;

"(1) Duruşma için tutanak tutulur. Tutanak, mahkeme başkanı veya hâkim ile zabıt kâatibi tarafından imzalanır. Duruşmada yapılan işlemlerin teknik araçlarla kayda alınması

halinde, bu kayıtlar vakit geçirilmeksizin yazılı tutanağa dönüştürülerek mahkeme başkanı veya hâkim ile zabıt kâtabı tarafından imzalanır.

(2) Mahkeme başkanının mazereti bulunursa tutanak, üyelerin en kıdemlisi tarafından imzalanır.";

hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca, Ceza Muhakemesinde Ses ve Görüntü Bilişim Sisteminin Kullanılması Hakkında Yönetmelik, 20/9/2011 tarihli ve 28060 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anılan Yönetmelikte, ceza infaz kurumunda, tedavi kurumlarında veya soruşturma ve kovuşturma aşamasında ilgili makam tarafından kabul edilen, mazeretleri nedeniyle hazır bulunamayan kişilerin ve yargı çevresi dışında bulunanlar ile yakalama halinde mahkemesine çıkarılamayan kişilerin dinlenilmesinde SEGBİS'in kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Söz konusu Yönetmeliğin, *"Yakalama halinde dinleme"* kenar başlıklı 17 nci maddesinde;

"(1) Hâkim veya mahkeme tarafından verilen yakalama emri üzerine soruşturma veya kovuşturma evresinde yakalanan kişi, derhal yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılır. Şayet çıkarılamıyorsa;

a) Yakalamanın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığı, işin niteliğine göre yakalamayı talep eden ya da yakalama kararını veren makam ile irtibata geçer.

b) irtibata geçilen makamın uygun görmesi halinde yakalanan şahıs, SEGBİS ile dinlenilmesi için hazır edilir. Yakalamanın yapıldığı yerde SEGBİS yoksa bu sistemin bulunduğu ve kullanıma hazır olduğu en yakın yer Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemesine götürülür.

c) En geç yirmi dört saat içinde bu işlemler yapılamıyorsa, aynı süre içinde en yakın sulh ceza hâkimi önüne çıkarılır; serbest bırakılmadığı takdirde, yetkili hâkim veya mahkemeye en kısa zamanda gönderilmek üzere tutuklanır.

(2) Birinci fıkraya göre tutuklanan kişi, işin niteliğine göre yetkili Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkemece uygun görülmesi halinde SEGBİS'in kullanılması suretiyle de dinlenebilir."

hükmüne yer verilmiştir.

Ceza Muhakemesi Kanununun yukarıda belirtilen hükümleri incelendiğinde; 52 inci maddenin üçüncü fıkrasının ilk cümlesi ile 62 nci maddede, tanıkların ve bilirkişilerin dinlenmesi ile 219 uncu maddede, duruşmaların teknik araçlarla kayda alınmasının takdire bırakıldığı; buna karşılık, 52 inci maddenin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde, mağdur çocukların ve duruşmaya getirilmesi mümkün olmayan ve tanıklığı maddî gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunlu olan kişilerin tanıklığında ses ve görüntü kaydı yapılmasının ve 147 nci maddenin birinci fıkrasının (h) bendinde, şüphelinin veya sanığın ifade veya sorgu işlemlerinin kaydında varsa teknik imkânlardan yararlanılmasının zorunlu olduğu; yine, söz konusu Kanunun 58 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, hazır bulunma hakkına sahip bulunanlar olmadan tanığın dinlenilmesinde hâkim veya mahkemece karar verilmesi halinde; 180 inci maddenin beşinci fıkrası gereğince, ses ve görüntülü aktarma yapılmasının, tanık ve bilirkişinin naiple veya istinabe yoluyla dinlenilmeleri gereken hallerde ve 196 nci maddenin dördüncü fıkrası gereğince farklı yargı çevresinde bulunan sanığın sorguya çekilmesinde imkân varsa görüntülü ve sesli iletişim tekniği kullanılmasının zorunlu olduğu anlaşılmaktadır.

Bunların yanında, Ceza Muhakemesi Kanununun 196 nci maddesinin ikinci fıkrasında, alt sınırı beş yıl ve daha fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, sanıkların bizzat mahkemesince sorguya çekilmesi öngörülmüştür. Yine söz konusu Kanunun 94 üncü maddesinde, *"Hâkim veya mahkeme tarafından verilen yakalama emri üzerine soruşturma veya kovuşturma evresinde yakalanan kişi, en geç yirmidört saat içinde yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılamıyorsa, aynı süre içinde en yakın sulh ceza hâkimi önüne çıkarılır; serbest bırakılmadığı takdirde, yetkili hâkim veya mahkemeye en kısa zamanda gönderilmek üzere tutuklanır."* hükmüne yer verilmiştir. Bu hükümlerle, söz konusu işlemlerin önemi ve

sonuçları dikkate alınarak asıl yetkili hâkim veya mahkemesince yapılması amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirmek için zorunlu olarak "yetkili hâkim veya mahkemeye en kısa zamanda gönderilmek üzere tutuklanır" denilerek "yol tutuklaması" öngörülmüştür.

Uygulamada bu hükümler çerçevesinde yirmidört saat içinde yetkili hâkim veya mahkemesi önüne çıkarılamayan kişiler hakkında "yol tutuklaması" olarak adlandırılan kararlar verilmekte ve bu kişiler ceza infaz kurumlarının nakil araçlarıyla yetkili hâkim veya mahkemesinin bulunduğu yere götürülmektedir. Nakil için gerekli personel, araç ve güvenlik ile diğer şartların sağlanamaması gibi sebeplerle, sorgulanacak kişilerin mahkemesine zamanında çıkarılamaması, ceza infaz kurumu aracı içinde günlerce uzun yolculukların yapılması, nakil esnasında muhtemel trafik kazası ve güvenlik gibi birçok sorunla karşılaşılabilmekte ve mağduriyetler yaşanabilmektedir.

Yukarıda belirtilen hallerde sanığın sorgusu veya yakalanan kişi hakkında tutuklama kararı verilmesi işlemleri SEGBİS aracılığıyla da bizzat mahkemesince yapılabilecektir. Dolayısıyla, anılan hükümlerle, ilgili şahısların bizzat merciince dinlenilmesi sonucuna "yol tutuklamasına" gidilmeksizin daha kısa sürede ve kişilerin mağduriyetine yol açmadan varılabilmesi mümkündür. Nitekim, Ceza Muhakemesi Kanununun 196 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında "Yukarıdaki fıkralar içeriğine göre sanığın aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorgusunun yapılabilmesi olanağının varlığı hâlinde bu yöntem uygulanarak sorgu yapılır." denilmek suretiyle sorgunun SEGBİS aracılığıyla yapılması takdire bırakılmamış; emredici hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 196 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, istinabe yasağı getirilen hallerde, SEGBİS kullanılmak suretiyle ifade alınmasında; asıl mahkemesince bizzat ilgilisine soru yöneltebilmesi, sanık, tanık, bilirkişi vs. kişiler açısından da yargılamayı yapan mahkeme heyetinin doğrudan görülebilmesi, savunmanın bizzat yapılarak beyanda bulunabilmesi suretiyle yüzyüzelik ilkesinin sağlandığı gözetilerek bu işlemin Kanunun öngördüğü anlamda istinabe olarak değerlendirilemeyeceği ve bu nedenle alt sınırı beş yıl ve daha fazla hapis cezasını gerektiren suçlar açısından da kullanılabileceği sonucuna ulaşılmaktadır.

Nitekim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin oybirliğiyle 5/10/2006 tarihinde verdiği Marcello Viola v. Italy kararında da; cinayet ve organize suç örgütü üyesi olmak suçundan yargılanan sanığın video konferans yoluyla ifadesinin alınması durumunda, sanığın mahkemede hazır bulunma şartının gerçekleştiğinden bahisle sözleşmenin adil yargılanma ilkesini düzenleyen 6 ncı maddesinin ihlal edilmediği sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, yukarıda belirtilen hükümler ve açıklamalar doğrultusunda;

1- SEGBİS kullanımının Ceza Muhakemesi Kanununun 52/3 (ilk cümle), 219/1 maddelerinde ihtiyari olduğu; ancak, 52/3 (a) ve (b) bentleri, 58/3, 147/1 (h) bendi, 180/5 ve 196/4 maddelerinde ise zorunlu olduğu hususunun göz önünde tutulması,

2- SEGBİS kullanılmak suretiyle ifade alınması istinabe sayılamayacağından, Ceza Muhakemesi Kanununun 196 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki istinabe yasağı getirilen hallerde de SEGBİS kullanılmak suretiyle ifade alınabileceğinin dikkate alınması,

3- Yol tutuklamasının sebep olacağı mağduriyetlerin önüne geçilebilmesi bakımından, 20/9/2011 tarihli ve 28060 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ceza Muhakemesinde Ses ve Görüntü Bilişim Sisteminin Kullanılması Hakkında Yönetmeliğin 17 ncı maddesi dikkate alınarak şüpheli veya sanığın SEGBİS ile dinlenilmesinin sağlanması, yakalamanın gerçekleştiği yerde SEGBİS yoksa bu sistemin kullanıma hazır olduğu en yakın yerin kullanılması,

4- Hakkında yakalama kararı bulunan şüphelinin farklı bir yargı çevresinde yakalanması halinde, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet başsavcılığınca SEGBİS vasıtasıyla ifadesinin alınması; adli kontrol veya tutuklama tedbirine başvurulmasına gerek duyulan hallerde, bu talebin, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet başsavcılığının yargı çevresindeki asıl yetkili mahkemeye iletilerek SEGBİS vasıtasıyla sorgu işleminin yapılması; söz konusu tedbire

ilişkin verilecek kararın UYAP'tan şüphelinin bulunduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesi,

5- Söz konusu Yönetmeliğin 18 inci maddesine göre, dinleme sırasında dinlenecek kişinin yanında Cumhuriyet savcısı veya hâkimin hazır bulunup bulunmaması hususundaki takdirin, yargıdaki iş yükü göz önüne alınarak kullanılması ve kimlik tesbiti esnasında bir kamu görevlisinin hazır bulundurulması, ayrıca işin mahiyet ve önemine göre gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması,

6- Dinleme sırasında;

a) Mazeretleri nedeniyle hazır bulunamayan ve tedavi kurumlarında bulunan kişilerin dinlenilmesinde kolluk görevlisinin,

b) Ceza infaz kurumunda bulunan kişilerin dinlenilmesinde ceza infaz kurumu görevlisinin,

c) Yargı çevresi dışında bulunan kişilerin dinlenilmesinde yazı işleri müdürü veya hâkim ve Cumhuriyet savcısı tarafından görevlendirilecek personelin,

Hazır bulunması ve düzenlenen tutanağın dinleme işlemi sırasında hazır bulunan tüm ilgililerce imzalanması; tutanakta, dinlenenlerin kimliğinin, dinlemenin başlangıç ve bitiş zamanının, dinlemenin süresinin, hazır bulunanlar ve varsa sunulan deliller ve sair hususların belirtilmesi,

Tutanağın;

a) UYAP'ta düzenlenmesi halinde aynen,

b) Fizikî olarak düzenlenmesi halinde ise taranıp elektronik imza ile imzalanarak UYAP'a katılması, daha sonra elektronik imzalı bir üst yazıya eklenmesi, bu üst yazıda *"ekteki tutanak aslı ile aynıdır"* ibaresine yer verilmesi ve üst yazı ile ekinin, dinleme talep eden makama UYAP üzerinden gönderilmesi ve tutanak asıllarının mahallinde saklanması,

7- SEGBİS vasıtasıyla ifadesi alınan kişilerin imzasının alınması gereken hallerde, talep eden makam tarafından düzenlenen ifade veya sorgu tutanağı elektronik imza ile imzalandıktan sonra UYAP üzerinden talep edilen makama gönderilmesi, talep edilen makam tarafından bu tutanağın çıktısının alınıp ilgililere imzalatılmasını müteakiben taranarak UYAP üzerinden tekrar talep eden makama gönderilmesi,

8- SEGBİS ile alınan soruşturma ve kovuşturma işlemi kayıtlarının CD/DVD gibi veri taşıyıcılarına aktarılarak dosyasında saklanması ve kanun yoluna müracaat halinde ilgili mercilere gönderilmesi,

9- Cumhuriyet başsavcılığınca SEGBİS'in çalışır vaziyette tutulması için gereken tedbirlerin alınması,

10- SEGBİS'in kullanılması ile ilgili sorunların UYAP Birim Sorumluları aracılığıyla Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına bildirilmesi,

Konularında gereken dikkat ve özenin gösterilmesini rica ederim.

4. İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 5651
Kabul Tarihi : 4/5/2007
R.Gazete Tarihi : 23/5/2007
R.Gazete Sayısı : 26530

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amaç ve kapsamı; içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülük ve sorumlulukları ile internet ortamında işlenen belirli suçlarla içerik, yer ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas ve usûlleri düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulamasında;

- a) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,
 - b) Başkanlık: Kurum bünyesinde bulunan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını,
 - c) Başkan: Telekomünikasyon İletişim Başkanını,
 - ç) Bilgi: Verilerin anlam kazanmış biçimini,
 - d) Erişim: Bir internet ortamına bağlanarak kullanım olanağı kazanılmasını,
 - e) Erişim sağlayıcı: Kullanıcılarına internet ortamına erişim olanağı sağlayan her türlü gerçek veya tüzel kişileri,
 - f) İçerik sağlayıcı: İnternet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,
 - g) İnternet ortamı: Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan internet üzerinde oluşturulan ortamı,
 - ğ) İnternet ortamında yapılan yayın: İnternet ortamında yer alan ve içeriğine belirsiz sayıda kişilerin ulaşabileceği verileri,
 - h) İzleme: İnternet ortamındaki verilere etki etmeksizin bilgi ve verilerin takip edilmesini,
 - ı) Kurum: Telekomünikasyon Kurumunu,
 - i) Toplu kullanım sağlayıcı: Kişilere belli bir yerde ve belli bir süre internet ortamı kullanım olanağı sağlayanı,
 - j) Trafik bilgisi: İnternet ortamında gerçekleştirilen her türlü erişime ilişkin olarak taraflar, zaman, süre, yararlanılan hizmetin türü, aktarılan veri miktarı ve bağlantı noktaları gibi değerleri,
 - k) Veri: Bilgisayar tarafından üzerinde işlem yapılabilen her türlü değeri,
 - l) Yayın: İnternet ortamında yapılan yayını,
 - m) Yer sağlayıcı: Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri,
- ifade eder.

Bilgilendirme yükümlülüğü

MADDE 3- (1) İçerik, yer ve erişim sağlayıcıları, yönetmelikle belirlenen esas ve usûller çerçevesinde tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak bulundurmakla yükümlüdür.

(2) Yukarıdaki fıkrada belirtilen yükümlülüğü yerine getirmeyen içerik, yer veya erişim sağlayıcısına Başkanlık tarafından ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

İçerik sağlayıcının sorumluluğu

MADDE 4- (1) İçerik sağlayıcı, internet ortamında kullanıma sunduğu her türlü içerikten sorumludur.

(2) İçerik sağlayıcı, bağlantı sağladığı başkasına ait içerikten sorumlu değildir. Ancak, sunuş biçiminden, bağlantı sağladığı içeriği benimsediği ve kullanıcının söz konusu içeriğe ulaşmasını amaçladığı açıkça belli ise genel hükümlere göre sorumludur.

Yer sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 5- (1) Yer sağlayıcı, yer sağladığı içeriği kontrol etmek veya hukuka aykırı bir faaliyetin söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

(2) Yer sağlayıcı, yer sağladığı hukuka aykırı içerikten, ceza sorumluluğu ile ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddelerine göre haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak imkân bulunduğu ölçüde hukuka aykırı içeriği yayından kaldırmakla yükümlüdür.

Erişim sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 6- (1) Erişim sağlayıcı;

a) Herhangi bir kullanıcısının yayınladığı hukuka aykırı içerikten, bu Kanun hükümlerine uygun olarak haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde erişimi engellemekle,

b) Sağladığı hizmetlere ilişkin, yönetmelikte belirtilen trafik bilgilerini altı aydan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere yönetmelikte belirlenecek süre kadar saklamakla ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla,

c) Faaliyetine son vereceği tarihten en az üç ay önce durumu Kuruma, içerik sağlayıcılarına ve müşterilerine bildirmek ve trafik bilgilerine ilişkin kayıtları yönetmelikte belirtilen esas ve usûllere uygun olarak Kuruma teslim etmekle, yükümlüdür.

(2) Erişim sağlayıcı, kendisi aracılığıyla erişilen bilgilerin içeriklerinin hukuka aykırı olup olmadıklarını ve sorumluluğu gerektirip gerektirmediğini kontrol etmekle yükümlü değildir.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan yükümlülüklerden birini yerine getirmeyen erişim sağlayıcısına Başkanlık tarafından onbin Yeni Türk Lirasından ellibin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülükleri

MADDE 7- (1) Ticarî amaçla toplu kullanım sağlayıcılar, mahallî mülkî amirden izin belgesi almakla yükümlüdür. İzne ilişkin bilgiler otuz gün içinde mahallî mülkî amir tarafından Kuruma bildirilir. Bunların denetimi mahallî mülkî amirler tarafından yapılır. İzin belgesinin verilmesine ve denetime ilişkin esas ve usûller, yönetmelikle düzenlenir.

(2) Ticarî amaçla olup olmadığına bakılmaksızın bütün toplu kullanım sağlayıcılar, konusu suç oluşturan içeriklere erişimi önleyici tedbirleri almakla yükümlüdür.

(3) Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüğe aykırı hareket eden kişiye mahallî mülkî amir tarafından üçbin Yeni Türk Lirasından onbeşbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Erişimin engellenmesi kararı ve yerine getirilmesi

MADDE 8- (1) İnternet ortamında yapılan ve içeriği aşağıdaki suçları oluşturduğu hususunda yeterli şüphe sebebi bulunan yayınlarla ilgili olarak erişimin engellenmesine karar verilir:

- a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;
 - 1) İntihara yönlendirme (madde 84),
 - 2) Çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra),
 - 3) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190),
 - 4) Sağlık için tehlikeli madde temini (madde 194),
 - 5) Müstehcenlik (madde 226),
 - 6) Fuhuş (madde 227),
 - 7) Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228),suçları.

b) 25/7/1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda yer alan suçlar.

(2) Erişimin engellenmesi kararı, soruşturma evresinde hâkim, kovuşturma evresinde ise mahkeme tarafından verilir. Soruşturma evresinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından da erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu durumda Cumhuriyet savcısı kararını yirmidört saat içinde hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Bu süre içinde kararın onaylanmaması halinde tedbir, Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır. Koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesine ilişkin karara 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebilir.

(3) Hâkim, mahkeme veya Cumhuriyet savcısı tarafından verilen erişimin engellenmesi kararının birer örneği, gereği yapılmak üzere Başkanlığa gönderilir.

(4) İçeriği birinci fıkrada belirtilen suçları oluşturan yayınların içerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunması halinde veya içerik veya yer sağlayıcısı yurt içinde bulunsan bile, içeriği birinci fıkranın (a) bendinin (2) ve (5) numaralı alt bentlerinde yazılı suçları oluşturan yayınlara ilişkin olarak erişimin engellenmesi kararı re'sen Başkanlık tarafından verilir. Bu karar, erişim sağlayıcısına bildirilerek gereğinin yerine getirilmesi istenir.

(5) Erişimin engellenmesi kararının gereği, derhal ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren yirmidört saat içinde yerine getirilir.

(6) Başkanlık tarafından verilen erişimin engellenmesi kararının konusunu oluşturan yayını yapanların kimliklerinin belirlenmesi halinde, Başkanlık tarafından, Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(7) Soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi halinde, erişimin engellenmesi kararı kendiliğinden hükümsüz kalır. Bu durumda Cumhuriyet savcısı, kovuşturmaya yer olmadığı kararının bir örneğini Başkanlığa gönderir.

(8) Kovuşturma evresinde beraat kararı verilmesi halinde, erişimin engellenmesi kararı kendiliğinden hükümsüz kalır. Bu durumda mahkemece beraat kararının bir örneği Başkanlığa gönderilir.

(9) Konusu birinci fıkrada sayılan suçları oluşturan içeriğin yayından çıkarılması halinde; erişimin engellenmesi kararı, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından kaldırılır.

(10) Koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen yer veya erişim sağlayıcılarının sorumluları, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(11) İdarî tedbir olarak verilen erişimin engellenmesi kararının yerine getirilmemesi halinde, Başkanlık tarafından erişim sağlayıcısına, onbin Yeni Türk Lirasından yüzbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. İdarî para cezasının verildiği andan itibaren yir-

midört saat içinde kararın yerine getirilmemesi halinde ise Başkanlığın talebi üzerine Kurum tarafından yetkilendirmenin iptaline karar verilebilir.

(12) Bu Kanunda tanımlanan kabahatler dolayısıyla Başkanlık veya Kurum tarafından verilen idarî para cezalarına ilişkin kararlara karşı, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir.

(13) **(Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)** İşlemlerin yürütülmesi için Başkanlığa gönderilen hakim ve mahkeme kararlarına 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre Başkanlıkça itiraz edilebilir.

(14) **(Ek: 12/7/2013-6495/47 md.)** 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanan kurum ve kuruluşlar, kendi görev alanına giren suçların internet ortamında işlendiğini tespit etmeleri hâlinde, bu yayınlarla ilgili olarak erişimin engellenmesi kararı alabilirler. Erişimin engellenmesi kararları uygulanmak üzere Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına gönderilir.

İçeriğin yayından çıkarılması ve cevap hakkı

MADDE 9- (1) İçerik nedeniyle hakları ihlâl edildiğini iddia eden kişi, içerik sağlayıcısına, buna ulaşamaması halinde yer sağlayıcısına başvurarak kendisine ilişkin içeriğin yayından çıkarılmasını ve yayındaki kapsamından fazla olmamak üzere hazırladığı cevabı bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasını isteyebilir. İçerik veya yer sağlayıcı kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki gün içinde, talebi yerine getirir. Bu süre zarfında talep yerine getirilmediği takdirde reddedilmiş sayılır.

(2) Talebin reddedilmiş sayılması halinde, kişi onbeş gün içinde yerleşim yeri sulh ceza mahkemesine başvurarak, içeriğin yayından çıkarılmasına ve yayındaki kapsamından fazla olmamak üzere hazırladığı cevabın bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasına karar verilmesini isteyebilir. Sulh ceza hâkimi bu talebi üç gün içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Sulh ceza hâkiminin kararına karşı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

(3) Sulh ceza hâkiminin kesinleşen kararının, birinci fıkraya göre yapılan başvuruyu yerine getirmeyen içerik veya yer sağlayıcısına tebliğinden itibaren iki gün içinde içerik yayından çıkarılarak hazırlanan cevabın yayımlanmasına başlanır.

(4) Sulh ceza hâkiminin kararını bu maddede belirtilen şartlara uygun olarak ve süresinde yerine getirmeyen sorumlu kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İçerik veya yer sağlayıcının tüzel kişi olması halinde, bu fıkra hükmü yayın sorumlusu hakkında uygulanır.

İdarî yapı ve görevler

MADDE 10- (1) Kanunla verilen görevler, Kurum bünyesinde bulunan Başkanlıkça yerine getirilir.

(2) Bu Kanunla ekli listedeki kadrolar ihdas edilerek Başkanlığın hizmetlerinde kullanılmak üzere 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanununa ekli (II) sayılı listeye eklenmiştir. Başkanlık bünyesindeki iletişim uzmanlarına, Kurumda çalışan Telekomünikasyon Uzmanlarına uygulanan malî, sosyal hak ve yardımlara ilişkin hükümler uygulanır. İletişim Uzmanı olarak Başkanlığa atanan personelin hakları saklı kalmak kaydıyla, kariyer sistemi, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(3) Başkanlığa Kanunla verilen görevlere ilişkin olarak yapılacak her türlü mal veya hizmet alımları, ceza ve ihalelerden yasaklama işleri hariç, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tâbi olmaksızın Kurum bütçesinden karşılanır.

(4) Kanunlarla verilen diğer yetki ve görevleri saklı kalmak kaydıyla, Başkanlığın bu Kanun kapsamındaki görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bakanlık, kolluk kuvvetleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile içerik, yer ve erişim sağlayıcılar ve ilgili sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon oluşturarak internet ortamında yapılan ve bu Kanun kapsamına giren suçları oluşturan içeriğe sahip faaliyet ve yayınları önlemeye yönelik çalışmalar yapmak, bu amaçla, gerektiğinde, her türlü giderleri yönetmelikle belirlenecek esas ve usûller dahilinde Kurumca karşılanacak çalışma kurulları oluşturmak.

b) İnternet ortamında yapılan yayınların içeriklerini izleyerek, bu Kanun kapsamına giren suçların işlendiğinin tespiti halinde, bu yayınlara erişimin engellenmesine yönelik olarak bu Kanunda öngörülen gerekli tedbirleri almak.

c) İnternet ortamında yapılan yayınların içeriklerinin izlenmesinin hangi seviye, zaman ve şekilde yapılacağını belirlemek.

ç) Kurum tarafından işletmecilerin yetkilendirilmeleri ile mülkî idare amirlerince ticarî amaçlı toplu kullanım sağlayıcılara verilecek izin belgelerinde filtreleme ve bloke etmede kullanılacak sistemlere ve yapılacak düzenlemelere yönelik esas ve usûlleri belirlemek.

d) İnternet ortamındaki yayınların izlenmesi suretiyle bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan suçların işlenmesini önlemek için izleme ve bilgi ihbar merkezi dahil, gerekli her türlü teknik altyapıyı kurmak veya kurdurmak, bu altyapıyı işletmek veya işletilmesini sağlamak.

e) İnternet ortamında herkese açık çeşitli servislerde yapılacak filtreleme, perdeleme ve izleme esaslarına göre donanım üretilmesi veya yazılım yapılmasına ilişkin asgari kriterleri belirlemek.

f) Bilişim ve internet alanındaki uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

g) Bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan suçların, internet ortamında işlenmesini konu alan her türlü temsili görüntü, yazı veya sesleri içeren ürünlerin tanıtımı, ülkeye sokulması, bulundurulması, kiraya verilmesi veya satışının önlenmesini teminen yetkili ve görevli kolluk kuvvetleri ile soruşturma mercilerine, teknik imkânları dahilinde gereken her türlü yardımda bulunmak ve koordinasyonu sağlamak.

(5) Başkanlık; Bakanlık tarafından 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi uyarınca, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, çocuk, kadın ve aileden sorumlu Devlet Bakanlığı ile Kurum ve ihtiyaç duyulan diğer bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları ile internet servis sağlayıcıları ve ilgili sivil toplum kuruluşları arasından seçilecek bir temsilcinin katılımı suretiyle teşkil edilecek İnternet Kurulu ile gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlar; bu Kurulca izleme, filtreleme ve engelleme yapılacak içeriği haiz yayınların tespiti ve benzeri konularda yapılacak öneriler ile ilgili gerekli her türlü tedbir veya kararları alır.

Yönetmelikler

MADDE 11- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esas ve usûller, Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanlıklarının görüşleri alınarak Başbakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir. Bu yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde çıkarılır.

(2) Yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmek isteyen kişilere, telekomünikasyon yoluyla iletişim konusunda yetkilendirme belgesi olup olmadığına bakılmaksızın, yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmesi amacıyla yetkilendirme belgesi verilmesine ilişkin esas ve usûller, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmelik, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş ay içinde çıkarılır.

İlgili kanunlarda yapılan değişiklikler

MADDE 12- (1) (4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(2) (4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(3) (5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(4) (1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

EK MADDE 1 – (Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)

(1) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına verilen görevlerin gerektirdiği asli ve sürekli görev ve hizmetler, iletişim başuzmanı, iletişim uzmanı, teknik uzman ve idarî uzman ile iletişim, teknik ve idarî uzman yardımcılarının oluşun meslek personeli ve diğer personel eliyle yürütölür. Başkanlıkta; başkan, daire başkanı, müşavir ve meslek personeli kadrolarında çalışanların; mühendislik alanında elektronik, elektrik-elektronik, elektronik ve haberleşme, endüstri, fizik, matematik, bilgisayar, telekomünikasyon ve işletme mühendisliği fakültelerinden veya bölümlerinden, sosyal bilimler alanında siyasal bilgiler (bilimler), iktisadi ve idarî bilimler, iktisat, hukuk, işletme, iletişim fakülteleri veya bölümlerinden veya bu fakülte ve bölümlere denkliği yetkili makamlarca kabul edilmiş yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olmaları ya da belirtilen bölümlerden mezun olmamakla birlikte sayılan fakülte ve bölümlerde yüksek lisans veya doktora yapmış olmaları, uzman unvanlı kadrolarda çalışanların en az dört yıllık fakültelerden mezun, diğer personelin ise en az lise ve dengi okul mezunu olmaları gerekir. Daire başkanı kadrolarına Güvenlik Bilimleri Fakültesinden mezun olanlar da atanabilir. **(Ek cümle: 24/10/2011-KHK-661/80 md.)** Telekomünikasyon İletişim Başkanı müşterek kararname ile atanır. Başkanlık personelinen; daire başkanları Telekomünikasyon İletişim Başkanının teklifi ve Kurul Başkanının uygun görüşü üzerine Kurul, diğer personel Telekomünikasyon İletişim Başkanının önerisi üzerine Kurul Başkanı tarafından atanır.

(2) Uzman yardımcılığına atanabilmek için; yukarıdaki fıkrada sayılan fakülte veya bölümlerden mezun olmak, merkezi yarışma sınavına katılmak, belirlenecek yabancı dillerden en az birini istenen seviyede bilmek, Kurum alan sınavının yapıldığı yılın Ocak ayının ilk gününde otuz yaşını doldurmamış olmak ve bu sınavda başarılı olmak gerekir.

(3) Uzman yardımcılığına atanınlar; en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla hazırlayacakları tezin kabul edilmesi ve yeterlik sınavında başarılı olması halinde ilgisine göre iletişim uzmanı, teknik uzman veya idari uzman olarak atanırlar. Bunlara bir defaya mahsus olmak üzere bir derece yükseltilmesi uygulanır. Tez savunmasında ve yeterlik sınavında iki defa başarılı olamayanlar uzman yardımcılığı unvanını kaybederler ve mükteseplerine uygun kadrolara atanırlar.

(4) Uzman ve uzman yardımcılarının giriş ve yeterlik sınavları, çalışma usul ve esasları ile ilgili diğer hususlar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(5) Bu Kanunla ekli (V) sayılı cetveldeki kadrolar ihdas edilerek Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı hizmetlerinde kullanılmak üzere 5651 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı listeye eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Başkanlığın kuruluşdaki hizmet binasının yapımı, ceza ve ihalelerden yasaklama işleri hariç, Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tâbi olmaksızın Kurum bütçesinden karşılanır.

(2) Halen faaliyet icra eden ticarî amaçla toplu kullanım sağlayıcılar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde 7 nci maddeye göre alınması gereken izin belgesini temin etmekle yükümlölüdürler.

(3) Halen yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra eden kişilere, Kurum tarafından, telekomünikasyon yoluyla iletişim konusunda yetkilendirme belgesi olup olmadığına bakılmaksızın, yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmesi amacıyla bir yetkilendirme belgesi düzenlenir.

GEÇİCİ MADDE 2 - (Ek: 5/11/2008-5809/67 md.)

(1) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı kadrolarında bulunan personelden ek 1 inci maddede belirtilen öğrenim şartlarını haiz olanlar; kamuda üç yıllık hizmet süresini tamamlamaları, KPDS'den en az 60 veya uluslararası geçerliliği olan sınavlardan muadili puan almaları ve hazırlayacakları tezin kabul edilmesi halinde bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren beş yıl içerisinde iletişim uzmanı kadrosuna atanabilirler. Bu personelden; diğer kamu kurum ve kuruluşlarında özel mevzuatları uyarınca yarışma sınavına tabi tutularak mesleğe alınan ve yeterlik sınavını vererek veya tezi başarılı bulunarak kariyer meslek kadrolarına atanmış olanlar yabancı dil şartını karşıladıklarında; yüksek lisans veya doktora öğrenimini tamamlamış olanlardan, hazırladıkları yüksek lisans veya doktora tezlerinin konularının Kurumun veya Başkanlığın görev alanı ile ilgili olduğunun yapılacak inceleme sonucu belirlenenlerden doktora öğrenimini tamamlamış olanlar doğrudan, yüksek lisans öğrenimini tamamlamış olanlar yabancı dil şartını karşıladıklarında, iletişim uzmanı olarak atanabilirler.

(2) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı personelinden dört yıllık fakülte mezunu olanlar, kamuda üç yıllık hizmet süresini tamamlamaları, çıkarılacak yönetmelikte öngörülen şartları taşımaları ve buna ilave olarak hazırlayacakları tezin kabul edilmesi veya tezli yüksek lisans veya doktora yapmaları halinde, bu Kanunun yayımı tarihinden beş yıl içinde öğrenim alanına göre teknik uzman veya idarî uzman kadrosuna atanabilirler.

4.1. İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİNE DAİR USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 30/11/2007

R.Gazete Sayısı : 26716

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve İlkeler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; içerik sağlayıcıların, yer sağlayıcıların ve erişim sağlayıcıların yükümlülük ve sorumlulukları ile internet ortamında işlenen belirli suçlarla içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Abone: Herhangi bir sözleşme ile erişim sağlayıcılarından internet ortamına bağlanma hizmeti alan gerçek veya tüzel kişileri,
- b) Başkan: Telekomünikasyon İletişim Başkanını,
- c) Başkanlık: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını,
- ç) Bilgi: Verilerin anlam kazanmış biçimini,
- d) Dosya bütünlük değeri: Bir bilgisayar dosyasının içindeki bütün verilerin matematiksel bir işlemten geçirilmesi sonucu elde edilen ve dosyanın içerisindeki verilerde bir değişiklik yapıp yapılmadığını kontrol için kullanılan dosyanın özünü belirten değeri,
- e) Erişim: Herhangi bir vasıta ile internet ortamına bağlanarak kullanım olanağı kazanılmasını,
- f) Erişim sağlayıcı: İnternet toplu kullanım sağlayıcılarına ve abone olan kullanıcılarına internet ortamına erişim olanağı sağlayan işletmeciler ile gerçek veya tüzel kişileri,
- g) Erişim sağlayıcı trafik bilgisi: İnternet ortamında yapılan her türlü erişime ilişkin olarak abonenin adı, kimlik bilgileri, adı ve soyadı, adresi, telefon numarası, sisteme bağlantı tarih ve saat bilgisi, sistemden çıkış tarih ve saat bilgisi, ilgili bağlantı için verilen IP adresi ve bağlantı noktaları gibi bilgileri,
- ğ) Faaliyet belgesi: Erişim sağlayıcı veya yer sağlayıcı olarak faaliyette bulunabilmek için Kurum tarafından verilen Kanun kapsamındaki yetkilendirmeyi içeren belgeyi,
- h) IP adresi: Belirli bir ağa bağlı cihazların birbirini tanımak, birbirleriyle iletişim kurmak ve birbirlerine veri yollamak için kullandıkları, İnternet Protokolü standartlarına göre verilen adresi,
- ı) İçerik sağlayıcı: İnternet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,
- i) İnternet ortamı: Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan internet üzerinde oluşturulan ortamı,
- j) İzleme: İnternet ortamındaki verilere etki etmeksizin bilgi ve verilerin takip edilmesini,

k) Kanun: 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunu,

l) Kullanıcı: Aboneliği olup olmamasına bakılmaksızın internet ortamından yararlanan gerçek veya tüzel kişileri,

m) Kurum: Telekomünikasyon Kurumunu,

n) Sabit IP adresi: Belirli bir ağa bağlı cihazların birbirini tanımak, birbirleriyle iletişim kurmak ve birbirlerine veri yollamak için kullandıkları, zamana, oturuma göre değişmeyen ve sistem yöneticisi tarafından belirlenip tanımlanan ve değiştirilebilen IP adresini,

o) Ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcı: İnternet salonu ve benzeri umuma açık yerlerde belirli bir ücret karşılığı internet toplu kullanım sağlayıcılığı hizmeti veren veya bununla beraber bilgisayarlarda bilgi ve beceri artırıcı veya zekâ geliştirici nitelikteki oyunların oynatılmasına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,

ö) Vekil sunucu trafik bilgisi: İnternet ortamında erişim sağlayıcı tarafından kullanılan vekil sunucu hizmetine ilişkin talebi yapan kaynak IP adresi ve port numarası, erişim talep edilen hedef IP adresi ve port numarası, protokol tipi, URL adresi, bağlantı tarih ve saati ile bağlantı kesilme tarih ve saati bilgisi gibi bilgileri,

p) Veri: Bilgisayar tarafından üzerinde işlem yapılabilen her türlü değeri,

r) Yayın: İnternet ortamında yapılan yayını,

s) Yer sağlayıcı: İnternet ortamında hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri,

ş) Yer sağlayıcı trafik bilgisi: İnternet ortamındaki her türlü yer sağlamaya ilişkin olarak; kaynak IP adresi, hedef IP adresi, bağlantı tarih ve saat bilgisi, istenen sayfa adresi, işlem bilgisi (GET, POST komut detayları) ve sonuç bilgileri gibi bilgileri, ifade eder.

İlkeler

MADDE 4 – (1) Yayınlar;

a) İnsan onuruna, temel hak ve hürriyetlere saygılı olmalıdır.

b) Gençlerin ve çocukların fiziksel, zihinsel ve ahlakî gelişimini zedeleyecek türden içeriklere yer vermemelidir.

c) Ailenin huzur ve refahını sağlayan hususlara zarar verecek nitelikte olmamalıdır.

ç) Kişileri, uyuşturucu madde bağımlılığı, fuhuş, müstehcenlik ve kumar gibi kötü alışkanlıklara teşvik edici olmamalıdır.

(2) Herkesin kendisine yönelik haklarını ihlal eden internet yayınlarının içeriklerinden dolayı cevap ve düzeltme hakkı olmalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

İçerik Sağlayıcıları, Yer Sağlayıcıları ile Erişim Sağlayıcılarının Sorumluluk ve Yükümlülükleri

Bilgilendirme yükümlülüğü

MADDE 5 – (1) Ticari veya ekonomik amaçlı içerik sağlayıcıları, yer sağlayıcıları ve erişim sağlayıcıları, aşağıda belirtilen tanıtıcı bilgilerini, kendilerine ait internet ortamında, kullanıcıları ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında, doğru, eksiksiz ve güncel olarak bulundurmakla yükümlüdür:

a) Gerçek kişi ise; adı ve soyadı, tüzel kişi ise; unvanı ve sorumlu kişiler, vergi kimlik numarası veya ticaret sicil numarası,

b) Yerleşim yeri, tüzel kişi ise merkezinin bulunduğu yer,

c) Elektronik iletişim adresi ve telefon numarası,

ç) Sunduğu hizmet, bir merciin iznine veya denetimine tabi bir faaliyet çerçevesinde yapılıyor ise, yetkili denetim merciine ilişkin bilgiler.

(2) Ticari veya ekonomik amaçlı içerik sağlayıcı, birinci fıkradaki bilgilerle birlikte, yer sağlayıcıya ilişkin tanıtıcı bilgileri, doğru, eksiksiz ve güncel olarak ana sayfasında bulundurmakla yükümlüdür.

İçerik sağlayıcının sorumluluğu

MADDE 6 – (1) İçerik sağlayıcı, internet ortamında kullanıma sunduğu her türlü içerikten sorumludur.

(2) İçerik sağlayıcı, bağlantı sağladığı başkasına ait içerikten sorumlu değildir. Ancak, sunuş biçiminden, bağlantı sağladığı içeriği benimsediği ve kullanıcının söz konusu içeriğe ulaşmasını amaçladığı açıkça belli ise, genel hükümlere göre sorumludur.

Yer sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 7 – (1) Yer sağlayıcı;

a) Yer sağladığı hukuka aykırı içerikten, ceza sorumluluğu ile ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre Başkanlık, adli makamlar veya hakları ihlal edilen kişiler tarafından haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde hukuka aykırı içeriği yayından kaldırmakla,

b) Sunucu barındırma hizmeti dâhil, yer sağlamakla ilgili hizmetlerinde (a) bendindeki hükümlere uymakla,

c) Yer sağlayıcı trafik bilgisini altı ay saklamakla, bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü oluşturan verilerin dosya bütünlük değerlerini zaman damgası ile birlikte saklamak ve gizliliğini temin etmekle, yükümlüdür.

(2) Yer sağlayıcı, yer sağladığı içeriği kontrol etmek veya hukuka aykırı bir faaliyetin söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

Erişim sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) Erişim sağlayıcı;

a) Herhangi bir kullanıcısının yayınladığı hukuka aykırı içerikten, Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre, Başkanlıkça haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde erişimi engellemekle,

b) Sağladığı hizmetlere ilişkin olarak, Başkanlığın Kanunla ve ilgili diğer mevzuatla verilen görevlerini yerine getirebilmesi için; erişim sağlayıcı trafik bilgisini bir yıl saklamakla, bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü oluşturan verilerin dosya bütünlük değerlerini zaman damgası ile birlikte muhafaza etmek ve gizliliğini temin etmekle, internet trafik izlemesinde Başkanlığa gerekli yardım ve desteği sağlamakla, faaliyet belgesinde yer alan Başkanlığın uygun gördüğü bilgileri talep edildiğinde bildirmekle ve ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılar için belirli bir IP bloğundan sabit IP adres planlaması yapmakla ve bu bloktan IP adresi vermekle,

c) Faaliyetine son vereceği tarihten en az üç ay önce, durumu Kuruma, içerik sağlayıcılarına ve müşterilerine bildirmekle, Kuruma bildirilen kapanma tarihinden geriye doğru bir yıllık süredeki trafik bilgilerine ilişkin bütün kayıtları metin dosyası olarak, log formatlarını açıklamalarıyla birlikte, abone kütük bilgilerini Başkanlığa cd, dvd gibi optik medya ortamında teslim etmekle,

ç) Faaliyete başlamasından itibaren her ay düzenli olarak, her erişim yöntemine ilişkin kullanacağı erişim numaralarını ve toptan hizmet verdiği abonelere ilişkin bilgileri Başkanlığa göndermekle,

d) Başkanlık ile aralarındaki bağlantıdan erişimi engellenecek adreslere ilişkin gönderilecek bilgileri kendi sistemlerinde derhal uygulanabilmesi için, gerekli olan donanım ve yazılımı kurarak lazım olan düzenlemeleri yapmakla,

e) Kullanıcılarına vekil sunucu hizmeti sunuyor ise; vekil sunucu trafik bilgisini bir yıl saklamakla, bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü oluşturan verilerin dosya bütünlük değerlerini zaman damgası ile birlikte muhafaza etmek ve gizliliğini temin etmekle, yükümlüdür.

(2) Erişim sağlayıcı, verdiği hizmeti kullananlara ilişkin bilgilerin başkaları tarafından elde edilmesini ilgili mevzuatta belirlenen esas ve usullere uygun olarak engeller.

(3) Erişim sağlayıcı, kendisi aracılığıyla erişilen bilgilerin içeriklerinin hukuka aykırı olup olmadığını ve sorumluluğu gerektirip gerektirmediğini kontrol etmekle yükümlü değildir.

İdari para cezaları

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen yükümlülüğü yerine getirmeyen içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı veya erişim sağlayıcıya Başkanlık tarafından ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

(2) Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde yer alan yükümlülüklerden birini yerine getirmeyen erişim sağlayıcısına, Başkanlık tarafından onbin Yeni Türk Lirasından ellibin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İçeriğin Yayından Çıkarılması ve Cevap Hakkı

İçeriğin yayından çıkarılması ve cevap hakkı

MADDE 10 – (1) İçerik nedeniyle hakları ihlâl edildiğini iddia eden kişi, içerik sağlayıcıya, buna ulaşamaması halinde yer sağlayıcıya, internet ortamından veya bizzat başvurarak, kendisine ilişkin içeriğin yayından çıkarılmasını ve yayındaki kapsamından fazla olmamak üzere hazırladığı cevabın bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasını isteyebilir. İçerik veya yer sağlayıcı, kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki gün içinde talebi yerine getirir. Bu süre zarfında talep yerine getirilmediği takdirde reddedilmiş sayılır.

(2) Talebin reddedilmiş sayılması halinde, kişi onbeş gün içinde yerleşim yeri sulh ceza mahkemesine başvurarak, içeriğin yayından çıkarılmasına ve yayındaki kapsamından fazla olmamak üzere, hazırladığı cevabın bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasına karar verilmesini isteyebilir. Sulh ceza hâkimi bu talebi üç gün içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Sulh ceza hâkiminin kararına karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

(3) Sulh ceza hâkiminin kesinleşen kararının, birinci fıkraya göre yapılan başvuruyu yerine getirmeyen içerik sağlayıcıya veya yer sağlayıcıya tebliğinden itibaren iki gün içinde, içerik yayından çıkarılarak hazırlanan cevabın yayımlanmasına, kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve tekzip başlığı altında başlanır.

Cezai yaptırım

MADDE 11 – (1) Sulh ceza hâkiminin kararını, 10 uncu maddede belirtilen şartlara uygun olarak ve süresinde yerine getirmeyen sorumlu kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İçerik veya yer sağlayıcının tüzel kişi olması halinde, bu fıkra hükmü yayın sorumlusu hakkında uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Erişimin Engellenmesi

Erişimin engellenmesi kararının konusunu oluşturan suçlar

MADDE 12 – (1) İnternet ortamında yapılan ve içeriği aşağıdaki suçları oluşturduğu hususunda yeterli şüphe sebebi bulunan yayınlarla ilgili olarak erişimin engellenmesine karar verilir:

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1) İntihara yönlendirme (madde 84),

2) Çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra),

3) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190),

4) Sağlık için tehlikeli madde temini (madde 194),

5) Müstehcenlik (madde 226),

6) Fuhuş (madde 227),

7) Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228),
suçları.

b) 25/7/1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda yer alan suçlar.

Koruma tedbiri olarak erişimin engellenmesi kararı

MADDE 13 – (1) Erişimin engellenmesi kararı, soruşturma evresinde hâkim, kovuşturma evresinde ise mahkeme tarafından verilir. Soruşturma evresinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından da erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu durumda Cumhuriyet savcısı kararını yirmidört saat içinde hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Bu süre içinde kararın onaylanmaması halinde tedbir, Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır.

(2) Koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesine ilişkin karara, Başkanlıkça ve Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre ilgililer tarafından itiraz edilebilir.

İdari tedbir olarak erişimin engellenmesi kararı

MADDE 14 – (1) İçeriği 12 nci maddede belirtilen suçları oluşturan yayınlarda, içerik sağlayıcının veya yer sağlayıcının yurt dışında bulunması halinde veya içerik sağlayıcı veya yer sağlayıcı yurt içinde bulunsan bile, içeriği Türk Ceza Kanununun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan çocukların cinsel istismarı veya aynı Kanunun 226 ncı maddesinde yer alan müstehcenlik suçlarını oluşturan yayınlara ilişkin olarak erişimin engellenmesine Başkanlıkça re'sen karar verilir. Türk Ceza Kanununun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan çocukların cinsel istismarı veya aynı Kanunun 226 ncı maddesinde yer alan müstehcenlik suçlarını oluşturan yayınlara ilişkin olarak içerik veya yer sağlayıcının yurt içinde bulunması durumunda bu karar, yirmidört saat içinde hâkimin onayına sunulur ve hâkim kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Bu süre içinde kararın onaylanmaması halinde tedbir, Başkanlık tarafından derhal kaldırılır ve erişim sağlayıcılara bildirilerek gereğinin yerine getirilmesi istenir.

(2) Başkanlık tarafından verilen erişimin engellenmesi kararının konusunu oluşturan yayını yapanların kimliklerinin belirlenmesi halinde, Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur. Başkanlık, suç duyurusuna esas teşkil edecek verilerin elde edilebilmesi için kamu kurum ve kuruluşlarından bilgi ve belge talep edebilir.

Erişimin engellenmesi kararında belirtilmesi gerekli hususlar

MADDE 15 – (1) Koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesi kararında;

a) Kararı veren mercinin adı,

b) Karar tarihi ile soruşturma numarası veya kovuşturmayla geçilmişse mahkeme esas numarası,

c) Tedbirin hangi suç için istendiği, bu suça ilişkin yeterli şüphe sebeplerinin neler olduğu,

ç) "URL adresi: <http://www.abcd.com/abcdefgh.htm>" şeklinde örneklenen, suça ilişkin bilgilerin bulunduğu tam web adresi,

d) "www.abcd.com" şeklinde örneklenen, hakkında tedbir uygulanacak internet yayınlarının alan adı,

e) Hakkında tedbir uygulanacak internet yayınlarının bulunduğu yer sağlayıcıya ait IP adresi,

f) Alan adı veya IP adresi olarak erişim engelleme yöntemi, belirtilir.

Erişimin engellenmesi usulü

MADDE 16 – (1) Yönetmeliğin 13 üncü maddesi gereğince, hâkim, mahkeme veya Cumhuriyet savcısı tarafından verilen erişimin engellenmesi kararı Başkanlığa gönderilir. Kararlar, doğrudan erişim sağlayıcılara gönderilemez. Başkanlık, kararlara ilişkin bilgileri gereği derhal yapılmak üzere elektronik ortamda erişim sağlayıcılara bildirir.

(2) Kişiler veya kurumlar tarafından Başkanlığın kurduğu bilgi ihbar merkezine yapılan ihbarlar, teknik ve hukuki incelemeye alınır. Söz konusu içerikte bu suçlardan birisinin olduğu konusunda yeterli şüphe sebebi tespit edildiği takdirde, 14 üncü maddeye göre işlem yapılır. Suça ilişkin yeterli şüphe sebebi tespit edilemediği takdirde işlem yapılmaz.

(3) 13 üncü ve 14 üncü maddeler kapsamındaki erişimin engellenmesi kararlarına ilişkin bilgiler, Başkanlıkça ilgili erişim sağlayıcılara elektronik ortamda bildirilir ve kararların gereği erişim sağlayıcılar tarafından derhal ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren yirmidört saat içinde yerine getirilir. 13 üncü maddeye göre erişimi engellenen yayınlar, Başkanlık tarafından hazırlanan ve mevcut sayfa yerine kararı veren mercinin adı ile karar tarih ve sayısını belirten uyarı sayfasına yönlendirilir.

(4) Erişim sağlayıcılar, Başkanlık ile aralarındaki bağlantıdan aktarılabilecek erişimin engellenmesi kararlarının, kendi sistemlerinde derhal uygulanabilmesi için gerekli olan donanım ve yazılımı kurarak lazım olan düzenlemeleri yapar.

(5) Erişimin engellenmesi kararı kapsamında, erişimin engellenmesi kararına konu olan suçun olduğu konusunda yeterli şüphe sebebinin tespiti sürecinde, erişim engellenmeden önceki yayının durumu elektronik ortamda Başkanlıkça arşivlenir.

(6) Gerektiğinde Başkanlık, erişimin engellenmesi kararlarına konu olan içeriğin yayından kaldırılmasını, 7 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca yer sağlayıcıdan isteyebilir.

Erişimin engellenmesinin hükümsüz kalması

MADDE 17 – (1) Soruşturma sonucunda kovuşturmayla yer olmadığı kararı verilmesi halinde, erişimin engellenmesi kararı kendiliğinden hükümsüz kalır. Bu durumda Cumhuriyet savcısı, kovuşturmayla yer olmadığı kararının bir örneğini Başkanlığa gönderir. Başkanlık, karara ilişkin bilgileri gereği derhal yapılmak üzere elektronik ortamda erişim sağlayıcılara bildirir.

(2) Kovuşturma evresinde beraat kararı verilmesi halinde, erişimin engellenmesi kararı kendiliğinden hükümsüz kalır. Bu durumda mahkemece beraat kararının bir örneği Başkanlığa gönderilir. Başkanlık, karara ilişkin bilgileri gereği derhal yapılmak üzere elektronik ortamda erişim sağlayıcılara bildirir.

(3) Başkanlıkça resen verilen erişimin engellenmesi kararı, hâkim tarafından onaylanmadığı takdirde hükümsüz sayılır. Başkanlık, karara ilişkin bilgileri gereği derhal yapılmak üzere elektronik ortamda erişim sağlayıcılara bildirir.

Erişimin engellenmesinin kaldırılması

MADDE 18 – (1) Konusu bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinde sayılan suçları oluşturan içeriğin yayından çıkarılması halinde; erişimin engellenmesi kararı, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından kaldırılır. Bu kararın bir örneği Başkanlığa gönderilir. Başkanlık, karara ilişkin bilgileri gereği derhal yapılmak üzere elektronik ortamda erişim sağlayıcılara bildirir.

(2) Soruşturma evresinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından da erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu durumda Cumhuriyet savcısı kararını yirmidört saat içinde hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Bu süre içinde kararın onaylanmaması halinde tedbir, Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır. Bu kararın bir örneği Başkanlığa gönderilir. Başkanlık, karara ilişkin bilgileri gereği derhal yapılmak üzere elektronik ortamda erişim sağlayıcılara bildirir.

İdari ve cezai yaptırımlar

MADDE 19 – (1) İdarî tedbir olarak verilen erişimin engellenmesi kararının Başkanlıkça bildirilmesinden itibaren yirmidört saat içinde yerine getirilmemesi halinde, Başkanlık tarafından erişim sağlayıcısına, onbin Yeni Türk Lirasından yüzbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. İdarî para cezasının verildiği andan itibaren yirmidört saat içinde kararın yerine getirilmemesi halinde ise Başkanlığın talebi üzerine Kurum tarafından faaliyet belgesinin iptaline karar verilebilir.

(2) Soruşturma evresinde hâkim, kovuşturma evresinde ise mahkeme; soruşturma evresinde gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesi kararının gereğini Başkanlıkça bildirilmesinden itibaren yirmidört saat içinde yerine getirmeyen yer veya erişim sağlayıcılarının sorumluları, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kanun yolu

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelikte tanımlanan kabahatler dolayısıyla Başkanlık veya Kurum tarafından verilen idarî para cezalarına ilişkin kararlara karşı, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir.

Çalışma kurulları

MADDE 21 – (1) Başkanlık, Ulaştırma Bakanlığı, kolluk kuvvetleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile içerik, yer ve erişim sağlayıcılar ve ilgili sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon oluşturarak internet ortamında yapılan ve Kanun kapsamına giren suçları oluşturan içeriğe sahip faaliyet ve yayınları önlemeye yönelik çalışmalar yapmak amacıyla çalışma kurulları oluşturabilir. Çalışma kurulları, Başkanın görevlendireceği personelin başkanlığında çalışmalarını yürütür. Kurulların çalışma usul ve esasları Başkanlıkça belirlenir. Çalışma kurullarının her türlü giderleri Kurum tarafından karşılanır.

(2) Başkanlık bu Yönetmelikle verilen görevlerini yerine getirirken danışman kullanma, hizmet satın alma, tanıtma, kiralama gibi faaliyetlerde bulunabilir.

İşbirliği ve koordinasyon çalışmaları

MADDE 22 – (1) Başkanlık, bilişim ve internet alanındaki gelişmeleri izlemek amacıyla, uluslararası kurum ve kuruluşlarla, gerek Türkiye’de gerekse yurt dışında, giderleri Kurum tarafından karşılanan işbirliği ve ortak çalışmalar yapar.

(2) Başkanlık, Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan suçların, internet ortamında işlenmesini konu alan her türlü temsili görüntü, yazı veya sesleri içeren ürünlerin tanıtımı, ülkeye sokulması, bulundurulması, kiraya verilmesi veya satışının önlenmesini teminen yetkili ve görevli kolluk kuvvetleri ile soruşturma mercilerine, teknik imkânları dahilinde gereken her türlü yardımda bulunur veya koordinasyonu sağlar. Bu doğrultuda Başkanlık, soruşturma mercileri ile yetkili ve görevli kolluk kuvvetleri tarafından intikal ettirilen talepleri inceler, değerlendirir ve Kanunda öngörülen suçların önlenmesini teminen gerekli tedbirlerin alınmasını sağlayabilir.

(3) Başkanlık, İnternet Kurulu ile gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlar; bu Kurulca izleme, filtreleme ve engelleme yapılacak içeriği haiz yayınların tespiti ve benzeri konularda yapılacak öneriler ile ilgili gerekli her türlü tedbir veya kararları alır. Başkanlık görevlerinin yerine getirilmesi amacıyla, Başkan veya görevlendireceği daire başkanı ile ilgili daire başkanları İnternet Kurulu toplantılarına katılır. İnternet Kurulu, Başkanlığın Kanundaki görevlerine ilişkin hususlarda Başkanlığın görüşünü alarak karar verir.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başbakan yürütür.

4.2. TELEKOMÜNİKASYON KURUMU TARAFINDAN ERİŞİM SAĞLAYICILARA VE YER SAĞLAYICILARA FAALİYET BELGESİ VERİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 24/10/2007

R.Gazete Sayısı : 26680

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Telekomünikasyon Kurumu tarafından erişim sağlayıcılara ve yer sağlayıcılara faaliyet belgesi verilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (ç) bendi, 11 inci maddesinin ikinci fıkrası ve Geçici 1 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında,

- a) Abone: Herhangi bir sözleşme ile erişim sağlayıcılarından internet ortamına bağlanma hizmeti alan gerçek veya tüzel kişileri,
- b) Başkanlık: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını,
- c) Bilgi: Verilerin anlam kazanmış biçimini,
- ç) Dosya bütünlük değeri: Bir bilgisayar dosyasının içindeki bütün verilerin matematiksel bir işlemden geçirilmesi sonucu elde edilen ve dosyanın içerisindeki verilerde bir değişiklik yapıp yapılmadığını kontrol için kullanılan dosyanın özünü belirten değeri,
- d) Erişim: Herhangi bir vasıta ile internet ortamına bağlanarak kullanım olanağı kazanılmasını,
- e) Erişim sağlayıcı: 5651 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde tanımlanan erişim sağlayıcı,
- f) Erişim sağlayıcı trafik bilgisi: İnternet ortamına erişime ilişkin olarak abonenin adı, adı ve soyadı, adresi, telefon numarası, abone başlangıç tarihi, abone iptal tarihi, sisteme bağlantı tarih ve saat bilgisi, sistemden çıkış tarih ve saat bilgisi, ilgili bağlantı için verilen IP adresi ve bağlantı noktaları gibi bilgileri,
- g) Faaliyet Belgesi: Erişim sağlayıcı veya yer sağlayıcı olarak faaliyette bulunabilmek için Kurum tarafından verilen 5651 sayılı Kanun kapsamındaki yetkilendirmeyi içeren belgeyi,
- ğ) Genel izin: Bir telekomünikasyon hizmetinin yürütülmesi için, Kurum tarafından işletmecileri belirli genel şartlara ve Kurum nezdinde kayıt yaptırılmasına tâbi olarak yetkilendiren genel düzenleyici işlemi,
- h) IP Adresi: Belirli bir ağa bağlı cihazların birbirini tanımak, birbirleriyle iletişim kurmak ve veri alışverişinde bulunmak için kullandıkları İnternet Protokolü standartlarına göre verilen adresi,
- ı) İçerik sağlayıcı: İnternet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,

i) İmtiyaz sözleşmesi: İşletmeci tarafından söz konusu imtiyaz sözleşmesinde belirtilen telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesi ve/veya altyapısının işletilmesi için Kurum ve işletmeci arasında yapılan sözleşmeyi,

j) İnternet ortamı: Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan internet üzerinde oluşturulan ortamı,

k) İşletmeci: Kurum ile yapılan bir görev sözleşmesi, imtiyaz sözleşmesi ve/veya Kurumdan alınan bir telekomünikasyon ruhsatı ya da genel izin kapsamında yapılan bir kayıtlanma uyarınca telekomünikasyon hizmetleri yürüten ve/veya telekomünikasyon altyapısı işleten bir sermaye şirketini,

l) İzleme: İnternet ortamındaki verilere etki etmeksizin bilgi ve verilerin takip edilmesini,

m) Kullanıcı: Aboneliği olup olmamasına bakılmadan internetten yararlanan gerçek veya tüzel kişileri,

n) Kurum: Telekomünikasyon Kurumunu,

o) Kurul: Telekomünikasyon Kurulunu,

ö) Sabit IP Adresi: Belirli bir ağa bağlı cihazların ağ üzerinden birbirleriyle iletişim kurmak ve birbirlerine veri alışverişinde bulunmak için kullandıkları, zamana, oturma göre değişmeyen ve sistem yöneticisi tarafından belirlenip tanımlanan ve değiştirilebilen IP adresini,

p) Ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcı: İnternet salonu ve benzeri umuma açık yerlerde belirli bir ücret karşılığı internet toplu kullanım sağlayıcılığı hizmeti veren veya bununla beraber bilgisayarlarda bilgi ve beceri artırıcı veya zekâ geliştirici nitelikteki oyunların oynatılmasına imkân sağlayıcı,

r) Telekomünikasyon ruhsatı: İşletmeci tarafından söz konusu telekomünikasyon ruhsatında belirtilen telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesi ve/veya altyapısının işletilmesi için Kurum tarafından verilen ruhsatı,

s) Veri: Bilgisayar tarafından üzerinde işlem yapılabilen her türlü değeri,

ş) Yer sağlayıcı: İnternet ortamında hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri,

t) Yer sağlayıcı trafik bilgisi: İnternet ortamındaki her türlü yer sağlamaya ilişkin olarak; kaynak IP adresi, hedef IP adresi, bağlantı tarih-saat bilgisi, istenen sayfa adresi, işlem bilgisi (GET, POST komut detayları) ve sonuç bilgisi gibi bilgileri,

u) Yetkilendirme: Kurum tarafından, telekomünikasyon hizmetinin yürütülmesi ve/veya altyapısının kurulması ve işletilmesi için sermaye şirketlerine verilen lisans veya genel izin ile bunların verilmesi işlemini

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen ve yukarıda yer almayan tanımlar için, ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Faaliyet Belgesi

Faaliyet belgesi

MADDE 4 – (1) Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde erişim sağlayıcı olmak isteyen sermaye şirketleri ile yer sağlayıcı olarak faaliyet göstermek isteyen gerçek veya tüzel kişiler, hizmet vermeye başlamadan önce Kurum tarafından düzenlenecek faaliyet belgesini almakla yükümlüdür.

(2) Faaliyet belgesi; erişim sağlayıcı faaliyet belgesi ve yer sağlayıcı faaliyet belgesi olmak üzere iki şekilde düzenlenir.

(3) Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde, yer sağlayıcı faaliyet belgesi almaksızın yer sağlayıcılığı faaliyetinde bulunanların internet erişim hizmeti, Başkanlık kararıyla ilgili erişim sağlayıcı tarafından durdurulur.

Faaliyet belgesi süresi

MADDE 5 – (1) Erişim sağlayıcı faaliyet belgesi, erişim sağlayıcının Kurum tarafından telekomünikasyon hizmeti sunma konusunda yetkilendirildiği süre kadar geçerlidir.

(2) Yer sağlayıcı faaliyet belgesi, düzenlendiği tarihten itibaren beş yıl süreyle geçerlidir.

Başvuru ve faaliyet belgelerinin ayrıştırılması

MADDE 6 – (1) Erişim sağlayıcısı olmak isteyen sermaye şirketleri ile yer sağlayıcısı olmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler faaliyet belgesi için ayrı ayrı başvuru yapar ve faaliyet belgesi alırlar.

Erişim ve yer sağlayıcıların ilan edilmesi

MADDE 7 – (1) Kurum, erişim sağlayıcıları ve yer sağlayıcılarının listesini, Kurumun internet sitesinde güncel olarak ilan eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyet Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar

Başvuru sahibinde bulunması gereken şartlar

MADDE 8 – (1) Erişim sağlayıcısı faaliyet belgesi için başvuru yapacak sermaye şirketi olan tüzel kişilerin hisselerinden en az yüzde beş (%5)'ine sahip ortaklarda ve tüzel kişiliği idare ve temsile yetkili kişilerde 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen suçlar ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan Millete ve Devlete karşı işlenen suçlardan hürriyeti bağlayıcı ceza ile hüküm giymiş olmaması şartı aranır.

(2) Yabancılar bakımından, yer sağlayıcı faaliyet belgesi için başvuru yapacak gerçek veya tüzel kişilerde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yetkili kişi aracılığıyla başvuru yapması şartı aranır.

Faaliyet belgesi başvuru usulü

MADDE 9 – (1) Erişim sağlayıcı olmak isteyen başvuru sahibi, telekomünikasyon hizmetine ilişkin yetkilendirme başvurusunu yaparken, erişim sağlayıcı faaliyet belgesini de almak için Ek 3'te yer alan başvuru dilekçesi ve bu dilekçeye ekleyeceği Ek 4'te yer alan başvuru formunu Kurumun internet adresinden doldurarak elektronik ortamda gönderir. Başvuru sahibi söz konusu belgeleri bir hafta içinde Kuruma elden teslim etmek ya da iadeli taahhütlü posta yoluyla göndermekle yükümlüdür.

(2) Yer sağlayıcı olmak isteyen başvuru sahibi, yer sağlayıcılığı faaliyetine başlamadan önce Ek 5'te yer alan başvuru dilekçesi ve bu dilekçeye ekleyeceği Ek 6'da yer alan başvuru formunu Kurumun resmi internet adresinden doldurarak elektronik ortamda göndermek suretiyle bildirim yapar. Başvuru sahibi söz konusu belgeleri bir hafta içinde Kuruma elden teslim etmek ya da iadeli taahhütlü posta yoluyla göndermekle yükümlüdür.

(3) Kurum, bu başvurular kapsamında ilgili eklerde belirtilenlerin yanı sıra gerekli gördüğü başka bilgi ve belgeleri de isteyebilir.

Faaliyet belgesi verilmesi usulü

MADDE 10 – (1) Erişim sağlayıcı ve/veya yer sağlayıcı olmak isteyen başvuru sahibinin aynı zamanda telekomünikasyon hizmetleri sunumuna yönelik yetkilendirme için Kuruma başvuru yapmış olması halinde, telekomünikasyon hizmetleri sunumuna yönelik yetkilendirme başvurusu ile faaliyet belgesi başvuruları birlikte değerlendirilerek Ek 1 ve Ek 2’de yer alan ilgili faaliyet belgesi Kurum tarafından düzenlenerek işletmeciye gönderilir.

(2) Erişim sağlayıcı olmak isteyen başvuru sahibinin aynı zamanda Kablolu ve Kablosuz İnternet Servis Sağlayıcılığı kapsamında kayıtlanması halinde, bu kayıtlama bildirimi erişim sağlayıcılığı faaliyet belgesi yerine de geçecek olup ayrıca bir belge düzenlenmez.

(3) Yer sağlayıcı olmak isteyen başvuru sahibinin telekomünikasyon hizmetleri sunumuna yönelik olarak Kurum tarafından yetkilendirilmiş veya yetkilendirilmesi gereken bir işletmeci olmaması halinde, faaliyet belgesine ilişkin yapacağı eksiksiz bildirimi müteakip bir ay içerisinde faaliyet belgesi ilgiliye gönderilir.

Faaliyet belgesinin devri

MADDE 11 – (1) İşletmeci, telekomünikasyon hizmetleri sunumuna yönelik yetkilendirmesini devretmek istemesi durumunda erişim sağlayıcılığı faaliyet belgesini de devretmekle yükümlüdür.

(2) İşletmeci, erişim sağlayıcılığı faaliyet belgesini devralacak şirketin, 8 inci maddede yer alan şartları taşıdığına dair bilgi ve belgelerin yanı sıra Kurumca istenecek diğer bilgi ve belgelerle birlikte devir izni için başvurur.

(3) Erişim sağlayıcılığı faaliyet belgesi, Kurumun telekomünikasyon hizmetleri sunumuna yönelik yetkilendirmenin devrini uygun bulduğuna yönelik yazılı izin vermesi halinde, bu izni müteakip bir ay içerisinde telekomünikasyon hizmetleri sunumuna yönelik yetkilendirmenin devredileceği şirket adına düzenlenir.

Faaliyet belgesinin yenilenmesi

MADDE 12 – (1) Telekomünikasyon hizmetleri sunumuna yönelik yetkilendirmesi sona erecek erişim sağlayıcının, yeniden yetkilendirme başvurusunda bulunması üzerine, başvurunun eksiksiz olduğunun tespitini müteakip, Kurum tarafından yetkilendirilmesi ile birlikte faaliyet belgesi de düzenlenir.

(2) Yer sağlayıcısı, faaliyet belgesinin süresinin sona ermesinden en az bir ay önce Ek 5’te yer alan başvuru dilekçesi ve bu dilekçeye ekleyeceği Ek 6’da yer alan başvuru formunu Kurumun resmi internet adresinden doldurarak elektronik ortamda göndermek suretiyle bildirim yapar. Başvuru sahibi söz konusu belgeleri bir hafta içinde Kuruma elden teslim etmek ya da iadeli taahhütlü posta yoluyla Kuruma göndermek suretiyle başvuru yaparak faaliyet belgesini yenilemekle yükümlüdür.

Faaliyetlerin sona ermesi

MADDE 13 – (1) Erişim sağlayıcı, faaliyetlerini sona erdirmek istemesi halinde, faaliyetine son vereceği tarihten en az üç ay önce telekomünikasyon hizmetleri sunumuna yönelik yetkilendirmesinin ve faaliyet belgesinin iptal edilmesi için Kuruma başvurmakla yükümlüdür.

(2) Yer sağlayıcı, faaliyetlerini sona erdirmek istemesi halinde, faaliyetine son vermeden en az üç ay önce faaliyet belgesinin iptal edilmesi için Kuruma başvurmakla yükümlüdür.

(3) Faaliyetini sona erdiren erişim sağlayıcı, internet ortamında gerçekleştirilen her türlü erişim hizmetine ilişkin olarak son bir yıla ait erişim sağlayıcı trafik bilgilerini Kuruma teslim etmekle yükümlüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Erişim ve Yer Sağlayıcıların Yükümlülükleri

Bilgilendirme yükümlülüğü

MADDE 14 – (1) Erişim sağlayıcıları ve yer sağlayıcıları aşağıda belirtilen tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında, kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde, iletişim başlığı altında, doğru, eksiksiz ve güncel olarak bulundurmakla yükümlüdür.

a) Gerçek kişi ise; adı ve soyadı, tüzel kişi ise unvanı ve sorumlu kişiler, vergi kimlik numarası veya ticaret sicil numarası,

b) Yerleşim yeri, tüzel kişi ise merkezinin bulunduğu yer,

c) Elektronik iletişim adresi ve telefon numarası,

ç) Sunduğu hizmet bir merciin iznine veya denetimine tabi bir faaliyet çerçevesinde yapılıyor ise yetkili denetim merciine ilişkin bilgiler.

(2) Yer sağlayıcı faaliyetini sona erdirmek istediğinde Kuruma yapacağı bildirimi müteakip, hizmetlerine son vereceğini kullanıcıların ulaşacağı şekilde ana sayfasından duyurur.

Erişim sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 15 – (1) Erişim sağlayıcı;

a) Herhangi bir kullanıcısının yayınladığı hukuka aykırı içerikten, 5651 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre Başkanlıkça haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde erişimi engellemekle,

b) Sağladığı hizmetlere ilişkin olarak, Başkanlığın Kanunla verilen görevlerini yerine getirebilmesi için; erişim sağlayıcı trafik bilgisini bir yıl saklamakla, bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü oluşturan verilerin dosya bütünlük değerlerini (hash) zaman damgası ile birlikte muhafaza etmek ve gizliliğini temin etmekle, Başkanlığın 5651 sayılı Kanunla verilen görevleri yerine getirebilmesi için yapacağı trafik izlemesinde Başkanlığa gerekli yardım ve desteği sağlamakla, faaliyet belgesinde yer alan Başkanlığın uygun gördüğü bilgileri talep edildiğinde bildirmekle ve ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılar için belirli bir IP bloğundan sabit IP adres planlaması yapmakla ve bu bloktan IP adresi vermekle,

c) Faaliyetine son vereceği tarihten en az üç ay önce, durumu Kuruma, içerik sağlayıcılarına ve müşterilerine bildirmekle, Kuruma bildirilen kapanma tarihinden geriye doğru bir yıllık süredeki trafik bilgilerine ilişkin bütün kayıtları metin dosyası olarak, log formatlarını açıklamalarıyla birlikte, abone kütük bilgilerini Başkanlığa cd, dvd gibi optik medya ortamında teslim etmekle,

ç) Faaliyete başlamasından itibaren her ay düzenli olarak, her erişim yöntemine ilişkin kullanacağı erişim numaralarını ve toptan hizmet verdiği abonelere ilişkin bilgileri Başkanlığa göndermekle,

d) Başkanlık ile aralarındaki bağlantıdan erişimi engellenecek adreslere ilişkin gönderilecek bilgileri kendi sistemlerinde derhal uygulanabilmesi için, gerekli olan donanım ve yazılımı kurarak lazım olan düzenlemeleri yapmakla

yükümlüdür.

(2) Erişim sağlayıcı, verdiği hizmeti kullananlara ilişkin bilgilerin başkaları tarafından elde edilmesini ilgili mevzuatta belirlenen esas ve usullere uygun olarak engeller.

(3) Erişim sağlayıcı, kendisi aracılığıyla erişilen bilgilerin içeriklerinin hukuka aykırı olup olmadıklarını ve sorumluluğu gerektirip gerektirmediğini kontrol etmekle yükümlü değildir.

Yer sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 16 – (1) Yer sağlayıcı;

a) Yer sağladığı hukuka aykırı içerikten, ceza sorumluluğu ile ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, 5651 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre Başkanlık, adli makamlar veya hakları ihlal edilen kişiler tarafından haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde hukuka aykırı içeriği yayından kaldırmakla,

b) Sunucu barındırma hizmeti dâhil, diğer bütün hizmetlerinde (a) bendindeki hükümlere uymakla,

c) Yer sağlayıcı trafik bilgisini altı ay saklamakla, bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü oluşturan verilerin dosya bütünlük değerlerini (hash) zaman damgası ile birlikte saklamak ve gizliliğini temin etmekle

yükümlüdür.

(2) Yer sağlayıcı, yer sağladığı içeriği kontrol etmek veya hukuka aykırı bir faaliyetin söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

Bilgilerin güncellenmesi

MADDE 17 – (1) Erişim sağlayıcı veya yer sağlayıcı Ek 4 ve Ek 6'daki bilgilerinde meydana gelen değişiklikleri en geç bir ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yaptırımlar

İdari para cezaları

MADDE 18 – (1) 5651 sayılı Kanun gereğince, 14 üncü maddede belirtilen yükümlülüğü yerine getirmeyen erişim sağlayıcıya veya yer sağlayıcıya Başkanlık tarafından ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

(2) 15 inci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde yer alan yükümlülüklerden birini yerine getirmeyen erişim sağlayıcısına, Başkanlık tarafından onbin Yeni Türk Lirasından ellibin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Faaliyet belgesinin iptali

MADDE 19 – (1) İşletmecinin erişim sağlayıcılığı faaliyet belgesinin 5651 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca iptali halinde, bu işletmecinin Kablolü ve Kablosuz İnternet Servis Sağlayıcısı olması halinde, bu telekomünikasyon hizmeti sunumuna yönelik genel izni Kurum tarafından iptal edilir. İşletmecinin, bunun dışında bir telekomünikasyon hizmeti sunumuna yönelik yetkilendirme ile erişim sağlayıcılığı hizmeti sunuyor olması halinde ise, yetkilendirmesi kapsamındaki erişim sağlayıcılığı hizmetleri askıya alınır. Bu durumda işletmeci erişim sağlayıcı faaliyetlerini derhal durdurmakla yükümlüdür.

(2) Erişim sağlayıcılığı faaliyet belgesinin iptali, yeniden telekomünikasyon hizmetleri sunumuna yönelik yetkilendirme ve faaliyet belgesi başvurusu yapmaya engel teşkil etmez.

(3) Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisindeki yerleşik yer sağlayıcısının bu Yönetmelikteki yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde faaliyet belgesi Kurum tarafından iptal edilebilir. Bu durumda, Başkanlık kararıyla ilgili yer sağlayıcısının almakta olduğu internet erişim hizmeti erişim sağlayıcı tarafından durdurulur.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 26/8/2004 tarih ve 25565 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği uygulanır.

Mevcut erişim ve yer sağlayıcılar

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Halen yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra eden kişilere, Kurum tarafından, telekomünikasyon yoluyla iletişim konusunda yetkilendirmesi olup olmadığına bakılmaksızın, yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmesi amacıyla bir faaliyet belgesi düzenlenir.

(2) Erişim sağlama yetkisi bulunan mevcut işletmecilere, bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren bir ay içerisinde erişim sağlayıcılığı faaliyet belgesi, Kurum tarafından resen düzenlenerek gönderilir. Mevcut Kablolu ve Kablosuz İnternet Servis Sağlayıcılığı kapsamında kayıtlanmış işletmecilere ise aynı süre zarfında ayrıca erişim sağlayıcı faaliyet belgesi düzenlenmeksizin bu yetkiye sahip olduğu yazı ile bildirilir.

(3) **(Değişik:RG-1/3/2008-26803)**⁴³ Mevcut yer sağlayıcılar, bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren dokuz ay içerisinde bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Kuruma başvuru yapmak suretiyle yer sağlayıcılığı faaliyet belgesi almakla yükümlüdürler.

(4) Kurumla görev sözleşmesi imzalamak suretiyle hizmet sunan işletmeciler bakımından 8 inci maddedeki şartlar aranmaz.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Telekomünikasyon Kurulu Başkanı yürütür.

⁴³ Bu değişiklik 24/1/2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

4.3. İNTERNET TOPLU KULLANIM SAĞLAYICILARI HAKKINDA YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 1/11/2007

R.Gazete Sayısı : 26687

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; internet toplu kullanım sağlayıcıları ve ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılarının yükümlülükleri ve sorumlulukları ile denetimlerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulamasında;

- a) Başkanlık: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını,
- b) Bilgi: Verilerin anlam kazanmış biçimini,
- c) Erişim: Herhangi bir vasıta ile internet ortamına bağlanarak kullanım olanağı kazanılmasını,
- ç) Erişim sağlayıcı: İnternet toplu kullanım sağlayıcılarına ve abone olan kullanıcılarına internet ortamına erişim olanağı sağlayan işletmeciler ile gerçek veya tüzel kişileri,
- d) Filtreleme yazılımı: İnternet ortamında web adresi, alan adı, IP adresi, kelime ve benzeri kriterlere göre erişimi engelleyen yazılımları,
- e) İç IP Dağıtım Logları: Kendi iç ağlarında dağıtılan IP adres bilgilerini, kullanıma başlama ve bitiş tarih ve saatini ve bu IP adreslerini kullanan bilgisayarların tekil ağ cihaz numarasını (MAC adresi) gösteren bilgileri,
- f) İnternet ortamı: Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan internet üzerinde oluşturulan ortamı,
- g) İnternet toplu kullanım sağlayıcı: Kişilere belli bir yerde ve belli bir süre internet ortamı kullanım olanağı sağlayan gerçek ve tüzel kişileri,
- ğ) İşyeri: Ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcı olarak faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişiler tarafından açılan ve işletilen umuma açık yeri,
- h) İzin belgesi: Mülki idare amiri tarafından bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için verilen izni,
- ı) Kanun: 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunu,
- i) Mülki idare amiri: İllerde valiyi, Büyükşehir belediyesi hudutları içinde kalanlar dahil ilçelerde kaymakamı,
- j) Sabit IP Adresi: Belirli bir ağa bağlı cihazların ağ üzerinden birbirlerine veri yollamak için kullandıkları, zamana, oturuma göre değişmeyen ve sistem yöneticisi tarafından belirlenip tanımlanan ve değiştirilebilen IP adresini,

k) Sorumlu müdür: İzin belgesi sahibinin işinin başında bulunmadığı zamanlarda onun yerine yetkili olan kişiyi,

l) Ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcı: İnternet salonu ve benzeri umuma açık yerlerde belirli bir ücret karşılığı internet toplu kullanım sağlayıcılığı hizmeti veren veya bununla beraber bilgisayarlarda bilgi ve beceri artırıcı veya zekâ geliştirici nitelikteki oyunların oynatılmasına imkân sağlayan gerçek ve tüzel kişileri,

m) Veri: Bilgisayar tarafından üzerinde işlem yapılabilen her türlü değeri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yükümlülükler ve Sorumluluklar

İnternet toplu kullanım sağlayıcılarının yükümlülükleri

MADDE 4 – (1) İnternet toplu kullanım sağlayıcılarının yükümlülükleri şunlardır:

- a) Konusu suç oluşturan içeriklere erişimi önleyici tedbirleri almak.
- b) İç IP Dağıtım Loglarını elektronik ortamda kendi sistemlerine kaydetmek.

Ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılarının yükümlülükleri

MADDE 5 – (1) Ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılarının yükümlülükleri şunlardır:

- a) Mülki idare amirinden izin belgesi almak.
- b) Konusu suç oluşturan içeriklere erişimi önleyici tedbirleri almak.
- c) Başkanlık tarafından onaylanan içerik filtreleme yazılımını kullanmak.
- ç) Erişim sağlayıcılardan sabit IP almak ve kullanmak.
- d) İç IP Dağıtım Loglarını elektronik ortamda kendi sistemlerine kaydetmek.
- e) Başkanlık tarafından verilen yazılım ile, (d) bendi gereğince kaydedilen bilgileri ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini teyit eden değeri kendi sistemlerine günlük olarak kaydetmek ve bu verileri bir yıl süre ile saklamak.

İşyerlerinin açılması

MADDE 6 – (1) Ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcı olarak faaliyet göstermek isteyen gerçek ve tüzel kişiler, 14/7/2005 tarihli ve 2005/9207 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte belirtilen usule uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı aldıktan sonra mülki idare amirliklerine bir dilekçe ile başvurur.

(2) İşyerlerinin faaliyette bulunması için mülki idare amirleri tarafından Ek-1’de yer alan izin belgesi verilir.

(3) İşyerlerinin açılması hususundaki başvurular mülki idare amirlikleri tarafından onbeş gün içinde sonuçlandırılır.

İzin alınmadan açılan işyerleri

MADDE 7 – (1) Mülki idare amirlerince izin alınmadan açıldığı tespit edilen işyerleri, mülki idare amirlikleri tarafından sebebi bir tutanakla belirlenmek ve mühürlenmek suretiyle re’sen kapatılır.

(2) Mülki idare amirlikleri, izin alınmadan açıldığı için kapatılan işyerlerini en geç üç gün içinde elektronik ortamda veya yazılı olarak Başkanlığa bildirir.

İzin belgesi sahibi ve sorumlu müdür

MADDE 8 – (1) İzin belgesi sahibinin tüzel kişi olması durumunda, işyerini idare etmek üzere bir sorumlu müdür görevlendirilir. Gerçek kişiler de işyerinde sorumlu müdür görevlendirebilir. Sorumlu müdür mülki idare amirliklerine bildirilerek izin belgesinde belirtilir.

(2) İzin belgesi sahibi veya sorumlu müdürlere, mülki idare amirliklerince yılda bir kez bilgilendirme eğitimi verilir. Eğitimin içeriği, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, İçişleri Bakanlığı, Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü ve Başkanlığın görüşü alınarak belirlenir.

İşyerlerinde uyulması gereken kurallar

MADDE 9 – (1) İşyerlerinde uyulması gereken kurallar şunlardır:

a) 12 yaşından küçükler ancak, yanlarında veli veya vasileriyle işyerlerine girebilirler.

b) 15 yaşından küçükler yanlarında veli veya vasileri olmadan saat 20.00'den sonra işyerlerine alınmazlar.

c) **(Değişik:RG-5/8/2009-27310)** Tütün ve tütün mamulleri içilemez.

ç) İşyerlerinde 1117 sayılı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanununa aykırı hareket edilemez.

d) İşyerlerinde 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 19 uncu maddesi gereğince alkollü içecek satılması, bulundurulması veya sunulması yasaktır.

e) İşyerlerinde 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında korunan hakların ihlal edilmesinin önlenmesi için gerekli tedbirler alınır.

f) İşyerlerinde elektronik ve mekanik oyun alet ve makineleri bulunamaz.

g) İşyerlerindeki bilgisayarlarda uyuşturucu veya uyarıcı madde alışkanlığı, intihara yönlendirme, cinsel istismar, müstehcenlik, fuhuş, şiddet, kumar ve benzeri kötü alışkanlıkları teşvik eden ve 18 yaşından küçüklerin psikolojik ve fizyolojik gelişimine olumsuz etkisi olabilecek oyunlar oynatılamaz.

ğ) İşyerlerine giren ve çıkanların tespiti amacıyla gerekli kamera kayıt sistemi kurulur. Bu sistem aracılığıyla elde edilen kayıtlar yedi gün süreyle saklanır ve bu kayıtlar yetkili makamlar haricindeki kişi ve kuruluşlara verilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetleme ve Cezalar

Denetleme usul ve esasları

MADDE 10 – (1) Ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılar;

a) Mülki idare amirlikleri tarafından, bu Yönetmeliğin 5 ve 9 uncu maddelerinde yer alan yükümlülükler ve şartlar açısından denetlenir.

b) Kolluk tarafından genel güvenlik ve asayiş yönünden denetlenir ve tespit edilen mevzuata aykırı hususlar mülki idare amirliklerine gereği yapılmak üzere bildirilir.

İdari para cezaları

MADDE 11 – (1) 5 inci maddedeki yükümlülüklere aykırı hareket ettiği belirlenen ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılara, mülki idare amiri tarafından üçbin Yeni Türk Lirasından onbeşbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

(2) 9 uncu maddede belirtilen kurallara uymayanlara, mülki idare amiri tarafından

2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca idari para cezası verilir.

(3) İdari para cezaları, 5326 sayılı Kabahatler Kanununda belirtilen usul ve esaslara göre uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uygulamaya ilişkin işlemler

MADDE 12 – (1) Ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılara verilen izin belgelerine ilişkin işlemler, mülki idare amirliklerinin yazı işleri müdürlükleri bünyesinde yürütülür.

(2) İzne ilişkin bilgiler otuz gün içinde mülki idare amiri tarafından Başkanlığa elektronik ortamda veya yazılı olarak bildirilir.

(3) Ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcıların faaliyetlerinin herhangi bir şekilde sona ermesi halinde durum üç gün içinde mülki idare amiri tarafından Başkanlığa elektronik ortamda veya yazılı olarak bildirilir.

Başkanlığın bilgi talebi

MADDE 13 – (1) Başkanlık, Kanunla verilen görevleri dolayısıyla ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılara ilişkin gerekli gördüğü bilgileri doğrudan ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılardan veya mülki idare amirliklerinden talep edebilir.

(2) Ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılar Başkanlığın taleplerini derhal yerine getirir.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Halen faaliyet icra eden ticari amaçla internet toplu kullanım sağlayıcılar, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde alınması gereken izin belgesini temin etmekle yükümlüdürler.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başbakan yürütür.

.....VALİLİĞİ
.....KAYMAKAMLIĞI

**TİCARİ AMAÇLA İNTERNET TOPLU KULLANIM
SAĞLAYICI İZİN BELGESİ**

İŞYERİ VE SAHİBİ HAKKINDAKİ BİLGİLER			
1. İzin Belge Numarası	2. İşyeri Sahibinin Soyadı	3. İşyeri Sahibinin Adı	
4. İşyeri Sahibinin T.C. Kimlik No ve Vergi Kimlik No	5. İşyerinin Ünvanı	6. İşyerinin Sınıfı	
7. Faaliyet Konusu	8. Telefon	9. Faks	
10. E-posta Adresi	11. İnternet Sitesi Adresi	12. İşyerinin Adresi	
13. İşyerinin Ticaret Sicil Nosu	14. İşyerinin İşletme Adı	15. İşyerinin Ticaret Ünvanı	
16. SORUMLU MÜDÜRÜN			
Soyadı	Adı		
T.C. Kimlik No:	Telefon	Faks	E-posta adresi
ALT YAPI İLE İLGİLİ BİLGİLER			
17. Kullanılan Filtreleme Yazılımı	18. Kullanılan Filtreleme Donanımı	19. Kullanılan Sabit IP'ler	
20. İNTERNET BAĞLANTI TÜRÜ			
☐ Dial-up	☐ ADSL	☐ Metro Ethernet	☐ Diğer (BELİRTİNİZ.)
21. İnternet Bağlantısının Bant Genişliği		22. İnternet Erişim Sağlayıcının Adı	
23. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatının Alındığı Makam		24. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatının Tarih ve Sayısı	
25. İzin Belgesinin Veriliş Tarihi		26. Mülki İdare Amirinin Onayı (Kaşe ve Mühür)	

5. NÜFUS HİZMETLERİ KANUNU

Kanun Numarası : 5490
Kabul Tarihi : 25/4/2006
R.Gazete Tarihi : 29/4/2006
R.Gazete Sayısı : 26153

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; kişinin doğumundan ölümüne kadar kişisel ve medenî durumuna, uyrukluğuna ve bunlarda meydana gelebilecek değişikliklere ait doğal ve hukukî olayların belirlenip saptanması, bu amaçla düzenlenmiş kütüklere yazılması, elektronik ortamda ulusal adres veri tabanının oluşturulması, nüfus kayıtları ile adres bilgilerinin ilişkilendirilmesini sağlamaktır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunda geçen;

- a) Adres: Herhangi bir toprak parçası veya binanın coğrafi konumu ve işlevi açısından tanımlanmasını,
- b) Adres beyan formu: Adreslerin bildiriminde kullanılan, şekli ve içeriği Bakanlıkça belirlenen formu,
- c) Adres bileşenleri: Numaralama işlemlerinde kullanılan unsurlar; posta kodları, il, ilçe, bucak, köy ve mezra isimleri, mahalle, bulvar, cadde, sokak ve bina numarası gibi adres verileri ile tanımlanan coğrafi konum, kişisel ve kurumsal adres bilgisine ulaşmak için gerekli olan bilgileri,
- ç) Adres Paylaşımı Sistemi: Ulusal adres veri tabanında tutulan bilgilerin kurumlar ile diğer kişilerce paylaşılması işlemini,
- d) Aile: Aynı soydan olup, bir aile sıra numarası altında kayıtlı olan kişiler ile onların eş ve çocuklarını,
- e) Aile kütüğü: Nüfus olaylarına ilişkin kayıtların kâğıt veya elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,
- f) Aile sıra numarası: Ailelerin aile kütüğüne yazılış sırasına göre verilen numarayı,
- g) Bakanlık: İçişleri Bakanlığı,
- ğ) Dayanak belgesi: Aile kütüğüne işlenen nüfus olaylarının dayanağı olan form, tutanak, mahkeme kararı, noter senedi, doğum veya ölüm raporu gibi resmî belgeler ile bunların yedeklerini,
- h) Değerli kâğıtlar: Nüfus cüzdanını, uluslararası aile cüzdanını,
- ı) Diğer adres: Yerleşim yeri adresi dışında kalan yerleri,
- i) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,
- j) İl müdürlüğü: İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünü,
- k) Kimlik Paylaşımı Sistemi: Genel Müdürlükçe merkezî veri tabanından ayrı olarak elektronik ortamda tutulan, Kimlik Paylaşımı Sisteminden yararlanacak kurumların istifadesine sunulan ve sınırlandırılmış bilgiler ihtiva eden aile kütüğü kayıtlarını,
- l) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,
- m) **(Ek: 9/5/2012-6304/11 md.)** Mavi Kart: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesinde belirtilen altsoylarına verilen ve söz konusu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren resmi belgeyi,
- n) **(Ek: 9/5/2012- 6304/11 md.)** Mavi Kartlılar Kütüğü: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların altsoylarının kayıtlarının elektronik ortamda tutulduğu kütüğü, ⁽¹⁾

- o) Merkezî veri tabanı: Genel Müdürlükte elektronik ortamda tutulan aile kütüğü kayıtlarını,
- ö) MERNİS: Merkezî veri tabanı ve Kimlik Paylaşımı Sistemini de kapsayan Merkezî Nüfus İdaresi Sistemini,
- p) Numaralama: Mahalle, semt, meydan, bulvar, cadde, sokak ve bina gibi adres bileşenlerine isim veya numara verilmesi işlemini,
- r) Nüfus cüzdanı: Kişinin Türk vatandaşı olduğunu ve aile kütüklerine kayıtlı bulunduğunu kanıtlayan resmî belgeyi,
- s) Nüfus hizmetleri: Nüfus olaylarına ve kişinin nüfusa ve yerleşim yeri adresine ilişkin bilgilerinin toplanmasına, nüfus kütüklerine geçirilmesine, korunmasına ve gerektiğinde tasnif edilerek değerlendirilmesine dair iş ve işlemleri,
- ş) Nüfus kaydı: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgileri,
- t) Nüfus kayıt örneği: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgilerin özetlerini gösterir belgeyi,
- u) Nüfus kütüğü: Aile kütüğü, özel kütük ve yedeklerinden oluşan kayıtların tümünü,
- ü) Nüfus müdürlüğü: İlçe nüfus müdürlüğünü,
- v) Nüfus müdürü: İlçe nüfus müdürünü,
- y) Nüfus olayı: Doğum, ölüm, evlenme, boşanma, evlât edinme, tanıma, kayıt düzeltme, soybağının düzeltilmesi, gaiplik gibi kişisel durumlarda değişiklik meydana getiren olayı,
- z) Özel kütük: Doğum, evlenme, boşanma, ölüm, kayıt düzeltme ve diğer olaylar şeklinde tutulan ve ayrı ayrı tasnif edilen dayanak belgelerinin konulduğu dosyayı,
- aa) Ulusal adres veri tabanı: Adres bilgilerinin tutulduğu merkezî veri tabanını,
- bb) Uluslararası aile cüzdanı: Bir aileyi oluşturan eş ve çocukların kimlik bilgilerini kapsayan ve uyruğunu kanıtlayan çok dilli resmî belgeyi,
- cc) Vekillik belgesi: Özel temsil yetkisini kapsayan noterden onaylı belgeyi,
- çç) Yabancılar kütüğü: Türkiye'de herhangi bir amaçla en az altı ay süreli Yabancılar Ait İkamet Tezkeresi verilen yabancıların kayıtlarının tutulduğu kütüğü,
- dd) Yapı belgeleri: Yapı Ruhsat Formu, Yapı Kullanma İzin Belgesi, yanan ve yıkılan yapılar formunu ve binalar cetvelini,
- ee) Yerleşim yeri adresi: Sürekli kalma niyetiyle oturulan yeri, ifade eder.⁴⁴

Aile kütüklerinde bulunması gereken kişisel bilgiler

MADDE 7- (1) Her mahalle veya köy için ayrı aile kütüğü tutulur. Aile kütüklerinde aşağıdaki bilgiler bulunur:

- a) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası.
- b) Kayıtlı bulunduğu il, ilçe, köy veya mahalle adı ile cilt, aile ve birey sıra numarası.
- c) Kişinin adı ve soyadı, cinsiyeti, baba ve ana adı ile soyadları, evli kadınların önceki soyadları.
- ç) Doğum yeri ile gün, ay ve yıl olarak doğum tarihi ve kütüğe kayıt tarihi.
- d) Evlenme, boşanma, soybağının kurulması veya reddi, ölüm, vatandaşlığın kazanılması veya kaybedilmesi gibi kişisel durumda meydana gelen değişiklik veya yetkili makamlarca yapılan düzeltmeler.
- e) Dini.
- f) Medenî hali.
- g) Yerleşim yeri adresi.

⁴⁴ 9/5/2012 tarihli ve 6304 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, 3 üncü maddenin birinci fıkrasına (m) ve (n) bentleri eklenmiş ve mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

ğ) Fotoğrafı.

(a), (g) ve (ğ) bentlerinde belirtilen kayıtlar sadece elektronik ortamda tutulur.

(2) Türkiye'de aile kütüğü bulunmayan ve yabancı ülkelerde oturan vatandaşlar Bakanlığın göstereceği bir nüfus müdürlüğünde açılacak aile kütüğüne kaydedilir.

Mavi Kartlıların kayıtları

MADDE 8/A – (Ek: 9/5/2012-6304/12 md.)

(1) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde belirtilen altsoyları, Genel Müdürlükçe elektronik ortamda tutulan Mavi Kartlılar Kütüğüne kaydedilir. Bu Kütüğe kaydedilenler, her türlü nüfus olaylarını yurt içinde nüfus müdürlüklerine, yurt dışında ise dış temsilciliklere beyan etmekle yükümlüdürler.

Tescil

MADDE 13- (1) Yetkili kişi ve kuruluşlarca bildirilen nüfus olaylarına ilişkin belge ve tutanaklar bu Kanun hükümlerine göre tescil edilir. Bakanlık her türlü nüfus işlemlerinde elektronik imza kullanılmasına karar vermeye yetkilidir.

Adres bilgilerinin tutulması ve adres standardı

MADDE 48- (1) Yerleşim yeri adresi ve diğer adreslere ait bilgilerin tutulmasına ilişkin politikanın oluşturulması, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, idarî birimlere göre genel uygulamaya geçiş tarihlerinin tespit edilmesi, ulusal adres veri tabanı ile MERNİS veri tabanının ilişkilendirilmesi ve adres bilgilerinin paylaşılmasına ilişkin işlemler Bakanlıkça yürütülür. Bakanlığın nüfus kütüklerindeki adres kayıtlarını tamamlamak maksadıyla işbirliği talebi kurumlarca karşılanır.

(2) Adres standardı, Mahallî İdareler Genel Müdürlüğünün takip ve sorumluluğunda; Genel Müdürlük, Türkiye İstatistik Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü ve ilgili diğer kuruluşlarca ortaklaşa belirlenir. Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü tespit edilen standardın il özel idaresi ve belediyelere bildirilmesinden sorumludur. Kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler adres ile ilgili iş ve işlemlerinde adres standardına uymak zorundadır.

(3) Bakanlık, adrese ilişkin her türlü bilgiyi kurumlardan istemeye yetkilidir. Kurumlar söz konusu isteğe yirmi gün içinde cevap vermekle yükümlüdür.

(4) Yerleşim yeri adresi, kişilerin diğer adreslerinde kendilerine hizmet verilmesini engellemez; diğer adreslerin kayıtlarda bulunmaması bu adreslere hizmet verilmemesi sonucunu doğurmaz.

Adres bilgisi ve güncellenmesi

MADDE 49- (1) İl özel idaresi ve belediyeler sorumluluk alanlarındaki adres bileşenlerini adres standardına uygun olarak tanımlayıp bunlara değiştirilemeyecek sabit tanıtım numarası vererek mahallindeki bütün adresleri kapsayacak şekilde adres bilgilerini oluşturmakla yükümlüdür. Herhangi bir sebeple sabit tanıtım numarası dışında adres bileşenlerinde yapılan değişiklikler de il özel idaresi ve belediyelerce takip edilerek ulusal adres veri tabanına işlenir.

(2) Ulusal adres veri tabanı Genel Müdürlükte tutulur. Genel Müdürlük, ulusal adres veri tabanındaki yerleşim yeri adresi bilgilerini nüfus kütüklerindeki kişi kayıtları ile ilişkilendirerek elektronik ortamda, yedekleme sistemleri ile birlikte güncel olarak tutar.

(3) **(Mülga: 9/5/2012-6304/13 md.)**

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 50- (1) İl özel idareleri ve belediyeler bu Kanun uyarınca belirlenen standartlardaki adres bilgileri ile adres oluşumuna altyapı oluşturan yapı belgelerini,

belgelerin oluşturulması ile eş zamanlı olarak ulusal adres veri tabanına işlemekle yükümlüdür.

(2) Yerleşim yeri adreslerinin tutulmasında kişilerin yazılı beyanı esas alınır. Bildirim, nüfus müdürlüklerine ve dış temsilciliklerimize adres beyan formuyla yapılır. Yerleşim yeri adresi aynı konut olan ailenin ergin fertleri birbirlerinin yerine adres beyanında bulunabilirler.

(3) Noterden verilen temsil yetkisini ve bunun kapsamını belirten yazılı belgeyi ibraz edenler kişilerin adresleri ile ilgili beyanda bulunabilirler.

(4) Çocukların ve kısıtlıların adresleri veli, vasi, kayyım, bunların bulunmaması halinde, çocuğun büyük ana, büyük baba veya ergin olan kardeşleri ya da çocuğu yanında bulunduranlar tarafından bildirilir.

(5) Huzur evi, yetiştirme yurdu, cezaevi, öğrenci yurdu gibi yerlerde kalanların adreslerinin bildirimleri ilgili kurum yetkililerince, bildirim yapamayacak durumda olan kimsesizlerin bildirimleri ise muhtarlar tarafından yapılır.

(6) Vesayet altındakilerin yerleşim yeri adresleri, bağlı bulundukları vesayet makamınca bildirilir.

(7) Adres bildirimi şahsen, posta veya elektronik posta ile yapılabilir.

Bildirim süresi ve güncelliği

MADDE 51- (1) 50 nci maddede sayılan adres beyanı ile yükümlü kişi ve kurumlar yerleşim yeri adreslerine ilişkin değişiklikleri yirmi iş günü içinde ilçe nüfus müdürlüklerine bildirmekle yükümlüdür. Ancak yerleşim yeri adresine dayalı hizmet almak üzere herhangi bir resmî kuruma yapılan müracaatlarda adres değişikliğine ilişkin beyan, ilgilisi tarafından adres beyan formuna işlenerek nüfus müdürlüğüne gönderilmek üzere ilgili kuruma teslim edilebilir. Bu beyan formları ilgili kurumlarca en geç on iş günü içinde kurumun bulunduğu yerin ilçe nüfus müdürlüğüne gönderilir.

(2) Adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikler hususunda kişilerin bildirimde bulunma sorumluluğu yoktur. Bu değişiklikler belediyelerce, belediye sınırları dışında kalan yerlerde ise il özel idarelerince en geç değişikliği takip eden on iş günü içinde, elektronik ortamda ulusal adres veri tabanına işlenir.

(3) Müstakil konut sahipleri ile apartman ve site yöneticileri, lojman idareleri sorumluları; sorumluluk alanlarındaki yerleşim yeri adresine ilişkin değişiklikleri, yirmi işgünü içinde muhtarlar ve 50 nci maddede sayılan beyan yükümlülüğü olanlarla işbirliği içinde takip etmek ve ortaya çıkan farklılıkları muhtarlara bildirmekle yükümlüdür.

(4) Yerleşim yeri adresi değişikliği bildirimlerine ilişkin listeler nüfus müdürlüklerince ilgili muhtarlıklara gönderilir.

(5) Muhtarlar, bu Kanun uyarınca nüfus müdürlüklerince kendilerine iletilen yerleşim yeri adresi değişikliği bildirim listelerini incelemek, mahallindeki yerleşim yeri adresi değişiklikleri ile karşılaştırmak ve varsa bildirilmemiş olan değişiklikleri her ayın son haftası içinde bağlı bulunulan ilçenin nüfus müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.

Adres bilgilerinin kullanımı

MADDE 52- (1) Bakanlık, talepleri halinde kurumlara, usûl ve esasları Bakanlıkça tespit edilmek üzere adres bilgilerini elektronik ortamda Adres Paylaşımı Sistemi ve Kimlik Paylaşımı Sistemi çerçevesinde verebilir.

(2) Teknik altyapısını tamamlamış olan muhtarlıklar sorumluluk alanlarındaki yerleşim yeri adres bilgilerinin güncelliğini takip etmek amacıyla Kimlik Paylaşımı Sistemine erişebilirler.

(3) Kurumlar, yürütecekleri iş ve işlemlerde Genel Müdürlükte tutulan adres bilgilerini esas alırlar.

(4) Adrese ilişkin bilgi ve belgeler nüfus müdürlüklerinden, Adres Paylaşımı Sisteminden veya Kimlik Paylaşımı Sistemine bağlanarak bu sistemdeki kayıtlara uygun belge

üretebilen muhtarlıklardan temin edilebilir. Bu şekilde üretilen belgelerin güvenliği Bakanlığın tespit ettiği usul ve esaslara göre sağlanır.

(5) Nüfus sayımında veya tespitinde, aile ve hayatî istatistiklerin oluşturulmasında ve bu bilgileri esas alan kanunların uygulanmasında MERNİS nüfus bilgileri kullanılır.

Koordinasyon ve işbirliği

MADDE 53- (1) Genel Müdürlük, ulusal adres veri tabanının etkin, süratli ve güncel bir şekilde oluşturulmasını sağlamak ve devam ettirmek için kurumlar arası koordinasyonla sorumludur. Kurumlar, adrese ve adres bileşenlerine ilişkin ellerindeki bilgileri Genel Müdürlükle ve ilgili kurumlarla paylaşmakla yükümlüdür.

Gerçek dışı beyan

MADDE 67- (1) Gerçeğe aykırı yerleşim yeri veya cüzdan talep belgesi veren köy veya mahalle muhtarları ile herhangi bir işlem sebebiyle nüfus müdürlüğüne gerçek dışı beyanda bulunanlar ve bunlara tanıklık edenler altı aydan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Adrese ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyen ve yasaklara aykırı hareket eden kamu görevlileri 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kamu idaresinin güvenirliliğine ve işleyişine karşı suçlara ilişkin hükümlerine göre cezalandırılır.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren adres bilgilerinin kaydedilmesine ilişkin uygulamaya hazırlık olarak sırasıyla aşağıdaki iş ve işlemler yapılır:

a) Ulusal adres veri tabanının altyapı çalışmaları Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı bünyesinde yapılarak veri tabanı kurulur ve bu maddede öngörülen iş ve işlemlerin tamamlanmasından sonra Genel Müdürlüğe devredilir.

b) Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü, adres ve numaralamaya ilişkin yönetmeliğe uygun olarak il özel idareleri ve belediyelerin numaralama ve levhalama çalışmalarını takip eder.

c) Adres çalışmaları ile eş zamanlı olarak il özel idareleri ve belediyeler ile Genel Müdürlük, ulusal adres veri tabanlarının teknik altyapısını oluşturur. Ulaştırma Bakanlığı tarafından ülke genelinde il özel idareleri ve belediyeler ile ulusal adres veri tabanı arasında on-line işleyecek bir ağ altyapısı oluşturulur. Her yerleşim biriminin ulusal adres veri tabanına ulaşabileceği bir merkezî bilgisayar programı Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığınca hazırlanır. Gerekli şifreleme ve kullanıcı eğitimi verilerek il özel idareleri ve belediyelerin kullanımına açılır.

ç) Adres standardının belirlendiği tarihten itibaren en geç üçyüzaltmış gün içerisinde il özel idare ve belediyeler tarafından yerleşim birimlerinin adres bileşenleri standartlara uygun hale getirilerek numaralama işlemi tamamlanır ve merkezî olarak kurulan ulusal adres veri tabanına (c) bendinde bahsedilen program aracılığı ile işlenir.

d) İl özel idareleri ve belediyelerce gerçekleştirilen numaralama ve levhalama çalışmalarının uygunluğunun yerinde tespit edilmesi amacıyla Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ve Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü tarafından numaralama işlemi tamamlandıktan sonra doksan gün içerisinde alan kontrolü yapılır. Kontrol sonuçları ulusal adres veri tabanına işlenir.

e) Ulusal adres veri tabanındaki yerleşim yeri adreslerinin nüfus kütüklerindeki kişi kayıtları ile ilişkilendirilmesi ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına bağlı kişisel yerleşim yeri adresi kayıtlarının tutulabilmesi için, numaralaması tamamlanan yerleşim yerlerinden başlamak ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altıyüzotuz gün içerisinde tamamlanmak üzere Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından alan uygulaması yapılır. Uygulama esnasında ulusal adres veri tabanına dayalı olarak alanda tespit edilen yerleşim yeri adres bilgileri, MERNİS kayıtları ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esasına göre

elektronik ortamda eşleştirilir. Alan taraması sırasında Türkiye'de yerleşim yeri adresi tespit edilen yabancılar ile ilgili ayrı bir veri tabanı oluşturulur.

f) Elde edilen kayıtlar, mahalle ve köy muhtarlıklarında altmış gün süreyle askıya çıkartılır. Askı süresince, itirazlar üzerine yapılacak inceleme sonucunda Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından temin edilen bilgilere göre kayıtlarda gerekli düzeltmeler yapılır. Bu çalışma ile kayıtların kesinleşmesi sonucunda alan uygulamasında kullanılan formlar 28/9/1988 tarihli ve 3473 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun hükümlerine göre mahallî kurulların kararı ile yerinde imha edilir.

(2) İşlemler sırasında kullanılacak formlar Genel Müdürlük ile işbirliği halinde Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından hazırlanır. Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından formlara istatistik amaçlı olarak eklenen sorulara ilişkin kayıtlar Türkiye İstatistik Kanunu hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

(3) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının bu madde kapsamında yapacağı alan çalışması, 5429 sayılı Kanunun sayım ve araştırmalarla ilgili hükümleri çerçevesinde yürütülür. Bu maddede belirtilen iş ve işlemlerin yapılması için ilgili kurumlar mal ve hizmet satın alabilir. Bu madde kapsamında yaptırılacak işler hakkında, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 5018 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu kapsamda yapılacak mal ve hizmet alımlarının usûl ve esasları, saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlayacak ilkeler doğrultusunda hizmetin gereklerine göre Bakanlar Kurulunca belirlenir.

(4) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunda öngörülen süre içerisinde ulusal adres veri tabanına bağlanamayan il özel idareleri ve belediyeler, mahallî adres bilgilerini tespit edip güncelliğini takip ederler ve ulusal adres veri tabanına işlenmek üzere elektronik ortamda ilçe nüfus müdürlüklerine gönderirler.

5.1. ADRES VE NUMARALAMAYA İLİŞKİN YÖNETMELİK

R.Gazete Tarihi : 31/7/2006

R.Gazete Sayısı : 26245

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, binaların numaralandırılması, numaralandırılan binalara ait adreslerin Ulusal Adres Veri Tabanına işlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik binaların numaralandırılması ile Ulusal Adres Veri Tabanının kurulması, güncellenmesi ve yürütülmesine ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 69 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Adres: Herhangi bir toprak parçası veya binanın coğrafi konumu ve işlevi açısından tanımlanmasını,

b) Adres bileşenleri: Numaralama işlemlerinde kullanılan unsurlar; posta kodları, il, ilçe, bucak, köy ve mezra isimleri, mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak isimleri ile sabit tanıtım numarası ve bina numarası gibi adres verileri ile tanımlanan coğrafi konum, kişisel ve kurumsal adres bilgisine ulaşmak için gerekli olan bilgileri,

c) Adres formları: Numaralama işlemlerini takiben tanımlanan, adreslerin aktarılacağı formları,

ç) Bina: Kendi başına kullanılabilen bir veya birden fazla konut ya da işyeri birimini kapsayan, bir tavan veya çatı ile örtülmüş, temelden tavana kadar uzanan dış duvarlar ile kaplanmış, üstü örtülü ve insanların oturma, çalışma, eğlenme, dinlenme veya ibadet etmelerine imkan sağlayan, hayvanların ve eşyaların korunmasına yarayan, sanayi, ticaret, eğitim ve diğer kullanımlar için tasarlanmış yapıları,

d) Bulvar:Yerleşim yeri içindeki geniş, trafikte gidiş geliş yönleri ayrılmış caddeyi,

e) Cadde: Yerleşim yeri içindeki geniş ve uzunca sokağı,

f) Genel müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

g) Hal: Genellikle gıda türü ürünlerin satıldığı üzeri açık veya kapalı çarşısı,

ğ) Küme evler: Bir sokağa bağlanması mümkün olmayan, dağınık birden fazla binanın oluşturduğu yerleşim alanını,

h) Mahalle: Belediye sınırları içinde, ihtiyaç ve öncelikleri benzer özellikler gösteren ve sakinleri arasında komşuluk ilişkisi bulunan idari birimi,

ı) Mevki: Halk arasında yerleşim yerleri dışında kalan alanların tanımlamasında kullanılan ifadeyi,

i) Meydan: Yerleşim yerlerinde caddelerin veya büyük yolların, bulvarların birleştiği geniş alanları,

- j) Mezra: İdari olarak bir köye bağlı kırsal alanda olan ve birkaç evden oluşan İçişleri Bakanlığınca tescil edilmiş yerleşim alanını,
- k) Numaralama: Adreslerin tanımlanması ve adres bileşenlerinin yer aldığı levhaların oluşturulup, adrese ulaşmaya imkan sağlayacak yerlere asılması işlemlerini,
- l) Posta kodu: Adresi oluşturan bileşenlerin bir kısmı ya da tamamını tanımlayacak şekilde verilen rakam ya da rakam-harf karışımından oluşan işaretleri,
- m) Sabit tanıtim numarası: Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlere karşılık gelecek şekilde, standart sayısal eşdeğer olarak verilen numaraları,
- n) Site: Genellikle bir merkezden yönetilen binalar grubunu,
- o) Sokak: Bir veya iki tarafına binaların sıralandığı, yayaların ve/veya araçların geçmesi için ayrılan, başı ve sonu belirli bir yolu,
- ö) Ulusal adres veri tabanı: Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde adres bileşenleri ile tanımlanmış tüm adreslerin tutulduğu merkezi veri tabanını,
- p) Yapı belgeleri: Yapı Ruhsat Formu, Yapı Kullanma İzin Belgesi, Yanan ve Yıkılan Yapılar Formunu,
- r) Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alan sınırları içinde belediyeyi, büyükşehir belediye sınırları içinde büyükşehir belediyesini, bu alanlar dışında il özel idaresini,
- s) Zemin kat: Ana giriş kapısına göre yol seviyesindeki katı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Adres Standardı ve Ulusal Adres Veri Tabanı

Adres standardı

MADDE 5 – (1) Adres standardı; il, ilçe, bucak, köy, mezra, belediye adı; mahalle adı ve sabit tanıtim numarası, meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerin adı ve sabit tanıtim numarası ile site, blok, mevki adı, dış kapı numarası, iç kapı numarası, posta kodu bileşenlerinden oluşur.

(2) Bu bileşenlerden il, ilçe adı, dış kapı numarası ve posta kodunun her adreste bulunması zorunludur.

(3) Ayrıca,

a) İl ve ilçe merkezlerinde; mahalle adı ile meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerin adlarından sadece birinin ve sabit tanıtim numarasının,

b) İl ve ilçe merkezi dışındaki belediyelerde; bucak, köy, mahalle adı ile meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerin adlarından sadece biri ve sabit tanıtim numarasının,

c) Köylerde; bucak, köy, varsa mevki adı ve köye bağlı mezra adının,

ç) Birden fazla bağımsız bölüm içeren binalarda iç kapı numarasının, varsa site ve blok adının bulunması zorunludur.

(4) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler adres ile ilgili her türlü işlemlerinde adres standardına uymak zorundadır.

Yetkili idarelerin yükümlülüğü

MADDE 6 – (1) Yetkili idare, numaralama çalışmalarını adres standardına göre yapmak ve adresleri Ulusal Adres Veri Tabanına, standarda uygun şekilde işlenmekle yükümlüdür.

Ulusal adres veri tabanının kurulması

MADDE 7 – (1) Ulusal Adres Veri Tabanı, numaralama işlemlerini takiben doldurulan adres formlarının yetkili idare tarafından, ülkedeki tüm adreslerin kaydının tutulduğu Genel Müdürlükte bulunan Ulusal Adres Veri Tabanına işlenmesi suretiyle

oluşturulur. Ulusal Adres Veri Tabanına erişim imkanı bulunmayan yetkili idarelerin numaralama işlemlerini takiben oluşturdukları adres formlarının Ulusal Adres Veri Tabanına işlenmesi, ilgili yerleşim yerinin ilçe nüfus müdürlüğüne yapılır.

(2) Bir belde veya köyün veya bunların bazı kısımlarının bir başka belde veya köye katılması ya da ayrılması, veya yeni bir köy ya da belde kurulması ve adının değişmesi durumunda, adreslerin idari bağılıklarında meydana gelen değişiklikler bu işlemlerin kesinleşmesinden sonra Ulusal Adres Veri Tabanına, Genel Müdürlük tarafından işlenir.

Ulusal adres veri tabanına erişim

MADDE 8 – (1) Yetkili idare, Ulusal Adres Veri Tabanına erişerek sorumluluk alanındaki adres kayıtlarını oluşturur ve günceller.

(2) Erişim yetkisi, ilgili birimlerin yazılı talebi üzerine sadece kendi sorumluluk alanındaki adreslere Genel Müdürlük tarafından belirlenecek ikili anlaşmalar çerçevesinde geliştirilen yetki tanımlaması ile erişilebilir. Erişim yetkisi, Ulusal Adres Veri Tabanındaki bilgileri görme, ekleme, çıkarma ve değiştirmeyi kapsar.

Ulusal adres veri tabanının güncellenmesi

MADDE 9 – (1) Adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikler, yetkili idare tarafından Ulusal Adres Veri Tabanına işlenir. Yetkili idareler hizmet verdikleri adresin Ulusal Adres Veri Tabanında olup olmadığını kontrol ederek, veri tabanında bulunmayan adresleri veri tabanına işlerler.

(2) Yapımına başlanacak binalar için, 3194 sayılı İmar Kanununun 21 inci maddesine göre, yetkili idare tarafından verilen Yapı Ruhsatı Formlarının adres bileşenleri, Ulusal Adres Veri Tabanı kullanılarak oluşturulur. Ulusal Adres Veri Tabanında arsa olarak görülen bir adres için Yapı Ruhsatı Formu verilmesi durumunda, o adres için hazırlanacak form Ulusal Adres Veri Tabanından alınarak işleme konur. Yapı Ruhsatının onaylanmasını takiben adres bilgisi niteliği arsadan inşaaatı çevrilir.

(3) Tamamen ve kısmen biten yapılar için, 3194 sayılı İmar Kanununun 30 uncu maddesine göre, yetkili idare tarafından verilen Yapı Kullanma İzin Belgesinin adres bileşenleri Ulusal Adres Veri Tabanı kullanılarak oluşturulur. Ulusal Adres Veri Tabanında inşaat olarak görülen bir adres için Yapı Kullanma İzin Belgesi verilmesi durumunda, o adres için hazırlanacak form Ulusal Adres Veri Tabanından alınarak işleme konur. Yapı Kullanma İzin Belgesinin onaylanmasını takiben adres bilgisi niteliği adresin kullanım amacına uygun olarak düzeltilir.

(4) Bir binanın yanması, yıkılması durumunda; Yanan-Yıkılan Yapılar Formu, Ulusal Adres Veri Tabanından alınarak işleme konulur. Formun onaylanmasını takiben yanan yıkılan binalara ait Ulusal Adres Veri Tabanındaki adreslerin nitelik bilgisi, uygun niteliğe dönüştürülür.

(5) Yapı belgeleri, Ulusal Adres Veri Tabanına işlenip usulüne uygun onaylanmasını takiben, Ulusal Adres Veri Tabanından onay numarası alınır.

Ulusal adres veri tabanının paylaşımı

MADDE 10 – (1) Adres bilgisini kullanan kurum ve kuruluşlarının Ulusal Adres Veri Tabanına erişimi, ilgili kurum ile Genel Müdürlük arasında yapılacak bir protokol ile sağlanır.

(2) Ulusal Adres Veri Tabanının istatistik amaçlı kullanımında 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı İstatistik Kanunu hükümleri uygulanır.

(3) Ulusal Adres Veri Tabanına erişen kurum ve kuruluşlar, adres bileşenlerinden tespit ettikleri eksiklik ve hataları belediyelere, il özel idareleri ve nüfus müdürlüklerine, hizmet paylaşımı ile ilgili tespit ettikleri eksiklik ve hataları ise Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildirip düzeltilmesini talep ederler. Bildirilen eksiklik ve hatalar, ilgili birimlerce en geç 15 gün içinde giderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Geçici olarak numaralandırılacak yerler

MADDE 49 – (1) Cadde ve sokak esasının dışında çadır, baraka, afet bölgesindeki geçici konutlar, karavanlar ve buna benzer yerlerde herbir birime bağımsız ardışık numara verilerek Ulusal Adres Veri Tabanına işlenir. Bu tip yerler geçici olarak numaralandırıldıklarından bu yerlere sabit tanıtım numarası verilmez.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 50 – (1) 21/3/1963 tarihli ve 11361 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Numaralama Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin 13 üncü ve 15 inci maddelerinde yer alan sabit tanıtım numaraları, Nüfus Hizmetleri Kanunu gereğince Türkiye İstatistik Kurumu ve Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından koordine edilecek olan numaralama çalışması sırasında yetkili idareler tarafından oluşturularak, Adres Formlarına ve Ulusal Adres Veri Tabanına işlenir. Sabit tanıtım numaralarının levhalara işlenmesi bu Yönetmeliğin yayımından itibaren en geç üç yıl içerisinde tamamlanır.

Yürürlük

MADDE 51 – (1) Bu Yönetmeliğin,

- a) 9 uncu maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları 1/1/2007 tarihinde,
 - b) diğer hükümleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 52 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı ile Türkiye İstatistik Kurumunun bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

5.2. ADRES KAYIT SİSTEMİ YÖNETMELİĞİ

Karar Sayısı : 2006/11320
Karar Tarihi : 23/11/2006
R.Gazete Tarihi : 15/12/2006
R.Gazete Sayısı : 26377

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de herhangi bir amaçla en az altı ay süreli yabancılara mahsus ikamet tezkeresi alan yabancıların yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerinin tutulmasına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerinin tutulmasına, güncellenmesine ve kullanılmasına ilişkin düzenlemeleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Adres: Herhangi bir toprak parçası veya binanın coğrafi konumu ve işlevi açısından tanımlanmasını,
- b) Adres beyan formu: Yerleşim yeri ve diğer adreslerin bildiriminde kullanılan, şekli ve kapsamı Bakanlıkça belirlenmiş olan formu,
- c) Adres bileşenleri: Numaralama işlemlerinde kullanılan unsurlardan; posta kodları, il, ilçe, bucak, köy ve mezra isimleri, mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak isimleri ile sabit tanıtım numarası ve bina numarası gibi adres verileri ile tanımlanan coğrafi konum, kişisel ve kurumsal adres bilgisine ulaşmak için gerekli olan bilgileri,
- ç) Bakan: İçişleri Bakanını,
- d) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,
- e) Diğer adres: Kişinin yerleşim yeri adresi dışında kalan yerleri,
- f) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,
- g) Kanun: 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununu,
- ğ) Kimlik Paylaşımı Sistemi: Genel Müdürlükçe merkezî veri tabanından ayrı olarak elektronik ortamda tutulan ve alıcı kurumların istifadesine sunulan, sınırlandırılmış bilgiler ihtiva eden aile kütüğü kayıtlarının paylaşılmasına imkan sağlayan sistemi,
- h) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,
- ı) MERNİS: Merkezî Nüfus İdaresi Sistemini,
- i) Numaralama: Mahalle, semt, meydan, bulvar, cadde, sokak ve bina gibi adres bileşenlerine isim veya numara verilmesi işlemini,
- j) Nüfus müdürlüğü: İlçe nüfus müdürlüğünü,
- k) Posta: Kargo veya iadeli taahhütlü mektubu,
- l) Sabit tanıtım numarası: Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlere karşılık gelecek şekilde, standart sayısal eş değer olarak verilen numaraları,

- m) Ulusal adres veri tabanı: Adres bilgilerinin tutulduğu merkezî veri tabanını,
 - n) Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan ve en az altı ay süreli yabancılara mahsus ikamet tezkeresi alan kişiyi,
 - o) Yerleşim yeri adresi: Sürekli kalma niyetiyle oturulan yeri,
 - ö) Yerleşim yeri ve diğer adres belgesi: Kişinin yerleşim yerini veya diğer adreslerini gösteren belgeyi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki ve Sorumluluk

Yetki

MADDE 5 – (1) Yerleşim yeri adresi ve diğer adreslere ait bilgilerin tutulmasına ilişkin politikanın oluşturulması, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, ulusal adres veri tabanı ile MERNİS veri tabanının ilişkilendirilmesi ve adres bilgilerinin paylaşılmasına ilişkin işlemler Bakanlıkça yürütülür.

Koordinasyon ve işbirliği

MADDE 6 – (1) Bakanlık, ulusal adres veri tabanının etkin, süratli ve güncel bir şekilde oluşturulmasını sağlamak ve devam ettirmek için kurumlar arası koordinasyondan sorumludur. Kurumlar, adrese ve adres bileşenlerine ilişkin bilgileri Bakanlık ve ilgili kurumlarla paylaşmakla yükümlüdür.

(2) Bakanlık, adrese ilişkin her türlü bilgiyi kurumlardan istemeye yetkilidir. Bakanlığın aile kütüklerindeki adres kayıtlarını tamamlamaya yönelik talepleri kurumlarca karşılanır. Kurumlar söz konusu isteğe yirmi gün içinde cevap vermekle yükümlüdür.

Sorumluluk

MADDE 7 – (1) Bakanlık Kanunun 7 nci maddesi uyarınca aile kütüklerinde bulunması gereken yerleşim yeri ve diğer adreslere ilişkin bilgileri elektronik ortamda tutar.

(2) Adres beyan formlarının nüfus müdürlüklerine veya Genel Müdürlüğe gönderilmesinden kurumlar, dış temsilcilikler ve muhtarlar sorumludur.

(3) Adres beyan formlarının tescilinden nüfus müdürlükleri veya Genel Müdürlük, adres bileşenlerindeki değişikliklerin ulusal adres veri tabanına işlenmesinden belediyeler, belediye sınırları dışında kalan yerlerde il özel idareleri sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Adres Bildirimi, Bildirimin Şekli ve Süresi

Adres bilgilerinin tutulmasında standart

MADDE 8 – (1) Kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler adrese ilişkin iş ve işlemlerinde 31/7/2006 tarihli ve 26245 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelikte belirlenmiş olan adres standardına uymak zorundadır. Kullanılacak form ve belgelerde de bu standarda uyulur.

Yerleşim yeri ve diğer adres

MADDE 9 – (1) Yerleşim yeri, bir kimsenin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yerdir. Kişinin aynı anda birden çok yerleşim yeri adresi olamaz.

(2) Yerleşim yeri dışında kalan ve geçici süre ile oturulan yazlık, kışlık, ikinci veya üçüncü gibi konutlar da kişinin talebi halinde diğer adres olarak tutulur.

Adres kayıtlarının tutulması

MADDE 10 – (1) Türk vatandaşları ve yabancıların yerleşim yeri adresi ve diğer adresleri elektronik ortamda tutulur.

Adres değişikliklerinin kurumlarca bildirilmesi

MADDE 11 – (1) Adrese dayalı hizmet almak üzere herhangi bir kuruma yapılan müracaatta adres değişikliğine ilişkin beyan formu ilgili kuruma da verilebilir. Bu beyanlar ilgili kurumlarca kabul edilerek mahallindeki nüfus müdürlüğüne veya Genel Müdürlüğe elektronik ortamda gönderilir. Elektronik ortamda gönderilmesinin mümkün olmadığı durumda kurumun bulunduğu yerdeki nüfus müdürlüğüne form olarak gönderilir.

(2) Kimlik Paylaşımı Sistemine erişebilen kurumlar adres beyan formunu elektronik ortamda doldurur.

Dış temsilciliklerimizce yerleşim yeri adresi konusunda yapılacak işlemler

MADDE 12 – (1) Yerleşim yeri adresi yurt dışında olan Türk vatandaşlarının adres kayıtlarının tutulmasında da adres beyan formu kullanılır. Formda adres bilgileri olarak yaşanılan ülkenin ve şehrin adına ilişkin bölümler doldurulur.

(2) Dış temsilciliklere verilen adres beyan formları Genel Müdürlüğe elektronik ortamda veya nüfus kaydının bulunduğu yerin nüfus müdürlüğüne form olarak gönderilir. Dış temsilciliğin bulunmadığı ülkelerdeki vatandaşların adres bildirimleri Genel Müdürlüğe posta ile gönderilebilir ya da elektronik ortamda yapılabilir.

Adres bildirim yükümlülüğü ve şekli

MADDE 13 – (1) Yerleşim yeri ve diğer adreslerin tutulmasında kişilerin adres beyan formundaki yazılı beyanı esas alınır. Bildirim nüfus müdürlüklerine, kurumlara ve dış temsilciliklere şahsen yapılır. Adres beyan formundaki bildirimler aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir.

(2) Yerleşim yeri adresi aynı konut olan ailenin ergin fertleri birbirlerinin yerine adres beyanında bulunabilirler.

(3) Noterden verilen temsil yetkisini ve bunun kapsamını belirten yazılı belgeyi ibraz edenler, adres ile ilgili beyanda bulunabilirler.

(4) Çocukların ve kısıtlıların adresleri veli, vasi, kayyım, bunların bulunmaması halinde, çocuğun büyük ana, büyük baba veya ergin olan kardeşleri ya da çocuğu yanında bulunduranlar tarafından bildirilir.

(5) Velayet altında bulunan çocuğun yerleşim yeri adresi anne veya babasının adresidir.

(6) Yatılı okul, hastane, huzur evi, yetiştirme yurdu, cezaevi, öğrenci yurdu gibi yerlerde kalanların adresleri ilgili kurum yetkililerince bildirilir.

(7) Vesayet altındakilerin yerleşim yeri adresleri bağlı bulundukları vesayet makamınca nüfus müdürlüğüne bildirilir.

(8) Engellilik, yaşlılık, hastalık gibi beyanda bulunmaya engel hali bulunanlardan yerine beyanda bulunabilecek yakını olmayan kimsesizlerin adres kayıtlarına ilişkin bildirimleri; muhtarlarca elektronik ortamda nüfus müdürlüğüne veya Genel Müdürlüğe, mümkün olmaması halinde ise kâğıt ortamında bulunduğu yerin nüfus müdürlüğüne yapılır.

Bildirim süresi

MADDE 14 – (1) Adrese ilişkin değişiklikleri; adres beyanı ile yükümlü kişiler ve kurumlar yirmi iş günü içinde, yerleşim yeri adresine dayalı hizmet almak üzere herhangi bir resmi kuruma yapılan müracaatlarda kurumlar, ilgili kuruma teslim edilen adres değişikliğine ilişkin beyan formu ile on iş günü içinde nüfus müdürlüklerine veya Genel Müdürlüğe bildirmekle yükümlüdür.

(2) Yöneticiler ve müstakil konut sahipleri sorumluluk alanlarında bulunan yerlerdeki adres değişikliklerini, adres beyan yükümlülüğü olanlar ile birlikte takip ederek, yirmi iş günü içinde muhtarlara bildirmekten sorumludurlar.

Elektronik ortamda veya posta ile yapılacak bildirimler

MADDE 15 – (1) Adrese ilişkin bildirim, kişinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, kimliğine ilişkin bilgiler ve sayısal imzasının bulunması kaydıyla elektronik ortamda; bunun mümkün olmaması halinde posta ile yapılabilir. Genel Müdürlüğe elektronik ortamda yapılacak bildirimler de adres beyan formu doldurulmak suretiyle yapılır.

(2) Yurt dışında yaşayan vatandaşlar tarafından adrese ilişkin bildirimler dış temsilciliklere, dış temsilcilik bulunmaması halinde kayıtlı oldukları yerin nüfus müdürlüğüne posta ile yapılır.

(3) Posta ile yapılan bildirimlerde yerleşim yerine ilişkin standart adres beyan formunun kullanılması zorunludur. Beyan formundaki tarih ile postaya verilmiş tarihi arasında fark olması halinde postaya verilmiş tarihi, ancak zarf üzerindeki tarihin tespit edilememesi durumunda nüfus müdürlüğü veya Genel Müdürlük tarafından teslim alındığı tarih esas alınır.

Diğer adreslere ilişkin hizmetler

MADDE 16 – (1) Yazlık ve kışlık konut gibi ikinci ve üçüncü diğer adreslerin kimlik paylaşım sisteminde yer almaması, kurumlarca verilecek hizmetlerin yerine getirilmesine engel teşkil etmez. Yerleşim yeri dışındaki diğer adresler için işlem tesis edilmeden önce bu Yönetmeliğin 26 ncı maddesine göre işlem yapılarak ulusal adres veri tabanındaki eksiklik tamamlandıktan sonra hizmetin gereği ilgili kurumca yerine getirilir.

Yerleşim yeri ve diğer adres belgesi

MADDE 17 – (1) **(Değişik: 28/11/2011-2011/2504 K.)** Kimlik Paylaşımı Sistemi çerçevesinde adres bilgisine erişebilen kurumlarca ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan bankalarca kişilerden ayrıca yerleşim yeri ve diğer adres belgesi veya yerleşim yeri ve adres bilgilerine ilişkin başkaca belge istenemez.

(2) Talep halinde, yerleşim yeri ve diğer adres belgesi nüfus müdürlüklerinden ya da Kimlik Paylaşımı Sistemine bağlanarak bu sistemdeki kayıtlara uygun belge üretebilen muhtarlıklardan temin edilebilir.

Adres değişikliğinin muhtarlarca bildirilmesi

MADDE 18 – (1) Nüfus müdürlüklerince her ayın ilk haftasında adres değişikliğine ilişkin listeler muhtarlıklara bildirilir. Teknik alt yapısı uygun olan muhtarlıklar listeye ilişkin bilgileri Kimlik Paylaşımı Sisteminden elektronik ortamda alabilirler.

(2) Muhtarlar; nüfus müdürlüklerince kendilerine iletilen adres değişikliklerine ilişkin bildirim listeleri ile müstakil konut sahipleri, apartman ve site yöneticileri, lojman idareleri sorumlularınca kendilerine bildirilen değişiklikleri alanda inceleyerek, varsa bildirilmemiş değişiklikleri ya da eksik veya farklı yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini belirleyip, liste üzerinde gerekli düzeltme ve ilaveleri yaptıktan sonra, her ayın son haftası içinde bağlı bulunulan ilçenin nüfus müdürlüğüne teslim ederler.

(3) Muhtarlarca gönderilen listeler üzerinde yapılan incelemede; Kanunun 50 ncı maddesinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyenler, nüfus müdürlüğünce adres beyanında bulunmak üzere davet edilir. Kişinin süresi içerisinde beyanda bulunmadığının tespit edilmesi halinde hakkında Kanunun 68 inci maddesine göre işlem yapılarak yerleşim yeri adres bilgisi güncellenir. Bu belgeler, 9/6/1995 tarihli ve 22308 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan İçişleri Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı Arşiv Hizmetleri Yönetmeliğinin 14 üncü maddesine göre saklanır.

Nüfus olaylarının bildirimi

MADDE 19 – (1) Nüfus olaylarının bildirimi sırasında aile kaydındaki yerleşim yeri adresinin farklı olması halinde yeni yerleşim yeri adresi olay formuna yazılır. Bu durumda ayrıca adres beyan formu tanzim edilmez.

Adres bilgisini alma yetkisi

MADDE 20 – (1) Adres bilgisini;

- a) Bakanlık,
 - b) Kurumlar,
 - c) Kaydın sahipleri,
- almaya yetkilidir.

(2) Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde kayıt örneği almaya yetkili olanlardan kimlerin yerleşim yeri ve diğer adres bilgisi alabileceği, kişinin yazılı beyanı ya da bu konuda yetki verdiğine dair vekillik belgesinin nüfus müdürlüğüne ibrazı halinde mümkündür. Bu belgeler nüfus müdürlüklerince ilgili dosyasında saklanır.

(3) Milli güvenlik ve kamu düzenini gerektiren durumlarda yerleşim yeri ve diğer adreslerin verilmesi hususu Bakanlık tarafından belirlenir.

Adres bilgilerinin kullanılması

MADDE 21 – (1) Kurumlar ve diğer kişiler, iş ve işlemlerinde MERNİS veri tabanındaki adres bilgilerini esas alırlar.

(2) İlgili kurum, hizmet sunumunda Kimlik Paylaşımı Sisteminde yer alan yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerine göre işlem tesis eder. Kişinin beyan ettiği adresle Kimlik Paylaşımı Sistemindeki adresin farklı olması durumunda; mevzuatın engel teşkil etmemesi halinde, kişiye adres beyan formu doldurtularak hizmet sunumu gerçekleştirilir. Formu alan kurumca 11 inci maddede belirtilen şekilde işlem tesis edilir.

Yerleşim yeri değişikliğinin birden fazla kuruma bildirilmesi

MADDE 22 – (1) Adres değişikliği nedeniyle birden fazla kurumda işlem yapılması durumunda; adrese ilişkin yeni bilgi ilk başvuruda bulunulan kurum tarafından adres beyan formunun alındı kısmı onaylanarak ilgisine teslim edilir. Diğer kurumlarda ilk başvuruda bulunulan kurumdan alınan adres beyan formunun alındı kısmına göre işlem tesis edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ulusal Adres Veri Tabanı ve Bilgilerin Kullanımı

Ulusal adres veri tabanının güncel olarak tutulması

MADDE 23 – (1) Belediye sınırları ve mücavir alan sınırları içinde bulunan yerlerde belediyelerce, büyükşehir belediye sınırları içinde büyükşehir belediyelerince; bu alanlar dışında kalan yerlerde ise il özel idarelerince adres bileşenlerindeki değişiklikler takip eden on iş günü içinde ulusal adres veri tabanına işlenir. Ulusal adres veri tabanına bağlanamayan il özel idareleri ve belediyeler, mahallî adres bilgilerini tespit edip güncelliğini takip ederek ulusal adres veri tabanına işlenmek üzere değişikliği takip eden on iş günü içinde elektronik ortamda nüfus müdürlüğüne veya Genel Müdürlüğe gönderir. Kişilerin adres bileşenlerindeki değişiklikleri bildirme sorumluluğu yoktur.

Ulusal adres veri tabanına erişim ve güncelleme

MADDE 24 – (1) İl özel idareleri ve belediyelere verilecek olan erişim yetkisi ilgililerin kendi sorumluluk alanları ile sınırlıdır. Erişim yetkisi; ulusal adres veri tabanındaki bilgileri görme, ekleme, çıkarma ve değiştirmeyi kapsar.

(2) Sorumluluk sınırlarının değişmesi durumunda erişim yetkisi Bakanlıkça yeniden belirlenir.

Ulusal adres veri tabanında yer alacak bilgiler ve tutulma esasları

MADDE 25 – (1) Ulusal adres veri tabanı; Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinde yer alan adres standardına ilişkin bilgilerden oluşur.

(2) Ulusal adres veri tabanı Genel Müdürlükte tutulur. Genel Müdürlük, ulusal adres veri tabanındaki adres bilgilerini MERNİS veri tabanındaki kişi kayıtları ile ilişkilendirerek elektronik ortamda, yedekleme sistemleri ile birlikte güncel olarak tutar.

Ulusal adres veri tabanında yer almayan adresler

MADDE 26 – (1) Sorgulama sonucunda yerleşim yeri veya diğer adresin ulusal adres veri tabanında yer almadığının anlaşılması halinde, tespiti yapan kurum veya nüfus müdürlüğü tarafından ilgili belediye veya il özel idaresine bildirilerek beyan edilen adresin mevcut olup olmadığı sorulur. Bu hususun belediye ve il özel idaresince on iş günü içinde cevaplandırılması zorunludur. Sorulan adresin mevcut olduğunun bildirilmesi halinde ulusal adres veri tabanındaki eksiklikler, bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinde belirtildiği şekilde il özel idaresi ve belediye tarafından tamamlanır.

(2) Bildirilen adresin mevcut olmadığının anlaşılması halinde, durum il özel idaresi veya belediye tarafından ilgili kurumla birlikte nüfus müdürlüğüne bildirilir. Bildirilen bu adresin gerçeğe aykırı yerleşim yeri olması halinde ilgili nüfus müdürlüğüne Kanunun 67 nci maddesine göre işlem yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Düzeltilme

MADDE 27 – (1) Veri girişi sırasında adres bilgilerinde yapılan maddi hatalar ilgililerin müracaatı üzerine, yeniden düzenlenecek adres beyan formuna göre, nüfus müdürlüklerince düzeltilir.

(2) Gerçeğe aykırı adres bileşeninin ulusal adres veri tabanına veya gerçeğe aykırı yerleşim yeri ile diğer adres bilgilerinin MERNİS veri tabanına işlenmesinin tespiti halinde; adres bileşenleri, yerleşim yeri ve diğer adres bilgileri Genel Müdürlükçe silinir. Sorumlular hakkında Kanunun 67 nci maddesine göre işlem yapılır.

Sürelerin hesaplanması

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen sürelerin hesaplanmasında olayın meydana geldiği tarihi izleyen gün başlangıç olarak alınır. Süreler; tayin edilen müddetin son günü, son gün resmî tatile rastlarsa, tatili izleyen ilk iş günü çalışma saatinin bitiminde sona erer.

Beyanda şüphe

MADDE 29 – (1) Beyan edilen adres değişiklikleri hakkında şüpheye düşülmesi veya aynı yerleşim yerinin farklı hane halkından olanların beyanlarının tespiti halinde, mülki idari amirinin yazılı emri ile kolluk makamları tarafından gerekli soruşturma ve inceleme yapılarak sonucu nüfus müdürlüğüne bildirilir.

Bilgilerin saklanması

MADDE 30 – (1) Yerleşim yeri adresi veya diğer adresleri değişen kişilerin beyan ettiği önceki adresleri elektronik ortamda on yıl süreyle saklandıktan sonra silinir. Ancak kişinin kaydındaki son yerleşim yeri adresi muhafaza edilir.

Gizlilik

MADDE 31 – (1) Sistemin işletilmesinde ve sistemden yararlanmada kanunlarda ve uluslararası sözleşmelerde yer alan özel hayatın gizliliğine ilişkin hükümler esas alınır.

Diğer hususlar

MADDE 32 – (1) Bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda nüfus mevzuatının öngördüğü hükümlere göre işlem yapılır.

İşlemlerde kullanılacak formlar ve temini

MADDE 33 – (1) Bakanlık, adres bilgilerinin tutulmasında kullanılacak her türlü basılı kağıt ve formları hazırlamaya, uygulamaya koymaya veya kaldırmaya, bunlar üzerinde gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir.

(2) Yerleşim yeri ve diğer adreslere ilişkin formlar nüfus müdürlükleri ile kurumlardan, köy ve mahalle muhtarlıklarından veya Genel Müdürlüğün internet adresinden temin edilebileceği gibi standartlara uygun olmak şartı ile özel kuruluşlar tarafından da bastırılıp, dağıtımı yapılabilir.

İmha

MADDE 34 – (1) Elektronik ortamda tutulan yerleşim yeri adresinin bildirimine ilişkin adres beyan formları taranarak elektronik ortama aktarıldıktan sonra imha edilir.

(2) Sistemden alınan imha tutanağı, Genel Müdürlük ve nüfus müdürlüklerindeki imha komisyonlarının başkan ve üyeleri tarafından imzalanarak dosyasında muhafaza edilir.

(3) Muhtarlarca gönderilen listeler, İçişleri Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı Arşiv Hizmetleri Yönetmeliğinin 14 üncü maddesinde öngörülen saklama süresi sonunda usulüne göre imha edilir.

(4) Kurumlardaki adres beyan formlarının imha işlemleri kendi mevzuatlarındaki usul ve esaslara göre yapılır.

Adres beyan formlarının kayıt ve tescili

MADDE 35 – (1) Kişilerce doldurulan veya kurumlarca düzenlenip nüfus idarelerine gönderilen her form elektronik ortamda tutulan gelen evrak defterine kaydedilir. Kayıt tarih ve numarası belgenin ilgili alanına yazılır. İstendiği takdirde bu kayıt tarih ve numaraları ilgili kişilere de verilir.

(2) Nüfus müdürlüğünce düzenlenen veya kişilerce nüfus müdürlüğüne verilen adres beyan formu işlem anında, diğer kurumlarca düzenlenerek gönderilen adres beyan formu ise nüfus müdürlüğüne veya Genel Müdürlüğe intikal ettiği tarihten itibaren yedi gün içinde aile kütüklerine tescil edilir.

Düzenlemeler

MADDE 36 – (1) Uygulamada birlik sağlamak amacıyla bu Yönetmeliğin uygulanmasını gösteren düzenlemeler yapmaya Bakanlık yetkilidir.

Devir

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Türkiye İstatistik Kurumunca ulusal adres veri tabanının alt yapı çalışmaları tamamlanarak veri tabanı kurulduktan sonra devir işlemleri gerçekleştirilir.

(2) Devre yönelik iş ve işlemler Bakanlıkça oluşturulacak komisyon tarafından yürütülür. Komisyon yedi kişiden oluşur. Komisyonunda Türkiye İstatistik Kurumu temsilcileri de yer alır.

(3) Kanunun geçici 2 nci maddesinde öngörülen iş ve işlemler tamamlanmadan devir işlemi yapılmaz.

(4) Komisyon, devredilecek bilgileri Kanun, Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik, Adres Standardı Yönetmeliği ve bu Yönetmelikte yer alan esaslar çerçevesinde inceler.

(5) Komisyonca, ulusal adres veri tabanında yer alan adres bileşenlerinin adres standardına göre tam ve eksiksiz yapılıp yapılmadığı, yerleşim yeri adreslerinin ulusal adres veri tabanında yer alıp almadığı hazırlanacak yardımcı programlar aracılığıyla kontrol edilir. Kişi bilgileri ile yerleşim yeri adres bilgisinin eşleştirildiği kayıtlardaki kişi bilgilerinin doğruluk kontrolü merkezî veri tabanındaki kayıtlar esas alınarak yapılır.

(6) Türkiye’de yerleşim yeri adresi tespit edilen yabancılar ile ilgili kayıtlar hakkında bu maddede belirtilen şekilde işlem yapılır.

(7) Yapılan kontroller sonucunda tespit edilen bulgular komisyonca tutanak altına alınır. Hazırlanan tutanakla birlikte devir teslim işlemi gerçekleştirilir.

(8) Devir ve teslim tutanağı iki örnek olarak düzenlenir. Tutanaklardan biri devir alan Genel Müdürlüğe, biri devreden Türkiye İstatistik Kurumuna gönderilir.

Genel uygulamaya geçiş

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Adresle ilgili idarî birimlere göre genel uygulamaya geçiş tarihi Bakanlıkça belirlenerek ilan edilir. İl ve ilçelerde genel uygulamaya geçiş tarihinin duyurulmasıyla ilgili olarak valiler, kaymakamlar, ilgili kurum ve kuruluşların yöneticileri her türlü tedbiri alırlar.

Adres beyan formlarının elektronik ortama aktarılamaması

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Teknik alt yapı eksikliği nedeniyle adres beyan formlarının taramasını yapamayan, elektronik ortama aktaramayan nüfus müdürlüklerinde bu formlar, İçişleri Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı Arşiv Hizmetleri Yönetmeliğinin 14 üncü maddesine göre saklanır.

Yürürlük

MADDE 37 – (1) Bu Yönetmelik 15/8/2007 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 38 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

6. VERGİ USUL KANUNU

Kanun Numarası : 213
Kabul Tarihi : 4/1/1961
R.Gazete Tarihi : 10/1/1961
R.Gazete Sayısı : 10703

Vergi beyannamesinin postayla veya elektronik ortamda gönderilmesi:⁴⁵

Madde 28 – Beyannamenin posta ile gönderilmesi halinde de tahakkuk fişi kesilir. Bu takdirde, tahakkuk fişinin mükellefe verilecek nüshası, kapalı bir zarf içinde, mükellefin beyannamede gösterdiği adrese gönderilir ve fişin dairede kalan nüshasına posta zimmet defterinin tarih ve numarası işaret olunur.

(Ek fıkra:16/7/2004-5228/3 md.) Beyannamenin elektronik ortamda gönderilmesi halinde tahakkuk fişi elektronik ortamda düzenlenir ve mükellef veya elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verilmiş gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda iletilir. Bu ileti, tahakkuk fişinin mükellefe tebliği yerine geçer.

(Ek fıkra: 16/7/2004-5228/3 md.) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı tarafından tespit olunur.

Elektronik ortamda tebliğ:

Madde 107/A – (Ek: 23/7/2010-6009/7 md.)

Bu Kanun hükümlerine göre tebliğ yapılacak kimselere, 93 üncü maddede sayılan usullerle bağlı kalınmaksızın, tebliğe elverişli elektronik bir adres vasıtasıyla elektronik ortamda tebliğ yapılabilir.

Maliye Bakanlığı, elektronik ortamda yapılacak tebliğle ilgili her türlü teknik altyapıyı kurmaya veya kurulmuş olanları kullanmaya, tebliğe elverişli elektronik adres kullanma zorunluluğu getirmeye ve kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılacakları ve elektronik tebliğe ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

İspat edici kağıtlar:

Madde 227 – Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.

(Ek : 19/2/1963 - 205/14 md.) Defter tutmak mecburiyetinde olmayan mükellefler vergi matrahlarının tesbiti ile ilgili giderlerini tesvike mecburdurlar. (Götürü usulde tesbit edilen giderler hariç.)

(Ek : 3/12/1988 - 3505/3 md.) Bu Kanuna göre kullanılan veya bu Kanunun Maliye ve Gümrük Bakanlığına verdiği yetkiye dayanarak, kullanma mecburiyeti getirilen belgelerin, öngörülen zorunlu bilgileri taşınamaması halinde bu belgeler vergi kanunları bakımından hiç düzenlenmemiş sayılır.

(Ek : 3/12/1988 - 3505/3 md.) Maliye ve Gümrük Bakanlığı, düzenlenmesi mecburi olan belgelerde bulunması gereken zorunlu bilgileri belirlemeye ve bu belgelerden uygun gördüklerine, düzenlenme saatinin yazılması mecburiyetini getirmeye yetkilidir.

⁴⁵ Bu madde başlığı" Vergi beyannamesinin posta ile gönderilmesi:" iken, 16/7/2004 tarihli ve 5228 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Vergi Beyannamelerinin İmzalanması ve Yeminli Mali Müşavir Tasdik Raporları:

Mükerrer Madde 227 – (24/6/1994 - 4008/6 md.)

Maliye Bakanlığı:

1. Vergi beyannamelerinin 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler tarafından da imzalanması mecburiyetini getirmeye, bu mecburiyeti beyanname çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulamaya,

2. Vergi kanunlarında yer alan muafiyet, istisna, yeniden değerlendirme, zarar mahsubu ve benzeri hükümlerden yararlanılmasını Maliye Bakanlığınca belirlenen şartlara uygun olarak yeminli mali müşavirlerce düzenlenmiş tasdik raporu itiraz edilmesi şartına bağlamaya,

3. **(Ek: 23/7/2010-6009/10 md.)** Vergi kanunları kapsamındaki yeminli mali müşavirlik tasdik işlemlerini elektronik ortamda gerçekleştirmeye ve tasdike konu işlemleri mükellef grupları, faaliyet ve tasdik konuları itibarıyla ayrı ayrı belirlemeye ve uygulamaya, Bu uygulamalara ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Yukarıdaki fıkra hükümlerine göre beyannameyi imzalayan veya tasdik raporunu düzenleyen meslek mensupları, imzaladıkları beyannamelerde veya düzenledikleri tasdik raporlarında yer alan bilgilerin defter kayıtlarına ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından dolayı ortaya çıkan vergi ziyaına bağlı olarak salınacak vergi, ceza, gecikme faizlerinden mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulurlar.

2 numaralı bent hükmüne göre yararlanılması yeminli mali müşavirlerce düzenlenmiş tasdik raporu ibrazı şartına bağlanan konularda, tasdik raporunu zamanında ibraz etmeyen mükellefler tasdike konu hakdan yararlanamazlar. Ancak, Maliye Bakanlığı tasdik raporlarının ibraz süresini iki aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(Ek : 25/5/1995 - 4108/5 md.) 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi olan Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile bunlara ait müesseseler hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

Elektronik ortamdaki kayıtlar ve elektronik cihazla belge düzenleme:⁴⁶

Mükerrer Madde 242 – (Ek: 28/8/1991 - 3762/3 md.)

1. Maliye ve Gümrük Bakanlığı; mükelleflere, niteliklerini belirlediği elektronik cihazları kullanırmak suretiyle belge düzenlettirmeye ve kullanılacak özel cihazlardan çıkarılan pulları belgelere ekletmeye yetkilidir. Elektronik cihazlarla düzenlenen belgeler ile özel cihazlardan çıkarılan pulları ihtiva eden belgeler bu Kanun hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş belge hükmündedir.⁽²⁾

Elektronik cihazların belirlenen niteliklere uygunluğu 6.12.1984 gün ve 3100 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre kurulan komisyonun görüşü alınarak Maliye ve Gümrük Bakanlığınca onaylanır.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, elektronik cihazlarla veya kullanılacak özel cihazlardan çıkarılan pulları ekletmek suretiyle belge düzenleme yetkisini; iş grupları, sektörler, bölgeler, yerleşim birimleri, yıllık hasılat tutarları itibarıyla veya sabit bir işyerinde faaliyet gösterilip gösterilmediğine göre ayrı ayrı veya topluca kullanabilir.

Mükellefler, 3100 sayılı Kanuna göre nitelikleri belirlenen ödeme kaydedici cihazlar ile birinci fıkrada belirtilen cihazları piyasadan temin edebilecekleri gibi, Maliye ve Gümrük Bakanlığından da temin edebilirler. Maliye ve Gümrük Bakanlığı bu cihazları temin etmeye, zimmet karşılığı vermeye bu konularla ilgili bütçe işlemlerini yapmaya ve diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

⁴⁶ Bu madde başlığı; "Elektronik Cihazla veya Tayin Olunacak Usulle Belge Düzenleme:" iken 28/12/2001 tarihli ve 4731 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Bakanlıkça zimmet karşılığı verilen cihazların bozulması, çalınması gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelmesi halinde cihaz bedelinin 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre mükelleften tahsili yoluna gidilir.

2. **(Ek: 28/12/2001-4731/4 md.)** Elektronik defter, şekil hükümlerinden bağımsız olarak bu Kanuna göre tutulması zorunlu olan defterlerde yer alması gereken bilgileri kapsayan elektronik kayıtlar bütünüdür.

(Ek: 28/12/2001-4731/4 md.) Elektronik belge, şekil hükümlerinden bağımsız olarak bu Kanuna göre düzenlenmesi zorunlu olan belgelerde yer alan bilgileri içeren elektronik kayıtlar bütünüdür.

(Ek: 28/12/2001-4731/4 md.) Elektronik kayıt, elektronik ortamda tutulan ve elektronik defter ve belgeleri oluşturan, elektronik yöntemlerle erişimi ve işlenmesi mümkün olan en küçük bilgi ögesini ifade eder.

(Ek: 28/12/2001-4731/4 md.) Bu Kanunda ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümler elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerlidir. Maliye Bakanlığı, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkilidir.

(Ek: 28/12/2001-4731/4 md.; Değişik: 4/6/2008-5766/17 md.) Maliye Bakanlığı; elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafaza ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulmasına ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Maliye Bakanlığına veya Maliye Bakanlığının gözetim ve denetimine tabi olup, kuruluşu, faaliyetleri, çalışma ve denetim esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecek olan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şirkete aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu Kanun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkilidir. Bu Kanunun vergi mahremiyetine ilişkin hükümleri, bu kapsamda kurulan şirketin ortak, yönetici ve çalışanları hakkında da uygulanır.

Yetki:

Mükerrer Madde 257 – (Ek : 30/12/1980 - 2365/45 md.)

(Değişik birinci fıkra : 22/7/1998 - 4369/5 md.) Maliye Bakanlığı;

1. Mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıtmaya veya dağıttırmaya, bunların kayıtlarını tutturmaya, bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya, bu Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya,

2. Mükelleflere muameleleri ile ilgili tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etmeleri zorunluluğunu getirmeye ve bu zorunluluğun kapsamını ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslarını belirlemeye,⁴⁷

3. Tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların

⁴⁷ 30/7/2003 tarihli ve 4962 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "banka veya benzeri finans kurumları" ibaresi, "banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

kopyalarının Maliye Bakanlığında veya Muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye,

4. **(Değişik: 16/7/2004-5228/8 md.)** Bu Kanunun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim ve bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluğu beyanname, bildirim veya bilgi çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulamaya, **(Ek ibare: 3/7/2005 - 5398/23 md.)** kanuni süresinden sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannameler üzerine düzenlenen tahakkuk fişi ve/veya ihbarnameleri mükellefe, vergi sorumlusuna veya bunların elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda tebliğ etmeye ve buna ilişkin usûl ve esasları belirlemeye,

5. Vergi kanunlarının uygulanmasıyla ilgili olarak levha kullandırma ve asma zorunluluğu getirmeye ve kaldırmaya,

6. **(Ek: 3/7/2005 – 5398/23 md.)** Vergi güvenliğini sağlamak amacıyla niteliklerini belirleyip onayladığı elektrikli, elektronik, manyetik ve benzeri cihazlar ve sistemleri kullandırmaya, bu cihaz ve sistemler vasıtasıyla bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretlerin kullanılmasına ilişkin zorunluluk getirmeye, uygulamaya ait usûl ve esasları belirlemeye,

Yetkilidir.

(Değişik : 21/1/1983 - 2791/5 md.) Bu Kanuna göre düzenlenecek belgelerle bunlara ek olarak düzenlenecek belgelerin, üçüncü şahıslara basım ve dağıtım işlerinin yapılması ile ilgili şekil, şart, usul ve esaslar ve bunlara uyulmaması halinde uygulanacak cezai şartlar Maliye Bakanlığınca hazırlanacak ve Resmi Gazete'de yayınlanacak yönetmelikle belirlenir.

(Ek : 24/6/1994 - 4008/7 md.) Maliye Bakanlığı, birinci fıkrada yazılı belge tasdik işlemini; noterlere, kanunla kurulmuş mesleki kuruluşlara veya uygun göreceği diğer mercilere yaptırmaya, ticari kazançları (basit usulde) tespit edilen gelir vergisi mükelleflerine özel bir defter tuturmaya ve bu konulara ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.⁴⁸

(Ek fıkra: 16/7/2004-5228/8 md.) Birinci fıkranın (4) numaralı bendi uyarınca Maliye Bakanlığının beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususunda izin vermesi veya zorunluluk getirmesi halinde, (mükellef veya vergi sorumlusu ile gönderme işini yapacak kişiler arasında özel sözleşme düzenlenmek kaydıyla) elektronik ortamda gönderilen beyanname ve bildirimler, mükellef veya vergi sorumlusu tarafından verilmiş addolunur.

(Ek fıkra: 3/7/2005 – 5398/23 md.) Kanuni süresi geçtikten sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi üzerine elektronik ortamda düzenlenen tahakkuk fişi ve/veya ihbarnameler mükellef, vergi sorumlusu veya bunların elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda iletilir. Bu ileti tahakkuk fişi ve/veya ihbarnamenin muhatabına tebliği yerine geçer.

⁴⁸ 22/7/1998 tarih ve 4369 Sayılı Kanunun 5 nci maddesi ile "götürü usulde" ibaresi metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

6.1. VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ **(Sıra No: 397)**

R.Gazete Tarihi : 5/3/2010

R.Gazete Sayısı : 27512

1. Giriş

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojileri, sağladıkları verimlilik ve maliyet avantajı gibi nedenlerle mükelleflere ait iş süreçlerinde gittikçe daha yoğun bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Bu durum, özellikle yüksek sayıda yasal belge ve kayıt ile ilgili süreçleri kağıt ortamında yürütmek zorunda olan mükelleflere yönelik, gelişen teknolojiye uygun yeni usul ve esasların belirlenmesini zorunlu kılmaktadır.

213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 5766 Sayılı Kanunun 17 nci maddesi ile değişen Mükerrer 242 nci maddesinin 2 numaralı fıkrası ile Maliye Bakanlığı; elektronik defter, kayıt ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulmasına ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Maliye Bakanlığına veya Maliye Bakanlığının gözetim ve denetimine tabi olup, kuruluşu, faaliyetleri, çalışma ve denetim esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecek olan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şirkete aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu Kanun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkili kılınmıştır.

Ayrıca söz konusu fıkra, Vergi Usul Kanunu ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümlerin elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerli olduğu; Maliye Bakanlığının, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, Vergi Usul Kanununun Maliye Bakanlığına tanıdığı yetkilere istinaden, yaygın olarak kullanılan belgelerden biri olan faturanın elektronik belge olarak düzenlenmesi, elektronik ortamda iletilmesi, muhafaza ve ibraz edilmesine ilişkin usul ve esaslar bu Tebliğde açıklanmaktadır.

2. Tanımlar ve Kısaltmalar

Elektronik Kayıt : Elektronik ortamda tutulan ve elektronik defter ve belgeleri oluşturan, elektronik yöntemlerle erişimi ve işlenmesi mümkün olan en küçük bilgi ögesini,

Elektronik Belge : Şekil hükümlerinden bağımsız olarak Vergi Usul Kanununa göre düzenlenmesi zorunlu olan belgelerde yer alan bilgileri içeren elektronik kayıtlar bütünü,

Başkanlık : Gelir İdaresi Başkanlığı'nı,

Elektronik Fatura (e-Fatura) : Bu Tebliğde yer alan şartlara uygun olan ve elektronik belge biçiminde oluşturulmuş faturayı,

e-Fatura Uygulaması : Başkanlık tarafından belirlenen standartlara uygun mesajların, taraflar arasında güvenli bir şekilde aktarılması imkanını sunan uygulamaların genel adını,

e-Fatura Portalı : e-Fatura Uygulamasına ait temel fonksiyonların, internet üzerinden genel kullanımını sağlamak amacı ile Başkanlık tarafından geliştirilen portalı,

TÜBİTAK-UEKAE : Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü'nü,

HSM : (Hardware Security Module-Donanımsal Güvenlik Modülü) İçerisine mali mühür sertifikası yüklenebilen ve birim zamanda akıllı karttan çok daha fazla sayıda işlem yapma kapasitesine sahip aracı, ifade eder.

3. Genel Olarak e-Fatura

Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmış, 230 uncu maddesinde ise faturanın şekli belirtilerek içermesi gereken asgari bilgiler sayılmıştır. Anılan Kanunun 231 inci maddesinde de fatura düzenlenmesinde uyulacak kaidelere, 232 nci maddesinde ise fatura kullanma mecburiyetine ilişkin esaslara yer verilmiştir.

Vergi Usul Kanununun Mükerrer 242 nci maddesinin 2 numaralı fıkrasında yer alan hükmün Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden; düzenlenmesi, müşteriye verilmesi, müşteri tarafından da istenmesi ve alınması zorunlu olan faturanın, elektronik belge olarak düzenlenmesi, müşteriye elektronik ortamda iletilmesi ve elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesine ilişkin yapılan düzenlemeler bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

Bu Tebliğde düzenlenen e-Fatura, yeni bir belge türü olmayıp, kağıt fatura ile aynı hukuki niteliklere sahiptir.

(421 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişen paragraf)

Elektronik Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerin birbirlerinden aldıkları mallar ve sağladıkları hizmetler için 1/9/2013 tarihinden itibaren elektronik fatura göndermeleri ve almaları zorunludur. Elektronik fatura uygulamasına kayıtlı olan mükellefler elektronik fatura uygulamasına kayıtlı olmayan mükelleflere yaptıkları mal teslimi ve hizmet ifası için genel hükümler çerçevesinde kağıt fatura düzenlemeye devam edeceklerdir.

4. e-Fatura Uygulamasından Yararlanma

(424 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Değişik) 4/1/1961

tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesi uyarınca fatura düzenlemek zorunda olan mükelleflere bu Tebliğde getirilen usul ve esaslar çerçevesinde e-Fatura gönderme ve/veya alma izni verilmesi uygun görülmüştür. (Tebliğin 8 inci bölümünde yer alan istisna hariç olmak üzere)

Uygulamadan yararlanmak isteyen mükelleflerin, başvuru işlemlerini www.efatura.gov.tr internet adresinde yayımlanan başvuru kılavuzuna uygun olarak yerine getirmeleri gerekmektedir.

Başkanlık tarafından yapılan değerlendirme sonrasında başvuruları uygun bulunan mükelleflerin kullanıcı hesapları Başkanlıkça tanımlanacak ve aktive edilecektir.

Bu işlemlerin tamamlanmasının ardından kullanıcı hesabı aracılığı ile e-Fatura gönderme ve/veya alma işlemleri gerçekleştirilecektir.

Tüzel kişi mükellef olmayan ve e-fatura göndermek ve/veya almak isteyen kurum, kuruluş ve işletmelerin uygulama karşısındaki durumu ve uygulamadan yararlanma prosedürleri, yapacakları başvuru üzerine Başkanlık tarafından belirlenecektir.

5. e-Fatura Düzenlenmesi ve İletilmesi

Tebliğin 8 inci bölümünde belirtilen istisna hariç olmak üzere e-Faturanın, bu Tebliğde belirlenen usul ve esaslara uygun olarak düzenlenmesi, gönderme veya alma işlemlerinin de Başkanlık tarafından oluşturulan e-Fatura Uygulaması aracılığı ile gerçekleştirilmesi zorunludur.

Faturaların elektronik belge olarak oluşturulması ve gönderilmesinde uyulması gereken format ve standartlar <http://www.efatura.gov.tr/> internet adresinde duyurulmuştur. Bu Tebliğde belirlenen usul ve esaslar ile söz konusu format ve standartlara uygun olarak

düzenlenmeyen, düzenlense dahi e-Fatura Uygulaması aracılığı ile gönderilmeyen veya alınmayan herhangi bir elektronik belge, Vergi Usul Kanunu kapsamında düzenlenmiş fatura hükmünde değildir.

Mükellefler e-Fatura düzenlerken, bu Tebliğde belirtilmeyen hususlarda süreler başta olmak üzere Vergi Usul Kanunu ve ilgili diğer kanun ve düzenlemelerde yer alan usul ve esaslara uymak zorundadır.

e-Fatura Uygulamasının kullanım esasları aşağıdaki bölümlerde yer almaktadır.

5.1. e-Fatura Uygulamasının Kullanımı

e-Fatura Uygulaması, elektronik belge olarak düzenlenen faturaların tarafları arasında dolaşımı ile ilgili oluşturma, gönderme ve alma zamanı gibi önemli kayıtların tarafsız bir biçimde tutulmasını sağlamak ve elektronik belge olarak oluşturulmuş herhangi bir belgenin sıhhatinden (format ve standartlara uygunluk, göndericinin kimliği ve doğruluğu, elektronik belgenin geçerliliği ve içeriğinin bütünlüğü) emin olmak amacı ile Başkanlık tarafından oluşturulan uygulamanın genel adıdır.

e-Fatura Uygulaması, bünyesinde e-Fatura gönderme ve/veya alma işlemlerini yapmak üzere her bir kullanıcıya ait kullanıcı hesabı barındıracak olup, bu hesap aracılığı ile kullanılabilecek fonksiyonlar, ilgili hesabın ve kullanıcının niteliğine göre şekillenecektir.

e-Fatura Uygulaması kapsamında fatura oluşturma, gönderme ve alma işlemleri,

i. Bilgi işlem sistemlerinin e-Fatura Uygulamasına entegre edilmesi yoluyla veya

ii. e-Fatura Uygulamasına ait temel fonksiyonların internet üzerinden genel kullanımını sağlamak amacı ile oluşturulan ve <http://www.efatura.gov.tr/> internet adresinde hizmete sunulan e-Fatura Portalı aracılığıyla

gerçekleştirilebilir.

e-Faturaların taraflar arasında güvenli bir şekilde dolaşımına imkan sağlayan e-Fatura Uygulaması ile ilgili olarak başlangıç aşamasında yukarıda sayılan iki yöntemi belirlemiş olan Başkanlık, uygulamanın geliştirilmesi ve farklı kullanım imkanlarının oluşturulması yönündeki çalışmalarına devam etmektedir. Bu çalışmalar neticesinde ortaya çıkarılacak yeni yöntemler ve bu yöntemlere ilişkin kurallar, <http://www.efatura.gov.tr/> internet sitesi aracılığı ile kamuoyunun bilgisine sunulacaktır.

5.1.1. Bilgi İşlem Sistemlerinin Entegre Edilmesi Yoluyla Kullanım

Bilgi işlem sistemleri yeterli olan kullanıcıların, gerekli entegrasyonu sağlamaları koşulu ile e-Fatura Uygulamasını doğrudan kendilerine ait bilgi işlem sistemleri aracılığı ile kullanmaları mümkündür.

(Ek paragraf - 421 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği) Bununla birlikte mükellefler, elektronik fatura gönderme ve alma işlemlerini teknik yeterliliğe sahip, Başkanlıktan özel entegrasyon izni almış mükelleflerin bilgi işlem sistemi vasıtasıyla da gerçekleştirebilirler. Özel entegrasyon izni almak isteyen mükellefler e-Fatura Uygulamasına başvuru için gerekli belgelerin yanında özel entegrasyon talebini içeren bir dilekçe ve ekinde Özel Entegrasyon Bilgi İşlem Sistem Raporu (BİS) ile Başkanlığa başvuru yapacaklardır. Özel entegrasyon yapmak isteyen mükelleflerin www.efatura.gov.tr internet adresinde yayımlanan kılavuzlara uygun bilgi işlem altyapısını kurmaları zorunludur. Başkanlık özel entegrasyon yapan mükellefler için ilave yükümlülük belirlemeye ve istediğinde ulusal ve uluslararası standartlara uyma zorunluluğu getirmeye yetkilidir. Mükellefin, elektronik fatura gönderip alma işlemini özel entegrasyon izni alan mükelleflere ait bilgi işlem sistemi vasıtasıyla gerçekleştirmesi, muhafaza ve ibraz ödevlerini ortadan kaldırmaz. Elektronik fatura gönderip alma işleminde kullanılan bilgi işlem sistemi yazılım ve donanım alt yapısının Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ve Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarının geçerli olduğu yerlerde bulunması zorunludur. Özel entegrasyon izni alan mükelleflerin listesi www.efatura.gov.tr internet adresinden yayımlanacaktır.

(Ek paragraf - 421 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği) Bilgi işlem sistemi yurt dışından yönetilen mükelleflerin elektronik fatura uygulamasından entegrasyon yöntemiyle yararlanma konusundaki durumları yapacakları başvuru üzerine Başkanlıkça değerlendirilerek elektronik fatura gönderip almalarına izin verilebilecektir.

Yukarıda ifade edilen çerçevede bilgi işlem sistemi entegrasyonu yapılabilmesi için uyulması gereken kurallar ve standartlar ile yapılması gereken işlemleri içeren kılavuzlar <http://www.efatura.gov.tr/> internet sitesinde kamuoyu bilgisine sunulmuştur.

(424 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Değişik) Uygulamaya entegre olmak isteyenler, bilgi işlem sistemlerinde gerekli ön hazırlıkları tamamladıktan sonra, sistemlerini ve fatura ile ilgili süreçlerini açıklayan dokümanlarla birlikte www.efatura.gov.tr internet adresinde yer alan başvuru kılavuzuna uygun olarak Başkanlığa başvuruda bulunacaklardır.

Başvurusu uygun bulunanlara entegrasyon işlemlerine başlayabilecekleri bir yazı ile bildirilecektir. Entegrasyon çalışmaları, başlama yazısı tarihinden itibaren en geç bir yıl içerisinde tamamlanmak zorundadır.

Entegrasyon sürecini başarı ile tamamlayan mükellefler, Başkanlığın konuya ilişkin yazısı üzerine, e-Fatura Uygulamasını gerçekleştirdikleri entegrasyon aracılığı ile kullanmaya başlayacaktır.

Başkanlık e-Fatura Uygulamasına entegre olmak isteyen mükelleflere yönelik olarak genel entegrasyon usulleri belirleyebileceği gibi bilgi işlem sistemleri, kapasite, iş gerekleri ve ihtiyaçları gibi hususları göz önüne alarak özel entegrasyon usulleri de belirleyebilir.

5.1.2. e-Fatura Portalı Aracılığı ile Kullanım

Bilgi işlem sistemlerinin entegre edilmesi sureti ile e-Fatura Uygulamasını kullanma konusunda yeterli alt yapıya sahip olmayan kullanıcıların uygulamadan yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla geliştirilen e-Fatura Portalı, e-Fatura Uygulamasına ait temel fonksiyonları bünyesinde barındırmaktadır.

e-Fatura Portalı, Tebliğin 4 üncü bölümündeki adımlar sonucunda oluşturulan kullanıcı hesapları aracılığı ile <http://www.efatura.gov.tr/> internet adresinde hizmet sunacaktır. Kullanıcılar, e-Fatura gönderme ve/veya alma ile ilgili temel işlemleri, portal içerisinde sunulan arayüzleri kullanarak yapabileceklerdir.

6. e-Faturanın Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü

Vergi Usul Kanununun ilgili hükümlerine göre mükellefler, gerek düzenledikleri gerekse adlarına düzenlenen faturaları, yasal süreler dahilinde muhafaza ve istendiğinde ibraz etmekle yükümlüdürler.

(416 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Değişik) e-Faturanın veri bütünlüğünün sağlanması ile kaynağının inkar edilemezliği Mali Mühürle ve 5070 sayılı Kanunla getirilen nitelikli elektronik sertifika ile garanti altına alınmaktadır. Elektronik imzanın ve Mali Mührün doğruluk ve geçerlilik kontrolünün ancak elektronik ortamda yapılabilmesi nedeniyle e-Faturanın kâğıda basılarak saklanması söz konusu değildir. Bu nedenle mükellefler, düzenledikleri ve aldıkları e-Faturaları, üzerindeki Mali Mühür veya elektronik imzayı da içerecek şekilde kanuni süreler dâhilinde kendi bünyelerindeki elektronik, manyetik veya optik ortamlarda muhafaza ve istendiğinde elektronik, manyetik veya optik araçlar vasıtasıyla ibraz edeceklerdir.

Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü, arşivlenen faturaların doğruluğuna, bütünlüğüne ve değişmezliğine ilişkin olan her türlü elektronik kayıt ve veri, veri tabanı dosyası, saklama ortamı ile doğrulama ve görüntüleme araçlarının tümünü kapsamakta olup, e-Faturalara istendiğinde kolaylıkla erişilemeyi, anlaşılabilir ve eksiksiz bir biçimde görüntüleyebilmeyi ve faturaların okunabilir kağıt baskılarını üretebilmeyi sağlayacak biçimde yerine getirilmelidir.

(Ek cümle - 421 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği) Bu yükümlülük,

elektronik faturaların üçüncü kişiler nezdinde muhafaza edilmesi durumunda muhafaza eden için de yasal süreler içinde geçerlidir.

(421 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Değişik) Mükelleflere ait elektronik faturaların yine mükelleflere ait bilgi işlem sistemlerinde saklanması esas olup üçüncü kişiler nezdinde de elektronik saklama yapılabilecektir. Başka mükelleflerden elektronik saklama hizmetinin alınması mükelleflerin elektronik faturalarının muhafaza ve ibraz sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Elektronik faturaların muhafazasının Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ve Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarının geçerli olduğu yerlerde yapılması zorunludur. Bu zorunluluk yurt dışında ikincil bir arşivleme yapılmasına engel teşkil etmez.

(Ek paragraf - 421 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği) Başka mükelleflere ait elektronik faturaları saklama hizmeti verenler elektronik fatura uygulamasını bilgi işlem sistemlerinin entegrasyonu yöntemiyle kullanmak zorundadır. Elektronik Fatura Saklama Hizmeti verecek mükelleflerin Başkanlığa "Elektronik Fatura Saklama Hizmeti Başvuru Formu ve Taahhütnamesi" ile başvuru yaparak saklama izni almaları zorunludur. Bu amaçla başvuru yapacak mükelleflerin başvuru dilekçesi ekinde Bilgi İşlem Sistem Raporunu (BİS) göndermesi gerekmektedir. Başkanlıktan elektronik fatura saklama hizmeti izni almadan saklama yapılması Başkanlık nezdinde hüküm ifade etmez. Saklama izni alan mükelleflerin listesi www.efatura.gov.tr internet adresinden yayımlanacaktır. Saklama koşulları ve saklama hizmeti verecek mükellefin uyması gereken diğer kurallar www.efatura.gov.tr internet adresinde yayımlanacaktır.

(Ek paragraf - 421 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği) Gerekli görülen durumlarda, elektronik fatura saklama hizmeti verenlerden elektronik fatura bilgilerine ilişkin olarak belirlenecek standartlara uygun üretilecek raporların ibrazı, elektronik fatura saklama hizmeti verenlere ait bilgi işlem sistem veya sistemlerine sürekli erişimin sağlanması sureti ile istenebilir. Bu kapsamda, ifade edilen erişimin sağlanması için kullanılacak yöntem ve teknolojiler ile ibraz yükümlülüğünün yerine getirilmesi ile ilgili süreçler www.efatura.gov.tr adresinde açıklanır. Elektronik fatura saklama hizmeti verenlerin bilgi işlem sistemine erişim ile ilgili yetki, sektör, mükellef veya faaliyet hacimleri itibarıyla kullanılabilir. Başkanlık elektronik fatura saklama hizmeti veren mükellefler için ilave yükümlülük belirlemeye ve istediğinde ulusal ve uluslararası standartlara uyma zorunluluğu getirmeye yetkilidir. Maliye Bakanlığı gerek görmesi halinde, bu Tebliğde belirlenen esaslar ile sınırlı olmak üzere, başka mükelleflere ait elektronik faturaları saklama hizmeti verenlerin bilgi işlem sistemlerini denetleme yetkisine sahiptir.

7. Mali Mühür

(424 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Değişik) Vergi Usul Kanunu kapsamında yapılacak düzenlemeler çerçevesinde kullanılmak üzere, tüzel kişi, diğer kurum, kuruluş, işletmelere ve istemeleri halinde gerçek kişi mükelleflere ait veri bütünlüğünün, kaynağın ve içeriğin garanti altına alınması ile gerekli durumlarda gizliliğin sağlanması fonksiyonlarının yerine getirilmesi amacı ile oluşturulan ve e-Fatura Uygulaması bünyesinde yapılan işlemlerde kullanılması zorunlu olan Mali Mühür, Başkanlık adına TÜBİTAK-UEKAE tarafından hazırlanan elektronik sertifika alt yapısını ifade etmektedir.

Kullanım alanı ve bahsedilen fonksiyonları nedeni ile Mali Mühürün, kurumun bildirilen yetkili veya yetkililerinin kontrolü altında kullanılması, yetkili kişi veya kişilerin değişmesi halinde de yeni yetkili veya yetkililerin derhal belirlenmesi ve bunlara ait bilgilerin Başkanlıkça belirlenecek yöntemlerle bildirilmesi zorunludur.

Tüzel kişilerin ve diğer kurumların herhangi bir nedenle unvanlarının değişmesi halinde, eski unvanı barındıran sertifikaları geçerliliğini kaybedeceğinden, unvan değişikliğini izleyen 15 gün içerisinde yeni unvanına uygun sertifika başvurusu yapması gerekmektedir.

Sahiplerine kart okuyucuları ile birlikte teslim edilecek sertifikaların HSM aracılığı ile kullanılması da mümkündür. Ancak bu durumda Mali Mühür Sertifikalarının HSM'lere

yüklenmesi işleminin TÜBİTAK-UEKAE veya yetkili kıldığı kişiler/kurumlar aracılığı ile yapılması ve tercih edilen HSM modellerinin TÜBİTAK-UEKAE tarafından yayımlanacak niteliklere sahip olması gerekmektedir.

Mali Mühürün başvuru, işleyiş ve kullanımı ile ilgili tüm bilgi ve belgeler <http://mm.kamusm.gov.tr/> internet sitesinde yer almaktadır.

(Ek paragraf - 424 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği) e-Fatura uygulamasından yararlanan mükellefler ile diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin e-faturalarını kendi mali mühür sertifikaları ile onaylamaları veya nitelikli elektronik sertifikaları ile imzalamaları esastır. Ancak e-fatura uygulamasını özel entegratör vasıtasıyla kullananlar düzenlenecek e-faturaların özel entegratörün mali mühür sertifikası ile onaylanmasına izin verebilirler.

8. EFKS Kapsamında Düzenlenen Faturalar

Elektronik fatura çalışmaları kapsamında, Başkanlıkça Elektronik Fatura Kayıt Sistemi (EFKS) adı altında bir başlangıç adımı tasarlanmış ve sınırlı sayıda mükellef ile protokol imzalanarak uygulamaya konulmuştur.

Bahsedilen mükelleflerin elektronik belge olarak fatura düzenleme ve göndermeye ilişkin almış olduğu EFKS izinleri, Başkanlık tarafından aksi duyuruluncaya kadar geçerli olduğundan, bu mükelleflerin EFKS kapsamında elektronik belge olarak düzenleyip, müşterilerine elektronik ortamda ilettikleri faturalar da Vergi Usul Kanunu kapsamında geçerli fatura hükmündedir.

Ancak EFKS uygulamasından yararlanmak için Başkanlık ile protokol imzalayan mükelleflerin, Tebliğin 5.1.1. bölümünde açıklanan entegrasyonu, Tebliğin yayım tarihinden itibaren bir yıl içerisinde oluşturması zorunludur. Bu süre içerisinde söz konusu entegrasyonu tamamlamayan mükelleflerin EFKS protokolleri, herhangi bir uyarıya gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

9. Sorumluluk ve Cezai Müeyyideler

Başkanlık tarafından bu Tebliğde yer alan usul ve esaslara aykırı biçimde e-Fatura düzenleyen mükellefler hakkında, işledikleri fiile göre Vergi Usul Kanununda öngörülen cezalar uygulanır.

e-Fatura Uygulamasından yararlanma yetkisi bulunmakla birlikte, bu Tebliğde belirtilen usul ve esaslara uymayan ve Başkanlıkça yapılacak uyarıya rağmen durumlarını düzeltmeyen mükelleflerin, e-Fatura gönderme ve/veya alma yetkileri Başkanlık tarafından yapılacak değerlendirme üzerine iptal edilebilir. Yetkileri Başkanlıkça iptal edilen mükellefler, iptal edilen yetkileri bakımından bir yıl süre ile e-Fatura Uygulamasından yararlanamazlar.

Mükellefler, e-Fatura Uygulaması kapsamında oluşturdukları elektronik belgelerde yer verdikleri bilgilerin gerçek duruma uygunluğunu sağlamaktan sorumlu olup, bu çerçevede Başkanlığın herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

e-Fatura düzenleme yetkisi bulunan mükelleflerin gerek kendi sistemlerinde gerekse e-Fatura Uygulamasında meydana gelebilecek arıza ve kesinti durumlarında fatura düzenleyebilmek için yeteri kadar basılı kağıt fatura bulundurmaları zorunludur.

Başkanlık, gerek görmesi halinde uygulamadan yararlanan mükelleflerin bilgi işlem sistemini/sistemlerini denetleme yetkisine sahiptir. Bu denetimler sırasında mükellefler, gerekli her türlü imkanı (uygun donanım ve yazılımlar, terminallere ulaşım izinleri ve uzman personel gibi) sağlamak zorundadır.

Mükellefler, bilgi işlem sistemini/sistemlerini oluşturan yazılım, donanım, dosya, dokümantasyon ve diğer unsurları, hiçbir şekilde kısmen veya tamamen vergi inceleme elemanlarının ve Başkanlıkça görevlendirilecek personelin erişimini ve denetimini engelleyecek bir sözleşme veya lisansa konu edemez.

10. Vergi Usul Kanunu Kapsamında Düzenlenen Diğer Belgeler

e-Fatura Uygulaması, Vergi Usul Kanunu kapsamında düzenlenmesi zorunlu olan fatura dışında kalan belgelerin de taraflar arasında dolaşımına imkan verecek şekilde tasarlanmıştır. Bu çerçevede, taraflar arasında elektronik belge olarak dolaşımı Başkanlıkça uygun bulunanlar, ilgili format ve standartların duyurulmasının ardından, e-Fatura Uygulaması aracılığı ile gönderilip alınabilmektedir.

11. Diğer Hususlar

Başkanlık, e-Fatura Uygulamasının altyapısı ve işleyişini göz önünde bulundurarak, ilgisine bilgi vermek suretiyle, e-Fatura Uygulamasından yararlanmak isteyen mükelleflerin başvurularının yanıtlanmasını belli bir süre erteleyebilir veya başvuruları sıraya koyabilir veya önceden haber vermek ve hazırlıklar için yeterli zaman tanımak kaydıyla, uygulama ile ilgili her türlü standart ile diğer teknik konularda genel veya özel değişiklikler yapabileceği gibi uluslararası standartlara uyma zorunluluğu getirebilir.

Diğer taraftan e-Fatura Uygulaması, Vergi Usul Kanununun Mükerrer 242 nci maddesinin 2 numaralı fıkrasının beşinci bendinde belirtilen şekilde özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şirketin kurulması durumunda, belirlenecek yeni esaslara göre devam ettirilebilecektir.

Tebliğ olunur.

6.2. VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ **(Sıra No: 403)**

R.Gazete Tarihi : 19/1/2011

R.Gazete Sayısı : 27820

1. Giriş:

Bakanlığımız, bilgi ve iletişim teknolojilerinde son yıllarda yaşanan gelişmelere bağlı olarak, mükelleflerden elektronik ortamda bazı beyanname, bildirim ve formlar almaktadır. Bu suretle işlemlerin hızlı ve etkin bir şekilde yürütülerek kaliteli hizmet sunulması ve mükelleflerin vergisel uyumlarının artırılması amaçlanmaktadır.

Bu çerçevede, Bakanlığımızca yürütülen çalışmaların geliştirilmesi amacı ile bilanço esasına göre defter tutan mükellefler tarafından 2010 yılı ve müteakip dönemler için elektronik ortamda bildirilecek olan "Kesin Mizan Bildirimi"nin gönderilmesinde uygulanacak usul ve esaslar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

2. Yetki:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun (V.U.K) "Bilgi Verme" başlığını taşıyan 148 inci maddesinde "Kamu idare ve müesseseleri, mükellefler veya mükelleflerle muamelede bulunan diğer gerçek ve tüzelkişiler, Maliye Bakanlığının veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların isteyecekleri bilgileri vermeye mecburdurlar." hükmüne yer verilmiştir. Aynı Kanunun 149 uncu maddesinde ise "Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzelkişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar." hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu Kanunun 5228 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle değişik mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendine göre Maliye Bakanlığı; "Bu Kanunun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle İnternet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim ve bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluğu beyanname, bildirim veya bilgi çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulamaya" yetkili olduğu hükmüne bağlanmıştır.

V.U.K'nun yukarıda belirtilen maddeleri ile Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanarak, bilanço esasına tabi mükelleflere 2010 yılı ve takip eden dönemler için elektronik ortamda kesin mizan bildirimi verme zorunluluğu getirilmiştir.

Bildirim zorunluluğu getirilen mükelleflerin kapsamı, bildirim şekli, dönemi ve zamanı, gönderilmesi ve diğer hususlara ilişkin açıklamalara tebliğin izleyen bölümlerinde yer verilmiştir.

3. Bildirim Verme Zorunluluğu Getirilen Mükellefler:

3.1. Bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri ile kurumlar vergisi mükellefleri elektronik ortamda kesin mizan bildirimi vermek zorundadırlar.

3.2. Ancak bilanço esasına göre defter tutmakla beraber faaliyet konuları itibarıyla farklı muhasebe tekniğini kullanmak durumunda bulunan;

a. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 32 nci maddesinde sayılan mükellefler,

- b. 226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu⁴ hükümlerine göre faaliyette bulunan finansal kiralama ve faktoring şirketleri,
- c. 30.09.1983 tarih ve 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname⁵ kapsamında yer alan Finansman Şirketleri,
- d. 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu⁶ göre kurulan ve faaliyette bulunan sigorta şirketleri,
- e. Sermaye Piyasası mevzuatı gereği faaliyette bulunan Menkul Kıymet Yatırım Fonları, Yatırım Ortaklıkları ve Aracı Kurumlar,
- f. 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu⁷ kapsamındaki Emeklilik Yatırım Fonları ile Emeklilik Şirketleri,
- "Kesin Mizan Bildirimi" verme yükümlülüğüne tabi değildirler.
- 3.3. Gelir ve kurumlar vergisinden muaf olanlar kesin mizan bildirimini vermeyeceklerdir.

4. Bildirimin Şekli:

- 4.1. Elektronik ortamda gönderilecek kesin mizanların bu Tebliğ ekinde yer alan "Kesin Mizan Bildirim Formatı"na ve aşağıda yapılan açıklamalara uygun olarak düzenlenmesi gerekmektedir.
- 4.2. Tebliğin üçüncü bölümünde kesin mizan bildirimini verme zorunluluğu getirilen ve 2 Sıra Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği⁸ doğrultusunda serbest olarak açılan üçlü kod defteri kebir hesaplarını kullanan mükelleflerin kesin mizan bildirimlerini bu Tebliğ ekinde yer alan standart formata uygun olarak elektronik ortamda göndermeleri gerekmektedir. Bu mükelleflerin bildirimlerini kesin mizan standart formatına uygun şekilde göndermeleri için serbest olarak açtıkları üçlü kod defteri kebir hesaplarını, hesap planında yer aldığı hesap grubunun altında düzenlenen "Diğer Hesabı" bulunması halinde bu hesaba aktarmaları, bu hesabın bulunmaması halinde ise aynı hesap grubunun altında uygun olan başka bir hesaba aktarmaları gerekmektedir. Mükellefler bu aktarma işlemini muhasebe kayıtları yapmadan sadece kesin mizan düzenlerken dikkate alacaklardır.
- 4.3. "Tekli" ya da "ikili" kod defteri kebir hesap gruplarının hiçbirine kesin mizan bildiriminde yer verilmeyecektir.
- 4.4. Kullanılmayan hesaplar bildirimde boş bırakılacak sıfır yazılmayacaktır.

5. Bildirimin Dönemi ve Verilme Zamanı:

- 5.1. Bildirim verme yükümlülüğü getirilen gelir vergisi mükellefleri bildirimlerini 1 Mart -31 Mart tarihleri arasında, kurumlar vergisi mükellefleri ise bildirimlerini 1 Nisan - 30 Nisan tarihleri arasında elektronik ortamda vereceklerdir.
- Özel hesap dönemine tabi olan mükellefler bildirimlerini kendi gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme süresi içinde vermek zorundadırlar.
- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümlerine göre tasfiyeye girmiş kurumların her bağımsız tasfiye dönemine ait kesin mizan bildirimleri, bu kurumların tasfiye memurlarınca tasfiye beyannamesinin verilme süresi içinde verilecektir.
- Birleşme halinde, münfesh kurum veya kurumlara ait bildirimler bu kurumların fesih oldukları tarihteki kanuni temsilcileri tarafından birleşme beyannamesinin verilme süresi içinde verilir.

Devir halinde ise, münfesh kurumun o dönemdeki faaliyetlerine ilişkin bildirimler, münfesh kurumun unvanı ve vergi kimlik numarası yazılmak suretiyle devir alan kurum tarafından münfesh kurumun son bağlı olduğu vergi dairesine devir beyannamesini verme süresi içinde verilecektir.

Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesi uyarınca gerçekleştirilen tam bölünmelerde, münfesh kurumun bölünmenin gerçekleştiği dönemdeki faaliyetlerine ilişkin bildirim, münfesh kurumun varlıklarını devralan kurumlardan müteselsil sorumluluk

kapsamında herhangi biri tarafından bölünme işlemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi içinde yapılacaktır.

Mükellefiyetin sona ermesi halinde bildirimler, mükellefin en son bağlı bulunduğu vergi dairesine kanunlarında yazılı beyanname verme süresi içinde verilecektir.

5.2. Bildirimlerin elektronik ortamda verilmesinde, bildirimlerin verilmiş sayılabilmesi için onaylama işleminin yapılması şarttır. Onaylama işlemi en geç, bildirimlerin verilmesi gereken ayın son günü saat 24.00'e kadar tamamlanmalıdır.

5.3. Bildirimlerin elektronik ortamda gönderilmesi zorunlu olduğundan vergi daireleri kâğıt ortamında verilen (elden veya posta ile) bildirimleri hiçbir şekilde kabul etmeyecektir.

(Ek paragraf - 406 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği) 5.4. Bir defaya mahsus olmak üzere, bu Tebliğe göre bildirim verme süreleri 1 Mart 2011 tarihinden önce sona eren mükelleflerden gelir vergisi mükellefleri 31 Mart 2011, kurumlar vergisi mükellefleri ise 30 Nisan 2011 tarihine kadar kesin mizan bildirimlerini elektronik ortamda verebileceklerdir. Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce tasfiyesi sonuçlanmış mükellefler ile faaliyetini terk eden gelir vergisi mükellefleri ise kesin mizan bildirimini vermeyeceklerdir.

6. Bildirimlerin Elektronik Ortamda Gönderilmesine İlişkin Esaslar:

6.1. Elektronik ortamdaki bildirimler, kullanıcı kodu, parola ve şifre almış mükelleflerce yerine getiriliyor ise, bildirim düzenleyen kısmına mükellefe ilişkin bilgiler, bildirimdeki yeminli mali müşavir kısmına ise, varsa yeminli mali müşavire ilişkin bilgiler yazılacaktır.

6.2. Bildirimlerin elektronik ortamda gönderilmesi işlemi yeminli mali müşavirlerce gerçekleştirilecek ise bildirim düzenleyen kısmına varsa serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavire ait bilgiler yazılacak; mükellefin serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşaviri bulunmaması halinde, bu kısma, mükellefe ait bilgiler yazılacaktır. Bildirimi gönderen kısmına ise bildirim elektronik ortamda gönderen yeminli mali müşavirlerin bilgileri yazılacaktır.

6.3. Bildirimlerin elektronik ortamda gönderilmesi işlemi, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir tarafından gerçekleştirilecek ise, bildirim düzenleyen kısmına serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavirin bilgileri, yeminli mali müşavir kısmına ise varsa yeminli mali müşavirlere ait bilgiler yazılacaktır.

7. Düzeltme İşlemleri:

7.1. Elektronik ortamda bildirimlerin onaylanmasından sonra, hatalı verildiği anlaşılan bildirimler için düzeltme bildirim verilmesi gerekmektedir. Düzeltme bildiriminin elektronik ortamda, kesin mizan bildiriminin verilme süresinden sonra verilmesi durumunda 213 sayılı V.U.K.'nın mükerrer 355 inci maddesinin düzeltme bildirimlerine ilişkin hükümleri dikkate alınarak işlem yapılacaktır.

7.2. Düzeltme işleminde ilk bildirim tamamen iptal edilmekte ve ikinci defa verilen bildirim geçerli kabul edilmektedir. Bu sebeple, düzeltme yapması gereken mükelleflerin, yeni bildirim, daha önce bildirimde bulunulmamış gibi tüm bilgileri içerecek şekilde doldurmaları gerekmektedir.

8. Diğer Hususlar ve Cezai Yaptırım:

8.1. Bildirimlerin verileceği tarihten önce bağlı oldukları vergi dairesi değişen mükellefler bildirimlerini, halen bağlı oldukları vergi dairesinin mükellefi olarak göndereceklerdir.

2010 yılı içerisinde faaliyetlerini terk eden mükellefler ise 2010 yılında faaliyette bulundukları döneme ilişkin bildirimlerini en son bağlı oldukları vergi dairesine elektronik ortamda göndereceklerdir.

8.2. Bildirimlerini elektronik ortamda belirlenen süre içinde vermeyen veya eksik ya da yanıltıcı bildirimde bulunan mükellefler hakkında V.U.K'nun mükerrer 355 inci maddesi hükmü uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

8.3. Bu tebliğin yayımlanması ile birlikte bilanço esasına tabi gelir vergisi mükelleflerinin gelir vergisi beyannamesi ekinde yer alan "Performans Derecelendirme Bildirimi" ve kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde yer alan "Mali Bilgiler" bölümleri beyanname ekinden çıkartılmıştır.

Tebliğ olunur.

Ek:

Kesin Mizan Bildirim Formatı

1- Genel Bilgiler

2- Kesin Mizan Bilgileri

3- Bildirimi Düzenleyen Bilgileri

4- Bildirimi Gönderen Bilgileri

6.3. VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (Sıra No: 408)

R.Gazete Tarihi : 27/5/2011

R.Gazete Sayısı : 27946

1. Giriş

213 sayılı Vergi Usul Kanununun (VUK) 5 inci maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden, vergi levhası ile ilgili düzenlemeler 142, 143, 146, 177 ve 272 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve 224 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile yapılmıştır.

6111 sayılı Kanunun 82 nci maddesiyle, VUK'un 5 inci maddesinde yer alan "levhayı merkezlerine, şubelerine, satış mağazalarına iş sahipleri ile mükellefler tarafından kolayca okunup görünecek şekilde asmak zorundadırlar." ibaresi "levhayı almak zorundadırlar." şeklinde değiştirilmiş ve bu değişiklikle vergi levhasının asılma zorunluluğu kaldırılmış bulunmaktadır.

Vergi levhasının elektronik ortamda alınması, e-vergi levhası sorgulaması, elektronik ortamda vergi kimlik numarası doğrulama ve vergi levhası doğrulama hizmetlerine ilişkin düzenlemeler bu Tebliğin konusunu teşkil etmektedir.

2.Kanuni Dayanak

Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesinde "Gelir Vergisi mükellefleri (Kazancı basit usulde tespit edilenler dâhil) ile sermaye şirketleri her yıl Mayıs ayının son gününe kadar vergi tarhına esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren levhayı almak zorundadırlar. İlan ve levhalara ilişkin diğer hususlar Maliye Bakanlığınca belli edilir." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hükmün Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden vergi levhası uygulamasına ilişkin esaslar aşağıdaki şekilde yeniden tespit edilmiştir.

2.1. Vergi Levhası Almak Mecburiyetinde Olanlar

2.1.1. Gelir Vergisinde

1. Ticari kazanç sahipleri,

2. Zirai kazanç sahipleri (Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinin altıncı fıkrasında sözü edilen yazıhaneyi açmış olanlar)

3. Serbest meslek erbabı,

Adi ortaklık, kolektif ve adi komandit şirket şeklindeki işletmelerde her bir ortak için ayrı ayrı vergi levhası alınacak ve bu Tebliğin 2.5. bölümünde sayılan yerlerde her bir ortak için ayrı ayrı bulundurulacaktır.

2.1.2. Kurumlar Vergisinde

1. Anonim şirketler,

2. Limited şirketler,

3. Eshamlı komandit şirketler,

2.2. Vergi Levhalarında Bulunacak Bilgiler **Mükellefin;**

a) Adı ve soyadı,

b) Ticaret unvanı,

c) İş yeri adresi,

ç) Vergi kimlik numarası,

d) Bağlı bulunduğu vergi dairesi,

e) Vergi türü,

f) İşe başlama tarihi,

g) Ana faaliyet kodu ve faaliyet türü,

h) Faaliyet durumu (faal, terk, tasfiye halinde)[8],

i) Beyan edilen son üç yıla ait matrahlar ve bu matrahların ait olduğu takvim yılı için tahakkuk eden vergiler,

i) Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi işlem sistemi tarafından üretilecek onay kodu. Vergi levhasının muhtevası (Ek: 1) de gösterilmiştir.

2.3. Vergi Levhasının Alınması ve Bulundurulması

Gelir/kurumlar vergisi mükellefleri tarafından gelir/kurumlar vergisi beyannamelerinin verilmesinden sonra vergi levhası, Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi işlem sistemi tarafından söz konusu beyannamelerde yer alan bilgilere göre oluşturulacak ve mükellefin internet vergi dairesi hesabına aktarılacaktır.

Vergi levhaları sistem tarafından internet vergi dairesi hesaplarına aktarıldıktan sonra, mükellefler, internet vergi dairesinden bizzat kendileri veya 3568 sayılı Kanun uyarınca yetki almış olup bağımsız çalışan serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler (meslek mensupları) aracılığıyla, gelir vergisi mükellefleri için (Kazancı basit usulde tespit edilenler dâhil) 1 Nisandan itibaren, kurumlar vergisi mükellefleri için 1 Mayıs'tan itibaren, vergi levhalarını 31 Mayıs günü sonuna kadar yazdıracaklardır. Yazdırılan vergi levhalarının bu Tebliğin 2.5. bölümünde sayılan yerlerde bulundurulması mecburidir.

Bu şekilde alınan vergi levhaları ayrıca vergi dairesine veya meslek mensuplarına imzalatılmayacak veya tasdik ettirilmeyecektir. İnternet vergi dairesinden erişilebilen vergi levhası üzerinde yer alan, sistem tarafından verilmiş olan onay kodu vergi levhasının tasdiki hükmündedir. Yukarıda sayılan meslek mensuplarının da vergi levhalarının tasdikine dair herhangi bir bildirimde bulunmayacakları tabiidir.

Gelir/kurumlar vergisi mükellefi olup yıl içinde işe yeni başlayan mükelleflerin vergi levhalarında bu Tebliğin 2.2. bölümünde sayılan bilgilere yer verilecek, ancak matrah kısmında "Yeni İşe Başlama" ifadesi yer alacaktır. Söz konusu mükelleflerin vergi levhaları, mükellefiyet tesisini müteakip, sistem tarafından internet vergi dairesi hesaplarına aktarılacaktır. Bu mükellefler vergi levhalarını mükellefiyet tesisinden itibaren 1 ay içinde internet vergi dairesinden yazdırmak suretiyle veya bağlı oldukları vergi dairesi aracılığıyla alacaklardır.

Beyannamelerini kanuni süresinden sonra vermiş olan mükellefler, beyanname verilmesini müteakip internet vergi dairesinde bu işlem için hazırlanan menüyü kullanmak suretiyle vergi levhalarını kendileri oluşturarak yazdıracaklar ve bu Tebliğin 2.5. bölümünde sayılan yerlerde bulunduracaklardır. Beyanname verilme tarihinin kanuni süresinden sonra ancak 31 Mayıs'tan evvel olması halinde ise mükelleflerin internet vergi dairesinde bu işlem için hazırlanan menüyü kullanmak suretiyle vergi levhalarını bu tarihe kadar yazdırmabilecekleri tabiidir.

Kazancı basit usulde tespit edilen mükellefler, vergi levhalarına yukarıda belirtildiği şekilde erişebilecekleri gibi bağlı bulundukları meslek odaları aracılığıyla da internet vergi dairesi üzerinden erişebilirler.

Özel hesap dönemine tâbi mükellefler vergi levhalarını beyanname verme sürelerinin son gününden itibaren 1 ay içinde internet vergi dairesinde bu işlem için hazırlanan menüyü kullanmak suretiyle kendileri oluşturarak yazdıracaklar, bu Tebliğin 2.5. bölümünde sayılan yerlerde bulunduracaklardır.

Gelir/kurumlar vergisi mükellefi olup gelir/kurumlar vergisi beyannamelerini elektronik ortamda vermeyen mükellefler vergi levhalarını beyannamelerini vermelerini müteakip bağlı oldukları vergi dairesinden temin edeceklerdir.

Ayrıca, mükellefler vergi levhalarında yer alan bilgilerde hata olduğunu tespit etmeleri halinde derhal bağlı oldukları vergi dairesi müdürlüğüne bir dilekçeyle başvurmak suretiyle söz konusu hatanın düzeltilmesini talep edecekler, düzeltmeyi müteakip yeni vergi levhasını internet vergi dairesinden oluşturup bu Tebliğde sayılan yerlerde bulunduracaklardır.

Diğer taraftan, mükelleflerin işlerini terk etmeleri durumunda vergi levhalarının vergi dairesine iade edilmesinin gerekmediği tabiidir.

2.4. Vergi Levhasının İsteyen Mükellefler Tarafından Asılması ve Yayımlanması

Vergi levhasının asılma zorunluluğu bulunmamasına karşın isteyen mükellefler kendilerine ait vergi levhalarını işyerlerine asabilir veya web sitelerinde yayımlayabilirler.

2.5. Vergi Levhalarının Bulundurulacağı Yerler

Vergi levhası almak mecburiyetinde olan mükellefler bu Tebliğin 2.2. bölümünde sayılan bilgileri ihtiva eden levhaları iş yerlerinin;

a) Merkezlerinde,
b) Şubelerinde,
c) Satış mağazalarında,
ç) Çiftçilerin doğrudan doğruya zirai faaliyetleri ile ilgili alım satım işlerinin tedviri için açtıkları yazıhanelerinde,

d) Taşıt işletmeleri ayrıca taşıtlarında (taşıt işletmesi ifadesi, ücret karşılığında yolcu veya eşya taşımacılığını ifade ettiğinden, diğer iş kollarında faaliyet gösteren mükelleflerin taşıtlarında vergi levhası bulundurma mecburiyetleri bulunmamaktadır.)

yetkililerce istenildiğinde ibraz etmek üzere bulunduracaklardır. İş yerinde birden fazla kat veya reyon olması halinde her kat veya reyon için ayrı birer levha alma ve bulundurma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Bu tebliğe göre birden fazla yerde vergi levhası bulundurmak mecburiyetinde olan mükellefler ile levhalarını başka kurumlara ibraz edecek mükellefler vergi levhalarını internet vergi dairesinden ihtiyaç duydukları adet kadar çıktı alabileceklerdir.

2.6. Vergi Levhasında Yer Alan Bilgilerin Değişmesi

Bu Tebliğin 2.1. bölümünde sayılan mükelleflerin, ticaret unvanı, iş yeri adresi, bağlı oldukları vergi dairesi, ana faaliyet kodu veya faaliyet türünün değişmesi hâlinde yeni vergi levhalarını internet vergi dairesinde bu işlem için hazırlanan menüyü kullanmak suretiyle kendileri oluşturarak yazdıracaklar ve bu Tebliğin 2.5. bölümünde sayılan yerlerde bulunduracaklardır.

2.7. Vergi Levhası Bulundurma Mecburiyetini Yerine Getirmeyenler Hakkında Uygulanacak Ceza

Bu Tebliğe göre vergi levhası almak ve bulundurmak mecburiyetinde olan mükelleflerin vergi levhasını bulundurmak mecburiyetinde oldukları yerlerde yapılan denetimlerde bulundurma mecburiyetine uyulmadığının tespit edilmesi halinde her bir tespit için Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin (4) numaralı bendine istinaden özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

3. E-Vergi Levhası Sorgulama Hizmeti

Mükellefler internet vergi dairesini kullanarak e-vergi levhası sorgulaması yapabileceklerdir. Münferit sorgulamalar için hizmet verecek bu uygulama ile bir mükellefin vergi levhasında yer alan bilgilerine ulaşılabilir. Çoklu sorgulamalar için ise vergi levhası doğrulama hizmetinden yararlanılabilecektir.

4. Vergi Kimlik Numarası Doğrulama ve Vergi Levhası Doğrulama Hizmetleri

4.1. Vergi Kimlik Numarası Doğrulama Hizmeti

Maliye Bakanlığı, özel/kamu kurum ve kuruluşlarına bilgi paylaşım servisleri aracılığıyla vergi kimlik numarası doğrulama hizmeti sunabilir. Bu hizmet ile fatura düzenleme veya diğer işlemlerinde muhataplarının vergi kimlik numarasına ihtiyaç duyan kurum ve kuruluşlar, sorgulama yapılan mükellefin vergi kimlik numarası veya TC kimlik numarası anahtar alan olmak kaydıyla sorgulanan mükellefin, vergi kimlik numarasının doğruluğunu, faal mükellef olup olmadığını ve unvanını sorgulayabileceklerdir.

4.2. Vergi Levhası Doğrulama Hizmeti

Özel/kamu kurum ve kuruluşları, bu hizmeti kullanarak kendilerine sunulan vergi levhasının onay kodu ile vergi levhasının doğruluğunu ve güncelliğini sorgulayabilirler.

Bu hizmetten yararlanan özel/kamu kurum ve kuruluşlarına, sorgulama yaptıkları vergi levhası güncel değilse "Bu mükellefin yeni vergi levhası bulunduğu" kendilerine mesajla bildirilecektir. İstenmesi durumunda da güncel vergi levhası gösterilecektir.

Vergi levhası doğrulaması yapılan mükellefin sorgulama anı itibarıyla işi terk etmiş olduğu durumlarda, bu hizmetten yararlananlara sorgulama yapılan vergi levhası ile birlikte mükellefin işi terk ettiği hususu, terk tarihi de belirtilerek sorgulama sonucunda gösterilecektir.

Maliye Bakanlığı, uygun gördüğü özel/kamu kurum ve kuruluşlarına bu hizmeti vergi kimlik numarası veya TC kimlik numarası anahtar alan olmak üzere kullanırabilir.

5. Geçiş Hükümleri ile Yürürlükten Kaldırılan Tebliğler

2010 yılına ilişkin olarak 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensupları veya vergi dairelerince vergi levhası tasdik edilmeyecek; yürürlükten kaldırılmış olan tebliğlerdeki esaslara göre alınmış vergi levhaları yeni vergi levhalarının alınmasından itibaren kullanılmayacaktır.

2010 yılına münhasır olarak, gelir (kazancı basit usulde vergilendirilenler dâhil) ve kurumlar vergisi mükellefleri, yukarıdaki esaslara göre oluşturulmuş vergi levhalarını 1 Haziran ile 30 Haziran 2011 tarihleri arasında internet vergi dairesinden çıktı alacaklar ve bu Tebliğde sayılan yerlerde bulunduracaklardır.

143 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "Vergilerin ilanı ve vergi levhası" başlıklı III'üncü bölümü, 146 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin I'nci bölümünün 2/b kısmının son paragrafı, 177 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunun Genel Tebliğinin "Vergi levhası" başlıklı II'nci bölümü, ayrıca 142 ve 272 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğleri ile 224 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin (4) numaralı bölümü yürürlükten kaldırılmıştır.

22 Seri No'lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin[9] Levha Asma Mecburiyeti başlıklı I-B bölümünde "Bu suretle fiyatlarını vergi dâhil tek tutar olarak belirleyen mükellefler, 'FİYATLARIMIZA KATMA DEĞER VERGİSİ DÂHİLDİR' ibaresini taşıyan en az (20 cm x 30 cm) ebadında bir levhayı işyerlerinde müşterilerin görebileceği bir yere asmak ve vitrinlerinin bulunması halinde; aynı ebatta, aynı ibareyi taşıyan ikinci bir levhayı da müşterilerin rahatlıkla görebilecekleri şekilde vitrinlerine koymak mecburiyetindedirler." ifadesi yer almaktadır. Mezkûr Tebliğin bahsedilen bölümü, işbu Tebliğin yayımından itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. Buna göre mükelleflerin söz konusu levhayı asmak veya vitrinlerine koymak mecburiyeti bu Tebliğin yayımından itibaren bulunmayacaktır.

Tebliğ olunur.

VERGİ LEVHASI

MÜKELLEFİN

ADI SOYADI	VERGİ KİMLİK/TC KİMLİK NO: (Barkodlu).....
TİCARET UNVANI :	BAĞLI BULUNDUĞU VERGİ DAİRESİ :
İŞE BAŞLAMA TARİHİ :	VERGİ TÜRÜ:
ANA FAALİYET KODU VE FAALİYET TÜRÜ:	
İŞ YERİ ADRESİ :	FAALİYET DURUMU:

Takvim yılı	Beyan Olunan Matrah	Tahakkuk Eden Vergi	Onay kodu
2010			
2009			
2008			

6.4. ELEKTRONİK DEFTER GENEL TEBLİĞİ **(Sıra No: 1)**

R.Gazete Tarihi : 13/12/2011

R.Gazete Sayısı : 28141

1. Giriş

1.1. Bilindiği üzere, 6215 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 14 üncü maddesi ile değiştirilen, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun "Defter Tutma Mükellefiyeti" başlıklı 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, söz konusu maddede geçen defterlerin (yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri, karar ve işletme defteri) elektronik ortamda veya dosyalama suretiyle tutulabileceği ve bu defterlerin açılış ve kapanış onaylarının şekli ve esasları ile bu defterlerin nasıl tutulacağının Sanayi ve Ticaret Bakanlığı (640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri icabı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı) ile Maliye Bakanlığınca çıkarılacak müşterek bir tebliğle belirleneceği hükmüne bağlanmıştır.

1.2. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5766 sayılı Kanunun 17 nci maddesi ile değişen mükerrer 242 nci maddesinin 2 numaralı fıkrası ile Maliye Bakanlığı; elektronik defter, kayıt ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulmasına ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Maliye Bakanlığına veya Maliye Bakanlığının gözetim ve denetimine tâbi olup, kuruluşu, faaliyetleri, çalışma ve denetim esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecek olan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şirkete aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu Kanun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkili kılınmıştır.

1.3. Ayrıca söz konusu fıkra, Vergi Usul Kanunu ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümlerin elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerli olduğu; Maliye Bakanlığının, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hükmüne bağlanmıştır.

1.4. Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci bendinde ise Maliye Bakanlığının mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıtmaya veya dağıttırmaya, bunların kayıtlarını tutturmaya bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya, bu Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya yetkili olduğu hükmüne bağlanmıştır.

1.5. Söz konusu maddenin üçüncü bendinde, Maliye Bakanlığının, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye yetkili olduğu hükmüne bağlanmıştır.

1.6. Diğer taraftan Vergi Usul Kanununun 175 inci maddesinin son fıkrasında Maliye Bakanlığının, muhasebe kayıtlarını bilgisayar programları aracılığıyla izleyen mükellefler ile bu bilgisayar programlarını üreten gerçek ve tüzel kişilerce uyulması gereken kuralları ve bilgisayar programlarının içermesi gereken asgarî hususlar ile standartları ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu hükmü yer almaktadır.

1.7. Yukarıda yer alan yetkilere istinaden, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca tutulması zorunlu olan defterlerin elektronik ortamda oluşturulması, kaydedilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin usul ve esaslar bu Tebliğin konusunu teşkil etmektedir.

2. Tanımlar ve Kısaltmalar

Bu Tebliğde geçen;

Elektronik Kayıt: Elektronik ortamda tutulan ve elektronik defter ve belgeleri oluşturan, elektronik yöntemlerle erişimi ve işlenmesi mümkün olan en küçük bilgi ögesini,

Elektronik Defter: Şekil hükümlerinden bağımsız olarak Vergi Usul Kanununa ve/veya Türk Ticaret Kanununa göre tutulması zorunlu olan defterlerde yer alması gereken bilgileri kapsayan elektronik kayıtlar bütünü,

Başkanlık: Gelir İdaresi Başkanlığını,

Genel Müdürlük: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğünü,

TÜBİTAK-UEKAE: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsünü,

Güvenli Elektronik İmza: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun dördüncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,

Mali Mühür: 397 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği6 çerçevesinde Başkanlık için TÜBİTAK-UEKAE tarafından hazırlanan elektronik sertifika alt yapısını,

Elektronik Defter Uygulaması: Başkanlık ve Genel Müdürlük tarafından belirlenen format ve standartlara uygun olarak oluşturulan elektronik defterlere ilişkin onay süreçlerinin yerine getirilmesi amacı ile hazırlanan www.edefter.gov.tr internet adresinde yer alan uygulamayı,

Elektronik Defter Beratı: Bu Tebliğde yer alan esaslar çerçevesinde, elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin olarak, Başkanlık tarafından belirlenen standartlara uygun bilgileri içeren ve Başkanlık Mali Mührü ile onaylanmış elektronik dosyayı,

Açılış Onayı: Hesap döneminin ilk ayına ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını,

Kapanış Onayı: Hesap döneminin son ayına ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını,

Zaman Damgası: Bir elektronik verinin, üretildiği, değiştirildiği, gönderildiği, alındığı ve/veya kaydedildiği zamanın tespit edilmesi amacıyla elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından doğrulanan kaydı,

ifade eder.

3. Uygulamadan Yararlanmaya İlişkin Usul ve Esaslar

3.1. Başvuru

3.1.1. Defterlerini elektronik ortamda oluşturmak, kaydetmek, muhafaza ve ibraz etmek isteyen gerçek ve tüzel kişi mükelleflerin aşağıda yer alan şartları taşımaları gerekmektedir.

a) Gerçek kişi mükelleflerin 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu hükümleri çerçevesinde üretilen nitelikli elektronik sertifikaya sahip olmaları,

b) Tüzel kişi mükelleflerin 397 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan belirlemeler çerçevesinde elektronik fatura uygulamasından yararlanma iznine sahip olması ve bu çerçevede Mali Mühür temin etmiş olması,

c) Elektronik defter tutulması, kaydedilmesi, onaylanması, saklanması ve ibrazında kullanılacak yazılımın uyumluluk onayı almış bir yazılım olması.

3.1.2. Yukarıda yer alan şartları taşıyanlardan, bu Tebliğ kapsamında elektronik defter oluşturmak, kaydetmek, muhafaza ve ibraz etmek isteyenler, aşağıda yer alan bilgi ve belgeler ile www.edeffer.gov.tr internet sitesinde belirtilen Başkanlık veya Genel Müdürlük adresine yazılı olarak başvuruda bulunacaktır. Gerek görülmesi halinde aşağıdakilere ilaveten teknik bilgi ve belge talebinde bulunulabilir.

a) www.edeffer.gov.tr internet adresinde yer alan "Elektronik Defter Uygulaması Başvuru Formu ve Taahhütnamesi"nin imzalı aslı,

b) Tüzel kişiler için başvuru formunu imzalayan kişi veya kişilerin yetkili olduğunu gösteren şirket imza sirkülerinin noter tasdikli örneği (397 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine göre e-fatura uygulamasından yararlanmaya başlayan ve imza sirkülerinde herhangi bir değişiklik bulunmayan mükellefler için bu şart aranmayacaktır.),

c) Elektronik defterlerin oluşturulması sırasında, bu konuda uyumluluk onayı alınmış bir yazılımın kullanılması durumunda söz konusu yazılım hakkında yazılımın adı, sürüm numarası gibi mükellef kullanımına özgü bilgiler,

ç) Uyumluluk onayı almamış bir yazılım kullanılmak istenmesi durumunda, Tebliğin "3.2 Yazılımların Uyumluluk Onayı" başlıklı bölümünde belirtilen belge ve bilgiler.

3.2. Yazılımların Uyumluluk Onayı

3.2.1. Müşterilerinin ihtiyaçları doğrultusunda özel veya paket yazılım üreten yazılım üreticileri ile yazılımlarını kendi geliştiren mükellefler, bu Tebliğde belirtilen esaslara uygun elektronik defter oluşturan, kaydeden, onaylayan, muhafaza eden yazılımların Başkanlık tarafından onaylanması amacıyla aşağıda yer alan bilgi ve belgeler ile www.edeffer.gov.tr internet sitesinde yer alan adrese yazılı olarak başvuruda bulunacaktır.

a) Onay talebine ilişkin yazılı dilekçe,

b) Yazılımın adı, sürüm numarası gibi ayırt edici özellikleri,

c) Onayı istenen yazılım ile ilgili olarak aşağıda yer alan bilgileri içeren teknik doküman veya dokümanlar,

1) Yazılımın geliştirilmesinde kullanılan programlama dili, dosya sistemi, çalıştığı işletim sistemi gibi genel özellikleri,

2) Bu Tebliğde yer alan oluşturma, kaydetme, onaylama, muhafaza ve ibraz gibi temel süreçlere ait iş akış şemaları,

ç) Tebliğ çerçevesinde belirlenen format ve standartlara uygun olarak ve onaya sunulan yazılım tarafından oluşturulan elektronik imzalı veya mali mühürlü elektronik defter örnekleri,

d) Gerek duyulması halinde onaylanması istenen yazılımın kurulumu hazır bir örneği.

3.2.2. Aşağıda sayılan hususlarda yapılacak testleri başarılı bir şekilde tamamlayan yazılımlara uyumluluk onayı verilecektir.

a) www.edeffer.gov.tr internet adresinden duyurulan kılavuzlarda öngörülen veri standartları ve formata uygun olarak oluşturma,

b) Elektronik defterlerin üretilmesi, kaydedilmesi ve bunların ibrazına ilişkin şartları sağlama,

c) Mali mühür, elektronik imza, mobil imza ve zaman damgası kullanımının doğru bir şekilde gerçekleştirilmesi,

ç) www.edeffer.gov.tr adresinde açıklanan Elektronik Defter Uygulaması onay süreçlerine ilişkin işlemleri yerine getirme,

d) Duyurulan diğer şartların yerine getirilmesi.

3.2.3. Yazılımların testleri üreticileri tarafından yaptırılacak ve testi başarılı biçimde tamamlayanlar www.edeffer.gov.tr internet adresinden ilan edilecektir. İlan edilen yazılımlar aracılığı ile elektronik defter tutacakların ayrıca test yapmalarına gerek bulunmamaktadır. Kendi yazılımını kendisi geliştiren mükelleflerin test sürecini başarılı bir şekilde tamamlayanlar internet sitesinden ilan edilmeyecektir.

Uyumluluk onayları ile ilgili test planı, test süreci ve ilgili diğer teknik dokümanlar www.edeffer.gov.tr adresinden duyurulacaktır.

3.3. Elektronik Defter Oluşturma

3.3.1. Bu Tebliğ kapsamında kendilerine izin verilenler, www.edeFTER.gov.tr internet adresinde duyurulan format ve standartlara uygun olarak ve aylık dönemler itibarıyla elektronik defterlerini oluşturmaya ve saklamaya başlayacaklardır. Defterlerini elektronik defter biçiminde tutmaya başlayanlar, söz konusu defterlerini kâğıt ortamında tutamazlar.

3.3.2. Elektronik defter tutma sürecinde hesap döneminin ilk ayının beratının alınması açılış onayı, son ayının beratının alınması ise kapanış onayı yerine geçer.

3.3.3. Uygulamadan yararlananlar, aylık dönemler itibarıyla oluşturdukları elektronik defterler için, aşağıda yer alan adımları izleyerek berat almak ve bunları istenildiğinde ibraz etmek üzere muhafaza etmek zorundadırlar.

a) Gerçek kişiler elektronik defterlerini, ilgili olduğu ayı takip eden ayın son gününe kadar (Aralık ayına ilişkin defterler gelir vergisi beyannamesinin verilme süresinin sonuna kadar) kendilerine ait güvenli elektronik imza ile imzalar.

b) Tüzel kişiler elektronik defterlerini, ilgili olduğu ayı takip eden ayın son gününe kadar (Hesap döneminin son ayına ait defterler kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi sonuna kadar) kendilerine ait mali mühür ile onaylar.

c) İmzalı veya mühürlü defterler için berat dosyaları oluşturulur ve bu dosyalar Elektronik Defter Uygulaması aracılığı ile Başkanlığın onayına sunulur.

ç) Başkanlık mali mührünü de içeren beratlar elektronik defter tutanlar tarafından indirilerek istenildiğinde ibraz edilmek üzere ilgili olduğu elektronik defterler ile birlikte muhafaza edilir.

3.3.4. Aylık dönem, sadece onaya sunulan ayın defter kayıtlarını ifade etmekte olup, önceki aylara ait kayıtları içermez. Ancak, hesap dönemi veya takvim yılı içinde, defterlerini elektronik ortamda oluşturmaya başlayanlar, izleyen ilk ayda oluşturacakları elektronik defterlerde, ilgili hesap döneminin başından içinde bulundukları döneme kadar gerçekleştirilen tüm kayıtlara yer vereceklerdir. Ayrıca elektronik defter tutmaya başladıkları tarih itibarıyla eski defterlerine kapanış tasdiki yaptıracaklardır.

3.3.5. Yukarıda sayılan adımların neticesinde oluşturulan elektronik defterler, Başkanlık tarafından onaylanan beratları ile birlikte Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu kapsamında geçerli kanuni defter olarak kabul edilecektir.

3.3.6. Başkanlık tarafından gerçekleştirilen berat verme işlemi, ilgili defterlerde yer alan kayıtların içerik ve gerçeğe uygunluk denetimi anlamına gelmemekte ve herhangi bir vergi incelemesini veya diğer incelemeleri ifade etmemektedir.

3.3.7. Herhangi bir kesinti veya sistem arızası nedeni ile beratların Başkanlık tarafından onaylanması işleminin gerçekleştirilememesi durumunda söz konusu beratlar, güvenli elektronik imza (gerçek kişiler için) veya mali mühür (tüzel kişiler için) ile zaman damgalı olarak imzalanacak veya onaylanacaktır. Bu kapsamda kullanılacak olan zaman damgaları TUBİTAK-UEKAE'den temin edilecektir. Beratların, Başkanlığa sunumunu engelleyen kesinti veya arıza durumunun ortadan kalkmasını takiben ilgili beratların tekrar Başkanlık onayına sunulması işlemi gerçekleştirilecektir.

4. Elektronik Defterlerin Muhafazası ve İbrazi

4.1. Bu Tebliğ kapsamında, elektronik defter oluşturma konusunda izin alanlar, muhafaza ve ibraz ödevlerini yerine getirirken aşağıdaki hususlara uygun hareket etmek zorundadırlar.

a) Elektronik defterler, istenildiğinde ibraz edilmek üzere ilgili olduğu beratları ile birlikte muhafaza edilmek zorundadır.

b) Elektronik defterler ile beratlarının veri bütünlüğünün sağlanması ile kaynağının inkâr edilmezliği, güvenli elektronik imza veya mali mühür ile garanti altına alındığı için elektronik defterlerin kâğıt ortamında saklanmayacaktır.

c) Defterlerini elektronik ortamında tutanlar, elektronik defterlerini ve ilgili beratlarını vergi kanunları, Türk Ticaret Kanunu ve diğer düzenlemelerde yer alan süreler dâhilinde elektronik, manyetik veya optik ortamlarda muhafaza ve istenildiğinde elektronik, manyetik veya optik araçlar vasıtasıyla eksiksiz ve okunabilir şekilde ibraz etmekle yükümlüdür.

ç) Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü, elektronik defterlerin ve beratların doğruluğuna, bütünlüğüne ve değişmezliğine ilişkin olan her türlü elektronik kayıt ve veri, (elektronik imza ve mali mühür değerleri dâhil) veri tabanı dosyası, saklama ortamı ile doğrulama ve görüntüleme araçlarının tümünü kapsamakta olup, elektronik defterlere istenildiğinde kolaylıkla erişilemeyi, anlaşılabilir ve eksiksiz bir biçimde görüntüleyebilmeyi ve okunabilir kâğıt baskılarını üretebilmeyi sağlayacak biçimde yerine getirilmelidir.

d) Elektronik defterler ve beratların elektronik defter izni verilenlerin kendilerine ait bilgi işlem sistemlerinde muhafaza edilmesi mecburi olup, üçüncü kişiler nezdinde ya da yurt dışında muhafaza işlemi Başkanlık ve Genel Müdürlük açısından herhangi bir hüküm ifade etmemektedir. Muhafaza yükümlülüğünün Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ve Türkiye Cumhuriyeti kanunlarının geçerli olduğu yerlerde yerine getirilmesi zorunludur.

5. Elektronik Defter İzninin İptali

5.1. Elektronik defter oluşturma izni bulunmakla birlikte, bu Tebliğde belirtilen veya bu Tebliğ kapsamında Başkanlık ve Genel Müdürlük tarafından belirlenen usul ve esaslara uymayan ve yapılacak uyarıya rağmen gerekli tedbirleri almayanların, elektronik defter oluşturma izinleri yapılacak değerlendirme üzerine iptal edilebilir. İzinleri iptal edilenler, bir yıl süre ile Elektronik Defter Uygulamasından yararlanamazlar.

6. Sorumluluk ve Cezai Müeyyideler

6.1. Elektronik defter oluşturulurken, bu Tebliğde belirtilmeyen hususlarda süreler başta olmak üzere Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanununda yer alan hükümlere uyulması zorunludur.

6.2. Bu Tebliğde yer alan usul ve esaslara aykırı biçimde elektronik defter oluşturan veya oluşturdıkları elektronik defterleri yetkili makamların isteği üzerine ibraz etmeyenler hakkında, işledikleri fiile göre Vergi Usul Kanununun ve Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

6.3. Elektronik defter tutanlar bu Tebliğ çerçevesinde oluşturdıkları elektronik defterlerde yer verdikleri bilgilerin gerçek duruma uygunluğunu sağlamaktan sorumlu olup, bu kapsamda Başkanlığın herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır. Elektronik defter beratı, elektronik defterlerin değişmezliğini ispat etmeye yönelik olup, elektronik defterlerin içeriğine yönelik bir onayı ifade etmemektedir.

6.4. Maliye Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı gerek görmesi halinde, bu Tebliğde belirlenen esaslar ile sınırlı olmak üzere, uygulamadan yararlananların bilgi işlem sistemlerini denetleme yetkisine sahiptir. Elektronik defter tutanlar bu denetimler sırasında, gerekli her türlü imkânı (uygun donanım ve yazılımlar, terminallere ulaşım izinleri ve uzman personel gibi) sağlamak zorundadır. Bu kapsamdaki denetim yetkisi mahallinde kullanılabileceği gibi, bu süreçte uzaktan erişim yöntemlerinin kullanılması da istenilebilir.

6.5. Uyumluluk testini geçen yazılımların gerekli şartları sürekli olarak taşımaları için bu yazılımların üreticilerinin ve kullanıcılarının gerekli önlemleri almaları zorunludur.

6.6. Bu Tebliğ kapsamında elektronik defter oluşturanlar, bilgi işlem sistemini oluşturan yazılım, donanım, dosya, dokümantasyon ve benzeri unsurları, hiçbir şekilde kısmen veya tamamen denetim elemanlarının veya Maliye Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca görevlendirilecek personelin erişimini ve denetlemesini engelleyecek bir sözleşme veya lisansa konu edemez.

7. Diğer Hususlar

a) Elektronik defter tutanlar, elektronik defterlere ait kayıtların bozulması, silinmesi, zarar görmesi, işlem görememesi halleri ile olağanüstü durumların meydana gelmesi halinde, durumu on beş gün içinde Başkanlığa bildirmek ve kayıtları nasıl tamamlayacağına ilişkin ayrıntılı bir plan sunmak zorundadır.

b) Elektronik defter tutanlar, elektronik defterlerin oluşturulması sırasında kullandıkları bilgi işlem sisteminin sağlıklı biçimde çalışabilmesi ile ilgili yeterli güvenlik önlemlerini almakla yükümlüdür.

c) Elektronik defter tutanlar, elektronik defterlerini oluşturdıkları ve muhafaza ettikleri bilgi işlem sistemlerinin haczedilmesi veya bu sistemlere yetkili mercilerce el konulması halinde, durumu en geç üç iş günü içerisinde Başkanlığa bildirmek zorundadır.

ç) Elektronik defter tutanlar, kanunlarla yetkili kılınan kurum ve kişilerin talebi üzerine elektronik defterlere ait bilgilerin oluşturulması veya muhafazası sırasında kullanılan donanımların bulunduğu adres veya adreslerde inceleme ve tespit yapılabilmesi için gerekli olacak her türlü teknik ve fiziki imkânı (uygun donanım ve yazılımlar, terminallere ulaşım izinleri ve uzman personel gibi) sunmak zorundadır.

d) Önceden haber verilmek ve hazırlıklar için yeterli zaman tanınmak kaydıyla, elektronik defterlere ilişkin format ve standartlarda değişiklik yapılabileceği gibi elektronik defter oluşturma süreçleri ile veri güvenliğine ilişkin standartlara uyma zorunluluğu getirilebilir. Bu zorunluluk mükellef grupları itibarıyla farklılaştırılabilir.

e) Elektronik defter tutanların faaliyet hacmi, teknolojik kısıtlar ve benzeri nedenlerle, başta veri bütünlüğü, kaynağın ve içeriğin garanti altına alınması olmak üzere elektronik defter oluşturulması, kaydedilmesi, onaylanması, muhafazası ve ibrazı ile ilgili olarak mali mühür veya elektronik imza yerine başka yöntemlerin kullanılmasına karar verilebileceği gibi uygulamadan yararlanmaya ilişkin özel esaslar belirlenebilir.

f) Bu Tebliğ kapsamında, www.edefer.gov.tr adresinde duyurulan defterler elektronik ortamda tutulabilir.

g) Elektronik ortamda oluşturulması, kaydedilmesi, muhafazası ve ibrazına izin verilen defterler ile bu defterlerin elektronik ortamda oluşturulmasına ilişkin standartlar, teknik kılavuzlar ve kurallar www.edefer.gov.tr adresinde duyurulur.

ğ) İstenilmesi halinde, elektronik defter kayıtlarına kaynak teşkil eden kayıt ve verilerin de Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu kapsamında ibraz edilmesi zorunludur.

h) Gerekli görülen durumlarda, elektronik defterler ile elektronik defterlerde yer alan bilgilere ilişkin olarak belirlenecek standartlara uygun üretecek diğer raporların ibrazı, elektronik defter tutanlara ait bilgi işlem sistem veya sistemlerine sürekli erişimin sağlanması sureti ile istenebilir. Bu kapsamda, ifade edilen erişimin sağlanması için kullanılacak yöntem ve teknolojiler ile ibraz yükümlülüğünün yerine getirilmesi ile ilgili süreçler www.edefer.gov.tr adresinde açıklanır. Elektronik defter tutanların bilgi işlem sistemine erişim ile ilgili yetki, sektörler, mükellef grupları veya faaliyet hacimleri itibarıyla kullanılabilir.

i) Elektronik defter uygulamasının altyapısı ve işleyişi göz önünde bulundurularak, ilgisine bilgi verilmek suretiyle, uygulamadan yararlanmak isteyenlerin başvurularının cevaplanması belli bir süre ertelenebilir veya başvuruları sıraya konulabilir. Önceden haber verilmek ve hazırlıklar için yeterli zaman tanınmak kaydıyla, uygulama ile ilgili her türlü standart ile diğer teknik konularda genel veya özel değişiklikler yapılabileceği gibi uluslararası standartlara uyma zorunluluğu getirilebilir.

ı) Bu Tebliğde belirtilen şartları yerine getiren mükelleflerden kendisine izin verilenler 01/01/2012 tarihinden itibaren elektronik defter tutmaya başlayabilirler.

8. Yürürlükten kaldırılan tebliğ ve yürürlük

Bu Tebliğin yayım tarihi itibarıyla 361 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Tebliğ olunur.

6.5. VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ **(Sıra No: 413)**

R.Gazete Tarihi : 20/1/2012
R.Gazete Sayısı : 28179

1. Giriş

1.1. Bilindiği gibi Bakanlığımız tarafından uygulanmakta olan gelir politikası; verimlilik, etkililik ve mükellef odaklılık ilkelerine sıkı sıkıya bağlı kalınarak adalet ve tarafsızlık içerisinde yürütülmektedir. Gelir politikasının uygulaması sırasında ekonomik faaliyetlerin daha iyi kavranabilmesi için mükelleflerin mükellefiyetlerine ait çeşitli bilgiler Bakanlığımızca tutulmaktadır.

1.2. Bu kapsamda mükelleflere ait verilerde meydana gelen değişikliklerin güncel olarak takip edilememesi nedeniyle çeşitli aksaklıklar yaşanmaktadır. Söz konusu verilerin güncellenmesi, eksikliklerin giderilmesi, doğruluklarının teyidi amacıyla düzenlenecek olan Mükellef Bilgileri Bildirimine ilişkin usul ve esaslar bu tebliğin konusunu teşkil etmektedir.

2. Kanuni Dayanak ve Yetki

2.1. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Bilgi Verme" başlığını taşıyan 148 inci maddesinde "Kamu idare ve müesseseleri, mükellefler veya mükelleflerle muamelede bulunan diğer gerçek ve tüzel kişiler, Maliye Bakanlığının veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların isteyecekleri bilgileri vermeye mecburdurlar." hükmüne yer verilmiştir. Aynı Kanunun 149 uncu maddesinde ise "Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzel kişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar." hükmüne yer verilmiştir.

2.2. Söz konusu Kanunun 5228 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle değişik mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendine göre Maliye Bakanlığının; "Bu Kanunun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle İnternet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim ve bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluğu beyanname, bildirim veya bilgi çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulamaya" yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

2.3. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun yukarıda belirtilen maddeleri ile Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanarak bu tebliğin konusunu teşkil eden Mükellef Bilgileri Bildirimini, elektronik ortamda verilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

2.4. Bildirim zorunluluğu getirilen mükelleflerin kapsamı, bildirimin şekli, bildirimde bulunulacak dönem, bildirim verme zamanı, gönderilmesi ve diğer hususlara ilişkin açıklamalara tebliğin izleyen bölümlerinde yer verilmiştir.

3. Mükellef Bilgileri Bildirimi Verme Zorunluluğu Getirilen Mükellefler:

3.1. Bu tebliğin konusunu teşkil eden Mükellef Bilgileri Bildirimini, bildirim verme süresinin başladığı gün olan 1 Nisan tarihi itibarıyla faal olan (tasfiye işlemi devam edenler dahil) tüm;

- a. Kurumlar vergisi,
- b. Ticari kazanç (kazancı basit usulde tespit edilenler hariç), zirai kazanç ve serbest meslek kazancı elde eden gelir vergisi

mükellefleri vermek zorundadırlar.

3.2. Söz konusu bildirimin merkez ve her bir şube için ayrı ayrı verilmesi zorunludur.

3.3. Faaliyet konuları itibarıyla farklı muhasebe tekniğini kullanmak durumunda bulunan mükellefler, Mükellef Bilgileri Bildiriminin "Brüt Satışlar/Gayri Safi Hasılat" alanına, kendi muhasebe tekniklerine göre bu alana karşılık gelen gelir tablosu bilgilerini dolduracaklardır.

4. Bildirimin Şekli:

4.1. Tebliğin üçüncü bölümünde bildirim verme zorunluluğu getirilen mükellefler, <https://intvd.gib.gov.tr/internetvd> adresinde bulunan bildirim ekranlarındaki alanları aynı adreste yer alan kılavuzda belirtilen açıklamaları göz önünde bulundurarak eksiksiz olarak dolduracaklardır.

4.2. Söz konusu bildirimin nasıl doldurulacağına ilişkin açıklamalara www.gib.gov.tr adresinden de ulaşılabilecektir.

5. Bildirimin Dönemi ve Verilme Zamanı:

5.1. Bildirim verme yükümlülüğü getirilen tüm mükellefler, bildirimlerini her yıl 1 Nisan-31 Mayıs tarih aralığında elektronik ortamda vereceklerdir.

5.2. Bildirimin elektronik ortamda verilmiş sayılabilmesi için onaylama işleminin yapılması zorunludur. Onaylama işleminin ise en geç, bildirimin verilmesi gereken son gün olan 31 Mayıs günü saat 24.00'e kadar tamamlanması gerekmektedir.

5.3. Bildirimin elektronik ortamda gönderilmesi zorunlu olduğundan vergi dairesi müdürlükleri/malmüdürlükleri, bildirimi kâğıt ortamında hiçbir şekilde kabul etmeyecektir.

5.4. Elektronik ortam dışında gönderilen bildirim verilmemiş sayılacaktır.

6. Bildirimin Elektronik Ortamda Gönderilmesine İlişkin Esaslar:

Mükellef Bilgileri Bildiriminin düzenlenmesi ve onaylanmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulacaktır.

6.1 Kendi adına kullanıcı kodu, parola ve şifre almış mükelleflerce gönderiliyorsa, mükellefe ilişkin bilgiler bildirimin hem diğer alanlarına hem de bildirimi düzenleyen kısmına,

6.2 Serbest muhasebeci/serbest muhasebeci mali müşavir tarafından gönderiliyorsa, bildirimi gönderene ilişkin bilgiler bildirimi düzenleyen kısmına,

6.3 3568 sayılı Kanun uyarınca yetki almış olup bağımsız çalışan serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler (meslek mensupları) tarafından gönderiliyorsa, bildirimi gönderene ilişkin bilgiler bildirimi düzenleyen kısmına,

yazılacaktır.

7. Düzeltme İşlemleri:

7.1. Elektronik ortamda bildirimin onaylanmasından sonra, hatalı verildiği anlaşılan bildirim için düzeltme bildirimi verilmesi gerekmektedir. Düzeltme bildiriminin elektronik ortamda, Mükellef Bilgileri Bildiriminin verilme süresinden sonra verilmesi durumunda 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinin düzeltme bildirimlerine ilişkin hükümleri dikkate alınarak işlem yapılacaktır.

7.2. Düzeltme işleminde ilk bildirim tamamen iptal edilmekte ve ikinci defa verilen bildirim geçerli kabul edilmektedir. Bu sebeple düzeltme yapması gereken mükelleflerin, yeni bildirimi, daha önce bildirimde bulunulmamış gibi tüm bilgileri içerecek şekilde doldurmaları gerekmektedir.

8. Diğer Hususlar ve Cezai Yaptırım:

8.1 Bildirimin verileceği tarihten önce bağlı oldukları vergi dairesi değişen mükellefler bildirimlerini, halen bağlı oldukları vergi dairesinin mükellefi olarak göndereceklerdir.

8.2 Bildirimini elektronik ortamda belirlenen süre içinde vermeyen veya eksik ya da yanıltıcı bildirimde bulunan mükellefler hakkında Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesi hükmü uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Tebliğ olunur.

6.6. VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ

(Sıra No: 414)

R.Gazete Tarihi : 18/2/2012
R.Gazete Sayısı : 28208

1. Amaç

Bu Tebliğ ile uygulamaya konulacak olan Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi ile gelişen bilgi işlem teknolojilerinden yararlanarak, vergi beyannamelerinin kolay, hızlı, ekonomik ve güvenilir bir şekilde İdareye intikalini sağlamak, vergi beyannamelerinin doldurulması sırasındaki hataları asgariye indirerek mükellef mağduriyetini önlemek ve vergiye gönüllü uyumu artırmak, ayrıca vergi dairesinin, mükellefiyet kaydı, beyanname kabul, tarh, tahakkuk ve tahsilat işlemlerini azaltmak suretiyle iş ve işlemlerini kolaylaştırmak ve verimliliği artırmak amaçlanmaktadır.

2. Yetki

213 sayılı Vergi Usul Kanununun (V.U.K) 5228 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle değişik mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi ile Maliye Bakanlığı vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle İnternet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracılığıyla gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim ve bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluğu beyanname, bildirim veya bilgi çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulamaya yetkili kılınmıştır.

Diğer taraftan, VUK'un 5228 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle değişik 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında, beyannamenin elektronik ortamda gönderilmesi halinde, tahakkuk fişinin elektronik ortamda düzenleneceği ve mükellef veya elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verilmiş gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda iletileceği; bu iletinin, tahakkuk fişinin mükellefe tebliği yerine geçeceği hükme bağlanmıştır.

3. Kapsam ve Uygulama

Yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda Maliye Bakanlığına verilen yetkilere istinaden; 2011 ve müteakip takvim yıllarında sadece gayrimenkul sermaye iradı (GMSİ-kira geliri) elde eden mükelleflerin bu iratlarına ilişkin beyannamelerinin Gelir İdaresi Başkanlığınca önceden doldurulup mükelleflerin onayına sunulacağı Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi'nin uygulanmasına başlanacaktır.

Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi kira geliri (GMSİ) elde eden mükelleflere ilişkin banka, tapu, sigorta şirketleri gibi üçüncü taraflardan elde edilen bilgiler kullanılarak GMSİ beyannamelerinin Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından otomatik olarak doldurulduğu ve mükelleflerin onayına sunulduğu bir sistemdir. Sistem ile sicil, gayrimenkul, irat tür ve tutarı, gider türü, indirim, vergi kesintisi gibi GMSİ beyannamesinde bulunan tüm bilgilerin görüntülenmesi, doldurulması ve değiştirilmesi işlemlerinin kolay, hızlı ve kontrol edilebilir bir şekilde yapılması imkânı sağlanacaktır. Vergi hesaplama adımları ve tahakkuk bilgileri hesaplanmış bir şekilde hazırlanıp mükellefin onayına sunulacaktır.

Bu Sistemden beklenen fayda, mükelleflerin vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek için katlandıkları zaman kaybı ve parasal maliyetleri azaltmak ve vergiye tâbi gelirlerin vergi kanunlarına hâkim olamama ya da ihmal gibi nedenlerle eksik ya da yanlış beyan edilmesi gibi riskleri en aza indirmektir. Sistem mükelleflerin yükümlülüklerini yerine getirmelerine ilişkin süreci önemli oranda kolaylaştıracak ve böylece vergi kanunlarına gönüllü uyumun artırılmasına katkıda bulunacaktır.

Sistem, hâlihazırda GMSİ yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunanlara hizmet sunacağı gibi ilk defa mükellefiyet tesis ettirerek GMSİ beyannamesi gönderecekleri de

kapsamaktadır. Bu bakımdan daha önce GMSİ yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunmayan şahısların, İnternet Vergi Dairesinde kendileri için hazırlanan GMSİ beyannamelerini elektronik ortamda onayladıkları anda, adlarına GMSİ için mükellefiyet tesisi ve vergi tahakkuku işlemleri otomatik olarak gerçekleştirilecektir.

Diğer taraftan, hâlihazırda GMSİ mükellefiyeti bulunan ancak adres değişikliği nedeniyle 2011 GMSİ beyannamelerini yeni adreslerinin bağlı bulunduğu vergi dairesine vermek durumunda bulunan mükelleflerin; Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi üzerinden kendileri için hazırlanan beyannamelerini elektronik ortamda onaylamaları ile birlikte vergi dairesi değişikliği otomatik olarak gerçekleştirilecektir. Elektronik ortamda yapılan onay işlemi adres değişikliği bildirimi olarak kabul edilecektir.

Önceden hazırlanmış GMSİ beyannamesinin mükellef tarafından elektronik ortamda onaylanması ile beraber vergiye ilişkin tahakkuk işlemleri otomatik olarak gerçekleştirilecek ve tahakkuk fişi aynı anda elektronik ortamda mükellefe iletilecektir.

Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi'ne erişim ve uygulama hakkında detaylı bilgiye Başkanlığımız internet adresi (www.gib.gov.tr) üzerinden ulaşılabilecektir. Ayrıca uygulama hakkındaki her türlü duyuru yine bu sayfadan yapılacaktır.

4. Sisteme Giriş

Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi'ne girişler Başkanlığımız internet adresi (www.gib.gov.tr) üzerinden gerçekleştirilecektir.

Mükellefler İnternet Vergi Dairesi şifrelerini kullanarak veya kendileri için hazırlanmış güvenlik sorularını cevaplayarak Sistem'e giriş yapabileceklerdir. İnternet Vergi Dairesi şifresi bulunmayan mükellefler, "SADECE GAYRİMENKUL SERMAYE İRADİ GELİRİ ELDE EDEN GERÇEK KİŞİLER İÇİN İNTERNET HİZMETLERİ KULLANIM BAŞVURU FORMU" (EK:1) ile herhangi bir vergi dairesine bizzat başvurarak kullanıcı adı, şifre ve parola alabileceklerdir.

5. Sorumluluk

Başkanlıkça üçüncü taraflardan elde edilen bilgiler ve diğer bilgiler kullanılarak hazırlanan ve İnternet Vergi Dairesi'nde onaya sunulan beyannameler, mükellefler tarafından kontrol edilecek; eksiklik, hata veya yanlışlıkların bulunması halinde mükelleflerce düzeltilerek onaylanacaktır. Bu kapsamda Başkanlık tarafından doldurulan ve mükelleflerce elektronik ortamda onaylanan beyannamelerin içeriğinin doğruluğundan mükelleflerin sorumlu olacağı tabiidir.

Onaylama işlemi sonucu otomatik olarak hazırlanan tahakkuk fişinin yine Sistem üzerinden mükellefe iletilmesi işlemi ile söz konusu tahakkuk fişi mükellefe tebliğ edilmiş sayılacaktır.

GMSİ beyannamelerinin Önceden Hazırlanmış Kira Beyanname Sistemi'nden verilmiş sayılabilmesi için Sistem üzerinde onaylama işleminin yapılması şarttır. Onaylama işlemi en geç, beyanname verilmesi gereken sürenin son günü saat 24:00'ten önce tamamlanmalıdır.

Ayrıca bu Tebliğ kapsamında internet hizmetleri kullanım şifresi alan mükellefler kendilerine verilen bu kullanıcı kodu, parola ve şifrenin kullanımından sorumludurlar. Bu nedenle mükellefler kullanıcı kodu, parola ve şifrelerini başka amaçlarla kullanamazlar, herhangi bir üçüncü kişiye açıklayamazlar ve kullanımına izin veremezler, üçüncü kişilere devredemezler, kiralayamazlar ve satamazlar. Mükellefler kullanıcı kodu, parola ve şifrenin yetkisiz kişilerce kullanıldığını öğrendikleri anda (kullanıcı kodu, parola ve şifrenin kaybedilmesi, çalınması vb. durumlar dâhil) Gelir İdaresi Başkanlığının 444 0 435 telefon numarasından Çağrı Merkezine veya vergi dairelerine derhal bilgi vereceklerdir.

Elektronik ortamda yapılan işlemlerin tespit ve tevsikinde, Gelir İdaresi Başkanlığı/vergi dairesi kayıtları esas alınacaktır.

Tebliğ olunur.

6.7. VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ **(Sıra No: 415)**

R.Gazete Tarihi : 26/6/2012

R.Gazete Sayısı : 28335

1. Yetki

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5766 sayılı Kanunun 17 nci maddesi ile değişen mükerrer 242 nci maddesinin ikinci fıkrası ile Maliye Bakanlığı; elektronik defter, kayıt ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulmasına ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Maliye Bakanlığına veya Maliye Bakanlığının gözetim ve denetimine tabi olup, kuruluşu, faaliyetleri, çalışma ve denetim esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecek olan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şirkete aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu Kanun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkili kılınmıştır.

Ayrıca söz konusu fıkra, Vergi Usul Kanunu ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümlerin elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerli olduğu; Maliye Bakanlığının, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait kayıtların tevsikinin mecbur olduğu; dördüncü fıkrasında, Maliye Bakanlığının, düzenlenmesi mecburi olan belgelerde bulunması gereken zorunlu bilgileri belirleyebileceği hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan anılan Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde ise Maliye Bakanlığının mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıtmaya veya dağıttırmaya, bunların kayıtlarını tutturmaya bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya, bu Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Söz konusu maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde, Maliye Bakanlığının, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Yine aynı maddenin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde, Maliye Bakanlığının Vergi Usul Kanununun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi

iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim ve bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluğu beyanname, bildirim veya bilgi eşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrıuygulatmaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen yetkilere istinaden kara ve deniz yolu ile şehirlerarası veya uluslararası yolcu taşımacılığı işi ile iştigâl eden mükelleflerin, elektronik ortamda bilet ve yolcu listesi düzenlemeleri, düzenledikleri elektronik biletleri yolcularına iletmeleri ve bu vesikaları muhafaza ve ibraz etmelerine ilişkin usul ve esaslar bu Tebliğin konusunu teşkil etmektedir.

2. Tanımlar ve Kısaltmalar

Bu Tebliğde geçen;

Başkanlık: Gelir İdaresi Başkanlığını,

Belge Numarası: Elektronik bilet ve elektronik yolcu listelerinde seri ve sıra numarası yerine kullanılacak üç haneli birim kod, dört haneli yıl ve dokuz haneli müteselsil numarayı,

Elektronik Kayıt: Elektronik ortamda tutulan ve elektronik defter ve belgeleri oluşturan, elektronik yöntemlerle erişimi ve işlenmesi mümkün olan en küçük bilgi ögesini,

Elektronik Belge: Şekil hükümlerinden bağımsız olarak Vergi Usul Kanununa göre düzenlenmesi zorunlu olan belgelerde yer alan bilgileri içeren elektronik kayıtlar bütünü,

BİS Raporu: Bilgi İşlem Sistem Raporunu,

Elektronik Bilet: Muhatapına elektronik ortamda iletilmek üzere elektronik belge biçiminde oluşturulan, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilen bileti,

Elektronik Yolcu Listesi: Elektronik belge biçiminde oluşturulan, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilen karayolu yolcu taşımacılığında kullanılan yolcu listesini,

Güvenli Elektronik İmza: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun[3] dördüncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,

TÜBİTAK-UEKAE: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu - Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsünü,

Mali Mühür: 397 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği[4] erevesinde Başkanlık için TÜBİTAK-UEKAE bünyesinde oluşturulan elektronik sertifika alt yapısını,

Zaman Damgası: Bir elektronik verinin, üretildiği, değiştirildiği, gönderildiği, alındığı ve/veya kaydedildiği zamanın tespit edilmesi amacıyla elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından doğrulan kaydı,

VKN: Vergi Kimlik Numarasını,

TCKN: Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarasını ifade eder.

3. Başvuru Şartları

Elektronik bilet düzenlemek isteyen mükelleflerin en az aşağıda yer alan şartları taşıması gerekmektedir.

a) Tüzel kişi mükelleflerin 397 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen elektronik fatura uygulamasından yararlanma iznine sahip olmaları, gerçek kişi mükelleflerin ise güvenli elektronik imzaya sahip olmaları,

b) Bu Tebliğde açıklanan usul ve esaslara uygun olarak, söz konusu mükelleflerin elektronik bilet ve elektronik yolcu listesi düzenleme ve elektronik biletleri yolculara sunabilme konusunda hazırlıklarını tamamlamış olmaları,

c) Tebliğin (8) numaralı bölümünde belirlenen raporlama ihtiyaçlarının karşılanması hususunda gerekli altyapı ve hazırlıklarını tamamlamış olmaları.

4. Değerlendirme ve İzin

Bu Tebliğin (3) numaralı bölümünde yer alan şartları taşıyanlardan, Tebliğ kapsamında elektronik bilet ve elektronik yolcu listesi oluşturmak, elektronik bileti yolculara sunmak, muhafaza ve ibraz etmek isteyen mükellefler, aşağıda yer alan bilgi ve belgeler ile yazılı olarak Başkanlığa başvuruda bulunabileceklerdir.

- a) Başvuru Formu ve Taahhünamesinin imzalı aslı,
 - b) Gerçek kişi mükellefler için imza sirkülerinin aslı ya da noter tasdikli sureti,
 - c) Elektronik bilet ve elektronik yolcu listesi oluşturma, muhafaza ve ibraz etme, elektronik bileti yolculara sunma süreçleri ile elektronik bilet bedelini gider kaydedecek mükelleflere ilişkin bilgilerin bilet üzerinde gösterilmesi süreçlerinin gerçekleştiği donanım ve yazılımlar hakkında ayrıntılı açıklamaların yer aldığı BİS Raporu,
 - d) Elektronik bilet oluşturma izni alan mükelleflerin merkez/şube/acente/çağrı merkezi gibi bilet satışı yapan birimleri ve bunlara atayacakları 3 haneli harf ve/veya rakamlardan oluşan alfanumerik kodları gösteren birim kodları listesi,
 - e) Elektronik ortamda düzenlenmiş bilet ve yolcu listesinin, tüzel kişiler için mali mühürlü, gerçek kişiler için güvenli elektronik imzalı örneklerini ve kâğıda basılmış çıktıları.
- Gerek görmesi halinde Başkanlık ilave teknik bilgi ve belge talebinde bulunabilecektir.

Başkanlık tarafından yapılacak değerlendirme sonrasında başvuruları uygun bulunan mükelleflere bir yazı ile elektronik bilet ve elektronik yolcu listesi düzenleme izni verilecektir.

5. Elektronik Bilet ve Elektronik Yolcu Listesi Düzenlenmesi ve Elektronik Biletin Teslimi

Elektronik biletlerin elektronik ortamda düzenlenmesi, internet de dâhil olmak üzere elektronik araçlar ve ortamlar vasıtasıyla iletilmesi, muhafazası ve ibrazı esastır. Ancak muhatabı tarafından istenilmesi hâlinde izin alan mükellefler, düzenledikleri elektronik biletlerini merkez, şube ve acentelerinden kâğıt olarak teslim edeceklerdir. Kâğıt çıktının verilmesi halinde ayrıca merkez, şube veya acente tarafından imzalanıp kaşelenmesine gerek bulunmamaktadır.

Muhatabı tarafından istenilmesi halinde elektronik bilet düzenleme izni alan seyahat firmaları elektronik biletleri mali mühür veya güvenli elektronik imza ile imzalayarak elektronik araçlar ve ortamlar vasıtasıyla teslim edeceklerdir.

Elektronik biletlerin, internet veya diğer elektronik araçlar ve ortamlar vasıtasıyla iletilmesi hâlinde biletin kâğıt baskısı alınabilecek şekilde yolcuya sunulması gerekmektedir.

Elektronik ortamda oluşturulan yolcu listesinin kâğıt nüshalarının sefer sonuna kadar taşıtta bulundurulması gerekmektedir.

5.1. Elektronik Bilet ve Elektronik Yolcu Listesi Numarası

Elektronik ortamda bilet düzenleme izni alan mükellefler izin aldıkları tarihten itibaren elektronik ortamda düzenleyecekleri bilet ve yolcu listelerinde, seri ve sıra numarası yerine 3 haneli birim kod ve 13 haneli sıra numarasından oluşan belge numarasını kullanacaklardır.

Birim kodu, belgeyi düzenleyecek birim (Merkez/Şube/Acente/Çağrı Merkezi vb) için belirlenecek alfanumerik bir koddur. Mükellefler BIS raporunda yer vermek şartıyla, organizasyon yapıları içerisinde ihtiyaçlarına göre belge düzenlettikleri her bir şube/birim için farklı birim kodları belirleyeceklerdir. Bu kodlarda değişiklik yapılması ya da yeni birimler için birim kodu atanması halinde on beş (15) gün içerisinde Başkanlığa bildirilmesi gerekmektedir.

Belge numarası içerisinde yer alan sıra numarası, 4 karakter yıl ve 9 karakter müteselsil numaradan oluşmaktadır. Her birim (Merkez/Şube/Acente/Çağrı Merkezi vb) düzenlediği belgelerde kendine ait birim kodu ve yıl hanesinden sonra kullanacağı sıra

numarasını mütessesil olarak takip edecektir. Sıra numarası içerisinde yer alan 9 karakterlik mütessesil numara, her yılın ilk günü itibariyle "1" rakamından başlatılarak kullanılacaktır.

Örnek:

01 Haziran 2012 tarihinden itibaren Elektronik Bilet izni alan A Anonim Şirketi, organizasyon yapısı gereği Ankara ve İstanbul acente ve şubelerinde bilet satışı yapmaktadır. A Anonim Şirketi Ankara Acentesine 1AN birim kodunu Ankara Kızılay Şubesine ise 2AN birim kodunu, İstanbul Harem Şubesine ISH, İstanbul Otogar Şubesine ise ISE birim kodlarını vermiştir. Belge numaralarının işleyişi aşağıdaki gibidir.

Açıklama	Ankara Acente	Ankara Kızılay Şube	İstanbul Harem Şube	İstanbul Otogar Şube
01.06.2012 Tarihli İlk Bilet	1AN2012000000001	2AN2012000000001	ISH2012000000001	ISE2012000000001
20.07.2012 Tarihli 5 inci Bilet	1AN2012000000005	2AN2012000000005	ISH2012000000005	ISE2012000000005

Başkanlık bazı birim kodlarının kullanımını yasaklayabileceği gibi bazı işlemler için belirlediği birim kodlarının kullanılmasını zorunlu kılabilir.

Elektronik belgenin kâğıt çıktısının birden fazla sayfaya taşması durumunda her sayfada toplam sayfa sayısı ile birlikte sayfa numarası gösterilmesi koşuluyla aynı belge numarası kullanılacaktır.

Mükellefler önceden belge numarası belirleyerek kâğıda basılı boş şekilde hazırladığı formları elle doldurmak suretiyle belge düzenleyemeyeceklerdir.

5.2. Elektronik Bilette Bulunması Gereken Bilgiler

Elektronik bilet düzenleme izni alan mükelleflerin düzenleyecekleri biletlerde en az aşağıda yer alan bilgilerin bulunması zorunludur.

1. Düzenleyenin adı-soyadı/unvanı, adresi, bağlı olduğu vergi dairesi, VKN/TCKN,
2. Yolcunun adı-soyadı,
3. Elektronik bilet numarası,
4. Düzenlenme tarihi,
5. Seyahat tarihi,
6. Ödeme tarihi,
7. Ödeme türü (Nakit/Kredi kartı/Banka kartı/Havale gibi),
8. Tutar,
9. Katma Değer Vergisi.

Varsa bilet bedelini gider gösterecek veya indirim konusu yapacak olan mükellefin adı-soyadı/unvanı, VKN/TCKN bilgisi.

5.3. Elektronik Yolcu Listesinde Bulunması Gereken Bilgiler

Elektronik yolcu listesinde en az aşağıda yer alan bilgilerin bulunması zorunludur.

1. Yolcu listesini düzenleyen işletmenin adı-soyadı/unvanı, adresi, bağlı olduğu vergi dairesi, VKN/TCKN,
2. Taşıtın plakası,
3. Sefer tarihi,
4. Hareket saati,
5. Sefer numarası,
6. Elektronik bilet numaraları,
7. Yolcu sayısı,
8. Katma Değer Vergisi dâhil toplam hâsılat.

Uluslararası seyahat eden kişilerin adı soyadı, TCKN veya pasaport numarasının yolcu listelerine yazılması zorunludur.

Ayrıca varsa taşıtı işleten mükellefin adı-soyadı/unvanı, adresi, vergi dairesi, VKN/TCKN, komisyon tutarı ve Katma Değer Vergisi tutarı bilgilerinin de yer alacağı tabiidir.

Vergi Usul Kanunu Uyarınca Vergi Mükellefleri Tarafından Kullanılan Belgelerin Basım ve Dağıtım Hakkında Yönetmelik hükmü gereğince belgelerin önyüzünün üst orta kısmına gelecek şekilde basılması zorunlu olan, 'Belgelere Konulacak Özel İşaret (Amblem)' ile 'İl Kod Numarası' yerine bu Tebliğ kapsamında düzenlenecek belgelerin üzerine aynı konumda bulunmak üzere, Gelir İdaresi Başkanlığı amblemi konulacaktır. Ayrıca elektronik biletlerde bu amblemin altına "Elektronik Bilet" ibaresinin konulması ve biletin alt kısmında "Elektronik Bilet İzni Alınmıştır" ibaresinin yer alması zorunludur. Bu amblem ve ibarenin, elektronik belgelerin çıktısının alınması halinde de bilet üzerinde yer alması gerekmektedir. Elektronik yolcu listesinde de "Gelir İdaresi Başkanlığı" amblemi bulunacak olup bu amblemin altına "Elektronik Yolcu Listesi" ibaresinin ve elektronik yolcu listesinin alt kısmına "Elektronik Yolcu Listesi İzni Alınmıştır" ibaresinin yer alması gerekmektedir.

Bu Tebliğde yapılan belirlenmeler dışında elektronik bilette ve elektronik yolcu listesinde vergi kanunları ile diğer mevzuat hükümleri uyarınca da bulunması zorunlu tutulan bilgilerin yer alacağı tabiidir. Mükellefler bilet üzerinde zorunlu bilgilere ilaveten ihtiyaçları doğrultusunda farklı bilgilere de yer verebileceklerdir.

6. Elektronik Bilet Bedelini Gider Kaydedecek Mükellef Bilgilerinin Alınması

Bilet bedelinin gider kaydedilebilmesi için yolcu bilgilerinin kaydedildiği aşamada bilet alan kişiye/kişilere Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında olup, tutarını vergi kanunları uyarınca gider kaydetmek üzere bilet alıp almayacakları sorulacak; alınacağı bilgisinin girilmesi durumunda hesabına yolculuk yaptıkları mükellefin adı-soyadı/unvanı, vergi dairesi ve VKN/TCKN bilgileri girilecektir.

Seyahat firmalarının şube, acente, çağrı merkezleri ve internet şubeleri aracılığıyla alınan biletler için de, yolcuya yukarıda izah edildiği şekilde gider kaydedilip kaydedilmeyeceğinin sorulması, olumlu cevap alınması halinde yolcu bilgilerine ilaveten mükellef bilgilerinin de alınması gerekmektedir.

7. Elektronik Bilet Bedelinin Gider Kaydedilmesi

Vergi mükellefleri tarafından, elektronik bilet düzenleme izni alan seyahat firmalarının sadece mali mühür veya güvenli elektronik imza ile imzalanmış elektronik biletleri gider gösterilebilecek veya indirim konusu edilebilecektir. Bu biletlerin yolcu bilgileri yanında hesabına yolculuk yapılan mükellefin bilgilerini de ihtiva etmesi zorunludur. Aksi takdirde bilet bedeli indirim konusu edilemeyecektir. Bu biletler tutarına bakılmaksızın fatura yerine geçen belge olarak kabul edilecektir.

Yolcunun kendisinin, tutarı gider kaydedebilecek bir mükellef olması halinde kendi bilgileri haricinde ayrıca bilgiye yer verilmesine lüzum olmadığı tabiidir.

Gider gösterilecek veya indirim konusu edilecek elektronik biletin üzerindeki mali mührü veya güvenli elektronik imzayı içerecek şekilde yasal saklama süresince elektronik ortamda saklanması gerekmektedir. Mali mühür veya güvenli elektronik imza ile imzalanmamış elektronik biletlerin saklanması, muhafaza ve ibraz ödevlerinin yerine getirilmesi açısından hüküm ifade etmeyecektir.

Ayrıca gider gösterilecek veya indirim konusu edilecek elektronik biletlerin kâğıt çıktılarının tevsik edici belge olarak kabulü mümkün bulunmamaktadır.

8. Raporlama

Elektronik bilet izni alan mükellefler, elektronik ortamda oluşturup muhafaza ettikleri belgelere ilişkin olarak, Başkanlık tarafından www.efatura.gov.tr adresinde

duyurulan veri formatı ve standardına uygun elektronik bilet ve elektronik yolcu listesi raporunu düzenledikleri günü takip eden günün sonuna kadar hazırlamak zorundadır. Hazırlanan raporlar, gerçek kişi mükellefler tarafından kendilerine ait güvenli elektronik imza ile imzalanarak, tüzel kişi mükellefler tarafından ise mali mühürleri ile imzalanarak elektronik bilet ve elektronik yolcu listelerinin düzenledikleri günü takip eden günün sonuna (saat 23:59'a) kadar www.efatura.gov.tr internet adresinden Başkanlık sistemine yüklenmesi gerekmektedir. Örneğin Pazartesi günü yapılan seyahatlere ilişkin elektronik yolcu biletleri ve elektronik yolcu listelerine ilişkin raporun Salı günü saat 23:59'a kadar yüklenmesi gerekmektedir.

Raporlamaya dair zorunlulukların yerine getirilmiş olması, mükellefin elektronik bilet, elektronik yolcu listelerinin muhafazası ve ibraz ödevlerini ortadan kaldırmamaktadır.

Herhangi bir kesinti veya sistem arızası nedeni ile raporların Başkanlık sistemine yüklenememesi durumunda söz konusu raporlar, güvenli elektronik imza (gerçek kişiler için) veya mali mühür (tüzel kişiler için) ile zaman damgalı olarak imzalanacak veya onaylanacaktır. Raporların, Başkanlığa yüklenmesini engelleyen kesinti veya arıza durumunun ortadan kalkmasını takiben ilgili raporlar tekrar Başkanlık sistemine yüklenecektir. Raporların süresinde yüklenememesi durumunu gerekçeleriyle açıklayan bir yazı 5 (beş) işgünü içerisinde Başkanlığa gönderilecektir. Söz konusu işlem istisnai bir uygulama olup süreklilik arz etmesi halinde elektronik bilet izni iptal edilebilecektir.

Başkanlık, gerekli görmek ve önceden haber vermek şartıyla sektör veya mükellef grupları itibarıyla elektronik bilet, elektronik yolcu listesi raporlarına ilişkin veri formatı ve standartlarında değişiklik yapabileceği gibi belgelerin ve raporların iletim şeklini ve süresini de değiştirebilir.

9. Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü

Elektronik bilet ve elektronik yolcu listesi oluşturma izni alan mükelleflerin düzenlemiş oldukları biletleri ve yolcu listelerini aşağıda yer alan şartlara göre muhafaza ve ibraz etmeleri gerekmektedir.

a) Elektronik bilet oluşturma izni alan mükellefler düzenledikleri biletlerin ve yolcu listelerinin ikinci örneklerini kendilerine ait mali mühür/güvenli elektronik imza ile imzalayarak elektronik bilet, elektronik yolcu listesi raporları ile ilişkili bir şekilde başta Vergi Usul Kanunu olmak üzere diğer kanunların öngördüğü süreler içinde elektronik ortamda muhafaza ve istenildiğinde ibraz etmek zorundadırlar.

b) Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü, elektronik bilet ve elektronik yolcu listesi ile ilişkili raporların doğruluğuna, bütünlüğüne ve değişmezliğine ilişkin her türlü elektronik veri, veri tabanı dosyası, saklama ortamı veya doğrulama ve görüntüleme araçlarını kapsamaktadır.

c) Elektronik bilet ve yolcu listesi kâğıda basılabilen nüshaları ile aynı içerikte ve istenildiğinde aynı görüntüde basılabilecek şekilde saklanmalıdır.

d) Muhafaza edilen elektronik bilet ve yolcu listelerinin yetkililerce sorgulanması, görüntülenmesi ve kâğıt çıktılarının alınması sırasında kullanılacak anahtarlardan birisinin belge numarası olması zorunludur.

e) Mükelleflerin, elektronik bilet ve yolcu listesi ile bunların raporlarını kendi bilgi işlem sistemlerinde muhafaza etmeleri esas olup, üçüncü kişiler nezdinde yapılan muhafaza Başkanlık açısından herhangi bir hüküm ifade etmeyecektir.

f) Elektronik bilet ve yolcu listesi ile bunların raporlarının Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ve Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarının geçerli olduğu alanlarda muhafaza edilmesi zorunludur. Bu zorunluluk, yurt dışında ikincil bir arşivleme yapılmasına engel teşkil etmez.

10. Sorumluluk ve Cezai Müeyyideler

Elektronik bilet ve elektronik yolcu listesi oluşturma izni alan mükelleflerden bu Tebliğde yer alan usul ve esaslara aykırı biçimde elektronik bilet, elektronik yolcu listesi ve raporları düzenleyenler, düzenledikleri raporları süresinde göndermeyenler hakkında işledikleri fiilin türüne göre Vergi Usul Kanununda öngörülen cezalar uygulanır.

Elektronik bilet ve elektronik yolcu listesi oluşturma izni bulunmakla birlikte, bu Tebliğde belirtilen usul ve esaslara uymayan ve Başkanlıkça yapılacak uyarıya rağmen durumlarını düzeltmeyen mükelleflerin izinleri Başkanlık tarafından yapılacak değerlendirme üzerine iptal edilebilir. İzinleri Başkanlıkça iptal edilen mükellefler iptal yazısının kendilerine ulaştığı tarihten itibaren bir (1) yıl süre ile yeniden başvuru yapamazlar.

İzinleri iptal edilenler iptal yazısının tebliğinden itibaren 7 gün içerisinde genel hükümler çerçevesinde kâğıt ortamında bilet ve yolcu listesi düzenlemeye başlamak zorundadırlar.

Mükellefler, almış oldukları izin kapsamında teslim ettikleri biletlerde yer verdikleri bilgilerin gerçek duruma uygunluğundan sorumludur.

11. Diğer Hususlar

Bu Tebliğ uyarınca elektronik bilet ve elektronik yolcu listesi düzenleme yetkisi bulunan mükelleflerin sistemlerinde meydana gelebilecek arıza ve kesinti durumlarında bilet düzenleyebilmek için genel hükümler çerçevesinde anlaşmalı matbaa işletmelerinde bastırılmış veya notere tasdik ettirilmiş yeteri kadar basılı kâğıt bilet ve yolcu listesi bulundurmaları zorunludur. Bu şekilde bilet düzenlenmesi istisnai hallerde mümkün olup süreklilik arz etmesi halinde verilen izin iptal edilebilecektir.

Elektronik bilet düzenleyenler, elektronik biletleri oluşturdukları ve muhafaza ettikleri bilgi işlem sistemlerinin haczedilmesi veya bu sistemlere yetkili mercilerce el konulması halinde, durumu en geç 3 iş günü içerisinde Başkanlığa bildirmek zorundadır.

Basılı biletlerin kullanılması durumunda söz konusu biletlerle ilişkin raporlama yükümlülüğü Tebliğin (8) numaralı bölümünde belirlenen esaslar çerçevesinde yerine getirilecektir.

Başkanlık, ilgisine bilgi vermek suretiyle izin isteyen mükelleflerin başvurularının cevaplanmasını belli bir süre erteleyebilir, başvurularını sıraya koyabilir.

Başkanlık, önceden haber vermek ve hazırlıklar için yeterli zaman tanımak kaydıyla, bilet düzenleme ile ilgili zorunluluk getirebileceği gibi uluslararası standartlara uyma zorunluluğu da getirebilir.

Diğer taraftan bu Tebliğ ile getirilen uygulama, Vergi Usul Kanununun mükerrer 242 nci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde belirtilen şekilde özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şirketin kurulması durumunda, belirlenecek yeni esaslara göre devam ettirilebilecektir.

12. Yürürlük

Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Tebliğ olunur.

6.8. VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ **(Sıra No: 420)**

R.Gazete Tarihi : 7/12/2012
R.Gazete Sayısı : 28490

1. Giriş

1.1. Ülkemizin önemli ekonomik sorunlarından biri olan kayıt dışılık; rekabet gücünü önemli ölçüde etkilemekte ve kamu finansman yapısının sağlıklı işlemesine engel olmaktadır. Kayıt dışılıkla mücadele, ekonomide haksız rekabetin önlenmesi ve ekonomik gelişmelerin sağlıklı bir seyir izlemesinde büyük önem arz etmektedir. Ayrıca kayıt dışı ekonomiyle mücadelede başarı sağlanabilmesi; başta kamuoyu olmak üzere tüm kesimlerin desteğine, ilgili tüm kurum ve kuruluşların katkıları ile hazırlanan etkin bir izleme ve değerlendirme sisteminin oluşturulmasına bağlıdır.

1.2. Bu kapsamda, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan dağıtım lisansı alan elektrik ve doğalgaz dağıtım şirketlerinden ve organize sanayi bölgesi (OSB) tüzel kişiliklerinden; elektrik ve doğalgaz abone bilgileri ile tüketim bilgilerinin alınması bu Tebliğin konusunu teşkil etmektedir.

2. Kanuni dayanak ve yetki

2.1. 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Bilgi Verme" başlığını taşıyan 148 inci maddesinde "Kamu idare ve müesseseleri, mükellefler veya mükelleflerle muamelede bulunan diğer gerçek ve tüzel kişiler, Maliye Bakanlığının veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların isteyecekleri bilgileri vermeye mecburdurlar" hükmüne yer verilmiştir. Aynı Kanunun 149 uncu maddesinde ise "Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dâhil) ile gerçek ve tüzel kişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar." hükmüne yer verilmiştir.

2.2 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi hükmü uyarınca, bu Kanunun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim ve bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluğu beyanname, bildirim veya bilgi çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulatmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

2.3. 213 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen maddeleri ile Maliye Bakanlığına verilen yetkiye istinaden bu Tebliğin konusunu teşkil eden abone bilgileri (mevcut, yeni tesis edilen, değişen veya kapanan abonelere ilişkin abonelik bilgileri) ile tüketim bilgilerinin elektronik ortamda [Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi Transfer Sistemi (BTRANS) aracılığıyla (<https://intvd.gib.gov.tr/btrans/index.html>)] gönderilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

2.4. Bilgi verme zorunluluğu getirilen şirketler ve OSB tüzel kişiliklerinin kapsamı, bilgi verme şekli, dönemi, zamanı, bilgi gönderilmesi ve diğer hususlara ilişkin açıklamalara Tebliğin takip eden bölümlerinde yer verilmiştir.

3. Bilgi verme zorunluluğu getirilen şirketler ve OSB tüzel kişiliklerinin kapsamı

3.1. Bilgi verme zorunluluğunun başladığı gün olan 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla;

a. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan, elektrik dağıtım lisansı almış tüm elektrik dağıtım şirketleri ile OSB tüzel kişilikleri,

b. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan doğalgaz dağıtım lisansı almış şirketler,

Bu Tebliğin konusunu teşkil eden abone bilgileri ile tüketim bilgilerini belirlenen format ve standartlara uygun olarak Maliye Bakanlığına göndermek zorundadırlar.

3.2. Bu Tebliğin yayımı tarihinden sonra Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan, elektrik ve doğalgaz dağıtım lisansı alan şirketler ve OSB tüzel kişilikleri de bu kapsamda söz konusu bilgileri belirlenen format ve standartlara uygun olarak Maliye Bakanlığına göndermek zorundadırlar.

4. Bilgi verme şekli

4.1. Kişi ve kuruluş bazında veya işlem türüne göre istenecek bilgilere ilişkin format ve standartlar Maliye Bakanlığınca (Gelir İdaresi Başkanlığı BTRANS aracılığıyla) duyurulacaktır. Bilgi verme formatında ve standartlarında yapılacak ekleme, çıkarma, zorunlu alan olarak belirleme gibi değişiklikler de ayrıca Maliye Bakanlığınca (Gelir İdaresi Başkanlığı BTRANS aracılığıyla) duyurulacaktır.

4.2. 21/5/2008 tarihli ve 26882 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2008/8 sayılı Adres Kayıt Sisteminin Uygulanması konulu Başbakanlık Genelgesinde "Kurumlar, her türlü iş ve işleminde, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından belirlenen (TS EN 14142-1) adres standardına uyacaklardır." ifadesine yer verilmiştir. Bu doğrultuda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan elektrik ve doğalgaz dağıtım lisansı alan şirketler ve OSB'lerin abone işlemlerinde abonelik tesis edilecek olan gayrimenkule ait Ulusal Adres Veri Tabanına kayıtlı 10 rakamdan oluşan adres numarasına yer vermeleri gerekmektedir.

5. Bilgi verme dönemi ve gönderilme zamanı

5.1. 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla işyeri elektrik ve doğalgaz tüketim bilgileri, tüketim bilgilerinin okunduğu dönemi takip eden ayın 14 üncü günü saat 24.00'e kadar elektronik ortamda Maliye Bakanlığınca (Gelir İdaresi Başkanlığı BTRANS aracılığıyla) gönderilmesi gerekmektedir.

5.2. 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla yeni tesis edilen, değişen veya kapanan aboneliklere ilişkin abone bilgileri, abonelik işleminin tesis edilmesini takip eden ayın 14 üncü günü saat 24.00'e kadar elektronik ortamda Maliye Bakanlığınca (Gelir İdaresi Başkanlığı BTRANS aracılığıyla) gönderilmesi gerekmektedir.

5.3. Mevcut, yeni tesis edilen, değişen veya kapanan abonelik bilgileri ile elektrik ve doğalgaz tüketim bilgilerinin elektronik ortamda gönderilmesi zorunlu olup, kâğıt ortamında verilen bilgiler hiçbir şekilde kabul edilmeyecektir.

5.4. Maliye Bakanlığınca bu Tebliğ doğrultusunda belirlenerek duyurulacak format ve standartlar dışında elektronik ortamda (Gelir İdaresi Başkanlığı BTRANS aracılığıyla) dahi olsa gönderilen bilgiler gönderilmemiş sayılacaktır.

6. Diğer hususlar

6.1. 2/4/1998 tarihli ve 4358 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında "Kamu idare ve müesseseleri ile diğer gerçek ve tüzel kişiler, Maliye Bakanlığınca belirlenecek işlemlerin yapılması sırasında, bu işlemlere muhatap veya taraf olan gerçek ve tüzel kişilerin vergi kimlik numarasını tespit etmek ve bu işlemlere ilişkin belge, hesap ve

kayıtlarında vergi kimlik numaralarına da yer vermek zorundadırlar. Belirlenecek işlemlere muhatap veya taraf olan kişiler, vergi kimlik numaraları olmadığı takdirde, işlemlerin tamamlanmasından önce vergi kimlik numarası almak zorundadırlar." hükmüne yer verilmiştir.

6.2. 4358 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanarak, vergi kimlik numarası kullanımının yaygınlaştırılması kapsamında, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan elektrik dağıtım lisansı alan şirketlere, OSB tüzel kişiliklerine ve doğalgaz dağıtım lisansı alan şirketlere, 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren her türlü gerçek ve tüzel kişi müşterilerinin abone işlemi tesisini yapmadan ve sözleşme düzenlemeden önce vergi kimlik numaralarını tespit ederek ilgili belge, hesap ve kayıtlarında kullanma zorunluluğu getirilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan gerçek kişilerde T.C. kimlik numarası, yabancı kimlik numarası bulunan yabancı gerçek kişilerde ise yabancı kimlik numarası vergi kimlik numarası olarak kullanılacaktır.

6.3. Getirilen bu zorunluluk kapsamında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan elektrik dağıtım lisansı alan şirketler ve OSB tüzel kişilikleri ile doğalgaz dağıtım lisansı alan şirketler; işyerleri için tesis edilecek elektrik ve doğalgaz abonelik taleplerinde işyeri abone işlemi tesisini yapmadan ve sözleşme düzenlemeden önce Gelir İdaresi Başkanlığının kurumsal internet sayfası üzerinden, işyeri aboneliği yaptıracak gerçek veya tüzel kişinin vergi mükellefiyetinin bulunup bulunmadığını elektronik ortamda sorgulayacaklardır. Vergi mükellefiyeti bulunmayan gerçek veya tüzel kişinin işyeri abone işlemi tesis edilmeyecek ve sözleşme düzenlenmeyecektir. Gerçek veya tüzel kişilerin vergi mükellefiyeti durumu sadece Gelir İdaresi Başkanlığının kurumsal internet sayfası üzerinden elektronik ortamda sorgulamak suretiyle araştırılacak ayrıca gerçek veya tüzel kişilerden vergi mükellefiyeti durumuna ilişkin herhangi bir belge istenmeyecektir.

6.4. 1 Ocak 2013 tarihinden önceki döneme ilişkin aktif abonelere ait mevcut abonelik bilgilerinin Maliye Bakanlığınca (Gelir İdaresi Başkanlığı BTRANS aracılığıyla) duyurulacak format ve standartlar doğrultusunda 31 Ocak 2013 tarihi saat 24.00'e kadar elektronik ortamda Maliye Bakanlığınca (Gelir İdaresi Başkanlığı BTRANS aracılığıyla) gönderilmesi gerekmektedir.

6.5. 1 Ocak 2013 tarihinden önceki döneme ilişkin aktif abonelere ait abonelik bilgilerinin Maliye Bakanlığınca (Gelir İdaresi Başkanlığı BTRANS aracılığıyla) duyurulacak format ve standartlar doğrultusunda güncellenerek en geç 31 Aralık 2013 tarihi saat 24.00'e kadar elektronik ortamda Maliye Bakanlığınca (Gelir İdaresi Başkanlığı BTRANS aracılığıyla) gönderilmesi gerekmektedir.

7. Cezai yaptırımlar

7.1. Bu Tebliğ ile getirilen zorunluluklara uymayanlar hakkında işledikleri fiillere göre, 213 sayılı Kanunun 353 üncü maddesinin 7 ve 9 numaralı fıkraları, aynı Kanunun mükerrer 355 inci maddesi ve 4358 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yazılı cezalar tatbik olunur.

Tebliğ olunur.

6.9. VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (Sıra No: 421)

R.Gazete Tarihi : 14/12/2012
R.Gazete Sayısı : 28497

1. Giriş

1.1. Elektronik fatura kullanımına ilişkin usul ve esasları belirleyen ve 5/3/2010 tarihli ve 27512 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 397) ile anonim ve limited şirketlerin elektronik fatura oluşturmalarına, alıcısına iletmelerine, muhafaza ve istenildiğinde ibraz etmelerine izin verilmiştir. 28/6/2012 tarihli ve 28337 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 397 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Genel Tebliği (Sıra No: 416) ile de 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesi kapsamında fatura düzenlemek zorunda olan mükelleflere elektronik fatura uygulamasından yararlanma hakkı tanınmıştır.

1.2. Diğer taraftan, 13/12/2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No:1) ile Vergi Usul Kanunu kapsamında tutulması zorunlu olan defterlerden www.edefer.gov.tr internet adresinde format ve standardı yayımlanan defterlerin elektronik ortamda oluşturulmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenerek elektronik defter kullanımına izin verilmiştir.

1.3. Mükelleflerin vergi kanunlarına uyumlarının artırılması ile kayıt dışılığın izlenerek önlenmesi amacıyla, elektronik fatura kullanma ve elektronik defter tutma zorunluluğu getirilmesi bu Tebliğin konusunu teşkil etmektedir.

2. Yetki

2.1. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının 1 inci bendinde, Maliye Bakanlığının mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, aynı Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıtmaya veya dağıtırmaya, bunların kayıtlarını tutturmaya, bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya, yine aynı Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

2.2. Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının 3 üncü bendinde Maliye Bakanlığının, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

2.3. Öte yandan aynı Kanunun mükerrer 242 nci maddesinin ikinci fıkrası ile Maliye Bakanlığı; elektronik defter, kayıt ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulmasına ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Maliye Bakanlığına veya

Maliye Bakanlığının gözetim ve denetimine tâbi olup, kuruluşu, faaliyetleri, çalışma ve denetim esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecek olan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şirkete aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, aynı Kanun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkili kılınmıştır. Söz konusu fıkra da ayrıca, Vergi Usul Kanunu ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümlerin elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerli olduğu; Maliye Bakanlığının, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

3. Elektronik Defter ve Elektronik Fatura Zorunluluğu

3.1. Kapsama Giren Mükellefler

3.1.1. Yukarıda yer verilen yetkilere istinaden Bakanlığımızca aşağıda sayılan mükellef gruplarına elektronik defter tutma ve elektronik fatura uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirilmiştir.

a) 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlar ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 25 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar.

b) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 10 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar.

3.1.2. Bu Tebliğ kapsamında zorunluluk getirilen mükelleflerden mal alan 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli cetvellerde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar ile iktisadi kamu kuruluşlarının elektronik fatura uygulamasından yararlanma ve elektronik defter tutma zorunluluğu bulunmamaktadır.

3.1.3. Bu Tebliğ veya 397 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında elektronik fatura uygulamasından yararlanan mükelleflerin birbirlerine yapmış oldukları mal teslimi veya hizmet ifaları için elektronik fatura düzenlemeleri zorunludur.

3.1.4. Elektronik Fatura Uygulamasından yararlanan kayıtlı kullanıcıların güncel listesi www.efatura.gov.tr internet adresinden yayımlanacaktır.

3.1.5. Elektronik Fatura Uygulamasından yararlanan mükellefler fatura düzenlemeden önce muhatabın www.efatura.gov.tr internet adresinde yer alan kayıtlı kullanıcı listesine kayıtlı olup olmadığını kontrol edecekler, kayıtlı kullanıcı ise elektronik fatura, kayıtlı kullanıcı değilse kâğıt fatura düzenleyeceklerdir.

3.1.6. Bu Tebliğ kapsamındaki mükelleflerden mal veya hizmet alan ve belirlenen hadlerin altında kalan mükelleflerin de istemeleri halinde elektronik defter ve elektronik fatura uygulamalarından yararlanabilecekleri tabiidir.

3.2. Elektronik Fatura ve Elektronik Deftere Geçiş Süresi

3.2.1. 3.1. bölümde yer alan zorunluluk kapsamına giren mükelleflerin;

a) Elektronik fatura uygulamasına 2013 takvim yılı (1/9/2013 tarihi itibarıyla Gelir İdaresi Başkanlığı'na başvurulması gerekmektedir.)

b) Elektronik defter uygulamasına ise 2014 takvim yılı (Elektronik defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 1/9/2014 tarihi itibarıyla elektronik defter test süreçlerini başlatmaları ile tamamlanmış olmaları gerekmektedir.)

içerisinde geçmeleri zorunludur.

4. 397 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Yapılan Değişiklikler (Tebliğ işlenmiştir.)

5. Sorumluluk ve Cezai Yaptırımlar

5.1. 397 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında bilgi işlem sistemlerinin entegrasyonu yöntemiyle elektronik fatura uygulamasından yararlanan mükellefler, sistemlerini kesintisiz 7 gün 24 saat fatura ve ilgili mesajları alabilir ve gönderebilir halde açık tutmak zorundadırlar. Mücbir sebepler dışında bu zorunluluğa uymayan mükelleflerin entegrasyon izinleri iptal edilecek olup, elektronik fatura uygulamasını sadece portal yöntemiyle kullanabileceklerdir.

5.2. Bilgi işlem sistemlerinin entegrasyonu yöntemiyle elektronik fatura uygulamasından yararlanan mükellefler, sistemleri üzerinde yapacakları bakım, onarım, gözden geçirme vb. işlemler nedeniyle sistemlerine erişim kesintiye uğrayacak ise bu kesintiden önceki üç işgünü içerisinde hangi tarihte ve ne kadar süreyle sistemlerinin kesintiye uğrayacağını Gelir İdaresi Başkanlığı'na bildirmekle yükümlüdürler. Kesinti süresi hiçbir surette iki günü aşamaz.

5.3. Elektronik fatura ve elektronik deftere ilişkin olarak bu Tebliğ ile getirilen zorunluluklara uymayanlar hakkında, Vergi Usul Kanununun ceza hükümleri tatbik olunur.

5.4. Elektronik fatura uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirilen mükellefler elektronik fatura uygulamasına kayıtlı olan diğer mükelleflere kâğıt ortamında fatura düzenleyemezler; düzenlemeleri halinde kâğıt ortamında düzenlenen bu faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.

5.5. Elektronik fatura uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirilen mükelleflerin elektronik fatura uygulamasına kayıtlı olan diğer mükellefler tarafından gönderilen elektronik faturaları almaları zorunludur. Bu zorunluluğa uymayan mükellefler hakkında Vergi Usul Kanununun ilgili hükümlerinde belirtilen fatura almayan mükelleflere tatbik olunan cezai hükümlerin uygulanacağı tabiidir.

5.6. Bu Tebliğ ile elektronik defter tutma zorunluluğu getirilen mükellefler kâğıt ortamında defter tutamazlar. Bu mükellefler kâğıt ortamında defter tutmaları halinde hiç defter tutmamış sayılırlar.

6. Yürürlük

6.1. Bu Tebliğ, yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.
Tebliğ olunur.

6.10. VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ **(Sıra No: 426)**

R.Gazete Tarihi : 15/6/2013
R.Gazete Sayısı : 28678

1. Giriş

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazların kullanılma mecburiyeti ve onaylanmasına dair usul ve esaslar işbu Tebliğin konusunu teşkil etmektedir.

2. Dayanak

4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının 1 numaralı bendinde, Maliye Bakanlığının "Mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıtmaya veya dağıtıtmaya, bunların kayıtlarını tutturmaya bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya, bu Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya",

3 numaralı bendinde "Tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye",

6 numaralı bendinde "Vergi güvenliğini sağlamak amacıyla niteliklerini belirleyip onayladığı elektrikli, elektronik, manyetik ve benzeri cihazlar ve sistemleri kullandırmaya, bu cihaz ve sistemler vasıtasıyla bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretlerin kullanılmasına ilişkin zorunluluk getirmeye, uygulamaya ait usûl ve esasları belirlemeye"

yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr hükümlerle Bakanlığa (Maliye Bakanlığı) tanınan yetkiye istinaden, satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlara (perakende teslimde bulunan veya hizmet ifa eden) Vergi Usul Kanununa göre fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde (6/12/1984 tarihli ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre kullanmak zorunda oldukları ödeme kaydedici cihazların yerine) "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları" kullanma mecburiyeti getirilmiştir.

3. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlar

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar, temel olarak Basit/Bilgisayar Bağlantılı ve EFT-POS özelliği olan cihazlar olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Ayrıca akaryakıt pompalarına bağlanan, sinema giriş bileti ve yolcu taşıma bileti düzenleyen ödeme kaydedici cihazlar da bu Tebliğ kapsamına girmektedir.

4. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanma Mecburiyetinin Başlama Tarihleri

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazların kullanılmasına ilişkin kademeli bir geçiş öngörülmektedir.

Buna göre:

a) 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun ve ilgili mevzuatına göre ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorunda olan mükelleflerden, faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullananlar (427 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişen ibare)1/10/2013(*) tarihinden itibaren yeni nesil ödeme kaydedici cihazlardan EFT-POS özellikli cihazları kullanmak zorundadırlar. Kapsama dâhil olan mükelleflerin, mezkûr tarihten sonra kullandıkları tüm seyyar EFT-POS cihazlarının yeni nesil ödeme kaydedici cihaz özelliği bulunmalıdır. Mükellefler bu tarihten önce de söz konusu yeni nesil ödeme kaydedici cihazları alarak kullanabilirler.

b) Yol kenarı otopark hizmeti veren mükellefler (427 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişen ibare)1/10/2013(*) tarihinden itibaren yeni nesil ödeme kaydedici cihazlardan EFT-POS özelliği olanlarını kullanmak zorundadırlar.

c) Basit/Bilgisayar bağlantılı yeni nesil ödeme kaydedici cihazları kullanmak zorunda olan mükelleflerin bu mecburiyetleri (3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna dayanarak çıkarılan ilgili mevzuata göre muaf tutulanlar hariç) 1/1/2016 tarihinde başlayacaktır. Mükellefler, bu tarihten önce de Bakanlığımızca onaylanmış yeni nesil ödeme kaydedici cihazları alarak kullanabilirler. Ayrıca bu mükellefler, istemeleri hâlinde EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihazları da kullanabilirler.

Akaryakıt pompalarına bağlanan ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorunda olan mükelleflerin, bu cihazlarla ilgili Bakanlıkça belirlenmiş şartlara uygun yeni nesil ödeme kaydedici cihazları kullanmaları zorunludur.

3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun ilgili genel tebliğlerine göre ihtiyari olarak sinema giriş bileti veya yolcu taşıma bileti düzenleyen cihaz kullanan mükellefler, 1/1/2016 tarihinden itibaren yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorundadır. Ancak bu cihazların, onaylanmış olması şartıyla sinema giriş bileti veya yolcu taşıma bileti düzenleyebilecek şekilde üretilmesi veya ithal edilmesi mümkündür.

d) Mükellefler, 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tâbi mevcut ödeme kaydedici cihazlarını, 31/12/2015 tarihini geçmemek üzere malî hafızaları doluncaya kadar kullanabilirler. 1/1/2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, malî hafızaları dolan ödeme kaydedici cihazlara, yeni malî hafıza takılmaz ve cihaz 15/5/2004 tarihli ve 25463 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğin (Seri No: 60) dördüncü bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde hurdaya ayrılır. Cihazı hurdaya ayrılan mükellefler yeni nesil ödeme kaydedici cihazları almak suretiyle yükümlülüklerini yerine getirebilirler.

5. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazların Onayı ve Teknik Özellikleri

Yeni nesil ödeme kaydedici cihaz modellerinin mükelleflerce kullanılabilmesi için, Bakanlıkça belirlenmiş olan şartları haiz olduğunun onaylanmış olması mecburidir.

Onay süreci, üretici veya ithalatçı firmaların 9/2/1985 tarihli ve 18661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkındaki Kanunla İlgili Genel Tebliğin (Seri No:1) VIII numaralı

bölümünde sayılan bilgi ve belgelerle birlikte Gelir İdaresi Başkanlığına yapacakları müracaatlar üzerine başlar.

Onay müracaatında bulunan firmalar idari ve teknik incelemeye tâbi tutulur. Firmaların idari incelemeleri Bakanlıkça gerçekleştirilir. 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun'a göre Bakanlıktan onay almış bulunan ödeme kaydedici cihaz firmalarının daha önce yapılmış bulunan idari incelemeleri geçerli sayılır. Bakanlıktan onay almış firmalar gerek görülmesi hâlinde Bakanlık tarafından tekrar idari incelemeye tâbi tutulabilir.

Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlara ilişkin teknik incelemeler, Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından yapılacaktır. Bakanlıkça yetkili kurum ve kuruluşlarla birlikte hazırlanan ve Ortak Kriterler Değerlendirme Garanti Seviyesinin belirtildiği Koruma Profili (Ortak Kriterler Belgesi) aranan cihazlar için bu belge bakımından Türk Standartları Enstitüsü'nün (TSE) de onayı gerekir.

Bakanlık, gerek görmesi hâlinde TÜBİTAK dışında ilgili kurumlara da ilave inceleme yaptırabilir.

Bakanlıkça yapılan idari incelemeleri müspet neticelenmiş olan firmalara, yetkili kurumlarca yapılan teknik incelemelerin de müspet neticelenmesi hâlinde, cihazların marka ve modelleri itibarıyla onay belgesi verilir.

Bakanlıktan onay alan firmalar ile yeni nesil ödeme kaydedici cihazların marka ve modelleri www.gib.gov.tr internet sitesinde ilan edilir. Daha önce Bakanlıkça onaylanarak ilan edilen yeni nesil ödeme kaydedici cihazların onayları geçerlidir.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazların onaylanabilmesi için aşağıdaki belgelerde belirtilen teknik ve fonksiyonel özelliklerin sağlanmış olması gerekir.

- a. Yeni Nesil ÖKC Teknik Kılavuzu 1 veya 2.
- b. Ortak Kriterler Belgesi (EFT-POS özelliği olanlar için aranmayacaktır).
- c. Bakanlıkça hazırlanan Gelir İdaresi Mesajlaşma Protokolleri 1veya 2.
- ç. Gerekmesi hâlinde yetkili kurumlara yaptırılacak incelemelere dair raporlar.
- d. Konuyla ilgili Bakanlıkça belirlenecek diğer belgeler.

Bakanlıkça yukarıda sayılan belgelerde gerekli görülen hâllerde yapılacak değişiklikler ilan veya taraflara tebliğ edilir.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar, üretici veya ithalatçı firmalarca Bakanlığa önceden bilgi verilmek şartıyla, fişlerinin sonuna mükellef, cihaz veya satışla ilgili bilgileri ihtiva eden Karekod (QR Code) basabilir şekilde düzenlenebilir.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar, bu Tebliğde, teknik kılavuzlarda ve Ortak Kriterler Belgesinde belirtilenlere aykırı olmamak kaydıyla, tertibatları ile teknik ve fonksiyonel özellikleri itibarıyla 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun ve ilgili mevzuatında yer alan şartları sağlamak zorundadır.

Yeni nesil ödeme kaydedici cihazların onay sürecinde temel olarak yapılacak testler aşağıda yer almaktadır.

- a. Donanım güvenliği testleri.
- b. ÖKC mali yazılım fonksiyonel ve güvenlik testleri.
- c. Güvenli haberleşme testleri.
- ç. Türk Standartları Enstitüsü'nün ödeme kaydedici cihazlarla ilgili olarak belirlemiş olduğu kalite faktör ve değerleriyle ilgili testler.

Ayrıca Bakanlık, donanım, güvenli servis sağlayıcı ve Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi sistemleri arasındaki uyum ve ağ testleri, uçtan uca güvenlik testleri ve gerekli görülecek diğer testleri yaptırmaya yetkilidir.

6. Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazların Kayıt Süreleri

Bu Tebliğ kapsamında yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetinde olan mükelleflerden, belirli bir tür cihaz kullanma mecburiyeti getirilenler alış faturasının düzenlendiği tarihten itibaren 90 gün içerisinde, diğer mükellefler ise alış faturasının düzenlendiği tarihten itibaren 30 gün içerisinde bağlı bulundukları vergi dairesine bir dilekçeyle (alış faturası örneği, cihaz sicil numarası, cihazdan alınan bir fiş örneği de dâhil olmak üzere gerekli belgeleri eklemek suretiyle) müracaat ederek cihazlarını kayıt ettirmek zorundadır. Ayrıca mükelleflerin kayıt işlemi ile birlikte, söz konusu süre içerisinde her bir cihaz için ayrı ayrı olmak üzere ödeme kaydedici cihazlara ait levhayı vergi dairelerinden alarak işyerlerinde muhafaza etmesi gerekir.

Misal olarak, bu Tebliğin 4 üncü bölümünde yer alan EFT-POS özellikli cihaz kullanma mecburiyetine tâbi olanların, cihazın faturasının düzenlendiği tarihten itibaren 90 gün **(427 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Değişik İbare "1/10/2013" tarihinden itibaren 90 günü geçmemek üzere)** içerisinde yukarıda yazılı işlemleri tamamlaması gerekir.

7. 3100 Sayılı Kanun ve İlgili Mevzuat

3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna dayanılarak çıkarılan tebliğlerin ve diğer ikincil mevzuatın, bu Tebliğe ve 5 inci bölümde sayılan dokümanlara aykırı olmayan hükümleri, yeni nesil ödeme kaydedici cihaz uygulamaları bakımından uygulanmaya devam edilir.

8. Cezai Müeyyide

Bu Tebliğde belirlenen usul ve esaslara aykırı hareket eden mükellefler ve yeni nesil ödeme kaydedici cihaz üreticileri veya ithalatçıları hakkında Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinde yer alan hükümler uygulanır.

9. Yürürlükten Kaldırılan Hüküm

3/4/1986 tarihli ve 19067 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:173)'nin C/4-a bölümü yürürlükten kaldırılmıştır.

Tebliğ olunur.

7. DAMGA VERGİSİ KANUNU

Kanun Numarası : 488

Kabul Tarihi : 1/7/1964

R.Gazete Tarihi : 11/7/1964

R.Gazete Sayısı : 11751

Konu

Madde 1-Bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtlar Damga Vergisine tabidir.

Bu kanundaki kağıtlar terimi, yazılıp imzalamak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan **(Değişik: 5228/59-4/a md.) (Yürürlük: 31.7.2004)** belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade eder.

Yabancı memleketlerle Türkiye`deki yabancı elçilik ve konsolosluklarda düzenlenen kağıtlar, Türkiye`de resmi dairelere ibraz edildiği, üzerine devir veya ciro işlemleri yürütüldüğü veya herhangi bir suretle hükümlerinden faydalanıldığı takdirde vergiye tabi tutulur.

8. KAMU İHALE KANUNU

Kanun Numarası : 4734

Kabul Tarihi : 4/1/2002

R.Gazete Tarihi : 22/1/2002

R.Gazete Sayısı : 24648

Tanımlar

Madde 4- Bu Kanunun uygulanmasında;

Mal : Satın alınan her türlü ihtiyaç maddeleri ile taşınır ve taşınmaz mal ve hakları,

Hizmet: **(Değişik: 30/7/2003-4964/3 md.)** Bakım ve onarım, taşıma, haberleşme, sigorta, araştırma ve geliştirme, muhasebe, piyasa araştırması ve anket, danışmanlık, (...) , tanıtım, basım ve yayım, temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım, toplantı, organizasyon, sergileme, koruma ve güvenlik, meslekî eğitim, fotoğraf, film, fikrî ve güzel sanat, bilgisayar sistemlerine yönelik hizmetler ile yazılım hizmetlerini, taşınır ve taşınmaz mal ve hakların kiralanmasını ve benzeri diğer hizmetleri,

Yapım : Bina, karayolu, demiryolu, otoyol, havalimanı, rıhtım, liman, tersane, köprü, tünel, metro, viyadük, spor tesisi, alt yapı, boru iletim hattı, haberleşme ve enerji nakil hattı, baraj, enerji santrali, rafineri tesisi, sulama tesisi, toprak ıslahı, taşkın koruma ve dekapaj gibi her türlü inşaat işleri ve bu işlerle ilgili tesisat, imalat, ihzarat, nakliye, tamamlama, büyük onarım, restorasyon, çevre düzenlemesi, sondaj, yıkma, güçlendirme ve montaj işleri ile benzeri yapım işlerini,

Tedarikçi : Mal alımı ihalesine teklif veren gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,

Hizmet sunucusu : Hizmet alımı ihalesine teklif veren gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,

Danışman : Danışmanlık yapan, bilgi ve deneyimini idarenin yararı için kullanan, danışmanlığını yaptığı işin yüklenicileri ile hiçbir organik bağ içinde bulunmayan, idareden danışmanlık hizmeti karşılığı dışında hiçbir kazanç sağlamayan ve danışmanlık hizmetlerini veren hizmet sunucularını,

Yapım müteahhidi : Yapım işi ihalesine teklif veren gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,

Aday : Ön yeterlik için başvuran gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimleri,

Ortak girişim: **(Değişik: 30/7/2003-4964/3 md.)** İhaleye katılmak üzere birden fazla gerçek veya tüzel kişinin aralarında yaptıkları anlaşma ile oluşturulan iş ortaklığı veya konsorsiyumları,

İstekli : Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi, hizmet sunucusu veya yapım müteahhidini,

İstekli olabilecek: **(Ek: 20/11/2008-5812/2 md.)** İhale konusu alanda faaliyet gösteren ve ihale veya ön yeterlik dokümanı satın almış gerçek veya tüzel kişiyi ya da bunların oluşturdukları ortak girişimi,

Yerli istekli: **(Değişik: 30/7/2003-4964/3 md.)** Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler ile Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişilikleri,

Yüklenici : Üzerine ihale yapılan ve sözleşme imzalanan istekliyi,

İdare : İhaleyi yapan bu Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşları,

İhale yetkilisi: **(Değişik: 30/7/2003-4964/3 md.)** İdarenin, ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi veya kurulları ile usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlilerini,

Başvuru belgesi : Belli istekliler arasında ihale usulünde ön yeterliğe katılan aday tarafından yeterliğinin tespitinde kullanılmak üzere sunulan belgeleri,

İhale dokümanı : İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinde; isteklilere talimatları da içeren idari şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgileri,

Ön proje : Belli bir yapının kesin ihtiyaç programına göre; gerekli arazi ve zemin araştırmaları yapılmadan, bilgilerin halihazır haritalardan alındığı, çevresel etki değerlendirme ve fizibilite raporları dahil elde edilen verilere dayanılarak hazırlanan plân, kesit, görünüş ve profillerin belirtildiği bir veya birkaç çözümü içeren projeyi,

Kesin proje : Belli bir yapının onaylanmış ön projesine göre; mümkün olan arazi ve zemin araştırmaları yapılmış olan, yapı elemanlarının ölçülendirilip boyutlandırıldığı, inşaat sistem ve geçeri ile teknik özelliklerinin belirtildiği projeyi,

Uygulama projesi : Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği projeyi,

(...)⁴⁹

İhale : Bu Kanunda yazılı usul ve şartlarla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve ihale yetkilisinin onayını müteakip sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan işlemleri,

Teklif: Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde isteklinin idareye sunduğu fiyat teklifi ile değerlendirmeye esas belge ve/veya bilgileri,

Açık ihale usulü: Bütün isteklilerin teklif verebildiği usulü,

Belli istekliler arasında ihale usulü: Ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idare tarafından davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usulü,

Pazarlık usulü: Bu Kanunda belirtilen hallerde kullanılabilen, ihale sürecinin iki aşamalı olarak gerçekleştirildiği ve idarenin ihale konusu işin teknik detayları ile gerçekleştirme yöntemlerini ve belli hallerde fiyatı isteklilerle görüştüğü usulü,

Doğrudan temin: Bu Kanunda belirtilen hallerde ihtiyaçların, idare tarafından davet edilen isteklilerle teknik şartların ve fiyatın görüşülerek doğrudan temin edilebildiği usulü,

Sözleşme: Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinde idare ile yüklenici arasında yapılan yazılı anlaşmayı,

Kurum: Kamu İhale Kurumunu,

Kurul : Kamu İhale Kurulunu,

Ön ilan: **(Ek: 20/11/2008-5812/2 md.)** Yıl içerisinde ihale edilmesi planlanmış işlere ilişkin olarak, mali yılın başlangıcını izleyen mümkün olan en kısa sürede yapılan duyuru,

Elektronik Kamu Alımları Platformu: **(Ek: 20/11/2008-5812/2 md.)** İdareler ile kamu alımları sürecine taraf olanların bu sürece ilişkin işlemleri internet üzerinden gerçekleştirebilecekleri ve Kurum tarafından yönetilen elektronik ortamı,

Dinamik alım sistemi: **(Ek: 20/11/2008-5812/2 md.)** İhale dokümanına uygun ön teklif veren ve sistemin geçerlik süresi içerisinde yeterlik kriterlerini sağlayan bütün isteklilerin sisteme kabul edildiği, piyasada mamul olarak bulunan malların tedarikine yönelik tamamen elektronik ortamda gerçekleştirilen alım sürecini,

Elektronik eksiltme: **(Ek: 20/11/2008-5812/2 md.)** Tekliflerin değerlendirilmesinin ardından elektronik ortamda eksiltme şeklinde sunulan yeni fiyatların veya belirli teklif unsurlarına ilişkin yeni değerlerin bir elektronik araç marifetiyle otomatik değerlendirme metotları kullanılarak yeniden değerlendirilmesi ve sıralandırılması şeklinde tekrar eden işlemleri,

⁴⁹ Bu maddede yer alan "Röleve Projesi", "Restorasyon projesi" ve "Restitüsyon Projesi" tanımları, 14/7/2004 tarihli ve 5226 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle madde metninden çıkarılmıştır.

Çerçeve anlaşma: **(Ek: 20/11/2008-5812/2 md.)** Bir veya birden fazla idare ile bir veya birden fazla istekli arasında, belirli bir zaman aralığında gerçekleştirilecek alımların özellikle fiyat ve mümkün olan hallerde öngörülen miktarlarının tespitine ilişkin şartları belirleyen anlaşmayı,
İfade eder.

Bildirim ve tebligat esasları⁵⁰

Madde 65- (Değişik: 20/11/2008-5812/25 md.)

Aday, istekliler ve istekli olabileceklere yapılacak her türlü bildirim ve tebligatlarda aşağıdaki hususlara uyulması zorunludur:

a) Tebligatlar idareler veya Kurum tarafından aşağıdaki yöntemler kullanılarak yapılabilir:

- 1) İmza karşılığı elden.
- 2) İadeli taahhütlü mektupla.
- 3) Elektronik ortamda.
- 4) Faksla.

(...) yabancı isteklilerde ise ondokuzuncu gün (...). Tebligatın bu tarihten önce muhabata ulaşması halinde ise fiili tebliğ tarihi esas alınır.⁵¹

b) İdareler veya Kurum tarafından elektronik ortamda veya faks ile yapılan tebligatlar ile çerçeve anlaşmaya dahil olan istekliler tarafından elektronik ortamda sunulan fiyat tekliflerinin aynı gün teyit edilmesi zorunludur. Elektronik ortamda veya faks ile yapılan bildirimlerde bildirim tarihi tebliğ tarihi sayılır.

Ancak, idareler veya Kurum ile aday, istekli ve istekli olabilecekler tarafından, elektronik imza kullanılarak yapılan işlemlerde ve şikayet başvurularına ilişkin işlemler dahil Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden yapılacak ihale sürecine ilişkin işlemlerde teyit aranmaz.

c) Elektronik haberleşmede kullanılacak araçlar ile bunların teknik özellikleri, yaygın olarak kullanılan haberleşme ve bilgi teknolojisi ürünleri ile uyumlu ve kolay erişilebilir olmalı ve eşit muamele ilkesini sağlamalıdır.

d) Her türlü bilgi alışverişi ile bilginin muhafazasında; verilerin bütünlüğü ile tekliflerin ve başvuru belgelerinin gizliliğinin sağlanması esastır.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde yapılacak tebliğler hakkında Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Elektronik Kamu Alımları Platformu⁵²

Ek Madde 1- (Ek: 30/7/2003-4964/41 md.; Değişik: 20/11/2008-5812/26 md.) Bu Kanun kapsamında yapılan ihalelerde; bu Kanunun 13 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak üzere, ilan, ihale dokümanının hazırlanması ve verilmesi, katılım ve yeterliğe ilişkin belgelerin sunulması, tekliflerin hazırlanması, sunulması ve değerlendirilmesi, ihalenin karara bağlanması ve onaylanması, kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi ve sözleşmenin imzalanması gibi ihale süreciyle ilgili aşamalar ile her türlü bildirimler kısmen veya tamamen, Kurum tarafından oluşturulan Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden gerçekleştirilebilir.

⁵⁰ Bu madde başlığı "Tebligat" iken, 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 25 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

⁵¹ Anayasa Mahkemesinin 27/9/2012 tarihli ve E:2012/20, K: 2012/132 sayılı kararıyla bu fıkra da yer alan "İadeli taahhütlü mektupla yapılan tebligatlarda mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün, ... kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır" hükmü iptal edilmiştir.

⁵² Bu madde başlığı 20/11/2008 tarihli ve 5812 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin hükmüdür.

Elektronik Kamu Alımları Platformunun kurulması ve işletilmesi ile ihale sürecinde elektronik araçların kullanımına ilişkin esas ve usuller Kurum tarafından belirlenir.

Bu Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca yapılacak bütün ilanlar aynı zamanda Elektronik Kamu Alımları Platformunda da yayımlanır.

Bu Kanun kapsamındaki alımlarda aday veya isteklilerin yeterliğinin tespitine ilişkin olarak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden sistemler kurulabilir. Bu sistemlerin kurulması, kurdurulması, denetlenmesi, yetkilendirilen kuruluşların yetkilerinin iptal edilmesi veya tedbir niteliğinde kararlar alınması hususlarında Kurum yetkilidir.

Dinamik alım sistemi

Ek Madde 4 – (Ek: 20/11/2008-5812/28 md.)

Dinamik alım sistemi, piyasada mamul olarak bulunan malların elektronik ortamda alımında kullanılabilir. Sistemin kurulmasında açık ihale usulü uygulanır. Dinamik alım sistemi rekabeti engelleyici, sınırlayıcı veya bozucu şekilde işletilemez.

Sistemin tesis edileceği hususu Kamu İhale Bülteninde ilan edilmek suretiyle duyurulur. İhale dokümanında; planlanan alımın niteliği, türü ve miktarının yanı sıra satın alma sistemine, bu sistemin işletilmesinde kullanılacak elektronik ekipmana, sisteme teknik olarak bağlanabilmek için gerekli düzenlemelere, sistemin işleyişini düzenleyen kurallara ve diğer hususlara ilişkin bilgilere yer verilir.

Yeterlik kriterlerini sağlayan ve ihale dokümanında yer alan şartlara uygun ön teklif veren bütün isteklilere sisteme dahil olma imkanı verilir. Ön teklifler ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olduğu sürece sürekli olarak geliştirilebilir.

Ön tekliflerin değerlendirilmesi, verildikleri tarihten itibaren onbeş gün içinde tamamlanır. Teklif vermeye davetin henüz yapılmamış olması halinde değerlendirme süresi onbeş güne kadar bir defa uzatılabilir.

Dinamik alım sisteminin tesis edildiği veya sistemin kurulmasından vazgeçildiği ile ön tekliflerin sisteme kabul veya reddedildikleri hususu isteklilere karar alındıktan sonra en geç üç gün içinde bildirilir.

Her bir alım için sisteme kabul edilmiş istekliler teklif vermeye davet edilir. Yapılacak alımlar bu davetten en az onbeş gün önce basitleştirilmiş ilan yoluyla duyurulur. Sisteme kabul edilen bütün istekliler, tekliflerini sunmaları için yeterli süre tanınmak suretiyle teklif vermeye davet edilir.

Teklifler, ihale dokümanında belirtilen esaslara göre değerlendirilmek suretiyle alım sonuçlandırılır ve sözleşmeye bağlanır.

Dinamik alım sisteminin süresi kırk sekiz aydan fazla olamaz.

Dinamik alım sisteminde yapılacak ihalelerde Elektronik Kamu Alımları Platformu kullanılır. Sisteme kabul edilmeye ve sistemin yürütülmesine ilişkin olarak herhangi bir ücret talep edilmez.

Dinamik alım sistemi dahilinde yapılacak alımlara ilişkin sözleşme düzenlenmesi gerekli haller ile bu sözleşmelerin şeklini ve kapsamını belirlemeye Kurum yetkilidir.

Elektronik eksiltme

Ek Madde 5 – (Ek: 20/11/2008-5812/28 md.)

İlan ve ihale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, açık ihale, belli istekliler arasında ihale ve 21 inci maddenin (a), (d) ve © bentleri uyarınca yapılan pazarlık usulü ihalede tekliflerin değerlendirilmesi aşamasının tamamlanmasından sonra elektronik eksiltme yapılabilir. Dinamik alım sistemi ve çerçeve anlaşma kapsamında yapılan ihalelerde de elektronik eksiltme uygulanabilir. 48 inci madde uyarınca yapılan danışmanlık hizmet alımı ihalelerinde ise elektronik eksiltme uygulanmaz.

Elektronik eksiltme ancak ihale konusu alımın bütün teknik özelliklerinin net olarak belirlendiği hallerde kullanılabilir.

Elektronik eksiltmeye başlamadan önce ihale dokümanında belirlenen şartlara göre tekliflerin ilk değerlendirmesi yapılır.

Yeterli kabul edilen istekliler elektronik ortamda yeniden teklif vermeye aynı anda davet edilir. Davette, eksiltmenin başlama tarihi ve saati ile kullanılmakta olan elektronik araca isteklinin bağlantı kurabilmesi için gerekli bütün bilgilere yer verilir. Elektronik eksiltmenin her aşamasını gösteren bir zaman çizelgesi davet ile birlikte iletilir. Birbirini izleyen birden fazla aşamada elektronik eksiltme yapılabilir. Davetin gönderildiği tarihten iki iş günü geçmeden eksiltmeye başlanamaz.

Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışı unsurlar da dikkate alınarak belirlendiği hallerde, yapılan ilk değerlendirme sonucu ile eksiltmede verilen yeni tekliflere göre sıralamayı düzenleyen matematiksel formül de davette bildirilir. Bu formül, ihale ilanında veya ihale dokümanında belirtildiği şekilde ekonomik açıdan en avantajlı teklifin tespitinde kullanılan bütün unsurların varsa nispi ağırlıklarını da içerir.

Elektronik eksiltmenin her aşamasında, o andaki sıralamalarını öğrenebilmeleri için gerekli bilgiler anında isteklilere ulaştırılır. İhale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, diğer isteklilerin teklifleri hakkında bilgiler ve eksiltmenin herhangi bir aşamasındaki istekli sayısı da duyurulabilir. Ancak elektronik eksiltme süresince isteklilerin kimlikleri açıklanamaz.

Elektronik eksiltme aşağıdaki durumlardan biri veya birkaçının gerçekleşmesi halinde sona erdirilir:

a) Eksiltmeye katılım için yapılan davette eksiltmenin tamamlanacağı belirtilen tarih ve saatin dolması.

b) Yeni tekliflerin verilebilmesine ilişkin olarak davette bildirilen bekleme süresi içinde asgari fark aralığını sağlayan tekliflerin alınamaması.

c) Davette bildirilen tur sayısının tamamlanması.

8.1. ELEKTRONİK İHALE UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

R.Gazete Tarihi : 25/2/2011

R.Gazete Sayısı : 27857

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki idarelerin, bu Kanuna göre yapacakları ihalelerin kısmen veya tamamen Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden gerçekleştirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4734 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi ile Ek 1 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında 4734 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile uygulama yönetmeliklerindeki tanımların yanında;

a) Atom saati: TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü tarafından zamanı en az hatayla ölçmek üzere kullanılan saati,

b) e-anahtar: Şifreleme ve/veya şifre açma verisini,

c) e-teklif: Elektronik ortamda EKAP üzerinden hazırlanarak istekli veya istekli adına yetkili kişi veya kişilerce e-imza ile imzalanmış teklifi,

ç) EKİB: 4734 sayılı Kanunun 53 ve Ek 1 inci maddesi uyarınca ihalelere ilişkin ilanların yayımlandığı Kurum tarafından çıkarılan Elektronik Kamu İhale Bültenini,

d) ESHS: Elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmetleri sağlayan ve 5070 sayılı Kanunda tanımlanan elektronik sertifika hizmet sağlayıcısını,

e) İKN: EKAP üzerinden kaydı yapılan her bir ihaleye verilen ihale kayıt numarasını,

f) Kullanıcı: Platform sorumlusu ile ihale sürecindeki belirli iş ve işlemleri yürütmek üzere platform sorumlusu tarafından yetkilendirilmiş kişiyi,

g) Platform Sorumlusu: İdareler ve ihalelere katılacak olan gerçek veya tüzel kişiler adına kullanıcı oluşturma, silme, yetki verme işlemlerini ve EKAP’la ilgili diğer işlemleri gerçekleştirebilecek kullanıcıyı,

ğ) Uygulama Yönetmeliği: 4/3/2009 tarihli ve 27159 sayılı mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğini, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğini, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğini, Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğini ve Çerçeve Anlaşma İhaleleri Uygulama Yönetmeliğini,

h) Zaman damgası: Bir elektronik verinin, üretildiği, değiştirildiği, gönderildiği, alındığı ve/veya kaydedildiği zamanın tespit edilmesi amacıyla, ESHS tarafından e-imzayla doğrulanan kaydı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İhalelerde Uyulması Zorunlu Hususlar ile Bildirim ve Tebligatlar

İhalelerde uyulması zorunlu hususlar

MADDE 4 – (1)İhale sürecine ilişkin aşağıdaki işlemler EKAP üzerinden gerçekleştirilir:

- a)İhtiyaç raporunun hazırlanması.
- b)İhale kaydının yapılması ve İKN alınması.
- c)İhtiyaç raporunun ihaleyle ilişkilendirilmesi.
- ç) Teknik şartnamenin yüklenmesi.
- d) Ön yeterlik ve/veya ihale dokümanının hazırlanması.
- e) Doküman satın alanların ve indirenlerin kaydı.
- f)İlan işlemlerinin yapılması.
- g) Dokümanda açıklama ve değişiklik işlemlerinin yapılması.
- ğ)İhale komisyonu oluşturma işlemleri.
- h) Başvuru ve tekliflerin kaydı.
- ı)Başvuru ve teklif değerlendirme işlemlerinin kaydı.
- i) Teyit işlemleri.
- j) Sonuç bildirim işlemleri.
- k)İhale iptal işleminin kaydı.

(2) **(Değişik: RG-14/11/2012-28467)** Açık ihale usulü ile yapılan mal alımı ihalelerinde ve münferit sözleşme aşamasında teklifler elektronik ortamda alınabilir. Tekliflerin elektronik ortamda alındığı ihalelerde elektronik ortamda verilmeyen teklifler kabul edilmez.

(3) İdareler ile tekliflerin elektronik ortamda alınacağı ihalelere katılmak veya EKAP üzerinden e-imza kullanarak doküman indirmek isteyen gerçek ve tüzel kişiler EKAP'a kayıt olmak zorundadır. EKAP'a kayıt sonrasında kendilerine verilen kullanıcı adive kendi oluşturdukları şifrenin muhafaza edilmesi, yetkisiz kişilere kullandırılmaması ve kullanıcıların tanımlanması işlemlerinden idareler ve EKAP'a kayıtlı gerçek ve tüzel kişiler sorumludur.

(4) EKAP üzerinden gerçekleştirilecek işlemlerde, idareler ve ihalelere katılan gerçek ve tüzel kişiler ile bunlar adına işlem yapanlar tarafından "kullanıcı adı ve şifresi" ve/veya e-imza kullanılır. EKAP üzerinden doküman indirmek ve e-teklif sunmak için e-imza kullanılması zorunludur. e-imza sahibinin, Kurum ile imzalanan protokolde; gerçek veya tüzel kişi adına münferiden e-imza kullanarak işlem yapmak üzere yetkilendirildiği bildirilen kişi olması gerekir.

(5) EKAP üzerinden yapılan erişimler ve Kurum tarafından belirlenen işlemler EKAP'ta kayıt altına alınır. EKAP üzerinden yapılan ihale işlemlerinde, bu kayıtlar esas alınır. e-imza kullanılarak EKAP üzerinden oluşturulan belgeler ve kayıtlar, aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılır.

(6) İdareler, EKAP'a kayıtlı gerçek ve tüzel kişiler ile Kurum arasındaki EKAP üzerinden yürütülen ihale sürecine ilişkin her türlü bilgi ve belge alışverişinin güvenliği, gizliliği ve kişisel verilerin korunması Kurum tarafından sağlanır. İhale sürecinde idareler tarafından aday ve isteklilerle ilgili olarak EKAP üzerinden elde edilen bilgiler, sadece sağlanma amacı ile sınırlı olarak kullanılır ve hiçbir şekilde üçüncü kişilere aktarılamaz. İdareler ve EKAP'a kayıtlı gerçek ve tüzel kişiler, kendi bilgisayarlarında EKAP'ta kullanılmak üzere oluşturacakları bilgilerin güvenliğinden ve gizliliğinden sorumludur.

(7) Aday ve isteklilere ait, katılım ve yeterliği ilişkin bilgiler, ilgili kurum ve kuruluşların sistemlerinin veri paylaşımına imkân vermesi durumunda, idareler tarafından EKAP üzerinden sorgulanır. Yapılan sorgulama sonucunda gerekli bilgiler EKAP'a aktarılır. Hangi bilgilerin sorgulanabileceği Kurum tarafından belirlenerek EKAP üzerinden duyurulur. Bu durumda, aday ve istekliler tarafından bu bilgilere ilişkin belge sunulmaz. Katılım ve

yeterlik değerlendirmesi için istenen belgelerden hangilerinin sunulmasının zorunlu olmadığı ilan ve dokümanda belirtilir.

Bildirim ve tebligat esasları

MADDE 5 –(1) Tekliflerin elektronik ortamda alındığı ihalelerde gerçek ve tüzel kişilere yapılacak bildirim ve tebligatlar EKAP üzerinden yapılır ve buna ilişkin teyit aranmaz. EKAP üzerinden yapılan bildirimlerde bildirim tarihi tebliğ tarihi sayılır. Bu yolla yapılan bildirimler, bildirim tarihi ve içeriğini de kapsayacak şekilde EKAP üzerinde kayıt altına alınır.

(2)İstekli olabilecekler ile istekliler tarafından idareyle yapılacak yazışmalarda elektronik posta, faks kullanılamaz ve EKAP üzerinden yazışma yapılamaz. Ancak, idarece dokümanın posta veya kargo yoluyla satılmasının öngörülmesi halinde, dokümanın satın alınmasına ilişkin talepler idareye faksla bildirilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İdareler ve İhalelere Katılacak Gerçek ve Tüzel Kişilerin EKAP’a Kaydı

İdarelerin EKAP’a kaydı

MADDE 6 – (1)İdarelerin EKAP’a kayıt işlemi sonucunda Kurum ile idare arasında bir protokol düzenlenir. Düzenlenen protokolde idare adına EKAP’ta yer alan iş ve işlemleri yürütecek en fazla iki adet platform sorumlusu idare tarafından belirlenir. Platform sorumlusu, Kurum tarafından kendisine iletilmiş olan etkinleştirme bağlantısını kullanarak şifresini oluşturur. Platform sorumlusu, kullanıcı adı ve şifresi ile giriş yaparak EKAP üzerinden idarenin diğer kullanıcılarını belirler, kaydeder ve yetkilendirir.

(2)İdarenin adı, kurumsal kodu ve bütçe yapısına ilişkin bilgiler dışında protokolde yer alan bilgilerde değişiklik olması halinde, bu değişiklikler EKAP üzerinden idare kaydı güncellenmek suretiyle Kuruma bildirilir. EKAP üzerinden güncellenemeyen bilgilere ilişkin değişiklik talepleri idare tarafından Kuruma yazı ile iletilir.

İhalelere katılacak gerçek ve tüzel kişilerin EKAP’a kaydı

MADDE 7 –(1) İhalelere katılacak gerçek ve tüzel kişilerin EKAP’akayıt işlemi sonucunda Kurum ile gerçek ve tüzel kişiler arasında bir protokol düzenlenir. Düzenlenen protokolde, EKAP’ta yer alan iş ve işlemleri gerçek veya tüzel kişi adına yürütecek en fazla iki adet platform sorumlusu belirtilir. Platform sorumlusu, Kurum tarafından kendisine iletilmiş olan etkinleştirme bağlantısını kullanarak şifresini oluşturur. Platform sorumlusu, kullanıcı adı ve şifresi ile giriş yaparak EKAP üzerinden gerçek veya tüzel kişi adına işlem yapabilecek diğer kullanıcıları belirler, kaydeder ve yetkilendirir.

(2)EKAP’a kayıt için aşağıda yer alan bilgi ve belgelerin protokol ekinde Kuruma sunulması zorunludur:

a) Gerçek kişi olması halinde;

1) Kayıtlı olduğu ticaret ve/veya sanayi odasından ya da esnaf ve sanatkâr odasından veya ilgili meslek odasından protokol kaydının yapıldığı yılda alınmış, odaya kayıtlı olduğunu gösterir belgenin aslı veya noter onaylı sureti,

2) Noter onaylı imza beyannamesi,

3) Protokol vekil tarafından imzalanmış ise, vekil adına düzenlenmiş noter onaylı vekâletname ile vekilin noter onaylı imza beyannamesi,

4) Gerçek kişi adına münferiden e-imza kullanarak işlem yapmak üzere yetkilendirilen kişilere ait noter onaylı vekâletname ile noter onaylı imza beyannamesi.

b) Tüzel kişi olması halinde;

1)İlgili mevzuatı gereği kayıtlı olduğu ticaret ve/veya sanayi odasından protokol kaydının yapıldığı yılda alınmış, tüzel kişiliğin odaya kayıtlı olduğunu gösterir belgenin aslı veya noter onaylı sureti,

- 2) Tüzel kişinin noter onaylı imza sirküleri,
3) Protokol vekil tarafından imzalanmış ise, vekil adına düzenlenmiş noter onaylı vekâletname ile vekilin noter tasdikli imza beyannamesi,
4) Tüzel kişi adına münferiden e-imza kullanarak işlem yapmak üzere yetkilendirilen kişilere ait noter onaylı vekâletname ile noter onaylı imza beyannamesi.
(3) Vergi kimlik numarası dışında protokolda yer alan bilgilerdeki değişiklikler EKAP üzerinden güncelleme yapılmak suretiyle Kuruma bildirilir. Ancak, protokol ekinde yer alan belgelerde değişiklik olması halinde, yeni belgeler meydana gelen değişikliği takip eden on beş gün içerisinde Kuruma sunulur.
(4) EKAP'a kayıt yaptırmak isteyen tüzel kişiler ile temsilci aracılığıyla başvuran gerçek kişilerin, EKAP üzerinden her türlü işlemi münferiden gerçekleştirmeye yönelik yetkiyi ihtiva eden temsil belgeleri ile Kuruma başvuruda bulunmaları zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İhale Hazırlık İşlemleri

Yaklaşık maliyet

MADDE 8 –(1) EKAP üzerinden yapılan ihalelerde idarece hazırlanan yaklaşık maliyet EKAP'a kaydedilir ve yaklaşık maliyetin açıklanması aşamasına kadar şifreli olarak tutulur.

İhtiyaç raporu

MADDE 9 –(1) İdare tarafından, ihale sürecindeki diğer işlemler gerçekleştirilmeden önce ihale konusu mal veya hizmet alımı ya da yapım işinin niteliğinin, türünün ve miktarının, ihalede kısmi teklife izin verilmesi halinde kısımlarının, gerekli hallerde iş kalemlerinin tanımlandığı ihtiyaç raporu EKAP üzerinden hazırlanır.

İhale kaydı ve İKN alınması

MADDE 10 –(1) İhale ve/veya ön yeterlik dokümanının hazırlanmasından önce EKAP üzerinden idare tarafından ihale kaydı yapılır. İhale kaydı yapılan her bir ihaleye İKN verilir ve bu aşamadan sonra EKAP üzerinden yapılacak ihale ile ilgili bütün işlemlerde bu numara kullanılır.

(2) Ön ilan yapılan ihalelerde ihale kaydı ön ilan hazırlanmadan önce yapılır.

Doküman hazırlanması

MADDE 11 –(1) İdare tarafından, ihale ve/veya ön yeterlik dokümanı EKAP üzerinden hazırlanır ve kayıt altına alınır.

(2) Yabancı isteklilere açık olan ihalelerde, Türkçe yanında başka dillerde de doküman hazırlanabilir. Bu durumda, sadece Türkçe doküman EKAP üzerinden hazırlanır. Yabancı dilde hazırlanan doküman ise idare tarafından EKAP'a yüklenir.

İdari şartname, ön yeterlik şartnamesi, sözleşme tasarısı ve çerçeve anlaşma tasarısı

MADDE 12 –(1) İdare tarafından idari şartname ve/veya ön yeterlik şartnamesi, sözleşme tasarısı, alımın türü ve uygulanacak ihale usulüne göre ilgili uygulama yönetmeliği ekinde yer alan tip idari şartname, tip ön yeterlik şartnamesi ve tip sözleşme tasarısı esas alınarak EKAP üzerinden hazırlanır. Tekliflerin elektronik ortamda alınacağı açık ihale usulü ile ihale edilen mal alımı ihalelerinde Ek-2'de yer alan "Açık İhale Usulü ile İhale Edilen ve Tekliflerin Elektronik Ortamda Alınacağı Mal Alımlarında Uygulanacak Tip İdari Şartname" esas alınır.

(2) Mal ve hizmet alımı ihalelerinde, Kurumun uygun görüşü alınmak kaydıyla, istekliler tarafından hazırlanması mutlak olan sözleşmeler kullanılabilir. Uygun görüş alınan

mutat sözleşme örneği Kurum tarafından kabul edilen elektronik formata uygun olarak EKAP'a yüklenir ve ihale dokümanı içerisinde yer alır.

(3)İdare tarafından çerçeve anlaşma ihalesi yapılması durumunda, çerçeve anlaşma tasarısı, ilgili uygulama yönetmeliği ekinde yer alan tip çerçeve anlaşma esas alınarak, EKAP üzerinden hazırlanır.

(4) Çerçeve anlaşma ihalesi yapılması durumunda, ilgili uygulama yönetmeliği ekinde yer alan ihale türüne uygun tip münferit sözleşme, EKAP üzerinden hazırlanır.

(5) Çerçeve anlaşmanın yapılmasından sonra, ilgili çerçeve anlaşma kapsamında alım yapacak olan idare tarafından münferit sözleşme tasarısı, ilgili uygulama yönetmeliği ekinde yer alan ihale türüne uygun tip münferit sözleşme esas alınarak, EKAP üzerinden hazırlanır ve teklif vermeye davet edilen çerçeve anlaşmaya taraf isteklilere teklif vermeye davet yazısı ekinde gönderilir veya bu istekliler tarafından e-imza kullanılarak EKAP üzerinden indirilir.

Teknik şartnameler

MADDE 13 –(1) Teknik şartnameler, Kanun ve ilgili uygulama yönetmeliklerinde düzenlenen esaslara göre idareler tarafından hazırlanarak Kurumun belirlediği elektronik formatta EKAP'a yüklenir. Ancak, yüklenecek teknik şartname Kurum tarafından izin verilen büyüklükten fazla olamaz. EKAP'a yüklenmek istenen teknik şartnamenin izin verileden büyük olması halinde, yükleme yapılmadan bu durum belirtilerek EKAP'taki teknik şartname bölümü onaylanır. Teknik şartnamenin EKAP'a yüklenememesi durumunda Kanunun 13 üncü maddesinde belirtilen beş günlük ilan süresi indiriminden yararlanılamaz. Ayrıca, doküman e-imza kullanılarak indirilemez. Teknik şartnamenin, önceden EKAP üzerinden yüklenmiş olmasına rağmen, zeyilname yapılması nedeniyle izin verilen büyüklüğü aşması durumunda, ön yeterlik son başvuru ve/veya ihale tarihi beşgünden az olmamak üzere Kanunun 29 uncu maddesine göre ertelenir. Bu durumda, düzenlenen zeyilname, dokümanı satın alanlara ve e-imza ile indirenlere posta yoluyla gönderilir veya imza karşılığı elden tebliğ edilir.

(2) Teknik şartnamenin izin verilen büyüklüğü aşması veya Kurumun belirlediği elektronik formata uygun olmaması nedeniyle EKAP üzerinden yüklenememesi durumunda; ihale ilanının EKİB'de yayımlanabilmesi için, ilgili uygulama yönetmelikleri uyarınca CD ortamına aktarılan dokümanın (teknik şartname dahil) Kuruma gönderilmesi veya teknik şartnamenin Kurum tarafından duyurulan internet adresi üzerine yüklenmesi gereklidir.

İhale komisyonunun kurulması ve çalışma esasları

MADDE 14 –(1) İhale yetkilisi, ihaleyi gerçekleştirmek üzere Kanunun 6 ncı maddesi gereğince, ihale ilanı veya ön yeterlik ilanı ya da davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonunu oluşturur.

(2)İhale yetkilisi tarafından yedekleriyle birlikte görevlendirilen ihale komisyonu başkan ve üyeleri, görevlendirildikleri ihaleyle sınırlı olarak birinci fıkrada belirtilen süre içerisinde idare tarafından EKAP'ta tanımlanır. Her bir ihale komisyonu üyesine EKAP üzerinden görevli oldukları ihaleyle ilgili bilgilere ve ihale ve/veya ön yeterlik dokümanına erişim yetkisi verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İlanlar ile Dokümana İlişkin Hususlar

İlanlar

MADDE 15 – (1)İhale ve ön yeterlik ilanı, iptal ilanı, düzeltme ilanı, sonuç ilanı Kanunun 13, 16, 26 ve 47 nci maddeleri ile ilgili uygulama yönetmeliğinde yer alan hükümlere göre EKAP üzerinden hazırlanır.

Dokümanın görülmesi, satın alınması ve EKAP üzerinden indirilmesi

MADDE 16 –(1) İdare tarafından EKAP üzerinden hazırlanan ve yayımlanan ön yeterlik dokümanı ve/veya ihale dokümanı, EKAP'ta ve idarenin ilanda belirtilen adresinde bedelsiz olarak görülebilir. İhaleye katılmak için bu dokümanın idarece her sayfası onaylanmış örneğinin idareden satın alınması veya EKAP üzerinden EKAP'a kayıt için yapılan protokolde belirtilen münferiden e-imza kullanmaya yetkili kişiler tarafından e-imza kullanılarak indirilmesi zorunludur. İhale dokümanının EKAP üzerinden indirilmesi durumunda ilgili uygulama yönetmeliği ekinde yer alan "EKAP Üzerinden e-İmza Kullanılarak Ön Yeterlik/İhale Dokümanı İndirilmesine İlişkin Form" EKAP üzerinden düzenlenir.

(2) Tekliflerin elektronik ortamda alınacağı ihalelerde, EKAP'a kayıtlı gerçek veya tüzel kişilerin, ihale dokümanını e-imza kullanarak EKAP üzerinden indirmeleri zorunludur. Bu durumda Ek-1'de yer alan "Tekliflerin Elektronik Ortamda Alındığı İhalelerde EKAP Üzerinden e-İmza Kullanılarak Doküman İndirilmesine İlişkin Form" EKAP üzerinden düzenlenir.

(3) Teknik şartnamesi EKAP üzerinden yüklenemeyen ihalelerde, doküman e-imza kullanılarak indirilemez. Bu durumda ihaleye katılmak için dokümanın idarece her sayfası onaylanmış örneğinin idareden satın alınması zorunludur. Tekliflerin elektronik ortamda alınacağı ve teknik şartnamesi EKAP üzerinden yüklenemeyen ihalelerde, dokümanın idarece her sayfası onaylanmış örneğinin Ek-1'de yer alan "Doküman Satın Alındığına İlişkin Form" ile idareden satın alınması zorunludur.

(4) Dokümanın, EKAP üzerinden e-imza kullanılarak indirilmesi durumunda doküman satın alınmış sayılır ve doküman bedeli ödenmez.

(5)İdarece satışı yapılan dokümanın EKAP'ta hazırlanan dokümana uygun olması zorunludur. Dokümanlar arasında farklılık bulunması halinde EKAP'ta hazırlanan doküman esas alınır.

(6) Birinci ve üçüncü fıkra uyarınca doküman, uygulama yönetmeliklerinin ilgili hükümlerine göre, iadeli taahhütlü posta, acele posta veya kargo yoluyla satın alınabilir.

Dokümanda değişiklik veya açıklama yapılması

MADDE 17 –(1) İhale veya ön yeterlik dokümanında, ilgili uygulama yönetmeliğinde belirlenen esaslara uygun olarak değişiklik yapılması gerekirse, bu değişikliklere ilişkin zeyilname aynı gün EKAP'a kaydedilir ve daha önceden dokümanı satın alanlara bildirilir. Tekliflerin elektronik ortamda alındığı ihalelerde ise zeyilname, e-imza kullanarak dokümanı indirmiş olan gerçek ve tüzel kişilere EKAP üzerinden gönderilir.

(2) Tekliflerin elektronik ortamda alındığı ihalelerde zeyilname düzenlenmesi halinde, e-tekliflerini geri almak isteyen istekliler, EKAP üzerinden e-imza kullanarak e-teklifi silmek suretiyle bu işlemi gerçekleştirirler.

(3)İhale veya ön yeterlik dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak, Kanunun 29 uncu maddesine göre açıklama yapılması halinde; yapılan açıklamalar aynı gün EKAP'a kaydedilir. Yapılan açıklama, daha önceden dokümanı satın alanlara bildirilir. Tekliflerin elektronik ortamda alındığı ihalelerde ise yapılan açıklama, e-imza kullanarak dokümanı indirmiş olan gerçek ve tüzel kişilere EKAP üzerinden gönderilir.

Başvuruların ve tekliflerin alınması, açılması ve değerlendirilmesi

MADDE 18 –(1) Uygulama yönetmelikleri ile bu Yönetmelikteki hükümlere göre başvuruların ve tekliflerin alınması, açılması ve değerlendirilmesine ilişkin olarak gerçekleştirilen işlemler EKAP'a kaydedilir.

ALTINCI BÖLÜM

Tekliflerin Elektronik Ortamda Alındığı İhalelerde e-tekliflerin Hazırlanması, Sunulması, Açılması ve Değerlendirilmesi

e-tekliflerin hazırlanması ve sunulması

MADDE 19 –(1) e-teklifler, istekliler tarafından EKAP üzerinden hazırlanır. İlan ve ihale dokümanında, EKAP üzerinden sorgulanması mümkün olmayan katılım ve yeterli belgelerinin Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde bilgisayarda taratılarak e-teklif kapsamında sunulacağı yönünde düzenleme yapılır.

(2) **(Değişik:RG-14/11/2012-28467)** e-teklifler, istekliler tarafından EKAP üzerinden hazırlandıktan sonra e-imza ile imzalanarak ihale tarih ve saatine kadar EKAP üzerinden gönderilir. Ortak girişimlerde e-teklifin ortak girişim ortaklarının tamamı tarafından e-imza ile imzalanması zorunludur. EKAP, e-imza ile imzalanmış e-teklifi Kuruma göndermeden önce şifreleme işlemi yapar. Şifreleme sonucunda EKAP tarafından oluşturulan e-anahtar, istekli tarafından kaydedilir. e-teklifin ihale dokümanında belirtilen tekliflerin açılma saatine kadar EKAP üzerinde Kurum tarafından belirlenecek şifreleme ve saklama yöntemleri ile saklanarak açılmaması sağlanır. Teklife ilişkin e-anahtar ihale tarih ve saatinden sonra, tekliflerin açılacağı saate kadar EKAP üzerinden gönderilir. Tekliflerin açılacağı saate kadar e-anahtarları gönderilmeyen teklifler değerlendirme dışı bırakılır.

(3) e-teklifin ve buna ilişkin e-anahtarın EKAP'a alınma zamanı 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve ilgili ikincil mevzuatta düzenlenen zaman damgası ile kayıt altına alınır. Bu zamanın tespitinde atom saati kullanılır.

(4) **(Değişik:RG-14/11/2012-28467)** EKAP'tan kaynaklanan teknik problemlerden veya öngörülmesi ve önlenmesi mümkün olmayan genel ve objektif nedenlerle EKAP'a erişimin sağlanamamasından dolayı, ihale tarih ve saatinden bir gün öncesinden itibaren e-tekliflerin; ihale tarih ve saatinden itibaren tekliflerin açılacağı saate kadar e-anahtarların hiçbir istekli tarafından EKAP'a iletilmediğinin ve/veya tekliflerin açılma saatinde e-tekliflerin açılmadığının idare tarafından Kuruma bildirilmesi veya Kurum tarafından tespit edilmesi durumunda, Kurum idareye ihale tarih ve saatini ve/veya tekliflerin açılma tarih ve saatini en fazla beş iş günü erteleme yetkisini tanıyabilir. Erteleme yapılması durumunda ihalenin ertelendiği EKAP üzerinden isteklilere ve/veya istekli olabileceklere bildirilir ve EKAP üzerinden görülebilir. Bu erteleme süresinde de teknik problemlerin çözülememesi veya EKAP'a erişimin sağlanamaması durumunda idare tarafından ihale iptal edilir.

(5) Mal alımı ihalelerinde, isteklilerden numune istenilmesi durumunda, numunelerin ihale tarih ve saatinden sonra sunulma yöntemi ile ihale komisyonunca numunenin teslim alınması ve değerlendirilmesine ilişkin düzenleme idari şartnamede yapılır. Numunelerin ihale tarih ve saatinden önce sunulması yönünde düzenleme yapılamaz. Teslim alınan numune için idarece iki nüsha tutanak düzenlenerek tutanağın bir nüshası istekliye verilir.

Mali durumu göstermek üzere bankalardan temin edilecek belgeler

MADDE 20 – (1) Banka referans mektubu Kurumla "EKAP Üzerinden Online Bilgi Alışverişine Yönelik İşbirliği Yapılmasına Dair Protokol" imzalamış olan bankalardan elektronik ortamda alınabilir. Elektronik ortamda banka referans mektubu düzenlenmesi halinde Ek-1'de yer alan "Banka Referans Mektubu Bilgileri Formu" banka tarafından düzenlenerek talebi halinde ilgiliye verilir. Elektronik ortamda düzenlenen banka referans mektubuna ilişkin bilgiler, banka tarafından e-imza kullanılarak EKAP'a aktarılır. Elektronik ortamda düzenlenen banka referans mektubuna banka tarafından ayırt edici bir numara verilir ve bu numara istekli tarafından EKAP üzerinden e-teklif kapsamında gönderilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şekilde elektronik ortamda alınmayan banka referans mektupları bilgisayarda taratılarak, istekli tarafından EKAP üzerinden e-teklif kapsamında gönderilir.

Geçici teminatlar

MADDE 21 –(1) Kanunun 34 üncü maddesindeki değerler teminat olarak kabul edilir.

(2) Geçici teminat mektupları Kurumla "EKAP Üzerinden Online Bilgi Alışverişine Yönelik İşbirliği Yapılmasına Dair Protokol" imzalamış olan bankalardan elektronik ortamda alınır. Elektronik ortamda geçici teminat mektubu düzenlenmesi halinde Ek-1'de yer alan "Geçici Teminat Mektubu Bilgileri Formu" banka tarafından düzenlenerek talebi halinde ilgiliye verilir. Elektronik ortamda düzenlenen geçici teminat mektubuna ilişkin bilgiler, banka tarafından e-imza kullanılarak EKAP'a aktarılır. Elektronik ortamda düzenlenen geçici teminat mektubuna banka tarafından ayırt edici bir numara verilir ve bu numara istekli tarafından EKAP üzerinden e-teklif kapsamında gönderilir.

(3) Geçici teminat mektubu dışındaki teminatların saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine yatırıldığına ilişkin belgeler bilgisayarda taratılarak, istekli tarafından EKAP üzerinden e-teklif kapsamında gönderilir.

İhale saatinden veya tekliflerin açılma saatinden önce ihalenin iptal edilmesi

MADDE 22 –(1) Tekliflerin elektronik ortamda alınacağı ihalelerin, ihale saatinden veya tekliflerin açılma saatinden önce iptal edilmesi durumunda e-teklifler ve bunlara ilişkin e-anahtarlar iptali izleyen iki iş günü içerisinde idare tarafından EKAP üzerinden silinir.

e-tekliflerin açılması

MADDE 23 –(1) **(Değişik birinci cümle:RG-14/11/2012-28467)** İhale tarih ve saati ile tekliflerin açılma saati arasında asgari üç saatlik bir farkın bulunması kaydıyla, e-teklifler, aynı günün mesai saatleri içerisinde istekliler ve hazır bulunanlar önünde ihale komisyonu tarafından EKAP üzerinde açılır. **(Değişik ikinci cümle: RG-14/11/2012-28467)⁵³** e-anahtarının bozuk olması veya e-teklifin virüs içermesi gibi nedenlerle EKAP tarafından açılmayan e-teklifler tespit edilerek açılmama gerekçeleri belirtilmek suretiyle EKAP üzerinden Ek-1'de yer alan "Açılmayan e-tekliflere İlişkin İhale Komisyonu Tutanağı" düzenlenir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu hazır bulunanlara duyurulur. İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. 21 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca alınan geçici teminat mektuplarının değerlendirilmesi, geçici teminat tutarının teklif bedelinin yüzde üçünü karşılayıp karşılamadığının ve geçici teminat mektubu geçerlilik süresinin EKAP tarafından kontrol edilmesi suretiyle yapılır. EKAP üzerinden Ek-1'de yer alan "e-teklif Açma ve Belge Kontrol Tutanağı" düzenlenir. İstekliler ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet açıklanır ve EKAP üzerinden Ek-1'de yer alan "İsteklilerce Teklif Edilen Fiyatlara İlişkin Tutanak" hazırlanır. Hazırlanan bu tutanaklar durum izleme ekranında ihaleye katılan istekliler tarafından görülebilir ve EKAP üzerinde kayda alınır. Bu tutanakların çıktısı ihale komisyonu üyeleri tarafından imzalanır. Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilemez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere ilk oturum kapatılır.

⁵³ Bu değişiklik 1/12/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

e-tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 24 –(1) e-tekliflerin açılması ve ilk oturumun kapatılmasından sonra, ihale komisyonu belirleyeceği bir tarih ve saatte toplanır ve EKAP üzerinde tekliflerin değerlendirmesine başlanır. Teklif değerlendirme işlemleri birden fazla oturumda yapılabilir. Ancak bu durumda her oturum kapatılmadan önce bilgiler EKAP'a kaydedilir.

(2) Teklif değerlendirmesinde öncelikle ilk oturumda 23 üncü madde uyarınca e-teklifinin açılmadığı veya belgelerinin eksik olduğu ya da geçici teminatının uygun olmadığı tespit edilenlerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır ve buna ilişkin kayıt yapılır.

(3)İhale dokümanında belirtilen katılım belgeleri ve yeterlik kriterleri ile ilgili değerlendirme, e-teklif kapsamında yüklü olan belgelerin ve EKAP üzerinden ilgili kurum ve kuruluşların sistemlerinden sorgulama suretiyle elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi suretiyle yapılır.

(4) Yeterlik kriterlerinin istekliler tarafından karşılanıp karşılanmadığına ilişkin değerlendirme ihale dokümanında yer alan hükümler çerçevesinde yapılır. Yeterlik kriterlerini karşılamayan isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır ve bu husus gerekçesi de açıkça belirtmek suretiyle EKAP'a kaydedilir.

(5) EKAP üzerinden sorgulanmasının mümkün olmaması nedeniyle bilgisayarda taratılarak sunulması gereken belgeler ve eklerinden herhangi birinin e-teklif kapsamında sunulmamış olması halinde, bu eksik belgeler ve ekleri idarelerce tamamlanamaz ve bu isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır. Ancak, bilgisayarda taratılarak e-teklif kapsamında sunulan belgelerde, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, bilgi eksikliği bulunması halinde idare tarafından bilgilerin tamamlanması istenir. Bu çerçevede, bilgi eksikliklerinin tamamlanması için iki iş gününden az olmamak üzere makul bir tamamlama süresi verilir. Bu süre içerisinde istekli tarafından eksik bilgilere ilişkin belgeler idareye sunulur. Belirlenen sürede eksik bilgileri tamamlamayanların teklifleri dördüncü fıkrada belirtildiği şekilde değerlendirme dışı bırakılır.

(6) Teklif değerlendirme işlemleri sonrasında, EKAP üzerinden Ek-1'de yer alan "Uygun Olmayan Belgelerin Uygun Sayılmama Gerekçelerine İlişkin Tutanak" hazırlanır ve bir çıktısı alınarak ihale komisyonu üyeleri tarafından imzalanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

İhalenin Sonuçlandırılması

İhalenin karara bağlanması, onaylanması veya iptal edilmesi

MADDE 25 – (1) Yapılan değerlendirme sonucu ihale ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılır ve EKAP üzerinden Ek-1'de yer alan "İhale komisyonu kararı tutanağı" düzenlenir. İhale komisyonu kararının bir çıktısı alınarak ihale komisyonu üyeleri tarafından imzalanır ve ihale yetkilisinin onayına sunulur.

(2) İhale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı EKAP üzerinden teyit edilir ve buna ilişkin belge ihale komisyon kararına eklenir. Her iki isteklinin de yasaklı olduğunun anlaşılması durumunda ihale yetkilisince ihale kararı onaylanmaz ve ihale iptal edilir.

(3) İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder. İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır. Onay ve iptal işlemleri, ayrıca EKAP üzerinde kayıt altına alınır.

Kesinleşen ihale kararının bildirilmesi ve sözleşmenin imzalanması

MADDE 26 – (1)İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil, ihaleye teklif veren bütün

isteklilere bildirilir. İhale sonucunun bildiriminde, tekliflerin değerlendirmeye alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir. İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da aynı şekilde bildirim yapılır.

(2) İlgili uygulama yönetmeliklerinde öngörülen sürelerin bitiminden sonra ihale üzerinde kalan istekli sözleşmeye davet edilir. İhale üzerinde kalan istekli tarafından ihale tarihinde Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen ihale dışı bırakılma durumlarında olmadığını gösteren belgelerden elektronik ortamda EKAP üzerinden sorgulanamayanlar ile tekliflerin elektronik ortamda alındığı ihalelerde bunlara ek olarak; 19 uncu maddenin birinci fıkrası, 20 nci maddenin ikinci fıkrası ve 21 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca bilgisayarda taratılarak sunulan belgeler sözleşme imzalanmadan önce idareye sunulur.

(3) İhale üzerinde kalan isteklinin sözleşmeye davet edildiği halde ikinci fıkra da belirtilen belgeleri sunmaması veya Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında taahhüt altına alınan durumu tevsik etmek üzere idareye sunulan belgelerin taahhüt edilen duruma aykırı hususlar içermesi halinde ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir. İkinci fıkra da belirtilen belgeleri sunmayan istekli hakkında ayrıca Kanunun 58 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Sözleşmenin imzalanacağı tarihte ihale üzerinde kalan isteklinin yasaklılık teyidi yapılır.

(5) İhale üzerinde kalan istekli ile sözleşme imzalanamaması halinde idare, teklif fiyatının ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli ile ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkradaki esas ve usullere göre sözleşme imzalayabilir.

(6) İhale sonucu, sözleşmenin imzalanmasından sonra EKAP'ta kayıt altına alınır ve EKİB'de yayımlanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çerçeve Anlaşma İhalelerine İlişkin Özel Hükümler

Çerçeve anlaşma işlemleri

MADDE 27 – (1) Çerçeve anlaşma ihalelerinde; tekliflerin açılması ve değerlendirilmesi, geçici teminata ilişkin hükümler dışında 23 üncü ve 24 üncü maddelere göre yapıldıktan sonra ekonomik açıdan en avantajlı tekliften başlanarak listeye alınacak istekliler üçten az olmamak üzere belirlenerek EKAP'a kaydedilir.

(2) Liste oluşturulduktan sonra 25 inci maddeye uygun olarak ihale karara bağlanır, onaylanır veya gerekçesi açıkça belirtilmek suretiyle iptal edilir.

(3) Kesinleşen ihale kararı isteklilere bildirilir ve listeye alınan istekliler anlaşmaya davet edilir.

(4) Çerçeve anlaşma imzalanmasından önce ve çerçeve anlaşmanın imzalanmasında idare ve çerçeve anlaşmaya taraf olan isteklilerce yapılacak işlemler ilgili uygulama yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilir.

(5) İhale sonuç ilanı, anlaşma imzalanmasından sonra EKİB'de yayımlanır.

(6) Çerçeve anlaşmaya taraf olan isteklilere ilişkin bilgiler EKAP üzerinde kayıt altına alınır.

Münferit sözleşme işlemleri

MADDE 28 – (1) Çerçeve anlaşma kapsamında alım yapılması durumunda öncelikle anlaşmaya taraf olan idare tarafından EKAP üzerinde münferit sözleşme tasarısı hazırlanır.

(2) EKAP üzerinde çerçeve anlaşmaya taraf olan isteklilerin yasaklılık durumları sorgulanır. Yasaklı olmadığı anlaşılan istekliler sürelerle ilişkin ilgili uygulama yönetmeliğinde

yer alan hükümlere uygun olarak teklif vermeye davet edilir. Davet yazısı ekinde münferit sözleşme tasarisına yer verilir.

(3) Münferit sözleşmeye ilişkin alınan tekliflerin açılması, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesinde, ilgili uygulama yönetmeliğinin münferit sözleşmeye ilişkin hükümleri uygulanır.

(4) **(Ek:RG-14/11/2012-28467)** Münferit sözleşme aşamasında tekliflerin elektronik ortamda alınmasına karar verilmesi halinde, münferit sözleşme tasarisının e-imza kullanılarak indirilmesi EKAP üzerinden yapılır. Bu durumda, e-tekliflerin hazırlanması ve sunulması, son teklif verme saatinden veya tekliflerin açılma saatinden önce ihalenin iptal edilmesi, e-tekliflerin açılması ve değerlendirilmesine ilişkin işlemlerde; geçici teminat ile yeterlik belgeleri ve yeterlik belgelerinin değerlendirilmesine ilişkin hükümler hariç, bu Yönetmeliğin 19, 22, 23 ve 24 üncü maddeleri uygulanır.⁵⁴

(5) Ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlendikten sonra 25 inci maddeye uygun olarak ihale karara bağlanır, onaylanır veya gerekçesi açıkça belirtilmek suretiyle iptal edilir. Kesinleşen ihale kararı isteklilere bildirilir.

(6) Münferit sözleşme sonuç ilanı sözleşme imzalanmasından sonra EKAP üzerinde kayıt altına alınır ve EKİB’de yayımlanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 29 – (1) EKAP üzerinden gerçekleştirilen ihale sürecine ilişkin işlemlerle ilgili olarak bu Yönetmelikte düzenleme yapılmayan hususlarda ilgili uygulama yönetmelikleri esas alınır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 30 – (1) EKAP üzerinden gerçekleştirilen ihale sürecine ilişkin işlemlerde uygulama yönetmeliklerinin bu Yönetmeliğe aykırı hükümleri uygulanmaz.

Başlamış olan ihaleler

GEÇİCİ MADDE 1 – (Ek: RG-20/3/2011-27880)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilanı veya duyurusu yapılmış olan ihaleler, ilanın veya duyurunun yapıldığı tarihte yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Başlamış olan ihaleler

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek: RG-14/11/2012-28467)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilanı veya duyurusu yapılmış olan ihaleler, ilanın veya duyurunun yapıldığı tarihte yürürlükte olan yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 31 –(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Kamu İhale Kurumu Başkanı yürütür.

⁵⁴ 14/11/2012 tarihli ve 28467 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklikle bu maddeye üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere dördüncü fıkra eklenmiş, mevcut müteakip fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

8.1.1. ELEKTRONİK KAMU ALIMLARI PLATFORMUNUN KULLANILMASINA İLİŞKİN 1 NOLU TEBLİĞ

R.Gazete Tarihi : 17/12/2010

R.Gazete Sayısı : 27788

Amaç, kapsam ve dayanak

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, 1/9/2010 tarihinde devreye alınan Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden gerçekleştirilecek işlemler ile buna ilişkin esasların belirlenmesi amacıyla, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 53 üncü maddesi ile Ek 1 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

a) Elektronik Kamu Alımları Platformu: İdareler ile kamu alımları sürecine taraf olanların bu sürece ilişkin işlemleri internet üzerinden gerçekleştirebilecekleri, Kurum tarafından yönetilen elektronik ortamı,

b) Güvenli elektronik imza: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununda tanımlandığı şekliyle münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin tespitini sağlayan ve imzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan e-imza veya m-imzayı,

c) İhtiyaç raporu: İdarenin, ihalesini yapacağı mal veya hizmet alımı ya da yapım işinin niteliğini, türünü ve miktarını; ihalenin kısmi teklife açık yapılmasının öngörülmesi halinde kısımlarının; gerekli hallerde iş kalemlerinin tanımlandığı raporu,

ç) Kamu İhale Bülteni: 4734 sayılı Kanunun 53 ve Ek 1 inci maddesi uyarınca ihale ilanlarının yayımlandığı Kamu İhale Kurumu tarafından çıkarılan bülteni,

d) Kamu Satınalma Platformu: EKAP'ın yürürlüğe girdiği tarihe kadar Kurum tarafından elektronik ortamda yürütülen hizmetler ile bu Tebliğin Geçici 1 inci maddesinde belirtilen hizmetlerin yürütülmeye devam edileceği elektronik ortamı,

e) Kanun: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu,

f) Kullanıcı: Platform sorumlusu ile ihale sürecindeki belirli iş ve işlemleri yürütmek üzere platform sorumlusu tarafından yetkilendirilmiş kişi/kişileri,

g) Kurum: Kamu İhale Kurumunu,

ğ) Organizasyon: Birden fazla idare ve/veya gerçek ve tüzel kişi bünyesinde aynı kullanıcı adı ve şifresiyle tanımlı kullanıcıların, yetkilerini kullanarak işve işlem yapabilecekleri her bir idare ve/veya gerçek ve tüzel kişiyi,

h) Platform sorumlusu: İdareler ve ihalelere katılacak olan gerçek veya tüzel kişi adına kullanıcı oluşturma, silme, yetki verme ve platformla ilgili diğer işlemleri gerçekleştirebilecek kullanıcı veya kullanıcıları,

ifade eder.

EKAP üzerinden gerçekleştirilecek iş ve işlemler

MADDE 3 – (1) Aşağıda belirtilen iş ve işlemler EKAP 1.0 sürümü üzerinden gerçekleştirilecektir:

3.1.İdareler tarafından gerçekleştirilecek iş ve işlemler

3.1.1. EKAP'a kayıt işlemleri

İdareler EKAP'ı kullanabilmek için Kurumun internet adresinde yer alan ilgili sayfalar yardımı ile İdarelerin EKAP'ı Kullanımına İlişkin Protokolü hazırlayacak ve posta yolu ile ya da elden Kuruma ulaştıracaktır. İdarelerce protokol hazırlanırken idare adına EKAP'ta yer alan iş ve işlemleri yürütecek en fazla iki platform sorumlusu da belirtilecektir. Platform sorumluları ihale sürecinde yer alacak tüm kullanıcı/kullanıcıları tanımlamaya ve bu kişilerin bilgilerinde değişiklik yapmaya yetkilidir. Birden fazla platform sorumlusunun belirlendiği ve bunlardan birisinin değiştiği hallerde, değişen platform sorumlusu kendi yerine yeni bir platform sorumlusu tanımlayabileceği gibi, diğer platform sorumlusu tarafından da bu tanımlama yapılabilecektir. Platform sorumlularının ikisinin aynı anda değişmesi durumunda ise değişikliğe ilişkin belgeler posta yolu ile ya da elden Kuruma ulaştırılacaktır.

İdareler, Kuruma göndermiş oldukları protokollerin durumuna ilişkin bilgilere EKAP üzerinden erişebilecek, protokoldeki bilgilerin eksik olması durumunda yapılacak iş ve işlemlerin takibinden sorumlu olacaktır.

3.1.2.İhale öncesi yapılacak işlemler

İdareler yapacakları ihalelere ilişkin iş ve işlemlere başlamadan önce EKAP tarafından sağlanacak sayfalar yardımı ile ihaleye temel teşkil edecek bir ihtiyaç raporu hazırlayacaktır. Hazırlanan ihtiyaç raporu daha sonra ihale dokümanının hazırlanmasında kullanılır.

Tıbbi cihaz alımlarına ilişkin ihtiyaç raporları hazırlanırken Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Ulusal Bilgi Bankasında (TİTUBB) oluşturulmuş Branş Ağacındaki branş kodları kullanılacak olup belirlenen seviyedeki branş kodunun seçimine izin verilecektir. Daha önce Kamu Satınalma Platformunda (KSP) Branş Ağacında bulunmayan branş kodları için kullanılan 99 kodlu tanımlamaların kullanımı uygulamadan kaldırılmıştır.

İhtiyaç Raporu hazırlandıktan sonra EKAP'tan ihale kaydı yapılarak işlemler devam ettirilecektir. Kaydı yapılan ihaleye ilişkin işlemlerin takip edilebilmesi için geçici bir numara verilecektir. İhale onay işlemlerinin gerçekleştirilmesinden sonra EKAP'tan ihale kayıt numarası (İKN) alınarak daha önceden oluşturulmuş ihtiyaç raporu ile İKN ilişkilendirilecektir.

Kanun kapsamındaki bütün ihalelere ilişkin dokümanların EKAP üzerinden hazırlanması zorunludur. İKN'si alınmış ve ihtiyaç raporu hazırlanmış ihale için İdari Şartname/Ön Yeterlik Şartnamesi ve Sözleşme Tasarısı hazırlama işlemleri EKAP'ın sunduğu bir sihirbaz yardımı ile yapılacaktır. Teknik şartname ve gerekli diğer dokümanlar da EKAP'ta dosya uzantıları belirtilen formatlarda EKAP'a yüklenecektir.

İstisna kapsamındaki ihalelere ve kapsam dışı ihalelere ilişkin dokümanlar EKAP üzerinden hazırlanmayacaktır.

Doküman hazırlama işlemleri tamamlanmış ihalelere ilişkin Kamu İhale Bülteninde yayımlanacak ilanlar EKAP tarafından otomatik olarak oluşturulacaktır. İstisna kapsamındaki ihalelere ve kapsam dışı ihalelere ilişkin ilanlar ise EKAP'ta otomatik olarak oluşturulmayacağından, idareler tarafından ilgili bilgilerin EKAP'a girilmesi suretiyle ilanlar hazırlanmış olacaktır. İlanın kaydedilip Kuruma gönderilmesi (elektronik olarak), durum izleme ekranından izlenmesi, ücretli ilanlar için ilan bedelinin yatırılması, Sevk ve İşlem Formunun gönderilmesi gibi adımların takibi ilgili idare tarafından yürütülecektir.

İdareler tarafından aday, istekli ve istekli olabileceklere EKAP sürüm 1.0 kapsamında EKAP üzerinden de bildirim yapılabilecektir. Ancak, EKAP üzerinden yapılacak bildirimin yanında mevzuatta öngörülen diğer tebligat usullerinden birinin de kullanılması zorunludur.

İhale yetkilisi tarafından yedekleriyle birlikte görevlendirilen ihale komisyonu başkan ve üyeleri, görevlendirildikleri ihaleyle sınırlı olarak idare platform sorumlusu tarafından EKAP'ta tanımlanır.

İhale dokümanları EKAP üzerinden vatandaşlar tarafından ücretsiz olarak görülebilecek ve indirilebilecektir. EKAP'ta kaydı olan gerçek veya tüzel kişiler, istekli olabilecek sıfatını doküman bedelini yatırmak suretiyle kazanabileceklerdir. İhale dokümanının idareden satın alınması durumunda doküman alan gerçek veya tüzel kişilere ilişkin bilgiler T.C. Kimlik veya Vergi Kimlik Numaraları üzerinden EKAP'a girilecektir. Ancak bu durumda, dokümanı almaya bizzat gelen kişinin değil ihaleye teklif verecek olan gerçek veya tüzel kişinin T.C. Kimlik veya Vergi Kimlik numarası girilerek doküman satış işlemi yapılacaktır. İdareler satın alınan veya EKAP üzerinden indirilen doküman sayılarına ilişkin bilgilere ulaşabilecek ve T.C. Kimlik veya Vergi Kimlik Numaraları üzerinden sorgulama yapabilecektir. Yapılan sorgulamalara ilişkin bilgiler EKAP tarafından kayıt altına alınacaktır.

İdareye teslim edilen teklif zarflarının teslim tarihi ve zarfın üzerinde yer alan bilgiler idare satınalma sorumlusu tarafından Teklif Kabul İşlemleri altında EKAP'a girilecektir.

İdare tarafından zeyilname düzenlenmesi halinde, zeyilnameye ve ihale dokümanının son haline EKAP üzerinden erişilebilecektir. Düzenlenen zeyilnameyle ilgili olarak Kanunun 65 inci maddesindeki tebligat hükümlerine ve Kanunun öngördüğü sürelerle uyulması zorunludur.

3.1.3. Tekliflerin değerlendirilmesi

İhale komisyonu tarafından teklif zarflarının Kanunun 30 uncu maddesine uygunluğu yönünden incelenmesinden sonra tekliflerin değerlendirilmesi aşamasına geçilir. Kanunun tekliflerin değerlendirilmesine ilişkin hükümlerine göre tesis edilen işlemlere ait ihale komisyonu tutanak ve kararlarından EKAP'a kaydedilmesi gerekenler EKAP'a girilir.

Tıbbi cihaz alımlarına ilişkin teklif bilgileri girilirken isteklilerin teklif zarflarının içinde bulunan ve İhale Bildirim Yazılımı (EKAP için hazırlanan) tarafından hazırlanmış teklif dosyaları da (KİK uzantılı XML dosyası) EKAP'a yüklenir.

3.1.4. Teyit işlemleri

İhale komisyonu kararı üzerine, ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi adına Teyit İşlemleri menüsü altında yasaklılık teyidi alınır.

Sözleşmenin imzalanacağı tarihte, ihale üzerinde kalan istekli için yasaklılık teyidi alma işlemi tekrarlanır.

3.1.5. Sonuç işlemleri

Sözleşmenin imzalanması ile birlikte sözleşme imzalanan yüklenici ve sözleşmeye ilişkin bilgiler EKAP'a girilir.

Sözleşmenin yürütülmesi sırasında gerçekleşen sözleşme devirlerine ilişkin bilgiler EKAP'tan alınan teyit bilgileri ile birlikte EKAP'a girilir.

Tıbbi cihaz alımlarında idareler tarafından yüklenen bilgiler otomatik olarak Sosyal Güvenlik Kurumunun sistemine aktarılır.

İhalesi EKAP üzerinden yapılan çerçeve anlaşma kapsamındaki münferit sözleşmelerin hazırlanması ve ilgili diğer işlemler (ihtiyaç raporu oluşturma, İKN alma, vb.) EKAP üzerinden gerçekleştirilecektir.

3.1.6. Yardım işlemleri

İdare ve isteklilere yardımcı olması amacıyla EKAP'ın kullanımına ilişkin videolar hazırlanmış olup bu videolar EKAP üzerinden indirilebilecektir.

İdare ve isteklilerin EKAP'ta karşılaşılabileceği soru ve sorunlara ilişkin Sıkça Sorulan Sorular sayfası oluşturulmuş ve EKAP üzerinden yayımlanmıştır.

İdare ve isteklilerin EKAP'ta karşılaştığı ve Sıkça Sorulan Sorular arasında bulamadığı soru ve sorunların çözümüne yönelik bir Çağrı Merkezi oluşturulmuştur. Çağrı Merkezine Türkiye'nin her yerinden alan kodu çevirmeden şehir içi tarife ile 444 0 545 (444 0 KİK) numarasından, hafta içi 09:00 -12:30 ile 13:30 – 18:00 saatleri arasında ulaşılabilir.

3.1.7. Kullanıcı işlemleri

Platform sorumluları ve diğer kullanıcılar, EKAP'ta birden fazla idare ve/veya gerçek veya tüzel kişi bünyesinde kullanıcı yetkisine sahip olabilmektedir. Bu tür kişiler için T.C. Kimlik Numaraları ve şifreleri ile erişebilecekleri tek bir kullanıcı tanımlanmış olup EKAP'a giriş yaptıktan sonra hangi Organizasyona ilişkin işlem yapacağı seçtirilmektedir. Kullanıcı EKAP'tan çıkış yapmadan Organizasyon değişikliği yaparak diğer bir Organizasyona ilişkin iş ve işlemlerini yürütebilecektir.

EKAP'a yeni eklenecek kullanıcıların tanımlanmaları, gerekli yetki ve rollerinin atanması işlemleri platform sorumlusu tarafından yapılacaktır.

Kullanıcıların EKAP'ta belirlemiş oldukları şifreler kimse tarafından görülemez olup sadece kullanıcının kendisi tarafından değiştirilebilecektir. Kullanıcı, belirlemiş olduğu şifre ile yapmış olduğu iş ve işlemlerden sorumlu olduğu gibi, şifresinin gizliliğinden ve güvenliğinden de sorumlu olacaktır. Tanımlanmış olan şifrelere hiçbir şekilde erişim olmadığından, kullanıcıların şifrelerini unutması durumunda Çağrı Merkezi aracılığı ile şifreler sadece sıfırlanabilecektir. Şifre sıfırlama işleminden sonra kullanıcılar şifre belirleme işlemlerini yeniden gerçekleştirecektir.

3.2.İhalelere katılmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler tarafından gerçekleştirilecek iş ve işlemler

3.2.1. EKAP'a kayıt işlemleri

İhalelere katılmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler EKAP'ı kullanabilmek için Kurumun internet adresinde yer alan ilgili sayfalar yardımı ile İhalelere Katılacak Gerçek ve Tüzel Kişilerin EKAP'ı Kullanımına İlişkin Protokolü imzalayarak, ekinde istenilen belgelerle birlikte posta yolu ile ya da elden Kuruma ulaştıracaktır. İhalelere katılmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler tarafından protokol hazırlanırken EKAP'ta yer alan iş ve işlemleri yürütecek platform sorumluları da belirtilecektir. Platform sorumluları ihale sürecinde yer alacak bütün kullanıcıları tanımlamaya ve bu kişilerin bilgilerinde değişiklik yapmaya yetkilidir. Platform sorumlularının ikisinin de aynı anda değişmesi durumunda değişikliğe ilişkin belgeler posta yolu ile ya da elden Kuruma ulaştırılacaktır.

İhalelere katılmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler Kuruma göndermiş oldukları protokollerin durumuna ilişkin bilgilere EKAP üzerinden erişebilecek, protokol ve ekindeki bilgi ve belgelerin eksik olması durumunda yapılacak iş ve işlemlerin takibinden sorumlu olacaktır.

3.2.2.İhale takip işlemleri

İhalelere katılmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, EKAP'ta oluşturulan ihalelere ilişkin belirlenen kriterlere göre arama yapabilecek ve arama sonucunda istedikleri ihalenin detaylı bilgilerine erişebilecektir. İhale ilanı yayımlanan ihalelerin ilanlarına da bu sayfadan erişilebilecektir.

İhale dokümanı, bedel ödenmeksizin EKAP üzerinden indirilebilecektir. Bununla birlikte dokümanın bu şekilde indirilmesi, indirene istekli olabilecek sıfatını kazandırmayacaktır.

İhalelere katılmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, ilgilendikleri ihalelere ilişkin kriterleri EKAP'a girerek belirledikleri kriterlere uygun ihale ilanlarından e-posta aracılığı ile haberdar olabileceklerdir.

3.2.3.İhale ilanlarına erişim

İhalelere katılmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, EKAP'ta yayımlanan Ön İlan, İhale İlanı, Düzeltilme İlanı, İptal İlanı, Sonuç İlanı ile İstisna ve Kapsam Dışı İhale İlanlarına ilişkin belirlenen kriterlere göre arama yapabilecek ve ilana ulaşabileceklerdir. Ayrıca, açılan ilan sayfasından ihale dokümanlarına erişebilecek ve ilana daha sonra hızlı erişebilmek için EKAP'ta oluşturulmuş İhale Ajandalarına ilgili ilanın linkini ekleyebileceklerdir.

3.2.4. Duyuru ve mesaj işlemleri

İhalelere katılmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, EKAP'tan yayımlanan duyurulara EKAP'a giriş yaptıklarında ulaşabileceklerdir. EKAP tarafından ihalelere katılmak isteyen gerçek veya tüzel kişilere özel mesaj ve bildirimler gönderilebilmekte olup bu mesaj ve duyuruların takibi EKAP'a kayıt olan gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılacaktır.

3.2.5.İhale Ajandası ve ihale izleme işlemleri

İhalelere katılmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, ihale ilanlarını incelerken ihale ajandalarına eklemiş oldukları ihalelere İhale Ajandası üzerinden aylık, haftalık veya günlük bazda erişebilecektir.

EKAP'ta kaydı yapılan ihalelere ve EKAP'a sonucu bildirilen ihalelere İhale İzleme İşlemleri altından anlık olarak erişilebilecek ve ihalelere ilişkin detaylı bilgilere ulaşılabilir.

3.2.6. Kullanıcı işlemleri

EKAP'a yeni eklenecek kullanıcıların tanımlanmaları, gerekli yetki ve rollerinin atanması işlemleri platform sorumluları tarafından yapılacaktır.

Kullanıcıların EKAP'ta belirlemiş oldukları şifreler kimse tarafından görülemez olup sadece kullanıcının kendisi tarafından değiştirilebilecektir. Kullanıcı, belirlemiş olduğu şifre ile yapmış olduğu iş ve işlemlerden sorumlu olduğu gibi, şifresinin gizliliğinden ve güvenliğinden de sorumlu olacaktır. Tanımlanmış olan şifrelere hiçbir şekilde erişim olmadığından, kullanıcıların şifrelerini unutması durumunda çağrı merkezi aracılığı ile şifreler sadece sıfırlanabilecektir. Şifre sıfırlama işleminden sonra kullanıcılar şifre belirleme işlemlerini yeniden gerçekleştireceklerdir.

3.3. Vatandaşlar tarafından gerçekleştirilecek iş ve işlemler

Vatandaşlar EKAP'a kayıt yaptırmadan da ihale sürecinde aşağıda yer alan iş ve işlemlere ulaşabileceklerdir:

3.3.1.İhale takip işlemleri

Vatandaşlar, EKAP üzerinden, ihalelere ilişkin belirledikleri kriterlere göre arama yapabilecekler ve arama sonucunda istedikleri ihaleye ilişkin detaylı bilgilere erişebileceklerdir. İhaleye ait ilan yayımlanmış ise ilgili ihalenin ilanlarına, ihalelere ilişkin şikâyet bedellerine ve ihale dokümanlarına seçilen ihaleye ait detay sayfasından ulaşılabilir.

3.3.2. Elektronik Kamu İhale Bülteni

EKAP'ta yayımlanan Elektronik Kamu İhale Bültenine, ihale türü bazında veya tarih sorgulaması yapılarak erişilebilecektir.

3.3.3. Sorgulama işlemleri

Vatandaşlar, EKAP üzerinden;

a) Yasaklılar listesine ulaşabilecek, belirlenen kriterlere göre sorgulamalarını buradan yapabileceklerdir.

b) İtirazen şikâyet başvuruları üzerine Kamu İhale Kurulu tarafından alınan kararlara ulaşabilecek, belirlenen kriterlere göre sorgulamalarını buradan yapabileceklerdir.

c) İtirazen şikâyet başvurularının durumlarına ilişkin bilgilere ulaşabilecek, belirlenen kriterlere göre sorgulamalarını buradan yapabileceklerdir.

d) İtirazen şikâyet başvuruları üzerine Kamu İhale Kurulu tarafından alınan kararların tutanaklarına Kurul toplantı tarihinin ertesi gününden itibaren ulaşabilecek, tarih bazında sorgulama yaparak tutanakları görebileceklerdir.

e) Sözleşme devri sorgulama işlemlerine ulaşabileceklerdir. Sözleşme devri yapmak isteyen veya sözleşme devir alacak gerçek veya tüzel kişilere ilişkin sorgulama işlemlerini bu sayfalar aracılığı ile gerçekleştirebileceklerdir.

Kamu Satınalma Platformu üzerinden yürütülmeye devam edilecek iş ve işlemler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) EKAP 1.0 sürümünün devreye alınması ile;

1.1.İhale kayıt numarası Kamu Satınalma Platformundan alınan ihalelere ilişkin tüm iş ve işlemler hâlihazırda hizmetin yürütüldüğü KSP üzerinden yürütülmeye devam edilecek olup, münferit sözleşmelere ilişkin alımlar dışında KSP’den yeni İKN verilmeyecektir.

Çerçeve anlaşması KSP üzerinden yapılan münferit sözleşmeler için İKN alma, ihale ilanı oluşturma, teyit, sonuç bildirim, sözleşme devri bildirim işlemleri KSP üzerinden yürütülmeye devam edilecektir. Çerçeve anlaşma kapsamında yapılan münferit sözleşmeler için yeni alınacak İKN’lerde, çerçeve anlaşmanın İKN’sinin alınmış olduğu yıl esas alınarak o yıl için verilen son İKN’den devam eden numaralar kullanılacaktır.

İKN’si KSP üzerinden alınan 4734 sayılı Kanun kapsamındaki bütün ihalelere, istisna kapsamındaki ihalelere ve kapsam dışı ihalelere ilişkin ihale ilanı oluşturma, teyit, sonuç bildirim, sözleşme devri bildirim işlemleri KSP üzerinden yürütülmeye devam edilecektir.

Tıbbi cihaz alımlarına ilişkin yapılmış ihale sonuçlarının bildirimlerinin hazırlanmasında, hâlihazırda uygulamada olan İhale Bildirim Yazılımının 1.1.1.0 sürümü kullanılmaya devam edilecektir.

1.2. EKAP devreye alınmadan doğrudan temin yöntemi ile yapılmış olan tıbbi cihaz alımları dahil doğrudan teminle yapılan tüm alımlara ilişkin bildirimler KSP üzerinden yapılacaktır. Tıbbi cihaz alımlarına ilişkin yapılmış olan doğrudan temin bildirimlerinin hazırlanmasında, hâlihazırda uygulamada olan Doğrudan Alım Yazılımının 1.1.1.0 sürümü kullanılmaya devam edilecektir.

Yürürlük

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğ 1/9/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kamu İhale Kurumu Başkanı yürütür.

9. KAMU MALÎ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU

Kanun Numarası : 5018
Kabul Tarihi : 10/12/2003
R.Gazete Tarihi : 24/12/2003
R.Gazete Sayısı : 25326

Hazine birliği

Madde 6- Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider, tahsilat, ödeme, nakit planlaması ve borç yönetimi Hazine birliğini sağlayacak şekilde yürütülür.

Bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin tüm gelirleri Hazine veznelerine girer, giderleri bu veznelerden ödenir. Bu idareler özel vezne açamaz.

Her türlü iç ve dış borçlanma, yurt dışından hibe alınması, borç ve hibe verilmesi ve bunlara ilişkin geri ödemeler, Hazine garantileri, Hazine alacakları, nakit yönetimi ve bunlarla ilgili diğer hususlarda 9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı, 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra: 25/6/2009-5917/47 md.) Bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimlerinde gerçekleştirilen tahsilât ve ödeme işlemleri, güvenli elektronik imza kullanılarak veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca belirlenecek güvenlik kriterlerine uygun olarak elektronik ortamda verilecek talimatlar çerçevesinde bu Banka aracılığıyla gerçekleştirilebilir. Genel yönetim kapsamındaki diğer kamu idarelerini uygulama kapsamına almaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşünü almak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Giderin gerçekleştirilmesi

Madde 33- Bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerekir. **(Değişik son cümle: 22/12/2005-5436/10 md.)** Giderlerin gerçekleştirilmesi; harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.

Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.

(Ek üçüncü fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Elektronik ortamda oluşturulan ortak bir veri tabanından yararlanmak suretiyle yapılacak harcamalarda, veri giriş işlemleri gerçekleştirme görevi sayılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin esas ve usûller Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Gerçekleştirme görevlileri, bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumludurlar.

(Ek son fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Giderin çeşidine göre aranacak gerçekleştirme belgelerinin şekil ve türleri; kamu borç yönetimine ilişkin olanlarda Hazine Müsteşarlığının uygun görüşünün alınması kaydıyla, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri için Maliye Bakanlığınca, mahallî idareler için İçişleri Bakanlığınca, sosyal güvenlik kurumları için de bağlı veya ilgili oldukları bakanlıklar tarafından, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.

9.1. GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN ÖDEME VE TAHSİLAT İŞLEMLERİNİN ELEKTRONİK ORTAMDA GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

R.Gazete Tarihi: 13/12/1951

R.Gazete Sayısı : 7981

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esasların amacı, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin nakit ihtiyaçlarının belirlenmesine, karşılanmasına, ödemelerin gerçekleştirilmesine ve tahsilatın Tek Hazine Hesabına aktarılmasına ilişkin işlemlerin elektronik ortamda verilecek talimatlarla yapılmasını düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 6 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Alıcı Banka: İlgili mevzuatına istinaden kendisine ödeme yapılacak kişinin hesabının bulunduğu bankayı,
- b) Bakanlık: Maliye Bakanlığını (Muhasebat Genel Müdürlüğü),
- c) Banka: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,
- ç) Başkanlık: Gelir İdaresi Başkanlığını,
- d) EFT: Bankaca kurulan ve işletilen Elektronik Fon Transfer sistemini,
- e) Fon Aktarımı: EFT, havale veya virman yoluyla gerçekleştirilen para transferlerini,
- f) Genel Bütçeli İdareler: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerini,
- g) Gönderme Emri: Muhasebe birimleri tarafından Banka nezdindeki hesaplarından ödeme yapılacak kişilerin hesaplarına aktarılacak tutarlara ilişkin bilgileri gösteren talimatı,
- ğ) Güvenli Elektronik İmza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununda tanımlanan güvenli elektronik imzayı,
- h) IBAN: Uluslararası banka hesap numarasını,
- ı) Kamu Elektronik Ödeme Sistemi (KEÖS): Bakanlık ve Banka tarafından kamu ödemelerinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesini sağlayan bilişim sistemini,
- i) KBS: Bakanlıkça işletilen Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemini,
- j) KBS-KEÖS: Bakanlıkça işletilen Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sisteminde yer alan ve gönderme emirlerinin elektronik ortamda Bankaya aktarılmasını sağlayan uygulamayı,
- k) Kullanıcılar: Kurum sorumlusunu, birim sorumlusunu, talimat aktarma yetkilisini ve talimat aktarma yetkilisi yardımcısını,
- l) Muhabir Banka: Merkez dışı muhasebe birimlerinin tahsilat hesaplarının bulunduğu bankayı,
- m) Muhabir Banka Tek Hazine Tahsilat Hesabı: Muhabir banka nezdinde Hazine İç

Ödemeler Muhasebe Birimi adına açılan, merkez dışı muhasebe birimlerinin tahsilat hesap bakiyelerinin aktarılacağı vadesiz mevduat hesabını,

n) Muhasebe Birimi: Müsteşarlık muhasebe birimleri hariç olmak üzere genel bütçeli idarelerin muhasebe hizmetlerinin yapıldığı birimini,

o) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

ö) Ödeme Belgesi: İdarelerce, bütçeden yapılacak kesin ödemeler için düzenlenen Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği eki Örnek: 1 numaralı Ödeme Emri Belgesini; ön ödeme suretiyle yapılacak ödemelerde ise anılan Yönetmelik eki Örnek: 2 numaralı Muhasebe İşlem Fişini,

p) Sertifika: Banka tarafından üretilen ve kullanıcıların KEÖS'e erişebilmeleri için gerekli olan elektronik yetki belgesini,

r) Talimat Aktarma Yetkilisi: Bankaya talimat vermeye yetkili kılınan kişiyi,

s) Talimat Aktarma Yetkilisi Yardımcısı: Gönderme emirlerini talimat aktarma yetkilisinin onayına sunan kişiyi,

ş) TCKN: Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını,

t) Tek Hazine Hesabı: Tek Hazine Tahsilat ve Tek Hazine Ödeme Hesaplarının üst hesabını,

u) Tek Hazine Tahsilat Hesabı: Banka nezdinde Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi adına açılan vadesiz mevduat hesabını,

ü) Tek Hazine Ödeme Hesabı: Banka nezdinde Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi adına açılan vadesiz mevduat hesabını,

v) TIC-KEÖS: Banka tarafından kamu ödemelerinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi amacı ile kurulan ve işletilen sistemi,

y) VEDOP: Gelir İdaresi Başkanlığı otomasyon sistemlerini,

z) VKN: Vergi Kimlik Numarasını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kullanıcılar ve Sertifika

Kullanıcılar

MADDE 4 – (1) Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, elektronik ortamda nakit ihtiyaçlarının belirlenmesi, karşılanması, ödemelerin gerçekleştirilmesi ve tahsilat işlemleri bu Usul ve Esaslarda belirlenen kullanıcılar tarafından yerine getirilir.

(2) Kullanıcılar, şifreleri, sertifikaları ve güvenli elektronik imzaları ile yapacakları işlemlerden sorumludurlar.

Kurum sorumlusu

MADDE 5 – (1) Kurum Sorumlusu görevli olduğu merkez veya il düzeyindeki birim sorumlularını yetkilendirmekle görevli personel olup Bakanlık tarafından belirlenerek Bankaya bildirilir.

(2) Kurum sorumlusu; kendisinin veya birim sorumlusunun izin, rapor gibi nedenlerle geçici olarak görevden ayrılması durumunda vekalet edecek personeli yetkilendirir; vekalet bitimi ile birim sorumlusunun görevinden sürekli ayrılması durumlarında ise yetkileri derhal iptal eder.

(3) Yetki devredebilecek kurum sorumluları ve buna ilişkin hususlar Bakanlıkça belirlenir.

(4) Kurum sorumlusunun görevinden sürekli ayrılması durumunda Bakanlık yeni bir kurum sorumlusu belirleyerek Bankaya bildirir.

Birim sorumlusu ve talimat aktarma yetkilisi

MADDE 6 – (1) Birim sorumlusu, muhasebe hizmetlerinin yürütülmesinden ve muhasebe biriminin yönetiminden sorumlu olan kişidir.

(2) Birim sorumlusu, aynı zamanda talimat aktarma yetkilisidir.

(3) Birim sorumlusu, gerektiğinde ilgili mevzuatı uyarınca belirlenmiş yardımcısını veya yardımcılarını talimat aktarma yetkilisi olarak, biriminde görevli en az bir personeli de talimat aktarma yetkilisi yardımcısı olarak yetkilendirmeye ve gerekli hallerde bu yetkileri iptal etmeye yetkili ve görevlidir.

(4) Aynı muhasebe biriminde aynı kişi hem talimat aktarma yetkilisi hem yardımcısı olarak yetkilendirilemez.

Sertifika

MADDE 7 – (1) Kullanıcıların sertifikaları Bankaca üretilir.

(2) Kurum sorumluları sertifikalarını Bankadan elden teslim alırlar. Birim sorumluları, talimat aktarma yetkilileri ve talimat aktarma yetkilisi yardımcıları ise KEÖS üzerinden elektronik ortamda alırlar.

(3) Kurum sorumlusu ve birim sorumlusunun izin, rapor gibi nedenlerle geçici olarak görevden ayrılmalari durumunda yerlerine vekaleten görevlendirilenler sertifikalarını elektronik ortamda alırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödeme ve Tahsilat İşlemleri

Banka hesapları

MADDE 8 – (1) Yurt içi ödemeler için Banka nezdinde muhasebe birimleri adına ödeme hesabı ve tahsilat için Banka veya muhabir banka nezdinde tahsilat hesabı açılır. Vergi daireleri adına sadece tahsilat hesabı açılır.

(2) Her hangi bir banka şubesi bulunmayan yerlerde muhasebe birimlerinin kasa nakit ihtiyacını teminen muhabir banka nezdinde ayrıca ödeme hesabı açılır.

(3) Yurt dışı ödemeler için Merkez muhasebe birimleri adına ayrıca Bankanın Ankara Şubesi nezdinde yurt dışı ödeme hesabı açılır.

(4) Muhasebe birimleri ve vergi daireleri adına bu hesapları açmaya ve kapatmaya Bakanlık yetkilidir.

(5) Ödeme hesaplarından para çekilemez, yapılan ödemelerden iadeler hariç tahsilat için kullanılamaz. Tahsilat hesaplarından ödeme yapılamaz. Ödeme ve tahsilat hesapları arasında hiçbir şekilde aktarım yapılamaz. Ödeme hesaplarına Müsteşarlıktan yapılan nakit aktarımları hariç olmak üzere diğer kaynaklardan hiçbir şekilde nakit aktarımı yapılamaz.

(6) Yurt dışı ödemeleri sadece yurt dışı ödeme hesabından yapılır.

(7) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 41 inci maddesine istinaden aracı bankalarda açılmış ve açılacak hesaplar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

(8) İlgili mevzuatı uyarınca ayrı hesaplarda izlenmesi gereken ödeme ve tahsilat işlemleri için bu Usul ve Esaslar hükümleri uygulanmamak üzere muhasebe birimi adına hesap açılmasına Müsteşarlığın uygun görüşü üzerine Bakanlıkça izin verilebilir.

Nakit talep ve tahsisleri hesabı

MADDE 9 – (1) Muhasebe birimlerince yapılacak ödemelere ilişkin nakit ihtiyacının

belirlenebilmesi ve Müsteşarlıkça karşılanabilmesi amacıyla, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde Bakanlığa verilen yetki çerçevesinde açılan 325- Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabı kullanılır.

(2) İlgili mevzuatı uyarınca belirli bir sürede veya günde ödenmesi zorunlu olan vadeye bağlı ödemeler, cari veya sermaye nitelikli mal ve hizmet alımlarının finansmanı amacıyla karşılıksız olarak yapılan transfer ödemeleri ile bunlar dışında kalan diğer ödemeler için bu hesabın ilgili yardımcı hesap kodları kullanılır.

(3) Yapılacak ödemelerin yardımcı hesap kodları ile ilişkilendirilmesi Müsteşarlığın görüşü alınarak Bakanlıkça yapılır ve KBS’de tanımlanır.

Nakit ihtiyacı, talebi ve karşılanması

MADDE 10 – (1) Harcama birimleri tarafından muhasebe birimlerine gönderilen ödeme belgelerinin ilgili mevzuatına göre kontrolü sonucunda ödenebilir olanlar ile muhasebe birimince yapılacak diğer ödemeler muhasebe birimi tarafından KBS’de muhasebeleştirilir.

(2) Muhasebe kaydındaki 325- Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabının alacak tutarı nakit ihtiyacı olarak KBS aracılığıyla Müsteşarlığa iletilerek karşılanması talep edilir.

(3) Nakit talepleri, tam iş günlerinde saat 15:30’a kadar, yarım iş günlerinde saat 10:30’a kadar yapılır.

(4) Müsteşarlık gelen nakit taleplerini aynı gün, nakit programını, vadeye bağlı ödemelere ait nakit taleplerinin vade tarihini de dikkate alarak inceler ve karşıladıklarını, tam iş günlerinde saat 16:30’da, yarım iş günlerinde saat 11:00’da; yurt dışı ödemelerinde ise tam iş günlerinde ayrıca saat 12:00’da, KBS aracılığıyla muhasebe birimlerine gönderir.

(5) Müsteşarlıkça karşılanan nakit talepleri için aynı gün Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi tarafından KBS’de gönderme emri düzenlenerek elektronik ortamda Bankaya gönderilir.

(6) Banka takip eden iş günü saat 09:00’a kadar Tek Hazine Ödeme Hesabından muhasebe birimlerinin ödeme hesaplarına nakit aktarımı yapar.

(7) Ortaya çıkan istisnai durumlarda Bakanlık ve Müsteşarlığın mutabakatı ile nakdin talep edilmesi, karşılanması ve aktarımı yukarıda belirtilen saatlere bağlı kalmaksızın aynı gün gerçekleştirilebilir.

Gönderme emri kayıtlarının oluşturulması ve bankaya aktarılması

MADDE 11 – (1) Muhasebe birimleri, Müsteşarlıkça karşılanan nakit tutarını esas alarak ödeme yapılacak kişilerin hesabına aktarma yapılmak üzere KBS üzerinden her bir talimat için otomatik gönderme emri numarası almak suretiyle nakit talebinin karşılandığı gün gönderme emri kayıtlarını oluştururlar.

(2) Aynı gün talimat aktarma yetkilisi yardımcısı oluşturulan gönderme emri kayıtlarını, ödeme yapılacak kişinin TCKN/VKN’si, adı-soyadı, hesap numarası/IBAN ile ilgili mevzuat uyarınca yapılması gereken diğer kontrolleri yaparak KBS-KEÖS uygulaması üzerinden talimat aktarma yetkilisinin onayına hazır hale getirir.

(3) Talimat aktarma yetkilisi, onayına sunulan gönderme emirlerini 2’nci fıkrada belirtilen kontrolleri yaparak elektronik ortamda aynı gün, tam iş günlerinde saat 17:30’a, yarım iş günlerinde saat 13:00’a kadar KBS-KEÖS üzerinden onaylayarak Bankaya aktarır. Bankaya aktarılmasında engel bir durumu olanları talimat aktarma yetkilisi yardımcısına iade eder.

(4) Bankaya aktarılan gönderme emirlerinden ödenmesine engel bir durumu sonradan tespit edilen ve Banka tarafından henüz gerçekleştirilmeyenler talimat aktarma yetkilisi tarafından geri çekilir.

(5) Yukarıda belirtilen saatlere kadar Bankaya aktarılamayan gönderme emirlerinin

bu saatler dışında Bankaya aktarılmasına ilişkin hususlar Bakanlık ve Banka tarafından birlikte belirlenir.

Bankaca gönderme emirlerinin yerine getirilmesi

MADDE 12 – (1) Banka, kendisine aktarılan gönderme emrindeki alıcı banka kodu, alıcı şube kodu, alıcı hesap numarası/IBAN, alıcının TCKN/VKN'si, adı-soyadı, ödeme tutarı ve diğer unsurlara hiçbir şekilde müdahale edemez.

(2) Banka gelen gönderme emirlerini, aktarılma sırası ve muhasebe biriminin ödeme hesabındaki tutarı dikkate alarak ilgili alıcı bankaya fon aktarımı yapmak suretiyle yerine getirir.

(3) Tam iş günlerinde saat 17:00'a kadar, yarım iş günlerinde 12:30'a kadar nakdi gelmeyen gönderme emirleri Bankaca gerçekleştirilmez.

Alıcı bankaca yapılacak işlemler

MADDE 13 – (1) Alıcı banka Bankadan gelen fon aktarımını, aktarımdaki alıcıya ait TCKN/VKN ile hesap numarası/IBAN bilgilerini kendi kayıtlarında yer alan bilgilerle kontrol ederek birebir tutması halinde kabul eder.

(2) Banka dışındaki diğer alıcı bankalar, kendi kayıtlarında yer alan bilgilerle tutmayan fon aktarımını, saat 13:30'a kadar gelen aktarımlarda aynı gün, bu saatte sonra gelen aktarımlarda bir sonraki iş günü, "İADE" mesajı ile Bankaya iade eder. Banka, alıcı banka sıfatıyla kendi kayıtlarında yer alan bilgilerle tutmayan fon aktarımını aynı gün ilgili hata kodu ile akıbet bilgilerinde gösterir.

Gönderme emri kayıtlarının kapatılması

MADDE 14 – (1) Banka, muhasebe birimlerine KEÖS aracılığıyla elektronik ortamda gönderme emirlerinin akıbetini, hesap hareketleri ve bakiyelerinin görüntülenmesini, dekont ve hesap özeti alınmasını sağlar.

(2) Banka, gerçekleştirilen gönderme emirleri ile gerçekleştirilemeyen emirleri, gerçekleştirilememe sebepleri ile birlikte KEÖS üzerinde gösterir.

(3) Banka, alıcı banka tarafından iade edilen gönderme emirlerine ilişkin iade nedenini banka hesap özet cetvelinde gösterir.

(4) Bakanlıkça talep edilmedikçe bu bilgi ve belgeler kağıt ortamında gönderilmez.

(5) Muhasebe birimi, gönderme emirlerinin akıbetini KEÖS üzerinden takip ederek akıbet bilgisi ile banka hesap özet cetvelini alır ve gerekli muhasebe kayıtlarını yapar.

Vergi dairelerinin ret ve iade ödemeleri

MADDE 15 – (1) Vergi dairelerinin ret ve iade ödemelerinde, nakit talebi, gönderme emri oluşturulması ve Bankaya aktarılması işlemleri, Bakanlıkça belirlenen muhasebe birimlerince yapılır.

(2) Vergi daireleri, bu ödemelerine ilişkin gerekli bilgileri ödeme gününden en az bir iş günü öncesi tam iş günlerinde saat 12:30'a kadar, yarım iş günlerinde 09:30'a kadar 511-Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı kullanılarak VEDOP üzerinden elektronik ortamda muhasebe birimine gönderirler. Ödeme bilgilerine ilişkin ıslak imzalı muhasebe işlem fişleri de ekleri olmaksızın aynı gün tam iş günlerinde saat 14:30'a kadar, yarım iş günlerinde 10:00'a kadar muhasebe birimine tutanakla teslim edilir.

(3) Muhasebe birimi, elektronik ve ıslak imzalı gelen bilgiler üzerinde hiçbir şekilde değişiklik yapamaz.

(4) Muhasebe birimi, elektronik ortamda gelen ödeme bilgileri ile muhasebe işlem fişindeki ödeme bilgilerini aynı gün karşılaştırarak uyumlu olanlar için 10'uncu maddeye göre

nakit talebini yapar. Uyumsuz olanları elektronik ortamda aynı gün, muhasebe işlem fişini ise en geç ertesi iş günü saat 9:30'a kadar vergi dairesine tutanakla iade eder.

(5) Muhasebe birimi gönderme emirlerinden, gerçekleştirilenleri elektronik ortamda; gerçekleştirilmeyenleri ise emanet hesabına aldıktan sonra 511- Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabını kullanarak elektronik ortamda ve ıslak imzalı muhasebe işlem fişi de tutanakla teslim edilmek suretiyle, Bankaca işlemin yapıldığı tarihi izleyen iş günü mesai saati bitimine kadar vergi dairesine bildirir.

(6) Islak imzalı muhasebe işlem fişi uygulamasına Başkanlığın görüşü alınarak Bakanlıkça son verilebilir.

Ödeme hesabı bakiyesinin tek hazine hesabına aktarılması

MADDE 16 – (1) Müsteşarlıkça yapılan aktarımlardan, teknik arızalar sebebiyle gönderme emrine bağlanamayan tutarlar Bakanlığın bildirimini üzerine arıza giderilinceye kadar; maaş, ücret, sosyal güvenlik yükümlülükleri ile ret ve iadelere ilişkin tutarlar ise ödemeler gerçekleştirilinceye kadar, muhasebe birimi ödeme hesaplarında bekletilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen durumlar dışında herhangi bir sebeple;

a) Yurt içi ödeme hesabından ilgisinin hesabına aktarılamayan tutarlar ile bu hesaba geri dönen tutarlar muhasebe birimlerinden ayrıca bir talimat beklenilmeksizin aynı gün 17:30'da Banka tarafından geri çekilerek Tek Hazine Ödeme Hesabına aktarılır.

b) Yurt dışı ödeme hesabından ilgisinin hesabına aktarılamayan tutarlar ile bu hesaba geri dönen tutarlar muhasebe biriminin talimatı ile Banka tarafından Tek Hazine Ödeme Hesabına aktarılır.

(3) Tek Hazine Ödeme Hesabının bakiyesi gün sonunda Bankaca Tek Hazine Hesabına aktarılır.

Tahsilat hesabı

MADDE 17 – (1) Muhasebe birimlerinin ve vergi dairelerinin bütün tahsilatı Banka veya muhabir banka nezdindeki tahsilat hesaplarında toplanır.

(2) Banka, KEÖS aracılığıyla muhasebe birimlerine tahsilat hesaplarına ilişkin hareket ve bakiye bilgilerinin görüntülenmesini, dekont ve banka hesap özet cetveli alınmasını sağlar. Bakanlık ya da Müsteşarlık tarafından talep edilmedikçe bu bilgi ve belgeler kağıt ortamında gönderilmez.

(3) Muhabir banka muhasebe birimi ve vergi dairelerine, Banka ise vergi dairelerine, tahsilat hesaplarına ilişkin dekont ve banka hesap özet cetvelini Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde verir.

Tahsilatın tek hazine hesabına aktarılması

MADDE 18 – (1) Muhasebe birimlerinin ve vergi dairelerinin Banka nezdindeki tahsilat hesaplarındaki tutar Bankaca Tek Hazine Tahsilat Hesabına, Muhabir Banka nezdindeki tahsilat hesaplarındaki tutarlar ise Muhabir Bankaca Muhabir Banka Tek Hazine Tahsilat Hesabına, aynı gün aktarılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Güvenlik

MADDE 19 – (1) Bakanlık KBS'nin, Başkanlık VEDOP'un, Banka TIC-KEÖS'un çalışır durumda olmasını temin eder; sistem ve veri güvenliğini sağlarlar.

(2) Bakanlık ve Banka arasındaki sistem iletişiminde sertifika, gizli anahtar, şifre gibi güvenlikle ilgili hususlarda Bankaca belirlenen Web Servisleri Güvenlik Poliçesinde yer alan kriterler esas alınır.

(3) Kullanıcıların şifreleri, sertifikaları ve güvenli elektronik imzaları gizli olup bu gizliliği ve güvenliğini sağlamak, kendilerinden başkalarının kullanmasına veya öğrenmesine imkan vermemek üzere gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

(4) İlgili birim amirleri, kullanıcıların yetkilendirme işlemlerine ilişkin tüm yazışma ve tutanakları gerekli güvenliğin sağlandığı ayrı bir dosyada muhafaza ederler.

Uygulama kılavuzları

MADDE 20 – (1) Bu Usul ve Esaslarda belirtilen işlemlere ve teknik aksaklıklar, veri hatlarındaki arızalar ile doğal afet, harp, seferberlik, yangın, grev ve lokavt gibi olağanüstü durumlarda ne yapılacağına ilişkin ayrıntılı hususlar ilgisine göre Müsteşarlık, Başkanlık ve Bankanın uygun görüşleri de alınarak Bakanlıkça çıkarılacak Uygulama Kılavuzlarında belirtilir.

Yetki

MADDE 21 – (1) Bakanlık;

a) Müsteşarlık, Başkanlık ve Bankanın uygun görüşleri alınmak suretiyle bu Usul ve Esaslarda belirtilen süre ve saatlerde yer ve zaman bakımından değişiklik yapmaya,

b) Sertifika yerine güvenli elektronik imza kullanılmasına,

c) Bu Usul ve Esasların uygulanması sırasında ortaya çıkan tereddütleri gidermeye, yetkilidir.

Uygulamaya geçiş ve hesapların kapatılması

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esasların yayımlandığı tarihten itibaren 6 ay içerisinde vergi daireleri ve muhasebe birimleri uygulama kapsamına alınır. Bakanlık, gerektiğinde bu süreyi Müsteşarlık, Başkanlık ve Bankanın görüşlerini almak suretiyle 6 aya kadar uzatabilir.

(2) Uygulama kapsamına alınan muhasebe birimleri ve vergi daireleri adına bu Usul ve Esaslar çerçevesinde açtırılacak hesaplar dışındaki mevcut hesaplar Bakanlıkça kapatılır.

Merkez muhasebe birimlerinin yurt dışı ödeme hesapları

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Merkez muhasebe birimlerinin yurt dışı ödeme hesabından yapılacak ödemeler için düzenlenen gönderme emirlerinin elektronik ortamda Bankaya aktarılmasına ilişkin çalışmalar tamamlanıncaya kadar söz konusu gönderme emirleri için bu Usul ve Esasların gönderme emirlerinin Bankaya aktarılmasına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Sayıştay, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının görüşleri alınan bu Usul ve Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Usul ve Esasları Maliye Bakanı yürütür.

10. FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU

Kanun Numarası : 5846
Kabul Tarihi : 5/12/1951
R.Gazete Tarihi : 13/12/1951
R.Gazete Sayısı : 7981

Tanımlar

Madde 1/B – (Ek: 21/2/2001 -4630/2 md.)

Bu Kanunda geçen tanımlardan;

- a) Eser: Sahibinin hususiyetini taşıyan ve ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri olarak sayılan her nevi fikir ve sanat mahsullerini,
- b) Eser sahibi: Eseri meydana getiren (...) ⁵⁵ kişiyi,
- c) İşlenme eser: Diğer bir eserden istifade suretiyle vücuda getirilip de bu esere nispetle müstakil olmayan ve işleyenin hususiyetini taşıyan fikir ve sanat mahsullerini,
- d) Derleme eser: Özgün eser üzerindeki haklar saklı kalmak kaydıyla, ansiklopediler ve antolojiler gibi muhtevası seçme ve düzenlemelerden oluşan ve bir düşünce yaratıcılığı sonucu olan eseri,
- e) Tespit: Seslerin veya ses temsillerinin veya ses ve görüntülerin anlaşılabilir, çoğaltılabilir veya iletilir şekilde bir araca kaydedilmesi işlemini,
- f) Fonogram: Sinema eseri gibi görsel-işitsel eserler içindeki ses tespitleri hariç olmak üzere, bir icrada yer alan seslerin veya diğer seslerin veya ses temsillerinin tespit edildiği ses taşıyıcısı fiziki ortamı,
- g) Bilgisayar programı: Bir bilgisayar sisteminin özel bir işlem veya görev yapmasını sağlayacak bir şekilde düzene konulmuş bilgisayar emir dizgesini ve bu emir dizgesinin oluşum ve gelişimini sağlayacak hazırlık çalışmalarını,
- h) Arayüz: Bilgisayarın donanım ve yazılım unsurları arasında karşılıklı etkilenme ve bağlantıyı oluşturan program bölümlerini,
- ı) Araislerlik: Bilgisayar program bölümlerinin fonksiyonel olarak birlikte çalışması ve karşılıklı etkilenmesi ve alışverişi yapılan bilginin karşılıklı kullanım yeteneğini,
- j) Bağlantılı haklar: Eser sahibinin manevi ve mali haklarına zarar vermemek kaydıyla komşu hak sahipleri ile filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren film yapımcılarının sahip oldukları hakları,
- k) Komşu haklar: Eser sahibinin manevi ve mali haklarına zarar vermemek kaydıyla ve eser sahibinin izniyle bir eseri özgün bir biçimde yorumlayan, tanıtan, anlatan, söyleyen, çalan ve çeşitli biçimlerde icra eden sanatçıların, bir icra ürünü olan veya sair sesleri ilk defa tespit eden fonogram yapımcıları ile radyo-televizyon kuruluşlarının sahip oldukları hakları,
- l) **(Ek: 3/3/2003-5101/9 md.)** Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını, ifade eder.

B) Fikir ve sanat eserlerinin çeşitleri:

I – İlim ve edebiyat eserleri:

Madde 2 – İlim ve edebiyat eserleri şunlardır:

1. (Değişik: 7/6/1995 - 4110/1 md.) Herhangi bir şekilde dil ve yazı ile ifade olunan eserler ve her biçim altında ifade edilen bilgisayar programları ve bir sonraki aşamada program sonucu doğurması koşuluyla bunların hazırlık tasarımları,

⁵⁵ Bu arada yer alan "gerçek" ibaresi, 3/3/2004 tarihli ve 5101 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle madde metninden çıkarılmıştır.

2. **(Değişik: 1/11/1983 - 2936/1 md.)** Her nevi rakıslar, yazılı koreografi eserleri, Pandomimalar ve buna benzer sözsüz sahne eserleri

3. **(Değişik: 7/6/1995 - 4110/1 md.)** Bedii vasfı bulunmayan her nevi teknik ve ilmi mahiyette fotoğraf eserleriyle, her nevi haritalar, planlar, projeler, krokiler, resimler, coğrafya ve topoğrafyaya ait maket ve benzerleri, herçeşit mimarlık ve şehircilik tasarım ve projeleri, mimari maketler, endüstri, çevre ve sahne tasarım ve projeleri.

(Ek: 7/6/1995 - 4110/1 md.) Arayüzüne temel oluşturan düşünce ve ilkeleri de içine almak üzere, bir bilgisayar programının herhangi bir ögesine temel oluşturan düşünce ve ilkeler eser sayılmazlar.

İşlenmeler ve Derlemeler⁵⁶

Madde 6 – Diğer bir eserden istifade suretiyle vücuda getirilip te bu esere nispetle müstakil olmıyan ve aşağıda başlıcaları yazılı fikir ve sanat mahsulleri işlenmedir:

1. Tercümeler;
2. Roman, hikaye, şiir ve tiyatro piyesi gibi eserlerden birinin bu sayılan nevilerden bir başkasına çevrilmesi;
3. Musiki, güzel sanatlar, ilim ve edebiyat eserlerinin film haline sokulması veya filime alınmaya ve radyo ve televizyon ile yayıma müsait bir şekle sokulması;
4. Musiki aranjman ve tertipleri;
5. Güzel sanat eserlerinin bir şekilden diğer şekillere sokulması;
6. Bir eser sahibinin bütün veya aynı cinsten olan eserlerinin külliyat haline konulması;
7. Belli bir maksada göre ve hususi bir plan dahilinde seçme ve toplama eserler tertibi;
8. Henüz yayımlanmamış olan bir eserin ilmi araştırma ve çalışma neticesinde yayımlanmaya elverişli hale getirilmesi (İlmi bir araştırma ve çalışma mahsulü olmayan alelde transkripsiyonlarla faksimileler bundan müstesnadır.);
9. Başkasına ait bir eserin izah veya şerhi yahut kısaltılması.
10. **(Ek: 7/6/1995 - 4110/3 md.)** Bir bilgisayar programının uyarlanması, düzenlenmesi veya herhangi bir değişim yapılması;
11. **(Ek: 7/6/1995 - 4110/3 md.)** Belli bir maksada göre ve hususi bir plan dahilinde verilerin ve materyallerin seçilip derlenmesi sonucu ortaya çıkan **(Ek ibare: 21/2/2001 - 4630/4 md.)** ve bir araç ile okunabilir veya diğer biçimdeki veri tabanları (Ancak, burada sağlanan koruma, veri tabanı içinde bulunan veri ve materyalin korunması için genişletilemez) **Ek ibare: 21/2/2001 - 4630/4 md.)** İstifade edilen eserin sahibinin haklarına zarar getirmemek şartıyla oluşturulan ve işliyenin hususiyetini taşıyan işlenmeler, bu kanuna göre eser sayılır.

III - Hususi menfaat mülahazasıyle:

1. Şahsan kullanma:

Madde 38 – (Değişik: 7/6/1995 - 4110/14 md.)

Bütün fikir ve sanat eserlerinin, (...) ⁵⁷ kâr amacı güdülmeksizin şahsen kullanmaya mahsus çoğaltılması mümkündür. Ancak, bu çoğaltma hak sahibinin meşru menfaatlerine haklı bir sebep olmadan zarar veremez ya da eserden normal yararlanmaya aykırı olamaz.

(Mülga: 21/2/2001 - 4630/36 md.)

⁵⁶ Bu madde başlığı "İşlenmeler" iken 21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunla metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

⁵⁷ Bu fıkra da yer alan; "yayımlanma veya" ibaresi 21/2/2001 tarihli ve 4630 sayılı Kanunla metinden çıkarılmıştır.

Sözleşmede belirleyici hükümlerinin yokluğu durumunda, hata düzeltme de dahil, bilgisayar programının düşünüldüğü amaca uygun kullanımı için gerekli olduğu durumda, bilgisayar programının onu hukuki yollardan edinen kişi tarafından çoğaltılması ve işlenmesi serbesttir.

Bilgisayar programını yasal yollardan edinen kişinin programı yüklemesi, çalıştırması ve hataları düzeltmesi sözleşme ile önlenemez. Bilgisayar programının kullanımı için gerekli olduğu sürece, bilgisayar programını kullanma hakkına sahip kişinin bir adet yedekleme kopyası yapması sözleşme ile önlenemez.

Bilgisayar programının kullanım hakkına sahip kişinin yapmaya hak kazandığı bilgisayar programının yüklenmesi, görüntülenmesi, çalıştırılması, iletilmesi veya depolanması fiillerini ifa ettiği sırada, bilgisayar programının herhangi bir ögesi altında yatan düşünce ve ilkeleri belirlemek amacı ile, programın işleyişini gözlemlemesi, tetkik etmesi ve sinaması serbesttir.

Bağımsız yaratılmış bir bilgisayar programı ile diğer programların ara işlerliğini gerçekleştirmek üzere gerekli bilgileri elde etmek için, bilgisayar programının çoğaltılması ve işlenmesi anlamında kod'un çoğaltılmasının ve kod formunun çevirisinin de zorunlu olduğu durumlarda, bu fiillerin ifası aşağıdaki şartların karşılanması halinde serbesttir:

1. Bu fiillerin, ruhsat sahibi veya bir bilgisayar programının kopyasını kullanma hakkı sahibi diğer bir kişi tarafından veya onların adına bunu yapmaya yetkili kişi tarafından ifa edilmesi,

2. Araislerliği gerçekleştirmek için gerekli bilginin, (1) numaralı bentte belirtilen kişilerin kullanımlarına sunulmaması,

3. Bu fiillerin, araislerliği gerçekleştirmek için gereken program parçaları ile sınırlı olması.

Yukarıdaki fıkra hükümleri, onun uygulanması ile elde edilen bilgilerin;

1. Bağımsız yaratılmış bilgisayar programının araislerliğini gerçekleştirmenin dışında diğer amaçlar için kullanılmasına,

2. Bağımsız yaratılmış bilgisayar programının araislerliği için gerekli olduğu durumlar dışında başkalarına verilmesine,

3. İfade ediliş bakımından esastan benzer bir bilgisayar programının geliştirilmesi, üretilmesi veya pazarlanması veya fikri hakları ihlal eden herhangi diğer bir fiil için kullanılmasına,

İzin vermez.

Altıncı ve Yedinci fıkra hükümleri, programdan normal yararlanma ile gelişir veya hak sahibinin meşru yararlarına makul olmayan müdahale eder şekilde kullanılmasına izin verecek tarzda yorumlanamaz.

1. Manevi, mali veya bağlantılı haklara tecavüz⁵⁸

Madde 71 – (Değişik: 23/1/2008-5728/138 md.)

Bu Kanunda koruma altına alınan fikir ve sanat eserleriyle ilgili manevi, mali veya bağlantılı hakları ihlal ederek:

1. Bir eseri, icrayı, fonogramı veya yapımı hak sahibi kişilerin yazılı izni olmaksızın işleyen, temsil eden, çoğaltan, değiştiren, dağıtan, her türlü işaret, ses veya görüntü nakline yarayan araçlarla umuma ileten, yayımlayan ya da hukuka aykırı olarak işlenen veya çoğaltılan eserleri satışa arz eden, satan, kiralamak veya ödünç vermek suretiyle ya da sair şekilde yayan, ticarî amaçla satın alan, ithal veya ihraç eden, kişisel kullanım amacı dışında

⁵⁸ Bu madde başlığı "1. Manevi haklara tecavüz:" iken, 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun 138 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

elinde bulunduran ya da depolayan kişi hakkında bir yıldan beş yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.

2. Başkasına ait esere, kendi eseri olarak ad koyan kişi altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılır. Bu fiilin dağıtmak veya yayımlamak suretiyle işlenmesi hâlinde, hapis cezasının üst sınırı beş yıl olup, adli para cezasına hükmolunamaz.

3. Bir eserden kaynak göstermeksizin iktibasta bulunan kişi altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılır.

4. Hak sahibi kişilerin izni olmaksızın, alenileşmemiş bir eserin muhtevası hakkında kamuya açıklamada bulunan kişi, altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

5. Bir eserle ilgili olarak yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösteren kişi, altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

6. Bir eseri, icrayı, fonogramı veya yapıyı, tanınmış bir başkasının adını kullanarak çoğaltan, dağıtan, yayan veya yayımlayan kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılır.

Bu Kanunun ek 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında bahsi geçen fiilleri yetkisiz olarak işleyenler ile bu Kanunda tanınmış hakları ihlâl etmeye devam eden bilgi içerik sağlayıcılar hakkında, fiilleri daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde, üç aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Hukuka aykırı olarak üretilmiş, işlenmiş, çoğaltılmış, dağıtılmış veya yayımlanmış bir eseri, icrayı, fonogramı veya yapıyı satışa arz eden, satan veya satın alan kişi, kovuşturma evresinden önce bunları kimden temin ettiğini bildirerek yakalanmalarını sağladığı takdirde, hakkında verilecek cezadan indirim yapılabileceği gibi ceza vermekten de vazgeçilebilir.

2. Koruyucu programları etkisiz kılmaya yönelik hazırlık hareketleri⁵⁹

Madde 72- (Değişik: 23/1/2008-5728/139 md.)

Bir bilgisayar programının hukuka aykırı olarak çoğaltılmasının önüne geçmek amacıyla oluşturulmuş ilave programları etkisiz kılmaya yönelik program veya teknik donanımları üreten, satışa arz eden, satan veya kişisel kullanım amacı dışında elinde bulunduran kişi altı aydan iki yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

Ek Madde 4 – (Ek: 21/2/2001 - 4630/37 md.)

Eser ve eser sahibi ile eser üzerindeki haklardan herhangi birinin sahibi veya eserin kullanımına ilişkin süreler ve şartlar ile ilgili olarak eser nüshaları üzerinde bulunan veya eserin topluma sunulması sırasında görülen bilgiler ve bu bilgileri temsil eden sayılar veya kodlar yetkisiz olarak değiştirilen veya ortadan kaldırılan eserlerin asılları veya kopyaları dağıtılamaz, dağıtılmak üzere ithal edilemez, yayınlanamaz veya topluma iletilemez.

Yukarıdaki fıkra hükümleri fonogramlar ve fonogramlarda tespit edilmiş icralar bakımından da uygulanır.

(Değişik üçüncü fıkra: 3/3/2004-5101/25 md.) Dijital iletim de dahil olmak üzere işaret, ses ve/veya görüntü nakline yarayan araçlarla servis ve bilgi içerik sağlayıcılar tarafından eser sahipleri ile bağlantılı hak sahiplerinin bu Kanunda tanınmış haklarının ihlâli halinde, hak sahiplerinin başvuruları üzerine ihlâlê konu eserler içerikten çıkarılır. Bunun için hakları haleldar olan gerçek veya tüzel kişi öncelikle bilgi içerik sağlayıcısına başvurarak üç gün içinde ihlâlîni durdurulmasını ister. İhlâlîni devamı halinde bu defa, Cumhuriyet savcısına yapılan başvuru üzerine, üç gün içinde servis sağlayıcıdan ihlâlê devam eden bilgi içerik

⁵⁹ Bu madde başlığı "2. Mali haklara tecavüz:" iken, 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun 139 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

sağlayıcısına verilen hizmetin durdurulması istenir. İhlâlin durdurulması halinde bilgi içerik sağlayıcısına yeniden servis sağlanır. Servis sağlayıcılar, bilgi içerik sağlayıcılarının isimlerini gösterir listeyi her ayın ilk iş günü Bakanlığa bildirir. Servis sağlayıcılar ile bilgi içerik sağlayıcıları, Bakanlıkça istendiği takdirde her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdür. Bu maddede belirtilen hususların uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Ek Madde 8- (Ek: 3/3/2004-5101/26 md.)

Bir veri tabanının içeriğinin oluşturulmasına, doğrulanmasına veya sunumuna nitelik ve nicelik açısından esaslı bir nispet dahilinde yatırım yapan veri tabanı yapımcısı, ayrıca, veri tabanının içeriğinin önemli bir kısmının veya tamamının;

a) Herhangi bir araç ile herhangi bir şekilde sürekli veya geçici olarak başka bir ortama aktarılması,

b) Herhangi bir yolla dağıtılması, satılması, kiralanması veya topluma iletilmesi,
Hususlarında bu Kanunda sayılan istisnalar ile kamu güvenliği, idarî ve yargı işlemlerinin gerektirdiği istisnalar dışında izin vermek veya yasaklamak hakkına sahiptir.

Veri tabanı yapımcısına sağlanan koruma aleniyet tarihinden itibaren onbeş yıldır.

Veri tabanının içeriğinde esaslı bir değişiklik meydana getiren ve yeni bir yatırım gerektiren, nitelik ve nicelik açısından yapılan her türlü ekleme, çıkarma veya değişiklik sonucu bu yeni yatırımdan doğan veri tabanı kendi koruma koşullarına hak kazanır.

Bu maddede tanınmış hakları ihlâl edenler hakkında bu Kanunun 72 nci maddesinin (3) numaralı bendi hükümleri uygulanır.

Ek Madde 9- (Ek: 3/3/2004-5101/26 md.)

Bakanlıkça, fikrî mülkiyet haklarının takibi ve korunmasını sağlamak amacıyla ve soruşturma ve kovuşturmalarda kullanılmak üzere, bu Kanunda bahsi geçen meslek birlikleri, umuma açık mahaller, radyo-televizyon kuruluşları ile fikir ve sanat eserlerinin tespit edilmesi ve çoğaltılmasına ilişkin materyalleri üreten ve/veya bu materyallerin dolum, çoğaltım ve satışını yapan veya herhangi bir şekilde yayan yerlerin dahil olduğu ortak bir veri tabanı oluşturulur.

Gerekli teknik alt yapı ve donanım, erişim, kullanım, yetkilendirme, veri tabanının oluşturulmasına ilişkin diğer tüm hususlar Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

10.1. FİKRÎ HAKLAR ORTAK VERİ TABANI YÖNETMELİĞİ

R.Gazete Tarihi : 6/11/2010

R.Gazete Sayısı : 27751

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, fikrî mülkiyet haklarının takibini ve korunmasını sağlamak amacıyla ve soruşturma ve kovuşturmalarda kullanılmak üzere ortak veri tabanının oluşturulmasına, kapsamına, güvenliğine ve bu veri tabanına erişim ile verilerin paylaşımına ve kullanımına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; eser, icra, fonogram, yapım, yayın gibi fikrî ürünler ve bunların kullanıcıları ile eser sahipleri, bağlantılı hak sahipleri ve meslek birliklerine ilişkin bilgilerin toplanması, ortak veri tabanına işlenmesi, yararlanıcı kurum ve kuruluşların ve ilgili kişilerin bu veri tabanına erişimi ile verilerin paylaşımı ve kullanımına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun ek 9 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,
 - b) Genel Müdürlük: Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğünü,
 - c) Ortak veri tabanı: Fikrî mülkiyet haklarının korunması, anında ve doğru takip edilebilmesi amacıyla oluşturulan, yararlanıcı kurum ve kuruluşların ve ilgili kişilerin telif hakları alanındaki bilgilere erişimini sağlayan veri tabanını,
 - ç) Yararlanıcı kurum ve kuruluş: Bakanlıkça ortak veri tabanına erişim yetkisi verilen kurum ve kuruluşları,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ortak Veri Tabanının Kapsamı, Oluşumu ve Güncelleme Esasları

Ortak veri tabanının kapsamı

MADDE 5 – (1) Ortak veri tabanında aşağıdaki bilgiler bulunur:

- a) Kayıt-tescil, sertifika, bandrol ve yapımcı belgesi işlemlerine esas bilgiler.
- b) Bakanlıkça fikrî haklar alanında düzenlenen belgelerde yer alan bilgiler.
- c) Meslek birlikleri, radyo-televizyon kuruluşları, umuma açık mahalleri temsil eden meslek kuruluşları ile eserlerin dolum ve çoğaltımını yapan tesisler tarafından bu bölüm kapsamında yapılan bildirimlere ait bilgiler.
- ç) Mevzuatta yapılan düzenlemeler ile hizmet gereği duyulacak ve Genel Müdürlükçe belirlenecek diğer bilgiler.

Genel Müdürlük tarafından ortak veri tabanına aktarılabacak bilgi ve belgeler

MADDE 6 – (1) Kayıt-tescil, sertifika ve bandrol işlemlerine esas bilgi ve belgeler ile Bakanlıkça fikrî haklar alanında düzenlenen diğer belgeler Genel Müdürlük tarafından ortak veri tabanına aktarılır.

Meslek birlikleri tarafından bildirilecek bilgiler

MADDE 7 – (1) Meslek birlikleri;

a) Temsil ettikleri eser, icra, fonogram ve yapımlar ile üyeleri ve eser sahipliğine ilişkin tüm bilgileri, güncel olarak her yılın Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim ayının onbeşine kadar,

b) Tarifeler ve ortak tarifelere ilişkin bilgileri her yılın Eylül ayının sonuna kadar, ortak veri tabanına aktarılabacak üzere Genel Müdürlüğe bildirirler.

Radyo-televizyon kuruluşları tarafından bildirilecek bilgiler

MADDE 8 – (1) Radyo-televizyon kuruluşları; yayın veya iletimlerinde kullandıkları eser, icra, fonogram ve yapımlara ilişkin güncel bilgileri, her yılın Ocak ve Haziran ayının sonuna kadar ortak veri tabanına aktarılabacak üzere Genel Müdürlüğe bildirirler.

Umuma açık mahalleri temsil eden meslek kuruluşları tarafından bildirilecek bilgiler

MADDE 9 – (1) Umuma açık mahalleri temsil eden ve kanunla kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları; eser, icra, fonogram ve yapımları kullanan mahallere ilişkin güncel adres ve iletişim bilgilerini her yılın Ocak ve Haziran ayının sonuna kadar ortak veri tabanına aktarılabacak üzere Genel Müdürlüğe bildirirler.

(2) Birinci fıkrada belirtilen adres ve iletişim bilgilerine ilişkin değişiklikler, değişiklikten itibaren bir ay içinde Genel Müdürlüğe bildirilir.

Eserlerin dolum ve çoğaltımını yapan tesisler tarafından bildirilecek bilgiler

MADDE 10 – (1) Dolum tesisleri; bandrol bilgileri ve bu bandrollerin hangi eserlere yapılandırıldığını gösterir detaylı raporlar ile dolum talebinde bulunanlara ait tanıtıcı bilgileri, matbaalar ise çoğaltım yapılan esere ilişkin bilgiler ile baskı adedini ve çoğaltım talebinde bulunanlara ait tanıtıcı bilgileri, aylık olarak, müteakip ayın on beşine kadar ortak veri tabanına aktarılabacak üzere Genel Müdürlüğe bildirirler.

Bilgilerin aktarılması

MADDE 11 – (1) Bakanlık tarafından fikrî haklar alanında yürütülen; kayıt-tescil, sertifikalandırma, bandrol ve yapımcı belgesi gibi işlemlere ait bilgiler, işlem esnasında ortak veri tabanına aktarılır.

(2) 7 nci, 8 inci, 9 uncu ve 10 uncu maddelerde düzenlenen yükümlülük kapsamında bildirilen güncel bilgiler, Genel Müdürlükçe belirlenecek usul çerçevesinde ortak veri tabanına aktarılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Veri Tabanına Erişim ve Bilgilerin Kullanım Esasları

Verilerin gizliliği

MADDE 12 – (1) Ortak veri tabanına erişim ve bilgilerin kullanımında ticari hayatın gizliliği esastır.

Ortak veri tabanı kullanıcıları ve bilgilere erişim

MADDE 13 – (1) Yararlanıcı kurum ve kuruluşların yapabileceği sorgulamalar, sorgulama sonucu gönderilecek bilgiler veya kendi yazılım uygulamaları içerisine ekleyebilecekleri bölümler Genel Müdürlükçe belirlenir.

(2) Yararlanıcı kurum ve kuruluşlar tarafından yapılabilecek sorgulamalar, bilgilere ulaşılması için yetkilendirme ve güvenlik düzeyi, Bakanlık ile yararlanıcı kurum ve kuruluş arasında yapılacak protokolle belirlenir.

(3) Genel Müdürlükçe belirlenecek bilgilere erişilebilmesi için ortak veri tabanından faydalanmak isteyen ilgili kişiler sistem içinde tanımlanabilir. Belli kriterler çerçevesinde tanımlanan ilgili kişilerin sisteme kendini tanıtabilmesi ve güvenli giriş yapılabilmesi için Genel Müdürlük tarafından güvenlik kodları, kullanıcı adı ve şifreleri tahsis edilir.

Sorumluluk

MADDE 14 – (1) Genel Müdürlük; ortak veri tabanı kullanıcılarının kontrol edilmesi ve verilen yetki çerçevesinde bilgi alınması için gerekli tedbirleri alır.

(2) Bilgilerin kullanılmasından doğan hukuki, cezai, idari ve mali sorumluluklar bilgiyi kullanan tarafa aittir.

Bağlantı kontrol sistemi

MADDE 15 – (1) Güvenli ağ bağlantısı; ortak veri tabanına bağlanmak isteyen yararlanıcı kurum ve kuruluşa ait güvenlik kodları kontrol edildikten sonra, yararlanıcılar ve Genel Müdürlük arasında özel şifrelenmiş bir ağ bağlantısı olarak kurulur. Bu özel ve güvenli bağlantı kurulduktan sonra kullanıcının adı ve şifresinin doğruluğu kontrol edilerek sisteme giriş yapılmasına izin verilir.

İzleme bilgilerinin oluşturulması

MADDE 16 – (1) Ortak veri tabanından yapılan her türlü işlemin tarihi, saati, işlemi yapan kullanıcı ve sorgulama bilgileri ile sonuçları, izleme bilgisi olarak tutulur. İzleme bilgileri, Genel Müdürlük tarafından sorgulanarak ortak veri tabanından yapılan işlemler takip edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Donanım, veri güvenliği ve yedekleme

MADDE 17 – (1) Ortak veri tabanına ilişkin donanımın ve veri tabanındaki bilgilerin güvenlik ihtiyaçlarının tespit edilmesi, korunması ve yedeklenmesi hususunda Genel Müdürlükçe gerekli tedbirler alınır. Yararlanıcı kurum ve kuruluşlar ortak veri tabanının kendileriyle ilgili olan kısımlarının muhafazası ve kullanımı için gerekli donanımı ve güvenliğini sağlarlar.

(2) Bilgilerin güvenliği ve amacı dışında kullanımına ilişkin sorumluluk, bilgiyi alan kurum, kuruluş ve kişilere aittir.

Alt düzenleyici işlemler

MADDE 18 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili olarak alt düzenleyici işlemler yapmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.

11. BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU

Kanun Numarası : 4982

Kabul Tarihi : 9/10/2003

R.Gazete Tarihi : 24/10/2003

R.Gazete Sayısı : 25269

Tanımlar

MADDE 3 - Bu Kanunda geçen;

- a) Kurum ve kuruluş: Bu Kanunun 2 nci maddesinde geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak bütün makam ve mercileri,
 - b) Başvuru sahibi: Bu Kanun kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvuran gerçek ve tüzel kişileri,
 - c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,
 - d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, ha b er ve veri taşıyıcılarını,
 - e) Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hâllerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,
 - f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu,
- İfade eder.

Başvuru usulü

MADDE 6 - Bilgi edinme başvurusu, başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, oturma yeri veya iş adresini, başvuru sahibi tüzel kişi ise tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin imzasını ve yetki belgesini içeren dilekçe ile istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum veya kuruluşu yapılır. Bu başvuru, kişinin kimliğinin ve imzasının veya yazının kimden neşet ettiğinin tespitine yarayacak başka bilgilerin yasal olarak belirlenebilir olması kaydıyla elektronik ortamda veya diğer iletişim araçlarıyla da yapılabilir.

Dilekçede, istenen bilgi veya belgeler açıkça belirtilir.

Başvuruların cevaplandırılması

MADDE 12 - Kurum ve kuruluşlar, bilgi edinme başvurularıyla ilgili cevaplarını yazılı olarak veya elektronik ortamda başvuru sahibine bildirirler. Başvurunun reddedilmesi hâlinde bu kararın gerekçesi ve buna karşı başvuru yolları belirtilir.

Yönetmelik

Madde 31- Bu Kanunun uygulanması ile ilgili esas ve usullerin belirlenmesine ilişkin yönetmelik, Kanunun yayımını takip eden altı ay içinde Başbakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulur.

11.1. BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESAS VE USULLER HAKKINDA YÖNETMELİK

Karar Sayısı : 2004/7189

Karar Tarihi : 19/4/2004

R.Gazete Tarihi : 27/4/2004

R.Gazete Sayısı : 25445

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Kurum ve kuruluş: 2 nci maddede geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak tüm makam ve mercileri,
- b) Başvuru sahibi: 4982 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvuran gerçek ve tüzel kişileri,
- c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların kayıtlarında yer alan 4982 sayılı Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,
- d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları 4982 sayılı Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plan, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,
- e) Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hallerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,
- f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu,
- g) Kanun: 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununu, ifade eder.

Bilgi verme yükümlülüğü kapsamında alınacak tedbirler

Madde 6- Kurum ve kuruluşlar, Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi, Kanunda ve bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kurum ve kuruluşlar, ellerinde mevcut olan ve bilgi edinme başvurusuna konu olabilecek bütün bilgi veya belgeleri, bilgi edinme hakkının kullanımını kolaylaştıracak şekilde tasnif ederler. Bu amaçla kurum ve kuruluşların belge kayıt, dosyalama ve arşiv düzeniyle ilgili gerekli idari ve teknik tedbirler alınır.

Bilgi edinme hakkının etkin olarak kullanılabilmesi ve bilgi edinme başvurularından kaynaklanan iş yükünün en aza indirilebilmesi amacıyla kurum ve kuruluşlar;

a) Görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki bilgi veya belgelerin konularını ve bunların hangi birimde mevcut olduğunu ihtiva eden kurum dosya planlarını,

b) Görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki temel nitelikli karar ve işlemlerini, mal ve hizmet alımlarını, satımlarını, projelerini ve yıllık faaliyet raporlarını,

c) Görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki kanun, tüzük, yönetmelik, Bakanlar Kurulu kararı veya diğer düzenleyici işlemlerin neler olduğunu, yayımlanmışsa hangi tarihli ve sayılı Resmi Gazetede yayımlandığını, görev ve hizmet alanlarıyla ilgili mevzuatın değişiklikleri işlenmiş halini,

bilgi iletişim teknolojilerini kullanmak suretiyle kamuoyunun bilgisine sunarlar.

Kesinleşen faaliyet ve denetim raporları uygun vasıtalarla kamuoyunun incelemesine açık hale getirilir.

Kurum ve kuruluşlar, Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, bilgi edinme hakkının etkin olarak kullanılabilmesi ve bilgi edinme başvurularından kaynaklanan iş yükünün en aza indirilebilmesi amacıyla kurumsal internet sayfalarını bu madde hükümlerine göre yeniden şekillendirir. Bu Yönetmelik kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, bu bilgileri tek tek birimler bazında, aynı kurumsal internet sayfası üzerinden; zorunlu hallerde kurumsal internet sayfasından link verilmek suretiyle birime ait internet sayfası üzerinden kamuoyunun bilgisine sunarlar.

Kurum ve kuruluşlar, görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki bilgi veya belgelerin konularını ve bunların hangi birimde mevcut olduğunu ihtiva eden kurum dosya planlarını, konuyla ilgili mevzuatta belirlenmiş ilkelere uygun olarak düzenlerler. Kurum dosya planları, kurum ve kuruluşların basın ve halkla ilişkilerle görevli birimlerinde oluşturulacak bilgi edinme birimlerinde bulundurulur ve bunlardan yeterli sayıda nüsha başvuru sahiplerinin istifadesine sunulur. Kurum dosya planlarının bir örneği de kurum ve kuruluşların kurumsal internet sayfalarından kamuoyunun bilgisine sunulur.

Bilgi edinme hakkının, elektronik ortamda kullanımını kolaylaştırmak maksadıyla, EK-1 ve EK-2'de yer alan başvuru formları ile kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimlerinin elektronik posta yoluyla başvuru kabul edecek elektronik posta adresleri, kurum ve kuruluşların internet sayfalarında yayımlanır. Bu başvuru formları ayrıca, başvuru sahiplerinin istifadesi amacıyla bilgi edinme birimlerinde sürekli bulundurulur.

İhtiyari olarak yayımlanabilecek bilgi veya belgeler

Madde 7- Kurum ve kuruluşlar, bilgi edinme hakkının etkin olarak kullanılabilmesi ve bilgi edinme başvurularından kaynaklanan iş yükünün en aza indirilebilmesi amacıyla, aşağıdaki türden bilgi veya belgeleri internet sayfaları üzerinden kamuoyunun bilgisine sunabilirler:

- a) Teşkilat yapısı, görevler, bütçe, gelir ve giderler hakkındaki bilgi veya belgeler,
- b) Personel sayısı ve statüleri hakkındaki bilgiler,
- c) Verilen hizmetlere ilişkin bilgiler,
- d) Karar alma, hizmet sunma ve politika oluşturma yöntemlerine ilişkin bilgiler,
- e) Kamuyu etkileyen kararlar ve gerekçeleri, politikalar, bunlar hakkında idare tarafından yapılan değerlendirmeler ve bu kararların alınmasına dayanak teşkil eden temel bilgiler ve veriler,
- f) Kayıt, dosyalama ve arşiv düzeninin tanıtımına ilişkin bilgiler,
- g) Şikayet ve başvuruların yapıma usulü ve verileceği merci veya yetkili kişi hakkında bilgiler,
- h) İstatistiki veriler, araştırma raporları, makaleler ve diğer belgeler.

Bilgi edinme birimlerinin oluşturulması

Madde 8- Kurum ve kuruluşların basın ve halkla ilişkilerle görevli birimlerinde, bilgi edinme hakkının etkin olarak kullanılabilmesi ve bilgi veya belgelere erişimin zamanında sağlanabilmesi amacıyla bilgi edinme birimleri oluşturulur.

Bünyesinde basın ve halkla ilişkilerle görevli birimi veya bu birime benzer görevler ifa eden birim bulunmayan kurum ve kuruluşlar, bilgi edinme hakkının etkin olarak kullanılabilmesi ve bilgi veya belgelere erişimin zamanında sağlanabilmesi amacıyla, kurum ve kuruluş içindeki bir birim bünyesinde bilgi edinme birimleri oluştururlar veya doğrudan kurum yöneticisine bağlı bilgi edinme yetkilisi görevlendirirler.

Bilgi edinme birimlerinde, yeterli sayıda personel görevlendirilir. Bu birimlerin, bilgi edinme başvurusu yapılabilmesini kolaylaştıracak fiziki mekana ve teknik donanımına sahip olması esastır.

Bu birimlerde görevli personel, bilgi edinme hakkını kullanacak kişilerin istekleri halinde, başvurunun nasıl yapılacağı, talep edilen bilgi veya belgenin kurum ve kuruluşun hangi biriminde bulunabileceği ve başvuru sonrasındaki işlemler konusunda bilgi verir, açıklama yapar, gerekli yardımı sağlar ve bilgi edinme başvurularıyla ilgili işlemleri yapar.

Bilgi edinme başvurusunda bulunan kişilerin, kurum ve kuruluşların ellerinde hangi konularda ve ne türden bilgi veya belgeler bulunduğu konusunda bilgilendirmelerini sağlamak amacıyla, 6 ncı madde uyarınca kurum ve kuruluşlarca hazırlanacak kurum dosya planları, bilgi edinme birimlerinde bulundurulur ve bunlardan yeterli sayıda nüsha başvuru sahiplerinin istifadesine sunulur.

Kurum ve kuruluşların teşkilat yapısına, görev ve hizmet alanlarına ilişkin bilgiler, tanıtma veya eğitim amaçlı broşürler ve yayınlar, yıllık faaliyet raporları ile bütçe ve harcamalarına ilişkin raporlar bilgi edinme birimlerinde bulundurulabilir. Kişiler bu tür tanıtıcı yayınlardan istifade edebilir.

Elektronik ortamda veya diğer iletişim araçlarıyla yapılacak başvurular

Madde 10 - Bilgi edinme başvurusu, kişinin kimliğinin ve imzasının veya yazının kimden neşet ettiğinin tespitine yarayacak başka bilgilerin yasal olarak belirlenebilir olması kaydıyla elektronik ortamda veya diğer iletişim araçlarıyla da yapılabilir.

Gerçek kişiler tarafından elektronik posta yoluyla yapılacak başvurular, başvuru sahibinin adı ve soyadı, oturma yeri veya iş adresine ilave olarak kimlik doğrulama amacıyla kullanılacak T.C. kimlik numarası belirtilmek suretiyle, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşun bilgi edinme biriminin elektronik posta adresine EK-1'de yer alan form doldurulmak suretiyle yapılır.

Tüzel kişiler tarafından elektronik posta yoluyla yapılacak başvurular, tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin T.C. kimlik numarası belirtilmek suretiyle ve yetki belgesiyle birlikte, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşun bilgi edinme biriminin elektronik posta adresine EK-2'de yer alan form doldurulmak suretiyle yapılır. Yetki belgesi uygun elektronik araçlarla elektronik ortama aktararak gönderilir.

Gerçek veya tüzel kişiler tarafından, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereğince elektronik imza kullanılarak gönderilen başvurularda, T.C. kimlik numarası aranmaz.

Elektronik posta yoluyla yapılacak başvurularda, başvuru formunun kurum veya kuruluşun bilgi edinme biriminin elektronik posta adresine ulaştığı tarih, başvuru tarihidir.

Elektronik posta yoluyla yapılacak başvurular için, kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri, bu amaçla kurumsal bir elektronik posta adresi oluşturur ve internet sayfalarında yayımlar.

Kurum ve kuruluşlar elektronik ortamda yapılan başvuruya elektronik ortamda cevap verebileceği gibi, istenen bilgi veya belgenin niteliğine göre yazıyla da cevap verebilir. İstenen bilgi veya belgenin bu yollarla verilmesinin mümkün olmadığı hallerde, söz konusu bilgi veya belgenin yerinde incelenemesi, not alınabilmesi, dinlenebilmesi, görülebilmesi veya izlenebilmesi imkanı sağlanır.

Başvuru dilekçeleri faks yoluyla da, kurum ve kuruluşlara gönderilebilir. Ancak faks yoluyla yapılacak başvurularda ayrıca, gerçek kişiler ile tüzel kişiliği temsile yetkili kişilerin T.C. kimlik numaraları belirtilir. Faks yoluyla iletilen dilekçelerde, dilekçe sahibi kendisine faks yoluyla cevap verilmesini isterse, cevap verilecek faks numarasını dilekçesinde ayrıca belirtir. Kurum ve kuruluşlar, faks yoluyla yapılan başvurulara, faks yoluyla veya elektronik ortamda cevap verebileceği gibi, istenen bilgi veya belgenin niteliğine göre yazıyla da cevap verebilir. İstenen bilgi veya belgenin bu yollarla verilmesinin mümkün olmadığı hallerde, söz konusu bilgi veya belgenin yerinde incelenemesi, not alınabilmesi, dinlenebilmesi, görülebilmesi veya izlenebilmesi imkanı sağlanır. Faks yoluyla gelen başvuru dilekçesinin kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimlerine ulaştığı tarih, başvuru tarihidir.

Başvuruların kabulü, değerlendirilmesi ve işleme konulması

Madde 14- Başvuru dilekçeleri veya formları, kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri tarafından kabul edilir. Bilgi edinme birimleri, başvuru dilekçeleri veya formlarının 9 uncu maddede belirtilen şekilde verilip verilmediğinin kontrolünü yaptıktan sonra bunların evrak kayıtlarını yaparak hazır bulunmaları koşuluyla başvuru sahiplerine, başvurunun tarih ve sayısını gösteren bir makbuz verir.

Kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri dışındaki herhangi bir birimine ulaşan başvuru dilekçeleri veya formlar, işleme konulmadan derhal bilgi edinme birimlerine gönderilir.

9 uncu maddede belirtilen unsurları içermeyen başvuru dilekçeleri veya formları ile 10 uncu maddede belirtilen unsurları içermeyen elektronik posta yoluyla gönderilmiş başvuru dilekçeleri veya formları işleme konulmaz ve durum başvuru sahibine bildirilir.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu sonradan anlaşılan başvuru sahiplerinin dilekçeleri veya formları, bu durumun anlaşıldığı tarihte hiç başvuru yapılmamış sayılarak işleme konulmaz.

Elektronik posta yoluyla yapılan bilgi edinme başvurularında, başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişilerin verdiği T.C. kimlik numarası, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün internet sayfasından, başvuru sahibi tarafından verilen ad ve soyadın doğru olup olmadığının tespiti amacıyla gerektiğinde sorgulanır. Gerçeğe aykırı ad ve soyadla yapılan başvurular işleme konulmaz.

Başvuru dilekçesi veya formu kaydedildikten sonra, en geç iki iş günü içinde kurum veya kuruluşun ilgili birimlerine gönderilir. Bu yazıda; başvurunun hangi birim tarafından cevaplanacağı ve başvuru sahibine hangi tarihe kadar cevap verilmesi gerektiği belirtilir. Bu tür yazıların hızlı bir şekilde ilgili birimlere iletilmesi için gerekli yetki devri işlemleri ilgili mevzuata uygun olarak yapılır.

Elektronik posta yoluyla gelen başvurular ilgili birimlere, elektronik ortamda veya başvurunun bilgisayar çıktısı iletilmek suretiyle gönderilir. Ayrıca başvurunun hangi birim tarafından cevaplanacağı ve istenen bilgi veya belge hakkında başvuru sahibine hangi tarihe kadar cevap verilmesi gerektiği belirtilir.

Kurum ve kuruluşlardaki bilgi edinme birimleri, Kanun ve bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre kurum ve kuruluşların ilgili diğer birimleriyle koordinasyon içinde görev ifa ederler.

Elektronik ortamda veya yazılı olarak alınan başvuruların bilgi veya belge güvenliği, kurum ve kuruluşlarda genel hükümlere göre sağlanır.

Geçici Madde 1- Kurum ve kuruluşlarda bir ay içinde 8 inci madde hükümlerine uygun olarak bilgi edinme birimleri oluşturulur.

Geçici Madde 2- Kurum ve kuruluşlar, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde 6 ncı maddede belirtilen kurum dosya planlarını, bilgi edinme hakkının kullanımını kolaylaştıracak şekilde hazırlar ve bilgi iletişim teknolojilerini kullanmak suretiyle kamuoyunun bilgisine sunarlar.

Geçici Madde 3- Kurum ve kuruluşların belge kayıt, dosyalama ve arşiv düzeninde ihtiyaç duyulan mevzuat değişiklikleri ve diğer düzenleyici işlemler altı ay içinde yapılır.

Geçici Madde 4- Kurumsal internet sayfası bulunmayan kurum ve kuruluşlar iki ay içinde internet sayfalarını oluştururlar.

Geçici Madde 5- Kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimleri iki ay içinde elektronik posta yoluyla başvuru kabul edecek elektronik posta adreslerini oluşturarak internet sayfalarından kamuoyunun bilgisine sunarlar.

BİLGİ EDİNME BAŞVURUSU FORMU
(Gerçek Kişiler İçin)

Başvuru sahibinin adı ve soyadı:		
Oturma yeri veya iş adresi:		
Türkiye Cumhuriyeti Kimlik No: (Elektronik ortamda yapılacak başvurular için doldurulması zorunludur.)		Başvuruya hangi yolla cevap almak istersiniz? ☐ Yazılı ☐ Elektronik
Elektronik posta adresi: (Elektronik ortamda yapılacak başvurular için doldurulması zorunludur.)		
İmzası:		4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu gereğince istediğim bilgi veya belgeler aşağıda belirtilmiştir. Gereğini arz ederim.
İstenen bilgi veya belgeler: (Not: Ayrılan bölümdeki boşluk yetmediği takdirde, başvuru için boş sayfa / sayfalar kullanılabilir.)		

BİLGİ EDİNME BAŞVURUSU FORMU
(Tüzel Kişiler İçin)

Tüzel kişinin unvanı:		
Tüzel kişinin adresi:		
Yetkili kişinin Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası: (Elektronik ortamda yapılacak başvurular için doldurulması zorunludur.)		Başvuruya hangi yolla cevap almak istersiniz? ☐ Yazılı ☐ Elektronik
Yetkili kişinin elektronik posta adresi: (Elektronik ortamda yapılacak başvurular için doldurulması zorunludur.)		
Yetkili kişinin imzası: Not: Yetki belgem ekte sunulmaktadır.		4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu gereğince istediğim bilgi veya belgeler aşağıda belirtilmiştir. Gereğini arz ederim.
İstenen bilgi veya belgeler: (Not: Ayrılan bölümdeki boşluk yetmediği takdirde, başvuru için boş sayfa / sayfalar kullanılabilir.)		

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

E-DEVLET DÜZENLEMELERİ

1. E-DÖNÜŞÜM TÜRKİYE PROJESİ

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-320-3416
Konu : "e-Dönüşüm Türkiye" Projesi

27 ŞUBAT 2003

GENELGE (2003/12)

İLGİ : a) 19.06.2002 tarihli ve B.02.0.PPG.0.12-320-9259 (2002/20) sayılı Genelge,
b) 30.11.2002 tarihli ve B.02.0.PPG.0.12-320-20359 (2002/55) sayılı Genelge.

58. T.C. Hükümetinin hedeflerinden bir tanesi de; vatandaşlarımıza daha kaliteli ve hızlı kamu hizmeti sunabilmek amacıyla; katılımcı, şeffaf, etkin ve basit iş süreçlerine sahip olmayı ilke edinmiş bir Devlet yapısı oluşturmaktır.

Bu hedefi gerçekleştirmek üzere, ilgi (b) Genelge kapsamındaki Acil Eylem Planı'nda "e-Dönüşüm Türkiye" projesine yer verilmiş, söz konusu projenin koordinasyonu, izlenmesi, değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi ile ilgili olarak Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı görevlendirilmiştir.

Bu proje ile;

- Bilgi ve iletişim teknolojileri politikaları ve mevzuatının, öncelikle Avrupa Birliği müktesebatı çerçevesinde gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi, bu konuda e-Europe + kapsamında aday ülkeler için öngörülen eylem planının Ülkemize uyarlanması,
 - Vatandaşın, bilgi ve iletişim teknolojileri yardımıyla, kamusal alandaki karar alma süreçlerine katılımını sağlayacak mekanizmaların geliştirilmesi,
 - Kamu idaresinin, şeffaf ve hesap verebilir hale getirilmesine katkıda bulunulması,
 - Kamu hizmetlerinin sunumunda, bilgi ve iletişim teknolojilerinden azami ölçüde yararlanılarak iyi yönetim ilkelerinin hayata geçirilmesine katkıda bulunulması,
 - Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması,
 - Bilgi ve iletişim teknolojisi alanında kaynak israfını azaltmak amacıyla, kamunun mükerrerlik arz eden veya örtüşen ilgili yatırım projelerinin bütünleştirilmesi, izlenmesi, değerlendirilmesi ve yatırımcı kamu kuruluşları arasında gerekli koordinasyonun sağlanması,
 - Sektördeki özel sektör faaliyetlerine yukarıdaki ilkeler ışığında yol gösterilmesi
- Amaçlanmaktadır.

Bugüne kadar ilgi (a) Genelge kapsamında yürütölmüş olan "e-Türkiye" girişimi, yukarıdaki hedefler ışığında yeniden gözden geçirilerek, "e-Dönüşüm Türkiye" projesi bünyesinde bütöncöl bir anlayışla sürdürölecektir.

"e-Dönüşüm Türkiye" projesi genel olarak demokratikleşme, özel olarak ise kamu yönetimi reformu çerçevesinde yürütölecek, bu bağlamda değişik reform projeleri ile karşılıklı etkileri dikkate alınarak hayata geçirilecektir.

Bu amaçla, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bünyesinde bir daire başkanlığı, doğrudan bir müsteşar yardımcısına bağlı olarak (Bilgi Toplumu Dairesi) görevlendirilmiştir. Projenin üst seviyede yönlendirilmesi ve izlenmesi amacıyla ilgili

müşteşar yardımcıları ve sivil toplum kuruluşlarının başkanlarından oluşan bir "Danışma Kurulu" oluşturulacaktır. Danışma Kurulu'nun belli aralıklarla yapılacak toplantılarına DPT Müsteşar Yardımcısı başkanlık edecek ve proje ile ilgili öneriler bu kurulda tartışılacaktır

e-Dönüşüm Türkiye projesi üç aşamadan oluşacaktır;

Birinci Aşama: Hazırlık ve Mevcut Durum Değerlendirmesi

Bu proje kapsamında öncelikle "durum analizi" yapılarak şimdiye kadar Ülkemizde bu kapsamda e-Türkiye başta olmak üzere yapılan çalışmalar değerlendirilecektir. Kamu ve özel sektörün temsilcileri ile "e-Dönüşüm Türkiye" projesini tanıtmaya yönelik bir toplantı yapılacaktır. Ardından sınırlı sayıdaki katılımcı ile durum analizi yapılacak, bu çalışmaların sonucunda bir rapor hazırlanacaktır. Bu rapor ile şimdiye kadar yürütülen çalışmalar sonucunda ulaşılan nokta ile hedefler arasındaki sapma ve sorun alanlarını gözlemleme imkanı elde edilebilecektir.

İkinci olarak başarılı ülke örnekleri incelenecektir. Bu amaçla belirlenecek ülkelerdeki ulusal koordinatörler ile toplantı programı hazırlanacaktır. Toplantılar ve ülke örneklerinin (eylem planlarının) incelenmesi sonucunda "Uluslararası En İyi Örnekler: Uygulamalar ve Türkiye için Tavsiyeler" raporu hazırlanacaktır.

İkinci Aşama: Danışmanlık Hizmeti Alımı

Hazırlık ve Mevcut Durum Değerlendirmesi aşaması sonunda hazırlanacak raporlar ile ihtiyaç analizi ve öncelikler listesi elde edilecek, bu veriler, alınacak danışmanlık hizmetine temel teşkil edecektir.

İyi tanımlanmış bir ihtiyaç ve öncelikler listesi doğrultusunda Danışmanlık Hizmeti alınacaktır. Danışmanlık hizmetinden iki çıktı beklenmektedir:

1. e-Dönüşüm Ulusal Eylem Planı,

2. e-Dönüşüm Ulusal Eylem Planı uygulamasının koordinasyonu, izlenmesi, ve değerlendirilmesine dair Destek Dokümanı

Üçüncü Aşama: Eylem Planının Uygulanması

Danışmanlık hizmetinden sadece rapor ve eylem planının hazırlanması değil aynı zamanda proje yönetimi ilkeleri çerçevesinde, hazırlanacak eylem planının uygulanmasının izlenmesi ve değerlendirilmesi konusunda da katkı beklenmektedir. Böylece hazırlanan eylem planının sadece bir rapor olmaktan öte, uygulamaya esas teşkil etmesi ve belirlenen aralıklarla izleme raporlarının Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına iletilmesi sağlanacaktır.

Bu aşamanın, oluşturulacak Eylem Planı'na bağlı olarak 1 yıl veya daha uzun sürmesi planlanmıştır. Ancak e-Dönüşüm Türkiye projesinin bu süre sonunda sonlandırılması amaçlanmamaktadır. Eylem planındaki faaliyetlerin tamamlanmasından sonra da, başta sayılan proje hedeflerine yönelik olarak e-Dönüşüm Türkiye Koordinasyon Birimi sürekli bir birim olarak faaliyetlerini sürdürecektir.

Projenin ilerleme durumu periyodik raporlarla Danışma Kurulu ve ilgili Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığına bildirilecektir.

Bu amaçla, tüm kamu kurum ve kuruluşları, bu görevin ifasında Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile yakın işbirliği halinde çalışacaklar ve Müsteşarlık tarafından talep edilecek her türlü bilgi ve belgeleri gecikmeksizin ileteceklerdir.

Konu ile ilgili olarak ayrıntılı usul ve esaslar ile çalışma takvimi DPT tarafından ilgili taraflara ayrıca bildirilecektir.

Gereğini rica ederim.

2. KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ OLUŞTURULMASI

R.Gazete Tarihi : 6/9/2004

R.Gazete Sayısı : 25575

Başbakanlıktan:

Konu: Kamu Sertifikasyon
Merkezi Oluşturulması

GENELGE (2004/21)

23 Ocak 2004 tarih ve 25355 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak, 23 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ile güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı ispat gücüne sahip olduğu ve bu şekilde oluşturulan elektronik verilerin hukuken geçerli olacağı hususları düzenlenmiştir.

Kanun ile yapılan düzenlemeler, kamu kurum ve kuruluşlarının kendi aralarında yapacakları iletişimin yanı sıra, vatandaşlar ve iş alemi ile arasındaki iletişimin niteliğini, güvenilirliğini, etkinliğini ve hızını da büyük oranda ve olumlu yönde etkileyecektir. Elektronik imzanın sağlayacağı imkanlardan yararlanabilmek için, kamu çalışanları da dahil olmak üzere, vatandaşların, Kanun’da belirtilen nitelikleri haiz bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısından elektronik sertifika temin etmeleri yeterli olacaktır.

Diğer taraftan, kamu kurum ve kuruluşlarının iş ve işlemlerini elektronik ortama dönüştürme sürecinde elektronik imza ve sertifikasyon işlemlerini yürütecek yapıları kendi bünyelerinde ve münferit olarak sağlamaya çalıştıkları gözlenmektedir. Bu münferit çalışmaların, bir yandan sistemin kendi işleyişi içerisinde karmaşaya yol açması, diğer yandan da mükerrerliklere ve dolayısıyla emek ve kaynak israfına neden olması kaçınılmazdır.

Yasanın yürürlüğe girmesiyle birlikte ülkemizde de giderek yaygınlaşacak olan elektronik imza uygulamaları kapsamında; kamu kurum ve kuruluşlarının elektronik ortamlarda yürütecekleri iş ve işlemlerde uyumlu, birlikte işler ve güvenilir bir yapıda çalışmasını sağlamak amacıyla, 10 Haziran 2004 tarihinde yapılan e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu VI. Toplantısı’nda alınan 6 sayılı İcra Kurulu Kararı ile kamu kurum ve kuruluşlarının elektronik sertifika ihtiyaçlarının tek merkezden sağlanması kararlaştırılmıştır.

Bu kapsamda, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının, kurumsal sertifika (kamu çalışanlarınca kurum içi ve kurumlar arası işlemlerde kullanılacak sertifika) ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla bir Kamu Sertifikasyon Yapısı oluşturulması kararlaştırılmıştır.

Söz konusu yapı içerisinde, en üst seviyede bir Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı ile buna bağlı olarak Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısı kurulacaktır.

Yürüttükleri görevler açısından özel niteliği haiz Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, MİT Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Dışişleri Bakanlığı kök sertifika ihtiyaçlarını kurulacak Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısından karşılayacaklar, Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısı sistemlerini kendi bünyelerinde oluşturabileceklerdir. Diğer kamu kurum ve kuruluşları kurumsal sertifikalarını, Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısından temin edeceklerdir.

Kamu çalışanları, kurumsal sertifikalarını kamu dışı bireysel işlemlerinde de kullanabileceklerdir. Kurulacak bu Kamu Sertifikasyon Yapısı içinde yer alan Kök Sertifika

Hizmet Sağlayıcısı, dileyen gerçek ve tüzel kişilerin kuracakları Sertifika Hizmet Sağlayıcılarına da kök sertifika hizmeti verebilecektir.

Ulusal güvenlik gerekleri göz önünde bulundurularak, kurumsal sertifika ihtiyacının karşılanması amacıyla oluşturulacak Kamu Sertifikasyon Yapısı içinde kurulacak olan Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı ve Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısı milli yazılım ürünlerini kullanacaktır.

Bu kapsamda; tüm kamu kurum ve kuruluşlarının aynı kurumsal sertifika yapısı altında toplanmasını hedefleyen, sadece kamu kurum ve kuruluşlarına kurumsal sertifikaların oluşturulması ve sertifika yaşam çevriminin yönetilmesini sağlayacak Kamu Sertifikasyon Yapısının kurulması ve işletilmesi görev ve sorumluluğu Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'na bağlı Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'ne (UEKAE) verilmiştir.

Söz konusu yapının gözden geçirilmesi ve uygunluğunun izlenmesi görev ve sorumluluğu ise Telekomünikasyon Kurumuna verilmiştir. Bahse konu Kamu Sertifikasyon Yapısının kurulması için TUBİTAKUEKAE tarafından gerekli çalışmalar derhal başlatılacaktır. Bu çerçevede; TUBİTAK-UEKAE tarafından ihtiyaç duyulacak kaynak tahsisi ve düzenlemelere ilişkin çalışmalar ile kurulacak yapıya uyum için kamu kurum ve kuruluşları nezdinde sürdürülecek çalışmalar, DPT Müsteşarlığının koordinasyonunda yürütülecektir.

Yukarıda belirtilen istisnalar dışındaki tüm kamu kurum ve kuruluşları, sertifika ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Sertifika Hizmet Sağlayıcısı olmak üzere kendi bünyelerinde hiçbir surette yeni yatırım yapmayacaklardır. Bu konuda başlatılmış ve sürdürülmekte olan ihale çalışmaları ile henüz sözleşmeye bağlanmamış olan tüm ihaleler derhal iptal edilecektir. Sözleşmeye bağlanmış olanlardan, tek taraflı fesih hakkı bulunan sözleşmeler derhal feshedilecek, hâlihazırda kullanılmakta olan sistemler ise Telekomünikasyon Kurumu'nun da görüşü alınmak suretiyle en kısa sürede bu yapıya uygun hale getirilecektir.

Ayrıca, henüz kullanıma geçmemiş olmakla birlikte, çalışmaları devam eden ve sözleşmeleri tek taraflı olarak fesih edilemeyen proje ya da proje bileşenlerine ilişkin karar, DPT Müsteşarlığı ve ilgili kuruluşun ortak çalışması ile sonuçlandırılacaktır.

Kamu kurum ve kuruluşları, bu Genelge çerçevesinde tek taraflı olarak feshettikleri veya tek taraflı fesih hakkı olmayan proje ya da proje bileşenleri konusunda detaylı bilgileri içerecek raporları, Genelge'nin yayımı tarihinden itibaren 15 gün içinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına ileteceklerdir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

3. KOBİ BİLGİ SİTESİ

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-320-1386
Konu : KOBİ Bilgi Sitesi

3 ŞUBAT 2005

GENELGE (2005/2)

“Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Reform Programı” çerçevesinde, küçük ve orta büyüklükteki işletmelerce (KOBİ), kurulum ve işletme faaliyetlerine ilişkin olarak ihtiyaç duyulacak tüm bilgilere hızlı ve etkin bir şekilde ulaşılabilmesi amacıyla, internet ortamında tek elden organize edilecek bir site kurulması ve toplanacak bilgilerin kullanıma sunulması gerekli görülmüştür.

Bu çerçevede; Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu bünyesinde oluşturulan KOBİ Teknik Komitesi tarafından “KOBİ Bilgi Sitesi Projesi” geliştirilmiştir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın sorumluluğunda yürütülecek olan proje çerçevesinde;

1. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) bünyesinde “kobi.tobb.org.tr” erişim adresli bir internet sitesi oluşturulacaktır.

2. Genelge ekinde bulunan listede yer alan kamu kurum ve kuruluşları ile mesleki kuruluşlar internet adresleri ile birlikte, KOBİ’lerin kendilerinden alacakları izin, belge ve destekler için yapılması gereken işlemleri anlaşılabilir bir şekilde TOBB bünyesinde açılacak sitede kendilerine ayrılan bölümlere kaydedeceklerdir.

3. Aynı bilgiler kurum ve kuruluşların kendi internet sitelerinde de yer alacak ve daima güncel tutulacaktır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

4. KAMU SERTİFİKASYON MERKEZİ

R.Gazete Tarihi : 25/7/2006

R.Gazete Sayısı : 26239

Başbakanlıktan:

Konu: Kamu Sertifikasyon Merkezi.

GENELGE (2006/20)

6/9/2004 tarihli ve 25575 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kamu Sertifikasyon Merkezi" konulu 2004/21 sayılı Genelgenin altıncı fıkrasında belirtilen istisnai kurumlara "Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı"nın da eklenerek söz konusu fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesi uygun görülmüştür.

"Söz konusu yapı içerisinde, en üst seviyede bir Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısı ile buna bağlı olarak Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısı kurulacaktır. Yürüttükleri görevler açısından özel niteliği haiz Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, MİT Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı kök sertifika ihtiyaçlarını kurulacak Kök Sertifika Hizmet Sağlayıcısından karşılayacaklar, Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısı sistemlerini kendi bünyelerinde oluşturabileceklerdir. Diğer kamu kurum ve kuruluşları kurumsal sertifikalarını, Kamu Sertifika Hizmet Sağlayıcısından temin edeceklerdir."

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

5. E-DEVLET KAPISININ KURULMASI, İŞLETİLMESİ VE YÖNETİLMESİNE İLİŞKİN KARAR

B.K.K. Tarihi : 24/3/2006
B.K.K. Sayısı : 2006/10316
R.Gazete Tarihi : 20/4/2006
R.Gazete Sayısı : 26145

Görev

MADDE 1 - (1) Kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan (portal) sunumunu ve vatandaşın Devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve etkin bir şekilde erişimini sağlayacak olan e-Devlet Kapısının kurulması ve yönetilmesi görev ve sorumluluğu Başbakanlık adına Ulaştırma Bakanlığı'na verilmiştir.

Protokol

MADDE 2 - (1) Ulaştırma Bakanlığı bu görev ve sorumluluğun yerine getirilmesi amacı ile çalışma grupları ile geçici ya da daimi komisyonlar kurabilir.

(2) Bakanlık e-devlet kapısı teknik altyapısının kurulumu ve işletilmesi ile ilgili görev ve sorumluluklarını Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş. aracılığı ile yürütür. Söz konusu görevin ifasında, hizmet bedeli de dahil olmak üzere uygulanacak olan usul ve esaslar, Bakanlık ile Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş. arasında yapılacak bir protokol ile belirlenir.

Sorumluluk

MADDE 3 - (1) e-Devlet Kapısının kurulması ve yönetilmesi görev ve sorumluluğu kapsamında; kamu hizmetlerinin elektronik ortamda, ortak bir platformda ve vatandaş odaklı sunumu için iş süreçlerinin gözden geçirilmesi, içerik yönetimi, entegrasyon ile ilgili standartlar ve gerekli hukuki düzenlemeler konusundaki çalışmalar, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının etkin katılımıyla Ulaştırma Bakanlığı tarafından koordine edilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları, Ulaştırma Bakanlığınca bu Karar çerçevesinde talep edilecek her türlü bilgi, belge ve desteği sağlamak ve Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş.'nin işin yürütülmesine dair önerilerine uymakla yükümlüdür.

İlkeler

MADDE 4 - (1) e-Devlet Kapısı Projesinin uygulanması sürecinde, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından koordine edilen e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında yürütülen Ulusal Bilgi Toplumu Stratejisinde belirlenecek hedef, ilke ve politikalara uyulması esastır.

Gözden geçirme

MADDE 5 - (1) e-Devlet Kapısı Projesinin uygulama durumu, gerekli görüldüğünde İcra Kurulu tarafından gözden geçirilir.

Devir

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) e-Devlet kapısının teknik altyapısının kurulmasına ilişkin olarak 25/1/2005 tarihli ve 2005/8409 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından yürütülmekte olan iş ve işlemler ile, bu amaçla tahsis edilmiş olan mali kaynaklar da dahil olmak üzere, bütün hak ve sorumluluklar, bu Kararın

yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 2 ay içinde Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş.'ne devredilecektir.

Yürürlükten kaldırma

MADDE 6 - (1) Bu Kararın 3 üncü maddesi hükümlerinin gerçekleşmesi ile birlikte, 25/1/2005 tarihli ve 2005/8409 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlükten kalkar.

Yürürlük

MADDE 7 - (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8 - (1) Bu Kararı Ulaştırma Bakanı yürütür.

6. E-DEVLET KAPISININ KURULMASI, İŞLETİLMESİ VE YÖNETİLMESİNE İLİŞKİN KARARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KARAR

B.K.K. Tarihi : 8/5/2006
B.K.K. Sayısı : 2006/10423
R.Gazete Tarihi : 26/5/2006
R.Gazete Sayısı : 26179

MADDE 1 - 24.3.2006 tarihli ve 2006/10316 sayılı Kararnamenin eki "e-Devlet Kapısının Kurulması, İşletilmesi ve Yönetilmesine İlişkin Karar"ın 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 6 - (1) Bu Kararın geçici 1 inci maddesi hükümlerinin gerçekleşmesi ile birlikte, 25.1.2005 tarihli ve 2005/8409 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlükten kalkar."

MADDE 2 - Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kararı Ulaştırma Bakanı yürütür.

7. E-DEVLET KAPISININ KURULMASI, İŞLETİLMESİ VE YÖNETİLMESİ

R.Gazete Tarihi : 10/8/2006

R.Gazete Sayısı : 26255

Başbakanlıktan:

Konu: e-Devlet Kapısının Kurulması,
İşletilmesi ve Yönetilmesi

GENELGE (2006/22)

Kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan (portal) sunumu ve vatandaşın Devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve etkin bir şekilde erişimini sağlayacak olan e-Devlet Kapısının kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görev ve sorumluluğuna ilişkin 24.3.2006 tarihli ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 20.4.2006 tarihli ve 26145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kamu hizmetlerini yerine getirmekle yükümlü olan kurum ve kuruluşların e-Devlet Kapısına entegre edilmesi ile vatandaşın Devlet ile olan işlerinin, çok daha hızlı yürütülmesi sağlanacaktır. Aynı zamanda kamu kurum ve kuruluşlarının çalışma veriminin artması ile ülke ekonomisine ciddi katkı sağlanmış olacaktır.

Anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile e-Devlet Kapısının kurulması ve yönetilmesi görev ve sorumluluğu Başbakanlık adına Ulaştırma Bakanlığına verilmiştir. Bu proje kapsamında; kamu hizmetlerinin elektronik ortamda, ortak bir platformda ve vatandaş odaklı sunumu için iş süreçlerinin gözden geçirilmesi, içerik yönetimi, entegrasyon ile ilgili standartlar ve gerekli hukuki düzenlemeler konusundaki çalışmalar, Ulaştırma Bakanlığının koordinasyonunda ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının etkin katılımıyla Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş. tarafından yürütülecektir. Bu çerçevede tüm kamu kurum ve kuruluşları, Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş.’nin talep edeceği her türlü bilgi, belge ve desteği sağlamak ve işin yürütülmesine dair önerilerine de uymakla yükümlüdür.

Hükümetimizin önem verdiği bu projenin en kısa süre içerisinde bitirilmesi ve aksamaya mahal verilmemesi için, kamu kurum ve kuruluşları tarafından gerekli hassasiyetin gösterilerek tüm tedbirlerin alınması ve projenin yürütülmesi konusunda Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş.’ye gerekli desteğin verilmesi hususunda bilgilerini ve gereğini rica ederim.

8. 5490 SAYILI KANUNUN UYGULANMASI

R.Gazete Tarihi : 21/10/2006

R.Gazete Sayısı : 26326

Başbakanlıktan:

Konu: 5490 sayılı Kanunun
Uygulanması

GENELGE (2006/33)

İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne MERNİS Projesi çerçevesinde, tüm vatandaşlarımızın nüfus kayıtları bilgisayar ortamına aktarılmış ve her vatandaşımıza birer "Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası" verilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla, ilk aşamada bu numaraların nüfus cüzdanları ve nüfus kayıt örneklerinde yer alması öngörülmüş; aynı zamanda, her vatandaşımızın kendi kimlik numarasını internet üzerinden öğrenebilmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Diğer taraftan, hizmete sunulan Kimlik Paylaşım Sistemi (KPS) ile kamu kurum ve kuruluşlarına MERNİS veri tabanına erişebilme ve bu sayede kendi bilgisayar kayıtlarında yer alan nüfus bilgilerini, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası bilgilerini de içerecek şekilde güncelleyip kullanabilme imkanı sağlanmıştır.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu 29/4/2006 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Mezkur Kanunun 47’nci maddesinde "Kişiler adına düzenlenecek olan her türlü form, beyanname, kimlik kartı, vergi kimlik kartı, sürücü belgesi, pasaport gibi bütün tanıtıcı belgelerde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına yer verilir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin her türlü işlem ve kayıtlarında esas alınır." hükümleri bulunmaktadır.

Aynı Kanunun geçici 1’inci maddesinde "Kurumlar ve tüzel kişiler bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde mevzuatlarını bu Kanun hükümlerine uygun hale getirerek işlemlerinde kimlik numarasını kullanmak zorundadırlar" hükmü bulunmaktadır.

Bu nedenle, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının kendi bilgisayar ortamlarında tuttukları kişi bilgilerini, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını da içerir şekilde güncellemeleri veya ilk defa elektronik ortama kaydedilecek bilgilerle birlikte Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını da istemeleri gerekmektedir.

Bu genelgenin yayım tarihinden sonra geliştirilecek kamu bilişim projelerindeki kişi bilgileri, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına dayalı ve çevrimiçi (online) olarak MERNİS sisteminden alınacak biçimde tasarlanacaktır.

Ayrıca, tüm kamu kurum ve kuruluşları, ellerinde mevcut bulunan her türlü form, beyanname, kimlik kartı, sürücü belgesi, pasaport gibi tanıtıcı belgelerin tükenmesini takiben, kişiler adına düzenlenecek her tür belgede Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına yer vereceklerdir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının yer almadığı kayıt, form, belge düzenlenmeyecektir.

Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasından beklenen yararların elde edilebilmesi, düzenlenen her belgede Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının yer alması ve sistemli bir biçimde yaygınlaştırılmasıyla mümkün olacaktır.

Bu genelgenin uygulanmasında ortaya çıkacak tüm sorunlar için İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile temasa geçilerek alınacak görüş doğrultusunda işlem yapılacaktır.

20/6/2002 tarihli ve 2002/22 sayılı genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

9. KAMU KURUMLARI İNTERNET SİTESİ KILAVUZU

R.Gazete Tarihi : 27/1/2007

R.Gazete Sayısı : 26416

Başbakanlıktan:

Konu: Kamu Kurumları

İnternet Sitesi Kılavuzu

GENELGE (2007/4)

e-Dönüşüm Türkiye Projesi çalışmaları kapsamında 2003/48 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile uygulamaya konulan Kısa Dönem Eylem Planı (KDEP) ve Yüksek Planlama Kurulunun 2005/5 sayılı Kararıyla hayata geçirilen 2005 Eylem Planı'nda, kamu kurum ve kuruluşlarının internet sitelerinde asgari düzeyde içerik ve tasarım uyumunun sağlanmasına yönelik olarak "Kamu Kurumları İnternet Sitesi Kılavuzunun Hazırlanması" eylemine yer verilmiştir.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu-Marmara Araştırma Merkezi (TÜBİTAK-MAM) sorumluluğunda yürütülen çalışmalar neticesinde ekli "Kamu Kurumları İnternet Sitesi Kılavuzu " hazırlanmıştır.

Merkezi ve yerel düzeydeki tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca yeni açılacak internet sitelerinde, söz konusu Kılavuz'da yer verilen usul ve esaslara uyulması zorunludur. Hâlihazırda kullanılan kamu internet sitelerinin Kılavuz'da belirtilen standartlara uyumlu olmayan unsurları, bütçe imkânları ve öncelikler çerçevesinde en kısa zamanda bu esaslara uyumlu hale getirilecektir.

Kılavuz, gelişen ve değişen koşullara paralel olarak ihtiyaçlar doğrultusunda ilgili kurum ve kuruluşların da katkısı ile güncellenecektir. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı koordinasyonunda TÜBİTAK-MAM tarafından yürütülecek güncelleme çalışmalarına, bilgi ve desteğine ihtiyaç duyulan tüm kamu kurum ve kuruluşları tarafından gereken destek sağlanacaktır.

10. E-DÖNÜŞÜM TÜRKİYE PROJESİ KURUMSAL YAPILANMASI

R.Gazete Tarihi : 3/4/2007

R.Gazete Sayısı : 26482

Başbakanlıktan:

Konu: e-Dönüşüm Türkiye Projesi
Kurumsal Yapılanması

GENELGE (2007/7)

Bilindiği üzere, Acil Eylem Planında yer verilen “e-Dönüşüm Türkiye Projesi”nin koordinasyonu görevi 27/2/2003 tarihli 2003/12 sayılı Genelge ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına verilmiştir. Mezkûr Genelge ile Projenin uygulanmasına ilişkin görüş ve önerilerin değerlendirilmesi amacıyla kamu ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinden oluşan bir “Danışma Kurulu” kurulmuştur.

Diğer taraftan, 3.12.2003 tarihli 2003/48 sayılı Genelge ile Projenin üst seviyede yönlendirilmesi ve izlenmesi amacıyla Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı başkanlığında “e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu” oluşturulmuştur.

Proje kapsamında 2003/48 sayılı Genelge ile 24.3.2005 tarihli ve 2005/5 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı eki eylem planları çerçevesinde Bilgi Toplumu Stratejisi hazırlanmış ve 11.7.2006 tarihli ve 2006/38 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile hayata geçirilmiştir.

2003/12 ve 2003/48 sayılı Genelgelerle oluşturulan kurumsal yapılar, söz konusu strateji belgesinde yer alan gerekçeler ve ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden değerlendirilmiştir. Buna göre; ülkemizin bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde görev alması öngörülen başlıca kurumsal yapılar olarak e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu, Dönüşüm Liderleri Kurulu ve e-Dönüşüm Türkiye Danışma Kurulunun kurulması uygun görülmüştür. Bu kurulların çalışma usul ve esasları, söz konusu yapıların oluşturulmasından sonra ilgili kurullar tarafından belirlenecektir.

1- e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu; e-Dönüşüm Türkiye Projesinin yürütülmesi ve Bilgi Toplumu Stratejisinin uygulanması sürecinde en üst düzeyde politika belirleme ve karar alma, değerlendirme ve yönlendirmeden sorumlu olacaktır. Kurul; Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Devlet Bakanı, Milli Eğitim Bakanı, Ulaştırma Bakanı, Sanayi ve Ticaret Bakanı, Başbakanlık Müsteşarı, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı, Maliye Bakanlığı Müsteşarı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı ve konuyla ilgili olarak görevlendirilecek bir Başbakanlık Başmüavirinden oluşur. Kurul toplantılarına; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanı, Telekomünikasyon Kurumu Başkanı, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanı, Türksat A.Ş Genel Müdürü, Dönüşüm Liderleri Kurulu Başkanı ve e-Dönüşüm Türkiye Danışma Kurulu Başkanı ile Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Bilişim Vakfı, Türkiye Bilişim Derneği, Yazılım Sanayicileri Derneği ve Türkiye Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği başkanları da katılır.

Bu Genelge ile kurulan Dönüşüm Liderleri Kurulu ve e-Dönüşüm Türkiye Danışma Kurulunun oluşumuna ilişkin diğer hususlar ile bu kurulların e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu ile ilişkilerini düzenleyen usul ve esaslar e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu tarafından düzenlenecektir.

2- Dönüşüm Liderleri Kurulu; Kurumlar arası işbirliğinin temini ile ortak ilke ve standartların uygulanması ve bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde stratejinin etkin şekilde hayata geçirilmesi için ortak bir platform teşkil edecektir. Kurul, bakanlıkların yanı sıra, Bilgi Toplumu Stratejisi eki Eylem Planında yer alan eylemlerden sorumlu kamu kurum ve kuruluşlarının strateji geliştirme birimi başkanları ile İcra Kurulu tarafından belirlenecek üniversite ve belediyelerin temsilcilerinden oluşur. Strateji geliştirme birimi temsilcileri çalışmalarında kurumlarının bilgi işlem yöneticilerinden teknik destek alırlar. Kurul, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Yardımcısı başkanlığında toplanır. e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu, bilgi toplumuna dönüşüm sürecindeki gelişmeler ve stratejinin uygulama sonuçlarını göz önünde bulundurarak Kurulun yapısında değişiklik yapmaya yetkilidir.

Kurulda yer almayan kamu kurum ve kuruluşlarının e-Dönüşüm Türkiye Projesi ve Bilgi Toplumu Stratejisi ile ilgili çalışmaları da doğrudan strateji geliştirme birimleri eliyle koordine edilecektir. Kurum ve kuruluşların strateji geliştirme birimi başkanları, bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde kurumsal e-dönüşüm çalışmalarını yönlendirmek ve stratejinin kurum düzeyinde etkin şekilde uygulanmasını sağlamaktan sorumludur.

Dönüşüm Liderleri Kurulu, bu süreçte çeşitli alanlarda ihtiyaç duyulacak sürekli ya da geçici çalışma grupları kurulması hususunda yetkilidir.

3- e-Dönüşüm Türkiye Danışma Kurulu; Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşüm çalışmalarında ve Bilgi Toplumu Stratejisinin uygulanması sürecinde kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının görüş ve önerilerinin ortak bir zeminde paylaşılması ve değerlendirilmesi amacıyla oluşturulacaktır.

Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşümü ve Bilgi Toplumu Stratejisinin etkin bir şekilde uygulanması için söz konusu kurullar derhal hayata geçirilerek çalışmalarına başlayacak, ilgili kurum ve kuruluşlarca bu kurullar tarafından ihtiyaç duyulacak yardım ve destek sağlanacaktır.

2003/48 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

11. VATANDAŞLIK KARTI PROJESİ

R.Gazete Tarihi : 4/7/2007

R.Gazete Sayısı : 26572

Başbakanlıktan:

Konu: Vatandaşlık Kartı Projesi

GENELGE (2007/16)

28/7/2006 tarihli ve 26242 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bilgi Toplumu Stratejisinin eki eylem planında 46 numaralı eylem olarak "Vatandaşlık Kartı; Pilot Uygulaması ve Yaygınlaştırılması" eylemine yer verilmiş, eylemin sorumlu kuruluşu olarak İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü belirlenmiştir. Eylem kapsamında;

1. Biyometrik unsurlar da içeren elektronik vatandaşlık kartının kimlik doğrulama için kullanımının sağlanması ve tüm kimlik doğrulama fonksiyonlarının tek bir elektronik kartta toplanması,

2. Pilot uygulamanın sosyal güvenlik alanında hayata geçirilmesi ve yaygınlaştırma çalışmalarının bu uygulamanın sonuçlarına göre yapılması, hedeflenmiştir.

Vatandaşlık kartı, kamu hizmetlerinin elektronik ortamda güvenli ve güvenilir altyapılar üzerinde vatandaş odaklı ve kaliteli olarak sunulmasını sağlayacak, vatandaşın günlük yaşamdaki iş ve işlemlerini kolaylaştıracak ve hızlandıracaktır. Aynı zamanda, hizmet sunumunda vatandaşların kimliğinin geleneksel yöntemler ile doğru olarak saptanamamasının getirdiği usulsüzlükler de önlenecektir.

Vatandaşlık kartının hayata geçirilmesi öncelikle sağlık ve sosyal güvenlik alanında olacaktır. Eylem kapsamındaki pilot çalışma, TÜBİTAK Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE) ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) arasında imzalanan protokolle başlatılmıştır. Pilot proje 3 aşamadan oluşacaktır. Birinci aşamada, vatandaşlık kartı, kart okuyucular, TÜBİTAK-UEKAE tarafından geliştirilecek işletim sistemi ve uygulamaların testi Kurum (UEKAE) içerisinde yapılacaktır. İkinci aşamada, ilgili tarafların kararıyla belirlenecek bir ilçede 10.000 vatandaşı kapsayan bir pilot uygulama gerçekleştirilecektir. Üçüncü aşamada ise uygulama 300.000 vatandaşı kapsayacak şekilde, ikinci aşamanın uygulandığı ilçenin bağlı bulunduğu ilde denenecektir.

Vatandaşlık kartının basımı, dağıtımı ve sağlık hizmetlerinde kullanımına yönelik süreçlerin de test edilmesi açısından, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ve Sağlık Bakanlığı da pilot uygulamaya katılacaktır.

Pilot uygulamanın her aşamasında, bir sonraki aşamaya geçmeden önce Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve ilgili taraflar yakın işbirliği içerisinde uygulamayı değerlendirecektir. Vatandaş memnuniyeti, ölçeklendirme ve uygulanabilirlik açısından başarı sağlandığında, eylemin sorumlu ve ilgili kurumlarıyla birlikte karar verilerek, bir sonraki aşamaya geçilecektir.

Vatandaşlık kartının, ülke geneline yaygınlaştırılması aşamasında kartın tüm vatandaşlar için üretilmesi ve dağıtılması görevini eylemin sorumlu kuruluşu Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü üstlenecektir. Bu aşamada, vatandaşlık kartı eyleminin hayata geçirilmesindeki diğer süreçler de (yonga üretimi, kart basımı ve benzeri), işin mali

ve ekonomik yönü de göz önüne alınarak, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü sorumluluğunda yürütülecektir.

Vatandaşlık kartının; kapsamı, şekli, ebadı; taklit, tahrif ve sahtecilikten korumak maksadıyla kart üzerine konulacak güvenlik unsurları ve kartta yer alacak bilgiler ile basım ve vatandaş teslimat aşamasında uygulanacak sistem ve teknoloji, 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun ile 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda öngörülen esas ve usuller çerçevesinde, eylemin sorumlu ve ilgili kurumlarıyla birlikte kararlaştırılacaktır. Ayrıca, vatandaşlık kartının üretim ve dağıtımına ilişkin iş ve işlemler, 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu, 234 sayılı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü'nün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülecektir.

Halen kullanımda olan nüfus cüzdanının yerini alacak olan vatandaşlık kartı üzerinde sadece statik bilgiler yer alacak, değişken bilgilere yer verilmeyecektir. Kart içerisinde temel olarak kart sahibine ait kimlik bilgileri bulunacaktır. Vatandaşlık kartı ile sağlanan hizmetlerde, hizmetin özelliğine göre farklı güvenlik seviyelerinde kimlik doğrulama yöntemleri (şifre, fotoğraf, biyometrik veri) kullanılabilir. Biyometrik kimlik doğrulama yöntemi olarak parmak izi eşleştirmesi kullanılacaktır. Parmak izi verisi sadece kartın üzerinde bulunacak, merkezi herhangi bir veritabanında tutulmayacaktır.

Kurumlarca, ilgili kanunlarda açıkça belirtilen haller (pasaport, ehliyet ve benzeri) hariç olmak üzere, vatandaşlık kartı uygulaması dışında ayrıca yeni bir akıllı kart uygulamasına gidilmeyecektir.

Vatandaşlık kartı, kart okuyucuları ile ilgili sistem ve teknolojilere ilişkin güvenlik kriterleri TÜBİTAK-UEKAE tarafından uluslararası standartlar da dikkate alınarak belirlenecek, bu kriterlere uyuma ilişkin güvenlik denetimi TÜBİTAK-UEKAE tarafından yapılacaktır.

Vatandaşlık kartında, TÜBİTAK-UEKAE tarafından geliştirilen milli akıllı kart işletim sistemi kullanılacaktır. TÜBİTAK-UEKAE tarafından geliştirilen tüm teknolojilerle ilgili fikri ve sınai haklar; 1007 Kodlu TÜBİTAK Kamu Kurumları Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı ve TÜBİTAK Birimlerince Yürütülen Projelere İlişkin Kamu Ar-Ge Projeleri Fikri Haklar Esasları çerçevesinde sözleşmelerle belirlenecektir.

Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşümü amacıyla kararlılıkla uygulanacak Bilgi Toplumu Stratejisinde yer alan ve diğer eylemleri etkileyebilecek bu eylemin başarıya ulaşmasında, kamu kurum ve kuruluşları arasında eşgüdüm ve işbirliği sağlanması kritik önem arz etmektedir. Bu kapsamda; projenin tarafları olan İçişleri Bakanlığı (Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü), Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü ve TÜBİTAK-UEKAE arasında ihtiyaç duyulacak eşgüdüm Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından sağlanacaktır.

Tüm kamu kurum ve kuruluşlarının, sorumlu ve ilgili kuruluşlarla yakın işbirliği ve eşgüdüm içerisinde çalışması ve ihtiyaç duyulacak her türlü desteği sağlamaları hususunda bilgilerini ve gereğini rica ederim.

12. ADRES KAYIT SİSTEMİNİN UYGULANMASI

R.Gazete Tarihi : 21/5/2008

R.Gazete Sayısı : 26882

Başbakanlıktan:

Konu: Adres Kayıt Sisteminin Uygulanması.

GENELGE (2008/8)

Kişilerin yerleşim yeri (ikamet) ve diğer adres bilgilerinin, standartlara uygun şekilde tek merkezde tutulması ve bu bilgilerin belli ilkeler çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılmasını sağlamak amacıyla uygulamaya konulan Adres Kayıt Sisteminin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine yönelik olarak aşağıdaki tedbirlerin alınması uygun görülmüştür.

1. Kamu kurum ve kuruluşları yaptıkları işlemlerde MERNİS veri tabanında yer alan ve T.C. kimlik numarası ile ilişkilendirilmiş bulunan "Kimlik Paylaşımı Sistemi"nden (KPS) temin edecekleri yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini esas alacaklardır. Henüz KPS'ye bağlanmayan kamu kurum ve kuruluşları ise hazırlıklarını en kısa sürede tamamlayarak KPS'ye bağlanacaklardır.

2. Kırtasiyeciliğin ortadan kaldırılması Hükümetimizin öncelikli hedeflerindendir. Bu bağlamda, kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen iş ve işlemlerde, nüfus müdürlüklerinden veya vatandaşlarımızdan yerleşim yeri ve diğer adres belgesi (ikametgâh ilmühaberi) ile nüfus kayıt örneği istenmeyecek, bu belgeler, ilgili kuruluş tarafından doğrudan KPS'den elde edilecektir.

3. Adres Kayıt Sistemi çerçevesinde oluşturulan Ulusal Adres Veri Tabanının sürekliliğinin sağlanması, mahalle, cadde, sokak adı gibi adres bileşenlerinin güncellenmesi, numaralama ve levhalama çalışmalarının mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi ile mümkündür. Ulusal Adres Veri Tabanının güncel tutulması amacıyla İl özel idareleri ve belediyelerce "Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik" hükümleri titizlikle uygulanacak, mahalle, cadde, sokak adı gibi adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikler en kısa sürede kamuoyuna duyurulacaktır.

4. Kurumlar, her türlü iş ve işleminde, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından belirlenen (TS EN 14142-1) adres standardına uyacaklardır.

Bilgilerini, uygulamaların yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde gerçekleştirilmesini önemle rica ederim.

13. ELEKTRONİK BELGE STANDARTLARI

R.Gazete Tarihi : 16/7/2008
R.Gazete Sayısı : 26938

Başbakanlıktan:

Konu: Elektronik Belge Standartları

GENELGE (2008/16)

Kamu adına görev yapan kurum ve kuruluşların faaliyetleri sonucu oluşan belgelerin kayıt altına alınması ve bu belgelerin istenildiği anda erişilebilir şekilde yönetilmesi, kurumsal faaliyetlerin ayrılmaz bir parçası ve bir kamu görevidir. Herkesin, her zaman, her yerden kolaylıkla ulaşabileceği şeffaf, verimli ve sade bir kurum yapısı günümüzde modern ve demokratik kurumların temel hedefi haline gelmiştir. Elektronik ortamda sunulan hizmetlerin ve e-kurum yapısının temelini elektronik bilgi sistemleri oluşturmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının üretilen elektronik bilgi ve belgelerin idari, mali, hukuki ve tarihi gerekçelerle korunmasının sağlanması ve bunların gelecek nesillere aktarılması ancak standart belge yapılarının oluşturulması ile mümkündür. Elektronik belgeye ilişkin standartlar ile belgelerin korunmasına ve erişimine imkan sağlayacak tedbirlerin elektronik belge yönetim sistemlerinin tasarım aşamasında ele alınması gerekmektedir.

Elektronik belgelerin kayıt altına alınması, kullanılması ve arşivlenmesi konularında çalışma yapma görevi E-Dönüşüm İcra Kurulu'nun 9 Eylül 2004 tarih ve 7 numaralı Kararı ile Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'ne verilerek TSE 13298 no'lu standardın yayınlanması sağlanmıştır. Hazırlanan bu standart kamu kurum ve kuruluşlarının kullanacakları elektronik belge yönetim sistemleri için temel bir kaynak teşkil etmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşları oluşturacakları elektronik belge yönetim sistemlerinde TSE 13298 no'lu standarda göre işlem yapacak, ayrıca üretmiş oldukları elektronik belgenin kurumlar arası paylaşımını www.devletarsivleri.gov.tr internet adresinde belirlenen kurumlar arası elektronik belge paylaşım hizmeti kriterlerine göre gerçekleştirecektir. Genelgenin yayımı tarihinden önce kurulan sistemler ise ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca gözden geçirilerek iki yıl içinde standarda uyumlu hale getirilecektir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

14. LİSANSLI YAZILIM KULLANILMASI

R.Gazete Tarihi : 16/7/2008

R.Gazete Sayısı : 26938

Başbakanlıktan:

Konu: Lisanslı Yazılım Kullanılması

GENELGE (2008/17)

Bilindiği üzere; kamu kurum ve kuruluşlarında bilgisayar teknolojisinin hızla gelişmesi sonucu, kamu hizmetlerinin görülmesinde, yaygın olarak kullanılan bilgisayar programları, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında, ilim ve edebiyat eseri olarak koruma altındadır.

Birçok ülkenin telif hakları sistemine paralel şekilde, diğer eser türlerinde olduğu gibi bilgisayar programlarının da, lisanssız kopyalarının kullanılması, hak sahibinin izni olmaksızın çoğaltılması, değiştirilmesi ve dağıtılması fiillerine karşı 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda cezai ve hukuki yaptırımlar öngörülmüştür.

Bu sebeple, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümleri çerçevesinde, fikri hakların korunması açısından, kamu kurum ve kuruluşlarında, bilgisayar programlarının edinilmesi, kullanılması, yönetimi ve alınacak tedbirlere yönelik esasların tespiti ile ilgili düzenlemelerin yapılması gerekli görülmüştür.

1. Kamu Kuruluşlarında Bilgisayar Programı Edinilmesi

Bütçeleme: Bilgisayar programlarının satın alınmasından önce yapılacak bütçelemede, bilgisayar programları, bilgisayar donanımından ayrı kalem olarak belirtilmelidir. Bütçeleme yapılırken edinilecek bilgisayar programlarının lisanslama esasları dikkate alınmalı, ihtiyaç bulunan lisans sayısı kadar program bütçede yer almalıdır.

Şartname: Bilgisayar programı satın alımının söz konusu olduğu şartnamelerde, satın alınacak bilgisayar programları ayrı kalem olarak yer almalı ve sağlanacak bilgisayar programlarının lisanslı olması gerektiği ve lisans miktarları mutlaka belirtilmelidir.

Teslimat: Satın alma işlemi sonucunda teslimatı yapılan bilgisayar programlarının teslim, geçici ve kati kabul işlemleri sırasında; lisanslı olup olmadığı kontrol edilmeli ve sadece lisanslı programların kabulleri yapılmalıdır.

2. Yazılım Yönetimi ve Denetimi

Yazılım yönetimi ve denetimi; kamu kurum ve kuruluşlarının bünyelerindeki yazılımların, 5846 sayılı Kanun ve lisans anlaşmalarına uygun olarak bulundurulması ve kullanılmasının sağlanması maksadıyla kuruluş içinde yapılması gerekli işlem ve denetim etkinliklerini kapsamaktadır.

Söz konusu etkinlikler kamu kurum ve kuruluşunda bilgi işlem ünitesi veya bu işten sorumlu birimin koordinasyonunda, hukuk müşavirliği ve teftiş veya denetiminden sorumlu kurul veya birimlerin ayrı ayrı veya ortak çalışması sonucu yerine getirilecektir.

Lisanssız yazılımlarının bulundurulması ve kullanımının önlenmesi maksadıyla kamu kurum ve kuruluşları;

- Lisans hakları kamu kurum ve kuruluşuna ait olmayan tüm programların, bilgisayar ve medyalardan silinmesi ve lisanslı olanların temin edilmesi,

- Lisans sicili oluşturularak kurumun sahip olduğu yazılım ve lisansların takip edilmesi,
- İhale neticesi yüklenici firma tarafından bilgisayar ve yazılımların tesliminde, yazılımların orijinal ve lisanslı olduğunun ve belgelerinin şartnameye uygunluğunun kontrol edilmesi,
- Kullanılan yazılımların yasal olarak kurum tarafından sağlanmış orijinaller olup olmadığının ve yazılım siciline uygunluğunun belirli aralıklarla denetlenmesi,
- Kamu kurum ve kuruluşunda; bilgi işlem ünitesi veya bu işten sorumlu birimde çalışanların bu genelgenin gereklerine göre işlem tesis etmelerinin sağlanması, hususlarında gereken tedbirleri alacaklardır.

6/2/1998 tarihli ve 1998/10 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

15. KAMU BİLGİ SİSTEMLERİNDE BİRLİKTE ÇALIŞABİLİRLİK ESASLARI

R.Gazete Tarihi : 28/2/2009

R.Gazete Sayısı : 27155

Başbakanlıktan:

Konu: Kamu Bilgi Sistemlerinde
Birlikte Çalışabilirlik Esasları

GENELGE (2009/4)

Bilgi toplumuna dönüşümü amaçlayan e-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin önemli bir bileşeni olan e-devlet; birbiri ile entegre olmuş, etkin, şeffaf ve basitleştirilmiş iş süreçlerine sahip bir yapılanma gerektirmektedir. Bu çerçevede; birlikte çalışabilirliği mümkün kılmak en temel araçlarından birisi, kurumların kullanacakları ortak norm ve standartları belirleyerek bilgi sistemlerini ve entegre e-devlet hizmetlerini bu norm ve standartlar çerçevesinde geliştirmektir.

Birlikte Çalışabilirlik Esasları Rehberi, e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında; başta kamu kurum ve kuruluşları olmak üzere, kamuya elektronik ortamda hizmet sunan tüm kuruluşlar arasında birlikte çalışılabilirliğin sağlanması ve bu çerçevede; yetki ve sorumluluklar, esas ve prensipler, yöntem ve kriterler ile teknik standartların belirlenmesine yöneliktir.

Merkezi ve yerel düzeydeki tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca yeni kurulacak bilgi sistemlerinde, Rehber'de yer verilen esas ve standartlara uyulması zorunludur. Halihazırda kullanılan bilgi teknolojisi altyapılarının Rehber'de belirtilen standartlara uyumlu olmayan unsurları, bütçe imkanları ve öncelikler çerçevesinde en kısa zamanda bu esaslara uyumlu hale getirilecektir.

Rehber, önümüzdeki dönemde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı koordinasyonunda, bilgi ve desteğine ihtiyaç duyulan tüm kamu kurum ve kuruluşları tarafından gereken destek ve katkı sağlanarak "Rehber Güncelleme" başlığı altında belirtilen esaslar çerçevesinde güncellenmeye devam edilerek, www.bilgitoplumu.gov.tr adresinde yayımlanacak, uyum çalışmalarında ve yeni kurulacak bilgi sistemlerinde, belirtilen adreste yayımlanan güncel sürüm dikkate alınacaktır.

4/8/2005 tarihli ve 2005/20 sayılı Genelge ve ekinde yer alan rehber yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

16. KAMU KURUM VE KURULUŞLARI İÇİN IPV6'YA GEÇİŞ PLANI

R.Gazete Tarihi : 8/12/2010

R.Gazete Sayısı : 27779

Başbakanlıktan:

Konu: Kamu Kurum ve Kuruluşları İçin
IPV6'ya Geçiş Planı

GENELGE (2010/25)

Bilgi ve iletişim teknolojileri, özellikle de internet, son yıllarda büyük bir hızla gelişmekte ve yaygınlaşmaktadır. Buna karşılık, hâlihazırda internet bağlantısı için dünya çapında kullanılmakta olan IPv4 adresleri tükenmektedir. Bu soruna çözüm olarak geliştirilen IPv6 protokolü yakın bir gelecekte internete bağlanmak için IPv4 protokolünün yerini alacaktır. Dünya çapında IPv6'ya geçiş çalışmaları özellikle son yıllarda hız kazanmış olup internetin sürekliliğinin sağlanması ve gelişiminin devamı için IPv6'ya hazır olunması ve geçiş çalışmalarına başlanması önem arz etmektedir.

Bu alanda dünyada yaşanan gelişmelere paralel olarak ülkemizde de IPv4'ten IPv6'ya geçiş çalışmalarının başlatılması gereğinden hareketle, E-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulunun 15/7/2009 tarihli ve 27 sayılı kararı ile; ülkemizde IPv6'ya geçişe ilişkin farkındalık oluşturulması, yol haritasının hazırlanması, ilgili tüm paydaşlarla işbirliği içerisinde ihtiyaç duyulan tedbir ve politika önerilerinin geliştirilmesi çalışmalarını yürütmek üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu görevlendirilmiştir.

TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı çerçevesinde kabul edilen ve www.ipv6.net.tr adresinden ulaşılabilen "Ulusal IPv6 Protokol Altyapısı Tasarımı ve Geçiş Projesi" kapsamında Ek'te yer alan "Kamu Kurum ve Kuruluşları için IPv6'ya Geçiş Planı" hazırlanmıştır. Söz konusu planın amaçları;

1. İnternete sadece IPv6 adresleri ile erişmek zorunda kalacak olan kullanıcılara hizmet sunulabilmesi amacıyla, kamu kurum ve kuruluşlarının belirli bir zaman içinde hizmetlerini IPv4'ün yanı sıra IPv6'yı da destekler hale getirmeleri,
2. Kamu kurum ve kuruluşlarının internet üzerinden sundukları hizmetlerde, IPv6'nın sağladığı güvenlik, verimlilik, hizmet kalitesi gibi özelliklerden faydalanmaları,
3. Bilişim sektöründe Ar-Ge faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşların IPv6'ya geçişinin tetiklenmesi ve ülkemizin teknoloji üreten bir ülke konumuna gelmesinin teşvik edilmesi olarak belirlenmiştir.

Bu amaçlara ulaşılması için tüm kamu kurum ve kuruluşları tarafından Ek'te yer alan Plan çerçevesinde gerekli çalışmalar yapılacaktır. Dışişleri Bakanlığı, Türk Silahlı Kuvvetleri, MİT Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının geçiş planları, yürüttükleri görevlerin özel niteliği gereği kendileri tarafından belirlenecektir.

17. DEVLET TEŞKİLATI VERİ TABANI

R.Gazete Tarihi : 10/2/2011

R.Gazete Sayısı : 27842

Başbakanlıktan:

Konu: Devlet Teşkilatı Veri Tabanı

GENELGE (2011/1)

1991/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile kurum ve kuruluşlardan, merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatlarında yer alan tüm birimlerinin resmi yazışmalarda kullanılacak haberleşme kodlarının oluşturulması, teşkilat yapısında oluşacak değişikliklere göre gerekli güncellemelerin yapılması ve bunların Başbakanlığa bildirilmesi istenmiş, bu kodların birleştirilmesi sonucunda Devlet Teşkilatı Veri Tabanı (DTVT) oluşturulmuştur.

Ancak; yeni kurulan kurumlar ve mevcut kurumların teşkilat yapılarında meydana gelen değişiklikler nedeniyle DTVT'nin güncellenmesi gerekmektedir. Kurumlar tarafından yapılacak güncelleme işlemlerinin, Başbakanlığa elektronik ortamda bildirilmesi amacıyla "kamu.basbakanlik.gov.tr" internet adresinde yer alan "DTVT Uygulaması" geliştirilmiştir. Tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca aşağıda belirtilen esaslara göre güncelleme işlemleri yapılacaktır.

1) Uygulamaya erişim "kamu.basbakanlik.gov.tr" internet adresinden sağlanacaktır.

2) Kurumların merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatlarında yer alan tüm birimlere ait kodların güncellenmesi işlemlerinde kurumların strateji geliştirme birimleri, bu birimlerin bulunmadığı kurumlarda bunlara denk sayılacak birimler sorumlu ve görevli olacaktır.

3) Sorumlu birimlerde düzenli olarak güncelleme işlemlerini yürütecek yeterli sayıda DTVT görevlisi belirlenecektir.

4) Kurumlarda belirlenen DTVT görevlilerine uygulamaya erişim yetkisinin verilmesi için e-devlet şifreleri aldırılarak T.C. kimlik numaraları, e-posta adresleri ve telefon numaraları Başbakanlığa bildirilecektir.

5) Haberleşme Kodları, DTVT Uygulaması üzerinde yer alan "Kodlama Standartlarına" uyularak oluşturulacaktır.

6) DTVT'de yer alan kurum/birim adları ile bunlara ait kodlar incelenerek kaldırılan birimler silinecek, yeni kurulanlar eklenecek, kod veya birim adı alanlarında değişiklik olan kayıtlarda gerekli güncellemeler yapılacaktır.

7) Birimlerin iletişim bilgileri ve uygulama üzerinde istenen diğer alanlar doldurulacaktır.

8) İlk güncelleme işlemlerinin tamamlanmasından sonra kurumun teşkilat yapısında meydana gelecek değişikliklerin görevliler tarafından en geç üç gün içinde DTVT'ye girilmesi gerekmektedir.

9) Girilen kayıtların onaylanarak yayınlanması ile söz konusu uygulama ve veri tabanının işletilmesinden Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı yetkili ve sorumlu olacaktır.

10) Veri Tabanında yer alan kayıtlar "dtvt.basbakanlik.gov.tr" internet adresinden yayımlanacaktır.

Haberleşme kodlarına ilave olarak DTVT'de yer alan her birime otomatik olarak "Kurum Kimlik Kodu" verilecektir. Bir kez verilecek olan Kurum kimlik kodu, hiçbir şekilde değiştirilmeyecektir.

Elektronik belge yönetim sistemlerinde veya geliştirilen diğer uygulama yazılımlarında kurumların tanımlanmasında kurum kimlik kodları, hiyerarşik yapının kullanılması gereken durumlarda da haberleşme kodları kullanılacaktır. Bu tür uygulamalar için DTVT’de yer alan kodlar ve kurum/birim adları, oluşturulacak ağ (web) servisleri aracılığıyla talep eden kurumlarla paylaşılacaktır. Bu nedenle kurumlara ait uygulama yazılımlarında DTVT Kodları dışında kodlar veya listeler kullanılmayacak ve DTVT benzeri yapılar oluşturulmayacaktır.

13/8/1991 tarihli ve 1991/17 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

18. ULUSAL SİBER GÜVENLİK ÇALIŞMALARININ YÜRÜTÜLMESİ, YÖNETİLMESİ VE KOORDİNASYONUNA İLİŞKİN KARAR

B.K.K. Tarihi : 11/6/2012
B.K.K. Sayısı : 2012/3842
R.Gazete Tarihi : 20/10/2012
R.Gazete Sayısı : 28447

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kararın amaç ve kapsamı, kamu kurum ve kuruluşlarınca bilgi teknolojileri üzerinden sağlanan her türlü hizmet, işlem ve veri ile bunların sunumunda yer alan sistemlerin güvenliğinin sağlanmasına ve gizliliğinin korunmasına yönelik tedbirlerin alınması ve bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin kritik altyapıların işletiminde yer alan gerçek ve tüzel kişilerce uyulması gerekli usul ve' esasları düzenlemektir.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 2- (1) Bu Kararda geçen;
a) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
b) BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,
c) Ulusal Siber Güvenlik: Bilgi ve iletişim teknolojileri vasıtasıyla sağlanan her türlü hizmet, işlem ve veri ile bunların sunumunda yer alan sistemlerin güvenliğini, ifade eder.

İlkeler

MADDE 3- (1) Kamu kurum ve kuruluşlarının Ulusal Siber Güvenliğin sağlanması amacıyla Bakanlık tarafından yayımlanan plan, program, usul, esas ve standartlara uyması esastır.

(2) Ulusal Siber Güvenlik konusunda yapılacak çalışmalar sürecinde, mümkün olan tüm alanlarda milli çözümler geliştirilmesi, yazılım ve donanım alt yapılarında azami ölçüde milli kaynakların kullanılması esastır.

(3) Ulusal Siber Güvenlik alanında kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak çalışmalar için gerekli maddi kaynak planlaması ve kaynak tahsisi öncelikli olarak yapılır.

Siber Güvenlik Kurulu

MADDE 4- (1) Siber güvenlikle ilgili olarak alınacak önlemleri belirlemek, hazırlanan plan, program, rapor, usul, esas ve standartları onaylamak ve bunların uygulanmasını ve koordinasyonunu sağlamak amacıyla; Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanının başkanlığında Dışişleri, İçişleri, Milli Savunma, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme bakanlıkları müsteşarları, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarı, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı, Genelkurmay Başkanlığı Muhabere Elektronik ve Bilgi Sistemleri Başkanı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanı, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanı, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanınca belirlenecek bakanlık ve kamu kurumlarının üst düzey yöneticilerinden oluşan Siber Güvenlik Kurulu kurulmuştur.

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 5- (1) Bu Karar kapsamında Bakanlığın görevleri şunlardır;
a) Ulusal Siber Güvenliğin sağlanması için politika, strateji ve eylem planlarını hazırlamak,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait bilgi ve verilerin güvenliği ile mahremiyetinin güvence altına alınmasını sağlamaya yönelik usul ve esasları hazırlamak,

c) Ulusal Siber Güvenliğin sağlanmasında kamu kurum ve kuruluşlarında teknik alt yapının oluşturulmasını takip etmek, uygulamaların etkinliğinin doğrulanmasını ve test edilmesini sağlamak,

ç) Ulusal bilgi teknolojileri ve iletişim alt yapısı ve sistemleri ile veri tabanlarının güvenliğini sağlamaya, kritik alt yapılan belirleyerek bunlara yönelik siber tehdit ve saldırı izleme, müdahale ve önleme sistemlerini oluşturmaya, ilgili merkezleri kurmaya, kurdurmaya, bu sistemlerin denetimi, işletimi ve sürekli güçlendirilmesine yönelik çalışmaları yapmak,

d) Ulusal Siber Güvenliğin sağlanmasında her türlü milli çözümlerin ve siber saldırılara müdahale araçlarının geliştirilmesi ve üretilmesini teşvik etmek, kullanımını sağlamak,

e) Ulusal Siber Güvenlik açısından kritik kurum ve konumlar için gerekli ve yeterli sayıda uzman personelin temini, eğitimi ve gelişimini planlamak, koordine etmek ve yürütmek,

f) Bu Karar çerçevesinde diğer ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak,

g) Ulusal Siber Güvenlik konusunda bilinçlendirme, eğitim ve farkındalığı artırma çalışmaları yürütmek,

ğ) Bilgi güvenliği alanında eğitim, test ve çözüm üretme alanında çalışan gerçek ve tüzel kişilere usul ve esaslarını belirleyerek güvenlik belgesi vermek, h) Siber Güvenlik Kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek.

(2) Bakanlık birinci fıkra kapsamında yapacağı uygulamaları ilgili kurumlarla mutabakat sağlayarak yerine getirir.

(3) Bakanlık, bu maddede belirtilen görevlerini BTK ve diğer kamu kurum ve kuruluşları aracılığı ile yerine getirebilir.

(4) Bakanlık, kamu düzeninin korunması açısından zorunlu hallerde, ilgili makamlar ve Siber Güvenlik Kurulunca yapılacak talep çerçevesinde, ulusal siber güvenlikle ilgili tedbirleri alır.

(5) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler siber güvenliğe dair her türlü eğitim, test ve çözüm üretme hizmetlerini güvenlik belgesi bulunan gerçek ve tüzel kişilerden satın alabilir.

Çalışma grupları ve geçici kurullar

MADDE 6- (1) Bakanlık, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 29 uncu maddesinin yedinci fıkrası ve 30 uncu maddesine göre Ulusal Siber Güvenlikle ilgili çalışma grupları ve geçici kurullar oluşturabilir.

Yürürlük

MADDE 7- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8- (1) Bu Karar hükümlerini Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı yürütür.

19. ULUSAL SİBER GÜVENLİK STRATEJİSİ VE 2013-2014 EYLEM PLANI

B.K.K. Tarihi : 25/3/2013
B.K.K. Sayısı : 2013/4890
R.Gazete Tarihi : 20/6/2013
R.Gazete Sayısı : 28683

1. GİRİŞ

Ülkemizde bilgi ve iletişim sistemlerinin kullanımı hızla yaygınlaşmakta, bilgi ve iletişim sistemleri hayatımızın her alanında önemli roller oynamaktadır. Kamu kurumları yanında enerji, su kaynakları, sağlık, ulaşım, haberleşme ve finansal hizmetler gibi kritik altyapı sektörlerinde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar da bilgi ve iletişim sistemlerini yoğun olarak kullanmaktadır. Sözü edilen sistemler, verilen hizmetin kalitesini ve hızını artırmakta, dolayısıyla hem ilgili kurumun daha verimli çalışmasını sağlamakta hem de vatandaşlarımızın yaşam standardının yükseltilmesine katkıda bulunmaktadır.

Kurumlarımızın hizmet sunumlarında bilgi ve iletişim sistemlerini her geçen gün daha fazla kullanmaları ile birlikte, söz konusu bilgi ve iletişim sistemlerinin güvenliğinin sağlanması hem ulusal güvenliğimizin, hem de rekabet gücümüzün önemli bir boyutu haline gelmiştir. Bilgi ve iletişim sistemlerinde bulunan güvenlik zafiyetleri, bu sistemlerin hizmet dışı kalmasına veya kötüye kullanılmasına, can kaybına, büyük ölçekli ekonomik zarara, kamu düzeninin bozulmasına ve/veya ulusal güvenliğin ihlaline neden olabilecektir.

Siber ortamın bilişim sistemlerine ve veriye yapılan saldırılar için anonimlik ve inkâr edilebilirlik fırsatları sunduğu bir gerçektir. Saldırı için gerekli araç ve bilgi çoğu zaman ucuz ve kolay elde edilebilir iken dünyanın herhangi bir yerindeki kişi veya sistemlerin kasıtlı ya da kasıtsız olarak siber saldırılara iştirak ettikleri görülmektedir. Kritik altyapılara ait bilişim sistem ve verilerini hedef alan ısrarcı ve gelişmiş siber saldırıların kimler tarafından finanse ve organize edildiğinin tespiti ise neredeyse imkânsız görülmektedir. Bu durum ve özellikler siber ortamdaki risk ve tehditlerin asimetrik karakterini ortaya koymakta, mücadeleyi güçleştirmektedir.

Tüm bu bilgiler ışığında, Bakanlar Kurulunca alınan 11/6/2012 tarihli ve 2012/3842 sayılı Ulusal Siber Güvenlik Çalışmalarının Yürütülmesi, Yönetilmesi ve Koordinasyonuna İlişkin Karar, 20/10/2012 tarihli ve 28447 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca; *"Siber güvenlikle ilgili olarak alınacak önlemleri belirlemek, hazırlanan plan, program, rapor, usul, esas ve standartları onaylamak ve bunların uygulanmasını ve koordinasyonunu sağlamak amacıyla; Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanının başkanlığında, Dışişleri, İçişleri, Milli Savunma, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme bakanlıkları müsteşarları, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarı, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı, Genelkurmay Başkanlığı Muhabere Elektronik ve Bilgi Sistemleri Başkam, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanı, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkam, Telekomünikasyon İletişim Başkanı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanınca belirlenecek bakanlık ve kamu kurumlarının üst düzey yöneticilerinden oluşan Siber Güvenlik Kurulu kurulmuştur."*

Aynı Bakanlar Kurulu Kararı ile ulusal siber güvenliğin sağlanmasına ilişkin politika, strateji ve eylem planlarını hazırlama görevi Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına verilmiştir. Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler Siber Güvenlik Kurulu tarafından belirlenen politika, strateji ve eylem planları çerçevesinde kendilerine verilen görevleri yerine getirmek ve belirlenen usul, esas ve standartlara uymakla yükümlüdür.

İlgili Karar gereğince hazırlanan bu Eylem Planı, 2013-2014 döneminde gerçekleştirilmesi planlanan işleri tanımlamakla beraber, bu yılları aşan periyodik faaliyetler ile eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları gibi sürekli yürütülmesi gereken faaliyetlere de yer vermektedir.

1.1. Tanımlar

Bu belgede geçen;

a) Bilişim sistemleri: Bilgi ve iletişim teknolojileri vasıtasıyla sağlanan her türlü hizmetin, işlemin ve verinin sunumunda yer alan sistemleri,

b) Siber ortam: Tüm dünyaya ve uzaya yayılmış durumda bulunan bilişim sistemlerinden ve bunları birbirine bağlayan ağlardan oluşan ortamı,

c) Kamu bilişim sistemleri: Türkiye Cumhuriyeti kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan ve/veya kamu kurum ve kuruluşları tarafından işletilen bilişim sistemlerini,

ç) Gerçek ve tüzel kişilere ait bilişim sistemleri: Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına tabi olarak gerçek ve tüzel kişilere ait olan ve/veya gerçek ve tüzel kişilerce işletilen bilişim sistemlerini,

d)Ulusal siber ortam: Kamu bilişim sistemleri ile gerçek ve tüzel kişilere ait bilişim sistemlerinden oluşan ortamı,

e)Gizlilik: Bilişim sistem ve verilerine sadece yetkili kişi veya sistemlerce erişilebilmesini; bilişim sistemlerine ait veya sistemdeki gizli verinin yetkisiz kişi veya sistemlerce ifşa edilmemesini,

f)Bütünlük: Bilişim sistemlerinin ve bilginin sadece yetkili kişilerce veya sistemlerce değiştirilebilmesini,

g)Erişilebilirlik: Yetkili kişilerin ve işlemlerin ihtiyaç duyulan zaman içerisinde ve ihtiyaç duyulan kalitede bilişim sistemlerine ve bilgiye erişebilmesini.

ğ) Kritik altyapılar: İşlediği bilginin gizliliği, bütünlüğü veya erişilebilirliği bozulduğunda,

- Can kaybına,

- Büyük ölçekli ekonomik zarara,

- Ulusal güvenlik açıklarına veya kamu düzeninin bozulmasına, yol açabilecek bilişim sistemlerini barındıran altyapıları,

h) Siber güvenlik olayı: Bilişim sistemlerinin veya bu sistemler tarafından işlenen bilginin gizlilik, bütünlük veya erişilebilirliğinin ihlal edilmesini,

ı) Siber güvenlik: Siber ortamı oluşturan bilişim sistemlerinin saldırılardan korunmasını, bu ortamda işlenen bilginin gizlilik, bütünlük ve erişilebilirliğinin güvence altına alınmasını, saldırıların ve siber güvenlik olaylarının tespit edilmesini, bu tespitlere karşı tepki mekanizmalarının devreye alınmasını ve sonrasında ise sistemlerin yaşanan siber güvenlik olayı öncesi durumlarına geri döndürülmesini,

i) Ulusal siber güvenlik: Ulusal siber ortamda bilgi ve iletişim teknolojileri vasıtasıyla sağlanan her türlü hizmet, işlem ve verinin ve bunların sunumunda yer alan sistemlerin siber güvenliğini,

ifade eder.

1.2. Amaç

Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planının amacı;

a)Kamu kurum ve kuruluşlarınca bilgi teknolojileri üzerinden sağlanan her türlü hizmet, işlem ve veri ile bunların sunumunda kullanılan sistemlerin güvenliğini sağlanmasına,

b)Kamu ya da özel sektör tarafından işletilen kritik altyapılara ait bilişim sistemlerinin güvenliğini sağlanmasına,

c)Siber güvenlik olaylarının etkilerinin en düşük düzeyde kalmasına, olayların ardından sistemlerin en kısa sürede normal çalışmalarına dönmesine yönelik stratejik siber

güvenlik eylemlerinin belirlenmesine ve oluşan suçun adli makam ve kollukça daha etkin araştırılmasının ve soruşturulmasının sağlanmasına, yönelik bir altyapı oluşturmaktır.

1.3. Kapsam

Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı, kamu bilişim sistemlerini ve kamu ya da özel sektör tarafından işletilen kritik altyapılara ait bilişim sistemlerini kapsar.

1.4. Güncelleme

Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi gelişen teknoloji, değişen şartlar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak kamu ve özel sektörden gelecek talepler doğrultusunda en az yılda bir kez olmak üzere ulusal düzeyde sağlanacak eşgüdüm ile güncellenecektir.

2. SİBER GÜVENLİK RİSKLERİ

Stratejik siber güvenlik eylemlerinin en doğru şekilde belirlenebilmesi için siber güvenliğe yönelik risklerin gerçekçi bir biçimde belirlenmesi gerekmektedir. Mevcut bilgiler ışığında ülkemizde bulunan bilgi ve iletişim sistemleri ile ilişkili başlıca risk unsurları aşağıda sıralanmıştır:

1) Siber ortamın bilişim sistemlerine ve veriye yapılan saldırılar için anonimlik ve inkâr edilebilirlik fırsatları sunması, saldırı için gerekli araç ve bilginin çoğu zaman ucuz ve kolay elde edilebilir olması, dünyanın herhangi bir yerindeki kişi veya sistemlerin kasıtlı ya da kasıtsız olarak siber saldırılara iştirak edebilmeleri nedeniyle tehdidin asimetrik olması.

2) Siber ortamın bütünlük ve kesintisiz iletişime açık yapısı ve siber ortamda bulunan kötücül yazılım ve benzeri tehdit ajanları nedeni ile siber ortamda yer alan tüm bilişim sistemlerinin birbirlerine zarar verebilmesi.

3) Günümüzde büyük kitlelere sunulan kritik hizmet ve servislerin birçoğunun bilişim sistemleri tarafından sağlanıyor ya da kontrol ediliyor olması.

4) Kritik altyapılara ait bilişim sistemlerinin çoğunun internete bağlı olması.

5) Siber güvenliğin ulusal düzeyde bütün vatandaşlarca topyekûn sağlanabileceği gerçeğine rağmen bu konudaki ulusal bilincin yetersiz olması.

6) Siber güvenlik alanında paydaş kurumların arasında ulusal koordinasyon eksikliği.

7) Kişi ve kurumların kamuoyu önünde saygınlıklarını kaybetmemek amacıyla veya başka sebeplerle kendilerine yönelik saldırıları gizlemesi.

8) Siber güvenlik olaylarının araştırma ve soruşturulmasında ulusal ve uluslar arası mevzuat yetersizliklerinin işbirliğini güçleştirmesi.

9) Kritik altyapı hizmet ve servislerinin, gerçekleştirilen siber saldırılara ek olarak bilişim sistemlerinin kendi hatalarından, kullanıcı hatalarından ya da doğal afetlerden de olumsuz olarak etkilenmesi ve bu tür olaylara yönelik alınabilecek tedbirler açısından gerekli yeterliliğe sahip olunmaması.

10) Kurumlarda bilgi güvenliği yönetimi altyapılarının yeterli düzeyde olmaması.

11) Siber güvenlik konusunda kurumsal ve kişisel seviyede yeterli bilgi ve bilinç seviyesine ulaşamamış olması.

12) Siber güvenlik konusunda kurumların üst düzey yöneticilerinin yeterli bilince sahip olmamaları veya siber güvenlik konusunu yeterince sahiplenmemeleri.

13) Siber güvenlik konusunda kurumların yapılanmalarının yetersiz olması ve siber güvenliğin, kurumların sadece bilgi işlem birimlerinin sorumluluğunda görülmesi.

14) Bilgi işlem birimlerinde çalışanların siber güvenlik konusunda yeterli bilgi seviyesine ve tecrübeye sahip olmaması.

15) Siber güvenlik olaylarının detaylı araştırılması ve ihlal ile ortaya çıkan suçun soruşturulması alanlarında az sayıda yeterli personel bulunması.

16) Kurumsal iç denetim süreçlerinde siber güvenliğe ilişkin denetim adımlarının yeterli seviyede ele alınmaması.

17)Siber güvenliğin, geliştirilen veya tedarik edilen bilişim sistemlerinin vazgeçilmez bir unsuru olarak ele alınmaması, buna bağılı olarak kamu kurumlarının bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki ürün ve hizmet tedariklerinde siber güvenliğin yeterli seviyede göz önünde bulundurulmaması.

18)Donanım ve yazılım alanında yerli üretimin yeterli düzeyde olmaması.

3. İLKELER

Ulusal siber güvenliğin sağlanmasında göz önünde bulundurulacak ilkeler şunlardır:

1)Siber güvenlik, risk yönetimini esas alan, etkin ve sürekli iyileştirmeye dayalı yöntemler aracılığıyla sağlanır.

2)Siber güvenlik için teknik boyutun yanı sıra, hukuki, idari, ekonomik, politik ve sosyal boyutlarda güçlü ve zayıf yönlerin, tehditlerin ve fırsatların belirlenmesini içeren bütüncül bir yaklaşım benimsenir.

3)Risk yönetiminde, teknik zaafaların giderilmesi, saldırı ve tehdidin önlenmesi ile muhtemel zararın en aza indirgenmesi unsurları esas alınır.

4)Siber güvenliğin sağlanmasında birey, kurum, toplum ve devletin tüm hukuki ve sosyal sorumluluklarını yerine getirmesi esas kabul edilir.

5)Kritik altyapıların güvenliğinin sağlanması için, özel sektörle, karar mekanizmalarına katılımı da içeren tam bir işbirliği yapılır.

6)Siber ortam güvenliğinin sağlanması ve sürdürülmesinde kamu, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum örgütleri işbirliğinin yanı sıra uluslararası işbirliği ve bilgi paylaşımı esas kabul edilir.

7) Uluslararası işbirliği ve bilgi paylaşımı için diplomatik, teknik ve kolluk iletişim kanallarının sürekli ve etkin kullanımı esas alınır.

8) İhtiyaç duyulan mevzuat geliştirilirken uluslararası anlaşma ve düzenlemeler gözönünde bulundurulur.

9) Hukukun üstünlüğü, temel insan hak ve hürriyetleri ile mahremiyetin korunması ilkeleri temel esas kabul edilir.

10) Siber ortamda şeffaflık, hesap verilebilirlik, etik değerler ve ifade özgürlüğü desteklenir.

11)Güvenlik ile kullanılabilirlik arasında denge kurulur.

12)Düzenleyici ve denetleyici kurumlar sorumlu oldukları alanlarda siber güvenliğin sağlanmasını gözetirler.

13)Siber güvenlik gereksinimlerinin karşılanmasında yerli ürün ve hizmet kullanımı teşvik edilir, bunların geliştirilmesi için araştırma ve geliştirme projeleri desteklenir, inovasyon (yenileşim) anlayışı esas kabul edilir.

4. STRATEJİK SİBER GÜVENLİK EYLEMLERİ

Siber ortamda sayıları her geçen gün artan tehditleri bertaraf etmek ve ulusal siber ortamda bulunan açıklıkları mümkün olduğunca azaltmak, ülke olarak hedeflemekte olduğumuz bilgi toplumuna dönüşüm sürecinin sağlıklı bir şekilde ilerlemesi açısından büyük önem arz etmektedir. Bilgi toplumuna dönüşüm sürecinde, bilgi ve iletişim teknolojilerinin daha büyük kitleler tarafından etkin, kaliteli ve uygun maliyetle kullanılmasının yanı sıra, söz konusu teknolojilere dayalı bilişim sistemlerinin kullanımında siber güvenliğin tesis edilmesi de son derece önemlidir. Bu bakımdan, bilişim sistemlerinin ve bu sistemler tarafından işlenen bilginin gizlilik, bütünlük ve erişilebilirliğinin korunması olarak ifade edilen siber güvenlik; bilgi toplumuna dönüşmeyi hedefleyen ülkemizde toplumun huzur ve refahı, ülkenin ekonomik kalkınması ve istikrarı, ulusal güvenliğin sağlanması gibi pek çok alanı etkileyen çok paydaşlı ve stratejik bir konudur.

Bu çerçevede, 2013-2014 döneminde, belirlenen ilkeler ışığında, ulusal siber güvenliğin sağlanmasına yönelik stratejik eylemlerin gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Söz

konusu eylemler, gerektiğinde alt eylemlere ayrılarak, planlanan bitirme tarihlerine ve sorumlu/ilgili kuruluşlarına göre ileriki bölümde listelenmiştir. 2013-2014 döneminde gerçekleştirilmesi planlanan stratejik eylemler aşağıdaki başlıklar altında gruplanmıştır.

4.1. Yasal Düzenlemelerin Yapılması

2013-2014 döneminde, ulusal siber güvenliğin sağlanması konusunda gerek kurum ve kuruluşların görev, yetki ve sorumluluklarını tanımlayan, gerekse ihtiyaç duyulan alanlarda mevcut eksiklikleri gidermeyi amaçlayan mevzuatın oluşturulması çalışmalarına başlanacaktır. Söz konusu çalışmalar, ceza hukuku, medeni hukuk, idari yargı ve bunlara ilişkin tüm usul hükümlerinin düzenlenmesine destek olacak bir nitelik arz edecektir. Ayrıca kavram kargaşasının önüne geçmek amacıyla siber güvenlik terimleri sözlüğü oluşturulacaktır.

4.2. Adli Süreçlere Yardımcı Olacak Çalışmaların Yürütülmesi

Uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde, siber saldırılara maruz kalan tarafların haklarının korunabilmesi için, saldırı kaynağının tespiti ve saldırılan sistemler ile bu sistemlerden hizmet alan taraflarda hangi boyutta etki oluştuğunun belirlenmesi gerekir. Bu bilgilerin üretilmesi için ulusal siber ortamın günün teknolojisine uygun ve güvenilir kayıt mekanizmaları ile donatılması gerekmektedir.

4.3. Ulusal Siber Olaylara Müdahale Organizasyonunun Oluşturulması

Kısa vadede; siber ortamda ortaya çıkan tehditlerin hızla belirlenmesi, yaşanabilecek olayların etkilerini azaltmaya veya ortadan kaldırmaya yönelik önlemlerin geliştirilmesi ve paylaşılması için ulusal ve uluslararası düzeyde etkin bir şekilde çalışacak Siber Olaylara Müdahale Organizasyonu oluşturulacak, böylece kurum ve kuruluşların siber güvenlik olaylarına müdahale yeteneği kazanması sağlanacaktır. Ülkemizi etkileyebilecek tehditlere karşı, 7/24 müdahale esasına göre çalışacak "Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM)" kurularak, USOM* un koordinasyonunda çalışacak sektörel "Siber Olaylara Müdahale Ekipleri (SOME)" oluşturulacaktır. Sektörel SOME'ler siber olaylara müdahalenin yam sıra kendisine bağlı SOME'lere ve ilgili olduğu sektöre özel bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütecektir. Kurum ve kuruluşlar bünyesinde de sektörel SOME'lerin koordinasyonunda çalışacak SOME'ler kurulacaktır. USOM ve SOME'ler olaylara müdahale ederken suç soruşturmasına destek sağlayacak verilerin sağlanması için adli makam ve kolluk birimleri ile koordineli hareket edeceklerdir. USOM ulusal temas noktası olarak diğer ülkelerin eşdeğer makamlarıyla ve uluslararası kuruluşlarla yakm işbirliği yapacaktır.

4.4. Ulusal Siber Güvenlik Altyapısının Güçlendirilmesi

Kısa ve orta vadede tüm kurumlar, kurumsal bilişim sistemlerinin siber güvenliğini destekleyecek geniş kapsamlı altyapı projeleri gerçekleştirilecektir. Öncelikli olarak kritik altyapılara ait bilişim sistemleri olmak üzere kurumsal siber güvenliğin sağlanması için çalışmalar yapılacaktır. Kritik altyapılara ait bilişim sistemleri, kritiklik seviyeleri, birbirleriyle ilişkileri ve sorumluları belirlenecektir. Kritik altyapılara ait bilişim sistemlerinin siber güvenliği, teknolojik önlemlerin yanı sıra idari tedbir ve süreçlerle de sağlanacaktır. Bunun için kurumlarda idari ve teknolojik içerikli eğitimler aracılığıyla üst düzey yöneticiler başta olmak üzere tüm çalışanların siber güvenlik konusunda yetkinlik düzeyi artırılacaktır. Kurumsal siber güvenliği sağlama konusunda gerekli yetkinliğe sahip olmayan kurumlar teknolojik ve idari boyutta sağlanacak hizmetlerle desteklenecektir.

4.5. Siber Güvenlik Alanında İnsan Kaynağının Yetiştirilmesi ve Bilinçlendirme Faaliyetleri

Orta ve uzun vadede siber güvenlik alanında yeterli sayıda ve yetkin insan kaynağı oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. İlk, orta, lise öğretimi ve yaygın eğitim ile yükseköğretimde siber güvenlik konusunun yer alması için düzenlemeler yapılacaktır. Bilişim sistemleri denetçilerinin, teknoloji geliştiricilerinin, sistem yöneticilerinin ve ilgili tüm tarafların siber güvenlik bilincinin artırılması ve üstlerine düşen sorumluluklar konusunda bilgilendirilmeleri amacıyla etkinlikler gerçekleştirilecektir. Kurumsal iç denetim süreçlerinde siber güvenliğe ilişkin denetim adımlarının yeterli seviyede ele alınması için çalışmalar yapılacaktır. Ayrıca, siber güvenlik bilincini oluşturmak ve geliştirmek üzere tüm vatandaşlara yönelik bir eğitim platformu oluşturulacak ve bu eyleme hizmet eden girişimler desteklenecektir.

4.6. Siber Güvenlikte Yerli Teknolojilerin Geliştirilmesi

Orta ve uzun vadede siber güvenlik konusunda ülkemizin sahip olduğu teknik birikim, olanak ve kabiliyetler artırılacaktır. Kamu ve özel sektörün araştırma ve geliştirme gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik tüm eylemlerde işbirliği içerisinde çalışması sağlanacaktır. Kurumların bilişim sistemlerinde yerli olarak geliştirilmiş ürünleri tercih etmeleri, yerli ürünlerin mevcut olmadığı durumlarda ise güvenlik değerlendirmesi yerli olarak gerçekleştirilmiş sertifikalı ürünleri tercih etmeleri teşvik edilecektir.

4.7. Ulusal Güvenlik Mekanizmalarının Kapsamının Genişletilmesi

Ulusal güvenlikten sorumlu kurumlarımızın görev alanlarının ulusal ve uluslararası siber ortamda gerçekleştirilen zararlı faaliyetlere karşı savunmayı da içerecek şekilde, düzenlenmesi için çalışmaların başlatılması gerekmektedir.

5. 2013 -2014 DÖNEMİ ULUSAL SİBER GÜVENLİK EYLEM PLANI

Bu bölümde, ulusal siber güvenlik stratejisi çerçevesinde 2013-2014 dönemi için, ulusal siber güvenliğin belirlenen ilkeler ışığında sağlanmasına yönelik eylemler yer almaktadır. Söz konusu eylemler, bu dokümanın dördüncü bölümünde belirlenmiş olan başlıklara göre gruplandırılmıştır. Her eylem için sadece bir sorumlu kurum ya da kuruluş belirlenmiştir. Ancak, aynı eylemin birden fazla ilgili kurum ya da kuruluşu olabilmektedir. Bu durumda, ilgili tüm kurum ve kuruluşların, sorumlu kurum ve kuruluşun koordinatörlüğünde gerektiğinde işbirliği halinde, gerektiğinde ise paralel olarak hareket ederek eylemin gerektirdiği çalışmaları yürütmeleri öngörülmektedir. Eylem Planında yer alan eylem ve alt eylemlerin bir kısmı için bitirilme tarihi belirlenmiş, periyodik olarak tekrarlanması ve sürekli olarak yürütülmesi öngörülen eylemler ise ayrıca belirtilmiştir. 2013-2014 döneminde, gerçekleştirilmesi planlanan toplam 29 adet eylem maddesi bulunmaktadır.

-2013-2014 EYLEM PLANI-

I. YASAL DÜZENLEMELERİN YAPILMASI

No	Eylem	Alt Eylem	Bitiribuc Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
1.	Siber Güvenlik Kurulunun Faaliyetlerine Başlaması	-Siber Güvenlik Kurulunun faaliyetlerine başlaması ve çalışma usul ve esaslarını belirlemesi.	Tamamlanmıştır.	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S)
2.	Siber Güvenlik Konusunda Mevzuat Çalışmalarının Yapılması	- Siber güvenlik alanında ulusal ve uluslararası mevzuatın incelenmesi ve ihtiyaç duyulan yasal düzenlemelerin tespit edilmesi.	Temmuz 2013	- Adalet Bakanlığı (S) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ) - Dışişleri Bakanlığı (İ) - İçişleri Bakanlığı (İ) - Milli Savunma Bakanlığı (İ) - Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı (İ) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (İ)
		- Siber güvenlik terimleri sözlüğünün oluşturulması.	Aralık 2014	- Türk Dil Kurumu (S)

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
2.	Siber Güvenlik Konusunda Mevzuat Çalışmalarının Yapılması	- Mevcut birincil mevzuatın (kanunlar) siber güvenlik konusunda ihtiyaç duyulan hususları kapsayacak şekilde güncellenmesi ve yeni düzenleme gereksinimlerini karşılayacak birincil mevzuat çalışmalarının tamamlanarak Siber Güvenlik Kuruluna sunulması.	Eylül 2013	- Adalet Bakanlığı (S) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ) - Dışişleri Bakanlığı (t) - İçişleri Bakanlığı (İ) - Milli Savunma Bakanlığı (İ) - Genelkurmay Başkanlığı (İ) - Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı (İ)
				- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (İ)
		- Siber güvenlik hizmetleri ile ilgili ikincil mevzuat (yönetmelik, tebliğ) çalışmalarının yapılması.	Sürekli	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - Kritik sektörleri düzenlemek ve denetlemekle sorumlu kurumlar (1)

II. ADLİ SÜREÇLERE YARDIMCI OLACAK ÇALIŞMALARIN YÜRÜTÜLMESİ

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
3.	Siber Olayların Delillendirilmesi	- Olay sonrasında incelenmek üzere güvenilir delillerin elde edilmesi için tutulacak kayıtların asgari niteliklerinin belirlenmesi.	Haziran 2013	- İçişleri Bakanlığı (S) - Jandarma Genel Komutanlığı (1) - Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı (İ) - Kmniyet Genel Müdürlüğü (İ) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu / Telekomünikasyon Kurumu (İ)
		- Olay sonrasında incelenmek üzere güvenilir delillerin elde edilmesi için ilgili kamu kurumlarının, günün teknolojisine ve uluslararası standartlara uygun kayıt mekanizmalarını devreye alması.	Mart 2014	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - İçişleri Bakanlığı (İ) - Adalet Bakanlığı (İ) - Tüm kamu kurumları (İ)
		- Olay sonrasında incelenmek üzere güvenilir delillerin elde edilmesi için kritik sektörlerde faaliyet gösteren kuruluşların, günün teknolojisine ve uluslararası standartlara uygun kayıt mekanizmalarını devreye almalarının sağlanması.	Mayıs 2014	- Kritik sektörleri düzenlemek ve denetlemekle sorumlu kurumlar (S)

III. ULUSAL SİBER OLAYLARA MÜDAHALE ORGANİZASYONUNUN OLUŞTURULMASI

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
4.	Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezinin (USOM) Kurulması ve Sektörel ve Kurumsal Siber Olaylara Müdahale Ekiplerinin (SOME) Oluşturulması	- 7/24 esasına göre çalışacak Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USUM) kurulması.	Tamamlanmıştır.	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - İçişleri Bakanlığı(İ) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu / Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (İ) - Emniyet Genel Müdürlüğü (İ) - Jandarma Genel Komutanlığı (İ) - TÜBİTAK (İ)
		- Merkezin ulusal koordinasyon ve uluslararası işbirliği gerektiren durumlarda devreye girecek çalışma usul ve esasları ile prosedür ve süreçlerinin hazırlanması. - Siber güvenlikte görevli kamu personeli için merkezi yardım sayfası hazırlanması, acil önlem alınacak konuların çevrim içi olarak iletilmesinin sağlanması.	Temmuz 2013	
		- Sektörel ve Kurumsal Siber Olaylara Müdahale Ekiplerinin (SOME) oluşturulması ve işletilmesi için çalışma esaslarının belirlenmesi, rehber dokümanların ve eğitim planının hazırlanması.	Ağustos 2013	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu / Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (İ) - Kritik sektörleri düzenlemek ve denetlemekle sorumlu kurumlar (İ) - TÜBİTAK (İ)

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
4.	Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezinin (USOM) Kurulması ve Sektörel ve Kurumsal Siber Olaylara Müdahale Ekiplerinin (SOME) Oluşturulması	- Kritik altyapı sektörlerine özel sektörel SOME'lerin kurulması, ekiplerin oluşturulması, eğitimlerin alınması.	Aralık 2013	- USOM (S) - Kritik sektörleri düzenlemek ve denetlemekle sorumlu kurumlar (İ)
		- Sektörel SOME'lerin doğrudan USOM'un koordinasyonunda faaliyet yürütmesi. - Sektörel SOME'lerin USOM'un sağladığı destekten yararlanması.	Mart 2014	- USOM (S) - Kritik sektörleri düzenlemek ve denetlemekle sorumlu kurumlar (İ)
		- Kamu kurumlarının SOME'lerinin kurulması.	Eylül 2014	- USOM (S) - Tüm kamu kurumları (İ)
		- Kamu kurumları SOME'lerin doğrudan USOM'un koordinasyonunda faaliyet yürütmesi. - Kurumsal SOME'lerin varsa bağlı oldukları sektörel SOME ve USOM'un sağladığı destekten yararlanması.	Aralık 2014	- USOM (S) - Kritik sektörleri düzenlemek ve denetlemekle sorumlu kurumlar (İ) - Tüm kamu kurumları (İ)

IV. ULUSAL SİBER GÜVENLİK ALTYAPISININ GÜÇLENDİRİLMESİ

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
5.	Kritik Altyapılarda Bilgi Güvenliği Yönetimi Programı	- Siber tehditlerin doğrudan hedefi haline gelen ve zarar görmesi halinde toplum düzenim bozabilecek kritik altyapıların tespit edilmesi.	Temmuz 2013	- TÜBİTAK (S) - Kritik sektörleri düzenlemek ve denetlemekle sorumlu kurumlar (İ)
		- Belirlenecek bir kritik altyapının sektörel risk analizinin yapılması.	Ağustos 2013	
		- Sektörel risk analizi yöntemlerinin belirlenmesi.	Eylül 2013	- Kritik sektörleri düzenlemek ve denetlemekle sorumlu kurumlar (S) - TÜBİTAK (İ) - USOM(İ)
		- Sektörel acil eylem planlarının gereksinimlerinin belirlenmesi.	Şubat 2014 Mart 2014	
		- Yıllık risk analizi raporlama çalışmalarının ilkinin tamamlanması.		
		- Sektörel iş sürekliliği planlarının gereksinimlerinin belirlenmesi ve uygulanması.	Mart 2014	
		- Sektörel güvenlik önlemlerinin belirlenmesi ve uygulanması.	Sürekli	

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
6.	Kamu Bilgi Güvenliği Programı	- Kamu kurumlarının uyması gereken asgari güvenlik kriterleri dokümanının hazırlanması.	Ağustos 2013	- TÜBİTAK (S) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ) - USOM (İ)
		- Sistem yöneticilerine ve ilgili diğer teknik personele öncelikli ihtiyaçlar uyarınca periyodik siber güvenlik eğitimlerinin ilkinin verilmesi, eğitim alan personelin yeterliliklerinin tespiti.	İlki tamamlanmıştır. Aralık 2013	
		- Kurum bazında yapılması zorunlu kılınacak yıllık güvenlik test ve denetimlerinin ilkinin, önceliklendirilecek kamu kurumları için ilgili kurumlarla mutabakat sağlanarak gerçekleştirilmesi.		
		- Bilişim sistemleri güvenliğine ilişkin sıkılaştırma dokümanları ve standartların yayınlanması ve güncellenmesi.	Sürekli Tamamlanmıştır.	- TÜBİTAK (S) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - TÜBİTAK (İ) - Devlet Personel Başkanlığı (İ)
7.	Siber Güvenlik Eğitim Altyapısının Güçlendirilmesi	- Kurumların bilgi sistemlerinden ve siber güvenliğinden sorumlu üst düzey yöneticilerin bilgilendirilmesi.		
		- Teknik personelin eğitilmesi ve eğitime katılan personele sertifika verilmesi. - Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan iç denetim birimi personeline bilişim sistemleri denetimi yeteneği kazandıracak eğitimlerin verilmesi.	Mayıs 2014	

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
8.	Siber Güvenlik Tatbikatlarının Düzenlenmesi	- Ulusal ya da uluslararası niteliğe sahip siber güvenlik tatbikatlarının düzenlenmesi.	2013'ten itibaren iki yılda bir düzenlenecektir.	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - İçişleri Bakanlığı (İ) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (İ) - Emniyet Genel Müdürlüğü (İ) - Jandarma Genel Komutanlığı (İ) - Genelkurmay Başkanlığı (İ) - TUBİTAK (İ) - USOM(İ) - Sektörel SOME'ler (t)
		- Ülkemiz liderliğinde Uluslararası Siber Güvenlik Tatbikatlarının ilkinin düzenlenmesi.	Mayıs 2014	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - Dışişleri Bakanlığı (İ) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (İ) - Emniyet Genel Müdürlüğü (İ) - Genelkurmay Başkanlığı (İ) - TUBİTAK (İ)

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
9.	Kamu Güvenli İletişim Kurallarının Belirlenmesi	- Kamu kurumları arasında güvenli veri paylaşımını sağlamak üzere kuralların ve prosedürlerin belirlenmesi.	Aralık 2013	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - USOM(İ) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (İ) - Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı (İ) - TÜBİTAK(İ)
10.	Yazılım Güvenliği Programının Yürütülmesi	- Yazılım güvenliği ile ilgili eğitimlerin hazırlanması ve yazılım geliştiricilere verilmeye başlanması.	Aralık 2013	- TÜBİTAK (S) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ) - Türk Standardları Enstitüsü (İ)
		- Kritik altyapılarda kullanılmak üzere geliştirilen yazılımlar için programlama dili bağımsız güvenli yazılım geliştirme temel kuralları dokümanının yayımlanması.	Aralık 2013	
		- Kritik altyapılar için geliştirilen yazılımların güvenlik değerlendirmeleri kapsamında ilgili kurumların bünyesinde gerekli teknik isteklerin uygulanması ve kontrolüne yönelik fizibilitenin hazırlanarak Siber Güvenlik Kuruluna sunulması.	Mart 2014	

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (t) Kuruluşlar
11.	Siber Tehditleri Önleme Projesinin Yürütülmesi	- Siber tehditleri tespit amacıyla Balküpü Sistemi kurulması.	Temmuz 2013	- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu / Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (S) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ) - TÜBİTAK (İ)
		- Ulusal siber saldırı raporlama sisteminin kurulması ve geliştirilmesi.	Aralık 2013	
		- Siber tehditlerle ilgili yıllık istatistik üretilmesi.	Aralık 2013	
		- Siber tehditlerin tespit edilmesi, izlenmesi ve önlenmesine ilişkin gerekli mekanizmaların geliştirilmesi.	Aralık 2014	
12.	Siber Güvenlik Konusunda Ürünlerin ve Hizmet Sağlayıcıların Belgelendirilmesi	- Bilgi sistemlerinin güvenlik testlerini yapan, siber güvenlik konusunda eğitim ve danışmanlık veren, siber güvenlik konusunda belirlenecek diğer alanlarda hizmet sunan gerçek ve tüzel kişilerde bulunması gereken asgari özelliklerin belirlenmesi ve belgelendirme sürecinin tasarlanması.	Eylül 2013	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - TÜBİTAK (İ) - Türk Standardları Enstitüsü (İ)

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
12.	Siber Güvenlik Konusunda Ürünlerin ve Hizmet Sağlayıcıların Belgelendirilmesi	- Kamu kurumları tarafından kullanılan ve siber güvenlik açısından kritik öneme sahip bilgi teknolojileri ve bilgi sistemleri ürünlerinin ve bunların sahip olması gereken asgari güvenlik gereksinimlerinin belirlenmesi ve belirlenen bu belgelendirmenin yapılması.	Ağustos 2014	- Türk Standardları Enstitüsü (S) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ) - TURKAK(İ) - TÜBİTAK (İ)
13.	Adli Bilişim Konusunda Hizmet Sağlayıcılara Güvenlik Belgesi Verilmesine Yönelik Kuralların Belirlenmesi	- Adli bilişim ile ilgili hizmet sunan gerçek ve tüzel kişilerde bulunması gereken asgari özelliklerin belirlenmesi ve belgelendirme sürecinin tasarlanması.	Mayıs 2014	- Adalet Bakanlığı (S) - İçişleri Bakanlığı (İ) - Emniyet Genel Müdürlüğü (İ) - Jandarma Gencl Komutanlığı (İ)

No 14.	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
	İş Sürekliliği ve Veri Yedekleme Sistemleri Kurulması	- Kamu kurumlarının ve kritik bilgi sistem altyapılarını işleten özel sektör kuruluşlarının elektronik ortamda işlem yapan sistemlerinin ve verilerinin güvenlik risk seviyelerinin belirlenmesi.	Eylül 2013	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - TÜBİTAK (İ) - Tüm kamu kurum ve kuruluşları (İ) - Kritik sektörleri düzenlemek ve denetlemekle sorumlu kurumlar (İ)
		- Kamu kurum ve kuruluşlarının ve kritik bilgi sistem altyapılarını işleten özel sektör kuruluşlarının hassas verilerinin yedeklenme usul ve esaslarının belirlenmesi.	Kasım 2013	
		- Tüm kamu kuruluşları ve kritik bilgi sistem altyapılarını işleten özel sektör kuruluşları tarafından iş sürekliliği planları yapılması.	Ocak 2014 Temmuz 2014	
		- İş sürekliliği planları gereği bilişim sistemlerinin kurulması.		
		- İş sürekliliği planlarına uygun tatbikatların düzenlenerek sonuçlarının Siber Güvenlik Kuruluna sunulması.	Aralık 2014	

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (t) Kuruluşlar
15.	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının İnternet Sayfalarının Yerli Veri Merkezlerine Taşınması	- Kamu kurumlarının internet sitelerinin yerli ve güvenilir bir veri merkezinde tutulmasını teminen veri merkezi hizmeti sunacak kuruluşun veya kuruluşların belirlenmesi.	Ekim 2013	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (İ) - TÜBİTAK (İ)
		- İnternet sayfalarını kendi bünyesinde barındırmayan belediyeler, hastaneler, il/ilçe kamu birimleri gibi kamu kurumlarının internet şilelerini belirlenen veri <u>merkezine/merkezlerine</u>	Aralık 2013	- Tüm kamu kurum ve kuruluşları (S)
		- Belirlenen veri merkezlerinin güvenlik denetimlerinin düzenli olarak yapılması.	Sürekli	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S)
16.	Veri Sızmasını Tespite Yönelik Test Altyapısı Geliştirilmesi ve Uygulamaya Alınması	- Kritik kurumlardan veri sızmasını tespit edecek analiz altyapısı geliştirilmesi.	Aralık 2013	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - TÜBİTAK (İ)
		- Siber Güvenlik Kurulu tarafından bu test altyapısının uygulanacağı kurumların tespit edilmesi.	Ocak 2014	
		- Veri sızma tespitine yönelik testlerin yapılması ve sonuçlarının raporlanması.	Mayıs 2014	

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
17.	Kamu Kurumlarında Verilere Erişim Düzeylerinin Belirlenmesi	- Uluslararası standartlarla (örn. TSISO/IEC 27001) uyumlu erişim kontrol prensiplerinin oluşturulması.	Ekim 2013	- Siber Güvenlik Kurulu (S) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ) - TÜBİTAK (İ) - Tüm kamu kurum ve kuruluşları (İ)
		- Kamu e-devlet uygulamalarının internet üzerinden yetkisiz veriye erişimi engelleyecek şekilde tekrar düzenlenmesi.	Şubat 2014	
18.	Açık Kaynak Kodlu Ürünlerin Kullanımının Teşvik Edilmesi	- Kamu ve özel sektör kurumlarının kullanabileceği, belirlenmiş asgari güvenlik kriterlerini sağlayan açık kaynak kodlu mevcut güvenlik ürünleri hakkında bilgilendirme yapılması.	Ekim 2013	- TÜBİTAK(S) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ) - Üniversiteler (İ)
		- Açık kaynak kodlu yeni siber güvenlik ürünlerinin geliştirilmesi için platformların oluşturulması.	Şubat 2014	
		- Uygun kritik bilişim sistemlerinin açık kaynak kodlu işletim sistemlerine taşınması için planlama yapılması.	Mayıs 2014	

**V. SİBER GÜVENLİK ALANINDA İNSAN KAYNAĞININ YETİŞTİRİLMESİ VE
BİLİNÇLENDİRME FAALİYETLERİ**

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
19.	Siber Güvenlik Konusunda Akademisyen Yetiştirilmesi	- Siber güvenlik konusunda doktora ve yüksek lisans yapmaları için öğrencilere burs verilmeye başlanması.	Ekim 2013	- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (S) - Milli Eğitim Bakanlığı (İ) - TÜBİTAK (İ) - Üniversiteler (İ)
20.	Üniversitelerde Siber Güvenlik Eğitimlerinin Yaygınlaştırılması	- Siber güvenlik altyapısının geliştirilmesi ile ilgili YÖK'te bir komisyonun kurulması.	Tamamlanmıştır.	- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (S) - TÜBİTAK (İ) - Üniversiteler (İ)
		- İlgili branşların lisans, yüksek lisans ve doktora seviyesi müfredatlarına siber güvenlik ile ilgili derslerin eklenmesi.	Mart 2014	
		- Siber güvenlik alanında Türkçe kitap, dergi, makale kaynakların çoğaltılması.	Sürekli	
		- En az iki siber güvenlik yüksek lisans programının açılması.	Ekim 2013	
		- En az bir siber güvenlik doktora programının açılması.	Ekim 2014	

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
21.	Siber Güvenlik Uzmanlığına Yönlendirme Programının	- Siber güvenlik konusunda uzmanlaşmak isteyen öğrenciler için burs programlarının oluşturulması.	Eylül 2014	- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (S) - Milli Eğitim Bakanlığı (İ) - TÜBİTAK (İ) - Üniversiteler (İ)
		- Siber güvenlik konusunda yaz kampları düzenlenmesi.	2013 yılından itibaren düzenlenecektir.	- TÜBİTAK (S)
		- Siber güvenlik staj programlarının oluşturulması.	Eylül 2014	- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (S)
		- Üniversitelerde siber güvenlik ile ilgili tanıtım faaliyetleri düzenlenmesi.	Sürekli	
21.	Siber Güvenlik Uzmanlığına Yönlendirme Programının	- Üniversiteler arası siber savunma yarışmalarının düzenlenmesi.	Her yıl düzenlenecektir.	- TÜBİTAK (S) - Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (İ)
		- İlk, orta, lise ve üniversite kategorilerinde bilgi güvenliği bilinçlendirme video/poster yarışmaları düzenlenmesi.	Her yıl düzenlenecektir.	- Milli Eğitim Bakanlığı (S)
		- USOM ve SüMH'lrcdc çalışan uzmanların eğitim alması ve uygulama deneyimi kazanması.	Sürekli	- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (İ) - USOM (İ) - SOME'ler(İ)
		- Siber güvenlik olaylarına müdahale edecek güvenlik birimlerinin kapasitelerinin artırılması, uzmanların eğitimi ve uzmanlara uygulama deneyimi kazandırılması.	Sürekli	- İçişleri Bakanlığı (S) - TÜBİTAK (İ)

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
22.	İlk, Orta, Lise Öğretimi ve Yaygın Eğitimde Siber Güvenlik Eğitimlerinin Yaygınlaştırılması	<ul style="list-style-type: none"> - Meslek liselerinin bilgisayar programcılığı bölümlerinin müfredatına siber güvenliğin eklenmesi. - Bilişim teknolojileri alanı altında yer alan kurs programları arasında siber güvenlik konusuna yer verilmesi. - FATİH Projesi kapsamına siber güvenlik eğitimlerinin dâhil edilmesi. - Bilgi teknolojileri eğitimlerinde açık kaynak kodlu ürünlerin de yer alması. 	Mart 2014	<ul style="list-style-type: none"> - Milli Eğitim Bakanlığı (S) - TÜBİTAK (İ) - Hilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (İ)
23.	Bilgisayar Kullanıcılarının Siber Güvenlik Konusunda Bilinçlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> - Bilgisayar kullanıcıların siber güvenlik konusunda bilinç düzeyinin artırılması için çalışmalar yapılması (seminerler, broşürler, yaygın eğitim faaliyetleri, basın ve yayın organları aracılığı ile uzaktan eğitim ve bilinçlendirme). - İnternetin güvenli kullanımı ve "güvenli internet hizmeti" konusunda bilinç düzeyinin artırılması, söz konusu hizmetin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması. 	<p>Sürekli</p> <p>Sürekli</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (S) - Milli Eğitim Bakanlığı (İ) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ) - Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (İ)
24.	Ulusal ve Uluslararası Siber Güvenlik Etkinlikleri Düzenlenmesi	<ul style="list-style-type: none"> - Siber güvenlik, ile ilgili olarak, konunun ekonomik, sosyal ve hukuki boyutlarını da ele alacak şekilde konferans ve sempozyumlar düzenlenmesi. - Siber güvenlik konulu uluslararası konferans, toplantı, seminer ve tatbikat çalışmalarına katılımın sağlanması. 	Sürekli	<ul style="list-style-type: none"> - Dışişleri Bakanlığı (İ) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (İ) - TÜBİTAK (İ) - Tüm kamu kurum ve kuruluşları (T) - Üniversiteler (İ) - STK'lar(İ)

VI. SİBER GÜVENLİKTE YERLİ TEKNOLOJİLERİN GELİŞTİRİLMESİ

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
25.	AR-GE Faaliyetlerinin Teşvik Edilmesi	- Ülkenin siber güvenlik ihtiyacını karşılayacak teknolojilerin listesinin oluşturulması ve güncel tutulması.	Sürekli	- Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (S) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ)
		- Mevcut proje teşvik sistemleri içerisinde siber güvenliğin öncelikli konu olarak dâhil edilmesi.	Mart 2014	
		- Siber güvenlik ile ilişkili yazılım, donanım ve benzeri bilişim teknolojisi ürünlerine yönelik ulusal AR-GE faaliyetleri teşvik mekanizmalarının oluşturulması.	Mart 2014	- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (İ) - TÜBİTAK (İ)
		- Zararlı yazılımları ve bu yazılımların bilişim sistemlerinde yaptığı etkileri belirleyebilecek laboratuvar altyapısının kurulması.	Eylül 2013	- TÜBİTAK (S)

26.	Siber Güvenlik Konusunda AR-GE Laboratuvarlarının Kurulması	- Üniversitelerde siber güvenlik konusunda AR-GE laboratuvarlarının kurulmasını teşvik edecek ve destekleyecek programların oluşturulması.	Mart 2014	- Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (S) - Kalkınma Bakanlığı (t) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ) - Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (İ) - TÜBİTAK (t) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (S) - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (İ) - TÜBİTAK (t) - Üniversiteler (İ) - STK'lar(İ)
		-Üniversitelerde program kapsamında ilk siber güvenlik AR-GE laboratuvarının kurulması.	Eylül 2014 Kasım 2013	
27.	Siber Güvenlikte Yerli Ürün ve Çözüm Çalışmaları	- Kamu ve özel sektör, üniversite, sivil toplum kuruluşu ve benzeri tüm bilgi güvenliği paydaşlarının katılacağı düzenli çalışmalar yapılması. - Katılımcılarının, bilgi teknolojileri ürünlerinin siber güvenlik kapsamında doğru kullanımı, teknolojik önlemler ve gereksinimler, AR-GE gereksinimleri, geliştirilmekte olan bilgi teknolojileri ürünleri ile idari önlemler ve mevzuat konularında işbirliği yapması.		

28.	Yerli Ürünlerin Teşvik Edilmesi	<p>- Kurumların bilgi ve iletişim sistemlerinde, a. Yerli olarak geliştirilmiş, güvenlik değerlendirme ve sertifikalandırması gerçekleştirilmiş ürünleri tercih etmeleri, b. Yerli ürünlerin mevcut olmadığı durumlarda güvenlik değerlendirme ve sertifikalandırması gerçekleştirilmiş ürünleri tercih etmeleri, için teşvik mekanizmaları oluşturulması.</p>	Şubat 2014	<p>- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (S) - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (İ) - Kalkınma Bakanlığı (İ) - Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (İ) - Ekonomi Bakanlığı (T) - Maliye Bakanlığı (İ) - Kamu İhale Kurumu (İ)</p>
-----	--	--	------------	---

**VII. ULUSAL GÜVENLİK MEKANİZMALARININ KAPSAMININ
GENİŞLETİLMESİ**

No	Eylem	Alt Eylem	Bitirilme Tarihi	Sorumlu (S) ve İlgili (İ) Kuruluşlar
29.	Ulusal Siber	- Siber ortamda çeşitli siber güvenlik olayları meydana geldiğinde kurumların sorumluluklarının ve ulusal koordinasyonun nasıl sağlanacağı belirlenmesi.	Mart 2014	- Siber Güvenlik Kurulu (S) - İçişleri Bakanlığı (İ) - Milli Savunma Bakanlığı (İ)
		- Ülkemizi hedef alan olası saldırı senaryolarının ve bunların yaratabileceği etkilerin belirlenmesi.	Mart 2014	- Adalet Bakanlığı (İ) - Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği (İ)
	Güvenliğin Milli Güvenliğe Entegrasyonu	- Siber ortamda meydana gelebilecek çeşitli olaylarda devreye girecek mekanizmaların mevcut durumunun analizi ve iyileştirilmeleri için gerçekleştirilmesi gereken öncelikli eylemlerin belirlenmesi.	Eylül 2014	- Genelkurmay Başkanlığı (t) - Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı (İ) - Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı (İ) - Emniyet Genel Müdürlüğü (İ) - Jandarma Genel Komutanlığı (İ)

